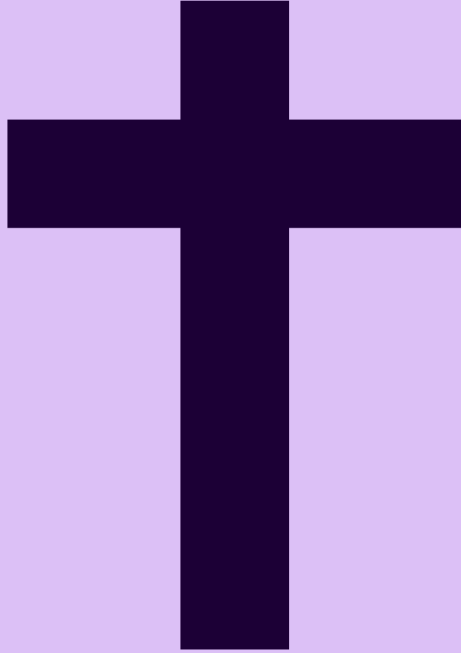

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛΔ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	59
RUUCASI	93
VUAANA	152
HECHOS	198
ROMANOS	250
1 CORINTIOS	273
2 CORINTIOS	295
GÁLATAS	310
EFESIOS	319
FILIPENSES	327
COLOSENSES	333
1 TESALONICENSES	339
2 TESALONICENSES	344
1 TIMOTEO	347
2 TIMOTEO	354
TITO	359
FILEMÓN	362
EBREOS	364
SANTIAGO	383
1 PIIDURU	389
2 PIIDURU	396
1 VUAANA	400
2 VUAANA	406
3 VUAANA	407
UUDASI	408
APOCALIPSIS	410

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana ʌSuusi Cristo aidʌsi aimʌraitadai tami oidigi daama

¹ Potʌʌʌgiducatadai ʌʌqui aaduñʌcarudʌ Suusi Cristo ismaacʌdʌ ʌrcajiudadʌ ʌraí Davicaru dai Davicaru ʌrcajiudadʌ ʌvraañicaru.

² Avraañicaru ʌroogadʌ Isaacaru, Isaacaru ʌroogadʌ Jacocar, Jacocar ʌroogadʌ Judacaru dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ³ Judacaru ʌroogadʌ Paaresicaru daidʌ Saaracaru daidʌ ʌdʌʌdʌ Tamara tʌʌgiducatadai, Paaresicaru ʌroogadʌ Esinomicaru, Esinomicaru ʌroogadʌ Aramacaru. ⁴ Aramacaru ʌroogadʌ Aminadabacaru, Aminadabacaru ʌroogadʌ Naasonacaru, Naasonacaru ʌroogadʌ Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru ʌroogadʌ Boosocar daidʌ ʌdʌʌdʌ Raaba tʌʌgiducatadai, Boosocar ʌroogadʌ Obedicaru daidʌ ʌdʌʌdʌ Ruuta tʌʌgiducatadai, Obedicaru ʌroogadʌ Isaícaru. ⁶ Isaícaru ʌroogadʌ ʌraí Davicaru, daidʌ ʌraí Davicaru ʌroogadʌ Salomoñicaru daidʌ ʌdʌʌdʌ ʌrUriiasicaru ooñigadʌ.

⁷ Daidʌ Salomoñicaru ʌroogadʌ Roboamicaru, Roboamicaru ʌroogadʌ Aviiasicaru, Aviiasicaru ʌroogadʌ Asacaru, ⁸ Asacaru ʌroogadʌ Josapaatacaru, Josapaatacaru ʌroogadʌ Joramacaru, Joramacaru ʌroogadʌ Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru ʌroogadʌ Jotamacaru, Jotamacaru ʌroogadʌ Acasicaru, Acasicaru ʌroogadʌ Esequiiasicaru, ¹⁰ Esequiiasicaru ʌroogadʌ Manaseesicaru, Manaseesicaru ʌroogadʌ Amoñicaru, Amoñicaru ʌroogadʌ Josiiasicaru, ¹¹ Josiiasicaru ʌroogadʌ Jeconiiasicaru dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ʌgai oidacatadai aidʌsi ʌraígdʌ Babilooniana oidacami divia dʌvʌʌragadʌana ʌjudidíu dai maisapicami vuucai mui gʌdʌvʌʌragamu.

¹² Dai gooquiʌrʌ Jeconiiasicaru ʌroogadʌ Salatielicaru, Salatielicaru ʌroogadʌ Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru ʌroogadʌ Aviudicaru, Aviudicaru ʌroogadʌ Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru ʌroogadʌ Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru ʌroogadʌ Sodocar, Sodocar ʌroogadʌ Aquimicaru, Aquimicaru ʌroogadʌ Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru ʌroogadʌ Eleasaracaru, Eleasaracaru ʌroogadʌ Matanacaru, Matanacaru ʌroogadʌ Jacocar, ¹⁶ Jacocar ʌroogadʌ Osee ismaacʌdʌ ʌrcunadʌ María dai María ʌrdʌʌdʌ Suusi ismaacʌdʌ ʌrʌCristo.

¹⁷ Tami gʌaagai baivustaama dan maacova oodami ismaacʌdʌ oidacatadai aidʌsi oidacatadai Avraañicaru abiaadʌrʌ asta aidʌsi oidacatadai Davicaru uucami tomasi maiʌʌsi ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌrʌ baivustaama dan maacova Davicaru abiaadʌrʌ asta aidʌsi ʌraí Babilooniʌrʌ oidacami maisapicami vuucai ʌjudidíu Babilooniamu ʌgai maiʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌrʌ baivustaama dan maacova aidʌ abiaadʌrʌ asta aidʌsi vuusai ʌCristo, ʌgai maiʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai.

¹⁸ Aduucai ʌrʌdui tai divia Suusi Cristo: María ʌrdʌʌdʌ dai casi ʌrgʌncuucunacamicatadai ʌgai ʌʌmadu ʌOsee dʌmos maiquia ʌmapai oidacatadai, taidʌ María nonoatu guvucadadʌcʌdʌ Diuusi Ibʌadʌ. ¹⁹ ʌOsee ʌrʌmo cʌʌli cʌʌga tuigacami dai maitipʌlidadai ismatiagi ʌoodami isnonoacatadai ʌMaría, baiyoma ipʌlidadai ʌgai isʌstocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ. ²⁰ Dai aidʌsi quiaa tʌtʌgitoitadai ʌOsee gomaasi, tai coosigadʌrʌ gʌmaasitu ʌmo Diuusi tʌaañicaru daidʌ itʌtʌdai:

—Osee Davicaru cajiudadʌ, maitiduaadicuda vʌʌnañi ʌMaría vaidʌ ʌrgʌooñiacana, Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ viaaca ʌgai ʌgai ʌali oodami. ²¹ ʌgai marata ʌgai ʌmo ali gʌʌli pai Suusi tʌʌtʌ. ʌSuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaida ʌgai oodami soimaascamigadʌaiñdʌrʌ ismaacʌdʌ vaavoitudagi cascʌdʌ potʌʌgiduca ʌgai ʌgai —astʌtʌdai.

²² Aidasi apdui gomaasi aidapdui ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saida icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali gali dai Emanuel aagadamu oodami. Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya lidi: Diuusi galamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nanaa Osee poduucai idui isducatai aagidi Diuusi taañicaruda, vana agai Maria. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai Maria. Agai artuucamidara marad tai Suusi tala.

2

¹ ASuusi Beleenara vuusai Judeea davarilara, aidasida Eroodasi arraicatadai ami davarilara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davarilara dada chiqui cali. Jerusaleenara sioma muidu oidacami siaa mapacara Judeea davarilara. Calali ismaacada ami dada ca maata nidi sisiaavugai. Siaalico padara dada cali, ² dai gatacacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidu ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugaigada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti cali.

³ Dai aidasida rai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai mai rai siagai camaitataandada agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenara oidacami alia duduaadimu ara. Agai poliditadai isatataandami istutiditadai isancocodagi. ⁴ Taida Eroodasi mpagi vasi papaali baitaguucacamigada, amadu amamaatuldiadami Diuusi salicamigada dai cacai saaco vuusia agaitadai Cristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Beleenara tami Judeea davarilara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenara oidaca agai Judeea davarilara aa judidu vaamioma siaa duutadamu siaa judidu.

Agai saagida vuusia agai amo ga taandami.

Dai agai taandamu ajudidu.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taida Eroodasi astocai vai cali ismaacada dada siaalico padara, dai calga cacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooqilara otoi Eroodasi cali Beleenamu daida itadai:

—Imivurai dai gaaga ali siñi dai masilascada tgiagi varei dadacai gñaagida nai ana ara ma siaa duutudagi —astadai Eroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai rai taida cali iji. Daida siaavugai ismaacada ta agai vaasquioma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali siñi. Dai aidasi cali ta siaavugai alia baigalali. ¹¹ Dai vaapacai ami quiyara ta agai ali siñi amadu adada. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai ali siñi dai gooqilara cuupioco agai gancajojoñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra aramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooqilara Diuusi aagidi cali coosigadara sai camaiimana siaaco daacatadai Eroodasi tai cascada mai voyiamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canonora cali, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara Osee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu godada voipoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta silascada gñaagida ana. Eroodasi gaaga agai goali siñi dai muua lidi —astadai Diuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida Osee vañi dai tucara vaidacai ali siñi amadu adada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai

ap̄dui ismaac̄ad̄a aagai Diuusi ālquioma ḡañiooquituldiadamigac̄ad̄a dai pocaiti: “Aagidamu aan̄a giñmara sai vuusaiña Ejiipituaif̄dar̄a”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi maí āEroodasi isyaatagi āc̄ac̄ali alia baamu, dai gat̄jai coodaragai v̄lasi aali ismaac̄ad̄a viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaac̄ad̄a Beleen̄āa oidacatadai dai v̄lasi sicoli Beleena oidacami. āc̄ac̄ali sastuduac̄ad̄a caaagidi āEroodasi sīl̄quid̄a t̄atadai āgai āsiaavugai dai poduuc̄ai āsitu āEroodasi sīl̄judid̄u raigad̄a ismaac̄ad̄a gaagai āgai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai casc̄ad̄a gat̄jai coodaragai v̄lasi aali ismaac̄ad̄a viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduuc̄ai ap̄dui ismaac̄ad̄a ooja garad̄uñicar̄u Jeremias̄i Diuusi ñiooquituldiadamigad̄a dai poduuc̄ai ooja: ¹⁸ Muidutai judid̄u ooqui suaan̄da āgai muiyap̄ar̄a oidacami.

Λooqui suaan̄da āgai ḡac̄ooditudac̄ai maamarad̄a.

Dai maitip̄aliadamu āooqui isaa baīl̄liatudagi.

Cacoimu maamarad̄a casc̄ad̄a.

Asc̄aiti Jeremias̄icar̄u.

¹⁹ Dai aidasi camuu āEroodasi, tai āmo Diuusi t̄aañicarud̄a ḡamaasitu āOsee coosigad̄ar̄a Ejiipit̄ar̄a daid̄a it̄at̄adai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali sīl̄añi āl̄madu d̄al̄ad̄a ap̄amu av̄ar iimi ḡand̄av̄l̄ragamu casi atcoi āgai ismaac̄ad̄a muaa āl̄iditadai goali sīl̄añi —ast̄at̄adai āDiuusi t̄aañicarud̄a.

²¹ Taid̄a āOsee vañi dai vuaa āali sīl̄añi āl̄madu ād̄al̄ad̄a tami Isireli d̄av̄l̄ar̄ar̄a. ²² D̄amos aidasi maí āOsee sīl̄Arquelao ārt̄aan̄damicatadai Judeēar̄a ḡlooga Eroodasi v̄l̄tar̄a, duaadicuitadai āgai isimiagi gaamucu, tai coosigad̄ar̄a aagidi Diuusi t̄aañicarud̄a sai Galileeamu iim̄ana. ²³ Dai āl̄cai Galileēar̄a d̄av̄l̄ar̄ar̄a Nasareeta oidatu. Aidasi poduuc̄ai idui āgai poduuc̄ai ap̄dui ismaac̄ad̄a aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad̄a said̄a āoodami pocaitiada āgai said̄a āSuusi ār̄Nasareet̄ar̄a oidacami.

3

¹ Aid̄a tuigaco oidigana Judeea d̄av̄l̄ar̄ar̄a divia āVuaana ismaac̄ad̄a v̄paconai āoodami, ² daid̄a it̄at̄adai:

—Ama duuc̄ai av̄ar ḡant̄at̄agito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaad̄imi istuigaco Diuusi soiña āgai oodami sai c̄l̄agac̄ar̄a oidacana —ast̄at̄adai.

³ Idi Vuaana āgai ismaac̄ad̄a aagai āDiuusi ñiooquituldiadamigad̄a Isaíacar̄u aduuc̄ai ooja āgai:

Diuusi ootosa āgai āmo c̄al̄i sai oidigana gamamaat̄atuldiña dai poduuc̄ai gaaagidamu āgai:

“Caotoma divia āgai ḡart̄aan̄damiga casc̄ad̄a ama duuc̄ai av̄ar ḡant̄at̄agito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía.

⁴ āVuaana yuucusid̄a cameyu vopod̄ac̄ad̄a duñiscatadai dai givurad̄a ogic̄ad̄a duñiscatadai, dai soosoyi cuadana āVuaana āl̄madu saivoli. ⁵ Vai daiv̄añi oodami v̄lasi Judeea d̄av̄l̄ar̄ar̄a Jerusaleenaiñdar̄a dai aa āl̄map̄ac̄ar̄aif̄dar̄a cāl̄ca āl̄iditai istumaasi aagai āVuaana dai ismaac̄ad̄a miaanai oidacatadai āqui Jordán āp̄a. ⁶ Dai ismaac̄ad̄a daan̄añi Diuusi sai oiḡaldana soimaascamigad̄a āVuaana v̄paconañi ami āḡl̄a Jordán aquīar̄a.

⁷ D̄amos aidasi t̄al̄ āVuaana ismuidutai fariseo āl̄madu saduseo daivimi sai āgai v̄paconana tai āgai it̄at̄adai:

—Aapim̄a ismaac̄ad̄a daiv̄ai tami ansai ḡanv̄paconana āpan ducami coocoyi ismaac̄ad̄a vopooyi siuu duucu cam̄ajidagi vasoi, pol̄l̄iditai sai poduuc̄ai Diuusi camaisoimaasi ḡantaat̄atulda āgai. āl̄p̄aga ḡlaagai iss̄al̄lic̄ad̄a ama duuc̄ai ḡant̄at̄agituagi aapim̄a dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ C̄l̄agac̄ar̄av̄ar oidaca vai n̄l̄id̄iña

aa m^{ass}alic^{ada} ca^{ama} duucaⁱ g^{ant}at^{agito} dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavar povan^{liada} aapim^a m^{as}aid^a arAvraa^{nicaru} cajiudad^a sai casc^{ada} c^{la}gac^{ara} g^{ann}aidi Diuusi. S^{al}lic^{ada} ang^{na}agidi sai Diuusi istutuidi isidui^{niagi} Avraa^{nicaru} cajiudad^a asta idi o^{joo}dai^{ndara} isip^{liadagi}. ¹⁰ Diuusi cabaig^{duu} issoimaa taat^{ul}dagi maic^{aga} tuuti^{acada} apan duucaⁱ amo c^{alli} ismaac^{ada} guicutai uusi ismaac^{ada} maic^{agadu} iibiad^a dai m^{am}aidi. Poduucaⁱ Diuusi ootosamu a^{oodami} ismaac^{ada} soimaasi ivueeyi m^{aca} siaaco tomastuigaco m^{acana} tai. ¹¹ Aan^a gia suudagic^{ada} g^{an}vapaconai sai n^{aidi}ña aa m^{asai} ca^{ama} duucaⁱ g^{ant}at^{agito} dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai a^{mai} ismaac^{ada} g^{an}vapacona agai Diuusi Ib^{ad}ac^{ada} sai g^{an}amadu daacana Diuusi Ib^{ada}. Dai agai vaa n^{aida} agai oodami ismaac^{ada} arc^{aga} ivuaadami dai ismaac^{ada} armaic^{aga} ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai i^{nsaan}. Aan^a maitistutuidi si^{asi} istutuidi agai. ¹² Amo c^{alli} ismaac^{ada} calivai t^{ligi} bai tueeyi a^{tligi} daid^a a^{cosada} m^{am}aidi. Poduucaⁱ idui^{nia} agai agai ismaac^{ada} divia agai a^{oodamicada}. Ismaac^{ada} vaavoitudai agai iimia agai t^{va}agiamu dai ismaac^{ada} maivaavoitudai Diaavora a^{madu} iimia agai agai siaaco tomastuigaco m^{acana} tai —ast^{ada} dai a^{Vuaana} a^{oodami}.

¹³ Vaid^a a^{Suusi} Galilea d^{av}ari amaad^{ara} im^{itadai} dai aayi ami a^{gaa} Jordán aqui^{ara} siaaco daacatadai a^{Vuaana} sai agai vacuaanana. ¹⁴ a^{Vuaana} maitip^{alidimi} tuucamid^{ara} isvacuaanagi daid^a it^{ada} dai agai a^{Suusi}:

—Aan^{ava} agai dai g^{aa}agai p^{asgiñ}vacuaanagi. ¿Tuip^{asi} aapi ip^{alidi} isaana g^{avacuaanagi}? —ast^{ada} dai a^{Vuaana}.

¹⁵ Damos a^{Suusi} it^{ada} dai:

—Casi mai^{ñioocada} sioom^a arc^{aga} tai sidui^{niagi} istumaasi Diuusi ip^{alidi} —ast^{ada} dai a^{Suusi}.

Taid^a a^{Vuaana} ip^{ali}. ¹⁶ Dai aid^{asi} mosvacoi a^{Vuaana} a^{Suusi} taid^a a^{Suusi} vuusai suudagiai^{ndara}. Tai otoma g^{acupiooco} a^{tva}agi taid^a a^{Suusi} t^{aa} Diuusi Ib^{ada} vai t^{vai} siaaco uucami daacatadai agai a^{pa} maasi amo tugu. ¹⁷ Tai caidatu amo ñiooqui t^{va}agiai^{ndara} daid^a icaiti:

—Idiavar gi^{ñmara} nai ali^a oig^{adai} aan^a. Dai aan^a ali^a baigi^{ñlidi} gooc^{ada} —asc^{aiti} a^{ñiooqui}.

4

¹ Taid^a Diuusi Ib^{ada} vaidacai a^{Suusi} oidigamu, sabai a^{Diaavora} idui^{ntuldana} amo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^{alidi}.

² Daid^a Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai casc^{ada} biuugimuc^{atadai}. ³ Taid^a a^{Diaavora} miaad^{ara} c^{al}quiva siaaco daacatadai a^{Suusi} n^{aida} a^liditai sabai idui^{ntuldana} amo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^{alidi} daid^a it^{ada} dai:

—P^{asaapi} arDiuusi mara^{da} di, t^{aañiñi} goo^{joodai} vai tascali g^{ana}atona —ast^{ada} dai a^{Diaavora}.

⁴ Damos a^{Suusi} it^{ada} dai:

—Diuusi ñiooquid^{ara} icaiti: “Maisiu mos^{aca} tascalic^{ada} istutuidi oodami isoidacagi, g^{aa}agiava Diuusi ñiooquid^a a^{pa}”, asc^{aiti} Diuusi ñiooquid^{ara} —ast^{ada} dai a^{Suusi}.

⁵ Taid^a a^{Diaavora} vaidacai a^{Suusi} Jerusaleenamu dai ami a^{gaa} quiuupaigad^{ara} a^{judidú} daama t^{sagi}, ⁶ daid^a it^{ada} dai:

—P^{asaapi} arDiuusi mara^{da} di, tabiaad^{ara} m^{atana} g^{asi} tuduid^a. Pocaiti Diuusi ñiooquid^{ara} di:

Diuusi ootosamu g^{at}at^{aañicaru} vaid^a g^{anuucaticana}.

Sig^{ada}agiadamu agai g^{an}noonovic^{ada} pai maisaraana aapi g^{aa}caso amo odiana.

Asc^{aiti} Diuusi ñiooquid^{ara} —ast^{ada} dai a^{Diaavora}.

⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Pocaiti ^Λap^Λ Diuusi ñiooquid^ΛΛ di: “Mait^Λaagai p^Λsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi mosn^Λida ^Λliditai sabai giduuna”, asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

⁸ Tai ^Λpamu ^ΛDiaavora vaidacai ^ΛSuusi ^Λmo g^ΛΛ tuvidacamu dai abiaad^ΛΛ t^ΛΛagidi v^ΛΛsi g^Λag^Λ t^ΛΛaan^Λdami ismaac^ΛΛ oidaga oidigi daama dai v^ΛΛsi oodami ismaac^ΛΛ t^ΛΛaan^Λ ^Λt^ΛΛaan^Λdami, ⁹ daid^Λ it^Λadai:

—Aan^Λ ang^Λmaquiagi oigaragai pai t^ΛΛaan^Λda v^ΛΛsi goovai p^Λsg^Λñvuid^ΛΛ g^ΛΛtootona^ΛΛ c^Λquivagi dai giñs^Λiaa duutudagi —ast^Λadai ^ΛDiaavora.

¹⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Im^Λdañi tabiaad^ΛΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ: “Ali^Λsi g^Λaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mos^Λca ^Λgai ^ΛΛgiadagi”, asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹¹ Taid^Λ ^ΛDiaavora ii abiaad^ΛΛ, tai dada Diuusi t^ΛΛaañicarud^Λ dai nuucagi ^ΛSuusi.

¹² Aid^Λsi maí ^ΛSuusi ismaisapicatadai ^ΛVuaana ii Galilea d^Λv^ΛΛriamu. ¹³ D^Λmos camaivii ^Λgai Nasareet^ΛΛ baiyoma Capernaumamu ii ^Λgai dai m^ΛΛca oidaca ^Λgai. Capernauma ^Λrg^ΛΛ suudagi ugidiana. ^Λg^ΛΛ suudagi ugidiana ^ΛrNepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^Λcatadai dai abaana Nepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^Λ ^ΛrSebulonacaru d^Λv^ΛΛragad^Λcatadai. ¹⁴ Aid^Λsi ^ΛSuusi ii gamucu aid^Λ ^Λp^Λdui ismaac^ΛΛ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Isaíacaru daid^Λ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib^Λaad^ΛΛ oidacami oidaca ^Λgai Galilee^ΛΛ Sebulonacaru d^Λv^ΛΛragad^ΛΛ dai Nepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^ΛΛ ^Λg^ΛΛ suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai ^Λgai maimaat^Λcamu Diuusi ñiooquid^Λ dai ali^Λ soimaasi ivuaadamu. D^Λmos gooqui^ΛΛ c^ΛΛcamu ^Λgai istumaasi gamamaat^Λtulda ^Λgai ^Λc^ΛΛgac^ΛΛ vuviaadami dai baig^Λñliadamu ^Λgai.

Asc^Λaiti Isaíacaru.

¹⁷ Aid^Λ abiaad^ΛΛ ^ΛSuusi pot^Λadaiña ^Λoodami:

—^Λma duuquiav^ΛΛ g^Λnt^Λagito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soiña ^Λgai Diuusi oodami sai c^ΛΛgac^ΛΛ oidacana —ast^Λadaiña ^ΛSuusi.

¹⁸ ^ΛSuusi g^ΛΛ suudagi ugidiamu s^ΛΛli im^Λitadai Galilee^ΛΛ, dai t^ΛΛ gooca g^Λnsi^Λg^ΛΛ. ^Λmooco Simuñi Piiduru t^ΛΛgidu, dai ^Λg^Λmai Aand^ΛΛsi. ^Λgai ^Λr^Λv^Λtopa vuudamicatadai, dai suudar^Λ dadaitudai g^Λnv^Λtopa vuicaru. ¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Giñoidávurai nai aan^Λ g^Λnv^Λmaat^Λtuldana m^Λsducatai gaagada aapim^Λ oodami vaid^Λ giñvaavoitudana —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁰ Tai ^Λgai otoma anaasi viaa g^Λnv^Λtopa vuicaru dai oí ^ΛSuusi.

²¹ Dai bait^Λquiooma t^ΛΛ ^ΛSuusi ^Λap^Λ gooca g^Λnsi^Λg^ΛΛ. Jacovo ^ΛΛmadu Vuaana Sevedeo maamarad^Λ. Vai ^Λmo vaarcu ^Λraana daraajatadai ^ΛΛmadu oogad^Λ dai daraasdi g^Λnv^Λtopa vuicaru. Taid^Λ ^ΛSuusi vaí. ²² Tai ^Λgai otoma anaasi viaa ^Λvaarcu ^ΛΛmadu g^Λnooga dai oí ^ΛSuusi.

²³ ^ΛSuusi v^ΛΛsi Galilea d^Λv^ΛΛriana aim^Λraitadai, dai v^ΛΛsi judidíu quiquiuupaigad^ΛΛ gaaagidimi isDiuusi soiña ^Λgai oodami sai c^ΛΛgac^ΛΛ oidacana. V^ΛΛsi istumaasi gaaagidiña ^ΛSuusi s^ΛΛlic^ΛΛ ^Λrc^ΛΛgaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí v^ΛΛsi Siria d^Λv^ΛΛriat^ΛΛ oidacami istumaasi ivuaadana ^ΛSuusi, dai otoma vuaapi ^Λgai ^ΛSuusi v^ΛΛsi ^Λcoococoidad^Λ sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaac^ΛΛ maitistutuiditadai isoíñ^Λdagi vaid^Λ ^ΛSuusi duduaaidiña v^ΛΛscatai dai vuvaitu Diaavora t^ΛΛaañicarud^Λ oodamiaiñd^ΛΛ.

²⁵ Tai oí mui oodami ^ΛSuusi Galileeaiñd^ΛΛ, dai Decapolisi d^Λv^ΛΛriaiñd^ΛΛ, dai v^ΛΛsi

Judeea dAVAAriaiñdara Jerusaleenaiñdara dai aa Amapacraaiñdara, agaa aqui Jordán vasoñiomaiñdara.

5

¹ Dai aidasi taa ASuusi vAasi Aoodami, tAsai A mo giidiana dai ami daiva. TaidA Amamaatardamigada gAnAmpagi ASuusi sicoli dai vAasi Aoodami. ² VaidA ASuusi maatatuldi daida itAdai:

³ —Diuusi cAAgacara nAidi vAAscatai ismaacada maata istagito isDiuusi soiñagi vaidA ivuaada Agai istumaasi Diuusi ipAlidi. Diuusi soiñamu vai Agai ivuaadana istumaasi Diuusi ipAlidi.

⁴ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada sivi soigAlidi soimaasi ivuaadatai Agai Diuusi bai AAliatudamu.

⁵ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada maigArducada gAnAlidi, Agai tAaanadamu oidigi utudiarA siAAscada ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada sAAlicada cAAgacara oidaca Alidi, Diuusi soiña Agai Agai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada soigAnAlidi aacada, Diuusi soigAliadamu Agaicada Apara.

⁸ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada maisoimaasi ivuaada Alidi. Agai Diuusi Amadu iimimu.

⁹ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada soicai Acocoadami sai camaitAncocodaiña. Diuusi gamaamara duucai nAijadamu.

¹⁰ Diuusi cAAgacara nAidi Agai ismaacada aa soimaa taatamituldi ivuaadatai Agai istumaasi Diuusi ipAlidi. Diuusi soiñamu vaidA apiaivuaada Agai istumaasi Diuusi ipAlidi.

¹¹ Diuusi cAAgacara gAnnAijadamu aapimA siAAscada Aoodami gAnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gAntaatamituldiadagi dai masiAAscada gAnyaatagadagi, giñvaavoitudaitai aapimA. ¹² Damos baigavar Anliada aapimA Diuusi ganmaaquimu A mo istumaasi cAAgaducami tAvaagiarA, poduucai Apara soimaa taata ADiuusi ñiñioquituldiadamigada ismaacada Apara dada isaapimA.

¹³ IsmaicAAgacara oidaca aapimA oodami maitipAliadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai A mo oodami maitipAlidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascada aliAsi gAAagai iscAAgacara oidaca aapimA. NAiditai aa iscAAgacara oidaga aapimA poduucai ipAliadamu Agai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida damos ismaicAAgacara oidaca aapimA aida gia maisoicai aapimA oodami dai Diuusi gajiaadara gAnviaamu aapimA.

¹⁴⁻¹⁶ AliAsi Arsoiñi cuudagi tucara. Poduucai Apara aliAsi Arsoiñi aapimA cAAgacara oidacatai vai poduucai maatana aa isducatai Diuusi ipAlidi isoidacagi. VAAsi oodami gAntAgito nAidi isaapimA Arvaavoitudadami. Daida Aoodami nAiditai iscAAgacara oidaga aapimA siaa duutuadagi Diuusi gArooga ismaacada tAvaagiarA daja.

¹⁷ Maitavar povAnliada aapimA iñsaana divia dai maiAgiada iñagai Diuusi sAAlicamigada dai maatatuldiaragada ismaacada aagidi Agai Moseesacaru dai gAñiñioquituldiadamiga, baiyoma divia aana dai Agiada iñagai. ¹⁸ SAAlicada angAnaagidi sai siAAsi uucami cAAacagi oidigi vAAsi istumaasi aagai Diuusi moduucai imada Agai maitAviaa Agai tomalaachi tomali A mo oojai maimaigovai gAdaasa Agai asta siAAscada Apara vAAsi ismaacada viaa siAparañiagi. ¹⁹ Cascada siora Amapiadara viaagi A mo

istumaasi Diuusi sállicamigadlaiñdar, tomasi agai polidi ismaisi glaagai isiduñiagi dai poduucai mamaatultuldiadagi aoodami sai poduucai ivuaadana agai maicalla ga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Damos agai ismaacada llaagiadagi Diuusi sállicamigada dai poduucai mamaatultuldiadagi aoodami sai poduucai ivuaadana agai gia calla ga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aan anganaagidi aapim sai amamaatultuldiadami Diuusi sállicamigada lmadu afariseo polidi iscallagacara oidaga damos maitarvaavoi. Aapim aliasi glaagai issállicada callagacara oidacagi maisiu apaan duucai agai. Damos istatagitoda aapim apaan duucai agai, Diuusi maitansoiñamu iscallagacara oidaca aapim.

²¹ Aapim cajioma masaid itatadai ganallqui aaduñicar: “Maitavar gacoodada, isamaadutai gamuaagi adudunucami glaagai isgataañiagi muaragai agai lla”. ²² Damos aan anganaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gladuñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gladuñi vui, dai sioora vuirugami aagadagi gladuñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi ganmamaatultuldiadamiga maipoduucai ganmamaatultuldiadagi.

²³ Poduucai isamaadutai imiagi agall quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tagituagi saida idui amo istumaasi soimaascami gladuñi vui vai cascada vui baamucagi aduñda, ²⁴ glaagai isvuusia agai abiaadara dai malla naidagi gladuñi dai baiduñiagi ñiooqui agai lmadu. Dai aida gia apamu imiagi agai agall quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Isamaadutai soimaasi iduñiagi gladuñi vui vaid a aduñda vaidaquagi dudunucamiara damos baiyoma glaagai isbai duña agai ñiooqui agai lmadu voyamu vai agai maivaidaquagi dudunucamiara vaid adudunucami talligan tada asandaaru vaid asandaaru maisagi. ²⁶ Aan gia anaagidi sai maivuusian tada agai abiaadara asta siallscada gaa namqui vllasi masillasi tañiagi.

²⁷ Aapim cajioma sai allqui abiaadara aduucai glaa: “Sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aan anganaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi mallacsdara naidi agai, agai caapan llsi soimaasi ivueeyi isllmadu voimudai.

²⁹ Isamaadutai najadagi amo istumaasi dai gallasida liadagi sillara ama maasi soimaascami baiyoma glaagai ismainajadagi dai Diuusi lmadu imiagi dai maisiu adiaavora lmadu imiagi. ³⁰ Isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma glaagai ispolliadagi agai ismainoonova dai Diuusi lmadu imiagi dai maisiu adiaavora lmadu imiagi. Poduucai aagai asuusi sai aoodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Allqui aduucai glaagai lla: “Tomasioora sioora dagituagi glooñiga glaagai ismaquiagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aan anganaagidi sai isamo calli dagituagi glooñiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami polliadamu islooqui gogoosi gducami sai cascada dagito calli damos calli arduñida ispoduucai tatagitodagi aoodami, dai sioora vllanagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi lla.

³³ Aapim cajioma lla masaid itatadai ganallqui aaduñicar: “Siallscada amaadutai pocaitiadagi sai maat Diuusi sai sallicada iduñia agai amo istumaasi Diuusi vllara aliasi glaagai isiduñiagi”. ³⁴ Damos aan anganaagidi sai maitaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicada. Glaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi siallscada sallicada glaagadagi dai sai siallscada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tvaagi malla gataanai Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi dlvllari ami daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataanada agai Diuusi garbaitacacacami cascada.

³⁶ Dai tomali maiaagadagi gannmoomo aapima maitistutuidi istojatudagi siappa tu-
cutudagi tomali amo cuupai. ³⁷ Mosavar cho caiiada siappa aja dai maitarcagai
isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma isalqui gaaagai aduucai: “Isamaadutai gagagallviagi gavuji pai
camainlaada aapi gavujicada dudunucami viaa ispoduucai iduñiagi agaicada appa
dai isamaadutai gagagallviagi dai daitudagi gataatamu dudunucami viaa ispoduucai
iduiñiagi appa agaicada”. ³⁹ Damos aan anganaagidi: Maitaagai pasvui gasia aapi
loomaligami baiyoma isamoco gagagallviagi gavuiwasana dagitoñi vai ajadara gagagana
appa. ⁴⁰ Isamoco vaama gacassagi dai gyaatagadagi gavoopoida liditai gavaasaraga
dagitoñi vai baccañiñ gadaan vaasaraga appa. ⁴¹ Isamaadutai gaaagidagi isoiña baccquia
aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soñiñi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasoor
sioora gataanadagi amo istumaasi maacani aapi, dai sioora gataanadagi amo istumaasi
tañiuvidicami tañiuvidañi.

⁴³ Aapima cajioma appa sai aduucai gaa appi: “Oigadañi gadduñi dai caddada
gasaayu”. ⁴⁴ Damos aan anganaagidi: Oigadavurai gansasayu, cagavar ñiocada
vui agai ismaacada ganniooquidi, cagavar ivuiddiada sioora gancaddadagi, gama-
madadavurai agai vatar ismaacada soimaasi ñiooqui gansuuligiadagi dai soimaasi
gantatamituldiadagi. ⁴⁵ Poduucai gmaata isaapima armaamarada garooga ismaacada
tavaagiara daja. Agai ootosdi tonoli caga tuutiacami dai maicaga tuutiacami, dai
agai ootosdi duuqui ismaacada siaa duutudai dai ismaacada maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai
isaapima oigadagi mosaca agai ismaacada ganoigadai aapima poduucai siaadara
ganoidana Diusi amo istumaasi. Asta maicaga tuutiacami appa poduucai ivueeyi
di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapima mosaca gnaaduñi tuma caga ivueeyi aapima asta
agai ismaacada maivaavoitudai Diusi appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ Cagavar ivuaada
aapima appan duucai garooga ismaacada tavaagiara daja.

6

¹ Siasscada aapima siaa duutuadagi Diusi maitavar poduucai ivuaada mosipliditai
isgannlijadagi oodami dai caga ñiocadagi aapima gannvui, maspovuaada aapima
aida gia garooga ismaacada tavaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi.
² Cascada masiasscada oidiadagi soituutuigami amo istumaasi maitavar poduucai
ivuaada mosipliditai isgannlijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaacada
aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiuupiarai dai cacaayana podu-
ucai ivuaadana agai sai caga ñiocañi oodami agai vatar. Damos aan anganaagidi
sai agai ismaacada povuaadagi garooga ismaacada tavaagiara daja maioidamu tomali
amo istumaasi. ³ Damos masiasscada aapima oidiadagi amo istumaasi soituutuigami
maitavar poduucai ivuaada ipaliditai isgannlijadagi aa. ⁴ Dai Diusi garooga ismaacada
nidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapima.

⁵ Dai masiasscada gamamadada aapima, maitavar appan duucai ivuaada agai is-
maacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai oojoidi isgugucitai gama-
madadagi quiquiuupiarai dai cacaayana sai nidiña oodami. Sallizada anganaagidi
sai garooga ismaacada tavaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ⁶ Damos
aapima masiasscada gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gama-
madada. Dai Diusi garooga ismaacada nidi mastumaasi ivueeyi astocai agai
gansoicadamu.

⁷ MASIASCADA gamamadadagi maitavar muiyoco aagada amo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai polidifia agai sai amomoono caaca agai alia tavapi fioocaitai agai tomasi maicaa. ⁸ Maitavar potuutiaca aapima, Diuusi garooga maiquiaa aagidacai aapima abiaadara camaatcana mastumaasi tagito aapima.

⁹ Cascada aduquiar gamamadada:

Garooga aapi pasmaacada tavaagiar daja, aatama ipalidi isoodami gasiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma ana istuigaco gataanada agai aapi lagi tami oidigi daama.

Vaid apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucai isduucai avueeyi tavaagiar.

¹¹ Garsoifiañi tatai viaaca aatama cuaadagai tasiasi tagito sivi vaatar.

¹² Garoigaldafi garsoimaascamiga tasmaacada ivueeyi poduucai tsduucai oigaldi aatama agai ismaacada soimaasi garvuiididi.

¹³ Maiti dagito isDiaavora garaagiadan taadacagi isidufia aatama soimaasi.

Ca maata aatama isaapi aragaa baitacaacami tavaagiar dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali amo amai dai isaliasi gaagai isvasi oodami gasiaa duutuadagi tomastuigaco.

Vasi gomaasi salicada apadufia agai poduquiar gamamadada.

¹⁴ Masaapima oigaldiadagi aa siascada soimaasi anvuiidiada agai, Diuusi garooga ismaacada tavaagiar daja ganoigaldiadamu aapima gansoimaascamiga ara, ¹⁵ dai masaapima maioigaldiadagi aa aidia gia tomali Diuusi garooga maitanoigaldiadamu gansoimaascamiga.

¹⁶ MASIASCADA aapima gayunandudagi maitavar soigaliadan vuaada pan duucai agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai soigaliadan vuaadana sai nidiña oodami isyunandui agai. Salicada angnaagidi sai garooga ismaacada tavaagiar daja maioidamu tomali amo istumaasi. ¹⁷ Damos aapima masiascada gayunandudagi maitaagai massoigaliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaana oodami masgayunandui. Vai mosaca Diuusi garooga maacana dai poduucai agai anoidamu amo istumaasi caagaducami.

¹⁹ Maitaagai istatagitodagi oodami isampaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarada uugiugai dai siaa avueeyi istumaasi dai tami siaaco asivogami vapacai dai galsidi. ²⁰ Baiyoma gaagai isivuaadagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maaquimu istumaasi tagito tavaagiar. ²¹⁻²³ Isampaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidia gia mostatagitodamu agai anvustuidaga dai poduucai lagi anvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi fiooquidara dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma gaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai agai aa.

²⁴ Siora mostatagitodagi isducatai gamaitacadagi mui tumifia agai gia maitistutuidi isagiadagi Diuusi.

²⁵ Gnaagidiana maitavar vuan aliada cuaadagaicada masmaacada ugia agadagi siara mastumaasi iia agadagi dai oidacagi, tomali yucucicada masmaacada gnaada agadagi. Diuusi gandu aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoifiamu isviaacagi cuaadagai dai yucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita sai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojara, vai vaasara Diuusi garooga ismaacada tavaagiar daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma namaga siujuurugi. ²⁷ Cascada

maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatcavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoiña oodami yuucusi? Aoodami glaagai isnajadagi isducatai glaari yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vascara ganaagidi aana sai tomali araí Salomonicaru ismaacada viaacata dai yuucusi cacagaducami vascara yuucusida maipan asi chigiamasi yoosigai. ³⁰ Glaagai isgantagito najadagi oodami vasoi. Chiqui tasai djiana guucacana dai gaaccai gamamidi ooroñara maitiipucatai cuaagi vai vascara Diusi sigia maastudai, vasi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vascara aoodami maicaga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada glaagai ismaivuum aliadagi oodami dai maitaagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siara: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siara: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada tavaagiaru daja camaata isvasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma glaagai isipali adagi oodami sai Diusi soiñana vai cacagara oidaca agai isducatai Diusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldi adagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vasi tasai naana maasi oidacana dai vascara Diusi garnuucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaiti adai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diusi potimu sai maicaga ivueeyi aapima pocaititai.

² Ismaadutai gatagito najadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aduñida aidu gia Diusi gatagito najadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai ara. ³ ¿Tuipasi gatagito nidi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito nidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potadai gaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito nidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi alamoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Araga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiaru aagidagi gaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagidamudai aapima Diusi ñioquida aoodami ismaacada cadai Diusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diusi vui dai soimaasi ivuiidiamudai Diusi ñiñoquituldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diusi ñioquida aoodami ismaacada cadai Diusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi glaagai masapiataan adagi Diusi istumaasi tagitocagi sigai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siora apiataan adagi Diusi istumaasi tagitocagi Diusi salicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga maadutai aapima isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai? ¹⁰ ¿Siara isbaioidana aapima amo cooyi isgantañia agai vatopa? ¹¹ Masaapima ismaacada maicaga tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi cacagaducami, sioma caga garooga ismaacada tavaagiaru daja agai maacai istumaasi cacagaducami siora taan adagi.

¹² Pocaiti Diusi salicamigadaru dai pocaiti ara Diusi ñiñoquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapima isganvuiidi adagi aa poduuquivar ivuiidiada aapima agai ara.

¹³⁻¹⁴ Salicada avar ipaliada aapima isDiuusi gansoicadagi isagiada aapima. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga sigai ivuaadagi istumaasi ipalidi

damos agai gia iimimu Diaavora amadu. Ali sijaiga oodami vatar isipliadagi isDiuusi soicadagi isagiada agai Diuusi, dai vaamioma chilaquidu siora agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi amadu.

¹⁵ Gannucadacavurai dai maitivuaada istumaasi gnaagiadagi amamaatutlidiadami yaatavogami. Agai gnamadu gnapaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi nioquida damos maitarvaavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi masaid armamaatardamigadacana dai oidiña mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapima istutuidi ismatiagi isbai salicada arDiuusi nioquituldiadamigada agai ischo ara, agaicada ismaacada ivuaada agai. Caga maata aapima ismaityoovai uvasi uupariaiñdara, tomali iigosi uvasi dadadaiñdara, poduucai ara oodami yaatavogami maitistutuidi iscagacara oidacagi. ¹⁷ Poduucai ara oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. ¹⁸ Amo uusi cagaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. ¹⁹ Vasi uusi ismaacada maicacagaducagi iibiada tami gardvagarara gguicumai dai taiyara gamamidi. Poduucai ara Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatutlidiadami yaatavogami agaa taiyara adiaavora amadu. ²⁰ Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucai gammaata isagai aryaatavogami.

²¹ Maisiu vascatai ismaacada pocaitiadagi sai aana artaanadamigada iimia agai siaaco gataana Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garoga ismaacada tavaagiarra daja. ²² Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aana vasi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai inatadamu: “Taanadami aatama gamamaatutlidiña gnioqui, dai gguvucadagacada vuvaidiña Diaavora talaanicaruda oodamiaiñdara, dai gguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi ggarducami”, iscaitadamu agai. ²³ Damos aana potadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitivaavoitu. Iimivurai tabiaadara. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadamu aana —astadai Suusi.

²⁴ Daid itadai ara:

—Siora gincacagi daid ivuaadagi istumaasi aagai aana agai arapan ducami amo calli ismaacada alia saituduga daid idui amo vaaqui damos araga caga cooco davarrai dai cagaducami darai simientogada. ²⁵ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami ava tai vascara maigai avaaqui cagaducata dai agai simientogada cascada. ²⁶ Damos siora gincacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aana agai arapan ducami amo calli vuiirugami ismaacada mosorai daama idui amo quii. ²⁷ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami ava tai gai avaaqui dai camaitarsoini —astadai asuusi.

²⁸ Aidasi canaatocai nio asuusi, vaid aoodami camaita isducatai gantagituagi cacatai sila caga nioocai asuusi. ²⁹ Amo salicami viaacami duucai mamaatutlidi agai dai maisiu arapan duucami amo mamaatutlidiadami Diuusi salicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

¹ Aidasi asuusi tavai giidiaiñdara tai oi mui oodami. ² Tai miaadara caquiva amo calli ismaacada viaacata dai amo coocodagai ismaacada duvaaldi gatuucuga dai siaa duutuli asuusi, daid itadai:

—Taanadami pasipliadagi istutuidi aapi isginduaaidagi —astadai calli.

³ Taid asuusi taata ganovicada daid itadai:

—Ip^lidiana isg^lduaaidagi, duaadicami ivii —ast^lt^ldai ^lSuusi.

Mospot^l ^lSuusi taid^l ^lcoocoad^l duaadicami vii. ⁴Taid^l ^lSuusi it^lt^ldai:

—Dañi, maitiaagiada tomali ^lmaadutai p^lsducatai dueeyi mosaiimi dai m^ll^l vuid^lr^l ^lc^lquiva ^lpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru s^ll^lcamigad^l vai n^ll^lidif^lna ^loodami p^lscadueeyi —ast^lt^ldai ^lSuusi.

⁵ Aid^lsi mosaayi ^lSuusi Capernaum^lr^l tai miaad^lr^l ^lc^lquiva ^lmo sandaaru t^laan^ldamigad^l. Agai ^lrromanu dai daañimi, ⁶ daid^l it^lt^ldai:

—T^laan^ldami giñmara quiiy^lr^l caat^l maitistutuidi isaim^lr^ldagi dai ali^l soimaa taat^laca coocodagai —ast^lt^ldai.

⁷Taid^l ^lSuusi it^lt^ldai:

—Aan^l gaamu imimu dai duaaidamu —ast^lt^ldai.

⁸Taid^l ^lsandaaru t^laan^ldamigad^l aa noragi daid^l it^lt^ldai:

—T^laan^ldami aapi vaamioma t^laan^li iñsaan^l casc^ld^l mait^laagai p^lsoig^lvuaadagi mosai pot^li sai duaad^lna giñmara si^lgai duaadimu. ⁹ Aan^l viaa giñt^laan^ldamiga, dai aan^l viaa ^lr^l giñsandaaruga ismaac^ld^l t^laan^li aan^l, si^lascad^l aagida aan^l ^lmoco sai im^lna vai aim^lr^li, dai si^lascad^l aagida aan^l ^lmai sai diviana vai didivai, dai si^lascad^l t^laañia aan^l ^lmo istumaasi giñpiooñiga vaid^l ivueeyi —ast^lt^ldai ^lsandaaru t^laan^ldamigad^l.

¹⁰ Aid^lsi ca^l ^lSuusi imaasi, mait^l istumaasi g^lt^lgituagi daid^l it^lt^ldai ^ljudidíu ismaac^ld^l oiditadai:

—S^ll^lic^ld^l ang^lnaagidi, sai g^lraaduñi saagida maiquiaa n^ll^lidi aan^l tomali ^lmoco ispocaasi vaavoitudadagi si^lasi vaavoitudai idi c^ll^li. ¹¹ Aan^l ang^lnaagidi sai mui ismaac^ld^l mait^lr^ljudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquid^l. Dai ^lgai iimia agai t^lvaagiamu m^ll^lca siaaco gat^laan^li Diuusi dai ^lmadu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacocar^l. ¹² D^lamos ^ljudidíu ^lgai ismaac^ld^l pol^ll^lidi sai iimia agai m^ll^lca siaaco gat^laan^li Diuusi Avraañicaru cajiudad^lcatai, ^lgai gia maiviaa^lcamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai ^lgai m^ll^lca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaan^lda agai ^lgai dai ali^l soimaa taat^laca agai —ast^lt^ldai ^lSuusi.

¹³ Dai amaasi ^lSuusi it^lt^ldai ^lsandaaru t^laan^ldamigad^l:

—Im^ldañi g^lquiiyamu dai p^lstumaasi vaavoitudai poduucai ^lr^lduuñimu —ast^lt^ldai.

Dai mospot^l ^lSuusi tai dueeyi marad^l ^lsandaaru t^laan^ldamigad^l.

¹⁴ Taid^l ^lSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caat^lcatadai ^lPiiduru tuumud^l ali^l oiditadai toiñdagai. ¹⁵ Taid^l ^lSuusi mostaata novid^l tai dagito toiñdagai tai otoma vañi ^lgai dai bibi g^ldadidacami.

¹⁶ Dai aid^lsi catuca taid^l ^loodami vuaapi ^lSuusi mui oodami ismaac^ld^l viaacatadai Diaavora t^lt^laañicarud^l, taid^l ^lSuusi mosali ^lmo ñiooquic^ld^l vuvaitu v^ll^lsi ^lDiaavora t^lt^laañicarud^l dai duduaadi v^ll^lsi ^lcoococoidad^l. ¹⁷ Aid^lsi ^lr^ldui imaasi poduucai ^lr^ldui ismaac^ld^l aagai Isaía Diuusi ñiooquituldiadamigad^l dai poduucai ooja aagaitai ^lCristo: “Agai g^lrduduaaidamu”, ascaiti Isaía.

¹⁸ Aid^lsi t^ll^l ^lSuusi isali^l muidu oodami ^lgai sicoli, aagidi ^lgai g^lmamaat^lr^ldamiga sai daivuñdana vaasad^lr^l ^lg^ll^l suudagi Galilea. ¹⁹ Tai ^lmo mamaat^ltuldiadami Diuusi s^ll^lcamigad^l miaad^lr^l ^lc^lquiva daid^l it^lt^ldai ^lSuusi:

—Mamaat^ltuldiadami aan^l g^loidatucuda iñ^ll^lidi tomasiaaco siaaco aim^lr^lda aapi —ast^lt^ldai.

²⁰ Taid^l ^lSuusi aa noragi daid^l it^lt^ldai:

—Cacaasiocai viaa gantatjoga dai ujuurugi viaa gancoocosa, dāmos aanā ismaacada viaa amo samicami maivaaca —astatdai Suusi.

²¹ Dai mai ismaacada rāSuusi mamaatardamigadacatadai potatdai agai Suusi:

—Tāaanādami giñdagitoñi nai āpāga mā yaasa aanā giñoca dai gooquira goidatucudagi —astatdai.

²² Taidā Suusi aa noragi daidā itatdai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada rāpan ducami coidadā maitiñāgiditai yaasana gāncoidadāga —astatdai Suusi.

²³ Amaasi Suusi tāsai amo vaarcuā rāmadu aatāmā mamaatardamigadā agai. ²⁴ Dai aidāsi gā suudagi daama iimāitadai agai tai aliā cavami vā vai tai tāsadā suudagi dai vaarcu āraana vaacā. Vaidā Suusi coosocatadai. ²⁵ Tātai aatāmā mamaatardamigadā agai iji dai mā nāitu daidā itatdai:

—Tāaanādami cāgacā rāgarvuvaida casiatā yooga duudupi —astatdai aatāmā.

²⁶ Taidā Suusi aa noragi daidā itatdai:

—¿Tuimāsi duduaadimuca? Aapimā maivaavoitudai iñsaana istutuidi isgānuucadacagi —gārtatdai Suusi.

Dai vañi dai dodoligitu āvāli āmadu āgā suudagi tai vāsi dodoli vii. ²⁷ Tātai aatāmā maitā isducatai gārtatgituagi daidā icaiti:

—¿Istuma cāli idi vai asta āvāli dai gogā suudagi āgidi? —caiti aatāmā.

²⁸ Dai amaasi vaasadā rādgavusai agai āgā suudagi dai aayi Gadara dāvāriā rā, tai vuvaaja gooca cācāli camposantuaiñdā rā agai viaacatadai Diaavora tātaañicarudā dai aliā oomaliga tomali oodami maitistutuidiñā ismiaanai dgavuscadagi. ²⁹ Amaasi miaadā rā guuquiva agai siaaco cāacatadai Suusi dai iñquimi daidā icaitimi:

—¿Tuipāsi gā rāmadu vapacā aapi Suusi Diuusi maradā maitiquiaa ācāi istuigaco soimaasi gārtatatulda agai aapi? —ascāi agai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaadā rā ajiopaitadai mui tātāisoli, ³¹ vaidā āDiaavora tātaañicarudā daañimi Suusi daidā itatdai:

—Pāsgārvuvaidagi idi cācāliāiñdā rā pai gārdagito tātai vaapaquia aatāmā gōtātāisoliā rā —astatdai āDiaavora tātaañicarudā.

³² Taidā Suusi itatdai:

—Iimivurai tudu —astatdai.

Taidā āDiaavora tātaañicarudā vuvuaaja ācācāliāiñdā rā dai tātāisoliā rā vaapa, taidā ātātāisoli koidam voopoi dai gā suudarā suuli dai vāsi baicoi.

³³ Taidā ānuucadacami tātāisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai māca gaaagidi quiquiana vāsi istumaasi āpādui, dai isducatai āpādui ācācālicadā ismaacada viaacatadai āDiaavora tātaañicarudā. ³⁴ Tai vāscatai āoidacami iji siaaco daacatadai Suusi, dai tāgacāi daañimi sai imāna ami dāvāriāiñdā rā.

9

¹ Tai amaasi Suusi tāsai amo vaarcuā rā, dai daivusai vaasadā rā āgā suudagi dai āpamu aayi āgi gādvāragā rā. ² Mātai uusiā rā vuaapi amo cāli ismaacada maitistutuiditadai isoīñdagi. Dai aidāsi tā Suusi isaliā vaavoitudai āoodami potatdai agai ācāli cocoadā:

—Maiti soigāliada giñaduñi, casiant oigāli aanā vāsi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana aapi —astatdai Suusi.

³ Amaasi āmoco āmamaatātuldiadami Diuusi samicamigadā aduucāi gāntatgitoitadai: “Idi cāli pōlidi isā rāDiuusi”, asānlidi. ⁴ Vaidā Suusi maatācatadai istumaasi gāntatgitoi agai daidā itatdai:

—¿Tuimasi mosaa soimaasi gantatagitoi? ⁵⁻⁶ Aan viaa amo samicami dai cascada viaa guvucadagai isoigaldiadagi vasi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoducagai aagagi tomasioora cascada sivi gantagidamu aan issamicada viaa aan guvucadagai isduaaidagi idi cali —astadai asuusi amamaatuldiadami Diuusi samicamigada.

Dai amaasi itadai asuusi cali coocoda:

—Vañigiñi dai bai gvaacosi dai noragi gquiyamu —astadai.

⁷ Taida coocoda vañi dai nora gquiyamu. ⁸ Aidasi taa oodami imaasi, alia duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai agai guvucadagai amo cali.

⁹ Taida asuusi ii abiaadara dai giñtaa iñsaana daacatai gavuuymi tumiñsi, dai povai iñtadai:

—Mataivo, giñoidañi —iñtadai.

Antai aan calquiva dai oi.

¹⁰ Dai amo imidagai gacuaadatadai asuusi amo quiyara tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidara daraaja Suusi amadu dai aatama mamaatardamigada asuusi ara. ¹¹ Damos tagacai afariseo gartacacai aatama asuusi mamaatardamigada dai povartadai:

—¿Tuisida gacueeyi ganmamaatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —gartadai.

¹² Vaida asuusi caa gomaasi daida itadai:

—Aagi cococoidada tagito gaduuaaidiadamii amaicococoidada maitagito.

¹³ Maatavurai aapima istaiya alidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidara: “Aan maitipalidi isoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitipalidi aan isoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aan giñvatar, baiyoma ipalidi aan sai soiganalidiña oodami aacada”. Aan andivia tami oidigi daama vai soimaasi ivuaadami ama duucagai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada polidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucagai gantatagitona —astadai asuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigada vuaana miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai potadai:

—Aatama amadu afariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astadai.

¹⁵ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aan gia amadu aimara giñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos siascada agai ismaacada giñvuidara vata giñmuaagi aida gia mitaugimu giñmamaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatuldi aan dai apiavaavoitudadagi gvaavoidaraga —astadai asuusi.

¹⁸ Aidasida asuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidiu taanadamigada dai gtootonacada calquiva asuusi vuidara daida itadai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi ganovi apamu duaacan tada agai —astadai judidiu taanadamigada.

¹⁹ Taida asuusi calquiva dai ii agai amadu dai aatama mamaatardamigada ara oi.

²⁰ Amaasi amo ooqui ismaacada cabaiivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigada miaadara calquiva agai asuusi abaana dai gooquiamadara mostaata ugidiana daama vaasarada. ²¹ Povalliditadai agai: “Tomasi mosaca daama vaasarada taata aan cascada caduaadian tada aan”, asallidi ooqui. ²² Damos asuusi gooquiamaco nanlava daida itadai ooqui:

—Baigi gallida giñmara giñvaavoitu aapi cascada dueeyi —astadai.

Dai aidΛ todian duucaí Δooqui dueeyi.

²³ AidΛsi aayi ΔSuusi quidiΛΓΛ ΔtΛaanΛdami tΛΛ Δgai Δiivadami cabaigΛnducacatadai dai iivitulda agaitadai aidΛmasi yaasa agaitadai Δali tΛji dai tΛΛ mui oodami vai gΛΓΛΓΛ suaanΛitadai. ²⁴ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadΛΓΛ, goali tΛji maitΛrmuuquiadΛ mosacooso goovai —astΛtΛdai ΔSuusi.

DΛmos Δoodami mosasΔi pocaititai ΔSuusi. ²⁵ AidΛsi cavΛΛsi vuvaja Δoodami taidΛ ΔSuusi vaa dai bΛi ΔmuuquiadΛ novidΛ tai Δgai vañi. ²⁶ Dai vΛΛsi aipacoga sicoli oidacami maí istumaasi ΔpΛdui.

²⁷ AidΛsi vuusai ΔSuusi abiaadΛΓΛ gooca mainΛnΛaadami oí Δgai dai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—Aapi Davicarú cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Δmo sΛΛlicami soigi gΛΛda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai ΔmainΛnΛaicΛdΛ.

²⁸ Dai aidΛsidΛ ΔSuusi vaa Δmo quiiyΛΓΛ taidΛ ΔmainΛnΛaicΛdΛ abaana guuquiva taidΛ ΔSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿VaavoitudaimΛsi aapimΛ iññsaanΛ istutuidi isgΛnduduaaidagi? —tΛtΛdai.

Tai Δgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ —tΛtΛdai.

²⁹ Amaasi ΔSuusi taata Δgai vuupuidΛ daidΛ itΛtΛdai:

—PovΛduñia Δgai isducatai vaavoitudai aapimΛ —tΛtΛdai.

³⁰ Tai povΛdui caduduaadicami vii. Amaasi ΔSuusi cΛΛga aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada aapimΛ tomali Δmaadutai istumaasi idui aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

³¹ Dai mosutudama vuvacΛcai abiaadΛΓΛ tomasioorΛ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai ΔSuusi.

³² AidΛsi quiaa vuvaquimi ΔcΛcΛΛli tai aa vuua Δmo cΛΛli muudugami sai duaaidana ΔSuusi. Δgai viaacatadai Δmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ³³ Dai vuvaidacai ΔSuusi ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ tai bovasdΛΓΛ gΛaagacai ñioo ΔcΛΛli. TaidΛ Δjudidíu maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi daidΛ icaiti:

—Tomali Δmo imidagai maitΛnΛidiñña Δmo istumaasi pomaasi vΛΛsi gΛrdΛvΛΛragΛΓΛ —caiti Δjudidíu.

³⁴ DΛmos Δfariseo vui ñioocai ΔSuusi daidΛ icaiti:

—GocΛΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ guvucadadΛcΛdΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ —caiti.

³⁵ VaidΛ ΔSuusi aimΛraiñña vΛΛsi aali quiiquiana dai aipaco ami dΛvΛΛriΛΓΛ uugidiana mamaatΛtuldiñña Δgai Δoodami judidíu quiquiupaigadΛΓΛ. ΔSuusi aagidiñña Δoodami sai Diuusi soicΛda Δlidi oodami sai cΛΛgacΛΓΛ oidacana. Dai duduaaidiñña ΔSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ TΛΛgacai ΔSuusi mui oodami aliΛ soigΛΛli ΔgaicΛdΛ. Δgai aliΛ soigΛΛli vaamioma gataaanΛitai Δromamano dai maitipu sioorΛ soiñagi vai Δgi gataaanΛdagi Δgai. Δgai Δpan ducami cañiiru maipastutuuruacami, maiviaacatai sioorΛ nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ ismaacΛdΛ ΔrmamaatΛrdamigadΛ:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacΛdΛ vaavoituda Δlidi Diuusi ñiooquidΛ, dΛmos maitipu sioorΛ aagidagi, chiΛΛquidu oodami ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ. Vai ismaacΛdΛ caΛca Δlidi Δpan ducami gΛΛpi yoovara-gai dai yoovadami chiΛΛquidu. ³⁸ CascΛdΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΔrtΛaanΛdami vai ootosana aa gΛñiñiooquituldiadamiga vai aagidana Δgai ñiooquidΛ Δoodami —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

10

¹ Amaasi Δ Suusi Δ garvaí aat Δ m Δ baivustaama dan gooca t Δ said Δ Δ rmamaat Δ rdamigad Δ cana dai Δ armaa s Δ alicami sai vuvaidiña aat Δ m Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ oodamiaiñd Δ r Δ dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai pot Δ at Δ gidu aat Δ m Δ baivustaama dan gooca Δ Suusi ojootosad Δ . Δ l Δ p Δ gadad Δ Δ rSimuñi m Δ smaac Δ d Δ Piiduru aagaiña Δ l Δ p Δ , dai Aand Δ r Δ asi Piiduru suculid Δ , dai Jacovo Δ l Δ madu Vuaana Sevedeo maamarad Δ , ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aan Δ Mataivo ismaac Δ d Δ Δ r Δ vuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo marad Δ , dai Leveo m Δ smaac Δ d Δ Tadeo aagaiña Δ l Δ p Δ , ⁴ dai Simuñi Δ gai Δ r Δ moco ismaac Δ d Δ vuid Δ r Δ caat Δ cana Δ romamano, dai Uudasi Iscaliote ismaac Δ d Δ gooqui Δ rioma gat Δ l Δ gi Δ Suusi.

⁵ Daid Δ Δ Suusi Δ g Δ rootoi v Δ ascatai aat Δ m Δ t Δ sai gaaagidana Diuusi ñiooquid Δ dai pov Δ r Δ t Δ dai Δ gai:

—Maitav Δ r iimi siaaco oidaga Δ gai ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu, tomali maivapac Δ da quiquid Δ r Δ Samaalia d Δ v Δ l Δ ri Δ r Δ oidacami, ⁶ baiyomav Δ r iimi g Δ raaduñi judidíu Δ l Δ madu. Δ judidíu camai Δ l Δ gidi Diuusi ñiooquid Δ casc Δ d Δ Δ judidíu Δ r Δ pan ducami cañiiru sib Δ iimiad Δ . ⁷ Iimivurai dai agida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soic Δ da Δ lidi oodami sai c Δ l Δ gac Δ r Δ oidacana. ⁸ Aan Δ g Δ nmaa guvucadagai m Δ sai duduaaidiña ismaac Δ d Δ viaacagi Δ coocodagai ismaac Δ d Δ duvaldi gatuucuga dai ismaac Δ d Δ Δ ma maasi coocodagai viaacagi Δ l Δ p Δ dai duduaacaldavurai coidad Δ dai vuvaidavurai Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ oodamiaiñd Δ r Δ . Aan Δ g Δ nmaa idi guvucadagai dai mait Δ ntai tumiñsi, casc Δ d Δ aapim Δ av Δ r maitaan Δ da Δ l Δ p Δ m Δ smaac Δ d Δ duduaaidagi.

⁹ Dai maitav Δ r vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai g Δ n Δ moraraaliga gaamu voyiamu. Mosali Δ l Δ mo vaapasaragai av Δ r vuucai dai maitav Δ r vuucai aa susuusacai tomali giicai. Δ aata vuaadami viaa s Δ alicami m Δ s Δ bibiaadagi.

¹¹ M Δ siaascad Δ ajiagi aapim Δ Δ mo ali quiiy Δ r Δ v Δ r Δ ai gaaga Δ mo oodami c Δ l Δ tuigacami ismaac Δ d Δ v Δ l Δ si oodami siaa duutuadagi dai ami quiidi Δ r Δ Δ gai av Δ r g Δ nuuliña asta m Δ siaascad Δ iji aapim Δ abiaad Δ r Δ . ¹² M Δ siaascad Δ aiya Δ mo quiiy Δ r Δ v Δ r Δ ai agida Δ oidacami sai Diuusi ip Δ lidi isiib Δ studacan taadacagi Δ gai iib Δ ad Δ . ¹³ Dai isami oidacami ca Δ ca aliadagi Diuusi ñiooquid Δ dai s Δ alic Δ d Δ ip Δ liadagi isDiuusi soiñagi vai g Δ niib Δ stacan tadacagi Δ gai aid Δ gia g Δ niib Δ stacan tadacamu Δ gai. Dai ismaica Δ ca aliada Δ gai aid Δ gia mait Δ niib Δ stacan tadacamu Δ gai. ¹⁴ Dai m Δ siaaco mait Δ n Δ miaad Δ gida agadagi dai tomali mait Δ nca Δ ca aliadagi v Δ r Δ ai vuvaaqui abiaad Δ r Δ dai gigigida Δ d Δ v Δ l Δ r Δ ai g Δ n Δ l Δ casuaiñd Δ r Δ vai poduucai maat Δ na Δ oodami ismaic Δ l Δ ga idui. ¹⁵ S Δ alic Δ d Δ ang Δ naagidi sai si Δ l Δ scad Δ Diuusi n Δ idagi ismaac Δ d Δ Δ r Δ c Δ l Δ ga ivuaadami dai ismaac Δ d Δ Δ r Δ maic Δ l Δ ga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu Δ gai Δ oodami ismaac Δ d Δ mait Δ n Δ miaad Δ gidagi si Δ l Δ oodami ismaac Δ d Δ Sodom Δ r Δ dai Gomoor Δ r Δ oidacatadai.

¹⁶ G Δ nootosai aan Δ Δ oodami saagida dai Δ l Δ moco ali Δ oomaliga dai soimaasi g Δ ntaatatulda Δ gai poduucai isduucai s Δ l Δ s Δ yi soivueeyi cañiiru. C Δ l Δ ga av Δ r g Δ nt Δ t Δ l Δ gitoca dai c Δ l Δ ga tuutiaca v Δ ascatai vui. ¹⁷ D Δ mos aapim Δ g Δ l Δ agai m Δ s Δ j Δ l Δ gi g Δ nnuucadacagi, g Δ nt Δ l Δ gida magari dudunucami dai g Δ ng Δ g Δ l Δ g Δ tudamu aapim Δ quiquiuupi Δ r Δ . ¹⁸ Dai asta vaama g Δ ntutusadamu oodami t Δ t Δ aan Δ dami vuid Δ r Δ dai raraí vuid Δ r Δ giñvaavoitudaitai aapim Δ , poduucai istutiadamu aapim Δ isgiñaagadagi Δ gai vuitapi dai Δ gai ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu vuitapi Δ l Δ p Δ . ¹⁹⁻²⁰ D Δ mos m Δ siaascad Δ vaama g Δ ntutusadagi aapim Δ dudunucami Δ r Δ maitav Δ r vuaam Δ n Δ liada maimaat Δ catai istiyagi. Diuusi Ibad Δ g Δ nsoic Δ damu v Δ r Δ ai aagada m Δ stumaasi t Δ gitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatatagiada agai aagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaiña, dai dladada gatatagiada agai aagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vlataca agai gandada dai gataandamu coodaragai ara. ²² Dai vasi oidigi daama oidacami gancadada agai givavaoitudaitai aapima. Damos siora apiagivavaoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai calgacara vuvaaquimu. ²³ Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibaacoga amai ali quiyara. Sallicada angnaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ljudidiu sidivimu ana ismaacada viaa amo sallicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gamamaatatuldiadami dai tomali amo piooni maivaamioma gataana siasi gataana gataandami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada ara soimaa taatamaiña. Dai issoimaasi taatamadagi gataandamiga apioonigada soimaasi taatamaiña ara cascada aapima soimaasi taatadamu ara pan duucai ana. Aoodami Diaavora givaaagaiña dai vaamioma galnaasi fiooqui gnaagiadamu agai aapima givamamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavar labiada aoodami ismaacada soimaasi ganduinda liadagi. Cal maata Diuusi vasi istumaasi iduñia liada agai aapima gnvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ²⁷ Vasi ismaacada gnaagidi ana lagi daraajatai aatma aagidavurai aapima aoodami vasi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavar labiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar labiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga malca siaaco oidaga aDiaavora.

²⁹⁻³¹ Cal maata aapima isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintaavucada damos Diuusi vascara nuucadacana. Aoodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannuucada aapima sila ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannuucadaca agai. Diuusi maata vascatai asta silajaquidu amadutai cuucupada.

³² Vascatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isgivaaoitudai ana ara aagamu givooaga vuitapi ismaacada tavaagiaraja daja isagai argivamaamara. ³³ Dai ismaacada givastocadagi oodami vuitapi ana aagamu Diuusi grooga vuitapi ismaacada tavaagiaraja daja sai agai maitargivamaamara.

³⁴ Maitavar povanaliada aapima ansai ana divia sai sioma oidacana vasi oodami maitavar vaavoi baiyoma divia ana vai oidacana cocodi. Ismaacada maitivavaoitudai cocodamu agai ismaacada givavaoitudai. ³⁵ Isamo cali givavaoitudagi marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui givavaoitudagi ooqui marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui givavaoitudagi caasdadada vuidara caatcamu. ³⁶ Dai poduucai aipaco gnvupui vlatacamum aoodami lagi gnaadunum.

³⁷ Tomasiora siora maitivavaoituda liadagi baamucai dladada maimaaquimu ana oigaragai isargivamamaatardamicagi dai tomasiora siora maitivavaoituda liadagi baacoicai maamarada maitipaliditai isgivaaoitudagi oogada maimaaquimu ana oigara-gai isargivamamaatardamicagi. ³⁸ Dai siora maibaigaducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi amo curusiaba givavaoitudaitai maimaaquimu ana oigaragai isagai argivamamaatardamicagi. ³⁹ Dai siora givavaoitudadagi vai cascada aoodami muaagi agai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco damos siora duaadicudagi masmuaagi dai cascada pocaitiadagi sai maitivavaoitudai agai gia maiimimu Diuusi amadu tavaagiamu.

⁴⁰ Dai sioorΛ Λagiditai gΛncaΛcagi aapimΛ Λgai Λagiditai giñcaΛ aanΛ ΛpΛ dai sioorΛ Λagiditai giñcaΛ aanΛ Λgai Λagiditai caΛ gΛrooga ismaacΛdΛ giñootoi. ⁴¹ Dai sioorΛ Λagiditai caΛ Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ootosadΛcatai Λgai, Λgai ismaacΛdΛ Λagiditai caΛ Diuusi maaquimu Λmo istumaasi Λpan duucai gΛñiooquituldiadamiga. Dai sioorΛ Λagiditai caΛ Λmoco ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu Λmo istumaasi cΛΛgaducami poduucai isduucai maa Λgai ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi. ⁴² Dai tomasioorΛ sioorΛ baigΛΛliaracΛdΛ vasidagi Λmo avΛsi suudagi Λmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai, giñΛagiditai caΛ Λgai sΛΛlicΛdΛ Diuusi maaquimu Λgai Λmo istumaasi cΛΛgaducami, tomasi mosvasidagi Λmo avΛsi suudagi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

11

¹ Dai aidΛsi naatocai gΛrmaamatΛtuli ΛSuusi aatΛmΛ mamatΛrdamigadΛ iji abiaadΛrΛ dai aagida ragai Diuusi ñiooquidΛ vΛΛsi aipaco sicoli oidacami.

² ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami gΛΛ aqui JordáñiarΛ maisacariarΛ daacatadai dai maí vΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi. Amaasi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga siaaco daacatadai ΛSuusi ³ sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛdΛ rΛCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gΛaagai isnΛnracagi Λmai.

⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—MΛΛcavΛr aagida ΛVuaana vΛΛsi mastuma nΛidi dai caΛ. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainΛnΛaitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛdΛ maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadΛi, dai ismaacΛdΛ maitΛtΛcaidacatadai catΛtΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi dai soituutuigami vΛΛsi gΛmamaatΛtuldi isducatai cΛΛgacΛrΛ gΛvuvacΛi. ⁶ BaigΛΛliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —tΛtdai ΛSuusi.

⁷ Dai aidΛsi caiji Λgai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami aagaitai ΛVuaana dai potΛtdai Λgai Λoodami:

—AapimΛ iji mΛΛ oidigana siaaco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatacatadai sai Λgai maitΛrΛmoco ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ⁸ AapimΛ iji mΛΛca siaaco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatacatadai sai Λgai maitΛrΛmoco ismaacΛdΛ cΛΛga dadapacami yuucustai. AapimΛ cΛΛga maata sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr raí baabaquidΛrΛ.

⁹ AapimΛ iji mΛΛ oidigana nΛida Aliditai Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai sΛΛlicΛdΛ anganaagidi sai Vuaana aa duiñdadΛ vaamioma namΛga siΛ aa duiñdadΛ vΛΛsi Λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ¹⁰ Diuusi ñiooquidarΛ pocaiti aagaitai ΛVuaana:

Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana Λoodami sai divia agai aapi daidΛ Λoodami Λma duucai gΛntΛtΛgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ SΛΛlicΛdΛ anganaagidi sai vΛΛsi oodami saagidaiñdΛrΛ ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami viaa goaa duiñdagai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga sitomasmaascΛdΛ oodami aa duiñdadΛ, dΛmos vaamioma baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ giñnΛidi dai giñvaavoitudai siΛVuaana.

¹² AidΛsi divia ΛVuaana ismaacΛdΛ vapacoi Λoodami abiaadΛrΛ Λoodami gΛnaajagai vaavoituda Aliditai gocΛΛgaducΛdΛ ñiooqui isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ¹³ AidΛsi maiquia divia ΛVuaana Moseesacaru Λmadu Λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagidi gΛrΛΛqui aaduñicarΛ dai ooja liivruarΛ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gatΛaanΛda agaitadai tami oidigi daama Λmo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimΛ vaavoitudagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maataamu aapimΛ isΛrvaavoi isΛVuaana ΛpΛga divia iñsaana dai gaaagidimi ansai aanΛ gooquiarioma divia iñagaitadai. Λgai

idui aana duiñdagai ismaacada Diuusi ñiñoquituldiadamigada aagidi aiquioma Eliasicaru isidunña agaitadai. ¹⁵ Caa gavara gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana.

¹⁶ Sivi ganaagidamu aana istumaasi apan ducami aoodami sividada. Agai apan ducami aali ismaacada plaasara gatavaiña dai iñoquidiña gaaaduñi daida itadaiña: ¹⁷ “Iva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisoiganaali”, astadaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai aoodami dai agai alia duudatai gayunanduiña dai tomali amo imidagai maitayadana istumaasi navamudaga. Mai aapima pocaitiña sai agai viaa amo Diaavora taañicaruda. ¹⁹ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo samicami dai maiduudatai gayunandui dai gayilayi mai pocaiti aapima giñparunaitai ansaidarta tuu naacadami dai itaracami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aana, dai ansaidaraduuñda tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. Vascara maimaata naidi aapima isducatai Diuusi garsoi Vuaana amadu aana sai maana aatama istumaasi gaagai tsidunñiagi —tadai aSuusi.

²⁰ Amaasi aSuusi gaagacai aagidi aoodami sial soimaasi ivuaadana Corasiñiarla oidacami dai Betasaidara oidacami dai sial soimaa taata agai agai. Asuusi ivuaadana mui naana maasi gagarducami Corasiñiarla dai Betasaidara tai vascara maiama duucai gantagito dai apiasoimaasi ivueyi ami oidacami cascada aSuusi bagaimi daida itadai:

²¹ —Soogigi aapima Corasiñiarla oidacami dai Betasaidara oidacami sial soimaa taatamu aapima. Aoodami ismaacada Tiiora dai Sidooniarla oidacatai maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi. Istagimudai agai istumaasi gagarducami masmaasi taa aapima agai gia ama duucai gantagitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai ganaadamudai yucusi tutuucucami dai gancocomaivadamudai mataicada dai poducai tagidamudai aa oodami iscaama duucai gantagito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima siatiiora dai Sidooniarla oidacami. ²³ Dai aapima judidiu Capernaumarla oidacami povai analidi masai iimia agai Diuusi amadu baiyoma miimia agai Diaavora amadu. Aoodami ismaacada Sodoomara oidaga maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi damos isagai tagimudai istumaasi gagarducami masmaasi taa aapima aida gia Diuusi maiugititudamudai Sodoomara oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoomara. ²⁴ Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima siatiiora oidacami —tadai aSuusi.

²⁵ Amaasi aSuusi potadai Diuusi gaoga:

—Giñoca aana gia samicada siaa gaduutudai aapi aparbaitacaacami tavaagiarla dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi ismaacada polidi isarsastudugami, aapi maatatuli mosaca agai ismaacada maatia lidi gamamaatatuldaraga. ²⁶ Caa gaduava giñoca poducai ipali aapi dai poducai idui —tadai aSuusi gaoga.

²⁷ Dai apiamamaatatuldi aSuusi aoodami dai potadai:

—Giñoca giñmaa vasiaacatai. Aana arDiuusi marada dai tomali amaadutai maicaga giñmaata mosaca giñoca dai tomali amaadutai maicaga maata giñoca mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vascara oidaga aa ismaacada maata giñoca mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maana. ²⁸⁻²⁹ Vascatai aapima ismaacada caojogi agiditai mamaatatuldaragada ismaacada gamamaatatuldi quiquiupiarla, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aana gannamaatatuldiadagi dai agiadavurai istumaasi gannamaatatuldiada aana. Aana maiojodai giñmamaataradamiga dai maigaducada giñalidi aana dai ganiibastacan

taadacamu aapimΛ. ³⁰ Maisijaiga isΛΛgiada aapimΛ giñmamaatΛtuldaraga —tΛtΛdai ΛSuusi.

12

¹ Amo imidagai ibΛstaragai tasΛrΛ Λsicami saagida imaitadai ΛSuusi tΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ vaiñcumaimi tΛligi muuradΛ dai garnoonovicΛdΛ calivaimi aatΛmΛ dai cuumimi. ² Vai ΛΛmoco Λfariseo tΛΛgacai gomaasi potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—Dañi gΛmamaatΛrdamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacΛdΛ maitiipu oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai Λfariseo.

³ DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—CanΛidi aapimΛ Λoojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru Λmo imidagai aidΛsi Λgai ΛΛmadu aaduñdΛ biuugicoi. ⁴ Vaa Λgai ΛquiyyΛrΛ siaaco siaa duutudaiña gΛrΛΛqui aaduñicarΛ Diiusi dai uu Λpaana daasdaradΛ Diiusi ismaacΛdΛ ΛΛgi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi ΛΛgi poduucΛi viituli Moseesacaru cascΛdΛ. Tai vΛΛscΛrΛ vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitΛrsoimaascami. ⁵ SiΛpΛ canΛidi aapimΛ oojai siaaco oojisi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ saidΛ Λpapaali ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu aata vuaadana ibΛstaragai tasΛrΛ dai gomaasi maitΛrsoimaascami. ⁶ DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai aanΛ cadivia dai vaamioma gΛaagai aanΛ siΛdudunucami ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ. ⁷ AapimΛ maimaata caΛ istΛiya Λlidi idi ñiooqui Diiusi ñiooquidΛrΛ ismaacΛdΛ pocaiti: “AanΛ ipΛlidi isaapimΛ soigΛnΛliadagi aacΛdΛ maisiu mosΛcaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diiusi. Ismaata caΛcamudai aapimΛ gomaasi aidΛ gia maigΛΛpiΛrΛ vuupadamudai giñmamaatΛrdamiga. Goovai maitivueeyi tomali Λmo istumaasi soimaascami. ⁸ AanΛ viaa Λmo sΛΛlicaami cascΛdΛ viaa aanΛ sΛΛlicami isaagagi istumaasi ΛpΛduñiagi ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Amaasi ii ΛSuusi abiaadΛrΛ dai vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu. ¹⁰ Vai ami cΛaacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai Λmo novidΛ, vaidΛ Λfariseo gaa-gaitadai istuucΛdΛ gΛΛpiΛrΛ vuaajagi ΛSuusi dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi Λmo coocoadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ cho sio?— tΛtΛdai Λfariseo.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga cañiiru issibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ? ¹² Dai Λmo oodami vaamioma namΛga isΛmo cañiiru. PoduucΛi tudu oidaga oigaragai isivuaadagi Λmo istumaasi cΛΛgaducami ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi ΛcΛΛli:

—Giñuuliñdañi gΛnovi —ΛtΛdai.

Dai mosuuliñi Λgai gΛnovi tai cacΛΛga duaadicami vii Λpan duucΛi ΛgΛmai novidΛ.

¹⁴ Amaasi vuvaaja Λfariseo abiaadΛrΛ daidΛ icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatΛmΛ dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidΛsi maí ΛSuusi gomaasi, ii abiaadΛrΛ tai mui oodami oí. TaidΛ ΛSuusi duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ. ¹⁶ Dai aagidi Λgai Λoodami sai maiaagaiña siorΛ Λgai.

¹⁷ AidΛsi ΛpΛdui gomaasi aidΛ ΛpΛdui ismaacΛdΛ ooja Isaía sai pocaiti Diiusi:

¹⁸ Idi Λrgiñpiooñiga ismaacΛdΛ Λco vuusaitu aanΛ.

Dai aliΛ oigΛdai aanΛ goovai dai baigiñΛlidi goocΛdΛ.

GiñibΛdaga imia agai goovai ΛΛmadu.

Dai goovai aagida agai loodami ismaacada maitarjudidú sai Diuusi oigaldi looimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada agai oodami dai maiañcada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada agai loococoidada dai calgacara vuvaida agai looimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai lDiaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidú vaavoituda agai istumaasi aagai giñpioñiga dai poduucái tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaía.

²² Amaasi matai vaidacai amo cali mainaadami dai muudugami malca siaaco daacatadai lSuusi. Calli viaacatadai amo Diaavora tlaañicaruda taida lSuusi duaadi lmuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taida loodami mital isducatai gantallagituagi tlagacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicarú cajiudadá liená goovai ismaacada catavapi rapdui isnara aatma, ismaacada Diuusi daasa agai saida arraicana rpan duucái graduuñi Davicarú arraicatadai —ascaiti loodami.

²⁴ Damos aidasi lfariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi cali vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadada —ascaiti lfariseo.

²⁵ Damos lSuusi maatcatadai istumaasi gantallagitoitadai agai dai potadai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataanadagi, isaipaco gancocoadagi mapara oidacami ugitimu loodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma vasi ugitimu agai. ²⁶ Poduucái lara isDiaavora lagi vuvaidagi Diaavora tlaañicaruda poduucái isduucái icaiti aapima agai poduucái lagi gancocodagi otoma camaitataanadan tada agai. ²⁷ Aapima pocaiti ansai ana vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadada. Siarvaavoicamudai isDiaavora guvucadadada vuvaidi ana Diaavora tlaañicaruda aida gia aapima gnaaduñi vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadada lara. Lagi agai gnaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadada vuvaidi Diaavora tlaañicaruda ana lamadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi lbadá guvucadadada vuvaidi ana Diaavora tlaañicaruda dai poduucái cal maata aapima iscaayi istuigaco Diuusi soicada agai oodami sai calgacara oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora cascada istui isvuvaidagi Diaavora tlaañicaruda oodamiñdara.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvuidara vata, sioora maitiñsoiña aagiadagi loodami isducatai calgacara vuvacana.

³¹ Cascada ana anganaagidi sai vasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi loodami gloigaldi dai vasi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadá vui agai gia maiviaa gloigaldaraga. ³² Dai tomasioora ismaacada giñvui ñioocadagi ana ismaacada viaa amo sallicami agai gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadá vui agai gia maiviaa gloigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapima ansai ana ivueeyi Diaavora aa duiñdada mosavar gantagito najada aapima istumaasi ivueeyi ana dai poduucái maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi ana lDiuusi aa duiñdada maisiu lDiaavora aa duiñdada. Poduucái isduucái amo uusi calgaducami calgaducami iibiatai dai amo uusi maicagaducami maicagaducami iibiatai. Vasi uusi calga gamaata iibiadara. ³⁴ Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi

cʌʌgaducami soimaasi ivuaadatai. Vʌʌsi ismaacʌdʌ aagai ʌmo oodami ibʌadʌaiñdʌrʌ vusacʌi. ³⁵ ʌmo cʌʌli cʌʌ tuigacami viaa naana maasi cʌcʌʌgaducami gʌibʌdagʌrʌ cascʌdʌ aagai naana maasi cʌcʌʌgaducami. Dai ʌmo cʌʌli maicʌʌ tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gʌibʌdagʌrʌ cascʌdʌ aagaiñʌ ʌgai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aanʌ angʌnaagidi sai siʌʌscadʌ Diuusi nʌidagi ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami ʌgai soimaa taatatuldamu vʌʌscatai ismaacʌdʌ galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacʌdʌ cʌʌga ñioocai —tʌtʌdai ʌSuusi.

³⁸ Amaasi ʌʌmoco ʌfariseo ʌʌmadu ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ potʌtʌdai ʌgai ʌSuusi:

—Mamaatʌtuldiadami nʌida ʌrʌlidi aatʌmʌ siduñia aapi ʌmo istumaasi gʌducami —tʌtʌdai.

³⁹ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—ʌoodami maicʌʌga tuutiacami giñʌagidi ansaidʌ iduuna ʌmo istumaasi gʌducami ʌgai vuitapi dʌmos maitʌʌgimu ʌgai ʌmai istumaasi gʌducami mosʌca ʌistumaasi gʌducʌdʌ ismaacʌdʌ idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucʌi isduucʌi Joonasi ʌraana daacatadai ʌvatopa gʌducʌdʌ vaica tasai dai vaica tucagi poduucʌi aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai siʌʌscadʌ caaiyagi istuigaco Diuusi nʌida agadagi oodami sividadʌ ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacʌdʌ Ñiñiviarʌ oidacatadai ʌʌqui maitʌrgʌpiʌrʌ vʌʌtʌcamidʌmos aapimʌ gia sʌʌlicʌdʌ gʌpiʌrʌ vʌʌtʌ, ʌÑiñiviarʌ oidacami ʌma duucʌi gʌntʌtʌgito dai camaisoimaasi ivuaada ʌgai aidʌsi Joonasi aagidi Diuusi ñiooquidʌ cascʌdʌ. Dai tami daja aanʌ sivi dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aanʌ siJoonasi dai aapimʌ maitiñʌʌgidityai caʌ. ⁴² Dai siʌʌscadʌ caaiyagi istuigaco Diuusi nʌida agadagi oodami sividadʌ ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isʌooqui ʌʌquidʌ ismaacʌdʌ ʌrbaitʌcʌaacamicatadai mʌʌ Siipʌrʌ cʌʌga gʌtʌgito ʌgai mʌʌcasdʌrʌ divia dai caʌca ʌgai istumaasi aagai ʌSalomoñi ismaacʌdʌ ʌrʌmo tʌaanʌdami saitudugami. Dai tami daja aanʌ sivi dai vaamioma ʌrtʌaanʌdami aanʌ siʌSalomoñi mai aapimʌ maitiñʌʌgidityai caʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ ʌoodami sividadʌ soimaasi ivuaadami ʌrʌpan ducami ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ ibʌadʌrʌ daja ʌmo Diaavora tʌaañicarudʌ. Siʌʌscadʌ ʌDiaavora tʌaañicarudʌ vuu-siagi ʌcʌʌliaiñdʌrʌ oidigana aimʌraiña dai gaagaiña siaaco gʌibʌstagi dai siʌʌscadʌ maitʌʌgia ʌgai siaaco povʌ ʌʌlidiña: “ʌpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaadʌrʌ vuusai”, asʌʌlidiña. Dai siʌʌscadʌ ʌpamu ami divia ʌgai dai tʌtʌʌgaiña ʌcʌʌli ʌpan duucʌi ʌmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cʌʌga voisiquicami dai cʌʌga baiduñisicami. Dai amaasi ʌgai aimʌraiña dai vuaapaiña ʌpʌ cuvaracami Diaavora tʌtʌaañicarudʌ, ismaacʌdʌ ʌrvaamioma soimaascami siʌgai. Dai ʌgai ʌʌmadu vʌʌsi ʌgaa vapacʌiña ami cʌʌliʌrʌ dai ami oidacana dai poduucʌi vaamioma soigʌ vuaadana ʌgai isvaasʌquioma. Poduucʌi ʌpʌduuñimu ʌpʌ idi oodamicʌdʌ sividadʌ soimaasi ivuaadami, ʌgai maitiñʌʌgidityai caʌ cascʌdʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁴⁶ Daidʌ ʌSuusi quiaa ñiooquidityadai ʌoodami aidʌsi ami dada ʌSuusi dʌʌdʌ ʌʌmadu susuuculidʌ. Dʌmos quiidigana guucacatadai ʌgai dai nʌida ʌlidityadai ʌSuusi. ⁴⁷ Tai ʌmoco aagidi ʌSuusi dai potʌtʌdai:

—Gʌdaada ʌʌmadu gʌsusuuculi quiidigaiñdʌrʌ guuca dai gʌaatagida ʌlidi —tʌtʌdai.

⁴⁸ Taidʌ ʌSuusi aa noragi dai potʌtʌdai:

—VΛascatai cΛagacΛra vuvacΛi giñvaavoitudaitai tomasi Λrgiñdaada dai giñsusuuculi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁹ Amaasi gΛrvui nΛnΛava ΛSuusi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai Λoodami:

—Idi ΛpΛ Λrgiñaduñi. ⁵⁰ TomasioorΛ sioorΛ ivuaadagi istumaasi ipΛlidi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛra daja Λgai ΛpΛ Λrgiñaduñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

13

¹ Λgai vaa tasΛra ii Λgai ami quiiyaiñdΛra dai mΛΛ gΛΛ suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami gΛnΛmpagi ami siaaco daacatadai ΛSuusi. TaidΛ ΛSuusi Λmo vaarcu Λraana vaa dai ami daiva. Tai vΛasi Λoodami anaasi gΛΛ suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatΛtuli ΛSuusi cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Λmo Λsadami gaΛsimu ⁴ dai gaΛsaimi Λgai tai chiΛΛqui tΛligi voiyΛra suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tΛligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucata dai gΛΛpi dΛvΛΛrai. Tai otoma vuvaja ΛtΛligi maituucavi dΛvΛΛracatadai ΛdΛvΛΛrai cascΛdΛ. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai Λgai cascΛdΛ. ⁷ Aa tΛligi vasoi saagida suuli taidΛ Λvasoi maidagito isgΛΛliagi. ⁸ Tai aa tΛligi cΛagaducami dΛvΛΛriΛra suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Λmo sientro litro vuvaja ali Λmo litroaiñdΛra. Dai aa vaicobai litro vuvaja Λmo litroaiñdΛra. Dai aa asta Λmo coobai dan baivustaama litro vuvaja Λmo litroaiñdΛra. ⁹ CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛra guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuipΛsi ñiooquidi gooodami cuentocΛdΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ Tai Λgai gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—Diuusi gΛnmaatΛtuldamu aapimΛ mΛstumaasi maimaatΛ isducatai ipΛlidi Diuusi issoicΛdagi oodami sai cΛagacΛra oidacana dΛmos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi. ¹² SioorΛ bΛΛjΛi giññiooqui dai giñΛΛgidi Λgai vaamioma maatΛtuldamu aanΛ, dai sioorΛ maibΛΛjΛi giññiooqui dai maitiñΛΛgidi tomasi palΛpi maatΛ Λgai aanΛ vΛascΛra maitΛgitoldamu istumaasi maatΛ Λgai. ¹³ CascΛdΛ gΛnñiooquidi aanΛ cuentocΛdΛ. Λgai canΛidiña istumaasi ivuaadana aanΛ dai maitipΛlidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ dai maitipΛlidi ismaatΛ caΛcagi. ¹⁴ ΛgaicΛdΛ casi ΛpΛdui ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti:

CaΛcamu aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ dΛmos tomali Λmo imidagai maimaatΛ caΛcamu.

NΛijadamu aapimΛ istumaasi ivueeyi Diuusi dΛmos maimaatΛ nΛijadamu.

Ducami iscuupicagi gΛnvuupuji. AapimΛ maitipΛlidi isvaavoitudagi cascΛdΛ.

¹⁵ AapimΛ vuidΛra vΛΛtΛ Diuusi.

Tomali maitΛntΛgito caΛ aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ.

MainΛijada Λlidi aapimΛ tomali maicaΛca Λlidi tomali maiΛma duucaí gΛntΛtΛgitua Λlidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaanΛ cΛagacΛra gΛnvuvaidana.

AstΛtΛdai Diuusi IbΛadΛ ΛIsaía sai potΛΛna.

¹⁶ DΛmos Diuusi gΛnmaa oigaragai mΛsai aapimΛ giñmamaatΛrdamiga gia nΛidiña naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aanΛ dai mΛsai caΛcana istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ cascΛdΛ baigΛnΛlidi aapimΛ. ¹⁷ SΛΛlicΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai aa oodami cΛΛ tuutiacami nΛida Λlidadai istumaasi nΛidi aapimΛ dΛmos mainΛidi. Λgai caΛca Λlidadai dΛmos maicaΛ.

18 Caacavurai aapim^Λ ist^Λiya iñ^Λlidi aan^Λ aagaitai ^Λsadami. 19 Ismaac^Λda ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^Λda aagai istumaasi Diuusi ip^Λlidi issoiñagi oodami sai ca^Λgac^Λra oida-cana dai maimaat^Λ ca^Λ ^Λgai vaa ^Λra^Λgai daid^Λ ^Λra^Λpan ducami ^Λtaligi ismaac^Λda voiy^Λra su-uli. ^ΛDiaavora didivai dai mait^Λgitoldi Diuusi ñiooquid^Λ. 20 Daid^Λ ^Λtaligi ismaac^Λda ojoodai saagida suuli ^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λda ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai ca^Λga baig^Λna^Λliarac^Λda ^Λgidiña, 21 d^Λamos maisiguupuacana ^Λgai vaavoidaragada. Vaavoituda-ina chi^Λqui tasai dai si^Λscad^Λ parunadagi aa vaavoitudaitai ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ vai cadadagitoi g^Λnaavoidaraga. 22 Daid^Λ ^Λtaligi ismaac^Λda vasoi saagida suuli ^Λgai ^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λda ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai most^Λgitocana tumiñsi^Λra dai istumaasi ^Λgito v^Λasi tasai dai mui aa naana maasi^Λra dai poduucai maitivueeyi ^Λgai istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai ^Λpan ducami ^Λtaligi ismaac^Λda maiiibiatai. 23 D^Λamos ^Λtaligi ismaac^Λda ca^Λga d^Λv^Λri^Λra suuli ^Λgai ^Λra^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λda maat^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai mamaat^Λtuldi aa ^Λgai ismaac^Λda v^Λt^Λma mamaat^Λra^Λ ^Λgai ^Λgai daid^Λ ^Λra^Λpan ducami iibiada. ^Λamoco ^Λra^Λpan ducami ^Λtaligi ismaac^Λda ca^Λga iibaji asta ^Λmo sientro vuvaja ^Λmo litroaiñ^Λra dai aa ^Λra^Λpan ducami ^Λtaligi ismaac^Λda iibaji vaicobai litro dai aa ^Λra^Λpan ducami ^Λtaligi ismaac^Λda iibaji ^Λmo coobai dan baivustaama litro —g^Λrt^Λda^Λ ^ΛSuusi.

24 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λraagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λda dai pot^Λda^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λnt^Λta^Λgitocana. Gomaasi ^Λpan ducami aid^Λsi ^Λmo oodami ^Λi taligi ca^Λgaducami g^Λd^Λv^Λrag^Λra. 25 Dai gooqui^Λra coi ^Λgai ^Λmadu g^Λpipiooñiga tai tucara divia ^Λmo saayuda ^Λsacami dai taligi saagida ^Λi ^Λgai vasoi dai ^Λpamu nora. 26 Dai aid^Λsi cag^Λ ^Λtaligi dai muuradagai moguucacatadai ^Λvasoi ^Λra. 27 Amaasi iji ^Λpipiooñigada dai m^Λ ^Λgidi g^Λamu dai pot^Λda^Λ: “Caliodami ^Λi aapi taligi ca^Λgaducami. ¿Siaad^Λra vuvaja idi vasoi?” ast^Λda^Λ. 28 Taid^Λ ^Λamuda it^Λda^Λ: “^Λmoco giñsaayu ^Λi gomaasi”, ast^Λda^Λ. Amaasi ^Λpipiooñigada it^Λda^Λ: “¿Ip^Λlidipasi isiimia aat^Λma dai vooonagi ^Λvasoi?” ast^Λda^Λ ^Λpipiooñigada. 29 “Cho”, ast^Λda^Λ ^Λgai. “Isvoopona aapim^Λ ^Λvasoi vooonan tada aapim^Λ ^Λtaligi ^Λra. 30 Baiyomav^Λ dagito vai v^Λasi baig^Λduuna v^Λrai amaasi iimi dai ^Λra^Λga vooona ^Λvasoi dai m^Λda dai gooqui^Λra vooona ^Λtaligi dai baitua giñtroojog^Λra”, ast^Λda^Λ ^Λamuda g^Λpipiooñiga —t^Λda^Λ ^ΛSuusi.

31 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λraagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λda sai poduucai maat^Λna ^Λoodami isducatai Diuusi ñiooquid^Λ aipacoga im^Λi oidigi daama dai pot^Λda^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λnt^Λta^Λgitocana. Gomaasi ^Λra^Λpan ducami istumaasi ^Λra^Λvueeyi ^Λcaid^Λ ^Λmo uusi ismaac^Λda ^Λpa maasi coravi caid^Λ ismaac^Λda ^Λi ^Λmo oodami g^Λd^Λv^Λragana. 32 Goovai ^Λraliduc^Λdioma uusi caid^Λ oidigi daama ismaac^Λda g^Λsai. Vai g^Λra^Λ dai g^Λra^Λ mamartai. Dai asta ujuurugi daiv^Λi dai ami maamarad^Λra coocosatai —g^Λrt^Λda^Λ ^ΛSuusi.

33 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λraagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λda ^Λra^Λ sai poduucai maat^Λna ^Λoodami isducatai Diuusi ñiooquid^Λ aipaco im^Λi oidigi daama, dai pot^Λda^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λnt^Λta^Λgitocana, gomaasi ^Λra^Λpan ducami navaiti ismaac^Λda v^Λanagi ^Λmo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. V^Λasi tui saagida ii ^Λnavaiti dai poduucai v^Λasi aipacoga oidigi daama im^Λi Diuusi ñiooquid^Λ —g^Λrt^Λda^Λ ^ΛSuusi.

34 V^Λasi gomaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λoodami cuentoc^Λda dai tomastuigaco mamaat^Λtuldiña ^ΛSuusi ^Λoodami cuentoc^Λda. 35 Aid^Λsi poduucai ivuaadana ^ΛSuusi poduucai ^Λra^Λdui ismaac^Λda oja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aanΛ loodami cuentocΛΔΛ.

Aagidamu aanΛ naanΛ maasi istumaasi ismaacΛΔΛ maimaatΛ tomali Λmo oodami mosΛΛgi aanΛ.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi ΛSuusi diosagi loodami dai vaa Λmo quiiyΛΓΛ tΛtai ami miaadΛΓΛ guuquiva aatΛMΛ mamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai aatΛMΛ:

—Garaagidañi aapi istΛiya Λlidi gocuento Λvasoi ismaacΛΔΛ gΛΛi tΛligi saagida —tΛtΛdai aatΛMΛ.

³⁷ Amaasi ΛSuusi povai gΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami ΛΓΛpan ducami Λgai ismaacΛΔΛ Λi ΛtΛligi.

³⁸ DaidΛ ΛdΛvΛΛrai ΛΓΛpan ducami loidigi. DaidΛ ΛtΛligi ΛΓΛpan ducami loodami ismaacΛΔΛ gΛndagito sai Diuusi soicΛiña iscΛΛga gΛntΛtΛgitoca Λgai daidΛ Λvasoi ΛΓΛpan ducami Λgai ismaacΛΔΛ iimia Λgai mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora. ³⁹ DaidΛ giñsaayu ismaacΛΔΛ Λi Λvasoi ΛΓΛpan ducami ΛDiaavora. Λyoovaragai ΛΓΛpan ducami siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi. Dai ΛpΛpiooñi ismaacΛΔΛ voopoi ΛtΛligi ΛΓΛpan ducami Di-

uusi tΛtΛaañicarudΛ. ⁴⁰ Poduucai isduucai Λvasoi gΛvooopo dai gΛmΛmΛji poduucai ΛΛpΛ ΛpΛduñia Λgai siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi. ⁴¹ AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami ootosamu giñtΛtΛaañicarΛ siΛmpaidamu Λgai vΛΛsi soimaasi ivuaadami dai vΛΛscatai ismaacΛΔΛ soimaasi iduiñtuldi aa vai Λcovai vuvaidana Λgai sai camaiΛΛmadu daraajana Λgai ismaacΛΔΛ aanΛ soicΛi sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ⁴² Dai mΛΛca taiyΛΓΛ siaaco oidaga ΛDiaavora ootosamu Diuusi Λgai sisuaanΛdamu Λgai dai aliΛ soimaa taatacamu.

⁴³ Amaasi vΛΛscatai ismaacΛΔΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dadadacΛda Λgai Λgai Λpan duucai tasai mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi gΛrooga. CΛΛgavΛr gΛntΛgitito caΛca istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai ΛΛgiadavurai.

⁴⁴ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana ΛΓΛpan ducami ΛcΛΛli ismaacΛΔΛ tΛΛ tumiñsi yaasapicami Λmo dΛvΛΛriΛΓΛ, dai Λpamu yaasa anaasi. Dai baigΛΛliditai imΛi dai gagara vΛΛsi istumaasi viaacatadai dai gasavΛΛli ΛdΛvΛΛrai.

⁴⁵ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana ΛΓΛpan ducami Λmo riicugami ismaacΛΔΛ gaagaimi soora viaa aali ojoodai namΛacami. ⁴⁶ Dai aidΛsi tΛΛ Λmoco ismaacΛΔΛ viaacatadai Λmo odai vaamioma namΛacami si vΛΛsi Λgaa ii Λgai dai gagaara vΛΛsi gΛvustuidaga dai gasavΛli Λali odai.

⁴⁷ Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana dai gomaasi ΛΓΛpan ducami Λmo gΛΛ vatopa vuicarui ismaacΛΔΛ dadaitudai Λvatopa vuudami ΛgΛΛ suudarΛ dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi Λvatopa vuicarui Λvatopa vuudami bΛΛ ajioopai gΛΛ suudagi ugidiana dai ami dadarΛi dai Λcovai vuvaidi Λvatopa cΛcΛΛgaducΛdΛ dai asarΛΓΛ tueeyi dai maigovai suuligai Λvatopa maicΛcΛΛgaducΛdΛ. ⁴⁹ Poduucai ΛpΛduñia Λgai ugitΛcai oidigi. Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dadimu dai Λcovai vuvaidamu loodami soimaasi ivuaadami dai Λgai ismaacΛΔΛ camaitarsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu Λsoimaasi ivuaadami taiyΛΓΛ siaaco oidaga ΛDiaavora sisuaanΛdamu Λgai dai soimaa taatacamu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ΛSuusi gΛrtΛcacai dai povΛrtΛtΛdai:

—¿MaatΛmΛs caΛ aapimΛ vΛΛsi gomaasi? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

Tai aa noragi aatΛMΛ daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ tΛaanΛdami —tΛtΛdai aatΛMΛ.

⁵² Amaasi ΛSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—Amoco ismaacada caa maata istumaasi aagai judidú samicamigadara dai caa maata ara ismaacada gamamaatatuldi aan isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatagitocana agai gia cabai ganduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquida —gartatadai ASuusi.

⁵³ Aidasi naato garaagidi ASuusi acuento ii abiaadara ⁵⁴ gaamucu siaaco gaa agai. Dai judidú quiuupaigadara gaagacai gamamaatatuldi agai Diuusi ñiooquida. Taidal oodami camaitaa isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosaa caga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ⁵⁵ Idiavara uusi ivisumadami marada dai María ardadada. Dai susuuculida arJacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculida ooqui ara tami garsaagida oidaga. ¿Siacoga mai goovai vaa si imaasi? —caiti oodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatacatadai ASuusi cascada baacoican tada oodami agai vui. Damos ASuusi itatadai:

—Vaa si oodami cagacara naidiña amo Diuusi ñiooquituldiadamigada mosaca agi dalvavragadana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñda —tatadai ASuusi.

⁵⁸ Daidal ASuusi maitidui mui naana maasi gagarducami ami. Oodami maivaavoitudaiña agai cascada.

14

¹ Aidal tuigaco Eroodasi arcaigicatadai Galileeara dai mai istumaasi ivuaadatadai ASuusi. ² Daidal Eroodasi aagidi agai ismaacada amadu daraajatadai dai potatadai:

—Gooviava arVuaana ismaacada vaponaitadai oodami dai caduaaca agai coidadal saagidaiñara cascada viaa agai guvucadagai daida ivueeyi naana maasi gagarducami —astatadai Eroodasi.

³ Eroodasi laquioma gatajaitadai masai bacaiña AVuaana dai maisacarui vuurana cadeenacada. Erodiiasi arduñidatadai. Erodiiasi aroñigadacatadai Piili Eroodasi suculida. Damos Eroodasi aasi gasuculi ooñigada. ⁴ Taidal AVuaana itatadai Eroodasi:

—Maitavvaagai pasasiadagi gasuculi Piili ooñigada —astatadai AVuaana.

⁵ Eroodasi aidal otoma muaa aliditadai AVuaana damos labaiditadai agai oodami. Oodami vaavoitudai isAVuaana arDiuusi ñiooquituldiadamigada cascada. ⁶ Damos tasagadara Eroodasi idui agai amo vagimi dai amo ali taji Erodiiasi marada vaa dai gatuidai vapaidada vuitapi vaidal Eroodasi alia oojoide tuudaidada ali taji. ⁷ Daidal itatadai Eroodasi ali taji:

—Maata Diuusi nai gamaquiagi pastumaasi giñtañiagi —astatadai.

⁸ Amaasi ii agai siaaco daacatadai adada taidal adada aagidi istumaasi taña agai Eroodasi. Dai pamu divia agai daida itatadai Eroodasi:

—Giñmaacañi amo aasocoliar moodal AVuaana ismaacada vaponaiña oodami —astatadai ali taji.

⁹ Taidal arai samicada soi gaa li. Damos caagiditadai agai sai maata Diuusi sai maquia agai agi istumaasi taña agai. Daidal vapaidada cacatadai ara cascada. ¹⁰ Amaasi gatjai Eroodasi masai guicutana AVuaana cusivoda amaa maisacariara. ¹¹ Boodara amo aasocoliar vuaa dai maa ali taji, taidal ali taji maa gada.

¹² Amaasi dada AVuaana mamaatardamigada dai mala bai AVuaana tuucugada dai bacai dai yaasa. Dai gooquiar iji siaaco daacatadai ASuusi dai aagidi istumaasi aradi.

¹³ Aidasi mai ASuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarcular amapacara siaaco maitipu oidacami. Damos oodami mai isii ASuusi, gooquiar iji aali quiquiaiñara. Damos agai dalvavrapa salli iji. ¹⁴ Dai aidasi tavai ASuusi vaarcuaiñara taa agai mui oodami

dai soigaldan tada agaicad, dai duduaadi acococoidad ismaacad vaidaticatadai agai. ¹⁵ Dai aidasi casi arurunococatadai miaadara guuquiva aatama ASuusi maatar damigad daid itadai:

—Casiat urui dai tomali amadutai maoidaga tanai. Ootosa ni goodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugana —tadai aatama ASuusi.

¹⁶ Taid ASuusi povartadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartadai ASuusi.

¹⁷ Tadi aatama itadai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tadai aatama.

¹⁸ Taid ASuusi povartadai:

—Baigovai avar giñvuaapida —gartadai.

¹⁹ Dai amaasi agai agidi oodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi ASuusi vui taama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama maatar damigad tasai taacogidana oodami. ²⁰ Dai vascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquira ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigadapaana amadu vatopa. ²¹ Daid oodami ismaacad gauu artaama milicatadai, dai covai ooqui dai aali.

²² Taid ASuusi garaagidi aatama maatar damigad tasai taltidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara agal suudagi apaga isagai dai agai diosaidimi oodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadiosagi agai ii amo tuvidacamu dai lagi gamamada agai. Dai aidasi cadidiaimi ASuusi quiaa lagi daacatadai amaca. ²⁴ Daid avarcu caran asi imitadai agal suudagi. Daid avarcu vuidara vustai avalli dai tai vapanigi suudagi dai mala vaarcuaba astaci. ²⁵ Dai casiaalimoda ASuusi cayoga garaayitadai aatama maatar damigad mossuudagi daama imitadai agai. ²⁶ Dai aidasi tal aatama issuudagi daama imitadai agai alia duduaadimu aatama dai ijiña daid icaiti:

—Gooviava aramo suiñali —caiti aatama.

²⁷ Damos ASuusi garñiooqui dai povartadai:

—Maitavar vuaam anliada anana. Maitavar duduaadicuda —gartadai agai.

²⁸ Amaasi Piiduru ñiooqui daid itadai:

—Taanadami isaraapi giñtaañiñi isimia ana suudagi daama dai mala gajagi —tadai Piiduru.

²⁹ Taid ASuusi itadai:

—Giimi tudu —tadai.

Amaasi tavai Piiduru vaarcuaiñara dai gaagacai aimarai suudagi daama dai mala vuidara ajia agai ASuusi. ³⁰ Dai aidasi tal agai isalia cavami avallimi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iña daid itai:

—Taanadami calgacara igiñvuusaida —caiti agai.

³¹ Taid ASuusi otoma bai novida daid itadai:

—Sallicada maicaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tuiyasi maicaga giñvaavoitudai? —tadai agai.

³² Aidasi taltasai vaarcuara Piiduru amadu ASuusi otoma galpitu avalli. ³³ Amaasi aatama ismaacad vaarcuara daraajatadai gartootonacada guuquiva ASuusi vuidara daid itadai:

—Sallicada aapi aparmarada Diuusi —tadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agal suudagi dai aayi Genesareta avallira.

³⁵ Dai aidasi mai oodami isagai arsuusi otoma agidi vasi ami avallira oidacami. Taid oodami otoma vuaa vasi acococoidada ami siaaco daacatadai ASuusi. ³⁶ Daid oodami dañimi ASuusi daid itadai:

—Gadagitoñi tətai taata aatama galyuucusi tomasi ugidiana galyuucusi taata aatama —tatadai oodami.
Dai vascatai ismaacada taata yuucuseda duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi sallycamigada siaaco daacata dai asuusi. Agai Jerusaleenaindara dada, daida itatadai:

² —¿Tuisida maitiveeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garraqui aadunnicaru dai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tatadai agai.

³ Taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganraqui aadunnicaru? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavara duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Sioora maicaga ñioocadagi gaoga sirra gada vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga sirra gada: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana arDiuusi aa duiñada vatar”. ⁶ Dai ispotiya amaadutai mai aapima pocaitiña sai camaviaa agai issoicadagi gaoga sirra gada. Dai poduucai aapima mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima itumaasi ganviituli ganaadunnicaru. ⁷ Aapima agai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicaada arvaavoi istumaasi agai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai oja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai oja:

⁸ Aapima pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisaa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatatuldi giññoqui baiyoma gamamaatatuldi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai oja Isaiacaru.

¹⁰ Amaasi asuusi agidi oodami sai miaadara guuquivana daida itatadai:

—Giñcavurai dai caga maata caa: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaindara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami —tatadai asuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva daida itatadai:

—¿Maatarasi isali baaco afariseo caacai istumaasi agai aapi? —tatadai aatama.

¹³ Damos agai povartatadai:

—Tomastuma mamaatatuldiaragai istumaasi gamamaatatuldiadagi oodami ismaacada maitarDiuusi mamaatatuldaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaatatuldi gomaasi. Agai aran ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia lidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai sibadara suuligian tada agai —gartatadai asuusi.

¹⁵ Amaasi Piiduru itatadai:

—Garaagidañi aapi istiya lidi gocuento —tatadai Piiduru.

¹⁶ Taida asuusi itatadai:

—¿Tomali aapima masmaata caa? ¹⁷ ¿Maitamasmaata aapima sai vasi cuaadagai ismaacada cueeyi oodami gavoocara vapacai dai gooquira vusacai? ¹⁸ Damos istumaasi agai oodami agai gia gatagitoidagaiñdara vusacai, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai gollamadu voidagai aa oqui, dai golladaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos ismo

oodami maivacuanagi gΛnoonovi poduucai isduucai ivueeyi Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi —gartatadai ΛSuusi.

²¹ DaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛra gamu Tiroomu dai Sidooniamu. ²² Tai Λmo ooqui CananeeaiñdΛra divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai iifia Λgai daidΛ itatadai:

—TΛaanΛdami, aanΛ anvaavoitudai sai aapi ΛrDavicularu cajiudadΛ ismaacΛdΛ ΛΛqui abiaadΛra nΛnΛracatadai aatΛmΛ daidΛ Λrraícamu aapi. Ali tΛji giñmara sΛΛlicadΛ soimaa taataca viaacatai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. Soigi gΛlda dai duaaida —tatadai Λooqui.

²³ DΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. Amaasi aatΛmΛ ΛSuusi ma-maatΛrdamigadΛ dada dai daañimi daidΛ itatadai:

—Ootosañi idi ooqui mosΛrgooquiΛra aimΛraifia goovai dai iifiacañi —tatadai aatΛmΛ.

²⁴ Amaasi ΛSuusi itatadai Λooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aanΛ Λgai ñiooquidΛ mosΛca judidíu. Λgai Λra pan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ —tatadai ΛSuusi.

²⁵ TaidΛ Λooqui miaadΛra cΛquiva dai gatootonacadΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛra daidΛ itatadai:

—TΛaanΛdami giñsoifiañi —tatadai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itatadai:

—Maitavar cΛΛgai isΛsiadagi oodami gΛmaamara tascalidΛ dai oidiadagi googosi —tatadai Λgai.

²⁷ TaidΛ Λooqui itatadai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛascara Λgoogosi cuadana vΛasi istumaasi gΛsai meesagadΛaiñdΛra sosiaacami, cascadΛ tomasi maitarjudíu aanΛ giñsoifiañi aapi sivi —tatadai Λooqui.

²⁸ Amaasi ΛSuusi itatadai:

—Aapi ooqui alia cΛΛga vaavoitudai, cascadΛ ΛpΛduuñia Λgai istumaasi ipΛlidi aapi —tatadai.

Dai aidΛ todian duucai Λooqui maradΛ dueeyi.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛra dai ugidiana daivusai ΛgΛΛ suudagi dai Λmo giidian tΛsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainΛnΛadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coocoidadΛ. DaidΛ ΛSuusi ΛcasodΛ abaana tuua ΛcoocoidadΛ tai Λgai duduaadi. ³¹ Dai poduucai Λoodami maitΛΛ istumaasi gΛntatΛgituagi tΛΛgacai isΛmumuudu ñioocai dai duduaadΛcai ΛmomosiucadΛ ΛpΛ, dai ajioopaitai ΛchuchuecocadΛ, dai nΛnΛavacai ΛmainΛadami. DaidΛ Λoodami gΛnaagacai siaa duutudai garDiuusiga.

³² Amaasi ΛSuusi gΛrvai aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ Λpartatadai:

—SoigiñΛlidi aanΛ idi oodamicadΛ caayai vaica tasai istami giñΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiotosa iñΛlidi aanΛ sai noonoigΛna goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyiamu —gartatadai ΛSuusi.

³³ TΛtai aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ itatadai ΛSuusi:

—Ducatai tΛΛgimu aatΛmΛ cuaadagai mosΛΛqui oodami vΛatarΛ, dai tami maioidaga tomali Λmo oodami —tatadai aatΛmΛ.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi povartatadai:

—MΛΛqui paana viaa aapimΛ —gartatadai.

TΛtai aatΛmΛ itatadai:

—Cuvaracami paana dai chiΛΛqui vatopa —tatadai aatΛmΛ.

³⁵ Tai amaasi ΛSuusi aagidi Λoodami sai dΛvΛΛrapi daraivana. ³⁶ Dai Λgai vui Λcuvaracami paana dai Λvatopa dai gamamagi dai gooquiΛra saasarai dai gΛrmaa aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ Λgai tΛtai aatΛmΛ taacogi Λoodami. ³⁷ Tai vΛascaitai gauu

dai tatascovai. Dai gooquir^Λ ampagi cuvaracami aasarai ismaac^ΛΔ^Λ baivito. ³⁸ Daid^Λ ^Λoodami ismaac^ΛΔ^Λ gauu ^Λrmaacova miilicatadai, dai ^Λcovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir^Λ ^ΛSuusi diosagi ^Λoodami dai vaarcu^Λr^Λ vaa dai iji aat^Λm^Λ gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid^Λ ^Λfariseo ^Λmadu ^Λsaduseo m^ΛΔ^Λ n^Λidamu ^ΛSuusi mosn^Λijada ^Λlidity astuma duuna ^ΛSuusi gaagaitadai ^Λgai isducatai g^Λp^Λi^Λr^Λ vuaajagi dai aagidi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi g^Λducami Diuusi guvucadad^Λc^ΛΔ^Λ. ² Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Si^ΛΔ^Λscad^Λ urunoco v^ΛΔ^Λgicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai c^ΛΔ^Λgaduca ^Λgai tasai.

³ Dai si^ΛΔ^Λscad^Λ quiaamoco v^ΛΔ^Λgicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai maic^ΛΔ^Λgaduca ^Λgai tasai. Aapim^Λ aagaiña ^Λmo istumaasi dai ^Λmamaasi ivuaadana. C^ΛΔ^Λga maat^Λ n^Λidi aapim^Λ oidigi si^ΛΔ^Λscad^Λ duuduquia aagadagi dai si^ΛΔ^Λscad^Λ maiduuduquia agadagi d^Λmos maimaata^Λ n^Λidi aapim^Λ istumaasi ^Λp^Λv^Λueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapim^Λ sivi oidacami ^Λrsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñt^Λaan^Λ aapim^Λ isiduñia aan^Λ ^Λmo istumaasi g^Λducami dai poduucai n^Λijada ^Λlidi aapim^Λ sabai aan^Λ ^Λr^ΛCristo ismaac^ΛΔ^Λ n^Λn^Λr^Λa aapim^Λ d^Λmos mait^ΛΔ^Λgimu aapim^Λ ^Λmai istumaasi g^Λducami mos^Λcaasi ^Λistumaasi g^Λducad^Λ ismaac^ΛΔ^Λ idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —t^Λt^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi.

Dai anaasi viaa ^Λgai dai ii.

⁵ Dai aid^Λsi aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λr^Λdami^Λgad^Λ vaasmocorad^Λr^Λ d^Λgavusai t^Λgito ismaivuucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ^ΛSuusi pov^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Gofariseo navaitigad^Λ dai gosaduseo navaitigad^Λ maic^ΛΔ^Λgadu —g^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai.

⁷ T^Λtai aat^Λm^Λ g^Λr^Λaagacai aipaco g^Λr^Λaatagidimi daid^Λ icaiti:

—Maivuucati aat^Λm^Λ paana casc^ΛΔ^Λ pocaiti goovai —caiti aat^Λm^Λ.

⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi ma^Λi istumaasi aatagaitadai aat^Λm^Λ dai pov^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai:

—¿Tui^Λm^Λsi pocaiti m^ΛΔ^Λsai maivuucati paana? S^ΛΔ^Λlic^ΛΔ^Λ maic^ΛΔ^Λga vaavoitudai aapim^Λ.

⁹ ¿Maitam^Λsquiaa maat^Λ n^Λidi tomali mait^Λgito aapim^Λ aid^Λñsi bibi aan^Λ ^Λtaama mil oodami taama paanac^ΛΔ^Λ m^Λt^ΛΔ^Λqui aasarai ampagi saasaquigad^Λ? ¹⁰ ¿Tomali maitam^Λst^Λgito aapim^Λ aid^Λñsi bibi aan^Λ ^Λmaacova mil oodami cuvaracami paanac^ΛΔ^Λ m^Λt^ΛΔ^Λqui aasarai ampagi saasaquigad^Λ? ¹¹ ¿Ducatai mait^Λnt^Λgito ca^Λ aapim^Λ aid^Λsi g^Λnaagidi aan^Λ m^ΛΔ^Λsai g^Λnnuucadacana ^Λfariseo navaitigad^Λ dai ^Λsaduseo navaitigad^Λ aan^Λ maiaagaitadai paana? —g^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi.

¹² Amaasi gia maat^Λ ca^Λ aat^Λm^Λ is^ΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana v^ΛΔ^Λtar^Λ baiy-oma aagaitadai ^Λgai ^Λmamaat^Λtuldaragad^Λ ^Λfariseo dai ^Λsaduseo sai maic^ΛΔ^Λgadu.

¹³ Dai aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi d^Λv^ΛΔ^Λri^Λr^Λ g^Λr^Λt^Λcacai daid^Λ p^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Aan^Λ ^Λr^ΛΔ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ viaa ^Λmo s^ΛΔ^Λlicami d^Λmos ^Λoodami, ¿v^Λoor^Λ giñaagai? —g^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁴ T^Λtai aat^Λm^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—^ΛΔ^Λmoco pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛVuaanacaru ismaac^ΛΔ^Λ v^Λpaconaitadai ^Λoodami, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛEliiasicaru, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛJeremiiasicaru si^ΛΔ^Λp^Λ ^Λmai Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —t^Λt^ΛΔ^Λdai aat^Λm^Λ mamaat^Λr^Λdami^Λgad^Λ.

¹⁵ Amaasi ^ΛSuusi pov^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai:

—¿Dai aapim^Λ moor^Λ giñaagai? —g^Λr^Λt^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ^ΛSimuñi Piiduru it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Aapi ap^Λr^ΛCristo ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ viaa ^Λmo s^ΛΔ^Λlicami. Dai aapi ^Λr^ΛDiuusi marad^Λ ismaac^ΛΔ^Λ tomastuigaco oidaga —t^Λt^ΛΔ^Λdai ^ΛPiiduru.

¹⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌnʌidi aapi Simuñi, Joonasi marada tomali ʌmo oodami maitʌmaatʌtuli gomaasi mosʌca Diuusi gʌrooga ismaacʌdʌ tʌvaagiana daja ʌgai gia gʌmaatʌtuli gomaasi. ¹⁸ Dai aana angʌaagidi sai aapi Piiduru aagiada ʌgai oodami ansai aana ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda ʌgai dai ʌgai gia cʌʌgacʌrʌ vuvaidamu aana, dai tomasi coiyagi vʌʌscʌrʌ ʌmo imidagai ʌpamu duduaacamu vʌʌscatai. ¹⁹ Dai aana gʌmaaquimu ʌmo sʌʌlicami pai aagida ʌoodami sai sioorʌ giñvaavoitudagi soicʌda aagai sai cʌʌga gʌntʌtagitocana Diuusi vai poduucʌi tomasioorʌ sioorʌ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aana isvaquia ʌgai tʌvaagiʌrʌ dai tomasioorʌ sioorʌ giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama ʌgai gia dagitomu aana isvaquia tʌvaagiʌrʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁰ Amaasi ʌSuusi sʌʌlicʌdʌ gʌrdaí aatʌmʌ mamaatʌrdami sai maiaagidiña tomali ʌmaadutai siʌgai ʌrʌCristo.

²¹ Aidʌ abiaadʌrʌ ʌSuusi gʌaagacai gʌraagidi aatʌmʌ mamaatʌrdami sai ʌgai vi-aacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda ʌgai ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ judidíu ʌmadu ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaali ʌmadu ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ. Dai gʌraagidi ʌSuusi sai ʌgai muaa agaitadai dʌmos bovaica tasaicʌdʌ ʌpamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi ʌPiiduru ʌcovai vaidacai dai vui ñiooquimi daidʌ itʌtʌdai:

—Chu cʌliodami Diuusi maitipʌldana dai maitʌdagitona. Tomali ʌmo imidagai maitiʌpʌduuna imaasi —tʌtʌdai ʌPiiduru.

²³ Taidʌ ʌSuusi ajaco cʌquiva daidʌ itʌtʌdai ʌPiiduru:

—Maitigiñʌmadu aimʌrda aapi Diaavora giñsobicʌi aapi. Aapi pocaiti sai maitʌagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipʌlidi —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁴ Amaasi ʌSuusi povʌrtʌtʌdai aatʌmʌ:

—Isʌmaadutai giñʌʌgiada ʌliada maitʌagai isʌʌgi gʌtʌgitocagi dai gʌaagai isvʌʌs tasai baigʌducagi siadufiada gʌmuaatuda ʌgai giñvaavoitudaitai daida giñʌʌgiadagi. ²⁵ Sioorʌ ivuaadagi ʌʌgi istumaasi ipʌliadagi ʌgai gia imimu Diaavora ʌmadu, dʌmos sioorʌ baigʌducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai ʌgai gia cʌʌgacʌrʌ vuu-saimu. ²⁶ ¿Tumaasi ʌrsoiñi ʌmo oodami vʌʌtarʌ isgamaitʌgi vʌʌsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibʌadʌ imiagi Diaavora ʌmadu? Tomali ʌmaadutai maitistu-tuidi isgaaanamʌquidagi dai cʌʌgacʌrʌ vuusiagi. ²⁷ Dai aana ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami divimu ʌmaadu mui Diuusi tʌtʌaañicarudʌ dai giñooa dadadaquigadʌ gʌrsicoli dadadaquida ʌgai. Siʌʌscadʌ diviagi Diuusi ʌgai nʌidamu vʌʌscatai ismaacʌdʌ ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌrmaicʌʌga ivuaadami. ²⁸ Sʌʌlicʌdʌ oidaga ʌmoco ismaacʌdʌ tami guuca dai maicoiya ʌgai asta siʌʌscadʌ tʌʌ goovai ismaasca iñagai aana ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami siʌʌscadʌ gʌtʌaanʌdagi Diuusi ʌmadu —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

17

¹ Daidʌ ʌSuusi bonaadami tasaicʌdʌ vaidacai ʌPiiduru ʌmadu ʌJacovo ʌmadu ʌVuaana Jacovo suculidʌ ʌmo tʌca giidiana. ² Dai ami ʌSuusi ʌmapʌdui vuitapi gʌmamaatʌrdamiga. Dai vuivasadʌ dadadaquitu ʌpamaastu tasai, dai yuucusidʌ cʌʌga tootuat. ³ Dai todian duucʌi tʌʌ ʌgai Eliasicaru ʌmadu Moseesacaru vai gaaata-gaitadai ʌmadu ʌSuusi. ⁴ Amaasi ʌPiiduru itʌtʌdai ʌSuusi:

—Tʌaanʌdami vʌʌsi ʌrcʌʌgai istami daraaja aatʌmʌ isipʌliada aapi tʌtai duuñi vaica uucusai, ʌmoco aapi gʌvʌʌtarʌ dai ʌmai Moseesa vʌʌtarʌ dai ʌmai Eliasi vʌʌtarʌ —astʌtʌdai ʌPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ʌgai tai divia ʌmo icomai dadadacʌdami dai iñña vʌʌscatai ismaacʌdʌ ami daraajatadai. Tai icomiañdarʌ caidatu ʌmo ñiooqui daidʌ icaiti:

—Idi Suusiava argiñmara nai aanΛ aliΛ oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ. ΛΛgiadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiooqui.

⁶ MoscaΛcai ΛmamaatΛrdami Λñiooqui dΛvΛΛrapi cuiiqui dai aliΛ duduaadimu.

⁷ Amaasi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—Vaapaigivurai aapimΛ maitavΛr duduaadimu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Dai aidΛsi aipaco nΛnΛaava Λgai camaitΛΛ Λgai ΛcΛcΛli mosΛca ΛΛgi ΛSuusi.

⁹ Dai aidΛsi tΛaapañimi Λgai ΛgΛΛ giidiaiñdΛrΛ ΛSuusi dai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada tomali Λmaadutai istumaasi tΛΛ aapimΛ asta siΛΛscadΛ aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami caduaacagi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ icaiti ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ saidΛ ΛEliiasicaru viaa-catadai isdiviagi ΛpΛga isaapi? —astΛtΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoava istumaasi aagai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ sai Eliiasi viaacatadai isΛpΛga diviagi dai baiduñiagi oodami iibΛadΛ. ¹² DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai cadivia Eliiasi dai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ maimaí dai soimaa taatatuli Λgai isducatai ipΛli. Poduucai ΛpΛ Λoodami sividadΛ soimaasi giñtaatatuldamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ maatΛ caΛ isΛSuusi aagaitadai ΛVuaana ismaacΛdΛ vaponaitadai Λoodami.

¹⁴ Dai aidΛsi aayi Λgai mΛΛca siaaco daraajatadai Λoodami Λmo cΛΛli miaadΛrΛ cΛquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

¹⁵ —TΛaanΛdami soigi gΛΛlda aapi giñmaracΛdΛ. SusuiquitΛrΛi Λgai dai aliΛ soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyΛrΛ gΛgΛsai dai suudarΛ. ¹⁶ Tami vuaapi aanΛ gΛmamaatΛrdamiga ismaacΛdΛ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tΛtΛdai ΛcΛΛli.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catΛvΛpi gΛnΛΛma daja aanΛ mai aapimΛ vΛΛscΛrΛ maitiñvΛavoitudai. Aliasi Λroojodaragai aapimΛ. Baigovai avΛr giñvuaapidi goali gΛΛli —gΛrtΛtΛdai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi aagidi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ sai dagitona Λali gΛΛli dai camaiΛΛmadu daacana. Tai Λgai vuusai Λali gΛΛliaiñdΛrΛ, tai Λali gΛΛli todian duucai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aatagi Λgai ΛΛgi dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvuusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ maicΛΛga giñvΛavoitudai cascΛdΛ. IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. Sai iscΛΛga giñvΛavoitudadamudai aapimΛ aidΛ gia istutiadamudai aapimΛ isivuaadagi istumaasi tomasi sΛΛlicΛdΛ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vuvaidaragai oodamiaiñdΛrΛ cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gΛrΛmpaidimi GalileerΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida aagai aa oodami ²³ siΛgai giñmuaamu dΛmos vaica tasaicΛdΛ duaacamu aanΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

TΛtai aliΛ soigΛrΛΛli aatΛmΛ imaasicΛdΛ.

²⁴ Aidasi aayi asuusi amadu aatama Capernaumara tumiñsi vuudami agaa quiuupaigadara judidiu iji siaaco daacatadai apiiduru daida itadai:

—¿Gamamaatardamiga isgamaacai ara tumiñsi agaa quiuupai vatar? —astadai tumiñsi vuudami.

²⁵ Taida apiiduru aa noragi daida itadai:

—Aja —astadai.

Amaasi utudama vaacacai apiiduru quiiyara asuusi araga ñiooqui daida itadai:

—¿Tuma tagitoi aapi? ¿Maacada oodami taanai ataanadami tumiñsi, agi ganaaduñi sisibacoga oidacami? —tadai.

²⁶ Taida apiiduru aa noragi daida itadai:

—Asibadara oidacami —tadai.

Taida asuusi itadai:

—Amaasi aduñda maitaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ Damos vascara maaquimu aana tumiñsi vai poduucai maibaacuagi tumiñsi vuudami. Imiñi aapi agaa suudagi ugidiamu dai daituda amo babaidacarui dai vuusaida avatopa ismaacada araga baiya gobabaidacarui. Agai vatopa tñiara tagimu aapi tumiñsi. Atumiñsi graimu isgaanamquida aana dai aapi ara. Bacaiñi aapi dai maca aa namquida —tadai asuusi.

18

¹ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itadai:

—¿Sascada gataanadagi aapi vasi oidigi daama maacada aatama gamamaatardamiga vaamioma gataanada ragai? —tadai aatama.

² Amaasi asuusi vai amo ali dai garsaagida cai, ³ dai povartadai:

—Salicada arvaavoi isaapima maiama duucai gantatagituagi dai camaigarducada ganliadagi apan duucai idi ali poduucai gia maiimimu aapima siaaco taanai Diusi.

⁴ Poduucai gia agai ismaacada vaamioma gataanai maca siaaco gataanai Diusi aragai ismaacada maigarducada ganlidi apan duucai idi ali. ⁵ Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatardaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gia giñoigadai aana.

⁶ Tomasioora sioora soimaasi iduñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sioma arcagagai agai vatar mascusivuana vulidagi amo gaa mauturui dai gaa suudara daitudagi. ⁷ Salicada maicagadu oodami vatar isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi iduñtuldiadagi aoodami. Vascara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu agai ismaacada soimaasi iduñtuldiadagi aoodami.

⁸ Isamadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganovicada siara gascocada baiyoma gaagai ispoliada agai ismainova siara maicaso dai maisiu Diaavora amadu imiagi. ⁹ Dai isamadutai iduñia liada amo istumaasi soimaascami gvupujicada baiyoma gaagai ispoliada agai ismaivuupuju. Sioma arcagagai ispoliada agai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora amadu imiagi.

¹⁰ Cagacara avar najada aapima vascatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aana anganaagidi sai Diusi taañicaruda ismaacada tvaagiara daraaja Diusi amadu caga nuucada agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aana ismaacada viaa amo salicami divia dai cagacara vuvaida ñagai soimaasi ivuaadami agai arsiba iimiada Diusi vatar.

12 Isamaadutai viaacagi amo siento cañiiru vai sibamiagi amoco siaadara maianaasi viaana agai agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna asibaamiaada. 13 Dai istagiagi sallaicada vaamioma baigalliatugadagi agaicada siagaa ismaacada maisiba iimiagi. 14 Poduucai ara Diuusi garooga tavaagiara daja dai agai maitipalidi isiimiagi Diaavora amadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

15 Isamaadutai soimaasi duiñdagi amai, agai gaaagai isaagidagi angai agai sai soimaasi duñi. Dai isagai calaga baiduña aliadagi ñiooqui aidaga arganaadunumacamu agai. 16 Dai isagai maibaiduña aliadagi aidaga gaaagai isvaidaquiagi amoco siara gooca gaaaduñi vai poduucai oidacana najadami ismaitipalidi agai isbaiduñiagi ñiooqui. 17 Dai isapiaquiaa maibaiduña aliada agai aidaga gaaagai isaagidagi vansi vaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduña aliada agai aidaga gaaagai isapan duucan najadagi agai ismaacada maivaavoitudai siara pan duucan tumiñsi vuudami.

18 Dai aananganaagidi sai sallaicada aagiada aapimara Diuusi ñiooquida oodami toma-sioora sioora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapimara agai maidagitomu aan isvaquiagi tavaagiara, dai tomasioora sioora giñvaavoitudagi aagiditai aapimara agai gaa dagitomu aan isvaquiagi tavaagiara.

19 Dai aananganaagidi ara sai isgoocatai aapimara ganaagidagi dai daañiagi isDiuusi gansoiñagi, Diuusi garooga gansoiñamu. 20 Tomasiaaco siaaco ganampidadagi gooca siara vaica dai giñsaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aan ara —gatatadai asuusi.

21 Amaasi ii apiiduru dai tacacai asuusi daida itatadai:

—Taanadami, vaaquiojo imidagai gaaagai isoigaldada aan amoco giñaduñi ismaacada soimaasi giñvuiidadagi? ¿Paracavaracamiojo? —tatadai apiiduru.

22 Taidara asuusi aa noragi daida itatadai:

—Chu aan anmaitaaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaaagidi aan sai maicaldacai gaogaliada.

23 Isducatai avueeyi sallaicada Diuusi soicadagi oodami iscala gantatagitocagi pan ducami istumaasi idui amo taanadami. Taanadami ipaliditadai ispipiooñigada aanaamquidagi. 24 Utudama gaaagacai taañimi agai gapipiooñiga ismaacada vupuaatulditadai matai vuaapi amo piooñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. 25 Daidara piooñigada maiviaacatadai istucada aanaamquidagi. Taidara aamudaa agidi sai gagaarana vansi gavustuidaga dai gamaamara dai gaooñiga dai angai agai dai vuvaidana tumiñsi dai acada aanaamquidana. 26 Amaasi piooñigada gatootonacada calquiva gaamu vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñaamu giñnanaracañi aapi gaa anaamquidamu aan vansi”, astatadai. 27 Taidara aamudaa soigalli dai oigali dai camaitai aidaga dai dagito isimiagi agai. 28 Tai ii agai dai moo maigovai ta amoco gaduñi ismaacada vuaatulditadai chilaqui tumiñsi. Dai cuchivuana bai dai cayoga vuliji daida itatadai: “Aata giñnamquida pasmaacada giñvuaatuli”, astatadai. 29 Amaasi aduñdaga gatootonacada calquiva agai vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñnanaracañi aapi gaa anaamquidamu aan vansi”, astatadai. 30 Taidara gamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta sallaicada aanaamqui agai vansi. 31 Amaasi agaa pipiooñigada gaa taanadami ta gomaasi dai sallaicada soigalli dai iji dai mala agidi taanadami vansi istumaasi aradi. 32 Amaasi taanadami gatjai masai mala vaidana agai daida itatadai: “Aapi gaa sallaicada maicalluiga. ¿Duucaida aan gaogali vansi pasmaacada giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada? 33 ¿Duucaida aapi maisoigalli gaduñicada, poduucan isduucan soigiñali aan aapicada?” astatadai. 34 Dai sallaicada baamu aamudaa dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta sallaicada aanaamqui agai —tatadai asuusi.

³⁵ Cuugatará povartatadai áSuusi:

—Poduucái iduñia agái garooga tavaagiara aapimacada issallicada maitanoigaliada aapima aipacoga —gartatadai.

19

¹ Caaagacái áSuusi imaasi ii ami Galileeiñdara dai aayi mala Judeea davalariara vaasadara Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi áSuusi cococoidada.

³ Amaasi amoco fariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadi áSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi agái cascada tacacái daidá itatadai:

—¿Oidagasi oigaragai síamo calli dagituagi gaoñiga tomastucada? —tatadai áfariseo.

⁴ Tai agái aa noragi daidá itatadai:

—Aapima canáidi Diuusi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agái calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidara icaiti ara: “Cascada calli dagitomu gandada dai amadu oidacamu gaoñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agái”, asduucái oojisi Diuusi ñooquidara. ⁶ Cascada amo calli maitaagái isdagituagi gaoñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agái asta silscada coi —tatadai áSuusi.

⁷ Amaasi tacacái áfariseo daidá itatadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai isamo calli dagitua aliada gaoñiga saida istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiara dai poduucái dagituagi? —tatadai áfariseo.

⁸ Taidá áSuusi itatadai:

—Ganlaqui aaduñicaru vuidara valacana Diuusi cascada Moseesacaru maa agái oigaragai isdagitoda gaoñiga dai poduucái ganviitildi agái. Damos tucamara maitiipucatadai oigaragai poduucái. ⁹ Dai ana anganaagidi siora dagituagi gaoñiga maigogoosi gducamicatai agái dai vanaagi amái ooqui agái gia gogoosi gducami —tatadai áSuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitipu oigaragai isdagituagi amo calli gaoñiga aidá gia sioma arcaga ismaicucuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taidá áSuusi povartatadai:

—Maisiu vascatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agái ismacada Diuusi soicái. ¹² Amoco calli maioñtai soimaa vuvacái agái cascada dai aa mascapañtudagi maioñtai, dai aa maioñtai aipaco ajiopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicái oodami sai calla gantatagitocana. Tomasiora siora istutiadagi ismaioñtadagi calladu ismaioñiacatai oidaca agái —gartatadai áSuusi.

¹³ Matai aidá vuaapi áSuusi chilqui aali sai taatana agái moomoda dai mamatuldana. Taidá aatama mamaatardamigada agái bagaidimi oodami ismacada vuaapaimi aali.

¹⁴ Taidá áSuusi povartatadai:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja ana dai maitavar daidiada. Ismacada an ducami aali agái gia Diuusi soicái agái sai calla gantatagitocana —gartatadai áSuusi.

¹⁵ Daidá áSuusi taata aali moomoda dai gooquira ii abiaadara.

¹⁶ Amoco calli ii dai mala naidamu áSuusi daidá itatadai:

—Mamaatardadami calla tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi ana isiduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —tatadai agái.

¹⁷ Taidá áSuusi itatadai:

—¿Tuipasi cΛΛ tuigacΛΔΛ giñaaḡai? AliΛmadugava cΛΛ tuigacami dai Λḡai ΛrDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi Λmaadu? ΛΛḡiditai caΛca vΛΛsi istumaasi aḡai Diuusi ñiooquidΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ TaidΛ ΛḡΛΛli itΛtΛdai:

—¿Tumaasi Λḡai? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MaitavΛr gacoodada, dai maitavΛr googosi ḡanducamica, dai maitavΛr ḡΛΛsiada gavustuidaga, dai maitavΛr yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada ḡΛndΛΛdΛ dai oigΛadavurai ḡΛnaaduñi poduucai mΛsduucaḡai ḡΛnoigΛdai aapimΛ Λḡi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ ΛḡΛΛli itΛtΛdai:

—VΛΛsi gomaasi ansiaa duutudai aanΛ aliducatai abiaadΛrΛ. ¿Tumaasi viΛΛḡa isiduñia aanΛ? —tΛtΛdai ΛḡΛΛli.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—IpalidipΛsi isiduñiagi vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi aidΛ ḡia imiñi dai ḡagaara vΛΛsi pΛstumaasi viaa dai oida Λtumiñsi Λsoituutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tΛvaḡiΛrΛ dai ḡooquiΛrΛ divia dai ḡiñoidatucuda —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aidΛsi moscaΛ ΛḡΛΛli gomaasi alia soigΛΛli dai soigΛΛliatugai alia si argΛviidacamicatadai Λḡai cascΛdΛ.

²³ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdami:

—ḡia sijaḡa isḡΛnviipidacami dagituagi isDiuusi soicΛdagi iscaΛḡa ḡΛntΛtΛḡitocagi.

²⁴ Dai aanΛ angΛnaḡidi ΛΛpΛ sai sioma maisijaḡa Λmo muura vΛΛtarΛ isvaquiagi Λmo oi dΛḡadΛamu sΛΛli isΛmo ḡΛviidacami dagitoagi isDiuusi soicΛdagi iscaΛḡa ḡΛtΛḡitocagi —ḡartΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Mosaḡai ΛSuusi gomaasi tΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdami maitΛΛ isducatai ḡartΛtΛḡituagi dai aipaco ḡartΛcacai daidΛ icaiti:

—¿VoorΛ istutuididΛo iscaΛḡacΛrΛ vuvaquiagi? —caiti aatΛmΛ.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi ḡarvui nΛnΛava dai povΛrtΛtΛdai:

—Oodami ḡia maitistutuidi isiduñiagi imaasi dΛmos Diuusi ḡia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vΛΛsiaΛcatai istutuidi isiduñiagi —ḡartΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, aatΛmΛ viaa vΛΛsi tΛstumaasi viaacatadai ḡΛoidatucuda ΛrΛliditai, ¿tumaasi viaacamu aatΛmΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ ḡΛnaḡidi aanΛ Λrvaavoi, siΛΛscadΛ Diuusi utuldagi vΛΛsi istumaasi dai siΛΛscadΛ aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ḡatΛaanΛdagi daacatai Λmo daicarui dadadacΛdamiΛrΛ aapimΛ ΛpΛ ismaacΛdΛ ḡiñoidatucudagi ḡatΛaanΛdamu ΛpΛ Λchigianaasi daraicarΛrΛ daraajatai. AapimΛ baivustaama dan goocadu dai Λmoco tΛaanΛdamu RuvenicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu DanacarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu GadacarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu NefatalicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu AseracarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu IsaacarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu JudacarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu ZavulonicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu SimioñicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu BenjamiñicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu EfraiñicarΛ cajiudadΛ, dai ḡΛmai tΛaanΛdamu ManaasesicarΛ cajiudadΛ. ²⁹ Dai tomasioorΛ sioorΛ dagituagi ḡΛvustuidaga siΛpΛ ḡΛaduñi ivuaadatai ḡiñaa duiñdaga Λḡai viaacamu Λmo siento vaamioma dai siΛΛscadΛ imiagi Λḡai idi oidḡiaiñdΛrΛ vΛΛscΛrΛ oidacamu Λḡai Diuusi Λmadu. ³⁰ Dai mΛΛca siaaco tΛaanΛi Diuusi muidutai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi tami, mΛΛca sioma maitΛaanΛdamu dai ismaacΛdΛ sioma maitΛaanΛi tami mΛΛca vaamioma tΛaanΛdamu.

¹ Isducatai apavueeyi siascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantatgitocana arapan ducami istumaasi idui amo calli ismaacada galpi viaacatadai davarai lalqui quiaamoco ii agai dai gaaga agai pipioofi sai yoovana uuvasi. ² Dai baidui agai galpipioofiga lamadu sai amo coobai piisu aa namaquida agai amo tasaicada. Dai otoma ootoi sai malca gayoovana. ³ Dai laascadioma ii calli plaasamu dai malca tal aa oodami mosdaraacami, ⁴ daida itadai: “Imdavurai dai gaaata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi callgaducagi”, astadai. Tai agai iji. ⁵ Dai dan duucu apamu ii lasacami dai apua ootoi aata vaaadami, dai coi gasacai tasai ii agai dai apua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii agai plaasamu dai malca tal aa oodami ismosdaraaja daida itadai: “¿Tuimasi mosdaraaja amo tasai dai maitaata vueeyi?” astadai. ⁷ Taida loodami itadai: “Tomali amaadutai maitarmamacai aa duiñdagai cascada”, astadai. Amaasi itadai lasacami: “Imdavurai aapima vasi dai malca aata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi callgaducagi”, astadai. ⁸ Dai caacai siuu duucu ganallpidagi apipioofi taida lasacami aagidi agai ismaacada taanai apipioofi daida itadai: “Baigovai vaidagaaata vaaadami dai aa namaquida. Gaagacai aa namaquida alapaga ismaacada gooquira ganaaga dai ismaacada alapaga ganaaga vasia gooquira aa namaquida aapi”, astadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquira ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namqui. ¹⁰ Dai gooquira caaa namaquida agai ismaacada alapaga ganaagacai gaata dui vai agai povanlidadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namqui alap. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namqui vai agai ñiooquimi lasacami vui. ¹² Daida itadai: “Goovai ismaacada gooquira ganaaga ali amo oora aata dui matai vascara arapan lasi aa namqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astadai. ¹³ Taida laamudaa noragi daida itadai ali amoco lagi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitasirvaavoi iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namquida iñagaitadai isgaaata duña aapima giñlamadu? ¹⁴ Naa, gaa namquidaraga imadañi. Aana ipalidi isganallpan lasi maquiagi goovai ismaacada gooquira ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aana sallyicami isiduña giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi nidaditai iscaga dui aana gogaa vatar?” astadai laamudaa. ¹⁶ Poduucacai ismaacada loodami soi duu nidi tami oidigi daama vaamioma namaga malca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taanai Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscagacara vuvai agi daiamos Diuusi chilalqui laco vuvaitu —gartadai asuusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyamu imitadai asuusi catasadimi Jerusaleenamu daida asuusi covai arvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartadai:

¹⁸ —Aapima nidi tascataatidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñtagida agai aana ismaacada viaa amo sallyicami giñtagida magari abaitaguucacamigada papaali lamadu amamaatatuldiadami sallyicami isagai gataañimu masaid giñmuaana, ¹⁹ dai giñtagidamu agai aa sibadara oidacami ismaacada maitarjudidú sigai giñparunadamu dai saasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidaiñdara —gartadai asuusi.

²⁰ Amaasi Jacovo dai Vuaana lamadu adada miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi. Jacovo dai Vuaana rsevedeo maamarada. Taida adada gatootonacada calquiva asuusi vuidara. ²¹ Taida asuusi cacai daida itadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tadai agai.

Tai agai itadai:

—SiΛΛscadΛ aapi vΛΛsia daama ΛrgabaitΛcΛaacamicagi giñoiɡΛdacai darasa aapi giñmaamara vaidΛ ΔrtΛtΛaanΛdamicana goovai —tΛtΛdai Λgai.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ mΛstumaasi giñaaɡidi. ¿BaisistuidΛna aapimΛ issoimaa taatagi siΛΛ soimaa taata iñagai aanΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—IstutuidiatΛta —tΛtΛdai Λgai.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicadΛ Δrvaaivoi. AapimΛ gia soimaa taatamu siΛΛsi soimaa taata iñagai aanΛ dai vΛΛscΛrΛ aanΛ maitistutuidi isdaraasagi tΛtΛaanΛdami baiyoma Λgi Diuusi gΛrooga daraasamu tΛtΛaanΛdami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ AidΛsi aatΛmΛ baivustaama cai gomaasi aliΛ baacoi aatΛmΛ Λɡaa gooca gΛraaduñi vui. ²⁵ TaidΛ ΛSuusi gΛrvai aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—CΛΛ maataΛ aapimΛ sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacami gΛpipioñiga duucai nΛidi gΛaduñi dai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi sΛΛlicadΛ tΛtΛaañicui. ²⁶⁻²⁷ DΛmos aapimΛ gΛnsaagida maitΛaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioorΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagai issoicΛdagi vΛΛscatai. ²⁸ Poduucai isduucai ivueeyi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. AanΛ gia divia oidigΛrΛ maisiu isgiñsoicΛdagi aa baiyoma divia aanΛ dai soicΛdΛ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna mui oodami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ AidΛsi vuvaquimi aatΛmΛ JericooiñdΛrΛ mui oodami oí ΛSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainΛnΛaadami. Dai maí Λgai isami daivusai ΛSuusi dai iñoiqui daidΛ itΛtΛdai:

—Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami soigi gΛlda aapi aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai Λgai.

³¹ TaidΛ Λoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. DΛmos Λgai vaamioma iñacai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami soigi gΛlda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai Λgai.

³² Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai vai ΛmainΛnΛaadami dai tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapimΛ isgΛnduiñda aanΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, nΛada ΔrΛlidi aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

³⁴ Amaasi ΛSuusi soigΛli ΛgaicΛdΛ dai taata vuupuidΛ. Tai bovasdΛrΛ ΛismaacΛdΛ mainΛnΛaitadai istui isnΛnΛavagi dai oí ΛSuusi.

21

¹ AidΛsi camiaadimitadai ΛSuusi JerusaleenΛrΛ aayi BetapagiΛrΛ miaanai Λgiidi siaaco Oliivosi tΛΛgidu, ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga, ² dai potΛtΛdai:

—Imivurai mΛΛ aali quiiquiΛrΛ ismaacΛdΛ mΛΛmojoro guuca dai aΛcai tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu maracami vulicami vΛrai uupana dai vuaapa vΛgoocai. ³ Dai isΛmaadutai gΛnaagidagi mΛsai maiuupanana vΛrai potΛΛda ansai aanΛ tagito dai ansai otoma Λpamu ootosda iñagai —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴ Poduucai ΔpΛdui saidΛ ΔpΛduuna ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldadamigadΛ dai poduucai ooja:

⁵ Aagidavurai JerusaleenΛrΛ oidacami dai potΛΛda:

“Dañi bΛrimΛi gΛraí. MaigΛducΛdΛ gΛΛlidi goovai, Λmo asñiitu mara daama daitugai”, astΛΛda.

Asduucai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ.

⁶ Amaasi amamaatardamigada iji daida idui isducatai aagidi asuusi. ⁷ Dai vuua asniitu amadu amarada dai agai daama darai gansosuaa dai daama dai asuusi. ⁸ Dai voiyara ajioopaitadai mui oodami ismaacada voiyara alligaimi gansosuaa dai aa guicuma uusi maamarada dai voiyara tuajaimi sai daama daivunana asuusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui iimatadai dai ismaacada gooquira iimatadai iinaquimi daida icaitimi:

—Alia caa tuiga gorai Davi cajiudada ismaacada Diuusi maa amo samicami. Diuusi alia caagacara naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Samicada caaga tuiga Diuusi —caitimi oodami.

¹⁰ Aidasi asuusi vaa Jerusaleenara vasi oodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Siora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arsuusi Diuusi nioquituldadamigada daida arNasareetara oidacami Galilea dararara —tadai.

¹² Tai gooquira vaa asuusi agaa quiupaigada tuisicara siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu judidiu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando judidiu quiupaigada tumisigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi nioquidara aduucai oojisi: “Agaa quii ismaacada idui oodami dai ami ginsiaa duutuada agai itagiducamu quii mamaadaragai vatarara”, mai aapima asivogami tajogada duucai naidi —tadai asuusi oodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiupaigadara judidiu amoco mainanadami amadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi tai agai duduaadi.

¹⁵ Dai aidasi baitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada naidi istumaasi gauducada ismaacada idui asuusi dai aidasi caa isducatai inacai laali agaa quiupira daida icaiti: “Alia caa tuiga gorai Davi cajiudada ismaacada Diuusi maa amo samicami”, caiti laali. Abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldadami Diuusi samicamigada samicada baacoi asuusi vui, ¹⁶ daida itadai agai asuusi:

—¿Maitapasca istumaasi aagai goaali? Dodoligitudani aapi —tadai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja caana. Dai canaidi aapima isduucai oojisi Diuusi nioquidara daida icaiti: Aali alia caaga niocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi nioquidara —tadai asuusi.

¹⁷ Amaasi asuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaindara Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui capamu ajacoga imatadai asuusi Jerusaleenamu dai biugimu.

¹⁹ Dai taa amo igosi dadda voi ugidiana dai abaana caquiva dai maitaa igosi mosaca aagada. Daida asuusi itadai ligosi dadda:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tadai asuusi.

Tai otoma gaquisa ligosi dadda. ²⁰ Dai aidasi taa aatama mamaatardami gomaasi camaitaa istumaasi gartatagituagi dai tacacai asuusi daida itadai:

—Ducatai mosaa otoma gaquisa goigosi dadda —tadai aatama.

²¹ Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aan arvaavoi. Iscaaga vaavoitudadagi aapima maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aan goigosi daddacada asta istutiadamudai aapima ara isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami.

22 Dai vΛΛsi istumaasi taanΛi aapimΛ Diuusi mamadaitai issΛΛlicΛdΛ vaavoitudada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu —gArtΛtΛdai ΛSuusi.

23 Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai ami gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ tai miaadΛrΛ guuquiva ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ AtΛtΛaanΛdami judidíu dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma sΛΛlicamicΛdΛ vuvaitu aapi Λjudidíu tabiaadΛrΛ? ¿ToorΛ gΛmaa gosΛΛlicami? —tΛtΛdai Λgai.

24 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛan ΛpΛ gΛntΛcacagi Λmo istumaasi mASCΛga giñaa noragidagi istumaasi gΛntΛcaca iñagai aanΛ nai aanΛ ΛpΛ gΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi. 25 ¿ToorΛ ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami Diuusi oodami sio? Aago vΛrai iñnoragida —tΛtΛdai ΛSuusi.

Vai Λgai Λgi aipaco gΛnaatagidi dai pocaiti:

—IspotΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai gΛraa noragidamu dai povArtΛdamu: “¿TuimΛsi maivaavoitu?” 26 Dai ispotΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, gΛrvui baacoimu gooodami. Goovai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai siΛVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigada cascΛdΛ —caiti.

27 Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MaitatΛmaatΛ aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

28 DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Amo cΛΛli maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai Λmoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uuvasi giñΛΛsi”, astΛtΛdai. 29 TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiΛrioma gia caΛma duucai gΛtΛgito Λgai dai mΛΛca aata duñimu. 30 TaidΛ ΛoogadΛ ii dai mΛΛ aagidi ΛgΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛpΛ. Tai Λgai itΛtΛdai: “ΛjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii. 31 ¿MaacΛdΛ vΛgoocatai idui istumaasi tΛgitocatadai ΛoogadΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—ΛpΛgadadΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ aanΛ gΛnaagidi Λrvaavoi. Sai Λtumiñsi vuudami daidΛ Λooqui taatacaligami caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΛVuaana. Diuusi soicΛiña Λgai sai cΛΛga gΛntΛgitocana. Dai aapimΛ gia cho. 32 ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami gΛnmamaatΛtuldi isducatai gΛaagai isoidacagi mΛtai aapimΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgito maivaavoitudacai tomasi nΛidi aapimΛ isΛgaa oodami sΛΛlicΛdΛ vaavoitu. Poduucai aapimΛ maidadagitoi isDiuusi gΛnsoicΛidagi iscΛΛga gΛntΛgitocagi aapimΛ.

33 CaΛcavurai aapimΛ idi cuento: Λmo oodami ismaacΛdΛ viaacatadai dΛvΛΛrai Λi uuvasi dai sicoli curarai daidΛ idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagadΛ daidΛ idui ΛpΛ Λmo vaaqui tΛcavacami dai abiaadΛrΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛΛsi.

Dai gooquiΛrΛ taajucamicΛdΛ maa gΛΛΛsi aa oodami dai mΛΛcasi ii. 34 Dai aΛcai yoovaragai ootoi Λgai chiΛΛqui gΛpipiooñiga sai mΛΛ taanΛna Λoodami Λyoovi siΛΛqui aΛcatadai. 35 TaidΛ Λoodami vui ΛpipiooñigadΛ dai saasarai tuucugadΛ Λmoco, dai Λmai muua, dai Λmai maicacarai. 36 TaidΛ ΛaamudΛ vaamioma muiyoma ootoi situcamidΛrΛ taidΛ Λoodami poduucai idui ΛgaicΛdΛ ΛpΛ.

³⁷ Dai m^{ΛΛ} gooqui^{ΛΓ} ootoi ^Λgai g^Λmara dai pov^Λ ^Λlidadai: “Goovai gia s^Λaa duutudan taada ^Λgai”, as^{ΛΛ}lidi. ³⁸ Amaasi t^{ΛΛ}gacai ^Λoodami ^Λmarad^Λ aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti: “Gooviava ^{ΛΓ}gai ismaac^{ΛΔ} ajiagai v^{ΛΛ}si vustuidad^Λ ^Λoogad^Λ g^Λaaagai t^Λsmuaagi dai poduuc^Λ aat^Λm^Λ ^Λrtutuidacamicamu”, ascaiti ^Λoodami. ³⁹ Dai b^Λi dai d^Λjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi ^ΛSuusi t^Λcacai ^Λoodami daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Si^{ΛΛ}scad^Λ diviagi ^Λtuidacami ^{ΛΔ}v^{ΛΛ}rai istumaasi iduũ^Λimu ^Λgai? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Coodamu ^Λgai ^Λmaic^{ΛΛ}ga tuutiad^{ΛΔ} maisoig^{ΛΛ}liarac^{ΛΔ} dai taajucamic^{ΛΔ} maaquimu ^Λmai g^{ΛΔ}v^{ΛΛ}raga si^Λgai gia c^{ΛΛ}ga maacadamu si^{ΛΛ}si aaj^Λdagi ^Λgai —t^Λt^Λdai ^Λt^Λaan^{ΛΔ}damigad^Λ ^Λjudid^Λu.

⁴² Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ c^{ΛΛ} maat^Λ isduuc^Λai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΛΓ} daid^Λ icaiti: ^Λs^{ΛΛ}licami viaacami ismaac^{ΛΔ} daasi aagai Diuusi ^Λt^Λaan^{ΛΔ}damigad^Λ ^Λjudid^Λu gajiaad^{ΛΓ} viaa ^Λgai.

Dai ^Λgai ^{ΛΓ}gai vaa ismaac^{ΛΔ} vaamioma gata^Λan^{ΛΔ} ^Λgai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi ^{ΛΓ}amo istumaasi c^{ΛΛ}gaducamicamu ^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismaac^{ΛΔ} vaavoitudagi. Ascaiti Diuusi ñiooquid^{ΛΓ}. ⁴³ Casc^{ΛΔ} aan^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi camait^Λnsoiña ^Λgai masai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λgitocana. Aapim^Λ vuid^{ΛΓ} v^{ΛΛ}t^Λ ^Λgai casc^{ΛΔ}. Baiyoma soiña ^Λgai ^Λgai sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λgitocana ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} ^{ΛΛ}giadagi. ⁴⁴ Dai sioor^Λ giñvui v^{ΛΛ}t^Λcagi soimaa taatamu dai aan^Λ vui caat^Λcamu ^Λgai aid^Λ gia iimimu ^Λgai ^ΛDiaavora ^{ΛΛ}madu —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Aid^Λsi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^{ΛΛ}madu ^Λfariseo cai ^Λcuento ismaac^{ΛΔ} aa ^ΛSuusi, dai g^Λnt^Λgito cai si^Λgai aagada m^{ΛΛ}lidi ^ΛSuusi ^Λcuentoc^{ΛΔ}. ⁴⁶ Dai casc^{ΛΔ} b^Λiya ^Λlidadai ^Λgai ^ΛSuusi d^Λmos ^{ΛΛ}b^Λidadai ^Λgai ^Λoodami. ^Λoodami pov^Λ ^Λlidadai si^ΛSuusi ^ΛrDiuusi ñiooquituldadamigad^Λ.

22

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^{ΛΛ}p^Λ ^Λmo ñiooqui cuentoc^{ΛΔ} daid^Λ it^Λt^Λdai:

² —Diuusi soic^Λi ^Λoodami sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λgitocana. Gomaasi ^{ΛΓ}apan ducami isduucatai idui ^Λmo raí ismaac^{ΛΔ} idui ^Λmo vagimi aid^Λsi ooñigai marad^Λ. ³ Ootoi ^Λgai g^Λp^Λipiooñiga sai v^Λaa^Λpana ^Λvapaidad^Λ taid^Λ ^Λvapaidad^Λ maitip^Λli isdadiagi. ⁴ Tai ^Λgai ^Λpamu ootoi aa g^Λp^Λipiooñiga daid^Λ it^Λt^Λdai: “Aagidavurai giñv^Λapaida sai casi gat^Λjai aan^Λ coodaragai giñsosoiga giicoligad^Λ dai sai cuaadagai cav^{ΛΛ}si baig^Λduu vai otoma baigovai iim^Λna idi cunatarag^{ΛΓ}”, ast^Λt^Λdai. ⁵ Dai vapaidad^Λ maita^{ΛΛ}gi. ^Λmoco m^{ΛΛ} n^Λidamu g^{ΛΔ}v^{ΛΛ}raga dai ^Λmai viaacatadai ^Λma maasi is^Λn^Λidagi. ⁶ Daid^Λ ^Λgaa vui ^Λp^Λipiooñigad^Λ ^Λraí dai soi vuujimi dai v^{ΛΛ}si coi. ⁷ Taid^Λ ^Λraí ali^Λ baamu dai ootoi g^Λsandaaruga sai m^{ΛΛ} coodana ^Λgai ^Λgacoodacami dai m^Λm^Λidana baabaquid^Λ. ⁸ Amaasi ^Λraí it^Λt^Λdai aa g^Λp^Λipiooñiga: “Quiaa baig^Λduu gocunataragai dai giñv^Λapaida camaiviaa s^{ΛΛ}licami isdadiagi. ⁹ Iim^Λdavurai caayamu dai vapaida v^{ΛΛ}si masioor^Λ t^{ΛΛ}giagi vai dadana idi cunatarag^{ΛΓ}”, ast^Λt^Λdai ^Λraí. ¹⁰ Taid^Λ ^Λp^Λipiooñigad^Λ aipaco voiyamu iji dai ^{ΛΛ}mpagi v^{ΛΛ}si si^{ΛΛ}qui t^{ΛΛ} ^Λoodami c^{ΛΛ}ga tuutiacami dai maic^{ΛΛ}ga tuutiacami dai poduuc^Λai suuda ami g^{ΛΛ} tuucavi ^Λoodami.

¹¹ Taid^Λ ^Λraí vaa dai n^Λn^Λlidi g^Λvapaida dai g^Λt^Λgito t^{ΛΛ} siami c^{ΛΛ}acatadai ^Λmoco ismaac^{ΛΔ} mait^Λ aadaca yuucusi ismaac^{ΛΔ} maa ^Λraí g^Λvapaida sai g^Λnaadana cunatarag^{ΛΓ}. ¹² Daid^Λ it^Λt^Λdai: “¿Ducatai vaa aapi mait^Λaadacatai yuucusi ismaasi g^Λaadai cunatarag^{ΛΓ}?” ast^Λt^Λdai ^Λraí. Taid^Λ ^Λgai maiñiooqui. ¹³ Taid^Λ ^Λraí it^Λt^Λdai ^Λgai ismaac^{ΛΔ} gabibidadai: “Vuravurai noonovid^Λ dai ^{ΛΛ}casod^Λ dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami ali^Λ soimasi taat^Λcamu goovai dai suaacadamu”, ast^Λt^Λdai

araí. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscaagacara vuvaaguiagi damos Diuusi chilaqui laco vuvaitu —tata dai Asuusi.

¹⁵ Taida afariseo iji dai ganaagi sabai aagatudana agai Asuusi amo istumaasi vai poduucai viaaca agai isducatai galpilara vuajagi dudunucamiara. ¹⁶ Dai cascada ootoi afariseo ganaaduñi amadu amoco aroodasi aaduñda sai mala aatagidana Asuusi vai agai itatadai:

—Mamaatatuldiadami calga maata aatama sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaatatuldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoituutuigami ara, mosgamamaatatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿Cagaaisi taa namaquida aatama gocuota aga baitacaacamigada romamano chio sio? —tata dai agai.

¹⁸ Damos Asuusi maata tala isagai vuurumada aliditadai dai potatadai:

—Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuurumada alidi aapima? ¹⁹ Giñtalagidavurai amo tumiñsi ismaacadaa aa namquidi aapima acuota aga baitacaacamigada romamano —tata dai Asuusi.

Tai agai tala amo tumiñsi. ²⁰ Taida Asuusi mostala dai tacacai daida itatadai:

—¿Vora mooda dai vora talatarada tumiñsilara daja? —tata dai Asuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aga baitacaacami mooda dai talataragadava —tata dai agai.

Taida Asuusi itatadai:

—Maacavurai aga baitacaacami istumaasi artuidada dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi ara, agai araga baitacaacami tavaagilara dai oidigara ara cascada —tata dai Asuusi.

²² Amaasi caa agai imaasi dai maitala istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tara amoco saduseo iji siaaco daacatadai Asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai agai Asuusi:

²⁴ —Mamaatatuldiadami, amosesacaru oojisicami garvii gasalicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo cali dai viaagi gooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculida cali gaagai isvanagi viuuudu dai maratagai abaana silagida vatar ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo silagama. Dai aragadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooqilara gamai vana viuuudu dai muu ara maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooqilara gamai vana agai vaa ooqui dai muu ara maiquiaa maamatacai. Vana cuvaracami podui dai vasi coi maimaamatacai tomali maadutai. ²⁷ Dai amaasi muu looqui ara. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidañdara. ¿Ismaacada arcunadacamu looqui vasi arcuucunadacatadai agai di? —tata dai asaduseo.

²⁹ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai sasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Silascada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosapan ducamicana agai Diuusi talaañicaruda tavaagilara. ³¹ Canidi aapima oojai istumaasi ganaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vatar. ³² Tomasi catavari aradi sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu vascara pocaiti Diuusi: “Aana arDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ara”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tavaagilara. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagilara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tata dai Asuusi.

³³ Mosacai oodami imaasi vascatai maitala istumaasi gantatagituagi Asuusi maamatuldaragadada.

³⁴ Aidasi a fariseo mai si a Suusi caga aa noragi asaduseo tai agai maita isducatai aa noragidagi a fariseo lagi ganampagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidaiñdaga ismaacada amamaatatuldadamicatadai Diuusi samicamigada viirumada liditadai agai a Suusi daida itadai:

³⁶ —¿Mamaatatuldadami vasi ismaacada ipalidi Diuusi asivuaadagi tumaasi vaamioma gaagai asivuaadagi? —tadai agai.

³⁷ Taida a Suusi itadai:

—“Oigadañi ali odami ga Diuusiga vasi gaibadacada dai vasi aguvucadagacada dai vasi gatagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai googuiardada baitoma pocaidaga ara: “Oigadañi gaaduñi poduucai asduucai gaoidagai aapi lagi”. ⁴⁰ Tomasioora siora samicada lagiidi idi ñiooqui agai ga vascara ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigadaga dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadamicadaga —tadai a Suusi.

⁴¹ Vai quiaa amapai guacacatadai a fariseo ⁴² taida a Suusi tacacai daida itadai:

—¿Ducatai tagitoida apima vora cajiudad a Cristo? —tadai a Suusi.

Tai agai itadai:

—Davicarua cajiudadava —tadai agai.

⁴³ Taida a Suusi itadai:

—Tuisida agai vaa Davicarua aagai isducatai aagidi Diuusi Ibada daida icaiti: “A Cristo argiñ Diuusiga”. Daida Davicarua icaiti ara:

⁴⁴ Diuusi potadai a Cristo:

“Gamaaquimu ana amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu ana vasi ismaacada gavuidaga vatacagi”.

Ascaiti Davicarua aagaitai a Cristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi a Cristo siacajiudadacagi a Davicarua vai lagi a Davicarua giñ Diuusiga aagai? —tadai a Suusi.

⁴⁶ Dai tomali amaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiaadaga vascatai abaidiña istacacadagi amo istumaasi.

23

¹ Taida a Suusi itadai odami dai aatama mamaatardamicadaga:

² —Amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu a fariseo povanalidi siagai vaamioma caga maata caa istumaasi oja Moseesacaru dai sialagi agai viaa samicami isgamamaatatuldiadagi samicamigada Moseesacaru. ³ Cagadu isagiada apima damos mosacaasi siascada gnaagiada agai mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru damos maitivuaada apima ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai agai lagi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Agai alia oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquida papepeelira dai ali cajiitara daraasaiña dai gancovana vupuraiña dai ganallcana. Agai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana agai sai pocaitiña odami isagai alia siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isgnaadadagi yuucusi ismaacada tatalvadu naanacada ugidiana. Lagi poduucai gnaadaiña siora siaa duutudagi Diuusi damos amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu a fariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgnaadaiña agai ayuucusi sai pocaitiña odami isagai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vascara gagaagai cacagaducadioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupira. ⁷ Dai oojoidi si odami cucuaasada gnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai agai aadaga mai oojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapima mosamo aadunumu duucami dai mosaca ana Cristo arganbaitacacamicaga cascada maitaagai isaagiada apima odami sai siaa

ganduutudaiña tataanadami duucai. Diuusi garooga vassia daama argabaitaacami cascada gaaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai soodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa agai argaducadamicamu aapima gansaagida. ¹² Agai ismaacada sioma gaducada galliadagi agai gia sioma maitargaducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galliadagi agai gia sioma argaducadamicamu.

¹³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi samicamigada dai vascara aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Aapima mamaatatludadami maitipalidi isDiuusi gansoicadagi mai calaga gantatagitoca aapima dai aapima sobicai aa oodami sai maitipalidina isDiuusi soicadagi vai calaga gantatagitoca agai tomasi agai gia ipalidi isDiuusi soicadagi sai calaga gantatagitocana.

¹⁴ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasi voopoidi baabaquida avipiuudu? Dai tavapi gamamadaina aapima sai pocaitina oodami isalia siaa duutudai aapima Diuusi damos maitarvaavoi. Cascada aapima alia soimaasi gantaatatludamu Diuusi.

¹⁵ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima tomasi-aaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda alidi ganapan duucai dai silascada vaavoituda agai ganapan duucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapima dai aapima arganduñi.

¹⁶ Siala soimaa taatamu aapima. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi ñiooquida damos tomali aapima maimaatl istiya alidi. Dai gamamaatatludi aapima sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiuupai aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga ooro agaa quiuupiarla aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapima dai maimaatl istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini agaa quiuupai silooro ismaacada agaa quiuupiarla daja. Looro quiuupai arana daja cascada siaa duutudi agai. ¹⁸ Dai aapima gamamaatatludi larla sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiuupiarla aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarada altar daama aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapima dai maimaatl istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini altar siDiuusi daasdarada. Diuusi daasdarada altar daama daja cascada siaa duutudi agai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiuupiarla dai poduucai aagai agai vassia istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiuupai dai poduucai aagai agai vassia Diuusi, agai quiuupiarla daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga tvaagi dai poduucai aagai agai vassia Diuusi, agai tvaagi larla daja cascada.

²³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo. Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. Vassia istumaasi viaa aapima aa oidina oodami Diuusi aa duiñdadla vatarla asta ivaagi masmaacada bllajli.

CΛΛgadu isoidiada aapimΛ oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ mΛstumaasi viaacagi dΛmos maitivueeyi aapimΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi gomaasi gia maicΛΛgadu. AapimΛ maicΛΛga oidaga tomali maisoigΛΛlidi aapimΛ aacΛdΛ tomali maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ Diuusi ñiiooquidΛ poduucai aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ. ²⁴ AapimΛ ΛΓΛpan ducami mainΛΛaadami ismaacΛdΛ vaidaquia Λlidi oodami ΛmapΛCΛΓΛ. AapimΛ ivueeyi istumaasi maisi gΛaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gΛaagai.

²⁵ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ cΛΛ tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dΛmos aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ. ΛΛsivucatai dai coimudadΛ tuutiacatai. ²⁶ AapimΛ sΛΛlicadΛ maicΛΛga maata cΛΛ Diuusi ñiiooquidΛ aliΛsi gΛaagai isΛΛpΛga daanΛda aapimΛ Diuusi vai Λgai gΛnoigΛlda gΛnsoimaascamiga dai poduucai camaitΛrsoimaasi iduucamicamu aapimΛ.

²⁷ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ ΛΓΛpan ducami siaaco gΛyaasapai coidadΛ dai aliΛ cΛΛga baiduñisi daamadΛrΛ dai Λrana aliΛ sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimΛ aliΛ cΛΛga tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dai gΛntΛgitoidagΛrΛ aliΛ soimaasi aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana.

²⁹ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ ivuididi baabaquidΛ Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ coi gΛnΛΛqui aaduñicarū dai siaaco yaasapi dai gΛnaaduñicarū coi ΛpΛ aa oodami cΛΛ tuutiacami Λgai ami daama Λsai aapimΛ yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimΛ: “Isoidacamudai aatΛmΛ ΛΛquioma aidΛsi oidacatadai gΛrΛΛqui aaduñicarū maisoiña coodamudai aatΛmΛ Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ”. ³¹ Poduucai ΛΛgi aapimΛ aagai mΛsidΛ ΛrcajiudadΛ dai Λpan tuutuiga aapimΛ Λgai ismaacΛdΛ coi Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ. ³² Isapiasoiimaasi ivuaada aapimΛ otoma Λpan ΛΛsi gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarū.

³³ SΛΛlicadΛ Λrsoimaasi ivuaadami aapimΛ. AapimΛ gia maicΛΛgacΛrΛ vuvaquimu baiyoma iimimu aapimΛ mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora. ³⁴ CascadΛ ootosamu aanΛ Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ dai oodami sastuduacami, dai mamaatΛtuldiadami. DΛmos aapimΛ coodamu ΛΛmoco dai aa curusiaba siisisamu dai aa gΛviarsamu quiquiuupiΛrΛ, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiiquiΛrΛ. ³⁵ Dai poduucai aapimΛ gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gocΛΛ tuutiacamicadΛ ismaacΛdΛ gΛncooditu. AidΛsi abiaadΛrΛ gΛmuaatu Aveelicaru cΛΛ tuigacadΛ asta aidΛsi gΛmuaatu Zacaríasi Berequiasii maradΛ Λgai ismaacΛdΛ muaa Λgai ΛgΛΛ quiupai vuidΛrΛ Λaltar abaana. ³⁶ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. AapimΛ sivi oidacami gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gomaasicadΛ.

³⁷ AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacami aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ ojoodaicadΛ, mosΛΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Λpan duucai Λtacucu Λmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli aapimΛ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Λpamu asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ” —tΛtΛdai ΛSuusi.

24

¹ DaidΛ ΛSuusi vuusai ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ Λjudidíu dai caimia agaitadai tai miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai dai agidi sai aliΛ chigiamaasi ΛgΛΛ quiuupai. ² TaidΛ ΛSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—¿NΛidimΛsi aapimΛ vΛΛsi idi? IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai tomali Λmo odai maiviiya agai Λmai daama, vΛΛsi siaa gΛduuñimu goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

³ Amaasi iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu dai ami daiva ΔSuusi. MosΔcaasi ΔSuusi ΔΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ agai ami daacatadai tΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pasgΛraagida aapi siΛascadΛ ΔpΛduñia agai gomaasi ismaacΔdΛ aagai aapio. ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnnuucadacavurai vai tomali Δmaadutai maitΛnvupuiirumadaiña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu Δgai: “AanΛ anΛrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu Δgai. ⁶ Cajiomacamu Δoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai aa cayo gΛncocoda ΔpΛ, maitavΛr duduaadicuda gomaasi ΔpΛduñia agai ΔpΛga, dΛmos maiquia aayi cuugatΛrΛ tasΛrΛ. ⁷ Δmo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocuadamu Δmai dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga dai aliΛ cavami gigivucudamu ΔΛmapΛcΛrΛ gooidigi. ⁸ VΛasi gomaasicΔdΛ utudama gΛagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Δoodami tΛΛgidamu Δvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ mΛsaidΛ gΛagΛna dai coodana. Dai vΛasi oidigi daama oidacami cΛΛdadamu giñvaavoitudaitai Δgai. ¹⁰ SiΛascadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛΛdadamu dai aipaco gΛntΛtΛgiadamu dudunucamiΛrΛ. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacΔdΛ pocaitada agai saidΛ ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai sΛΛlicΔdΛ oidacamu soimaasi dai cascΔdΛ mui oodami camaitΛnoigΛadamu aipacoga. ¹³ DΛmos Δgai ismaacΔdΛ apiagiñvaavoitudadagi siΛasi uucami oidacagi oidigi daama Δgai gia cΛagacΛrΛ vuvaquimu. ¹⁴ Dai vΛasi oidigΛrΛ gΛagadamu gocΛΛ caidacΔdΛ isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛaga gΛntΛtΛgitocana sipoduucai vΛasi oidigi daama oidacami maatΛcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel Δmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ poduucai ooja sai divia aagai Δmoco ismaacΔdΛ sΛΛlicΔdΛ soimaasi iduñia agai Δmo istumaasi ΔgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu Δrana. SiΛascadΛ ñaijada oodami ispomaasi ΔpΛvuimi, amaasi Δgai ismaacΔdΛ tami JudeeΛrΛ daraajagi gΛagagai isvoopiagi gigiidiamu —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

SioorΛ ñaijadagi idi oojai gΛagagai ismaatΛ caΛcagi. ¹⁷ DaidΛ ΔSuusi potΛtΛdai ΔpΛ:

—SioorΛ vaaqui daama daacagi aidΛ tasΛrΛ aliΛsi gΛagagai isotoma voopiagi maivu-voidacai gΛvustuidaga tuucavidΛrΛ, ¹⁸ dai sioorΛ dΛjana ajioopadagi maitΛagagai isΛpamu iimiagi gΛnquiiquiamu dai vuyiyagi gΛnyuucusi. ¹⁹ SiΛΛ soimaa taatamu Δoqui ismaacΔdΛ noonoacagi siΛpΛ viaacagi aali siisiΛdami, aidΛ tasΛrΛ. ²⁰ AliΛsi gΛagagai isdaanΛdagi Diuusi vai maitΛrtoomococana mΛsiΛascadΛ voopiagi, tomali maitΛrΛmo ibΛstaragai tasΛrΛcana. ²¹ AliΛ soima taata agai Δvaavoitudadami cascΔdΛ. Vaamioma soimaasi gΛtaatamu amaasi sitomali Δmo imidagai aidΛsi abiaadΛrΛ Diuusi idui oidigi dai gooquiΛrΛ tomali Δmo imidagai maipomaasi gΛtaatamu. ²² Isbai tΛvΛpi ΔpΛduñiagi gomaasi aidΛ gia vΛasi coiyantada oodami dΛmos Diuusi maidagitomu istΛvΛpi ΔpΛduñia gomaasi Δgai aliΛ oigΛdai ismaacΔdΛ Δcovai vuvaitu cascΔdΛ.

²³ Amaasi isΛmaadutai povΛntΛtΛdagi: “Dañi tami daja ΔCristo”, mΛsiΛpΛ povΛtΛtΛdagi: “Dañi mΛΛca daja”, maitavΛr vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidΛ ΔrΛCristo dai pocaitiada agai saidΛ ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, daidΛ ivuaada agai naana maasi gΛgΛrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Δgai ismaacΔdΛ Diuusi ΔΛgi Δcovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ DΛmos aanΛ ΔΛquiasdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛagagidi. ²⁶ CascΔdΛ isaagiada Δgai dai povΛtΛtΛdagi: “Dañi mΛΛca oidigana daja ΔCristo”. MaitΛagagai isiimiagi Δoodami daida isaagiadagi Δgai dai povΛtΛtΛdai: “Dañi tami quiiyΛrΛ daja”, maitΛagagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana siΛascadΛ vΛpΛdocΔdagi oidigi poduucai ΔpΛ vΛasi oodami giññida agai siΛascadΛ ajiagi istuigaco diviyagi aanΛ ismaacΔdΛ viaa Δmo sΛΛlicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nuunui, poduucai Δrvavoi ΔpΛ saidΛ ΔpΛduñi agai vΛasi istumaasi aagai aanΛ.

²⁹ Dai amaasi si^Λscad^Λ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai g^Λiñña agai, dai sisiaavugai suuligia agai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ, dai v^Λasi istumaasi oidaga t^Λvaagi^Λr^Λ gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi t^Λagimu oodami t^Λvaagi^Λr^Λ ^Λmo istumaasi dai poduucai maat^Λmu iscadivia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami dai v^Λasi oidigi daama oidacami suaan^Λda agai daid^Λ giñt^Λagimu ^Λgai ist^Λvaagiaiñd^Λr^Λ im^Λdamu aan^Λ icomai saagidaiñd^Λr^Λ guvucadagaic^Λd^Λ dai Diuusi dadadaquigad^Λ ^Λmadu. ³¹ Dai ootosamu aan^Λ giñt^Λaañicar^Λ vai ^Λgai cavami iivana trompeetac^Λd^Λ dai poduucai ^Λmpaida aagai v^Λasi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λcovai vuvaitu v^Λasi oidigiaiñd^Λr^Λ dai v^Λasi t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ.

³² Maat^Λvurai aapim^Λ idi ñiooqui ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidia iñagai aan^Λ aagaitai ^Λiigosi. Si^Λscad^Λ momiacagi iigosi maamarad^Λ dai iipoidagi aagad^Λ poduucai camaat^Λca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai ^Λpr^Λ m^Λsi^Λscad^Λ n^Λijadagi iscasi ^Λpr^Λvuidagi gomaasi ismaac^Λd^Λ caagidi aan^Λ camaat^Λca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi sai gomaasi ^Λpr^Λduñia agai maiquiaa ugit^Λcai oodami sivi oidacami. ³⁵ T^Λvaagi dai d^Λv^Λarai ugitimu d^Λmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ D^Λmos tomali ^Λmaadutai maimaat^Λ si^Λscad^Λ tomali siuu duucu tomali Diuusi t^Λaañicarud^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daraajatai maimaat^Λ, tomali aan^Λ Diuusi marad^Λcatai. Mos^Λgi g^Λrooga Diuusi ^Λgai dai maat^Λ.

³⁷ Poduucai isduucai ^Λpr^Λdui aid^Λsi oidacatadai ^ΛNoé poduucai ^Λpr^Λduuñimu ^Λpr^Λ si^Λscad^Λ cadivia iñagada aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ³⁸ ^Λqui aid^Λsi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa g^Λiñña oidigi suudagic^Λd^Λ ^Λoodami gacuaadana dai gay^Λdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai ooñtaiña asta aid^Λ uucami sivaa ^ΛNoé g^Λvaarcug^Λr^Λ. ³⁹ Sai moduu maimai ^Λgai asta aid^Λsi caduquimi tai v^Λasi ^Λoodami coi. Poduucai ^Λpr^Λduuñimu ^Λpr^Λ si^Λscad^Λ divia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca c^Λc^Λli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu.

⁴² V^Λsc^Λr^Λ g^Λaagai isbaig^Λnduca aapim^Λ maimaat^Λcatai tomali siuu duucu divia aagai ^Λtaan^Λdami. ⁴³ D^Λmos c^Λga maat^Λ aapim^Λ sai is^Λmo oodami maat^Λcagi siuu duucu ami quiidi^Λr^Λ divia agadagi ^Λmo ^Λsi^Λvogami maicosian tada ^Λgai nuucadacatai sai maivaac^Λna quiidi^Λr^Λ dai ^Λsidana. ⁴⁴ Poduucai ^Λpr^Λ aapim^Λ ali^Λsi g^Λaagai m^Λsbaig^Λnducagi, siuu duucu sioma mait^Λgitoca aapim^Λ iñsidivimu aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λpr^Λ:

—^Λmoco gaaamu v^Λsc^Λr^Λ gaagaiña ^Λmoco ^Λgidaracami dai saituduacami said^Λ ^Λr^Λtaan^Λdamigad^Λcana pipiooñigad^Λ dai bibidiña siuu duucu g^Λaagadagi. ⁴⁶ Baig^Λliadamu ^Λtaan^Λdami ismaac^Λd^Λ iducagi v^Λasi c^Λga siuu duucu diviagi ^Λamud^Λ. ⁴⁷ S^Λlicad^Λ ang^Λnaagidi said^Λ ^Λamud^Λ ^Λtaan^Λdami duucai viituldamu v^Λasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ D^Λmos si^Λpooñi ismaac^Λd^Λ ^Λtaan^Λdami duucai viaagi ^Λamud^Λ maic^Λga tuigacagi dai pov^Λldagi si^Λamud^Λ maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai g^Λaagacai soivuaadagi ^Λgaa pipiooñi dai ^Λgai gacuaadagi dai gay^Λdagi dai navamuagi aa navacoidad^Λ ^Λmadu. ⁵⁰ Dai poduucai ^Λamud^Λ diviagi siuu duucu ^Λpooñigad^Λ sioma main^Λracagi dai siuu duucu ^Λgai maimaat^Λcagi. ⁵¹ Dai s^Λlicad^Λ soima taatatuldamu ^Λgai daid^Λ iduuñimu ^Λgaic^Λd^Λ isducatai ^Λpr^Λvueeyi ^Λgaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu ^Λgai dai ali^Λ soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai aapra vueeyi siasscada Diuusi soicadagi oodami sai canga gantagitocana arapan ducami istumaasi idui baivustaama aali tatalji ismaacada iimi agaitadai amo cunataragiamu dai bala iimai gancuucudacaru. Dai agai ajia agai anoovio amapacara. ² Dai taamatai agai maicanga gantatagito dai taamatai agai alia canga gantatagito. ³ Agai ismaacada maicanga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acucudacaru. ⁴ Dai agai ismaacada canga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daidanoovio camaiotoma divia sai cavascatai sallicada cocosimu dai coconi. ⁶ Sai caaran tucara sibala iina istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lienanoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. ⁷ Tai vascatai aali tatalji vaapani dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daidataama ismaacada maicanga gantatagito itatadai agaa ismaacada canga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi agai ismaacada canga gantatagito daidaitatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapimara. Baiyoma avar iimi aapimara malaca siaaco gagaagarai dai savada aapimara gnavatarara”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama malaca gasavadamu agai asaiti sai aayi anoovio. Dai aali tatalji ismaacada canga gantatagito vaapa anoovio ammadu ami cunataragiarara, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai gooquiarara dada agaa aali tatalji daidaitatadai: “Caliodami, caliodami garcupioquidani”, astatadai. ¹² Sai agai aa noragi daidaitatadai: “Maitanamaata”, astatadai agai —tatadai asuusi.

¹³ Taidasuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascada baigavar ganduca aapimara maitamaata siasscada tomali siuu duucu divia inagaa ana ismaacada viaa amo sallicami.

¹⁴ Siasscada Diuusi soicadagi oodami sai canga gantagitocana gomaasi arapan ducai isduucai idui amo calli ismaacada imia agaitadai amai davarriamu dai vai gapipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ Amoco maa agai taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Laragadaga sioma saituduga cascada vaamioma mui maa agai tumiñsi daidagaa sioma maisastuduga cascada vaamioma chiichiqui maa agai tumiñsi. Dai ii agai amai davarriamu. ¹⁶ Apiooñigada ismaacada viaacatadai taama mil piisu gamaita aapra taama mil piisu atumiñsicada. ¹⁷ Poduucai aapra agamai ismaacada viaacatadai goo mil gamaita aapra goo mil. ¹⁸ Tai agai ismaacada viaacatadai amo mil ii dai asto atumiñsigada gaaamu davarrai uta.

¹⁹ Tavapicada apamu divia aamudai dai vai agai gapipiooñiga dai maataca aagai saajiqui gamaita ammadutai. ²⁰ Laraga divia agai ismaacada viaacatadai taama mil piisi dai tala atumiñsi ismaacada gamaita daidaitatadai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja aapra taama mil piisu ismaacada gamaita ana”, astatadai. ²¹ Taidalaamudaitatadai: “Cagaduava, aapi aramo cal piooñi cacanga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu ana gapioma. Miaadai dai baigalliada ana giñamaduu”, astatadai. ²² Tai gooquiarara ami divia apiooñigada ismaacada viaacatadai goo mil piisu daidaitatadai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja aapra goo mil ismaacada gamaita ana”, astatadai. ²³ Taidalaamudaitatadai: “Cagaduava, aapi aparamo cal piooñi cacanga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu ana gapioma. Miaadai dai baigalliada giñamaduu”, astatadai. ²⁴ Tai gooquiarara ami divia agamai piooñigada ismaacada viaacatadai amo mil piisu, agaitatadai gaaamu: “Giñaamu cal maata ana sialia oomaliga aapi dai aa gassituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vascara vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascada gabbani ana dai ii dai asto atumiñsiga davarrai uta dai tami daja”, astatadai. ²⁶ Taidalaamudaa noragi daidai

itatadai: “Aapi aramo piooñi maicall tuigacami dai paragami camaatcatadai aapi isaa giñasitildi dai iñsaan mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aan dai vasscarra vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascada sibaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco maitatuldamudai simuiyoma vuimudai aan diviacai”, astatadai laamud. ²⁸ Daid itatadai agai agaa ismaacada ami guucacatadai: “Bivurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama mil”, astatadai laamud. ²⁹ “Tomasioora caga aata vueeyi istucuda Diuusi garoidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maicallaga aata vueeyi istucada viaa, agai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñpiooñiga maicall tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucal ara Diuusi ootosamu vassasoimasi ivuaadami malca siaaco oidacagi adiaavora sisuaadamu agai dai alia soimaasi taata agai”, ascanti laamud.

³¹ Siasscada divia aan ismaacada viaa amo sallyicami vass giñtatlaañicarum amadu daid arraicamu aan amaasi. Diuusi giñdaasamu baitacacacami sitaadadamu aan vass oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vass oidacami ganmpaidamu giñabaana dai covai vuvaidamu aan avavoitudadami dai sallyisapadara daraasamu dai soimaasi ivuaadami oogisapadara poduucal isduucal amo pastuuru judidiu covai vuvaidiña cañiiru sisiivatu saagidaiñdara. ³⁴ Amaasi aan ismaacada arrai aagidamu ismaacada sallyisa padara daraaja: “Aapim ismaacada Diuusi garooga cagacara naidi giñlamadu daraajamu dai aan ganmaaquimu sallyicami isaapim giñlamadu laaadagi. Aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi aagai sai aapim gataaadaga agai aan iñlamadu. ³⁵ Biuugimu aan maitad imbi. Tonomu aan maitad iñvasiibi suudagi. Aan aimaraitadai mai aapim maitiñmaatcatadai dai vasscarra giñmaa aapim oigaragai isganquiiyara tiñuuliña aan. ³⁶ Dai camaiviaacatadai aan yuucusi matai aapim giñmaa yuucusi, dai cococatadai aan matai aapim giñdadiji, dai maisapicatadai aan matai aapim giñdadiji ara”, povantlaadamu aan. ³⁷ Amaasi avavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtadamu: “¿Tlaadami, vquida ganaidi aatama isbiuugimucatatadai aapi saatama gabi? ¿Vquida ganaidi aatama istonomucatatadai aapi saatama gvasiibi suudagi? ³⁸ ¿Vquida daivusai aapi saatama maitamaacatatadai dai vasscarra gmaa oigaragai isgarquiiyara coi aapi? ¿Vquida ganaidi aatama ismayuucusu aapi dai gmaa yuucusi? ³⁹ ¿Vquida cococatadai aapi dai vquida maisapicatadai aapi sigdadadiji aatama?” Povai iñtadamu avavoitudadami. ⁴⁰ Dai aan aa noragidamu daid itadamu: “Ismaacada gnaadidi aan arvaavoi tomastumaasi cagaducami ismaacada aapim giñaduñi ganvuiididiña aipacoga gansoicaitai ducami isgomaasi iduñimudai aapim aan imvatar”, povantadamu aan.

⁴¹ Amaasi aan gll raí, itadamu agai ismaacada giñoogisa padara guuca: “Iimadavurai aapim tabiaadara Diuusi maicallagacara ganaidi aapim, iimadavurai siaaco tomastuigaco malcana taí, malca siaaco baidui Diuusi adiaavora vatar dai adiaavora tlaañicaruda vatar: ⁴² Biuugimu aan matai maitiñbi, tonomu aan matai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gandiviji aan maiaapim maitiñmaatcatadai dai cascada maitiñmaa oigaragai isganquiiyara giñuuliña aan. Dai maiyuucusucatatadai aan matai maitiñoi yuucusi, cococatadai aan matai maitiñdadiji, maisapicatadai aan matai maitiñdadiji”, potadamu aan. ⁴⁴ Amaasi agai povaiñtadamu: “Tlaadami, ¿vquida biuugimu aapi, dai tonomu, dai gdiviji, dai maiyuucusu, dai coco, dai maisapicatadai simaita soi aatama?” povaiñtadamu agai. ⁴⁵ Siaana gll raí aa noragidamu daid itadamu: “Ismaacada gnaagidi aan arvaavoi tomastumaasi cagaducami ismaacada maitidui aapim govaavitudadami vatar tomasi maisi gllagai govai gomaasi maitidui aapim aan giñvatar”, potadamu aan. ⁴⁶ Daid soimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi

taatamituldiadamu daid_Λ _ΛC_{ΛΛ}ga t_Λgitocami iimia agai t_Λvaagiamu siaaco oidacamu Diuusi _{ΛΛ}madu tomastuigaco —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

26

¹ Aid_Λsi canaato aa _ΛSuusi v_{ΛΛ}si gomaasi, agai pov_Λrt_Λt_Λdai aat_Λm_Λ mamaat_Λrdami:

² —C_{ΛΛ} maata aapim_Λ sigoo tasaic_Λd_Λ aiya agai _Λsiaa duudagai ismaac_Λd_Λ pascua t_{ΛΛ}gidu, siamaasi giñb_Λimu _Λoodami dai m_{ΛΛ}ca iñt_{ΛΛ}gidamu m_Λsaid_Λ giñsiisana curusi-aba poduucai iñmuaamu aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami —g_Λrt_Λt_Λdai _Λgai.

³ Amaasi _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu daid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ _{ΛΛ}madu _Λpipiscaligad_Λ _Λjudidíu Caifási quiidiana tuisicana g_Λñ_Λmpagi. Agai _Λrbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λcatadai papaaligad_Λ _Λjudidíu. ⁴ Dai v_{ΛΛ}scatai _Λgai g_Λñaatagi isducatai yaatagidagi _ΛSuusi dai b_Λjiagi dai muaagi. ⁵ Daid_Λ icaiti:

—Baiyoma n_Λn_Λraca aat_Λm_Λ vai daivuñiagi gosiaa duudagai t_Λt_Λda b_Λiya aat_Λm_Λ vai mait_Λrvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ Vaid_Λ _ΛSuusi Betaani_Λr_Λ daacatadai Simuñi quiidia_Λr_Λ. _ΛSimuñi _{ΛΛ}quioma viaacatadai _Λmo coocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos cadueeyi _Λgai. ⁷ Tai ami divia _Λmo ooqui dai b_{ΛΛ}cati _Λmo tucayu alavastroc_Λd_Λ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ nam_Λacami. Daacatadai _ΛSuusi mesa abaana taid_Λ _Λooqui t_Λ _Λasaiti mood_Λr_Λ. ⁸ Aid_Λsi t_{ΛΛ} aat_Λm_Λ _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ gomaasi ali_Λ baacoi aat_Λm_Λ dai aipaco g_Λraatagidimi daid_Λ icaiti:

—¿Istuisid_Λ siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ C_{ΛΛ}ga g_Λgagaramudai goovai mui tumiñsic_Λd_Λ dai _Λc_Λd_Λ soiñamudai soitutuigami —caiti aat_Λm_Λ.

¹⁰ Vaid_Λ _ΛSuusi ca_Λ istumaasi aagai aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ _Λgai daid_Λ pov_Λrt_Λt_Λdai:

—¿Tuim_Λsi pocai n_Λidi aapim_Λ idi ooqui? Gomaasi ismaac_Λd_Λ giñduñi goovai _Λr_Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami. ¹¹ Soitutuigami v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ viaacamu aapim_Λ g_Λnsaagida dai aan_Λ gia maisiu v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ giñn_Λijadamu aapim_Λ. ¹² Idi ooqui giñt_Λ asaiti giñmooana otoma muquia iñagai aan_Λ c_Λsc_Λd_Λ. ¹³ Ismaac_Λd_Λ g_Λñaagidi aan_Λ _Λrvaavoi sai tomasi-aacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ Diuusi ñiooquid_Λ v_{ΛΛ}si oidigi daama gaaagiadamu _{ΛΛ}p_Λ istumaasi idui idi ooqui sipoduucai v_{ΛΛ}si oodami maatacamu —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁴ Tai amaasi _ΛUudasi Iscaliote, _Λmoco _Λbaivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi ii dai gaaataga _Λgai _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu _{ΛΛ}madu, ¹⁵ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿M_{ΛΛ}qui giñmaquiagi tumiñsi isg_Λnt_{ΛΛ}gida aan_Λ _ΛSuusi? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai aa nam_Λqui _Λmo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ Aid_Λ abiaad_Λr_Λ _ΛUudasi gaagai isducatai gat_{ΛΛ}gidagi _ΛSuusi.

¹⁷ Tai aayi _Λsiaa duudagai istuigaco g_Λt_Λgitoi _Λjudidíu aid_Λsi Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuvaidi Ejiipituañ_Λr_Λ. Tai aat_Λm_Λ _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ miaad_Λr_Λ guuquiva _ΛSuusi dai t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Vaacoga ip_Λlidi aapi t_Λsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai v_{ΛΛ}tar_Λ —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

¹⁸ Tai _Λgai pov_Λrt_Λt_Λdai:

—Iimivurai m_{ΛΛ}ca g_Λg_Λr quiiqui_Λr_Λ dai aagida _ΛC_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ caagidi aan_Λ dai aagidavurai sai aan_Λ pocaiti sai camiaadimi m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ giñmua aagai sai quiidia_Λr_Λ gaugia ragai aat_Λm_Λ aan_Λ _{ΛΛ}madu aapim_Λ idi siaa duudag_Λr_Λ cuaadagai —g_Λrt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

19 Tətai aatamə mamaatərdamigadə əgai idui isducatai gəraagidi əSuusi dai baidui əcuaadagai siaa duudagəra vəətarə. Idi siaa duudagəra tətəgitoi əjudidü aidəsi Diuusi cəəgacəra vuvaitu Ejiipituaiñdəra.

20 Dai aidəsi catuca mesa vuidəra daacatadai əSuusi əmadu aatamə əbaivustaama dan gooca mamaatərdamigadə əgai. 21 Dai gacuaadatadai aatamə taidə əSuusi povərtətədai:

—Ismaacədə gənaagidi aanə ərvəvoi, əmaadutai aapimə giñtəgida əgai ədudunucami siəgai giñmuaamu —gərtətədai əgai.

22 Tətai aatamə aliə soigəraəli dai aipaco gəraagidimi dai pocaitimi aatamə.

—Təaanədəmi, aanə gia cho —tətədai aatamə.

23 Taidə əSuusi gəraa noragi dai povərtətədai:

—Ismaacədə giñməmadu gacueeyi əgai vaa plaatəra gooviava əgai daidə giñtəgida əgai dudunucami. 24 Aanə ismaacədə viaa əmo səəlicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidəra dəmos siəə soimaa taatamu gocəəli ismaacədə giñtəgida əgai sioma ərcəəgaicəmadai gocəəli vəətarə ismaivuusəimudai tami oidigi daama —gərtətədai əSuusi.

25 Amaasi ñioo əUudasi ismaacədə gatəgida agaitadai əSuusi daidə itətədai əgai əSuusi:

—Giñmamaatətuldiadamiga, aanə gia cho —tətədai əgai.

Taidə əSuusi aa noragi daidə itətədai:

—Əjə aapiapa —tətədai əsuusi.

26 Dai aidəsi gacuaadatadai aatamə, taidə əSuusi bəi əpaana dai gamamagi dai saasarai dai gəraa aatamə mamaatərdami daidə povərtətədai:

—Ugavurai. Idi ərgiñtuucuga —gərtətədai əSuusi.

27 Dai bəi əpə əmo vaasu uvasi varagadə dai gamamadacai gəraa əpə daidə povərtətədai:

—Iivurai idi vəəscatai aapimə. 28 Idi ətəpan ducami giñəra ismaacədə aastia əgai muucucəi aanə sipoduucəi gəoigəldamu soimaascəmigadə, tomasioorə sioorə vaavoi-tudagi. İñsiəscədə muquiaagi vai aastiagi giñəra aidə əbiaadəra gəəagamu goñiooqui utudui ismaacədə gəəagidi isduucatai gəoigəldi soiməscami dai cəəgacəra vuvəquiagi.

29 Dai aanə əngənaagidi ənsai caməyəəda iñəgai aanə uvasi varagadə əsta iñsiəscədə iiyagi utudui aapimə gəməmadu məəca siəəco gatəəənəi gərooga Diuusi —gərtətədai əSuusi.

30 Dai canəəcəi əmo Diuusi nəidədə siaa duutudaitai Diuusi, iji aatamə Oliivosi giidəmu. 31 Taidə əSuusi povərtətədai:

—Vəəscatai aapimə vooəimu dai əəgi giñdəgitomu sivi tucəra, pocaiti Diuusi ñiooquidəra: “Dəgitomu aanə isgəmuəatudamu pasturu sicañiirugadə aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidəra. 32 Dəmos siəəscədə əpəmu duaaca aanə əpəəga əimu aanə Galileəra isəapimə —gərtətədai əSuusi.

33 Taidə əPiiduru aa noragi daidə itətədai:

—Tomasi vəəscatai gogaa vooəiyagi dai əəgi gədəgəituagi aanə gia məiəəgi gədəgəituagi —tətədai əPiiduru.

34 Taidə əSuusi itətədai:

—Ismaacədə gəəagidi aanə ərvəvoi sai sivi tucəra məiquiəə cuujuicəi tacucu aapi vaicojo potəiyə əgai pəsai məitiñməatə —tətədai əSuusi.

35 Taidə əPiiduru itətədai:

—Toməñsi aapi gəməmadu muu məitanpotəiyəgi iñsməitəməatə —tətədai əPiiduru.

Tətai vəəscatai aatamə potəi əpə.

36 Dai əmaasi əayi əSuusi əmadu aatamə mamaatərdamigadə əgai əməpəcəra siəəco Getasəmani təəgidu taidə əSuusi povərtətədai:

—Tamiav^{ar} daraaja naida aan^Λ m^{ΛΛ}ca gamamadagi —g^{ar}t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ^ΛPiiduru ^{ΛΛ}madu ^Λgocca Sevedeo maamarad^Λ dai ali^Λ soig^{ΛΛ}lidi dai camost^Λgitocan tada isdadiagi ^Λt^Λt^Λaan^Λdami dai b^{ΛΛ}quiagi. ³⁸ Daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Camuquiadan tada aan^Λ soigiñ^Λlidityai. Tanasiav^{ar} vii aapim^Λ d^Λmos maitav^{ar} coocosi —t^Λt^Λdai.

³⁹ Dai bait^Λquioma ii dai cupulia voi d^{ΛV}Λ^Λrapi dai daan^Λ Diuusi dai pot^Λt^Λdai:

—Giñ^{oo}ca isbaigaca ismaisii soimaa taata aan^Λ d^Λmos vai mait^{ΛΛ}p^Λ duuna istumaasi aan^Λ ip^Λlidi mos^Λcaasi istumaasi aapi ip^Λldagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi ^Λpamu ii ^Λgai m^{ΛΛ}ca siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ vai ^Λgai coocos^Λcatadai, daid^Λ pot^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛPiiduru:

—¿Maitap^Λs istui isn^Λaagagi tomasi ^Λmo oora aan^Λ giñ^{ΛΛ}madu? ⁴¹ Maitav^{ar} coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi g^Λnduiñ^tuldana ^ΛDiaavora. Aapim^Λ iduñ^{ia} ^Λlidi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai v^{ΛΛ}sc^Λr^Λ maiquiaa c^{ΛΛ}ga vaavoitudai casc^Λd^Λ maitivueeyi —ast^Λt^Λdai.

⁴² Dai im^Λcai gamamagi ^ΛSuusi ^Λpamu dai poduuc^Λai gamamagi:

—Giñ^{oo}ca ismaibaigacagi ismaisoima taata aan^Λ isducatai cabaidui aat^Λm^Λ aid^Λ gia ^Λp^Λduuna isducatai aapi ip^Λliadagi —asduuc^Λai gamamadai.

⁴³ Dai otoma ^Λpamu ii siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ vai ^Λpamu coocos^Λcatadai ali^Λ coocosimucataidai ^Λgai mossusulig^Λi vuupuid^Λ. ⁴⁴ Dai dagito ^Λgai dai im^Λcai gamamagi ^Λpamu ^Λgai vaa ñ^{ioo}quic^Λd^Λ. ⁴⁵ Amaasi ^Λpamu ii ^Λgai siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Siviav^{ar} gia coocosi daid^Λ g^Λniib^Λsta. Casiat aayi m^Λsiiu duucu giñ^tΛ^Λgida ^Λgai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami. Giñ^tΛ^Λgida m^{ΛΛ}aagai soimaasi ivuaadami.

⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiim^Λda. Casia bood^Λr^Λ im^Λi ismaac^Λd^Λ giñ^tΛ^Λgida ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñ^{ioo}caitadai ^ΛSuusi tai ami divia ^ΛUudasi. ^Λgai ^Λr^Λmoco g^Λraduñⁱ aat^Λm^Λ baivustaama dan gooca mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. ^Λgai ^Λrojootosad^Λcatadai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidíu dai ^Λpipiscaligad^Λ ^Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaac^Λd^Λ gat^{ΛΛ}gida agaitadai ^ΛSuusi casi it^Λt^Λdai ^{ΛΛ}quioma ^Λgai ^Λoodami:

—Ismaac^Λd^Λ usupiga aan^Λ ^Λgiava ^Λgai v^Λr^Λi b^Λi —t^Λt^Λdai ^ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaad^Λr^Λ c^Λquiva ^Λgai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Baiga giñ^mmamaat^Λtuldiadamiga —t^Λt^Λdai ^ΛUudasi.

Dai usupí.

⁵⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Giñ^{adu}ñi p^Λtuma duñ^{ia} ^Λgai dai divia? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

Amaasi miaad^Λr^Λ guuquiva ^Λoodami dai b^Λi ^ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ^Λmaadutai ismaac^Λd^Λ ami guucacatadai ^ΛSuusi ^{ΛΛ}madu vuusaitu g^Λcusiru dai iquit^Λ ^Λmo naacad^Λ ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacami papaali piooñ^{ig}ad^Λ. ⁵² Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—G^Λc^Λviertag^Λr^Λ ic^{ΛΛ}sa g^Λcusiru. V^{ΛΛ}scatai sioor^Λ g^Λcocoadagi cusiruic^Λd^Λ cusiruic^Λd^Λ coimu ^Λgai. ⁵³ ¿Maitap^Λs maata aapi iñ^{saan} istutuidi istaañⁱagi giñ^{oo}ca ^Λmo soiñⁱ vai ^Λgai c^{ΛΛ}ga istutuidi isgiñ^{oot}sdagi mui mil g^Λsandaaruga t^Λvaagiaiñ^dr^Λ?

⁵⁴ Is^Λgai giñ^{oot}sdagi aid^Λ gia camait^{ΛΛ}p^Λduñ^{ia} go ismaac^Λd^Λ aagai Diuusi ñ^{ioo}quid^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λoodami:

—¿Tuim^Λsi dada aapim^Λ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuim^Λsi giñ^bΛ^Λquia ^Λgai ducami siaan^Λ ^Λr^Λmo ^{ΛΛ}sivogamicagi? V^{ΛΛ}s tasai g^Λnsaagida daacana aan^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^Λr^Λ judidíu dai g^Λnmamaat^Λtuldiña Diuusi ñ^{ioo}quid^Λ m^Λtai tomali ^Λmo imidagai maimaisapicami giñ^bΛⁱ. ⁵⁶ Dai v^{ΛΛ}si gomaasi idui aapim^Λ vaid^Λ ^Λp^Λduuna isducatai ooja Diuusi ñ^{iñ}iooquituldiadamigad^Λ Diuusi ñ^{ioo}quid^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tatai vaa scatai aatama mamaatardamigada voopoi dai lagi viaa Suusi.

⁵⁷ Tai lagi ismaacada bai Suusi balcai malca siaaco daacatadai Caifási. Lagi rbaitacaaacamigada papaaligada judidíu. Ami casi ganampaidacatadai amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigada amadu apipiscaligada judidíu. ⁵⁸ Vaida Piiduru mosmalcasdaga oiditadai laga baitacaaacamigada papaaligada judidíu tuisiquigadaga ucami dai amaasi vaa dai daiva sandaaruru amadu dai najada aagai istumaasi iduña lagi Suusicada.

⁵⁹ Taida atataandamigada apapaali amadu apipiscali vaa scatai vaamioma tataandamigada uusi dadagacada dudunucami judidíu gaagai amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucai gataañia lagi muaragai.

⁶⁰ Dai vaascaga maitaa tomali amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugataga dada gooca najadami yaatavogami ⁶¹ daida icaiti:

—Gocalli icaiti: “Aana istutuidi isdaitudagi laga quiupai dai vaica tasaicada apamu vañigidagi”, caiti gocalli —ascati gonajadami.

⁶² Amaasi abaitacaaacamigada apapaali judidíu caquiva daida itadai Suusi:

—¿Maitapas gaaa noragida lagi tomali amo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? —astadai.

⁶³ Taida Suusi maiñioocacai vii. Taida abaitacaaacamigada apapaali judidíu itadai:

—Aana angaaagidi pasaida gaaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomastuigaco oidaga pasabai aapi arCristo Diuusi marada siapra cho —astadai.

⁶⁴ Taida Suusi itadai:

—Aja Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapima giñtagimu ana ismaacada viaa amo sállicami siDiuusi sállisa padaga daacamu ana dai giñtagimu aapima siascada tavaagiaiñdaga imada ana icomai saagida —astadai Suusi.

⁶⁵ Taida abaitacaaacamigada papaali judidíu saasarai gayuucusi. Alii baamu lagi caacatai istumaasi aagai Suusi. Daida itadai abaitacaaacami:

—Gocalli polidi isarDiuusi marada di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitagito aatama vaamioma najadami. Aapima cacaa isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿Tatuma duuna gocallicada? —astadai.

Tai lagi itadai:

—Gapiaga caatcamiava goovai gataañivurai muaragai —astadai.

⁶⁷ Daida oodami sisividimi Suusi vuivasada dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daida itadai:

—Aapi polidi isDiuusi gamaa amo sállicami. Maatañi toora laga —astadai.

⁶⁹ Vaida Piiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusñiirugada abaitacaaacamigada apapaali ami divia daida itadai lagi Piiduru:

—Aapiapa apra amadu aimaraiña Suusi Galileeara oidacami —astadai acusñiiru.

⁷⁰ Damos Piiduru yaatagi daida itadai:

—Maitan maata ana pasioora aagai aapi —astadai.

⁷¹ Piiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai apra amai lagi vaa cusñiirugada tala Piiduru apra daida itadai ismaacada ami daraajatadai:

—Gocalli apra amadu aimaraiña Suusi Nasareetara oidacami —astadai ali taji.

⁷² Damos Piiduru apamu yaatagi daida itadai:

—Maata Diuusi ismaimaata ana gocalli —astadai Piiduru.

⁷³ Dai laachicada lagi ismaacada ami daraajatadai abaana guuquiva Piiduru daida itadai:

—Sállicada aapiara aramoco Suusi mamaatardamigada apra. Asta apamaasi ñioocai aapi Suusi —astadai.

⁷⁴ Vaid^Λ ΔPiiduru galñaasi ñiooquimi daid^Λ icaitimi:

—Maat^Λ Diuusi nai aan^Λ maimaat^Λ goc^Λli —ascaiti.

Tai aid^Λ otoma cuujui Δtacucu. ⁷⁵ Taid^Λ ΔPiiduru Δgito ist^ΛΔdai ΔSuusi sai maiquiaa cuujuicai Δtacucu Δgai vaicojo it^Λya agaitadai sai maimaat^Λ ΔSuusi. Daid^Λ ΔPiiduru ii abiaad^ΛΔ dai soig^ΛΔdacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasicai v^Λasi Δt^ΛΔaan^ΛΔdamigad^Λ Δpapaali Δmadu Δpipiscali judidíu g^Λnaatagi isducatai muaagi ΔSuusi. ² Dai vulicami b^Λacai ΔSuusi dai m^ΛΔ t^Λagi ΔPilaato, Δgai Δrt^ΛΔaan^ΛΔdamigad^Λ Judee^ΛΔ oidacami.

³ Aid^Λsida ΔUudasi ismaac^ΛΔ gat^Λgi ΔSuusi t^ΛΔ m^Λscamuaa agaitadai ΔSuusi alia soig^Λli dai Δma duucai g^ΛΔgito. Dai Δpamu vuidacai v^Λasi go^Λmo coobai dan baivus-
taama piisu Δbait^Λguucacamigad^Λ papaali judiuíu Δmadu Δpipiscali. ⁴ Daid^Λ it^ΛΔdai:

—Alia soimaasi idui aan^Λ gat^Λgidacai Δmo c^Λli maig^Λpi^ΛΔ caat^Λcamí m^Λsai muaana —ast^ΛΔdai ΔUudasi.

D^Λmos Δgai aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Dai gomaasi tumaasi Δrg^Λv^ΛΔtar^Λ aat^Λm^Λ? Aapi Δgi Δrg^Λduñi —ast^ΛΔdai.

⁵ Taid^Λ ΔUudasi ami Δg^ΛΔ quiupai Δrana suuli Δtumiñsi, dai ii dai g^Λvuliji.

⁶ Taid^Λ Δbait^Λguucacami Δpapaali Δmpagi Δtumiñsi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Maibaiga isv^ΛΔnida aat^Λm^Λ gogaa tumiñsi ismaac^ΛΔ g^Λoidi oodami Diuusi aa duiñdad^Λ v^ΛΔtar^Λ. Idi tumiñsi Δrn^ΛΔg^ΛΔ Δrai casc^ΛΔ —ast^ΛΔdai.

⁷ Dai aipaco g^Λnaagi sai Δgai tumiñsic^ΛΔ sav^Λda agai Δmo d^Λv^ΛΔrai siaaco Aa-
jatadami t^ΛΔgidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaac^ΛΔ mait^Λroidacami
ami. ⁸ Dai D^Λv^ΛΔrai Δrai t^ΛΔgidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucai Δp^Λdui ismaac^ΛΔ
Δlquioma aagai Jeremiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ daid^Λ icaiti: “Δjudidíu
t^ΛΔaan^ΛΔdamigad^Λ vuuquia agai go^Λmo coobai dan baiv^Λstaama piisu plaata ismaac^ΛΔ
baiga duu dai aa nam^Λquida goc^Λli ismaac^ΛΔ gat^Λgi gog^Λmai c^Λli. ¹⁰ Dai Δgaic^ΛΔ
gasav^Λli agai Δd^Λv^ΛΔrai ismaac^ΛΔ Aajatadami t^ΛΔgidu, poduucai isduucai giñaagidi
giñt^ΛΔaan^ΛΔdamiga”, ascaiti Jeremiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai Δgai ΔSuusi Δg^ΛΔ t^Λaan^Λdami vuitapi tai Δgai t^Λcacai daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Aapip^Λsi Δrraigad^Λ judidíu? —ast^ΛΔdai.

Taid^Λ ΔSuusi it^ΛΔdai:

—Vaavuava, Δj^Λ —ast^ΛΔdai.

¹² Taid^Λ Δbait^Λguucacamigad^Λ Δpapaali Δmadu Δpipiscali g^Λpi^ΛΔ vuupai d^Λmos
ΔSuusi maiaa noragi tomali Δmo ñiooqui. ¹³ Taid^Λ ΔPilaato it^ΛΔdai:

—¿Maitap^Λs ca^Λ aapi v^Λasi goovai m^Λsmaac^ΛΔ aagai g^Λvui? —ast^ΛΔdai.

¹⁴ Taid^Λ ΔSuusi v^ΛΔsc^ΛΔ maiaa noragi tomali Δmo istumaasi, dai poduucai Δg^ΛΔ
t^Λaan^Λdami mait^Λ istumaasi g^ΛΔgituagi.

¹⁵ Vaid^Λ ΔPilaato dadagitoiña Δmo maisapicami aid^Λ siaa duudag^ΛΔ Δgi poduucai
g^Λv^Λidacatadai Δgai isdadagitoldiadagi Δoodami Δgi ismaac^ΛΔ ip^Λliadagi Δgai. ¹⁶ Vai
ami maisacari^ΛΔ cuupicatadai Δmo c^Λli Baraavási t^ΛΔgiducami ismaac^ΛΔ tomasioora
cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aid^Λsi Δoodami g^ΛΔmpagi ΔPilaato t^Λcacai daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Maac^ΛΔ ip^Λlidi aapim^Λ isdagitua aan^Λ Baraavási si^ΛΔSuusi ismaac^ΛΔ Cristo aagai?
—ast^ΛΔdai.

¹⁸ Δgai maat^Λcatadai ismoscoimudad^Λ tadacatadai Δbait^Λguucacamigad^Λ Δpapaali dai
casc^ΛΔ gat^Λgi ΔSuusi.

¹⁹ ΔPilaato quiaa daacatadai ΔdudunucamiΔrΔ taidΔ ΔooñigadΔ ootosi ñiooqui daidΔ itΔtdai:

—MaitigΔvapasada aapi gocΔΔli cΔΔ tuigacami ΔΔmadu. TuucarΔ tΔΔtΔquimi aanΔ Δmo istumaasi soimasi Δgai vΔΔtarΔ —asducai ootosi ñiooqui Pilaato ooñigadΔ.

²⁰ DΔmos ΔbaitΔguucacamigadΔ Δpapaali ΔΔmadu Δpipiscali avΔnaqui Δoodami sai baiyoma gataanΔna mΔsdagituagi Baraavási dai sai muaana ΔSuusi. ²¹ TaidΔ ΔgΔΔ tΔaanΔdami Δpamu ñioo dai tΔcacai Δoodami daidΔ itΔtdai:

—¿MaacΔdΔ goovai vΔgoocai sioma ipΔlidi aapimΔ isgΔndagitolda aanΔ? —astΔtdai.

Tai Δgai aa noragi daidΔ itΔtdai:

—Baraavási —astΔtdai.

²² TaidΔ ΔPilaato tΔcacai daidΔ itΔtdai:

—¿Dai goSuusi mΔismaacΔdΔ Cristo aagai ducatai iduuna aanΔ? —astΔtdai.

Tai vΔΔscatai aa noragi daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astΔtdai.

²³ TaidΔ ΔPilaato itΔtdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astΔtdai.

Tai Δgai Δpamu ijiña daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astΔtdai.

²⁴ AidΔsi ΔPilaato catΔΔ iscamaitistui ΔoodamicΔdΔ cavaamioma galcaititai Δgai, dai gatai suudagi dai gΔico vΔΔsi Δoodami vuitapi daidΔ itΔtdai:

—AanΔ gia maitΔrgiñduñi gocΔΔlicΔdΔ. Goovai gia maitΔrgΔΔpiΔrΔ caatΔcami, goovai gia ΔΔgi aapimΔ ΔrgΔnaa duiñdaga —astΔtdai ΔPilaato.

²⁵ Tai vΔΔscatai Δoodami aa noragi daidΔ itΔtdai:

—AatΔmΔ ΔΔmadu gΔrmaamara tΔrgΔΔpiΔrΔ vΔΔtΔcamicagi —astΔtdai.

²⁶ TaidΔ ΔPilaato dagitoli Baraavási daidΔ ΔPilaato gatΔjai mΔsai gΔicarsana iquisanaicΔdΔ ΔSuusi dai tΔΔgi Δoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiΔrΔ ΔgΔΔ tΔaanΔdami sandaarugadΔ vaidacai ΔSuusi gamu Pilaato quidi-
amu dai vai vΔΔsi Δsandaaru dai ami siaaco cΔacatadai ΔSuusi vΔΔsi sicoli guuquiva.

²⁸ MΔtai uupasi yuucusidΔ ΔSuusi dai aadi aa yuucusi vΔpΔgicami sai ΔpΔa maascamu Δmo raí, ²⁹ dai moo daama daí Δmo cooronai uuparaicΔdΔ duñisicami dai maa Δmo tΔvΔli sΔΔlisa padΔrΔ noviΔrΔ. DaidΔ gΔntootonacΔdΔ guuquiva ΔSuusi vuidΔrΔ dai parunai daidΔ icaiti:

—Sivi gia tΔvΔpi oidacamu aapi raígadΔ Δjudidíu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi ΔpΔ dai bΔbΔyi tΔvΔli dai ΔgaicΔdΔ moodΔana gavai. ³¹ Dai canaato parunacai Δpamu uupasi Δyuucusi vΔpΔgicΔdΔ dai Δpamu aadi ΔΔgi yuucusidΔ. Dai boodΔrΔ vaidacai dai mΔΔ siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidΔsi utudama iji Δgai abiaadΔrΔ vuidΔrΔ aayi Δmo cΔΔli Simuñi tΔΔgiducami SireñiΔrΔ oidacami mΔtai aagidi sai bΔΔcaiña Δgai ΔcurusigadΔ ΔSuusi.

³³ Dai poduucai aayi mΔΔca siaaco Gólgota tΔΔgidu. Gólgota icaidaga moodΔ muuquiadΔ. ³⁴ Dai ami oidi uuvasi varagadΔ vΔΔnagΔcami Δmo doadigami aliΔ ΔΔcocami sai ΔgaicΔdΔ palΔpioma soimaa taatana. TaidΔ ΔSuusi mosdΔΔ dai camaitipΔli isiyyagi.

³⁵ Dai casiisacai curusiaba dΔmos maiquiaa muu Δgai tai gooquiΔrΔ nΔΔnΔitudai volao dai poduucai nΔida agai isioorai ajia agai yuucusidΔ ΔSuusi. Dai poduucai ΔpΔdúi istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ icaiti: “Sai nΔΔnΔituda agai volao dai poduucai nΔida aagai isioorai ajiagi ΔyuucusidΔ”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama daí Δmo oojai ismaacΔdΔ gatΔjai ΔPilaato dai aagai mΔstuisidΔ gatΔjai muaragai daidΔ icaiti: “Idiava ΔrΔSuusi, raígadΔ judidíu”, ascaiti Δoojai.

³⁸ Dai abaana ΔSuusi siisisa gooca ΔΔsivogami Δmoco sΔΔlisa padΔrΔ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padΔrΔ Δmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacΔdΔ amui dΔgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΔnmoomo, ⁴⁰ daidΔ itΔtdai:

—Epa aapi pasmaacada dadaitudai agaa quiuupaigada judidiu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu calgacala igavuusaida aapi lagi. Siaapi arDiusi marada tvañiñi bocurusiañdala —astadai.

⁴¹ Poduucal lapa parunai lbaitaguucacamigada apapaali amadu amamaataltuldiadami Diusi sallicamigada amadu afariseo amadu apipiscali dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

⁴² —Calgacala vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacala gavuusaidagi. Issallicada arvaavoi isagai argarraiga aatama judidiu vai tavanana curusiaiñdala taitai poduucal vaavoituda aatama lapa. ⁴³ Goovai povallidi siDiusi nuucada. SiDiusi sallicada oigadai calgacala vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi garaagidi goovai saida arDiusi marada —ascaiti lagi.

⁴⁴ Dai asta lalsivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana asuusi galnaasi ñioocai lagi vvasi.

⁴⁵ Dai dan duucu vvasi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aida coi galasaco galala iña asuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. Asmaacada itaiya alidi giñDiusiga, giñDiusiga ¿tuipasi giñdagito? astaiya alidi.

⁴⁷ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti lagi daida icaiti:

—Dañi vapaidi goovai asuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma amaadutai mala dai bai amo visiocoli dai vadaitu uvasi varagada lacocamicada dai amo tootoicami cuagara dai avisiocoli dai miaadala dadasdi asuusi sai visiusuna. ⁴⁹ Damos aa itadai:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai calgacala vuusaidana —astadai.

⁵⁰ Taida asuusi galala iña dai muu. ⁵¹ Vaida agaa icusi ismaacada agaa quiuupaigadala judidiu sagiacatadai apam lali covocami amo sueeyi dai araana salli sarai tavidala abiaadala matana ucami. Dai davalrai gigivuli dai ooodai taatapai. ⁵² Daida gacuucupioco siaaco yaasapicatadai acoidada dai mui oodami ismaacada vaavoitudaitadai Diusi duduaca acoidada saagidaiñdala. ⁵³ Dai caduaacacai apamu asuusi coidada saagidaiñdala daida agaa vvasi vuvaja coidada saagidaiñdala dai mala Jerusaleenala vaapa tai mui oodami tala.

⁵⁴ Tai amaasi tlaanadamigada sandaaru amadu agaa ismaacada nuucadacatadai asuusi aidasi tala lagi isgigivuli davalrai dai tala vvasi ismaacada apadi sallicada duduaadimu, daida icaiti:

—Baivaavoi idi cali sallicada arDiusi maradacatadai ismaacada tvai tvaagiaiñdala —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guucacatadai mui ooqui malcasdala naiditadai lapa ismaacada Galileeaiñdala oidatucuitadai asuusi dai soicitadai. ⁵⁶ Lagi saagida daraajatadai Maria Madaliña, dai Maria Jacovo dala dai Osee dala, dai Zevedeo marada dala.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia amo cali gaviidacami Osee tlagiducami. Lagi arArimateeala oidacami, lagi arvaavoitudadami asuusi lapa. ⁵⁸ Dai amaasi lagi naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. Taida apilaato gatjai masai tlagidana. ⁵⁹ Dai tvañdacai asuusi ami curusiaiñdala dai amo icusi maitucuracamiala biisa. ⁶⁰ Daida aOsee casi gatjaitadai coocodagai amo vavuana masai ami yaasana silascada muquiagi lagi damos asuusi ami tala lagi. Dai cacupacai aquitaagiña amo gaa odaicada daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai apilaato Maria Madaliña amadu agamai Maria siaaco yaasapicatadai asuusi sonuana.

⁶² Aida aratasacatadai istuigaco baivuaadana lagi vvasi dai siaadiqui aribstaragaicatadai istuigaco maitistuma vvaadana lagi. Dai siaadiqui

ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali judidíu, ΛΛmadu Λfariseo mΛΛ nΛidamu ΛPilaato ⁶³ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛgito aatΛmΛ Λyaatavogami Suusi aidΛsi quiaa oidacatadai Λgai iscaititadai sai vaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ⁶⁴ CascΛdΛ gatΛaañiñi mΛsai cΛΛga nuucadacana mΛΛca siaaco yaasapi ΛSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ tucarΛ vai maibΛΛna ΛtuucugadΛ vai gooquiΛrΛ maipocaitiada Λgai iscaduaaca. Dai poduucai ΛgooquiΛrdadΛ yaatagi vaamioma maicΛΛgaducagi siΛtuucamidΛrΛ —astΛtΛdai.

⁶⁵ DaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapimΛ dai mΛΛca siaaco cayaasa ΛSuusi cΛΛ bai duñia isistutuidi di vai poduucai maibΛΛna ΛmuuquiadΛ —astΛtΛdai ΛPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai mΛΛ cΛΛga baidui siaaco yaasapicatadai ΛSuusi dai seeracΛdΛ bidasa dai ami seeraba daí ΛseeyogadΛ ΛgΛΛ baitΛcΛΛacamigadΛ Λromamano. Vai ami daraajatadai Λsandaaru ΛrΛ.

28

¹ Dai cadaivunucai ΛibΛstaragai tasΛrΛ dai camaasimi oidigi tumiñoco daidΛ ΛMaría Madaliña ΛΛmadu ΛgΛmai María iji mΛΛca siaaco yaasapicatadai ΛSuusi. ² Tai todian duucai gigivuli dΛvΛΛrΛi, Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ cascΛdΛ. Dai aΛcai mΛΛca siaaco yaasapicatadai ΛSuusi maigovai daitu Λodai istucΛdΛ cuupicatadai Λgai dai daama daiva Λodai. ³ DadadacΛi Λgai Λpan duucai pΛpΛdocΛdami dai yuucusidΛ Λpan Λsi tootuja cΛvai. ⁴ MostΛΛgacai Λsandaaru ΛDiuusi tΛaañicarudΛ giigivuli duduaadimucui dai camoscoidadΛ duucai vii. ⁵ Dai amaasi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ itΛtΛdai Λooqui:

—MaitavΛr duduaadicuda. AanΛ cΛΛga maata isgaagai aapimΛ ΛSuusi ismaacΛdΛ curusiaba gΛsiisatu. ⁶ Dai Λgai maitipu tami casiat duaaca isduucui aagaitadai Λgai. Baigovai avΛr iimi dai ñΛida siaaco caatΛcatadai Λgai. ⁷ IimΛdavurai otoma dai mΛΛ aagida ΛmamaatΛrdamigadΛ iscaduaaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai sivi imia Λgai Λgai gΛnbaitΛqui Galileamu dai ami tΛΛgimu aapimΛ. Goovai ΛrVΛΛsi ismaacΛdΛ gΛnaagida iñagai aanΛ —astΛtΛdai.

⁸ TaidΛ Λooqui otoma iji abiaadΛrΛ baigΛnΛliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mΛΛ gΛraagida Λgai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vΛΛsi istumaasi aagidi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ. ⁹ Dai aidΛsi voopoigitadai Λgai tai vuidΛrΛ aayi ΛSuusi dai viaatuli. Tai Λgai abaana gΛntootonacΛdΛ guuquiva ΛSuusi dai siaa duutuli dai taata ΛΛcasodΛ. ¹⁰ Tai Λgai itΛtΛdai:

—MaitavΛr duduaadicuda. Iimivurai dai mΛΛ aagida giñaaduñi vai iimΛna Galileamu dai ami giñtΛΛgimu Λgai —astΛtΛdai.

¹¹ AidΛsi Λooqui gamu iimΛitadai taidΛ Λsandaaru chiΛΛqui caayamu iji dai aagidi ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaligadΛ Λjudidíu vΛΛsi istumaasi ΛpΛdui. ¹² TaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ iji dai mΛΛ aatagi Λgai Λpipiscali ΛΛmadu dai nΛida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquiΛrΛ aa namΛqui Λgai mui tumiñsi Λsandaaru ¹³ daidΛ itΛtΛdai:

—Aagidavurai aapimΛ situcarΛ coocosΛcatadai aapimΛ sai dada ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. ¹⁴ IsΛgΛΛ tΛaanΛdami maatia goovai aatΛmΛ atΛbai duñiagi Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ maitasiΛnduñia Λgai —astΛtΛdai.

¹⁵ TaidΛ Λsandaaru vui Λtumiñsi dai iji dai mΛΛ aagidi istumaasi aagidi Λgai. Dai poduucui aagai Λjudidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucui iji aatΛmΛ baivustaama dan Λmoco mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gamu Galileamu Λmo quiidiamu siaaco aagai ΛSuusi. ¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi siaa

duutuli dΛmos ΛΛmoco gΛraaduñi maicΛΛga vaavoitudaitadai. ¹⁸ TaidΛ ΛSuusi abaana cΛquiva aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ via Λmo sΛΛlicami dai vaamioma gataaanΛi tΛvaagiΛrΛ dai tami oidigΛrΛ. ¹⁹ IimΛdavurai aapimΛ dai aagida oodami vΛΛsi oidigΛrΛ oidacami sai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudai iñsaanΛ rΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai poduucai rgiñmamaatΛrdamicagi. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai gia vapaonavurai Diuusi gΛrooga guvucadadΛcΛdΛ dai giñguvucadagacΛdΛ, aanΛ rDiuusi maradΛ, dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai Λgai. ²⁰ Dai maatΛtuldavurai sai ΛΛgidiña vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. MaatΛcavurai aapimΛ iñsaanΛ gΛnΛΛmadu daaca iñagai vΛΛs tasai ugitΛcai oidigi ucami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

MosΛcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi Cristo** aid_Λsi aim_Λraitadai tami oidigi daama.

¹ Λ_Λquioma ooja Isaíacaru _Λmo ñiooqui Diuusi ñiooquid_Λra ismaac_Λd_Λ istutuidi isbai_Λliatuda oodami aagaitai **ΛSuusi Cristo** Diuusi marad_Λ.

² Isaía _Λrñiooquituldiadamigad_Λcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aan_Λ _Λmo ootosicami aapi Cristo g_Λbait_Λqui

Vai _Λgai aagidana _Λoodami sai divia agai aapi.

Daid_Λ _Λoodami _Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgítodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai _Λmo c_Λli sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucái aagidamu _Λgai oodami:

“Caotoma divia agai g_Λrt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ _Λma duucaí av_Λr g_Λnt_Λt_Λgíto dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia **ΛVuaana** dai oidigana vapaconaimi _Λoodami, dai aagidi sai g_Λaagai is_Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgítuagi dai isg_Λnvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucái Diuusi oig_Λldana soimaascamigad_Λ. ⁵ Tai ami oidig_Λra dada v_Λasi Judeea d_Λv_Λari_Λra oidacami dai Jerusalem_Λra oidacami dai ca_Λca agai istuma aagaiña **ΛVuaana**; vaid_Λ **ΛVuaana** vapaconaiña ami _Λg_Λl aqui Jordán_Λra ismaac_Λd_Λ aagaiña _Λsoimaascami ismaac_Λd_Λ ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana.

⁶ Daid_Λ **ΛVuaana** yuucusid_Λ cameyu vopod_Λc_Λd_Λ duñisicatadai dai givurad_Λ ogic_Λd_Λ duñisicatadai dai cuaadana _Λgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña _Λgai _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdaiña:

—Gooqui_Λra divia agai _Λmai ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai iñsaan_Λ. Aan_Λ tomali maiviaa s_Λlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacad_Λ gígíaragad_Λ, aan_Λ maitistutuidi si_Λasi istutuidi _Λgai dai _Λgai vaamioma nam_Λga iñsaan_Λ casc_Λd_Λ. ⁸ Aan_Λ g_Λnvapaconai aapim_Λ suudagic_Λd_Λ d_Λmos _Λgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ —ast_Λt_Λdaiña **ΛVuaana**.

⁹ Tai aid_Λ tuigaco ii **ΛSuusi Nasareetaiñd_Λra** Galilea d_Λv_Λari_Λiñd_Λra m_Λlca siaaco daacatadai **ΛVuaana** taid_Λ **ΛVuaana** vacoi **ΛSuusi** ami _Λaqui Jordán_Λra. ¹⁰ Amaasi mosvuusai **ΛSuusi** suudagiaiñd_Λra dai t_Λl t_Λvaagi taid_Λ g_Λcupiooco dai Diuusi Ib_Λad_Λ _Λmo tugu maasi t_Λvai _Λgai daama. ¹¹ Tai caidatu _Λmo ñiooqui t_Λvaagiaiñd_Λra daidi caiti:

—Aapiap_Λ argiñmara ismaac_Λd_Λ ali_Λ oig_Λdai aan_Λ dai ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ aapic_Λd_Λ —ascaiti _Λñiooqui.

¹² Tai gooqui_Λra Diuusi Ib_Λad_Λ vaidacai **ΛSuusi** oidigamu. ¹³ Tai _Λgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai c_Λc_Λisi saagida vaid_Λ **ΛDiaavora** soimaasi iduiñtulda _Λlídítadai **ΛSuusi**. Tai dada Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ dai nuucada **ΛSuusi** sai maisoimaasi iduiñtuldana **ΛDiaavora**.

¹⁴ Aid_Λ tuigaco sid_Λ **ΛEroodasi** maisa **ΛVuaana**, ii **ΛSuusi Galileeamu**, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ dai isducatai gataan_Λi Diuusi. ¹⁵ Daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _Λap_Λ _Λoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai c_Λgac_Λra oidacana casc_Λd_Λ _Λma duucaí av_Λr g_Λnt_Λt_Λgíto vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi c_Λgac_Λra vuvaida agai oodami —ast_Λdai Suusi.

¹⁶ Agaa suudagi ismaacada Galilea taa gidu ugidiana salla imitadai Suusi dai taa gooca gansiagama Simuñi amadu Aandarsi. Agai arvatopa vuudamicatadai dai suudar dadaitudai ganvatopa vuicaru. ¹⁷ Taidai Suusi itadai:

—Giñoidávurai nai aanan ganmaatuldana masducatai gaagadagi oodami vaidai giñvaavoitudaiña —astadai Suusi.

¹⁸ Tai agai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicaru dai oi Suusi.

¹⁹ Vaidai Suusi apiaimai dai baitaquioma taa Jacovo Sevedeo marada dai Vuaana Jacovo suculida, vai amo vaarcu arana daraajatai darasdi ganvatopa vuicaru. ²⁰ Taidai Suusi vai agai sai oidana tai agai anaasi vaarcu arana viaa ganooga amadu apipiooñigada dai oi Suusi.

²¹ Amaasi aayi agai Capernaumara; dai mosaayi ibastaragai tasara tai vaa Suusi ajudidiu quiupaigadara dai gaagacai gamamaatuldimi Diuusi ñioocida. ²² Dai vascatai ismaacada caa maitaa isducatai gantatagituagi caacatai salla caaga ñioocai Suusi. Amo samicami viaacami duucai gamamaatuldidi agai dai maisiu pan duucai amo mamaatuldidi Diuusi samicamidada. ²³ Dai ami ajudidiu quiupaigadara daacatadai amo calli ismaacada viaacatadai amo Diaavora taañicaruda daidai Diaavora taañicaruda iñaquitu calli daidai itadai agai Suusi:

²⁴ —¿Tuipasi garsaagida vapacai aapi Suusi Nasareetara oidacami? ¿Garcoodapasi agai dai divia? Aananan gia caaga gamaata dai maata aanan pasiar Diuusi marada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astadai calli ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda.

²⁵ Taidai Suusi bagaimi Diaavora taañicaruda daidai itadai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gocalli —astadai Suusi.

²⁶ Tai amaasi Diaavora taañicaruda suiquituli calli dai gagara iñaquimi dai vuusai calliaiñdara. ²⁷ Tai vascatai ismaacada ami daraajatadai alia duduaadimu, dai aipaco gantacacaimi daidai icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui garmamaatuldidi goovai? Gocalli gia samicada viaa guvucadagai asta Diaavora taañicaruda larra agidi dai vuuvacai oodamiaiñdara —ascaiti oodami.

²⁸ Tai otoma gamai vansi Galilea davarilara istumaasi ivuaadatadai Suusi.

²⁹ Aidasi vuvaja ajudidiu quiupaigadaiñdara Suusi amadu Jacovo amadu Vuaana oi agai Simuñi dai Aandarsi quidiamu. ³⁰ Vaidai Simuñi tuumuda alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatcatadai, matai agidi Suusi sai agai coococatadai. ³¹ Taidai Suusi miaadara caquiva dai noviaiñdara bai dai vañigi. Mospodui agai tai dagito toiñdagai, dai agai vaa ooqui agai dai bibi.

³² Dai aidasi catuca, matai vuaapi Suusi vansi coococoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda larra. ³³ Dai vansi oodami ganampagi ami quitaagiña.

³⁴ Taidai Suusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñdara mui Diaavora taañicaruda. Diaavora taañicaruda gia maatcatadai Suusi damos agai maidadagitoiña isñioocada agai sai maimaasico vujana oodami vuitapi siorra agai.

³⁵ Suusi siaalimoda vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai malla gamamada agai. ³⁶ Taidai Simuñi amadu aaduñda gaagamu Suusi. ³⁷ Dai aidasi taa agai potadai: —Vansi oodamiava agaagai —astadai.

³⁸ Damos Suusi itadai:

—Timada sibacoga dai ami gaaagida ap Diuusi ñiooquida. Gomaasi ivuaada iñagai aan dai divia tami oidigi daama —astadai ASuusi.

³⁹ Dai ii vasi judidíu quiqiuupaigadara Galilea davarilara dai ami gamaatadimi Diuusi ñiooquida dai vuvaidimi Diaavora taaañicaruda oodamiaiñdara.

⁴⁰ Taida ASuusi miaadara caquiva amo cali ismaacada viaacatadai amo coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga, dai gatoonacada caquiva daida itadai:

—Pasipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaidagi —astadai acali coocoda ASuusi.

⁴¹ Taida ASuusi soigaldan tadatu dai taata ganovicada daida itadai:

—Ipolidiana isgduaidagi, duaadicami ivii —astadai.

⁴² Mospotai ASuusi tai maigo ii acali coocodada dai cacaa duaadicami vii. ⁴³ Taida ASuusi ootoi dai samicada da isaagada agai gomaasi daida itadai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali amaadutai pasducatai dueeyi mosai imi dai maa vuidara caquiva paali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru samicomigada vai nidiña oodami pascadueeyi —astadai ASuusi.

⁴⁵ Taida acali mosii dai otoma aagidimi vascatai isducatai apdui. Cascada ASuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali mapacara vasi oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimaraña siaaco maitipucataidai oidacami, vai vascara muidutai aipadara ajioopaiña siaaco ucami daaca agai.

2

¹ Dai bochiiqui tasaicada ASuusi apamu ii Capernaumamu; tai otoma mai oidacami isgquiyara daacatadai agai. ² Dai otoma samicada mui ganampagi oodami tomali maiaacatadai siaa cali vaapaquiagi aa; vai agai gamaataditadai Diuusi ñiooquida. ³ Amaasi aayi maacova cacali dai uusilara bacaiticatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isoñiagi. ⁴ Damos maitatagaitadai agai isducatai aitudagi coocoda siaaco daacatadai ASuusi mosaa muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tatasai dai siaaco daacatadai ASuusi cali daama cupioco dai amui cali tvañi coocoda uusilara. ⁵ Dai aidasida ASuusi taa siaa calga vaavoitudaitadai agai, itadai agai coocoda:

—Giñmara gasoimaascamiga caigaldi —astadai.

⁶ Damos amoco mamaataditadami samicami ismaacada ami daraajatadai aranalidi: ⁷ “¿Istuisida poduucai ñioocai gocali? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali amaadutai maitistutuidi isgaoigaliadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanalidi amamaataditadami samicami. ⁸ Damos ASuusi maacatadai istumaasi gantatagitoitadai agai daida itadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatagitoi aapima? ⁹ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagidagi gococoda: “Gasoiimaascamiga caigaldi”, sipa potadagi: “Vañigiñi dai bai gvaacosi dai imada”? ¹⁰ Gantallgidamu aan iñsaan ismaacada viaa amo samicami viaa guvucadagai apa tami oidigi daama isgaoigaldiada gasoimaascamiga —astadai ASuusi amamaataditadami samicami.

Dai amaasi itadai agai acali coocoda:

¹¹ —Aapi angaagidi vañigiñi dai bai gvaacosi dai noragi gquiyamu —astadai ASuusi.

¹² Taida coocoda otoma vañi; dai bai gvaacosi dai vuusai abiaadara vascatai vuitapi. Tai vascatai camaitaa isducatai gantatagitoagi tagacai goomasi dai calga ñiooquimi Diuusi vatar daida icaiti:

—Tomali amo imidagai mainidiña aatama gomaasi —ascaitimi oodami.

¹³ Dai gooquiara ii asuusi apamu agaa suudagi ugidiana; dai aidasi vaaasi aoodami miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi tai agai mamaatutuli Diuusi ñiooquida.

¹⁴ Dai aidasi daivusquimi asuusi amapaara taa amo caali Leví taagiducami Alfeo marada vai daacatadai ami siaaco gavuudana agai tumiñsi. Agai artumiñsi vuudamicatadai, taid asuusi itatadai:

—Giñoidáni —astatadai.

Taid asuusi Leví otoma caquiva dai oí.

¹⁵ Dai aidasida gacuaadatadai asuusi Leví quiidiara amadu muidutai tumiñsi vuudami amadu aa soimaasi ivuaadami. Vaascatai mesa vuidara daraajatadai amadu asuusi dai vaaasi asuusi mamaatardamigada ara. Ali muiducatadai ismaacada oidatucuiña. ¹⁶ Damos amamaatutuldiadami samicami amadu afariseo taagacai isasuusi vaascatai amadu gacuaadatadai itatadai agai amamaatardamigada:

—¿Tuisida gamamaatutuldiadamiga amadu gacueeyi daida yaayi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —astatadai.

¹⁷ Damos aidasi ca asuusi imaasi itatadai:

—Ismaacada maicoococofni maitagito duduaaidiadamii mosacaasi ismaacada coocofni. Dai poduucai aan maisiu caaga ivuaadami vaatar divia. Aan divia dai caagacara vuvaida inagai soimaasi ivuaadami —astatadai asuusi.

¹⁸ Amo imidagai gayunanducai avuaana mamaatardamigada amadu afariseo mamaatardamigada, tai dada amoco oodami siaaco daacatadai asuusi dai tacacai daida itatadai:

—¿Tuisida gayunandui avuaana mamaatardamigada amadu afariseo mamaatardamigada, vai aapi gamamaatardamiga vaascara gacuadana? —astatadai agai asuusi.

¹⁹ Taid asuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi avapaidarsicada amo cunataragiara siascada quiaa daraajagi acucuntadami? Siascada quiaa daraajagi acucuntadami maitaagai isgayunandudagi avapaidarsicada. ²⁰ Damos istodian duucii gamuaatudagi caali aida gia gayunanduan tada avapaidarsicada —astatadai asuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daida itatadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatutuldi aan dai apiavaavoitudadagi gavaavoitudaraga —astatadai asuusi.

²³ Amo imidagai ibastaragai tasara tligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaid amamaatardamigada vaincumaimi tligi muurada saagida iimitai. ²⁴ Vaid afariseo itatadai asuusi:

—Dañi ¿tuisida ivueeyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Moseesacaru samicamigada aagai sai maitipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai afariseo.

²⁵ Damos asuusi itatadai:

—¿Tomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapima aoojai siaaco aagai istumaasi idui adavi amadu aaduñda amo imidagai ali oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupiaraidasida abiaatar abitaacacamigadacatadai papaali, dai bai agai acuaadagai Diuusi dasdarada ismaacada agi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oí gaaduñi —astatadai asuusi.

²⁷ Daid itatadai ara asuusi afariseo:

—Ibataragai tasai arsiaa duutudaragai Diuusi vaatar. Vaamioma namaga oodami siabataragai tasai. ²⁸ Cascada aan inismaacada viaa amo samicami ara viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi gaagai isivuaadagi ibataragai tasara —astatadai asuusi.

3

¹ TaidΛ ΛSuusi vaa Λpamu Λmo quiuupaigadΛΛΛ Λjudidíu vai ami daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapi Λmo novidΛ. ² Vai aa soobidacatadai ΛSuusi dai nΛida agai sabai duaaidana Λgai ΛcΛΛli ibΛstaragai tasΛΛΛ vai poduucai viaaca Λgai istucΛdΛ gΛΛpi Λrvuaajagi. ³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapi ΛcadΛ:

—Vañigiñi dai Λran Λasi cΛquiiva —astΛtΛdai.

⁴ Dai amaasi itΛtΛdai ΛSuusi Λoodami ismaacΛdΛ ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΛΛ? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛΛΛ Λmo istumaasi cΛΛgaducami maicΛΛgaducami sio? ¿CΛΛgacΛΛΛ vuu-saidagi Λmo oodami muaagi sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

DΛmos Λгаа maiñiooca vii. ⁵ VaidΛ ΛSuusi baamudacΛdΛ nΛnΛidi dai soiΛliaragaicΛdΛ maimaataΛ cΛcΛtai Λgai istumaasi aagidi ΛSuusi. Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai novidΛ:

—SΛΛliñañi gΛnovi —astΛtΛdai.

Tai Λgai sΛΛli dai cacΛΛga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja Λfariseo abiaadΛΛΛ dai avΛnaquida agai ΛEroodasi aaduñdΛ dai muaa agai ΛSuusi.

⁷ DΛmos ii ΛSuusi ΛΛmadu ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛgΛΛ suudagi ugidiamu, tai mui oodami GalileeΛΛΛ oidacami oí. ⁸ Dai aidΛsi aa oodami maí ΛpΛ isivuaadatadai ΛSuusi istumaasi gΛgΛrducami muidutai dada siaaco daacatadai Λgai dai nΛida agai JudeeaiñdΛΛΛ, dai JerusaleenaiñdΛΛΛ, dai IdumeaiñdΛΛΛ dai vasmocoradΛΛΛ ΛgΛΛ aqui Jordán dai Tiuro dΛvΛΛriaiñdΛΛΛ dai SidooniaiñdΛΛΛ. ⁹ VaidΛ ΛSuusi caΛΛquiasdΛΛΛ abiaadΛΛΛ aagidi gΛmamaatΛrdamiga sai baiduiñdacana Λmo vaarcu, vai ami daaca agai Λgai sai mainuituscΛiña mosΛΛqui oodami. ¹⁰ ΛSuusi casΛΛlicadΛ mui dud-uaadi oodami gΛgυvucadacΛdΛ vai cascΛdΛ aa coococoidadΛ aipaco nuituscΛiña ΛSuusi vΛΛscatai taata aliditai. ¹¹ VaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ mostΛtΛΛgaiña ΛSuusi dai vuidΛΛΛ gΛtootonacΛdΛ guguucaña vaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ iññaquitudaiña vai Λgai itΛtΛdaiña:

—AapiapΛ ΛrDiuusi maradΛ —astΛtΛdaiña.

¹² DΛmos ΛSuusi sΛΛlicadΛ daí ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ismaasiuldagi sioorΛ Λgai.

¹³ Dai gooquiΛΛΛ tΛsai ΛSuusi Λmo giidiamu, dai vaidacai ismaacΛdΛ Λgai ipΛli tai Λgai oí. ¹⁴ Dai amaasi Λcovai vuvaitu baivustaama dan gooca Λoodami saagidaiñdΛΛΛ sai ΛΛmadu ajioopaiña, dai sai gooquiΛΛΛ gaaagidiña Λgai Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁵ Dai maa guvucadagai sai duduaaidiña coococoidadΛ dai sai vuvaidiña Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛΛΛ. ¹⁶ Λcovai vusaitu ΛSuusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai siΛΛgidΛ ismaacΛdΛ Vuaana tΛΛgidu Λgai ΛrSevedeo maamaradΛ, dai Suusi Boanerges aagai Λgai ismaacΛdΛ tΛiya alidi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ cavami ñioocai Λpan duucai covoñdami. ¹⁸ Dai AandΛΛasi, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo maradΛ dai Tadeo, dai Simuñi ismaacΛdΛ ΛrΛmoco ismaacΛdΛ vuvaida aliditai Λromamano. ¹⁹ Dai Uudasi Iscaliote ismaacΛdΛ gooquiΛΛΛ gatΛΛgi ΛSuusi masai muaana.

Dai gooquiΛΛΛ vaa ΛSuusi Λmo quiiyΛΛΛ ΛΛmadu ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu Λgai. ²⁰ Tai Λpamu sΛΛlicadΛ mui gΛnΛmpagi oodami ami quiiyΛΛΛ vai Λgai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. ²¹ Dai aidΛsi maí ΛSuusi aaduñdΛ gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuiirutu Λgai.

²² VaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami ismaacΛdΛ JerusaleenaiñdΛΛΛ dada icaiti:

—Idi cΛΛli viaa Beelsevú ismaacΛdΛ ΛrDiaavora vai Λgai guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi goovai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ —ascaiti ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami.

²³ Tai amaasi ΔSuusi vai Δoodami dai aagidi Δmo ñiooqui cuentocΔΔ daidΔ itΔΔdai:

—¿SiaadΔΔ istuidΔna ΔDiaavora isΔΔgi Δvusaidagi oodamiaiñΔΔΔ? ²⁴ IsΔmapΔCΔΔ oidacami ΔΔgi Δncocodagi otoma aipacoga Δncoodian tada Δgai. ²⁵ IsΔmo quiiyΔΔ oidacami ΔΔgi Δncocodagi otoma aipaco Δncoodian tada Δgai. ²⁶ Dai siΔDiaavora ΔΔgi Δvui Δsiasa Δliada siaadΔΔ istuidΔna Δgai, baiyoma mosugitian tada Δgai.

²⁷ Tomali Δmaadutai maivaquian tada Δmo CΔΔli omaligami quiidΔΔ dai ΔΔsidagi, ismaivuliagi ΔΔpΔΔ; avΔnacai isvulia gia Δdagitian tada Δgai mΔSΔΔsdagi.

²⁸ SΔΔlicΔΔ aan Δnaagidi sai baiga isoigΔdagi oodami vΔΔsi soimaascamigadΔ dai issoimaasi ñiooqui ñioocada Δgai ΔΔpΔ; ²⁹ DΔmos sioorΔ vui ñioocadagi Diuusi IbΔadΔ Δgai gia maiviaa oigΔdaragai tomali Δmo imidagai poduucai Δgai ΔrduñidΔ tomastuigaco —astΔΔdai ΔSuusi.

³⁰ ΔSuusi poduucai aagidi Δoodami pocaititai Δgai saidΔ ΔSuusi viaa Δmo Diaavora tΔaañicarudΔ.

³¹ Tai gooquiΔΔ ami dada ΔSuusi susuculidΔ Δmadu ΔdΔΔΔ, Δmos quiidigaiñΔΔΔ vii Δgai dai abiaadΔΔ ootosi ñiooqui ΔSuusi sai diviana. ³² Vai Δgai ismaacΔΔ sonuana daraajatadai ΔSuusi itΔΔdai:

—QuiidigaiñΔΔΔ daraaja Δdaada Δmadu Δsusuculi daidΔ Δgaagai —astΔΔdai.

³³ DΔmos ΔSuusi itΔΔdai:

—¿VoorΔ ipΔlidi aapimΔ isΔrgiñdaada daidΔ giñsusuculi? —astΔΔdai.

³⁴ Dai amaasi nΔnΔlidi vΔΔscatai ismaacΔΔ ami sicoli daraajatadai siaaco daacatadai Δgai daidi tΔi:

—Idi ΔpΔ ΔrΔpan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ TomasioorΔ sioorΔ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΔlidi Δgai ΔpΔ ΔrΔpan ducami giñdaada Δmadu giñsusuculi —ascati ΔSuusi.

4

¹ ΔpΔ Δmo imidagai gamamaatΔtulditadai ΔSuusi ΔgΔΔ suudagi ugidiana, tai sΔΔlicΔΔ mui ΔnΔmpagi oodami ami siaaco daacatadai Δgai. Dai sΔΔlicΔΔ muiducatadai Δgai tai cascΔΔ ΔSuusi Δmo vaarcu Δraana daiva ΔgΔΔ suudagi daama. Tai vΔΔsi Δoodami ooratana vii. ² TaidΔ ΔSuusi aagidi mui naana maasi cuentocΔΔ dai aidΔsi mamaatΔtuldi Δgai itΔΔdai:

³ —CaΔcavurai aapimΔ imaasi: Δmo imidagai Δmo oodami gaΔi, ⁴ tai chiΔΔqui Δstucai voiyΔΔ suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa Δstucai ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu ΔvΔΔrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli Δgai cascΔΔ. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca Δgai cascΔΔ mosgaquisa. ⁷ Dai aa Δstucai uuparai saagida suuli taidΔ Δuuparai ΔgΔΔ dai mosvuaamatu, tai poduucai ΔtΔligi maiibaji. ⁸ Tai aa Δstucai CΔΔgaducami ΔvΔΔriΔΔ suuli dai vuvaja dai CΔΔga ΔgΔΔ, dai CΔΔga iibaji. Δmo caidΔaiñΔΔΔ Δmo coobai dan baivustaama vuvaja, dai ΔmiaiñΔΔΔ vaicoobai, dai ΔmiaiñΔΔΔ Δmo siento. ⁹ CΔΔgavΔr gantΔgito caΔca aapimΔ istumaasi Δnaagidi aanΔ —astΔΔdai ΔSuusi Δoodami.

¹⁰ Amaasi caiimΔcai Δoodami tai ΔΔgi vii ΔSuusi Δbaivustaama dan gooca ΔmamaatΔrdamiga Δmadu. Dai Δgai ismaacΔΔ sonuana daraajatadai ΔSuusi tΔcacai astΔiya Δlidi Δgai ΔcuentocΔΔ. ¹¹ TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—Diuusi ΔnmaatΔtuldamu aapimΔ mΔstumaasi maimaata isducatai ipΔlidi Diuusi issoicΔdagi oodami sai CΔΔgacΔΔ oidacana Δmos gogaa mamaatΔtuldi aanΔ cuentocΔΔ. ¹² Δgai canΔidiña istumaasi ivuaadana aanΔ dai maitipΔlidi isgiñvaavoitudagi dai

caacana istumaasi gamamaatatluldi aan dai maitipalidi ismaat caacagi, cascada Diuusi maioigaldi soimaascamigada dai maicacagacara vuvaidamu agai —astatadai ASuusi.

¹³ Daid itatadai agai aapa:

—¿Maitamasmaat caa aapima idi cuento? ¿Ducatai maata caaca agaida aapima agaa cuentoo? ¹⁴ acalli asadami arapan ducami amoco ismaacada aagidiña oodami Diuusi ñiooquida. ¹⁵ Amoco oodami arapan ducami astucais maacada voyara suuli ismaacada caacana Diuusi ñiooquida vai didivai adiaavora dai maigovai dadasai ñiooqui ibadadaiñara sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami arapan ducami astucais maacada ojoodai saagida suuli ismaacada baiganaliaracada caacana Diuusi ñiooquida dai vaavoitudaiña, ¹⁷ damos maiquiaa sigupucatar dan vuaadana agai vaavoidaragada cascada mosparunaiña aa ñiooquicada dai soimaa taatamituldiña vai agai caugiat vaavoidaragada. ¹⁸ Dai aa oodami arapan duucami astucais maacada uuparai saagida suuli caacana agai Diuusi ñiooquida, ¹⁹ damos alia tatagitoiña agai istumaasira ismaacada oidaga tami oidigi daama, tumiñisara dai vallasacatai viaaca alidiña agai dai mosgomaasira tatagitoiña dai camaitatagitoiña Diuusi ñiooquida cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maicacagacara vuvacai. ²⁰ Daid astucais maacada cacagaducami davallara suuli arapan ducami aoodami ismaacada baiganaliaracada caacana Diuusi ñiooquida dai vaavoitudaiña daid ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. Amoco arapan ducami astucais maacada amo coobai dan baivustaama vuvaja amo caidaiñara dai amiañara vaicoobai dai amiañara amo sienta —astatadai ASuusi.

²¹ Dai gooquira itatadai aapa:

—Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquira iñapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tacaivi gadadasai vai cacaga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aan gamamaatatluldi vallas gamasiuldi, sivi maiquiaa cacaga maata caa aoodami damos gooquiraia gia vallas maata cacamu agai. ²³ Cacagavara gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aan —astatadai ASuusi.

²⁴ Daid itatadai aapa:

—Agiditai avara caaca aapima vallas mastuma caa. Iscaga agiditai caaca aapima gñmamaatatluldaraga vaamioma cacaga maata cacamu vallas istumaasi ganaagidi aan. ²⁵ Siora balaia giñiooqui dai giñagidi agai vaamioma maatluldamu aan, dai siora maibalaia giñiooqui dai maitiñagidi voopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatadai ASuusi.

²⁶ Daid ASuusi itatadai aapa aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai cacaga gantatagitona. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami alitligi. ²⁷ Dai gooquira nonoragai dai cocosai, vaid chilaqui tasaicada vuvacai alitligi dai galrai, vaid acalli maimaatacana isducatai. ²⁸ Adavallara agi baivueeyi cuaadagai acalli mosacaasi nuucada asicami. Araga vuvacai aagada dai gooquira muurada, dai gooquira ibiada. ²⁹ Dai silascada cacaibia agai vai aiyagi yoovaragai otoma gayoovai —astatadai ASuusi.

³⁰ Daid itatadai aapa ASuusi aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai cacaga gantatagitocana. Dai aan cuentocada gamamaatatluldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi acida amo uusi ismaacada ara maasi coravi caida. Goovai araliducadioma uusi caida oidigi daama ³² ismaacada gasai vai gagara dai gagara mamartai vaid aujuurugi acagidara ganiibastaiña —astatadai ASuusi aoodami.

³³ Poduucai mamaat^Λtuldiñ^a ^ΛSuusi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λoodami go^{ΛΛ} cuentoc^Λd^Λ tomasi maimaat^Λ ca^Λcana ^Λgai. ³⁴ Maitiipucana ^Λmo imidagai ismaiaagiada ^ΛSuusi ^Λmo istumaasi cuentoc^Λd^Λ d^Λmos gooqui^Λr^Λ v^{ΛΛ}si aagidiñ^a ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga ist^Λiya ^Λlidi cuento.

³⁵ Dai ^Λgai vaa tas^Λr^Λ aid^Λsi catucaimi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:
—Tiim^Λda vaasad^Λr^Λ gog^{ΛΛ} suudagi —ast^Λt^Λdai.

³⁶ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ anaasi viaa ^Λoodami dai vaidacai ^ΛSuusi ^Λvaarcu^Λr^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ daacatadai ^Λgai, tai aa oodami oí ^Λr^Λ aa vaarcu^Λr^Λ. ³⁷ Tai caavami ^Λv^Λ daid^Λ ^Λv^Λli nuituscaí suudagi vai vaarcu ^Λraana vaac^Λi dai cayoga suuda ^Λvaarcu suudagic^Λd^Λ. ³⁸ Vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λvaarcu gooquiamad^Λr^Λ coosocatadai. Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ n^Λñitu ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿maitap^Λs vuaam^Λ ^Λlidi t^Λsbaicoagi? —ast^Λt^Λdai.

³⁹ Tai vañi ^ΛSuusi dai dodoligitu ^Λv^Λli ^Λmadu ^Λg^{ΛΛ} suudagi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—G^{ΛΛ}ppidañi —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λv^Λli g^{ΛΛ}ppitu tai v^{ΛΛ}si dodoli vii ⁴⁰ amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—¿Tuim^Λsi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaan^Λ istutuidi isg^Λnnuucadajagi?
—ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Vai ^Λgai ali^Λ duduaadimuca dai aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti:

—¿Sioor^Λ idi c^Λli vai asta ^Λv^Λli dai gog^{ΛΛ} suudagi ^Λgidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai aayi Gadara d^Λv^Λri^Λr^Λ. ² Dai aid^Λsi t^Λvai ^ΛSuusi vaarcuaiñ^dr^Λ tai otoma ami divia ^Λmo c^Λli caposantuaiñ^dr^Λ. ^Λc^Λli viaacatadai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. ³ ^Λc^Λli moscaposantuana oidacana vai tomali ^Λmaadutai maitistutuidiñ^a isvuracagi tomali cadeenac^Λd^Λ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiñ^a aa oodami cadeenac^Λd^Λ noonovid^Λ dai ^Λcasod^Λ d^Λmos ^Λgai otoma ^Λquitudaiñ^a vai tomali ^Λmaadutai maitistutuidiñ^a isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tas^Λr^Λ dai tucar^Λ oidigana dai caposantuana aim^Λraitai iñ^acaiñ^a ^Λgai dai saasaiñ^a g^Λtuucuga ojoodaic^Λd^Λ. ⁶ D^Λmos aid^Λsi t^Λ ^Λgai ^ΛSuusi m^Λcasd^Λr^Λ vuid^Λr^Λ m^{ΛΛ} dai vuid^Λr^Λ g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva. ⁷ Dai iñ^aquidatai it^Λt^Λdai:

—¿Tui^Λsi divia aapi Suusi tami siaaco aim^Λrai aan^Λ? Aapi ^Λr^ΛDiuusi bait^Λc^Λacami marad^Λ. G^Λdaan^Λ aan^Λ Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ pai maitiñoiñⁱada —ast^Λt^Λdai ^Λc^Λli.

⁸ Pocaiti ^Λgai it^Λt^Λdaitai ^ΛSuusi:

—Aapi Diaavora t^Λaañicarud^Λ dagitoñi idi c^Λli —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ.

⁹ Daid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿T^Λgidu aapi? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Legión ant^Λgidu aan^Λ. Muidu aat^Λm^Λ casc^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai.

¹⁰ Daid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ daañimi ^ΛSuusi sai ^Λgai maiootosana ami d^Λv^Λriaiñ^dr^Λ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giid^Λr^Λ daida cuaayitadai. ¹² Taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—G^Λrdagitoñi t^Λtai vaapaquia aat^Λm^Λ gotataisoli^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi maa oigaragai isvaapaquia ^Λgai tataisoli^Λr^Λ, taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ vuvuaaja ^Λc^Λliaiñ^dr^Λ dai tataisoli^Λr^Λ vaapa. ^Λtataisoli ^Λrgoo mil^Λcatadai dai coidam voopoi dai g^{ΛΛ} suudar^Λ suuli dai baicoi.

¹⁴ TaidΛ anuucadacami Δtataisoli aliΛ dudaadimu dai voopoi dai mΛΛca gaaagidi quiiquiana dai dΛjiana. Tai dada Δoodami dai nΛida agai astumaasi ΔpΔduitadai. ¹⁵ Dai aidΛasi aayi Δgai ami siaaco daacatadai ΔSuusi, tΛΛ ΔcΛΛli ismaacΔΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΛaañicarudΛ vai cacΛΛga dodoli daacatadai dai cacΛΛga yuucusu taidΛ Δoodami aliΛ duduaadamu. ¹⁶ Dai Δgai ismaacΔΔ nΛiditadai isducatai ΔpΔdui ΔcΛΛlicΔΔ ismaacΔΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΛaañicarudΛ daidΛ ΔtataisolicΔΔ aagidi Δoodami gomaasi. ¹⁷ TaidΛ Δoodami goguama oi ΔSuusi sai imΔna abiaadΛrΛ.

¹⁸ Dai aidΛasi tΔsai ΔSuusi Δpamu vaarcuΛrΛ vaidΛ ΔcΛΛli ismaacΔΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΛaañicarudΛ daañimi ΔSuusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ DΛmos ΔSuusi maimaa oigaragai, baiyoma itΔtadai:

—ImΔdañi gΔquiiyamu siaacoga daraaja glaaduñi dai aagida vΛΛsi istuma idui aanΛ aapicΔΔ dai isducatai soigiñΛΛli aanΛ aapicΔΔ —astΔtadai ΔSuusi.

²⁰ TaidΛ ΔcΛΛli ii dai mΛΛca gaaagidi Decápolisi dΔvΛΛriΛrΛ vΛΛsi istumaasi idui ΔSuusi ΔgaicΔΔ vai vΛΛscatai maitΔtΔgaitadai isducatai gΔntΔtΔgitoagi caΔcatai istumaasi aagidi Δgai.

²¹ Dai aidΛasi vaasadΛrΛ ΔgΛΛ suudagi divia ΔSuusi Δpamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai Δgai. TaidΛ ΔSuusi anaasi vii ΔgΛΛ suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia Δmo baitΔcΛaacami Δjudidíu quiiupaigadΛrΛ Jairo tΛΛgiducami; dai aidΛasi mostΛΛ Δgai ΔSuusi gΔtootonacΔΔ cΔquiva ΔSuusi ΔccasodΛ abaana. ²³ Dai sΛΛlicΔΔ daañimi daidΛ itΔtadai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gΔnoonovi vai duaadΛna Δgai dai oidacana —astΔtadai ΔJairo.

²⁴ TaidΛ ΔSuusi oi ΔJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΔSuusi, dai asta nuitusquimi Δgai ΔSuusi. ²⁵ DaidΛ Δoodami saagida imΔitadai Δmo ooqui ismaacΔΔ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΛΛrΛcΔΔ. ²⁶ Dai sΛΛlicΔΔ soimaa taatacatadai Δgai mosΛΛ mui duduaaidiadami Δmadu aimΔraitai dai casiaa dodai vΛΛsi istuma viaacatadai. Dai vΛΛscarΛ maidueeyi, baiyoma vaamuimi Δgai. ²⁷ AidΛasi cajioma Δooqui siΔSuusi gaduduaaidiña, miaadΛrΛ cΔquiva Δoodami saagida dai gooquiamadΛrΛ taata Δgai ΔSuusi yuucusidΛ.

²⁸ Dai poΛlidi Δooqui: “Tomasi mosΔca yuucusidΛ taata aanΛ cascΔΔ caduaadian tada aanΛ”, asΛliditadai Δooqui. ²⁹ Dai aidΛasi mostaata Δgai otoma uu ΔrΔdΛ dai otoma maata taata Δgai gΔtuucugΛrΛ iscamaigo ii coocodadΛ. ³⁰ TaidΛ ΔSuusi maí isduaadi Δgai Δmaadutai gΔgυvucadacΔΔ dai amaasi gooquiamaco nΛnΛaava Δgai daidΛ icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ TaidΛ ΔmamaatΔrdamigadΛ itΔtadai:

—CanΛidi aapi isaipadΛrΛ gΔnuituscΛi goodami pai vΛΛscarΛ gatΔcacai soorΛ gΔtaata —astΔtadai.

³² DΛmos ΔSuusi aipaaco nΛΛjimi dai nΛida agai soorΛ taata. ³³ VaidΛ Δooqui gi-givuquimi duaadimucai dai maatΔcatadai Δgai isducatai ΔpΔduitadai ΔgaicΔΔ, ii dai gΔtootonacΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidΛrΛ, dai aagidi vΛΛsi isducatai ΔpΔduitadai. ³⁴ TaidΛ ΔSuusi itΔtadai Δooqui:

—Giñvaavoitu aapi cascΔΔ dueeyi. ImΔdañi dai maivuaamΛ Δliatugada dai caduaadicami vii —astΔtadai ΔSuusi Δooqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidiañdΛrΛ daidΛ itΔtadai Δali ooqui oogadΛ:

—Casi atmuu gΔmara. Casi maivaidacai gomamaatΔtuldiadami —astΔtadai Δojootosicami.

³⁶ DΛmos ΔSuusi moscaΛ istumaasi aagaitadai Δgai daidΛ itΔtadai Δgai ΔbaitΔcΛaacami Δjudidíu quiiupaigadΛrΛ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astatadai.

³⁷ Daid_Λ ΔSuusi maidagito Δoodami isoidagi mosacaasi ΔPiiduru dai Jacovo daid_Λ ΔVuaana Jacovo suculid_Λ. ³⁸ Dai aidasi aayi Δgai Δbaitcacaacami quidiar_Λ, cai Δgai Δoodami vai siaa caiti gagar_Λ suaanai dai iñacai. ³⁹ Taid_Λ ΔSuusi vaa daid_Λ itatadai Δoodami:

—¿Tuimasi mos_{ΛΛ} sisiocai dai tuimasi mos_{ΛΛ} gagar_Λ suaanai? Goali ooqui maitarmuuquiad_Λ mosacooso —astatadai ΔSuusi.

⁴⁰ Vaid_Λ Δoodami parunai pocaititai ΔSuusi. Taid_Λ ΔSuusi vuvaitu v_{ΛΛ}si Δoodami abiaadar_Λ, dai mosaca Δali ooqui d_{ΛΛ}d_Λ dagito isvaapaquiagi Δmadu Δcacaali ismaac_Λd_Λ vaidaticatadai Δgai. Dai vaapa siaaco caat_Λcatadai Δali ooqui. ⁴¹ Taid_Λ ΔSuusi noviañdar_Λ bai Δali ooqui daid_Λ itatadai:

—Talita cumi —astatadai. Gomaasi itaiya Δlidi: Ali ooqui, aapi angaaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi Δali ooqui dai gaaagacai aimarai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai Δgai. Taid_Λ Δoodami mait_{ΛΛ} isducatai gantatagitoagi. ⁴³ Taid_Λ ΔSuusi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ dai Δoodami sai maiaagidiña tomali Δmaadutai gomaasi. Dai gat_Λjai biidaragai Δali ooqui.

6

¹ Taid_Λ ΔSuusi ii abiaadar_Λ g_Δd_Λv_{ΛΛ}ragamu, Δmadu g_Δmamaatardamiga. ² Dai aidasi aayi ibastaragai tasar_Λ, ΔSuusi gaaagaca gamamaat_Λtuldimi Diuusi ñiooquid_Λ Δjudid_Λ quiupagadar_Λ. Dai muidutai ismaac_Λd_Λ ca_Λcatadai camait_{ΛΛ} istumaasi gantatagitoagi daid_Λ icaiti:

—¿Siaaco mai goovai v_{ΛΛ}si imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos_{ΛΛ} c_{ΛΛ}ga tatagitodagi daid_Λ ivueeyi goovai istumaasi g_Δg_Δrducami? ³ Dai idiava ar_Λuusi ivisumadami, Maria marad_Λ daid_Λ arsi_{ΛΛ}gid_Λ ΔJacovo daid_Λ ΔOsee daid_Λ ΔUudasi Δmadu ΔSimuñi, daid_Λ Δsusuculid_Λ ooqui Δp_Λ tami garsaagida oidaga —asc_Λaiti Δoodami.

Ali_Λ mui naana maasi maat_Λcatadai ΔSuusi casc_Λd_Λ baacoican tada Δoodami Δgai vui.

⁴ Δmos ΔSuusi itatadai:

—V_{ΛΛ}si oodami c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ naidiña amo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ mosaca Δgi d_Δv_{ΛΛ}ragad_Λana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñd_Λ —astatadai ΔSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi g_Δg_Δrducami ami mosdaama daarai g_Δnoonovi chi_{ΛΛ}qui coococoidad_Λ dai duduaadi. ⁶ Daid_Λ ΔSuusi maitatagaitadai istumaasi g_Δt_Δgitoagi n_Λiditai is_Δoodami maivaavoitudai. Dai gooquiar_Λ ii ΔSuusi v_{ΛΛ}si ami d_Δv_{ΛΛ}ria_Λr_Λ aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ.

⁷ Dai amaasi vai Δbaivustaama dan gooca g_Δmamaatardamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora tat_Λaañicarud_Λ oodami-aiñdar_Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voiyar_Λ v_{ΛΛ}tar_Λ, mosaca g_Δngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai g_Δnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid_Λ itatadai:

—M_Δsi_{ΛΛ}scad_Λ ajiagi amo quiiyar_Λ varai anaasi g_Δnuuliñaca asta m_Δsi_{ΛΛ}scad_Λ iimiagi Δgai d_Δv_{ΛΛ}riañdar_Λ. ¹¹ Dai m_Δsajiagi Δmap_Δc_Λr_Λ m_Δsiaaco maitanmiaad_Δgidagi dai tomali maitanca_Δca agadagi, varai vuv_Λqui abiaadar_Λ dai gigigida Δd_Δv_{ΛΛ}rai g_Δn_Δcasuaiñdar_Λ vai poduuc_Λai n_Λijada Δgai ismaic_{ΛΛ}ga idui. S_Δlic_Δd_Δ anganaagidi sai si_{ΛΛ}scad_Λ Diuusi n_Λida agadagi ismaac_Λd_Λ ar_Δc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ mait_{ΛΛ}rc_{ΛΛ}ga ivuaadami vaamioma soimaasi taat_Λtuld_Λmu Δgai Δoodami ismaac_Λd_Λ maitanmiaad_Δgidagi si_ΔSodoomar_Λ Δmadu Gomoorar_Λ oidacami —astatadai ΔSuusi.

¹² TaidΛ amamaatΛrdamigadΛ iji dai aagidimi Λoodami sai glaagai isΛma duucaí gΛntΛtΛgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu ΛapΛ mui Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodami-aíñdΛrΛ, dai mui duduaadi coococoidadΛ mostΛiditai asaiti.

¹⁴ TaidΛ agΛΛ baitΛcΛaacami EroodΛsi maí gomaasi aidΛsi cavΛΛsi aipaco glaagaitadai ΛSuusi. VaidΛ ΛEroodΛsi icaiti:

—Duaacatiqúi ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai oodami cascΛdΛ viaa Λgai guvu-cadagai —ascaiti ΛEroodΛsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienΛ Λgai ΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Amo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛava Λpan duucaí ΛΛquidΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidΛsidΛ ΛEroodΛsi caΛ imaasi icaiti:

—Gooviava ΛrVuaana di, Λgai ismaacΛdΛ gatΛjai aanΛ cuicutaragai moodΛ, dai sivi duaaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —ascaiti ΛEroodΛsi.

¹⁷ ΛEroodΛsi ΛΛquioma gatΛjaitadai mΛsai bΛΛcaiña ΛVuaana dai maisacarui Λrana vuunana cadeenacΛdΛ. ΛErodiiasi ΛrdunídΛcatadai. ΛErodiiasi ΛrooñigadΛcatadai ΛPiili EroodΛsi suculidΛ. DΛmos ΛEroodΛsi ΛΛsi gΛsuculi ooñigadΛ. ¹⁸ TaidΛ ΛVuaana itΛtdai ΛEroodΛsi:

—MaitavΛagagai pΛsΛΛsiadagi gΛsuculi Piili ooñigadΛ —astΛtdai.

¹⁹ Vai cascΛdΛ ΛErodiiasi cΛΛdaitadai ΛVuaana dai muaa Λlidadai dΛmos maitistutuiditadai. ²⁰ ΛEroodΛsi cΛΛga maatΛcatadai isΛVuaana ΛrΛmoco cΛΛ

tuigacami dai maitΛrsoimaasi ivuaadami. Dai Λgai ΛΛbΛiditadai ΛVuaana cascΛdΛ maidadagitoitadai Λgai issoimaasi iduiñdagi ΛErodiiasi ΛVuaana, tomasi maicΛΛga maatΛ caΛcatadai ΛEroodΛsi istumaasi aagaitadai ΛVuaana vΛΛscΛrΛ baigΛΛliaragacΛdΛ caΛcatadai. ²¹ DΛmos ΛErodiiasi Λmo imidagai tΛΛ isducatai muaagi ΛVuaana. Λmo imidagai tasagadΛrΛ ΛEroodΛsi, tai Λgai idui Λmo vagimi daidΛ idui cΛΛgaducami cuaadagai dai vapai gΛsonΛrguucacamiga, ΛΛmadu baitΛguucacamigadΛ Λsandaaru, ΛΛmadu aa gΛnviipidacami GalileeΛrΛ oidacami. ²² TaidΛ ΛErodiiasi maradΛ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ΛvapaidarsicΛdΛ dai gatuudai. TaidΛ ΛEroodΛsi ΛΛmadu ismaacΛdΛ ΛΛmadu gacuaadatadai oojoída tΛΛ Λali ooqui. TaidΛ ΛEroodΛsi itΛtdai Λali ooqui:

—Giñtaañoñi pΛstumaasi ipΛliadagi iñsaanΛ gΛmaaquimu —astΛtdai.

²³ DaidΛ itΛtdai Λpamu:

—MaatΛ Diuusi naidΛ gΛmaquiagi pΛstumaasi giñtaañoñiagi tomapΛs giñtaí tajucami dΛvΛΛrai ismaacΛdΛ tΛaanΛi aanΛ —astΛtdai ΛEroodΛsi Λali ooqui.

²⁴ TaidΛ Λali ooqui vuusai daidΛ itΛtdai gΛdΛΛ:

—¿Istumaasi taanΛna aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛdΛΛdΛ itΛtdai:

—Taañoñi ΛVuaana moodΛ ismaacΛdΛ vapaconaiña oodami —astΛtdai ΛdΛΛdΛ.

²⁵ TaidΛ Λali ooqui otoma vaa Λpamu siaaco daacatadai Λraí EroodΛsi, daidΛ itΛtdai:

—IpΛlidiana pΛsisivi otoma giñmaquiagi Λmo aasocoliΛrΛ ΛVuaana moodΛ —astΛtdai Λali ooqui.

²⁶ TaidΛ Λraí sΛΛlicΛdΛ soigΛΛali. DΛmos caagaitadai sai maatΛ Diuusi gΛvapaida vuitapi cascΛdΛ maitistutuiditadai Λgai ismaimaquiagi istumaasi taanΛi Λali ooqui.

²⁷ TaidΛ Λraí otoma ootoi Λmo sandaaru dai aagidi sai vuaapidana ΛVuaana moodΛ.

²⁸ TaidΛ Λsandaaru ii maisacaruumu, dai mΛΛ guicuta ΛVuaana moodΛ dai Λmo aasocoliana vuaa. TaidΛ Λraí maa Λali ooqui, taidΛ Λali ooqui tΛΛgi gΛdΛΛ.

²⁹ Dai aidΛsidΛ ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ maí imaasi, mΛΛ bΛi ΛVuaana tuucugadΛ dai bΛcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooquiara aSuusi ojootosada apamu aayi siaaco daacatadai aSuusi dai aagidi vaasi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatutuli agai aoodami saagida. ³¹ Taida aSuusi itatadai gamamaatardamiga:

—Tinda dai gariibasta siaaco maitiipu oodami —astatadai.

Alia mui oidatucuitadai oodami cascada agai maiajaitadai tasai tomali ugida-gai vaatar. ³² Taida aSuusi amadu gamamaatardamiga lagi iji amo vaarcuana amapacara siaaco maitiipu oidacami. ³³ Damos muidutai taa isiji agai dai mai isaraSuusi dai mosdavaraapi saali voopai vaasi aipadara oidacami, dai apaga aayi isagai. ³⁴ Dai aidasi tava aSuusi vaarcuaiñdara taa mui oodami dai soigaldan tadatu agacada, agai tagitocatadai soora aagidagi duucatai gaagai isoidacagi. Dai gaagacai mamaatuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aidasi casi arurunococatadai taida amamaatardamigada aSuusi miaadara guuquiva daida itatadai:

—Casiat urui dai tomali amo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi goodami vai iimna aali quiquiamu siaaco miaaga dai savdana cuaadagai daida ugana, maitavuu-cati goovai istuma ugiagi —astatadai mamaatardamigada aSuusi.

³⁷ Damos aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Bibidavurai aapima —astatadai aSuusi.

Tai agai itatadai:

—¿Savdatasi aragai goo sientu piisu acami paana goodami vaatar? —astatadai.

³⁸ Taida aSuusi itatadai:

—Macavar naida masalqui paana viaa —astatadai.

Dai aidasi camai agai sialquidu itatadai:

—Taama taviaa paana dai gooca vatopa —astatadai amamaatardamigada.

³⁹ Tai amaasi agai tajai aoodami sai vasoi saagida daraivana chachalquiatai aipaco; ⁴⁰ Taida aoodami daraiva amo sientu dai tataucami sientu. ⁴¹ Tai amaasi aSuusi vui taama paana amadu gooca vatopa dai tai nanaava dai gamamagi dai saasacai paana maa gamamaatardamiga sai taacogidana aoodami. Dai gooca vatopaiñdara apra taacogi vaascatai. ⁴² Dai vaascatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooquiara mpagi baivus-taama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigada amadu vatopa. ⁴⁴ Daida ismaacada gauu taama paanaiñdara artaama mil cacali.

⁴⁵ Taida aSuusi aagidi gamamaatardamiga sai tataidana vaarcuara dai dgavunana vaasadara agaa suudagi dai ana Betasida davarara apraga isagai. Dai agai diosaidimi aoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aidasi cadiosagi agai ii amo giidiamu dai gamamada agai. ⁴⁷ Dai aidasi cadidiaimi avarcu caran asi imitadai agaa suudagi vaid aSuusi lagi ugidiana caacatadai. ⁴⁸ Dai taa agai simamaatardamigada camaitistutuiditadai isimitudagi avarcu vuidara vustaitai avaaali. Dai casiaalimoda aSuusi caijimitadai gamamaatardamiga mossuudagi daama imitai dai mosdaivunia aliditadai. ⁴⁹ Dai aidasi taa amamaatardamigada issuudagi daama imitadai agai poliditadai agai sida aramo suiñali dai vaascatai ijiña tagacai. ⁵⁰ Vaascatai taa agai cascada alia duduaadimu. Damos aSuusi ñiooqui daida itatadai:

—Mitavar vuaama anliada aanana mitavar duduaadicuda —astatadai.

⁵¹ Dai tasai avarcuara ismaacadara iimitadai agai tai otoma gapitu avaaali. Vaida amamaatardamigada maitalagaitadai isducatai gantatagitoagi. ⁵² Dai aidai maiquiaa tatlagaitadai agai isducatai idui aSuusi apaanacada, aidai maiquiaa calga vaavoitudai agai cascada.

⁵³ Dai vaasadara dgavusai agai agaa suudagi dai aayi Genesareta davarara, dai agaa suudagi ugidiana vuu agai avarcu. ⁵⁴ Dai aidasi mostaapai agai avarcuaiñdara,

taida loodami mai lSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusia r l vuaapaimi lcoococoida l siaaco cajiomacatadai l g ai isdaacatadai l Suusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi l Suusi g l g l quiiquiana si l ali quiiquiana si l d l jiana loodami vuvaidiña lcoococoida l cacaayana dai daanaiña l g ai l Suusi sai g l dagitona istaatagi lcoococoida l tomasi mos l caasi yuucusida, dai v l scatai ismaac l mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaad l guuquiva siaaco daacatadai l Suusi l fariseo l madu l mamaat l tuldiadami s l licami. L g ai Jerusaleenaiñ d l dada. ² Dai l g ai g l g l gito t l is l moco l mamaat l rdamigad l Suusi mait l niicomai poduucal isduucal ivuaadana l g ai siuu duucu gaugia agadagi cascad l ñiooquidi l g ai. ³ L fariseo l madu v l si l gaa l judidíu l pan duucal g l viidacatadai g l qui aaduñicarú. L p l ga g l niicomaiña l g ai muioco dai gooqui l gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi l g ai plaasaiñ d l, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi g l noonovi isducal g l viidacatadai l g ai. Dai quiaa ivueeyi l g ai mui naana maasi g l viituldaraga duucami isducatai vacuanai l g ai g l najaasocoli dai g l najaa dai g l niidoracaru dai g l vopoicaru. ⁵ Tai amaasi l mamaat l rdami s l licami l madu l fariseo t l cacai l Suusi daid l it l dai:

—¿Tuisida g l mamaat l rdamiga maitivueeyi m l sducatai g l viituli dai mait l pan duucal vacuanai g l noonovi siuu duucu gaugia agadagi? —ast l dai.

⁶ Taid l Suusi aa noragi daid l it l dai:

—Aapim l aagai l mo istumaasi dai l ma maasi ivueeyi. S l licad l rvaavoi istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigad l g naagaitai aapim l dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucal looja:

Aapim l pocaiti m l sai giñsíaa duutudai dai maisíaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia mait l soiñi tomali l maadutai v l tar l.

Aapim l maigamamaat l tuldi giññiooqui

baiyoma gamamaat l tuli aapim l istumaasi oodami g l viituli.

Ascail Diuusi sai ooja Isaiacaru. ⁸ Aapim l maitivueeyi istumaasi Diuusi ip l idi, ivuaada l liditai istumaasi oodami g l viituli, isducatai vacuanadagi g l najaa l madu g l najaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daid l it l dai l p l:

—Mosivuaada l idi aapim l g l viituldaraga cascad l maitivueeyi istumaasi Diuusi ip l idi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaav l duutuada g l nooga l madu g l d l”, dai “Sioor l maic l ga ñioocadagi g l ooga si l g l vui l g ai g l aagai isdudunucami muaagi”, ascail Moseesacaru. ¹¹ D l mos aapim l pocaitiña sai l mo oodami istutuidi isit l dagi g l ooga si l g l: “Maitan istutuidi isg l soiñagi tomali istumaasicad l. V l si istumaasi viaa aan l rcorvan”, ismaac l it l iya l idi v l si l r Diuusi aa duiñdad l v l tar l. ¹² Dai ispot l iyagi l maadutai mai aapim l pocaitiña sai camaiviaa l g ai issoic l dagi g l ooga si l g l g l d l. ¹³ Dai poduucal aapim l mosgajiaad l vipieeyi istumaasi ip l idi Diuusi ducami ismaic l gaducagi, mosvuaada l liditai g l viituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapim l —ast l dai l Suusi.

¹⁴ Taid l Suusi l pamu vai loodami daid l it l dai:

—Giñca l cavurai v l scatai dai g l g l gito ca l ca: ¹⁵ Tomali l mo istumaasi ismaac l cueeyi oodami maivapac l t g itoidad l cascad l cuadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma t g itoidad l aiñ d l vusac l mui naana maasi soimaascami dai poduucal g l maat l is l rsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ C l g v l g l g l gito ca l ca aapim l istumaasi g l naagidi aan l —ast l dai l Suusi loodami.

¹⁷ Dai aid l si anaasi viaa l Suusi loodami dai quiiy l vaa l mamaat l rdamigad l t l cacai ast l iya l idi l cuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taid l Suusi it l dai:

—¿Tomali aapimΛ mΛsmaimaatΛ caΛ sai istumaasi ismaacΛdΛ cueeyi oodami maivapacΛi tΛgitoidadΛrΛ cascΛdΛ cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Gomaa cuaadaga. MosgavoocΛrΛ vapacΛi dai gooquiΛrΛ vusacΛi gatuucugaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

PoduucΛi aagidi Λgai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami.
²⁰ DaidΛ itΛtΛdai ΛSuusi ΛpΛ:

—GatΛgitoidagaiñdΛrΛ vusacΛi gosoimaasi ²¹ tΛgitoidagai cascΛdΛ, dai goΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai oodami ipΛlidiña isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi, gomuaaragai, ²² dai goΛΛsidadaragai, dai viaaca Λlidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiducΛi ñajadagi soitutuigami, dai maicΛΛga tΛtΛgitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ VΛΛsi gomaasi gatΛgitoidagaiñdΛrΛ vusacΛi dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii ΛSuusi abiaadΛrΛ Tiiroamu dai Sidooniamu dai ami vaa Λmo quiiyΛrΛ dai maitipΛlidadai ismatiagi oodami isami daacatadai Λgai, dΛmos maitistui isgΛΛstuagi. ²⁵ Otoma maí Λmo ooqui dΛΛdΛ Λmo ali tΛji ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai ΛcasodΛ abaana gΛtootonacΛdΛ cΛquiva. ²⁶ DaidΛ Λooqui ñioocaitadai giliego ñiooquidΛ daidΛ rSiropeniisiΛrΛ oida-camicatadai. Divia Λgai dai daañimi ΛSuusi sai vusaidana ΛDiaavora tΛaañicarudΛ maradΛaiñdΛrΛ. ²⁷ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aliasi gΛaagai isoodami dagitoagi ismaamaradΛ tatascoñiagi ΛpΛga maitavar cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmara tascaldΛ dai maacadagi googosi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ TaidΛ Λooqui aa noragi daidi tΛtΛdai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛΛscΛrΛ Λgoogosi ismaacΛdΛ mesa uta vΛΛtΛcana cuaadana ΛsaasaquigadΛ ismaacΛdΛ suuligaiña aali —astΛtΛdai Λooqui.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—CΛΛga pΛaagai. Dai casi istutuidi aapi pΛsnoragiagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ atcavusai gΛmaraiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi aayi Λooqui gΛquiiyΛrΛ ΛmaradΛ caatΛcatadai daidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ cavuusai ΛgiaiñdΛrΛ.

³¹ TaidΛ ΛSuusi ii TiiroaiñdΛrΛ dai Sidooniamu sΛΛli daivusai dai ΛmapΛcΛrΛ DecápolisΛ dΛvΛΛriΛrΛ sΛΛli dai aayi ΛgΛΛ suudagi siaaco Galilea tΛΛgidu. ³² MΛtai ami vuaapi Λmo cΛΛli maitΛcaidacami dai sasaimΛliacami, dai daañimi sai daama daasana ΛSuusi gΛnovi. ³³ TaidΛ ΛSuusi Λcovai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacadΛ Λraana vaapai gΛmamasquiga dai sisivi gΛnovi dai taata ñΛñΛdΛ. ³⁴ Dai tΛvaagiamu ñΛñΛaava dai sobΛvΛi daidΛ itΛtΛdai:

—Efata —astΛtΛdai. Gomaasi itΛiya alidi gΛcupiocoñi.

³⁵ MospotΛi Λgai taidΛ ΛmaitΛcaidacΛdΛ naanacadΛ gΛcupioco, dai ñΛñΛdΛ cacΛΛga gΛdui dai Λgai cacΛΛga istui isñiooquiagi. ³⁶ TaidΛ ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ dai Λoodami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai. DΛmos siΛΛscadΛ vaamioma daidiada Λgai Λoodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ VaidΛ Λoodami maitΛtΛgaiña isducatai gΛntΛtΛgitoagi daidΛ iscaitiña:

—VΛΛsiaΛcatai cΛΛga ivueeyi goovai asta maitΛtΛcaidacΛdΛ tΛtΛcaidatudai dai mudu ñiooquitudai —ascaitiña Λoodami.

8

¹ Dai aidΛ tuigaco mui gΛñΛmpagi oodami siaaco daacatadai ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ΛSuusi vaí gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

² —Soigiñlidi aanΛ idi oodamicΛdΛ, caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanΛ sai noonoigΛna goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. ΛΛmoco alia mΛcasdΛrΛ dada di —ascaiti ΛSuusi.

⁴ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿VoorΛ bibidana mosΛΛqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oida-cami? —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

⁵ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidi tΛtdai:

—¿MΛΛqui paana viaa aapimΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Cuvaracami atΛviaa —astΛtdai.

⁶ Tai amaasi ΛSuusi tΛjai Λoodami sai dΛvΛΛrapi daraivana, dai Λgai vui Λpaana dai gamamagi. Dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa Λgai gΛmamaatΛrdamiga tai Λgai taacogi Λoodami. ⁷ Dai viaacatadai Λgai chiΛΛqui vatopa ΛΛpΛ taidΛ ΛSuusi pocaiti sai baigΛlidi DiuusicΛdΛ dai gatΛjai taacogidaragai ΛΛpΛ. ⁸ VΛΛscatai gauu dai tatas-covai. Dai gooquiΛrΛ ampagi cuvaracami aasarai saasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito. ⁹ DaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ gauu ΛrparΛ maacova milΛcatadai. TaidΛ ΛSuusi ootoi sai noonoigΛna. ¹⁰ Dai Λgai tΛsai vaarcuΛrΛ ΛΛmadu gΛmamaatΛrdamiga dai iji Dalmanuta dΛvΛΛriamu.

¹¹ Tai amaasi dada Λfariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai gaaatagaimi ΛΛmadu ΛSuusi. DaidΛ Λfariseo mosnΛida Λlidadai sabaig Λrvaavoi isΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidΛ ivueeyi Λgai, dai aagidi sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiaiñdΛrΛ. ¹² TaidΛ ΛSuusi gΛgΛrΛ sobΛvΛi daidΛ itΛi:

—¿TuimΛsidΛ giñtaanΛi aapimΛ istumaasi gΛgΛrducami? SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai maitΛΛgimu aapimΛ tomali Λmo istumaasi gΛducami —astΛi ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa Λgai Λoodami dai Λpamu tΛsai vaarcuΛrΛ dai ii vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi.

¹⁴ Dai maitΛgito Λgai isbΛquiagi cuaadagai dai mosaliΛmo paana bΛcaiticatadai vaarcuΛrΛ. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Gofariseo navaitigadΛ dai EroodΛsi navaitigadΛ maicΛΛgadu —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁶ VaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aatΛmΛ paana cascΛdΛ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi maí istumaasi aatagaitadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—¿TuimΛsi pocaiti mΛsai maiviaa paana? ¿MaitamΛsquiaa maatΛ caΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ? ¿Tomali maitΛntΛgito nΛidi istumaasi ivueeyi aanΛ? SΛΛlicΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ¹⁸ ¿MaitamΛsnΛnΛeeyi aapimΛ dai maitamΛstΛtΛcaidaga? ¹⁹ ¿MaitamΛstΛgito aidΛñsi bibi aanΛ Λtaama mil oodami Λtaama paana mΛtΛΛqui aasarai ampagi saasaquigadΛ? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Baivustaama dan gooca —astΛtdai.

²⁰ —Dai aidΛñsi bibi aanΛ Λmaacova mil oodami cuvaracami paanacΛdΛ, ¿mΛtΛΛqui aasarai susudacami ampagi? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ Λgai itΛtdai:

—Cuvaracami —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—¿VΛΛscΛrΛ mΛsmaiquiaa maatΛ caΛ? —astΛtdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtarΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai EroodΛsi sai maicΛΛgadu.

²² Dai gooquiara aayi agai Betasaidara, matai ami vuaapi asuusi amo calli mainaadami, dai daanimi sai taatana. ²³ Taid asuusi noviaiñdara bai calli dai vaidacai ugidiana abetasaida. Dai ami vuupujiana tai gasisivaraga dai vuupuid daama darai ganoonovi, dai tacacai sabaig istuiditadai isnaadagi tomasi palapi. ²⁴ Taid ismaacada mainaadatadai nanaava daida itadai:

—Naidi aana oodami apa maasi uusi damos ajioopai —ascaiti.

²⁵ Taid asuusi apamu vuupuid daama darai ganoonovi, vaid calli calla gatagito nanaana dai calla istui isnanaavagi dai calla naidi vassiacatai. ²⁶ Taid asuusi ootoi calli sai noragana daida itadai:

—Maiti vaaqui Betasaidara, dai tomali maiaagiada imaasi tomali amaadutai —astadai.

²⁷ Dai gooqiar ii asuusi amadu gamamaatardamiga vassi amapacara Sesareera Filiposi davarara. Dai voyamu tacacai asuusi gamamaatardamiga daida itadai:

—¿Vora ginaagai oodami? —astadai.

²⁸ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Amoco pocaiti pasaida aravaana ismaacada vaponaina oodami dai aa pocaiti pasaida aramo Diuusi nioquituldiadamigada —astadai amamaatardamigada.

²⁹ Tai amaasi asuusi itadai:

—¿Dai aapimoo vora ginaagai? —astadai.

Taid apiduru itadai:

—Aapiara arCristo dai Diuusi gootoi —astadai.

³⁰ Damos asuusi samicada dai sai maiaagidina tomali amaadutai.

³¹ Dai amaasi asuusi gaagacai mamaatuldimi dai agidi sai agai viaacatadai amo samicami dai viaacatadai issamicada soimaa taatagi dai agidi sai mosgaji-aadara viaa agitadai taataanadami amadu apapaali taataanadamigada dai amadu amamaatuldiamami samicami. Dai agidi ara masai muaa agitadai dai agidi sai bovaica tasaicada duaaca agitadai. ³² Vassi gomaasi calli salli agidi agai gamamaatardamiga. Taid apiduru covai vaidacai dai bagaidimi. ³³ Taid asuusi ajaco calquiva dai naidi gamamaatardamiga dai bagaimi apiduru aduucai:

—Maitiginamadu aimarda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —astadai.

³⁴ Dai amaasi vai asuusi gamamaatardamiga amadu oodami daida itadai:

—Isamadutai ginoidatucuda liada maitaagai issagi gatagitocagi, dai gaagai isvascara baigaducagi siaduniada gamuaatuda ginvavoitudaitai daida ginoidatucuda.

³⁵ Damos siora ivuaadagi istumaasi agi agai ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu. Damos siora baigadu dai muquiagi ginvavoitudaitai dai agidi Diuusi nioquida agai gia callacara vusaimu. ³⁶ Tumaasi arcagai oodami vatar isgamaitagai vassi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada Diaavora amadu imiagi. ³⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isгаа namquidagi dai callacara vuusiagi. ³⁸ Isamadutai siaa aradagi isgamaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isginvaavoitudai dai ismata ginnioqui aana inismaacada viaa amo samicami ara siaa rogiadamu gaicada sascada ginooaga tagidagi isalasi viaa aana guvucadagai dai diviagi aana taataañicaruda amadu —astadai asuusi.

9

¹ Daid asuusi itadai ara:

—Sallıcadā aangnaagidi sai oidaga ammadutai tami ismaacadā maicoiya agai asta siascadā taa ismaasi siaaco taaanai Diuusi gāguvucadacadā —astatadai asuusi.

² Daidā asuusi bonaadami tasaicadā vaidacai aPiiduru, ammadu Jacovo, ammadu vuaana, amo taca tuvidacarā dai ami asuusi amapadui vuitapi gamamaatardamiga.

³ Daidā ayuucusidā dadadaquitu dai caga tootoatu apa maastu cavai tomali amo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai amamaatardami taa Eliasicaru ammadu Moseesacaru vaidā gaaatagai asuusi ammadu. ⁵ Taidā aPiiduru itatadai asuusi:

—Mamaatatuldiadami, vaasi arcagai istami daraaja aatama tatai duuñi vaica uucusai amoco aapi gavattarā dai amai Moseesa vattarā dai amai Eliasi vattarā —astatadai aPiiduru.

⁶ Amamaatardami aliā duduaadimucataidai, daidā aPiiduru maimaatcatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia amo icomai dai iña, daidā icomai saagida caidatu amo ñiooqui ismaacadā icaiti:

—Idiavar giñmara ismaacadā aliā oigadai aanā cagavav aagiada —ascaiti ñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nanaava agai dai camitaa acacali mosaca asuusi aagi.

⁹ Dai aidasi taaapañimi agai atuvidacaiñdarā, asuusi dai gamamaatardamiga sai maiaagidiña tomali amaadutai istuma taa agai asta siascadā duaacagi agai coidadā saagidaiñdarā.

¹⁰ Cascadā maiaagidi agai tomali amaadutai, dāmos aipaco gantacacaitadai agai istaiya alidi asuusi aagitai isduaaca agai coidadā saagidaiñdarā. ¹¹ Dai amaasi taccacai agai asuusi daidā itatadai:

—¿Tuisidā icaiti amamaatatuldiadami sallıcamı saidā aEliasi aapaga viaacataidai isdiviagi isaapi? —astatadai amamaatardami.

¹² Taidā asuusi aa noragi daidā itatadai:

—Vaavuava istumaasi aagai amamaatatuldiadami Diuusi sallıcamıgadā sai aEliasi viaacataidai isaapaga diviagi dai soñagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidarā giñaagitai aanā ismaacadā viaa amo sallıcamı ansai aliā soimaa taata iñagai dai masai amapiadarā giñviaa agai. ¹³ Dāmos aanā angnaagidi saidā aEliasi cadivia, mataidā idui agaicadā vaasi istumaasi ipali, poduucai isduucatai aagai Diuusi ñiooquidarā masaidā iduñia agaitadai agaicadā —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹⁴ Dai gooquidarā apamu aayi agai siaaco daraajatadai agaa mamaatardami, dai taa mui oodami agai sicoli. Dai ami ammadu gaaatagaitadai aapā amamaatatuldiadami sallıcamı. ¹⁵ Dai aidasidā aoodami taa asuusi vaascatai maitaa isducatai gantatagitoagi dai vui voopoi dai viaatulda agai. ¹⁶ Taidā asuusi taccacai daidā itatadai:

—¿Matumaasi aatagai aapımā ammadā giñmamaatardamiga? —astatadai.

¹⁷ Tai amaadutai ismaacadā ami daraajatadai aa noragi daidā itatadai:

—Mamaatatuldiadami, gavuaapianta giñmara ismaacadā viaa amo Diaavora taañicarudā dai goDiaavora taañicarudā muudutuli. ¹⁸ Tomasiaaco dāvāarapi dadaitudaiña goDiaavora taañicarudā dai totostudai tañidā dai cacarantudai taatamudā, vai cascadā goovai maiviaa gāguvucadaga dai aanā caagidi gamamaatardamiga sai vusaidana goDiaavora taañicarudā tai maitistui —astatadai acalli.

¹⁹ Taidā asuusi baamuan tada daidā itatadai:

—Aapımā oodami maivaavoidaracami, ¿asta siascadā uucami viaacamu aanā isganāmadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali gāali —astatadai asuusi.

²⁰ Matai vuaapi siaaco daacataidai agai. Dai aidasidā aDiaavora taañicarudā taa asuusi suiquituli agai ali gāali taidā ali gāali dāvāarapi gai, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tañidā. ²¹ Taidā asuusi taccacai aogadā daidā itatadai:

—¿Vāquiidā abiaadarā povavueeyi goovai? —astatadai.

TaidΛ loogadΛ itΛtdai:

—Aliducatai abiaadΛrΛ. ²² Dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muiyoco imidagai taiyΛrΛ dadaitudaiña dai suudarΛ muua aliditai. Dai pΛsaapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vΛΛtarΛ, soigi gΛlda aatΛmacΛdΛ dai garsoiña —astΛtdai loogadΛ.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—PΛsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomali Λmo istumaasi maisijaiga —astΛtdai ΛSuusi.

²⁴ TaidΛ ali gΛli oogadΛ gΛgarΛ iña daidΛ itΛtdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñañi nai vaamioma vaavoituda aanΛ —astΛtdai.

²⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isami gΛnΛmpaidimi mui oodami Λgai bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai:

—Diaavora tΛaañicarudΛ maiñioocadami dai maitΛcaidacami aanΛ angΛtΛaanΛi pΛsai vusaiña. Dagitoñi idi ali gΛli dai camavapacΛda Λpamu idiΛrΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²⁶ TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ gΛgarΛ iña dai Λpamu suiquituli ali gΛli, dai vuusaicai muuquiadΛ ducai viaa Λgai ali gΛli vai muidutai pocaitimi sai casi armuquiadΛcatadai. ²⁷ DΛmos ΛSuusi noviaiñdΛrΛ bai dai vañigi taidΛ ali gΛli cΛquiiva.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi vaa Λmo quiyΛrΛ, taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λcovai tΛcacai daidΛ itΛtdai:

—TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ —astΛtdai.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Idi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vusaidaragai cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —astΛtdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi iji Λgai abiaadΛrΛ Galileeamu sΛli dΛgavusai dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai ismatiagi tomali Λmo oodami, ³¹ mamaatΛtuldidatadai Λgai gΛmamaatΛrdamiga cascΛdΛ dai aagiditadai sai Λgai viaacatadai Λmo sΛlicami dai mΛsai tΛΛgida agaitadai aa oodami sai Λgai muua agaitadai sai vΛΛscarΛ Λgai bovaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai. ³² DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaataΛ caΛcatadai istumaasi aagidi ΛSuusi dai duduaadicuitadai Λgai iscΛga tΛcacagi.

³³ Dai amaasi aayi Λgai CapernaumΛrΛ. Dai aidΛsi caΛmo quiyΛrΛ daraajatadai Λgai, taidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapimΛ voyiaiñdΛrΛ iimΛtai? —astΛtdai.

³⁴ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ mosdodoli vii, voyiamu aagaimitadai Λgai sai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga cascΛdΛ. ³⁵ Tai amaasi daiva ΛSuusi dai vaí Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—IsΛmaadutai vaamioma namΛaca liadagi Λgai gΛaagai ismaigΛducΛdΛ liadagi dai gΛaagai issoicΛdagi vΛΛscatai —astΛtdai ΛSuusi.

³⁶ Amaasi bai ΛSuusi Λmo ali gΛli daidΛ gΛmamaatΛrdamiga saagida cΛi dai gooquiΛrΛ mootoi daidΛ itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

³⁷ —TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudai giñmamaatΛtuldiaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami, Λgai giñoigΛdai aanΛ ΛprΛ. Dai Λgai ismaacΛdΛ giñoigΛdai aanΛ Λgai oigΛdai Λgai ismaacΛdΛ giñootoi —astΛtdai ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛVuaana itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmo cΛli vai aagai gΛtΛtΛaaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ. DΛmos maigarΛΛmadu aimΛrai Λgai tΛtai cascΛdΛ dai —astΛtdai ΛVuaana.

³⁹ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—MaitavΛr daidiada. Maitatiipu tomali Λmaadutai isivuaadagi istumaasi gΛgarducami aagaitai giñtΛtΛaraga dai gooquiΛrΛ giññiooquiadagi. ⁴⁰ SioorΛ maitΛrvui

caatΛcagi Λgai gΛrΛpa maasi tΛgito. ⁴¹ TomasioorΛ sioorΛ baigΛΛliaragacΛdΛ gΛnoidagi tomasi Λmo avΛsi suudagi giñvaavoitudaitai aapimΛ sΛΛlicΛdΛ Diuusi maaquimu Λgai Λmo istumaasi cΛΛgaducami.

⁴² TomasioorΛ sioorΛ soimaasi iduiñtulda Λliadagi Λmoco ismaacΛdΛ utudama giñvaavoitudagi sioomΛ ΛrcΛΛgai Λgai vΛΛtarΛ mΛscusivuan vulidagi Λmo gΛΛ mouturui dai gΛΛ suudarΛ daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isΛmaadutai iduñia Λliadagi Λmo istumaasi soimaascami gΛnoonovicΛdΛ siΛpΛ gΛΛΛcasocΛdΛ siΛpΛ gΛvuupujicΛdΛ baiyoma gΛaagai ispoΛliada Λgai ismainoonovΛ siΛpΛ maiΛΛcaso siΛpΛ maivuupuju dai maisiuu ΛDiaavora ΛΛmadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gΛtaatacana dai tomastuigaco mΛΛcana tai baiyoma isimiagi Diuusi ΛΛmadu. ⁴⁹ Dai tomasioorΛ sioorΛ cΛΛgacΛrΛ oidaca Λliadagi aliΛsi soimaasi taatatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ AliΛsi gΛaagai aapimΛ iscΛΛgacΛrΛ oidacagi vai aa oodami ipΛliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Λmo oodami siooma cueeyi cuaadagai yoovicami —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

10

¹ Tai amaasi ΛSuusi ii CapernauumaiñdΛrΛ. Judeea dΛvΛΛriamu vaasadΛrΛ Λaqui Jordán. Tai Λpamu gΛnΛmpagi oodami siaaco daacatadai ΛSuusi vai Λgai ma-maatΛtuldimi poduucai isduucai ivuaadana Λgai vΛΛscΛrΛ. ² Tai ΛΛmoco Λfariseo mi-aadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda Λlidi Λgai ΛSuusi cascΛdΛ tΛcacai sabai oidaga oigaragai isΛmo cΛΛli dagitoagi gΛooñiga. ³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tumaasi gΛntΛjai Moseesacaru? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴ TaidΛ Λfariseo itΛtΛdai:

—ΛMoseesacaru gΛrmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dΛmos sai gΛaagai ismamaa-cadagi Λmo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astΛtΛdai Λfariseo.

⁵ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AliΛsi Λrsoimaasi ivuaadami oodami cascΛdΛ poduucai aagidi Λgai ΛMoseesacaru.

⁶ DΛmos aidΛsi tucamidΛrΛ idui Diuusi gooidigi, idui cΛΛli dai ooqui, ⁷ cascΛdΛ ΛcΛΛli viaa isdagitoagi gΛoooga ΛΛmadu gΛdΛΛ dai vΛΛnagi Λmo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si ΛraliΛmo oodamicagi Λgai. ⁹ CascΛdΛ ismaacΛdΛ Λmapagidi Diuusi Λoodami maitΛgai isdadagitodagi —astΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo.

¹⁰ Dai aidΛsi aayi ΛSuusi Λmo quiiyΛrΛ taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λpamu tΛcacai astΛiya Λlidi Λgai ismaacΛdΛ aagaitadai Λgai. ¹¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SioorΛ dagitoagi gΛooñiga dai vΛΛnagi Λmai ooqui Λgai soimaasi ivueeyi gΛooñiga ΛpΛgadadΛ vui. ¹² Dai isΛmo ooqui dagitoagi gΛcuna dai vΛΛnagi Λmai cΛΛli Λgai ΛpΛ soimaasi ivueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ MΛtai aidΛ vuaapi ΛSuusi chiΛΛqui aali sai taatana. DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ bagaidimi Λoodami ismaacΛdΛ vuaapaimi Λaali. ¹⁴ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi aliΛ baamu daidΛ itΛtΛdai Λgai gΛmamaatΛrdamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aanΛ dai maitavΛr daidiada. Siaaco gataaanΛi Diuusi ΛrΛgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ Λpan ducami aali. ¹⁵ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai sioorΛ maivaavoitudagi Diuusi Λpan ducai Λmo aliducami Λgai maiimimu siaaco gataaanΛi Diuusi —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi Λgai Λaali dai daama darai gΛnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aidΛsi apiaimΛitadai ΛSuusi, tai voiyΛrΛ mΛraitai aayi Λmo cΛΛli dai vuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—Mamaat Δ tuldiadami c $\Delta\Delta$ tuigacami, ¿tuma duuna aan Δ dai v $\Delta\Delta$ scara oidadana Diuusi $\Delta\Delta$ madu? —ast Δ t Δ dai.

¹⁸Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—¿Tuipasi c $\Delta\Delta$ tuigacami giñaagai? Ali Δ madugava c $\Delta\Delta$ tuigacami dai Δ gai Δ rDiuusi.

¹⁹Aapi c $\Delta\Delta$ ga maata istumaasi ip Δ lidi Diuusi isivuaadagi oodami maitiga $\Delta\Delta$ siada gaoñiga, dai maitigacoodadi, dai maitiga $\Delta\Delta$ siada gavustuidaga, dai maitiyaatag Δ da, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada g Δ ooca dai g Δ daada —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁰Taid Δ Δ c $\Delta\Delta$ li aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, v $\Delta\Delta$ si gomaasi ansiaa duatudai aan Δ aliducatai abiaad Δ r Δ —ast Δ t Δ dai.

²¹Taid Δ Δ Suusi baig $\Delta\Delta$ liaragac Δ da n Δ n Δ idi Δ c $\Delta\Delta$ li daidi t Δ t Δ dai:

— Δ mo istumaasi avi $\Delta\Delta$ ga p Δ siduñiagi. Imiñi dai gagara v $\Delta\Delta$ si p Δ stuma viaa dai oida Δ tumiñsi Δ soitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tavaagi Δ r Δ . Dai gooqui Δ r Δ divia daid Δ iñooida. D Δ mos Δ r Δ ga g Δ aagai p Δ sbaig Δ ducagi si Δ duñiada g Δ muaatudagi giñvaavoitudaitai —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²²D Δ mos aid Δ si ca Δ Δ c $\Delta\Delta$ li imaasi alia soig $\Delta\Delta$ li dai im Δ cai soig $\Delta\Delta$ liatugai aliasi Δ rg Δ vidacamicatadai Δ gai casc Δ da.

²³Tai amaasi Δ Suusi aipaco n Δ n Δ aaava daid Δ it Δ t Δ dai g Δ mamaat Δ rdamiga:

—Gia sijaiga isg Δ nviipidacami g Δ ndagituagi isDiuusi t Δ aan Δ dagi dai soic Δ dagi sai c $\Delta\Delta$ ga g Δ nt Δ t Δ gitocana —ast Δ t Δ dai.

²⁴Taid Δ Δ mamaat Δ rdamigada mait $\Delta\Delta$ isducatai g Δ nt Δ t Δ gitoagi pocaititai Δ Suusi, d Δ mos Δ Suusi it Δ t Δ dai Δ pamu:

—Giñaaduñi gia sijaiga is Δ gai ismaac Δ da mos Δ caasi g Δ n Δ vustuidag Δ r Δ t Δ t Δ gitoi dagituagi isDiuusi soic Δ dagi isca Δ ga g Δ nt Δ t Δ gitocagi aliasi g Δ n Δ viiipidacatai Δ gai. ²⁵Siooma maisijaiga Δ mo muura v $\Delta\Delta$ t Δ r Δ isvaquiagi Δ mo oyi d Δ gad Δ amu s $\Delta\Delta$ li is Δ mo g Δ viiidacami dagituagi isDiuusi soic Δ dagi isca Δ ga g Δ t Δ gitocagi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁶Dai aid Δ si ca Δ Δ gai imaasi mait $\Delta\Delta$ isducatai g Δ nt Δ t Δ gitoagi dai aipaco g Δ nt Δ cacai daid Δ icaiti:

—¿Voor Δ istutuidid Δ o isca Δ gac Δ r Δ vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷Taid Δ Δ Suusi vui n Δ n Δ aaava daid Δ it Δ t Δ dai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, d Δ mos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v $\Delta\Delta$ siacatai istutuidi isiduñiagi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁸Tai amaasi it Δ t Δ dai Δ Piiduru:

—Mamaat Δ tuldiadami, aat Δ m Δ viaa v $\Delta\Delta$ si t Δ stuma viaacatadai g Δ oidatucuda Δ r Δ lidityai —ast Δ t Δ dai.

²⁹Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—S $\Delta\Delta$ lic Δ da ang Δ naagidi sai tomasioor Δ sioor Δ dagitoagi g Δ quii dai g Δ sisia $\Delta\Delta$ gi, dai g Δ susuculi, dai g Δ ooga, dai g Δ da $\Delta\Delta$, dai g Δ oof Δ gi, dai g Δ maamara, dai g Δ d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ gi giñvaavoitudaitai aan Δ dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida, ³⁰ Δ gai viaacamu idi oidig Δ r Δ Δ mo sientu vaamioma baabaqui, dai siisia $\Delta\Delta$ gi, dai susuculi, dai d $\Delta\Delta$ d Δ camu, dai maa-maracamu, dai d Δ d Δ v Δ r Δ camu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai si $\Delta\Delta$ scad Δ imiagi Δ gai idi oidigaiñ Δ r Δ v $\Delta\Delta$ scara oidadamu Diuusi $\Delta\Delta$ madu. ³¹D Δ mos m $\Delta\Delta$ ca siaaco gataaan Δ i Diuusi muidutai ismaac Δ da vaamioma t Δ aan Δ i tami m $\Delta\Delta$ ca siooma mait Δ aan Δ damu dai ismaac Δ da siooma mait Δ aan Δ i tami, m $\Delta\Delta$ ca vaamioma t Δ aan Δ damu —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

³²Dai Δ mo imidagai voyamu iim Δ itadai Δ gai cat $\Delta\Delta$ t Δ idimi Jerusaleena Δ Suusi bait Δ qui im Δ itadai g Δ mamaat Δ rdamiga, vaid Δ Δ mamaat Δ rdamigada mait Δ t Δ gaitadai istumaasi g Δ nt Δ t Δ gitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taid Δ Δ Suusi Δ pamu Δ covai vuvaitu Δ baivustaama dan gooca g Δ mamaat Δ rdamiga, dai aagidi isducatai Δ p Δ duña agaitadai Δ gaic Δ da. ³³Daid Δ it Δ t Δ dai:

—Aapim^Λ n^Λidi t^Λscat^Λt^Λaidimi Jerusaleen^Λr^Λ, m^Λsiaaco giñt^ΛΛgida agai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami. Giñt^ΛΛgida magari ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^ΛΛlicami is^Λgai gataañimu m^Λsaid^Λ giñmuaana. Giñt^ΛΛgidamu ^Λgai aa sib^Λad^Λr^Λ oidacami. ³⁴ Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai giñsisiviada magari dai giñmuaa magari. D^Λmos bovaica tasaic^Λd^Λ ^Λpamu duaacamu aan^Λ coidad^Λ saagidañd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁵ Tai amaasi ^ΛJacovo ^ΛΛmadu ^ΛVuaana ^ΛSevedeo maamarad^Λ miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ ip^Λlidi p^Λsiduñiagi t^Λsducatai g^Λaagida ragai —ast^Λt^Λdai.

³⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapim^Λ isiduñia aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

³⁷ Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Si^Λscad^Λ aapi v^ΛΛsia daama ^Λrgabait^Λc^Λaacamicagi g^Λrmaacañi oigaragai t^Λtaid^Λ ^Λr^Λt^Λaan^Λdamicamica aat^Λm^Λ —ast^Λt^Λdai.

³⁸ Tai amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaat^Λ m^Λstumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuid^Λna aapim^Λ issoimaasi taatagi si^ΛΛ soimaa taata iñagai aan^Λ? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Istutuidiat^Λta —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^ΛΛlicad^Λ ^Λrvaavoi. Aapim^Λ gia soimaa taatamu si^ΛΛsi soimaa taata iñagai aan^Λ.

⁴⁰ D^Λmos aan^Λ maitistutuidi isdaraasagi t^ΛΛaan^Λdami baiyoma ^Λagi Diuusi g^Λrooga daraasamu t^ΛΛaan^Λdamicagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Dai aid^Λsid^Λ ^Λgaa baivustaama mamaat^Λrdami cai gomaasi baacoi ^ΛJacovo ^ΛΛmadu ^ΛVuaana vui. ⁴² D^Λmos ^ΛSuusi vai ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—C^ΛΛ maata aapim^Λ sai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu saagida ^Λbait^Λc^Λaacami g^Λpipiooñiga duucaí n^Λidi g^Λaaduñi dai ismaac^Λd^Λ vaamioma gataañi s^ΛΛlicad^Λ t^ΛΛaañicui. ⁴³⁻⁴⁴ D^Λmos aapim^Λ g^Λnsaagida mait^Λaaagai ispoduucái ivuaadagi baiyoma siora ^Λrbait^Λc^Λaacamicagi g^Λaagai issoic^Λdagi v^ΛΛscatai. ⁴⁵ Poduucái isduucái ivueeyi aan^Λ iñsmaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami. Aan^Λ gia divia oidig^Λr^Λ maisiu isgiñsoic^Λdagi aa baiyoma divia aan^Λ dai soic^Λd^Λ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucái c^ΛΛgac^Λr^Λ vuvac^Λna mui oodami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi ^Λgai Jericoo^Λr^Λ dai aid^Λsi cavuvaquimi abiaad^Λr^Λ ^ΛSuusi ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ dai muidutai aa oodami, vai ^Λmo c^ΛΛli main^Λaadami Vatimeo t^ΛΛgiducami Timeo marad^Λ, voi ugidiana daacatai gataan^Λi oidicami. ⁴⁷ Dai aid^Λsi c^ΛΛli ismiaadimi ami ^ΛSuusi otoma iññoquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Suusi Davi cajiudad^Λ soigig^ΛΛlda aan^Λc^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, d^Λmos ^Λc^ΛΛli vaamioma iññacai daid^Λ icaiti:

—Davi marad^Λ soigig^ΛΛlda aan^Λc^Λd^Λ —ascaiti.

⁴⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi c^Λquiva, daid^Λ it^Λt^Λdai g^Λaaduñi:

—Baigovai av^Λr vaid^Λ —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λoodami vai ^Λmain^Λaadami dai av^Λnaquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Baigi g^ΛΛliada, otoma ic^Λquiva, g^Λvaidiava ^ΛSuusi —ast^Λt^Λdai.

⁵⁰ Taid^Λ ^Λc^ΛΛli otoma maigovai daitu g^Λsuaa dai otoma c^Λquivacai ii siaaco daacatadai ^ΛSuusi. ⁵¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapi isg^Λduiñda aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λmain^Λaadac^Λd^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, n^Λada iñ^Λlidi aan^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁵² Taid^Λ ΔSuusi it^ΛΔdai:

—Casi aapi istutuidi isim^Δdagi, giñvaavoitu aapi casc^ΔΔ can^Λn^Λaaava —ast^ΛΔdai.
Mospot^Λ Δgai taid^Λ Δc^ΛΔli istui is^Λn^Λaaavagi, dai oí ΔSuusi voyiamu.

11

¹ Dai aidasi camiaadimi Δgai Jerusaleen^ΔΔ ugidana iim^Λitai Betapagi dai Betania vuid^ΔΔ Oliivosi giidi, taid^Λ ΔSuusi ootoi gooca g^Δmamaat^Δrdamiga. ² Daid^Λ it^ΛΔdai:

—Imivurai m^Δmocoro ali quiiy^ΔΔ, dai m^Δsiuu duucu aiyagi t^ΔΔgimu aapim^Δ Δmo asñiitu vulicami. Δgai maiquiaa dada^ΔΔi tomali Δmaadutai. Upanavurai dai vuaapa.

³ Dai is^Δmaadutai g^Δnt^Δcacagi m^Δstuisid^Δ povueeyi v^ΔΔrai aagida ansai aan^Δ Δgito, ansai otoma Δpamu ootsoda iñagai —ast^ΛΔdai ΔSuusi g^Δmamaat^Δrdamiga.

⁴ Tai Δgai iji, dai t^ΔΔ asñiitu vai Δmo quitaagiñ^Δ vulicatadai voyi^ΔΔ, dai uupai. ⁵ Tai Δmadutai ismaac^ΔΔ ami daraajatadai it^ΛΔdai:

—¿M^Δtuma vueeyi? ¿Tuim^Δasi uupaisai goasñiitu? —ast^ΛΔdai.

⁶ Tai Δgai aa noragi dai aagidi ist^ΛΔdai ΔSuusi tai Δgai dagito m^Δsb^Δquiagi asñiitu.

⁷ Tai Δgai otoma b^Δidacai asñiitu ΔSuusi. Dai asñiitu daama darai g^Δnsusuaa, taid^Λ ΔSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voyi^ΔΔ Δligaimi g^Δnsusuaa dai aa guicuta uusi maamarad^Δ dai voyi^ΔΔ tuajaimi dai poduuc^Δai t^ΔΔgidi Δgai ΔSuusi isali^Δ siaa duutudai.

⁹ Dai Δgai ismaac^ΔΔ bait^Δqui iim^Λitadai dai ismaac^ΔΔ gooqui^ΔΔ iim^Λitadai iñ^Δaquimi daid^Λ icaitimi:

—Ali^Δ siaa duutudai aat^Δm^Δ Diuusi. Aat^Δm^Δ ip^Δlidi sai Diuusi c^ΔΔgac^ΔΔ n^Δijadana goovai ismaac^ΔΔ divia Diuusi guvucadad^ΔΔ. ¹⁰ Dai ali^Δ baig^Δn^Δliadamu v^ΔΔscatai ismaac^ΔΔ t^Δaan^Δda goovai. Goovai Δ^Δrai Davicar^Δ cajjudad^Δ. S^ΔΔlic^ΔΔ siaa duutudai aat^Δm^Δ Diuusi g^Δrbait^Δc^Δaacamiga —asc^Δaitimi Δgai.

¹¹ Taid^Λ ΔSuusi aayi Jerusaleen^ΔΔ, dai vaa Δg^ΔΔ quiuupaigad^ΔΔ Δjudidíu. Dai aipaco n^ΔΔaaava dai n^ΔΔlidi istumaasi oidaga ami, dai gooqui^ΔΔ ii Betaaniumu Δmadu Δbaivustaama dan gooca mamaat^Δrdamigad^Δ, casi Δrurunococatadai casc^ΔΔ.

¹² Dai siaadico aidasi iji Δgai Betaaniaiñ^ΔΔ tai aayi biuugigai ΔSuusi. ¹³ Dai Δgai m^Δcasd^ΔΔ t^ΔΔ Δmo iigosi d^ΔΔΔ c^ΔΔga t^ΔΔdogi aagad^Δ. Dai Δgai ii dai n^ΔΔlidi sabai ibaidaga, Δmos mait^ΔΔ tomali Δmo iibiad^Δ mosg^ΔΔgi aagad^Δ maiquiaa aayi istuigaco ibiatai Δgai casc^ΔΔ. ¹⁴ Amaasi ΔSuusi it^ΛΔdai Δiigosi d^ΔΔΔ:

—Tomali Δmo imidagai camaiugimu tomali Δmaadutai g^Δibaidaga —ast^ΛΔdai.

Vaid^Λ Δmamaat^Δrdamigad^Δ c^ΔΔ.

¹⁵ Dai gooqui^ΔΔ aayi Δgai Jerusaleen^ΔΔ. Dai aidasi vaa ΔSuusi Δg^ΔΔ quiuupaigad^ΔΔ Δjudidíu, dai vuvaidimi v^ΔΔscatai ismaac^ΔΔ ami gagaagarai dai ismaac^ΔΔ gasaap^Δdai. Dai aipaco suuli memesagad^Δ ismaac^ΔΔ cambiando Δjudidíu quiuupaigad^Δ tumiñsigad^Δ Δmadu daraicarud^Δ ismaac^ΔΔ gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali Δmaadutai iscucuuspaticagi g^Δvustuidaga quiuupai Δraana. ¹⁷ Dai g^Δaaagacai mamaat^Δtuldimi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Diuusi ñiooquid^ΔΔ aduuc^Δai oojisi: “Giñquii it^ΔΔgiducamu quii mamaadaragai v^ΔΔtar^Δ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, asc^Δaiti Diuusi ñiooquid^ΔΔ. Δmos aapim^Δ Δpan duuc^Δai ivueeyi Δsivogami tami Diuusi quiid^ΔΔ —ast^ΛΔdai Suusi Δoodami.

¹⁸ Taid^Λ Δbait^Δguucacamigad^Δ Δpapaali Δmadu Δmaat^Δtuldiadami s^ΔΔlicami c^ΔΔ iscaiti ΔSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, p^Δlilitadai isv^ΔΔsi oodami vaavoituda aagaitadai. Vaid^Λ Δoodami v^ΔΔscatai mait^ΔΔgaitadai isducatai g^Δnt^ΔΔgitoagi c^ΔΔc^Δatai isducatai mamaat^Δtuldi ΔSuusi. ¹⁹ Δmos ΔSuusi mostuca tai ii abiaad^ΔΔ.

²⁰ Dai siaadico quiamoco d_Λgavusai _Λgai dai t_{ΛΛ} _Λiigosi d_{ΛΛ}d_Λ vai cagaquisapi tatacad_Λaiñd_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ. ²¹ Taid_Λ _ΛPiiduru t_Λgito daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Mamaat_Λtuldiadami, dañi goiigosi d_{ΛΛ}d_Λ ismaac_Λd_Λ ñiooquidi aapi tacavo tica-gaquisa —ast_Λt_Λdai.

²² Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ S_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ang_Λnaagidi, sai tomasioor_Λ sioor_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ c_{ΛΛ}ga giñvaavoitudadagi c_{ΛΛ}ga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ sijiacami. ²⁴ Casc_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai m_Λsia_Λscad_Λ taan_Λdagi Diuusi _Λmo istumaasi g_Λn_Λmamaadi_Λr_Λ dai m_Λss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ vaavoitudadagi is_Λgai istutuidi isg_Λn_Λmaquiagi viaa-camu aapim_Λ m_Λstumaasi taañiagi. ²⁵ Dai m_Λsia_Λscad_Λ gamamadadagi m_Λsviaacagi _Λmoco g_Λnsaayu oig_Λldavurai, vai giñoo_Λga ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja g_Λnoig_Λldana g_Λns_Λoimaascamiga _ΛΛp_Λ. ²⁶ Dai m_Λsiaapim_Λ mai_Λoig_Λldagi, tomali g_Λnooga ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja mait_Λnoig_Λldamu _ΛΛp_Λ —ast_Λt_Λdai.

²⁷ Dai amaasi aayi _Λgai _Λpamu Jerusaleen_Λr_Λ. Dai aid_Λsid_Λ _ΛSuusi _Λg_{ΛΛ} quiuupaigad_Λr_Λ _Λjudidíu _Λrana aim_Λr_Λaitadai, tai miaad_Λr_Λ guuquiva _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaali _ΛΛmadu _Λmamaat_Λtuldiadami s_{ΛΛ}licami, _ΛΛmadu _Λson_Λr_Λ guucacami, ²⁸ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aapi imaasi? ¿Toor_Λ g_Λmaa s_{ΛΛ}licami p_Λsai pomaasi ivuaadana? —ast_Λt_Λdai.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λan _ΛΛp_Λ g_Λnt_Λcacagi _Λmo istumaasi m_Λsc_{ΛΛ}ga giñaa noragidagi dai giñaa_Λgidagi istumaasi giñt_Λcaca iñ_Λgai, nai aana _ΛΛp_Λ g_Λnaagidagi istuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aan_Λ gomaasi. ³⁰ ¿Toor_Λ ootoi _ΛVuaana sai v_Λpaconana oodami, Diuusi, oodamisio? Aagav_Λr_Λi, noragida —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³¹ Vaid_Λ _Λc_Λc_Λali aipaco g_Λnaagidimi daid_Λ icaiti:

—Ispot_Λiya aat_Λm_Λ sai Diuusi ootoi _ΛVuaana goovai pov_Λrt_{ΛΛ}dan tada t_Λsai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai pot_{ΛΛ}na aat_Λm_Λo sai oodami ootoi —asc_Λiti _Λt_Λt_Λaan_Λdami.

Ali_Λ _Λb_Λiditadai _Λgai _Λoodami casc_Λd_Λ. C_{ΛΛ}ga maat_Λcatadai _Λgai si_Λoodami s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ vaavoitudai si_ΛVuaana _Λr_ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λcatadai.

³³ Dai amaasi it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Maitat_Λmaat_Λ sioor_Λ ootoi _ΛVuaana —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tomali aan_Λ anmait_Λnaagidagi tuduid_Λ istuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aan_Λ gomaasi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

12

¹ Amaasi _ΛSuusi g_Λaaagacai mamaat_Λtuldimi cuentoc_Λd_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λmo imidagai oidacatadai _Λmo c_{ΛΛ}li dai _Λi uuvasi g_Λd_Λv_{ΛΛ}ragana, dai sicolí curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagad_Λ. Daid_Λ idui _ΛΛp_Λ _Λmo vaaqui t_Λcavacami dai abiaad_Λr_Λ nuucadaca _Λgai v_{ΛΛ}si g_{ΛΛΛ}si.

Dai gooqui_Λr_Λ taajucamic_Λd_Λ maa g_{ΛΛΛ}si aa oodami dai m_Λcasi ii. ² Dai aid_Λsi aayi yoovaragai ootoi _Λgai _Λmoco g_Λp_Λiooñiga sai m_Λtaan_Λna _Λaata vuadami _Λuuvasi varagad_Λ si_{ΛΛ}qui _ΛΛcatadai. ³ D_Λmos _Λaata vuadami b_Λi _Λootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugad_Λ dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taid_Λ _Λaamud_Λ ootoi _Λmai piooñi, m_Λtai _Λgai maicarai, dai saasarai mood_Λ dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoi _ΛΛp_Λ.

⁵ Taid_Λ _Λaamud_Λ ootoi _Λmai g_Λp_Λiooñiga, m_Λtai _Λgai muaa. Dai gooqui_Λr_Λ _Λaamud_Λ ootoi mui aa pipiooñi m_Λtai _ΛΛmoco soidoodai dai saasarai tuutucugad_Λ dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai _Λc_{ΛΛ}li _Λmo c_{ΛΛ}li dai ali_Λ oig_Λdaitadai dai cuugat_Λr_Λ ootoi po_Λlilitai: “Giñmara gia siaad_Λr_Λ maisiaa duutudana _Λgai”, as_{ΛΛ}lidi. ⁷ D_Λmos _Λaata vuadami

tΛagacai, aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti: “Gooviava Λgai ismaacΛdΛ ajiagai vΛasi oogadΛ vustuidadΛ glaagai tΛsmuaagi dai poduucai aatΛmΛ artutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bΛi dai muaa dai dΛjoi ugidiana daitu ΛtuucugadΛ —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Dai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛtΛtΛaanΛdami daidΛ itΛtdai:

—¿Isduuñimu Λtuidacami ΛdΛvΛΛrai Λpipiooñi? Divimu Λgai dai codimu Λaata vuadami dai maaquimu Λgai ΛdΛvΛΛrai aa oodami.

¹⁰ AapimΛ cΛΛ maatΛ isduucal oojisi Diuusi ñiooquidarΛ daidΛ icaiti:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacΛdΛ daasa aagai Diuusi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λjudidíu gajiaadΛra viaa agai.

Dai Λgai Λragai vaa ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛda agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi Λramo istumaasi cΛgaduacamicamu Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidarΛ —astΛtdai ΛSuusi.

¹² Dai maatΛ caΛ ΛtΛtΛaanΛdami isΛgai aagada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛdΛ aagai Λcuento.

Dai bΛiya Λlidadai ΛtΛtΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛbΛidadai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛraΛ ootoi ΛtΛtΛaanΛdami ΛΛmoco Λfariseo ΛΛmadu ΛΛmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai nΛidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛΛpiΛraΛ vuaajagi Λgai dudunucamiΛraΛ.

¹⁴ Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, maatΛ aatΛmΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛtdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ismosvuiirumada Λlidadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿TuimΛsidΛ giñvuiirumada Λlidi? GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ gaa namΛquidi aapimΛ Λcuota nai nΛida aanΛ —astΛtdai.

¹⁶ MΛtai tΛΛgi. VaidΛ ΛSuusi nΛnΛidi daidΛ itΛtdai:

—¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛΛtaragadΛ viaa gotumiñsi? —astΛtdai.

TaidΛ Λgaa aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΛgΛΛ maitΛcΛaacami moodΛ dai tΛtaragadΛava —astΛtdai.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Maacavurai ΛbaitΛcΛaacami istumaasi artuidadΛ, dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛragΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛraΛ cascΛdΛ —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛcΛcΛΛli maitΛΛ istumaasi gΛntΛgitoagi caΛcatai isducatai aa noragidi ΛSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji ΛΛmoco saduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. Λsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ, cascΛdΛ itΛtdai Λgai ΛSuusi:

¹⁹ —MamaatΛtuldiadami, Moseesacaru oojisicami gΛrvii vai pocaiti sai isΛmo cΛΛli muquiagi dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidΛ ΛsuculidΛ glaagai isvΛΛnagi Λviuudu dai maamatagi abaana Λgai ismaacΛdΛ muu vΛΛtarΛ.

²⁰ Cuvaracamicatadai gΛnsiΛΛgΛmΛ. TaidΛ ΛvΛΛsi gasiΛΛgi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai Λmo suculidΛ vΛΛna Λviuudu dai muu ΛpΛ maiquiaa maamatacai.

TaidΛ ΛgΛmai suculidΛ vΛΛna dai podui ΛpΛ. ²² VΛΛ cuvaracami podui Λgai vaa ooqui dai vΛΛsi coi maimaamatacai, taida muu Λooqui ΛpΛ. ²³ Dai siΛascadΛ duduaacagi Λgai dai Λpamu oidacagio ismaacΛdΛ ΛrcunadΛcamu Λooqui vΛΛ cuvaracami ΛrcucunadΛcatai

tami oidi daama —astΛtdai Λsaduseo.

²⁴ Tai amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Maic^{aa}ga g^{ant}at^{ag}it^{oi} aapim^Λ maimaat^Λcatai iscaiti Diuusi ñiooquid^Λ dai tomali maimaat^Λcatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Si^Λascad^Λ duduaacagi coidad^Λ camaicu-cuntai tomali maiooñtai, mos^Λpan ducamicana ^Λgai Diuusi t^Λtaañicarud^Λ t^Λvaagi^Λra. ²⁶ G^Λnaagidamu aan^Λ ^Λmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Can^Λidi aapim^Λ Moseesacaru oojad^Λ siaaco ooja ^Λgai istumaasi aagidi Diuusi ^Λmo uusi iipoad^Λaiñd^Λra siaaco m^Λacatadai ta^Λ dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi cat^Λv^Λpi ^Λp^Λdui sicoi Avraañicar^Λ dai Isaacaru dai Jacocar^Λ v^Λasic^Λra pocaiti Diuusi: “Aan^Λ an^Λr^ΛDiuusigad^Λ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ^Λra” —ast^Λadai Diuusi. ²⁷ ^Λgai Diuusi ^Λmadu daraaja t^Λvaagi^Λra Diuusi r^ΛDiuusigad^Λ ismaac^Λd^Λ cat^Λvaagi^Λra daraaja dai ismaac^Λd^Λ iimia ^Λgai t^Λvaagiamu. Cascad^Λ g^Λnaagidi aan^Λ masai maic^{aa}ga g^{ant}at^{ag}it^{oi} aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidad^Λ —ast^Λadai ^ΛSuusi ^Λsaduseo.

²⁸ Tai ami divia ^Λra siaaco daacatadai ^ΛSuusi ^Λmoco ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami, ^Λgai ca^Λ istumaasi aatagaitadai ^ΛSuusi ^Λmadu ^Λsaduseo dai maat^Λcatadai ^Λgai is^ΛSuusi c^Λga aa noragi, cascad^Λ it^Λadai ^Λgai ^ΛSuusi:

—V^Λasi ismaac^Λd^Λ ip^Λlidi Diuusi t^Λsivuaadagi ¿tumaasi vaamioma g^Λaagai t^Λsivuaadagi? —ast^Λadai ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λra: “Giñca^Λcavurai Isireli^Λra oidacami ^Λcliodamiava arg^Λr^ΛDiuusiga dai mos^Λca ^Λmadugava Diuusi. ³⁰ Oig^Λadañi ^Λcliodami g^ΛDiuusi v^Λasi g^Λib^Λdac^Λd^Λ, dai v^Λasi g^Λat^Λgitoidac^Λd^Λ, dai v^Λasi g^Λg^Λvucadac^Λd^Λ”. Goovai r^Λgai ismaac^Λd^Λ vaamioma g^Λaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordad^Λ baitoma pocaidaga ^Λra. “Oig^Λadañi g^Λaaduñi poduucai p^Λsduucai g^Λoig^Λdai aapi ^Λgi”. Goovai v^Λgoocai ^Λgai dai vaamioma g^Λaagai is^Λgiadagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³² Taid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—Gia c^Λga aagai aapi mamaat^Λtuldiadami. Vaavuava ismaac^Λd^Λ aagai aapi, sai mos^Λca ^Λmaduga Diuusi sai maitipu ^Λmai mos^Λca ^Λmoco. ³³ Dai sai g^Λaagai t^Λsoig^Λadagi Diuusi v^Λasi g^Λarib^Λdac^Λd^Λ, dai v^Λasi g^Λart^Λgitoidac^Λd^Λ, dai v^Λasi g^Λarg^Λvucadac^Λd^Λ, dai t^Λsai oig^Λdaiña g^Λaraaduñi poduucai t^Λsduucai g^Λoig^Λdai aat^Λma ^Λgi. V^Λasi gomaasi vaamioma nam^Λga is^Λvustagui dai aa naana maasi ismaac^Λd^Λ coodaiña oodami dai m^Λam^Λidiña Diuusi v^Λatar^Λ siaa duutudaitai Diuusi —ast^Λadai ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami.

³⁴ Dai aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi isc^Λga aa noragi ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—Baitoma maat^Λ ca^Λcan caiti aapi isducatai gata^Λan^Λi Diuusi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Tai tomali ^Λmaadutai camait^Λra^Λli ist^Λcacagi vaamioma.

³⁵ ^ΛSuusi mamaat^Λtulditadai ^Λoodami ^Λg^Λ quiuupaigad^Λra ^Λjudidíu, daid^Λ it^Λadai:

—¿Tuisid^Λ pocaiti mamaat^Λtuldiadami s^Λalicami, said^Λ ^ΛCristo r^ΛDavi cajiudad^Λ?

³⁶ Vai ^Λgai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ib^Λad^Λ daid^Λ icaiti: “^ΛCristo argiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi pot^Λadai ^ΛCristo:

“G^Λmaaquimu aan^Λ ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λd^Λ vaamioma nam^Λga.

Dai ugitudamu aan^Λ v^Λasi ismaac^Λd^Λ g^Λvuid^Λra v^Λat^Λcagi”, ast^Λadai Diuusi.

Ascaiti Davicar^Λ aagaitai ^ΛCristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λr^ΛDavi cajiudad^Λcagi vai ^Λgi ^ΛDavi giñDiuusiga aagadagi? —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Daid^Λ ^Λoodami s^Λalic^Λd^Λ muiducatadai dai baig^Λn^Λliaragac^Λd^Λ ca^Λcatadai istumaasi aagai ^ΛSuusi.

³⁸ Daid^Λ it^Λadai ^ΛSuusi ^Λoodami aid^Λsi mamaat^Λtulditadai:

—Maitavaf ap an duucaí ivuaada aapim g omamaat atuldiadami s allicamic ad, ismaac ad oojoidi iscaac agaducami g naadadagi yuucusi, dai oojoidi m ascucuanadagi g anvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña caac agaduc ad ioma daraicarui ajudidíu quiquiupaigad af, dai siaaco gacuaada goovai caac agaduc ad ioma daraicarui oojoidi isdadar adagi. ⁴⁰ Dai asidiña goovai vipiudu baabaquid avio dai tavapi gamamaadaiña sai maimaat acana oodami issoimaasi ivueeyi agai. Goovai tuduid agai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast at adai Suusi aoodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigad af ajudidíu daacata dai asuusi vuid af acajojoñi siaaco g atuaadana tumiñsi Diuusi aa duiñdad v at af. Daacatai n idi agai vaid ag anvii pidac ad muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñi af. ⁴² Tai ami aayi af af amo viudu soitigami dai amo cajoñi af tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi asuusi vai gamamaat ardamiga daid it at adai:

—S allic ad ang naagidi sai idi viudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi siv ascatai gogaa ismaac ad muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ V ascatai goovai motueeyi ismaac ad cababaivitoc ai, damos goooqui soitigamicatai motuaa v as ismaac ad viaacata dai istuc ad oidacagi —ast at adai asuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai asuusi agaa quiuupaigad af aiñd af ajudidíu tai amaadutai amamaat ardamigad it at adai:

—Mamaat atuldiadami, dañi v as sigiamaasi goojodai ismaac ad ac ad duñisi gogaa quiuupai dai gog af af baabaqui —ast at adai.

² Damos asuusi it at adai:

—Can idi aapim idi g af af baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama amai. V as siaa gaduufimu goovai —ast at adai asuusi.

³ Amaasi iji agai Oliivosi giidiamu, agai arvuid af agaa quiuupaigad af ajudidíu. Dai aidasi ami daiva asuusi, taid af piiduru, amadu ajacovo, amadu avuaana, amadu a and af asi, acovai it at adai agai asuusi:

⁴ —Aat am ipalidi pas g araagidagi aapi si ascad af p aduñia agai gomaasi. ¿Ducatai maat acamu aat am is v as gomaasi casi p aduñia agadagi? —ast at adai.

⁵ Taid asuusi aa noragi daid it at adai:

—G annuacadacavurai, vai tomali amaadutai mait anvupuiirumadaiña. ⁶ Muidutai dadia agai daidi caitdamu: “Aan an af Cristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai.

⁷ Damos masi ascad cajiomacagi aapim cocodi muiyaf af maitavaf duduaadicuda. V as gomaasi gaagai is p aduñiagi. Damos gomaasi maiquiaa arcuugad. ⁸ Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo d v af af oidacami cocoda agai amai d v af af oidacami. Dai muiyaf af gigivucudamu d v af af. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitdamu cocoadami. V as gomaasic ad utudama gaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapim gaagai mas ajagi g annuacadacagi; g ant agida magari bait aguucacami, dai g ang ag atudadamu aapim quiquiupi af. Dai viaacamu aapim isvan guguacadagi dudunucami vuid af dai rarai vuid af giñvaavoitudaitai aapim. Poducaí istuidimu aapim is giñagadagi agai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquiaa ac ai cuugat af taf gaagai isaagidagi v as oidigi daama oidacami isducatai Diuusi caac af vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masi ascad vaama g antuutusagi aapim dudunucami af, maitavaf vuaam an aliada maimaat acatai ist ayagi, tomali mait agai mast at agitodagi. Diuusi g ansoicadamu v af af aagada mastumaasi t agitocagi aid af af.

Aapim Δ maiñiooquia agai mos Δ agi Diuusi Ib Δ ada Δ ganñiooquitudamu. ¹² Dai oodami gat Δ agiada agai Δ agi g Δ nsusuculi dai g Δ nsisi Δ agi masai coodaiña. Dai d Δ ad Δ gat Δ agiada agai Δ agi g Δ nmaamara. Dai maamarad Δ vui v Δ at Δ camu g Δ nd Δ ad Δ dai asta gata Δ an Δ damu coodaragai. ¹³ Dai v Δ asi oidigi daama oidacami g Δ nc Δ adada agai giñvaavoitudaitai aapim Δ . D Δ mos sior Δ mo Δ c Δ aga giñvaavoitudadagi si Δ asi ucami oidacagi oidigi daama Δ gai c Δ agac Δ ra vuvauquimu.

¹⁴ Δ Diuusi ñiooquituldiadamigad Δ Daniel ooja sai divia agai Δ moco ismaac Δ ad Δ s Δ allic Δ ad Δ soimaasi iduñia agai Δ mo istumaasi Δ map Δ c Δ ra siaaco maiviaa Δ gai oigaragai isvap Δ adagi (sior Δ n Δ idagi idi oojai g Δ aagai ismaata Δ ca Δ cagi). Si Δ ascad Δ n Δ ijada oodami ispomaasi Δ p Δ v Δ uimi, amaasi Δ gai ismaac Δ ad Δ tami Judee Δ ra daraajagi g Δ aagai isvoopiagi gigiidamu. ¹⁵ Dai amaasi sior Δ vaaqui daama daacagi aid Δ tas Δ ra ali Δ asi g Δ aagai isotoma voopiagi maivuvaidacai g Δ vustuidaga tuucavid Δ ra. ¹⁶ Dai sior Δ d Δ jiana ajioopadagi, mait Δ aagai is Δ pamu iimiagi g Δ nquiyyamu dai vuiyagi g Δ nyuucusi. ¹⁷ Si Δ soimaa taatamu Δ ooqui ismaac Δ ad Δ noonoacagi si Δ p Δ viaacagi aali sisi Δ dami aid Δ tas Δ ra. ¹⁸ Ali Δ asi g Δ aagai isdaan Δ dagi Diuusi vai mait Δ rtoomococana m Δ si Δ ascad Δ voopiagi. ¹⁹ Ali Δ soimaa taata agai oodami casc Δ ad Δ . Vaamioma soimaasi g Δ taatamu amaasi sitomali Δ mo imidagai aid Δ si abiaad Δ ra idui Diuusi oidigi, dai gooqui Δ ra tomali Δ mo imidagai maipomaasi g Δ taatama. ²⁰ Isbai t Δ v Δ api Δ p Δ aduñiagi gomaasi aid Δ gia v Δ asi coiyantada oodami d Δ mos Diuusi maidagitomu ist Δ v Δ api Δ p Δ aduñi gomaasi Δ gai ali Δ oig Δ dai ismaac Δ ad Δ Δ covai vuvaitu casc Δ ad Δ .

²¹ Amaasi is Δ maadutai pov Δ nt Δ adagi: “Dañi tami daja Δ Cristo”, m Δ si Δ p Δ pov Δ nt Δ adagi: “Dañi m Δ ca daja”, maitav Δ r vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai said Δ Δ raCristo dai pocaitiada agai said Δ Δ rDiuusi ñiooquituldiadamigad Δ , daid Δ ivuaada agai naana maasi g Δ g Δ rducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Δ gai ismaac Δ ad Δ Diuusi Δ agi Δ covai vuvaitu isistuidiagi. ²³ D Δ mos aapim Δ av Δ r baig Δ nduca casc Δ ad Δ Δ quiasd Δ ra abiaad Δ ra g Δ naagidi aan Δ gomaasi.

²⁴ Dai amaasi si Δ ascad Δ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai g Δ iñia agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai t Δ vaagiañd Δ ra, dai v Δ asi istumaasi oidaga t Δ vaagi Δ ra gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi giñt Δ agimu oodami aan Δ iñsimaac Δ ad Δ viaa Δ mo s Δ allicami, iñsim Δ ad Δ ra im Δ ad Δ amu icomai saagida guvucadagaic Δ ad Δ , dai Diuusi dadadaquigad Δ Δ madu. ²⁷ Dai ootosamu aan Δ giñt Δ aañicarai sai Δ gai Δ mpaidana v Δ asi Δ oodami ismaac Δ ad Δ Diuusi Δ covai vuvaitu v Δ asi oidigiaiñd Δ ra dai v Δ asi t Δ vaagiañd Δ ra.

²⁸ Maat Δ vurai aapim Δ idi ñiooqui iñsimaac Δ ad Δ g Δ naagidia iñagai aan Δ aagaitai Δ iigosi: Si Δ ascad Δ momiacagi maamarad Δ dai iipoidagi aagad Δ poduucai camaat Δ ca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucai Δ p Δ m Δ si Δ ascad Δ n Δ ijadagi iscase Δ p Δ vuidagi gomaasi ismaac Δ ad Δ caaagidi aan Δ camaat Δ ca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Iñsimaac Δ ad Δ g Δ naagidi aan Δ Δ rvaavoi sai gomaasi Δ p Δ aduñia agai maiquiaa ugit Δ cai oodami sivi oidacami. ³¹ T Δ vaagi dai d Δ v Δ rai ugitimu, d Δ mos giññiooqui maiugitimu.

³² D Δ mos tomali Δ maadutai maimaat Δ si Δ ascad Δ tomali siuu duucu, tomali Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ t Δ vaagi Δ ra daraajatai maimaat Δ , tomali aan Δ Diuusi marad Δ catai. Mos Δ agi g Δ rooga Diuusi Δ gai dai maat Δ .

³³ Casc Δ ad Δ g Δ aagai m Δ sbaig Δ nducagi, dai gamamadadagi maitav Δ maat Δ si Δ ascad Δ ajia agai Δ caa duucu. ³⁴ Gomaasi Δ r Δ pan ducami Δ mo c Δ ali si Δ ascad Δ imiagi sib Δ cai m Δ acasi. Maiquiaa im Δ cai vipiidiña Δ gai g Δ p Δ ipioñiga Δ madutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aan Δ Δ p Δ imia iñagai dai maimaat Δ siuu duucu divia iñagai casc Δ ad Δ baigav Δ r g Δ nduca maimaat Δ catai siuu duucu divia iñagai aan Δ si Δ mo imidagai urunuco, si Δ p Δ Δ ran tucara, si Δ p Δ cuujuicai tacucu, si Δ p Δ maasica. ³⁶ Todian duucai

divimu aan^Λ dai casc^ΛΔ g^Λaagai m^Λsbaig^Λanducagi. ³⁷ Istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ aapim^Λ arv^Λascatai v^Λatar^Λ. Baigavar g^Λnduca —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

14

¹ Dai gooca tasai vi^Λagacatadai gopascua v^Λatar^Λ. Gopascua ^ΛAsiaa duudagai istuigaco ^Λjudidíu t^Λagitoiña aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λra vuvaitu Ejiipituaiñd^Λra. Vaid^Λ ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^Λmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai b^Λjiagi ^ΛSuusi dai muaagi. ² D^Λamos icaititadai ^Λgai:

—Baiyoma asta si^Λascad^Λ daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduuc^Λai mait^Λrvui baacoagi ^Λoodami —asc^Λiti.

³ Vaid^Λ ^ΛSuusi Betaani^Λra daacatadai Simuñi quidi^Λra. ^ΛSimuñi ^Λquioma viaacatadai ^Λcoocodagai ismaac^ΛΔ duvaldi gatuucuga d^Λmos cadueeyi ^Λgai. Dai aid^Λsi mesa vuid^Λra daacatadai ^ΛSuusi, tai ami divia ^Λmo ooqui dai b^Λacati ^Λmo tucayu alavastroc^ΛΔ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami s^Λalic^ΛΔ nam^Λacami. Dai taapai ^Λtucayu dai ^ΛSuusi mood^Λra t^Λi ^Λasaiti sigian uuvaic^ΛΔ. ⁴ Tai ^Λmoco ismaac^ΛΔ ami daraajatadai ali^Λ baacoi dai aipaco g^Λnaatagidimi daid^Λ icaiti:

—¿Istuisid^Λ siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ C^Λaga g^Λagagaramudai goovai vaamiomac^ΛΔ isvaica siento piisu dai ^Λc^ΛΔ soiñamudai soitutuigami —asc^Λiti.

Dai s^Λalic^ΛΔ baacoi ^Λooqui vui.

⁶ D^Λamos ^ΛSuusi it^Λadai:

—Casiavar maiñioocada aapim^Λ gooqui vui. Goovai ismaac^ΛΔ iñduñi goovai ^Λmo istumaasi c^Λagaducami. ⁷ Soitutuigami v^Λasc^Λra viaacamu aapim^Λ g^Λnsaagida, daid^Λ istutuidi aapim^Λ isc^Λaga iduiñdagi m^Λsi^Λascad^Λ ip^Λliadagi. D^Λamos aan^Λ gia maisiuu v^Λasc^Λra giññajada agai aapim^Λ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. T^Λi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aan^Λ casc^ΛΔ. ⁹ Ismaac^ΛΔ g^Λnaagidi aan^Λ arv^Λaavoi sai tomasiaacoga siaaco g^Λaagadagi Diuusi ñiooquid^Λ v^Λasi oidigi daama g^Λagada agai ^Λpa istumaasi idui idi ooqui v^Λrai poduuc^Λai t^Λagitoda —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ^ΛUudasi Iscaliote, ^Λmoco ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi, ii daid^Λ gaaataga agai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^Λmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai t^Λagida agai ^Λgai ^ΛSuusi. ¹¹ Dai aid^Λsid^Λ ca^Λ ^Λbait^Λguucacami imaasi ali^Λ baig^Λnaali dai aagidi ^Λgai ^ΛUudasi sai aa nam^Λquida agai. Taid^Λ ^ΛUudasi g^Λaagacai gaa isducatai gat^Λgidagi ^ΛSuusi m^Λsai muaana.

¹² Tai aayi ^Λtucamid^Λra tas^Λra ^Λsiaa duudagai istuigaco t^Λagitoiña ^Λjudidíu aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λra vuvaitu Ejiipituaiñd^Λra dai istuigaco g^Λcuaadana paana maicopodaticami, dai g^Λmumueeyiña ^Λmo ali cañiiru dai aa g^Λdadaasdiña Diuusi. Taid^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λramigad^Λ it^Λadai ^ΛSuusi:

—Vaacoga ip^Λlidi aapi t^Λsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai v^Λatar^Λ —ast^Λadai.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi ootoi gooca g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λadai:

—Iimivurai m^Λca g^Λra quiiquiana, dai ami t^Λagimu aapim^Λ ^Λmo c^Λali vai vaigatica agai ^Λmo aayi suudagi v^Λrai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi ^Λgai v^Λrai ami it^Λada ^Λqui^Λcam^Λ: “^Λmamaat^Λtuldiadami icaiti saaco c^Λca ^Λtucavi siaaco gaugia agai ^Λgai idi siaa duudag^Λra cuaadagai ^Λmadu aat^Λm^Λ av^Λra t^Λada”. ¹⁵ Si^Λgai g^Λnt^Λgidamu ^Λmo tuucavi g^Λducami gocua daama vaqui^Λra t^Λcaviacoga, cabaiduñisicami, v^Λrai ami baiduuñi ^Λcuaadagai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹⁶ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ iji dai aayi g^Λg^Λra quiiqui^Λra, dai v^Λasi t^Λ isducatai aagidi ^ΛSuusi. Dai baidui ^Λcuaadagai ^Λsiaa duudagai v^Λatar^Λ.

17 Dai aidasi cadidia ami divia ΔSuusi Δmadu gΔmamaatΔrdamiga. 18 Dai aidasi mesa voidΔra daraajatai gacueeyi Δgai, taidΔ ΔSuusi itΔtdai:

—SΔΔlicΔΔ angΔnaagidi sai Δmaadutai aapimΔ ismaacΔΔ giñΔΔmadu gacueeyi giñΔΔgida agai dudunucami siΔgai giñmuaamu —astΔtdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

19 TaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ aliΔ soigΔnΔli, dai vΔΔscatai tΔcacaimi daidΔ itΔtdaimi:

—¿AanΔnsi ΔpΔ? —astΔi Δmoco.

Tai Δmai potΔi ΔpΔ:

—¿AanΔnsio? —astΔi ΔgΔmai.

20 TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtdai:

—Δmaadutai aapimΔ baivustaama dan goocaiñdΔrΔava. Goovai ismaacΔΔ giñsoiña cueeyi Δgai vaa asocoliΔrΔ. 21 AanΔ iñsmaacΔΔ viaa Δmo sΔΔlicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquidΔrΔ dΔmos siΔsoimaa taatamu gocΔΔli ismaacΔΔ giñΔΔgida agai siomΔ Δrcagaicamudai gocΔΔli vΔΔtarΔ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astΔtdai ΔSuusi.

22 Dai aidasi gacuaadatadai Δgai, taidΔ ΔSuusi bΔi Δpaana dai gamamagi dai saasacai maa gΔmamaatΔrdamiga daidΔ itΔtdai:

—Ugavurai idi paana. Idi Δrgiñtuucuga —astΔtdai.

23 Dai bΔi ΔpΔ Δmo viaacami uuvasi varagadΔ dai gamamadacai maa ΔpΔ tai vΔΔscatai ii ΔvaasuaiñdΔrΔ. 24 DaidΔ ΔSuusi itΔtdai:

—Idi ΔrgiñΔra ismaacΔΔ aastia agai muucucai aanΔ sipoduucai gΔoigΔdamu soimaascamigadΔ tomasioorΔ sioorΔ vaavoitudagi. Dai gomaasicΔΔ canamΔaca agai Diuusi ñiooquidΔ goquirdadΔ. 25 SΔΔlicΔΔ angΔnaagidi, ansai camaiyΔΔda iñagai uuvasi varagadΔ asta iñsiΔΔscadΔ iiyagi utudui mΔΔca siaaco gatΔaanΔi Diuusi —astΔtdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

26 Dai canΔΔcai Δmo nΔidagai iji Oliivosi giidiamu. 27 TaidΔ ΔSuusi itΔtdai:

—VΔΔscatai aapimΔ Δgi giñviaa agai sivi tucarΔ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΔ: “GΔmuaatudamu pasturu sicañiirugadΔ aipaco iimimu”. 28 DΔmos siΔΔscadΔ Δpamu duaaca aanΔ ΔpΔga aimu aanΔ Galileana isaapimΔ —astΔtdai ΔSuusi.

29 Tai amaasi ΔPiiduru itΔtdai:

—Tomasi vΔΔscatai gΔdagito aanΔan gia maitΔdagitoagi —astΔtdai.

30 DΔmos ΔSuusi itΔtdai:

—SΔΔlicΔΔ angΔaagidi sai sivi tucarΔ maiquiaa goocuaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai pΔsgiñmaatΔ —astΔtdai ΔSuusi.

31 DΔmos ΔPiiduru vaamioma guvucamicΔΔ ñioo daidΔ icaiti:

—Tomañsi aapi gΔΔmadu muu maitanΔstuagi iñsigΔmaatΔ —astΔtdai.

Tai vΔΔscatai potΔi ΔpΔ.

32 Dai amaasi aayi Δgai ΔmapΔcΔrΔ siaaco Getasemani tΔΔgidu, taidΔ ΔSuusi itΔtdai gΔmamaatΔrdamiga:

—Tami avΔr daraiva naida aanΔ mΔΔca gamamaadagi —astΔtdai.

33 Dai vaidacai ΔPiiduru, Δmadu ΔJacovo, Δmadu ΔVuaana, dai duaadicudan tadatumi dai soigΔΔlidi. 34 DaidΔ itΔtdai Δgai gΔmamaatΔrdamiga:

—SΔΔlicΔΔ soigΔΔlidi giñibΔdaga muquiadan tada. Tanasi avΔr vii aapimΔ, dΔmos maitavΔr coocosi —astΔtdai.

35 Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi dΔvΔΔrapi daanΔi Diuusi sai isbaigacamudai iducacai maisoimaa taatamudai Δgai istumaasi casi ΔpΔduñia agaitadai aidΔ. 36 DaidΔ aduucacai gamamadai ΔSuusi:

—Giñooga, aapi vΔΔsiaΔcatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aanΔ dΔmos vai maitΔpΔduna iducacai aanΔ ipΔliadagi mosΔca isducacai aapi ipΔlidi —astΔtdai ΔSuusi gΔooga.

³⁷ Dai amaasi ii Δgai siaaco daraajatadai ΔmamaatΔrdamigadΔ vai coocosΔcatadai, daidΔ itΔtΔdai Δgai ΔPiiduru:

—Simuñi, ¿coosopasi? ¿Maitapasistui isnaadagi tomas Δmo ora? ³⁸ MaitavΔr coocosi dai gamamadavurai vai maisoimaasi gΔnduiñtuldana ΔDiaavora. AapimΔ iduñia Δlidi istumaasi Diuusi ipΔlidi dai vΔΔscarΔ maitistui isnaadagi dai midaanΔi aapimΔ Diuusi sai gΔnsoiñana —astΔtΔdai ΔSuusi.

³⁹ Dai imΔcai gamamagi ΔSuusi Δpamu Δgai vaa ñiooquicΔdΔ. ⁴⁰ Dai Δpamu ii siaaco daraajatadai ΔmamaatΔrdamigadΔ vai Δpamu coocosΔcatadai, aliΔ coocosimucata dai Δgai mossusuligΔi vupuidΔ. Dai maimaatΔcatadai Δgai isducatai aa noragidagi ΔSuusi.

⁴¹ Dai Δpamu gamamada Δgai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai gΔmamaatΔrdamiga:

—SiviavΔr gia coocosi daidΔ gΔniibasta. Casia cΔΔgadu, casi ataayi mΔsiuu duucu giñtΔΔgida Δgai aana ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔΔlicami giñtΔΔgida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timΔda. Casia bodΔrΔ imΔi ismaacΔdΔ giñtΔΔgida Δgai —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai ami divia ΔUudasi. Δgai ΔrΔmoco Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdamigadΔ ΔSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Δgai ΔrojootosadΔcatadai Δpapaali baitΔguucacamigadΔ ΔΔmadu ΔmamaatΔtuldiadami sΔΔlicami, Δjudidíu sonΔrguucacamigadΔ ΔΔmadu. ⁴⁴ DaidΔ ΔUudasi ismaacΔdΔ gatΔΔgida agaitadai ΔSuusi caagiditadai Δgai Δoodami:

—IsmaacΔdΔ usupiga aana Δgiava Δgai vΔrai bai dai cΔΔga vulicami bΔcai —astΔtΔdai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, mamaatΔtuldiadami —astΔtΔdai.

Dai usupi. ⁴⁶ MΔtai otoma bai dai vulicami bΔΔcai.

⁴⁷ DΔmos Δmaadutai ismaacΔdΔ ami daraajatadai vusaitu gΔcusiru dai iquitΔ Δmo naacadΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali piooñigadΔ. ⁴⁸ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai Δoodami:

—¿TuimΔsi dada aapimΔ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimΔsi giñbΔquia Δgai, ducami siaana ΔrΔmo Δsivogamicagi? ⁴⁹ VΔΔs tasai gΔnsaagida daacana aana ΔgΔΔ quiuupagadΔrΔ Δjudidíu dai gΔnmamaatΔtuldiña Diuusi ñiooquidΔ, mΔtai tomali Δmo imidagai maitimbΔi. DΔmos poduucai idui aapimΔ vaidΔ ΔpΔduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁵⁰ Tai vΔΔscatai ΔmamaatΔrdamigadΔ voopoi dai ΔΔgi viaa ΔSuusi.

⁵¹ DΔmos Δmo gΔΔli apiaoiditadai ΔSuusi dai maitΔadacatadai yuucusi mosΔmo icuusi tΔigigi mΔtai bai Δgai ΔicusdΔaiñdΔrΔ. ⁵² Tai Δgai anaasi viaa gΔicuusi dai mosmΔΔ.

⁵³ MΔtai bΔidacai ΔSuusi ΔbaitΔcΔaacamigadΔ Δpapaali, taidΔ gΔnΔmpagi vΔΔsi Δpapaali tΔtΔaanΔdamigadΔ ΔΔmadu ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu ΔΔmadu ΔmamaatΔtuldiadami sΔΔlicami. ⁵⁴ VaidΔ ΔPiiduru mosmΔΔcasdΔrΔ oiditadai ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ papaali tuisiquigadΔrΔ ucami. Anaasi tuisicana vii Δgai ΔΔmadu sandaarū gΔucada taí.

⁵⁵ VaidΔ ΔtΔtΔaanΔdamigadΔ papaali ΔΔmadu vΔΔs ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu ΔΔmadu dudunucami gatΔcΔacaitadai astuma soimaasi idui ΔSuusi daida gatΔaañia Δgai muaragai. DΔmos maitΔΔ Δgai istumaasi soimaascami vui ΔSuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagΔi ΔSuusi, dai maiΔmadugan duucai aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagΔi daidi caiti:

⁵⁸ —AatΔmΔ caΔ vaidi icaiti goovai: “AanΔan daitudagi gogΔΔ quiuupagadΔ Δjudidíu ismaacΔdΔ idui oodami dai vaica tasaicΔdΔ Δpamu iduñimu aana Δmai quiuupai dai Δgai maitΔrōodami duñidΔca Δgai”, pocaiti goovai —ascaiti Δoodami.

⁵⁹ DΔmos vΔΔscarΔ maiΔmaduga maasi ñioocai Δoodami.

⁶⁰ Tai amaasi agaa baitacaaacamigada apapaali calquiva vaaacatai saagida daida itadai agai asuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada agai goovai gavui? ¿Maitapas gaaa noragida agai? —astadai.

⁶¹ Damos asuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitacaaacamigada papaali apamu cacacai daida itadai:

—¿Aapipasi aracristo Diuusi marad? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astadai.

⁶² Taida asuusi itadai:

—Ajaa Diuusi maradana. Dai aapima giñtagimu aan siacada Diuusi ismaacada sallowada viaa guvucadagai giñmaquiagi amo sallowami dai giñtagimu aapima siacada lavaagiaiñdar imada aan iicomai saagida —astadai asuusi.

⁶³ Taida abaitacaaacamigada papaali saasarai gavyucusi baamucai cacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma najadami? ⁶⁴ Aapima caca isducatai caiti goovai sai anpan tuiga Diuusi. ¿Matumaasi tagitai? —astadai.

Vai vaaacatai aagidi sai gataanaa muaaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iñapai vuivasada dai gavai daida itadai:

—Maatñi toora gagaga —astadai.

Vaida asandaaru vuivasana gavai.

⁶⁶ Vaida apiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo cusñirugada abaitacaaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naitai istaicovai daja apiiduru calga tagitai naniidi daida itadai:

—Aapiapa ara amadu aimaraiña asuusi Nasareetara oidacada —astadai.

⁶⁸ Damos apiiduru asto daida itadai:

—Maitan maata aan agai, tomali maimaata aan pastumaasi agai aapi —astadai.

Dai ii apiiduru abiaadara dai quitaagiña calquiva. Tai cuujui amo tacu caliada. ⁶⁹ Taida acusñiru arara vui nanaava apiiduru daida itadai agai ismaacada ami daraajatadai:

—Gooviar aduñda gomasapicada —astadai.

⁷⁰ Damos apiiduru asto. Tai bolaacada agai ismaacada ami daraajatadai apamu itadai agai apiiduru:

—Sallowada paraduñda aapi goasuusi. Galileetara oidacami aapi ara di, dai apa maasi ñioocai aapi goasuusi aaduñda —astadai.

⁷¹ Vaida apiiduru galnaasi ñiooquimi daida icaiti:

—Maata Diuusi nai aan maimaata gowali ismaacada agai aapima —astadai.

⁷² Tai arara cuujui tacu caliada, taida apiiduru tagitai istadai asuusi sai maiquiaa cujuicai tacucu goocuja agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaata asuusi. Dai tagito agai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasica galampagi atataanadamigada apapaali, amadu asonarguucacamigada ajudidíu amadu amamaatatuldiadami sallowami, amadu vaaacatai tataanadami. Dai vulicami bacai asuusi dai tagi apilaato. ² Taida apilaato cacacai daida itadai:

—¿Aapipasi arraigada ajudidíu? —astadai.

Taida asuusi itadai:

—Ajaa, poduquiva pasducatai agai —astadai.

³ Vaida atataanadamigada apapaali naana maasicada gapilara vuupaimi. ⁴ Vaida apilaato apamu itadai asuusi:

—¿Maitapas gaaa noragida agai tomali amo ñiooqui? Dañi vlla naana maasicada gapiara gavuupai goovai —astadai.

⁵ Damos Asuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Cascada Apilaato maitagaitadai istumaasi tagitoagi.

⁶ Vaid Apilaato dadagitoña amo maisapicami aid sias duudagara lagi poduucai gaviidacatadai agai isdadagitoldi adagi oodami lagi ismaacada ipali adagi agai. ⁷ Vai ami maisacariara cuupicatadai amo calli Baraavasi tagiducami amadu aa ismaacada coitadai oodami amo cocodiara. ⁸ Tai ami dada oodami dai aagidimi Apilaato saida iduuna poduucai isduucai ivuaadana agai vllasi uumigi. ⁹ Taid Apilaato aa noragi daida itadai:

—¿Ipalidimasi isgandagitolda aan gandraiga? —astadai.

¹⁰ Apilaato maacatadai isatlaanadami gada apapaali vui baacoicatadai Asuusi. Agai calladaitadai Asuusi oidatucuitai mui oodami dai cascada gat lagi Asuusi. ¹¹ Damos atlaanadami gada apapaali avanaqui oodami sai baiyoma gataanana Baraavasi. ¹² Taid Apilaato cacai daidi tadai:

—¿Dai tumaasi ipalidi aapim isidunña aan goocada ismaacada judidú raigada aagai aapim? —astadai Apilaato.

¹³ Tai agai ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁴ Taid Apilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovaio? —astadai.

Tai agai apamu ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁵ Vaid Apilaato maitipaliditadai isvui baacoagi oodami cascada dagitoli Baraavasi, dai gatjai masai gacarsana Asuusi dai gooquiara gatjai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taid asandaaru vaidacai Asuusi tuisicamu dai ami ampagi vllasi asandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daida idunña amo coronai uuparaicada dai calli sai apa maascana amo raí dai poduucai parunai. ¹⁸ Dai vllascatai iñacai daida icaiti:

—Tan calla raigada judidú —ascati.

¹⁹ Dai amo ali uusicada moodara gavai. Dai sisividi, dai gantootonacada guguucai dai sias duutudadan vueeyi. ²⁰ Vllasi poduucai parunai agai dai gooquiara uupasi yuucusi moraduacada dai lagi yuucuseda aadi. Dai gooquiara vusaitu abiaadara dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai amo calli Sireñiara oidacami Simuñi tagiducami agai roogada Leandro amadu Rufo. Dai oidigaiñara imaitadai agai dai amui daivusai matai goguama cusuvi acurusi ismaacada cusuvaticatadai Asuusi.

²² Matai bacai Asuusi amapacara siaaco Gólgota aagaiña saida itaiya alidi oodami mooda. ²³ Dai oida agaitadai agai uvasi varagada cocami vllanacami miira taid Asuusi maitipali isiiyagi. ²⁴ Matai curusiaba siisa. Vaid asandaaru nllanitudai volao dai nada agai sooriatai vuiya agai Asuusi yuucuseda dai astumaasi ajia agai amadutai.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidmasi curusiaba siisa Asuusi. ²⁶ Daida loojai masmaacada oja curusiaba dai agai mastuisida gatjai maaragai, icaiti ara: “Raigada judidú”. ²⁷ Dai abaana Asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco sallisa padara amai curusiaba dai agamai oogisa padara amai curusiaba. ²⁸ Poduucai apadui saida apaduuna ismaacada aagai oojiara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi Cristo”.

²⁹ Dai ismaacada amui dagavusca galnaasi ñiooqui suuligidi Asuusi dai gidai anmoomo parunaitai Asuusi daida itadai:

—Epa aapi pasmaacada pocaiti pasaida istutuidi isdaitudagi agaa quiuupagada judidíu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu,³⁰ calagacara igavuusaída aapi lagi dai tvañi curusaiñdara —astadai.

³¹ Poduucai ara parunai atlaanadamigada papaali amadu amamaatultidiadami sallicami dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Calagacara vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalagacara gavuusaídagi. ³² Isnijada aatama goCristo raigada judidíu issivi tvañiagi curusaiñdara, aida gia vaavoitudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacali ismaacada saigacatadai soimaasi ñioqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vasi oidigi tucapi vii coigasco tasai uucami. ³⁴ Dai aida uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai lagi itiya lidi: Giñdiusiga, giñdiusiga, ¿Tuipasida giñdagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti lagi daida icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi ñioquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai amaadutai mala dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acocamicada, dai amo uusi tavaducami cuagara daí avisocoli dai miaadara dadasdi asuusi sai viusuna daida icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tvaiñdana —ascaiti.

³⁷ Taida asuusi gagara iña daida muu. ³⁸ Vaida agaa icuusi ismaacada agaa quiuupagadara judidíu sagiacatadai an vasi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tcavidara abiaadara matana ucami. ³⁹ Daida acapítan romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi tagacai isducatai iña lagi dai isducatai muu icaiti:

—Sallicada qui ardiuusi maradcatadai gocali —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macasdara naiditadai ara. Lagi saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacada ardada Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja ara Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaiña aidasi Galileana aimaraña lagi. Dai muiducatadai aa ooqui ismaacada oiditadai asuusi Jerusaleenara uucami.

⁴² Dai caurui dai aida baivuaadana judidíu vasiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai maitistuma vaaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateeara oidacami, dai lagi aramo gaa laanadamicatadai ara. Dai lagi nanaacatadai silascada galaanada lagi diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai taí oigaragai dai tvaiñda lagi asuusi tuucugada dai yaasa lagi. ⁴⁴ Taida Pilaato maita isducatai tagituagi maicaga maacatai isbai camuu lagi. Dai vaí acapítan dai taca lagi sabai camuu. ⁴⁵ Vaida acapítan agidi sai camuu. Taida Pilaato maa oigaragai aOsee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taida Osee savali amo icuusi namacami dai tvañi amuuquiada dai icuusiara biisa. Dai amo aitana siaaco cadgarsicatadai ami taa. Dai taagiña daí amo gaa odai. ⁴⁷ Vaida María Madaliña amadu María Osee dada naidi masiaaco taa asuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai ibastaragai tasara, taida María Madaliña amadu María Jacovo dada amadu Salomé, lagi savali sigian uuvadami dai toida lagi amuuquiada. ² Dai tumiñoco lqui iji lagi siaaco yaasapicatadai asuusi. Tasai vusaico aayi lagi. ³ Dai aipaco ganaagidimi lagi daida icaitimi:

—¿Siora maigovai daasamu agaa odai sivaapaquimu aatama? —ascaitimi.

⁴ Dai nηηaavacai tηη ηgηη odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai ηgai vaapa siaaco yaasapicatadai ηSuusi, dai ami tηη ηmo Diuusi tηaañicarudη. ηgai ηpa maasi ηmo gηηli vai sηηlisa padηγη daacatadai, dai mηtana ugurui yuucusidη dai tootoaja. Taidη ηooqui aliη duduaadimu. ⁶ Dηmos ηDiuusi tηaañicarudη itηtadai:

—Maitavηr duduaadicuda. Aapimη gaagai ηSuusi ismaacηdη Nasareetηγη oida-catadai, ηgai mηsmaacηdη curusiaba siisa. Dηmos ηgai caduaaca maitatiipu tami. Nηidavurai movai mηsiaaco tηη. ⁷ Iimivurai dai aagida ηPiiduru ηηmadu ηgaa ma-maatηrdamigadη ηSuusi saidη ηSuusi ηpηga ajiagai Galileeηγη isaapimη. Ami tηηgimu aapimη poduucai isduucai gηnaagidi ηgai —astηtadai ηDiuusi tηaañicarudη.

⁸ Taidη ηooqui voopoi abiaadηγη duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi ηgai tomali ηmaadutai aliη duduaadimucai.

⁹ Aidηsi duaaca ηSuusi ηpηga gηmaasitu ηgai María Madaliña vuitapi ismaacηdηaiñdηγη vuvaitu ηgai cuvaracami Diaavora tηtηaañicarudη. ¹⁰ Tai ηgai ii dai aagidi ηgai ismaacηdη ηηmadu ajioopaiña ηSuusi. ηgai aliη soigηηηlidadai dai suaanηitadai. ¹¹ Dai aidηsi caη ηgai isduaaca ηSuusi, dai isηidi ηooqui ηgai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiηγη ηSuusi gηmaasitu ηma duucai gooca gηoidatucudami vuitapi. ηgai oidigamu iimηitadai. ¹³ Tai ηgai iji dai aagidi ηgaa, dai tomali poduucai maivaavoitu ηgai.

¹⁴ Tai gooquiηγη gηmaasitu ηSuusi ηbaivustama dan ηmoco mamaatηrdami vuitapi aidηsi mesa vuidηγη daraajatadai ηgai. Daidη ηSuusi bagaimi gηmamaatηrdamiga maivaavoidaracatai ηgai maivaavoitudacai ηgai ηgaa ismaacηdη aagidi isηidi isdu-aaca. ¹⁵ Daidη itηtadai:

—Iimivurai vηηsi oidigi daama dai aagida vηηsi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscηηgacηγη vuvaquiyagi. ¹⁶ Dai siorη vaavoitudagi dai gηnvapaconagi ηgai cηηgacηγη vuvaquimu. Dai siorη maivaavoitudagi ηgai Diaavora ηηmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gηgηrducami ivuaadamu siorη giñvaavoitudagi. Vuviadamu ηgai oodamiaiñdηγη Diaavora tηtηaañicarudη giñgυvucadacηdη dai ηmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacηdη maimaatηcana ηgai. ¹⁸ Dai gηnnoonovicηdη vuudamu ηgai gηgηγη cocoyi. Dai isyηηda ηgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai cococoidadη daama daraasadamu ηgai gηnnoonovi sidη ηcococoidadη duduaadηdamu —astηtadai ηSuusi gηmamaatηrdamiga.

¹⁹ Dai aidηsi canaatocai ñiooqui gηrtηaanηdamiga Suusi gηmamaatηrdamiga, taidη Diuusi vaidacai tηvaagiamu dai maa ηmo gηη sηηlicami. ²⁰ Taidη ηmamaatηrdamigadη aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscηηgacηγη vuvaquiyagi vaavoitudacai gηrtηaanηdamiga Suusi Cristo. Dai ηgai vaa Suusi Cristo soicηiña aa duiñdadηγη vai ηgai naana maasi gηgηrducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacηdη aagaiña ηgai ηrvaavoi.

Dai mosηcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teopilo amo istumaasi gaoojidi aanλ. Mui oodami caooja isducatai apλdui aatλmλ garsaagida. ² Agai ooja ismaacλdλ aagidi aa ismaacλdλ arnλijadami. Agai nλidi isducatai apλdui tucamarλ abiaadλrλ, dai agai vaa argamamaatλtuldiadamicatadai Diuusi ñiooquidλ. ³ Aanλ aλpλ cλλga giñtaatacai gatacakai isducatai apλdui tucamidλrλ abiaadλrλ, dai cλλgadu λlidi aanλ isgλoojidagi vλasi gomaasi, ⁴ pai cλλga maatλca aapi ismaacλdλ arvaavoi dai sai maisiu vλasi mλsmaacλdλ glaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidλsidλ λEroodλsi argλλ tλaanλdamicatadai Judeeλrλ, vai ami oidacatadai amo paali Zacaría tλλgiducami, daidλ araduñλcatadai λAviaasicaru. Daidλ λooñigadλ λZacaría Elisabeeta tλλgidu, dai vλgoocatai araaduñλ apaali Aaróñicarλ. ⁶ Dai vλgoocatai aliλ cλλ tuutuiga Diuusi vui, dai cλλga λλgidiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλlidi, dai poduucai tomali λmaadutai maigpilarλ vuupaiña tomali amo istumaasicλdλ. ⁷ Dλmos maimamaracatadai agai, λElisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascλdλ. Casi λroocodamicatadai agai daidλ acλλli casi λrcλliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aλacatadai λZacaría λλmadu λaaduñdλ isiduñiagi gλnaa duiñdaga agλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu. Diuusi pipioñigadλ agai. ⁹ Dai tλcavi daitu amo tumiñsi λλgi poduucai gλviidacatadai λpapaali dai nλida agai soorλ vaacλna agλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu siaaco siaa duutudai Diuusi dai mλidana λcuubimidali. Taidλ λZacaría aayi isvaquiagi agλλ quiuupilarλ dai mλidagi λcuubimidali. ¹⁰ Dai aidλsi mλmλiditadai λZacaría λcuubimidali vλλscatai agaa quidigaiñdλrλ guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai tλλ λZacaría amo Diuusi tλaanλicarudλ vai bo cλaacatadai sλλlisia padλrλ siaaco gamλmλidi cuubimidali. ¹² Dai aidλsi λZacaría tλλ λDiuusi tλaanλicarudλ maitλλ isducatai gλduñiagi dai aliλ duaadimu. ¹³ Dλmos λDiuusi tλaanλicarudλ itλtdai:

—Zacaría, maitiduaadicuda cacaλ Diuusi ismaacλdλ taanλi aapi daanλitai cascλdλ gλooñiga maraata agai amo ali gλλli vλrai Vuaana tλλtλi gλnmara. ¹⁴ Dai baigλnλliadamu aapimλ dai muidutai aλpλ diviacai λali oodami, ¹⁵ Diuusi tλaanλdami duucai nλijada agai agai cascλdλ. Dai agai gia maitayλλda agai uuvasi varagadλ tomali ama maasi ismaacλdλ navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aidλ abiaadλrλ Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai λjudidíu sai cλλga vaavoitudaiña Diuusi λpan duucai λλqui aaduñdλcardu dai muidutai ama duucai gλntλtagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacλdλ arVuaanaca agai aλpλga imimu agai isλtλaanλdami dai Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai λpan duucai λDiuusi ñiooquituldiadamigadλ Eliiasicaru dai aagidamu agai vλasi oodami dλλdλdλ sai λpamu oigλdaiña gλnmaamara dai agai ismaacλdλ soimaasi ivueeyi sai ama duucai gλntλtagitona Diuusi vuitapi λpan duucai aa ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai ganducamu λoodami iibλadλ siλascadλ diviagi λtλaanλdami Cristo —astλtdai λDiuusi tλaanλicarudλ λZacaría.

¹⁸ Amaasi λZacaría tλcakai λDiuusi tλaanλicarudλ daidλ itλtdai:

—Isducatai maatλna aanλ siλrvaavoi ismaacλdλ giñaagidi aapi casi λrcλcλλλiocoidadλ aatλmλ vλgoocatai di —astλtdai λZacaría.

¹⁹ Taidλ λDiuusi tλaanλicarudλ aa noragi daidλ itλtdai:

—Aanλ anλrGavriel daidλ λrootosadλ Diuusi. Agai giñootoi ansaidλ glaagidana goñiooqui ismaacλdλ casi glaagidi aanλ. ²⁰ Dλmos maivaavoitu aapi ismaacλdλ glaagidi

aanΛ cascΛΔ muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siΛΛscadΛ divia gΛmara. Idi gia povΛduñia agai ismaacΛΔ gΛagidi aanΛ siΛΛscadΛ Diuusi ipΛliadagi —astΛtdai Gabriel.

²¹ VaidΛ oodami quidigamadΛΛ guucacatai nΛnΛra ΛZacaría dai maitΛΛgaitadai isgΛnΛldagi maiotoma vuusaicai ΛZacaría ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛΛ judidíu. ²² AidΛsi vuusai ΛZacaría maitistui isñiooquiadagi oodami ismaacΛΔ quidigana guucacatadai. Dai poduucai maí Λgai istΛΛ Λgai Λmo istumaasi ΛgΛΛ quiuupaigadΛΛ judidíu dai cascΛΔ muudutu. Dai seeñacΛΔ ñiooquidi.

²³ AidΛsi caaitu ΛZacaría siΛΛqui tasai gaaata duñia agaitadai ΛgΛΛ quiuupiΛΛ, nora gΛquiiyamu. ²⁴ Dai bo chiΛΛqui tasaicΛΔ tΛΛ Elisabeeta Λmo ali siΛΛñi. Dai taama masaadai maivuusai Λgai gΛquiiyaiñdΛΛ. Dai poduucai gΛtΛgito Λgai: ²⁵ “Λgi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanΛ sicamaitiñcΛΛdadamu oodami”, asΛΛlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicΛΔ Diuusi ootoi ΛGavriel Nasareetamu Galilea dΛvΛΛriΛΛ, ²⁷ sai aagidana Λmo ñiooqui Λmo ali taji María tΛΛgiducami. NasareetΛΛ oidacatadai Λmo cΛΛli Osee tΛΛgiducami dai Λgai ΛrcajiudadΛ Davicaru. Casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai dΛmos maiquiaa Λmapai oidacatadai. ²⁸ AidΛsi aayi ΛGavriel mΛΛca siaaco daacatadai María itΛtdai:

—Baiga, Diuusi cΛΛgacΛΛ gΛnΛidi dai vΛΛscΛΛ gΛΛmadu daja, Diuusi vaamioma cΛΛgacΛΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛΔ ooqui —astΛtdai ΛGavriel.

²⁹ AidΛsi tΛΛ María ΛGavriel dai caí istumaasi aagidi Λgai maitΛΛ isducatai gΛtΛgituagi. “Tuisi povai iñtΛtdai goovai sai Diuusi cΛΛgacΛΛ giñnΛidi”, asΛΛlidi ΛMaría.

³⁰ Tai amaasi itΛtdai Λgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cΛΛgacΛΛ gΛnΛidi. ³¹ Aapi María maraatamu Λmo ali gΛΛli dai Suusi tΛtΛmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ΛSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ΛrDiuusi maradΛ Λvaamioma gΛΛ baitΛcΛaacami. Dai Diuusi maaquimu ΛSuusi sΛΛlicamigadΛ gΛaduñi Davicaru. ³³ Dai vΛΛscΛΛ tΛaanΛdamu Λgai Λjudidíu. Dai tomali Λmo imidagai maiugitimu Λgai sΛΛlicamigadΛ —astΛtdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ΛMaría tΛcacai ΛGavriel:

—¿Ducatai ΛpΛduñia agai goovai ismaacΛΔ giñaagidi aapi? Maiquiaa ΛrvΛΛnacami aanΛ cΛΛli di —astΛtdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidΛ itΛtdai:

—TΛvaañimu Diuusi IbΛadΛ dai gΛΛmadu daacamu. Λgai sΛΛlicΛΔ viaa guvucadagai. CascΛΔ siΛΛscadΛ vuusiagi Λali gΛΛli ismaacΛΔ Suusi tΛΛgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛΔ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gΛaduñi Elisabeeta maraata agai Λmo ali gΛΛli casi ΛrooquimudadΛcatai ismaacΛΔ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istΛΛ Λmo ali siΛΛñi. ³⁷ Diuusi ivueeyi ΛΛgi istumaasi iduñia aliada —astΛtdai Gavriel.

³⁸ TaidΛ María itΛtdai:

—AanΛ iduñimu ΛΛgi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanΛcΛΔ pΛstumaasi giñaagidi —astΛtdai María.

BodΛΛ daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chiΛΛqui tasaicΛΔ cavami ii María gaamu ucoidigamu Λmo ali quiiyamu Judeea dΛvΛΛriΛΛ. ⁴⁰ Dai Zacaría quidiΛΛ vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ AidΛsi María viaatuli Elisabeeta maata taata ΛElisabeeta isoiñi maradΛ Λraana. Dai aidΛ Diuusi IbΛadΛ divia dai ΛΛmadu daaca agai. ⁴² Amaasi gΛgΛΛ ñioo Elisabeeta dai potΛtdai:

—Diuusi vaamioma cΛΛgacΛΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛΔ ooqui. Dai cΛΛgacΛΛ nΛidi Diuusi gΛmara ΛpΛ. ⁴³ NoorΛ aanΛ sidiviaca giñdiviji cΛΛgacΛΛ giñvuviaadamiga dΛΛdΛ. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aanΛ isoiñi giñmara giñΛraana

baigaldacai. ⁴⁵ Ali baigalidi aapi vaavoitudacai siɾpɔduña agai agai ismaacɔda gaaagidi Diuusi taañicarud —astɔɔdai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Ali siaa duutudai aan Diuusi.

⁴⁷ Dai ali baigalidi aan Diuusicɔda ismaacɔda cɔagacɔɔ giñvusasdi.

⁴⁸ Aan arsoitigami vai Diuusi vɔascɔɔ cɔagacɔɔ giñnɔidi.

Dai sivi abiaadɔɔ baitacoga vɔasi aoodami aduucai giñimadamu “Ismaacɔda Diuusi cɔagacɔɔ nɔidi”.

⁴⁹ Agai ismaacɔda sɔalicɔda viaa guvucadagai idui mui naana maasi gagarducami aan giñvɔɔtar.

Sɔalicɔda tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi agai.

⁵⁰ Diuusi vɔascɔɔ soigalidi vɔascataicɔda ismaacɔda siaa duutudai agai.

⁵¹ Mui naana maasi gagarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacɔda.

Diuusi ali siaa arɔɔtudai agai ismaacɔda gagarducɔda ganalidi.

⁵² Diuusi camaitipɔli siɔɔtɔɔaanɔdamicagi agai ismaacɔda vaamioma gataaanɔi, dai cascɔda maa asɔalicamigada asoituuuigami.

⁵³ Dai asoituuuigami ismaacɔda biuugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuucɔda tataasconca agai.

Daid ariricu soituuuigamiɔɔ viaa.

⁵⁴ Diuusi cɔaga nuucada arjudidíu agai arpipiooñigada dai Diuusi ali soigalidi agaicɔda cascɔda.

⁵⁵ Vɔasi gomaasi idui agai poduucai bai duí agai Avraañicaru dai aaaduñda amadu cascɔda.

Dai goñiooqui ismaacɔda bai duí agai artomastuigaco vɔɔtar.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daid María vaica masaadai daja Zacarí quiidiɔɔ daida apamu nora gaguiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai amo ali gɔɔli. ⁵⁸ Aidasi marai agai aaaduñda ismaacɔda miaanioma oidacatadai iji dai maa dadiji dai nɔnɔidi dai poduucai camai agai isDiuusi sɔalicɔda cɔaga tuiga Elisabeeta vuí. Dai baiganalili vɔascatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicɔda apamu iji agai dai maa iquita tuucugada ali gɔɔli dai aaaduñda Zacarí tɔɔtɔɔ agaitadai potagidu aogada cascɔda. ⁶⁰ Taid adɔɔda itɔɔdai:

—Cho, Vuaana tɔɔtɔɔmu aatm —astɔɔdai.

⁶¹ Taid itɔɔdai aaaduñda:

—Tomali amoco gaaaduñi maipotagidu di —astɔɔdai.

⁶² Daid aaaduñda seeñamagi Zacarí maatca aliditai istagiduca agai agai. ⁶³ Taid arZacarí seeñacɔda taí gaaaduñi amo istumaasi istuucɔda oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tagiducamu goovai”, asduucai ooja agai. Tai camaitaa aaaduñda isducatai gantatagituagi tagacai ismaacɔda ooja arZacarí. ⁶⁴ Aidasi quiaa nɔnɔidi aaaduñda ismaacɔda ooja arZacarí taid arZacarí apamu ñioo dai sɔalicɔda cɔaga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ Taid aaaduñda sɔalicɔda duduaadimu apamu ñioocacai arZacarí, vai vɔasi ucoidigana Judeeɔɔ vɔasi aipacoga gnaagidi aoodami isducatai arɔdui ami Judeeɔɔ. ⁶⁶ Vɔasi ismaacɔda cai isducatai arɔdui naana maasi gantatagitoi dai aipaco gantacacai daid icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? Sɔalicɔda Diuusi cɔagacɔɔ nɔidi goovai —ascaiti aoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi Ibada divia dai amadu daja Zacarí arVuaana oogada. Aid arZacarí aagidi agaa oodami istɔɔdai Diuusi Ibada arZacarí dai potɔɔdai:

68 Diuusi cadivia garramadu dai casi caggacarra garvuvaitu cascada alia siaa duutudai aan Diuusi.

Aatama arjudiduu Diuusi maamarada cascada.

69 Diuusi garootosi amo caggacarra garvuviaadamiga ismaacada sallowada viaa guvucadagai.

Dai agai arcajiudad Davicaru ismaacada caga agiditadai Diuusi.

70 Poduucal qui utu oidigara idui Diuusi gaaatagi ganniooquituldiadamiga amadu.

71 Tai agai aagidi gaaaduñicaru iscaggacarra garvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigaruvaada agai garsasaayu dai vasi ismaacada maitroigadai.

72 Dai sai Diuusi soigallida agaitadai gaaaduñicarucada.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi gaaatagi ismaacada idui tucamarra.

73 Goovai argoaatagi caggaducada ismaacada aagidi Diuusi graduñi Avraañicaru dai pocaiti sai sallowada arvaavoi.

74 Dai sai Diuusi garsoña agai sai maisoimaasi gartaatamituldina garsasaayu.

Dai tsai siaa duutudaina aatama Diuusi maiduduaadicuitai.

75 Dai caa vaaadai Diuusi vui.

Dai caga agiditai aatama Diuusi silasi uucami oidacagi aatama amaasi uucami.

76 Dai aapi giñmara poduucal giimadamu oodami Diuusi abaitacaaacami ñiooquituldiadamigada.

Aapi baitaqui imia agai tlaanadami dai mala aagida agai oodami sai bai ganduucana dai silascada mala diviagi tlaanadami sai caggacarra miaadagidana.

77 Dai maatatulda agai aapi oodami sai Diuusi agai dai caggacarra garvuvaidi.

Dai garoigaldi vasi garsoimaascamiga.

78 Diuusi garooga sallowada garoigadai dai soigallidi aatamacada cascada garootosi gamara tvaagiaiñdara.

79 Sai gaaagidana isducatai Diuusi soicai oodami sai caga ganttagitocana tsai vaavoi-tudacai maiimana Diaavora amadu.

Cascada povueeyi Diuusi tsai amadu ajioopaiña.

Ascaili Zacarí.

80 Dai galimi ali gali dai vas tasai vaamioma baljimi gatagitoidaga. Dai aidasi cagaa agai oidigana oidatu asta aidasi gaagacai aagidi agai Diuusi ñiooquida arjudiduu. Dai mala diviacai aagidi agai ismaacada aagidi Diuusi isaagida agai.

2

1 Aidasi vuusai Vuaana aid Augusto argaa baitacaaacamicatadai Roomara. Dai agai tajai gasonara gucacamiga sai alcaldana aoodami dai oojana istaagidu.

2 Aid artuamidaracatadai masalcalda agai vasi aoodami oidi daama oidacami. Aidamasi cali aoodami aid a Sireño arcaigicatadai Siriana. 3 Matai tajai aoodami sai iimana siaaco vuvaaja masi alcaldana. 4 Cascada ii a Osee Nasareetaiñdara Galilea davalariñdara Beleenamu Judeea davalariara. Davicaru arBeleenara vuusaicami dai a Osee arcajiudad Davicaru cascada ii agai Beleenamu masi alcaldana. 5 Dai a Osee vaidacai María Beleenamu. Casi argancuucunamicatadai agai damos maiquiaa amapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai. 6-7 Aidasi aayi agai Beleenara camaitiipucataidai siaaco ganuuliña agai cascada caapayu quiidiara ganuuli agai. Dai aidasi quiaa mala daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Agai artuamidara maradacatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

8 Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gansosoiga cañiru tucara. 9 Tai todian duucal gamaasitu amo Diuusi tlaañicaruda

apastutuuru vuitapi. Tai Diuusi g_Λg_Λvucadac_Λd_Λ cuudan duí ami siaaco daraajatadai agai tai duduaadimu apastutuuru. ¹⁰ Tai pot_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ:

—Maitav_Λr duduaadicuda aapim_Λ. Aan_Λ ang_Λn_Λb_Λidati c_Λlga ñiooqui dai idi ñiooquic_Λd_Λ ali_Λ baig_Λn_Λliadamu aapim_Λ dai v_Λl_Λsi _Λoidacami oidi daama. ¹¹ _Λlquiapo moquiiy_Λr_Λ siaaco oidacatadai Davicaru _Λlquioma movuusai _Λmo c_Λl_Λgac_Λr_Λ g_Λn_Λvuviaadamiga. Agai arg_Λnt_Λaan_Λd_Λmiga Cristo. _ΛCristo icaidaga _Λmo g_Λl_Λ t_Λaan_Λd_Λmi ismaac_Λd_Λ _Λcovai vuusaitu Diuusi sai c_Λl_Λgac_Λr_Λ gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana _Λcaapayu mo caat_Λc_Λmu _Λali g_Λl_Λli biisapicami sit_Λl_Λgimu aapim_Λ dai poduuc_Λi maat_Λmu aapim_Λ sai ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi aan_Λ s_Λl_Λlic_Λd_Λ _Λrvaavoí —ast_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma g_Λn_Λmaasitu Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai agai apastutuuru:

¹⁴ M_Λl_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ v_Λl_Λsi Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ c_Λlga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi c_Λl_Λgac_Λr_Λ n_Λidi oodami.

Casc_Λd_Λ sivi gia cac_Λlga g_Λn_Λiibastacan taadacamu gooidacami.

Asc_Λiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ.

¹⁵ Aid_Λsi iji agai abiaad_Λr_Λ t_Λvaagiamu vaid_Λ apastutuuru aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—Tiim_Λda gaamu moocoro Beleenamu dai n_Λida istumaasi asducatai _Λp_Λdui goovai ismaac_Λd_Λ g_Λraagidi Diuusi —asc_Λiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai m_Λl_Λca t_Λl_Λ agai _ΛMaría dai _ΛOsee dai _Λali si_Λl_Λñi mo caat_Λcatadai siaaco gacuaadana _Λcaapayu. ¹⁷ Most_Λl_Λgacai apastutuuru agai otoma aagidi _ΛMaría _Λl_Λmadu _ΛOsee iscaiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ aagaitai _Λali si_Λl_Λñi. ¹⁸ Dai v_Λl_Λscatai ismaac_Λd_Λ caí ismaac_Λd_Λ aagai apastutuuru camait_Λl_Λ isducatai g_Λnt_Λt_Λgituagi.

¹⁹ Dai _ΛMaría maiugu t_Λgitocana istumaasi _Λp_Λdui. ²⁰ Aid_Λsi ca_Λpamu aa suuli apastutuuru voyamu iim_Λitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai c_Λlga aatagi aatagaimi agai Diuusi v_Λl_Λt_Λr_Λ v_Λl_Λsic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λl_Λ agai dai ca_Λ. V_Λl_Λsi p_Λv_Λdui isducatai aagidi _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ casc_Λd_Λ.

²¹ M_Λtai bo mamacova tasaic_Λd_Λ iquit_Λ tuucugad_Λ _Λali si_Λl_Λñi dai Suusi t_Λl_Λt_Λi. Maiquiaa nonoacatai María abiaad_Λr_Λ aagidi Diuusi t_Λaañicarud_Λ sai Suusi t_Λl_Λt_Λna casc_Λd_Λ Suusi t_Λl_Λt_Λ agai.

²² Dai aid_Λsi casi idui agai v_Λl_Λsi isducatai aagai Moseesacaru s_Λl_Λlicamigad_Λr_Λ said_Λ ivuaadana v_Λl_Λsi _Λooqui si_Λl_Λscad_Λ maamatadagi amaasi b_Λl_Λcai agai _Λali g_Λl_Λli Jerusaleenamu. Dai ami g_Λl_Λ quiuupaigad_Λr_Λ judidíu it_Λt_Λdai agai Diuusi:

—Aat_Λm_Λ ip_Λlidi sai g_Λr_Λmara v_Λl_Λsc_Λr_Λ g_Λl_Λgidiña —ast_Λt_Λdai.

²³ Poduuc_Λi oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ sai v_Λl_Λsi judidíu maamarad_Λ tucamid_Λr_Λ is_Λr_Λc_Λl_Λlicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad_Λ. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca v_Λutu dai gooca tutuugu poduuc_Λi isduuc_Λi oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ.

²⁵ Mo Jerusaleen_Λr_Λ oidacatadai _Λmo c_Λl_Λli Simuñi t_Λl_Λgiducami. Dai c_Λlga _Λl_Λgidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai _Λr_Λmoco _Λl_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ n_Λn_Λr_Λcatadai isdiviagi _Λmaadutai dai soif_Λagi _Λjudidíu vai agai _Λagi gataan_Λdagi g_Λn_Λv_Λl_Λr_Λg_Λr_Λ. Dai Diuusi Ib_Λad_Λ _Λl_Λmadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ib_Λad_Λ Simuñi sai maiquiaa muucuc_Λi agai t_Λl_Λgia agaitadai _ΛCristo ismaac_Λd_Λ ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ib_Λad_Λ ootoi Simuñi g_Λl_Λ quiuupaigad_Λmu judidíu. Tai aid_Λ ami dada Osee _Λl_Λmadu María dai b_Λl_Λcati _Λali g_Λl_Λli daid_Λ iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai _ΛSimuñi b_Λi _Λali si_Λl_Λñi dai siaa duutuli Diuusi dai pot_Λt_Λdai agai Diuusi:

²⁹ T_Λaan_Λd_Λmi, aan_Λ ivueeyi v_Λl_Λsi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cac_Λlga baigiñ_Λliarac_Λd_Λ muuquimu aan_Λ. Casi iñ_Λl_Λgi aapi ismaac_Λd_Λ giñaagidi casc_Λd_Λ.

30 Catlaa aanla idi clla gacarla vuviaadami 31 Ismaacada ootosi aapi vlassi oidi daama oidacami.

32 Idi maatatludamu agai ismaacada maitarjudidíu gñiooqui. Dai idi cllaga ñioocadamu gmaamara judidíu vllatara.

Astatladaí Simuñi.

33 Daidla adladada Suusi maitaa isducatai gantatagituagi caacai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amara. 34 Taidla asimuñi itatladaí:

—Vai Diuusi cllagacarla gannidiña —astatladaí.

Dai gooquiarla itatladaí agai as María lagi:

—Siascada gllaliagi idi ali siansi ismaacada ootoi Diuusi muidutai judidíu cllagacarla vuvaaquimu idicada dai aa mui maicllagacarla vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu.

35 Dai poduucái gmaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sllalicada gllaimu soiliaragai —astatladaí Simuñi as María.

36 Ami Jerusaleenara oidacatadaí amo oocodami Aana tllagiducami. Agai arPanuelicaru maradacatadaí daidla arcajiudadla Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadaí. Aidasida artajicatadaí cunai agai amo cllali. Dai bo cuvaracami uumigicada viuudutu. 37 Dai aidla camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadaí. Dai vllas tasai maitacuaadatai aimaraiña agai agll quiuupaigadamu ajudidíu dai daanaiña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. 38 Aidasi quiaa ami agll quiuupaigadara judidíu guucacatadaí Suusi dladada llmadu Simuñi tai ami divia asana dai laraga siaa duutuli Diuusi dai gooquiarla ii dai mll aagidi vlassi as Jerusaleenara oidacami ismaacada nllaracatadaí isDiuusi cllagacarla vuvaidagi aagaitai as Suusi.

39 Aidasi canaato Osee llmadu María vlassi ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara canoonora Nasareetamu Galilea dlvllarilara. 40 Vaidla lali gllali glllimi dai cllaga bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi cllagacarla naidi.

41 Vlassi uumigi mosaajaiña agll siaa duudagada judidíu vai ajioopaiña dladada as Suusi Jerusaleenamu. 42 Dai amo imidagai caviaacatadaí as Suusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. 43 Dai cadaivunucái agll siaa duudagai tai cavlassi noonora aoodami tai as Suusi anaasi Jerusaleenara vii. Daidla adladada maimaatacatadaí ismomllca vii as Suusi. 44 Povalliditadaí adladada sida as Suusi aoodami saagida imatadaí dai amo tasai iji. Dai gaa agai as Suusi aoodami saagida dai tlcacaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacada maatacatadaí agai, 45 dai maitaa. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

46 Vaica tasai gaa daida tll vai agll quiuupaigadara ajudidíu daacatadaí Suusi llmadu ismaacada gamamaatatludi Diuusi ñiooquida. Dai cllaga gatagito caa dai tlcacai larla.

47 Dai vllascatai ismaacada caa ismaacada aagai as Suusi camaitaa isducatai gantatagituagi. Dai povallidi ducatai mosll cllagadu goovai mooda dai mosll cllaga gaa nonoragidi mastumaasi tlcacai, asallidi. 48 Aidasi adladada tll as Suusi poduucái gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucái gantatagitoi. Daidla adladada itatladaí:

—¿Giñmara tuiyasi povarduñi? Gaooca llmadu aanla alia duduaadimucatai dagaagaitai —astatladaí María.

49 Taidla as Suusi itatladaí:

—¿Tuimlasida giñgaagai? ¿Maitamasmaata aapimla isviaa aanla isiduñiagi istumaasi giñtajai giñoca? —astatladaí.

50 Taidla adladada maimaata caí istumaasi aagidi as Suusi maimaatacatadaí agai isDiuusi gllaooga aagai agai.

51 Taida oí as Suusi gadladada gaamu Nasareetamu dai apiamollsi cllaga lagi gdladla. Daidla adladada maiugu tagitocana vlassi isducatai apavueeyi dai istumaasi aagaiña as Suusi.

⁵² Daid_Λ _ΛSuusi g_{ΛΛ}limi dai vaamioma b_{ΛΛ}jimi g_Λt_Λgitoidaga dai Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _ΛSuusi daid_Λ _Λoodami _Λcaa c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _ΛΛp_Λ.

3

¹ Aid_Λsi _ΛTiverio Sesara _Λr_Λg_{ΛΛ} bait_Λc_{ΛΛ}aacamicatadai Room_Λr_Λ. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai _Λgai, vaid_Λ Ponsio Pilaato _Λr_Λcaigicatadai Judee_Λr_Λ, vaid_Λ Erood_Λsi _Λr_Λcaigicatadai Galilee_Λr_Λ, vaid_Λ _ΛPiili Erood_Λsi suculid_Λ _Λr_Λcaigicatadai Ituree_Λr_Λ _ΛΛmadu Traconiit_Λr_Λ, vaid_Λ Lisaanias _Λr_Λcaigicatadai Aviliñi_Λr_Λ, ² vaid_Λ Aanasi _ΛΛmadu Caifasi _Λr_Λbait_Λguucacamigad_Λcatadai _Λpapaali. Dai aid_Λ _ΛVuaana Zacarí_Λ marad_Λ oidigana oidacatadai taid_Λ Diuusi ootosi _Λmo ñiooqui. ³ Daid_Λ _ΛVuaana muiyap_Λr_Λ aim_Λraiña _Λaqui Jordán ugidiana, dai aagidiña _Λoodami sai _Λma duuca _Λg_Λt_Λt_Λgitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana v_{ΛΛ}si soimaascamigad_Λ dai sai _Λg_Λn_Λvapaconana sai n_Λidiña _Λoodami isca_Λma duuca _Λg_Λt_Λt_Λgito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaí_Λcaru Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ siduñia agai _ΛVuaana mospov_Λdui. Agai aduucai ooja:

Diuusi ootosa agai _Λmo c_{ΛΛ}li sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucai gaaagidamu _Λgai:
 “Si_{ΛΛ}scad_Λ _Λoodami n_Λn_Λr_Λacagi isdiviagi _Λmo bait_Λc_{ΛΛ}aacami g_Λaagai isbaiduiñdiagi voog_Λd_Λ.

Poduucai _ΛΛp_Λ g_Λaagai m_Λs_Λbaiduiñdiagi g_Λn_Λiib_Λdaga caotoma divia agai g_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ.

⁵ Si_{ΛΛ}scad_Λ baiduiñdiagi _Λbait_Λc_{ΛΛ}aacami voog_Λd_Λ siaaco d_Λd_Λcagiga g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga t_Λpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga t_Λpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi g_Λaagai iss_{ΛΛ}li t_Λquiagi.

Dai poduucai _ΛΛp_Λ g_Λaagai isbaiduiñdiagi _Λoodami g_Λn_Λiib_Λdaga.

⁶ Dai v_{ΛΛ}si _Λoodami oidi daama oidacami maat_Λmu isDiuusi _Λr_Λgai ismaac_Λd_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ gavuvaidi”.

Ascaiti Isaí_Λ oojad_Λ.

⁷ Aid_Λsi vuvaaja _Λoodami g_Λn_Λquiiquiaiñd_Λr_Λ sai vapaconana _ΛVuaana taid_Λ _ΛVuaana pot_Λt_Λdai:

—Aapim_Λ ismaac_Λd_Λ dai v_Λi tami ansai g_Λn_Λvapaconana _Λpan ducami coocoyi ismaac_Λd_Λ vopooyi siuu duucu cam_{ΛΛ}jidagi vaoi poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi g_Λntaatatulda agai. _ΛΛp_Λga g_Λaagai iss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λma duuca _Λg_Λt_Λt_Λgituagi aapim_Λ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ G_Λaagai m_Λsc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaca aapim_Λ vai n_Λidiña aa m_Λsc_Λma duuca _Λg_Λt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitav_Λr g_Λnaagiada aapim_Λ aipacoga m_Λsaid_Λ _Λr_Λvraañicar_Λ cajiudad_Λ sai casc_Λd_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λn_Λñidi Diuusi. Aan_Λ ang_Λnaagidi sai asta goooodai ismaac_Λd_Λ modaraaja c_{ΛΛ}ga istutuidi Diuusi isiduñiagi Avraañicar_Λ cajiudad_Λ isip_Λliadagi. ⁹ Diuusi cabai g_Λduu issoimaa taatatuldagi maic_{ΛΛ} tuutiac_Λd_Λ _Λpan duuca _Λmo c_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ guicutai uusi ismaac_Λd_Λ maic_{ΛΛ}gadu iibiad_Λ dai m_Λm_Λidi. Poduucai Diuusi ootosamu _Λoodami ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi m_{ΛΛ}ca siaaco tomastuigaco m_{ΛΛ}cana taí—ast_Λt_Λdai _ΛVuaana.

¹⁰ Amaasi _Λoodami t_Λcacai _ΛVuaana daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuma duuna aat_Λm_Λ sivid_Λo? —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Taid_Λ _ΛVuaana aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λgai ismaac_Λd_Λ g_Λviida gooca vaapasaragai g_Λaagai isoidagi _Λmoco _Λgai ismaac_Λd_Λ maiviaa dai _Λgai ismaac_Λd_Λ g_Λviidacagi cuaadagai g_Λaagai isaa oidagi ismaac_Λd_Λ mait_Λviida —ast_Λt_Λdai _ΛVuaana.

¹² Tai dada _Λmoco tumiñsi vuudami sai vapaconana _ΛVuaana daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, ¿tuma duuna aat_Λm_Λ? —ast_Λt_Λdai.

¹³ TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maitavaamioma gΛtaanΛi tumiñsi mosΛcaasi siΛΛsi maigarsi mΛsgataanΛdagi
—astΛtΛdai ΛVuaana.

¹⁴ Tai dada sandaaru ΛΛpΛ dai tΛcacai ΛΛpΛ:

—¿Dai aatΛmΛ tuma duuna? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai:

—MaitavΛr ΛΛsiada aapimΛ Λoodami tomali Λmo istumaasi guvucadacΛdΛ tomali
maitΛaagai mΛsgΛpiΛr vuupada ismaacΛdΛ maigΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, baiyomavΛr baigΛnΛliada
ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ gamaitΛcΛi —astΛtΛdai.

¹⁵ VΛΛsi Λoodami camaatΛcatadai isDiuusi ootosa agai ΛCristo dai canΛnΛracatadai dai
cascΛdΛ povΛnΛlidadai saidΛ ΛVuaana ΛrΛgai. ¹⁶ DΛmos ΛVuaana potΛtΛdai vΛΛscatai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ gΛnvapaconai dΛmos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona
agai Diuusi IbΛadΛcΛdΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida
agai oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Λgai
vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. AanΛ
tomali maiviaa sΛΛlicami isuupasdagi susuusacadΛ gigiaaragadΛ. ¹⁷ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ
cΛlivai tΛligi bai tueeyi ΛtΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai
ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicΛdΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu
dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimi agai Λgai siaaco tomali Λmo
imidagai maitutucui Λtai —astΛtΛdai ΛVuaana Λoodami.

¹⁸ Dai poduucai dai mui vaamioma ñiiooqui cΛΛgaducami aagidi ΛVuaana Λoodami.

¹⁹ Dai aagidi Λgai ΛΛpΛ Λcaigi EroodΛsi sai aliΛ soimaasi idui Λgai ΛΛsidacai gΛsuculi
Piili ooñigadΛ Erodiiasi, dai sai Λma maasi soimaascami idui Λgai ΛΛpΛ. ²⁰ GooquiΛrΛ
vaamioma soimaasi idui ΛEroodΛsi maisacai ΛVuaana.

²¹ DΛmos aidΛsi maiquiaa gΛmaisatu ΛVuaana Λgai vapacoi mui oodami dai vacoi
ΛSuusi ΛpΛ. VaidΛ ΛSuusi gadaanΛitadai Diuusi dai aidΛsi gadaanΛitadai Λgai Diuusi
tai gΛcupiooco ΛtΛvaagi, ²² tai Diuusi IbΛadΛ tΛvai ΛSuusi daama Λmo tugu maasi. Tai
caidatu Λmo ñiiooqui tΛvaagiaiñdarΛ dai pocaiti:

—AapiapΛ Λrgiñmara nai aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ dai aliΛ baigiñΛlidi aanΛ aapicΛdΛ
—ascaiti Λñiiooqui.

²³ Suusi viaacatadai parΛ Λmo coobai dan baivustaama uumigi aidΛsi
gΛaaga gΛaa duiñdaga. Dai poΛlidadai Λoodami isΛgai ΛrOsee maradΛ. ΛOsee
ΛrmaradΛ Elicaru, ²⁴ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Maatataru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Levícaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Melquicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Anacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Osecaru, ²⁵ ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Matatiasicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Amoosicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Naumacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Eslicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Maataru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Matatiasicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Semeicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Osecaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Oanacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Resacaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Sorovaveelicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Salatíelicaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Melquicaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Adicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Cosaamacaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Elimoodamacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Eracaru, ²⁹ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Osuecaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Elieesicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Oorimacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Mataataru, ³⁰ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Levícaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Simeoñicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Uudacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai

Osecaru, ismaacada armaradacatadai Onanacaru, ismaacada armaradacatadai Eliaaquimacaru,³¹ ismaacada armaradacatadai Meliacaru, ismaacada armaradacatadai Mainanacaru, ismaacada armaradacatadai Mataatacaru, ismaacada armaradacatadai Nataanacaru,³² ismaacada armaradacatadai Davicaru, ismaacada armaradacatadai Isaicaru, ismaacada armaradacatadai Obedicaru, ismaacada armaradacatadai Boosocaru, ismaacada armaradacatadai Salimoonocaru, ismaacada armaradacatadai Naasonocaru,³³ ismaacada armaradacatadai Aminadaavacaru, ismaacada armaradacatadai Araamacaru, ismaacada armaradacatadai Esiroomacaru, ismaacada armaradacatadai Pareesicaru, ismaacada armaradacatadai Uudacaru.³⁴ Ismaacada armaradacatadai Jacocar, ismaacada armaradacatadai Isaacaru, ismaacada armaradacatadai Avraañicaru, ismaacada armaradacatadai Tarecaru, ismaacada armaradacatadai Nacoracaru,³⁵ ismaacada armaradacatadai Serugacaru, ismaacada armaradacatadai Raagucaru, ismaacada armaradacatadai Peleegacaru, ismaacada armaradacatadai Eveelicaru, ismaacada armaradacatadai Salacaru,³⁶ ismaacada armaradacatadai Cainanacaru, ismaacada armaradacatadai Arapaajadacaru, ismaacada armaradacatadai Semicaru, ismaacada armaradacatadai Noecaru, ismaacada armaradacatadai Lamecaru,³⁷ ismaacada armaradacatadai Matusaleenacaru, ismaacada armaradacatadai Enoococaru, ismaacada armaradacatadai Areedicaru, ismaacada armaradacatadai Maalaleelicaru, ismaacada armaradacatadai Cainanacaru,³⁸ ismaacada armaradacatadai Enoosicaru, ismaacada armaradacatadai Setacaru, ismaacada armaradacatadai Adañicaru, ismaacada armaradacatadai Diuusi agai idui Adañi cascada.

4

¹ Taid a Suusi ii aqai Jordánaiñdar a vaid Diuusi Ibada amadu daacatadai dai agai vaa Diuusi Ibada vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidasi mala oidigana divia agai anaasi daja goo coobai tasai. Dai silaqui tasai daja agai camosaagidiña a Diaavora siduñia agai soimaasi. Dai silaqui tasai daja agai oidigana acaqui tasai maitauu agai. Dai asta acaqui tasaicada aayi biuugigai. ³ Amaasi a Diaavora itadai:

—Isaapi arDiuusi marada di aagidañi goojodai vai tascali gnaatona —astadai a Diaavora.

⁴ Taid a Suusi aa noragi daida itadai:

—Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Maisiu mosaca tascalicada istutuidi oodami isoidacagi, gaagiava Diuusi ñiooquidar a”, ascaiti Diuusi ñiooquidar —astadai Suusi.

⁵ Aida a Diaavora vaidacai a Suusi amo ga tuvidacamu dai abiaadar a tatlagidi vasi gagar taanadami ismaacada oidaga oidigi daama dai vasi oodami ismaacada taanai taanadami. ⁶ Daida a Diaavora itadai:

—Vasi goovai ismaacada gatlagidi aana, aana argiñtuidaga. Aana istutuidi ismaquia aagi siora maquia iñliada aana. Aapi angamaquiagi vasi goovai paida artaanadamica. ⁷ Isaapi gatoonacada caquivagi giñvuidar a daida giñsiaa duutudagi vasi argatuidacamu goovai —astadai a Diaavora.

⁸ Taid a Suusi aa noragi daida itadai:

—Imañi tabiaadar a api Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar: “Siaavar duutuada aapima ganDiuusiga dai mosaca agai amoco avar aagiada” —astadai a Suusi.

⁹ Dai gooquidar a vaidacai a Diaavora a Suusi Jerusaleenamu. Dai ami agaa quiuupaigadar a ajudidú daama tasagi daida itadai:

—Isaapi arDiuusi marada di, tabiaadar a matana gasi tuduida. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar:

Diuusi ootosamu gatataañicaru vaid a nuucaticana.

¹¹ Sigadaagidamu agai gannoonovicada pai maisaraana galacaso amo odiaba. Asduu oojisi Diuusi ñiooquidar —astadai a Diaavora.

¹² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ di: “MaitΛagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ idu-una Λmo istumaasi mosnΛida Λlidityai sabai giduuna” —astΛtdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi ΛDiaavora camaitΛgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΛSuusi dagito chiΛΛqui tasai.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi Λpamu aa gΛi Galileeamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daa-catadai cascΛdΛ viaa Λgai guvucadadΛ Diuusi. Dai vΛΛsi GalileerΛ oidacami dai vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai Λgai. ¹⁵ Dai ami GalileerΛ ΛSuusi aipaco aimΛraiña judidíu quiquiuupaigadΛrΛ dai gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscatai goΛΛ cΛΛga ñiooqui aagaiña agaitai ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΛSuusi aayi Nasareetana siaaco gΛΛ Λgai. Dai aidΛsi aayi ibΛstaragai tasΛrΛ ii Λgai judidíu quiuupaigadΛamu ΛΛgi poduucai gΛviidacatadai Λgai cascΛdΛ. Dai cΛquiva dai aaga agai oojai. ¹⁷ TaidΛ Λnuucadacami Λliviiru maa Λliivru ismaacΛdΛ ooja Isaiácaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. Vai Λgai nΛnΛidi dai tΛΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi IbΛadΛ giñΛΛmadu daja.

Diuusi Λcovai giñvuusaitu ansai aanΛ imΛna dai aagidana ΛcΛΛgaducΛdΛ ñiooqui is-maacΛdΛ tagito sioorΛ soicΛdagi vaidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

Dai ansai aagidana aanΛ Λgai ismaacΛdΛ maamaisaca ΛDiaavora sai casi istutuidi isvuvaquiagi.

Dai ansai nΛnΛaavatudana ismaacΛdΛ maiñΛnΛeeyi.

Dai ansai soiñana mΛsmaacΛdΛ soi duucai nΛidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aanΛ Λoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛΛscatai.

Ascaiti Λoojai.

²⁰ Amaasi ΛSuusi cuu Λliivru dai gatΛΛgi dai daiva. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai apianΛnΛidi ΛSuusi. ²¹ Tai Λgai ñioo daidΛ itΛi:

—Siviat caaayi aapimΛ gΛnsaagida ismaacΛdΛ ooja Isaiácaru —astΛtdai ΛSuusi.

²² Vai vΛΛscatai cΛΛga ñioocai agaitai ΛSuusi dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtagituagi caΛcatai ismosΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. Dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—CΛΛ maata aatΛmΛ idi cΛΛli sidΛ rOsee maradΛ daidΛ rtami oidacami —ascaiti Λoodami.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—SΛΛlicΛdΛ povai iñtΛtΛadamu aapimΛ: “PΛssΛlicΛdΛ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtΛtΛadamu aapimΛ ΛpΛ: “Tami siaaco rGΛΛracami aapi igiduñi ΛpΛ istumaasi caΛ aatΛmΛ saidΛ idui aapi CapernaumarΛ”, iñtΛtΛadamu aapimΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²⁴ DaidΛ ΛSuusi vaamioma ñioo daidΛ itΛtdai:

—SΛΛlicΛdΛava rvaavoi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai siΛΛscadΛ gama-maatΛtuldiadagi Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ΛΛgi gΛdΛvΛΛragΛrΛ maiΛΛgidityai caΛcana Λoodami. ²⁵ Goovai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ rvaavoi. ΛΛquioma alia ii biuugigai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ, maiduudu vaica uumigi dan taucami cascΛdΛ. Vai aidΛ oidacatadai Eliasicaru dai muiducatadai vipiuudu ΛpΛ. ²⁶ TaidΛ Diuusi maiotoi Eliasicaru tomali Λmo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Λgai dai baiyoma sibΛcoga ootoi Λgai Λmo viuudu quiidiamu SareepatΛrΛ Sidóni dΛvΛΛriΛrΛ sai soiñana. ²⁷ Dai aidΛsi quiaa oidacatadai Eliasicaru mui judidíu viaacatadai Λcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuuuga. Tai vΛΛscΛrΛ tomali Λmaadutai Λgai maiduaadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi Λmai sibΛaco oidacami Naamán tΛΛgiducami SiriΛrΛ oidacami —ascaiti ΛSuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacada aa Asuusi caa Aoodami dai sallaicada baacoi vui. ²⁹ Dai vaascatai guuquiva dai goguaama vaidacai Asuusi dai vuusaitu Nasareetaiñdara. Nasa-reeta aruranacata dai. Matai tasagi Asuusi amo vavuana dai abiaadara matana daituda agaitadai. ³⁰ Taida Asuusi mossagida daivusai Aoodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii Asuusi Capernaumamu Galilea davalariara. Dai ami mamaatutuldi Aoodami Diuusi ñiooquida amo ibastaragai tasara. ³² Tai camaitaa Aoodami isducatai gantatagituagi caacatai isducatai gamamaatutuldi agai dai apaa asi canga ñioocaitai amo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadara daacatadai amo calli ismaacada viaacatadai amo Diaavora taañicaruda dai gagara iña daida icaiti:

³⁴ —Gardagitoñi. ¿Tuiyasi divia aapi dai garoojutuldi aapi Suusi Nasareetara oida-cami? ¿Garugiuga pasialidi aapi diviacai? Aana gia canga gamaata aapi. Aapiapa araco vuusaidada Diuusi ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ADiaavora taañicaruda.

³⁵ Taida Asuusi bagaimi ADiaavora taañicaruda daida itadai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocalli —astadai Asuusi.

Taida ADiaavora taañicaruda davalarapi daitu calli vaasi Aoodami vuitapi dai vuusai calliaiñdara dai daivunu ii. Dai vaascara tomali amo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai vaasi Aoodami duduaadimu dai apaco ganaagidi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocalli istaanaadagi Diaavora taañicaruda mosaa guvucadacada vai goDiaavora taañicaruda agidi dai otoma vuvacai —ascaiti Aoodami.

³⁷ Daida Aoodami vaasi apaco oidacami aatagaiña dai aagaiña Asuusi.

³⁸ Amaasi Asuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadañdara dai ii Simuñi quiidiamu. Vaida ASimuñi tuumuda sallaicada coococatadai oiditadai toiñdagai. Vaida laaduñda acocoadaa ñiimi Asuusi sai duaaidana. ³⁹ Taida ASuusi miaadara calquiva dai duaadi tai otoma dagito toiñdagai. Tai otoma vañi looqui dai bibi gadadidacami.

⁴⁰ Dai aida acara urunoco duupidatai tasai matai mui vuaapi Asuusi coococoidada mui naana maasi coocodagai viaacami. Vaida ASuusi mostaatamai acococoidada tuutucugada ganoonovicada vai duduaadi. ⁴¹ Dai muidutai acococoidadañdara vuvaja Diaavora taañicaruda. Dai gagara ñioocai ADiaavora taañicaruda daida itadai ASuusi:

—Aapiapa armarada Diuusi —astadai.

Taida ASuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. ADiaavora taañicaruda maacatadai isagai araCristo damos ASuusi maitipaliditadai isaaga agai cascada maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii Asuusi ami Capernaumaiñdara bai maacasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taida Aoodami gaagamu daida aayi siaaco daacatadai agai. Maitipaliditadai Aoodami isimia agai. ⁴³ Damos ASuusi itadai:

—Alia tagito aana isimiagi sibaco gagar quiquiamu apa dai agidagai Aoodami sai Diuusi soicai Aoodami sai callagacara oidacana, cascada giñootoi Diuusi idi oidigara —astadai ASuusi.

⁴⁴ Daida ASuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquida quiquuupaigadara ajudidíu Galileera.

1 Amo imidagai ΔSuusi gΛΛ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Genesareta tΛΛgidu agΛΛ suudagi. Tai mui dada oodami dai camogΛVisa Δoodami dai sΛΛlicΛΔΛ abaana gugucai asta baitoma maioiñitudai caΛca Δlidadai Δgai Diuusi ñiooquidΛ cascΛΔ. 2 TaidΛ ΔSuusi tΛΛ gooca vaarcu agΛΛ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Δvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadΛrΛ dai vaponaitadai gΛnvatopa vuicaru. 3 TaidΛ ΔSuusi ii dai tΛsai vaarcugadΛrΛ Simuñi dai potΛtΛdai ΔSuusi ΔSimuñi sai mΛΛcasioma imitudana Δsuudagi ugidiaiñdΛrΛ. TaidΛ ΔSuusi ami vaarcuΛrΛ daiva dai abiaadΛrΛ mamaatΛtuldi Δoodami Diuusi ñiooquidΛ. 4 Dai aidΛsi canaato ñioo ΔSuusi potΛtΛdai Δgai ΔSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudarΛ avΛr suuliga gΛnvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astΛtΛdai ΔSuusi.

5 TaidΛ Simuñi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami Δmo tucagi gΛraaga aatΛmΛ dai maivui tomali Δmoco, isaapi pocaiti di vΛΛscarΛ atΛsuudarΛ suuligagi govatopa vuvaidacarui —astΛtΛdai ΔSimuñi.

6 Dai mospodui Δgai dai sΛΛlicΛΔΛ mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi Δvatopa vuvaidacarui. 7 Tai mooguvudΛ Δgai gΛnaaduñi ismaacΛΔΛ agΛmai vaarcuΛrΛ daraajatadai sai dadana dai soiñana. Tai Δgai dada dai cΛΛga suusudagi vΛgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi Δvaarcu vΛΛtΛcatali. 8 TΛΛgacai imaasi ΔSimuñi Piiduru gΛtootonacΛΔ cΛquivΛ ΔSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, iñdagitoñi, aanΛrΛmo cΛΛli soimaasi ivuaadami —astΛtΛdai ΔSimuñi.

9 ΔSimuñi aliΛ duaadimucatatadai cascΛΔ. Dai vΛΛsi agaa ΔpΛ ismaacΛΔΛ Δmadu daraajatadai vΛΛscatali duduaadimucatatadai mosΛΛ mui tΛΛgacai vatopa. 10 Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamaradΛ ΔraaduñΔcatadai ΔSimuñi dai duduaadimucatatadai ΔpΛ. DΛmos ΔSuusi potΛtΛdai ΔSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami Δrvatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaadΛrΛ gaagadamu aapi oodami vaidΛ giñoidatucuiña aanΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

11 Dai amaasi cavuvaidacai Δvaarcu agΛΛ suudagi ugidiana anaasi viaa vΛΛsiaΛcatali dai oí ΔSuusi.

12 Amo imidagai ΔSuusi Δmo ali quiiyΛrΛ daacatadai tai ami aayi Δmo cΛΛli ismaacΛΔΛ viaacatatadai Δmo coocodagai ismaacΛΔΛ duvaldi gatucuga. Dai aidΛsi tΛΛ Δgai ΔSuusi gΛtootonacΛΔ cΛquiva dai dΛvΛΛrapi cuiqui dai daañimi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami pΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΛtΛdai ΔcoocoadΛ.

13 TaidΛ ΔSuusi taata gΛnoovicΛΔΛ daidΛ itΛtΛdai:

—IpΛlidiana isgΛduaaidagi. Duaadicami vii —astΛtΛdai.

MospotΛi Δgai tai maigo ii ΔcΛΛli coocodadΛ. 14 TaidΛ ΔSuusi potΛtΛdai sai maiaagidiña tomali Δmaadutai imaasi dai potΛtΛdai:

—Mosai imi dai mΛΛ vuidΛrΛ cΛquiva Δpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatΛcamu Δoodami iscadueeyi aapi —astΛtΛdai ΔSuusi.

15 Dai aidΛsi duduaaidiña ΔSuusi Δmo coocoadΛ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami gΛnΛmpaidimi vΛΛs tasai caΛca Δlidadai Diuusi ñiooquidΛ. Dai sai duduaaidana Δgai coococoidadΛ ΔpΛ. 16 DΛmos ΔSuusi Δcovai vusacΛiña siaaco maitipu oodami dai ami daanΛiña Diuusi sai soiñana.

17 Amo imidagai ΔSuusi gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ vai ami daraajatadai ΔΛmoco fariseo ΔpΛ dai ΔΛmoco mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛΔΛ vΛΛsi ΔmapΛcΛrΛiñdΛrΛ Galilea dada dai vΛΛsi JudeeaiñdΛrΛ dai JerusaleenaiñdΛrΛ. TaidΛ ΔSuusi Diuusi guvucadadΛcΛΔΛ duduaadi ΔcoococoidadΛ. 18 Tai ami dada ΔΛmoco

cΛcΛΛli dai bΛΛcaticatadai uusiΛrΛ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoifiaigi vai Λgai vaasa Λlidadai tuucavi siaaco daacatadai ΛSuusi. ¹⁹ DΛmos maitΛtΛΛgaitadai siaa sΛΛli vaasagi Λgai ΛcoocoadΛ gΛvistudicatadai oodami cascΛdΛ. Dai vaaqui daama tΛΛtΛsai dai abiaadΛrΛ cupiooco dai amui sΛΛli tΛvañi ΛcoocoadΛ sueeyiΛrΛ vΛΛsi Λoodami saagida sΛΛli dai aitu siaaco daacatadai ΛSuusi. ²⁰ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi siΛΛsi vaavoitudaitadai Λgai, potΛtΛdai Λgai ΛcoocoadΛ:

—Giñaduñi gΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtΛdai.

²¹ Amaasi ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo ΛΛgi gΛntΛtΛgitoimi dai povΛnΛlidi: “Sioora idi cΛΛli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaogΛldiadagi gasoimaascamiga mosΛΛgi Diuusi”, asΛnΛlidi Λgai.

²² DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ispomaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtΛdai:

—¿TuimΛsi poduucai gΛntΛtΛgitoi aapimΛ? ²³ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaa-gagi: “GΛsoimaascamiga caoigΛldi”, siΛpΛ potΛΛdagi: “CΛquivañi dai aimΛrda”?

²⁴ GΛntΛΛgidamu aanΛ aapimΛ iñsaanΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaogΛldiadagi gasoimaascamiga —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

Dai amaasi potΛtΛdai Λgai ΛcΛli coocoadΛ:

—Aapi angΛaagidi vañigiñi dai bΛi gΛsuaa dai imΛda gΛquiiyamu —astΛtΛdai.

²⁵ MospotΛi ΛSuusi tai otoma vañi ΛcoocoadΛ vΛΛscatai vuitapi dai bΛi gΛsuaa istuucΛrΛ caatΛcatadai dai nora gΛquiiyamu dai cΛΛga ñiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vΛΛscatai Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi dai cΛΛga ñiooquimi Diuusi vui. Dai dudu-aadimucatai pocaiti:

—Sivi gia tΛΛ aatΛmΛ istumaasi gΛgΛrducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai ΛSuusi abiaadΛrΛ dai tΛΛ Λmo cΛΛli tumiñsi vuudami. Λgai Leví tΛΛgidu dai daacatadai quiiyΛrΛ siaaco gΛvuudana tumiñsi dai potΛtΛdai ΛSuusi:

—Giñoidañi —astΛtΛdai.

²⁸ Amaasi ΛLeví cΛquiva dai anaasi viaa vΛΛsiaΛcatai dai oí ΛSuusi.

²⁹ Dai gooquiΛrΛ ΛLeví idui Λmo gΛΛ vagimi gΛquiiyΛrΛ ΛSuusi vΛΛtarΛ dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidΛrΛ Λгаа ΛΛmadu.

³⁰ VaidΛ Λfariseo ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aatagidi ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai potΛtΛdai:

—¿TuimΛsidΛ gacueeyi dai gayΛΛyi aapimΛ gotumiñsi vuudami dai gosoimaasi ivuaadami ΛΛmadu? AapimΛ maicΛΛga ivueeyi —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ.

³¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrcoococoidadΛ maitΛgito duduaaidiadami mosΛΛgi coococoidadΛ.

³² Poduucai aanΛ ΛpΛ maicΛcΛΛgaducΛdΛ vΛΛtarΛ divia mosΛΛgi soimaasi ivuaadami vΛΛtarΛ antdivia aanΛ vai Λmaa duucai gΛntΛtΛgitona —astΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Amaasi Λgai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ mosΛΛ maitacueeyi dai mosΛΛsi gamamadaiña ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana daidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λfariseo. Dai aapi gΛmamaatΛrdamiga vΛΛscΛrΛ gacueeyi dai gayΛΛyi —astΛtΛdai Λgai.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi ΛvapaidarsicΛdΛ Λmo cunataragiΛrΛ siΛΛscadΛ quiaa daraa-jagi Λcuucuntadami? ³⁵ DΛmos todian duucai gΛmuuatudamu ΛcΛΛli amaasi maitaugimu ΛvapaidarsicΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

³⁶ Dai apiamamaatΛtuldi dai potΛtΛdai:

—Tomali Δ maadutai maisaranan tada Δ mo ipuurui utuudui dai Δ c Δ d Δ daasdagi Δ mo ipuurui caliñdad Δ . Ispoduuñiagi Δ gai siaa tuidimu Δ ipuurui utuuduc Δ d Δ dai v Δ Δ sc Δ r Δ Δ icuusi utuuduc Δ d Δ maic Δ Δ ga viimu Δ ipuurui caliñdad Δ r Δ . ³⁷ Tomali Δ maadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi c Δ c Δ Δ liocoidad Δ r Δ ispoduuñiagi Δ valienti utuudui cocopoñtudamu Δ ojoogi dai siaa tuidimu v Δ Δ si si Δ Δ si Δ valienti Δ caasi Δ ojoogi. ³⁸ Casc Δ d Δ g Δ aagai isoojogi uutuducami Δ r Δ tuaadagi valienti utuudui dai poduucai maisiaa tuid Δ r Δ i Δ valienti tomali Δ ojoogi. ³⁹ V Δ Δ scatai ismaac Δ d Δ y Δ Δ yi valienti caliñdad Δ gooqui Δ r Δ maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma v Δ Δ ñiga caliñdad Δ —ast Δ t Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

Gomaasi aagidi Δ Suusi Δ oodami c Δ Δ ga maat Δ catai is Δ oodami apiavaamioma c Δ Δ ga vaavoitudai Δ Δ quid Δ g Δ nvaavoidaraga dai maisiu utuuduc Δ d Δ mamaat Δ tuldaragad Δ Δ Suusi.

6

¹ Δ mo imidagai ib Δ staragai tas Δ r Δ Δ sicami saagida im Δ itadai Δ Suusi vaid Δ Δ mamaat Δ rdamigad Δ vaiñcumaimi t Δ ligi muurad Δ dai g Δ nnoonovic Δ d Δ calivaimi dai cuumimi. ² Tai Δ maadutai Δ fariseo it Δ t Δ dai:

—¿Tuim Δ sid Δ ivueeyi aapim Δ aa duiñdagai ismaac Δ d Δ maitiipu oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai tas Δ r Δ ? —ast Δ t Δ dai.

³ Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—¿Maitam Δ squiaa n Δ idi aapim Δ oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicar Δ u Δ mo imidagai aid Δ si Δ gai Δ Δ madu aaduñd Δ biuugicoi? ⁴ Vaa Δ gai Δ quiyy Δ r Δ siaaco siaa duutudaiña Δ judidíu Diuusi dai vui Δ paana daasdarad Δ Diuusi dai uu Δ gai dai oi g Δ aaduñi ismaac Δ d Δ Δ Δ madu daraajatadai. Daid Δ Δ paana mos Δ Δ gi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi Δ Δ gi poduucai viituli Moseesacaru casc Δ d Δ , tai v Δ Δ sc Δ r Δ vui Δ Davicaru dai uu.

⁵ Dai pot Δ t Δ dai Δ Δ p Δ :

—Aan Δ viaa Δ mo s Δ Δ licami casc Δ d Δ viaa aan Δ s Δ Δ licami isaagagi istumaasi Δ p Δ duuñiagi ib Δ staragai tas Δ r Δ —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁶ Δ Δ p Δ Δ mo ib Δ staragai tas Δ r Δ judidíu quiuupaigad Δ r Δ vaa Δ Suusi dai g Δ aagacai ma-
maat Δ tuldi Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ . Tai ami vaa Δ mo c Δ Δ li ismaac Δ d Δ gaquisapicatadai
novid Δ s Δ Δ lisia pad Δ r Δ . ⁷ Vaid Δ Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s Δ Δ licamigad Δ Δ Δ madu
 Δ fariseo soobidacatadai Δ Suusi sabai duaaidana ib Δ staragai tas Δ r Δ dai poduucai vi-
aacagi istuc Δ d Δ g Δ p Δ i Δ r Δ vuaajagi Δ gai Δ Suusi. ⁸ D Δ mos Δ Suusi maat Δ catai ismaasi
g Δ nt Δ t Δ gitoitadai Δ gai daid Δ it Δ t Δ dai Δ c Δ li ismaac Δ d Δ gaquisapicatadai novid Δ :

—C Δ quivañi dai m Δ Δ Δ r Δ n Δ si c Δ quiva —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ c Δ li c Δ quiva dai ami c Δ quiva siaaco aagidi Δ Suusi. ⁹ Amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai
 Δ gaa:

—Giñaagidavurai Δ mo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai
tas Δ r Δ istumaasi c Δ Δ gaducami maic Δ Δ gaducami sio, c Δ Δ gac Δ r Δ vuvaidagi oodami
coodagi sio? —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

¹⁰ Amaasi Δ Suusi n Δ n Δ idi v Δ Δ scatai ismaac Δ d Δ ami daraajatadai dai pot Δ t Δ dai Δ gai
 Δ c Δ li:

—Giñuuliñdañi g Δ novi —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ c Δ li uuliñi g Δ novi dai cac Δ Δ ga duaadicami vii. ¹¹ Taid Δ Δ gaa s Δ Δ lic Δ d Δ baacoi
dai aipaco g Δ nt Δ cacaimi astumaasi istuuidi isiduuñiagi Δ Suusi vui.

¹² Amaasi ii Δ Suusi Δ mo giidiamu dai daañia Δ gai Diuusi sai soiñana dai Δ mo tucagi
anaasi siaa daan Δ itai Diuusi. ¹³ Dai aid Δ si camaasi Δ gai vaí g Δ mamaat Δ rdamiga dai
 Δ covai vuvaitu baivustaama dan gooca Δ gai saagidaiñd Δ r Δ said Δ Δ rojootosad Δ cana.

¹⁴ Dai pot^{AA}Agidu Agai: Amoco ArSimuñi taid^A ASuusi Piiduru t^{AA}tai ^{AA}p^A, dai Aand^Aasi ^{AA}p^A Simuñi suculid^A, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo marad^A, dai Simuñi Agai ArAmoco zelolote saagidaiñd^A, ¹⁶ daid^A Uudasi Jacovo suculid^A, daid^A Uudasi Iscaliote ismaac^Ad^A gooquiarioma gat^{AA}gi ASuusi.

¹⁷ Daid^A ASuusi t^{AA}vai giidiaiñd^A v^{AA}scatai Agai ^{AA}madu. Dai ^{AA}map^Ac^Ara siaaco t^{AA}paalica c^Aquiva ASuusi mui g^{AA}mamaat^Ardamiga ^{AA}madu dai oidacatadai ^{AA}p^A mui oodami v^{AA}asi Judeea d^{AA}v^{AA}riañd^A dai Jerusaleenaiñd^A dai coastaiñd^A siaaco Tiuro t^{AA}gidu dai Sidóni ^{AA}p^A. V^{AA}asi idi ami dada ca^{AA}ca ^{AA}liditai Diuusi ñiooquid^A dai duduaadia ^{AA}liditai ^{AA}p^A casc^Ad^A dada Agai. ¹⁸ Dai ismaac^Ad^A soimaa taatacana viaacatai Diaavora t^{AA}aañicarud^A v^{AA}asi duduaadi ASuusi. ¹⁹ V^{AA}asi ^{AA}oodami taata ^{AA}liditadai ASuusi. Agai duduaaidiña ^{AA}coococoidad^A g^{AA}g^{AA}vucadac^Ad^A casc^Ad^A.

²⁰ Amaasi ASuusi vui n^{AA}n^{AA}ava g^{AA}mamaat^Ardamiga daid^A it^{AA}t^{AA}dai:

—Diuusi c^{AA}gac^Ara g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A giñmamaat^Ardamiga. Aapim^A c^{AA}ga maat^A ist^{AA}gito siora g^{AA}nsoiñagi maid^A ivuaada aapim^A istumaasi Diuusi ip^{AA}lidi.

²¹ Diuusi c^{AA}gac^Ara g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A biuugicoñi sivi gooquiara tatascon^Aca Agai aapim^A casc^Ad^A.

Diuusi c^{AA}gac^Ara g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A suaan^{AA}i sivi, gooquiara as^{AA}da Agai aapim^A casc^Ad^A.

²² Diuusi c^{AA}gac^Ara g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A g^{AA}nc^{AA}dai oodami dai si^{AA}scad^A mait^{AA}ñiooquiadagi, daid^A g^{AA}nñiooquiadagi, dai tomali maica^{AA}ca ^{AA}liadagi g^{AA}nt^{AA}laraga v^{AA}asi goovai pov^{AA}duñimu giñoidatucitai aapim^A. ²³ V^{AA}asc^Ara s^{AA}llic^Ad^Aav^{AA}r baig^{AA}liada amaasi. Poduucai idui ^{AA}qui aaduñ^{AA}cardu goodami maic^{AA} tuutiac^Ad^A Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Ad^A. M^{AA} t^{AA}vaagiara g^{AA}nmaaquimu Diuusi mui naana maasi c^{AA}sc^{AA}gaducami.

²⁴ D^{AA}mos si^{AA} soimaa taatamu ^{AA}riricu gooquiara, sivi gia viaa Agai istuc^Ad^A baig^{AA}liadagi.

²⁵ Si^{AA} soimaa taatamu Agai ismaac^Ad^A tatascon^A sivi, gooquiara biuugicoñicamu Agai. Si^{AA} soimaa taatamu Agai ismaac^Ad^A sivi as^{AA}i, gooquiara suaan^{AA}damu Agai soi^{AA}liaragaic^Ad^A.

²⁶ Si^{AA} soimaa taatamu Agai si^{AA}scad^A v^{AA}scatai c^{AA}ga ñioocadagi Agai vui, poduucai idui ^{AA}qui aaduñ^{AA}cardu Agaic^Ad^A ismaac^Ad^A poduucai yaatagi said^A ArDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^A.

²⁷ D^{AA}mos aapim^A m^{AA}smaac^Ad^A giñca^{AA} aapim^A anganaagidi: Oig^{AA}adavurai g^{AA}nsasaayu, dai c^{AA}gav^{AA}r ivuuiiada ismaac^Ad^A g^{AA}nc^{AA}dai. ²⁸ C^{AA}gav^{AA}r ñioocada Agai vui ismaac^Ad^A maic^{AA}ga ñioocai aapim^A g^{AA}nvui. Is^{AA}maadutai g^{AA}nñiooquiadagi daan^{AA}davurai Diuusi Agai v^{AA}atar^A. ²⁹ Is^{AA}maadutai g^{AA}ng^{AA}g^{AA}viagi ^{AA}mapiad^Ara g^{AA}nvuivasa v^{AA}rai ajad^Ara vui daasa ^{AA}p^A. Dai is^{AA}maadutai b^{AA}iyagi g^{AA}suaa dagitoñi vai b^{AA}caiña g^{AA}vaasaraga ^{AA}p^A. ³⁰ Dai siora g^{AA}taan^{AA}dagi ^{AA}mo istumaasi pai oidiada. Is^{AA}maadutai b^{AA}iyagi istumaasi ^{AA}rg^{AA}tuidaga maititaan^{AA}da. ³¹ Ivuuiiadavurai aa m^{AA}stumaasi aapim^A ip^{AA}liadagi isg^{AA}nvuuiiada Agai ^{AA}p^A.

³² M^{AA}sapim^A oig^{AA}adagi mos^{AA}caasi ismaac^Ad^A g^{AA}noig^{AA}dai aapim^A, ¿tumaasi ^{AA}rc^{AA}gai poduucai? Asta Agai ismaac^Ad^A maic^{AA}ga tuutuiga ^{AA}p^A poduucai ivueeyi. ³³ M^{AA}si^{AA}p^{AA} c^{AA}ga ivuuiiadagi mos^{AA}caa Agai ismaac^Ad^A c^{AA}ga g^{AA}nvuiididi aapim^A, ¿tumaac^{AA} c^{AA}ga ivueeyi aapim^A poduucai? Maic^{AA}ga tuutiac^Ad^A ^{AA}p^A poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai m^{AA}staañiupiadagi mos^{AA}caa Agai ismaac^Ad^A g^{AA}naa noragidadan tadacagi, ¿tumaasi c^{AA}ga ivueeyi aapim^A poduucai? Maic^{AA}ga tuutiac^Ad^A ^{AA}p^A taañiupidi Agaa maic^{AA}ga

tuutiacadā dai nanaracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapimā glaagai isoigadagi gansasaayu dai cāga ivuidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapimā maamaradā Diuusi ismaacadā aḡavaamioma baitacaaacami ganducamicamu. Diuusi cātuiga maicāga ivuaadami vui dai ismaacadā maiDiuusiatanamquidana caitiña. ³⁶ Oigaldiadvurai aapimā aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi amaicāga tuutiacadā.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dañi tā soimaasi idui ḡgai”, masimaipovantatadamu aapimā aḡa. Maitavar pocaitiada siargapiar caatcami ḡgai masimaipovantatadamu aapimā aḡa. Oigaldiadvurai aa masapimā ganoigaldidamu aḡa. ³⁸ Oidiadvurai aapimā aa masiapimā ganoidiadamu ganbaimocoraḡa amo apavidacarui cāgaducamiḡa cā suudacami gigigidicami, dai cā ḡisatudicami dai vātanacacami. Apavidacaruiacadā ismaacadacada gamaacai aapimā istumaasi ḡgai vaacadā ganmaaquimu ḡgai aḡa —astatadai aSuusi.

³⁹ Dai aSuusi aduucai gamamaatatuldi:

—¿Istutuidisi amo mainaadami isvoidaticagi amai mainaadami? ¿Maisiu suuligia ḡgai vagoocatai sibā dācarā? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata isamamaatatuldiadamigadā, dai siāscadā cacāga maatia ḡgai apan aḡsi maatcamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuipasi ḡatagito nāidi aapi issoimaasi ivueeyi ḡaduñi dai maitatagito nāidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa aḡrai aapi ispotatadagi ḡaduñi: “Dañi aliā soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito nāidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aramoco ismaacadā aagai amo istumaasi daidā ivueeyi ama maasi. Aḡa glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiḡa aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacāgaducami issoimaasi iibiatadagi dai amo uusi maicāgaducami maitistutuidi iscāgaducagi iibiadā. ⁴⁴ Vāsi uusi ḡamaata iibiadā. Maitavyoovai iigosi tomali uuvasi uupariaiñdāḡa. ⁴⁵ Amo cāli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadāḡa daja gocā tagitoidagai cascadā. Dai acāli maicāga ivuaadami goḡgi soimaasi ñioocaiña, ibadāḡa daja gosoimaasi tagitoidagai cascadā istumaasi aagai ḡgai ḡatāñicadā vāsi ibadāiñdāḡa vusacāi.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aanā aḡanaamu dai vāscarā maitiñāḡididā?

⁴⁷ Ganaagidamu aanā siora apan ducami ḡgai ismaacadā ḡiñāḡiditai caā daidā ivueeyi istumaasi aagidi aanā. ⁴⁸ ḡgai apan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui damos aḡa cāga tuucavi cooco ḡgai dai cāgaducami dai simiento dai aidāsi ḡapi daivusai suudagi vāscarā maioiñitu aliā cāgaducataidai simientogadā cascadā. ⁴⁹ Dai ismaacadā ḡiñcaā dai maitivueeyi istumaasi tāaanāi aanā ḡgai apan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui mosdāvārapī maidarasacai ooodai uta tai gooquiḡa ḡapi daivusai suudagi dai daitu taidā vaaqui camaicāgaducami vii —astatadai aSuusi aoodami.

7

¹ Aidāsidā aSuusi naato ñiooqui aoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oida-catadai amo sandaaru tāaanadamigadā ḡgai arromanu dai ḡgai viaacatadai amo piooñi ismaacadā aliā oigadai ḡgai vai ḡgai aliā coococatadai cayoga muu. ³ Daidā asandaaru tāaanadamigadā cajioomacatadai isami aimaraitadai aSuusi dai ootoi chīaḡqui tāaanadamigadā judidū sai mā daanāna aSuusi sai diviana dai duaaidana

apiooñigada. ⁴ Tai agai miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai samicada goguaama oidatucui dai potadai:

—Idi sandaaru taandamigada gia gaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidú dai agai vaa agai dai gatjai duiñdagai garquiupaiga —astadai.

⁶ Taida asuusi ii agai amadu dmos aidasi cayoga aayi agai quii taida taandamigada sandaaru ootoi aa gaaduñi sai potadana asuusi:

—Mamaatuldiamai maitisoi gvuada ana tomali maiviaa samiciami pasvaquiagi giñquiyara, ⁷ cascada maitipiñali ana isagi maca gagaagamuagi. Mosai potai sai duaadana sida giñpiooñiga caduaadimu, asduucui ootosi sandaaru taandamigada ñiooqui. ⁸ Aanan ara viaa giñtaandamiga dai poduucui ara viaa ana giñsandaaruga ismaacada taandi ana siuu duucu potada ana amoco sai imana vai aimrai dai siuu duucu potada ana sai diviana vai didivai, dai siuu duucu taañia ana giñpiooñiga saida iduuna amo istumaasi vaid ivueeyi.

⁹ Aidasi ca asuusi imaasi maita istumaasi gatgituagi acali vui dai vui nanaava oodami ismaacada oiditadai dai potadai:

—Samicada tomali judidú saagida mainidi ana tomali amoco ispocaasi vaavoitudai siasi vaavoitudai idi cali —astadai.

¹⁰ Dai aidasida oototicami quiyara dada vaid apiooñi cocoad caduaadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunuucui imaasi vaid asuusi Naína amaco imitadai vaid amamaatardamigada oiditadai dai mui aa oodami ara. ¹² Dai aidasi cayoga aayi agai ami Naípara ta masbaticatadai amo muuquidad dai yaasa agai dai agai amaaducatadai marada ooqui viuudu vai mui oodami ami davarira oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidasi ta asuusi soigali oocicada dai potadai:

—Maiti suaacada —astadai.

¹⁴ Dai miaadara caquiiva dai taata cajooñi tai guuquiva agai ismaacada baticatadai taida asuusi potadai gali muuquidad:

—Gali ana angaagidi vañigiñi —astadai.

¹⁵ Tai agai ismaacada armuuquiadacatadai salli daiva dai gaagacai ñioocai taida asuusi tagi adada. ¹⁶ Dai tagacai oodami imaasi vascatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu amo Diuusi ñiooquituldiamigada —ascaiti.

Daida icaiti ara:

—Diviatiqui Diuusi dai soña agai gamaamara —ascaiti oodami.

¹⁷ Dai vasi Judeera dai vasi ugidiana gamaí istumaasi idui asuusi.

¹⁸ Taida avuaana maí vasi gomaasi, amamaatardamigada agidi cascada. Taida avuaana vaí gooca gamamaatardamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai asuusi sai cacana sabai agai samicada araCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnancacagi amai. ²⁰ Taida amamaatardamigada avuaana miaadara guuquiva asuusi daida itadai:

—Avuaana, agai ismaacada vaponai oodami, garootoi tasai gatcacana pasabai aapi araCristo ismaacada viaa isdiviagi siara sabai gaagai tsnancacagi amai —ascaiti avuaana mamaatardamigada.

²¹ Dai aidasi mosaayi agai ami asuusi duduaadi mui oodami cococoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora tañañicaruda duduaadi ara dai mui ismaacada mainaneeyitadai agai nanaavatu. ²² Dai poduucui asuusi aa noragi dai potadai:

—Macaavar agida avuaana vasi mastumaa nidi dai ca. Dai agidavurai isducatai ismaacada mainaneeyitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gococodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaadi, dai ismaacada maitaacaidacatadai cataacaidaga, dai coidada duduaacarai,

dai soituutuigami vΛasi gΛmamaatatuldi ismaacΛdΛ agai daidΛ arcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai. ²³ BaigΛΛliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ΛSuusi.

²⁴ Dai aidΛsi caiji agai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami dai aagai ΛVuaana dai potΛtΛdai Λoodami:

—¿Matumaasi nΛidamu aapimΛ oidigamu? ¿Masbai nΛidamu aapimΛ Λvasoi ismaacΛdΛ mosaipaco oiñidi ΛVΛΛli? ²⁵ ¿Matumaa nΛidamu aapimΛ, Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai? AapimΛ cΛΛga maatΛ sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr raí baabaquidΛrΛ. ²⁶ ¿Matumaasi nΛidamu, Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? ΛjΛΛ sΛΛlicadΛ angΛnaagidi, daidΛ arasta vaamioma isΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁷ Vuaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai pocaiti: “Ootosamu aanΛ Λmo ootocami aapi gbaitΛqui vai agai aagidana giññiooqui Λoodami dai poduucai agai cabai gΛnducamu dai vaavoitudamu ismaacΛdΛ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ GΛnaagidiana aanΛ sai Vuaana vaamioma tΛaanΛi istomaliΛmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vΛascatai ismaacΛdΛ gataaanΛda agai siaaco tΛaanΛi Diuusi vaamioma gataaanΛda agai isVuaana —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ Dai aidΛsi caΛ imaasi vΛasi Λoodami ΛΛmadu Λtumiñsi vuudami ismaacΛdΛ gΛnvapacoinaitadai ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ maatΛ tΛΛ sai istumaasi aagai Diuusi Λrvaavoi. ³⁰ DΛmos Λfariseo ΛΛmadu Λmamaatatuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maitΛnvapacoi Vuaana vacuanaragadΛcΛdΛ mosΛmaapiadΛrΛ viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduñiagi agai vΛΛtarΛ. ³¹ VaidΛ ΛSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi Λpan ducami Λoodami sividadΛ? ³² Λpan ducami Λaali ismaacΛdΛ plaasΛrΛ gatΛtΛΛvΛiñΛ dai iññoquidiñΛ gΛnaaduñi daidΛ itΛtΛdaiñΛ: “Iiva aatΛmΛ muusicocΛdΛ mΛtai maitatuutudai. Susuaañi aatΛmΛ mΛtai aapimΛ maisusuaañi”, astΛtΛdaiñΛ. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacΛdΛ vapaconai Λoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayΛΛyi istumaasi guvuucami, mai aapimΛ pocaiti sai viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ³⁴ Dai diviacai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai gacueeyi dai gayΛΛyi mai pocaiti ansaidΛ artuu naacΛdami daidΛ ariitΛracami, dai ansaidΛ araduñdΛ tumiñsi vuudami dai ΛmaicΛΛga ivuaadami. ³⁵ VΛascatai ismaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi cΛΛ maatΛ isaliΛ cΛΛgadΛ Diuusi maatΛdagadΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ Amaadutai Λfariseo vaí ΛSuusi sai quidiΛrΛ gaugaana taidΛ ΛSuusi ii quiidiamu dai meesa vuidΛrΛ daiva. ³⁷ Tai Λmo ooqui agai vaa dΛvΛΛriΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ gogoosi gΛducamicana maí siΛSuusi ii fariseo quiidiamu dai ΛΛmadu gaugia agai. Agai ami divia dai bΛΛcati Λmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocΛdΛ duñisi. Agai Λrodai namΛaacami. ³⁸ Dai suaquimi daidΛ ΛSuusi ΛcasodΛ abaana daiva dai vacuañdimi ΛcasodΛ gΛoogacΛdΛ dai gooquiΛrΛ gΛcuupacΛdΛ gaqui dai usupi dai gooquiΛrΛ tΛi Λasaiti sigian uuvaicΛdΛ. ³⁹ AidΛsidΛ Λfariseo ismaacΛdΛ vaí ΛSuusi tΛΛ imaasi povΛΛli: “Isidi cΛΛli sΛΛlicadΛ ΛrΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛcamudai maatΛmudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gΛducami”, asΛlidi Λfariseo. ⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λfariseo:

—Simuñi gΛaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi —astΛtΛdai.

TaidΛ Λfariseo aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Giñaagidañi —astΛtΛdai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛΛli tañiuuvi tumiñsi goocatai cΛcΛΛli. Amaadutai tañiuuvi agai taan sientodaidΛ agΛmai taajucan siento. ⁴² Dai tomali amaadutai vΛgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidΛ ismaacΛdΛ gatañiuuvi mosoi ismaacΛdΛ vaaatulditadai agai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacΛdΛ vΛgoocatai vaamioma oigΛdai? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴³ TaidΛ ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Poalidi aanΛ sai ismaacΛdΛ vaamioma mui oi —astΛtΛdai Λfariseo.

TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Vaavuava ismaacΛdΛ aagai aapi —astΛtΛdai.

⁴⁴ Amaasi ΛSuusi vui nΛnΛaava Λooqui dai potΛtΛdai ΛSimuñi:

—¿Naidipasi idi ooqui? Vaa aanΛ gaquiiyΛrΛ pΛtai maitiñmaa suudagi istuucΛdΛ vacuana aanΛ giñΛΛcaso poduucai isduucai garviida aatΛmΛ tai idi ooqui vapacoi giñΛΛcaso gaogacΛdΛ dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucai isduucai garviida aatΛmΛ, vai goovai aidasi abiaadΛrΛ vaa aanΛ maidagitocai uusupigai giñΛΛcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtΛi asaiti giñmooana poduucai isduucai garviida aatΛmΛ tai goovai giñtΛi asaiti sigian uuvadami giñΛΛcasoana. ⁴⁷ CascΛdΛ angΛaagidi sai idi ooqui tΛtΛgidi vΛΛscatai isaliΛsi iñoigΛdai aliΛsi Λrsoimaasi iducami goovai cascΛdΛ dai vΛΛsi soimaascamigadΛ caoigΛldi. DΛmos Λmai oodami ismaacΛdΛ Λrmaisi soimaasi iducami gatΛtΛgidi ismaisi iñoigΛdai maitΛrgΛpi soimaascamigadΛ cascΛdΛ dai cavΛΛsi oigΛldi —astΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo.

⁴⁸ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi Λooqui:

—GΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtΛdai.

⁴⁹ VaidΛ ΛvapaidarsicΛdΛ ismaacΛdΛ ami daraajatadai Λagi aipaco gΛnaagidimi daidΛ icaiti:

—¿SioorΛ idi cΛli dai asta gasoimaascamiga oigΛldi? —ascaiti.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λooqui:

—Vaavoitu aapi cascΛdΛ cacΛΛgacΛrΛ vuusai, imΛΛdañi dai maivuamΛ Λliatugada —astΛtΛdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii ΛSuusi mui ΛmapΛcΛrΛ ami dΛvΛΛriΛrΛ dai gama-maatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai isDiuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Dai vΛΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ oidatucuitadai ΛSuusi. ² Dai oidatucuitadai ΛpΛ chiΛΛqui ooqui ismaacΛdΛ duduaadi ΛSuusi. Λmoco viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai aa Λma maasi coocodagai. Dai ami ΛΛmadu imΛitadai María ismaacΛdΛ ΛrMadaliña Λgai ooquiaiñdΛrΛ vuvaaja cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ³ dai Vuañiita ΛpΛ ooñigadΛ Chusa. Chusa ΛrΛmo tΛaanΛdamigadΛ EroodΛsi pipiooñigadΛ, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacΛdΛ soicΛitadai istucΛdΛ viaacatadai ΛSuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gΛndΛΛvΛragaiñdΛrΛ dai nΛida agai ΛSuusi dai aidasi gΛnΛmpagi mui oodami taidΛ ΛSuusi ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

⁵ —Λmo Λsaadami gaΛsimu dai gaΛsaimi Λgai tai chiΛΛqui ΛstucadΛ voiyΛrΛ suuli mΛtai cΛjiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa Λstucai ojoodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja Λgai gaquiiisa viΛΛgacatadai vaagidagai cascΛdΛ. ⁷ Tai aa Λstucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taidΛ Λuuparai ismaacΛdΛ ΛΛmadu vuvaaja gaquiiistu. ⁸ Tai aa Λstucai cΛΛgaducami dΛvΛΛriΛrΛ suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Λmo sientro litro vuvaaja aliΛmo litroaiñdΛrΛ.

Dai aidasi capotΛi ΛSuusi gΛgΛrΛ ñioo dai potΛtΛdai:

—MΛsaapimΛ tΛtΛcaidacagi vΛrai caΛca —astΛtΛdai.

⁹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛiya alidi aapi idi cuentocΛdΛ —astΛtΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—AapimΛ Diuusi gΛnmaatΛtuldamu istumaasi maimaatΛ aapimΛ isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana, dΛmos gogaa poduucai ñiooquidi aanΛ vai nΛijada goovai dai ducami ismaiñΛijadagi dai caΛca dai ducami ismaicaΛcagi.

¹¹ Ganaagidamu aan istaiya alidi gocuento:

—Goastucaí pan ducami Diuusi ñiooquidá. ¹² Goastucaí ismaacáda voiyar suuli agai pan ducami oodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá vai didivai adiaavora dai maigovai dadasai ibadaiñdarai sai maivaavoitudaiña dai maicagacara vuvaacana. ¹³ Daidá astucaí ismaacáda ooodai saagida suuli agai pan ducami oodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá dai caga baiganliaracáda agidiña damos maisi guupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiña agai chilqui tasai dai silscada parunadagi aa vai cadadagitoiña ganvaavoidaraga. ¹⁴ Daidá astucaí ismaacáda uuparai saagida suuli agai pan ducami oodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá dai mailagidiña mosasi gatagiticana dai gaquiistudai ganvaavoidaraga mosaa tagitocatai tumiñsiara dai ganvagamadagara dai mui aa naana maasara dai poduucái maitivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai pan ducami astucaí ismaacáda maiibiatai. ¹⁵ Daidá astucaí ismaacáda cagaducami davarara suuli agai aloodami ismaacáda baiganliaracáda caaca alidiña Diuusi ñiooquidá dai vasi agidiña istumaasi mamaatarai Diuusi ñiooquidara dai agai ismaacáda apiavaavoitudai dai mamaatatludi aa agai ismaacáda vatama mamaatarai agai agai daidá ariibiada ganducami.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquira iñapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tlcavi dadasai vai cuudagidaca agai vascatai siora vapacadagi. ¹⁷ Poduucái istumaasi aan gamamaatatludi vasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caga maata caa oodami gooquirioma gia vasi maata caacamu agai.

¹⁸ Poduucái tudu cagavar caaca. Siora balarai giññoogui dai giñlagidi agai vaamioma maatatlamu aan, dai siora maibalarai giññoogui dai maitiñlagidi poopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatladi asuusi.

¹⁹ Amaasi asuusi dadda lamadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai damos maitistutuiditadai agai ismiadara ajiagi alia muiducatai oodami. ²⁰ Tai amaadutai aagidi asuusi daidá itatladi:

—Gadaada lamadu gasusuuculi quiidigaiñdarai guuca dai ganlida alidi —astatladi.

²¹ Damos asuusi potatladi:

—Siora cacagi Diuusi ñiooquidá dai lagiditai cacagi agiava agai daidá argiñdaada ducami lamadu giñsusuuculi ducami —astatladi.

²² Amo imidagai tasai asuusi amo vaarcuara lamadu gamamaatardamiga daidá itatladi agai:

—Tiimada vaasara goga suudagi —astatladi asuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi ga suudagi araana iimitadai agai taida asuusi coi. Tai todian duucái cavami va vai ta lasalai suudagi daidá vaarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai nalanitu asuusi daidá itatladi:

—Mamaatatludiam, Mamaataldiadami, casiatl yooga duudupi —astatladi.

Taidá asuusi vañi dai lapitu avalli lamadu suudagi tai vasi galapitu dai vasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi asuusi potatladi gamamaatardamiga:

—¿Tadui ganvaavoidaraga? —astatladi.

Vai agai duduaadimucataidai dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daidá icaiti:

—¿Siora idi cali dai taanai avalli lamadu gosuudagi vai lagidi? —ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiyara. Gadarara tagidu ali quii. Vaasara goga suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai asuusi davararapi tai miaadara caquiva

amo cʌli Gadarana oidaacami dai catʌvʌpi ʌpʌduitadai isʌcʌli viaacatadai Diaavora tʌtʌaañicarudʌ dai maitʌaadaiña yuucusi tomali maioidacatadai quiiyʌrʌ mosʌcaasi siaaco gʌyaasapai coidadʌ. ²⁸ Dai mostʌʌgacai ʌgai ʌSuusi vuidʌrʌ gʌtootonacʌdʌ cʌquiva dai iinaquimi dai potʌtʌdai:

—¿Tuiʌsidʌ giñʌʌmadu vapaacʌi aapi Suusi ʌgʌʌ baitʌcʌaacami maradʌ? Gʌdaanʌi aanʌ pai maitiñoiña —astʌtʌdai.

²⁹ Pocaiti ʌgai tʌaanʌitai ʌSuusi ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ sai vuvaacʌna ʌgiainʌrʌ. Muiyoco imidagai bʌbʌʌjʌiña ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vaidʌ ʌoodami vupuuraiña noonovidʌ dai ʌcasodʌ cadeenacʌdʌ sai maiuupanʌna vai ʌgai ʌʌquitudaiña ʌcadeena. Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ mosmʌmʌlitudaiña ʌgai oidigamu. ³⁰ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tʌʌgidu aapi? —astʌtʌdai.

Tai ʌgai aa noragi dai potʌtʌdai:

—Legión antʌʌgidu aanʌ —ascaiti.

Poduucai aagai ʌgai aliʌ muiducatai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ ismaacʌdʌ ʌgiʌrʌ vaapa cascʌdʌ. ³¹ Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ potʌtʌdai ʌSuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vʌʌsi ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ³² Dai muiducatai tataisoli ami giidiʌrʌ daida cueeyitadai. Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ potʌtʌdai ʌSuusi sai dagitona isvaapaquiagi ʌtataisoliʌrʌ. Taidʌ ʌSuusi maa oigaragai. ³³ Taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vuvaaja ʌcʌʌliainʌrʌ dai tataisoliʌrʌ vaapa. Tai vʌʌsi ʌgai gʌʌ vaapavuana sʌʌli suuli gaamu taana dai gʌʌ suudarʌ suuli dai baicoi.

³⁴ Tai ʌgai ismaacʌdʌ nuucadacatadai ʌtataisoli aliʌ duduaadimu aidʌsi tʌʌ imaasi dai voopoi dai mʌʌca gaaagidi quiiquiana dai dʌjiana. ³⁵ Taidʌ ʌoodami vʌʌscatai iji dai nʌida ʌgai astumaasi ʌpʌdui dai aidʌsi aayi ʌgai siaaco daacatadai ʌSuusi tʌʌ ʌgai ʌcʌʌli ismaacʌdʌainʌrʌ vuvaaja ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vai ʌcasodʌ abaana daacatadai ʌgai ʌSuusi cʌʌga yuucusu dai cacʌʌga dodoli daja tai ʌgai aliʌ duduaadimu. ³⁶ Daidʌ ʌtataisoli nuucadacami ismaacʌdʌ nʌiditadai aagidi vʌʌsi isducatai dueeyi ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ³⁷ Imaasicʌdʌ vʌʌsi ʌoodami ami Gadarʌrʌ oidacami gʌnaaga daaʌimi ʌSuusi sai imʌʌna abiaadʌrʌ aliʌ duduaadicuitadai ʌgai cascʌdʌ. Taidʌ ʌSuusi tʌsai vaarcuʌrʌ dai ii abiaadʌrʌ. ³⁸ Daidʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌainʌrʌ vuvaaja ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ goguaama oí sai dagitona isoidagi dʌmos ʌSuusi potʌtʌdai sai viʌʌna dai potʌtʌdai:

³⁹ —Noragiñi gʌquiiyamu dai mʌʌca gaaagida vʌʌsi istumaasi idui Diuusi aapicʌdʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌcʌʌli nora dai mʌʌca gaaagidi vʌʌsi ami dʌvʌʌriʌrʌ siʌ cʌʌga idui ʌSuusi ʌgai vʌʌtarʌ.

⁴⁰ Aidʌsidʌ ʌSuusi vaasadʌrʌ divia ʌpʌmu ʌgʌʌ suudagi tai vʌʌscatai baigʌnʌliaracʌdʌ miaadʌgi canʌnʌracatadai ʌgai cascʌdʌ. ⁴¹ Tai ami divia ʌmo cʌʌli Jairo tʌʌgiducami ʌgai ʌrtʌaanʌdamicatadai quiuupaigadʌrʌ judidíu dai gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi vuidʌrʌ dai daaʌimi sai imʌʌna quiidiamu. ⁴² Ali ʌmaaduacatadai ʌgai maradʌ daidʌ ʌrooqui parʌ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai imʌcai ʌSuusi oí mui oodami dai asta gʌisatudaimi.

⁴³ Dai ʌgai saagida imʌitadai ʌmo ooqui ismaacʌdʌ cabavustaama dan gooca uumigi coococatadai gʌʌʌracʌdʌ dai casiaa doodai vʌʌsi istumaasi viaacatadai duduaadigamiʌrʌ vai tomali ʌmaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai ʌgai miaadʌrʌ cʌquiva ʌSuusi dai gooquiamadʌrʌ mostaata yuucusidʌ taidʌ ʌʌradʌ gʌʌʌpitu.

⁴⁵ Vaidʌ ʌSuusi gatʌcacaimi daidʌ icaitimi:

—¿Toora giñtaata? —ascaiti ʌSuusi.

Vai vʌʌscatai pocaiti sai tomali ʌmaadutai vaidʌ Piiduru ʌʌmadu ʌaaduñdʌ potʌtʌdai:

—MamaatΛtuldiadami, mosΛΛquidu oodami dai gΛgΛgΛisatudai dai aipaco gΛnuituscΛi paidΛ gatΛcacai soorΛ gΛtaata —astΛtdai.

⁴⁶ DΛmos ΛSuusi potΛi:

—Λmaadutai atgiñtaata, maiyanta aanΛ iñsiduaadi Λmaadutai giñgυvucadacΛdΛ —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁷ Dai mostΛagacai Λooqui iscamaasico vuaa ΛSuusi divia dai gigivuquimi dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiiva vuidΛrΛ ΛSuusi dai vΛΛsi oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ΛSuusi potΛtdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi cascΛdΛ cadueeyi. ImΛΛdañi dai maivuamΛ liiatugada —astΛtdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai divia Λmaadutai Jairo quiidiaiñdΛrΛ dai potΛtdai Λgai ΛJairo:

—Casiatmuu gΛmara casi maisoi vuaada gomamaatΛtuldiadami —astΛtdai.

⁵⁰ DΛmos aidΛsi caΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Maitiduaadicuda mosai giñvaavoituda sigΛmara duaadimu —astΛtdai.

⁵¹ Dai aidΛsi aayi ΛSuusi quiiyΛrΛ maidagito Λgai Λoodami isvaapaquiagi Λmadu tuucavi mosΛcaa Piiduru dai Jacovo dai Vuaana Λmadu Λali ooqui dΛdΛdΛ. ⁵² VΛΛscatai suaanΛitadai dai alia soigΛnΛlidadai Λali ooquicΛdΛ dΛmos ΛSuusi potΛtdai:

—MaitavΛr suaanΛda goali ooqui maitΛrmuuquiadΛ mosacooso —astΛtdai.

⁵³ DΛmos Λoodami mosparunai pocaititai ΛSuusi. Λoodami maatΛcatadai isiΛrmuuquiadΛ Λgai cascΛdΛ parunai. ⁵⁴ TaidΛ ΛSuusi bai novidΛ dai gΛgΛrΛ ñioo dai potΛtdai:

—Ali ooqui vañigiñi —astΛtdai.

⁵⁵ Tai Λgai Λpamu duaaca dai otoma vañi taidΛ ΛSuusi gatΛjai mΛsai biidana. ⁵⁶ DaidΛ ΛdΛdΛdΛ maitΛgaitadai istumaasi gΛntΛgituagi. DΛmos ΛSuusi potΛtdai sai maiaagidiña tomali Λmaadutai istumaasi ΛpΛdui.

9

¹ ΛSuusi Λmapagi Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga dai maa guvucadagai dai sΛΛlicami sai vuvaidiña vΛΛsi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai sai dudu-aaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi Λgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai duduaaididana coococoidadΛ. ³ Dai potΛtdai:

—MaitavΛr vuucaci tomali Λmo istumaasi voiyΛrΛ vΛΛtarΛ tomali gΛngiica tomali gΛnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΛmoco vaapasaragai avΛr gΛnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiyΛrΛ mΛsiaaco gΛnuuliñagi anaasiavΛr gΛnuuliñaca asta masiΛΛscadΛ iji Λgai dΛvΛΛriaiñdΛrΛ. ⁵ Dai mΛsiaaco maitΛnmiaadΛgidagi vΛrai vuvaaqui abiaadΛrΛ dai gigigida ΛdΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ vai poduucaci maatΛna Λgai ismaicΛΛga idui —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Tai iji Λgai dai mosΛΛmapΛcΛrΛ iimΛi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ dai duduaaidimi coococoidadΛ vΛΛsi aipacoga.

⁷ TaidΛ ΛtΛaanΛdami EroodΛsi maí vΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi dai maitΛgaitadai istumaasi gatΛgituagi. Dai Λmoco pocaititadai saidΛ ΛVuaana duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΛ ΛrΛEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΛ ΛrΛmoco ΛΛquidΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai duaaca. ⁹ DΛmos ΛEroodΛsi pocaiti:

—AanΛ ΛΛgi antgatΛjai guicutaragai moodΛ ΛVuaana ¿dai idio sioorΛ ismaacΛdΛ mosΛΛnaana maasi caΛ aanΛ aatagi? —ascaiti ΛEroodΛsi.

DaidΛ ΛEroodΛsi gΛaajagai isnΛidagi.

¹⁰ Dai aidasi dada ΔSuusi ojootosadΔ aagidi Δgai ΔSuusi vΛasi istumaasi idui. TaidΔ ΔSuusi vaidacai ΔmaapΔCARΔ siaaco baitoma maitipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidasi maí Δoodami isii ΔSuusi gooquiARΔ iji taidΔ ΔSuusi miaadΔgi dai aagidi sai Diuusi soicai oodami sai CΔgacARΔ oidacana daidΔ ΔSuusi duduaadi ΔcoococoidadΔ.

¹² Dai aidasi cauruñimi Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdami miaadARΔ guuquiva dai potΔtdai Δgai ΔSuusi:

—Ootosañi gooodami vai gΔniibΔstana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatΔmΔ maitipu tomali istumaasi —astΔtdai ΔmamaatΔrdami.

¹³ TaidΔ ΔSuusi potΔtdai:

—Bibidavurai aapimΔ —astΔtdai.

TaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ aa noragi daidΔ itΔtdai:

—MaitatΔviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. SiAgisgiaa mΔca savΔda aatΔmΔ cuaadagai vΛasi idi oodami vΛatarΔ —astΔtdai ΔmamaatΔrdamigadΔ.

¹⁴ DaidΔ Δoodami parΔ taama miil aΔcatadai. DΔmos ΔSuusi potΔtdai gΔmamaatΔrdamiga:

—Aagidavurai gooodami sai daraivana chiichiΔquiatai aipacoga parΔ taataucami sientu —astΔtdai ΔSuusi.

¹⁵ Tai podui vΛascatai daraiva. ¹⁶ TaidΔ ΔSuusi vui Δtaama paana daidΔ Δgooca vatopa dai tΔvaagiamu nΔnΔaava dai gamamagi dai gooquiARΔ saasarai Δpaana dai Δvatopa dai maa gΔmamaatΔrdamiga sai taacoidana Δoodami. ¹⁷ Tai vΛascatai gauu dai tataascovai dai gooquiARΔ suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadΔ ismaacΔdΔ baivito.

¹⁸ Δmo imidagai aidasi Δcovai daanΔitadai Diuusi ΔSuusi vaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ ΔΔmadu daraajatadai taidΔ ΔSuusi tΔcacai gΔmamaatΔrdamiga daidΔ itΔtdai:

—¿VoorΔ giñaagai Δoodami? —astΔtdai.

¹⁹ Tai Δgai itΔtdai:

—Δmoco pocaiti pΔsaidΔ ARΔVuaana Δgai ismaacΔdΔ vapaconaiña Δoodami, dai aa pocaiti pΔsaidΔ ARΔEliasi, dai aa pocaiti pΔsaidΔ ARΔΔquidΔ Diuusi ñiioquituldiadamigadΔ dai duaaca —astΔtdai.

²⁰ TaidΔ ΔSuusi potΔtdai:

—¿Dai aapimΔo mΔcaiti ansoorΔ aanΔ? —astΔtdai.

TaidΔ ΔPiiduru aa noragi daidΔ itΔtdai:

—AapiarΔ ARΔDiuusi CristogadΔ ismaacΔdΔ Δgai Δcovai vuusaitu —astΔtdai.

²¹ DΔmos ΔSuusi sΔlicΔdΔ daí sai maiaagidiña imaasi tomali Δmaadutai. ²² Dai potΔtdai:

—AanΔ ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔlicami viaacamu issΔlicΔdΔ soimaa taatagi dai mosΔmapiadARΔ giñviaamu ΔtatΔaanΔdamigadΔ judidíu ΔΔmadu baitΔguucacamigadΔ pa-paali ΔΔmadu ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔlicamigadΔ. Dai giñmuaaa magari vΛasi dai vΛASACARΔ bo vaica tasaicΔdΔ Δpamu duaacamu aanΔ —astΔtdai.

²³ Dai gooquiARΔ potΔtdai vΛascatai:

—SioorΔ giñΔgiada Δliada maitΔagai isΔΔgi gΔtΔgitocagi dai vΛAS tasai gΔagai is-bai gΔducagi siΔduñiada gΔmuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñΔgiadagi. ²⁴ SioorΔ ivuaadagi Δgi istumaasi ipΔlidi, Δgai gia imimu Diaavora ΔΔmadu, dΔmos Δgai ismaacΔdΔ bai gΔduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai Δgai gia CΔgacARΔ vuusaimu.

²⁵ Tumaasi ARΔCΔgai Δmo oodami vΛatarΔ isgamaitΔgi vΛasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibΔadΔ imiagi Diaavora ΔΔmadu. ²⁶ AanΔ ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔlicami tΔvaagiaiñARΔ divia dai Δpamu noragia iñagai dai gooquiARΔ Δpamu divimu aanΔ

ΛΛmadu mui Diuusi taañicarudΛ. Dai giñooga dadadaquigadΛ garsicoli dadadaquida agai. IsΛmaadutai siaa Λradagi giñvaavoitudaitai aanΛ ΛpΛ siaa Λrogiamu amaasi iñsiΛscadΛ diviagi. ²⁷ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai oidaga Λmaadutai ismaacΛdΛ tami guuca sai maicoiya agai asta tΛgacai ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi —astΛdai ΛSuusi.

²⁸ Dai aidasi potΛi ΛSuusi bo mamacova tasaicΛdΛ tΛsai Λmo giidiΛrΛ dai gamamada agai dai ΛΛmadu iimΛitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana. ²⁹ Dai aidasi daanΛitadai Diuusi ΛSuusi vuivasadΛ ΛmapΛdui dai yuucusidΛ cΛgga tootuatΛ dai dadadacΛdami gΛnaato. ³⁰ Tai gΛmaasitu gooca cΛcΛli abaana ΛSuusi dai ΛΛmadu gaaatagitadai Λgai ΛrMosesacaru ΛΛmadu Eliiasi. ³¹ Dai sicolimadi Λmo cuudagi dadadacΛdami dai aagaitadai issoimaa taata agai ΛSuusi dai isducatai muquia agai JerusaleenΛrΛ. ³² Tomasi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛaduñdΛ aliΛ coocosimucataidai vΛΛscarΛ maicooci dai tΛΛ isducatai dadadacΛi ΛSuusi sicoli dai vΛgoocai cΛcΛli ismaacΛdΛ ΛΛmadu guucacataidai. ³³ Dai aidΛsidΛ ΛcΛcΛli mΛΛcasioma iimimitadai ΛSuusi sonuaiñdΛrΛ taidΛ ΛPiiduru potΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, vΛΛsi ΛrcΛgΛgai istami daraaja aatΛmΛ tΛtai duuñi vaica uucusai Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛdai.

DΛmos ΛPiiduru maimaatΛcatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dai iñña vΛΛscatai tai Λgai aliΛ duduaadimu tΛgacai isicomai saagida iji ΛcΛcΛli. ³⁵ Tai icomiañdΛrΛ caidatu Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara dai aanΛ aliΛ oigΛdai. ΛgΛgadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiooqui.

³⁶ Dai aidasi capotΛi Λñiooqui Λgai gΛntΛgito tΛΛ sidΛ ΛSuusi caΛgΛi cΛcatadai. Dai vΛvaicai mamaatΛrdamigadΛ maiaagidi tomali Λmaadutai tomali Λmo ñiooqui istumaasi tΛΛ agai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi tΛapΛi Λgai giidiañdΛrΛ tai mui oodami vuvaaja dai vuidΛrΛ aayi ΛSuusi. ³⁸ Tai Λmo cΛli Λoodami saagida gΛgΛrΛ ñiooqui daidΛ itΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, giñoigΛdañi dai nΛida giñmara, idi caΛmaduga giñmara cΛli.

³⁹ Vai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ bΛbΛjΛi dai iññaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tΛñidΛ dai soi vΛeeyi dai maidagitua Λlidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí gΛmamaatΛrdamiga sai vuusaidana Λgai goDiaavora tΛaañicarudΛ dΛmos Λgai maitistui —astΛdai.

⁴¹ Tai aa noragi ΛSuusi dai potΛdai:

—Dañi aapimΛ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiΛΛgidaracami siΛΛ tΛvΛpi vaamioma viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi dai gΛnnΛijadagi —astΛdai ΛSuusi.

Dai potΛdai Λgai ΛoogadΛ:

—Baigovai vuaapa gΛmara —astΛdai.

⁴² DΛmos aidasi Λali gΛli miaadΛrΛ cΛquiva taidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu dai suiquituli. DΛmos ΛSuusi dodoligitu ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dai duaadi Λali gΛli dai tΛgΛi oogadΛ. ⁴³ Tai vΛΛscatai maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgΛituagi tΛgacai istumaasi mosΛΛ gΛducami ismaacΛdΛ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tΛtΛgaitadai Λgai istumaasi gΛntΛtΛgΛituagi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi tai Λgai potΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

⁴⁴ —CΛgavΛr caΛca idi dai mostΛgitoca. AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami mΛgiñtΛgΛida agai aa oodami —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaatΛ caΛcatadai istumaasi aagidi Λgai, maimaaquiarsicatadai Λgai oigaragai ismaatΛ cajiagi cascΛdΛ, dai Λgai duduaadicuitadai isaagidagi sai cΛgga aagidana isducatai maatΛ cajiagi Λgai istumaasi agaitadai Λgai.

⁴⁶ VaidΛ ΔSuusi mamaatΛrdamigadΛ ΛΛgi gΛnaatagidi dai pocaiti sai sioorΛ ΔgiaiñdΛrΛ cΛΛgadu isvaamioma gatΛaanΛdagi. ⁴⁷ DΛmos ΔSuusi maí istumaasi gΛntΛtΛΛgitoitadai Δgai dai bΛi Λmo ali oodami dai gΛabaana cΛi ⁴⁸ dai potΛtΛdai:

—TomasioorΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai giñmamaatΛtuldiaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami Δgai giñoigΛdai aanΛ ΛpΛ dai Δgai ismaacΛdΛ giñoigΛdai aanΛ Δgai oigΛdai Δgai ismaacΛdΛ giñootoi. IsmaacΛdΛ polidi ismaisi gataaanΛi Δgai vaa Δgai dai vaamioma gatΛaanΛi —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁹ TaidΛ ΔVuaana potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmoco ismaacΛdΛ potΛi sai gΛguvucadacΛdΛ vuvaiditadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ tΛtai daí sai camaivuvaidiña maitΛrΛΛmadu aimΛraitai Δgai —astΛtΛdai ΔVuaana.

⁵⁰ DΛmos ΔSuusi potΛtΛdai:

—MaitavΛr daidiada. IsmaacΛdΛ maitΛrvui caata Δgai gΛrΛpa maasi tΛtΛgitoi —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁵¹ AidΛsi camiaadimi istuigaco tΛsadia agaitadai ΔSuusi tΛvaagiamu Δgai pocaiti:

—AanΛ angia imia iñagai Jerusaleenamυ —ascaiti ΔSuusi.

⁵² Dai baitΛqui ootoi ojootosicami tai Δgai iji Λmo ΛmapΛcΛrΛ Samaalia dai gaagida Δgai siaaco gΛuuliñagi ΔSuusi. ⁵³ DΛmos ΔSamaaliΛrΛ oidacΛdΛ maitipΛli ismiaanai daasagi maatacΛi isJerusaleenamaco imΛitadai Δgai. ⁵⁴ AidΛsidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΔSuusi Jacovo ΛΛmadu Vuaana tΛΛ imaasi potΛtΛdai Δgai ΔSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ζipΛlidipΛsi tΛsgatañiagi taí tΛvaagiaiñdΛrΛ dai vΛΛsi ugi-titudagi gooodami poduucΛi isduucΛi idui Eliasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtΛdai.

⁵⁵ TaidΛ ΔSuusi vui nΛnΛaava dai bagaimi dai potΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ ismaasi gΛniibΛdaga. ⁵⁶ AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maidiviacΛi cooda iñagai oodami baiyoma moscΛΛgacΛrΛ vuvaida iñagai aanΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

Dai amaasi iji sibΛaacoga.

⁵⁷ Dai aidΛsi voyΛrΛ iimΛitadai Δgai tai Λmo cΛΛli potΛtΛdai ΔSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, gΛoidatucuda iñΛlidi aanΛ vΛΛsi pasiaaco aimΛrdagi —astΛtΛdai.

⁵⁸ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—CacaasiocΛi viaa gΛntΛΛtΛjoga vaidΛ Λujuurugi gΛncocosa, dΛmos aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁵⁹ DaidΛ ΔSuusi potΛtΛdai Λmai cΛΛli:

—Giñoidañi —astΛtΛdai.

DΛmos ΛcΛΛli potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, giñdagitoñi quiaa ΛpΛga anmΛΛ yaasagi giñooCa —astΛtΛdai.

⁶⁰ DΛmos ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Dagitoñi vai Δgai ismaacΛdΛ Λpan ducami coidadΛ maiΛΛgigitai Diuusi yaasana gΛncoidadΛga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁶¹ Tai Λmai cΛΛli potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛoida iñΛlidi aanΛ dΛmos giñdagitoñi quiaa nai mΛΛ diosagidagi giñaaduñi —astΛtΛdai.

⁶² DΛmos ΔSuusi itΛtΛdai:

—Sioor^Λ gasicuandagi dai aa n^{ΛΛ}jidagi mais^{ΛΛ}li sicuanai, poduucai ^{ΛΛ}p^Λ ^Λgai ismaac^{ΛΔ} giñoidatucuda ^Λliada dai otoma imia ^Λlidi g^Λquiiyamu ^Λgai mait^{ΛrcΛΛ}ga aata vuaadami Diuusi aa duiñdad^{ΛrΛ} —ast^{ΛtΛ}dai ^ΛSuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taid^Λ ^ΛSuusi ^Λcovai vuvaitu ^{ΛΛ}p^Λ vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai bait^Λqui ootoi v^{ΛΛ}si ^{ΛΛ}map^{ΛcΛrΛ} siaaco viaacatadai ^Λgai isimiagi. ² Dai pot^{ΛtΛ}dai:

—M^Λsiaaco iimia ^Λgai aapim^Λ mui oodami cabaig^Λnduuduna iib^Λad^Λ dai ca^{ΛcΛ} ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ ^Λpan duucai g^Λpⁱ ^Λsicami ismaac^{ΛΔ} casi g^{ΛΛ}agai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ chi^{ΛΛ}quidu casc^{ΛΔ} daan^Λdavurai aapim^Λ Diuusi ismaac^{ΛΔ} ^{ΛrΛ}pan ducami ^{ΛΛ}s^Λcami vai ootosana aa g^Λñiñiooquituldiadamiga ismaac^{ΛΔ} ^{ΛrΛ}pan ducami pipiooñi vai aagida ^Λgai ñiooquid^Λ ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} baig^Λnduuduna iib^Λad^Λ ^Λgai ^Λpan ducami ^Λsicami. ³ Iimivurai aapim^Λ. Dañi aan^Λ ^Λpan duucai g^Λnootosai cañiiru s^{ΛΛ}s^Λyⁱ saagida. ⁴ Maitav^{Λr} vuucai g^Λnmoraraaliga tomali g^Λntumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitav^{Λr} guguquida voi^{ΛrΛ} m^Λsiaaco ajiagi oodami. ⁵ M^Λsiaascad^Λ ajiagi ^Λmo quiiy^{ΛrΛ} v^{ΛrΛ} vai aagida ^Λoidacami sai Diuusi ip^Λlidi isiib^Λstudacan tadacagi ^Λgai iib^Λad^Λ. ⁶ Dai isami daacagi ^Λmaadutai dai n^Λn^Λracagi isDiuusi soiñagi vai g^Λiib^Λstacan tadaca ^Λgai ib^Λad^Λ aid^Λ gia g^Λiib^Λstacan tadacamu ^Λgai. Dai ismaitiipucagi tomali ^Λmaadutai ami isn^Λn^Λracagi isDiuusi soiñagi vai g^Λiib^Λstacan tadacagi ^Λgai v^{ΛΛ}s^Λc^{ΛrΛ} aapim^Λ g^{ΛΛ}agai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi m^Λsiaaco c^{ΛΛ}ga g^Λnmiaad^Λgidagi ^Λgai vaa quiiy^{ΛrΛ} av^{Λr} g^Λnuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi ^Λgai, ^Λmo piooñi viaa s^{ΛΛ}licami m^Λsaa nam^Λquidagi. Dai maitav^{Λr} mosquiiqui^{ΛrΛ} ajioopada. ⁸ Dai m^Λsiaascad^Λ ajiagi ^Λmap^{ΛcΛrΛ} m^Λsic^{ΛΛ}ga g^Λnmiaad^Λgidagi ugaavurai m^Λstumaasi g^Λnbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai ^Λcoococoidad^Λ ismaac^{ΛΔ} ami oidacagi dai pov^{ΛvΛr} t^{ΛΛ}da ^Λoidacami: “Cadivia Diuusi dai g^Λn^{ΛΛ}madu daaca ^Λgai daid^Λ ip^Λlidi isg^Λnsoiñagi mai c^{ΛΛ}gac^{ΛrΛ} oidaca aapim^Λ”. ¹⁰ Dai m^Λsajiagi ^Λmap^{ΛcΛrΛ} m^Λsiaaco mait^Λn^Λmiaad^Λgidagi v^{ΛrΛ} vai v^Λvaqui caay^{ΛrΛ} dai pot^{ΛΛ}da: ¹¹ “Asta d^{ΛvΛΛ}ragad^Λ g^Λnoidaga ismaac^{ΛΔ} g^{ΛrΛΛ}casuana sai gigigidamu aat^Λm^Λ v^{ΛrΛ} vai poduucai maataca aapim^Λ m^Λsmaic^{ΛΛ}ga idui. D^Λmos maatacavurai sicayooga aayi si^{ΛΛ}scad^Λ gataaan^Λda ^Λgai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai ^ΛSuusi dai pot^{ΛtΛ}dai:

—Aan^Λ ang^Λnaagidi sai si^{ΛΛ}scad^Λ Diuusi n^Λidagi ismaac^{ΛΔ} ^{ΛrcΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac^{ΛΔ} ^{Λr}maic^{ΛΛ}ga ivuaadami ^Λgai soimaasi taatatulda ^Λgai ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} mait^Λn^Λmiaad^Λgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu ^Λgai si^Λ Sodoom^{ΛrΛ} oidacami.

¹³ Aapim^Λ Corasiñi^{ΛrΛ} oidacami dai Betasaid^{ΛrΛ} oidacami si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ. IsTiio^{ΛrΛ} dai Sidooni^{ΛrΛ} oidacami t^{ΛΛ}gimudai istumaasi g^Λg^Λrducami m^Λsmaasi t^{ΛΛ} aapim^Λ ^Λgai gia ca^{ΛΛ}qui abiaad^{ΛrΛ} g^Λnaadadamudai yuucusi tutucucami dai g^Λncocoomaivadadamudai mataic^{ΛΔ} dai poduucai maasiuldadamudai isca^Λma duucai g^Λnt^{ΛtΛ}gito dai camaisoimaasi ivuaada ^Λgai. ¹⁴ D^Λmos si^{ΛΛ}scad^Λ Diuusi n^Λidagi ismaac^{ΛΔ} ^{ΛrcΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac^{ΛΔ} ^{Λr}maic^{ΛΛ}ga ivuaadami g^Λng^{ΛΛ}g^Λvituldaraga vaamioma soimaascamu is^ΛTiio^{ΛrΛ} dai Sidooni^{ΛrΛ} oidacami v^{ΛΛ}tar^Λ. ¹⁵ Dai aapim^Λ Capernaum^{ΛrΛ} oidacami. ¿Povai m^Λsian^Λlidi m^Λst^Λvaagi^{ΛrΛ} ucami t^{ΛΛ}t^Λidia ^Λgai? Baiyoma m^Λt^Λapañia ^Λgai d^{ΛvΛΛ}r^Λai utamacoga —ast^{ΛtΛ}dai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai pot^{ΛtΛ}dai ^Λgai g^Λmamaat^{Λr}damiga:

—Ismaacada agiditai gancal aapimlagai giñagiditai cal aanal apl dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi aapimlagai gajiaadara giñvipieeyi aanal apl dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aanalagai gajiaadara vipieeyi aplagai ismaacada giñootoi —astadai ASuusi.

¹⁷ Taidal vaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganeliatugai dai potadai agai ASuusi:

—Mamaatuldiadami, asta Diaavora talaañicarudal vasi garlagi aagaitai aatamal galataraga —astadai oojotosicami ASuusi.

¹⁸ Taidal ASuusi potadai:

—Aanal annidi isducatai gali Diaavora tvaagiaiñdara lpan duucal amo siitañi. ¹⁹ Aanal anganmaa guvucadagai aapiml masai calisapaiña galar coocoyi dai nanacasara dai poduucal vaamioma viaa aapiml guvucadagai isarsaayu Diaavora. Dai aapiml maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. ²⁰ Maitavlar baiganeliada cascada ganagiditai Diaavora talaañicarudal. Baiyoma mosgaagai masbaiganeliadagi oojisicatai galataraga mal tvaagilara —astadai ASuusi.

²¹ Aidal otoma bai liatu Diuusi Ibada ASuusi tai agai potadai:

—Giñoca anal gia salicada siaa gaduutudai, aapiarlrbaitalacacami tvaagilara dai oidigi daama. Aapi apatmaimaa tulidi maasi astudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatarai mosaca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatarai. Calgaduava giñoca poduucal ipali aapi dai poduucal idui —astadai ASuusi googa.

²² Dai apiamamaatuldi ASuusi oodami dai potadai:

—Giñoca giñmaa vasiaacatai. Aanal arDiuusi maradal ismaacada tvali tvaagiaiñdara dai tomali maadutai maicalga giñmaatl mosaca giñoca dai tomali maadutai maicalga maatl giñoca mosaca anal ismaacada lmaradalagai. Dai vascara oidaga aa ismaacada maatl giñoca mosaca ismaacada anal ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi agai vui nanaava gamamaatar damiga dai lagi agai potadai:

—Baiganelidi aapiml naiditai mastumaa naidi. ²⁴ Aanal anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadal lamadu mui rarañ naida liditadai mastumaasi aapiml naidi dai maital, dai agai calca liditadai mastumaasi aapiml cal dai maical —astadai ASuusi.

²⁵ Amaasi amo mamaatuldiadami Diuusi salicamigadal calquiva dai ii dai mal aatagida agai ASuusi. Mosnida liditadai agai sabai aagana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatalcagi vaavoidaragadal dai potadai:

—Mamaatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi anal isidunñiagi dai vascara lamadu daacagi Diuusi? —astadai.

²⁶ Taidal ASuusi aa noragi daidal itadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi salicamilara? Aapi nanaidiña oojai vasil tasai giñaagidañi iscaiti —astadai ASuusi.

²⁷ Taidal amamaatuldiadami Diuusi salicamigadal aa noragi daidal itadai:

—“Oigadañi galDiuusiga vasi gaiibadacada, dai vasi galguvucadacada dai vasi galgitoidacada, dai oigadañi gaaduñi poduucal pasduucal goigadai aapi lagi” —astadai.

²⁸ Taidal ASuusi itadai:

—Calga patgiña noragi isvasi gomaasi iduñia aapi, aapi vascara oidacamu Diuusi lamadu —astadai ASuusi.

²⁹ Vaidal amamaatuldiadami Diuusi salicamigadal lagi gasoiña liditadai dai potadai agai ASuusi:

—¿Vooral argiñaaduñi? —astadai.

³⁰ Taid^Λ ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^ΔΔdai:

—Amo imidagai Δmo c^ΔΔli t^Δv^Δañimitadai Δmo voi Jerusaleenaiñd^Δr^Δ Jericooamu tai voy^Δr^Δ aayi Δsivogami dai baitoma g^Δv^Δiji dai Δsi istumaasi vuucaticatadai Δgai asta yuucusid^Δ dai s^ΔΔlic^ΔΔ soidoodai dai baitoma muuquiad^Δ viaa dai iji. ³¹ Dai aid^Δp^Δc^Δ amui im^Δitadai Δmo paaligad^Δ judidíu Δgai vaa voy^Δr^Δ dai t^ΔΔgacai moss^ΔΔli daivusai. ³² Dai Δmo leviita Δp^Δ amui s^ΔΔli daivusai dai aid^Δsi t^ΔΔ Δgai mosdaivusai Δp^Δ. ³³ Dai Δmai c^ΔΔli Samaaliaiñd^Δr^Δ Δgai vaa voy^Δamu im^Δitadai dai t^ΔΔgacai soig^ΔΔldian taada. ³⁴ Dai miaad^Δr^Δ c^ΔΔquiva siaaco caat^Δcatadai Δc^ΔΔli dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaitic^ΔΔ dai valieentic^ΔΔ, dai vipiosolic^ΔΔ vuupuli dai Δgi g^Δs^Δoiga daama daí dai b^ΔΔcai Δmo quiiyamu dai ami g^Δuuli Δmadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aid^Δsi caimia agaitadai ΔSamaali^Δr^Δ oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa Δoidacami dai pot^ΔΔdai: “Nuucadacañi idi c^ΔΔli dai p^Δs^Δvaamioma siaa duadagi g^Δaa nam^ΔΔquidamu aan^Δ iñsi^Δascad^Δ Δp^Δamu diviagi”, ast^ΔΔdai ΔSamaali^Δr^Δ oidac^ΔΔ Δoidacami. ³⁶ Dai sivi maac^ΔΔ idi v^Δv^Δaicai c^Δc^ΔΔli Δraduñ^ΔΔ Δc^ΔΔli ismaac^ΔΔ baitoma g^Δv^Δiji Δsivogami —ast^ΔΔdai ΔSuusi.

³⁷ Taid^Δ Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^ΔΔlicamigad^Δ it^Δ:

—Δgai ismaac^ΔΔ soig^ΔΔli t^ΔΔgacai —ast^ΔΔdai.

Taid^Δ ΔSuusi pot^ΔΔdai:

—Imiñi aapi dai poduñi Δp^Δ —ast^ΔΔdai.

³⁸ Dai apiaim^Δ ΔSuusi dai aayi Δmaap^Δc^Δr^Δ. Vai ami oidacatadai Δmo ooqui Maaruta t^ΔΔgiducami dai miaad^Δgi g^Δquiiy^Δr^Δ. ³⁹ Daid^Δ ΔMaaruta si^Δg^Δcatadai Δmai ooqui María t^ΔΔgiducami. Tai Δgai vuid^Δr^Δ daiva ΔSuusi dai ca^Δca agai istumaasi aagaitadai Δgai. ⁴⁰ Δmos ΔMaaruta ali^Δsi istumaa vuaadatadai cusiñi^Δr^Δ dai miaad^Δr^Δ c^ΔΔquiva siaaco daacatadai ΔSuusi daid^Δ it^ΔΔdai:

—Mamaat^Δtuldiadami, ¿maitap^Δsvuam^Δ Δlidi tomalaachi isgiñsiisi Δgi giñvidagi mos^ΔΔsi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaid^Δ giñsoiñana —ast^ΔΔdai ΔMaaruta.

⁴¹ Taid^Δ ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^ΔΔdai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuam^Δ Δliada aapi mos^ΔΔ naana maasic^ΔΔ. ⁴² Mosali^Δmo istumaasi oidaga ismaac^ΔΔ vaamioma g^Δaaagai dai goMaría gia b^Δi c^ΔΔgaduc^Δdioma aa duiñdagai dai tomali Δmaadutai maivoopoidamu —ast^ΔΔdai ΔSuusi.

11

¹ Δmo imidagai ΔSuusi gamamadaitadai Δmo Δmaap^Δc^Δr^Δ. Dai aid^Δsi canaato mamagi Δgai tai Δmaadutai Δmamaat^Δrdamigad^Δ it^ΔΔdai:

—Mamaat^Δtuldiadami, g^Δr^Δmaat^Δtuldañi mamadaragai poduucai isduucai ΔVuaana maat^Δtuli g^Δmamaat^Δrdamiga —ast^ΔΔdai.

² Taid^Δ ΔSuusi pot^ΔΔdai:

—M^Δsi^Δascad^Δ gamamadadagi v^Δr^Δai aduucai gamamadada:

G^Δrooga aapi p^Δs^Δmaac^ΔΔ t^Δv^Δaagi^Δr^Δ daja, aat^Δm^Δ ip^Δlidi is^Δoodami g^Δsiaa duutuadagi, dai maat^Δna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma a^Δna istuigaco gat^Δaan^Δda agai aapi tami oidigi daama vaid^Δ Δp^Δaduuna p^Δstumaasi aapi ip^Δlidi tanai oidigi daama Δpan duucai t^Δv^Δaagi^Δr^Δ.

³ G^Δr^Δsoiñañi t^Δtai viaaca aat^Δm^Δ cuaadagai si^ΔΔsi t^Δgito sivi v^ΔΔtar^Δ.

⁴ Dai g^Δr^Δoig^Δldañi v^ΔΔsi g^Δr^Δsoimaascamiga aat^Δm^Δ Δp^Δ oig^Δldi v^ΔΔscatai ismaac^ΔΔ soimaasi g^Δr^Δvuiididi.

Maiti dagito is^ΔDiaavora g^Δraagiadan tadacagi isiduñia aat^Δm^Δ soimaasi poduucai v^Δrgamamadada.

Ast^ΔΔdai ΔSuusi.

⁵ Daid^Δ ΔSuusi pot^ΔΔdai Δp^Δ:

—Ducami isamaadutai aapimΛ viaacagi Λmoco gΛnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ΛrantucarΛ pai potΛΛda aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji Λmoco giñaduñi mΛΛcasdarΛ imΛΛdami dai aanΛ maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siΛgΛmai aa gΛnoragidagi tuucavidarΛ dai povΛΛΛdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñΛΛmadu vΛΛΛ giñvaacosiarΛ nai cascΛΛ maitistutuidi aanΛ isvañigacai gΛmaquiagi tomali Λmo istumaasi”. ⁸ AanΛ angΛnaagidi tomasi maivañigacai gΛmaa Λgai istumaasi gΛaduñicatai baiyoma vañigian taada Λgai dai gΛmaquiagi vΛΛsi istumaasi tΛgitoca aapi maicaΛca Λliditai ñioocadami. ⁹ CascΛΛ aanΛ angΛnaagidi masai daanΛiña Diuusi sai gΛnsoicΛiña mai viaaca aapimΛ tΛgitocagi dai gΛaagai mΛscΛΛga vaavoitudadagi sai Diuusi gΛnsoicΛda agai. ¹⁰ SioorΛ daanΛdagi Diuusi sai soicΛiña gia soicΛiña.

¹¹ Amaadutai aapimΛ ismaacΛΛΛ argaoga ¿masbai oidana aapimΛ gΛnmara Λmo odai isgΛntaanΛda Λgai paana? ¿SiΛpΛ oidagi Λmo cooyi isgΛntaanΛda Λgai vatopa? ¹² ¿IsgΛntaanΛda Λgai Λmo tacunono isbai oidana aapimΛ Λmo nacasΛrai? ¹³ MΛsaapimΛ ismaacΛΛΛ maicΛΛ tuutuiga maataΛ oidi gΛnmaamara istumaasi cΛΛgaducami sioma cΛΛga gΛnooga ismaacΛΛΛ tΛvaagiΛrΛ daja gΛnootosdamu gΛlbΛdaga vai gΛnΛΛmadu daacana vΛΛscatai sioorΛ ipΛliadagi isΛΛmadu daaca Λgai —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁴ ΛSuusi vusaasditadai Λmo cΛΛliaiñdarΛ Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ΛDiaavora tΛaañicarudΛ muudutu ΛcΛΛli. Dai aidΛsi vuusai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ taidΛ ismaacΛΛΛ muudutu istui isñiooquiagi Λpamu. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi tΛΛgacai imaasi. ¹⁵ DΛmos ΛΛmoco pocaiti:

—Idi cΛΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛΛΛ —ascaiti Λoodami. Beelsevú ΛrDiaavora dai aliΛ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnΛijada Λlidi astumaa duuna ΛSuusi dai cascΛΛΛ potΛtdai sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiΛiñdarΛ. ¹⁷ DΛmos ΛSuusi maatacatadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtdai:

—Isaipaco gΛncocodagi ΛmapΛcΛrΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora Λgi gΛcocodagi otoma camaitatΛaanΛdan tada Λgai cascΛΛΛ poduucai gΛnaagidi aanΛ pocaititai aapimΛ ansai aanΛ vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛΛΛ. ¹⁹ SiΛrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadΛcΛΛΛ vuvaidi aanΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aidΛ gia aapimΛ gΛnaaduñi vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛΛΛ ΛpΛ. Λgi Λgai gΛnaagidamu ismaitΛrvaavoi isDiaavora guvucadadΛcΛΛΛ vuvaidi aanΛ ΛΛmadu Λgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadΛcΛΛΛ vuvaidi aanΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai poduucai cΛΛ maata aapimΛ iscaaayi istuigaco Diuusi soicΛda agai oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana.

²¹ SiΛΛscadΛ Λmo oodami guvuacami dai cΛΛga gagatocami nuucadacagi gΛquii dai vΛΛsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu sioorΛ gaΛΛsidagi ami. ²² DΛmos isdiviagi Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ΛΛsidagi vΛΛsi gagatodΛ istuucΛΛ gΛtΛgitocatadai Λgai isgΛsoiñagi dai gataacogida Λgai vΛΛsi istumaasi gaΛΛsidagi.

²³ SioorΛ maitΛrgiñΛmaducagi Λgai giñvuidarΛ caata sioorΛ maitiñsoiña aagiadagi Λoodami isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaqui Λgai sobicΛi sai maivaavoitudana dai maicΛΛgacΛrΛ vuvaacΛna.

²⁴ SiΛΛscadΛ Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ vusiagi Λmo cΛΛliaiñdarΛ oidigana aimΛraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΛΛstagi dai siΛΛscadΛ maitΛgia Λgai siaacoga povΛ Λlididña: “Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaadΛrΛ vuusai”, asΛΛlididña. ²⁵ Dai siΛΛscadΛ Λpamu ami diviagi Λgai dai tΛtΛΛgaiña ΛcΛΛli Λpan duucai Λmo quii cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi Λgai aimΛrai dai vuarapai ΛpΛ cuvaracami Diaavora

tatlaañicarud. Dai agai amadu vlassi agaa vapacaiña ami calliara dai ami oidacana dai poduucai calli vaamioma soi gavuaadana isvaasquioma —ascati ASuusi.

²⁷ Aidasi ASuusi aagaitadai imaasi, tai amo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si calgacara naidi Diuusi agai ismaacada gamarai dai gasiitu —astadai ASuusi.

²⁸ Damos ASuusi potadai:

—Acaasi calgacara naidi agai ara vlassi oodami ismaacada ca Diuusi ñiooquida dai agiditai ca —astadai ASuusi.

²⁹ Daid aoodami apiaganampaidimi ami ASuusi sicoli taid ASuusi gaaagacai maatatuldimi Diuusi ñiooquida dai potadai:

—Oodami sivi oidacami alia maicaga tuutuiga dai gñaagidi ansaid iduuna amo istumaasi gducami agai vuitapi, damos maitagimu agai amai istumaasi gducami moscaasi istumaasi gducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai agai agidi oidacami sai ugitia agai agai ismaiama duucai gantagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ara giñootoi Diuusi. Aana aragai ismaacada viaa amo samicami dai aagidamu aana sivi oidacami sai ugitia agai ara ismaiama duucai gantagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Silascada caiyagi istuigaco Diuusi naidagi oodami sividada ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, daid ooqui ismaacada rbaitacaaamicatadai Siipara divimu dai gpiara suuligamu aoodami sivi oidacami. Agai samicada maccasdara divia dai caa agai istumaasi aagai Salomoni. Agai aramo taanadami saitudugami dai tami daja aana sivi dai vaamioma artaanadami aana siSalomoni mai aapima maitñagiditai ca.

³² Ismaacada Ñiñiviarai oidacatadai dadimu silascada Diuusi naida agadagi sivi oidacami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, daid Ñiñiviarai oidacami gpiara suuligamu aoodami sivi oidacami ara mai aapima maitñagiditai ca agai gia caama duucai gantagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidasi Joonasicaru aagidi Diuusi ñiooquida, dai tami daja aana dai vaamioma artaanadami aana siJoonasi.

³³ Tomali amaadutai cucuudagai amo cuudacarui dai gooquira astoquicara dada-sai tomali amo cajooni uta baiyoma taca vacamiara gaddasai vai siora vapacadagi istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavupuji arapan ducami amo cuudacarui gatuucuga vatarai isgvupuji calagaducagi vlassi gatuucuga ara viaa cuudagi, dai isgvupuji maicacagaducagi gatuucuga ara ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacada maata aapima Diuucada arapan ducami amo cuudagi gantagitoidagara annuucadacavurai aapima vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapima. ³⁶ Iscaga cuudagacagi vlassi gantagitoidagara dai maitipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai calga maata cacamu aapima arapan duucai masduucai naidi amo tuucavi siaaco calga cuudagacagi —astadai ASuusi aoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo ASuusi tai amo fariseo vai sai quidiara gaugana. Taid ASuusi ii dai meesa vuidara daiva. ³⁸ Taid arfariseo maita istumaasi gtagituagi tagacai siASuusi maivacoi ganoonovi isducatai viituli Moseesacaru ajudidíu. ³⁹ Tai amaasi ASuusi potadai:

—Aapima fariseo vuanai ganajaasocoli abadara damos aapima tuculimadai ganaranaga muuquimudagaicada dai soimaascamicada. ⁴⁰ Vupuiiruga aapima, ¿maitamas maata tagitai maitamas maata sai siora idui abadara idui ara raviadara? ⁴¹ Gaoidiadvurai oidicami baiganaliaracada dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima.

⁴² Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo v^Λasi istumaasi viaa aapim^Λ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λatar^Λ, asta ivaagi m^Λsmaac^Λd^Λ b^Λaj^Λi. C^Λagadu isoidiada aapim^Λ oodami Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λatar^Λ m^Λstumaasi viaacagi d^Λmos ali^Λ soi duuca^Λ n^Λidi aapim^Λ g^Λnaaduñi dai maioig^Λdai Diuusi gomaasi gia maic^Λagadu.

⁴³ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo. Oojoidi aapim^Λ isc^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicari^Λr^Λ dadaar^Λdagi judidíu quiquiupaigad^Λr^Λ dai oojoidi aapim^Λ isv^Λasi oodami siaa g^Λnduutuadagi.

⁴⁴ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo dai aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ. Aagai aapim^Λ ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Aapim^Λ r^Λpan ducami siaaco g^Λyaasapai coidad^Λ dai camaimaat^Λgia maasi daamad^Λr^Λ vaid^Λ ^Λoodami daama d^Λgavusc^Λiña maimaat^Λcatai si^Λ sigalnaasi uta, pomaasi aapim^Λ r^Λaviad^Λr^Λ ^Λpr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Tai ^Λmmoco ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ aa noragi dai pot^Λt^Λdai: —Mamaat^Λtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aat^Λm^Λ v^Λasi g^Λrñiooquidi —ast^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi.

⁴⁶ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ ^Λpr^Λ. Aapim^Λ pocaiti sai g^Λaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapim^Λ asta si^Λasi uucami maitistutuidi ^Λoodami dai aapim^Λ maicucusp^Λi tomalaachi.

⁴⁷ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ. Aapim^Λ ivuiididi baabaquid^Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ coi g^Λna^Λqui aaduñicar^Λ. ⁴⁸ C^Λaga maat^Λ aapim^Λ v^Λasi gomaasi dai soic^Λd^Λ m^Λn^Λlidi aapim^Λ g^Λnaaduñicar^Λ. ^Λgai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ mai aapim^Λ ivuiididi baabaquid^Λ.

⁴⁹ Casc^Λd^Λ Diuusi ismaac^Λd^Λ maat^Λ v^Λasia^Λcatai pocaiti: “G^Λnootosdamu aana giñiñiooquituldiadamiga ^Λmmadu giñojootosa m^Λsiaapim^Λ coodamu ^Λmmoco dai aa soimaa taatatuldamu”, asc^Λaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi g^Λntaatatulda agai aapim^Λ sivi oidacami v^Λasic^Λd^Λ ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λncooditu aid^Λsi abiaad^Λr^Λ c^Λquiva gooidigi. ⁵¹ Aid^Λsi abiaad^Λr^Λ g^Λmuuatu Aveelicaru asta aid^Λsid^Λ g^Λmuuatu Zacari^Λiasicaru ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λmuuatu ^Λg^Λ quiuupai abaana vai ajad^Λr^Λ c^Λca ^Λooroñi m^Λsiaaco m^Λm^Λidiña vustaaqui isducatai gataj^Λi Diuusi. S^Λallic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi g^Λpi^Λr^Λ g^Λnsuuliga agai aapim^Λ sivi oidacami ^Λpr^Λ.

⁵² Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ. Ducami iscuupaca aapim^Λ candaadoc^Λd^Λ siaaco oidaga Diuusi mamaat^Λtuldaragad^Λ, dai aapim^Λ viaa yaavigad^Λ dai maivapac^Λi aapim^Λ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia ^Λlidi ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵³ Aid^Λsi aagidi ^ΛSuusi imaasi taid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ ^Λmmadu ^Λfariseo ali^Λ baacoi ^Λgai vui dai g^Λnaagacai t^Λcacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana ^Λgai ^Λmo istumaasi vaavoidaragad^Λ vui vai poduuc^Λi g^Λpi^Λr^Λ v^Λaaaja ^Λgai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami g^Λn^Λmpagi s^Λallic^Λd^Λ muidu dai asta g^Λnc^Λc^Λisapai aipacoga. Taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaagacai aagidi ^Λpr^Λga g^Λmamaat^Λrdamiga dai pot^Λt^Λdai:

—C^Λagav^Λr g^Λnt^Λt^Λgitoca aapim^Λ. Maitav^Λr ^Λpan duuca^Λ ivuaada gofariseo. Goovai aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi vai aa n^Λidiña dai poduuc^Λi ivuaada ^Λlidiña ^Λpr^Λ d^Λmos aapim^Λ mait^Λaagai ispoduuc^Λi ivuaadagi. ² Maioidaga tomali ^Λmo istumaasi ^Λstoquicami tomasi duudusali g^Λaagai v^Λasc^Λr^Λ v^Λasi g^Λmamaat^Λi, dai maioidaga tomali ^Λmo istumaasi ^Λstoquicami ismait^Λmaasiuldagi. ³ V^Λasi m^Λsmaac^Λd^Λ

aagai aapim^Λ tucara^Λ v^Λasi gomaasi g^Λca^Λcamu tas^Λr^Λ, dai m^Λsmaac^Λd^Λ duudusali aagai aapim^Λ cuupacatai quitaagiña goovai v^Λasi iñacaitai g^Λaagadamu baabaqui daamad^Λr^Λ.

⁴ Aapim^Λ giñaaduñi ang^Λnaagidi sai mait^Λaagai m^Λs^Λbiadagi ^Λgai ismaac^Λd^Λ muueeyi gatuucuga, dai gooqui^Λr^Λ ^Λgai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ D^Λmos g^Λnaagidamu aan^Λ siora^Λ gia g^Λaagai m^Λs^Λbiadagi. ^Λbiadavurai ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa guvucadagai is^Λquiagi muuquiad^Λ ib^Λad^Λ Diaavor ^Λmadu. ^Λja, ^Λgai gia g^Λaagai m^Λs^Λbiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma g^Λnoig^Λdai aapim^Λ si^Λ ujuurugi casc^Λd^Λ maitav^Λr duduaadicuda c^Λl^Λ maat^Λ aapim^Λ isg^Λgaagarai taama ujuurugi gooca sintavuc^Λd^Λ vai Diuusi v^Λasc^Λr^Λ nuucadacana. Diuusi maat^Λ v^Λasia^Λcatai asta si^Λaj^Λquidu ^Λmadutai cuupad^Λ.

⁸ G^Λnaagidiana sai v^Λascatai ismaac^Λd^Λ g^Λnmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan^Λ ^Λp^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami mai^Λstocadamu Diuusi t^Λtaañicarud^Λ vuitapi mosaagamu aan^Λ is^Λgai ^Λrgiñmaamara. ⁹ Dai ismaac^Λd^Λ giñastocadagi oodami vuitapi aan^Λ ^Λp^Λ ^Λstocadamu ^Λgai Diuusi t^Λtaañicarud^Λ vuitapi.

¹⁰ Dai tomasiora^Λ ismaac^Λd^Λ giñvui ñioocadagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami istutuidi isoig^Λdagi. D^Λmos siora^Λ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ib^Λad^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λdaraga.

¹¹ M^Λsi^Λascad^Λ vaama g^Λantuutusa agadagi ^Λmo quiupaigad^Λr^Λ judidíu si^Λp^Λ bait^Λguucacami dai aa s^Λlicami viaacami vuid^Λr^Λ, maitav^Λr vuam^Λ ^Λliada Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λnsoiñamu. ¹² M^Λsiuu duucu caviaacagi isñiooquiagi m^Λsducatai gaa noragidagi dai m^Λst^Λiyagi —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidaiñd^Λr^Λ pot^Λadai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, aagidañi giñsiisi t^Λtaid^Λ ^Λrtacoida aat^Λm^Λ g^Λr^Λvustuidaga —ast^Λadai.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λadai:

—Giñaduñi, [¿]toora^Λ giñdaí aan^Λ dunucami duucai si^Λp^Λ taacogiadami aapim^Λ g^Λv^Λatar^Λ? —ast^Λadai.

¹⁵ Dai pot^Λadai ^Λp^Λ:

—Dañi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudad^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimos^Λca g^Λaic^Λd^Λ duaaca —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi agidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λadai:

—Oidacataidai ^Λmo c^Λli riicucami, daid^Λ ^Λsid^Λ s^Λlic^Λd^Λ c^Λl^Λga g^Λduitadai. ¹⁷ Vaid^Λ ^Λriicu g^Λt^Λagitoi dai pov^Λlidi: “Istumaa duuñimu aan^Λ maiviaa aan^Λ siaaco baituagi giñyoova”. ¹⁸ Daid^Λ pov^Λli: “Casian maat^Λ istumaa duñiagi. Suuligamu aan^Λ gotroojo daid^Λ iduuñimu aa g^Λarducamioma dai ami baituamu aan^Λ v^Λasi giñyoova dai v^Λasi iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñt^Λadamu aan^Λ”, asc^Λaiti ^Λriicu. “Mui naana maasi ap^Λv^Λiaa baidarajami mui uumigi v^Λatar^Λ sivi gia g^Λibastañi gacuaadañi dai baig^Λliada”, asc^Λaiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λadai: “Vuuirugami aapi idi vaa tucara^Λ p^Λmuquia agai dai v^Λasi istumaasi viaa aapi, [¿]siora^Λ v^Λatar^Λ viimu goovai?” ast^Λadai Diuusi. ²¹ ^Λgi poduuc^Λ ap^Λv^Λueeyi ^Λoodamic^Λd^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λgi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λr^Λ vipi^Λyi Diuusi vuitapi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λr^Λ pot^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—G^Λnaagidiana maitav^Λr vuam^Λ ^Λliada cuadagaic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ g^Λnaada agai. ²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaagai siyuucusi. ²⁴ G^Λnt^Λgitov^Λr n^Λida coocoi^Λr^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos

Diuusi ʌgai dai maacai cuaadagai. Sʌʌlicʌdʌ vaamioma namʌʌga aapimʌ siujuurugi. ²⁵ ʒDai voorʌ aapimʌ tomasiʌʌsi naana maasi gʌntʌtʌgitoi istutuidimʌsi istaajucami metro vaamioma gʌntʌcavaldagi? ²⁶ Mʌsmaitistutuidi isiduñiagi istumaasi maisijaiga maitavʌr vuamʌ ʌnʌliada ʌma maasicʌdʌ.

²⁷ Gʌntʌgitovʌr nʌida yoosigiʌrʌ ducatai gʌʌrai maitaaata vʌaadatai tomali maitailutaitai, dai vʌʌscarʌ gʌnaagidi aanʌ sai tomali ʌraí Salomoñi ismaacʌdʌ viaacata dai yuucusi cʌcʌʌgaducami vʌʌscarʌ maiʌpa maasi gʌai goyoosigai. ²⁸ Gʌntʌgitovʌr nʌida yoosigiʌrʌ ʌmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai vʌʌscarʌ Diuusi sigia maasi yuucustudai, vʌʌsi vaamioma gʌnyuucustudana ʌgai aapimʌ tomasi maicʌʌga vaavoitudai aapimʌ. ²⁹ Cascʌdʌ avʌr maivuamʌ ʌnʌliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Vʌʌsi ʌoodami oidigi daama oidacami mosʌca gomaasiʌrʌ gʌntʌtʌgitoiña, dʌmos aapimʌ vʌaa ʌmoco gʌnooga ismaacʌdʌ camaatʌ istʌgito aapimʌ vʌʌsi gomaasi. ³¹ Baiyomavʌr ipʌliada aapimʌ sai Diuusi gʌnsoicʌiña vai cʌʌgacʌrʌ oidaca aapimʌ siDiuusi gʌnsoicʌdamu siviaacamu aapimʌ istumaasi ʌgitocagi.

³² Maitavʌr duduaadicuda aapimʌ ʌrʌpan ducami giñsosoiga cañiiru dai chiʌʌquidu aapimʌ. Dai aliʌ baigʌʌlidi Diuusi gʌnmaacacai oigaragai isgataʌaanʌda aapimʌ siaaco tʌaanʌi ʌgai. ³³ Gaagardavurʌi aapimʌ mʌstumaa vʌaa dai oidiada soituutuigami poduucʌi ivʌaadamu aapimʌ Diuusi aa duiñdada vai gʌntumiñsiga maisiaa gʌvʌueeyi dai poduucʌi ʌʌpʌ bai darasaidamu aapimʌ gʌnvustuidaga tʌvʌagiʌrʌ siaaco maiuugiatai dai siaaco maivapacʌi ʌʌsivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ʌmpaidiada aapimʌ gʌnvustuidaga mosami gʌntʌgitocana.

³⁵ Aanʌ imia iñagai tʌvʌagiamu ʌmo imidagai dai ʌpamu divimu aanʌ. Baigavʌr ʌnduuca dai giñnʌnʌraca. ³⁶ ʌpan duucʌi ʌpipiooñi nʌnʌracana gʌnaamu isdiviagi ʌmo cunataragiñdʌrʌ vai cupioquidagi ʌgai quitaagiña mosaʌcai ʌgai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Siʌʌ baigʌnʌliadamu ʌpipiooñi ismaacʌdʌ maicocosʌcagi ʌʌcai aamudʌ. Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi sai ʌʌgi gaaamu bai gʌduuñimu dai meesa vuidʌrʌ daraasamu gʌpipiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi ʌran tucʌrʌ divia ʌgai siʌpʌ siali-mada, siʌʌ baigʌnʌliadamu ʌpipiooñi ismaacʌdʌ nʌaadagi vai diviagi ʌaamudʌ. ³⁹ Dai maatacavurʌi aapimʌ idi ʌʌpʌ —ascʌiti ʌSuusi—. Ducami isʌmo oidacami ʌmo quiiyʌrʌ ismaatʌcagi isiuu duucu ami quiidiʌrʌ divia agadagi ʌmo ʌʌsivogami maicosian tada ʌgai nuucadacatai sai maivaacʌna quiidiʌrʌ dai ʌʌsidana. ⁴⁰ Poduucʌi ʌʌpʌ aapimʌ gʌaagai mʌsbai gʌnducagi siuu duucu aapimʌ sioma maitʌgitocagi divimu aanʌ ismaacʌdʌ vʌaa ʌmo sʌʌlicami —astʌtʌdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga.

⁴¹ Tai amaasi ʌPiiduru tʌcacai dai potʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, ʒvoorʌ vʌʌtarʌ aagai aapi idi cuento mosʌca aatʌmʌ vʌʌscatai sio? —astʌtʌdai.

⁴² Taidʌ ʌSuusi itʌi:

—ʌmoco gaaamu vʌʌscarʌ gaagaiña ʌmoco ʌʌgidaracami dai saituduacami saidʌ ʌrtʌaanʌdamigadʌcana pipiooñigada dai bibidiña siuu duucu gʌaagadagi. ⁴³ Baigʌnʌliadamu ʌtʌaanʌdami ismaacʌdʌ ivʌueeyi vʌʌsi cʌʌga siuu duucu diviagi ʌaamudʌ. ⁴⁴ Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi saidʌ ʌaamudʌ tʌaanʌdami duucʌi vituldamu vʌʌsi istumaasi vʌaca ʌgai. ⁴⁵ Dʌmos siʌpiooñi ismaacʌdʌ tʌaanʌdami duucʌi vʌaagi ʌaamudʌ povʌʌldagi siʌaamudʌ maiotoma divia agai, dai gʌaagacai soi vʌaadagi ʌgaa pipiooñi ʌʌmadu ʌcusñiñiru dai ʌgai gacuaadagi dai gayʌʌdagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucʌi ʌaamudʌ divimu siuu ducuu ʌpiooñigada sioma mainʌnʌracagi, dai siuu duucu ʌgai maimaatʌcagi dai sʌʌlicʌdʌ soimaa taatatuldamu ʌgai daidʌ iduuñimu ʌgaicʌdʌ isducatai ʌpʌvʌueeyi ʌmaiʌʌgidaracʌdʌ ʌʌmadu.

⁴⁷ Daid_Λ apiooñi ismaac_Λda_Λ maata istumaasi _Λamud_Λ ip_Λlidi isiduñiagi dai maibai g_Λducagi dai mai_Λgidagi v_Λasi ismaac_Λda_Λ t_Λjai _Λamud_Λ, _Λgai soimaa taatamu g_Λg_Λg_Λg_Λtudacai. ⁴⁸ D_Λmos apiooñi ismaac_Λda_Λ maimaat_Λcagi daid_Λ iduñiagi istumaasi soimaascami _Λgai v_Λasc_Λr_Λ maisi soimaa taatamu. Dai _Λgai ismaac_Λda_Λ vaamioma maata Diuusi ñiooquid_Λ dai mai_Λgidi _Λgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aan_Λ dai c_Λgac_Λr_Λ vuvaida iñagai v_Λasi oidi daama oidacami v_Λascatai ismaac_Λda_Λ giñvaavoitudagi oig_Λldamu aan_Λ v_Λasi soimaascamigad_Λ dai _Λgai ismaac_Λda_Λ maitiñvaavoitudagi ugitimu. S_Λlic_Λda_Λ can_Λijada iñ_Λlidi aan_Λ idi c_Λgac_Λr_Λ vuvaidaragai iscaipaco im_Λdagi _Λpan duuc_Λai taí. ⁵⁰ Ali_Λ soimaa taatamu aan_Λ chi_Λqui tasai, dai soigiñ_Λliadamu asta si_Λscad_Λ ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aan_Λ. ⁵¹ Aapim_Λ pov_Λan_Λlidi ansai aan_Λ divia sai sioma oidacana v_Λasi oodami, maitav_Λr vaavoi baiyoma divia aan_Λ vai oidacana cocodi aan_Λc_Λda_Λ. ⁵² Dai sivi bait_Λcoga oidacamu taama _Λmo quiiy_Λr_Λ oidacami dai vaica vuid_Λr_Λ v_Λat_Λcamu gooca. ⁵³ _Λoogad_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λmara c_Λli daid_Λ _Λmarad_Λ g_Λooga, daid_Λ _Λd_Λda_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λmara ooqui daid_Λ _Λmarad_Λ g_Λd_Λda_Λ, daid_Λ tuumud_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λcaa d_Λda_Λ daid_Λ _Λcaa d_Λda_Λ g_Λtuumu —ast_Λda_Λ _ΛSuusi.

⁵⁴ Daid_Λ _ΛSuusi pot_Λda_Λ _Λap_Λ _Λoodami:

—Siuu duucu n_Λijada aapim_Λ iicomai isuruñi amad_Λr_Λ vuvac_Λi otoma pocaitiña aapim_Λ sai duuduquia _Λgai, vai pov_Λ v_Λaadana. ⁵⁵ Dai si_Λscad_Λ d_Λv_Λarai toñiamad_Λr_Λ _Λv_Λrdagi pocaitiña aapim_Λ sai toñica _Λgai, vai pov_Λ v_Λaadana. ⁵⁶ Aapim_Λ ismaac_Λda_Λ aagaiña _Λmo istumaasi dai _Λma maasi iv_Λaadana. ¿Ducatai maata aapim_Λ ismaasca _Λgai oidigi mosn_Λiditai m_Λstumaa n_Λidi? Dai v_Λasc_Λr_Λ maimaat_Λ n_Λidi tomali maimaat_Λ ca_Λ istumaasi _Λp_Λv_Λueeyi sivi aapim_Λ g_Λnsaagida.

⁵⁷ ¿Tuim_Λsi mait_Λnt_Λgitoi aapim_Λ istumaasi _Λrc_Λg_Λducami? ⁵⁸ Is_Λmaadutai g_Λp_Λr_Λ g_Λv_Λupadagi dai g_Λv_Λidaquiagi dunucami_Λr_Λ baigi duuñi ñiooqui _Λgai _Λmadu voiyamu vai _Λgai mait_Λv_Λidaquiagi dunucami_Λr_Λ vaid_Λ _Λdunucami g_Λt_Λg_Λidagi _Λsandaaru vaid_Λ _Λsandaaru g_Λmaisagi. ⁵⁹ Dai abiaad_Λr_Λ gia siaad_Λr_Λ vuusaiña aapi asta p_Λsi_Λscad_Λ gaa nam_Λqui v_Λasi m_Λsi_Λsi g_Λtañiagi —ast_Λda_Λ _ΛSuusi _Λoodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chi_Λqui c_Λc_Λli siaaco daacatadai _ΛSuusi dai aagidi isducatai _ΛPilaato coi chi_Λqui c_Λc_Λli Galileeana oidacami dai b_Λi _Λrad_Λ dai saagida v_Λanagi vustaaqui _Λrad_Λ ismaac_Λda_Λ coitadai _Λc_Λc_Λli Galileeana oidac_Λda_Λ maiquiaa g_Λncooditudacai ismaac_Λda_Λ daasda agaitadai _Λgai Diuusi. ² D_Λmos _ΛSuusi pot_Λda_Λ:

—¿Pov_Λai m_Λsi_Λn_Λlidi aapim_Λ ispomaasi _Λp_Λdui _Λc_Λc_Λlic_Λda_Λ Galilee_Λr_Λ oidacami vaamioma soimaasi iv_Λaadamicatai _Λgai si_Λgaa anaasi oidacami? ³ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho, dai m_Λsaapim_Λ mai_Λma duuc_Λai g_Λnt_Λg_Λituagi dai camaisoimaasi iv_Λaadagi v_Λascatai ugitimu aapim_Λ _Λap_Λ. ⁴ ¿Pov_Λai m_Λsi_Λn_Λlidi aapim_Λ si_Λbaivustaama dan mamacova ismaac_Λda_Λ coi daama g_Λasacai _Λg_Λla vaaqui t_Λcavac_Λda_Λ Siloe_Λr_Λ si_Λgai vaamioma _Λrduñid_Λcatadai is_Λgaa Jerusaleen_Λr_Λ oidac_Λda_Λ? ⁵ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho dai m_Λsaapim_Λ mai_Λma duuc_Λai g_Λnt_Λg_Λituagi dai camaisoimaasi iv_Λaadagi v_Λascatai ugitimu aapim_Λ _Λap_Λ —ast_Λda_Λ _ΛSuusi.

⁶ Daid_Λ _ΛSuusi aagidi _Λmo ñiooqui cuentoc_Λda_Λ dai pot_Λda_Λ:

—_Λmo c_Λli _Λsacatadai _Λmo iigosi g_Λd_Λv_Λaragana, dai _Λmo imidagai m_Λla n_Λidamu sabai iibaidaga, d_Λmos mait_Λla tomali _Λmo iibiada. ⁷ Dai amaasi pot_Λda_Λ _Λgai _Λc_Λli

ismaac^ΛΔ^Λ nuucatul^Λdacata^Λdai ^Λgai g^Λd^Λv^ΛΛ^Λraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oida^Λc^Λi didivai aan^Λ dai gaagaiña goigosi iibiad^Λ dai maitat^Λgai mos^ΛΛ^Λgi c^ΛΛ^Λca goovai maii^Λbiat^Λaliacatai”, astat^Λdai ^ΛΛ^Λs^Λacami g^Λp^Λiooñiga. “Daitudañi”, astat^Λdai. ⁸ D^Λmos ^Λnuucadacami aa noragi dai potat^Λdai: “Dagitoñi quiaa tomasi mos^Λca idi uumigi, moicadagena god^Λv^ΛΛ^Λragad^Λ dai daasdagi ^Λpua d^Λv^ΛΛ^Λrai duaadidicami. ⁹ Sabai poduc^Λcai iibatana, dai ismai^Λbiatagi aid^Λ gia daitudagi”, astat^Λdai ^Λnuucadacami.

¹⁰ Dai ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ ^ΛSuusi gamamaat^Λtul^Λditadai Diuusi ñiooquid^Λ ^Λmo judidíu quiuupaigad^Λr^Λ. ¹¹ Vai ami daacata^Λdai ^Λmo ooqui ismaac^ΛΔ^Λ cabaivustaama dan mamacova uumigi coococatadai. ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ topostudacata^Λdai vai ^Λgai maitistutuiditadai isg^Λs^ΛΛ^Λliñagi tomali pal^Λpi. ¹² Dai aid^Λsi t^ΛΛ ^ΛSuusi ^Λooqui vai dai potat^Λdai:

—Giñaduñi casiap^Λt duaadicami vii —astat^Λdai.

¹³ Mosdaama darai ^Λgai g^ΛΛ^Λnoonovi taid^Λ ^Λooqui g^Λs^ΛΛ^Λli, dai g^ΛΛ^Λagacai c^ΛΛ^Λga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ D^Λmos ^Λt^ΛΛ^Λaan^Λdami judidíu quiuupaigad^Λr^Λ s^ΛΛ^Λlic^ΛΔ^Λ baamu duaaidacai ^ΛSuusi ^Λooqui ib^Λstaragai tas^Λr^Λ, dai potat^Λdai ^Λgai ^Λoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai v^ΛΛ^Λt^Λr^Λ dai istutuidi aapim^Λ isdadacai g^ΛΛ^Λnduduaaidagi, dai maisiu ib^Λstaragai tas^Λr^Λ —astat^Λdai ^Λt^ΛΛ^Λaan^Λdami ^Λoodami.

¹⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aa noragi dai potat^Λdai:

—Aapim^Λ ismaac^ΛΔ^Λ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. ¿Istutuidim^Λsi aapim^Λ ismai^Λuupanagi g^ΛΛ^Λsoiga vooyisi si^Λr^Λ g^ΛΛ^Λsoiga asñiitu ib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaac^ΛΔ^Λ ^Λrcajiudad^Λ Avraañicar^Λu vaid^Λ ^ΛDiaavora vuracata^Λdai idi coocodagaic^ΛΔ^Λ cabaivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodad^Λ ib^Λstaragai tas^Λr^Λ? —astat^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁷ Dai aid^Λsi capot^Λi ^ΛSuusi, v^ΛΛ^Λscatai ismaac^ΛΔ^Λ vuid^Λr^Λ v^ΛΛ^Λt^Λcatadai siaa ^ΛΛ^Λran tadatu d^Λmos v^ΛΛ^Λsi ^Λoodami baig^ΛΛ^Λlidadai n^Λiditai istumaasi g^Λg^Λr^Λducami ismaac^ΛΔ^Λ ivuaadatadai ^ΛSuusi.

¹⁸ Amaasi pot^Λi ^ΛSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soic^Λi oodami sai c^ΛΛ^Λgac^Λr^Λ oidacana ¹⁹ gomaasi ^Λr^Λpan ducami istumaasi ^Λp^Λv^Λueeyi ^Λcaid^Λ ^Λmo uusi ismaac^ΛΔ^Λ coravi t^ΛΛ^Λgidu ismaac^ΛΔ^Λ ^Λmo c^ΛΛ^Λli g^ΛΔ^Λjoogana ^Λi. Taid^Λ ^Λali caid^Λ g^ΛΛ^Λ dai g^ΛΛ^Λ uusi g^ΛΛ^Λnaato. Vaid^Λ ^Λujuurugi maamarad^Λr^Λ dadar^Λñiña dai ami gacoocosatai. Poduuc^Λai si^Λ otoma g^ΛΛ^Λ ^Λali caid^Λ poduuc^Λai otoma g^ΛΛ^Λmaat^Λmu aipacoga isducatai soic^Λi Diuusi oodami sai c^ΛΛ^Λgac^Λr^Λ oidacana —astat^Λdai ^ΛSuusi.

²⁰ Dai pot^Λi ^ΛSuusi ^ΛΛ^Λr^Λ:

—Siuu duucu Diuusi soic^Λi oodami sai c^ΛΛ^Λgac^Λr^Λ oidacana ²¹ gomaasi ^Λr^Λpan ducami istumaasic^ΛΔ^Λ ^Λooqui avocamadai t^Λligi tuicami dai gooqui^Λr^Λ ivueeyi paana. ^Λmo ooqui v^ΛΛ^Λnai^Λdi gocopodacarui vaica muuli t^Λligi tuicami vai copodar^Λi. V^ΛΛ^Λsi tui saagida aim^Λrai gocopodacarui dai poduuc^Λai v^ΛΛ^Λsi oidigi daama im^Λi Diuusi ñiooquid^Λ —astat^Λdai ^ΛSuusi ^Λoodami.

²² Vaid^Λ ^ΛSuusi apiaim^Λitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiiqui^Λr^Λ dai gama^Λmaat^Λtul^Λdimi Diuusi ñiooquid^Λ. ²³ Tai ^Λmaadutai t^Λcacai dai potat^Λdai:

—Mamaat^Λtul^Λdiadami, ¿maitasmuidu ismaac^ΛΔ^Λ c^ΛΛ^Λgac^Λr^Λ vuvac^Λi? —astat^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

²⁴ —G^ΛΛ^Λnaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaac^ΛΔ^Λ alidu gajiaacoga. Aan^Λ ang^Λnaagidi sai muidutai vaapaquia ^Λliadamu dai maitistuidimu ali^Λ sijaiga isvaa^Λpaquiagi siaaco t^Λaan^Λi Diuusi casc^ΛΔ^Λ. ²⁵ Dai siuu duucu ^Λqui^ΛΛ^Λcam^Λi cacuupagi g^Λquui,

dai aapimΛ masmaacΛda quidigana guuca ñiooquidamu aapimΛ dai potΛtΛadamu: “CΛliodami gΛrcupioquidañi”. DΛmos Λgai gΛnaa noragidamu dai povΛntΛΛadamu: “MaitanmaatΛ aanΛ masiaadΛra aapimΛ”. ²⁶ MΛsi aapimΛ potΛΛadamu: “GΛΛΛmadu gacuaadana aatΛmΛ dai gayΛΛdana dai aapi gamamaatΛtuldiña tΛsiaaco oidaga aatΛmΛ”. ²⁷ DΛmos Λgai gΛnaa noragidamu dai povΛntΛΛadamu: “Casian gΛnaagidi ansai maimaatΛ masiaadΛra aapimΛ. Λcovai avΛr iimi giñabaiñdΛra, vΛascatai aapimΛ masmaacΛda soimaasi ivueeyi”, astΛΛdamu Λgai. ²⁸ Dai ami suaanΛdamu aapimΛ dai aliΛ soimaa taata agai, ñaiditai ΛAvraañi ΛΛmadu Isaa, dai Jaco dai vΛasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛmadu daraaja Diuusi siaaco gatΛaanΛi Λgai, mai aapimΛ quidigamu gΛnvuvaidagi. ²⁹ AipadΛra dadimu oodami dai darai vacai gaugimu ami siaaco gatΛaanΛi Diuusi. ³⁰ Amaasi ΛΛmadutai ismaacΛda vaamioma namΛga tami oidigi daama mΛΛca sioma maiñamΛacamu dai ΛΛmadutai ismaacΛda maiñamΛga tami oidigi daama mΛΛca sioma namΛacamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

³¹ Dai Λgai vaa tasΛra ami dada ΛΛmoco fariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai potΛtΛdai: —ImΛdañi tabiaadΛra ΛEroodΛsi gΛmuua Λlidi —astΛtΛdai Λfariseo.

³² DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—Imivurai dai mΛΛ aagida ΛcΛli ismaacΛda aliΛ saituduga mosΛca soimaasi iduiñdagai vΛatarΛ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛra dai duduaaidagi cococoidadΛ dai asta naatomu aanΛ giñaa duiñdaga daida apiaimΛdamu JerusaleenamΛ. ³³ Tomali Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ maitΛcooditudai sibΛaacoga mosΛca JerusaleenΛra cascΛda aliΛsi gΛagai isimia aanΛ JerusaleenamΛ.

³⁴ AapimΛ JerusaleenΛra oidacΛda, aapimΛ masmaacΛda coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maisai ojotosicami ismaacΛda gΛnootosdi Λgai. MosΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Λpan duucal Λtacucu Λmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli. ³⁵ AapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Λpamu asta siΛascadΛ aayi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ baigΛlidi goovai ismaacΛda borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛda”, astΛiya aapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

14

¹ Λmo ibΛstaragai tasΛra ii ΛSuusi Λmo fariseo baitΛcΛaacami quidiamu dai ΛΛmadu gaugia agai, vaidΛ Λgaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna Λmo istumaasi istucΛda istutiada Λgai isgΛpiΛra vΛaajagi. ² Vai ami ΛSuusi vuidΛra daacatadai ΛpΛΛmo cocoadΛ ismaacΛda vaiguuguñicatadai. ³ Tai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai Λmo ibΛstaragai tasΛra isduaaidagi Λmo cocoadΛ chio sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴ DΛmos Λgaa mosdodoli vii. Tai amaasi ΛSuusi bai ΛcocoadΛ dai duaadi dai potΛtΛdai sai noragΛna. ⁵ Dai potΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo:

—¿MaacΛda aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga asñiitu siΛpΛ gΛnsoiga vooyisi is-sibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛra? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ TaidΛ Λfariseo tomali Λmaadutai maitΛΛ istΛΛdagi.

⁷ TΛΛgacai ΛSuusi siΛvΛpaidarsicΛda cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛra daravaimi meesa vuidΛra, aagidi idi ñiooqui cuentocΛda dai potΛtΛdai:

⁸ —SiΛascadΛ Λmaadutai gΛnvaidagi Λmo cunataragiΛra maitavΛr cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛra darava. Divian tada Λmai vaidarsicami ismaacΛda vaamioma namΛga isaapimΛ. ⁹ Vai Λgai ismaacΛda gΛnvapai divian tada dai povΛntΛΛdagi

amaadutai aapim: “Maacañi godaicarui idi gamai”. Amaasi agai siaa aratugaitai calquivan tada dai cugatar daicariara daivagi. ¹⁰ Baiyoma masiascada ganvaidagi varai soimaascadioma daraicariara daraiva, dai poduucai divimu agai ismaacada ganvapai dai povantadamu: “Giñaaduñi vaamioma cacalagaducadioma daraicariara avardaraiva”. Dai poduucai vaamioma gducada galdamu agai vuitapi ismaacada lamadu daraajagi meesa vuidara. ¹¹ Agai ismaacada sioma gducada galiadagi agai sioma maitargducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigducada galiadagi agai sioma argducadamicamu —astatadai asuusi oodami.

¹² Daid asuusi potadai ara agai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida liada maitivapiada gaaduñi tomali gasiisigi tomali gususuculi, tomali gaaduñi riricu agai ara gvaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida liada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vaaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada maiñnaeeyi. ¹⁴ Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siascada duduaacagi coidada saagidañdara agai ismaacada agidi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁵ Dai caacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidara daacatadai potadai agai asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi maca siaaco gataani Diuusi —astatadai.

¹⁶ Taid asuusi potadai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gugia agai, taid cali ootoi amoco gapiooniga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vassiacatai. ¹⁸ Damos vasi vapaidarsicada maiimia lidi cascada potadai sai oigaldana. Lapgadada potadai: “Utudama savali ana amo davarai dai viaa ismal nidagi aagidañi vaid giñoigaldana sivarara”, astatadai. ¹⁹ Taid gamai potadai: “Savali ana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa ana isnidagi sabai cacalagadu aagidañi vaid giñoigaldana”, astatadai. ²⁰ Tai amai potadai: “Utudama antoonigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astatadai. ²¹ Dai aidasida apiooni apamu quiyara divia dai agidi vasi imaasi gaaamu tai agai salicada baamu dai potadai gapiooniga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vaaapa vasi soituutuigami ismaacada maiviipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vaaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada maiñnaeeyi”, astatadai laamud gapiooniga. ²² Tai bo laascada potadai apioonigada: “Casiant idui pasducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vatarara”, astatadai apioonigada. ²³ Tai amaasi laamud potadai gapiooniga: “Imiñi apamu voyamu dai djiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai ana ara ga maigimu giñcuaadagaiga”, astatadai laamud gapiooniga —astatadai asuusi oodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai asuusi, dai agai aa nanaava dai potadai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda liada dai vaamioma oigadagi googa dai gada, dai gooniga, dai gamaamara, dai gususuculi, dai gasiisigi, dai asta agi gabidaga isana, agai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁷ Dai siora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁸ Isamaadutai aapim iduñia liada amo quii siaadara maiasitudana aapim ara ga siasi gaagai masabai aitudadan tada caasi. ²⁹ Ama

duucaí isdarasa aapimá ojoodagadá dai maiviaacagi istuucadá naatuagi dai vascatai sioora ñaijadagi gñparunadamu ³⁰ dai pocaitiadamu: “Gocalli mosgaaga gquui dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siapa amo raí cocoda agadagi amai raí siaadara maiasitudana agai apaga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucadá vui agamai ismaacadá viaa amo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca agai ootosan tada agai ojootosicami siascada quiaa macasara imadagi agamai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucái apa sioora maidagituagi vasi istumaasi viaa maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi —astatadai Asuusi.

³⁴ Daidá itatadai apa:

—Gomaa onai alia vañiga damos iscamaiyoovica agai, zducatai yoovituna agai apamu?

³⁵ Camaicagaducamu agai duaaidaragai davaraí vatará mosá daituda agai. Aapimá masmaacadá tacaídaga cavurái —astatadai Asuusi.

15

¹ Vascatai tumiñsi vuudami amadu agai ismaacadá maivaavoitudai vaavoidaragadá afariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadai Asuusi dai caaca agai istumaasi aagaitadai agai, ² vai cascada afariseo amadu mamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada ñiooquidi agai Asuusi dai pocaiti:

—Idi calli miaadagidi soimaasi ivuaadami dai amadu gacueeyi —ascaiti.

³ Taidá Asuusi aagidi amo ñiooqui cuentocada dai potadai:

⁴ —Vora aapimá isviaacagi amo sienta cañiru vai siba imiagi amoco siaadara maianaasi viaana aapimá agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna siba imiaada asta siuu duucu ta. ⁵ Dai tagacai baiyagi dai baigalliatugaitai mootiagi dai baquiagi. ⁶ Dai acái gquiyara ampaidagi gaaduñi dai potadagi: “Baigavara ñaliada giñamadu casianta giñsoiga ismaacadá siba iitadai”. ⁷ Aana anganaagidi sai poduucái apa vaamioma oidaga baiñaragai ma tavaagiará amo soimaasi ivuaadamicada ismaacadá ama duucaí gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamacada ismaacadá maitarsoimaasi ivuaadami dai maitaagai isama duucaí gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —astatadai Asuusi.

⁸ Daidá Asuusi itatadai apa:

—Siapa amo ooqui viaacagi agai alí baivustaama piisu dai siba vaaajagi amoco siaadara maicuudana agai amo cuudagi dai voiscana dai calla gataatacái gaagana asta siuu duucu ta. ⁹ Dai tagacái ampaidagi gaaduñi dai potadagi: “Giñamadu avara baigañaliada casianta tumiñsi ismaacadá siba vaaatadai aana”. ¹⁰ Aana anganaagidi sai poduucái apa alia baigañalidiña Diuusi taañicaruda amo soimaasi ivuaadamicada siascada ama duucaí gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi —astatadai Asuusi.

¹¹ Daidá Asuusi potadai apa:

—Amo calli maamaracatadai gooca calli, ¹² taidá agoquiardada potadai googa: “Giñooca giñmaacañi gavustuidaga siasi giñajaga”, astatadai. Taidá loogadá maa gavustuidaga siasi acatadai. ¹³ Tai bo chiqui tasaicada amarada gooquiardada apagi vasi gavustuidaga dai daivunu ii macasi amai davariara, dai ami vasi soimaasira síaa doodai gavustuidaga. ¹⁴ Damos aidasi cavasi síaa doodai agai tai divia gaa biuugigai ami davariara, vai agai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai amo calli ami davariara oidacami amadu, tai agai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoña aliditadai uuparai iibiadacada ismaacadá cuadatadai tataisoli dai tomali

amaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tʼgitoidadʼ dai ʼgai povʼalli: “Mosʼʼ muidu giñooça quiidiarʼ pipiooñi vai vʼʼscarʼ babaivitocʼi cuaadagai, dai aanʼ tanai cayooga muu biuugimucai. ¹⁸ Imimu aanʼ giñooça quidiāmu dai potʼʼdamu: Giñooça, soimaasi idui aanʼ Diuusi vui dai aapi gʼvui, ¹⁹ camaiviaa aanʼ sʼʼlicami siargamaracagi, tomasi amoco gʼpiooñiga duucai giñʼijada aapi istʼʼdamu aanʼ”, asʼʼlidi. ²⁰ Dai amaasi voyarʼ caquiva dai ii gʼooga quidiāmu.

Dai quiaa mʼʼcasdarʼ imʼi tai tʼʼ loogadʼ dai aayi soiliaragai tʼʼgacai gʼmara dai mʼʼ dai mʼʼ vuidarʼ aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taidʼ amaradʼ potʼʼdai gʼooga: “Giñooça, soimaasi idui aanʼ Diuusi vui dai aapi gʼvui, camaiviaa aanʼ sʼʼlicami siargamaracagi”, astʼʼdai. ²² Dʼmos loogadʼ potʼʼdai gʼpipiooñiga: “Otomavʼr vuvaida cʼʼʼgaducʼdioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu noviarʼ, dai aadidavurai sasapatusi ʼʼpʼ. ²³ Dai vuaapavurai ʼvaaca mara giʼʼdioma dai muua tʼʼtʼʼ iduñi vagimi. ²⁴ Idi giñʼara casi ʼrmuquiadʼcatadai dai ʼpamu duaaca casi ʼrsibʼ imiadʼcatadai goovai tʼʼtʼʼ ʼpamu tʼʼ”, asʼʼtʼʼ loogadʼ daidʼ idui vagimi.

²⁵ Vaidʼ amaradʼ gʼducʼdioma dʼjiana aimʼraitadai dai aidʼsi divia ʼgai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacʼdami. ²⁶ Dai amaasi vai ʼgai amaadutai ʼgʼʼʼli dai tʼʼcakai astumaasi ʼpʼaduitadai. ²⁷ Taidʼ ʼgʼʼʼli potʼʼdai: “Casi atdivia gʼʼsucuuli cascʼdʼ gʼooga gatajai muaragai ʼvaaca mara giʼʼdioma cʼʼʼgacʼrʼ diviacai ʼgai dai maicoocotugaitai”, astʼʼdai ʼgʼʼʼli. ²⁸ Dʼmos ʼsʼʼʼgidʼ sʼʼlicʼdʼ baamu, dai maitipʼlidadai isvaquiagi taidʼ loogadʼ vuusai dai goguama oí sai vaacʼna. ²⁹ Tai ʼgai potʼʼdai gʼooga: “Aapi cʼʼʼga maatʼ iscamui uumigi vaa gʼsoi aanʼ dai vʼʼscarʼ gʼʼʼʼgidiña pai tomali amo imidagai maiquiaa giñoidi tomali amo sivatu isʼʼmadu iduñia aanʼ vagimi giñʼaduñi. ³⁰ Dʼmos sivi diviacai gʼmara ismaacʼdʼ soimaasiarʼ siaa doodai gʼtumiñsiga ooqui taatacaligami ʼʼmadu pʼtai muí ʼvaaca mara giʼʼdioma”, astʼʼdai ʼmaradʼ gʼducʼdioma gʼooga. ³¹ Amaasi loogadʼ potʼʼdai: “Giñʼara aapi vʼʼscarʼ giñʼʼmadu daacana dai vʼʼsi istumaasi viaa aanʼ vʼʼsi ʼraapi gʼvʼʼtarʼ. ³² Dʼmos sivi sʼʼlicʼdʼ gʼaagaitadai isiduñia aatʼmʼ vagimi dai baigarʼliadagi, gʼʼsucuuli ismaacʼdʼ casi ʼrmuquiadʼcatadai ʼpamu duaaca casi ʼrsibʼ imiadʼcatadai tʼʼtʼʼ ʼpamu tʼʼ”, astʼʼdai loogadʼ gʼmara —astʼʼdai ʼSuusi ʼoodami.

16

¹ Daidʼ ʼSuusi potʼʼdai ʼʼpʼ gʼmamamaatʼrdamiga:

—Oidacatadai amoco gaaamu gʼviidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai amoco ʼrpipiooñi tʼʼaanʼdamigadʼ. Dai amaasi mai ʼamudʼ siʼpipiooñi tʼʼaanʼdamigadʼ siaa vuididi vustidadʼ. ² Amaasi ʼamudʼ vai dai potʼʼdai: “¿Tumaasi idi mʼsmaacʼdʼ giñʼagidi pʼsaidʼ ivueeyi? Giñʼagidañi pʼstumaasi idui aapi vaa giñʼvustuidagacʼdʼ casiapʼ maitʼrgiñʼtʼaañicaruca ʼgai”, astʼʼdai ʼamudʼ. ³ Amaasi ʼpipiooñi tʼʼaanʼdamigadʼ aduucai gʼtʼgito: “¿Istuma duñimu aanʼ giñʼvuusaidacai giñʼamu idi aa duiñdagiañdarʼ? Maiguvuca aanʼ isaata vuaadagi dʼjiana, dai siaa ʼrai aanʼ isgataanʼdagi oidicami. ⁴ Casian maatʼ istuma duñiagi dai viaacagi sioora giñʼmiaadʼgidagi iñsʼʼscadʼ maiviaaca aanʼ aa duiñdagai”, asʼʼlidi. ⁵ Amaasi vai mosʼʼmadutai ismaacʼdʼ vupuaatulditadai ʼamudʼ. Dai tʼʼcakai ʼpʼgadadʼ dai potʼʼdai: “¿Pʼʼsi vuaatuldi aapi giñʼamu?” astʼʼdai. ⁶ Tai ʼgai aa noragi dai potʼʼdai: “Amo siento vopoti giigi”, astʼʼdai. Taidʼ ʼtʼʼaanʼdami potʼʼdai: “Tanai daja siaaco oojisi pʼsʼʼsi vuaatuldi. Bʼiñi dai siaa duaada dai ʼpamu ooja dai poduucʼi ooja pʼsai altaajucami siento vuaatuldi”, astʼʼdai. ⁷ Amaasi vai ʼgai ʼmai dai potʼʼdai: “¿Aapio pʼʼsi vuaatuldi?” astʼʼdai. Tai ʼgai potʼʼdai: “Amo baimocoroi tʼʼligi”, astʼʼdai. Taidʼ ʼtʼʼaanʼdami potʼʼdai: “Tami daja siaaco oojisi pʼsʼʼsi vuaatuldi. Bʼiñi dai siaa duada dai ʼpamu ooja dai poduucʼi ooja pʼsai ali maaco coobai vuaatuldi”, astʼʼdai.

⁸ Taid^Λ ^Λaamud^Λ maat^Λ t^{ΛΛ} isali^Λ saituduacatadai ^Λt^Λaan^Λdami ^ΛΛsivuaac^Λd^Λ. ^Λoodami ismaac^Λd^Λ ivueeyi istumaasi ^ΛΛgi ^Λgai ip^Λlidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ip^Λlidi is^Λgai ismaac^Λd^Λ ivueeyi istumaasi Diuusi ip^Λlidi.

⁹ D^Λmos aan^Λ ang^Λnaagidi sai tomam^Λs saagida daraaja ^Λgai ismaac^Λd^Λ gamait^Λc^Λi g^Λn^Λvustuidaga vupuiirumadaitai aa d^Λmos aapim^Λ g^Λaaagai m^Λssoic^Λd^Λagi aa g^Λn^Λvustuidagac^Λd^Λ isducatai Diuusi ip^Λlidi si^Λascad^Λ coiyagi aapim^Λ g^Λn^Λvustuidaga camait^Λnsoiñamu dai Diuusi g^Λn^Λmiaad^Λgidamu t^Λvaagi^Λr^Λ dai g^Λn^Λmaaquimu baabaqui ismaac^Λd^Λ tomali ^Λmo imidagai maiuugiatai.

¹⁰ Sioor^Λ ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada ^Λgai g^Λpi ^ΛΛp^Λ, dai is^ΛΛsivuaca ^Λgai laachic^Λd^Λ poduucai ^ΛΛsivuacan tada ^Λgai ^ΛΛp^Λ g^Λpic^Λd^Λ.

¹¹ M^Λsmaitivueeyi m^Λstumaasi aagai g^Λn^Λvustuidagac^Λd^Λ tami oidi daama Diuusi mait^Λnmaaquimu istumaasi v^ΛΛscar^Λ nam^Λacana. ¹² M^Λsmaitivueeyi m^Λstumaasi aagai gavustuidagac^Λd^Λ voor^Λ g^Λn^Λmaquia aagai istumaasi aapim^Λ ^Λgi g^Λn^Λv^ΛΛtar^Λ.

¹³ Tomali ^Λmo piooñi maitistutuidi isgoocaducagi aamud^Λ, c^ΛΛdad^Λan tada ^Λgai ^Λmoco dai oig^Λd^Λagi ^Λg^Λmai, ^ΛΛgiad^Λan tada ^Λgai ^Λmoco dai mai^ΛΛgiad^Λagi ^Λg^Λmai. Sioor^Λ oig^Λd^Λagi g^Λvustuidaga maitistutuidi is^ΛΛgiad^Λagi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁴ Afariseo ismaac^Λd^Λ ali^Λ oojoidi is^Λmpaidiada mui tumiñsi ca^Λc^Λi v^ΛΛsi imaasi ^Λgai mosparunai ^ΛSuusi. ¹⁵ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ c^ΛΛ tuutiacami g^Λnaagai oodami vuitapi, d^Λmos Diuusi c^ΛΛ maata g^Λn^Λiib^Λdaga. ^Λmo istumaasi istumaasi ^Λoodami c^ΛΛgadu ^Λlidi Diuusi ali^Λ c^ΛΛdai.

¹⁶ Aid^Λsi maiquiaa divia ^ΛVuaana ismaac^Λd^Λ vapacoi ^Λoodami oidacatadai Mosesacaru s^ΛΛlicamigad^Λ ismaac^Λd^Λ maa Diuusi dai oidacatadai ^ΛΛp^Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ mamaat^Λtuldaragad^Λ. Dai aid^Λsi divia ^ΛVuaana aid^Λ abiaad^Λr^Λ g^Λaaagai sai Diuusi soic^Λd^Λ ^Λlidi oodami sai c^ΛΛgac^Λr^Λ oidacana, dai v^ΛΛscatai g^Λnaajag^Λi vaavoituda ^Λlidityai sai Diuusi soic^Λd^Λ ^Λlidi oodami sai c^ΛΛgac^Λr^Λ oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi t^Λvaagi ^ΛΛmadu d^Λv^ΛΛr^Λai siugitiagi ^Λmo ñiooqui s^ΛΛlicamigad^Λ Diuusi.

¹⁸ Tomastuma c^ΛΛli isdagituagi g^Λooñiga dai v^ΛΛnagi ^Λmai ^Λgai ali^Λ soimaasi ivueeyi, dai ^Λgai ismaac^Λd^Λ v^ΛΛnagi ^Λmo ooqui dagitobarui ^Λgai ali^Λ soimaasi ivueeyi ^ΛΛp^Λ.

¹⁹ ^Λmo imidagai oidacatadai ^Λmo c^ΛΛli g^Λv^Λiidacami dai c^ΛΛga dadapacami g^Λaadaiña yuucusi dai c^ΛΛga titiodicami, dai v^ΛΛs tasai ivuaadana vagimi g^Λg^Λr^Λducami. ²⁰ Dai oidacatadai ^ΛΛp^Λ ^Λmo soitigami Lázaru t^ΛΛgiducami, ismaac^Λd^Λ iivosicatadai v^ΛΛsi tuucugad^Λ dai mosd^Λv^ΛΛr^Λapi dada^Λj^Λiña ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ quitaagiñagad^Λr^Λ. ²¹ Vaid^Λ ^Λsoitigami tascoñia ^Λlidityai ^Λcuaadagai viigiad^Λc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ g^ΛΛsai ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ meesagad^Λaiñd^Λr^Λ, vai asta ^Λgoogosi viñiumidityai iivoidad^Λ. ²² Tai ^Λmo imidagai muu ^Λsoitigami, tai dada Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ dai b^ΛΛc^Λi sai ^ΛΛmadu daacana Avraañicaru siaaco ajioopai ^Λcoidad^Λ. Dai bo chi^ΛΛqui tasaic^Λd^Λ muu ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ ^ΛΛp^Λ matai yaasa. ²³ Dai aid^Λsid^Λ ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ soimaa taatacatadai m^ΛΛca siaaco ajioopai maic^ΛΛga tuutiac^Λd^Λ, dai tai n^Λn^Λaaava dai m^ΛΛcasd^Λr^Λ t^ΛΛ ^Λgai ^ΛAvraañi, daid^Λ ^ΛLázaru ^ΛΛmadu daja. ²⁴ Dai amaasi iña dai pot^Λi: “Avraañi soigi g^ΛΛlda aan^Λc^Λd^Λ dai baigovai ootosa goLázaru vai vad^Λidana g^Λmasaiga cuugad^Λ suudar^Λ dai diviana dai ^Λvogidana giñ^ΛΛΛ^Λ alian^Λ soimaa taataca aan^Λ tami taiy^Λr^Λ”, ast^Λt^Λdai ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ. ²⁵ D^Λmos ^ΛAvraañi pot^Λt^Λdai: “Giñmara, g^Λt^Λgitoñi p^Λsiaapi c^ΛΛgac^Λr^Λ oidacatadai maiquiaa muucuai, dai goLázaru ali^Λ soimaa taata. Dai sivi goovai baig^Λlidi tami pai aapi soimaa taata. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava ^Λmo g^ΛΛ d^ΛΛcagi tuucavacami dai poduucai sioor^Λ imia ^Λliada tabiaad^Λr^Λ gaamucu maitistutuidi tomali m^ΛΛcad^Λr^Λ baigovaco maibaiga”, ast^Λt^Λdai ^ΛAvraañi. ²⁷ Amaasi ^Λg^Λv^Λiidac^Λd^Λ pot^Λt^Λdai: “G^Λdaan^Λi aan^Λ

tuduid_Λ aapi, c_Λliodami Avraañi, pai ootosa goLázaru giñooça quiidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisi_Λgi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi _Λgai _Λpp_Λ tami siaaco mos_{ΛΛ} soimaasi gataatamai”, ast_Λt_Λdai. ²⁹ D_Λmos _ΛAvraañi pot_Λt_Λdai: “_Λgai viaa _Λgai ismaac_Λd_Λ ooja Moseesacaru _Λmadu Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ, vai _Λg_Λg_Λiditai ca_Λcana”, ast_Λt_Λdai Avraañi. ³⁰ Taid_Λ _Λg_Λv_Λiidac_Λd_Λ aa noragi dai pot_Λt_Λdai: “Dañi aapi Avraañi, siaad_Λr_Λ _Λg_Λidana _Λgai Avraañi d_Λmos isimiagi _Λmaadutai coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ m_{ΛΛ}ca siaaco daraaja _Λgai poduuc_Λai gia _Λma duuc_Λai g_Λnt_Λt_Λg_Λituan tada _Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, ast_Λt_Λdai. ³¹ D_Λmos _ΛAvraañi pot_Λt_Λdai: “Is-mai_Λg_Λida _Λliada _Λgai _ΛMoseesacaru _Λmadu Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ poduuc_Λai _Λpp_Λ siaad_Λr_Λ _Λg_Λidana _Λgai tomasi _Λmaadutai duaacagi coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ”, ast_Λt_Λdai _ΛAvraañi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λfariseo.

17

¹ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai g_Λmamaat_Λr_Λd_Λmiga:

—V_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami d_Λmos si_{ΛΛ} soimaa taatamu _Λgai ismaac_Λd_Λ soimaasi iduiñt_Λulda _Λliada oodami. ² Siom_Λ _Λrc_{ΛΛ}gai _Λgai v_{ΛΛ}t_Λr_Λ m_Λsc_Λusiv_Λuana vulidagi _Λmo mauturui dai g_{ΛΛ} suudar_Λ daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñt_Λuldada _Λgai _Λmaadutai idi ismaac_Λd_Λ utudama vaavoitu. ³ C_{ΛΛ}g_Λv_Λr g_Λnt_Λt_Λg_Λitoca aapim_Λ is_Λmaadutai soimaasi iduñia g_Λv_Λui aagidavurai aapim_Λ _Λgai issoimaasi idui _Λgai g_Λv_Λui. Dai is_Λma duuc_Λai g_Λt_Λg_Λituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig_Λd_Λv_Λurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi g_Λv_Λuiidiada _Λgai dai v_{ΛΛ}si vuidag_Λr_Λ didivadagi dai povai g_Λnt_Λt_Λadagi: “Casian maipovuaadagi”, v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ g_Λaa_Λgai m_Λsoig_Λn_Λldi_Λd_Λagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵ _Λojootosicami pot_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—G_Λrsoiñañi t_Λtai vaamioma vaavoituda aat_Λm_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Isviaacamudai aapim_Λ tomasi l_{ΛΛ}chi vaavoidaragai tomasi _Λpan _Λasi isuiduru _Λmo caid_Λ coravi istutiadamudai aapim_Λ ispot_{ΛΛ}dagi idi iigosi: “G_Λvaiñcumañi dai g_{ΛΛ} suudar_Λ c_Λquiva”, idi iigosi gia g_Λn_{ΛΛ}g_Λidamudai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁷ Is_Λmaadutai aapim_Λ viaacagi _Λmo piooñi vai _Λgai gasicuandagi d_Λjiana si_Λpp_Λ nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia _Λgai ¿bais pot_{ΛΛ}dana aapim_Λ giimi dai gauga? ⁸ Maipot_{ΛΛ}dan tada aapim_Λ baiyoma pot_{ΛΛ}dan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai aan_Λ gaugiagi quiaa pai gooqui_Λr_Λ gauga aapi”. ⁹ ¿Bais Diuusi_Λt_Λn_Λam_Λquidana t_{ΛΛ}dana aapim_Λ _Λpiooñi iduuc_Λai _Λgai m_Λstumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduuc_Λai aapim_Λ _Λpp_Λ m_Λsi_{ΛΛ}sc_Λd_Λ naatuagi v_{ΛΛ}si istumaasi ismaac_Λd_Λ g_Λnt_Λaan_Λi Diuusi, g_Λaa_Λgai m_Λspot_{ΛΛ}dagi: “Aat_Λm_Λ _Λpan ducami tomastuma pipiooñi idui aat_Λm_Λ mos_Λcaasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi casc_Λd_Λ” —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaim_Λitadai _ΛSuusi Jerusaleenamu _Λmapiad_Λr_Λ _ΛrSamaalia dai ajad_Λr_Λ _ΛrGalilea tai _Λgai _Λrana s_{ΛΛ}li daivusai. ¹² Dai a_Λc_Λai _Λgai _Λmo _Λmap_Λc_Λr_Λ vai vuid_Λr_Λ iim_Λitadai baivustaama c_Λc_Λli ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λcoocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos bai m_{ΛΛ}casd_Λr_Λ guuquiva _Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_Λt_Λuldiadami soigi g_{ΛΛ}lda aat_Λm_Λc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λc_Λc_Λli.

¹⁴ Dai aid_Λsi t_{ΛΛ} _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Iimivurai dai m_{ΛΛ} vuid_Λr_Λ guuquiva _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai aid_Λsi iim_Λitadai _Λgai todian duuc_Λai duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi _Λmaadutai _Λgai most_{ΛΛ} iscadueeyi aa g_Λi dai iññ_Λquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai g_Λtootonac_Λd_Λ

cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ dai dΛvΛΛrapi cuiqui dai potΛtΛdai: “DiuusiatΛnamΛquidana”, astΛtΛdai. Dai idi cΛΛli ΛrSamaaliΛrΛ oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi ΛSuusi pocaiti:

—¿Bais maiVΛΛ baivustaama dudueeyi? ¿Siaaco daraaja Λгаа tuustaama? ¹⁸ MosΛca idi ismaacΛdΛ maitΛrjudíu aa gΛi dai siaa duutuda agai Diuusi —ascaiti ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi potΛtΛdai Λgai ΛcΛΛli:

—CΛquivañi dai imΛda. Giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ Λfariseo tΛcacai ΛSuusi sΛΛscadΛ Λgai sigataaanΛda agai Diuusi tami oidigi daama, taidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ gataaanΛdagi Diuusi tami maitΛrΛmo istumaasi ismaacΛdΛ maasi.

²¹ Maita povΛcaitiada agai: “Tamia daja”, siΛΛpΛ “MΛΛca daja”; Diuusi catanai gΛnsaagida gataaanΛi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai amaasi potΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga:

—Aimu istuigaco aapimΛ ipΛliadamu isgataaanΛda aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami tami tomasi Λmo tasai dΛmos maiaimu amaasi. ²³ Dai aa povΛntΛtΛadamu: “Tamia daja”, siΛΛpΛ “MΛΛca daja”. DΛmos maitavΛr ajiopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana siΛΛscadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi pomaascamu siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ²⁵ DΛmos ΛpΛga viaa aanΛ issΛΛlicΛdΛ soimaa taatagi, daidΛ Λoodami sivi oidacami gajiaadΛrΛ giñviaamu.

²⁶ Poduucai isducatai ΛpΛdui aidΛsi oidacatadai ΛNoee, poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛΛscadΛ cadivia iñaaagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ²⁷ Λoodami gacuaadana dai gayΛΛdana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña, asta aidΛ uucami sivaa ΛNoee gΛvaarcugΛrΛ tai sΛΛlicΛdΛ tΛvΛpi duudu tai vΛΛsi Λoodami coi. ²⁸ Dai poduucai ΛpΛdui ΛpΛ aidΛsi oidacatadai ΛLota Λoodami gacuaadana, dai gayΛΛdana, dai gasaapΛdaiña dai gaagaraiña, dai gaΛsaiña, daidΛ ivuaadana baabaqui.

²⁹ DΛmos aidΛsi ii ΛLota SodoomaiñdΛrΛ tai duudu tai ΛΛmadu asufre tΛvaagiaiñdΛrΛ, tai vΛΛsi oodami coi. ³⁰ Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛΛscadΛ diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

³¹ Amaasi isΛmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi gΛvustuidaga maitΛaagai istΛvañiagi Λgai dai vuvaidagi, dai isΛmaadutai dΛjiana aimΛrdagi maitΛaagai isimiagi Λgai gΛquuiyamu. ³² GΛntΛgitovurai Lota ooñigadΛ isducatai muu vaamioma oigΛdatai gΛvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ SioorΛ mostΛtΛgitodagi isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi tami oidigi daama Λgai tomali Λmo istumaasi maiviaacamu gooquiΛrΛ, dai sioorΛ maitΛtΛgitodagi mosΛcaasi isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi tami oidigi daama Λgai sΛΛlicΛdΛ baigΛΛliadamu.

³⁴ GΛnaagidiana sai amaasi tucarΛ goocatai abaana vΛΛtΛcamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ³⁶ Dai gooca cΛcΛΛli dΛjiana daraajamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ MoscaΛcai Λгаа imaasi tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Vaaco ΛpΛduñia agai imaasi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nunui poduucai Λrvaavoi ΛpΛ saidΛ ΛpΛduuñia agai istumaasi aagai aanΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

18

¹ ΛSuusi aagidi Λoodami Λmo ñiooqui cuentocΛdΛ dai aagidi sai gΛaagai ismaiugutai daanΛdagi Diuusi dai maiibiocorΛitai. ² Dai potΛtΛdai:

—Amapacra oidacatadai amo dunucami ismaacada maisiaa duutudaitadai Diuusi dai tomali maivuama aliditadai tomali amaadutaicada. ³ Dai amaasi agai vaa davarira oidacatadai apra amo ooqui viuudu, ismaacada cocodacatadai mai dai alia duudatai aimaraina agai adunucami quiidiamu dai potadaina sabai baiduinana fiooqui asaayuda amadu. ⁴ Tavapi mospovuaadana agai vaid adunucami moscaana. Damos gooquira povali: “Tomasi maisiaa duutudai aan Diuusi dai maivuama inlidi tomali amaadutaicada, ⁵ damos idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi soinamu aan vai camaididivaitai giñoojotuldiña vaamioma”, ascaiti adunucami —astadai asuusi.

⁶ Dai potadai asuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicla tuigacada. ⁷ ¿Isbai maisoinana Diuusi apra ismaacada covai vuvaitu agai ismaacada maiugutai taanadagi soini? ¿Isbai tavapicada soina agai? ⁸ Aan anganaagidi sai agai gia otoma soinamu. Damos siascada diviagi aan ismaacada viaa amo samicami, ¿isbai quiaa tagimu aan oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid asuusi aagidi mai cuento chi aquiatavata ismaacada sioma caga tuutiacami analidi siaa dai soiduucai nidi aga. Dai potadai:

¹⁰ —Gooa calali iji aga quiuupaigadamu judidu dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “Giñdiusiga, alia baiginlidi aan maitarapan ducamicatai aa ismaacada arsasivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi ganducami aan tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aan maitacueeyi gocuaja amo caldira, dai aa goidi aan inismaacada gamaitaci”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimacsdara vii dai tomali maitapali tomali istai nanaavagi tavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “Giñdiusiga soigi galda aanada aliasi arsoimaasi ivuaadami aan”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ Aan anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gquiyamu caigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gaducada galiadagi agai maitargaducadamicamu dai sioora maigaducada galiadagi agai argaducadamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi apra aali siaaco daacatadai asuusi, sai agai taatana. Damos aidasida amamaatardamigada asuusi tala imaasi, bagaidimi agai ismaacada vuaapaimi aali. ¹⁶ Damos asuusi vai gamamaatardamiga dai potadai:

—Dagitovurai vai dadana goali siaaco daja aan, dai maitavar daidiada. Ismaacada apran ducami idi aaliducada agai agai ismaacada ajioopai maca siaaco gataanai Diuusi. ¹⁷ Aanaan samicada ganaagidi sioora iimia liada siaaco gataanai Diuusi agai gaagai siapan ducamica amo ali dai ismaipoducamica agai siaadara vaacana —astadai asuusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai atalaanadami tacacai asuusi dai potadai:

—Mamaatatuldiadami cal tuigacada, ¿tumaasi istutuidi aan siduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —astadai.

¹⁹ Taid asuusi potadai:

—Mosca Diuusi cal tuiga dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai insaana arDiuusi. Mosagi pocaiti aapi ansai aan arca tuigacami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi calga maata istumaasi gataanai Diuusi: “Maitavar googosi ganducamica, maitavar gacoodada, maitavar galsiada, maitavar yaatagada aa, dai siaavar duutuada ganooga amadu gandala”, podu gataanai Diuusi —astadai asuusi.

²¹ Taid calali potadai:

—VΛasi gomaasi aan aliducatai abiaadΛra ΛΛgidi —astΛtdai ΛcΛli.

²² Amaasi caΛcai ΛSuusi imaasi potΛtdai:

—DΛmos quiaa viΛga Λmo istumaasi pasiduñiagi, gagarañi vΛasi pΛstumaasi viaa dai oida Λsoituutuigami Λtumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tΛvaagiΛra. Imiñi dai poduuñi dai diviacai giñoidatucuda —astΛtdai ΛSuusi.

²³ Dai aidΛsi caΛ ΛcΛli imaasi, aliΛ soigΛli, aliΛsi ΛrgΛviidacamicatadai Λgai cascΛdΛ.

²⁴ Dai tΛgacai ΛSuusi isaliΛ soigΛli Λgai potΛtdai:

—Gia sijaiga isgΛnviipidacami iimiagi siaaco gataaanΛi Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga Λmo muura vΛΛtarΛ isdaivuñiagi Λmo oi dΛgadΛamu sΛli isΛmo gΛviidacami imiagi siaaco gataaanΛi Diuusi —astΛtdai.

²⁶ Dai Λgai ismaacΛdΛ caΛ imaasi potΛtdai:

—¿Vooriatai istutuidido iscΛΛgacΛra vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astΛtdai ΛSuusi.

²⁸ TaidΛ ΛPiiduru potΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, aatΛmΛ viaa vΛasi tΛstumaasi viaacatadai, gΛoidatucuda ΛrΛliditai —astΛtdai.

²⁹ Amaasi ΛSuusi aa noragi dai potΛtdai:

—SΛlicΛdΛ angΛnaagidi tomasioorΛ ismaacΛdΛ viaagi gΛquii, siΛpΛ gΛdΛdΛ, siΛpΛ gΛsusuuculi, siΛpΛ gΛooñiga, siΛpΛ gΛmaamara iduñia Λliditai Diuusi aa duiñdadΛ, ³⁰ Λgai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooquiΛra ΛgΛmai oidigΛra vΛΛscΛra oidacamu —astΛtdai.

³¹ ΛSuusi Λcovai vai Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga dai potΛtdai:

—Siviata iimiagi JerusaleenamΛ, siaaco gΛaagai isΛpΛduñiagi vΛasi istumaasi ooja ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ giñaagaitai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami.

³² GiñtΛΛgida magari aa sibΛadΛra oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñgΛicarsa magari, dai gooquiΛra giñmuaamu, dΛmos bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaacamu aanΛ coidadΛ saagidaiñdΛra —astΛtdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

³⁴ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaatΛ caΛ tomali Λmo istumaasi idi maasi, tomali maimaatΛcatadai Λgai istumaasi agidi ΛSuusi, goovai ΛrΛmo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai Λgai ismaatΛ caΛcagi cascΛdΛ.

³⁵ AidΛsidΛ ΛSuusi caajimitadai JericooΛra vai voi ugidiana daacatadai Λmo maiñΛadami daidΛ gataaanΛitadai oidicami. ³⁶ Dai aidΛsi caΛ Λgai ismΛi iimΛdan caitimi oodami, ΛmaiñΛadami gatΛcakai astumaasi ΛpΛduitadai. ³⁷ MΛtai potΛtdai sai amui imΛitadai ΛSuusi NasareetΛra oidacΛdΛ. ³⁸ Tai Λgai iñΛ dai pocaitimi:

—Suusi Davi maradΛ soigi gΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti ΛcΛli.

³⁹ DΛmos Λgai ismaacΛdΛ baitΛqui iimΛitadai bagaimi sai camaiiñacaiñΛ vaamioma. DΛmos Λgai apiaiñacai dai pocaiti:

—Davi maradΛ soigi gΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi ΛSuusi caquiva dai ootoi sioorΛ vΛapagi ami siaaco daacatadai Λgai. Dai aidΛmΛsi caami vΛaa taidΛ ΛSuusi tΛcakai dai potΛtdai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipΛlidi aapi iñsiΛduiñda aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛcΛli ismaacΛdΛ maiñΛadatadai aa noragi dai potΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, nΛada iñΛlidi aanΛ —astΛtdai.

⁴² TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—NΛadañi, vaavoitu aapi cascΛdΛ nΛnΛaava —astΛtdai ΛSuusi.

⁴³ Mospotai agai taidai ismaacada maiñaadatadai istui isnaaavagi, dai oí Suusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vasi oodami ismaacada taa imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taidai Suusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai. ² Vai ami oidacatadai amo calli gaviidacami Zaqueo taagiducami, dai agai rbaitacaacamigadcatadai tumiñsi vuudami. ³ Daidai Zaqueo matia aliditadai Suusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai Zaqueo cascada dai oodami alia muiducatadai. ⁴ Vai agai maitatgaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitaqui mala dai tsai amo uusi tacaavacamiara voyara siaaco viaacatadai Suusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi Suusi tacaivi nanaava dai potadai:

—Zaqueo otoma itavani boodara sivi anviasa ana isgiquiyara giñuuliñagi —astadai Suusi.

⁶ Taidai Zaqueo otoma tavai, dai baigalliaracada miaadagi agai Suusi. ⁷ Amaasi taagacai oodami imaasi vascatai ñiooquidimi Suusi dai pocaitimi saidai Suusi amo soimaasi ivuaadami quidiara gauuli. ⁸ Amaasi Zaqueo caquiva dai potadai Suusi:

—Dañi, mamaatatuldiadami oidamu ana soituutuigami taajucami vasi giñvustuidaga inmaacada viaa dai insiamadutai lasi ana vuirumadacai aa noragidamu ana asta macovaco vaamioma ismaacada lasi ana —astadai Zaqueo.

⁹ Taidai Suusi potadai:

—Idi calli cavaavoitu Diuusi isduucai vaavoitu aduñda Avraañicaru cascada siviati aayi callagacara vuvaidaragai idi quiyara. ¹⁰ Ana ismaacada viaa amo sallyicami divia dai gaaga inagai dai callagacara vuvaida inagai soimaasi ivuaadami agai arsibañiimiada Diuusi vatarara —astadai Suusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai agai Jerusaleena daidai oodami povanlidadai iscaotoma gataanada agai Diuusi oidi daama cascada aidasi quiaa tatagitoitadai oodami ismaacada agidi Suusi, agai agidi amo ñiooqui cuentocada, ¹² dai potadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai vasi laaduñda artaanaadamicatadai daidai arganviipidamicatadai. Dai malacasi ii agai amai davarilara masiaaco daasa agaitadai rai dai gooquilara apamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa imacai vai baivustaama gapipiooñiga dai vascatai lamadutai maa tumiñsi dai potadai: “Aa duiñtuldavurai idi tumiñsi asta silascada divia ana”, astadai. ¹⁴ Damos agamai davarilara oidacami alia calldaitadai dai imacai agai tai agaa gooquiamu ootoi chilalqui callalli sai potadana: “Maitata ipalidi aatama isaapi argartaanaadamicagi”, astadai. ¹⁵ Matai vascara dai agai gataanadami duucai tai apamu nora. Amaasi acaai giquiyara vai agai gapipiooñiga ismaacada vii agai tumiñsi dai maataca agai sallaqui gamaita lamadutai. ¹⁶ Lapagadada divia dai potadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita baivustaamojo vaamioma”, astadai. ¹⁷ Taidai rai aa noragi dai potadai: “Callagaduava aapiara aramo call piooñi cacalaga idui aapi laachicada sivi gia gadaasamu ana caigi pai taanada baivustaama quiqui”, astadai. ¹⁸ Tai gooquilara divia amai dai potadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita taamojo vaamioma”, astadai. ¹⁹ Taidai laamudaa noragi dai potadai: “Aapi arcaigicamu lara dai taanadamu taama quiqui”, astadai. ²⁰ Tai gooquilara divia amai dai potadai: “Giñaamu, tanai daja gatumiñsiga giñpañiitugara vuraca ana dai baidasaca. ²¹ Gallabani ana. Maata ana isalia oomaliga aapi cascada. Dai maita aata vueeyi dai vascara vuuyi tumiñsi, dai aa gallsituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astadai. ²² Amaasi rai potadai: “Aapiara aramo piooñi maicall tuigacami. Gañiooquicada maata ana isaapi argaduñi dai maicall dui. Iscaatacatadai aapi siaana aroomaligami dai ismaitaata vueeyi

aanΛ dai vΛΛscatΛ vuuyi tumiñsi dai isaa giñΛsituldi dai isaanΛ mosvuuyi yoovisicami. ²³ CamaatΛcatadai aapi ζtuipΛsi maitamaa gotumiñsi sibΛacoga mΛsiaaco gamaitΛmudai vaamioma ΛtumiñsicΛda simuiyoma vuimudai aanΛ diviacai?” astΛtΛdai aamudΛ. ²⁴ Amaasi potΛtΛdai Λgai Λgaa ismaacΛda ami daraajatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca Λgai ismaacΛda viaa baivustaama”, astΛtΛdai Λraí. ²⁵ Tai Λgai potΛtΛdai: “Garaamu, Λgai caviaa baivustaama”, astΛtΛdai. ²⁶ TaidΛ Λraí aa noragi dai potΛtΛdai: “AanΛ angΛnaagidi sai ismaacΛda viaa vaamioma gΛmaacai dai ismaacΛda maiviaa gΛvoopoidi tomasi Λlaachi ismaacΛda viaaca Λgai. ²⁷ Dai Λoodami ismaacΛda giñvui vΛΛtΛ dai maitipΛlidadai isiΛrtΛaanΛdamica aanΛ, vuaapavurai dai giñvuitapi cooda”, astΛtΛdai Λraí gΛpipiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai ΛSuusi imaasi Λpamu apiaimΛitadai Jerusaleenamu. ²⁹ Dai aidΛsi caajimitadai ΛSuusi BetapagiΛra dai BetaaniΛra miaanai Λgiidi siaaco Oliivosi tΛΛgidu, ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga, ³⁰ dai potΛtΛdai:

—Imivurai mΛΛ aali quiiquiΛra ismaacΛda miaaga tabiaadΛra dai aΛcai tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu vulicami ismaacΛda tomali Λmaadutai maiquiaa dadaΛjai vΛrai uupana dai vuaapa. ³¹ Dai isΛmaadutai gΛntΛcacagi mΛstuisi uupasai vΛrai potΛΛda ansai aanΛ tΛgito —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

³² Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ iji dai tΛΛ vΛΛsi isducatai aagidi ΛSuusi. ³³ Dai aidΛsi uupasaitadai Λgai Λasñiitu taidΛ Λsoigacami tΛcacai dai potΛtΛdai:

—ζTuimΛsi uupasai goasñiitu? —astΛtΛdai.

³⁴ Tai Λgai aa noragi dai potΛtΛdai:

—ΛmamaatΛtuldiadami tΛgito cascΛda —astΛtΛdai.

³⁵ Amaasi baidadai Λgai Λasñiitu ΛSuusi, dai asñiitu daama darai gΛnsosua dai daama daí ΛSuusi. ³⁶ Dai aidΛsi asñiitu daama imΛitadai ΛSuusi Λoodami voiyΛra Λligaimi gΛnsosua. ³⁷ Dai aidΛsi camiaadimi Λgai coidama gΛΛsacΛra ΛOliivosi giidiaiñdΛra, vai vΛΛscatai Λvaavoitudadami ismaacΛda oiditadai iñaquimi baigΛnΛliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vΛΛsi ΛismaacΛda gΛgΛrducamicΛda ismaacΛda tΛΛtadai Λgai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi aliΛ cΛΛgacΛra nΛidi goovai ismaacΛda divia Diuusi guvucadadΛcΛda. VΛΛscatai gΛniibΛstacan tada tΛvaagiΛra aatΛmΛ aliΛ siaa duutudai Diuusi —ascaitimi Λvaavoitudadami.

³⁹ Amaasi ΛΛmoco Λfariseo ismaacΛda Λoodami saagida daraajatadai potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami bagaidañi gΛmamaatΛrdamiga —astΛtΛdai.

⁴⁰ DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai isidi maiiñnacadagi sΛΛlicΛda goojoodai iñnacadamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴¹ Dai aidΛsi caajimitadai Λgai JerusaleenΛra dai tΛΛgacai Jerusaleena ΛSuusi sosua ΛoidacamicΛda ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipΛlidi aanΛ issivi maata caΛcagi gooidacami isducatai istutuidi isgΛniibΛstacan tadacagi dΛmos maitistutuidi goovai ismaata caΛcagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayudΛ dai sicoli curartamu, dai vΛΛsi aipadΛra cocodamu, ⁴⁴ vΛΛsi dΛvΛΛrapi su- uligamu dai coodamu dai vΛΛsi JerusaleenΛra maiviimu tomali Λmo odai Λmai daama. AidΛsi diviji aanΛ ismaacΛda ΛrDiuusi tai maitiñmiaadagi gooidacami cascΛda —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛra judidíu dai vuvaitu ismaacΛda ami gagaa- garaitadai dai ismaacΛda gasaapΛdaitadai, ⁴⁶ dai potΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidar^Λ pocaiti: “Giñquiivar^Λ mamadaragai v^Λatar^Λ”. Mai aapim^Λ t^Λjogad^Λ ^ΛΛsivogami duuc^Λi n^Λidi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁷ ^ΛSuusi v^ΛΛs tasai gamamaat^Λtuldiña Diuusi ñiooquid^Λ ^Λg^ΛΛ quiuupaigad^Λ judidíu, d^Λmos ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaaligad^Λ judidíu ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^ΛΛlicamigad^Λ, dai ^ΛΛmadu ^Λdudunucamigad^Λ ^Λoodami gaagaitadai isducatai muaagi ^ΛSuusi. ⁴⁸ D^Λmos v^ΛΛsi ^Λoodami c^ΛΛga g^Λnt^Λgito ca^Λcatadai iscaiti ^ΛSuusi casc^Λd^Λ mait^Λgaitadai ^Λgai isducatai muaagi.

20

¹ ^Λmo imidagai ^Λg^ΛΛ quiuupaigad^Λ judidíu daacatadai ^ΛSuusi dai mamaat^Λtulditadai ^Λoodami Diuusi ñiooquid^Λ ^ΛΛmadu c^ΛΛgac^Λra v^Λvaidaragai, tai ami dada ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidíu ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^ΛΛlicamigad^Λ, ^ΛΛmadu aa bait^Λguucacami, ² dai pot^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Garaagidañi, ¿tuma s^ΛΛlicamic^Λd^Λ pomaasi ivueeyi aapi? ¿Toora g^Λmaa gos^ΛΛlicami? —ast^Λt^Λdai.

³ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Aan^Λan ^Λpr^Λ g^Λnt^Λcacagi ^Λmo istumaasi v^Λrai giñaagida: ⁴ ¿Toora ootoi ^ΛVuaana sai gavapaconana? ¿Diuusi oodami sio? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵ D^Λmos v^ΛΛsi ^Λbait^Λguucacami ^Λgi aipaco g^Λnaatagidimi dai pocaiti:

—¿Ist^ΛΛdamu aat^Λm^Λ? Ispot^ΛΛda aat^Λm^Λ sai Diuusi ootoi goovai otoma g^Λraa noragidamu dai pov^Λrt^ΛΛdamu: “¿Tuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispot^ΛΛda aat^Λm^Λ sai oodami ootoi, v^ΛΛscatai gooodami g^Λrcoodian tada ojoodaic^Λd^Λ, v^ΛΛscatai goovai s^ΛΛlic^Λd^Λ vaavoitudai si^ΛVuaana ^ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti ^Λbait^Λguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ^Λgai ^ΛSuusi dai pot^Λt^Λdai sai maimaata sioora ootoi ^ΛVuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Tomali aan^Λan mait^Λnaagidagi istuma s^ΛΛlicamic^Λd^Λ ivueeyi aan^Λ imaasi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Amaasi ^ΛSuusi g^Λaagacai aagidi ^Λoodami, dai aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oidacatadai ^Λmo c^ΛΛli ismaac^Λd^Λ ^Λi uuvasi g^Λd^Λv^ΛΛragana, dai gooqui^Λra taajucamic^Λd^Λ maa ^Λgai aa oodami g^ΛΛsi dai ii abiaad^Λra sib^Λaco dai t^Λv^Λpi daja. ¹⁰ Dai aid^Λsi aayi yoovaragai ^Λgai ootoi ^Λmoco g^Λp^Λiooñiga sai taan^Λna ^Λgai ^Λoodami ^Λyoovi si^Λsi a^ΛΛcatadai, d^Λmos ^Λoodami g^Λlicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

¹¹ Amaasi ^Λtuidacami ootoi ^Λmai piooñi, m^Λtai ^Λgai ^Λpr^Λ ali^Λ soimaasi ñiooqui aagidi dai g^Λlicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi ^Λgai. ¹² Daid^Λ ^Λtuidacami ootoi ^Λmai, d^Λmos ^Λoodami ali^Λ soi doodai ^Λgai ^Λpr^Λ dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui^Λra pocaiti ^Λtuidacami ^Λd^Λv^ΛΛrai: “¿Isducatai iduuñimu aan^Λ? Ooto-samu aan^Λ giñmara tomasi ali^Λ oig^Λdai aan^Λ, siaad^Λra maisiaa duutudadan tadacana ^Λgai siuu duucu t^Λgiagi”, ascaiti ^Λc^ΛΛli. ¹⁴ D^Λmos aid^Λsid^Λ ^Λaata v^Λaadami t^ΛΛ g^Λamo marad^Λ aipaco g^Λnaatagidimi dai pocaiti: “Idi ^Λgai ismaac^Λd^Λ ^Λrtuidacamica ^Λgai oogad^Λ vustuidad^Λ g^Λaagai t^Λsmuaagi dai poduuc^Λi aat^Λm^Λ ^Λrtutuidacamicamu”, ascaiti ^Λaata v^Λaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami d^Λjiaiñd^Λra dai muaa. Amaasi ^ΛSuusi t^Λcacai ^Λoodami dai pot^Λt^Λdai:

—¿Isduuñimu ^Λd^Λv^ΛΛrai tuidacami ^Λaata v^Λaadami? ¹⁶ Divimu ^Λgai dai coodimu dai maaquimu ^Λd^Λv^ΛΛrai aa oodami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Mosca^Λc^Λi ^Λgai imaasi maí is^Λgai aagadam^Λ ^Λlidi ^ΛSuusi casc^Λd^Λ pocaiti ^Λgai:

—Diuusi maidagitona ispo^Λv^Λ duñiagi —ascaiti.

¹⁷ D^Λmos ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava dai pot^Λt^Λdai:

—¿Tɔiya ɔlidi idɔ goovio ismaacɔdɔ oojisi Diuusi ñiooquidarɔ siaaco pocaiti?:
 ɔodai ismaacɔdɔ gajiaadarɔ viaa ɔbaabaquitadami sivi ɔgai ɔrɔgai ismaacɔdɔ vaamioma
 gɔaagai ɔvaaqui vɔɔtarɔ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidarɔ. ¹⁸ Tomasioorɔ ismaacɔdɔ utuvagi ɔodiɔrɔ moslalachi
 daivamu, dai isɔodai daama gɔsiagi ɔmai ɔgai mosɔtuisamu —astɔɔdai ɔSuusi.

¹⁹ ɔbaitɔguucacamigadɔ ɔpapaaligadɔ judidíu ɔɔmadu ɔmamaatɔtuldiadami Diuusi
 sɔɔlicamigadɔ ipɔlidadai isaidɔ otoma bɔjiagi ɔSuusi, cɔɔga maatɔcatadai ɔgai isɔgai
 vɔɔtarɔ aagaitadai ɔSuusi ɔcuento cascɔdɔ, dɔmos ɔɔbɔiditadai ɔgai ɔoodami. ²⁰ Dai
 amaasi ootoi sioorɔ soobidacagi vai ɔgai cɔɔ tuutiacami gɔnvueeyi, dai gaagai isducatai
 aagagi ɔSuusi ɔmo istumaasi istumaasi vui caatɔcagi ɔdudunucami vai poduucai tɔɔgida
 ɔgai ɔdudunucami. ²¹ Cascɔdɔ tɔcacai ɔgai dai potɔɔdai:

—Mamaatɔtuldiadami, cɔɔ maata aatɔma sai ismaacɔdɔ gaaagidi aapi dai
 gamamaatɔtuldi ɔrvaavoi. Dai maivuaama ɔlidi aapi oodamicɔdɔ siɔrgɔnviiipidacami
 siɔrsoitutuigami ɔɔpɔ, mosgamamaatɔtuldi aapi istumaasi Diuusi ipɔlidi.
²² Garaagidañi, ¿cɔɔgaisi tɔsaa namɔɔquiadagi ɔgɔɔ baitɔcɔaacami romano cho sio?
 —astɔɔdai.

²³ Dɔmos ɔSuusi maata tɔɔ isɔgai vuurumada ɔlidadai dai potɔɔdai:

—¿Tuimɔsi giñvuurumada ɔlidi aapimɔ? ²⁴ Giñtɔɔgidavurai aapimɔ ɔmo tumiñsi. ¿Voorɔ
 moodɔ dai voorɔ tɔɔtɔaradɔ tumiñsiɔrɔ daja? —astɔɔdai ɔSuusi.

Tai ɔgaa aa noragi daidɔ itɔɔdai:

—ɔgɔɔ baitɔcɔaacami moodɔ dai tɔɔtɔaragadɔava —astɔɔdai.

²⁵ Taidɔ ɔSuusi potɔɔdai:

—Maacavurai ɔgɔɔ baitɔcɔaacami istumaasi ɔrtuidadɔ dai maacavurai Diuusi istu-
 maasi ɔrDiuusi tuidadɔ —astɔɔdai ɔSuusi.

²⁶ Tai ɔgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitɔɔ ɔgai
 isducatai gɔntɔtɔgituagi caɔcatai isducatai ñioocai ɔSuusi dai cascɔdɔ maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiɔrɔ iji ɔɔmoco ɔsaduseo siaaco daacatadai ɔSuusi. ɔsaduseo pocaiti sai
 maioidaga coidadɔ duaacaradɔ cascɔdɔ potɔɔdai ɔgai ɔSuusi:

²⁸ —Mamaatɔtuldiadami, ɔMoseesacaru oojisicami gɔrvii vai pocaiti sai ismuquiagi
 ɔmo cɔɔli dai viaagi gɔoñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidɔ ɔsucuulidɔ ɔcɔɔli
 gɔaagai isvɔɔnagi ɔviuudu dai maamatagi abaana ɔsiɔɔgidɔ vɔɔtarɔ ismaacɔdɔ muu.

²⁹ Dai ɔmo imidagai oidacatadai cuvaracami ɔmo siɔɔgɔma, ɔɔpɔgadadɔ ooñigai dɔmos
 muu maiquiaa maamatacai. ³⁰ Amaasi ɔgooquiɔrdadɔ vɔɔna ɔviuudu, dai muu ɔɔpɔ
 maiquiaa maamatacai. ³¹ Tai gooquiɔrɔ ɔgɔmai vɔɔna ɔgai vaa ooqui, dai muu ɔɔpɔ
 maiquiaa maamatacai, vɔɔ cuvaracami podui dai vɔɔsi coi maimaamatacai tomali
 ɔmaadutai. ³² Dai amaasi muu ɔooqui ɔɔpɔ. ³³ Dai duduaacacai coidadɔ saagidañdɔrɔ,
 ¿ismaacɔdɔ ɔrcunadɔcamu ɔooqui vɔɔsi ɔrcuucunadɔcatadai ɔgai di? —astɔɔdai
 ɔsaduseo.

³⁴ Amaasi ɔSuusi aa noragi dai potɔɔdai:

—Tami oidigi daama cɔcɔɔli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. ³⁵ Dɔmos ɔgai ismaacɔdɔ
 Diuusi maquiagi oigaragai isiimiagi tɔvaagiamu caduduaacacai coidadɔ saagidañdɔrɔ
 mɔɔca maitɔcuucuntai tomali maitɔmamacai gɔnmaamara cuucuntaragai vɔɔtarɔ,

³⁶ mɔɔca camaitɔcooyi cascɔdɔ. Moscaduduaacacai ɔgai ɔpan ducamica ɔgai Diuusi
 tɔtɔaañicarudɔ ɔgai ɔrDiuusi maamaradɔ. ³⁷ Moseesa ɔɔpɔ gɔrmamaatɔtuldi sai dudu-
 acarai coidadɔ siaaco gɔaagai ɔali uusi ismaacɔdɔrɔ mai tai daidɔ ɔuusi maimi ami
 gɔaagai ɔɔpɔ sai Diuusi ɔrɔvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarɔ Diuusigadɔ. ³⁸ Dɔmos
 Diuusi maitɔrDiuusigadɔ ɔgai ismaacɔdɔ ɔDiaavora ɔɔmadu ajiopai coocai, baiyoma
 ɔrDiuusigadɔ ɔgai ismaacɔdɔ ɔgai ɔɔmadu ajiopai —astɔɔdai ɔSuusi.

³⁹ Amaasi Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi $s\Delta\Delta$ licamigad Δ pot Δ t Δ dai:

— $C\Delta\Delta$ ga aagai aapi mamaat Δ tuldiadami —ast Δ t Δ dai.

⁴⁰ Dai camait Δ p Δ n $\Delta\Delta$ li isvaamioma t Δ cacagi.

⁴¹ Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—¿Ducatai pocaiti aapim Δ said Δ Δ Cristo Δ rDavi marad Δ ? ⁴² Vaid Δ Δ Davi aduucai ooja Salmosi liivrugad Δ r Δ :

Δ t Δ aan Δ dami pot Δ t Δ dai giñt Δ aan Δ damiga:

“ $G\Delta$ maaquimu aan Δ Δ mo $s\Delta\Delta$ licami ismaac Δ d Δ vaamioma nam Δ ga.

⁴³ Dai ugitudamu aan Δ v $\Delta\Delta$ si ismaac Δ d Δ g Δ vuid Δ r Δ v $\Delta\Delta$ t Δ ”.

⁴⁴ ¿ $D\Delta$ mos ducatai istutuidi Δ Cristo si Δ rmarad Δ cagi Δ Davi vai Δ agi Δ Davi giñt Δ aan Δ damiga aagai? —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁵ V $\Delta\Delta$ si Δ oodami ca Δ catadai aid Δ si Δ Suusi pot Δ t Δ dai g Δ mamaat Δ r Δ damiga:

⁴⁶ — $C\Delta\Delta$ gav Δ r g Δ nt Δ t Δ gitoca aapim Δ . Maitav Δ r Δ pan duucai ivuaada gomaat Δ tuldiadami Diuusi $s\Delta\Delta$ licamigad Δ . Goovai oojoidi is $C\Delta\Delta$ gaducami yuucustadagi, dai ip Δ lidiña m Δ s $C\Delta\Delta$ oanadagi g Δ nvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai $C\Delta\Delta$ gaduc Δ dioma daraicari Δ r Δ oojoidi isdadar Δ dagi judidíu quiquiupaigad Δ r Δ , dai siaaco gacuaada goovai $C\Delta\Delta$ gaduc Δ dioma daraicari Δ r Δ oojoidi isdadar Δ dagi $\Delta\Delta$ p Δ .

⁴⁷ Dai Δ sidiña goovai $\Delta\Delta$ p Δ Δ vipiudu baabaquid Δ dai t Δ v Δ pi gamamadaiña sai n Δ lidiña Δ oodami. Goovai Δ gai ismaac Δ d Δ vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi g Δ mamaat Δ r Δ damiga.

21

¹ Dai Δ Suusi t $\Delta\Delta$ Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu Δ g Δ nviipidac Δ d Δ ismaac Δ d Δ tueeyi tumiñsi cajojoñi Δ r Δ ismaac Δ d Δ r Δ g Δ mpaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdad Δ v $\Delta\Delta$ t Δ r Δ . ² Dai t $\Delta\Delta$ $\Delta\Delta$ p Δ Δ mo viuudu soitigami ismaac Δ d Δ ami cajojoñi Δ r Δ darai goo sintaavu, ³ tai pot Δ i Δ Suusi:

— $S\Delta\Delta$ licad Δ ang Δ naagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma daí isv $\Delta\Delta$ scatai.

⁴ V $\Delta\Delta$ scatai gogaa darai ismaac Δ d Δ cababaivitoc Δ i, $d\Delta$ mos goooqui soitigamicatai modai v $\Delta\Delta$ si ismaac Δ d Δ viaacatadai istuuc Δ d Δ oidacagi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

⁵ Dai Δ madutai aagai Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ judidíu dai pocaiti sai ali Δ sigia maasi Δ quiupai Δ ojoodaic Δ d Δ sigia maascamic Δ d Δ dai aa Δ mamaasic Δ d Δ ismaac Δ d Δ aa ami darai sai sigia maascana Δ quiuupaigad Δ judidíu. Tai amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

⁶ —Aimu si $\Delta\Delta$ scad Δ v $\Delta\Delta$ si idi m Δ smaac Δ d Δ n Δ lidi aapim Δ v $\Delta\Delta$ si siaa g Δ duuñimu, dai maiviimu tomali ojoodai goocua daama —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁷ Tai Δ gai t Δ cacai dai pot Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, ¿v $\Delta\Delta$ scad Δ Δ p Δ duñia agai imaasi? ¿Ducatai maat Δ mu aat Δ m Δ isimaasi casi Δ p Δ duñia agai? —ast Δ t Δ dai Δ gai Δ Suusi.

⁸ Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

— $G\Delta$ nt Δ gitov Δ r n Δ ijada, dai maitav Δ r g Δ ndagito m Δ sg Δ nvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai giñt Δ aat Δ aragac Δ d Δ dai pocaitiadamu Δ gai: “Aan Δ an Δ r Δ Cristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. $D\Delta$ mos maitav Δ r oidatucuda. ⁹ Dai m Δ si $\Delta\Delta$ scad Δ cajiomacagi muiyap Δ r Δ cocoodi, maitav Δ r duduaadicuda gomaasi daivuñia agai $\Delta\Delta$ p Δ ga, $d\Delta$ mos maiquiaa aayi cugat Δ r Δ tas Δ r Δ .

¹⁰ Dai bod Δ r Δ apiaaatagidimi vaamioma dai pot Δ t Δ dai:

—Amo dAVAAriARΛ oidacami cocoaadamu Λmai dAVAAriARΛ oidacami. ¹¹ Dai aliΛ cavami gigivucudamu ΛΛmapACARΛ gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga, dai tAVaagiARΛ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gAgARducami maascamu ΛAPΛ.

¹² DΛmos ΛAPΛga gAnsasaayu gANvuimu dai soimaasi gAntaatatuldamu, dai vaama gAntuutusada agai Λgai ATATAANΛdami vuidARΛ Λgai vaa ismaacADΛ gATAANΛi quiquiu-upaigADARΛ judidiu, dai gANmaamaisapada agai dai vaama gAntutusada agai Λraraí vuidARΛ dai moomoyi vuidARΛ giñvaavoitudaitai aapimΛ. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapimΛ isaagadagi Λgai vuitapi isvaavoitudai aapimΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aANΛ. ¹⁴ Dai maibai vuaada ΛΛquiasdARΛ isducatai aa noragidagi Λgai ismaacADΛ gAPIARΛ gAnsusuuligadagi. ¹⁵ AANΛ gANmaaquimu maatADagai dai ñiooqui isducatai gANsoiña aapimΛ dai poduucai gAnsasaayu maiviaacamu isducatai gANaa noragidagi tomali maitANvui ñioocadamu. ¹⁶ Dai asta gANDΛΛDΛ dai gAnsusuuculi dai gANsiisiΛgi dai gANAaduñi aagiada agai gAnsasaayu masiaaco daraaja aapimΛ. Dai gANcooditudamu aapimΛ ΛΛmadutai. ¹⁷ Dai VΛasi oidacami gANCΛΛDadamu giñvaavoitudaitai aapimΛ, ¹⁸ dΛmos maisibΛ imimu tomali Λmo cuupai gANmooaiñdARΛ. ¹⁹ DΛmos aapimΛ api-avaavoitudadamu dai MASiΛASCADΛ dAgavuñiagi VΛasi gosoimaa taataragai gooquiarΛ VΛASCARΛ oidacamu aapimΛ Diuusi ΛΛmadu.

²⁰ MASiΛASCADΛ nΛijadagi iscasicoolimadi sandaaru JerusaleenARΛ, maatACamu aapimΛ iscaotoma VΛasi siaa gADuuñimu. ²¹ Amaasi ismaacADΛ JudeeARΛ daraajagi gΛaagai isvoopiagi gigiidiamu, dai sioora JerusaleenARΛ daraajagi gΛaagai isvuvaaquiaagi abi-aadARΛ, dai sioora dΛjiaadana ajioopadagi maitΛaagai isAPamu iimiagi gANquiiquiamu. ²² Amaasi Λgai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi Λjudidiu ismaacADΛ vuidARΛ VΛATACagi Diuusi. Poduucai APADuñia agai ismaacADΛ oojisi Diuusi ñiooquidARΛ. ²³ SiΛ soimaa taatamu Λooqui ismaacADΛ amaasi noonoacagi siΛAPΛ viaacagi aali siisidami aliΛ oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai SΛΛlicADΛ soimaasi gΛAgAVituldaragai idi oodami JerusaleenARΛ oidacami VΛATARΛ. ²⁴ ΛΛmoco coimu cocodiarΛ, dai aa sibADARΛ oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacADΛ maitARjudidiu gATAANΛda agai JerusaleenARΛ asta siΛASCADΛ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiARΛ dai masaadiARΛ dai sisiaavugiARΛ, dai tami oidigi daama VΛasi oidacami maitATAgadamu isducatai gANTATAgitodagi aliΛ duduaadicudamu Λgai aliΛ sigal caititai ΛgΛΛ suudagi. ²⁶ Λoodami susuiiquitARDamu duduaadicuitai dai tATAgitoitai istumaasiARΛ istumaasi daivuñia agai oidigi daama, asta tAVaagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi giñTAGimu aapimΛ aANΛ ismaacADΛ viaa Λmo SΛΛlicami iñsiboodARΛ imADamu Λmo icomai saagida guvucadagaicADΛ dai SΛΛlicADΛ dadadaquidatani. ²⁸ SiΛASCADΛ casi APAVuiidagi imaasi VARAI tai nANΛnda moscamiaadΛidatani mastuigADΛ CΛAgACARΛ gANvuvaida agai —astATADai ΛSuusi.

²⁹ Dai aagidi ΛAPΛ Λmo ñiooqui cuentocADΛ dai potATADai:

—NΛidavurai goigosi siAPΛ tomastuma Λmai uusi. ³⁰ MASiΛASCADΛ nΛijadagi iscai-ipoIdagi aagADΛ, aapimΛ camaatACana iscamiaadimi toiñdagai. ³¹ Dai poduuquiavar maatACA APΛ MASiΛASCADΛ nΛijadagi gomaasi VARAI maatACA iscamiaadimi istuigaco gATAANΛda agai Diuusi tami oidi daama.

³² SΛΛlicADΛ angANAagidi sai VΛasi imaasi APADuñia agai maiquiaa ugitACai idi oodami.

³³ TAVaagi ΛΛmadu oidigi ugitimu, dΛmos ismaacADΛ aagai aANΛ goovai gia APADuñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucani aimu Diuusi APAN duucani isduucani gACUCUupai Λmo trampa dai VΛasi oidi daama oidacami maatAMU imaasi, cascADΛ gANTAgITovAR nΛijada dai maigajjaadARΛ vipiaada Diuusi mosgayΛΛdatani dai tATAgitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ BaigAVAR ANDUCA aapimΛ tudu, dai tomastuigaco AVAR gamamadada dai poduucani istuidimi aapimΛ isCΛAgACARΛ vuvaaquiaagi VΛasi gomaasiaiñdARΛ ismaacADΛ APADuñia

agai, dai poduucai istuidimu isgiñvuidarΛ guuquivagi aapimΛ aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami —astΛΛdai ΛSuusi Λoodami.

³⁷ ΛSuusi gamamaatΛtuldiña tasΛrΛ agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai tucarΛ aimΛraiña dai giidiana cocosΛiña siaaco Oliivosi tΛΛgidu. ³⁸ Dai vΛΛsi Λoodami ΛΛqui quiamoco agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai vΛiña caΛca Λliditai istumaasi aagidiña ΛSuusi.

22

¹ AidΛ camiaadimitadai Λsaa duudagai istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdarΛ. Λsaa duudagai pascua tΛΛgidu. ² VaidΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ gaa-gaitadai isducatai muaagi ΛSuusi, dΛmos aliΛ ΛΛbΛiditadai Λgai Λoodami.

³ Tai amaasi ΛDiaavora vaa ΛUudasiΛrΛ, mΛsmaacΛΔΛ Iscaliote aagaiña ΛΛpΛ, Λgai ΛrΛmoco Λbaivustaama dan gooca ismaacΛΔΛ ΛrΛSuusi ojootosadΛ. ⁴ DaidΛ ΛUudasi nΛidamu ΛpapaaligadΛ Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu sandaarΛ agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai agΛΛ quiuupiΛrΛ sandaarΛ dai ΛΛmadu gaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai Λgai istΛΛgidagi ΛSuusi. ⁵ Tai Λgai aliΛ baigΛnΛΛli dai aagidi Λgai ΛUudasi sai maquia agai tumiñsi, ⁶ taidΛ ΛUudasi bai aa dai gΛaagacai gaa isducatai gatΛΛgidagi ΛSuusi siΛΛscadΛ maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi Λsaa duudagai istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdarΛ dai aidΛ coodaiña Λjudidíu cañiiru dai dadasdiña Diuusi. ⁸ TaidΛ ΛSuusi ootoi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana, dai potΛΛdai:

—Imivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

⁹ Tai Λgai tΛcacai dai potΛΛdai:

—¿Vaaco ipΛlidi aapi tΛsbai duñiagi? —astΛΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛΛdai:

—MΛsiuu duucu ajiagi ΛquiiquiΛrΛ, tΛΛgimu aapimΛ Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ vaigatica agai Λmo aayi suudagi vΛrΛi oida siaaco vaquia Λgai. ¹¹ Dai tΛcacavurai ΛquiΛΛcami saaco cΛΛca Λtuucavi siaaco gaugia iñagai aanΛ idi siaa duudagarΛ ΛΛmadu aapimΛ. ¹² SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviacoga cabai duñisicami vΛrΛi ami bai duuñi cuaadagai —astΛΛdai ΛSuusi.

¹³ Tai Λgai iji dai tΛΛ vΛΛsiaΛcatai isducatai aagidi ΛSuusi, dai bai dui Λcuaadagai siaa duudagai vΛΛtarΛ.

¹⁴ Dai caaΛcai ugidadagai, taidΛ ΛSuusi meesa vuidarΛ dai va ΛΛmadu gΛojootosa. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi potΛΛdai gΛojootosa:

—Gia ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛΛmadu gaugiagi idi siaa duudagarΛ maiquiaa muucucai. ¹⁶ AanΛ angΛnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagarΛ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagarΛ cuaadagai asta siΛΛscadΛ idui Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia agai dai cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai Λgai dai gataaanΛda tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bΛi Λmo tucayu uuvasi varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiΛrΛ maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛΛdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuaiñdarΛ. ¹⁸ SΛΛlicΛΔΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami —astΛΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ bΛi Λpaana dai gamamagi dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga, daidΛ itΛΛdai:

—Idiav arapan ducami giñtuucuga masmaacada gatagida agai masai muaana masai aapimaa cagacara vuvacana. Poduuquiavar ivuaada daida giñtatigitoda —astatadai asuusi.

²⁰ Dai cauigitocai asuusi bai atucayu dai potatadai gamamaatardamiga:

—Idi uuvasi varaagada ismaacada idi tucayuana daja arapan ducami giñlara ismaacada aastia agai masai aapimaa cagacara vuvacana. Insiascada muquiaagi vai aastia giñlara aidaa abiaadara gaaagadamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootosda agai loodami.

²¹ Damos sivi gocali ismaacada giñtagida agai adudunucami tami meesa daama caata novida giñapan duucai. ²² Aana ismaacada viaa amo samicami cablacaiti govoi ismaacada gaaa aiqui abiaadara damos sila soimaa taatamu acali ismaacada giñtagida agai —astatadai asuusi.

²³ Amaasi amamaatardamigada aipaco gantacacaimi soora agai dai gatagida agai.

²⁴ Amaasi amamaatardami lagi ganvupui ñiño aagaitai sai ismaacada vaamioma artaanadamica agai siascada iimiagi siaaco gataana Diuusi. ²⁵ Damos asuusi potatadai:

—Ismaacada maitarjudidú saagida abaitacaaacamigada gapipiooñiga duucai naidiña loodami, dai agai aadara ipalidi mascala tuutiacami duucai najadagi. ²⁶ Damos aapimaa maitaagai maspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacada abaitacaaacamicagi gaaagai isvaamioma gali gvuaadagi dai piooñi duucai. ²⁷ ¿Maacada arvaamioma taanadami ismaacada meesa vuidara daja ismaacada gabiaajai sio? ¿Maitasi arvaavoio sai ismaacada meesa vuidara daja? Damos aana gansaagida daja amo piooñi duucai.

²⁸ Aapimaa vascara giñlamadu daraajana aidasi soimaa taatamaiña aana. ²⁹ Cascada aana ganmaquia inagai amo samicami poduucai isduucai giñoca giñmaa aana. ³⁰ Dai aapimaa giñlamadu gacuaadamu maa ca siaaco gataanada inagai aana dai giñsoiña taanadamu aapimaa Diuusi maamarada —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potai ara asuusi:

—Simuñi, Simuñi, diaavora tai oigaragai Diuusi isgduiñdagi mui naana maasi soimaascami masai camaitiñvaavoitudaiña. ³² Damos aana daana Diuusi aapimaa ganvataraa vai maivasi ugitana ganvaavoidaraga, dai siascada pamu calga giñvaavoituda aapi pai soiña gaaduñi vai vaamioma calga giñvaavoitudana —astatadai.

³³ Taida asimuñi aa noragi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, baigan giñduu isgoidagi maisacaruamu dai asta muquiaagi galamadu —astatadai Simuñi.

³⁴ Taida asuusi potatadai:

—Piiduru, samicada angaaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu paapi vaicojo potaiya agai pasai maitiñmaata —astatadai asuusi.

³⁵ Taida asuusi potatadai:

—Aidaida ganotoi aana maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacaruami, dai tomali aa sususacaicada ¿isbai viagacatadai aapimaa istumaasi? —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Tomali amo istumaasi —astatadai.

³⁶ Tai amaasi asuusi potatadai:

—Sivi anganaagidi sai soora viaacagi moraali gaaagai isbaa aimardagi, dai tumiñsi darasacaru ara, dai soora maiviaacagi maastai vai gagarana amoco gvaasaraga dai savdana. ³⁷ Aana anganaagidi sai gaaagai silpaduñiagi isducatai ooja Isaacaru Diuusi ñiooquidara siaaco icaiti: “Soi duucai manlijada agai tomastuma soimaasi

iducami duucaí”. Istumaasi oojisi giñaagaitai gaaagai siapaduñiagi —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁸ Tai agai potatadai:

—Mamaatardadiami, tami vaaata gooca mamaastai —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Cascada —astatadai.

³⁹ Amaasi asuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poducaí isduucaí ivuaadana agai taida amamaatardamigada oi. ⁴⁰ Amaasi acaí ami giidiara, taida asuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Daanadavurai aapima Diuusi vai agai maidagitona adiaavora issoimaasi ganduñituldagi —astatadai.

⁴¹ Taida asuusi covai ii maisi macasi apaa macasi siasi vuupai amoco amo odai, dai gatoonacada caquiva dai gamamada agai. ⁴² Dai aducaí gamamagi:

—Giñoooca isbaigacamudai ismaisoimaa taata aana poducaí isducataí apaduñia agai damos vaid apaduuna pducataí aapi ipaliadagi. Dai maisiu istumaasi aana ipaliadagi —asduucaí gamamagi asuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi gamaasitu amo Diuusi taañicaruda tavaagiaiñdara dai vaamioma maquia agai guvucadagai. ⁴⁴ Dai alia soimaa taatacataí vaamioma daana Diuusi dai vaajurdada apaa duucaí ootai araí dai davarapi gaaai.

⁴⁵ Dai aidasi canaato mamagi agai caquiva dai ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada dai cocosacami ta, gamaita soaliaragai cascada. ⁴⁶ Daida asuusi potatadai:

—¿Tuimasi cocosa? Vaapaigivurai, dai daanada Diuusi vai agai maidagitona adiaavora issoimaasi ganduñituldagi —astatadai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai asuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacada Uudasi taagiducataí abavustaama dan gooca mamaatardamiñdara, agai baitaqui imaitadai aoodami, dai miaadara caquiva dai usupiga agai asuusi. ⁴⁸ Amaasi asuusi potatadai:

—Uudasi, amo ¿usupigaicada psgiñtaagida agai aapi aana ismaacada viaa amo sallaicami? —astatadai.

⁴⁹ Tai agai ismaacada amadu daraajatadai asuusi dai naiditai istumaasi iduñia agaitadai agai tacacai asuusi dai potatadai:

—Mamaatardadiami, ¿vuidara tassuuligana mamaastaicada? —astatadai.

⁵⁰ Dai amadutai agai iquita sallisía padara naacada apioñigada abaitacaacamigada papaaligada ajudidíu. ⁵¹ Damos asuusi potatadai:

—Dagitovurai casia calgadu —astatadai.

Taida asuusi mostaata apioñi naacada tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi asuusi potatadai abaitaguucacamigada papaaligada ajudidíu, amadu gaa quiuupiaru sandaaru, amadu asonara guucacami judidíu agai ismaacada dada dai baquia agai:

—¿Ducataí dada aapima mamaastaicada dai uusicada ducami iñsaanar amo lasivogamicagi? ⁵³ Aidasi ganamadua daacataí aana vaas tasai gaa quiuupaigadara judidíu tomali maitiñtaata aapima, damos sivi casiganajaga aapima tucagi ardiaavora aa duiñdada vaataru cascada —astatadai asuusi.

⁵⁴ Tai amaasi agai maisapicami baí asuusi, dai baacai abaitacaacamigada papaali quiidiamu, vaid aPiiduru mosmacasdara oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui arana ganai, dai taicovai daraiva, taida aPiiduru saagida daiva aara. ⁵⁶ Tai amaasi amo cusñiiru taagacai istaicovai daacataí agai, gatagito nanlidi daida itatadai:

—Idi cali aara amadu aimaraiña gomaisapicada —astatadai acusñiiru.

⁵⁷ Damos ΔPiiduru asto, daid itatdai:

—Maitanmaat aan gocalli di —astatdai ΔPiiduru.

⁵⁸ Tai gooquiarioma, amai calli tall daid itatdai:

—Aapiap aramoco gomaisapicad aduñd aap —astatdai.

Damos ΔPiiduru itatdai:

—Cho, maitanmaat aan gocalli di —astatdai.

⁵⁹ Tai bo laascad amai itai:

—Sallicad idi calli amadu aimaraiña gomaisapicad aap daid arGalilee ar oida-cami aap —astatdai acalli.

⁶⁰ Taid ΔPiiduru itai:

—Cho, aan tomali maimaat masioor aagai aapim —astatdai ΔPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai agai tai cuujui tacucu. ⁶¹ Taid ΔSuusi vui nanaava ΔPiiduru, taid ΔPiiduru tgitto istumaasi aagidi amamaat tuldiadami, sai maiquiaa cujuicai tacucu agai vaicojo astua agaitadai ismaat ΔSuusi. ⁶² Taid ΔPiiduru vuusai abiaad ar dai soigaldacai sosua.

⁶³ Daid acacalli ismaacad nuucadacatadai ΔSuusi parunai dai saasarai tuucugad.

⁶⁴ Dai iña vuupuid dai vuiwasana gavai, daid itatdai:

—¿Maatñi toor gagag? —astatdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aidasi casi artas ar catadai, ganmpagi ajudidú son ar guucacamigad, amadu abaitguucacamigad apapaaligad ajudidú, amadu amamaat tuldiadami Diuusi sallcamigad, mtaai vaan cai ΔSuusi dudunucami vuid ar mtaai ami tacacai, daid itatdai:

⁶⁷ —¿Garaagidañi povai pascaiti aapi pasaid ar Cristo ismaacad Diuusi covai vuu-saitu pasai callgac ar vuvaidana? —astatdai.

Tai agai aa noragi daid itatdai:

—Ispovantada aan sai aj, siaad ar giñvaavoitudana aapim. ⁶⁸ Dai isgantacaca aan amo istumaasi siaad ar giña noragidana aapim tomali maitiñdagituan taada aapim. ⁶⁹ Dai aan ismaacad viaa amo sallcami caotoma imimu Diuusi amadu dai amadu gataanada iñagai, ismaacad vaamioma viaa guvucadagai istomali amo amai —astatdai ΔSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi vascatai tacacai ΔSuusi daid itatdai:

—¿Aid gia aapi ar Diuusi marad? —astatdai.

Taid ΔSuusi aa noragi daid itatdai:

—Aj Diuusi maradana poduucai masduucai aagai aapim —astatdai.

⁷¹ Tai agai itai:

—¿Tuisida nana racana aatam vaamioma najadami cacacatai isagi gatañicad araagidi goovai? —ascaiti abaitguucacami.

23

¹ Amaasi vascatai abaitguucacami baccai ΔSuusi dai Pilaato vuid ar cai. ² Dai ami gapiar vuupaimi daid icaiti:

—Tall aatam idi calli vai sisioquitudai garaaduñi daid icaiti sai maitaagai tsaa namquiadagi gag baitacacami romano, daid icaiti aap sai sallicad ar Cristo goovai ismaacad arrai aap —astatdai.

³ Amaasi ΔPilaato tacacai daid itatdai:

—¿Aapipas ar ajudidú raigad? —astatdai.

Taid ΔSuusi aa noragi daid itatdai:

—Δja poduuquiava pasducatai aagai aapi —astatadai.

⁴ Amaasi ΔPilaato itatadai ΔbaitaguucacamigadΔ papaali Δmadu Δoodami:

—Maitantatagai tomali Δmo istumaasi soimaascami idi cΔaliΔ —astatadai.

⁵ DΔmos Δoodami vaamioma gΔgarΔ aagidi daidΔ itatadai:

—Goovai sisioquitudai vΔasi JudeeΔ oīdacami gΔmamaatΔtuldaragacΔΔ, GalileeaiñΔ abiaadΔ gΔaaga goovai dai asta tami —astatadai.

⁶ Dai aidΔsi caΔ ΔPilaato imaasi gatΔcakai sabaigΔ ΔrGalileeΔ oīdacami ΔcΔali. ⁷ Dai aidΔmasi aagidi sai Δja, tai Δgai ootosi ΔEroodΔsi ismaacΔΔ ΔrtΔaanΔdamicatadai GalileeΔ dΔmos aidΔ JerusaleenΔ daacatadai Δgai. ⁸ TaidΔ ΔEroodΔsi aliΔ baigΔali tΔgacai ΔSuusi Δquioma abiaadΔ nΔida Δlīditadai Δgai cajioomacatadai Δgai dai nΔida Δlīdiña isivuaada Δgai Δmo istumaasi gΔgarΔducami. ⁹ DaidΔ ΔEroodΔsi naana maasi tΔcakai, dΔmos ΔSuusi maiaa noragi tomali Δmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΔpΔ ΔbaitaguucacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidīu Δmadu ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔalicamigadΔ, Δgai aliΔ goguama gΔpiΔrΔ vuupai. ¹¹ Amaasi ΔEroodΔsi Δmadu ΔsandaarugadΔ soi duucai nΔidi ΔSuusi, dai mosparunda Δlīdi Δgai dai cΔga dadapacami aadi yuucusi Δmo raī duucai. Amaasi ΔEroodΔsi ootosi Δpamu ΔPilaato. ¹² Dai aidΔ tasΔrΔ gΔnaaduñta ΔPilaato Δmadu ΔEroodΔsi Δquioma ΔrgΔnsasaayumΔcatadai Δgai.

¹³ Amaasi ΔPilaato Δmpagi ΔbaitaguucacamigadΔ papaali Δmadu ΔtΔaanΔdami Δmadu Δoodami, ¹⁴ daidΔ itatadai:

—AapimΔ mΔtaiñvuaapi idi cΔali pocaititai sai goovai sisioquitudai oodami, nai aanΔ catΔcakai aapimΔ gΔnvuitapi dai canΔidi aapimΔ iñsmaitatagai istumaasicΔΔ gΔpiΔrΔ caatΔcagi goovai tomali Δmo istumaasicΔΔ mΔstuuΔcΔΔ gΔpiΔrΔ vuupai aapimΔ.

¹⁵ Tomali ΔEroodΔsi baiyoma Δpamu gΔrootosi Δgai canΔidi aapimΔ ismaitaristuma ducami goovai tomali maiviaa aatΔmΔ istuisidΔ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aanΔ dai gooquīrΔ dagitomu —astatadai ΔPilaato.

¹⁷ Pilaato aidΔ siaa duudagarΔ viaacatadai isdagitoldagi Δoodami Δmaadutai ΔmaamaisapicΔΔ poduucai ivuaadana Δgai vΔasi uumigi cascΔΔ. ¹⁸ Tai vΔasi Δoodami Δmpai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —ascaiti Δoodami.

¹⁹ Baraavási Δmpagi oodami dai cocotuli Δbaitaguucacami Δmadu daidΔ Δrgamuaacamicatadai ΔpΔ mai cascΔΔ maisacatadai. ²⁰ VaidΔ Pilaato dagitua Δlīditadai ΔSuusi, dai aagidi Δoodami Δpamu. ²¹ DΔmos Δgai vaamioma ijiña daidΔ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti Δoodami.

²² Dai amaasi cavaicΔrΔ itatadai ΔPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? AanΔ maitatagai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aanΔ dai dagitomu —astatadai ΔPilaato.

²³ DΔmos Δoodami vaamioma gΔgar Δñiooquimi daidΔ icaiti mΔsai curusiaba siisana, dai mosΔ gΔgar Δñiooquimi Δgai mΔsai siisana curusiaba mΔtai poduucai idui isducatai aagai Δgai. ²⁴ TaidΔ ΔPilaato ipΔli isiduñiagi mΔsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ΔcΔali ismaacΔΔ Δoodami ipΔli, Δgai ismaacΔΔ maisapicatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai Δoodami. TaidΔ ΔPilaato tΔgi ΔSuusi Δoodami saidΔ iduuna ΔgaicΔΔ istumaasi ipΔliadagi.

²⁶ Dai aidΔsi vaidaticatadai Δgai ΔSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi Δmo cΔali SireñiΔrΔ oīdacami ismaacΔΔ dΔjaiñΔrΔ imΔitadai Simuñi tΔlgiducami, mΔtai bΔi dai tΔjai sai gooquīrΔ imΔiña ΔSuusi dai bΔcaticana Δcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui aapra oiditadai dai gagnar suaafimi dai iinaquimi soiganliditai naiditai aSuusi. ²⁸ Damos aSuusi vui nanaava daida itadai:

—Ooqui Jerusaleenara oidacami maitavar suanda soimaa taatacatal aana baiyomavar suanda masiascada soimaa taatacagi aapima amadu ganmaamara giivaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco alia soimaasi gataatamu dai povacaitiada agai: “Siaa baiganlidi ooqui ismaacada maitistutuidi ismaatadagi dai agai ismaacada tomali amo imidagai maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi aoodami ipaliadamu isdaama suuligiagi agigiidi dai sai iinana. ³¹ Canlidi aapima sia soimaasi giintaatamitildi goodami maitaristuma ducamicatal aana, damos naidamu aapima sia soimaa taatamu goovai ismaacada arsoimaasi iducami —astadai aSuusi aoodami.

³² Dai vaidaticatadai aapra gooca asivogami dai amadu coodia agai aSuusi. ³³ Dai amaasi acai maca siaaco Calavera tagidu ami curusiaba siisa aSuusi, amadu avagocai gapiara vatacam. Amoco amo curusiaba sallsia padara aSuusi dai agamai amai curusiaba oogisia padara. ³⁴ Dai aidamasi curusiaba siisapaitadai aSuusi tai agai itai:

—Giiooca oigaldani idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astadai aSuusi.

Daida asandaaru taci daitudai tumiñsi dai naida agai sooriatai gantaacoida agai aSuusi yuucusda. ³⁵ Vaida aoodami naiditadai ami daraajatai, dai asta atanaanami parunaitadai aSuusi daida icaiti:

—Cagacara vuvaitu goovai aa dai sivi tuisida maicagacara gvuusaida lidi goovai aagi? Issallicada araCristo goovai di daida arDiuusi covai vuusaidada —ascaiti atanaanami.

³⁶ Daida asandaaru aapra parunai dai miaadara gugucal dai iituda agaitadai valienti maisi cagaducami ³⁷ daida itadai aapra:

—Pasaapi arraigada judidiu di cagacara igvuusaida aapi aagi —astadai asandaaru.

³⁸ Dai mooda daanioma oojisicatadai gileeogada dai latiiñicada dai evreocada, siaacoga icaiti: “Idiavar raigada judidiu”, ascaiti aoojai.

³⁹ Amaadutal agapiara vatacada ismaacada ami saigicatadai parunai agai cascada itadai:

—Pasaapi arCristo cagacara igvuusaida aapi aagi dai cagacara grvuvaida aatama aapra —astadai.

⁴⁰ Damos agamai bagaimi gaduñi daida itadai:

—¿Maitaras ablidi Diuusi? Aapi aapra soimaasi taataca apan duucal goovai. ⁴¹ Damos aatama gia viaa istucada soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatama cascada. Damos idi calli maitidui tomali amo soimaasi —astadai.

⁴² Dai amaasi itadai agai aSuusi:

—Pasiascada aiyagi pasiaaco gataanada agai pai giñagito —astadai.

⁴³ Taida aSuusi aa noragi daida itadai:

—Sallicada angaagidi pasai sivi giñamadu daaca agai tvaagipara —astadai aSuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ardaan duucucatadai vasi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami.

⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taida gaa icuusi vaanioma covocami sialmo sueeyi ismaacada agaa quiuupaigadara judidiu sagiacatadai aran salli sarai salliacoga tavidara abiadara. ⁴⁶ Amaasi aSuusi gagara iina daida itai:

—Giiooca gviituldagena giñadaga —astadai. Dai mospoti agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida asandaaru taanadamigada ismaacada arromano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diuusi daida icaiti:

—Sallicada arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vasi aoodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadi, iji abiaadara dai gavimi ganmoomo. ⁴⁹ Damos vascatal ismaacada maatacatadai aSuusi

mΛΛcasdΛrΛ guucacatai nΛidi imaasi ΛΛmadu Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai GalileeiñdΛrΛ abiaadΛrΛ.

⁵⁰ Dai oidacatadai Λmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee tΛΛgiducami, ArimateerΛ oidacami Judeea dΛvΛΛriΛrΛ. Dai Λgai rΛΛmo tΛaanΛdami ismaacΛdΛ tΛcacaifña mΛsmaacΛdΛ vaan tutusaiña. ⁵¹ Λgai nΛnaracatadai istuigaco gataaanΛda Λgai Diuusi, cascΛdΛ maibai aagaitadai Λgai isducatai idui Λгаа baitΛguucacami. ⁵² Dai amaasi Λgai nΛidamu ΛPilaato dai tai ΛSuusi tuucugadΛ. ⁵³ Dai tΛvaañdakai curusiaiñdΛrΛ Λmo icuusi tuaacamiΛrΛ biisa dai Λmo tΛjoovai tΛΛ mΛsiaaco tomali Λmaadutai maiquiaa yaasa Λmai muuquiadΛ. ⁵⁴ AidΛ ΛrΛtasaicatadai istuigaco bai vΛadana Λgai vΛΛsi dai siaadiqui ΛribΛstaragaicatadai istuigaco maitistuma vΛadana Λgai.

⁵⁵ DaidΛ Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai ΛSuusi GalileeiñdΛrΛ abiaadΛrΛ iji dai nΛnΛidi ΛtΛjoi dai gantΛgito nΛnΛidi mΛsducatai tΛΛ ΛmuuquiadΛ. ⁵⁶ Dai aidΛsi quiiyana dada Λgai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibΛstaragΛrΛ gΛniibΛsi poduucai isducatai gΛnviidacatadai Λgai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidΛrΛ tasΛrΛ ΛcaldidΛrΛ, Λooqui ΛΛqui quiaamoco iji siaaco caatΛcatadai ΛSuusi tuucugadΛ dai vuucaticatadai Λsigian uuvaicΛdΛ ismaacΛdΛ bai duitadai Λgai dai tΛida agaitadai ΛmuuquiadΛ dai aa ooqui ΛrΛ oiditadai. ² Dai aidΛsi aayi Λgai gantΛgito tΛΛ isΛodai ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ cuupicatadai ΛtΛjoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai Λgai vaapa dΛmos maitΛΛ Λgai ΛSuusi tuucugadΛ. ⁴ Dai Λgai aliΛ duduaadimucataidai dai tomali maimaatΛcatadai istuma duñiagi, dai tΛΛ gooca cΛcΛΛli vai sonuana guucacatadai dai dadadacΛi yuucusidΛ. ⁵ DaidΛ Λooqui cuicΛsacatadai duduaadimucai taidΛ ΛcΛcΛΛli itΛtΛdai:

—¿TuimΛsi gaagai coidadΛ saagida Λgai ismaacΛdΛ duaaca? ⁶ Maita tami daja Λgai duaacata. GantΛgitovurai isducatai gΛnaagidi Λgai aidΛmΛsi quiaa GalileerΛ daraajatadai. ⁷ AidΛsi povantΛtΛdai Λgai sai Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami gΛaagaitadai mΛstΛΛgidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai —astΛtΛdai ΛcΛcΛΛli.

⁸ Tai Λgai gantΛgito ñiiooqui ismaacΛdΛ aagidi ΛSuusi. ⁹ Dai iimΛcai abiaadΛrΛ Λooqui iji dai mΛΛ aagidi vΛΛsi imaasi Λbaivustaama dan Λmoco ΛSuusi ojootosadΛ ΛΛmadu vΛΛscatai Λгаа. ¹⁰ Λooqui ismaacΛdΛ aagidi Λojootosicami ΛrMaría Madaliña, ΛΛmadu Vuañiita, ΛΛmadu María Jacovo dΛΛdΛ, dai aa ooqui. ¹¹ DΛmos Λojootosicami mosvui-irugami duucai caΛ ñiiooqui ismaacΛdΛ aagidi Λooqui dai maivaavoitu.

¹² DΛmos ΛPiiduru maritai vuusai dai mΛΛ nΛnΛidi siaaco caatΛcatadai ΛSuusi, dai aΛcai tuucavi nΛnΛaava dai tΛΛ Λicuusi tuaacΛdΛ ismaacΛdΛrΛ biisapicatadai ΛmuuquiadΛ vai mosgajiaadΛrΛ daacatadai, tai Λgai Λpamu aa gΛi dai duaadimutugaitai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ΛpΛduitadai.

¹³ Dai Λgai vaa tasΛrΛ goocatai ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ Emausamaco iimΛitadai, Emausa maisi mΛΛcoraga JerusaleenaiñdΛrΛ parΛ goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimΛitai aatagaimi dai aagaimi Λgai vΛΛsi istumaasi daivusai JerusaleenΛrΛ. ¹⁵ Dai aidΛsi aipaco gΛnaatagidimi Λgai, tai ΛΛgi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva dai oí. ¹⁶ DaidΛ ΛcΛcΛΛli nΛiditadai dΛmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioorΛ Λgai. ¹⁷ TaidΛ ΛSuusi tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimΛ iimΛitai? ¿TuimΛsi soigΛnΛlidi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ Tai Λmaadutai ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Cleofasi tΛΛgidu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—VΛasi oidacami maatΛ istumaasi ΔpΔdui JerusaleenΔrΔ, ¿mosΔca aapipΔs maimai, ami gΛuuliñacatai ΔpΔ? —astΔtΔdai.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿Tumaasi ΔpΔduio? —astΔtΔdai.

Tai Δgai itΔtΔdai:

—Δgai ismaacΔdΔ ΔpΔdui ΔSuusi NasareetΔrΔ oidacamicΔdΔ, ismaacΔdΔ ΔrΔmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΔcatadai daidΔ ivuaadana mui naana maasi gΔgΔrducami asta gΔñiooquicΔdΔ Diuusi vuitapi dai Δoodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucai ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidíu ΔΛmadu gΔrΔtΔtΔaanΔdamiga gatΔΔgi mΔsai gataaanΔna muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ AatΔmΔ poliditadai isΔgai Δgai dai cΔΔgacΔrΔ vuvaida agaitadai judidíu. Δmos sivi casiapΔdui vaica tasai siapΔdui gomaasi. ²² Δmos Δmoco ooqui aatΔmΔ gΔrsaagidaiñdΔrΔ gΔrΔΔbΔcatai. AliΔ ΔΔqui iji Δgai siaaco caatΔcatadai ΔSuusi, ²³ dai maitΔΔ Δgai ΔtuucugadΔ, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gΔnmaasitu Diuusi tΔtΔaañicarudΔ sai potΔtΔdai sai ΔSuusi duaaca. ²⁴ Tai ΔΛmadutai gΔraaduñi iji siaaco caatΔcatadai Δgai dai tΔΔ vΛasi isducatai aagai Δooqui Δmos ΔSuusi gia maitΔΔ Δgai ΔpΔ —astΔtΔdai ΔcΔcΔΔli.

²⁵ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—Gia maimaata cΔΔ aapimΔ dai mosΔΔ tΔvΔpicΔdΔ maiquiaa vaavoitudai ismaacΔdΔ aagai ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ. ²⁶ ¿Maitasi viaacatadai ΔCristo issoimaa taatagi vΛasi gomaasi vai gooquiΔrΔ siaa duutuadagi vΛascatai tΔvaagiΔrΔ? —astΔtΔdai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔSuusi aagidi istΔiya Δlidi vΛasi Δoojai ismaacΔdΔ oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ aagitai ΔSuusi. ΔpΔga aagai Δgai ismaacΔdΔ ooja Moseesacaru dai gooquiΔrΔ aagai ismaacΔdΔ ooja Δgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ.

²⁸ Dai aidΔsi aayi ΔcΔcΔΔli siaacoga iimia agaitadai vaidΔ ΔSuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadΔrΔ. ²⁹ Δmos ΔcΔcΔΔli goguama oí sai viΔΔna daidΔ itΔtΔdai:

—GΔrΔΛmadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vΛasi —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔSuusi ami aayi ΔpΔ dai ΔΛmadu viiya agai. ³⁰ Dai aidΔsi gaugia agaitadai Δgai ΔcΔcΔΔli ΔΛmadu meesa vuidΔrΔ taidΔ ΔSuusi bΔi Δpaana dai gamamagi dai saasarai dai maa ΔcΔcΔΔli. ³¹ Mospodui Δgai tai Diuusi maa oigaragai ΔcΔcΔΔli sai maatΔna isΔgai ΔrΔSuusi. Δmos aidΔ otoma ΔSuusi maitΔmaasitu abiaadΔrΔ. ³² VaidΔ ΔcΔcΔΔli povai gΔntΔtΔdai aipacoga:

—¿Maitasi Δrvaavoi tΔsaliΔ baigΔrΔliditadai aatΔmΔ aidΔsi gΔroiditadai Δgai voyaiñdΔrΔ dai gΔraagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquidΔ? —astΔtΔdai ΔcΔcΔΔli.

³³ Dai amaasi Δgai mainΔnΔrΔ vaamioma mosotoma Δpamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami gΔnΔmpaidacatadai Δbaivustaama dan Δmoco ojootosicami ΔΛmadu ΔaaduñdΔ.

³⁴ DaidΔ Δojootosicami potΔtΔdai Δgaa gooca cΔcΔΔli:

—SΔΔlicΔdΔ Δrvaavoi isduaaca ΔmamaatΔtuldiadami goSimuñi catΔΔ —astΔtΔdai.

³⁵ Amaasi ΔvΔgoocai cΔcΔΔli aagidi isducatai ΔpΔdui voyiΔrΔ, dai isducatai mai Δgai ΔSuusi aidΔsi saasarai Δgai Δpaana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai Δgai imaasi, taidΔ ΔSuusi saagida cΔquiva dai aduucai viaatuli:

—¿BaigamΔsi ΔnΔlidi? —astΔtΔdai.

³⁷ Tai Δgai aliΔ duduaadimu dai povΔnΔliditadai siΔrΔmo suiñali ismaacΔdΔ nΔidi Δgai.

³⁸ Δmos ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi duduaadimucu? ¿TuimΔsi maicΔΔga vaavoitu aapimΔ? ³⁹ NΔidavurai giñnoonovi ΔΛmadu giñΔΔcaso Δgai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai nΔida. Δmo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai mΔsducatai giñnΔidi aapimΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴⁰ Dai pot^Λcai tat^Λgidi g^Λnoonovi ^Λmadu g^{ΛΛ}caso. ⁴¹ D^Λmos ^Λgai maiquiaa vaavoi-tudaitai baig^Λldacai dai mait^Λgaitai istumaasi g^Λnt^Λgituagi. Casc^Λ ^ΛSuusi pot^Λdai:

—¿Viaam^Λsi istumaa ugia aan^Λ? —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁴² Tai ^Λgai maa laachi vatopa gaicami dai ^Λmo m^{ΛΛ}mai. ⁴³ Taid^Λ ^ΛSuusi b^Λi dai uu ^Λgai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooqui^Λ it^Λdai ^ΛSuusi:

—V^Λasi istumaasi ismaac^Λ soimaa taata aan^Λ ^Λr^Λgai isducatai g^Λnaagidi aan^Λ aid^Λsi quiaa g^Λnamadu daacatadai, sai viaacatadai si^Λp^Λduñiagi v^Λasi gomaasi ismaac^Λ g^Λaagai ^Λliivro^Λ ismaac^Λ ooja Moseesacaru dai ismaac^Λ ooja ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ dai ismaac^Λ oojisi Salmosi liivrugad^Λ giñagaitai —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Dai soi ^ΛSuusi ^Λgai sai maata ca^Λcana. ⁴⁶ Daid^Λ it^Λdai:

—Poduucai oojisi said^Λ ^ΛCristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaic^Λ vi-aacatadai isduaacagi coidad^Λ saagidaiñ^Λ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaac^Λ soimaa taata aan^Λ g^Λaagai m^Λsaagidagi v^Λasi oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñ^Λ abiaad^Λ g^Λnaagacai dai sai g^Λaagai is^Λma duucai g^Λnt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oig^Λldica ^Λgai v^Λasi soimaascamigad^Λ. ⁴⁸ Dai aapim^Λ ^Λrn^Λijadami v^Λasi imaasi. ⁴⁹ Dai aan^Λ g^Λnootosdamu v^Λasi istumaasi aagai giñoo^Λ, d^Λmos tanasi Jerusaleen^Λ av^Λr daraaja asta si^Λscad^Λ diviagi Diuusi guvucadad^Λ t^Λvaagiaiñ^Λ aapim^Λ g^Λnamadu —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁰ Daid^Λ ^ΛSuusi vaidacai g^Λojootosa abiaad^Λ Betaaniamu, dai vañigidacai g^Λnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai ^Λcovai ii dai t^Λvaagiamu t^Λsai. ⁵² Daid^Λ ^Λojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai ali^Λ baig^Λliatugai, ⁵³ dai v^Λasc^Λ ^Λg^Λ quiuupaigad^Λ ^Λjudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mos^Λcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΛSuusi Cristo aidasi quiaa aimraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi maradΛ agai dai tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daacana Diuusi ΛΛmadu. Aidasi maiquiaa cΛquiva oidigi vΛΛscΛrΛ oidaga Diuusi maradΛ Diuusi ΛΛmadu. Diuusi maradΛ agai daidΛ gΛrmaatΛtuli istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ ΛrDiuusi ΛΛpΛ cascΛdΛ. ³ Diuusi maradΛ ΛΛmadu Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai. ⁴ Diuusi maradΛ gΛrmaacai ibΛdagai utuducami dai soicΛi oodami ismaatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Diuusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Λoodami maimaatΛ caΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi maradΛ soi mui oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi vaamioma muidu ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagΛi. Poduucai ΛΛpΛ sioorΛ vaavoitudai dai ΛΛgidi Diuusi maradΛ agai gia gajiaadΛrΛ vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi maradΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ maatΛtuldia agai oodami Diuusi ñiooquidΛ, sai oodami vaavoitudana ΛCristo. ⁸ ΛVuaana maitΛrΛCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΛVuaana sai gaaagidiana sioorΛ ΛrΛCristo. ⁹ ΛCristo divia agaitadai gooquiΛrioma dai soiña agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ ΛCristo oidacatadai oidi daama dΛmos Λoodami maimaatΛcatadai sioorΛ agai. Agai Λgai daidΛ idui oidigi. ¹¹ DaidΛ ΛCristo ΛrjudiΛcatadai dΛmos chiΛΛqui judidíu vaavoitudaitadai Λgai. ¹² DΛmos vΛΛscΛrΛ ΛΛmoco cΛΛga gΛntΛgito caΛ dai vaavoitu ΛSuusi Cristo tai Diuusi maa Λgai sΛΛlicami saidΛ ΛrDiuusi maamaradΛcana. ¹³ Mospoduucai ΛrDiuusi maamaradΛcana oodami maisiu mosvΛvaacΛcai oodamiaiñdΛrΛ. Λvaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ maisiu mosipΛlidityai dΛdΛdΛ tomali maisiu mosipΛlidityai Λmo oodami baiyoma ΛrDiuusi maamaradΛ ipΛlidityai Diuusi.

¹⁴ DaidΛ ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvai tΛvaagiΛiñdΛrΛ dai ΛgaicΛdΛ gΛmaí istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai Λgai sΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ nΛidiña oodami dai vΛΛsi istumaasi aagaiña Λgai Λrvaavoi. Dai aatΛmΛ maí siΛgai viaa Λmo sΛΛlicami dai alia viaa guvucadagai. Diuusi Λgai dai maa gΛmara sΛΛlicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ. ¹⁵ Dai poduu aagai ΛVuaana agaitai Λgai:

—Idiava ΛrΛgai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai divia agaitadai, dai vaamioma namΛga iñsaana dai aanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai idi —ascaiti ΛVuaana.

¹⁶ DaidΛ Λgai sΛΛlicΛdΛ gΛroigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi dai vΛΛscΛrΛ gΛrsoicΛi naana maasi istumaasicΛdΛ aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Λgai. ¹⁷ Moseesacaru Λgai daidΛ gΛrmaa Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai sioorΛ maiΛΛgidiña ΛsΛΛlicami Λdudunucami gΛvaiña Λgai iscodaiña ΛΛpΛ. DΛmos ΛSuusi Cristo Λgai dai oigΛdai oodami dai oigΛldi dai cΛΛgacΛrΛ nΛidi dai vΛΛsi istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. ¹⁸ Tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi tomali Λmo imidagai. DΛmos Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi gΛrooga ΛΛmadu dai cascΛdΛ caΛ maatΛ istuiga Diuusi. Agai Λgai dai gΛrmaatΛtuldidi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ.

¹⁹ Λfariseo JerusaleenΛrΛ oidacami ootoi papaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ sai tΛcacana ΛVuaana soor Λgai. ²⁰ TaidΛ ΛVuaana sΛΛli aagidi dai potΛtΛdai:

—AanΛ anmaitΛrΛCristo —astΛtΛdai ΛVuaana.

²¹ Amaasi potΛtΛdai Λpapaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ Λgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasí ΛrEliasi Diuusi ñiooquituldiamigadΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—Chuu —astΛtΛdai.

Tai Λgaa potΛtΛdai:

—¿AapipΛsi ΛrΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ sai divia agaitadai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—Chuu —astΛtΛdai.

²² Amaasi Λgaa potΛtΛdai:

—¿Poor aapi? GΛraagidañi aapi tΛtai agida aatΛmΛ Λmo istumaasi Λgai ismaacΛdΛ gΛrootoi. ¿Tumaasi gΛraagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astΛtΛdai.

²³ TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—AanΛanΛ Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaíacaru sai oidigana gamamaatΛtuldia agai Diuusi ñiooquidΛ dai aduucai ooja Λgai: “Aagidamu Λgai oodami sai otoma divia agai gabaitΛcΛaacamiga, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai isama duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai”, asduucai ooja Isaíacaru —astΛtΛdai ΛVuaana.

²⁴ Amaasi Λfariseo ojootosadΛ ismaacΛdΛ dada JerusaleenaiñdΛrΛ ²⁵ potΛtΛdai:

—Isaapi maitΛrΛCristo, tomali maitΛrEliasi, tomali maitΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai, aidΛ gia ¿tuirpΛsi vapaconai aapi oodami? —astΛtΛdai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ vapaconai oodami dΛmos aapimΛ gΛnsaagida aimΛrai Λmai dai maimaatΛ aapimΛ sioorΛ Λgai. ²⁷ AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Λgai sΛΛlicΛdΛ vaamioma namΛga iñsaanΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

²⁸ VΛΛsi gomaasi ΛpΛdui BetaabarΛrΛ vaasmocoradΛrΛ agΛΛ aqui Jordán. Λaqui JordánΛrΛ Λgai siaaco vapaconai ΛVuaana Λoodami.

²⁹ Siaadico ΛVuaana nΛidi isvuidΛrΛ imΛi ΛSuusi. DaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai Λoodami:

—Dañi gooviava Λgai ismaacΛdΛ ootoi Diuusi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidΛna isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai goSuusi ΛrΛpan ducami Λali cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña sai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ. ³⁰ Goovai aagai aanΛ aidΛñsi pocaiti: “AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai Λgai”, tΛtΛdai aanΛ. ³¹ AanΛ ΛpΛ maimaatΛcatadai sioorΛ Λgai. DΛmos aanΛ vapaconai Λjudidíu suudagicΛdΛ vai poduucai Λgai maatΛna sioorΛ Λgai —astΛtΛdai ΛVuaana.

³² DaidΛ ΛVuaana pocaiti ΛpΛ:

—AanΛ tΛΛ aidΛsi Diuusi IbΛadΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ ΛSuusi daama Λmo tugu maasi.

³³ AanΛ maiquiaa maatacatadai sioorΛ Λgai dΛmos Diuusi Λgai dai giñootoi sai vapaconana aanΛ oodami suudagicΛdΛ dai Λgai povaiñtΛtΛdai: “SiΛΛscadΛ nΛijadagi giñibΛdaga istΛvañiagi dai dan daiva Λmo cΛΛli Λgai vaa ΛrΛgai dai maaqui agai oodami guvucadadΛ giñibΛdaga”, iñtΛtΛdai Diuusi. ³⁴ Dai nΛidi aanΛ istumaasi ΛpΛdui ΛcΛΛlicΛdΛ dai aanΛ ΛrnΛijadami isΛgai ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

³⁵ Siaadico ΛVuaana movaasi daacatadai ΛΛmadu gooca gΛmamaatΛrdamiga. ³⁶ Dai nΛiditai isdaivusai ΛSuusi, ΛVuaana itΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Dañi bodΛrΛ imΛi goovai ismaacΛdΛ Diuusi ootoi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai Suusi ΛrΛpan duucami Λali cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña vai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

³⁷ VΛgoocatai mamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana cai iscaiti ΛVuaana dai oí Λgai ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛSuusi aa nΛnΛava dai tΛΛ isoidi Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma gaagai aapimΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —astΛtΛdai.

³⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñoidávurai dai nΛida —astΛtΛdai.

Amaasi oí Λgai dai tΛΛ siaaco gΛuliñacatadai Λgai. Dai casi Λrurunucocatadai dai movaasi daraaja Λgai ΛSuusi ΛΛmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai Λgai AandΛrΛsi tΛΛgidu. Λgai ΛrsuculidΛ Simuñi Piiduru. ⁴¹ Otoma ii Λgai dai tΛΛ gΛsiΛΛgi daidΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ tΛΛ ΛCristo ismaacΛdΛ Diuusi ootoi tΛvaagiaiñdΛrΛ —astΛtΛdai.

⁴² Dai AandΛrΛsi vaidacai Simuñi mΛΛca siaaco daacatadai ΛSuusi. Dai mostΛΛgacai ΛSuusi ΛSimuñi potΛtΛdai:

—AapiapΛ ΛrSimuñi Joonási maradΛ dΛmos sivi Sefasi gΛaagadamu aanΛ. Sefasi ΛrPiiduru —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴³ Dai siaadico ΛSuusi imia agaitadai Galilea dΛvΛΛriamu. DΛmos ΛpΛga tΛΛ Λgai ΛPiili daidΛ itΛtΛdai:

—Giñoidáni —astΛtΛdai.

⁴⁴ ΛPiili ΛrBetasidΛrΛ oidacami. Dai ami oidacatadai ΛpΛ AandΛrΛsi ΛΛmadu Piiduru.

⁴⁵ Amaasi ii ΛPiili dai gaagamu Natanieli daidΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ tΛΛ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ aagai Moseesacaru daidΛ ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aidΛsi ooja Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Λgai ΛrSuusi, Osee maradΛ NasareetΛrΛ oidacami —astΛtΛdai ΛPiili.

⁴⁶ TaidΛ ΛNatanieli itΛtΛdai:

—SiaadΛrΛ diviana Λmo oodami cΛΛ tuigajami NasareetaiñdΛrΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛPiili itΛtΛdai:

—Timuda pai nΛida —astΛtΛdai.

⁴⁷ AidΛsi ΛSuusi tΛΛ isvuidΛrΛ imΛi ΛNatanieli, potΛtΛdai Λgai Λoodami:

—Bodar imΛi Natanieli. Goovai ΛrΛmo judíu ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ siaa duutudai Diuusi dai cΛΛga ΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai maitryaatavogami —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itΛtΛdai:

—¿Ducatai giñmaatΛ aapi? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ gΛnΛidi aidΛsi abiaadΛrΛ maiquiaa gΛvaí goPiili pai Λmo iigosi uta daacatadai aapi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, aapi apΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ. Aapi apΛrraígadΛ Λjudidíu —astΛtΛdai Natanieli.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿MosgΛaagidacai aanΛ sai gΛnΛidi Λiigosi uta giñvaavoitu aapi? NΛidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami sigomaasi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—SΛΛlicΛdΛ tΛΛgimu aapimΛ iscupioquiñi Λtavaagi dai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛΛsadΛdamu dai tΛapanΛdamu siaaco aimΛrda aanΛ. AanΛanΛ Λgai dai viaa Λmo sΛΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicΛdΛ Suusi ii Λmo cunataragΛrΛ CanaaΛrΛ Galilea dΛvΛΛriarΛ. Vai ami daacatadai ΛSuusi dΛΛdΛ ΛpΛ. ² DaidΛ ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ

vapaidarsicatadai ʌʌpʌ cascʌdʌ iji aatʌmʌ. ³Tai ugidagai uuvasi varagadʌ. Taidʌ ʌSuusi dʌʌdʌ itʌtʌdai ʌSuusi:

—Camaitiipu uuvasi varagadʌ —tʌtʌdai.

⁴Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñdaada, ¿tuipʌsi giñagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aanʌ ʌmo istumaasi gʌducami —tʌtʌdai.

⁵Dʌmos ʌSuusi dʌʌdʌ potʌtʌdai ʌvasibadami:

—Iduunivurai tomastumaasi istumaasi gʌnaagidagi goSuusi —tʌtʌdai ʌSuusi dʌʌdʌ.

⁶Vai ami daraajatadai naadami ojoodai ajaayi, ismaacʌdʌrʌ toadana ʌjudidíu suudagi sai ʌcʌdʌ gʌniicomana vʌʌsi ʌvapaidarsicami poduucai isduucai viituli ʌjudidíu ʌʌqui aaduñdʌcardu. ʌmo ajaayi aajai parʌ maaco coobai litro suudagi. ⁷Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌvasibadami:

—Suusudadavurai idi ajaayi suudagicʌdʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai ʌgai cʌʌ suusudagi ʌajaayi suudagicʌdʌ. ⁸Tai amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Siviavʌr gia vaasiba ʌʌchi dai bʌidacai ʌtʌaanʌdami idi cunataragiʌrʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai podui ʌgai. ⁹Taidʌ ʌtʌaanʌdami dʌʌ gosuudagi ismaacʌdʌ uuvusi varagadʌ gʌnaato. Dʌmos ʌgai maimai siaadʌrʌ vuua ʌvasibadami gouuvasi varagadʌ. Mosʌʌgi ʌvasibadami maatacatadai. ʌgi ʌgai vaigi ʌsuudagi cascʌdʌ. Taidʌ ʌtʌaanʌdami vai ʌnovio ¹⁰daidʌ itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ vʌʌñiga idi uuvasi varagadʌ. Vʌʌsi oodami ʌʌpʌga gavasidiña ʌuuvasi varagadʌ vʌʌñiacʌdioma dai gooquiʌrʌ maisi vʌʌñiacʌdʌ. Dʌmos aapi ʌʌpʌga gatʌjai va-sibaragai gouuvasi varagadʌ maisi vʌʌñiacʌdʌ dai gooquiʌrʌ ʌvʌʌñiacʌdioma —tʌtʌdai.

¹¹Gomaasi ismaacʌdʌ idui ʌSuusi Canaaʌrʌ ʌrʌpʌgadadʌ istumaaasi gʌducʌdʌ ismaacʌdʌ idui ʌgai ʌoodami vuitapi dai ʌgaicʌdʌ mai ʌoodami isviaa ʌgai guvucadagai. Dai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi vaavoitu isʌgai ʌrʌCristo.

¹²Dai mosgʌcuugaidacai ʌvagimi ii ʌSuusi Capernaumamu. Dai Suusi dʌʌdʌ ʌʌmadu Suusi susuculidʌ ʌʌmadu Suusi mamaatʌrdamigadʌ oidi ʌgai dai anaasi daraaja chiʌʌqui tasai.

¹³Dai aidʌ camiaadimitadai ʌsaa duudagarʌ ʌjudidíu istuigaco ʌgai tʌtʌgitoiña aidʌsi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaitu cajiudadʌ Ejiipituaiñdʌrʌ. Daidʌ ʌSuusi ii Jerusaleenamu.

¹⁴Dai anaasi ʌgʌʌ quiuupiʌrʌ tuisicʌrʌ ʌSuusi tʌʌ isami ʌʌmadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai ʌtumiñsi ismaacʌdʌcʌdʌ saapʌdaiña ʌoodami istumaasi gʌgaagaraiña quiuupiʌrʌ. ¹⁵Mostʌʌgacai ʌSuusi gomaasi idui ʌmo iquisanai aali tʌtʌroviñdicʌdʌ dai vuvaitu quiidigamu vʌʌsi ʌoodami ʌʌmadu ʌvopoisi dai ʌcañiiru. Dai dʌvʌʌrapi suuli ʌtumiñsi ismaacʌdʌ gagaa-garaitadai ʌcʌcʌʌli dai aipaco suuli meesagadʌ ʌgai ismaacʌdʌ gagaagaraitadai tutugu.

¹⁶Daidʌ potʌtʌdai ʌSuusi ʌgaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vʌʌsi gomaasi. Maitavʌr ʌmo gagaaracarui duucai nʌijada giñooga quiidʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷Amaasi aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ gʌntʌgito ispodu oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Giñooga, sʌʌlicʌdʌ ipʌlidi aanʌ isvʌʌsi oodami siaa duutuadagi gʌquii poduucai isduucai aapi ipʌlidi”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁸Amaasi ʌjudidíu tʌcacai ʌSuusi dai potʌtʌdai:

—¿Tumaa istumaasi gʌducami iduñia ʌgai aapi vai ʌgaicʌdʌ maatiagi aatʌmʌ isaapi viaa sʌʌlicami isivuaadagi gomaasi? —tʌtʌdai ʌjudidíu.

¹⁹Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Daitudavurai aapimʌ idi gʌʌ quiuupai dai vaic tasaicʌdʌ ʌpamu iduunimu aanʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁰Amaasi ʌjudidíu itʌtʌdai:

—Goo coobai dan naadami uumigicada apadui idi gaa quiuupai. ¿Siaadara iduuna aapi vaic tasaicada? —tatadai ajudidíu.

²¹ Damos asuusi maiaagai agaa quiuupai ismaacada idui oodami. Asuusi aagai lagi gatuucuga. ²² Cascada aidasi asuusi apamu duaaca acoidada saagidiaiñdara gartagito aatama mamaatardamigada agai iscaiti asuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquida dai vasi istumaasi asuusi aagaiña.

²³ Aidasi asuusi modaacatadai Jerusaleenara asiaa duudagara ajudidíu istuigaco agai tatagitoiña aidasi Diuusi calgacara vuvaitu cajiudad Ejiipituaiñdara muidutai vaavoitu isagai arCristo, naiditai naana maasi istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadana asuusi. ²⁴ Damos asuusi labiadan tada agai maatatai isagai maiaggiada agaitadai. Asuusi calga maata iducatai tatagitoi vasi oodami cascada. ²⁵ Asuusi maitagito isaagidiagi amai isducatai tatagitoi oodami mosaggi agai maata cascada.

3

¹⁻² Amo imidagai tucara ii Nicodemo dai mala diviji asuusi. Nicodemo arfariseo daida aramo dunucamigada ajudidíu. Daida itadai Nicodemo asuusi:

—Mamaatatuldiadami, cal maata aatama isDiuusi gaotoi aapi pasai garmamaatuldana ñiooquida. Mosmaitipu aa soora istutiadagi isivuaadagi naana maasi gagarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiamadu daacagi. Poduucai gamaata issallicada viaa guvucadagai aapi —astadai Nicodemo.

³ Amaasi asuusi itadai:

—Aana angaagidi sai sallicada ismaiapamu vuusiagi amo oodami maitistutiada agai ismatiagi isducatai taana Diuusi —astadai asuusi.

⁴ Taida Nicodemo cacai daida itadai:

—¿Ducatai istutuidi amo cali isapamu vusiagi cacallicuca? Siaadara apamu vaacana amo oodami gadala araana dai apamu vuusaiña —astadai Nicodemo.

⁵ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aana angaagidi sai soora maivuusiagi suudagicada dai Diuusi Ibadacada arpa agai gia maiimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdara agai aroodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ibadaiñdara agai viaa amo ibadagai utudui: ⁷ ¿Tuiyasi maitaa aapi istumaa tagituagi gaagiditai aana sai vascatai viaa isapamu vuvacui? ⁸ Alvali tomasiaaco vustai dai calcana aapi iscaiti damos maimaata siaadara daivuscai tomali siaaco imia agai. Poduucai arpa gaicada ismaacada vusacai Diuusi Ibad guvucadacada, tomali amaadutai mainidi Diuusi Ibad mosacaasi naidi isducatai ama maasi tagito oodami aidasi Diuusi Ibad amadu daacagi —astadai asuusi.

⁹ Taida Nicodemo itadai:

—¿Ducatai apavueeyi imaasi? —astadai.

¹⁰ Taida asuusi itadai:

—Aapi aramo gaa mamaatuldiamigada ajudidíu. ¿Ducatai maimaata cal aapi istumaasi gaagidi aana? ¹¹ Aana gaagidi istumaasi sallicada maata dai aana arnajiadami istumaasi sallicada naidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi gaagidi aana. ¹² Isaapima maitiñvaavoitudagi agaitai aana istumaasi apavueeyi tami oidigi daama ¿ducatai ñvaavoituda agai isganaagidiagi istumaasi apavueeyi tavaagilara?

¹³ Tomali amo oodami maaii tavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daida istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mala. Mosacaasi aana ismaacada viaa amo sallicami tavai tavaagiaiñdara dai apamu imimu aana tavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucai isduucai Moseesacaru amo uusilara sagia amo cooyi vaiñomicada duñisicami dai oodami vuitapi cali uusi oidigana, poduucai magiñsiisa agai curusiaba dai aoodami vuitapi calasa agai

Λcurusi. AanΛ arΛgai dai divia tΛvaagiaiñdarΛ dai aanΛ viaa Λmo sΛalicami. ¹⁵ Giñmuaamu Λoodami curusiaba vai tomasioora sioora vaavoitudagi iñsaanΛ arΛcΛagacΛra vuviadami Λgai gia camaiimia agai ΛDiaavora Λmadu baiyoma imia agai tΛvaagiamu dai Diuusi Λmadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sΛalicadΛ oigΛdai Λoodami oidigi daama oidacami cascadΛ ootoi Λgai gΛmara, mosaliΛmaduga Λgai maradΛ, dai gamuaatu sai tomasioora sioora vaavoitudagi isΛgai arΛcΛagacΛra vuviadami camaiimi agai ΛDiaavora Λmadu baiyoma imia agai tΛvaagiamu dai Diuusi Λmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gΛmara tami oidi daama sai cΛagacΛra vuvaidana oodami sioora vaavoitudagi maisiu isootosa Λgai ΛDiaavora Λmadu.

¹⁸ Sioora vaavoitudai Diuusi maradΛ agai gia maiimia agai ΛDiaavora Λmadu dΛmos sioora maivaavoitudagi Λgai gia imia agai ΛDiaavora Λmadu maivaavoitudacai Λgai Diuusi maradΛ. MosaliΛmaduga Diuusi maradΛ. ¹⁹ Sioora maivaavoitudagi sΛalicadΛ imia agai ΛDiaavora Λmadu. ΛCristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dΛmos Λoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi ΛCristo. Λoodami arsoimaasi ivuaadamicatadai cascadΛ. ²⁰ Sioora soimaasi ivueeyi Λgai gia cΛadai ΛCristo dai maivaavoitudai ΛCristo maitipΛlidity isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ DΛmos sioora Λgidi Diuusi Λgai gia dai vaavoitudai ΛCristo vai poduucai gΛmaatΛcana isivueeyi Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi —astΛdai ΛSuusi Λgi gΛagaitadai.

²² Dai casi arΛduucai gomaasi ii ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Judeea dΛvΛriamu. Dai movaasi daraaja aatΛmΛ chiΛqui tasai vapaconaitadai oodami.

²³ DaidΛ ΛVuaana vapaconaitadai oodami arΛ EnoonarΛ dai abiaadarΛ SalimarΛ mi-aaga. Ami gΛpiacatadai suudagi cascadΛ. Tai daada oodami sai vapaconana ΛVuaana.

²⁴ AidΛ maiquiaa maisapicatadai ΛVuaana ismaacadΛ vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidu muiyoco imidaga dai naana duucai gΛniicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Λgai polidiña sai poduucai Diuusi cΛagacΛra ñidiña. DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana maipoduucai ivuaadana cascadΛ Λmo imidagai aliΛsi gΛnvupui ñiño Λgai Λmadu aa judidū agaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiarΛ iji ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana daidΛ itΛdai Λgai ΛVuaana:

—MamaatΛtuldiadami acΛli ismaacadΛ gΛΛmadu daacatadai agΛΛ aqui Jordán vaasadarΛ ismaacadΛ gΛraagidi aapi saidΛ arΛCristo sivi Λgai vapaconai oodami dai muidutai oidatucui Λgai —astΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana.

²⁷ Amaasi ΛVuaana itΛdai:

—Tomasioora sioora viaacagi sΛalicami Diuusi Λgai dai maacai gomaasi. ²⁸ AapimΛ cacaΛ iscaiti aanΛ ansai maitarΛCristo. AanΛ arΛga divia isΛgai. ²⁹ SiΛscadΛ cunaata agadagi Λmo ali tΛji vΛascarΛ ipΛlidiña isΛmadu daacagi Λnovio. DaidΛ Λnovio vapaidadΛ aliΛsi baiganΛlidiña isΛmapai daraaja Λgai. Dai sivi aanΛ arΛ baigiñlidi ñidity ismui oodami oidatucui ΛCristo. ³⁰ AliΛsi gΛagagai isΛCristo vaamioma arbaicΛaacamicagi iñsaanΛ vai poduucai otoma camaiñamΛacagi giñsΛlicamiga.

³¹ ΛCristo tΛvai tΛvaagiaiñdarΛ dai vaamioma namΛga sΛlicamigadΛ Λgai sitomasioora sΛlicamigadΛ. DΛmos aanΛ aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aanΛ istumaasi arΛvueeyi tami oidigi daama. ³² ΛCristo gaaagidi istumaasi ñidi dai istumaasi caΛ tΛvaagiarΛ vai chiΛquidu ismaacadΛ vaavoitudai. ³³ DΛmos sioora vaavoitudai poduucai cΛga maatΛ isDiuusi maiyaatagai tomali Λmo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo arΛgai ismaacadΛ Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñiooquidΛ. sΛlicadΛ Diuusi IbΛadΛ Λmadu daja Λgai cascadΛ sΛlicadΛ viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi siΛsi

guvucadagai viaa ʌgai. ³⁵ Diiusi gʌrooga sʌʌlicʌdʌ oigʌdai ʌgai. ʌgai ʌrmaradʌ cascʌdʌ. Dai Diiusi maa ʌgai ʌmo sʌʌlicami sai vaamioma tʌaanʌiña sitomasioorʌ. ³⁶ Sioorʌ vaavoitudai Diiusi maradʌ ʌgai gia tomastuigaco oidaca agai tʌvaagiʌrʌ Diiusi ʌʌmadu. Dʌmos sioorʌ maivaavoitudagi ʌgai maiimi agai tʌvaagiamu baiyoma Diiusi sʌʌlicʌdʌ soimaasi taatatuldia agai ʌgai —astʌtʌdai ʌVuaana.

4

¹ ʌfariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami siʌVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui ʌSuusi siʌVuaana. ² Dʌmos maitʌrvaavoi isʌSuusi vapaconaitadai oodami. Aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌgai dai vapacoinaitadai oodami. ³ Dai aidʌsi maí ʌSuusi ismaí ʌfariseo gomaasi ii ʌgai Judeeaiñdʌrʌ dai nora Galileeamu. ⁴ ʌgai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria dʌvʌʌriʌrʌ. ⁵ Dai aayi Sicaarʌrʌ Samaaria dʌvʌʌriʌrʌ ismaacʌdʌ miaan daja Jacocarʌ dʌvʌʌragadʌ. ʌgai vaa ʌrʌdʌvʌʌrai ismaacʌdʌ Jacocarʌ maa gʌmara Osee. ⁶ Ami ʌgai siaaco daja Jacocarʌ poosogadʌ. ʌSuusi caibimucataidai aimʌraitai dai modaiva pooso soonoana. Aidʌ cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia ʌmo ooqui Samaariʌrʌ oidacami dai vaigi agai suudagi. Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñvasidañi suudagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁸ Aatʌmʌ caijitadai caayamu dai gasavʌda ragai cuaadagai. ⁹ Amaasi ʌooqui itʌtʌdai ʌSuusi:

—¿Tuipʌsi giñtaanʌi suudagi? Aapi ʌrjudiʌ nai aanʌ ʌrSamaariʌrʌ oidacami —astʌtʌdai ʌooqui.

ʌjudidiʌ ʌʌmadu ʌSamaariʌrʌ oidacami maicʌʌga gʌññiñiooquidi aipacoga cascʌdʌ potʌtʌdai ʌooqui. ¹⁰ Amaasi ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Ismaatʌcamudai aapi istumaasi maacai Diiusi ʌoodami dai sioorʌ aanʌ aidʌ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aanʌ gʌoidamudai suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ oodami tomastuigaco oidacana Diiusi ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Taidʌ ʌooqui itʌtʌdai:

—Aapi maiviaa istucudʌ vusaidagi suudagi dai aliʌ tuucavuga gopooso. ¿Vaadʌrʌ vusaida agai aapi suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ oodami tomastuigaco oidacana Diiusi ʌʌmadu daidʌ giñoidagi? ¹² Gʌrʌʌqui aduñicarʌ Jaco idui idi pooso. ʌgai ʌʌmadu maamaradʌ ʌʌmadu sosoigadʌ gayʌʌdana suudagi idi poosoaiñdʌrʌ. Siaadʌrʌ vaamioma gataaanʌiña aapi siʌgai —astʌtʌdai ʌooqui.

¹³ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Sioorʌ yʌʌdagi idi suudagi vʌʌscʌrʌ ʌpamu tonocorʌiña. ¹⁴ Dʌmos sioorʌ iiyagi ʌsuudagi ismaacʌdʌ aanʌ gaoidi, camaitonocorʌi ʌgai tomali ʌmo imidagai. ʌsuudagi ismaacʌdʌ aanʌ gaoidi gaibʌdagʌrʌ daacana dai vʌʌscʌrʌ vusanʌiña gosuudagi poducacai isduucacai vusanʌi suudagi ʌmo vagʌacañiaiñdʌrʌ dai gosuudagicʌdʌ tomastuigaco oidacana oodami tʌvaagiʌrʌ Diiusi ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁵ Amaasi ʌooqui itʌtʌdai:

—Giñoida aapi ʌsuudagi nai poducacai camaitonoomucurʌda aanʌ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigʌdagi suudagi idi poosoaiñdʌrʌ —astʌtʌdai ʌooqui.

¹⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Imʌdañi dai vuaapa gʌcuna —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi ʌooqui daidʌ itʌtʌdai:

—Maicuna aanʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascʌdʌ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cʌcʌʌli dai sivi ʌmoco ʌʌmadu oidaga aapi vai ʌgai maitʌrgʌcuna cascʌdʌ istumaasi aagai aapi ʌrvaavoi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Mosca^Λ gomaasi ^Λooqui daid^Λ t^Λt^Λdai:

—Aapi s^Λallicad^Λ ^Λr^Λamo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ. ²⁰ Ga^Λr^Λal^Λqui aaduñicar^Λu tam^Λi Samaari^Λr^Λ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tam^Λi idi giidiana d^Λmos aapim^Λ judidíu pocaiti sai Jerusaleen^Λr^Λ ^Λgai siaaco g^Λaagai issiaa duutuadagi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapim^Λ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tam^Λi idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapim^Λ Samaari^Λr^Λ oidacami maic^ΛΛ maat^Λ Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aat^Λm^Λ judidíu c^Λlga maat^Λ Diuusi. ^Λgai ismaac^Λd^Λ c^Λl^Λgac^Λr^ΛΛ vuvaida ^Λgai oodami ^Λrjudíu. ²³ D^Λmos aimu istuigaco sior^Λ s^Λallicad^Λ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada ^Λgai maisiu mos^Λcaasi ñiooquic^Λd^Λ baiyoma siaa duutuada ^Λgai Diuusi g^Λniib^Λdagac^Λd^Λ dai g^Λnt^Λt^Λagitoidagac^Λd^Λ poduuc^Λi isduuc^Λi Diuusi ip^Λlidi. ²⁴ Diuusi ^Λrib^Λdag^Λi casc^Λd^Λ sior^Λ siaa duutuada ^Λliadagi Diuusi g^Λniib^Λdagac^Λd^Λ viaa isiaa duutuadagi poduuc^Λi isduuc^Λi Diuusi ip^Λlidi dai maisiu mos^Λcaasi ñiooquic^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁵ Taid^Λ ^Λooqui it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gia maat^Λ isdivia ^Λgai ^ΛCristo dai si^Λascad^Λ diviagi ^Λgai c^Λlga ga^Λragida ^Λgai v^Λlasi istumaasi —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λr^ΛCristo —ast^Λt^Λdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ^Λgai t^Λtai dada aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi. Dai mait^ΛΛ istumaasi g^Λrt^Λt^Λgituagi t^Λl^Λgac^Λi ^ΛSuusi isaatagidi ^Λmo ooqui. D^Λmos v^Λlscatai aat^Λm^Λ ^Λl^Λb^Λiditadai ^ΛSuusi casc^Λd^Λ tomali ^Λl^Λmadutai mait^Λcac^Λi istumaa ^Λgai tomali istumaasi aatagidi ^Λooqui. ²⁸ Amaasi ^Λooqui anaasi viaa g^Λvaigacar^Λu dai ii caayamu dai pot^Λt^Λdai ^Λoodami:

²⁹ —M^Λl^Λcav^Λr n^Λida ^Λmo c^Λl^Λi ismaac^Λd^Λ giñagidi v^Λlasi istumaasi ivuaadana aan^Λ. ^ΛCristo lien^Λ ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

³⁰ Amaasi iji ^Λoodami caayaiñd^Λr^ΛΛ dai aayi m^Λlca siaaco daacatadai ^ΛSuusi.

³¹ Mosim^Λc^Λi ^Λooqui poosoiñd^Λr^ΛΛ t^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi daañimi sai gaugana.

³² D^Λmos ^ΛSuusi pov^Λrt^Λdai:

—V^Λiaa aanan^Λ ^Λmo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaat^Λ aapim^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Amaasi aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi aipaco g^Λrt^Λcac^Λimi dai pocaiti:

—¿Sior^Λ v^Λaapi cuaadagai? —c^Λiti aat^Λm^Λ.

³⁴ D^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Siuu duucu ivuaada aan^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi giñoo^Λga ismaac^Λd^Λ giñootoi ivuaadatai aa duiñdad^Λ ^Λgai, gomaasi ^Λr^Λpan duucami cuaadagai aan imv^Λl^Λtar^Λ.

³⁵ Aapim^Λ pocaiti sai quiaa v^Λl^Λga maaco masaadai isyoovagi oodami t^Λligi. D^Λmos aan^Λ ang^Λnaagidi sai caoidaga mui oodami ismaac^Λd^Λ ca^Λca ^Λlidi isgaaagiadagi aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. ³⁶ Sior^Λ ga^Λsai t^Λligi gamait^Λc^Λi tumiñsi dai sior^Λ gayoovai t^Λligi gamait^Λc^Λi tumiñsi ^Λr^Λ. Poduuc^Λi ^Λr^Λ Diuusi aa duiñdad^Λr^Λ. ^Λl^Λmadutai aagidiña Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai aa daivuiña gooqui^Λr^Λ dai ^Λpamu aagidiña Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai ^Λgai vaavoitudañi Diuusi ñiooquid^Λ dai c^Λl^Λgac^Λr^ΛΛ vuvac^Λi dai tomastuigaco oidacana t^Λv^Λaagi^Λr^ΛΛ Diuusi ^Λl^Λmadu. Daid^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λga gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ daid^Λ ismaac^Λd^Λ gooqui^Λr^ΛΛ gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λl^Λ baig^Λn^Λliadamu.

³⁷ S^Λallicad^Λ ^Λr^Λvaavoi istumaasi g^Λaagai sai ^Λl^Λmoco ga^Λsai daid^Λ aa gayoovai. ³⁸ Aan^Λ g^Λnootoi masai aagidana Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai ^Λgai giñvaavoitudana. D^Λmos aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ caaagidi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λoodami dai aapim^Λ aagidi ^Λoodami sai ^Λl^Λsi g^Λaagai isvaavoitudagi. Poduuc^Λi ^Λgaa ^Λr^Λpan ducami ^Λsadami t^Λligi dai aapim^Λ ^Λr^Λpan ducami yoovadami t^Λligi —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isSuusi araCristo caacatai islooqui potatadai saida Suusi maat vasi istumaasi ivuaadana agai. ⁴⁰ Cascada aidasi aayi Samaariara oidacada daaŋimi agai Suusi sai anaasi vana. Taida Suusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu caacatai istumaasi aagidi Suusi. ⁴² Amaasi potatadai oodami ooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada garaagidi aapi lagi aatama caca ap istumaasi garaagidi goovai dai caga maat aatama issallicada araCristo dai cagacara vuvaidi goovai oodami —tatadai oodami.

⁴³ Dai bogoca tasaicada Suusi ii Samaariaiñdara Galilea davarriamu. ⁴⁴ Suusi pocaititadai sai isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada gaaagiadagi Diuusi ñiooquida lagi gadavarragara ami davarriara oidacami maiagiditai cacana istumaasi aagiadagi agai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi Suusi Galilea davarriara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga Galileeara oidacami. Agai naiditadai vasi istumaasi idui Suusi Jerusaleenara agaa siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa gai Suusi Canaamu siaaco idui agai uuvasi varagada suudagicada. Dai Capernaumara oidacatai amo gaa dunucami. Dai maracataidai agai amo cali vai alia cooco. ⁴⁷ Aidasi mai adunucami isSuusi caaayi Galileeara ii agai dai nida agai Suusi. Dai daaŋimi agai Suusi sai imana quidamu dai duaaidana marada ismaacada camuquimi. ⁴⁸ Amaasi Suusi itatadai oodami:

—Aapima maivaavoitudai ismainijadagi amo istumaasi gducami ismaacada ivuaadagi ana —tatadai Suusi.

⁴⁹ Damos dunucami itatadai:

—Mamaatatuldiadami, timada otoma vai maimuucuna giñmara —tatadai.

⁵⁰ Amaasi Suusi itatadai:

—Noragiñi aapi gquiamu gamara cadueeyi —tatadai Suusi.

Taida cali vaavoitu Suusi dai ii. ⁵¹ Dai voyara aayi pipioñigada tai agai potatadai:

—Cadueeyi gamara —tatadai.

⁵² Amaasi taanadami tacacai suu duucu dueeyi. Taida pipioñigada itatadai:

—Tacavo moscoi gasaco tasai dagito toiñdagai —tatadai pipioñigada.

⁵³ Amaasi ali gali oogada tagitu isaca duucu Suusi aagidi sai cadueeyi marada. Daida adunucami amadu vascatai ismaacada quidara oidaga vaavoitu isSuusi araCristo. ⁵⁴ Agaicada casi argooca istumaasi ggarducami ismaacada idui Suusi Galileeara aidasi abiaadara vuusai Judeaiñdara.

5

¹ Dai gooquira apamu ii Suusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai judidíu siaa duudagada. ² Jerusaleenara oidaga amo gaa piila. Ami cañiru cuuparagadara tagidu. Agaa piila Betesada tagidu judidíu ñiooquidacada. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana vatacatadai mui cococoidada amadu mui maiñaadami, amadu mui chuchuecugami amadu muidutai ismaacada maitistutuidi isoñadagi. Vascatai mosnanaracataidai isoñiagi suudagi. ⁴ Amamo iimidagai tapanaiña amo Diuusi taañicaruda dai oiñidiña suudagi. Vai tomasmaacada cocoad ismaacada apaga vaaquiagi suudara caoñicami agai gia duduaadai. ⁵ Amoco cali ismaacada ami caatacatadai viaacataidai amo coobai dan baivastaama dan mamaco uumigi iscoocataidai. ⁶ Daida Suusi tagacai dai maatacai isagai catavapi mocaatacatadai potatadai: —¿Ipalidipasi isduaadiagi? —tatadai.

⁷ Taida cocoad itatadai:

—Mamaatɿtuldiadami, siuu duucu ʌDiuusi tɿaañicarudɿ tɿapanɿdagi dai oiñiadagi ʌsuudagi maitiipucana sioorɿ giñvaasagi suudarɿ. Vɿʌscɿrɿ aana vaaquia iñʌlidiña suudarɿ vai aa giñmamaitɿcaɿ dai ʌpɿɿga vaapacɿiña ʌgai suudarɿ —tɿtɿdai ʌcocoada.

⁸Taidɿ ʌSuusi itɿtɿdai:

—Vañiñi dai bɿɿ gɿvaacosi dai imɿda —tɿtɿdai ʌSuusi.

⁹Tai otoma dueeyi ʌcaɿli dai bɿɿ gɿvaacosi dai gɿaagacai aimɿrai. Dɿmos aidɿ tasɿrɿ ʌribɿstaragaicatadai. ¹⁰Taidɿ ʌjudidíu potɿtɿdai ʌcaɿli ismaacɿda dueeyi:

—Sivi ʌribɿstaragai tasɿrɿ dai Moseesacaru sɿʌlicamigadɿ aagai sai maitiipu oigara-gai isaata vuaadagi cascɿda maitɿaagai pɿsbɿʌquiagi gɿvaacosi —astɿtɿdai.

¹¹Taidɿ ʌcaɿli aa noragi daidɿ itɿtɿdai:

—ʌgai ismaacɿda giñduuadi giñaagidi ansai bɿʌcaɿiña giñvaacosi dai imɿdana —astɿtɿdai ʌcaɿli.

¹²Amaasi ʌjudidíu itɿtɿdai:

—¿Voor gɿaagidi pɿsai bɿʌcaɿiña gɿvaacosi dai imɿdana? —astɿtɿdai.

¹³Dɿmos ʌcaɿli maimai sioorɿ duaadi, aliɿ muiducata dai oodami cascɿda. Aidɿ ʌSuusi caitadai. ¹⁴Dai gooquiɿrɿ ʌSuusi tɿʌ ʌcaɿli ʌgɿʌ quiuupaigadɿrɿ ʌjudidíu daidɿ itɿtɿdai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tɿtɿdai ʌSuusi.

¹⁵Taidɿ ʌcaɿli ii abiaadɿrɿ dai aagidi ʌjudidíu saidɿ ʌSuusi ʌgai dai duaadi. ¹⁶Cascɿda ʌjudidíu gaagitata dai ʌSuusi dai muua ʌlilitadai. ʌSuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibɿstaragai tasɿrɿ cascɿda. ¹⁷Dɿmos ʌSuusi itɿtɿdai ʌjudidíu:

—Diuusi giñooga apiaivueeyi naana maasi gɿgɿrducami vɿʌs tasai dai aana ʌpɿɿ ivueeyi naana maasi gɿgɿrducami —tɿtɿdai ʌSuusi.

¹⁸Mosaagidi ʌSuusi gomaasi vaidɿ ʌjudidíu vaamioma caɿga ipɿlilitadai ismuaagi. ʌSuusi maiɿɿgidi ʌjudidíu sɿʌlicamigadɿ aata vuaadata ibɿstaragai tasɿrɿ dai aagidacai ʌSuusi sai Diuusi ʌroogadɿ. Aagaitai ʌSuusi gomaasi potɿiya ʌlidi sai ʌpan tuiga Diuusi.

¹⁹Amaasi ʌSuusi itɿtɿdai:

—Aana angɿnaagidi sai aana Diuusi maradɿ ismaacɿda tɿvai tɿvaagiaiñdɿrɿ maitis-tutuidi isɿʌgi ivuaadagi ʌmo istumaasi. Aana ivueeyi mosɿcaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucai aana ʌmadu giñooga mosɿmadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰Giñooga aliɿsi giñoigadai dai giñtɿtɿʌgidi vɿʌsi istumaasi ivueeyi ʌgai dai aana iduuñimu naana maasi istumaasi vaamioma gɿgɿrducami sigai ismaacɿda casi idui aana. Dai aapimɿ sɿʌlicadɿ maitɿɿgi agai istumaasi gɿntɿtɿgitodagi. ²¹Dai asta duduaacaldiadamu aana ʌmo oodami coidadɿ saagidiaiñdɿrɿ poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñooga. ²²Dai Diuusi giñooga giñmaa sɿʌlicami ansai aana nɿidana vɿʌsi oodami ismaacɿda caɿga ivuaadana dai ismaacɿda maicɿɿga ivuaadana. ²³Vai poduucai vɿʌscatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooga. Aana anɿrDiuusi maradɿ dai tɿvai aana tɿvaagiaiñdɿrɿ dai sioorɿ maisiaa giñduutuadagi ʌgai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. ʌgai ʌgai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴Sioorɿ gɿntɿgito caɿcagi istumaasi gɿnaagidi aana dai vaavoitudagi Diuusi ʌgai gia sɿʌlicadɿ tomastuigaco oidacamu tavaagiɿrɿ Diuusi ʌmadu. Dai ʌgai maiimia agai ʌDiaavora ʌmadu cacɿɿgacɿrɿ vuvacɿɿ ʌgai cascɿda. ²⁵Aana anɿrDiuusi maradɿ ismaacɿda tɿvai tɿvaagiaiñdɿrɿ. Dai aana angɿnaagidi sai caayɿ istuigaco ʌsoimaasi ivuaadami caɿca agai giññiooqui. Dai sioorɿ giñɿagiditai caɿcagi aana caɿgacɿrɿ vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu ʌgai Diuusi ʌmadu. ²⁶Diuusi ʌgai dai viaa guvucadagai ismaquiagi oodami ibɿdagai utudui. Dai aana ʌrDiuusi maradɿ dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aana ʌpɿɿ maacaiña oodami ibɿdagai utudui. ²⁷Dai Diuusi giñmaa sɿʌlicami ansai aana nɿidana oodami ismaacɿda ʌrcɿɿga ivuaadami dai ismaacɿda ʌmaicɿɿga ivuaadami. Diuusi giñootoi tɿvaagiaiñdɿrɿ saidɿ ivuaadana

imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitatlagiadagi istumaasi gantatgitodagi gomaasicada vasscatala aimu istuigaco vasscatala ismaacada cacoi caaca agai insaan Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiindara vapaida agai ²⁹ dai gacuucupiocoa agai siaaco yaasapi sigai vuvauquimu. Dai ismaacada arcala ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai ADiaavora amadu.

³⁰ Aana lagi ginshalicamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ginooaga. Cascada silascada naidi aana sabai calaga ivuaadana silpa maicalaga ivuaadana amo oodami aana ivueeyi istumaasi arshalicami agaicada. ³¹ Insaan lagi gnaagidagi insaan arCristo siaadara ginvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi gnaagidagi insaan viaa amo shalicami aidla gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi amoco sai tacacana AVuaana soor agai daidla AVuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aana maitagito amo najadami oodami saagidaiindara isaagagi insoora aana. Aana gnaagidi gomaasi masai poduucal vaavoitudana aapima insaan arCristo dai calagacatala vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi cal maascana vassiacatala. Poduucal arpa soora cal istumaasi aagai AVuaana cal maatla cacana Diuusi niooquida. Dai aapima baiganliaracada cana agai chilaqui tasai. ³⁶ Dai aana ivueeyi naana maasi istumaasi garducami istumaasi gintaiai Diuusi ginooaga ansaidla ivuaadana dai agaicada calaga gamaata isDiuusi ginootoi ansai gnaagidana niooquida agai dai calaga gamaata insaan viaa amo shalicami. Dai gomaasicada vaamioma calaga gamaata insoora aana sil AVuaana niooquidacada. ³⁷ Dai aana arootosada Diuusi ginooaga. Dai agai arcalami sai istumaasi aagai aana arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maical inioocai agai tomali mainaidi aapima. ³⁸ Damos aapima maishalicada vaavoitudai Diuusi niooquida, aapima maitinvaavoitudai aana Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima calaga nanaidi oojai Diuusi niooquidara poliditai ispoduucal tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi amadu. Damos Diuusi niniooquituldiadamigada ginaagai Diuusi niooquidara dai pocaitina ansai aana arCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitinvaavoitudai poduucal siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi amadu.

⁴¹ Aana maigaagai soora calaga nioocadagi aana gimvatar. ⁴² Aana calaga ganmaatla aapima. Maata aana ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aana arootosada Diuusi ginooaga dai aapima maitinvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojotosada Diuusi ginooaga agai gia vaavoitudadaina aapima. ⁴⁴ Aapima maihalgidi Diuusi vai agai calagacatala gannajadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami calaga nioocadagi aapima gmvatar cascada maitistutuidi aapima isginvaavoitudagi. ⁴⁵ Aana maigapilara gansuuliga inagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapilara ganvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Isshalicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidla gia aapima ginvaavoitudadamudai aana arpa. Moseesacaru oojadara ginaagai cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi gnaagidi aana —tatadai ASuusi.

6

¹ Dai gooquilara ii ASuusi vaasadara agal suudagi ismaacada Galilea talagidu dai Tibeeriasi talagidu arpa. ² Tai mui oodami oi ASuusi. Aoodami canaidi isASuusi duduaadi mui cococoidada cascada. ³ Aidla ASuusi tsai amo giidilara dai modaiva aatama mamaataradamigada amadu. ⁴ Aidla camiaadimitadai agal sial duudagai istuigaco ajudidu tatagitoina aidasi Diuusi calagacatala vuvaitu cajiudada Ejiipituaindara. Asiaa

duudagai pascua t_{AA}gidu. ⁵ Dai aidasi t_{AA} _ΛSuusi ismuidutugai oodami, _Λgai gooqui_Λ pot_Λt_Λdai _ΛPiili:

—¿Siaaco sav_Λdamu aat_Λm_Λ cuaadagai mos_Λqui oodami v_Λtar_Λ? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi _ΛPiili maatia _Λliditai ist_Λiya _Λgai. _ΛSuusi camaat_Λcatadai istumaasi iduñia _Λgai. ⁷ Amaasi _ΛPiili it_Λt_Λdai:

—Issav_Λda aat_Λm_Λ goo siento piisu a_Λcam_Λ paana v_Λscat_Λ moslaalachi ajian tada goovai —t_Λt_Λdai _ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aand_Λrasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—Tami c_Λca _Λmo ali g_Λli dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿Damos siaad_Λ a_Λna goovai mos_Λqui oodami v_Λtar_Λ? —t_Λt_Λdai Aand_Λrasi.

Aand_Λrasi _Λr_Λmoco _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ daid_Λ _Λrsuculid_Λ _ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aagidavurai goodami vai daraivana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Ali_Λ vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva _Λoodami. _Λgai aj_Λacatadai par_Λ taam mil c_Λc_Λli. ¹¹ Amaasi _ΛSuusi vui _Λpaana dai aagidi Diuusi sai ali_Λsi baig_Λliidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi _ΛSuusi g_Λrmaa _Λpaana t_Λsai aat_Λm_Λ taacogidana _Λoodami daid_Λ taacogi _Λvatopa _Λp_Λ tai _Λgai uu v_Λsi si_Λaj_Λsi ip_Λli. ¹² Dai catatascovai v_Λscatai taid_Λ _ΛSuusi pov_Λt_Λt_Λdai:

—Ampaidavurai aapim_Λ gosaasaquigad_Λ ismaac_Λd_Λ baivito vai maisuuligagi toma l_Λchi —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹³ T_Λtai aat_Λm_Λ _Λmpagi saasaquigad_Λ ismaac_Λd_Λ vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai _Λpaana saasaquigad_Λc_Λd_Λ. ¹⁴ Amaasi _Λoodami t_Λgacai isSuusi idui gomaasi g_Λducami pocaiti:

—S_Λlicad_Λ _Λrvaavoi isidi c_Λli _Λr_ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ ismaac_Λd_Λ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti _Λoodami.

¹⁵ Damos _ΛSuusi maat_Λcatadai is_Λoodami poip_Λlilitadai is_Λgai _Λrraigad_Λ casc_Λd_Λ goguama vaidaquia agaitadai said_Λ _Λrraigad_Λcana damos _ΛSuusi maitip_Λlilitadai, casc_Λd_Λ _Λgi ii abiaad_Λr_Λ sib_Λacoga ami giid_Λr_Λ.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi t_Λaapai _Λg_Λ suudagi ugidiana. Amaasi catuca taid_Λ _ΛSuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taid_Λ aat_Λm_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ t_Λt_Λsai vaarcu_Λr_Λ dai d_Λgavusquimi _Λg_Λ suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daid_Λ _Λvaarcu vuid_Λr_Λ cavami vustai _Λv_Λli dai t_Λi vapañig_Λi suudagi dai m_Λ vaarcuaba aast_Λc_Λi. ¹⁹ Dai aidasi caiji aat_Λm_Λ par_Λ taam mil metro _Λg_Λ suudagi daama todian duuc_Λi t_Λ aat_Λm_Λ _ΛSuusi issuudagi daama im_Λitadai dai ali_Λ duduaadimu aat_Λm_Λ. ²⁰ Damos _ΛSuusi pov_Λt_Λt_Λdai:

—Aan_Λana. Maitav_Λrduduaadicuda —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²¹ Amaasi baig_Λr_Λliarac_Λd_Λ miaad_Λgi aat_Λm_Λ taid_Λ _ΛSuusi t_Λsai _Λvaarcu_Λr_Λ dai otoma aayi aat_Λm_Λ m_Λca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico _Λoodami ismaac_Λd_Λ vaasad_Λr_Λ _Λg_Λ suudagi viitadai maat_Λ t_Λ iscaiji aat_Λm_Λ abiaad_Λr_Λ _Λvaarcu_Λr_Λ dai ami maitiipucatadai _Λmai vaarcu. Dai ma_Λi _Λgai is_ΛSuusi mait_Λro_Λi. ²³ V_Λscat_Λ aa c_Λc_Λli aayi aa vaarcu_Λr_Λ Tibeeriasiañ_Λr_Λ dai ami tuutui _Λgai _Λvaarcu miaanai siaaco _ΛSuusi baig_Λliarac_Λd_Λ bibi _Λoodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi _Λoodami ma_Λi ismaitipu _ΛSuusi tomali aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ aid_Λ gia t_Λt_Λsai _Λgai _Λvaarcu_Λr_Λ dai iji Capernaumamu dai gaaga _Λgai _ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi _Λoodami vaasad_Λr_Λ _Λg_Λ suudagi dai t_Λ _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, ¿p_Λt_Λquid_Λ aayi aapi tami? —t_Λt_Λdai _Λoodami.

²⁶ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Sallıcadλ giñgaagaitadai aapimλ tatasconλcai λcuaadagaicadλ ismaacadλ gambii aanλ dai maisiu maata nλiditai istumaasi gλgλrducami ismaacadλ ivueeyi aanλ.
²⁷ Maitaaagai isvuaamλ anλliada aapimλ cuaadagaicadλ otoma uugiatλi cuaadagai cascadλ. Baiyoma aliλsi gaaagai mλscλλga gantλgito caλcagi istumaasi gλnaagidi aanλ dai poduucai cλλgacλrλ vuvāquiagi dai tomastuigaco oidacagi tλvaagiλrλ. Giññiooqui λrλpan ducami cuaadagai ismaacadλ tomali λmo imidagai maiuugiatλi. Aanλ λgai dai viaa λmo sallıcamı ismaacadλ giñmaa Diuusi giñooğa. Cascadλ aanλ gλnmaaquimu ibλdagai utudui dai λgaicadλ tomastuigaco oidacamu aapimλ tλvaagiλrλ —tλtλdai λSuusi.

²⁸ Amaasi λoodami itλtλdai:

—¿Tumaasi gaaagai isivuaada aatλmλ dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipλlidi? —tλtλdai λoodami.

²⁹ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—Diuusi ipλlidi isaapimλ giñvaavoitudagi. Aanλ giñootoi Diuusi ansaidλ cλλgacλrλ vuvaidana oodami —tλtλdai λSuusi.

³⁰ Amaasi λoodami itλtλdai:

—¿Tumaasi istumaasi gλducami iduñia agai aapi tλtai nλijada aatλmλ dai gλvaavoitudagi? ³¹ Gλrλλqui aaduñıcaru gau λmaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquidλrλ: “Diuusi bibi λgai λpaana tλvaagıaiñdλrλ” —tλtλdai λoodami.

³² Taidλ λSuusi itλtλdai:

—Vaavuava, isgiñooğa λgai dai maa λoodami λpaana tλvaagıaiñdλrλ maisiuu Mosesacaru. Dai sivi Diuusi giñooğa gλnmaacai aapimλ λpaana tλvaagıaiñdλrλ.

³³ Daidλ λpaana ismaacadλ Diuusi gamaacai sivi tλvai tλvaagıaiñdλrλ dai λgaicadλ λoodami tomastuigaco oidacagi —tλtλdai λSuusi.

³⁴ Amaasi λoodami itλtλdai:

—Gλroidañi gopaana tλvaagıaiñdλrλ —tλtλdai λoodami.

³⁵ Taidλ λSuusi itλtλdai:

—Aanλ anλrλpan ducami paana λgai vλλtarλ ismaacadλ maacai aanλ ibλdagai utudui giñvaavoitudacai λgai. Dai poduucai λgai camaıbiuugıcoñıcamu tomali maitonocoñıcamu.

³⁶ Dλmos casi gλnaagidi aanλ sai aapimλ maitıñvaavoitudai toması casi giñnλidi.

³⁷ Tomasıoorλ sıoorλ Diuusi giñooğa ipλlidi sai giñλλgıdiña λgai gia giñvaavoitudai dai aanλ maıgajıaadλrλ vipıeeyı tomali λmaadutai. ³⁸ Dai aanλ tλvai tλvaagıaiñdλrλ dai maisiu ivuaada iñagai istumaasi λgi ipλliadagi aanλ baiyoma aanλ ipλlidi isivuaadagi istumaasi ipλlidi Diuusi giñooğa. λgai λgai daıdı giñootoi. ³⁹ Daidλ giñooğa ipλlidi ansai aanλ cλλgacλrλ vuvaidıña vλλscataı ismaacadλ λgai λco vuvaitu dai ansai aanλ duduaacaldana vλλsi λvaavoitudadami coidadλ saagıdıaiñdλrλ sıλλscadλ caugıtiagi oidıgi. ⁴⁰ Diuusi giñooğa ipλlidi isvλλscataı ismaacadλ giñnλidi dai giñvaavoitudai tomasguıgaco oidacana tλvaagiλrλ dai aanλ duduaacalda iñagai λgai sıλλscadλ caugıtiagi oidıgi —tλtλdai λSuusi.

⁴¹ Vaidλ λjudıdıu vui ñiooquimi λSuusi. λSuusi pocaitıdai saidλ λrλpan ducami λpaana dai sai λgai tλvai tλvaagıaiñdλrλ cascadλ. ⁴² Daidλ λjudıdıu pocaitı:

—¿Maitası λrOsee maradλ idi cλλli? Cλλga maata aatλmλ dλλadλ. ¿Tuısi pocaitı goovai saidλ tλvai tλvaagıaiñdλrλ? —caitı λjudıdıu.

⁴³ Aması λSuusi itλtλdai:

—Casıavλr maitıññiooquıada aapimλ. ⁴⁴ Mosλcaası λgai ismaacadλ Diuusi ipλlidi sai giñλλgıdiña λgai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñooğa giñootoi tamı oidıgi daama ansaidλ cλλgacλrλ vuvaidana sıoorλ giñvaavoitudagi dai aanλ duduaacaldamu vλλsi vaavoitudadami sıλλscadλ ugıtiagi oidıgi. ⁴⁵ Diuusi ñıñiooquituldiadamıgadλ ooja Diuusi ñiooquidλrλ dai poduu ooja: “Diuusi maatλtuldiamu oodami sıoorλ λrλCristo”, ascıiti Diuusi ñıñiooquituldiadamıgadλ. Poduucı tomasıoorλ sıoorλ λgıdıtai caλ Diuusi giñooğa giñvaavoitudai λrλ.

⁴⁶ Tomali amo oodami oidigi daama oidacami mainidi Diuusi. Moscaasi aan naidi Diuusi. Aan divia tavaagiaiñdar siaaco daja Diuusi. Aan arDiuusi marad cascada. ⁴⁷ Vaavuava sai siora giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara. ⁴⁸ Aan anarapan ducami apaana oodami vatar. Aan cagacara vuvaidi oodami vai agai tomastuigaco oidacagi tavaagiara cascada. ⁴⁹ Ganalqui aadunicarui oidigana gau apaana ismaacada amaná tlagiducata dai damos vascara coi agai. ⁵⁰ Damos tomasiora siora cueeyi apaana ismaacada tva tavaagiaiñdar agai gia maiimia agai Diaavora lamadu. ⁵¹ Aan antvai tavaagiaiñdar dai aan arapan ducami apaana dai tomasiora siora giñugiagi tomastuigaco oidacamu tavaagiara. Aan muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tavaagiara —tatadai Suusi.

⁵² Amaasi ajudidíu gnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿Ducata istutuidi goovai isgarbiidagi gatuucuga tasai uugana? —caiti ajudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ Taidai Suusi itatadai:

—Aan anvía amo sálicami namacami. Daidai oodami giñmuaamu amo curusiaba siastimu giñara vai tomasiora siora vaavoitudagi iñsaanar cagacara vuviadami agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu dai aan duduaacaldamu agai silscada caugitiagi oidigi. Damos siora maitiñvaavoitudagi agai gia maiimia agai tavaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi lamadu. ⁵⁵ Cascada aliási gaaagai iñsaan muuquiagi curusiaba vai astiagi giñara moscaasi poduucai istutuidi oodami iscagacara vuvaiagi. ⁵⁶ Siora giñvaavoitudagi giñama daacamu agai dai soiñamu aan agai sai cagacara oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñooga giñootoi dai agai tomastuigaco oidaga dai cascada aan arpa tomastuigaco oidaga poduucai arpa siora giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ Aan anarapan ducami apaana dai tva tavaagiaiñdar. Apaana ismaacada maná tlagidu tai uu ganalqui aadunicarui maitarsoñicatadai istomastuigaco oidacagi. Damos siora giñvaavoitudagi dai giñlagiadagi agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu —tatadai Suusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatutuli Suusi ajudidíu quiuupaigadara Capernaumara.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacada oiditadai Suusi mosca gomaasi daidai icaiti:

—Sálicada sijaiga ismaat calcagi aatama idi ñioqui. ¿Siaadara istuidana oodami islagiadagi gomaasi? —caiti oodami.

⁶¹ Amaasi Suusi maí isoodami maibaiganáli gomaasicada ismaacada aagiditadai agai cascada itatadai:

—¿Gansobicáisi aan idi ñioquicada isvaavoituda aapima? ⁶² ¿Isducatai gantatagitona aapima masgiñtlagiagi aan ismaacada viaa amo sálicami isnoragiagi aan tavaagiamu? ⁶³ Diuusi Ibadai agai dai maacai oodami ibadagai utudui. Giñtuucuga maisoicai oodami sai cagacara vuvacana moscaasi giñibadaga. Istumaasi aagai aan argaibadaga vatar maisiu gatuucuga. Tomasiora siora vaavoitudagi goñioqui ismaacada ganaagidi aan agai gia viaaca agai ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tatadai Suusi.

Suusi maí tucamidara abiaadara ismaacada mamaatardamigada maivaavoituda itadai dai ismaacada mamaatardamigada iñdar gatlagida agaitadai masai muaana.

⁶⁵ Daidai Suusi itatadai oodami:

—Cascada casi ganaagidi aan sai moscaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñlagidiña agai gia giñvaavoitudai —tatadai Suusi.

⁶⁶ Aidai abiaadara muidutai ismaacada oidatucuitadai Suusi covai iji dai camaioidatucui agai Suusi. ⁶⁷ Amaasi Suusi povartatadai aatama abavustan dan gooca mamaatardamigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima arpa? —gartatadai Suusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itatadai:

—¿Siaadara gadagitona aatama? Aapi argarbaitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai cagacara vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiaru Diuusi amadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai cala maata aatama isaapi aru Cristo Diuusi marada dai tavai tavaagiaiñdara. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taida asuusi povartadai:

—Acovai ganvuvaitu ana baivustan dan gooca aapima dai amoco aru Diaavora pi-ooñigada —gartadai asuusi.

⁷¹ Asuusi aagidi gomaasi aagaitai auudasi Iscaliote asimuñi marada. Dai tomaasi agai amoco abavustan dan gooca mamaatardamigada asuusi, vascara Uudasi gatagida agaitadai masai muaana asuusi cascada pocaiti asuusi.

7

¹ Dai gooquiaru asuusi aimaraitadai Galilea davariaru. Agai maitipali isaimardagi Judeea davariaru, ajudidú ipaliditadai ismuaagi agai cascada. ² Dai camiaadimi asiaa duudagada ajudidú istuigaco ivuaadana uucusai cascada potagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taida asuusi susuculida itadai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea davariamu vai poduucai goidatucadami ismaacada maca daraaja najadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasiooru sioru ipaliadagi ismaatacagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issallicada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aida gia ivuaadañi gomaasi oodami vuitapi vai najada agai vascatai —tatadai asuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai asuusi cascada pocaiti. ⁶ Amaasi asuusi itadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia ana gaamucu. Damos aapima calaga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasiascada. ⁷ Oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi maitancadai aapima mosaca ana. Ana aagidi saida arsoimaasi ivuaadami agai cascada. ⁸ Iimivurai aapima gaamucu idi siaa duudagaru. Ana gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi ana cascada —tatadai asuusi.

⁹ Dai mospotadai asuusi dai anaasi Galilea davariaru vii.

¹⁰ Amaasi caiji asuusi susuculida tai gooquiaru ii asuusi aru asiaa duudagamu. Agai gasto ii sai mainidiña oodami. ¹¹ Ajudidú gaagai asuusi asiaa duudagaru daida icaiti:

—¿Siaaco daja calali? —caiti agai.

¹² Dai aliarsi ganaatagidimi oodami aipacoga aagaitai asuusi. Dai amoco pocaiti sai cala tuiga agai. Dai aa pocaiti sai maicala tuiga sai mosyaatagidi agai oodami.

¹³ Damos oodami ismaacada calaga ñioocai asuusi vataru maitipali ismaatacagi ajudidú tataanadami iscalaga ñioocai agai asuusi vataru abaidi agai cascada.

¹⁴ Aidasi catajucami viitugai isugitiagi avagimi ii asuusi ajudidú gaa quiuupaigadamu dai ami gamamaatuldi. ¹⁵ Daida atataanadamigada ajudidú maitala istumaasi gantatagitoagi cacatai asuusi daida icaiti:

—¿Ducatai maata idi calali mosala naana maasi istumaasi maitavapi daivacai ojaru? —caiti ajudidú.

¹⁶ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Istumaasi gamamaatuldi ana aru Diuusi ñiooquida maisiu ana lagi. Agai giñootoi.

¹⁷ Dai sioru ipaliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agai gia maatamu isgiñmamaatuldaraga aru Diuusi ñiooquida siru sabai ana gamamaatuldi istumaasi lagi ana ipalidi. ¹⁸ Sioru gaagiadagi mosacaasi istumaasi lagi agai tatagitodagi agai

povuaadana sai oodami cΛΛga ñioocaiña Λgai vΛΛtarΛ. DΛmos sioorΛ ipΛliadagi isΛoodami cΛΛga ñioocadagi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ootoi Λgai gia gaaagidi istumaasi Λrvaavoi dai tomali Λmo imidagai maiyaatagidiña Λgai Λoodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru gΛrmaa ΛsΛΛlicami dΛmos tomali Λmaadutai aapimΛ maiΛΛgidi vΛΛsi ΛsΛΛlicami. ¿Tuimasi giñmuaa Λlidi aapimΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ Λoodami itΛtΛdai:

—Aapi viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ¿VoorΛ gΛmuaa Λlidi? —tΛtΛdai Λoodami.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ idui Λmo istumaasi Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ dai aapimΛ maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgitoagi. ²² DΛmos aapimΛ iiquitΛcΛi aali tuutucugadΛ tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ. Mosesacaru gΛntΛjai mΛsai poduucai ivuaadana cascΛdΛ poduucai ivueeyi aapimΛ. VΛΛscΛrΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ capovuaadana gΛrΛΛqui aaduñicarΛ. ²³ IsaapimΛ ivueeyi gomaasi tomasi ΛrΛmo ibΛstaragai tasΛrΛ ΛΛgida Λlidityi Mosesacaru sΛΛlicamigadΛ, ¿tuimasi bacocoi aapimΛ aanΛ giñvui duaaidacai aanΛ Λmo cΛΛli Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ? ²⁴ CΛΛgavΛr gΛntΛtΛgito aapimΛ. Maisiu gΛpiΛr giñvuuΛpada maicΛΛga gΛntΛtΛgitoitai, baiyomavΛr cΛΛga gΛntΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ΛrsΛΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ΛΛmoco ΛJerusaleenΛrΛ oidacami aipacoga gΛntΛcacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi Λridi cΛΛli Λgai mΛsmaacΛdΛ gaagai dai muaa Λgai? ²⁶ MosmocΛΛca goovai dai mamaatΛtuldi gooodami vai tomali Λmaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu Λjudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ isgoovai ΛrΛCristo? ²⁷ SiaadΛr ΛrΛCristocana goovai. AatΛmΛ cΛΛ maataΛ siaaco oidaga idi cΛΛli. SiΛΛscadΛ diviagi ΛCristo tomali Λmaadutai maimaatΛca Λgai siaadΛrΛ divia Λgai Λgai —caiti Λoodami.

²⁸ DaidΛ ΛSuusi quiaa mamaatΛtulditadai Λoodami ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ dai caΛcai istumaasi aagai Λoodami cavami ñioo Λgai dai potΛtΛdai:

—Vaavuava ismaataΛ aapimΛ siaaco oidaga aanΛ. DΛmos maimaatΛ aapimΛ sioorΛ giñootoi. AanΛ divia maisiu mosΛΛgi ipΛlidityi aanΛ baiyoma Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. VΛΛsi istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Dai aapimΛ maimaatΛ Λgai. ²⁹ AanΛ gia maataΛ Λgai. AanΛ Λgai ΛΛmadu daacatadai tai Λgai giñootoi tami oidigi daama —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Amaasi Λoodami baiya Λlidityi dai ΛSuusi dai maisagi dΛmos tomali Λmaadutai maibΛi, maiquiaa aayi istuigaco cascΛdΛ. ³¹ Dai vΛΛscΛrΛ muidutai vaavoitu ΛSuusi daidΛ icaiti:

—SiΛΛscadΛ diviagi ΛCristo siaadΛrΛ iduuna Λgai vaamioma gΛgΛrducami istumaasi isidi cΛΛli —caiti Λoodami.

³² Amaasi Λfariseo caΛcai ispocaiti Λoodami aagaitai ΛSuusi Λgai ΛΛmadu ΛbaitΛgucacamigadΛ Λpapaali judidíu ootoi sandaaru ismaacΛdΛ nuucada Λquiupai sai bΛΛna ΛSuusi dai maisana. ³³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ChiΛΛqui tasai daacamu aanΛ aapimΛ gΛnsaagida dai gooquiΛrΛ noragimu aanΛ dai ΛΛmadu daacamu Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. ³⁴ AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. AapimΛ maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco daaca aanΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁵ Amaasi Λjudidíu aipaco gΛtΛcacaimi daidΛ icaiti:

—¿Siaaco imia Λgai idi cΛΛli tΛsai maitΛΛgana aatΛmΛ? ¿Imia Λlidi lienΛ goovai Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ Λgiliego saagida oidaga mamaatΛtulda Λlidi lienΛ goovai Λgiliego?

³⁶ ¿IstΛiΛya Λlidi goovai dai pocaiti tΛsai gaaga ragai dai maitΛΛgia ragai, dai sai aatΛmΛ maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco daaca Λgai Λgai? —caiti Λjudidíu.

³⁷ ΛcuugatΛrΛ tasΛrΛ Λsiaa duudagΛrΛ vaamioma namΛga isΛgaa tasai. Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai cavami ñioo dai potΛtΛdai Λoodami:

—Sioor^Λ ip^Λliadagi isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvaquiagi vai dadana dai giñca^Λcana. ³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ sai tomasioor^Λ giñvaavoitudagi ^Λgai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvvaidi oodami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Pocaiti ^ΛSuusi vai maat^Λca ^Λoodami isDiuusi Ib^Λad^Λ ^{ΛΛ}madu daacana sioor^Λ vaavoitudagi ^Λgai. Aid^Λ maiquiaa t^Λvai Diuusi Ib^Λad^Λ t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ. ^ΛSuusi maiquiaa ii t^Λvaagiamu casc^Λd^Λ.

⁴⁰ ^{ΛΛ}mo oodami mosca^Λ gomaasi daid^Λ icaiti:

—S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ^Λrvaavoi isidi c^{ΛΛ}li ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ Mosesacaru aagai sai divia ^Λgai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ^Λr^ΛCristo —caiti.

D^Λmos aa icaiti:

—^ΛCristo maidivia ^Λgai Galileeaiñd^Λr^Λ. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ said^Λ ^ΛCristo ^ΛrDavicar^Λ cajiudad^Λca ^Λgai, dai Beleen^Λr^Λ vuusia ^Λgai ^Λgai vaa ali quiiy^Λr^Λ siaaco vuusai Davicar^Λ —caiti ^Λgai.

⁴³ Poduucai ^Λoodami mai^Λmadugan caiti aagaitai ^ΛSuusi. ⁴⁴ ^{ΛΛ}moco b^Λiya ^Λlidi dai maisagi d^Λmos tomali ^Λmaadutai maib^Λ.

⁴⁵ ^Λsandaarugad^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupai ^Λpamu dada siaaco daraacatadai ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λbait^Λgucacamigad^Λ ^Λpapaali judidíu tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—¿Tuim^Λsi maivuaa aapim^Λ ^ΛSuusi? —ast^Λt^Λdai.

⁴⁶ Taid^Λ ^Λsandaaru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomali ^Λmo imidagai tomali ^Λmaadutai mai^Λpan duucai ñioocaiña idi c^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ^Λsandaaru.

⁴⁷ Amaasi ^Λfariseo it^Λt^Λdai:

—¿Aapim^Λ m^Λscasi ^Λndagitu ^{ΛΛ}p^Λ isg^Λnyaataida ^Λgai? ⁴⁸ Tomali ^Λmaadutai aat^Λm^Λ dudunucamigad^Λ ^Λjudidíu daid^Λ ^Λfariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ D^Λmos idi oodami maic^{ΛΛ} maat^Λ Mosesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Λ. Dai s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ Diuusi soimaasi taatatuldiamu ^Λgai vaavoitudaitai ^Λgai ^Λc^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ^Λfariseo.

⁵⁰ Taid^Λ ^ΛNicodemo, ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ diviji ^ΛSuusi tucar^Λ, ^Λr^Λmo fariseo daid^Λ it^Λt^Λdai:

⁵¹ —G^Λr^Λs^{ΛΛ}licami^Λr^Λ pocaiti sai mait^Λaagai ispocaitiadagi sai ^Λmo c^{ΛΛ}li ^Λr^Λg^Λpi^Λr caat^Λcami asta si^{ΛΛ}scad^Λ vuaa ^Λc^{ΛΛ}li dai t^Λcacagi dai maat^Λcagi istumaasi idui ^Λgai sabai ^Λg^Λpi^Λr caat^Λcami ischo ^{ΛΛ}p^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛNicodemo.

⁵² Amaasi ^Λgaa aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Aapir^Λsi ^ΛrGalilee^Λr^Λ oidacami ^{ΛΛ}p^Λ? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai n^Λidamu aapi sai tomali ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ maivuusai Galileeaiñd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^Λfariseo.

⁵³ Amaasi v^{ΛΛ}scatai noonora.

8

¹ Daid^Λ ^ΛSuusi ii ^ΛOliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico ^{ΛΛ}pamu ii ^Λgai quiuupiamu. Tai v^{ΛΛ}scatai dada siaaco daacatadai ^ΛSuusi vai ^Λgai mamaat^Λtuldimi ^Λoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai ^ΛSuusi tai dada ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λdudunucamigad^Λ ^Λjudidíu dai vuaa ^Λmo ooqui ismaac^Λd^Λ gogoosi g^Λducami dai aa t^{ΛΛ} is^Λma voopoi ^Λmo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λcunad^Λ. Daid^Λ ^Λfariseo ^Λoodami vuitapi van c^Λi ^Λooqui, ⁴ daidi it^Λt^Λdai ^Λfariseo ^ΛSuusi:

—Mamaatʼtuldiam, ʼmoco tʼʼ idi ooqui isʼʼmadu voopoi ʼmo cʼʼli ismaacʼʼdʼ maitʼʼcunadʼ. ⁵ Moseesacaru sʼʼlicamigadʼʼ pocaiti sai gʼʼagai iscoodadagi ismaacʼʼdʼ googosi gʼʼnducami ojoodaicʼʼdʼ. ¿Aapio pʼcaiti? —tʼʼtʼʼdai ʼfariseo ʼʼmadu ʼgaa.

⁶ Pocaiti ʼgai mosnʼijada ʼlidity astʼʼʼna ʼSuusi gaagaitadai ʼgai isducatai gʼʼpiʼʼ vuaajagi ʼSuusi. Dʼʼmos ʼSuusi cuicʼʼʼsa dai ooja dʼʼvʼʼrapi gʼʼmasavicʼʼdʼ. ⁷ Dai ʼgaa apiatʼʼcacaimi, taidʼ ʼSuusi cʼʼquiva daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—Tomasmaacʼʼdʼ aapimʼ masmaacʼʼdʼ vuaa goooqui dai ismaacʼʼdʼ tomali ʼmo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai ʼpʼga maiñʼana goooqui —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

⁸ Dai ʼpamu cuicʼʼʼsa dai gaooja dʼʼvʼʼrapi. ⁹ Dʼʼmos ʼgai ismaacʼʼdʼ vuaa ʼooqui moscaʼ istumaasi aagai ʼSuusi dai mosʼʼmadutai iimimi. ʼʼpʼga ʼcʼʼcʼʼliocoidadioma dai gooquiʼʼʼ ʼʼʼtuducʼʼdioma maatʼʼcatai vʼʼscatai isʼʼsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali ʼmoco mosʼʼʼgi vii ʼSuusi ʼʼmadu ʼooqui. ¹⁰ Amaasi ʼSuusi cʼʼquiva dai camaitʼʼʼ tomali ʼmaadutai ʼgaa, potʼʼtʼʼdai ʼgai ʼooqui:

—¿Siaaco duudui ʼoodami ismaacʼʼdʼ gʼʼpiʼʼʼ gʼʼvuupai? ¿Camaitiipu siora gʼʼmaicarsagi? —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹¹ Tai ʼooqui potʼʼtʼʼdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali ʼmaadutai —tʼʼtʼʼdai.

Amaasi ʼSuusi itʼʼtʼʼdai:

—Tomali aanʼ maitʼʼmaicarsamu. Sivi gia imʼdañi dai camaisoimaasi ivuaada —tʼʼtʼʼdai.

¹² Daidʼ ʼSuusi apiaaatagidimi ʼoodami ismaacʼʼdʼ ʼʼmadu aatagaitadai:

—Aanʼ anʼsoicʼʼi ʼoodami iscʼʼʼga maatʼ caʼcʼagi istumaasi Diuusi ipʼlidi isivuaadagi. Dai siora giñʼvaavoitudai ʼgai gia viaacamu ibʼdagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹³ Amaasi ʼfariseo itʼʼtʼʼdai ʼSuusi:

—Aapi cʼʼʼga ñioocai ʼʼgi gʼʼvʼʼtarʼ dʼʼmos gʼʼñiooqui maiñʼamʼga —tʼʼtʼʼdai ʼfariseo.

¹⁴ Daidʼ ʼSuusi aa noragi daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—Tomasi ʼʼgi aanʼ cʼʼʼga ñioocai giñʼvʼʼtarʼ vʼʼscara sʼʼlicʼʼdʼ ʼrvaavoi istumaasi aagai aanʼ. Cʼʼʼ maatʼ aanʼ iñsiaadarʼ divia dai iñsiaaco imia iñgai dʼʼmos aapimʼ gia maimaatʼ iñsiaadar divia tomali iñsiaaco imia iñgai. ¹⁵ Aapimʼ caʼ istumaasi aagai aanʼ dai pocaiti sai maiñʼamʼga giñiooqui maimaatʼcatai siora aanʼ dʼʼmos aanʼ maigʼpiʼʼ vuupai tomali ʼmaadutai. ¹⁶ Dʼʼmos isgʼpiʼʼ gʼʼnvuupadamudai aanʼ istumaasi agadamudai ʼrsʼʼlicamicamudai. Aanʼ maiʼʼgi gʼʼpiʼʼʼ gʼʼnvuupadamudai. Diuusi giñooagai ismaacʼʼdʼ giñootoi ʼgai gʼʼpiʼʼʼ gʼʼnvuupai aanʼ iñʼʼmadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru sʼʼlicamigadʼʼ pocaiti sai siʼʼscadʼ gooca cʼʼcʼʼli nʼijadami ʼmadugan caitiadagi aliʼsi gʼʼʼagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aanʼ anʼʼʼmo nʼijadami daidʼ giñooaga ismaacʼʼdʼ giñootoi ʼgai ʼrʼmai nʼijadami —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹⁹ Amaasi ʼgaa itʼʼtʼʼdai:

—¿Vaa daja gʼʼooaga? —tʼʼtʼʼdai.

Taidʼ ʼSuusi itʼʼtʼʼdai:

—Aapimʼ maimaatʼ iñsiora aanʼ, tomali maimaatʼ giñooaga. Ismaatʼmudai aapimʼ iñsiora aanʼ aidʼ gia maatʼmudai ʼpʼ giñooaga —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

²⁰ ʼSuusi gaaagidi vʼʼsi gomaasi gamamaatʼtuldity daacatai ʼgʼʼ quiuupiʼʼʼ anaasi siaaco daraaja ʼcajoñi siaaco gʼʼdaraasai ʼtumiñsi Diuusi aa duiñdadʼ vʼʼtarʼ. Dʼʼmos tomali ʼmaadutai maibʼi ʼSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascʼʼdʼ.

²¹ Daidʼ ʼSuusi ʼpamu ñiooqui ʼoodami daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—AanΛ anΛimia iñagai dai aapimΛ giñgaagamu dΛmos aapimΛ iimia agai ΛDiaavorΛ ΛΛmadu aapimΛ Λrsoimaasi ivuaadami cascΛΔ. Dai maitistutuidi isimiagi aapimΛ mΛΛca iñsiaaco imia iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi Λjudidíu pocaiti:

—¿ΛΛgi gΛmuaa agai lienΛ goovai dai cascΛΔΛ povΛrtΛtΛdai tΛsai maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ Λroidigi daama oidacami dΛmos aanΛ gia chu. AanΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ.

²⁴ CascΛΔΛ povΛntΛtΛdai aanΛ mΛsai aapimΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimΛ gΛnaagiditai iñsioorΛ aanΛ aidΛ gia aapimΛ iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Λjudidíu itΛtΛdai:

—¿PoorΛ aapio? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ tucamidΛrΛ abiaadΛrΛ. ²⁶ Dai aanΛ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gΛnaagitai aapimΛ dai aanΛ gΛpiΛrΛ gΛnvuaajamu ΛΛmo istumaasicaΔΔ. DΛmos aanΛ gaaagidi mosΛcaasi istumaasi giñgaagidi Λgai ismaacΛΔΛ giñootoi dai Λgai gia sΛΛlicΛΔΛ aagai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ DΛmos Λjudidíu maimaatΛ caΛ isΛSuusi aagai Diuusi gΛrooga. ²⁸ CascΛΔΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapimΛ giñmuaagi aidΛ gia maatΛmu aapimΛ iñsaanΛ ΛrΛCristo Λgai vaa ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aanΛ gΛñaagidi mosΛcaasi istumaasi giñmamaatΛtuli giñooga maisiu istumaasi ΛΛgi aanΛ ipΛlidi. ²⁹ Dai giñooga Λgai daidΛ giñootoi dai vΛΛscΛrΛ giñΛΛmadu daja. Λgai maiΛΛgi giñdadagitu. AanΛ vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi Λgai ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ AidΛsi ΛSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛΔΛ vaavoitu:

—IsaapimΛ apiavaavoitudadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ, sΛΛlicΛΔΛ aapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamicamu. ³² Dai maatΛmu istumaasi Λrvaavoi. Dai siΛΛscadΛ camaatia aapimΛ istumaasi Λrvaavoi aidΛ gia camaitΛrpipiooñicamu aapimΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Tai Λgai itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ. Dai tomali Λmo imidagai maitΛrpipiooñigadΛcatadai tomali Λmaadutai. ¿Ducata caiti aapi iscamaitΛrpipiooñicamu aatΛmΛ? —tΛtΛdai Λgai.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛΔΛ Λrvaavoi sai sioorΛ soimaasi ivuaadagi Λgai gia ΛrpiooñigadΛ ΛDiaavora.

³⁵ Λmo cΛΛli maiΛmadugan duucaí nΛidi gΛpipiooñiga dai gΛmaamara. ³⁶ Dai siΛΛscadΛ aanΛ Diuusi maradΛ ismaacΛΔΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ cΛΛgacΛrΛ vusaidiagi Λmo cΛΛli Λgai camaitΛrpiooñigadΛcamu ΛDiaavorΛ. ³⁷ CamaatΛ aanΛ isaapimΛ ΛrcajiudadΛ AvraañicarΛ dΛmos aapimΛ maitiñvaavoitudai cascΛΔΛ giñmuaa Λlidi. ³⁸ AanΛ anΛgΛnaagidi istumaasi giñooga giñmaatΛtuli dai aapimΛ ivueeyi istumaasi gΛnaagidi gΛnooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ TaidΛ Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AvraañicarΛ ΛrgΛraduñicarΛ —tΛtΛdai Λgai.

DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—IssΛΛlicΛΔΛ Λrvaavoi isaapimΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛcamudai aidΛ gia giñvaavoitudamudai aapimΛ Λpan duucaí AvraañicarΛ. ⁴⁰ DΛmos aapimΛ giñmuaa Λlidi tomasi aanΛ gΛnaagidi mosΛcaasi itumaasi Λrvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatΛtuli. AvraañicarΛ maipoduucaí iduuhimudai. ⁴¹ AapimΛ ivueeyi poduucaí isduucaí ivueeyi gΛnooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

Amaasi Λgai itΛtΛdai:

—AatΛmΛ maitΛrmaamaradΛ ooqui taatacaligami. MosΛmaduga gΛrooga Λgai vaa ΛrDiuusi —tΛtΛdai Λjudidíu.

⁴² Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IssΛlicΛdΛ Λrvaavoicamudai isDiuusi ΛrgΛnoogacamudai aidΛ gia aapimΛ giñoiɡΛadamudai. Diuusi giñootoi maisiu mosΛΛgi divia aanΛ. ⁴³ AapimΛ maitipΛlidi isΛΛgiadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ cascΛdΛ maimaataΛ caΛ giñmamaatΛtuldiaraga. ⁴⁴ AapimΛ gΛnooga ΛrΛDiaavora cascΛdΛ aapimΛ ΛrmaamaradΛ ΛDiaavora daidΛ ivuaada Λlidi istumaasi Λgai ipΛlidi. TucamidΛrΛ abiaadΛrΛ ΛDiaavora Λrgamuaacami daidΛ Λryaatavogami. Λgai tomali Λmo imidagai maiaagai istumaasi Λrvaavoi baiyoma vΛΛscΛrΛ mosyaatagΛi Λgai. VΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi Λgai maitΛrvaavoi potuiga Λgai cascΛdΛ. Λgai ΛroogadΛ ducami vΛΛsi Λyaatavogami. ⁴⁵ CascΛdΛ siΛΛscadΛ aanΛ gΛnaagidi istumaasi Λrvaavoi aapimΛ maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali Λmaadutai aapimΛ gΛnsaagida maitistutuidi isaagagi iñsaanΛ idui Λmo istumaasi soimaasicami. SiΛΛscadΛ gΛnaagiada aanΛ istumaasi Λrvaavoi, ¿tuimΛsi maitiñvaavoitudai aapimΛ? ⁴⁷ Diuusi maamaradΛ sΛΛlicΛdΛ oojoidi iscaΛcagi Diuusi ñiooquidΛ dΛmos aapimΛ maicaΛca Λlidi Diuusi ñiooquidΛ, aapimΛ maitΛrDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁸ Amaasi Λjudidíu itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi istumaasi aagai aatΛmΛ sai aapi Λrsamaritano dai isviaa aapi Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ —tΛtΛdai Λjudidíu.

⁴⁹ DaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ gia maiviaa Diaavora tΛaañicarudΛ. AanΛ mossiaa duutudai giñooga dai aapimΛ maisiaa giñduutudai mossoiduucai giñnΛidi. ⁵⁰ AanΛ maigagaagai sioorΛ siaa giñduutuadagi dΛmos vΛΛscΛrΛ oidaga Λmoco ismaacΛdΛ gagaagai sioorΛ siaa giñduutuadagi, dai Λgai soimaasi taatatuldiami sioorΛ maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai sioorΛ ΛΛgigitai caΛ istumaasi gaaagidi aanΛ Λgai gia tomastuigaco oidaca agai —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵² Amaasi Λjudidíu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Sivi gia cΛΛ maataΛ aatΛmΛ issΛlicΛdΛ viaa aapi Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. Avraañicaru dai vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ coi dai vΛΛscΛrΛ aapi gΛraagidi sai sioorΛ ΛΛgigitai caΛ istumaasi gaaagidi aapi Λgai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiɓasi Λlidi aapi pΛsai vaamioma viaa guvucadagai isΛAvraañicaru gΛrΛΛqui aduñicaru ismaacΛdΛ camuu? ¿Dai povaiɓasi Λlidi aapi pΛsai vaamioma viaa guvucadagai siΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛcaru ismaacΛdΛ cacoi? ¿Aapia poorΛ gΛΛlidi? —tΛtΛdai Λjudidíu.

⁵⁴ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IñsaanΛ ΛΛgi cΛΛga ñioocadagi ΛΛgi gimvΛΛtarΛ aidΛ gia maiñamΛga giññiooqui. DΛmos Diuusi giñooga Λgai vaa ismaacΛdΛ aagai aapimΛ saidΛ ΛrgΛnDiuusiga Λgai gia cΛΛga ñioocai aanΛ gimvΛΛtarΛ. ⁵⁵ DΛmos aapimΛ maimaataΛ Λgai. AanΛ gia maataΛ Λgai. DaidΛ isgΛnaagiadagi aanΛ ansai maimaataΛ aanΛ Λgai aidΛ gia aanΛ Λryaatavogamicagi gΛnΛpan duucai. DΛmos sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi iñsaanΛ maataΛ Λgai dai ΛΛgigitai caΛ aanΛ vΛΛsi istumaasi giñaagidi Λgai. ⁵⁶ GΛnΛΛqui aduñicaru Avraañi aliΛsi baigΛΛli maataΛcai iñsaanΛ divia iñagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigΛΛli Λgai aidΛsi divia aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁷ Amaasi Λjudidíu potΛtΛdai ΛSuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivΛstaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isnΛidi Avraañicaru? —tΛtΛdai Λgai.

⁵⁸ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicaru abiaadΛrΛ catΛvaagiΛrΛ daacatadai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁹ Amaasi vui ʌjudidíu ojoodai dai maicarsa ʌliatugai ʌgai ʌSuusi. Dʌmos ʌSuusi gʌʌʌsto ii dai vuusai ʌgʌʌ quiuupiaiñdʌrʌ. Dai ʌoodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaidʌ ʌSuusi daivusquimi ʌmapʌcʌrʌ dai tʌʌ ʌmo maiñʌadami. Podu vuusai ʌgai.

² Tʌtai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌʌdai:

—Gʌrmamaatʌtuldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi cʌʌli? ¿Voorʌ soimaasi idui gocʌʌli isʌdʌʌdʌdʌ? —povʌrtʌʌdai aatʌmʌ.

³ Taidʌ ʌSuusi itʌʌdai:

—Idi cʌʌli maisoimaasi idui tomali ʌdʌʌdʌdʌ. Baiyoma goovai maiñʌai sai poduucai aa oodami maatʌna issʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai Diuusi isduaaidagi. ⁴ Iñsiʌʌsi uucami oidacagi tami oidigi daama ʌiasi gʌaagai iñsivuaadagi aa duiñdadʌ ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitistutuidi isaata vuaadagi tomali ʌmaadutai tomali aanʌ. ⁵ Quiaa oidacatai aanʌ tami oidigi daama aanʌ soicʌi oodami iscʌʌga maata caʌcagi istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaadagi —tʌʌdai ʌSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi ʌSuusi dʌvʌʌrapi sisiva dai vadʌitu laachi dʌvʌʌrai dai ʌmaiñʌadami vuupuidʌ daama daí ʌdʌvʌʌrai vaagiadʌ. ⁷ Amaasi itʌʌdai:

—Imʌdañi dai vacuana gʌvuupuji ʌpiilʌrʌ ismaacʌdʌ Siloé tʌʌgidu —tʌʌdai ʌSuusi.

Siloé tʌiya ʌlidi ootosicami oodamicʌdʌ. Taidʌ ʌmaiñʌadami ii dai vacoi gʌvuupuji dai ʌpamu divia dai canʌeeyi. ⁸ Amaasi ʌaaduñdʌ ʌʌmadu aa ismaacʌdʌ ʌʌquioma nʌiditadai ʌmaiñʌadami icaiti:

—¿Maitasi ʌridi cʌʌli ʌgai vaa ismaacʌdʌ daacatai gataanʌiña tumiñsi? —ascaiti ʌgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—ʌjʌ ʌgai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitʌrʌgai dʌmos ʌpʌa maasi goovai —ascaiti.

Dʌmos ʌcʌʌli ʌʌgi pocaiti:

¹⁰ —Aanʌava —ascaiti.

Amaasi ʌgaa tʌcacai daidʌ itʌʌdai:

—¿Ducatai nʌeeyi aapi sivi? —astʌʌdai.

¹¹ Tai ʌgai aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—ʌcʌʌli ismaacʌdʌ Suusi tʌʌgidu vadʌitu dʌvʌʌrai dai giñvuupujiana dagivi daidʌ povaiñtʌʌdai ansai imʌna dai vacuanana giñvuupuji ʌpiilʌrʌ ismaacʌdʌ Siloé tʌʌgidu. Antai aanʌ ii dai vacuanacai casistui aanʌ isnʌnʌavagi —astʌʌdai ʌgai.

¹² Amaasi tʌcacai ʌgaa daidi itʌʌdai:

—¿Vaa daja ʌcʌʌli? —astʌʌdai.

Tai ʌgai itʌʌdai:

—Maimaatʌ aanʌ —astʌʌdai.

¹³ Amaasi ʌoodami vaidacai ʌgai ismaacʌdʌ mainʌaadatadai ʌfariseo vuitapi.

¹⁴ Aidʌsi ʌSuusi vadʌitu ʌdʌvʌʌrai gʌsisivaragacʌdʌ dai dagivi vuupuidʌrʌ ʌgai ismaacʌdʌ maiñʌaadatadai aidʌ ʌribʌstaragai tasʌrʌcatadai. ¹⁵ Cascʌdʌ ʌfariseo ʌpʌ tʌcacai ʌcʌʌli dai potʌʌdai:

—¿Ducatai nʌnʌaava aapi? —astʌʌdai ʌfariseo.

Tai ʌgai itʌʌdai:

—Giñdagiviamʌta dʌvʌʌrai vagiadʌ giñvuupuji daama antai vacoi aanʌ dai sivi canʌeeyi —astʌʌdai.

¹⁶ Amaasi ʌʌmoco ʌfariseo icaiti:

—ʌcʌʌli ismaacʌdʌ idui goomasi maitʌrootosadʌ Diuusi, ʌgai maisiaa duutudai ibʌstaragai tasai cascʌdʌ —ascaiti ʌgai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi agai naana maasi gagnarducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ¹⁷ Dai apamu taccacai agai ismaacada maiñlaadatadai daida itadai:

—¿Dai aapi patiya agai aagaitai acalli ismaacada gduaadi? —astadai.

Tai agai itadai:

—Aana ganaagidi saida aramo Diuusi ñioquituldiadamigada —astadai.

¹⁸ Damos ajudidú maitipaliditadai isvaavoitudagi islaquioma maiñlaadatadai agai dai sivi canaeyi cascada vaí agai dladada acalli ismaacada maiñlaadatadai. ¹⁹ Dai taccacai daida itadai:

—¿Idisi arganmara aapima ismaacada pocaiti aapima sai maiñlaadami vuusai? ¿Ducatai canaeyi goovai sivi? —astadai ajudidú.

²⁰ Taida acalli dladada itadai:

—Maata aatama isidi arganmara dai ismaiñlaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatama isducatai sivi canaeyi goovai tomali maimaata aatama siora nanaavatu. Lagiavar taccacai aapima. Goovai casi argaducami. Lagi goovai ganaagidiamu —astadai adladada.

²² Potadai agai abaiditai ajudidú. Ajudidú casi ganaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saida asuusi arCristo agai ismaacada vaavoitudagi camaiviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidú quiuupaigadara. ²³ Cascada acalli dladada itadai sai taccacana marada dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidú apamu vaí acalli ismaacada maiñlaadatadai daida itadai:

—Lagi Diuusi vatará icaga ñiocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astadai ajudidú.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daida itadai:

—Aana maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ara. Mosacaasi maata aana ñsaana armaiñlaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astadai.

²⁶ Tai apamu taccacai agai daida itadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui psicananaava? —astadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daida itadai:

—Casian ganaagidi, ¿maitamasca aapima? ¿Tuimasi ipalidi isapamu ganaagida aana? ¿Aapima masilara vaavoituda alidi? —astadai acalli.

²⁸ Amaasi ajudidú vui ñioquimi acalli daida itadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatama lagi Moseesacaru sallicamigada.

²⁹ Aatama maata isDiuusi ñioqui Moseesacaru damos maimaata aatama tomali siaadara divia asuusi —astadai.

³⁰ Amaasi acalli aa noragi daida itadai:

—Calio maimaata aana istumaasi tagitai pocaititai aapima. asuusi gñanaavatu dai vascara aapima maimaata siaadara divia. ³¹ Caga gmaata isDiuusi maica asoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca mosacaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ³² Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatama ismaadutai duaadi amoco ismaacada maiñlaadami vuusai dai nanaavatu. ³³ Isagai maitarDiuusi ootosadacamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astadai agai ismaacada maiñlaadatadai.

³⁴ Amaasi agaa itadai:

—Gadada amadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi gmaatulda alidi —astadai ajudidú.

Daida quidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi maí ΔSuusi mΔsiΔgΔΔ quiuupai quiidigamu vuusaitu ΔCΔΔli ismaacΔΔ maiñΔaadatadai. Dai aidΔsi ΔSuusi tΔΔ Δgai potΔtΔdai:

—¿VaavoitudaipΔsi aapi ΔCristo Diuusi maradΔ ismaacΔΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔrΔ? —tΔtΔdai ΔSuusi.

³⁶ TaidΔ ΔCΔΔli itΔtΔdai:

—Iñaaagidañi aapi sioor Δgai nai vaavoitudagi aanΔ —tΔtΔdai.

³⁷ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—NΔidapa. Aatagidapa. AanΔana —tΔtΔdai ΔSuusi.

³⁸ Amaasi ΔCΔΔli gΔtootonacΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidΔrΔ daidΔ itΔtΔdai:

—GiñtΔaanΔdamiga aanΔ gia gΔvaavoitudai —tΔtΔdai.

³⁹ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—AanΔ divia tami oidigi daama dai nΔnΔaavatuda iñagai Δgai ismaacΔΔ maiñΔnΔai, dai Δgai ismaacΔΔ pocaiti sai cΔΔga maatΔ caΔ Diuusi ñiooquidΔ maatΔna ismaitΔrvaavoi baiyoma ΔrΔpan ducami maiñΔaadami maimaatΔcatai —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴⁰ Amaasi ΔΔmoco Δfariseo ismaacΔΔ ami daraajatadai itΔtΔdai:

—¿PovaiPΔS caiti aapi tΔsai aatΔmΔ maiñΔnΔai ΔrΔ? —tΔtΔdai.

⁴¹ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—IssΔlicΔΔ maiñΔnΔadamudai aapimΔ dai maimaatΔ caΔcamudai Diuusi ñiooquidΔ aidΔ gia maitΔrgΔnduñicamudai aapimΔ dΔmos aapimΔ pocaiti mΔsai cΔΔga maatΔ caΔ Diuusi ñiooquidΔ cascΔΔ Δrsoimaasi ivuaadami aapimΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sioorΔ vaponΔdagi Δmo curarΔrΔ daama sΔΔli maisiu quitaagiña sΔΔli Δgai gia ΔrΔΔsivogami. ² Δpastuuru Δgai dai nuucada Δcañiiru dai Δgai gia quitaagiña sΔΔli vaponΔ. ³ ΔCΔΔli ismaacΔΔ quitaagiña cΔaacana dai nuucadacana Δcañiiru tucarΔ siuu duucu ami diviagi Δpastuuru Δgai otoma cupioscΔiña. Δcañiiru cΔΔ maatΔ caΔcana Δpastuuru ñiooquidΔ. Δpastuuru vaponΔiña Δcañiiru poduucai istΔΔtΔgida Δgai dai vuvaidi Δgai curaraiñΔrΔ. ⁴ Dai cavuvaidacai vΔΔsi Δcañiiru Δpastuuru baitΔqui imΔiña vaidΔ Δcañiiru oidíña. Δcañiiru cΔΔ maatΔ ñiooquidΔ Δpastuuru cascΔΔ. ⁵ DΔmos Δcañiiru maioidátucui Δmoco ismaacΔΔ maimaatΔ Δgai baiyoma vopooyiña Δgai maimaatΔcatai ñiooquidΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

⁶ ΔSuusi aagidi gomaasi ipΔlilitai ismamaatΔtulldagi Δoodami naana maasi istumaasi dΔmos Δgai maimaatΔ caΔ.

⁷ Amaasi ΔSuusi Δpaamu aagidi Δoodami daidΔ itΔtΔdai:

—Vaavuava iñsaanΔ ΔrΔpan ducami Δcurarai quitaagiñagadΔ siaa sΔΔli vaponΔ Δcañiiru.

⁸ VΔΔsi ΔmamaatΔtulldiamai yaatavogami ismaacΔΔ dada maiquiaa diviacai aanΔ Δgai ΔrΔΔsivogami ducami dΔmos Diuusi maamaradΔ maioidátucui Δgai. ⁹ Vaavuava iñsaanΔ ΔrΔpan ducami Δmo quitaagiña. SioorΔ ipΔliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΔlidi giñvaavoitudaitai Δgai gia poduucai cΔΔgacΔrΔ vuvacΔi. DaidΔ Δvaavoitudadami ΔrΔpan ducami cañiiru ismaacΔΔ Δpastuuru vΔΔs tucagi vaapasai ΔcurarΔrΔ dai vΔΔs tasai nunucadai.

¹⁰ ΔΔsivogami dada dai mosΔcaasi mosgΔΔsidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi dΔmos aanΔ divia vaidΔ Δoodami tomastuigaco oidaca Δgai cΔΔgacΔrΔ vuvacΔitai dai vai sΔΔlicΔΔ baigΔnΔliaracΔΔ oidacana. ¹¹ Δmo pastuuru cΔΔ tuigacami cΔΔga nunucada gΔsosoiga cañiiru tomasi gΔmuuatu sai maicuucuna ΔsΔΔyi. Dai aanΔ ΔrΔpan ducami Δmo pastuuru cΔΔ tuigacami. ¹² DΔmos Δmo pastuuru ismaacΔΔ maitΔrsosiacami Δgai gia mosmΔmΔraiña siuu duucu tΔΔgiagi Δmo sΔΔyi dai dadagitoi Δcañiiru. VaidΔ ΔsΔΔyi bΔbΔΔyiña Δmo Δcañiiru vaidΔ Δgaa aipaco

vopooyiña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamicana cascada mamaraña dai maivuaama lidiña cañiirucada.

¹⁴ Aan anarapan ducami amo pastuuru clla tuigacami ismaacada clla maat galsosoiga cañiiru dai cañiiru clla maat gapastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooga cllaga giñmaat dai aan cllaga maat giñooca. Dai aan sallyicada soñamu siora giñvaavoitudagi dai aan muuquimu vai agai cllagacara vuvaiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacada maitarjudidíu ismaacada giñvaavoituda agai lara. Dai aan cllagacara vuvaidamu. Quiaa arsibaa oidacami agai damos aimu istuigaco isagai lamadu aa giñvaavoitudadami aramo aadunumaca agai dai viaaca agai amo baitaclaacami.

¹⁷ Aan muuquimu dai apamu duaacamu vai poduucai cllagacara vuvaiagi oodami. Cascada giñoigadai giñooca. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi ismaitiñdagitu aan. Vallasara iñdagitamu aan masgiñmuaagi mosaan ipalidi cascada. Aan viaa sallyicami isdagituagi isgiñmuaagi dai aan viaa guvucadagai isapamu duaacagi. Diuusi giñooca giñmaa sallyicami dai guvucadagai cascada —tatadai asuusi.

¹⁹ Aidasi ajudidíu talaañdamigada caa gomaasi lamoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—¡Goovai viaa amo Diaavora talañcaruda di! Sallyicada arvuiirugami goovai. Maitlaagai tascaacagi istumaasi aagai goovai —caiti ajudidíu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai amo Diaavora talañcaruda maitistutiadamudai isclaga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi amo maiñaadami —caiti lamoco.

²² Aidasi asuusi Jerusaleenara daacatadai, aid artoomococatadai. Dai aid casi aravagimicatadai ismaacada ivuaadana ajudidíu talaagitoitai istuigaco idui agaa quiuupai. ²³ Daid asuusi moimaitadai agaa quiuupilara siaaco Solomoni portaaligada tlagidu.

²⁴ Daid atalaanadamigada ajudidíu sicoli guuquiiva asuusi abaana daidi itadai:

—¿Pascada garaagida agai isbai aapi sallyicada araCristo ischo lara? —tatadai agai.

²⁵ Taid asuusi aa noragi daid itadai:

—Casiant gnaagidi aan damos aapima maitiñvaavoitu. Diuusi giñooga giñmaa sallyicami ansaid ivuaadana aan naana maasi istumaasi gagarducami ismaacada cllaga gamaata iñsiora aan. ²⁶ Damos aapima maitiñvaavoitudai. Aapima maitargiñaaduñi vaavoitudadami cascada, poduucai isduucai casiganaagidi aan.

²⁷ Giñaaduñi vaavoitudadami clla maat giñmamaat tuldaraga daid giñlamadu ajioopai. Dai aan cllaga maat giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Aan cllagacara vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana tavaagilara. Maitipu siora istutuidi isgiñvoopoidagi giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñooga agai daid lacovai vuvaitu agai said giñvaavoitudana. Diuusi giñooga sallyicamigada vaamioma namaga istomasioorai dai cascada maitipu siora istutuidi isvoopoidagi giñooga giñaaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Aan lamadu giñooga viaa agai vaa sallyicami daid agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadai asuusi.

³¹ Amaasi ajudidíu apamu vui ooodai dai maicarsa agaitadai asuusi. ³² Taid asuusi itadai:

—Casivuaadana aan mui naana maasi gagarducami guvucadadacada giñooga aapima gansaagida. ¿Maascada agaicada giñmaicarsa agai aapima? —tatadai asuusi.

³³ Taid ajudidíu aa noragi daid itadai:

—Maisiu ivuaadatai aapi amo istumaasi gducami aatama gamaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi agaitai sai aapi arDiuusi damos aapi arcalli —tatadai ajudidíu.

³⁴ Amaasi asuusi itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti said adudunucami ajudidíu ardidiuusi ducami. Diuusi maacai sallyicami cascada. ³⁵ Clla maat aatama sai istumaasi oojisi Diuusi

ñiooquidat sállicad arvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacad Diuusi maa amo sállicami ardiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi acovai giñvusaitu daid giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñtadai aapim sai aan vui ñioocai Diuusi aagaitai ansaid araana Diuusi marad? ³⁷ Aan ivueeyi naana maasi gagarducami. Diuusi giñooga giñmaa amo sállicami cascada. Dai cascada ali asi gaaagai isaapim giñvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapim istumaasi gaaagidi aan vaaasca caaga maata aapim isivuaadana aan naana maasi istumaasi gagarducami dai gomaasicada ali asi gaaagai isvaavoitudagi iñsaan arDiuusi marad dai istavai aan tavaagiaiñdara dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aan giñlamadu daja dai sai aan Diuusi giñooga lamadu daja —tatadai asuusi.

³⁹ Taid apamu ajudidú ipalitadai isbiyagi asuusi dai maisagi damos asuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi asuusi apamu ii agaa aqui Jordán mamojoradara siaaco aalquioma gavapacnaitadai avuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taid mui oodami iji dai mala nidamu asuusi daid icaiti:

—Tomasi avuaana maitidui tomali amo istumaasi gaducami vaasca vaasi istumaasi aagai agai aagaitai idi cali sállicad arvaavoi —caiti aoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu asuusi.

11

¹ Amo cali Betaaniara oidacami alia coococatadai. Lázaru tagidu agai. Daid alázaru susuculid arMaría dai Maaruta. ² María agai dai aalquioma tai asaiti sigian uvaicada asuusi acasoda daama dai gacupacada gaqui. ³ Daid María lamadu Maaruta ootoi amo pioñi sai aagidana asuusi sai alia coco alázaru dai potadai apioñi asuusi:

—Garbaitacaacamiga, alia coco gaamiiguga Lázaru —tatadai apioñi.

⁴ Tai mosmaí asuusi daid icaiti:

—Agai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vaasca maisiu cascada oí coocodagai. Agai oí coocodagai sai poduucai gooquira mui oodami maata issallicada viaa guvucadagai Diuusi, dai sai aoodami maata lapa isalia ca tuiga aan Diuusi marad —tatadai asuusi.

⁵ Tomasi asuusi sállicada oigadai Maaruta lamada suculid lamadu Lázaru ⁶ vaasca anaasi vii lapa goo tasai. ⁷ Dai gooquira povartadai agai aatama:

—Timada apamu Judeeamu —gartadai.

⁸ Taitai aatama itadai:

—Mamaatatuldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daid ajudidú mala Judeera ipaliditadai isgamaicarsagi. ¿Ducatai apamu mala imia lidi aapi? —tatadai aatama.

⁹⁻¹⁰ Taid asuusi povartadai:

—Tomali maadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aan giñaa duiñdaga.

¹¹ Garamiiguga Lázaru cooso dai aan imia iñagai dai ñiñituda iñagai —gartadai asuusi.

¹² Amaasi aatama itadai:

—Gartaanadamiga, iscooso agai aid gia casi gataumadaimi agai —tatadai aatama.

¹³ Povartadai asuusi potaiya aliditai said Lázaru camuu. Damos aatama poliditadai isarvaavoi iscooso agai. ¹⁴ Amaasi asuusi cali gaaagidi dai povartadai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai calagadu ismaillamadu daacatadai aan. Poduucai vaamioma calagaduca agai aapim ganvaata, vaamioma giñvaavoituda agai cascada. Tiñda —gartadai asuusi.

¹⁶ Amaasi Tomás masmaacad cuate aagaiña povartadai:

—Taid cascada mapai cooyi aatama —gartadai Tomás.

17 Tai mosaayi ΔSuusi BetaaniΔΓΔ dai maí iscasi ΔpΔduitadai maaco tasai isyaasapi ΔLázarú. 18 BetaaniaiñΔΓΔ miaaga Jerusaleenamu parΔ goo mil dan taan siento metro ΔΔsi. 19 Dai mui judidíu caaayi dai daadiji Maaruta ΔΔmadu María camuucucái Lázaru. 20 Aidasi ΔMaaruta maí isΔSuusi camiaadimi, ii Δgai dai mΔΔ vuidΔΓΔ ajia agai. DΔmos ΔMaría anaasi quiiyΔΓΔ vii. 21 DaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai ΔSuusi:

—GiñtΔaanΔdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiΔΔgi. 22 DΔmos cΔΔ maatΔ aanΔ sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tΔΔdai ΔMaaruta.

23 TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—GasiΔΔgi Δpamu duaacamu —tΔΔdai ΔSuusi.

24 TaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai:

—ΔjΔ, cΔΔga maatΔ aanΔ sai Δpamu duaaca agai Δgai siΔΔscadΔ aiyagi istuigaco dudu-aacagi vΔΔsi coidadΔ —tΔΔdai ΔMaaruta.

25 Amaasi ΔSuusi itΔΔdai:

—AanΔanΔ Δgai dai Δpamu duduaacalda iñagai coidadΔ sitomastuigaco oidacamu Δgai. SioorΔ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vΔΔscΔΓΔ tomastuigaco oidaca agai tΔvaagiΔΓΔ.

26 Dai sioorΔ oidaga giñvaavoitudaitai Δgai gia maiimia agai ΔDiaavora ΔΔmadu. ¿Vaavoitu-daiΔasi aapi imaasi? —tΔΔdai ΔSuusi.

27 TaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai:

—ΔjΔ, vaavoitudiana isaapi ΔΓΔCristo, Diuusi maradΔ ismaacΔΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔΓΔ. Δgai vaa ismaacΔΔ tΔvΔpi nΔnΔracatadai aatΔmΔ —tΔΔdai ΔMaaruta.

28 Caaagidi ΔMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gΔsuculi María dai potΔΔdai:

—GarmamaatΔtuldiadami cadivia dai gΔvaidi —astΔΔdai ΔMaaruta.

29 Amaasi mosmaí Δgai gomaasi dai cΔquiva dai ii dai mΔΔ viaatuli ΔSuusi. 30 Maiquiaa vaatadai ΔSuusi caayΔΓΔ. Quiaa momΔΔca cΔaacatadai Δgai siaaco aayi ΔMaaruta.

31 Aidasi Δjudidíu ismaacΔΔ quiiyΔΓΔ daraacatadai ΔΔmadu ΔMaría tΔΔ isΔgai todian duucái cΔquiva dai otoma vuusai oidi Δgai ΔMaría. Δgai povΔnΔlidadai isimia agai Δgai mΔΔca siaaco yaasapi ΔsiΔΔgidΔ dai ami suaacada agai.

32 Amaasi aΔcái ΔMaría mΔΔca siaaco cΔaacatadai ΔSuusi gΔtootonacΔΔ cΔquiva Δgai ΔSuusi vuidΔΓΔ daidΔ itΔΔdai:

—GiñbaitΔcΔaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tΔΔdai ΔMaría.

33 MostΔΔgacái ΔSuusi issuanΔi Δjudidíu ΔΔmadu ΔMaría sΔΔlicΔΔ soigΔΔli Δgai. 34 DaidΔ itΔΔdai:

—¿Vaaco yaasa aapimΔ Δgai? —tΔΔdai ΔSuusi.

Tai Δgai itΔΔdai:

—GartΔaanΔdamiga tiñda pai nΔida —tΔΔdai Δgai.

35 TaidΔ ΔSuusi sosoa. 36 Amaasi Δjudidíu icaiti:

—Dañi sΔΔlicΔΔ oigΔdaitadai goovai —caiti Δjudidíu.

37 DΔmos ΔΔmoco icaiti:

—Idi cΔΔli nΔnΔaavatu ΔmaiñΔadami. CΔΔga istuidimudai goovai issoiñagi ΔLázarú simaimuuquimudai Δgai —caiti Δgai.

38 TaidΔ ΔSuusi Δpamu soigΔΔli aidasi caaijimi ΔtΔjovai siaaco yaasapi ΔLázarú. Dai ΔtΔjovai vaacΔaacΔΓΔ daja Δmo odai gΔducami. 39 TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—MaigovaiavΔr daasa goodai —tΔΔdai ΔSuusi.

TaidΔ ΔMaaruta suculidΔ amuuquiadΔ itΔΔdai:

—GiñtΔaanΔdamiga, casi ΔpΔdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñΔlidi aanΔ —tΔΔdai ΔMaaruta.

40 DΔmos ΔSuusi itΔΔdai:

—¿Maitasi arvaavoi saida gaaagidi aan isvaavoitudagi aapi naidagi isDiuusi sallaicada viaa guvucadagai? —tadai Suusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai agai oodai. Taida Suusi tai nanaava daida itadai Diuusi gaaoga:

—Giiooga, baigiñalidi aan aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñiooquiada aan.

⁴² Caga maata aan isvascara giñcancana aapi damos sivi poduucai gaaagidi aan sai vasi idi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tadai Suusi.

⁴³ Dai capotacai Suusi cavami ña daida itai:

—¿Lázarú vuusaiñi! —tadai.

⁴⁴ Tai vuusai muuquiada dai quiaa biisapicatadai noonovida dai casoda amo icusi tavaducamicada. Daida vuivasada apa quiaa biisapi amo icusicada. Taida Suusi itadai:

—Upanavurai vaid istuida aimaraiña —tadai Suusi.

⁴⁵ Dai muidutai ajudidíu ismaacada oidatucuitadai María vaavoitu Suusi naiditai isapan duaacali Suusi Lázarú. ⁴⁶ Damos amoco ajudidíu ismaaca vuidara vata Suusi iji dai naida agai fariseo dai aagidi istumaasi idui Suusi. ⁴⁷ Amaasi fariseo amadu ataanadamigada apapaali ganamapagi ajudidíu dudunucami daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi cali ivueeyi mui naana maasi garducami.

⁴⁸ Ismosdagitu aatama dai maitiduníagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida ataanadamigada romamanu dadimu dai daitudamu garquiupaiga gducada dai garcodamu —tadai ajudidíu.

⁴⁹ Damos amoco vaamioma taanadamigada ajudidíu saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumira agai abaitacaacamigada apapaali aa noragi daida itadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma arcagai aatama garvatar ismuuquiagi amo cali vasi oodami vatar dai poduucai maiugitimu vasi oodami —astadai Caifási.

⁵¹ Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai agi agai baiyoma agai arabaitacaacamigada apapaali cascada Diuusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi Suusi ajudidíu vatar. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ajudidíu vatar muuquia agaitadai Suusi baiyoma vasi oodami ismaacada aipa oidaga vasi oidigara. ⁵³ Aida tasara abiaadara taanadamigada ajudidíu gagaagaimi isducatai muaagi Suusi.

⁵⁴ Cascada Suusi camaiamarai caayana ajudidíu saagida. Baiyoma ii agai Judeeaiñara ma Efraïnamu amo ali quiiyara oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu Suusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadai siaa duudagai istuigaco ajudidíu tagitoiña aidasi Diuusi cagacara vuvaitu cajiudad Ejiipituañara. Asiaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiiquiañara iji Jerusaleenamu dai ami iduñi agai istumaasi gaaagaitadai siduñiagi maiquia aca agaa siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi oodami Suusi dai agaa quiuupira guucacatadai dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tagitoi aapima? ¿Bais divimu Suusi sivi siaa duudagara? —ascaiti.

⁵⁷ Fariseo amadu ataanadamigada apapaali gaaagidi sai siora matiagi siaaco daja Suusi sai agidaña vaid ajudidíu bajiagi Suusi.

12

¹ Quiaa viagacatadai naadami tasai isaayagi siaa duudagai taida Suusi ii Betaniamu. Ami oidacatadai Lázarú agai vaa ismaacada Suusi pamu duaacali acoidada saagidañara. ² Tai ami oodami vai Suusi sai gauugana. Taida Maaruta gabibi dai Lázarú meesa vuidara daiva Suusi amadu. ³ Amaasi María vaa para taucami litro

asaiti sigian uvadami sállicada namacami. Dai tai agai asaiti asuusi ascasoda dai gacuupacada gaqui. Tai sállicada sigian uvaitu vassilquiiara. ⁴ Amaasi Uudasi Iscaliote amo maardamigada asuusi ñiooqui asuusi. Agai vaa Uudasi arSimuñi marada daida gatagida agaitadai asuusi daida potadai:

⁵ —¿Tuisi maitagagaara idi asaiti sigian uvadami? Caga gvuiimudai para vaic sientu piisu dai gaicada soñamudai aatama asoitutuigami —tadai Uudasi.

⁶ Damos Uudasi potadai maisiu soigalliditai agai asoitutuigamicada baiyoma arassivogami agai cascada pocaiti. Agai argartumiñsiga nuucadacamicatadai dai garassidiña. ⁷ Amaasi asuusi itadai:

—Daigitoñi gooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacada vii asta masiasscada giñyaasagi. ⁸ Vasscara oidaca agai soitutuigami gansaagida vara soicada damos aan maivasscara oidacamu aapima gansaagida —tadai asuusi.

⁹ Muidutai ajudidú maí isasuusi Betaaniara daacatadai. Dai maca iji maisiu mosacaasi naidi aliditai asuusi damos naidi aliditadai alázaru arpa. Agai vaa Lázaru ismaacada asuusi duaacali coida saagidiaiñdara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidú maí isasuusi duaacali alázaru dai cascada gajiaadara viaa ajudidú vaavoidaragada dai vaavoiutudaimi asuusi. Cascada atataandamigada apapaali bai idui ismuaagi alázaru arpa.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma oodami sai siaadico divia agaitadai asuusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi oodami guicama souvali maamarada dai iji dai mala vuidara aayi asuusi dai iñquimi daida icaiti:

—Ali sía duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi alia cagacara najadagi aráigada ajudidú ismaacada divia Diuusi guvucadadacada —caiti oodami.

¹⁴ Taida asuusi tala amo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai podu oja:

¹⁵ Maitavara duduaadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi baramai garaíga amo asñiitu dan daitugai.

Asduu oja Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Aida aradui gomaasi maimaí aatama mamaardamigada asuusi istuisi podui. Damos gooquidara aidasi asuusi apamu nora tavaagiamu aida gia tagitu aatama isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada oja Diuusi ñiooquidara aagitai Cristo dai sai poduucai araduña agaitadai.

¹⁷ Oodami ismaacada moguucacatadai asuusi amadu aidasi agai vaí alázaru quiaa yaasapicatai agai dai naidi agai isasuusi duaacali alázaru coidada saagidiaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji oodami dai mala vuidara aayi asuusi. Caa maata oodami isasuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi afariseo aipaco gnaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbiyagi asuusi sivi. Vasscatai oidátucui agai cascada —ascaiti afariseo.

²⁰ Oodami saagida ajioopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai sía duutuda agai Diuusi asía duudagara. ²¹ Dai agai miadara guuquiva apiili ismaacada arBetasaidara oidacami. Betasaida aramo ali quii Galilea davassara. Daida oodami giliego itadai apiili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi asuusi —astadai giliego.

²² Taida apiili ii dai aagidi aandara. Taida vagoocatai iji dai aagidi asuusi. ²³ Amaasi asuusi itadai:

—Aan ara agai ismaacada viaa amo sállicami dai caayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsállicamiga sitomasascada sállicami. ²⁴ Vaavuava isamo

caid_Λ t_Λligi v_{ΛΛ}scat_Λ mosali_Λmaduacana asta m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ _Λsiagi vai vusac_Λi vupusiad_Λ dai g_{ΛΛ}rai vai uugiat_Λi _{ΛΛ}stuc_Λi dai muuratai vai muidar_Λi t_Λligi. ²⁵ Sioor_Λ ivuaadagi _{ΛΛ}gi istumaasi ip_Λlidi, _Λgai gia iimimu _ΛDiaavora _{ΛΛ}madu, d_Λmos sioor_Λ maiivuaadagi _{ΛΛ}gi istumaasi ip_Λlidi tami oidigi daama _Λgai gia c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu t_Λvaagi_Λr_Λ. ²⁶ Is_Λmaadutai giñsoic_Λda _Λliadagi g_Λaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaaco aim_Λrda aan_Λ movaasi aim_Λradagi _Λgai _{ΛΛ}p_Λ. Dai sioor_Λ giñsoic_Λi, giñooga c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λijada agai, _Λgai.

²⁷ Camuquiadan tada aan_Λ soigiñ_Λlidityai. D_Λmos v_{ΛΛ}scat_Λ maiaagidamu aan_Λ giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aan_Λ. Aan_Λ divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami v_{ΛΛ}tar_Λ, casc_Λd_Λ maiaagidamu aan_Λ giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aan_Λ. ²⁸ Baiyoma aagidamu aan_Λ giñooga sai v_{ΛΛ}si oodami maat_Λna sai Diuusi _Λrbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ v_{ΛΛ}si oidigi dama oidacami dai sai v_{ΛΛ}scatai siaa duutuadagi Diuusi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Amaasi ñioo Diuusi t_Λvaagi_Λiñd_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—_Λoodami gia maat_Λ isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi casc_Λd_Λ —t_Λt_Λdai Diuusi.

²⁹ Taid_Λ _Λoodami ismaac_Λd_Λ novaasi guucacatadai daid_Λ cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—_Λmo t_{ΛΛ}añicarud_Λ Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _Λoodami:

—Pocaiti giñooga sai aapim_Λ maat_Λna is_Λgai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ giñ_Λidi. ³¹ Camiaadimi istuigaco camainam_Λaca agai _ΛDiaavora s_{ΛΛ}licamigad_Λ tami oidigi daama baiyoma aan_Λ iñs_{ΛΛ}licamiga nam_Λaca agai. ³² Dai m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ giñsiisagi curusiaba Diuusi soiña agai muidutai v_{ΛΛ}si oidigi daama sai giñvaavoitudana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³³ Pot_Λt_Λdai _ΛSuusi sai maat_Λna _Λoodami isducatai muuquia agai _Λgai. ³⁴ Taid_Λ _Λoodami aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Diuusi ñiooquid_Λr_Λ pocaiti said_Λ _ΛCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducatai caiti aapi said_Λ _Λoodami siisapa agai _Λmo curusiaba _Λgai ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami? ¿Sioor_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami? —t_Λt_Λdai _Λoodami.

³⁵ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ quiaa daacamu aapim_Λ _{ΛΛ}madu _{ΛΛ}p_Λ chi_{ΛΛ}qui tasai dai g_Λn_Λmamaatulda iñagai aan_Λ. C_{ΛΛ}gav_Λr giñca_Λca aapim_Λ istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ vai poduuc_Λi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacagi dai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuv_Λquiagi. Sioor_Λ maic_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Ali_Λsi g_Λaagai isvaavoitudadagi aapim_Λ istumaasi g_Λn_Λmamaat_Λtuldi aan_Λ quiaa daacatai aan_Λ aapim_Λ g_Λn_{ΛΛ}madu vai poduuc_Λi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaca aapim_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Caaagidacai _ΛSuusi imaasi ii abiaad_Λr_Λ dai g_{ΛΛ}sto taid_Λ _Λoodami camait_{ΛΛ}.

³⁷ _ΛSuusi idui mui naana maasi istumaasi g_Λr_Λg_Λrducami _Λoodami vuitapi d_Λmos v_{ΛΛ}scat_Λ maivaavoitu _Λgai. ³⁸ Poduuc_Λi _Λp_Λdui istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Isaíacaru pot_Λt_Λdai _Λgai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali _Λmaadutai maivaavoitu aid_Λsi aagidi aat_Λm_Λ g_Λñiñiooquituldiadamiga g_Λñiooqui _Λoodami.

Tomasi _Λoodami n_Λidi iss_{ΛΛ}licad_Λ viaa aapi giñDiuusi guvucadagai v_{ΛΛ}scat_Λ maimaata n_Λidi istumaasi _Λp_Λdui.

Ast_Λt_Λdai Isaíacaru.

³⁹ Dai Isaíacaru ooja _{ΛΛ}p_Λ istuisi maitistutuidi _Λoodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ N_Λijadamu _Λgai istumaasi ivueeyi Diuusi d_Λmos Diuusi maidagito ismaat_Λ n_Λijadagi. Ducami iscuupicagi vuupuid_Λ.

Ca_Λ _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos Diuusi maidagito ismaat_Λ ca_Λcagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maiama duucaí gantatagito alidi dai maitanvaavoitu vai poduucái cagacara ganvuvaidan aan”, ascaiti Diuusi.

Asduucaí ooja Isaíacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaíacaru aagaitai Cristo. Isaía naidi Cristo gacoosigara dai poduucái maí issallicada vaamioma viaa guvucadagai Cristo sitomasioora dai isvaamioma taaanli sitomasioora.

⁴² Damos vaascara muidutai ajudidíu taaandamigada vaavoitu Suusi damos maiaagidi vasi oodami. Agai abaidi ismaatmudai fariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi aquiuupaigadara. ⁴³ Vaamioma oojoidi agai isoodami cagacara najadagi siadiuusi.

⁴⁴ Asuusi cavami iina daida icaiti:

—Tomasioora soora invaavoitudagi agai vaavoitudai ara Diuusi ginooga. Agai agai daida ginootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora soora maata istuiga aan caga maata istuiga agai ismaacada ginootoi. ⁴⁶ Aan andivia tami oidigi daama vai oodami maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi dai divia aan sai soora ginvavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora soora cacagi istumaasi gaaagiada aan dai maitinlagiadagi aan maitaragai ismaacada gaaagida inagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aan divia tami oidigi daama sai cagacara vuuvacana oodami, dai maisiu agida inagai oodami isducatai soimaasi taata agai agai. ⁴⁸ Tomasioora soora gajiaadara ginviaa aan dai maivaavoitudai ginviooqui agai gia sallicada soimaasi taata agai salscada caugitiagi oidigi. Ginvamaatatuldiaragacada caga gammaatamu isagai arsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aan maitaraan lagi ginviooqui baiyoma aan aagai mosacaasi istumaasi ipalidi ginooga. Agai ginootoi daida ginaagidi istumaasi gnaagida aan dai istumaasi gnamaatuldiagi aan. ⁵⁰ Dai ca maata aan sai istumaasi ginaagidi ginooga ansai gaaagidana gomaasicada cagacara vuvacai oodami. Cascada aan angaaagidi mosacaasi istumaasi gintaai ginooga ansai gaaagidana —caiti Asuusi oodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoiina aidasi Diuusi cagacara vuvaitu Ejiipituaindara, mosamo tasai vaaaga. Camaatacatadai Asuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigiaindara dai apamu noragia agai malca siaaco daja oogada. Asuusi sallicada oigadai vasi ismaacada vaavoitudai agai tami oidi daama, vasi gaibadagacada oigadai agai.

² Dai Asuusi amadu aatama maaatar damigada gacueeyitadai tucara. Taida laquioma abiaadara diaavora divia Simuñi marada Uudasi Iscaliote amadu dai ipalitu isgatalagida agai Asuusi sai bana agai ismaacada vuidara vaatacatadai. ³ Asuusi maatacatadai isDiuusi oogada agai ootoi tami oidi daama tavaagiaindara dai isapamu gaamu aa gasiagi Diuusi amadu. Dai agai maatacatadai ara isoogada camaa guvucadagai sai taaanliina vaasiaacatai. ⁴ Daida quiaa acueeyitadai Asuusi amadu aatama maaatar damigada dai calquiva agai dai maigo dai gadaamanaga yuucusi dai bli amo gaquidacarui dai gpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi amo vaateejarai dai gaagacai garvacuañimi garlacaso aatama maaatar damigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaaña agaitadai agai Simuñi Piiduru lacasoda agai potatadai:

—¿Aan inlacaso psvacaana agai ara? —tatadai.

⁷ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Sivi maimaata naidi aapi istuma vueeyi aan damos gooquiarai gia maata naidamu aapi —tatadai.

⁸ Damos Piiduru itadai:

—Aan giñcaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tadai.

Taid Suusi itadai:

—Ismaivacuana aan gllcaso aid gia aapia maitrgiñaduñi —tadai.

⁹ Taid Simuñi Piiduru itadai:

—Giñbaitacaamiga aid gia maisiu mosacaasi giñcaso vacuaanamu aapi, glaagai psvacuanaagi aapi giñnoonovi daid giñmoo ap —tadai.

¹⁰ Damos Suusi itadai:

—Sioora utudami ganvapaataviagi maitaagai isvansi tuucugada vacuaanagi mosacaasi llcasoda glaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañicam vii damos maisiu vllscatai —tadai Suusi.

¹¹ Cal mai Suusi sioora tllgida agaitadai, cascada pocaiti sai maivllscatai vuaañicam vii, poduucai tiya alidi Suusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada tllgida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai Suusi aatama mamaatrdamigada llcasoda apamu glai gdaamanaga yuucusi dai apamu daiva meesa vuidara. Daid itadai aatama mamaatrdamigada:

—¿Maatmasi naidi aapima istumaasi idui aan aapimacada? ¹³ Aapima

mamaatatuldiadami dai baitacacami giñaagai daid arvaavoi iñsaana armamaatatuldiadami daid arbaitacacami cascada poduucai cllga aagai aapima.

¹⁴ Dai aan iñsmaacada argamamaatatuldiadamiga daid argabaitacacamiga cavacoi aan aapima ganllcaso cascada aliisi glaagai masiaipacoga ganvacuaañdiadagi aapima ganllcaso. ¹⁵ Aapima aliisi glaagai masivuaadagi ap isducatai ivueeyi aan.

¹⁶ Vaavuava istumaasi ganaagidi aan sai tomali amo pioñi maivaamioma namaga isgaaamu dai tomali amo ootocami maivaamioma namaga si agai ismaaca ootoi.

¹⁷ Masimaata ca aapima vllsi imaasi dai llgidityai ca slllicada baiganliadamu aapima.

¹⁸ Dai aan maivllscatai ganaagai agaitai masaid arsoimaasi ivuaadami. Cal maata ismaacada covai vuvaitu aan. Dai vllscara aliisi glaagai ispduñiagai istumaasi aagai Diusi ñiooquidara dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacada giñllmadu acueeyi casi giñvuidara gai”, caiti Diusi ñiooquidara. ¹⁹ Ganaagidi aan imaasi maiquia apduucai vai poduucai si llscada apduñiagi aapima vaavoitudana iñsaana rlagai iñsmaacada aagai aan. ²⁰ Vaavuava istumaasi ganaagidi aan sai sioora miaadagidagi giñootosa agai gia giñmiaadagi aan ap dai sioora giñmiaadagidagi aan agai gia miaadagi agai ismaacada giñootoi —gartadai Suusi.

²¹ Caaagidacai Suusi imaasi slllicada soigllli agai dai sllli aagidi dai potadai:

—Vaavuava ismaadutai aapima giñtllgida agai saida giñbllna giñvuidara vlllacami —tadai Suusi.

²² Amaasi aatama mamaatrdamigada agai aipaco garnanlidimi vllscatai maimaatacatai ismaacada aagai Suusi.

²³ Aan Suusi abaana daivacai gauu. Aan aliisi giñoigadaiña Suusi. ²⁴ Vaid Simuñi Piiduru ganoovicada giñsisigidi ansai tllcacana sioora aagai agai. ²⁵ Amaasi aan aabanion daiva Suusi daid itadai:

—Giñbaitacaamiga. ¿Vooraa aagai aapi? —tadai aan.

²⁶ Taid Suusi giñaa noragi daid povaiñtadai:

—Vadidamu aan laachi paana dai sioor maaquia aan agiava agai —iñtadai.

Amaasi vaditu laachi paana dai maa Uudasi. Agai armarada Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbll Uudasi paana daid Diaavora vaa ibdagara agai. Amaasi Suusi itadai Uudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tadai.

²⁸ Damos tomali amaadutai ismaacada mees vuidara daraaja maimaata caa istuisi potatadai asuusi. ²⁹ Uudasi agai dai bai darasacana vascatai tumiñsigada cascada amadutai poduucai gantatagito sai Suusi taana issavada agai amo istumaasi tumiñsicada siaa duudagara vatarapa siapa maaquiagi amo istumaasi soituutuigami. ³⁰ Dai mosgau apaana Uudasi dai vuusai quidigamu. Dai casi rtucaracatadai.

³¹ Dai mosvuusai Uudasi taida asuusi potai:

—Sivi gia maatamu oodami issallicada viaa ana guvucadagai ana inismaacada viaa amo sallicami. Dai maatamu apapa issallicada siaa duutudai ana Diuusi giñooaga muucucai ana curusiaba sai calgacapa vuvacana oodami poduucai isduucai agai ipalidi. ³² Siascalada ana inismaacada viaa amo sallicami talgidagi oodami isDiuusi giñooaga sallicada viaa guvucadagai aida gia Diuusi giñooaga talgidamu oodami issallicada viaa ana guvucadagai apapa. Dai otoma iduñimu agai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitavapi daacamu ana aapima ganlamadu. Aapima giñgaagamu dai maitiñtalgimu. Dai ana anganaagidi aapima apapa duucai agidi ana ajudidú sai malca siaaco imiagi ana, aapima maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai ana ganaagidi idi ñiooqui utudui sai aapima aipacoga ganoigadaiña. Poduucai isduucai ganoigadai ana poduucai apapa aliasi glaagai masiapima aipacoga ganoigadagi. ³⁵ Vai poduucai vasi oodami oidi daama calga maatamu masiapima argiñmamaatardamiga —tatadai asuusi.

³⁶ Taida asimuñi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Malca siaaco imia inagai ana aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, damos gooquiarioma giñoidámu aapi —tatadai asuusi.

³⁷ Amaasi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi ana isoidá sivi? Ana baigiñduu inismuuquiagi aapi gavatara —tatadai.

³⁸ Taida asuusi itatadai:

—Mospocaiti aapi isbaigadu pasmuuquiagi ana giñvatar. Baiyoma sivi tucara maiquiaa cucuicai tacucu potaimu aapi vaicojo ismaitagiñmaata.

14

¹ Maitavaruvaama anliada aapima. Calgavar vaavoitudada Diuusi dai calgavar giñvaavoitudada ana apapa. ² Malca siaaco daja giñooaga muidu baabaqui. Dai malca imia inagai ana dai movai duuñimu ana siaaco oidaca aapima. Ismaitarvaavoicamudai imaasi ana gia maitanaagidamudai. ³ Dai caimacai ana bai duuñimu siaaco oidaca aapima aida gia apapa divimu ana daida gnvaidacamu ana vai aapima oidacagi ana inlamadu. ⁴ Aapima gia cal maata siaaco imia inagai ana dai maata apapa voi —tatadai asuusi.

⁵ Taida Tomás itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga aatama maimaata siaaco imia agai aapi. ¿Duucata maana aatama voi? —tatadai.

⁶ Taida asuusi itatadai:

—Ana voi inducami aapima gnvatar cascada anaada aimu aapima malca siaaco daja Diuusi. Dai anaada maatamu istumaasi arvaavoi. Dai ana ganmaacai ibdagai utudui. Mosacaasi siora giñvaavoitudagi aimu malca siaaco daja giñooaga. ⁷ Iscalga maatamudai aapima insiora ana aida gia maatamudai aapima giñooaga apapa. Damos sivi maata aapima agai canidi agai cascada —tatadai asuusi.

⁸ Taida Piili itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, gardagitoñi tasnaida aatama Diuusi garooga. Mosacaasi gomaasi ipalidi aatama —tatadai apili.

⁹ Taid a suusi itatadai:

—Pili, mosaa tavapi daja aana ganlamadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapim quiaa? Sioora giñnidi agai nidi giñooga apa. ¿Tuipasi giñaagidi iñsaana gandagituagi masnidadagi aapim Diuusi garooga? ¹⁰ ¿Maitapavaavoitudai aapi ismosmadugan tuutuiga aana lamadu garooga? Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aana maisiu lagi giñtagitoidacada aagi aana. Garooga agai daida giñlamadu daja daida giñmaa guvucadagai isiduuna aana aa duiñdagada agai. ¹¹ Giñvaavoitudavurai aapim ismadugan tuutuiga aana lamadu garooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicada aida gia giñvaavoitudavurai aapim anaana maasi gagarducamicada iñsmaacada ivuaadana aana. ¹² Sallicada arvaavoi isagai ismaacada giñvaavoitudai iduñimu apa naana maasi gagarducami poduucai isduucai ivueeyi aana dai asta istumaasi gagarducadioma iduñia agai agai. Aana noragimu malca siaaco daja garooga cascada. ¹³ Dai siuu duucu daanada aapim Diuusi giñvaavoitudacai taanavurai istumaasi ipalidi nida ganmaaquimu aana vai poduucai gamaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ Sallicada iduñimu aana tomastumaasi istumaasi ismaacada taanadagi aapim giñvaavoitudacai.

¹⁵ Masiaapim iñoigadai agiditai avarcaaca ismaacada ganaagidi aana. ¹⁶ Siaana daanadamu garooga sigai ganootosdamu gibadaga vai agai gansoicadagi masai vaamioma calga vaavoitudaiña daida baiganliatudagi an duucai aana gansoicai daida baiganliatudai sivi. Agai vaa agai daida gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai vascara ganlamadu daaca agai. ¹⁷ Aoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi lbada tomali maimaata istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi islamadu daacagi. Damos agai cadaja aapim ganlamadu daida ganlamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapim maata Diuusi lbada. ¹⁸ Aana gia maitandagitomu silagi daraaca aapim. An divimu aana daida ganlamadu daacamu. ¹⁹ Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiñnijadamu, damos aapim gia giñtagimu apamu. Aana gia apamu duaacamu cascada aapim oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aida gia aapim maatamu iñsaana vascara daja Diuusi giñooga lamadu. Dai aana vascara ganlamadu daja. ²¹ Ismaadutai maatacagi istumaasi gataana aana dai agiditai calcagi poduucai cal maata aana issallicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vascatai ismaacada giñoigadai. Dai aana apa oigadamu agai. Dai aana maatatuldamu agai iñsaana daja agai lamadu —tatadai a suusi.

²² Aida gia ñioo Uudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potatadai:

—Garbaitacaaacamiga, ¿ducatai aapi armaatatuldamu mosacaasi aatama pasgarlamadu daja dai maimaatatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taid a suusi itatadai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai calcamu giññiooqui. Daida garooga oigadamu agai. Dai giñooga lamadu aana daraajamu agai lamadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia mailagiditai cal giññiooqui. Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aana maisiu mosalagi ganaagidi aana baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aana ganaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapim ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aana Diuusi giñooga sai agai ootosana gibadaga sai agai gannucadacana daida baiganliatudana. Agai agai daida ganmaatatludiamu vasiaacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi ganaagidi aana.

²⁷ Canoragimu aana damos aapim daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aana ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu an duucai oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vaaama anliada aapim tomali maiabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapim casi giñcai iscaiti aana isimia iñagai

mΛΛca siaaco daja gΛrooga dai iñsΛpamu divimu aanΛ dai Λmapai daraajamu aatΛmΛ. IssΛΛicΛdΛ giñoigΛadamudai aapimΛ aidΛ gia baigΛnΛliadamudai caΛcai iñsimia iñagai aanΛ. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ cascΛdΛ. ²⁹ AanΛ gΛnaagidi imaasi sivi maiquiaa ΛpΛdui vai poduucai siΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi aapimΛ cΛΛga vaavoitudamu istumaasi gΛnaagidi aanΛ.

³⁰ CamaitΛvΛpi gΛnaatagidamu aanΛ aapimΛ. Casi bΛrimui ΛDiaavora. Λgai Λgai dai tΛaanΛi Λoodami ismaacΛdΛ maitiñvaavoitudai. DΛmos Λgai maitistutuidi aanΛcΛdΛ.

³¹ DΛmos vΛΛscΛrΛ gΛaagai ispoduucai ΛpΛduñiagi vai Λoodami maatiagi iñsaanΛ oigΛdai gΛrooga daidΛ iñsaanΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi giñtΛaanΛi Λgai. Guuquivavurai aapimΛ. TimΛda tabΛrΛ.

15

¹ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ. Dai uuvasi dΛΛdΛ nuucadacami ducami Diuusi gΛrooga. ² ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai guicumai Λnuucadacami daidΛ ΛgaquiadΛ maamaradΛ guicumai ΛpΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga iibiatai Λuuvasi dΛΛdΛ.

³ DaidΛ ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ cΛΛga iibiatai gΛnducami aapimΛ cΛΛga giñvaavoitudaitai.

⁴ MaitavΛr gajiaadΛrΛ giñviaa aapimΛ dai aanΛ maigajiaadΛrΛ gΛnviaa ΛpΛ. Λuuvasi maamaradΛ maisiu Λagi iibiatai. MosΛcaasi ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ quiaa arasaca Λuuvasi dΛΛdΛ istutuidi isiibiatagi. Dai poduucai aapimΛcΛdΛ ΛpΛ. MosΛcaasi siorΛ apiavaavoitudada giññiooqui istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

⁵ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ dai aapimΛ maamaradΛ gΛnducami. SiorΛ maigajiaadΛrΛ giñviaagi Λgai vaamioma cΛΛga istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi. AatΛmΛ Λmapai daraaja cascΛdΛ. AapimΛ Λagi maitistutuidi isiduñiagi tomali Λmo istumaasi cΛΛgaducami. ⁶ SiorΛ gajiaadΛrΛ viaa giññiooqui gajiaadΛrΛ viaamu aanΛ ΛpΛ, poduucai isduucai gΛguicomai Λuuvasi maamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai dai gaquisarΛi. Dai gooquiΛrΛ gΛΛmpaidi ΛmaamaradΛ gaquiadΛ daidΛ mΛmΛidi.

⁷ IsaapimΛ maitiñdagitu dΛmos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatΛtuldaraga aidΛ gia giñtaañimu istumaasi ipΛliadagi dai aidΛ gia aanΛ gΛnmaaquimu. ⁸ SiΛΛscadΛ aapimΛ cΛΛgacΛrΛ oidacagi poduucai siaa duutuda aapimΛ Diuusi, dai poduucai cΛΛga gΛmaata isaapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoigΛdai giñooga poduucai aanΛ ΛpΛ gΛnoigΛdai aapimΛ. ApiavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. ¹⁰ IsΛΛgiadagi aapimΛ giñmamaatΛtuldaraga poduucai tΛtΛgitodamu aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. Dai aanΛ ΛpΛ Λgidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooga dai baigiñΛlidi aanΛ giñoigΛdaitai Λgai.

¹¹ GΛnaagidi aanΛ idi ñiooqui vai poduucai aapimΛ baigΛnΛliadagi aanΛ iñΛΛmadu dai isvΛΛsi gΛniibΛdacΛdΛ baigΛnΛliada aapimΛ. ¹² Dai aanΛ gΛntΛjai masiaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ. ¹³ SiorΛ aliΛsi oigΛadagi Λmoco gΛaduñi Λgai gia bai gΛduu ismuuquiagi Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁴ Dai aapimΛ Λrgiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ¹⁵ AanΛ camaigiñpipiooñiga gΛnaagai. Apiooñi maimaata istuma vueeyi aamudΛ cascΛdΛ. Baiyoma aanΛ giñaaduñi gΛnaagai. AanΛ casi gΛnaagidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooga cascΛdΛ. ¹⁶ AapimΛ maiΛcovai giñvusaitu baiyoma aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ. Dai aanΛ gΛnootoi aapimΛ sai aagidana giññiooqui aa oodami vΛΛscΛrΛ cΛΛgacΛrΛ oidacatai aapimΛ. DaidΛ giñooga gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi taañΛdagi aapimΛ giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aanΛ gΛntΛaanΛi siaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ.

¹⁸ IsΛoodami gΛncΛΛdadagi aapimΛ gΛntΛgitovurai isaanΛ giñcΛΛdaina Λgai ΛpΛga. ¹⁹ IsaapimΛ uurapΛcΛdamudai Λoodami maivaavoitudadami aidΛ gia Λgai gΛnoigΛadamudai poduucai isduucai gΛnoigΛdai Λgai aipacoga. DΛmos aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu Λoodami maivaavoitudadami saagidiaiñdΛrΛ dai sivi camaiuurapΛcΛi

aapimΛ agai. CascadΛ agai gancΛadai. ²⁰ GantΛagitovurai aapimΛ isgΛnaagidi aanΛ sai tomali Λmo piooñi maivaamioma namΛga siaamudΛ. Aoodami soimaasi giñtaatatuli aanΛ ismaacΛdΛ gaaamu cascadΛ soimaasi gantaatatuldamu ismaacΛdΛ giñpipiooñiga ganducami. Λmo oodami Λagiditai caΛ giññiooqui poduucai ΛpΛ Λmo oodami Λagiditai caΛcamu gΛññiooqui. ²¹ VΛasi gomaasi iduunimu agai giñvaavoitudacai aapimΛ. Agai maimaataΛ agai ismaacΛdΛ giñootoi cascadΛ.

²² IñsaanaΛ maidivimudai dai maiñiooquidamudai agai aidΛ gia agai maigajiaadΛrΛ giñviaamudai. DΛmos aliasi soimaasi idui agai gajiaadΛrΛ giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ SioraΛ giñcΛadada agai gia cΛadai Diuusi garooga ΛpΛ. ²⁴ IñsaanaΛ maitiduuñimudai agai saagida naana maasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ maitidui tomali Λmo Λmai agai maisoimaasi iduunimudai gajiaadΛrΛ giñviaacai. DΛmos tomasi agai nΛidi vΛasi gomaasi vΛascΛrΛ giñcΛadai daidΛ agai cΛadai giñooga ΛpΛ. ²⁵ AidΛsi apΛdui imaasi aidΛ apΛdui istumaasi caoojisi Λjudidiu sΛlicamigadΛrΛ dai pocaiti: “GiñcΛadai agai maitiipucatai istucudΛ”, ascaiti.

²⁶ DΛmos daañimu aanΛ giñooga vai agai ootosana gΛIbΛdaga. Dai siΛscadΛ diviagi agai gΛnsoicΛdamu masai cΛaga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛliatudamu agai. Dai agai gia gΛnaagidamu mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi. Dai agai gΛnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagitai aanΛ. ²⁷ Dai aapimΛ ΛpΛ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cΛcΛagaducami giñaagitai aanΛ. AapimΛ aanΛ iñΛΛmadu ajioopaitadai tucamidΛrΛ abiaadΛrΛ cascadΛ.

16

¹ VΛasi imaasi gΛnaagidi aanΛ masai apiacΛaga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ Λjudidiu ismaacΛdΛ maisΛlicΛdΛ maataΛ Diuusi garooga tomali maisΛlicΛdΛ giñmaataΛ maitandagitamΛ isaapimΛ vapaquiagi quiquiupaigΛdΛrΛ. Dai aimu istuigaco agai vaa gΛncoodamu poliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ⁴ Poduucai gΛnaagidi aanΛ vai siΛscadΛ apΛduuñiagi gomaasi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia tΛgitomu aapimΛ iscasi gΛnaagidi aanΛ.

AanΛ gΛnΛΛmadu aimΛraitadai cascadΛ maitΛnaagidi aanΛ imaasi ΛΛquioma. ⁵ DΛmos sivi caΛpamu imimu aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñtΛcacai aapimΛ iñsiaaco imia iñaagai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛli aapimΛ gΛnaagidacai aanΛ imaasi. ⁷ DΛmos sΛlicΛdΛ Λrvaavoi isvaamiomΛ ΛrcΛagai aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ iñsimi aanΛ. Iñsmiimia aanΛ aidΛ gia maidivimu agai ismaacΛdΛ gΛnsoicΛda agai masai vaamioma cΛaga vaavoitudaiña dai baigΛnΛliatudagi. DΛmos iñsimia aanΛ aidΛ gia baigovai ootosamu aanΛ agai. ⁸⁻¹¹ SiΛscadΛ divia agai maatΛtuldiadamu oodami isΛrsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai agai. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatΛtuldiadamu Aoodami ΛpΛ iñsaanaΛ sΛlicΛdΛ cΛaga giñtagito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aanΛ. VΛasi imaasi cΛaga maatΛmu agai imΛcai aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatΛtuldiadamu Aoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Aoodami maivaavoitudadami. Dai aidΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos aapimΛ maitistutuidi ismaataΛ caΛcagi sivi. ¹³ SiΛscadΛ diviagi Diuusi IbΛadΛ agai gΛnmaatΛtuldiamu vΛasi istumaasi Λrvaavoi. VΛasi istumaasi aagai agai Λrvaavoi. Agai gΛnmaatΛtuldiamu maisiu istumaasi Λgi agai ipΛlidi, baiyoma agai gΛnmaatΛtuldiamu mosΛcaasi istumaasi aagidi aanΛ. Dai agai gΛnaagidamu istumaasi apΛduñia agai. ¹⁴ Dai agai soicΛda agai oodami sai siaa giñduutudaiña maaatΛtulditai agai istumaasi aanΛ aagidi. ¹⁵ VΛasi istumaasi aagai giñooga agai vaa ñiooqui aagai aanΛ ΛpΛ cascadΛ pocaiti aanΛ sai Diuusi IbΛadΛ gΛnmaatΛtuldiamu istumaasi aagai aanΛ.

¹⁶ Caotoma maitiññajadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu giñtΛΛgimu. AanΛ imimu tΛvaagiamu siaaco daja giñooga cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ΛΛmoco aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aipaco gartΛcacaimi dai pocaitimi:

—IstΛiya Λlidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijada ragai aatΛmΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia agai tΛvaagiamu siaaco daja oogadΛ. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛmΛ maimaatΛ caΛ istΛiya Λlidi goovai —caiti aatΛmΛ.

¹⁹ ΛSuusi maatΛcatadai isaatΛmΛ tΛcaca ipΛlidadai Λmo istumaasi cascΛdΛ povΛrtΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ sai caotoma maitiññajadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu giñtΛΛgimu. ¿Gomaasi mΛsaagai aapimΛ? ²⁰ SΛΛlicΛdΛ aapimΛ soigΛnΛliadamu dai suaanΛdamu dΛmos Λoodami maivaavoitudadami baigΛnΛliadamu. DΛmos gΛnsοiΛliaraga ugitimu sibaigΛnΛliadamu aapimΛ. ²¹ SiΛΛscadΛ Λmo ooqui cacooocagi duaaidia agaitai ali oodami aliΛ soimaasi taatacana Λgai dΛmos siΛΛscadΛ cavuusai Λali oodami camaitΛgito iscavami cooco baigΛliatugaitai iscavuusai Λmo ali oodami. ²² Poduucai aapimΛ soigΛnΛlidi sivi dΛmos Λpan divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu dai aidΛ gia sΛΛlicΛdΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ dai maitiipucamu siorΛ soigΛnΛliatudagi.

²³ AidΛ tasΛrΛ camaitiññacacamu aapimΛ tomali Λmo istumaasi. SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi mΛsiaapimΛ tañiagi Diuusi gΛrooga tomastumaasi giñvaavoitudacai Λgai gia gΛnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimΛ. ²⁴ ΛΛquioma daanΛiña aapimΛ Diuusi maisiu giñsΛΛlicamigacΛdΛ. Sivi gia taanΛdavurai aapimΛ Diuusi istumaasi tΛgitocagi giñsΛΛlicamigacΛdΛ dai Diuusi gΛnmaaquimu vai poduucai sΛΛlicΛdΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ.

²⁵ AanΛ gΛnaagidi ΛΛmo istumaasi gΛnmaatΛtulda iñΛlidadai Λma maasi. DΛmos aimu istuigaco aanΛ camaipoduucai gΛnmamaatΛtuldiadamu baiyoma sΛΛli gΛnaagiadamu aanΛ naana maasi istumaasi agaitai Diuusi gΛrooga. ²⁶ Dai aidΛ tasΛrΛ daañidamu aapimΛ Diuusi gΛrooga giñsΛΛlicamigacΛdΛ. Dai camaitΛgitocamu aapimΛ iñsaanΛ daanΛdagi gΛrooga aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ. ²⁷ Diuusi gΛrooga sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai giñoigΛdaitai aapimΛ dai vaavoitudaitai iñsaanΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi gΛrooga. ²⁸ Vaavuava iñsaanΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanΛ tami oidi daama. Dai sivi caimΛdamu aanΛ Λpamu gaamucu siaaco daja gΛrooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ TaidΛ aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ potΛtΛdai:

—Sivi gia casΛΛli gΛraagidi dai maisiu gΛraagidi Λmo istumaasi gΛrmaatΛtulda Λlidadai Λma maasi. ³⁰ Sivi gia caΛ maatΛ aatΛmΛ isaapi maatΛ vΛΛsiaΛcatai. Aapi maitΛgito isΛmo oodami gΛtΛcaca Λmo istumaasi. Aapi camaatΛ vΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi oodami cascΛdΛ. ImaasicΛdΛ cavaavoitu aatΛmΛ isaapi divia mΛΛcadΛrΛ siaaco daja Diuusi —tΛtΛdai aatΛmΛ.

³¹ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿SΛΛlicΛdΛ mΛsgiñvaavoitudai aapimΛ? ³² Otoma aimu istuigaco aapimΛ aipacoga voopoimu dai Λagi ginviaamu. DΛmos vΛΛscΛrΛ maiΛΛgi daacamu aanΛ. Diuusi giñooga giñΛΛmadu daacamu cascΛdΛ. ³³ VΛΛsi imaasi gΛnaagidi aanΛ vai aapimΛ gΛniibastacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatamu aapimΛ. DΛmos maitavΛrvuaam ΛnΛliada aapimΛ aanΛ gia vaamioma istutuidi siΛgai ismaacΛdΛ viaa guvucadagai tami oidi daama —gartΛtΛdai ΛSuusi.

17

¹ Caaagidacai ʼSuusi imaasi dai tai nʼnʼaaava tʼvaagi amacoga daidʼ itʼtʼdai:

—Giñooga caaayi siuu duucu aapi tʼʼgidagi oodami iñsaana gʼmara viaa guvucadagi dai tʼʼgidamu aanʼ oodami issʼʼlicʼʼdʼ viaa guvucadagai aapi. ² Aapiapa ʼgai daidʼ giñmaa sʼʼlicami ansai aanʼ tʼaanʼiña vʼʼsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʼ maacana ibʼdagai utudui vʼʼsi ismaacʼʼdʼ aapi ʼco vuvaitu vai ʼgai vʼʼscʼʼʼ oidacamu aatʼma gʼrʼʼmadu. ³ Dai sioorʼ viaacamu idi ibʼdagai utudui poduucʼ ʼgai gʼmaatʼ aapi daidʼ giñmaatʼ aanʼ ʼʼʼ. Daidʼ maatʼ ʼgai isʼʼgi aapi sʼʼlicʼʼdʼ ʼrʼDiusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatʼtuli aanʼ ʼoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioorʼ. Canaato aanʼ aa duiñdagai ismaacʼʼdʼ giñtʼjai aapi. ⁵ Sivi gia giñooga ʼpamu igiñmaaca ʼgai vaa guvucadagai ismaacʼʼdʼ viaacatadai aanʼ aapi ʼʼmadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadʼʼ.

⁶ Camaatʼtuli aanʼ ʼgai ismaacʼʼdʼ ʼco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidi-aiñdʼʼʼ istuiga aapi. Aapi ʼco vuvaitu ʼgai vaidʼ giñoidʼtucuiña dai ʼʼgiditai caʼcana gʼñiooqui ismaacʼʼdʼ aagidi aanʼ. ⁷ Dai sivi ʼgai cʼʼ maatʼ ismosʼcaasi istumaasi giñaagidi aapi ʼgai vaa ñiooqui aagidi aanʼ ʼgai. ⁸ Poduucʼ aanʼ aagidi ʼgai gʼñiooqui ismaacʼʼdʼ giñmaa aapi dai ʼgai vaavoitu giñiooqui. Dai ʼgai vaavoitudai ʼʼʼ iñsaana divia mʼʼcadʼʼʼ siaaco daja aapi daidʼ isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gʼdaañʼi aanʼ pʼsai nuucadacana ʼgai ismaacʼʼdʼ giñoidʼtucui ʼgai vaa ismaacʼʼdʼ ʼco vuvaitu aapi dai maisiu gʼdaanʼi pʼsai nuucadacana aapi ʼmaivaavoitudadami. ¹⁰ Vʼʼsi istumaasi viaa aapi ʼraanʼ iñtuidaga ʼʼʼ dai vʼʼsi istumaasi viaa aanʼ ʼraapi gʼtuidaga ʼʼʼ. Dai vʼʼsi aapi gʼmaamara ʼraanʼ giñmaamara ʼʼʼ. Sʼʼlicʼʼdʼ siaa giñduutuadamu oodami nʼiditai isducatai ivueeyi ʼgai ismaacʼʼdʼ giñvaavoitudai.

¹¹ Aanʼ gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aanʼ mʼʼca siaaco daja aapi. Dʼmos ʼgai gia viimu tami oidi daama. Giñooga aapi tomali ʼmo imidagai maisoimaasi ivueeyi sʼʼlicʼʼdʼ cʼʼga tʼgito aapi. Nuucadañi aapi gʼgʼvucadacʼʼdʼ ʼgai ismaacʼʼdʼ ʼco vuvaitu aapi vai ʼgai viaacagi ʼmo tʼgitoidagai ʼpan duucʼ aatʼma viaa ʼmo tʼgitoidagai. ¹² Aidʼsi quiaa aimʼraitadai aanʼ ʼgai ʼʼmadu tami oidi daama cʼʼga nuucadatadai aanʼ gʼgʼvucadacʼʼdʼ ʼgai ismaacʼʼdʼ ʼco vuvaitu aapi dai soicʼitadai aanʼ sai apiavaavoitudaiña. Tomali ʼmoco maigajiaadʼʼ giñviaa mosʼca ʼmoco ʼgai ismaacʼʼdʼ ʼʼmadu daja ʼDiaavora dai poduucʼ ʼpʼdui ismaacʼʼdʼ casi ooja Diusi ñiooquidʼʼ.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aanʼ mʼʼca siaaco daja aapi. Dʼmos quiaa daacatai aanʼ tami oidi daama aagidi aanʼ vʼʼsi imaasi giñmamaatʼrdamiga vai ʼgai baigʼʼliada poduucʼ isduucʼ baigiñʼlidi aanʼ. ¹⁴ Camaa aanʼ gʼñiooqui ʼgai. Daidʼ ʼmaivaavoitudadami sʼʼlicʼʼdʼ cʼʼdai ʼvaavoitudadami. ʼvaavoitudadami camaisoiduucʼ oidaga cascʼʼdʼ. ʼvaavoitudadami cʼʼgacʼʼʼ oidaga giñʼʼpan duucʼ. ¹⁵ Aanʼ maitʼdaanʼi pʼsai vuvaidana ʼvaavoitudadami oidigi daamaiñdʼʼʼ mosʼcaasi gʼdaanʼi aanʼ pʼsai sobicʼdana ʼDiaavora vai ʼgai maisoimaasi duiñtuldana. ¹⁶ Aanʼ gia maisoiduu oidaga daidʼ giñmamaatʼrdamiga maisoiduu oidaga poduucʼ isduucʼ soiduu oidaga ʼmaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicʼadañi aapi giñmamaatʼrdamiga vai ʼgai sʼʼlicʼʼdʼ cʼʼga gʼantʼʼgitocana dai cʼʼga oidacagi vaavoitudacai ʼgai gʼñiooqui. Gʼñiooqui sʼʼlicʼʼdʼ ʼrvaavo cascʼʼdʼ. ¹⁸ Poduucʼ isduucʼ aapi giñootoi tami oidi daama aanʼ ʼʼʼ ootosa giñmamaatʼrdamiga vai aagidiana ʼgai gʼñiooqui ʼoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aanʼ gia sʼʼlicʼʼdʼ gʼʼʼgidi vʼʼsi istumaasi giñtʼaanʼi aapi vai poduucʼ ʼgai ʼʼʼ sʼʼlicʼʼdʼ gʼʼʼgiadagi dai cʼʼgacʼʼʼ oidacagi.

²⁰ Maisiu mosʼcaasi gʼdaanʼi aanʼ pʼsai soicʼiña giñmamaatʼrdamiga baiyoma gʼdaanʼi aanʼ pʼsai soicʼiña ʼgaa ismaacʼʼdʼ vaavoituda ʼgai aagidacai

giñmamaatardamiga gñiooqui. ²¹ Dai gdaani aan giñooga isagai vascatai mosamadugan duucai tatagitoiña an duucai aatama mosamadugan duucai tatagitoi. Mosamadugan duucai tatagitodacai agai poduucai oodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsaa duutudai iñlamadu aimaraitai poduucai an an siao duutudai giñmamaatardamiga lamadu aimaraitai aan. ²³ Agai lamadu daja aan. Dai aapi giñlamadu daja. Dai poduucai amadugan duucai tatagitoi agai daid poduucai maivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daid isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduucai giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi oco vuvaitu agai aan iñvatar. Dai aan ipalidi isagai giñlama daraajagi dai nidagi iñsaan via amo samicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaan anamo gaa taaandami maca siaaco daja aapi. Maiquiaa cquivacai oidigi abiaad an giñoigadai aapi cascada giñmaa samicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosacaasi istumaasi rsamicami. Oodami maivaavoitudadami maitamaat dmos aan gia gmaat. Daid giñmamaatardamiga caa maat isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aan casi aagidi agai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aan agai istuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduucai aapi giñoigadai, lamadu daacatai aan agai —tatadai an Suusi googa.

18

¹ Dai casi aagidacai an Suusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada lamadu mamocorad an aqui Sedroñi maca siaaco muidu oliivosi dadada. Dai movaapa agai uusi saagida. ² Daid an Udasi caaga maatacatadai ami, an Suusi lamadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gampaidiña cascada. an Udasi agai dai ami gatagida agaitadai an Suusi masai bacaiña dai muaana. ³ Taid an Udasi ami divia siaaco daacataidai an Suusi dai vaidati mui sandaaru. Siansi guviernu sandaarugada icaasi ajudidú quiupaigada sandaarugada ismaacada ootoi abaitaguucacamigada papaali daid an fariseo. Asandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Damos an Suusi camaatacatai vansi istumaasi paduñia agaitai vid an cquiva asandaaru dai cacai dai potadai:

—¿Moor gaagai aapim? —tatadai.

⁵ Taid an sandaaru aa noragi daid itadai:

—Gaagai aatama an Suusi Nasareetan oidacami —tatadai.

Taid an Suusi aa noragi daid itadai:

—Aanava —tatadai.

Taid an sandaaru saagida caa an Udasi. Agai vaa agai daid gatagi an Suusi. ⁶ Aidasi an Suusi itadai: “Aanana”, taid an sandaaru tai suuli dvanrapi. ⁷ Taid an Suusi mostacacai an an sandaaru daid itadai:

—¿Moor gaagai aapim? —tatadai.

Taid an sandaaru itadai:

—Gaagai aatama an Suusi Nasareetan oidajami —tatadai.

⁸ Amaasi an Suusi itadai:

—Casi gnaagidi aanava. Isgiñaagaimi aapim, dagitavurai vai iimana idi ismaacada giñlamadu guuca —tatadai.

⁹ Dai mopovadi dai padui istumaasi caagaitadai an Suusi: “Ismaacada oco vuvaitu giñooga tomali maadutai maitiñvooropi”, caititadai an Suusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gacusiru dai gaicada iquit naacad salla padan Malico. Agai an pioñigada abaitacaacamigada an papaali. ¹¹ Damos an Suusi itadai Piiduru:

—Anamu igacubiertagan an casa gacusiru. Ansi gaagai iñsaan soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aan —tatadai an Suusi.

¹² Amaasi Δ guviernu sandaarugad Δ Δ madu Δ t Δ aan Δ damigad Δ Δ gai Δ madu Δ judidíu sandaarugad Δ bai Δ Suusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai Δ Aanási quiidiamu Aanási Δ rtuubad Δ Caifási. Aid Δ uumir Δ Caifási Δ rbait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali. ¹⁴ Δ gai vaa Caifási caaagiditadai Δ judidíu isvaamioma Δ rc Δ Δ gai Δ gai v Δ Δ tar Δ ismuuquiagi Δ mo c Δ li v Δ asi oodami v Δ Δ tar Δ .

¹⁵ Simuñi Piiduru Δ madu aan Δ oí Δ Suusi. Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali giñmaat Δ catadai casc Δ d Δ vaa aan Δ Suusi Δ madu tuisicana quiid Δ r Δ Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ . ¹⁶ Δ amos Piiduru quidigana vii cuuparagai abaana. Casc Δ d Δ aagidi aan Δ lali ooqui ismaac Δ d Δ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaaguiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi Δ Piiduru ¹⁷ taid Δ lali ooqui t Δ cacai Δ Piiduru daidi it Δ t Δ dai:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isaapi Δ rmamaat Δ rdamigad Δ gomaisapic Δ d Δ ? —t Δ t Δ dai lali ooqui.

Taid Δ Δ Piiduru it Δ t Δ dai:

—Chuava. Angia chu —t Δ t Δ dai.

¹⁸ Δ pidicatadai aid Δ p Δ r Δ casc Δ d Δ Δ pipiooñi Δ madu Δ sandaaru ganai daid Δ g Δ uucadaca taí. Vaid Δ Δ Piiduru ami gasaagida c Δ ac Δ Δ r Δ daid Δ uucadacai Δ r Δ .

¹⁹ Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali t Δ cacaimi Δ Suusi soor Δ Δ rmamaat Δ rdamigad Δ Δ gai dai astumaasi mamaat Δ tuli Δ gai. ²⁰ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Aan Δ gaaagidi giññiooqui Δ oodami vuitapi dai v Δ Δ scar Δ gamamaat Δ tulitadai lali quiquiupaigad Δ r Δ Δ judidíu daid Δ Δ g Δ quiuupaigad Δ r Δ Δ judidíu siaaco g Δ n Δ mpaidi Δ gai. Dai aan Δ maisiu Δ stocai gaaagidi tomali Δ mo istumaasi. ²¹ ¿Tuip Δ si giñt Δ cacai? T Δ cacañi aapi Δ gai ismaac Δ d Δ giñca Δ vai Δ gai g Δ aagidana istumaasi gaaagidi aan Δ . C Δ maat Δ Δ gai istumaasi gaaagidi aan Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²² Pot Δ adacai Δ Suusi tai Δ mo sandaaru Δ g Δ quiuupiaíñd Δ r Δ moc Δ aacatadai dai g Δ g Δ Δ gai Δ Suusi vuivasad Δ r Δ daid Δ it Δ t Δ dai:

—Maitiñiooquiada Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali —t Δ t Δ dai Δ sandaaru.

²³ Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Isaagai aan Δ Δ mo istumaasi maic Δ agaducami iñaagidañi aapi istumaasi maic Δ agaducami aagai aan Δ . Δ amos isc Δ agadu istumaasi aagidi aan Δ , ¿tuip Δ si giñg Δ g Δ ? —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Amaasi Δ sandaaru vuu Δ Suusi tai Aanási ootoi Δ Suusi Caifási quiidiamu. Caifási Δ r Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali.

²⁵ Vaid Δ Piiduru quiaa taíco c Δ aacatadai dai g Δ uucada. Daid Δ Δ gaa ismaac Δ d Δ moguu-cacatadai it Δ t Δ dai:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isaapi Δ rmamaat Δ rdamigad Δ gomaisapic Δ d Δ ? —t Δ t Δ dai Δ gai.

Taid Δ Δ Piiduru it Δ t Δ dai:

—Chu, angia chu —t Δ t Δ dai.

²⁶ Vai ami c Δ aacatadai Δ mo piooñigad Δ Δ bait Δ c Δ aacamigad Δ Δ papaali. Δ piooñi Δ r Δ aduñd Δ Δ c Δ li ismaac Δ d Δ Piiduru iquit Δ naacad Δ . Daid Δ Δ piooñi it Δ t Δ dai Δ Piiduru:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isg Δ n Δ idi aan Δ m Δ aca siaaco muidu oliivosi d Δ ad Δ d Δ Δ maisapic Δ d Δ Δ madu? —t Δ t Δ dai.

²⁷ Dai Piiduru Δ r Δ r Δ it Δ t Δ dai ismait Δ rvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui Δ mo tacu c Δ liad Δ .

²⁸ Dai camaasidatái oidigi Δ sandaaru vaidacai Δ Suusi Δ g Δ quiiyamu siaaco daa-catatadai Δ caigi. Δ amos ami siaaco daacatatadai Δ caigi maivaapa Δ judidíu. Camiaadim-itadai istuigaco Δ judidíu t Δ t Δ gitoiña aid Δ si Diuusi c Δ agac Δ r Δ vuvaitu Ejiipituaíñd Δ r Δ casc Δ d Δ . Δ judidíu daidarsi isvaapaquiagi quiid Δ r Δ Δ moco ismaac Δ d Δ Δ mait Δ rjudidíu siaa

duutudaitai asiaa duudagai. ²⁹ CascadΛ acaigi ismaacadΛ Pilaato tΛagidu vuusai dai ñiooquida agai ajudidíu dai potadai:

—¿TumaasicadΛ gapiar vuupai aapimΛ idi cΛli? —tadai acaigi.

³⁰ Tai agaa aa noragi daidΛ itadai:

—Isgoovai maitarsoimaasi ivuaademicamudai maivuaapamudai aatΛΛ —tadai ajudidíu.

³¹ Amaasi ΛPilaato tadai:

—Bacavurai aapimΛ gocΛli dai Λgi aapimΛ naida issΛlicadΛ gapiar caatΛcami ischu ΛΛpΛ aapimΛ gΛnsΛlicamigacadΛ —tadai ΛPilaato.

Tai aa noragi ajudidíu dai potadai:

—Damos aatΛΛ ajudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali Λmaadutai —tadai.

³² Aidasi apdui gomaasi aidΛ apdui ismaacadΛ aagai ΛSuusi aagaitai isducatai muuqui agai. ³³ TaidΛ ΛPilaato aa gai dai vaa agΛΛ quiiyΛΛ. Dai vaí agai ΛSuusi daidΛ tacacai dai potadai:

—¿Aapipasí arraigadΛ ajudidíu chu sio? —astadai ΛPilaato.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi itadai:

—¿Aapi Λgipasí giñtacacai gomaasi aa isgΛagidio? —astadai ΛSuusi.

³⁵ TaidΛ ΛPilaato aa noragi daidΛ itadai:

—¿PovaiPAS lidi aapi iñsaanΛ arjudíu? GΛaduñi ajudidíu Λmadu ΛbaitΛguucacamigadΛ apapaali gΛvuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astadai ΛPilaato.

³⁶ Amaasi ΛSuusi itadai:

—GiñsΛlicamiga maisiu apΛ ducami sΛlicamigadΛ baitΛguucacami tami oidi daama. Isarraicamudai aanΛ apΛ duucai Λmo raí tami oidi daama aidΛ gia giñoidatucudamiga cocodamudai ajudidíu sai maitimbΛΛna dai tomali ΛUudasi maitiñtΛgidamudai ajudidíu. Damos aanΛ arraí maisiu apΛ duucai Λmo raí tami oidigi daama —astadai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPilaato itadai:

—¿AidΛ gia arvaavoi isaapi arraigadΛ ajudidíu? —astadai.

TaidΛ ΛSuusi itadai:

—AanΛ arraí poduucai isduucai iñagidi aapi. AanΛ divia tami oidi daama dai oodami duucai vuusai daidΛ gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasioora síora caΛca lidi istumaasi arvaavoi agai gia Λgiditai caΛcana istumaasi agidi aanΛ —astadai ΛSuusi.

³⁸ TaidΛ ΛPilaato itadai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astadai.

Dai mospotΛdacai ΛpΛpΛ vuusai agai quiidigamu dai ñiooquida agai ajudidíu daidΛ potadai:

—AanΛ maitΛΛgai istumaasicadΛ gapiar vuupai aapimΛ idi cΛli. ³⁹ Damos aapimΛ poduucai gΛnviida vΛasi uumigi idi siaa duudagarΛ isdagituagi isimiagi Λmo maisapicami. ¿pΛlidimasi aapimΛ iñsdagituagi isimiagi arraigadΛ ajudidíu? —tadai ΛPilaato.

⁴⁰ Amaasi vΛascatai cavami ijiña daidi itadai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imΛna Baraavási —tadai ajudidíu.

ΛBaraavási arΛsivogamicana.

19

¹ Amaasi ΛPilaato gatΛjai mΛsai gΛgΛΛna ΛSuusi iquisanaicadΛ. ² DaidΛ Λsandaaru idui Λmo coronai uuparaicadΛ dai ΛSuusi moodΛ daama daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai pΛa maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daidΛ icaiti:

—Tan cΛca arraigadΛ ajudidíu —ascaiti Λsandaaru parunaitai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru capiji ΛSuusi.

⁴ Amaasi ΛPilaato apamu vuusai quiidigamu daidi itadai ajudidíu:

—Vuaapamu aanΛ gomaisapicΛΔΛ baigovai vai nΛida aapimΛ ismaitΛΛ aanΛ isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tΛtΛdai ΔPilaato.

⁵ Tai vuusai ΔSuusi dai quiaa gΛmoo dan daasa Δuuparai coronai dai apiaquiaa gΛaada Δyuucusi moraduacΛΔΛ. AidΛ ΔPilaato itΛtΛdai Δjudidíu:

—Tan cΛΛca gocΛΛli —tΛtΛdai.

⁶ MostΛΛ ΔbaitΛguucacamigadΛ Δpapaali ΔΛmadu sandaaruga ΔSuusi dai iifiaquimi daidΛ icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti Δoodami.

TaidΛ ΔPilaato itΛtΛdai:

—Vaidacaivurai aapimΛ idi cΛΛli dai siisa curusiaba. AanΛ gia maitΛtΛΛgai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tΛtΛdai ΔPilaato.

⁷ DaidΛ Δjudidíu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—GarsΛΛlicamigadΛcΛΔΛ aliΛsi gΛaagai ismuuquiagi gocΛΛli. Goovai gaagidi saidΛ arDiuusi maradΛ ismaacΛΔΛ divia tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ isΛpan tuiga Diuusi. CascΛΔΛ aliΛsi gΛaagai ismuquiagi —tΛtΛdai Δjudidíu.

⁸ MoscaΛcai imaasi ΔPilaato dai vaamioma duaadimu Δgai. ⁹ Dai Δpa aa gai dai vaa ΔgΛΛ quiiΛrΛ dai tΛcacai ΔSuusi dai potΛtΛdai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astΛtΛdai.

DΛmos ΔSuusi maiaa noragi tomali Δmo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi ΔPilaato itΛtΛdai:

—¿Maitiñaa noragi aapi? ¿MaitarΔsmaatΛ aapi iñsaana viaa sΛΛlicami isgΛsiisagi curusiaba? Dai aanΛ viaa sΛΛlicami ΔpΛ isgΛdagituagi pΛsai imΛna —tΛtΛdai ΔPilaato.

¹¹ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lΛΛchi sΛΛlicami pΛsigiñmuaagi isgiñooga maitΛmaaquimudai sΛΛlicami. CascΛΔΛ Δgai ismaacΛΔΛ giñtΛΛgi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹² AidΛ abiaadΛrΛ ΔPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi ΔSuusi. DΛmos Δjudidíu iifiaquimi dai potΛtΛdai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidΛ gia aapi maitΛramiigugadΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ ΔRoomΛrΛ oidacami. TomasioorΛ sioorΛ raíca Δliadagi Δgai arsaayudΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ Δromamano —tΛtΛdai Δjudidíu.

¹³ MoscaΛcai ΔPilaato imaasi gatajai sai vusaidana ΔSuusi. DaidΛ ΔPilaato daiva ami siaaco gatΛcacai ismaacΛΔΛ gΛpiΛr vuupai sabai isgΛpiΛr caatΛcami ischu ΔpΛ. Ami GabatΛrΛ tΛΛgidu ismaacΛΔΛ evreo ñiooquidΛcΛΔΛ itΛiya Δlidi odai daapacami.

¹⁴ AidΛ ΔrΛmo tasai ΔbaidΛrΛ Δsiaa duudagai istuigaco Δjudidíu tΛtΛgitoiña aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituañdΛrΛ daidΛ cayoga dan duitadai. Amaasi ΔPilaato itΛtΛdai Δjudidíu:

—Tan cΛΛca gΛnraíga —tΛtΛdai.

¹⁵ DΛmos cavami ijiiña Δjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tΛtΛdai Δjudidíu.

TaidΛ ΔPilaato itΛtΛdai:

—¿IpaΛidimΛsi aapimΛ iñsaana siisana curusiaba gΛnraíga? —tΛtΛdai ΔPilaato.

DΛmos ΔbaitΛcΛaacamigadΛ Δpapaali aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MosaliΛΛmaduga aatΛmΛ gΛrraíga. MosΛΛgi ΔbaitΛcΛaacamigadΛ Δromamano —tΛtΛdai.

¹⁶ GomaasicΛΔΛ ΔPilaato tΛΛgi ΔSuusi Δjudidíu sai gatΛaanΛna siisaragai curusiaba. Tai Δgai vaidacai ΔSuusi.

¹⁷ Tai vuusai ΔSuusi dai bΛcati gΛcurusiga. Dai imΛi mΛΛ oodami moodΛamu ismaacΛΔΛ tΛΛgidu GólgotΛrΛ evreo ñiooquidΛcΛΔΛ. ¹⁸ Dai ami siisa Δsandaaru ΔSuusi curusiaba. Dai abaana ΔSuusi siisisa ΔpΛ gooca. Δmoco sΛΛlisa padΛrΛ Δmai curusiaba dai ΔgΛmai ogisa

padaral amai curusiaba dai ASuusi araana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama dai amo oojai ismaacada gatajai APilaato daid icaiti: “Idiavar ASuusi Nasareetaral oidacami raigada ljudidú”, caiti loojai. ²⁰ Dai ooja ñiooqui evreo ñiooquicada dai giliego ñiooquicada dai latiñi ñiooquicada. Dai maaca siaaco siisa agai ASuusi miaaga ababaqui cascada muidutai ljudidú naidi gooojai. ²¹ Cascada abaitacacacamigada apapaaligada ljudidú, itatadai APilaato.

—Maitiooja aapi “Raigada ljudidú”, baiyoma poduu ooja. “Agi pocaiti idi calli saida arraigada ljudidú” —astatadai.

²² Damos APilaato aa noragi daid itatadai:

—Isduu ooja aan poduu viimu goo —astatadai APilaato.

²³ Dai casiisacai sandaaru ASuusi curusiaba dai mpagi yuucusida ASuusi dai gantaacogi agi vataral maacova sandaaru. Daid bai ASuusi vaasaragada tavalludada. Maisoomi agai mosaran daga. ²⁴ Daid sandaaru aipacoga gaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aatama govaasaragai. Baiyoma nannituda aatama volao dai poduucai naida agai isiooral ajiagi govaasaragai —caiti sandaaru.

Aidasi apadui imaasi aid apadui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada daid poduu ooja: “Gantaacogi agai giñyuucusi agi agai ganvataral nannitudacai volao giñyuucusi vataral”, asduu oojisi. Poduucai idui sandaaru.

²⁵ Suusi curusigada abaana gucacatadai Suusi dadda amadu Suusi duusulida amadu María Caliopasi ooñigada, amadu María Madaliña. ²⁶ Daid ASuusi tal gada dai aan abaana caacatadai. Dai aliñi giñoigadaiña. Daid itatadai ASuusi gada.

—Giñdaada, mocaca gamaara —tatadai ASuusi giñaagaitai.

²⁷ Amaasi povaiñtatadai ASuusi.

—Mocaca gadaada, iñtatadai.

Daid abiaadaral ASuusi dadda giñquiyaral oidatu.

²⁸ Daid mai ASuusi iscapadui vansi istumaasi gaagaitadai isapaduñiagi vai calgacalaral vuvaiagi oodami. Daid ASuusi icaiti.

—Tonomo aan —caiti.

Daid gomaasicada apadui istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidaral isapaduñi agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai amo aayi suudacami uuvasi varagada acocami. Daid sandaaru bai amo visiocoli dai vaditu uuvasi varagadacada dai amo tootoicami cuugaral dai aviocoli dai miaadaral dadasdi ASuusi sai visiusuna. ³⁰ Taid ASuusi visiusu uuvasi varagada acocada daid icaiti:

—Capadui vansi istumaasi apaduñia agaitadai —caiti ASuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui ASuusi dai muu.

³¹ Aid aramo tasai abidaral siaa duudagai istuigaco ljudidú tatagitoina aidasi Diuusi calgacalaral vuvaitu Ejiipituaiñdaral. Daid ljudidú maitipaliditadai iscurusiaba viagi acoidada ibstaragai taral. Vaamioma siaa gaddu aid taral cascada. Dai cascada daanitatadai agai APilaato sai gataanana omisaragai nonoosacada agai ismaacada cucurusiaba siisapi dai istaapaindagi tuutucugada cucurusiañdaral. ³² Amaasi sandaaru iji dai oomi nonoosacada apagadada daid agamai apral ismaacada ASuusi abaana siisapi amai curusiaba. ³³ Damos aidasi miaadaral nannidi agai ASuusi tal agai iscasi armuquiyada dai cascada maioomi nonoosacada ASuusi.

³⁴ Vallacalaral amo sandaaru bai amo uusi tavalludacami muucacami cuugada dai gaicada sai oonomada uuta tai vuusai arada amadu suudagi abidaral. ³⁵ Idi ismaacada ooja aan, aan gia ñaidi dai sallacada arvaavoi. Dai cal maat aan vaid arvaavoi daid poduu ooja aan masai vaavoitudana apim apral. ³⁶ Aidasi apadui vansi gomaasi aid apadui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Maimuuliña agai

tomali amo odΛ agai”. ³⁷ Dai ooja ΛpΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai poduu ooja: “Dai ñidamu loodami mΛssΛi tuucugadΛ agai”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi amo cΛΛli Osee tΛΛgiducami ArimateeΛrΛ oidacami ii dai taí oigaragai ΛPilaato sai dagitona isbΛΛquia agai ΛSuusi tuucugadΛ. DaidΛ ΛOse Λrvaavoitudadamicatadai, tomasi Λsto vaavoitudai agai. ΛbΛidi agai Λjudidíu cascΛdΛ. TaidΛ ΛPilaato maa oigaragai isbΛΛquiagi agai ΛSuusi tuucugadΛ. TaidΛ ΛOsee ii dai bΛcai tuucugadΛ ΛSuusi. ³⁹ ΛOsee ΛΛmadu ii Nicodemo. ΛNicodemo agai dai tucarΛ diviji ΛSuusi. Dai bΛcati agai amo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. Λchigian uuvadami mirracΛdΛ ΛΛmadu áloesicΛdΛ duñisicatadai. Mirra ΛrΛsabai daidΛ áloesi ΛrΛmo uusi. ⁴⁰ DaidΛ ΛOsee ΛΛmadu ΛNicodemo bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi dai biisa yuucusicΛdΛ ismaacΛdΛ sarabi agai Λchigian uuvadami poduucai isduucai gΛnvii dacana Λjudidíu yaasapitai ΛcoidadΛ. ⁴¹ MΛΛca siaaco siisa loodami ΛSuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaacΛdΛ iibiatai. Dai ami oidacatadai amo tΛjoi ismaacΛdΛ idui loodami aitΛrΛ dai ami yaasa agai amo muuquiadΛ. DΛmos maiquiaa yaasa tomali Λmaadutai tΛjoviarΛ. ⁴² Dai ami Λsto agai ΛSuusi tuucugadΛ. AliΛ miaaga ΛtΛjoi cascΛdΛ dai cayoga aayi siuu duucu abiaadΛrΛ siaa duutudaiña Λjudidíu ΛibΛstaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai María Madaliña ii mΛΛca siaaco caatΛcatadai ΛSuusi tuucugadΛ. Dai aidΛsi aayi agai tΛΛ isΛodai ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ cuupicatadai ΛtΛjoi camaianaasi daacatadai. ² Amaasi mΛΛ ΛMaría mΛΛca siaaco daraacatadai ΛSimuñi Piiduru ΛΛmadu aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñioigΛdaiña aanΛ. DaidΛ ΛMaría povΛrtΛtΛdai:

—Casi mΛtibΛcai gΛrbaitΛcΛaacamiga ΛtΛjooviaiñdΛrΛ dai maimaatΛ aatΛmΛ mΛsiaaco Λsto —gΛrtΛtΛdai ΛMaría.

³ Amaasi ΛPiiduru ΛΛmadu aanΛ vuvaja dai iji. ⁴ Λmapai voopoigi aatΛmΛ vΛgoocatai. DΛmos vaamioma mΛldaga aanΛ siΛPiiduru dai ΛpΛga aayi mΛΛ tΛjoovai. ⁵ Dai gai nΛnΛaava aanΛ tuucavi. Dai tΛΛ Λyuucusi ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ biisapicatadai ΛSuusi tuucugadΛ ismodaraaja dΛmos maivaa aanΛ. ⁶ GooquiarΛ aayi ΛPiiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tΛΛ ΛpΛ Λyuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tΛΛ ΛpΛ Λicuusi isaacΛdΛ ΛcΛdΛ biisapicatadai ΛSuusi moodΛ ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma Λcovai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aanΛ ΛpΛ dai tΛΛ istumaasi ΛpΛduitadai dai vaavoitu. ⁹ AatΛmΛ maiquiaa maata cΛcatadai istumaasi ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidarΛ dai pocaiti sai aliΛsi gΛagagai isΛSuusi Λpamu duaacagi coidada saagidiaiñdΛrΛ. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatΛmΛ quiiyamu.

¹¹ DΛmos ΛMaría anaasi quiidigana vii ΛtΛjoi abaana dai suaacai soigΛΛldacai maitΛagacai ΛSuusi tuucugadΛ. DaidΛ quiaa suaacaitai gai nΛnΛaava tucavi tΛjovai.

¹² Dai tΛΛ gooca Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatΛcatadai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. Amo Diuusi tΛaañicarudΛ moovasa amadΛrΛ daacatadai dai agΛmai taatapΛsi amadΛrΛ. ¹³ TaidΛ ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ itΛtΛdai ΛMaría:

—¿TuipΛsi suaacai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛMaría itΛtΛdai:

—BΛΛquiamata giñbaitΛcΛaacamiga dai maimaatΛ aanΛ mΛsiaaco imitu —astΛtΛdai ΛMaría.

¹⁴ MospotΛtΛdai ΛMaría dai aa nΛnΛaava dai tΛΛ ΛSuusi vai ami cΛΛca dΛmos maimái agai siarSuusi. ¹⁵ Amaasi ΛSuusi tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿TuipΛsi suaacai? ¿PoorΛ gaagai aapi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

DaidΛ ΛMaría povΛlidi siΛgai ΛrΛΛsicami nuucadacami daidΛ itΛtΛdai:

—Aapi cΛli, pΛsbΛΛcai Δmuuquiada iñaagidañi pΛsiaaco daí nai aanΛ bΛΛquiagi —astΛtdai.

¹⁶ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—María —astΛtdai.

Taida ΔMaría aa nΛnΛaava daidΛ itΛtdai evreocΛΔ:

—Raboñi —astΛtdai.

IsmaacΛΔ itΛiya Δlidi mamaatΛtuldiadami.

¹⁷ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tΛsai aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga. Baiyoma imΛdañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai aanΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi gΛrooga —astΛtdai ΔSuusi.

¹⁸ Amaasi ii ΔMaría Madaliña dai gΛraagida agai iscatΛΛ ΔSuusi dai istumaasi aagidi Δgai.

¹⁹ Δgai vaa tΛsrΛ tucarΛ gΛrΛΛmapagi aatΛmΛ Δmo quiiyΛrΛ. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. ΔbΛiditadai aatΛmΛ Δjudidíu cascΛΔ. Tai todian duucaí vaa ΔSuusi dai Δran cΛquiva Δgai. Dai gΛrviaatuli dai povΛrtΛtdai:

—GΛniibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁰ GΛraagidacai gomaasi ΔSuusi gΛrtΛΛgi gΛnoovovi daidΛ gΛoonomaba gΛrtΛΛgi ΔpΛ siaaco sΛΛsiñi. TΛtai aatΛmΛ sΛΛlicΛΔ baigΛrΛΛli tΛΛgacai ΔSuusi. ²¹ Amaasi ΔSuusi Δpamu povΛrtΛtdai:

—GΛniibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga. Poduucái isduucái giñootoi giñooga tami oidi daama saidΛ iduuna aanΛ istumaasi Δgai ipΛlidi poduucái gΛnootoi aanΛ aapimΛ saidΛ iduuna aapimΛ istumaasi Δgai ipΛlidi —gΛrtΛtdai Δgai.

²² Amaasi ΔSuusi gΛrvuijago vusiji dai povΛrtΛtdai:

—Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana. ²³ IsaapimΛ oigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δoodami casiatgΛoigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δgai. Dai isaapimΛ maioigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δoodami casiatamaigΛoigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δgai —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁴ DΛmos Tomás Δmoco aatΛmΛ gΛraduñi ΔbaivΛstaama dan gooca ma-maatΛrdamigadΛ ΔSuusi maitΛrΛma daacatadai aidΛsi divia ΔSuusi. Cuatai aagaiña oodami ΔTomás. ²⁵ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ potΛtdai ΔTomás:

—TΛΛ aatΛmΛ gΛrbaitΛcΛaacamiga —tΛtdai aatΛmΛ.

DΛmos ΔTomás povΛrtΛtdai:

—IsmaitΛΛgi aanΛ mΛsiaaco dΛΛdΛgarai ΔclaavocΛΔ noonovidΛrΛ dai ismaivaasa aanΛ giñmaasaviga siaaco dΛΛdΛga noonovíΛrΛ ΔclaavocΛΔ dai ismaivaasa aanΛ giñoovi siaaco sΛΛsiñi oonomaba maitistuidi antada aanΛ isvaavoitudagi —gΛrtΛtdai ΔTomás.

²⁶ Bomamaco tasaicΛΔ Δpamu gΛrΛΛmapagi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΔSuusi Δmo quiiyΛrΛ. Dai aidΛ ΔTomás modaacatadai aatΛmΛ gΛrΛΛmadu. Vai cucuupicatadai cucu-uparagai tai vΛΛscΛrΛ vaa ΔSuusi dai Δran cΛquiva. Dai gΛrviaatuli Δgai dai povΛrtΛtdai:

—GΛnibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁷ DaidΛ ΔSuusi itΛtdai ΔTomás:

—Vaasañi tami gΛmasaviga dai nΛida giñmaataca. Dai vaasañi gΛnoovi dΛgacΛrΛ giñoonoma. CascΛΔ camaipoΛliada aapi ismaitΛrvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tΛtdai ΔSuusi.

²⁸ AidΛ gia aa noragi Tomás daidΛ itΛtdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, giñDiuusiga —tΛtdai ΔTomás.

²⁹ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtΛΛgacai. SΛΛlicΛΔ baigΛnΛlidi Δgai ismaacΛΔ vaavoitudai tomasi maitiñnΛidi —tΛtdai ΔSuusi.

³⁰ Daid^Λ ΔSuusi idui mui naana maasi g^Λg^Λrducami aat^Λm^Λ g^Λr^Λvuitapi ismaac^Λd^Λ maioojisi idi liivru^Λr^Λ. ³¹ D^Λm^Λos v^Λlasi istumaasi oojisi idi liivru^Λr^Λ casi g^Λooja vai poduucai vaavoitudana aapim^Λ isSuusi r^Λr^ΛCristo daid^Λ r^ΛDiuusi mara^Δ ismaac^Λd^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñ^Δr^Λ. Daid^Λ isv^Λlasc^Λr^Λ oidaca agai aapim^Λ Diuusi ^ΛΛ^Λmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai ^ΛΛ^Λ amo imidagai ΔSuusi Δpamu g^Λmaasitu aat^Λm^Λ g^Λr^Λvuitapi m^Λl^Λca ugidana g^Λl^Λ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui g^Λgai: ² Δmapai daraaja ΔSimuñi Piiduru ^ΛΛ^Λmadu ΔTomás ismaac^Λd^Λ Cuatai aagaiña oodami ^ΛΛ^Λmadu Nataniel Cana^Λr^Λ oidacami. Cana^Λ r^Λr^Λmo ali quii Galilea d^Λv^Λlari^Λr^Λ. Daid^Λ modaraaja ^ΛΛ^Λ Sevideo maamarad^Δ dai ^ΛΛ^Λ gooca g^Λraaduñi ΔSuusi mamaat^Λr^Δdamigad^Λ. ³ Taid^Λ ΔSimuñi Piiduru pov^Λr^Λt^Λdai:

—M^Λl^Λca vuvaida iñagai aan^Λ vatopa —t^Λt^Λdai.

T^Λtai aat^Λm^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ ^ΛΛ^Λ imia ragai aapi g^Λl^Λl^Λmadu —t^Λt^Λdai.

Amaasi iji aat^Λm^Λ dai t^Λat^Λsai ^Λmo vaarcu^Λr^Λ. Dai ^Λmo tucagi gaagai aat^Λm^Λ vatopa dai tomali ^Λmoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidat^Λ g^Λmaasitu ΔSuusi g^Λl^Λ suudagi ugidana d^Λm^Λos maimaí aat^Λm^Λ is^Λr^ΛSuusi g^Λgai. ⁵ Amaasi ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—Giñaaduñi, ¿maitam^Λsi vuusaitu tomali ^Λmoco? —g^Λr^Λt^Λdai g^Λgai.

T^Λtai aat^Λm^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomali ^Λmoco —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

⁶ Taid^Λ ΔSuusi t^Λt^Λdai:

—Daitudavurai ^Λv^Λatop vuicar^Λ s^Λl^Λisa apad^Λr^Λ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim^Λ vatopa —g^Λr^Λt^Λdai ΔSuusi.

Dai podui aat^Λm^Λ dai camaitistui isvusaidagi ^Λv^Λatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷ Amaasi aan^Λ it^Λt^Λdai ΔPiiduru:

—Goovai r^Λg^Λr^Λbait^Λc^Λaacamiga —t^Λt^Λdai aan^Λ.

Mosca^Λ ΔSimuñi Piiduru is^Λr^Λg^Λr^Λbait^Λc^Λaacamiga g^Λgai dai otoma g^Λai g^Λy^Λuucusi dai suudar^Λ g^Λi. Δl^Λquiapioma Piiduru uupai g^Λy^Λuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ Δvaarcu maisi m^Λl^Λcasi daja g^Λl^Λ suudagi ugidiaiñ^Δr^Λ ^Λmo sien metro ^Λl^Λsi. Dai aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ vaarcu^Λr^Λ vii vaiñstugai aat^Λm^Λ ^Λv^Λatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi^Λr^Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi most^Λaapai aat^Λm^Λ d^Λv^Λl^Λr^Λapi dai t^Λl^Λ tutupali m^Λl^Λcami dai dan caata ^Λmo vatopa dai an v^Λl^Λt^Λ paana ^ΛΛ^Λ. ¹⁰ Taid^Λ ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—Baigovai av^Λrgimvuida chia^Λqui vatopa ismaac^Λd^Λ utudami vuvaitu aapim^Λ —g^Λr^Λt^Λdai ΔSuusi.

¹¹ Taid^Λ ΔSimuñi Piiduru t^Λsai ^Λv^Λarcu^Λr^Λ dai t^Λvaim^Λ ^Λv^Λatopa vuicarui g^Λl^Λ suudagi ugidana. C^Λl^Λ suudacami vatopa g^Λg^Λrducami ^Λv^Λatop vuicarui asta ^Λmo sient^Λ dan goo coobai dan baiv^Λstaama dai vaica aj^Λga vatopa. Dai tomasi muidu ^Λv^Λatopa v^Λl^Λc^Λr^Λ mai^Λl^Λc^Λai ^Λv^Λatop vuicarui. ¹² Amaasi ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—Baigov^Λr iimi t^Λt^Λaida uuga —g^Λr^Λt^Λdai ΔSuusi.

Dai tomali ^Λmaadutai aat^Λm^Λ mait^Λp^Λr^Λl^Λi ist^Λcacagi ΔSuusi sioo^Λr^Λ g^Λgai c^Λl^Λga maat^Λcatai is^Λgai r^ΛSuusi. ¹³ Amaasi ΔSuusi taicovai c^Λquiva dai vui ^Λpaana dai ^Λv^Λatopa gaicami dai g^Λr^Λtaacogi g^Λgai.

¹⁴ Aid^Λc^Λd^Λ casi r^Λv^Λaicojo isΔSuusi g^Λmaasitu g^Λr^Λvuitapi duaacai abiaad^Λr^Λ.

¹⁵ Cauugitocai aat^Λm^Λ taid^Λ ΔSuusi t^Λcacai ΔSimuñi Piiduru dai pot^Λt^Λdai:

—Simuñi, Joonasi mara^Δ, ¿vaamiomap^Λsi giñ^Λoig^Λdai aapi isgogaa? —t^Λt^Λdai ΔSuusi.

Taid^Λ ΔPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Δj^Λ, giñ^Λbait^Λc^Λaacamiga c^Λl^Λ maat^Λ aapi iñsaan^Λ g^Λoigadai —t^Λt^Λdai ΔPiiduru.

Taid_Δ ΔSuusi it_ΔΔdai:

—Aid_Δ gia nuucadacañi aapi Δoodami ismaac_ΔΔ giñvaavoitudai. Aapi Δr_Δpan ducami Δmo pastuuru.

¹⁶ Dai Δp_ΔΔp_Δ t_Δcacai ΔSuusi ΔPiiduru daid_Δ it_ΔΔdai:

—Simuñi, Joonasi marad_Δ, ¿giñoi_Δg_Δdaip_Δsi aapi? —t_ΔΔdai.

Taid_Δ ΔPiiduru aa noragi daid_Δ it_ΔΔdai:

—Δj_Δ giñbait_ΔΔaacamiga c_{ΔΔ} maat_Δ aapi iñsaan_Δ g_Δoi_Δg_Δdai —t_ΔΔdai Δgai.

Taid_Δ ΔSuusi it_ΔΔdai:

—Aid_Δ gia nuucadacañi aapi Δoodami ismaac_ΔΔ giñvaavoitudai —t_ΔΔdai Δgai.

¹⁷ Tai Δp_Δmu t_Δcacai ΔSuusi ΔPiiduru daid_Δ it_ΔΔdai:

—Simuñi, Joonasi marad_Δ, ¿giñoi_Δg_Δdaip_Δsi aapi? —t_ΔΔdai ΔSuusi.

Taid_Δ soig_{ΔΔ}li ΔPiiduru cat_Δcacaitai ΔSuusi vaicojo isbai oi_Δg_Δdai Δgai daid_Δ it_ΔΔdai:

—Giñbait_ΔΔaacamiga c_{ΔΔ} maat_Δ v_{ΔΔ}si istumaasi. C_{ΔΔ} maat_Δ aapi iñsaan_Δ g_Δoi_Δg_Δdai —t_ΔΔdai ΔPiiduru.

Taid_Δ ΔSuusi it_ΔΔdai:

—Aid_Δ gia nuucadacañi aapi Δgai ismaac_ΔΔ giñvaavoitudai. ¹⁸ Aan_Δ g_Δaagidi sai s_{ΔΔ}lic_ΔΔ aid_Δsi vaamioma Δrg_{ΔΔ}li aapi ΔΔgi g_Δaada g_Δyuucusi dai aim_Δrai tomasiaaco imia Δliadagi. D_Δmos si_{ΔΔ}scad_Δ cac_{ΔΔ}limu aapi s_{ΔΔ}liñamu g_{ΔΔΔ}ca vai Δmai g_Δaadidamu g_Δyuucusi dai g_Δvaidacamu m_{ΔΔ}ca siaaco maitip_Δlidi aapi siimiagi —t_ΔΔdai ΔSuusi.

¹⁹ Pot_ΔΔdai ΔSuusi ΔPiiduru vai poduucai maat_Δna isducatai muuquia Δgai Δgai vaid_Δ poduucai oodami c_{ΔΔ}ga siaa duutuadagi Diuusi. Daid_Δ gooqui_Δr_Δ pot_ΔΔdai:

—Iñoidáñi —t_ΔΔdai ΔSuusi.

²⁰ Tai aa n_Δn_Δaaava ΔPiiduru dai giñt_{ΔΔ} isgooqui_Δr_Δ im_Δitadai aan_Δ. ΔSuusi ali_Δsi giñoi_Δg_Δdaiña aan_Δ. Dai aan_Δ abaana daivacai gauu ΔSuusi aid_Δ tucar_Δ m_Δsigat_{ΔΔ}gida agaitadai. Dai aan_Δ t_Δcacai asmaac_ΔΔ Δgai dai t_{ΔΔ}gida Δgai. ²¹ Aid_Δsi ΔPiiduru giñt_{ΔΔ} t_Δcaca Δgai ΔSuusi daid_Δ it_ΔΔdai:

—Giñbait_ΔΔaacamiga, ¿tumaasi Δp_Δduñi Δgai idi c_{ΔΔ}lic_ΔΔ? —t_ΔΔdai ΔPiiduru.

²² Taid_Δ ΔSuusi aa noragi daid_Δ it_ΔΔdai:

—Iñsaan_Δ ip_Δliadagi isgoovai oidacagi asta si_{ΔΔ}sca Δpamu divia aan_Δ, ¿tumaasi Δrg_Δv_{ΔΔ}tar_Δ aapi? Mosai apiac_{ΔΔ}ga giñvaavoitudada aapi —t_ΔΔdai ΔSuusi.

²³ Amaasi Δvaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aan_Δ maimuuquiaa iñagai. D_Δmos ΔSuusi maiaagai ismaimuuquia iñagai aan_Δ baiyoma pot_ΔΔdai Δgai ΔPiiduru: “Iñsaan_Δ ip_Δliadagi isgoovai oidacagi asta si_{ΔΔ}sca Δpamu divia aan_Δ, ¿tumaasi Δrg_Δv_{ΔΔ}tar_Δ aapi?” —t_ΔΔdai ΔSuusi.

²⁴ Dai aan_Δ ooja v_{ΔΔ}si gomaasi idi liivru_Δr_Δ. Dai v_{ΔΔ}si istumaasi ooja aan_Δ s_{ΔΔ}lic_ΔΔ Δrvaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaac_ΔΔ idui ΔSuusi. Daid_Δ isg_Δoojamudai v_{ΔΔ}si gomaasi liliivru_Δr_Δ aan_Δ piñ_Δlidi ismaiaajiacamudai v_{ΔΔ}si oidig_Δr_Δ Δliliivru ismaac_ΔΔ Δp_Δduuñimudai.

Mos_Δcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΛSuusi oodami. Dai gΛaagidi aanΛ isducatai gΛaaga ΛSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi Λgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbΛadΛ gΛojootosa istumaasi gΛaagai isiduñiagi. Λgai ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ Λco vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ. ³ Aidasi muu ΛSuusi Λpamu duaaca dai Λgai vaa divia dai vuidΛrΛ cΛquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΛSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiimΛna JerusaleenaiñdΛrΛ, dai potΛtdai:

—NΛnΛracavurai aapimΛ asta siΛΛscadΛ apΛdui ismaacΛdΛ gΛnaagidi Diuusi giñoooga isiapΛduñiagi, Λgai vaa ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛΛlicΛdΛ ΛVuaana gΛnΛvapacoi suudagicΛdΛ mosΛΛpΛ chiΛΛqui tasaicΛdΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbΛadΛcadΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca Λgai. Poduucai divimu Diuusi IbΛadΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛΛmadu aimΛrdamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Λgai Oliivosi giidiΛrΛ taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ¿sivisi rsiΛΛscadΛ vuvaida Λgai aapi Λromamano vai camaitΛaanΛiña Λgai tanai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ dai baiyoma aapi tΛaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ maitΛrΛnΛΛtarΛ mΛsmaatΛcagi siΛΛscadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñoooca istumaasi ΛΛgi Λgai viaa sΛΛlicami siduñiagi. ⁸ SiΛΛscadΛ tΛvañiagi Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadΛ dai ñiooquimu giñvΛΛtarΛ siΛΛsi tami JerusaleenΛrΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛΛgidu, dai gΛmai dΛvΛΛriΛrΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛΛgidu dai asta mΛΛcasi oidigi ugidΛrioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΛSuusi imaasi tΛsai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛΛgigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Λgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛΛgigi Λgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Λgai dada aidasi quiaa tΛsadimi ΛSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CΛcΛli GalileeΛrΛ oidacami, ¿tuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu nΛeeyi? Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ apamu divimu poduucai isducatai tΛΛgigi aapimΛ aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu —astΛtdai ΛcΛcΛli.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidaiñdΛrΛ Jerusaleenam. Aigiidi miaanai cΛΛca Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λsi. ¹³ Aidasi caaayi Λgai JerusaleenΛrΛ goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviaco tΛΛtΛsai. Ami gΛnuuliñacatadai ΛPiiduru, Jacovo, Vuaana, AandΛrΛsi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, ΛΛmadu Jacovo Alfeo maradΛ, ΛΛmadu Simuñi ismaacΛdΛ vuvaida aliditadai Λromamano, ΛΛmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai Λgai gΛnΛmpaidiña mamaadaragai vΛΛtarΛ, Suusi susuuculidΛ ΛΛmadu dai María Suusi dΛdΛdΛ ΛΛmadu dai aa ooqui ΛpΛ.

¹⁵ Λmo imidagai aidasi gΛnΛmpagi Λvaavoitudadami tai saagida cΛquiva ΛPiiduru, ami daraajatadai Λmo sientu dan Λmo coobai oodami. TaidΛ ΛPiiduru potΛtdai:

aagai gocacalli istumaasi gagarducami istumaasi lagi Diuusi ivueeyi —ascaiti ajudidú ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi apadiu gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alia navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti oodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abaiivustaama dan gooca ojootosicami taida apiiduru gagara ñioo daida itadai:

—Judeera oidacami amadu vascatai ismaacada Jerusaleenara oidaga maatavurai aapima idi dai calgavar calca ismaacada gnaagida ñaagai ana. ¹⁵ Aatama maitarnavaacoidada masducatai gantatagitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai alqui quiaamoco tuustamara. ¹⁶ Idi aragai ismaacada agidi Joeelicarú garalqui aaduñicarú. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitacai oidigi divimu giñladaga dai amadu daacamu vasi oodami aipaco oidacami.

Vasi ganmaamara ñiooquimu ana giñvatar.

Dai ganmaamara calalli tagimu mui naana maasi istumaasi mainaidi aa oodami.

Dai ñiooquida ñaagai ana calcaliocoidada coosigadara.

¹⁸ Amaasi ootosamu ana giñladaga vai amadu daacana giñpipioñiga.

Siagai ñiooquimu ana giñvatar.

¹⁹ Tacavi tvaagiana gantagidamu ana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantagidamu ana mui naana maasi arai amadu taí, amadu gapi cuubusi dai poduucái maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai molrai gaduñimu dai gooquira aimu istuigaco divia agai atanadami.

Dai vascatai siaa duutuada agai.

²¹ Amaasi vascatai ismaacada giñdaanadagi calgacara vuvaidamu ana”, ascaiti Diuusi. Ascaiti Joeelicarú.

²² Calcavurai aapima judidú ismaacada gnaagida ñaagai ana. Suusi arNasareetara oidacamicatadai dai agai aramo cali ismaacada maa Diuusi ga guvucadagai saida iduuna mui naana maasi gagarducami aapima gantvuitapi dai idi maasicada Diuusi gantagi isotoi asuusi. Vasi imaasi cal maata aapima. ²³ Vasara aidamasi gantagi asuusi maisatugai aapima dai tagi calalli ismaacada maisiaa duatudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucái gatjai aapima muaragai. Vasi imaasi camaatadadai Diuusi. Lagi agai capomaasi gatagito alqui abiaadara sai poduucái apaduuna. ²⁴ Agai vaa Diuusi apamu duaacali asuusi. Tomali amo istumaasi maitistui issoobidagi asuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicarú asuusi dai poduucái ooja: Vasara naidi ana calliodami Diuusi ana giñlamadu daja giñsallisa padara.

Giñnuucada agai vai tomali maadutai maisoimaasi giñvuididi.

²⁶ Cascada alia baigiñlidi ana dai aagai ansai baigiñlidi.

Cascada maiduaadicui ana istuma daivuñiagi giñtuucugacada silascada muuquia ana.

²⁷ Damos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñladaga aa coidada ibada saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

Ana aragai ismaacada oigadai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

Ana giñlamadu aimarai aapi cascada alia baigiñlidi ana.

Asduucái ooja Davicarú.

²⁹ Giñaaduñi calga maata aapima silalqui muu garaduñi Davicarú dai quiaa maasi masiaaco yaasa. ³⁰ Davicarú arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai calga

maatacatadai isDiuusi aagidi vΛasi gΛibadacΛdΛ sai Λmaadutai cajiudadΛ arCristoca agai dai bΛjia agai Davicaru sΛlicamigadΛ. ³¹ Idi vaa cΛga maatacatadai Davicaru nΛijadacan caitiña Λquoma abiaadΛrΛ cascΛdΛ aagaitadai Λgai ΛSuusi duaacaradΛ daidΛ icaiti maiviimu Cristo IbΛadΛ coidadΛ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadΛ.

³² Diuusi duaacali Λgai vaa Suusi dai vΛascatai aatΛmΛ arnΛijadami vΛasi imaasi.

³³ Diuusi vaidacai ΛSuusi tΛvaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Λmo gΛΛ sΛlicami. Dai sivi ootoi ΛSuusi Diuusi IbΛadΛ, poduucai isducatai gΛnaagidi ΛSuusi oogadΛ. VΛasi idi ismaacΛdΛ nΛidi aapimΛ dai caΛ Diuusi IbΛadΛ idui. ³⁴ Davicaru maitΛrΛgai ismaacΛdΛ tasai tΛvaagiamu. Λgi Davicaru icaiti:

ΛcΛliodami Diuusi itΛdΛdai giñtΛaanΛdamiga:

“Daacañi giñsΛlisa padΛrΛ ³⁵ asta siΛscadΛ cabaidui aanΛ vai camaitistuidiagi vaamioma gΛsasaayu”.

Ascaili Davicaru.

³⁶ VΛasi judidíu sΛlicΛdΛ gΛaagai ismaatΛcamudai isΛgai vaa Suusi ismaacΛdΛ siisa aapimΛ curusiaba cadaí Diuusi Λgai saidΛ arCristocana ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛda agai oidigi daama —astΛdΛdai Piiduru.

³⁷ Aidasi caΛ Λгаа gomaasi aayi soιliaragai dai tΛcacai Λgai ΛPiiduru Λmadu Λгаа ojootosicami:

—¿TΛtumaa duuna? —ascaili Λoodami.

³⁸ Amaasi ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛdΛdai:

—Λma duucaivΛr gΛntΛgito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi gΛnoigΛdana vΛasi gΛnsoimaascamiga. GΛnvapaconavurai aapimΛ vΛascatai Suusi sΛlicamigadΛcΛdΛ siDiuusi ootosamu gΛibadaga vai gΛnΛmadu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui ΛraapimΛ gΛnvΛtarΛ Λmadu gΛnmaamara dai Λgai ismaacΛdΛ mΛcasi daraaja dai vΛascatai ismaacΛdΛ ΛcΛliodami gΛrDiuusiga vapaida Δlidio —astΛdΛdai ΛPiiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquicΛdΛ Λmadu vaamioma aa ñiooquicΛdΛ ñioo ΛPiiduru dai cΛga maa ñiooqui dai potΛdΛdai:

—CΛgacΛrΛvΛr vuvaaqui gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ Λoodami soimaasi ivuaadami —astΛdΛdai ΛPiiduru.

⁴¹ Poduucai tudo vΛascatai ismaacΛdΛ Λgi ñiooquidΛ gΛnvapacoi. AidΛ tasΛrΛ urava parΛ vaica miil oodami Λгаа ismaacΛdΛ vaavoitudai. ⁴² Dai vΛascatai apiavaavoitudai istumaasi mamaatΛtuldiña Λojootosicami. Dai Λmo tΛgitoidagai viaacana dai gamamadaíña gΛnΛmpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ DaidΛ ivuaadana Λojootosicami mui naana maasi gΛgΛrducami vai vΛascatai duduaadicuiña. ⁴⁴ Dai vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudaitadai sΛlicΛdΛ cΛga gΛnuraavacatadai dai Λmapai viaacatadai gΛnvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña gΛnvustuidaga dai Λtumiñsi arvΛascatai vΛΛtarΛcana. IsΛmaadutai vaamioma tΛgitocagi vaamioma maacaiña Λgai. ⁴⁶ Dai vΛΛs tasai gΛnΛmpaidiña ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu. Dai Λmapai gacuaadana quiiquiΛrΛ baigΛnΛliaracΛdΛ dai tomali Λmoco maivaamioma gΛducΛdΛ gΛllidiña. ⁴⁷ Dai vΛascatai siaa duutudaiña Diuusi dai vΛasi oodami cΛgacΛrΛ nΛidiña dai vΛΛs tasai Λmpaidimi Diuusi ismaacΛdΛ cacΛgacΛrΛ vuvaidimi Λmadu Λгаа ismaacΛdΛ cavaavoitudai.

3

¹ Amo imidagai coi gΛΛsΛco tasai tΛΛtΛidimitadai Piiduru Λmadu Vuaana Λmapai ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaíña Λgai. ² VΛΛs tasai ami dadajΛiña Λmo cΛli. Λgai maitistutuidiña isaimΛrdagi poduucai vuusai Λgai. ΛgΛΛ quiuupaigadΛamu judidíu bΛΛ ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña cΛΛ tioodicΛrΛ tΛgΛducana sai gatanΛiña tumiñsi oidicami ismaacΛdΛ vaapaquidagi ami. ³ Aidasi

taa acalli soimaascada lpiiduru lmadu lvuaana aidasi vaapaquia agaitadai agai agaa quiuupaigadara judidú tai amo oidicami. ⁴ Amaasi vui nanaava lpiiduru lmadu lvuaana acalli taid lpiiduru potadai:

—Garvuidara inanaava —astadai.

⁵ Amaasi vui nanaava acalli poliditai isoida agai istumaasi. ⁶ Damos lpiiduru potadai:

—Mitan viaa tumiñsi vascara goidamu aan istuma viaa. Suusi Cristo ismaacada Nasaretera oidacatadai guvucadacada cquivañi dai aimarda —astadai lpiiduru.

⁷ Amaasi bai lpiiduru acocoad novida sallsa padara dai vañigi. Tai bovasdara guupucatu acasoda lmadu talaanasigada. ⁸ Amaasi taca tual daa agai dai cquiva. Dai gaagacai aimara dai vaa agaa lmadu agaa quiuupaigadara judidú. Dai tuali dadaimi. Dai alia caga ñioquimi Diusi vui. ⁹ Dai caniditai vascatai iscaimara dai caga ñioocai Diusi vui alia duduaadimu, ¹⁰ dai camitaa isducatai gantatagituagi tomali istiyagi naiditai iscadueeyi acocoad. Caga maacatadai agai isagai aragai vaa ismaacada dadaña daida taaña oidicami agaa quiuupaigadara judidú quitaagiña tiodicara.

¹¹ Caduaadacai acalli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi moslamadu aimaraña agai lpiiduru lmadu lvuaana. Dai vasi aoodami camitaa istumaasi gantatagituagi dai voopoi ami agaa quiuupaigadamu judidú siaaco Solomoni portaaligada tagidu. ¹² Dai tagacai lpiiduru isganampagi vascatai potadai:

—Aapima judidú, ¿tuimasi garnañidi ducami isaatama lagi duaaidamudai idi calli dai imitu garguvucadagacada siara call tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadacada atdueeyi idi calli. Diusi maa gamara Suusi daasicami ismaacada vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diusi arDiusigadacatadai ara graduñi Avrañicarú dai Isaacaru dai Jacocarú. Dai Suusi aragai vaa ismaacada lagi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato lSuusi mosgajiaadara vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai agai ismaacada call tuiga dai maitargapiar caatcami baiyoma aagidi aapima isdagitua agai amo gamuaacami. ¹⁵ Poduucái muua aapima ismaacada gamaacai ibadagai utudui. Taid Diusi duaacali agai coidada saagidaiñdara, vasiaacatai idi aatama daraaja najadami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadacada bai guvucadagai idi calli ismaacada naidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatama dai idi calli Suusi guvucadadara cascada cacaga dueeyi goovai. Canidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaaduñi judidú caga maata aan isaapima lmadu ganbaitaguucacamiga muua lSuusi maicaga maacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucái baidui Diusi ismaacada lquiacoga aagai ñiñoquituldiadamigada. Agai vaa agaitadai isalia soimaa taata agaitadai lCristo. ¹⁹ Cascada ama duucaivar gantatagito aapima dai aagoavar suuligi gosoimaa voyaiñdara. Vaavoitudavurai Diusi vai agai ganoigaldana vasi gansoimaacamiga amaasi caliodami Diusi baiganalliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diusi Suusi apamu. Agai vaa lCristo ismaacada lquiacoga acovusaitu Diusi aapima ganvatará. ²¹ Vascara tavaagidara viimu Suusi Cristo asta siascada baidui Diusi vasiaacatai istumaasi isducatai agaitadai lquiacoga ñiñoquituldiadamigada ismaacada lagi agai acovuvaitu. ²² Poduucái tudu lquiacoga potadai Moseesacaru graduñicarú: “Ootosamu Diusi amo ñioquituldiadami aapima ganvatará vascatai aapima ganaadunuma saagidaiñdara poduucái isducatai giñootoi agai aan. Lagiadvurai vasiaacatai istumaasi agai ganaagiadagi. ²³ Vascatai ismaacada maiagidi Diusi ñioquituldiadamigada ugititudamu Diusi dai acovuvaidamu judidú saagidaiñdara”, astadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucái tudu vasi Diusi ñiñoquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ Aapima arcajudada vasi

Diuusi ñiñoquituldiadamigadΛ. Dai vΛasi ñiñoqui ismaacΛdΛ ootoi Diuusi gΛñiñoquituldiadamigacΛdΛ araapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai vΛasi istumaasi ismaacΛdΛ Diuusi baidui gΛnaaduñicarΛ ΛΛmadu araapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai asta ismaacΛdΛ aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ aidasi potΛtdai: “AanΛ baiΛΛiatudamu vΛasi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacΛdΛ”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gΛmara ΛpΛga gΛnootosi aapimΛ sai baigΛΛΛiatudana masai aapimΛ camaisoimaasi ivuaadana —astΛtdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiñoquiditadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami tai dada Λpapaali judidíu ΛΛmadu ΛbaitΛcΛaacamigadΛ agΛΛ quiuupiarΛ sandaaru ΛΛmadu Λsaduseo. Λsaduseo ΛrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai aliΛ baacoi vΛascatai mamaatΛtulditai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami isduaacaradΛcΛdΛ ΛSuusi camaatΛ vΛascatai isoidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ³ Amaasi vui Λgai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai casi Λrurunococatadai dai camaiaΛcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiarΛ cascΛdΛ cuu Λgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai Λgai ismaacΛdΛ gΛntΛgito caΛ ñiñoqui vaavoitu. VΛasi ismaacΛdΛ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaqui aayi goΛΛ cΛcΛli.

⁵ Dai siaadiqui gΛnΛmpagi JerusaleenarΛ vΛasi ΛdudunucamigadΛ Λjudidíu ΛΛmadu Λpipiscali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. ⁶ Dai ami daecatadai ΛpΛΛ Aanasi baitΛcΛaacamigadΛ papaali, judidíu ΛΛmadu Caifási, ΛΛmadu Vuaana, ΛΛmadu Alijandaro, ΛΛmadu vΛasi ismaacΛdΛ araaduñdΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali. ⁷ Dai vai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai Λraana tuutui dai tΛcacai:

—¿Tuma guvucadagai cΛdΛ dai voorΛ sΛΛlicamigadΛcΛdΛ ivueeyi aapimΛ gomaasi? —astΛtdai Λgai.

⁸ Amaasi Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daecatadai ΛPiiduru taidΛ ΛPiiduru itΛtdai:

—DudunucamigadΛ dai pipiscaligadΛ judidíu ⁹ sivi casi gΛrtΛcacai aapimΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ vuusai idi cΛli coocoadΛ dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ AapimΛ gΛnvuitapi aagamu aatΛmΛ vai maatΛna vΛascatai IsireliarΛ oidacami. Idi cΛli vΛascatai aapimΛ gΛnvuitapi cΛca caduaadΛcatΛi Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ. Λgai ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ NasareetarΛ oidacataidai dai aapimΛ siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidadΛ saagidaiñdarΛ. ¹¹ ΛSuusi Λpan ducami Λodai ismaacΛdΛ sioma gΛaagai Λmo vaaqui vΛΛtarΛ dai aapimΛ Λpan ducami Λbaabaquitadami ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa Λodai. ¹² Diuusi ootoi ΛSuusi Cristo oidi daama sai Λgi Λgai viaacana guvucadagai iscΛgacΛrΛ vuviaadagi vΛasi oodami oidi daama oidacami. Maitipu Λmai vΛasi oidigarΛ ismaacΛdΛ viaa guvucadagai iscΛgacΛrΛ vuviaadagi oodami —astΛtdai ΛPiiduru.

¹³ Amaasi tΛΛ Λdudunucami ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai maata tΛΛ isΛcΛcΛli maitΛvΛpi darai va oojiarΛ dai maitΛrmamaatΛtuldiadami dai vΛascΛrΛ maidudu-aadimu ñiño. DaidΛ Λdudunucami maitΛΛ istumaasi gΛntΛgituagi. Dai amaasi maata tΛΛ sidi ΛrΛgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu ajioopaiña ΛSuusi. ¹⁴ Dai ΛcΛli ismaacΛdΛ cadueeitadai ami ΛΛmadu cΛaacatadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana cascΛdΛ maitistutuiditadai Λdudunucami isvuidarΛ ñiñocada tomali Λmo ñiñoqui. ¹⁵ DaidΛ Λdudunucami ΛΛgi gaaataga Λlidadai cascΛdΛ ootoi Λojootosicami sai vuvaacΛna ΛmpaidaragaiñdarΛ, ¹⁶ daidΛ icaiti:

—¿Taduuna gocΛcΛli? CΛΛ maata vΛascatai JerusaleenarΛ oidacami sidΛ idui gocΛcΛli idi istumaasi gΛducami dai maitistutuidi aatΛmΛ ispotΛiyagi ismaitarvaavoi. ¹⁷ ΛbΛacatamu aatΛmΛ vai sivi abiaadΛrΛ camaiaagidiña goovai tomali Λmaadutai istumaasi ivuaadana ΛSuusi dai istumaasi gamamaatΛtuldiña Λgai vai camaivaamioma aipaco imΛna idi maasi —ascaiti Λdudunucami.

18 Amaasi vaí adudunucami aPiiduru amadu aVuaana dai aagidi sai camaiagaiña istumaasi ivuaadana aSuusi dai mamaatatuldiña. 19 Damos aa noragi aPiiduru amadu aVuaana daid itatadai:

—¿Tuma tatagitoi aapimaisi baishi arcagai Diuusi vatar isganagida aatamaisi aapimaisi dai maiagidagi Diuusi? 20 Mosmaibaiga ismaiaaga aatamaisi tistuma naidi aatamaisi dai caa—astatadai aPiiduru amadu aVuaana.

21 Baitoma vasi oodami caga ñiño Diuusi vatar duaadacaisi coocoad cascada adudunucami alia abaiditadai oodami cascada maitapnaldidi isgaviaarsagi aPiiduru amadu aVuaana dai mosabqui dai dagito sai iimana. 22 Acalli ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadacada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

23 Amaasi cadagitocaisi agai aPiiduru amadu aVuaana agai mosiji malca siaaco daraajatadai aaduñda dai vasi aagidi istatadai abaitaguucacamigada papaali amadu judidiu pipiscali. 24 Aidaisi caa agai imaasi vascatai amapai daana Diuusi daid icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiaras Diuusi ismaacada idui tavaagi dai davarai dai gla suudagi dai vasi istumaasi. 25 Gapiooniga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 ararai oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganmpagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogada.

27 Sallidada arvaavoi istana Jerusaleenara ganmpagi Erodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidiu dai aa ismaacada maitarjudidiu dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai co vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasicada idui agai vasiaacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga sipaduñiagi. 29 Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacani aatamaisi gapipiooniga guvucadagai taiti ñioocadagi gñiooqui maisiu duaadimudacada. 30 Dai duduaaididagi coococoidada gguvucadagacada daid ivuaadagi istumaasi ggarducami gamara Suusi guvucadadacada. Agai vaa Suusi argaco vuusaida aapi —ascaiti aaduñda vaavoitudadami.

31 Aidaisi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibadada vascatai amadu dai poduucai maiduduaadicutai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vascatai amapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiagaiña sigai artuidada amo istumaasi. 33 Vascatai oojootosicami apiaaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi cagacaga naidiña vascatai. 34-35 Vascatai ismaacada viaacatadai davarai isbaabaqui ara gaagaraiña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai oojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvascatai vatarcana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai amadu daacatadai amo calli Levicaru cajiudad agai Osee tagiducatadai. Agai arSipilara vuusaicami. Taid oojootosicami Bernabé taiti ismaacada itaiya alidi amo baiiatudadami. 37 Agai gagaara amo davarai ismaacada viaacatadai agai dai vaaapi atumiñsi oojootosicami.

5

1 Dai ami daacatadai ara amai calli Ananias tagiducami dai Safira tagiducatadai oonigada. Dai vagoocatai viaacatadai agai amo davarai dai gagaara. 2 Acalli aa maa

Λtumiñsi Λojootosicami ducami iscavΛasi tΛΛgidamudai dai viidadΛ viaa ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ. Dai ΛooñigadΛ maatΛcatadai ΛΛpΛ. ³ Amaasi itΛi ΛPiiduru:

—¿Ananiiasi tuiπasi dagito isvaquiagi ΛDiaavora gΛibΛdagarΛ dai gΛyaatagitu Diuusi IbΛadΛ vui? Aapi aa viaa tumiñsi ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ mΛsmaacΛdΛ gΛaa namΛqui gΛdΛvΛΛragacΛdΛ. ⁴ ¿Maitisi Λrvaavoi isaapi ΛrgΛtuidacatadai ΛdΛvΛΛrai? Dai aidΛpasi gagaara ΛdΛvΛΛrai ¿maitisi Λrvaavoi isaapi ΛrgΛtuidacatadai Λtumiñsi? ¿Tuiπasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astΛtΛdai ΛPiiduru.

⁵ MoscaΛ ΛAnaniiasi gomaasi dai muucucatai gΛi. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ maí gomaasi sΛΛlicΛdΛ duduaadimu. ⁶ Amaasi dada Λmoco gΛgΛΛli dai cΛΛga biisa ΛmuuquiadΛ dai bΛΛcai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracΛdΛ vaa Ananiiasi ooñigadΛ maimaatΛcatai Λgai istumaasi ΛpΛdui cunadΛcΛdΛ. ⁸ TaidΛ ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Giñaagidañi, ¿ΛcaaquicΛdΛ mΛsgagaara ΛdΛvΛΛrai? —astΛtΛdai ΛPiiduru.

—Δja, ΛcaaquicΛdΛ —astΛtΛdai Λooqui.

⁹ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—¿Tuimasi pomaasi gΛntΛtΛgito aapimΛ isyaatagidagi Diuusi IbΛadΛ? QuiidigaiñdarΛ iimΛi ismaacΛdΛ bΛΛcai dai yaasa gΛcuna. Dai sivi aapi gΛbΛΛquia Λgai ΛpΛ —astΛtΛdai ΛPiiduru.

¹⁰ Tai Λgai otoma muu dai ΛcasodΛ abaana gΛi Λgai ΛPiiduru. Amaasi vaapa ΛgΛgΛΛli dai tΛΛ Λooqui muuquiadΛ dai vuusaitu dai mΛΛ yaasa cunadΛ abaana. ¹¹ Tai aliΛ duduaadimu Λvaavoitudadami ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ maí gomaasi.

¹² Mui istumaasi gΛgΛrducami ivuaadana Λojootosicami Λoodami saagida dai vΛΛscatai gΛnΛmpagi ami ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ siaaco Salomoñi portaaligidΛ tΛΛgidu. ¹³ Tomasi tomali Λmaadutai maitipΛlidadai isgΛnΛmpaidagi Λvaavoitudadami ΛΛmadu vΛΛscarΛ cΛΛga ñiocoaitadai Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁴ Muidutai cΛcΛΛli ΛΛmadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu Λoodami coococoidadΛ caayana dai vopoicariΛrΛ tuaa dai vapaacosιΛrΛ sai siuu duucu daivuñiagi ΛPiiduru sai tomasi mosΛcaasi ΛΛcagidΛ aana tomasi Λmaadutai daama. ¹⁶ VΛΛsi miimianai aali quiiquiaiñdarΛ daivimi muidutai JerusaleenΛrΛ vuucati coococoidadΛ ΛΛmadu aa ismaacΛdΛ aliΛ soimaa taatamituldi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ tai vΛΛscatai dudueeyi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ.

¹⁷ Amaasi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu ΛΛmadu vΛΛsi Λsaduseo ismaacΛdΛ uraavacatadai ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali vui baacoi Λojootosicami. ¹⁸ Dai vui Λgai dai maamaisa. ¹⁹ DΛmos tucarΛ divia Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ dai cuucupioco cuucuparagadΛ Λmaisacarui dai vuvaitu Λojootosicami daidΛ itΛtΛdai:

²⁰ —Iimivurai dai ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu guuquiva dai ami aagida Λoodami isducatai istutuidi Λgai isoidacagi vΛΛscarΛ Diuusi ΛΛmadu —astΛtΛdai.

²¹ Amaasi caΛcai Λojootosicami imaasi, siaadiqui ΛΛqui vaapa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai aagidi Λoodami Diuusi ñiiooquidΛ.

VaidΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali ΛΛmadu ismaacΛdΛ uraavacatadai poΛlidadai isquiaa maisacariΛrΛ daraajatadai Λojootosicami cascΛdΛ Λmpagi Λgai Λvaamioma tΛtΛaanΛdami. Λgai Λrpipiscali judidíu. Dai gooquiΛrΛ ootoi sandaarΛ sai vuaapana maisacaruiñdarΛ Λojootosicami. ²² AidΛsi aayí Λsandaaru maisacariΛrΛ maitΛΛ Λojootosicami, ²³ dai Λpamu aa suuli dai mΛΛ potΛtΛdai:

—CΛΛga cuucupi vΛΛsi cuucuparagadΛ Λmaisacarui dai vuidΛrΛ guuca Λsandaaru dai nuucada. Amaasi cupioco Λgai tΛtai tomali Λmoco maitΛΛ tuucavi —astΛtΛdai Λsandaaru.

²⁴ Amaasi caacai imaasi abaitacaaacamigada agaa quiuupiaru sandaaru amadu abaitacaaacamigada papaali judidiu amadu aa papaali tataanadami aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia agai vasi gomaasicada? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia amo calli dai potadai:

—Acacalli ismaacada maamaisa aapima agaa quiuupaigadaru judidiu guucacatai mamaatutuldi oodami —astadai calli.

²⁶ Amaasi ii abaitacaaacamigada agaa quiuupiaru sandaaru amadu sandaaru dai vuaa. Damos alia abaiditadai sandaaru oodami ismaicarsagi agai cascada maisoi vuimi oojootosicami. ²⁷ Amaasi vuaa dai vuitapi tuutui avamioma tataanadami taida abaitacaaacamigada papaali judidiu potadai:

²⁸ —Sallicada gandai aatama masai camaitaaagidiña Suusi Cristo maamaatutudaragada. ¿Mostuma dui aapima? Camaatatuli aapima vasi Jerusaleenaru oidacami gnmamaatutudaraga. Dai aatama gpiaru garsusuuligai gamuaatudacai calli ismaacada Suusi aagai aapima —astadai abaitacaaacami.

²⁹ Amaasi Piiduru amadu aa oojootosicami ismaacada oi agaa quiuupiaiñaru ñiño daida itadai:

—Alisi gaaagai isagida aatama Diuusi arpa sioodami. ³⁰ Aatama quiaa vaavoitudai garaadunicararu Diuusigada. Agai apamu duaacali asuusi. asuusi aragai ismaacada gatajai aapima curusiaba siisaragai dai muaragai. ³¹ Tai avagamu vañigi Diuusi asuusi dai sallsa padaru dai saida artaanadamicana daida arcagacaru vuviadamicana vaid istuidana aatama judidiu isama duucai gartatgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucai garoigldamu Diuusi garsoimaascamiga. ³² Dai vasi imaasi arnadjadami aatama amadu Diuusi Ibaada ismaacada ootoi Diuusi sai vascatai amadu daacana ismaacada agiditai caa —astadai Piiduru.

³³ Amaasi caacai agaa gomaasi alia baacoi dai cooda liditadai. ³⁴ Amaasi calquiva amo sonaru caacami Gamalieli talliducami. Agai aramo fariseo daida armamaatutuldiadami Diuusi sallcamigada. Dai vasi oodami alia siaa duutudaiña. Dai agai gatajai masai vuvaidana laachi oojootosicami. ³⁵ Dai otoma potadai agai agaa tataanadami:

—Giñaaduñi, aatama arjudidiu, gantagitovar naida masduñiagi gocacalli.

³⁶ Gantagitovurai aapima catavari aradi isoidacatadai amo calli Teudasi talliducami. Dai pocaititadai saida aramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oi maaco sientu calli. Matai muua. Tai vascatai ismaacada oidatucuitadai vasi aipaco iji. Dai vasi ugidagai.

³⁷ Dai gooquiaru aidasi gatajai agaa tanaanadami acaldaragai oodami oidacatadai amai calli Uudasi talliducami agai arGalileearu oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Matai muua arpa. Dai vascatai ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. ³⁸ Cascada aan anganaagidi masai dagitona idi calli. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vasi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadaru istuidacai ugititudana aapima. Gantagitovar naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascaiti Gamalieli.

⁴⁰ Tai vascatai bai aa isducatai agidi arGamalieli. Amaasi vai agai oojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vataru. Dai gooquiaru dagito sai iimana. ⁴¹ Oojootosicami vuvaacacai vuitapiñaru avamioma tataanadami baiganliatugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai asuusi mamaatutudaragada. ⁴² Dai vasi tasai gamamaatutuldiña agaa quiuupaigadaru judidiu dai quiiquiaru dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi co vuusaitu saida arcagacaru vuviadamicana.

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi avaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida aagidi oojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidíu ñiooquida maicalla oidi cuaadagai avipiuudu giliego gataacogiditai cuaadagai vallas tasai. ² Taida abavustaama dan gooca oojootosicami aagidi avaavoitudadami sai ganampaidana dai potadai:

—Maitaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, cascada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuaadagai. ³ Cascada garaaduñi, gaagavurai aapima cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada sastuduga dai lagiadagi Diuusi Ibada dai vallascatat sía duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamamadada ragai dai apiagamamaatatuldiada ragai Diuusi ñiooquida —astadai agai.

⁵ Tai vallascatat bai aa dai naidacai lco vuusaitu Tiivañi agai alia calla ga vaavoitudai dai lagi Diuusi Ibada amadu Piili, amadu Porocoro, amadu Nicanoro, amadu Tiimoñi, amadu Parameenasi, amadu Micuraasi amo calli Antioquiara oidacami ismaacada llaquioma vaavoitudaiña judidíu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Matai vallascatat vaidacai siaaco daraajatadai oojootosicami tai agai gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vallsi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi avaavoitudadami dai muidutai papaali judidíu vaavoitu lla.

⁸ Tiivañi aramo calli ismaacada Diuusi callagacara naiditadai. Dai agai viaacatadai guvucadada Diuusi Ibada. Cascada ivuaadana agai mui naana maasi galarducami loodami saagida. ⁹ Amaasi dada amoco cacalli amo judidíu quiuupaigadañdara. Lquiupai arcacalli vlltaracatadai ismaacada llaquioma aa oodami gansosoiga duucal viaacana dai sivi camosajioopaitadai agai, dai aa Sireñiaiñdara, dai Alijandariñdara dai Silisiañdara, dai Aasiañdara dai alia ñiñoio lTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatadagaicada ismaacada maa Diuusi Ibada, cascada camaitistutuiditadai agaa isvaamioma vuidara suuligiagi. ¹¹ Amaasi agaa aa namqui aa sai potana sai ca agai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru maamatuldaragada vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucal sisiolitu agai loodami amadu pipiscali, amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallcamigada. Dai vallascatat vuidara suuli lTiivañi. Dai bai. Dai ballacal avamioma talaanadamigada ljudidíu vuidara. ¹³ Amaasi llppla gaa agai aa yaatavogami saida itana:

—Idi calli vallascara vui ñioocaiña agaa quiuupai siaaco sía duutudai aatama Diuusi. Dai vallascara vuidara caatacana Moseesacaru sallcamigada. ¹⁴ Caatata aatama iscaiti Tiivañi sai lSuusi ismaacada Nasareetara oidacatadai daituda agaitadai agaa quiuupai. Dai garmaatulda lidil amamaasi vaavoidaragai ismaacada maiapa maasi ismaacada garvii Moseesacaru —ascaili lyaatavogami.

¹⁵ Amaasi lalaanadami amadu vallascatat ismaacada ami daraajatadai tallagacal lTiivañi gantagito tall isapa maasi vuivasada amo Diuusi llaañicaruda.

7

¹ Amaasi lbaitacacacamigada papaali judidíu itadai lTiivañi:

—¿Baisi arvaavoi vallsiacatata imaasi? —astadai.

² Tai agai aa noragi daida itadai:

—Calla baigiñlliaracada gannaidi aana aapima giñaaduñi amadu talaanadami. Giñcaacavurai. Diuusi garooga aragai ismaacada vaamioma viaa guvucadagai istomali amo mai. Dai gamaasitu graduñi Avraañicaru vuitapi aidasi quiaa oidacatadai agai Mesopotaamara aidasi maiquiaa ii agai Araanamu dai malla oidaca agai. ³ Dai potadai: “Dagitoñi gadavallara amadu vallsi gaaduñi dai imi nai aana gatlagidana

oidigi pasiaaco oidacagi”, astatadai Diuusi Avraañicaru. ⁴ Taid Avraañi vuusaid Calideeaiñdar dai ii Araanamu dai ami oidaca agai. Tai gooquiara muuid oogada. Tai vuaa Diuusi Avraañi tami idi davarara siaaco oidaga aapima sivi. ⁵ Dai maioi tomalaachi davarara tami tomali siaaco calsa agai. Dai vascara caagiditadai Diuusi isoida agai. Sai siascada muquiaa agai said arcajiudad vataraca agai. Aid Avraañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi ara Diuusi Avraañi sai cajiudad oidaca agai macasdar oidacami duucal gadavaragana dai sai soiduucal oidaca agai dai masai soiduucal najada agai agai maaco sientu uumigi. ⁷ Dai potatadai Diuusi ara: “Soimaa taatatuldamu aan agai ismaacada taaña agai aa duiñdagai gansosoiga duucal dai gooquiara vuvaaquimu gacajiudaga abiaadar dai giñsiaa duutuadamu agai idi davarara”, astatadai Diuusi. ⁸ Diuusi baidui amo ñioqui Avraañicaru amadu. Dai taji sai iquitala gatuucuga dai poduucal tgitocana ismaacada aagidi Diuusi. Cascada aidasi vuusai Isaacaru Avraañicaru marad bo mamacova tasaicada poduucal iquital Avraañicaru Isaa ara, dai poduucal idui ara Isaacaru gamara Jacocarai Jacocarai podui ara abavustaama dan gooca gamaamara ismaacadaaiñdar vuvaa ja vasi judidu.

⁹ Garudañi Jacocarai maamarada alia cadai gansuculi Osee cascada gagaali agai aOsee aa cacalli sibladar oidacami tai agai balcai aOsee Ejiipitu davararamu dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai agai alia soimaa taatamituldiña aOsee dai maisa. Dai vascara Diuusi amadu daacatadai aOsee dai cagacara vuusaitu maisacaruaiñdar, dai maa saituducami tgitoidagai. Paroñi cagacara naiditadai aOsee, Diuusi poduucal ipali cascada. Paroñi arrai Ejiipitara dai dai agai aOsee ali mooyi sai soña taañaiña ami davarara dai Paroñi quidira ara.

¹¹ Amaasi divia gala biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitara oidacami amadu Cananara oidacami. Dai garaaduñicaru aqai oidacami ismaacada Cananara oida-catadai camaitatgaitadai istumaa ugiagi. ¹² Aidasi mai Jacocarai isoidacatadai tligi Ejiipitara gaamucu ootoi gamaamara. Agai argaralaqui aaduñicaru. Dai agai tomali amo imidagai maiquiaa ajioopaiña Ejiipitaramu. Dai aidasi tala agai aOsee Ejiipitara maimai sidal arsuculidacatadai. ¹³ Dai gooquiara rapamu iji agai taida aagidi aOsee siora agai. Dai poduucal mai Paroñi istuma oodamicatadai aOsee. ¹⁴ Amaasi aOsee ootosi ñioqui aloga Jaco sai dividana vasi maamarada amadu, vasicada arvai coobai dan bavustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵ Poduucal ii Jaco Ejiipitara oidatu. Dai gooquiara movaasi muu. Dai movaasi coi ara aa garaaduñicaru. ¹⁶ Tai gooquiara acajiudad vuucal ganaaduñicaru ooda Siqueemamu dai yaasa tajoovai ismaacada savalli Avraañicaru Amori maamarada Siqueemara.

¹⁷ Aid tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraañicaru amadu vasi gatgitoidacada. Dai ajudidu ismaacada Ejiipitara oidacatadai alia muidaimi dai salicada muida. ¹⁸ Aid utuudama daiva Ejiipitara amo baitacaacami dai agai maimaatcatadai aOsee. ¹⁹ Dai idi baitacaacami naana duucal vupuiirumada aliditadai garaaduñicaru dai alia soimaasi ivuiiditadai dai dadaagitoldi cacalli maamarada daldalaiñdar utu vuvaaquiada sai coona. ²⁰ Aidasi gataañitadai abaitacaacami maical tuigacada aid vuusai Moseesa. Aliducatai abiaadar baigaldacal tala Diuusi. Taid adaldada nuucagi ganquiyara vaica masaadai. ²¹ Aidasi caviaacatadai adaldada isvuusaidagi aMoseesa quidiaindar camaitistutuiditai istuagi taid alogi Paroñi marad bai dai gali gamara duucal. ²² Cascada maamatuldiña Ejiipitara maamatuldiadami aMoseesa vasi istumaasi maamatcatadai Ejiipitara oidacami. Dai caga maata ñioocai aMoseesa dai alia saituduga ara.

²³ Aidasi caviaacatadai aMoseesa goo coobai uumigi diviji agai ajudidu Goosiena, agai arjuducatai ara cascada. ²⁴ Dai ami tala aMoseesa amo cali Ejiipitara oidacami ismaacada soi vaaadatadai amo judu. Dai soña aliditadai aMoseesa ajudidu cascada muua

Agai acalli Ejiipitaru oidacami tai aduucai aa noragi ismaacada soimaasi ivuaadatadai agai. ²⁵ Moseesa poliditadai isjudidíu camaatcatadai isDiuusi ootosa agai agai sai vuvaidana aoodami Ejiipituaiñdaru dai vascaru maimaatcatadai agai. ²⁶ Dai siaadiqui taa Moseesa gooca judidíu vai aliasi gancocoodaitadai dai agai baialliatuda alidi cascada itatadai: “Aapima aramo oodami ¿tuimasi soi gnvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi agai ismaacada soi vueeyi agamai nuituca Moseesa daida itatadai: “¿Toora gadaí aapi taaandami duucai dai dunucami duucai aatama garvataru? ²⁸ ¿Giñmuua pasialidi aanu aaru poduucai pasduucai muua aapi tacavo aEjiipitaru oidacada?” astatadai. ²⁹ Tai maaida Moseesa caacai iscaiti acalli. Dai vuusai Ejiipituaiñdaru dai maccasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maccasaru oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai agiidi siaaco Siñái taagidu, gamaasitu amo Diuusi taañicaruda Moseesa vuitapi taiyaru ismaacada maccatadai amo uusi iipudar. ³¹ Taidu Moseesa maitaa isducatai gatagituagi taagacai gomaasi. Dai aidasi miaadaru caquiva agai dai calgioma nada agai, caa agai Diuusi ñioquida ismaacada itatadai: ³² “Aanaanu arDiuusigadu gaaqui aaduñicaru Avraañicaru amadu Isaacaru amadu Jacocaru”, ascaiti ñiooqui. Amaasi Moseesa gigivuquimi duaadimucai dai camaitapalli isvui nanlavagi vaamioma. ³³ Taidu Diuusi itatadai Moseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godavaru aracovai giñvuusaida cascada uupasani gasusuusaca dai poduucai siaa giñduutuda. ³⁴ Aanu caa maata sial soimaa taataca vvasi giñmaamara Ejiipitaru oidacami, aanu caa isaijigai agai cascada tavai aanu dai calgacaru vuvaida ñagai. Imiñi tudu gaootosamu aanu Ejiipituamu”, astatadai Diuusi ñioquida Moseesa.

³⁵ Tomasi Moseesa aadunadu maicallgacaru naditadai Moseesa dai potatadai: “¿Toora dunucami dai taaandami duucai gadaí?” astatadai. Vascaru Diuusi ootoi Moseesa taaandami duucai dai calgacaru vuviadami, poduucai ootosi agai ñiooqui gataañicaruada ismaacada gamaasitu taiyaru. ³⁶ Dai Moseesa aragai ismaacada vuvaitu garaaduñicaru Ejiipituaiñdaru dai idui mui naana maasi gagarducami Diuusi guvucadadacada ami davararu dai siaaco Gaa Suudagi Vagicaru taagidu aaru dai oidigana aaru goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agai. ³⁷ Dai Moseesa agai daida itatadai judidíu: “Diuusi ganootosda agai amoco ismaacada ñioocada agai agai vataru lagi aapima gnaadunuma saagidaiñdaru, poduucai isduucai giñootoi agai aanu. Dai lagiadavurai agai”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai Moseesa agai ismaacada oidigana aimaraitadai amadu aoodami, dai agai ñiooqui Diuusi taañicaruda agiidi Siñáiaru dai amadu daacatadai garaaduñicaru aaru dai Diuusi aagidi Moseesa ñiooqui sai garaagidana isducatai gaagai isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaaduñicaru maitipali isallidagi, baiyoma mosgajiaadaru vipieeyi agai ismaacada mamaatatuldi Moseesa dai apamu noonoigia aliditadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agai Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduiñdagi didiuusi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dui Moseesa ismaacada garvuvaitu Ejiipituaiñdaru”, ascaiti aoodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali calisi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña lvaaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agai gaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaiñdaru, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuusiga duucai, dai amo Diuusi ñiooquituldiadamigadu ooja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapima judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapima?

⁴³ Baiyoma baa ajioopaiña aapima gandiuusiga Moloqui amo icuusi vaaquiaru daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi taatai, agai ardidiuusi ismaacada aapima lagi idui dai siaa duutudaiña.

CascadΛ gΛnvuvaidamu aanΛ gandΛvΛΛragaiñdarΛ dai gΛnootosamu mΛΛcasi Babilonia baitΛqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ GΛraaduñicarΛ viaacatadai oidigana Λmo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana Λgai Λojoodai caacaparacΛdΛ ismaacΛdarΛ ooja Diuusi ismaacΛdΛ ΛrsΛΛlicami. Diuusi tΛjai ΛMoseesa Λicuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai nΛiditadai Λgai Λmai sibΛacoga siaaco tΛΛgi Diuusi. ⁴⁵ Dai gΛraaduñicarΛ vii Λicuusi vaaqui ismaacΛdΛ idui MoseesacarΛ aa gooquiΛrdadioma gΛraaduñicarΛ, dai Λgai ismaacΛdΛ oiditadai ΛJosue bΛΛcaticatadai Λicuusi vaaqui aidΛsi voopoji Λgai dΛvΛΛragadΛ aa Λma maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu Λgai ismaacΛdΛ ami oidacatadai sai ami oidacana ΛJosue ΛΛmadu Λgaa oodami. DaidΛ Λicuusi vaaqui movaasi viaacatadai Λoodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidΛsi gatajΛi ΛbaitΛcΛaacami DavicarΛ. ⁴⁶ Diuusi aliΛ cΛΛgacΛrΛ nΛiditadai DavicarΛ vaidΛ ΛDavicarΛ iduñia Λliditadai Λmo vaaqui Diuusi vΛΛtarΛ. GΛraduñi JacocarΛ vaavoitu Diuusi gΛrooga ΛpΛ. ⁴⁷ DΛmos ΛSalomoñi Λgai daidΛ idui Diuusi vaaquidΛ. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacΛdΛ ΛrΛbaitΛcΛaacami maioidaga quiquiuupiΛrΛ ismaacΛdΛ ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ AanΛana Λgai ismaacΛdΛ tΛaanΛi tΛvaagi dai vΛΛsi oidigi ΛpΛ.

¿Maasca agai Λvaaqui ismaacΛdΛ giñduiñda agai aapimΛ?

AanΛ anmaitΛgito siaaco giñibΛstagi.

⁵⁰ ¿Maitansi ΛΛgi idui aanΛ vΛΛsi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛTiivañi apiañiooquidi Λoodami daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ aasñiñitu ganducami maitatΛΛcaidaga Λpan ducami aapimΛ ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi. Dai vΛΛscarΛ vuidarΛ vΛΛtacana aapimΛ Diuusi IbΛadΛ Λpan tuutuiga aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarΛ. ⁵² GΛnaaduñicarΛ soimaa taatatuli dai asta coi vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ ΛΛquioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ. Λgai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai ΛcΛΛ tuigacΛdΛ ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidΛsi divia Λgai aapimΛ gatΛΛgi masai muaana. ⁵³ Diuusi gΛnaagidi gatΛtΛaañicarΛcΛdΛ isducatai gΛaagai mΛsoidacagi mai aapimΛ maiΛΛgidi —astΛtdai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidΛsi caΛ Λoodami imaasi sΛΛlicadΛ baacoi ΛTiivañi vui dai cΛcΛrΛñdimi gΛntaatamu. ⁵⁵ DΛmos Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai ΛTiivañi tai Λgai tΛvaagiamu nΛnΛava dai tΛΛ Diuusi isvaamioma dadadacΛi sitasai dai ΛSuusi sΛΛlisa padΛrΛ cΛΛca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itΛtdai ΛTiivañi Λoodami:

—Dañi nΛidi aanΛ tΛvaagi vai cupioquiñi dai Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami sΛΛlisa padΛrΛ cΛΛca Diuusi —astΛtdai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi Λoodami cuu gΛnnaanaca maicaΛca Λliditai, dai vΛΛscatai gΛgΛrΛ iññaquimi dai vui voopoi ΛTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami JerusaleenaiñdarΛ dai maicacarai. Dai Λgai ismaacΛdΛ maisai nuucatuli gΛnsosoa Λmo gΛΛli Saulo tΛΛgiducami. ⁵⁹ Dai aidΛsi quiaa maisaitadai Λoodami taidΛ ΛTiivañi aduucai daanΛgi ΛSuusi:

—Suusi bΛΛcaiñi giñiibΛdaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooquiΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva dai gΛgΛrΛ iñña daidΛ icaiti:

—TΛaanΛdami maiti gΛpiΛrΛ vuupada gooodami idi soimaascamicΛdΛ —ascaiti.

Dai mospotΛ dai muu.

8

¹ DaidΛ ΛSaulo baiΛa ΛpΛ mΛsmuaagi ΛTiivañi. Dai aidΛ ΛcΛrΛ sigΛmuaatu ΛTiivañi ΛJerusaleenΛrΛ oidacΛdΛ vui suuli Λvaavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vΛΛsi Λvaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosΛcaasi Λojootosicami maiiji

abiaadara. ² Dai lamoco cacalli ismaacada siaa duutudaitadai Diuusi yaasa lTiivañi dai sallyicada sosuañi lgaicada. ³ Vaida lSaulo apiasoi vuaadatadai lvaavoitudadami, dai vlassi quiquira vapaacaiña dai tvaimaticatai vuvaidiña cacalli dai ooqui gatlaañia liditai maamaisaragai.

⁴ Damos lvaavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenaiñdara tomasiaaco siaaco ajiopaitadai lgai gaaagidimi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁵ Amaadutai lvaavoitudadami Piili tlagiducadadai dai ii lmapacara Samaalia dlvllaria. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁶ Vaida loodami glampaidiña dai calga gantagito calcana istumaasi aagidiña lPiili. Dai naidi lgai lpara istumaasi ggarducami ismaacada ivuaadatadai lPiili Diuusi guvucadadacada. ⁷ Muidutai lgai ismaacada viaacatadai Diaavora talaañicaruda duduaadi lPiili vaida lDiaavora talaañicaruda vuvacaiña oodamaiñdara iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñiadagi lamoco glanca siapra lamoco gancacaji vlassi duduaadi lgai. Dai lamoco ismaacada maitistutuiditadai isajioopadagi vlassi duduaadi lgai. ⁸ Dai poduucadi vlassi loodami baiglalli.

⁹ Dai ami oidacatadai amo calli Simuñi tlagiducami, ismaacada lalquioma arcadaracamicatadadi dai mosyaatagidiña lgai loodami potadaitadadi saida lmaatacami. ¹⁰ Vai vlassi loodami lamaduga mlassi aaliducami dai ggarducami vlassi gantagito calcana istumaasi aagaiña lgai daida icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvucadada —ascaitiña loodami.

¹¹ Tavapi yaatagidiña lSimuñi galadaragacada cascada gantagito calcana loodami dai lagidiña. ¹² Dai aidasi vaavoitu loodami agiditadi lPiili isDiuusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami, muidutadi ooqui dai cacalli ganvaco. ¹³ Dai asta lSimuñi ismaacada arcadaracamicatadadi vaavoitu dai gavacoi, dai lamadu aimaraña lPiili dai maitatagaiña isducatai gatagituagi naiditadi lPiili isivuaadana naana maasi ggarducami Diuusi guvucadadacada.

¹⁴ Aidasi mai lojootosicami ismaacada Jerusaleenara daraajatadadi isSamaalira oidacami vaavoitu Diuusi ñioquida, gaamucu ootoi lPiiduru lamadu lVuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi lgai Samaalira gamamagi lvaavoitudadami vllara, sai Diuusi lbadad diviana lvaavoitudadami lamadu. ¹⁶ Tomali lamaadutadi lgai maiquiaa lamadu daacatadadi Diuusi lbadad. Mosvapacoñicatadadi lgai Suusi sallyicamigadacada. ¹⁷ Cascada lPiiduru lamadu lVuaana daama daradi gannoonovi tai poduucadi divia Diuusi lbadad lvaavoitudadami lamadu.

¹⁸ Dai aidasida lSimuñi tla isdivia Diuusi lbadad lvaavoitudadami lamadu aidasi daama daradi lojootosicami gannoonovi, ¹⁹ amaasi lSimuñi itadadi:

—Aan ganmaquiaagi tumiñsi varai aapim giñmaaca guvucadagai nai silscada aan daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi lbadad lgai lamadu —astadadi lSimuñi.

²⁰ Amaasi lPiiduru itadadi:

—Polidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gasaadadi tumiñsica cascada ugitana gatumiñsiga aapi glamadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi sallyicami idi guvucadagira maitacagadu galbadaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitoñi vlassi gasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai goigaldana lgai gasoimaascamiga ismaacada viaa aapi galbadagara. ²³ Giñtagito naidi aan isaliasi arsoimaasi iducami aapi dai gasoimaascamiga gamaisacan duu —astadadi lPiiduru.

²⁴ Amaasi lSimuñi aa noragi daida itadadi:

—Daanlavurai aapim Diuusi aanacada nai maipovai iñduña aan masducatai aagai aapim —astadadi lSimuñi.

²⁵ Amaasi Δ Piiduru $\Delta\Delta$ madu Δ Vuaana aatagi Δ oodami dai aagidi $\Delta\Delta$ p Δ Diuusi \tilde{n} iooquid Δ , dai gooqui Δ r Δ iji muiyap Δ r Δ Samaalia $\Delta\Delta\Delta$ r Δ r Δ dai gaaagidimi isSuusi Cristo Δ r Δ c Δ gac Δ r Δ vuviaadami dai gooqui Δ r Δ noonora Jerusaleenamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi Δ mo Diuusi t Δ aa \tilde{n} icarud Δ \tilde{n} iooqui Δ Piili daid Δ it Δ t Δ dai:

—C Δ quiva \tilde{n} i dai imi govoyamu ismaac Δ d Δ Jerusaleenai \tilde{n} d Δ r Δ caat Δ Gaasamaco dai idi vaa voi Δ gai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —ast Δ t Δ dai Δ Diuusi t Δ aa \tilde{n} icarud Δ .

²⁷ Taid Δ Δ Piili c Δ quiva dai ii dai voy Δ r Δ aayi Δ mo c Δ l Δ li Etiopii Δ r Δ oidacami. Δ gai Δ r Δ t Δ aan Δ damicatadai daid Δ Δ r Δ nuucadacamicatadai Δ Candaasi tumi \tilde{n} sigad Δ . Δ Candaasi Δ r Δ amo ooqui daid Δ Δ r Δ bait Δ c Δ aacamicatadai Etiopii Δ r Δ dai v Δ asi c Δ c Δ li ismaac Δ d Δ aata vuaadana Candaasi v Δ atar Δ cacaapu \tilde{n} icatadai c Δ s Δ d Δ Δ c Δ li capu \tilde{n} icatadai Δ p Δ . Daid Δ Δ c Δ li cag Δ quiyamaco im Δ tadai Jerusaleenai \tilde{n} d Δ r Δ siaaco siaa duutudaitadai Δ gai Diuusi. ²⁸ Vaid Δ Δ c Δ li Δ mo careeta Δ raana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaac Δ d Δ ooja Isa Δ caru Diuusi \tilde{n} iooquituldiadamigad Δ . ²⁹ Amaasi Diuusi Ib Δ ad Δ it Δ t Δ dai Δ Piili:

—Imi \tilde{n} i dai abaan c Δ quiva gocareeta —ast Δ t Δ dai.

³⁰ Dai aid Δ si miaad Δ r Δ c Δ quiva Δ Piili ca Δ Δ gai Δ c Δ li isaagaimi oojai ismaac Δ d Δ ooja Isa Δ tai Δ gai t Δ cacai daid Δ it Δ t Δ dai:

— ζ Maat Δ p Δ s ca Δ gooojai pasmaac Δ d Δ aagai? —ast Δ t Δ dai Δ Piili.

³¹ Taid Δ Δ c Δ li aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

— ζ Ducatai maata ca Δ cana aan Δ maitiipucatai sioor Δ gi \tilde{n} aagidagi ist Δ iya Δ lidi goovai? —ast Δ t Δ dai Δ c Δ li.

Dai vai Δ Piili sai abaana daivana.

³² Vaid Δ Δ c Δ li aagaitadai Δ oojai Diuusi \tilde{n} iooquid Δ r Δ siaaco icaiti:

Aid Δ m Δ si b Δ cai dai muaa Δ gai mai Δ ijig Δ Δ pan duucai Δ mo ca \tilde{n} iiru ismaac Δ d Δ maisuaacai m Δ siuu duu muaagi.

Dai Δ pan duucai ca \tilde{n} iiru mara ismaac Δ d Δ maisuaacai \tilde{n} a m Δ siuu duuca iicadagi, Poduucai Δ gai maisosua dai muu.

³³ Soi dui Δ gai mai Δ iaacatai Δ gai istuisi soimaa taatagi. ζ Sioor Δ istuid Δ cai Δ caldana si Δ quiatai vaavoituda Δ gai?

Asc Δ iti Diuusi \tilde{n} iooquid Δ r Δ .

³⁴ Taid Δ Δ t Δ aan Δ dami t Δ cacai Δ Piili daid Δ it Δ t Δ dai:

—Gi \tilde{n} oig Δ dacai gi \tilde{n} aagida, ζ voor Δ aagai goDiuusi \tilde{n} iooquituldiadamigad Δ Δ gi Δ gai Δ mai sio? —ast Δ t Δ dai.

³⁵ Amaasi Δ Piili g Δ aagacai aagidi Δ \tilde{n} iooqui ismaac Δ d Δ aagai Δ c Δ li ooji Δ r Δ dai aagidi Δ ma maasi Δ p Δ aagaitai Δ Suusi. ³⁶ Dai aid Δ si aayi Δ gai Δ map Δ c Δ r Δ siaaco daacatadai suudagi, taid Δ Δ t Δ aan Δ dami it Δ :

—Tami daja suudagi. ζ Baisi Δ r Δ c Δ gai isvacua \tilde{n} ica aan Δ ? —ast Δ t Δ dai Δ gai Δ Piili.

³⁷ Taid Δ Δ Piili it Δ t Δ dai:

—P Δ s Δ l Δ ic Δ d Δ vaavoitudadagi aid Δ gia istutuidi aapi —ast Δ t Δ dai Δ Piili.

Taid Δ Δ c Δ li aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Aan Δ angia vaavoitudai isSuusi Cristo Δ r Δ Diuusi marad Δ —asc Δ iti Δ c Δ li.

³⁸ Amaasi Δ c Δ li gat Δ jai c Δ asaragai Δ careeta, dai v Δ goocatai t Δ aapai siaaco daacatadai Δ suudagi, taid Δ Δ Piili vacoi Δ c Δ li. ³⁹ Dai aid Δ si Δ paamu t Δ at Δ sai Δ gai abiaad Δ r Δ taid Δ Diuusi Ib Δ ad Δ vaidacai Δ Piili, taid Δ Δ t Δ aan Δ dami camait Δ vaamioma, Δ mos apiaim Δ Δ gai g Δ voog Δ amu baig Δ liatugaitai. ⁴⁰ Amaasi Δ Piili aayi Asoot Δ r Δ dai v Δ asi Δ map Δ c Δ r Δ aijimi dai gaaagidimi Δ c Δ gac Δ r Δ vuvaidaragai mospovuimi dai aayi Sesaree Δ r Δ .

¹ ΔSaulo maidagitocai soi vueeyi Δvaavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascΔΔ nΔidamu Δgai ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali judidíu ² dai tai oojai ismaacΔΔΔΔ maa Δgai oigaragai sai imΔna Δgai judidíu quiquiuupaigadΔamu DamascΔΔΔ dai gaagana ismaacΔΔΔ apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatΔtuldaragadΔ dai sai maamaisapicamu vuaapana JerusaleenΔΔ vΔΔsi Δmaduga mΔΔsi ooqui dai cΔcΔΔli. ³ ΔΔmos aidasi voyiamu imaitadai Δgai camiaadΔΔΔ Damasco, tai todian duucai vΔpΔdoli sicoli Δgai Δmo cuudagi tΔvaagiaiñΔΔΔ. ⁴ TaidΔ ΔSaulo dΔvΔΔrapi gΔi, dai caΔ Δmo ñiooqui ismaacΔΔ itΔΔdai:

—Saulo, Saulo, ¿tuiπasi soi giñvueeyi? —astΔΔdai.

⁵ Amaasi ΔSaulo itΔΔdai:

—¿PoorΔ aapi tΔaanΔdami? —astΔΔdai.

TaidΔ Δñiooqui aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—AanΔnΔ ΔrSuusi Δgai vaa ismaacΔΔΔ soi vueeyi aapi. Δagi gΔtomitΔscΔi aapi Δpan duucai Δmo vooyisi ismaacΔΔΔ cuituscΔi tootoicami cuugadΔ —astΔΔdai Δñiooqui.

⁶ Amaasi ΔSaulo gigivuquimi duaadimucΔi daidΔ itΔΔdai:

—TΔaanΔdami, ¿tumaasi ipΔlidi aapi isiduniΔa aanΔ? —astΔΔdai.

TaidΔ ΔtΔaanΔdami itΔΔdai:

—CΔquivañi dai ai DamascΔΔΔ mΔsimΔΔca gΔaagidamu istumaasi gΔaagai pΔsiduniagi —astΔΔdai ΔtΔaanΔdami.

⁷ ΔcΔcΔΔli ismaacΔΔΔ Δmadu iimaitadai ΔSaulo aliΔ duduaadimu caΔcacai Δñiooqui dai maitΔΔgacai tomali Δmaadutai. ⁸ Amaasi ΔSaulo cΔquiva dΔvΔΔrapidΔΔΔ, dΔmos maitistui isΔnΔΔavagi tomalaachi. TaidΔ ΔaaduñΔΔ vaidacai Damascoamu. ⁹ DaidΔ ΔSaulo vaica tasai maitistui isΔnΔΔavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami DamascΔΔΔ oidacatadai Δmo vaavoitudadami Ananiiasi tΔΔgiducami tai Δgai vuitapi gΔmaasitu ΔSuusi daidΔ itΔΔdai:

—Ananiiasi —astΔΔdai.

Tai Δgai aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—TΔaanΔdami tami andaja —astΔΔdai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ΔtΔaanΔdami itΔΔdai:

—CΔquivañi dai imi siaaco caayi SΔΔliñicΔΔΔ tΔΔgidu dai Uudasi quidiΔΔΔ nΔida Δmo cΔΔli TarsuaiñΔΔΔ Saulo tΔΔgiducami gamamadiava. ¹² GΔtΔtΔquidΔΔ tΔΔ Δgai Δmo cΔΔli Ananiiasi tΔΔgiducami sai vaa dai daama darai gΔnoonovi saidΔ istui Δgai isΔnΔΔavagi Δpamu —astΔΔdai ΔSuusi.

¹³ TaidΔ ΔAnaniiasi moscaΔ imaasi daidΔ itΔΔdai:

—TΔaanΔdami muidutai giñaagidiña gocΔΔli dai vΔΔsi soimaascami ismaacΔΔΔ ivuididiña goovai ismaacΔΔΔ gΔvaavoitudai JerusaleenΔΔ. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami Δpapaali baitΔguucacamigadΔ sΔΔlicamigadΔcΔΔΔ, dai maamaisapicami vuuquia agai vΔΔscatai ismaacΔΔΔ gΔvaavoitudai aapi —astΔΔdai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi ΔtΔaanΔdami itΔΔdai:

—Imiñi casiant Δco vuusaitu aanΔ ΔSaulo vai aagidana Δgai aa Δma maasi ñioocadami dai raraí dai judidíu ΔpΔΔ iñsaanΔ cΔΔgacΔΔΔ vuvaidi oodami. ¹⁶ AanΔ tΔΔgidamu isaliΔ viaa Δgai issoima taatagi giñvaavoitudaitai —ascΔi ΔSuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi Δquiyamu siaaco daacatadai ΔSaulo dai ami vaacΔcai daama darai gΔnoonovi daidΔ itΔΔdai:

—Giñaduñi Saulo, ΔSuusi ismaacΔΔΔ gΔmaasitu aapi gΔvuitapi voyiaiñΔΔΔ Δgai at-giñootoi pΔsai Δpamu nΔnΔavana dai sai Diuusi IbΔadΔ gΔΔmadu daaca agai —astΔΔdai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomidΔ maasi vuupujiaiñΔΔΔ dai casi istui Δgai isΔnΔΔavagi. Dai otoma cΔquiva dai gΔvacoi sai nΔidiña Δoodami iscaΔma duucΔi gΔtΔgito Δgai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquidΔΔ gauu dai bΔi gΔgυvucadaga Δpamu dai anaasi daja chiΔΔqui tasai Δvaavoitudadami Δmadu DamascΔΔΔ.

²⁰ Otoma gaaagacai gamamaatutldimi ΔSaulo judidíu quiqiuupaigadara Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi arDiuusi marada. ²¹ Dai vascatai ismaacada caa maitatagaitadai isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Maitasi aracalli goovai ismaacada Jerusaleenara aimaraiña dai gaagaiña avavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi aragai vaa ismaacada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ara dai tagida agai abaitaguucacamigada papaali Jerusaleenara? —ascaiti oodami.

²² Damos ΔSaulo vaamioma maiduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida dai gaaagidiña ara saida ΔSuusi araCristo, taida Δjudidíu Damascara oidacada camaitaa isducatai gantatagituagi.

²³ Dai bai tavapicada Δjudidíu ganaagi dai muaa agai ΔSaulo. ²⁴ Damos ΔSaulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai gaa bidaaviquicada vaid Δjudidíu abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tarara dai tucara siaaco vuusiagi sai muaa agaitadai. ²⁵ Damos avavoitudadami gaa asarai raana daí ΔSaulo dai bidaaviquiamu salli tavaaño amo imidagai tucara tai poduucacaa vuusai ΔSaulo.

²⁶ Aidasi aayi ΔSaulo Jerusaleenara agai urava aliditadai avavoitudadami damos avavoitudadami abaidiña vascara maivaavoitudaiña agai siΔSaulo casi arvaavoitudadami ara cascada. ²⁷ Damos ΔBernabé gia vaidacai dai vaan calsi oojootosicami dai aagidi isducatai taa ΔSaulo ΔSuusi Cristo voiyara, dai isducatai ñiooqui ΔSuusi, dai isducatai ΔSaulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi ñiooquida Damascara oidacami. ²⁸ Taida ΔSaulo anaasi Jerusaleenara vii dai amadu aimaraiña avavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicuitai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai amadu gaaatagaiña agai Δjudidíu ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida, damos Δjudidíu gaagaitadai isducatai muaagi ΔSaulo. ³⁰ Dai aidasida avavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai agai ΔSaulo Sesareamu dai abiaadara ootoi Tarsuamu.

³¹ Aida camaitiipucataidai siora soi duucacaa nijadagi avavoitudadami Judeeara dai Galileeara dai Samaalilara oidacami cascada baiganaliditai oidaga agai dai vaamioma calga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ibadaa amadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aidasida ΔPiiduru didividitadai avavoitudadami diviji agai ara avavoitudadami Liidilara oidacada. ³³ Vai ami oidacataidai ara amo calli Eneesi tagiducami ismaacada capara mamacova uumigi moscaatacataidai maitistutuidiña agai isaimardagi cascada.

³⁴ Taida ΔPiiduru itatadai:

—Eneesi casiaptdueeyi Suusi Cristo guvucadadacada, vañigiñi dai bai duuñi gavaacosi —astatadai ΔPiiduru.

Taida Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai vascatai Liidilara oidacada dai Saroñilara oidacada tagacai imaasi dagito aalquida ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aida Jopara oidacataidai amo ooqui vaavoitudadami Tavita tagiducami dai giliego ñiooquicada arDoorcasi. Idi ooqui vascara calga ivuaadana dai soicaiña asoituutuigami. ³⁷ Dai amo imidagai alia cooco oooqui dai muu, matai vaatasi dai gooquilara goocua daama vaaquilara taccaviaco taa. ³⁸ Dai Jopaiñara miaaga Liidiamu siaaco daacataidai ΔPiiduru, taida avavoitudadami maí isami daacataidai ΔPiiduru dai ootoi gooca calalli sai maa aagidana ΔPiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taida ΔPiiduru otoma oí cacalli. Aidasi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatacataidai amuuquida, tai vansi avipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupurui dai vaapasaragai ismaacada idui ΔDoorcasi maiquiaa muucucacai dai tatagidi

ΔPiiduru. ⁴⁰ Amaasi ΔPiiduru quiidigamu ootoi vΛΛscatai ismaacΔΔ ami daraajatadai dai gΔtootonacΔΔ cΛquiva dai gamamagi, dai vui nΛnΛava Δgai Δooqui muuquiadΔ daidΔ itΔΔdai:

—Tavita vañigiñi —astΔΔdai ΔPiiduru Δooqui.

Tai Δgai cupioco gΔvuupuji dai tΔΔ ΔPiiduru dai sΔΔli daiva. ⁴¹ TaidΔ ΔPiiduru noviaiñdΔrΔ bΔi dai vañigi, dai otoma vai ΔaduñdΔ ΔΔmadu Δvipiuudu dai vaan cΔΔsi duaacami. ⁴² VΔΔsi gomaasi mai vΛΛscatai JopΔrΔ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ TaidΔ ΔPiiduru anaasi JopΔrΔ vii bai tΔvΔpi Δmo vaqueetatadami quidiΔrΔ Simuñi tΔΔgiducami.

10

¹ SesareeΔrΔ oidacatadai Δmo cΔΔli Cornelio tΔΔgiducami ismaacΔΔ tΔaanΔitadai Δmo sientio sandaaruru mΔsmaacΔΔ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio Δmadu vΔΔsi aaduñdΔ aliΔ siaa duutudaiña Diuusi, dai Δgai soicΔiña mui tumiñsicΔΔ Δjudidíu dai vΛΔscΔrΔ gamamadaiña. ³ Dai Δmo imidagai coi gΔΔsΔco tasai cΔΔga tΔΔ ΔCornelio Δmo Diuusi tΔaanΔicarudΔ ismaacΔΔ vaa siaaco daacatadai Δgai daidΔ itΔΔdai:

—Cornelio —astΔΔdai ΔDiuusi tΔaanΔicarudΔ.

⁴ VaidΔ ΔCornelio mosnΔidi ΔDiuusi tΔaanΔicarudΔ duaadimucai. Dai amaasi tΔcakai daidΔ itΔΔdai:

—¿Tumaasi tΔgito aapi? —astΔΔdai Cornelio.

Amaasi ΔDiuusi tΔaanΔicarudΔ itΔΔdai:

—Diuusi aliΔ baigΔΔlidi gΔmamadaragacΔΔ dai vΔΔsicΔΔ ismaacΔΔ ivueeyi aapi soicΔitai soituutuigami. ⁵ Ootosañi cΔcΔΔli Jopamu vai vaidana Simuñi Piiduru, ⁶ ismaacΔΔ Δmai Simuñi quidiΔrΔ gΔuuliñaca. Δgai Δrvaqueetatadami dai gΔΔ suudagi ugidiana oidaga. ΔPiiduru gΔagidamu istumaasi gΔaagai pΔsiduñiagi —astΔΔdai ΔDiuusi tΔaanΔicarudΔ.

⁷ AidΔsi ii ΔDiuusi tΔaanΔicarudΔ taidΔ ΔCornelio vai gooca gΔpipiooñiga dai Δmo sandaaruru ismaacΔΔ siaa duutudai Diuusi vaidΔ ΔCornelio baigΔΔliditai nΔidiña. ⁸ Dai aagidi vΔΔsi istumaasi tΔΔ Δgai. Dai gooquiΔrΔ ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidΔsi camiaadimitadai Δgai JopΔrΔ dan duucu Δsi tΔsai ΔPiiduru vaaqui daama daida mamada Δgai. ¹⁰ Dai Δgai aliΔ biuugimucatadai dΔmos quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai gΔmaasitu Δgai vuitapi Δmo istumaasi. ¹¹ TΔΔ Δgai isgΔcupioco tΔvaagi dai dΔvΔΔrapi uucami tΔapanΔi Δmo istumaasi Δpa maasi Δmo gΔΔ tua icuusi vΔmaacova siisiodΔ vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiΔrΔ daraitugai naana maasi cΔcΔsi maaco taataracami dai gΔgΔr coocoyi dai ujuurugi ΔpΔ. ¹³ Dai amaasi caΔ Δgai Δmo ñiiooqui ismaacΔΔ itΔΔdai:

—CΔquivañi Piiduru dai cooda dai uga —astΔΔdai ñiiooqui.

¹⁴ TaidΔ ΔPiiduru aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—Chio tΔaanΔdami, tomali Δmo imidagai maitΔrugacami aanΔ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —astΔΔdai ΔPiiduru.

¹⁵ TaidΔ ñiiooqui Δpamu ñiioo daidΔ itΔΔdai:

—Istumaasi Diuusi aagai saidΔ Δrcuaadagai maitΔaagai pΔspocaitiadagi sai maicΔagadu —astΔΔdai ñiiooqui.

¹⁶ Δtua icuusi vaicojo tΔvai daida tΔsai tΔvaagiamu Δpamu. ¹⁷ AidΔsidΔ ΔPiiduru tΔtΔgitoitadai istΔiya Δlidi Δgai ismaacΔΔ gΔmaasitu vuitapi, tai quitaagiña aayi ΔcΔcΔΔli Cornelio ojootosadΔ gatΔcacaimi Δgai siaaco oidaga Simuñi daida aayi. ¹⁸ Dai aΔcai gΔgΔrΔ gatΔcacai sabai ami gΔuuliñacatadai Δmo cΔΔli Simuñi Piiduru tΔΔgiducami. ¹⁹ Dai quiaa tΔtΔgitoitadai ΔPiiduru ΔgiΔrΔ ismaacΔΔ vuitapi gΔmaasitu, taidΔ Diuusi IbΔada itΔΔdai:

—Dañi gagaagiava vaica cacalli. ²⁰ Tavañiñi dai oida dai maivuaama liatugada aananta ootoi —astatadai Diusi Ibada.

²¹ Taid aPiiduru tavai dai ii siaaco guucacatadai cacalli Cornelio ojootosad daida itadai:

—Aanana agai masmaacada gaagai aapima. Matumaasi aagaimi? —astatadai.

²² Taid cacalli aa noragi daida itadai:

—Garbaitacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai aramo cali cali tuigacami dai siaa duutudai Diusi. Dai vasi ajudidiu calgacala naidi dai oigadai. Tai amo Diusi taañicaruda aagidi Cornelio sai gavaidana pasai aapi imana quiidiamu sai agai calcana pastumaasi viaaca isaagidagi —astatadai cacalli.

²³ Taid aPiiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aida tucala Piiduru amadu. Dai siaadiqui iji tai oi aPiiduru dai oi apla amoco vaavoitudadami Jopala oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesareala siaaco nalaracatadai Cornelio amadu muidutai aduñda dai aa ismaacada calga amaducataidagi agai vasi vapai. ²⁵ Aidasi aayi aPiiduru quiiyala tai vuusai Cornelio dai miaadagida agai dai vuidala gatootonacada calquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos aPiiduru calquivatuda daida itadai:

—Calquivañi. Aan aapala rcali galpan duucal —astatadai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi agai Cornelio amadu dai vaa tuucavi dai ami tala mui oodami ismaacada ganampaidacatadai. ²⁸ Amaasi aPiiduru itadai oodami:

—Aapima calga maata isjudidiu vaavoidaragada maitamaacal oigaragai isuurapacadagi ama maa ñioocadami tomali isvapacadagi quiidiala. Damos Diusi giñmaatatuli ansai dagitona aan govaavoidaragai. Dai sioral Diusi calgacala naidi aan maiviaa istuisi gajiaadala vipiaadagi. ²⁹ Cascada mosgiñvaí antai maiñioocacal malcadala ii. Dai maataca iñalidi aan talmasida giñvaí —astatadai aPiiduru.

³⁰ Taid Cornelio aa noragi daida itadai:

—Casi apadui maacova tasal icaduucu lienal coi galasco tasal tanasi giñquiiyala daacatadai aan dai gamamadaitadai maitaugacal, dai tala aan amo cali vai dadadacal yuucusida. ³¹ Vaidal ipiñtatadai: “Cornelio, Diusi cal gamamadaraga dai maata apla istumaasi ivueeyi aapi soicaltal soituuuigami. ³² Ootosañi tudu Jopamu sioral vaidagi aSimuñi Piiduru amai Simuñi quiidiala avauuliñaca. Agai arvaqueetatadami dai gala suudagi ugidiana oidaga. Dai silascada divial agai gaagidamu amo istumaasi iñtatadai cali”, ascail Cornelio. ³³ Cascada otoma ootoi aan masal gagaagana, dai aapi calga dui diviacal. Dai sivi tamal daraaja aatama dai siaa duutudai Diusi dai calca aralidi añiooqui ismaacada galrootosi Diusi aapical —astatadai Cornelio.

³⁴ Amaasi gaagacal ñioo aPiiduru daida itadai:

—Sivi camaata naidi aan isDiusi maivaamioma calgacala naidi amoco, agai vascatai amadugan duucal naidi. ³⁵ Diusi alial calgacala naidi tomastuma oodami ismaacada siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diusi ootosi amo ñiooqui ajudidiu Suusi Cristocada sai calgacala oidacana Diusi vuitapi dai oodami vuitapi daida Suusi Cristo arbaitacaacamigada vasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapima calga maata istumaasi apadui judidiu davalragadala, aidasi casi gaaagidi aVuaana Diusi ñiooquidai dai casi gavapaconacal vasi gomaasi Galileeaiñdala galaaga. ³⁸ Dai calga maata aapima apla isducatai maa Diusi aSuusi ismaacada Nasareetala oidacatadai guvucadada Diusi Ibada, dai isducatai aimaraital calga ivuaadana agai dai duduaaidiña vascatai ismaacada soimaa taatacana Diaavora talaañicarudacada. Diusi Ibada amadu daacatadai aSuusi cascada pomaasi ivuaadana agai. ³⁹ Dai aatama arnailjadami vasi istumaasi ivuaadana aSuusi silasi Judeea davalrialal calasi Jerusaleenala apla matal gooquiala curusiaba siisa dai muua. ⁴⁰ Damos Diusi bo vaica tasaical duaacal apamu, dai galmaa oigaragai talstagiagi. ⁴¹ Damos maisiu vasi oodami maa

Λgai oigaragai istΛgiagi mosΛca aatΛmΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu ΛΛquioma abiaadΛΓΛ tΛsaidΛ ΛrnΛijadamicana dai aatΛmΛ ΛΛmadu gauu dai gaii caduaacacai Λgai coidadΛ saagidaiñdΛΓΛ. ⁴² Dai Λgai gArtΛjai tΛsai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquidΛ dai aagidana ΛpΛ tΛstumaasi nΛidiña dai tΛstumaa caΛcana sai Diuusi aagidi ΛSuusi sai Λgai nΛidana ΛcoidadΛ dai ΛduduaacΛdΛ ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁴³ ΛΛquioma abiaadΛΓΛ aagai vΛΛsi ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛSuusi dai pocaiti sai sioorΛ vaavoitudagi isΛSuusi ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami Diuusi oigΛlda agai vΛΛsi soimaascamigadΛ.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai ΛPiiduru, tai divia Diuusi IbΛadΛ dai ΛΛmadu daaca agai vΛΛscatai ismaacΛdΛ caΛ istumaasi aagaitadai ΛPiiduru. ⁴⁵ TaidΛ Λjudidíu vaavoitudadami ismaacΛdΛ oiditadai ΛPiiduru camaitΛΛ isducatai gAntΛtΛgituagi nΛiditai isDiuusi IbΛadΛ divia dai ΛΛmadu daaca agai ΛpΛ Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. ⁴⁶ Dai caΛ Λgai isnaana maasi ñiooqui ñioocai Λgai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛi:

—¿Baigas potΛΛna aapimΛ isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canΛidi aapimΛ isdivia Diuusi IbΛadΛ vΛΛscatai ΛΛmadu poduucai isduucai divia aatΛmΛ gΛrΛΛmadu? —ascaiti ΛPiiduru.

⁴⁸ Amaasi tΛjai ΛPiiduru Λoodami sai gΛnvapacónana isduucai gatΛjai Suusi Cristo. Dai gooquiΛΓΛ Λgai goguaama oi ΛPiiduru sai anaasi viΛΛna chiΛΛqui tasai.

11

¹ Amaasi Λojootosicami ΛΛmadu Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ JudeeΛΓΛ daraajatadai maí isΛgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu vaavoitu Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛ. ² Dai aidasi Λpamu ii ΛPiiduru Jerusaleenamu vaidΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ Λrvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuiPasi diviji ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai ΛΛmadu gauu? —astΛtΛdai Λjudidíu vaavoitudadami ΛPiiduru.

⁴ TaidΛ ΛPiiduru aagidi vΛΛsi isducatai ΛpΛdui daidΛ itΛtΛdai:

⁵ —AanΛ JopΛΓΛ daacatadai, dai aidasi gamamadaitadai aanΛ tΛΛ aanΛ Λmo istumaasi Λpa maasi Λmo gΛΛ tua icuusi, vai tΛvaagiaiñdΛrΛ tΛaapanΛi dai aajΛi mΛΛca siaaco daacatadai aanΛ dai vΛΛ maacova siisisodΛ vuupuli Λtua icuusi. ⁶ Dai aidasi cΛΛga nΛnΛidi aanΛ astumaasi oidaga Λraana, vai ami daraajatadai cΛcΛisi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi ΛpΛ. ⁷ Dai caΛ aanΛ Λmo ñiooqui vaidΛ ipiñtΛtΛdai: “CΛquivañi Piiduru dai cooda dai uga”. ⁸ DΛmos aanΛ itΛtΛdai: “Chio tΛaanΛdami tomali Λmo imidagai anmaivapasai aanΛ giñtΛñiΛrΛ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi”, antΛtΛdai aanΛ. ⁹ Tai amaasi Λñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ Λpamu giññiooqui daidΛ ipiñtΛtΛdai: “Istumaasi Diuusi aagai saidΛ Λrcuaadagai maitΛaagai pΛspocaitiadagi sai maicΛΛgadΛ”, caiti Λñiooqui. ¹⁰ TaidΛ Λtua icuusi vaicooyo tΛvai dai Λpamu tΛsai tΛvaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaqui daama daacatadai aanΛ tai ami dada vaica cΛcΛΛli daidΛ giñgaagaimi Λgai Λrojootosicami SesareeaiñdΛrΛ. ¹² TaidΛ Diuusi IbΛadΛ giñaaagidi ansai oidana maivuaam iñΛiatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoí ΛpΛ dai vΛΛscatai aatΛmΛ vaapa Λmo cΛΛli quidiΛrΛ, ¹³ ismaacΛdΛ gΛraagidi isducatai tΛΛ Λgai Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sai cΛΛca daidΛ itΛtΛdai: “Ootosaño cΛcΛΛli Jopamu vai mΛΛ vaidana Simuño Piiduru. ¹⁴ SiΛgai gΛaagidamu isducatai cΛΛgacΛrΛ vuusia aapi ΛΛmadu vΛΛsi gΛaaduñi”, astΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ. ¹⁵ Dai aidasi giñaaagacai ñiooqui aanΛ divia Diuusi IbΛadΛ vΛΛscatai Λgai ΛΛmadu poduucai isducatai divia aatΛmΛ gΛrΛΛmadu tuucamidΛrΛ. ¹⁶ Amaasi antai tΛgito aanΛ iscaiti gArtΛaanΛdami: “Vaavuava sidΛ ΛVuaana suudagicΛdΛ gavapacoi dΛmos vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbΛadΛcΛdΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca agai”.

17 IsDiuusi maa λgai λλpλ istumaasi gλrmaa aatλmλ ismaacλdλ vaavoitu Suusi Cristo ζnoora aanλ sivuidλrλ ñioocaiña Diuusi? —astλtλdai λPiiduru.

18 Aidλsi caλ imaasi λvaavoitudadami ismaacλdλ Jerusaleenλrλ daraajatadai camaiñiñio λPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daidλ icaiti:

—Iscapovλdui di isDiuusi maa oigaragai ismaacλdλ maitλrjudidíu λλpλ isλma duucaí gλntλtλgituagi λgai dai poduucái vλλscatλ oidacagi Diuusi λλmadu —ascaiti λjudidíu.

19 Aidλsi muua λoodami λTiivañi, gλnaagacai soi vuimi λλpλ λga vaavoitudadami, tai λλmoco dλgavunu voopoi asta Penisirλ uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquiiλrλ uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquidλ mosλca λjudidíu dai aa oodami gia chio.

20 Dλmos ami Antioquiiλrλ dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdλrλ dai Sireñiaiñdλrλ dai aagidi λoodami dai ismaacλdλ maitλrjudidíu λλpλ isSuusi Cristo arcλλgacλrλ vuviadami.

21 Diuusi Ibλadλ λλmadu daacatadai λvaavoitudadami dai poduucái muidutai λga dagito gλnλλqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo arcλλgacλrλ vuviadami.

22 Dai aidλsi maí λvaavoitudadami Jerusaleenλrλ imaasi ootoi λBernabé asta Antioquiiλrλ uucami. 23 Dai aλcái Bernabé tλλ isducatai Diuusi aliλ cλλgacλrλ naíditadai λvaavoitudadami dai aliλ baigλλli, dai maa ñiooqui daidλ itλtλdai sai vλλsi gλnbλdacλdλ apiavaavoitudaiña Diuusi. 24 Bernabé λrλmo cλλli cλλ tuigacami dai vλλsi gλibλdacλdλ vaavoitudaiña λgai vai Diuusi Ibλadλ λλmadu daacatadai dai poduucái muidutai vaavoituli λgai Diuusi ñiooquidλ.

25 Dai gooquiλrλ ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga agai λSaulo, dai tλλgacai vaidacai Antioquiiamu. 26 Dai anaasi daraaja λgai λvaavoitudadami λλmadu λmo uumigi suudacami dai gamamaatλtuldi Diuusi ñiooquidλ. Antioquiiλrλ λgai siaaco λpλga gλaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

27 Aidλ tuigaco iji λλmoco Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ Jerusaleenaiñdλrλ Antioquiiamu. 28 Tai λmoco Agavo tλλgiducami cλquiva λvaavoitudadami saagida daidλ itλtλdai sai imia agai λmo gλλ biuugigai vλλsi oidigi daama. Gomaasi maatλcatadai λgai aagiditai Diuusi Ibλadλ, tai sλλlicλdλ povλdui aidλsidλ λrbaitλcλaacamicatadai λClaudio.

29 Taidλ λvaavoitudadami Antioquiiλrλ gλnaagi dai ootosda agai soiñi λga vaavoitudadami Judeeλrλ, dai ampagi vλλscatai siλλjasi istui. 30 Dai ootosi λtλtλaanλdamigadλ λvaavoitudadami Judeeλrλ Bernabécλdλ dai Saulocλdλ.

12

1 Aidλ tuigaco λraí Eroodλsi gλagacai soi vuaadatadai λvaavoitudadami. 2 Dai gatλjai muaragai λJacovo Vuaana siλλgidλ λmo mastaicλdλ. 3 Dai aidλsi tλλ λgai isaliλ baigλnλλli λjudidíu pomaasi iduucái λgai maisapicami bλi λλpλ λPiiduru. Gomaasi λpλdui siaa duudagarλ istuigaco tλtλgitoiña λjudidíu aidλsi Diuusi cλλgacλrλ vuvaitu Ejiipituaiñdλrλ. 4 Aidλsi cabλi λgai λPiiduru maisacariλrλ cuu siaacoga sλλlicλdλ cλλga nuucadicatadai maamacova λmapai ajioopaitadai λsandaaru maacovapλrλ dai nuucada λmaamaisapicλdλ. Cadaivunucaí λsíaa duudagai λEroodλsi vuusaida λlidadai λPiiduru maisacaruaiñdλrλ dai vλλsi λoodami vuitapi gatλaañia agaitadai muaragai. 5 Vaidλ λPiiduru maisapicatadai dai cλλga nuucadicatadai. Vaidλ λvaavoitudadami sλλlicλdλ gamamadaitadai λgai vλλtarλ.

6 Aidλsi vuusaida agaitadai λEroodλsi λPiiduru λoodami vuitapi aidλ tacavioma tucara coosocatadai λPiiduru vai aipadλrλ guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidλ λPiiduru vulicatadai gooca cadeenacλdλ λvλgoocai sandaaruaiñdλrλ, dai aa sandaaru

quiidigamadara guacacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi taañicaruda Piiduru vuitapi dai vasi maasiuli maisacarui daida Diuusi taañicaruda taata Piiduru maapiadara dai nantu daida itadai:

—Otoma ivañigi —astadai.

Tai otoma uupai acadeena ismaacada acad vulicatadai Piiduru noonovid. ⁸ Taida Diuusi taañicaruda itadai:

—Gaisatudañi ggivuura dai gaada gsusuusaca —astadai.

Dai aidasi capodui Piiduru taida itadai Diuusi taañicaruda:

—Gatuiñi gsuaa daida ñoida —astadai.

⁹ Amaasi vuusai Diuusi taañicaruda vaid Piiduru oidi maimaatatai siarvaavoi ischio ara agai ismaacada ivuididi Diuusi taañicaruda. Baiyoma taaqui liditadai agai. ¹⁰ Damos dgavusai agai siaaco guacacatadai tuucamidara nuucadacami dai gooquira siaaco guacacatadai ga nuucadacami dai aidasi aayi agai siaaco caa amo ga vaiñomi cuuparagai caayamacoga cacada cuuparagai agi gacupioo, tai vuvaja agai dai mapai iji laachi dai amaasi agi viaa Diuusi taañicaruda Piiduru. ¹¹ Amaasi Piiduru mai siarvaavoi daida itai:

—Sivi gia camai ana siarvaavoi isotoi Diuusi gataañicaru sai cacagara givnuusaidana Eroodasi maisacarduaiñara dai vasi soimaascamiaiñara ismaacada iduñia agaitadai judidiu anaada —ascati Piiduru.

¹² Amaasi quiaa povalliditadai agai dai ii Maria quiidiamu dada Vuana Marcusi. Vai ami mui ganmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai Piiduru vatar. ¹³ Dai aidasi aayi Piiduru soosoi cuuparagai caayamadara cacada tai vuusai amo ali taji Rooda tagiducami dai nida agai soora agai. ¹⁴ Dai maatacai Piiduru ñiooquida maicupioqui baigaldacai baiyoma apamu tuucavi mala dai aagida agai ga sai quitaagiña caa Piiduru. ¹⁵ Amaasi agai itadai:

—Vuiirutupati qui aapi —astadai.

Damos ali taji apiaaagidi saida arvaavoi. Amaasi agai icaiti:

—Siaadara arPiidurucana goovai, ibada lien goovai —ascati.

¹⁶ Vaida Piiduru apiasooñiditadai amaasi cupioo agai dai tagacai sida arPiiduru alia duduaadimu. ¹⁷ Damos Piiduru ganovicada aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñara daida itadai agai oodami:

—Aagidavurai imaasi Jacovo dai ga vaavoitudadami ara —astadai.

Dai amaasi ii abiaadara sibacoga.

¹⁸ Dai camaasica sandaaru camaita isducatai gantatagituagi maimaatatai siadi Piiduru. ¹⁹ Amaasi Eroodasi taji sandaaru sai gaagana Piiduru dai aidasi camaita agai taida Eroodasi vapai sandaaru ismaacada nuucadacatadai amaamaisapicada dai cacai istuma dui dai gooquira gatjai coodaragai. Dai gooquira ii Eroodasi Judeeaiñara dai Sesareara oidaca agai.

²⁰ Eroodasi vui baamucata dai Tiiora oidacami, amaasi agai ganaagi dai vaan guuquiva agai Eroodasi vudara, damos araga aa namqui agai tumiñicada amo sonara caacamigada Eroodasi sai aagidana agai Eroodasi sai camaibaamucana vui, agai cucuuspiña cuaadagai Eroodasi dvlaragadañara cascada ipaliditadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taida Eroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi isma tasara iimia agai. Daida Eroodasi aid tasara gai cacagaducadioma gyuucusi dai ra daicardura daiva. Dai sida tvlapi aatagi. ²² Taida oodami ganaagacai ijiña daida icaiti:

—Idi ismaacada ñioocai maitavaramo cali, amo diuusiava —ascati oodami.

²³ Damos aidasi quiaa iñacaitadai agai tai divia amo Diuusi taañicaruda dai cocotuli Eroodasi maisia duutudacai agai Diuusi cascada vatopadagai agai dai muu.

²⁴ Muiyapara gaaagidi vaavoitudadami Diuusi ñiooquida dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aidasi Bernabé madu Saulo canaato ganaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñdara Antioquiiamu dai vaidaticatadai lara Vuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiiara vaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai aa armamaatutuldiamicatadai. Agai Bernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireeñiara oidacami, dai Manameena ismaacada madu gala Eroodasi ismaacada arcaigi Galileeara, dai Saulo. ² Dai amo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taida Diuusi Ibadai itadai:

—Acovai avar giñvuisaitulda Bernabé madu Saulo vaid iduuna goovai aa duiñdagai ismaacada viaa ana goovai vatar —ascaiti Diuusi Ibadai.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai daama darai gannoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquiiara Diuusi Ibadai ootoi Bernabé madu Saulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliiamu agai aramo mapacara sicolimadicami gala suudagi. ⁵ Amaasi acai davarai ugidiana siaaco Salamiña tagidu, agai ganaagacai mamaatutuldi oodami Diuusi ñiooquida judidú quiquiuupaigadana, vaid Vuaana lara oiditadai amo pioñi duucai. ⁶ Dai vasi aipacoga iji agai davariiara siaaco sicolimadi suudagi dai aayi mapacara siaaco Pafosi tagidu dai ami tala amo judidú Barsuusi tagiducami dai agai aramo caddaracami. Dai agai mosyaatagidiña oodami dai pocaitiña saida aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daidi caddaracada madu daacatadai caigi Serjio Paulo, ismaacada aramo cali saitudugami gatagitoidagara. Daidi caigi ootosi ñiooqui Bernabé madu Saulo sai iimana quidiimu calca liditadai agai Diuusi ñiooquida cascada. ⁸ Amaasi caddaracada Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé madu Saulo daida liditai caigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi Saulo masmaacada Paavora aagaiña lara Diuusi Ibadai madu daacatadai agai, vai agai gatagito naniidi caddaracada ¹⁰ daida itadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatcami vasi gocagaducada. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagagamu simainijadamu aapi tomali tasai cuudagida —astadai Saulo.

Mospotai agai taida caddaracada mainanava mostuca oidigi agai vatar, dai gagaiña agai siora bala aimardagi noviaiñdara mainaadana agai cascada. ¹² Aidasi tala caigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquida maitatagaitadai agai silaldagi calcatai istumaasi gamamaatutuldi calcali.

¹³ Amaasi Paavora madu aaduñda tatasai amo vaarcuara Pafosiara dai iji Perji-
amu, Panfilia davariiara, taida Vuaana anaasi viaa gaaduñi dai aagai Jerusaleenamu.

¹⁴ Tai gooquiiara agai iji Perjaiñdara Antioquiiamu Pisidia davariiara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidú quiuupaigadara dai ami daraiva. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru gasallicamiga dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada taida baitaguucacami quiuupaigadara judidú ootosi ñiooqui adadidacami ami quiuupiiara masaidi itadana:

—Garaaduñi masmaquia liada aapim gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva Paavora dai ganovicada aagidi sai dodoligicana daida itadai:

—Giñcalcavurai aapim judidú dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi.

¹⁷ Diuusigada judidú covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacatadai agai malcadsara oidacami duucai dai gooquiiara vuvaitu agai

ami dAVAAriaiñdARA gAguvucadacADA. 18 Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai Agai tomasi soimaasi ivuaadana Agai Diuusi VAAACARA maioojogi. 19 Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacADA CanaanARA oidacatadai dai maa ADAAARAi gAAARqui aaduñicarú. 20 Dai gooquiARA maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami gAAaduñicarú asta aidA uucami sioidacatadai ADiuusi ñiooquituldiadamigada Samuéli. 21 Tai aidA uumiARA gAAaduñicarú gataí sai Diuusi daasagi Amoco saidA ARAÍcana dai tAAanaiña Agai, dai sai camaitAAanaiña Adudunucami. Tai Diuusi daí ASaul saidA ARAÍcana dai gataanaiña goo coobai uumigi Agai ARSisi marada Benjamín cajiudadA. 22 Dai gooquiARA Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitatAAanaiña dai maa ASAAlicami ADavi dai Agai gataanaiña daidA icaiti Diuusi: “Baigiñliditai ñidi aanA goDavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipAlidi aanA”, ascaiti Diuusi. 23 Dai Suusi ARcajiudadA Agai vaa Davicarú, ASuusi ismaacADA Acovai vuusaitu Diuusi sai cAAgacARA vuvaidana AJudidú poduucái isducatai bai dui Agai ñiooqui gAAaduñicarú AAmadu. 24 Dai aidAsi maiquiaa divia ASuusi, AVuaana aagidi VAAasi judidú dai potAtAdai sai gAAagai isvapacoñicagi dai Ama duucái gAntAtAgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. 25 Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia Agai AVuaana Agai itAtAdai Aoodami: “AanAan maitARAgai mASmaacADA aapimA tAtAgitói, giñgooquiARA divia Agai Ama ismaacADA aanA tomali maiviaa SAAllicami isuupasdagi susuusacadA gígíaragada”, astAtAdai AVuaana.

26 AapimA giñaaduñi Avraañicarú cajiudadA AAmadu aapimA mASmaacADA siaa duutudai Diuusi, aapimA gANVAAARAVA idi ñiooqui cAAgacARA vuvaidaragai. 27 IsmaacADA JerusaleenARA oidacatadai AAmadu dudunucamigada maimaatAcataidai sioora ARSuusi. Dai tomali maimaata caAcana Añiooqui ismaacADA gAAagaiña quiquiupiana VAAACARA íbAstaragai tAsARA oojai ismaacADA ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada, dai poduucái aidAsi gatAjai Adudunucamigada AJerusaleenARA oidacami muaragai ASuusi poduucái ApAdui isducatai aagaitadai AAquidA Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. 28 Tomasi maitAA Agai tomali Amo istumaasi soimaascami ASuusi vui, VAAACARA aagidi Agai APilaato sai gataanana muaragai. 29 Dai aidAsi casi idui Agai VAAasi isducatai ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagítai ASuusi, tAvañi Agai curusaiñdARA dai yaasa. 30 DAMos Diuusi duaacali coidada saagidaiñdARA. 31 DaidA ASuusi caduaacacai mui tasai gAmamasdiña vuitapi Agai ismaacADA oidatucuiña GalileeaiñdARA Jerusaleenamu, dai sivi Agai vaa maimaatARDamigada aagidi Aoodami istumaasi ivuaadana dai maimaatAtuldiña ASuusi.

32 Dai poduucái AAPA aatAMA gANAagidi ACAAgaducADA ñiooqui ismaacADA aagidi Diuusi gAAARqui aaduñicarú. 33 Dai aatAMA ARcajiudadA Agai. Dai aidAsi Diuusi duaacali ASuusi aidA casi idui Agai aatAMA gANVAAARAVA ismaacADA aagidi Agai gAAARqui aaduñicarú poduucái isducatai oojisi Salmosi goocARA siaaco icaiti: “AapiapA ARgiñmara dai sivi vaama CAi aanA VAAasi oodami vuitapi vai maatacana isaapi ARgiñmara”, ascaiti Diuusi. 34 Diuusi aagidi ASuusi sai duaacalda Agai coidada saagidaiñdARA sai maiduvana tuucugada, daidA icaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada: “GANmaaquimu aanA Aistumaasi cAAgaducADA ismaacADA aagidi aanA Davicarú”, ascaiti. 35 CascADA poduucái aagai Cristo Amai SalmosiARA: “Maidagitomu aapi isduvagi tuucugada gApiooñiga ismaacADA alia oigAdai aapi”. 36 ADavicarú gia soi ismaacADA oidacatadai aidAsi oidacatadai Agai, poduucái isducatai tAjai Diuusi, dai gooquiARA muucucái Agai taidA libAdA ii mAAca siaaco daraajatadai AAaduñdAcardu DAMos tuucugada gia duva. 37 DAMos Agai ismaacADA duaacali Diuusi Agai gia maiduva tuucugada. 38 Giñaaduñi aapimA gAAagai ismaatAcagi isSuusi CristocADA ismaacADA muu curusiaba AgaicADA Diuusi oigAldi VAAasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. 39 AgaicADA Agai vai Diuusi oigAldi soimaascamigada sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo ARcAAgacARA vuviadami. Moseesacaru SAAllicamigadARA maitiipucataidai oigAldaragai. 40 GANnuucadacavurai aapimA, vai maipoduucái APADuuna aapimAcADA isducatai ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada

aidasidΛ icaiti:

⁴¹ Dañi aapimΛ parunadami, gΛntΛgitovΛr nΛijada ugitivurai.

AanΛanΛ ΛrDiuusi daidΛ iduunimu aanΛ mui naana maasi gΛgΛrducami quiaa oidacatai aapimΛ.

Dai maitΛΛgimu aapimΛ istΛiyagi dai vΛΛscΛrΛ maivaavoitudamu tomamasi gΛnaagidi.

Ascaiti ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —astΛtdai ΔPaavora Λoodami quiuupiΛrΛ.

⁴² Dai aidasi vuvaja ΔPaavora ΛΛmadu ΛaduñdΛ judidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ, tai Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aagidi sai ΛgΛmai ibΛstaragai tasΛrΛ aagidana Paavora Λpamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai Λmpaidaragai quiuupiΛrΛ tai muidutai judidíu ΛΛmadu aa ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dΛmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadΛ oí ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé, vai Λgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai gΛaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi aliΛ oigΛdai.

⁴⁴ Dai ΛgΛmai ΛcaldiΛrΛ ibΛstaragai tasΛrΛ baitoma vΛΛsi AntioquiiΛrΛ oidacami gΛnΛmpagi dai caΛca agai Diuusi ñiooquidΛ. ⁴⁵ DΛmos aidasi tΛΛ Λjudidíu isgΛnΛmpagi mosΛΛqui oodami aliΛ Λgacoi dai vui ñiooquimi Λgai ΔPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiñio daidΛ itΛtdai:

—Aliasi gΛaagaitadai isgΛnaagida aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛga aapimΛ ismaacΛdΛ Λrjudidíu, dΛmos aapimΛ sivi caΛmapiadΛrΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ camaiviaa aapimΛ sΛΛlicami isvΛΛscΛrΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu, sivi iimimu aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. ⁴⁷ Λgi poduucai gΛrtΛjai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ ΛpΛrtΛtdai:

AanΛant gΛnootoi Λmo cuudagi duucai Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu

Mai mamaatΛtulda isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquia Λgai vΛΛscatai

Asta oidigi ugidiΛrioma oidacami vΛΛsi.

AstΛtdai gΛrtΛaanΛdamiga —astΛtdai ΔPaavora.

⁴⁸ Dai aidasi caΛ imaasi Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aliΛ baigΛnΛli daidΛ icaitimi sai Diuusi ñiooquidΛ aliΛ cΛΛgadu, dai vΛΛscatai vaavoitu ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu sai vΛΛscΛrΛ oidacana Λgai ΛΛmadu. ⁴⁹ Dai poduucai vΛΛsi Λgai dΛvΛΛriΛrΛ gΛaa Diuusi ñiooquidΛ. ⁵⁰ DΛmos Λjudidíu aataga ΛΛmadu Λmo ooqui ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai Λjudidíu vaavoidaragadΛ dai vΛΛsi Λoodami siaa duutudaiña Λgai dai aataga ΛpΛ ΛcΛcΛli ΛΛmadu ismaacΛdΛ tΛaanΛi ami AntioquiiΛrΛ. Λjudidíu aapΛnaquidi sai soimaasi taatΛuldana Λgai ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadΛrΛ. ⁵¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé gigigi dΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ sai maatΛcana Λoodami ismaacΛdΛ adaji ismaicΛΛga idui Λgi poduucai gΛnviidacatadai Λgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² DΛmos Λvaavoitudadami AntioquiiΛrΛ aliΛ baigΛnΛliditai vii ΛΛmadu daacatai Diuusi IbΛadΛ.

14

¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadΛrΛ IconiΛrΛ, dai aliΛ cΛΛga ñiñio Λgai tai muidutai vaavoitu vΛΛsi mosΛmaduga mΛΛsi judidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. ² DΛmos Λjudidíu ismaacΛdΛ maivaavoitu soimaasi aapΛnaquidi Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai soimaasi tΛgitoituldiña vui Λvaavoitudadami. ³ CascΛdΛ ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé anaasi vii bai tΛvΛpi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña Λgai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saidΛ ivuaadana mui naana maasi gΛgΛrducami. Dai poduucai Diuusi tΛtgidi Λoodami siΛrvaavoi ismaacΛdΛ aagidi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida Λlidi. ⁴ DΛmos IconiΛrΛ oidacami aipaco gΛnvupui vΛΛtΛcatadai. Λmoco vuidΛrΛ vΛΛtΛcatadai Λjudidíu dai cΛΛga ñioocaiña Λojootosicami vΛΛtarΛ vai aa vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Λojootosicami dai cΛΛga ñioocaiña Λjudidíu vΛΛtarΛ. ⁵ Amaasi Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ

maitarjudidíu vllascatai ismaacada vuidara vllatcatadai lojootosicami glnaagi lmadu lbaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicada. ⁶ Damos aidasi maí lPaavora lmadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia dlvllarilara, dai vllasi sicolu ⁷ siaaco glaagaiña lpara isSuusi Cristo arcallagacara vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo calli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai cacatadai istumaasi aagai lPaavora. Amaasi lPaavora gatagito tll isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi glagara itatadai:

—Salli calquiva —astatadai lPaavora.

Taida acalli tlcavi tuali tuudai dai calquiva dai glaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi tll loodami ismaacada idui lPaavora iñiquimi glnñiooquicada daida icaitimi:

—Didiuusi lpa maasi cacalli titlapapai aatama garsaagida —ascaiti loodami.

¹² Daida icaiti saida lBernabé rdiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida lPaavora lrdiuusi ismaacada Mercurio aagaiña agai. lPaavora ñiooquiditadai loodami cascada Mercurio tlati agai. ¹³ Taida lUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacara Listirara cacatadai quiupaigada, agai vuaa tuturu lmadu yoosigai dai agai lmadu loodami cooda agaitadai ttuturu lPaavora lmadu Bernabé vllatarai dai poduucai siaa dutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami lPaavora lmadu Bernabé maí gomaasi, saasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai nldiña loodami ismaitarcalagai issiaa duutuadagi loodami didiuusi duucal, dai vaapa agai loodami saagida dai iñiquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cacalli, tuimasi povueeyi? Aatama arcacalli lpara glapan duucal, dai cascada dada aatama dai glnaagida ragai sai glaagai msdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai glaagai msvaavoitudagi lDiuusi ismaacada duaaca agai ismaacada idui tvaagi lmadu dlvllarai lmadu gll suudagi dai vllasi istumaasi oidaga.

¹⁶ Llaquioma Diuusi dagito loodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vllascara tatagidiña agai siora listumaasi cacallgaducamicada ismaacada ivuaadana agai loidacami vllatarai, agai garootosdi duuqui dai calga garmacai cuaadagai dai tstuucada vagiam arliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vllasi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscoodagi agai ttuturu ismaacadacada siaa duutuda agaitadai agai lPaavora lmadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lmmoco judidíu Antioquiiñdara dai Iconiaindara dai avanaqui loodami dai maicacarai lPaavora. Dai aidasi poliditadai agai iscamuaa tvaimacai mllacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami glampagi lPaavora sicoli tai agai vañi dai ii lparamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadara agai lmadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai siora arcallagacara vuviadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lparamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baialliatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida itatadaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucal istuidacal iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi lmmoco tlataanadami lvaavoitudadami vllatarai dai aidasi darasaiña agai maitaugacal gadaanaiña Diuusi dai potatadaiña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilarai iji dai Pisidia dlvllariamu salli dgavusai dai aayi Panfilia dlvllarilarai. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijilarai, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami tlatasai amo vaarcularai dai iji Antioquiiamu Siria dlvllarilarai, siaadara vuvaaja agai aidasi iji

taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdadara vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi lagi Antioquiiara lmpagi vlassi vaavoitudadami dai aagidi vlassi istumaa dui Diuusi lagi adada aidasi gamamaatutludidadi lagi Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida lagi Diuusi ñiooquida lagi ismaacada maitarjudidú dai isducatai lagi vaavoitu larpa. ²⁸ Daida lPaavora lamadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami lamadu lavapi.

15

¹ Aida tuigaco lamoco cacalli ismaacada iji Judeeaiñdara Antioquiiamu aagidimi lvaavoitudadami sai sioora cllagacara vuvaaquia liada sai glaagaitadai isiquitlaga gantuucuga poduucai isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida lPaavora lamadu Bernabé alia ñiño acacalli lamadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña, maitaita covai vuvaitu Paavora lamadu Bernabé dai aa sai iimana Jerusaleenamú dai mala bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai lbaitlguucacamigada lvaavoitudadami lamadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiiara lagi dai ootoi, dai voyiamu iimaitai Penisia sai Samaalia dadalvariamu salli dagavusai lagi dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai lagi ismaacada maitarjudidú dagito ganalqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vlassatai lvaavoitudadami alia baiganalli caacai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi lPaavora lamadu Bernabé Jerusaleenara taida lvaavoitudadami lamadu lojootosicami lamadu lbaitlguucacami baiganaliaracada miaadagi, daida lPaavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai lagi.

⁵ Damos lamoco lfariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Glaagiava isiquitlaga tuutucugada vlassatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidú dai glaagai istlaañiagi vai lagi diña vlassi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti lfariseo.

⁶ Tai ganlmpagi lojootosicami lamadu lbaitlguucacami dai bai duña agai lñiooqui.

⁷ Dai catlavapi gaaataga lagi tai calquiva lPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi cllaga maata aapima sai bai lqui Diuusi covai giñvuisaitu aana aapima gansaagidaiñdara ansai aagidana aana lagi ismaacada maitarjudidú Diuusi ñiooquida sai lagi vaavoitudana larpa. ⁸ Dai Diuusi maata vlassatai iibada dai ootoi galbadaga sai lamadu daacana lagi ismaacada maitarjudidú larpa poduucai isduucai garootosi lagi aatama vlassatai dai poduucai Diuusi gartlagi isoigadai lagi larpa. ⁹ Diuusi mosamadugan duucai garnlidi aatama lamadu lagi ismaacada maitarjudidú cascada oigaldi lagi soimaascamigada larpa vaavoitudacai lagi. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacada idui Diuusi, dai tuimasi poduucai taana aapima lagi istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganalagidagi tomali garalqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucai. Aatama vaavoitudai isDiuusi cllagacara garvuvaitu dai cllagacara garnlidi dai Suusi garoigadai lpan duucai lagi —astatadai lPiiduru.

¹² Tai vlassatai lga mosdodoli vii, vaidal Paavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui lagi Diuusi guvucadadacada lagi ismaacada maitarjudidú saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo lPaavora lamadu Bernabé taida lJacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcalcavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru silalquida abiaadara cllagacara nlidi Diuusi lagi ismaacada maitarjudidú dai covai vuvaitu lamoco lagi saagidaiñdara sai sia duutudaiña Diuusi daida larmaamaradacana. ¹⁵ Bai lqui poduucai ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada cascada glaagaitadai silpaduñiagi calcavurai aapima isducatai ooja lmaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

Llarga naana maasi dagavuña agai dai gooquiiara lpamu divimu aana judidú saagida. Lagi lrismaacada lqui abiaadara covai vuvaitu aana.

Dai gooquiara mui uumigicada camaitiñsaa duutudaiña agai cascada aagidamu aana sai apamu giñsaa duutudaiña poduucai isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aana dai aagidamu sai giñlagidiña.

Poduucai iduñimu aana vai vansi oodami ismaacada maitarjudidíu giñtagitoiña daida argiñmaamaracana dai giñlagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacada garmatatuli vansi idi istumaasi aiqui abiaadara. Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascada aana pocaiti maitaagai issoi vuaadagi ismaacada maitarjudidíu. Agai cadagito aiquidagavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Moscaasi gaagai tasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada siascada coiyagi, dai tomali maicuaadana arada. ²¹ Aiqui abiaadara aipacoga oidaga siora gamamaatuldí Moseesacaru sallicamigada vascara ibstaragai tasara judidíu quiquiuupaigadara gaagaiña gomaasi —astatadai Jacovo.

²² Amaasi oootosicami amadu abaitaguucacami amadu vascatai vaavoitudadami apallali iscovai vuvaidagi amoco agi gansaagidaiñdara dai ootosagi Antioquiamu amadu Paavora dai Bernabé. Dai co vuusaitu Uudasi masmaacada Barsavasi aagaiña ara, dai co vuusaitu Siilasi ara agai abaitacaaacamigada vaavoitudadami. ²³ Dai gaicada ootoi amo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama oootosicami amadu abaitaguucacami amadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldi aapima garaaduñi ismaacada maitarjudidíu ismaacada Antioquiara oidaga dai Siria dai Silisia davalariara oidaga. ²⁴ Maí aatama sai amo oodami iji tabiaadara ismaacada aatama maiotoi. Dai agai gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatadai sai gaagai masiquitlagi gantuutucuga dai agidagi Moseesacaru sallicamigada. ²⁵ Cascada cagadu ali aatama isaco vuvaidagi amoco aatama garsaagidaiñdara sai maca gannidana aapima amadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajioopaiña masiaaco cooda agaiña gamamaatuldítai goovai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi amadu Siilasi vai agi goovai ganaagidana vansi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibaada tastuma duñiagi. Aatama garvatar ara cagadu cascada maitantaanai aatama mui naana maasi, moscaasi chilaqui istumaasi ismaacada gaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi arada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada siascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Maslagiadagi vansi idi istumaasi aidai gia cacaga ivueeyi aapima. Gartlagadamu”, ascaiti abaitacaaacamigada.

³⁰ Matai ootoidai tai iji vamaacova Antioquiamu. Dai ami apagi vansi vaavoitudadami dai maa aoojai. ³¹ Taidai vaavoitudadami alia baigallali nidacai aoojai. ³² Uudasi amadu Siilasi arDiuusi ñiñiooquituldiadamigada dai baialliatu vaavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma vaavoitu. ³³ Bai tavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taidai vaavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avar viaatulda Jerusalemara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatadai. ³⁴ Damos Siilasi ipali isviiagi. ³⁵ Daidai Paavora amadu Bernabé ara anaasi vii Antioquiara. Dai muidutai aa amadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tavapicada Paavora potatadai Bernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia aliditadai avuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oí aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaiañdara aa glai dai camaisoicaña cascada Paavora maitipaliditadai isvaidaquiyagi. ³⁹ Dai alia cavaami ñiño dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taida Paavora vaidacai Siilasi. Taida vaavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudaimi vaavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Siilasi Derviarai aayi dai Listirara. Dai ami taa amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judiu daida arvaavoitudadami larra daida loogada argiliego. ² Vaavoitudadami ismaacada Listirara dai Iconiarai oida-catadai calga ñioocaitadai Timoteo vatarara. ³ Paavora ipali isvaidaquiyagi Timoteo damos taji sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai aljudiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi Paavora amadu Siilasi aagidimi agai vaavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguucacami Jerusaleenaiñdara vaavoitudadami Antioquiara vatarara sai vascatai vaavoitudadami agidiña. ⁵ Dai poduucai vaavoitudadami sioma calga vaavoitu, dai vas tasai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibadai maidagito isgaaagida agai Diuusi ñiooquida Asia davararara. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davarararai. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadara Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibadai maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana salli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi taagidu gaa suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucara taatquimi Paavora amo calli Masedoniaiañdara sai vuidara calca dai daanai daida itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, cacalga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davararara ñiooquida.

¹¹ Anaasi Troasara amo vaarcuara tatasai aatama dai salli iji Samotrasia davarararai siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisara aayi aatama dai ami taapai vaarcuaiñdara. ¹² Dai abiaadara iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davararagada, agai armapacara Masedoniarai siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chialqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasara vuvaaja aatama Pilipoosiaiañdara maisi malcasi gaa aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña loodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida looqui ismaacada ganampagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducataidai. Agai arTiatirara oidacami daida argaagardami yuucusi moraducami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai calcatadai agai ñiooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi agai amadu vascatai ismaacada quidiara oidacataidai dai gooquira gardaaniimi agai dai povartatadai:

—Masi aapima sallicada vaavoitudadagi isvaavoitudai aanai Diuusi, vurai iimi dai giñquiyana daraaja asta masalascada iji tabiaadara —astatadai agai.

Dai maitardagito tascho taiyagi.

¹⁶ Amo imidagai caiimitadai aatama siaaco gamamadaiña dai vuidara aayi aatama amo ali ooqui ismaacada viaacataidai amo Diaavora taañicaruda dai agai alquiasdara maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacataidai agai gatutuidacami dai ali ooqui

mui gamaitacaiña tumiñsi gatutuidacami vllatar. ¹⁷ Idi ali ooqui groidatucuiña Paavora amadu aatama dai iñaquidana daida icaitidana:

—Idi cacalli arpiooñigada Diusi ismaacada rabaitaacami, dai goovai gnaagidi aapima isducatai cagacaga vuvaquiagi —caitidana ali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi agai tai amo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cquiva daida itadai Diaavora taañicaruda ismaacada viacatadai ali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadada angaagidi vuusaiñi gooquiaiñdaga —astadai.

Taida Diaavora taañicaruda otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi ali ooqui tutuidacami maata taa iscamaitistutuidi isgamaitadagi tumiñsi agacada vui agai Paavora amadu Siilasi dai vuucai dai vaan tuutui dudunucamiaga plaasana. ²⁰⁻²¹ Daida itadai agai dudunucami:

—Idi cacalli ismaacada arjudidu gardavllaragana dada dai garaagidi tsviaa siduñiagi istumaasi aatama maitistutuidi. Aatama rromamanu dai gardaidi gartalaanadamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitudai goovai oodami gnñiooquicada —astadai.

²² Tai vvasi oodami vui baacoi, taida dudunucami gatajai sai uupasdana yuucuida dai gviaarsana uusicada. ²³ Dai catavapi gviaacarai dai maamaisa. Dai taji amaisacarui nuucadacami sai caga nuucadacana. ²⁴ Aidamasi potadai amaisacarui nuucadacami agai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariaga. Dai uusi maisacariaga vaapai acasoda dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucaga aidasi Paavora amadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diusi gannidagacada vaid agaa maamaisapicada moscatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli davllarai dai oiñitu bibidaviqui ooodagada utioma daraajada. Tai gocada gacucupioco vvasi cucuparagada amaisacarui, dai upai vvasi maamaisapicada cadeenagada ismaacada acada vuupulicatadai agai. ²⁷ Dai aidasi nana amaisacarui nuucadacami taa iscucupioquiñi amaisacarui cucuparagada vuusaitu gamastaga dai acada agi gamuaa agaitadai poliditai isvuvaja maamaisapicada. ²⁸ Damos Paavora iñioqui daida itadai:

—Maitigamuaa tamiata daraaja vllscatai —astadai.

²⁹ Taida amaisacarui nuucadacami gatai amo cuudagi dai maraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidaga gtootonacada cquiva agai Paavora amadu Siilasi.

³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tacacai daida itadai:

—¿Cacalli tuma duuna ana dai cagacaga vuusaiña? —astadai.

³¹ Taida Paavora amadu Siilasi aa noragi daida itadai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo acagacaga vuviadami dai poduucai cagacaga vuusaimu aapi amadu vllscatai ismaacada gquiyaga oidaga —astadai.

³² Daida Paavora amadu Siilasi agidi Diusi ñioquida vllscatai ismaacada amaisacarui nuucadacami quidiaga oidacatadai. ³³ Dai quiaa rtucaracatadai vaid amaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugada masiaaco saasarai uusicada. Dai otoma agai amadu vllscatai ismaacada quidiaga oidacatadai gnvapacoi. ³⁴ Dai gooquiyaga vaidacai gquiyamu dai bibi. Dai agai amadu vllscatai ismaacada quidiaga oidacatadai alia baiganlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco dudunucami ootosi ñioqui sandaarucada amaisacarui nuucadacami sai dagitona agai Paavora amadu Siilasi. ³⁶ Taida amaisacarui nuucadacami potadai Paavora:

—Dudunucami casi giñootosi ñioqui ansaida gandagitona. Diusi gannuucaticana —astadai.

³⁷ Damos Paavora itadai sandaaru:

—Aatama rromamanu apa matai vllscaga vvasi oodami vuitapi ggviaacarai maitardagitocai tsvñioquia aatama, dai garmaamaisa. Dai sivi stocai gardagitua lidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai grvuvaidana —astadai Paavora sandaaru.

³⁸ Taidá asandaaru malla aagidi idi ñiooqui adudunucami tai agai aliá duduadimu maatcaí isagái arromamanu aapá. ³⁹ Dai cascada iji agai malla siaaco daraajatadai acacalli dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiaindara. ⁴⁰ Tai agai vuvaja maisacaruaiñdara dai iji Lidia quidiámu dai aagidi avavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruaiñdara sai camaiduduadiciña avavoitudadami, dai gooquiara iji agai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai aPaavora amadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apolooniana salli dagavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidíu quiuupaigada. ² Taidá aPaavora ii ajudidíu quiuupaigadamu poducaí isduucaí ivuaadana agai vallasara. Dai vaica acaldi anaasi daraaja agai. Dai vallasara ibastaragai tasara amadu gaaatagaiña agai ajudidíu isducatai icaiti Diuusi ñiooquidara ³ isaCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potatadaíña agai:

—Agai vaa Suusi ismaacada gnaagidi aaná araCristo, agai vaa ismaacada aiqui abiaadara nanara aapimá —astatadai aPaavora.

Vai amoco judidíu pocaitíña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai amoco vaavoitu dai uraava aPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diuusi vaavoitu aapá, dai mui ooqui aapá ismaacada aoodami aliá siaa duutudaiña. ⁵ Cascada aliá baacoi ajudidíu ismaacada maivaavoitu. Dai aipagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai aliá siaa caitimi agai gnaaipadacai vaidá aoidacami maisioma daraajatadai caacacai. Taidá acacalli soimaasi ivuaadami amadu ajudidíu Jasoñi quidiara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi aPaavora amadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tlagida agaitadai agai aoodami. ⁶ Dai maitaa agai ami dai cascada tavaimacai Jasoñi amadu avavoitudadami dai vuucaí dudunucamiara, dai ami ijiña daidá icaiti:

—Acacalli ismaacada naana dui vvasi oidigi gnañiooquicada caayí tami Tesalonicara aapá. ⁷ Tai goJasoñi miaadagi gaquiyara. Dai vvasi agai ivueeyi mui naana maasi istumaasi aгаа taaandami romanu maitamaacai oigaragai. Agai pocaiti sai oidaga amai gaá baitacaaacami Suusi tlagiducami —ascaiti.

⁸ Taidá aoodami amadu adudunucami moscaá goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai taí adudunucami Jasoñi amadu agaa vaavoitudadami tumiñsigada dai potatadai sai apamu maquia agaitadai sallasada vuvaaquiagi abiaadara aPaavora dai Siilasi, tai agai gamaa mataida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidá avavoitudadami otoma vuvaitu aPaavora amadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai agai mosaayi Bereara dai iji judidíu quiuupaigadamu. ¹¹ Ajudidíu ami oidacada vaamioma caga tuutuiga sigaa Tesalonicara oidacada agai mosbaiganaaliaracada cacana istumaasi aagidiña aPaavora amadu Siilasi. Dai vvas tasai gaagaiña Diuusi ñiooquidara dai nada agaiña sabaiga arvaavoi ismaacada aagidiña aPaavora amadu Siilasi. ¹² Dai poducaí muidutai judidíu amadu giliego vaavoitu, vvasi amaduga mvasi cacalli amadu ooqui ismaacada aoodami aliá siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidasi maí ajudidíu Tesalonicara oidacami siPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquida Bereara aapá, gaamu iji dai sisiolitu aoidacami. ¹⁴ Damos avavoitudadami otoma ootoi aPaavora coostamu, taidá aSiilasi amadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Agai ismaacada oí aPaavora Ateenasíara uucami dagito dai aa suuli. Taidá aPaavora ootosi ñiooqui agaicada aSiilasi amadu Timoteo sai gaamu iimana siotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasiar daacatadai Paavora dai nancacatadai Siilasi madu Timoteo ami nidi agai moonoo ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soigaliditadai agai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada Paavora aagidiña Diuusi ñooquida judidiu ismaacada ganmpaidiña quiuupiar dai aa ara ismaacada ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vaa tasai aagidiña agai Diuusi ñooquida agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai amoco agai repicureo mamaatardamigada dai aa aragai ismaacada mamaatari estotoico mamaatardaragada. Dai gnaagacai ñiño agai amadu Paavora dai amoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacada aagai goatagaracada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagidan caiti goovai sibadara didiuusi —ascaiti.

Paavora aagaiña Suusi dai duaacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai Paavora dai bacai maca siaaco Aliopago tagidu, ami siaaco bai vaaadana ñooqui adudunucami daida itadai agai Paavora:

—Maataca aralidi aatma istumaasi utuducami garmatolda alidi aapi.

²⁰ Garaagidani istumaasi maimata aatma dai cascada maataca aralidi aatma istiya alidi aapi goocada —astadai.

²¹ Vascatai Ateenasiar oidacami dai sibadara vuvacami ismaacada anaasi oidacatadai, maitivaaadana ama maasi moscaana istumaasi utuducami dai gaaagidiña ara.

²² Amaasi Paavora cquiva vascatai saagida ami Aliopagara daida itai:

—Cacali Ateenasiar oidacami vasiaacatai nidi aan masalia siaa duutudai aapima gandidiuusiga. ²³ Aidasi aimaraiña aan dai nandiniña vasi amapacara siaaco oidaga moomono, ta aan amapacara siaaco aduucai oojisi: “Tami aradiuusi vatar ismaacada maimata aatma”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimatacatai gooviava aradiuusi ismaacada naagidi aan.

²⁴ Agai aradiuusi ismaacada idui oidigi dai vasiaacatai istumaasi oidaga agai rbaitaacami ismaacada taanai tvaagi dai vasi oidigi. Agai maiquiquiupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isivaaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmacai ibadagai dai valli dai vasi istumaasi.

²⁶ Vasi naana maasi oodami vuvaaja oodamiñdara ismaacada idui Diuusi ara. Dai Diuusi tjai sai vasi oidigi daama oidacana, dai vascara aagaiña siaacoga dai siascada. ²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aan andarai oodami oidigi daama sai matia lidiniña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. Vascara maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vascatai. ²⁸ Diusicada duduaaca aatma dai ajioopai dai oidaga. Ganlqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatma armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siardiuisi maamarada aatma cascada maitaagai tspoduucai tatagitoda aatma ismo moonoo istutuidi siardiuisicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatai gantagitoi agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Lquioma pocaiti Diuusi: “Oidacatadai oodami ismaacada maitiñmata cascada maitiñgidiña antai aan vascara maioojogi dai sivi taanai aan vascatai apaco oidacami sai ama duucai gantagitona dai camaisoimaasi ivaaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami nida agai vasi oodami ismaacada arcaaga ivaaadami dai ismaacada armaicaga ivaaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai caga iduñia agai. Diuusi aagai siascada. Agai arsuusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali suusi coidada saagidaiñdara dai poduucai caga maata vascatai siarvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astadai Paavora.

³² Aidasi ca agai coidada duaacarada amoco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma ispadaamaragara agida gomaasi —ascaiti oodami.

³³ Amaasi ΔPaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai ΔΔmoco cΔcΔΔli oí ΔPaavora dai vaavoitu. Dai Δgai saagida imΔitadai Dionisio ismaacΔΔ ΔrΔmo dunucami AliopagΔrΔ, dai Δmo ooqui Dámalsi tΔΔgiducami, dai aa ΔΔpΔ.

18

¹ Dai gooquiΔrΔ ii ΔPaavora AteenasiaiñΔrΔ Coriintoamu. ² Dai ami tΔΔ Δgai Δmo judidíu Aquilasi tΔΔgiducami. Δgai ΔrPonto dΔvΔΔriΔrΔ oidacamicatadai. AidΔ vaasΔquioma ami divia ΔAquilasi ΔΔmadu ooñigadΔ Prisiilasi ItaliainΔrΔ. ΔgΔΔ baitΔcΔaacami Claudio tΔjai sai vuvacΔna vΔΔsi Δjudidíu RoomaiñΔrΔ cascΔΔ Δgai viaacatadai isvuvacuiagi ΔΔpΔ. TaidΔ ΔPaavora ii dai diviji. ³ Dai tΔΔ ΔPaavora isΔgai viaacatadai Δgai vaa aa duiñdagai ismaa viaacatadai ΔPaavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascΔΔ anaasi ΔΔmadu vii Δgai dai ΔΔmadu gaaata vuaada agai. ⁴ DaidΔ ΔPaavora vΔΔscΔrΔ ibΔstaragai tasΔrΔ aimΔraiña Δjudidíu quiuupaigadΔamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ tai muidutai vaavoitu siΔΔsi judidíu Δcaasi Δgai ismaacΔΔ maitΔrjudidíu ΔΔpΔ.

⁵ AidΔsi Siilasi ΔΔmadu Timoteo aayi MasedoniΔrΔ aidΔ abiaadΔrΔ ΔPaavora maiti vuaadana Δma maasi mosgaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ. Dai sΔΔli aagidiña ΔPaavora Δjudidíu daidΔ itΔtΔdaiña:

—ΔSuusi ismaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ ΔrΔCristo ismaacΔΔ nΔnΔra aapimΔ —astΔtΔdai ΔPaavora.

⁶ Tai Δgai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taidΔ ΔPaavora itΔtΔdai:

—ΔΔgi aapimΔ ΔrgΔnduñi mΔsiΔΔscadΔ coiya aapimΔ maiimimu Diuusi ΔΔmadu. AanΔ gia camaitΔrgiñduñi —astΔtΔdai ΔPaavora.

CascΔΔ ΔPaavora gigigi gΔyuucusi ΔΔgi poduucai gaaagidiña Δgai ismaitΔrduñidΔ. Dai Δpamu ñioo ΔPaavora daidΔ itΔtΔdai:

—Sivi baitΔqui imimu aanΔ Δgai ismaacΔΔ maitΔrjudidíu ΔΔmadu —astΔtΔdai.

⁷ DaidΔ ΔPaavora vuusai Δjudidíu quiuupaigadΔaiñΔrΔ dai ii Δmo cΔΔli quiidiamu Justo tΔΔgiducami ismaacΔΔ aliaΔ siaa duutudai Diuusi. Δgai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai Δmo cΔΔli Calisipo tΔΔgiducami ismaacΔΔ ΔrbaitΔcΔaacami quiuupiaΔrΔ, vaavoitu isSuusi Cristo ΔrcΔΔgacΔrΔ vuviadami. Dai vΔΔscatai ismaacΔΔ quiidiΔrΔ oidacatadai vaavoitu ΔΔpΔ. Dai muidutai CoriintoΔrΔ oidacami moscaΔ dai vaavoitu dai gΔnvpacoi. ⁹ Dai Δmo imidagai tucarΔ ΔPaavora gΔcoosigΔrΔ nΔidi Diuusi saidΔ itΔtΔdai:

—Maitiduaadicuda apiagaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ AanΔ angΔΔmadu daja dai tomali Δmaadutai maisoimaasi gΔtaatatuldamu, aanΔ viaa mui oodami tami CoriintoΔrΔ —astΔtΔdai Diuusi.

¹¹ Tai cascΔΔ ΔPaavora CoriintoΔrΔ vii Δmo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ Δoodami saagida.

¹² AidΔsi Galioñi ΔrΔaanΔdamicatadai AcaayΔrΔ Δjudidíu vui baacoi ΔPaavora dai bΔΔcai ami siaaco daacatadai ΔrΔaanΔdami ¹³ daidΔ itΔtΔdai:

—Idi cΔΔli gaaagidiña sai gΔagagai issiaa duutuadagi Diuusi dΔmos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astΔtΔdai Δgai ΔrΔaanΔdami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taidΔ ΔGalioñi itΔtΔdai Δjudidíu:

—Dañi siΔrsoimaasi iducamicamudai goovai aidΔ gia bai gΔnduiñdamudai aanΔ.

¹⁵ DΔmos aapimΔ aagai istumaasi aapimΔ ΔΔgi gΔndaidi, ΔgΔiavΔr bai duuñi aapimΔ. AanΔ anmaivapacΔi gomaasiΔrΔ —astΔtΔdai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadΔrΔ. ¹⁷ Tai vΔΔscatai Δgiliego bai Sostiña ismaacΔΔ baitΔcΔaacami judidíu quiuupaigadΔrΔ dai anaasi vuitapi ΔrΔaanΔdami gΔicacarai vaidΔ ΔrΔaanΔdami mosnΔidi dai maivuaΔ Δlidi.

¹⁸ ΛPaavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiΛrΛ diosagi Λgai Λvaavoitudadami dai iji Paavora ΛΛmadu Prisiilasi dai Aquiilasi SincΛΛliamu. Dai ami ivisu ΛPaavora gΛmoo sai nΛidiña Λoodami isΛΛgidi Λgai istumaasi bai dui vaasΛquioma Diuusi ΛΛmadu. Dai abiaadΛrΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛrΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛriamu. ¹⁹ Dai aidΛsi aayi Λgai EfeesiΛrΛ taidΛ ΛPaavora anaasi viaa Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi dai ii judidíu quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiiooquidΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai aliΛ ñiñio ΛPaavora ΛΛmadu aagитай imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidíu daañimi ΛPaavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itΛtdai:

—Víaa aanΛ isJerusaleenΛrΛ daacagi siaa duudagΛrΛ ismaacΛdΛ camiaadimi, vΛΛscΛrΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnΛidamu isDiuusi ipΛliadagi —astΛtdai.

Dai tΛsai Λmo vaarcuΛrΛ dai EfeesiΛiñdΛrΛ ii. ²² Dai aidΛsi aayi Λgai SesareeΛrΛ taidΛ ΛPaavora ii JerusaleenamΛ dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvai Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii ΛPaavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divide agai vΛΛsi Λvaavoitudadami vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ GalaasiΛrΛ dai PilijiΛrΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiiooquidΛ dai poduucΛi soiquimi sai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛrΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛrΛ oida-cami dai Λgai cΛΛga maata ñiioocai dai cΛΛga maata Diuusi ñiiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maataΛtuldicatadai Λgai Diuusi ñiiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñiioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maataΛcatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñiioocaiña judidíu quiuupaigadΛrΛ. AidΛsi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maataΛtuli Diuusi ñiiooquidΛ. ²⁷ AidΛsi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛvΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidΛsi ΛApoolosi aayi AcaayΛrΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi aliΛ oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛrΛ. Dai aliΛ ñiioo dai mamaatΛtuldi iscaiti Diuusi ñiiooquidΛrΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñiioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛrΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛΛmapΛcΛrΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛrΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami. ² DaidΛ itΛtdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿AidΛsi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvapacoi aapimΛ? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtdai:

—ΛVuaana vapaconaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caΛma duucΛi gΛntΛtgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtdaiña ΛpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiΛrioma divia agaitadai. Λgai ΛrSuusi Cristo —astΛtdai ΛPaavora.

⁵ AidΛsi caΛ Λgai gΛnvapacoi sai nΛidiña aa isΛgai vaavoitu Suusi Cristo ma-maatΛtuldaragadΛ. ⁶ AidΛsidΛ ΛPaavora daama darai gΛnoonovi divia Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu. Tai Λgai gΛnaagacai ñiñio Λma maasi ñiiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛcatadai Λgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ VΛΛsicΛdΛ ΛrparΛ baivustaama dan gooca Λgai.

8 Daid^Λ ^ΛPaavora vaica masaadai aitu aim^Λraitai judidíu quiquiupaigad^Λamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soic^Λi oodami sai c^Λagac^Λra oidacana. Tai ^Λamocogia vaavoitu. 9 Damos aa maivaavoitu mai^Λama duuc^Λi g^Λant^Λagitua ^Λlidityai. Dai sigalnaasi ñiooc^Λi idi mamaat^Λtuldaragai vui ^Λoodami vuitapi. Amaasi ^ΛPaavora ^Λcovai ii dai vaidacai ^Λvaavoitudadami ^Λmo escueelamu siaaco gamamaat^Λtuldiña Tirano. Dai v^Λas tasai mosvusak^Λña Tirano vai amaasi ^ΛPaavora ^Λmadu ^Λgaa anaasi aata-gaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquid^Λ. 10 Poduuc^Λi idui ^Λgai goo uumigi dai poduuc^Λi v^Λasi Aasia d^Λv^Λari^Λra oidacami ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ v^Λasi ^Λmaduga m^Λasi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu. 11 Dai Diuusi maa guvucadagai ^ΛPaavora said^Λ iduuna mui naana maasi g^Λarducami. 12 Taid^Λ ^Λoodami vuidacai ^Λcoococoidad^Λ g^Λnpañiñituga dai g^Λantaagiñagi^Λcaru ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ taata ^Λgai ^ΛPaavora tuucugad^Λ tai mos^Λgaic^Λd^Λ dudueeyi ^Λcoococoidad^Λ dai asta Diaavora t^Λaañicarud^Λ vuvac^Λña oodamiaiñd^Λra.

13 Dai ^Λamoco judidíu ismaac^Λd^Λ mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Diaavora t^Λaañicarud^Λ oodamiaiñd^Λra vuvaida ^Λlidityadai ^Λgai Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ dai pot^Λd^Λai ^Λjudidíu ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ:

—G^Λnt^Λaan^Λi aat^Λm^Λ Suusi guvucadad^Λc^Λd^Λ ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ aagaiña ^ΛPaavora m^Λsai vuvac^Λna —ast^Λd^Λai.

14 Poduuc^Λi ivuaadana cuvaracami c^Λc^Λli ^Λgai ^Λrmaamarad^Λ ^Λmo c^Λli Isiiquiva t^Λagiducami. ^Λgai ^Λr^Λmo bait^Λc^Λaacamigad^Λ t^Λaaan^Λdami judidíu quiuupaigad^Λra. 15 Aid^Λsi pot^Λd^Λai ^Λc^Λc^Λli ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λd^Λai:

—Maat^Λ aan^Λ ^ΛSuusi dai maat^Λ sioo^Λra ^Λr^ΛPaavora. ¿Damos aapimo moor^Λ? —ast^Λd^Λai.

16 Casc^Λd^Λ ^Λc^Λli ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ vuid^Λra ^Λgai ^Λc^Λc^Λli dai vaamioma istui isv^Λascatai dai cavami capiacarai ^Λgai taid^Λ ^Λc^Λc^Λli maiyuucustugaitai voopoi ami quiyaiñd^Λra dai saasaquitugai tuutucugad^Λ. 17 Dai v^Λasi Efeesi^Λra oidacami maí gomaasi judidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu ^Λra casc^Λd^Λ v^Λascatai alia duduaadimu, dai alia siaa duutudaimi Suusi Cristo.

18 Dai muidutai ismaac^Λd^Λ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaac^Λd^Λ ivuaadana ^Λgai ^Λl^Λquioma. 19 Dai muidutai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λdaracamicana vaa g^Λnlilivrug^Λ dai v^Λascatai vuitapi m^Λm^Λji. Dai gooqui^Λra ^Λsitu ^Λlilivru nam^Λgad^Λ sai aayi par^Λ taajucami siento miil piisu. 20 Dai poduuc^Λi muidutai t^Λ gomaasi dai muiyap^Λra maí oodami Diuusi ñiooquid^Λ.

21 Cadaivunucaí v^Λasi gomaasi taid^Λ ^ΛPaavora ^Λp^Λli isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaad^Λra Jerusaleenamu. Daid^Λ icaiti:

—Cadaivunucaí amui g^Λaagai isimia aan^Λ Roomamu ^Λra —asc^Λiti.

22 Dai caotosacai gooca g^Λaaduñi ismaac^Λd^Λ soic^Λña aa duiñdad^Λra Masedoniamu ^Λgai ^Λr^ΛTimoteo ^Λmadu Erastusi, dai ^Λgai anaasi vii Aasi^Λra bai t^Λv^Λpi.

23 Aid^Λ alia sisioli Efeesi^Λra oidacami Diuusi ñiooquid^Λc^Λd^Λ. 24 ^Λmo c^Λli Demetrio t^Λagiducami sisiolitu ^Λoodami. ^Λgai ivuaadana plaata quiquiupai aaliducami ^Λpa maasi ismaasi Diana quiuupaigad^Λ dai ^Λraana daasaca Diana. Diana ^Λr^Λmo odai uvisi ismaac^Λd^Λ siaa duutudai Efeesi^Λra oidacami Diuusi duuc^Λi. Dai v^Λascatai ismaac^Λd^Λ ^Λmadu gaaata vuaadana ^Λc^Λli alia mui gamait^Λc^Λña tumiñsi. 25 Dai ^Λgai ^Λmpagi v^Λasi g^Λpipiooñiga ^Λmadu aa ismaac^Λd^Λ viaacatadai pomaasi aa duiñdagai ^Λra, daid^Λ it^Λd^Λai:

—Giñaaduñi, c^Λaga maat^Λ aapim^Λ isalia c^Λagac^Λra oidaga aat^Λm^Λ idi aa duiñdagaic^Λd^Λ.

26 Dai c^Λaga n^Λidi aapim^Λ dai ca^Λ si^ΛPaavora gaaagidiña sai idi moono ismaac^Λd^Λ ivueeyi oodami mait^Λrdidiusi. Dai poduuc^Λi vaavoituldi ^Λgai muidutai, maisiuu mos^Λca tami Efeesi^Λra oidacami v^Λasi Aasia d^Λv^Λari^Λra oidacami ^Λra. 27 V^Λasi idi alia si ^Λrduaadimudagai maisiuu mos^Λca g^Λraa duiñdaga siaa g^Λduuñian tada dai v^Λasi oodami camait^Λgitomu goquiupaigad^Λ g^Λduc^Λd^Λ g^Λrdiusiga Diana. V^Λasi Aasi^Λra oidacami ^Λmadu v^Λascatai v^Λasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi g^Λduc^Λd^Λ

gárdiuusiga Diana. Dai sivi siaa gáduñian tada gogáducamigadá goovai —astátdai Demetrio gáaduñi.

²⁸ Dai moscaacacai áoodami gomaasi aliá baacoi dai iññaquimi daidá icaitimi:

—Gáducadá gárdiuusiga Diana, gáducadá —ascaiti.

²⁹ Dai vllasi Efeesiárida oidacami aliá siaa caitimi. Dai vui Gaayo áámadu Aristarco ágai árgooa cáclali ismaacáda Masedoniárida oidaga dai oiditadai áPaavora. Taidá áoodami cavami gánaagacai távaimacai mállca uucami siaaco gánámpaidiña áoodami. ³⁰ Daidá áPaavora vaquia álditadai dai ñiooquida ágaitadai áoodami dámos ávaavoitudadami maidagito. ³¹ Áámoco ismaacáda árdudunucami Áasiárida ismaacáda amiigugadá áPaavora ágai ápra ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacána ami. ³² Dai ami siaaco gánámpagi áoodami áámoco iññacai ámo istumaasi vai áa áma maasi dai aliá siaa caiti vllasi oodami dai baitoma vllascatai maimaatácatadai istuisidá gánámpagi. ³³ Dámos áámoco ismaacáda áoodami saagida guucacatadai aagidi áAlejandro astuisidá ami gánámpagi. Taidá ájudidíu baitáqui cáí áAlejandro. Vai ágai ñiooquia ágaitadai cáscáda vañigi gánovi sai dodoligicana vllascatai. ³⁴ Dai áidási maí ágai isAlejandro árjudíu vllascatai ijiña para goo oora daidá icaiti:

—Gáducadá gárdiuusiga Diana, gáducadá —ascaiti.

³⁵ Ámaasi ámo dunucami anaasi Efeesiárida oidacami cadodoligitudacai vllascatai itátdai:

—Giñaaduñi Efeesiárida oidacami, cállga maata vllasi oidi daama oidacami isaatáma nuucada goodai moonoo ismaacáda távaagiaiñdárida gáí. Ágai ismaacáda Diana tállgidu. Ágai árgárdiuusiga. Dai nuucada aatáma quiuupaigadá ápra. ³⁶ Cállga maata aapimá istomali ámaadutai maitistutuidi ispotáiyagi ismáitarvaavoí vllasi gomaasi, cáscáda dodoligivurai. Maitavár istuma vuaada másmáicállga gántágitodagi ápraga. ³⁷ Idi cáclali másmáacáda vuaa aapimá maitagállsidi goovai tomali ámo istumaasi goquiupiaiñdárida dai tomali maisigálnaasi ñioocai gárdiuusiga vui. ³⁸ SiáDemetrio áámadu áгаа aata vuaadami viaacagi ámo istumaasi ámo oodami vui cáscáda oidaga dudunucami sioora bai duñiagi gomaasi. Dai cállga istutuidi isvan cállsagi. Dai ami dudunucamiárida istutuidi isaipaco gápiráda gánvuupadagi. ³⁹ Dai siárama maasicagi ismaacáda ágito aapimá áprádaamárida avár bai duuñi áoodami ámpádaragárida. ⁴⁰ Másgártacacagi istuisidá siaa caitimi aatáma sivi maitipu istumaasi gaaagida aatáma cáscáda aliási árduaadimudagai. Daidá ádudunucami cállga istutuidi isvaama gártuutusagi dai potáiyagi tásaí aatáma vui baacoi —astátdai ádunucami.

⁴¹ Dai capotáccai ootoí vllascatai sai noonoígána.

20

¹ Mosugitácai ásisioligai taidá áPaavora ootosi ñiooqui ávaavoitudadami sai gánámpádana sai ágai maquia ágai ñiooqui. Dai gooquiárida coocomitu dai díosagi dai ii áámapáccárida Masedoniárida. ² Dai gádiviji muiyápara Masedonia dávllárida dai aagidimi ávaavoitudadami ápamu Díuusi ñiooquida dai poduucái soiquimi sai vaamioma cállga álgidiña Díuusi. Dai ábiaárida Gilisia dávllárida aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquiárida catásadia ágaitadai ámo váarcuárida dai imia ágaitadai Siriamu, dámos maí isájudidíu cábai dúitadai ñiooqui dai soobida ágai cáscáda ápráli ágai isaa gásiagi dávllárida sáli ápamu Masedoniamu sáli. ⁴⁻⁵ Dámos áámoco ismaacáda oiditadai Paavora baitáqui iji dai Trooasiárida gárnánáracatadai. Ágai ársópatera Bereeárida oidacami, áámadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicárida oidacami, áámadu Gaayo Deliviárida oidacami, áámadu Timoteo, áámadu Tíquico, dai Tróximo ápra ágai áAsia dávllárida oidacami. ⁶ Cadaivunucai ásiaa duudagai istuigaco gácuadana ápaana

maicopodatudicami tallasai aatama vaarcuara dai Pilipoosiaiñdara iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Trooasara dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco ganmpagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aida aristuigaco tagitoina agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida paavora mamaatutldi Diuusi ñiooquida. Alias gaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. ⁸ Dai amo vaaqui vaico daama tuutucaviacamara tucaviaco ganmpaidacata dai vaavoitudadami dai muiducata dai cuucudagi. ⁹ Dai amo galli Eutico tagiducami amo ali quitaagiña daacata dai ali tavapi gañiooqui paavora vaida galli ali coosimucata dai coi dai abiaadara matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucata dai. ¹⁰ Tai otoma tavai paavora dai cuiqui galli daama dai coomitu dai potadai agai oodami:

—Mitar duduaadicuda duaacava —astadai paavora.

¹¹ Dai apamu tasai tucavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. ¹² Matai bllcai galli duaacami dai ali baigaldacai vii oodami.

¹³ Tatai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu paavora. Agai aralli isdvlarapi salli imiagi cascada lagi poducai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacata dai paavora dai garlamadu tasai vaarcuara tatai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosara dai Trojiilara gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Ali otoma aiya aliditadai paavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecostesico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidiu. Cascada maitpaliditadai paavora istavapi daacagi Asara dai maiaayi Efeesara.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacata dai paavora ootosi agai ñiooqui Efeesara vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taida paavora itadai:

—Caga maata aapima isducatai daacata dai ana vascatai oidacami lamadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia ana Asara. ¹⁹ Vascara aidasi gansaagida daacata dai ana arpiooñigadacata dai Diuusi. Dai maigaducada giñlidiña ana. Dai ali suacaiña ana niditai oodami ismaivaavitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraiña ana giñsobicaiña judidiu cascada ali soimaa taatacana ana. ²⁰ Dai maidagito-cai aagaiña ana vasi istumaasi ismaacada arcagaducami aapima ganvatar. Dai gamamaatutldiña ana vasi oodami vuitapi dai ganquiquiana vasi amaduga masi judidiu dai ismaacada maitarjudidiu. ²¹ Dai ana ganaagidiña sai gaagai isama duucal gantatagituagi dai camaisoimaa ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacara vuvadami. ²² Sivi imimu ana Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ibad. Dai maimaata ana istumaasi iñduñiagi. ²³ Moscaasi maata ana istomasiaaco iñsiaaco aimardagi giñaagidiña Diuusi Ibad masai giñmaysa agai Jerusaleenara dai sai ali soimaa taata iñagai ana. ²⁴ Damos ana gia maivuam iñlidi gomaasicada. Ana gia maisoigiñlidi giñtuucugacada. Moscaasi istumaasi argiñvatar arnaatuagi aaa duiñdagai ismaacada giñmaa gartaanadamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vasi istumaasi giñvii agai ansaid iduuna. Aaa duiñdagai ismaacada giñvii agai argaaagidagi cagaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vascatai.

²⁵ Casi gaaagidi ana aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai cagacara oidacana dai sivi caga maata ana sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai apamu. ²⁶ Cascada anganaagida iñlidi ana sivi sai camaitargiñduñi masmaiimiagi Diuusi lamadu masiascada coiyagi. ²⁷ Casi ganaagidi ana maiastocai tomali amo istumaasi mosvasi ganaagidi ana istumaasi ipalidi Diuusi tasmaatcagi daida ivuaadagi. ²⁸ Cascada ganuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai

vΛascatai Λvaavoitudadami ΛpΛ Λpan duucaī cañiiru pastuurugadΛ cΛΛga nuucadacana gasosoiga. CΛΛga maatlΛ aapimΛ isDiuusi IbΛadΛ gΛndarai mΛsai nuucadacana Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu Diuusi cascΛdΛ cΛΛgavΛr mamaatΛtulda. Suusi Cristo Diuusi maradΛ muu dai aasi ΛradΛ Λgai vΛΛtarΛ dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaitu saidΛ ΛrΛmo siΛΛgΛmΛ ducamicana. ²⁹ CΛΛga maatlΛ aanΛ sai iñsiΛΛscadΛ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu Λgai vaavoidaragadΛ Λpan duucaī sΛΛsΛyi omaligami daivΛi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duucaī aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ baitΛqui guuquivamu Λmoco dai gamamaatΛtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacΛdΛ Λrvaavoi. Dai poduucai iduunimu Λgai sai oidatucuiña aa daidΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛcana. ³¹ GΛnnuucadacavurai tudu. GΛntagitovurai aapimΛ iñsaanΛ aitu vaica uumigi gΛnmaacaitai ñiooqui tasΛrΛ dai tucarΛ. Maidagitocai gΛnmaacaiña aanΛ ñiooqui vΛascatai ΛΛmadutai dai suaacaiña aanΛ aapimΛcΛdΛ.

³² Sivi giñaaduñi gΛnviaamu aanΛ Diuusi ΛΛmadu vai Λgai gΛnnuucadacana dai Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu ΛpΛ ismaacΛdΛ gΛraagidi isgΛroigadai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ΛgaicΛdΛ sioma cΛΛga Λgidi aapimΛ Diuusi. Dai ΛgaicΛdΛ ΛpΛ viaa aatΛmΛ mui naana maasi cΛcΛΛgaducami ismaacΛdΛ maacai Diuusi Λgai ismaacΛdΛ Λcovai vuvaidi Λgai. ³³ AidΛsi gΛnΛΛmadu aimΛraiña aanΛ maitataanΛiña aanΛ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma cΛΛga maatlΛ aapimΛ iñsaanΛ Λgi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aanΛ giñvΛΛtarΛ dai ismaacΛdΛ giñΛΛmadu ajioopaiña ΛpΛ. ³⁵ VΛascΛrΛ gΛnmamaatΛtuldiña aanΛ ispoduucai gΛaagai isgaaata vuaadagi dai soicΛdagi soituutuigami. VΛascΛrΛ avΛr tΛtΛgitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigΛΛlidiña ismaacΛdΛ gamaacai siismaacΛdΛ bΛΛjΛi mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astΛtdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ΛPaavora gomaasi gΛtootonacΛdΛ cΛquiva vΛascatai ΛΛmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vΛascatai suaañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai aliΛ soigΛnΛli potΛdacai ΛPaavora sai camainΛijada Λgai vaamioma. Dai oí asta siaaco cΛΛca Λvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai Λvaavoitudadami tΛΛtasai aatΛmΛ vaarcuΛrΛ dai sΛΛli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatΛmΛ Roodasiamu dai abiaadΛrΛ Paataramu. ² PaatarΛrΛ tΛΛ aatΛmΛ Λmai vaarcu Penisiamaco imΛdami tatai agiΛrΛ tΛΛtasai aatΛmΛ dai iji. ³ Dai dΛgavusai aatΛmΛ ΛmapΛcΛrΛ siaadΛrΛ maasi Sipiliamu, Sipili ΛrΛmapΛcΛrΛ siaaco sicolimadi suudagi. Dai dΛgavusai aatΛmΛ tai Sipili oogisa padΛrΛ vii. Dai apiaiimΛi aatΛmΛ SiiliarΛ uucami. Tiiroana viaa agaitadai istumaasi cusuvuti Λvaarcu cascΛdΛ ami aayi Λgai. ⁴ TΛtai anaasi tΛapapai aatΛmΛ dai tΛΛ Λmoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatΛmΛ cuvaracami tasai. Tai Diuusi IbΛadΛ ñiooqui Λvaavoitudadami tai Λgai potΛtdai ΛPaavora sai maitΛaagai isimia Λgai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaΛcai cuvaracami tasai iji aatΛmΛ. Tai vΛasi Λvaavoitudadami dai ooñigadΛ dai maamaradΛ gΛroi gΛΛ suudagi ugidiΛrΛ uucami dai anaasi ooratana gΛrtootonacΛdΛ guuquiva aatΛmΛ dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatΛmΛ Λvaavoitudadami dai diosagi dai tΛΛtasai aatΛmΛ vaarcuΛrΛ tai Λgai iji gΛnquiiquiamu.

⁷ Dai TiiroaiñdΛrΛ apiaiimΛi aatΛmΛ vaarcuΛrΛ TolemaidΛrΛ uucami dai ami tΛapapai aatΛmΛ dai viaatuli gΛraaduñi dai anaasi daraaja Λmo tasai Λgai ΛΛmadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ ismaacΛdΛ oiditadai iji abiaadΛrΛ dai aayi SesareerΛ. Dai ami iji Piili quiidiamu Λgai ΛrΛmoco ismaacΛdΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ. Dai Λgai ΛrΛmoco tatacogiadami ΛcuvaracamiaiñdΛrΛ ΛpΛ. TΛtai anaasi vii aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu. ⁹ DaidΛ ΛPiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai Λgai maiquiaa arcuucunacami. DaidΛ Λooqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatΛmΛ chiΛΛqui tasai tai ami divia Λmo cΛΛli Agavo tΛΛgiducami. Λgai JudeeaiñdΛrΛ divia dai Λgai aagai

istumaasi aagidiña Diuusi. ¹¹ Dai ḷgai bai Paavora givuradḷ dai ḷcadḷ vuupu gḷḷḷcaso dai gḷnoonovi daidḷ itai:

—Pocaiti Diuusi Ibḷadḷ sai Jerusaleenḷḷḷ ḷjudidíu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai tḷḷgida agai ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu —ascaiti ḷAgavo.

¹² Dai moscaḷcai aatḷmḷ ḷḷmadu Sesareeḷḷḷ oidacami gomaasi vḷḷscatai daañimi aatḷmḷ ḷPaavora sai maiimḷna Jerusaleenamu. ¹³ Dḷmos ḷPaavora gḷraa noragi dai povai gḷrtḷadai:

—¿Tuimḷsi suaanḷi dai soigḷñḷḷiatudai? ¿Ducatai ipḷlidi aapimḷ isḷma duucai giñḷḷgitoituldagi? Mḷsiñvuliagi isgiñḷmuaagi ḷḷḷḷ Jerusaleenḷḷḷ gaaagiditai aanḷ isSuusi Cristo ḷrcḷḷḷgacḷḷḷ vuviadami. Aanḷ gia maivuam iñḷlidi —ascaiti ḷPaavora.

¹⁴ Aidḷsi tḷḷ aatḷmḷ ismaitistui isḷma duucai ḷgitoituldagi dagito aatḷmḷ daidḷ icaiti:

—ḷḷaduuna istumaasi ipḷliadagi Diuusi —caiti aatḷmḷ.

¹⁵ Cadaivunucai chiḷḷqui tasai bai gḷrdui aatḷmḷ dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai gḷroí ḷḷmoco vaavoitudadami Sesareeiñḷḷḷ. Dai ḷmaadutai ḷgai ḷḷḷmo cḷḷḷi Nasooñi tḷḷgiducami. ḷgai ḷḷSipiliḷḷḷ oidacami dai ḷḷqui abiaadḷḷḷ ḷḷvaavoitudadami. Dai ḷgai quiidiḷḷḷ viiya ragaitadai aatḷmḷ.

¹⁷ Aidḷsi aayi aatḷmḷ Jerusaleenḷḷḷ gḷraaduñi baigḷḷḷliaracḷadḷ gḷḷḷviaatuli.

¹⁸ Siaadiqui Paavora gḷroí aidḷsi dividamu aatḷmḷ Jacovo. Ami daraajatadai vḷḷsi baitḷguucacamigadḷ ḷvaavoitudadami ḷḷḷḷ. ¹⁹ Taidḷ ḷPaavora viaatuli dai aagidi vḷḷsi istumaasi idui ḷgai Diuusi guvucadadḷcadḷ ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu saagida. ²⁰ Dai aidḷsi caḷ ḷgai gomaasi cḷḷga ñiioocai Diuusi vḷḷtarḷ. Tai amaasi ḷbaitḷguucacami potḷadai ḷPaavora:

—Gḷraduñi, dḷmos cḷḷga maata aapi siḷḷquidu vaavoitudadami judidíu saagida dai vḷḷscatai pocaiti sai aliḷsi gḷaagai isvḷḷsi vaavoitudadami apiaḷḷḷgiadagi vḷḷsi Moseesacaru sḷḷlicamigadḷ. ²¹ Dai ḷḷmo oodami aspocaitiña pḷsai aapi mamaatḷtuldi vḷḷsi judidíu ismaacḷadḷ sibḷaco oidaga sai maiḷḷgidiña Moseesacaru sḷḷlicamigadḷ, dai poviapḷs caitiña ḷḷḷḷ sai maitḷaagai isiquiacadagi gḷḷḷmaamara cḷcḷḷli tuutucugadḷ, tomali maiḷḷgidiña gḷḷḷviituldaraga. ²² ¿Istumaasi ḷḷaduñimu? Mosmaatḷmḷ ḷoodami iscadivia aapi dai gḷḷḷḷmpaidamu ḷgai dai maataca ḷliadamu isducatai gamamaatḷtuldiña aapi. ²³ Sivi mosgḷaagidamu aatḷmḷ istumaasi gḷaagai pḷsiduñiagi. Tanai daraaja gḷraaduñi saagida maacova cḷcḷḷli ismaacḷadḷ bai dui ḷmo ñiiooqui Diuusi ḷḷmadu dai maiquiaa naatocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judidíu quiuupaigadḷamu daidḷ iduñi istumaasi gḷaagai isiduñiagi siḷḷscadḷ bai duñiagi ḷmo istumaasi Diuusi ḷḷmadu poduucai isduucai gḷḷḷmaatḷtuli Moseesacaru dai gaaata iñḷḷḷquida aapi ḷgai vḷḷtarḷ quiuupiarḷ. Dai gooquiḷḷḷ casi iduucai gomaasi casi istutuidi ḷgai isiicagi gḷḷḷcuucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatḷmḷ. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatḷmu vḷḷscatai ismaitḷḷvaavoi mḷscaiti gḷḷḷlidi, baiyoma mosaapi ḷḷḷḷ ḷḷgida mamaatḷtuldaragadḷ Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatḷmḷ ḷmo oojai ḷvaavoitudadami ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu dai poduucai ooji aatḷmḷ sai camaivuam ḷḷḷlidiña mamaatḷtuldaragadḷcadḷ Moseesacaru tomali judidíu viituldaragadḷcadḷ, dai sai maicuaadana ḷḷḷḷ baabaidi ismaacḷadḷ gḷḷḷdasdi uuvisi ismaacḷadḷ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali ḷḷradḷ, dai tomali ḷmo cḷisi baabiadḷ baimuadḷ ismaacḷadḷ gḷcḷueeyi dai sai maigoogosi gḷḷḷducamicana —astḷadai ḷbaitḷguucacami ḷPaavora.

²⁶ Taidḷ ḷPaavora vaidacai ḷmaacova cḷcḷḷli judidíu quiuupaigadḷamu dai siaadiqui Paavora ḷḷmadu ḷgaa maacova idui istumaasi gḷaagaitadai siduñiagi siḷḷscadḷ bai duñiagi ḷmo istumaasi Diuusi ḷḷmadu. Dai gooquiḷḷḷ vaa Paavora ḷgḷḷ quiuupaigadḷḷḷ judidíu dai aagida agai ḷḷḷaanḷdami ḷgḷḷ quiuupaigadḷḷḷ judidíu istuigaco naatocai

iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi amadu, dai amaasi vuaapa agai agai apaa amadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

²⁷ Dai cayoga acaai cuvaracami tasai tai amoco judiduu Aasia davariala oidacami taa apavora agaa quiuupaigadala judiduu dai sisiolitu vaaasi oodami dai bai apavora. ²⁸ Dai iijña daida icaitimi:

—Aapima judiduu, garsoñavurai. Idi araalali ismaacada aipaco aimaraiña dai vui ñioocaiña judiduu dai mamaatatuldaragada Moseesacaru dai idi judiduu quiuupaigada vui apaa dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudiduu agaa quiuupaigadala judiduu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judiduu Diuusi —ascati a judiduu.

²⁹ Ajudiduu Aasia davariala oidacami Jerusaleenala naiditadai apavora vaasquioma Tróximo amadu. Tróximo arEfeesiala oidacami. Ajudiduu Aasia davariala oidacami poaliditadai isapavora vaidacai cascada pocaiti.

³⁰ Tai vaaasi oidacami sisioli dai voopoigitai dada ami dai bai apavora dai tavaimacai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai. ³¹ Dai camuaa agaitadai sai amadutai aagidi agaa taaanadamigada sandaaru sai vaaasi Jerusaleenala oidacami siaa caiti. ³² Tai agai otoma vaidacai gasandaaruga amadu ataaanadami dai voopoigitai tapai ami siaaco daraajatadai oodami. Dai aidasida oodami taa agaa taaanadami amadu sandaarugada camaigaa vaamioma apavora. ³³ Taida agaa taaanadami maa dai maisapicami bai apavora dai gatajai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiala gatacakai sioga agai dai astuma dui. ³⁴ Vaida oodami alia sisiocai dai amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agaa taaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadui cascada tajai agai gasandaaruga sai baacaiña apavora madana siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosacai tsadicaruda sandaaru quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iñquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascatimi vaascatai.

Cascada sandaaru viaacatadai ismootiadagi apavora sai maibana agaa.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai apavora tuucavi agai itadai agaa taaanadamigada sandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñioquia aan? —astadai apavora.

Taida taaanadami itadai:

—¿Ñioocapasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitaraalali Ejiipitala oidacada ismaacada amquioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiala vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astadai agaa taaanadami.

³⁹ Taida apavora itadai:

—Aan arjuduu. Tarsala vuusaicami aan dai anaasi aroidacami. Agai armapalala gaducami Silisia davariala. Damos giñmacañi oigaragai nai ñiooquida aan goodami —astadai apavora.

⁴⁰ Taida agaa taaanadami maa oigaragai. Taida apavora calquiva tsadicariala. Dai vañigi ganovi sai dodoligiana vaascatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida apavora ñioo evreocada daida itadai:

22

¹ —Giñaaduñi, caacavurai aapima istumaasi ganaagida iñagai aan dai poduucai giñsoiña iñagai —astadai Paavora.

² Dai mosacai oodami isñiooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida apavora itadai:

³ —Aan arjuduu. Tarsala vuusaicami aan. Agai armapalala Silisia. Damos tanai Jerusaleenala gaa aan. Gamalieli argiñmamaatatuldiadamicatadai. Agai cala salli giñmaatutuli sallicamigada garlaqui aaduñicaru. Dai aan vaascala giñaajagali isiduñiagi

vΛasi giñgucadacΛdΛ istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai gΛnaajagΛi aapimΛ siduñiagi sivi. ⁴ AanΛ Λquiomα aliΛ soi vuaadana vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai is-Suusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. Dai coodaiña aanΛ Λmoco dai aa vuuyiña aanΛ dai vupuraiña cadeenacΛdΛ dai maamaisapaiña vΛasi Λmaduga mΛasi ooqui dai cacΛli. ⁵ Dai cΛga maatΛ ΛbaitΛcΛacamigadΛ papaali judidíu dai vΛasi Λdudunucami quiuupiΛrΛ dai Λgai ΛrnΛijadami isΛgai vaa giñmaa oojai gΛraaduñi judidíu DamascΛrΛ oidacami vΛatarΛ. ΛoojiΛrΛ giñmaa Λgai oigaragai ansai imΛna Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aanΛ tanai JerusaleenΛrΛ mΛsai soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aanΛ dai camiaadimi DamascΛrΛ dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vΛpΛdolian dui Λmo gΛΛ cuudagi tΛvaagiaiñdΛrΛ. ⁷ Antai aanΛ dΛvΛΛrapi gΛi dai cai aanΛ Λmo ñiooqui vai povaiñtatadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipΛsi soi giñvueeyi?” iñtatadai Λñiooqui. ⁸ Antai tΛcacai aanΛ daidΛ itatadai: “¿PoorΛ aapi?” Tai Λgai povaiñtatadai: “AanΛ anΛrSuusi NasareetΛrΛ oidacami Λgai vaa ismaacΛdΛ soi vueeyi aapi”, iñtatadai ΛtΛaanΛdami. ⁹ Λgai ismaacΛdΛ giñΛΛmadu iimaitadai tΛΛ Λcuudagi dai aliΛ duduaadimu dΛmos maimaatΛ cai Λgai Λñiooqui ismaacΛdΛ giñaagidi Λgai. ¹⁰ Antai aanΛ potΛi: “¿Tumaa duuna aanΛ?” TaidΛ ΛtΛaanΛdami ipiñtatadai: “Vañigiñi dai api-aimΛda Damascamu siami gΛagidamu aa vΛasi pΛstumaasi viaa siduñiagi”, iñtatadai. ¹¹ DaidΛ gΛΛ cuudagicΛdΛ mainΛadatai vii aanΛ cascΛdΛ giñaaduñi viaacatadai is-giñnoviana bΛΛcaticagi DamascΛrΛ uucami.

¹² Dai ami oidacatadai Λmo cΛli Ananiiasi tΛΛgiducami. Λgai ΛrΛmo cΛli ismaacΛdΛ cΛga Λgidi Moseesacaru mamaatΛtuldaragadΛ. Dai vΛasi Λjudidíu ismaacΛdΛ DamascΛrΛ oidacatadai aliΛ cΛga ñioocaiña Λgai vΛatarΛ. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnΛida agai. Dai mosaayi dai povaiñtatadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi Λpamu”, mospotΛi Λgai antai otoma nΛnΛava aanΛ dai tΛΛ ΛcΛli ismaacΛdΛ giñaagiditadai. ¹⁴ Tai Λgai povaiñtatadai: “Λgai vaa Diuusi ismaacΛdΛ siaa duutuli gΛrΛΛqui aaduñicarΛ Λqui abiaadΛrΛ Λcovai gΛvuusaitu aapi pΛsai maatacana istumaasi Λgai iduñia Λlidi tanai oidigi daama, dai pΛsai nΛidana ΛpΛ Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui, dai pΛsai caΛcana ΛpΛ isΛgai vaa gΛñiooqui. ¹⁵ Dai sivi catΛΛ aapi dai cacaΛ dai sivi cΛga ñiooquimu aapi Λgai vΛatarΛ vΛasi oodami vuitapi dai agidamu aapi pΛstuma tΛΛ dai pΛstuma caí. ¹⁶ ¿Dai sivi tΛtumaa nΛnΛra aatΛmΛ? CΛquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai Λgai gΛoigaldana gΛsoimaascamiga nai gΛvacuanana”, iñtatadai ΛcΛli.

¹⁷ Dai aidΛsi divia aanΛ tami JerusaleenΛrΛ ii aanΛ quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtΛagi Λmo istumaasi. ¹⁸ TΛΛ aanΛ ΛtΛaanΛdami Suusi vaidΛ ipiñtatadai: “SiΛascadΛ cΛga ñiooquia aapi aanΛ giñvΛatarΛ tanai JerusaleenΛrΛ maivaavoituda agai Λoodami cascΛdΛ otoma cavami gΛagacai vuusai tanai JerusaleenaiñdΛrΛ”, iñtatadai ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aanΛ potΛtadai: “Dañi tΛaanΛdami cΛga maatΛ Λgai iñsaanΛ vΛasi quiquiuupaigadΛana judidíu aimΛraiña dai maamaisapicami vuudana ismaacΛdΛ gΛvaavoitudai dai gΛvaiña aanΛ. ²⁰ Dai aidΛmΛsi mumueeyi gΛñiooquituldiadamiga Tiivañi Λgai ismaacΛdΛ cΛga ñioocaiña aapi gΛvΛatarΛ aanΛ ΛpΛ ami daacatadai dai bai aagaitadai aanΛ mΛsmuaagi dai asta nuucada aanΛ sosoadΛ Λgai ismaacΛdΛ mumueeyitadai”, antatadai aanΛ. ²¹ DΛmos ΛtΛaanΛdami povaiñtatadai: “Imiñi aapi gΛootosana iñagai aanΛ mΛΛcasi ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida”, iñtatadai ΛtΛaanΛdami —astatadai ΛPaavora.

²² CΛga caΛcatadai Λoodami asta aagacai Λgai isDiuusi ootosa agai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida taida gΛnaagacai ijiñna daidΛ icaitimi:

—Muaavurai gocΛli. SiomΛ arcΛagai ismaoidaca goovai —ascaiti Λoodami.

²³ Dai ali^Λ baacoicatadai ^Λgai casc^ΛΔ api^Λiiñacai dai t^Λcavi susuligai g^Λnvaapasaraga dai t^Λcavi daitudai d^Λv^ΛΛrai. ²⁴ Taid^Λ ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdamigad^Λ sandaaru gat^Λjai m^Λsai tuucavi vaasana ^ΛPaavora dai g^Λicarsana sai ñioocana dai aagana istuisid^Λ vui baacoi ^Λoodami. ²⁵ D^Λmos aid^Λsi cavuracatadai ^Λgai dai g^Λicarsa agaitadai taid^Λ ^ΛPaavora it^ΛΔdai ^Λmai t^Λaan^Λdamigad^Λ ^Λsandaaru ismaac^ΛΔ ami c^Λaacatadai:

—Viaam^Λsi aapim^Λ s^Λalicami isg^Λicarsagi ^Λmo romano dai tomali mait^Λcacacai dudunucami^Λr^Λ istuma dui —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁶ Dai mosca^Λcacai ^Λt^Λaan^Λdami gomaasi ii dai m^ΛΛ aagidi ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami daid^Λ it^ΛΔdai:

—G^Λnuucadacañi gomaasic^ΛΔ ismaac^ΛΔ iduñia agai. Idi c^Λaliava ^Λrromano —ast^ΛΔdai.

²⁷ Taid^Λ ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami divia siaaco daacatadai ^ΛPaavora daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Vaavoisi si^Λrromano aapi? —ast^ΛΔdai ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami.

Taid^Λ ^ΛPaavora it^ΛΔdai:

—Aj^Λ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁸ Taid^Λ ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami pot^ΛΔdai:

—Gaa nam^Λqui aan^Λ mui tumiñsi dai romanutu —ast^ΛΔdai ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami.

Taid^Λ ^ΛPaavora aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Aan^Λ gia ^Λrromamano giñ^ΛΔΔ^Λ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁹ Gomaasic^ΛΔ ^Λgai ismaac^ΛΔ g^Λicarsa agaitadai ^ΛPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaata^Λc^Λai ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami isvuu ^Λmo c^Λali ismaac^ΛΔ ^Λrromano ali^Λ duaadimu.

³⁰ Siaadiqui ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami c^ΛΛga maataca ^Λlidadai istuc^ΛΔ g^Λpi^Λr^Λ vuupai ^Λjudidíu ^ΛPaavora casc^ΛΔ uupai cadeena ismaac^ΛΔ ^Λc^ΛΔ vuracatadai dai t^Λjai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali judidíu ^ΛΛmadu v^ΛΛsi ismaac^ΛΔ vaamioma t^Λaan^Λ sai g^Λn^Λmpaidana dai vuusaitu ^ΛPaavora dai v^ΛΛscatai vuitapi c^Λi.

23

¹ Taid^Λ ^ΛPaavora vui n^Λn^Λava v^ΛΛsi ^Λbait^Λguucacami ismaac^ΛΔ g^Λn^Λmpagi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Giñaaduñi, ^ΛΛqui abiaad^Λr^Λ oidaga aan^Λ dai c^ΛΛga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami casc^ΛΔ c^ΛΛga bai tadaga giñ^Λb^Λdaga —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

² Taid^Λ ^ΛAnaniasi ismaac^ΛΔ ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali judidíu t^Λjai ^Λgai ismaac^ΛΔ miaad^Λrioma guucacatadai ^ΛPaavora sai t^Λñiana g^ΛΛg^Λana. ³ D^Λmos ^ΛPaavora it^ΛΔdai:

—Diuusi soimaasi g^Λtaatatuldamu aapi. Aapi aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai n^Λida agai isbai maic^ΛΛga idui aan^Λ isducatai aagai Moseesacaru s^Λalicamigad^Λr^Λ dai v^ΛΛsc^Λr^Λ gata^Λan^Λ aapi m^Λsaid^Λ giñ^Λg^Λana dai gomaasi daidarsi s^Λalicami^Λr^Λ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁴ Tai ^Λgai ismaac^ΛΔ ami guucacatadai pot^ΛΔdai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi bait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali ismaac^ΛΔ ivueeyi Diuusi aa duiñdad^Λ? —ast^ΛΔdai.

⁵ Taid^Λ ^ΛPaavora pot^ΛΔdai:

—Giñaaduñi, maimaata^Λcatadai aan^Λ isgoovai ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali judidíu mospocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Maitav^Λr vui ñioocada g^Λndudunucamiga”, caiti Diuusi —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁶ Daid^Λ ^ΛPaavora maata t^ΛΛ is^ΛΛmoco ^Λdudunucami ^Λrsaduseo dai aa ^Λrfariseo, dai g^Λg^Λr^Λ ñioo daid^Λ it^ΛΔi:

—Giñaaduñi, aan^Λ ^Λrfariseo aan^Λ vaavoitudai fariseo vaavoidaragad^Λ casc^ΛΔ. Dai giñ^ΛΔΔ^Λ ^Λrfariseo. Dai aan^Λ vaavoitudai coidad^Λ duaacarad^Λ casc^ΛΔ giñ^Λvuaa aapim^Λ tanai dai vaama giñ^Λc^Λi —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁷ Aidasi potai agai afariseo amadu asaduseo lagi ganvupui ñiooquimi. ⁸ Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiipu Diuusi talaañicarudai dai ismaiibadaga oodami. Damos afariseo vaavoitudai vasi gomaasi cascada amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi. ⁹ Dai vascatai iñacai. Tai guuquiva amoco maatatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada vaavoitudai agai vaa vaavoidaragai ismaacada vaavoitudai afariseo, daida icaiti.

—Idi calli maitarsoimaasi iducami siarvaavoi isñiooqui amo Diuusi talaañicarudai isamo ibada arpa maitarcagagai tasvuidara vatlacagi Diuusi —ascaiti amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada.

¹⁰ Dai idi aatagiara alia baacoicatadai oodami cascada agaa tlaanadamigada sandaaru alia duaadicuitadai masoi duñiagi aPaavora, cascada ootosi agai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora oodami saagidaiñdara dai bllcaiñi apamu sandaaru quiidiamu.

¹¹ Siaadiqui tucara divia Diuusi dai sonuana caquiva aPaavora dai potatadai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucai pasduucai calga ñioo aapi aana giñvllatara tanai Jerusaleenara poduucai arpa pñiooquia agai Roomara —astatadai Diuusi.

¹² Siaadiqui amoco judidíu bai dui ñiooqui dai muaa agai aPaavora. Dai poduucai bai dui sai maidalca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa aPaavora sai Diuusi galgalvia agai ismaipoduñia agai. ¹³ Acacalli ismaacada poduucai bai dui arvaamioma isgoo coobai. ¹⁴ Dai agai iji siaaco daraajatadai abaitaguucacamigada papaali amadu aa talaanadamigada judidíu daida itatadai:

—Cabai dui aatama tasai maidalca ragai cuaadagai asta tasilascada muaa aPaavora sai Diuusi gargalana tasmaipoduñiagi. ¹⁵ Daidi sivi apima amadu aa ismaacada arvaamioma talaanadamigada judidíu aagidavurai agaa tlaanadamigada romamano sai baigovai vaaapana Paavora dai poviavar talda masai vaamioma calga maatalca agai istuma dui agai. Ttai aatama soobidaca ragai maiquiaa ana ttai muaa ragai —astatadai acacalli.

¹⁶ Damos amarada Paavora silagida maí gomaasi dai ii sandaaru quiidiamu dai aagida agai aPaavora. ¹⁷ Taidai aPaavora vai amo sandaaru tlaanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaiñi idi ali galli malca siaaco daja agaa tlaanadami aagidasa agai goovai amo ñiooqui —astatadai aPaavora.

¹⁸ Taidai tlaanadami vaidacai siaaco daacatadai agaa tlaanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada giñaagidi ansai gavupidana idi ali galli gaagidasa alidi goovai amo ñiooqui —astatadai.

¹⁹ Taidai agaa tlaanadami noviaiñdara bai ali galli dai covai vaidacai daida itatadai:

—¿Tumaasi giñaagida alidi aapi? —astatadai agaa tlaanadami.

²⁰ Taidai ali galli itatadai:

—Ajudidíu cabai dui sai gaagida agai pasai sioroco bllcaiña goPaavora malca siaaco daraaja talaanadamigada judidíu sai sioma calga maatalca agai istuma dui agai.

²¹ Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai cacalli assoobidaca agai voiyara dai maiquiaa ana sai muaa agai dai poduucai bai dui sai maidalca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa sai Diuusi galgalvia agai ismaipoduñia agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnana istaiya aapi —astatadai ali galli.

²² Taidai agaa tlaanadami diosagi ali galli dai potatadai sai maiaagidiña tomali amaadutai iscaaagidi gomaasi.

²³ Taidai agaa tlaanadami vaí gooca sandaaru talaanadamigada dai tjai sai bai duuna gooca sientu sandaaru gantaataracada ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismaacada vuu ajioopai

lalansa sai iimana amadu Paavora Sesareamu aid tucar tustaamar. ²⁴ Dai gatjai lar sai bai duuna caapayu sai daitugaiña Paavora dai tjai lar sai cagaducami tagidana gaa dunucami Pailisi. ²⁵ Dai gaicada ootoi amo oojai dai oojilar itadai:

²⁶ “Gaa dunucami Pailisi, ana rCaudio Liisiasi dai ana aliasi siaa gaduutudai dai gaviaatuldi. ²⁷ Ajudidú camaisapicami bai idi cali dai muaa agaitadai antai mai ana isgoovai rromano cascada otoma ii ana amadu ginsandaaruga dai maa soi. ²⁸ Damos ana maataca inlidadai mastuucada gpiar vuupai cascada vaidacai ana dudunucamigada judidú ampaidaragadamu, ²⁹ dai mosotoma mai ana masai gpiar vuupai maivaavoitudaitai goovai viituldaragada, dai mosmaitiipucata dai istu-isi muaagi tomali istuisi maisagi. ³⁰ Damos mai ana isajudidú cabai dui dai muaa agai cascada antotoma gootosi, dai caagidi ana lar agai ismaacada gpiar vuupai sai gaamu iimana dai gaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Moscaasi”, astadai oojilar.

³¹ Taida sandaaru bai Paavora tucar poduucai masduucai aagidi dai bacai Antipatrisilar uucami. ³² Siaadiqui sandaaru gantaataracada ajioopadami pamu dada ganquilar daida caapayu daama imacada apiavaidaticatadai Paavora. ³³ Dai acai Sesareara maa oojai adunucami dai bo tagi Paavora lar. ³⁴ Taida adunucami laraga nanidi oojai dai gooquilar tacacai Paavora saaco oidacami, dai camaatacai isilarSiliisilar oidacami ³⁵ potadai:

—Gaacamu ana silascada dadiagi agai ismaacada gpiar gvuupai —astadai adunucami.

Dai gatjai masai nuucadacana gaa raí Eroodasi quidilar.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiiasi agai rbaitacacamigada papaali judidú. Dai amadu imatadai lar amoco ajudidú baitaguucacamigada dai mai ismaacada rñiooquituldiadami agai Tértulo tagidu. Dai vascatai vuidar guuquiva gaa taaandami dai gpiar vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaid a Tértulo gpiar vuupaimi dai potadai Tértulo Pailisi:

—Alia baigarlidi aatama aapi garbaitacacamigacada alia saituduga aapi cascada cagaacara oidaga aatama, dai vasiaacatai sioma cagadu vasi oodami vatar taaandamicatai aapi, ³ cascada salicada baigarlidi aatama vascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gasoobida rralidi aatama, cascada gdaana ana pasai garoigadana dai garacana laachi. ⁵ Moscamaí aatama isidi cali rcaisi imisaliacami gducami dai vasi aipaco sisioquitudai judidú. Dai goovai rbaitacacamigada oodami ismaacada vaavoitudai mamaatuldaragada Suusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai agai. ⁶ Dai gocalli vaapasa liditadai amoco ismaacada maitarjudidú gaa quiuupaigadara judidú dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiuupaiga, tatai aatama bai dai van casa ragaitadai gardunucamiga vuidar. ⁷ Damos Liisiasi gaa taaandamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸ Daid icaiti sai siora gpiar vuupadagi sai dadana aapi gamadu. Mostacacani aapi lagi dai poduucai caga maatacamu aapi isiarvaavoi vasi ismaacada gaagidi aatama —astadai Tértulo.

⁹ Taida ajudidú ismaacada ami guccatadai potadai lar sai vasi gomaasi rvaavoi. ¹⁰ Amaasi gaa taaandami sisigi Paavora sai ñioocana taida Paavora poti:

—Caga maata ana isaapi rdunucamigada idi oodami laqui abiaadara cascada baigiñliaracada lagi giñsoiñamu ana aapi gavuitapi. ¹¹ Caga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquiaa baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi ana Jerusaleenara dai siaa dutuda inagai Diusi. ¹² Dai ana maivui ñioocai tomali maadutai tomali maisiolitudai ana oodami gaa quiuupaigadara judidú tomali aali quiuupiara tomali mapacara

Jerusaleenlra. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo nlijadami ispotaiyagi sida lrvaavoi gomaasi istucada gpiara giñvuupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi sallyicada gnaagidi aan. Aan anlagidi Diuusi lagi vaa ismaacada lagidiña giñlqui aaduñicar. Lagidi aan Diuusi lpan duucal lagi ismaacada vaavoidudai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Ajudidú pocaiti sai maitlrvaavoi idi vaavoidaragai. Aan vaavoidudai lpla vlassi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ¹⁵ Aan lpla vaavoidudai lpan duucal ajudidú isduduaaca lagi vlassi coidada calga tuutiacada dai maicalga tuutiacada lpla. ¹⁶ Cascada gaagai aan isducatai calgacala oidacagi dai maisiaa lradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chiñqui uumigi sibaco aimaraiña aan dai lpamu divia giñdvlaragana dai vuaapida iñagai loidacami tumiñsi ismaacada ootosi aa sibadala oidacami dai aan lpla gamaquia iñagai soiñi. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aan lga quiuupaigadala judidú aidasida giñtal lamoco judidú Aasia dvlarila oidacami. Dai casi iduitadai aan istumaasi glaagai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucal isduucal garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucata dai mui oodami giñlamadu dai tomali maisiioacitadai oodami. ¹⁹ Lagi vaa Aasia dvlarila oidacami ismaacada pocaiti ansai aan maisiaa duutuli lga quiuupai tudu glaagai isdadimudai dai gpiara giñvuajamudai tami isviaacagi lagi amo istumaasi giñvui. ²⁰ Malca Jerusaleenlra vaama giñcal ajudidú gnbaitaguucacamiga vuidala. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaiñdala dada sabai tal nlijadami issoimaasi idui aan. ²¹ Maatas pocaiti lagi lpla issoimaasi idui aan aidasi gglala ñioo aan dai potai: “Aan anvaavoidudai coidada duaacarada cascada vaama giñcacasai aapim sivi”, antatadai aan —caiti Paavora.

²² Lpailisi cacalga maatacatadai vlassi istumaasi ismaacada vaavoidudai lagi ismaacada vaavoidudai Suusi Cristo cascada aidasi moscal istumaasi aagai lpaavora camaivaamioma taca dai potatadai:

—Silascada diviagi lga taanadamigada sandaaru Liisiasi bai gnduiñdamu aan idi ñiooqui —astatadai.

²³ Daid lpaailisi tajai amo sandaaru taanadamigada sai apianuucadacana lpaavora dai vlascala dagitona saida ivuaadana istumaasi ipaliada lagi dai dagitona lpla sai daividiña aaduñda dai soicalña istumaasicada tagitocagi lpaavora.

²⁴ Dai bo chiñqui tasaicada lpamu divia lpaailisi dai vaidati glooñiga Durusila. Lagi lrajudú. Daid lpaailisi ootosi ñiooqui lpaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatuldialaragada. ²⁵ Aidasi Paavora agidi isducatai glaagai iscalgacala oidacagi sai gannuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai agidi lpla sai amo imidagai Diuusi nada lagi vlassi oodami ismaacada lrcalga ivuaadami dai ismaacada larmaicalga ivuaadami. Taid lpaailisi aidasi cal lagi gomaasi alia duaadimu daid itatadai:

—Imadañi, lpla daamala iñsilascada istutiadagi nai glootosdagi ñiooqui —astatadai lpaailisi.

²⁶ Daid lpaailisi povalliditadai lpla silpaavora maquia lagi tumiñsi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña lagi dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucal aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatalgi lpaailisi gsallicamiga mlai dai Poolisio Festo. Daid lpaailisi ipaliditadai iscalgacala nlijadagi ajudidú cascada maisapicami viaa lagi lpaavora.

25

¹ Taid lpaailisi aayi Judeelra dai baiya lagi gsallicamiga. Dai bo vaica tasaicada Sesareaiñdala tasai Jerusaleenamu. ² Dai ami lbaitaguucacamigada papaali judidú lamadu atataanadamigada judidú agidi Festo sai Paavora lrgpialra caatcami. ³ Dai daañimi dai potatadai sai oigadana dai ootosana siora vuaapagi lpaavora ami

Jerusaleen^Λ^Λ. Agai cabai duitadai dai soobida agai ^ΛPaavora voiy^Λ^Λ dai muaa agai casc^Λ^Λ pot^Λ^Λdai agai ^ΛFesto. ⁴Taid^Λ ^ΛFesto aa noragi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Paavora maisapi Sesaree^Λ^Λ dai aan^Λ gaamucu imia iñ^Λlidi chi^Λ^Λqui tasaic^Λ^Λ,
⁵casc^Λ^Λ aapim^Λ m^Λsmaac^Λ^Λ viaa s^Λalicami g^Λaagai m^Λsgiñoidagi Sesareeamu. Dai sia
Paavora ^Λrsoimaasi iducami ami istutuidi aapim^Λ isg^Λpi^Λ^Λ v^Λuaajagi —ast^Λ^Λdai Festo.

⁶Daid^Λ ^ΛFesto anaasi Jerusaleen^Λ^Λ vii par^Λ mamacova tasai dai ^Λpamu ii Sesa-
reeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidi^Λ^Λ siaaco gata^Λaan^Λda agai agai dai gata^Λjai
m^Λsai v^Λuaapana ^ΛPaavora. ⁷Aid^Λsi ^ΛPaavora vaa ami taid^Λ ^Λjudidíu ismaac^Λ^Λ dada
Jerusaleenaiñ^Λ^Λ miaad^Λ^Λ guuquiva dai g^Λpi^Λ^Λ v^Λuupaimi sai naana maasi idui ali^Λ
soimaascami. D^Λmos maitiipucata dai tomali ^Λmo n^Λijadami. ⁸Taid^Λ ^ΛPaavora c^Λquiva
dai ^Λagi g^Λsoiña agai dai pocaiti:

—Aan^Λ gia maisoimaasi ivueeyi s^Λalicamigad^Λ judidíu vui tomali ^Λg^Λ quiuupaigad^Λ
judidíu vui, tomali ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ romamano vui —ast^Λ^Λdai ^ΛPaavora.

⁹Vaid^Λ ^ΛFesto ip^Λlidadai isc^Λagac^Λ^Λ n^Λijadagi ^Λjudidíu casc^Λ^Λ it^Λ^Λdai agai
^ΛPaavora:

—¿Imiap^Λsi ^Λlidi Jerusaleenamui nai m^Λaca g^Λacaca naana maasi istumaasi dai
n^Λidamu aan^Λ isg^Λpi^Λ^Λ g^Λduñi ischo ^Λpa? —ast^Λ^Λdai ^ΛFesto.

¹⁰Taid^Λ ^ΛPaavora aa noragi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Tamian c^Λaca siaaco gata^Λaan^Λi dudunucami ismaac^Λ^Λ daraasai
^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ romamano dai tami agai m^Λsiaaco istutuidi isgiñ^Λcacagi. C^Λaga
maat^Λ aapi iñ^Λsaan^Λ maitivueeyi tomali ^Λmo istumaasi soimaascami ^Λjudidíu vui.

¹¹Si^Λduñiada ^Λrvaavoica issoimaasi idui aan^Λ m^Λscasc^Λ^Λ giñ^Λmuaa ^Λliada tomam^Λ
giñ^Λmuaa. Dai ismait^Λrvaavoicagi gomaasi istumaasi g^Λpi^Λ^Λ giñ^Λv^Λuupai tomali ^Λmaadutai
maiviaa s^Λalicami isgiñ^Λagidagi ^Λjudidíu. Aan^Λ ip^Λlidi m^Λsvaama giñ^Λc^Λsagi ^Λg^Λ
bait^Λc^Λaacamigad^Λ romamano vuid^Λ^Λ —ast^Λ^Λdai ^ΛPaavora.

¹²Taid^Λ ^ΛFesto gaaataga ^Λmadu g^Λmaacadamiga ñiooqui daida aa noragi ^ΛPaavora
daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Capocaiti aapi p^Λsaid^Λ ip^Λlidi isg^Λacacagi ^Λg^Λ bait^Λc^Λaacami agai ^Λmadu tudu
imimu aapi —ast^Λ^Λdai.

¹³Cadaivunucai chi^Λ^Λqui tasai tai ii ^Λmai raí ^Λmadu ooñigad^Λ Berenisa Sesareeamu
dai viaatulda agai Festo. ¹⁴Dai anaasi daraaja bai t^Λv^Λpi taid^Λ ^Λraí Festo aagidi Agilipo
sai maisaca ^Λmo c^Λali Paavora t^Λagiducami dai pot^Λ^Λdai:

—Govaa c^Λali ^Λr^Λgai ismaac^Λ^Λ maisapicami viaa ^ΛPailisi. ¹⁵Aid^Λsi Jerusaleen^Λ^Λ
daacata dai aan^Λ taid^Λ ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali ^Λmadu ^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ judidíu
giñaagidi sai Paavora ^Λg^Λpi^Λ^Λ caat^Λcamí dai giñaagidi ansai gata^Λaan^Λna muaragai.

¹⁶Antai aan^Λ aa noragi dai pot^Λ^Λdai sai ^Λdudunucamigad^Λ romamano maita maacai
oigaragai ismuaagi ^Λmo g^Λpi^Λ^Λ caat^Λcamí asta si^Λscad^Λ vupuid^Λ^Λ guuquiva ^Λg^Λpi^Λ^Λ
caat^Λcad^Λ ^Λmadu ismaac^Λ^Λ g^Λpi^Λ^Λ v^Λupai, dai poduucai ^Λg^Λpi^Λ^Λ caat^Λcad^Λ ^Λagi istu-
tuidi isg^Λsoiñagi. ¹⁷Casc^Λ^Λ aid^Λsi dada agai main^Λan^Λra aan^Λ vaamioma mossiadiqui
vaa aan^Λ dudunucami quidi^Λ^Λ dai gata^Λjai aan^Λ m^Λsai v^Λuaapana ^Λc^Λali. ¹⁸D^Λmos
agai ismaac^Λ^Λ dada dai g^Λpi^Λ^Λ v^Λuaaja agai maig^Λpi^Λ^Λ v^Λuaa tomali ^Λmo istumaasi
poduucai isduucai t^Λgitoitadai aan^Λ.

¹⁹Mos^Λcaasi ismaac^Λ^Λ aagaitadai agai mos^Λagi
g^Λnvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragad^Λ judidíu. Dai mosaa-
gaitadai ^Λpa ^Λc^Λ Suusi ismaac^Λ^Λ camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰Dai
camaimaí aan^Λ isducatai iduñiagi ^Λmo istumaasi pomaasi, dai t^Λcacai aan^Λ ^ΛPaavora
sabai imia ^Λlidi Jerusaleenamui ansai m^Λaca t^Λcacana aan^Λ gomaasi. ²¹D^Λmos agai
ip^Λlidi m^Λsvan c^Λsagi ^Λg^Λ bait^Λc^Λaacami Augusto vuid^Λ^Λ, casc^Λ^Λ gata^Λjai aan^Λ m^Λsai
apiamaisacana asta si^Λscad^Λ istui aan^Λ isootosdagi ^Λg^Λ bait^Λc^Λaacami —ast^Λ^Λdai
Festo.

²² TaidΛ ΛAgilipo potΛtΛdai Festo:

—AanΛ ΛpΛ caΛca iñΛlidi ΛcΛΛli —astΛtΛdai ΛAgilipo.

TaidΛ ΛFesto aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Sioroco caΛcamu aapi —astΛtΛdai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidΛsi aayi Agilipo ΛΛmadu Berenisa dai dudunucami quidiΛrΛ vaapa dai gΛgΛr raí gΛntuidigi. Dai Λgai ΛΛmadu iimΛitadai ΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ sandaaru dai Λvaamioma tΛtΛaanΛdami SesareeΛrΛ. TaidΛ ΛFesto gatΛjai mΛsai vuaapana ΛPaavora ²⁴ dai potΛi:

—Aapi gΛΛ raí Agilipo dai vΛΛsi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ tanai gΛrΛΛmadu gΛnΛmpagi, tami nΛidi aapimΛ idi cΛΛli. Idi rΛgΛi ismaacΛdΛ gΛpiΛrΛ vuupai muidutai Λjudidíu vΛΛsi ΛpanΛΛsi JerusaleenΛrΛ siΛΛsi tanai SesareeΛrΛ dai maidagitocai giñagidi sai idi cΛΛli casi gΛaagai ismuquiagi. ²⁵ Damos aanΛ poΛlidi istiipu istuisi muaagi. Dai Λgi goovai ipΛli mΛsvan cΛΛsagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami Augusto vuidΛrΛ, cascΛdΛ capoduucai tΛgito aanΛ iñsiootosdagi. ²⁶ Dai aanΛ maimaata istumaasi oojidagi ΛbaitΛcΛaacami cascΛdΛ gatΛjai aanΛ mΛsai vuaapana tami aapimΛ gΛnvuitapi. Sioma cΛΛga aapicΛdΛ raí Agilipo pai aapi tΛcaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aanΛ istumaasi oojidagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami. ²⁷ AliΛ vuiirugami Λlidi aanΛ ismosapiaduucai ootosagi amo maisapicami dai maiaagidagi mΛstuisi gΛpiΛrΛ vuupai —astΛtΛdai Festo.

26

¹ TaidΛ Agilipo potΛtΛdai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ —astΛtΛdai Agilipo.

TaidΛ ΛPaavora vañigi gΛnovi dai gΛaagacai ñioo dai pocaiti:

² —AliΛ baigiñΛlidi aanΛ istutuiditai isgΛΛmadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vΛΛsiaacatai istumaasi gΛpiΛrΛ giñvuupai Λjudidíu. ³ Dai cΛΛga maata aapi ΛpΛ vΛΛsi viituldaragadΛ judidíu dai vΛΛsi tΛstuucΛdΛ gΛrvupui ñioocaiña, cascΛdΛ gΛdaanΛi aanΛ pΛsai maioojodaitai giñcaΛcana.

⁴ VΛΛsi Λjudidíu maata isducatai oidacatadai aanΛ aliducatai abiaadΛrΛ ΛΛgi Λgai saagida giñdΛvΛΛragana dai JerusaleenΛrΛ. ⁵ Dai maata vΛΛsi isgΛΛlicatai abiaadΛrΛ Λrfariseo aanΛ. Goma fariseo vaamioma cΛΛga ΛΛgidi judidíu vaavoidaragadΛ. Dai vΛΛsi Λjudidíu cΛΛga istutuidi isaagagi vΛΛsi gomaasi isipΛliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai ΛΛqui aagidi gΛrΛΛqui aaduñicarΛ sai duduaacalda agai coidadΛ nai aanΛ vaavoitudai gomaasi cascΛdΛ gΛpiΛrΛ giñvuupai sivi. ⁷ Dai vΛΛsi ΛcΛjiudadΛ Λbaivustaama dan gooca cΛcΛΛli maamaradΛ Isirelicaru Λgai vaa ΛrgΛrΛΛqui aaduñicarΛ dai Λgai quiaa nΛnΛra ispoduucai iduñiagi Diuusi cascΛdΛ siaa duutudai Λgai dai ΛΛgidi Diuusi tasΛrΛ dai tucΛrΛ. Dañi tudu aapi raí Agilipo gomaasi vaavoidaragaicΛdΛ gΛpiΛrΛ giñvuupai Λgai vaa judidíu. ⁸ TuimΛsi poduucai tΛtΛgitoi aapimΛ ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidadΛ.

⁹ ΛΛquioma aanΛ ΛpΛ poduucai tΛtΛgitoiña isgΛaagai isiduñiagi mui naana maasi Suusi NasareetΛrΛ oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui aanΛ JerusaleenΛrΛ. SΛΛlicamigadΛcΛdΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali maamaisa aanΛ mui vaavoitudadami. Dai aidΛmasi coodaiña aanΛ cΛΛga bai aagaiña. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aanΛ soi vuaadana Λvaavoitudadami sai potΛΛna sai camaivaavoitudai. Gomaasi ivuaadana aanΛ judidíu quiquiupaigadΛrΛ. Dai aliΛ oomaliacana aanΛ Λgai vui dai asta aimΛraiña aanΛ aa dΛdΛΛvΛriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasi¹² imaitadai aan¹² Damascamu. Abait¹²guucacamigad¹² papaali giñmaa oojai asta ¹²aggi ¹²agai giñootoi. ¹³ Dañi aapi raí, voyar¹³ imaitadai aan¹³ dan duucu t¹³aan¹³ amo g¹³aa cuudagi vaamioma dadadac¹³adami sitasai vai g¹³arsicoli dadadac¹³ai aan¹³ amadu ismaac¹³ad¹³ giñ¹³amad¹³u iimaitadai. ¹⁴ T¹⁴at¹⁴ai v¹⁴ascatai d¹⁴v¹⁴arapi suuli aat¹⁴ama antai aan¹⁴ ca¹⁴ amo ñiooqui evreoc¹⁴ad¹⁴ vai povaiñt¹⁴ad¹⁴ai: “Saulo, Saulo, ¿tuip¹⁴asi soi giñv¹⁴ueeyi? g¹⁴atomit¹⁴asc¹⁴ai aapi ¹⁴aggi ¹⁴apan duuc¹⁴ai amo vooyisi ismaac¹⁴ad¹⁴ cuitus¹⁴ai tootoicami cuugad¹⁴”, iñt¹⁴ad¹⁴ai ñiooqui. ¹⁵ Antai aan¹⁵ pot¹⁵ai: “¿Poo¹⁵ra aapi?” ant¹⁵ad¹⁵ai aan¹⁵. Tai ¹⁵agai povaiñt¹⁵ad¹⁵ai: “Aan¹⁵ an¹⁵ar¹⁵Suusi ¹⁵agai vaa ismaac¹⁵ad¹⁵ soi v¹⁵ueeyi aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aan¹⁶ aapi g¹⁶amad¹⁶u pai giñsoiña dai aagada p¹⁶astumaasi t¹⁶aa sivi dai p¹⁶astuma t¹⁶agiagi si¹⁶ascad¹⁶ divia aan¹⁶ apamu g¹⁶amad¹⁶u. ¹⁷ Sivi ang¹⁷ootosai ismaac¹⁷ad¹⁷ mait¹⁷arjudidíu saagida dai m¹⁷asi¹⁷ascad¹⁷ g¹⁷amuaa agadagi aan¹⁷ g¹⁷asoñamu dai si¹⁷ascad¹⁷ judidíu saagida aim¹⁷arda aapi g¹⁷anuucadacamu aan¹⁷ ap¹⁷ra. ¹⁸ G¹⁸ootosai aan¹⁸ ismaac¹⁸ad¹⁸ mait¹⁸arjudidíu saagida pai maat¹⁸tulda sai camaisoi duuc¹⁸ai oidacana vai baiyoma c¹⁸agac¹⁸ara oidacana, vai camaitivuaadana isducatai gata¹⁸aan¹⁸ai Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gata¹⁸aan¹⁸ai Diuusi. Vai ¹⁸agai vaavoitudana iñsa¹⁸an¹⁸ arc¹⁸agac¹⁸ara vuviadami dai poduuc¹⁸ai Diuusi oig¹⁸ldamu soimaascamigad¹⁸ dai maaquimu s¹⁸allicami vai amadu daraajana ismaac¹⁸ad¹⁸ Diuusi acovai vuvaitu”, iñt¹⁸ad¹⁸ai asuusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduuc¹⁹ai ¹⁹aggi aan¹⁹ istuma ca¹⁹ t¹⁹vaagiaiñd¹⁹ara aid¹⁹asi divia Suusi aan¹⁹ giñ¹⁹amad¹⁹u. ²⁰ Dai ap²⁰aga aagidi aan²⁰ gomaasi Damasc²⁰ara oidacami dai gooqui²⁰ara Jerusaleen²⁰ara oidacami, dai v²⁰asi Judeea d²⁰v²⁰ar²⁰ara dai ismaac²⁰ad²⁰ mait²⁰arjudidíu ap²⁰ra. Aagidiña aan²⁰ sai g²⁰aa²⁰agai is²⁰ma duuc²⁰ai g²⁰ant²⁰at²⁰agituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai ²⁰aggidagi Diuusi, dai sai c²⁰agac²⁰ara oidacana sai ñid²⁰iña aa isca²⁰ma duuc²⁰ai g²⁰ant²⁰at²⁰agito ²⁰agai dai camaisoimaasi ivuaada ²⁰agai. ²¹ Mosgomaasic²¹ad²¹ giñ²¹bai ²¹ajudidíu ²¹g²¹aa quiuupaigad²¹ara judidíu dai giñ²¹muaa agaitadai. ²² Diuusi giñsoic²²ai nai apiaquiaa aagidi aan²² v²²ascatai istumaasi Diuusi giñ²²maat²²tuli v²²asi at²²at²²aan²²adami dai ismaac²²ad²² mait²²art²²at²²aan²²adami. Aan²² mos²²acaasi aagai ismaac²²ad²² ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad²² amadu Moseesacar²²u istuma daivuñia ²²agai. ²³ ²³Agai poduuc²³ai ooja sai g²³aa²³agaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai said²³ arc²³agadad²³aca ²³agai ismaac²³ad²³ duaaca ²³agai coidad²³ saagidaiñd²³ara, dai gaaagida ²³agai sai c²³agac²³ara vuvaidaragai ar²³v²³ascatai v²³atar²³ v²³asi amaduga m²³asi g²³araaduñi amadu aa oodami —ast²³ad²³ai ap²³avora.

²⁴ Mospot²⁴ai Paavora ²⁴aggi g²⁴asoic²⁴aitai, taid²⁴ ap²⁴fest²⁴o g²⁴ag²⁴ara ñioo daid²⁴ it²⁴ad²⁴ai: —Vuiirutup²⁴atiqui aapi Paavora. Mos²⁴asi mamaatar²⁴ai aapi casc²⁴ad²⁴ cavuiirutu —ast²⁴ad²⁴ai Festo.

²⁵ D²⁵amos ap²⁵avora aa noragi daid²⁵ it²⁵ad²⁵ai: —Maitant vuiirutu aan²⁵ baiyoma goovai ismaac²⁵ad²⁵ aagai aan²⁵ s²⁵allic²⁵ad²⁵ arvaavoi. ²⁶ Tamí daja gorá Agilipo dai goovai c²⁶aga maata v²⁶asi gomaasi casc²⁶ad²⁶ maidu aadicuitai aagai aan²⁶ goovai vuitapi. Aan²⁶ s²⁶allic²⁶ad²⁶ vaavoitudai isgoovai c²⁶aga maata v²⁶asi gomaasi. Goovai mait²⁶ar²⁶amo istumaasi astoquicami. ²⁷ Raí Agilipo, ¿vaavoitudaip²⁷asi aapi ismaac²⁷ad²⁷ aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad²⁷? C²⁷aga maata aan²⁷ isvaavoitudai aapi —ast²⁷ad²⁷ai Paavora.

²⁸ Taid²⁸ ap²⁸gilipo pot²⁸ad²⁸ai: —Moschi²⁸allic²⁸ad²⁸ baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo arc²⁸agac²⁸ara vuviadami —ast²⁸ad²⁸ai Agilipo.

²⁹ Taid²⁹ ap²⁹avora pot²⁹ad²⁹ai: —Chi²⁹allic²⁹ad²⁹ daan²⁹da iñ²⁹alidi aan²⁹ Diuusi sai maisiu mos²⁹aca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aan²⁹ mos²⁹v²⁹ascatai ismaac²⁹ad²⁹ giñca²⁹ sivi poduuc²⁹ai

vaavoitudana    ,   mos maivuupulicagi cadeenac   gi  pan duucaı —ascaiti   Paavora.

³⁰ Aidasi potai   Paavora c  quiva   raı   madu Festo   madu Berenisa   madu v  scatai ismaac   ami daraajatadai. ³¹ Dai   covai iji dai   gi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi c  li maitarsoimaasi iducami maitipu mastuisi muaagi, tomali maitaagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² Taid   Agilipo potatadai Festo:

—Idi c  li c  ga baigacamudai masdagituagi ismaipot  imudai goovai said   ip  lidi masvan c  sagi   g   baitac  acami vuid  r   —astatadai.

27

¹ Aidasi povan  li agai isgarootosagi Italiamu m  tai t  gi   Paavora   madu   gaa maa-maisapic     mo t  aan  damigad   sandaaru Julio t  giducami. Agai   rt  aan  damigad   sandaarugad     g   baitac  acami Augusto. ² Dai t  tasai aat  m     mo vaarcu  r   ismaac     Adaramitar   oidacami dai casi   rim  damicatadai muiyap  r   Aasia. Dai Aristarco garoiditadai    , agai Tesalonicar   oidaga. ³ Siaadico Sidooniar   garuuli aat  m  . Dai Julio c  gacar   naidi Paavora dai dagito sai m  l naidana g  adu  i. Daid     adu  nd   baiganliarac   miaadagi tai ami g  b  asi agai. ⁴   Vaarcu   v  lic   aimarai. Dai abiaad  r   iim  cai garvuid  r   vustaimi   v  li casc   Sipili   b  gi d  gavusai aat  m  . Agai   r  map  car   sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai d  gavunuc   aat  m     g   suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana s  li dai Miriar   aayi Lisia d  v  ariar  .

⁶ Tai ami   t  aan  damigad   sandaaru t     mai vaarcu Alijandliain  dar   im  dami dai Italia amaco imatadai. Dai ami gart  t  itu tasai apiaiim  i  a. ⁷ Bai mui tasai mosc   duucaı iim  i aat  m   dai alia sijaitai aayi Ganido abaana. Vai quiaa garvuid  r   vustai   v  li casc   d  gavusai aat  m   Salom  ni dai Calieta   b  gi s  li iji. Agai   r  map  car   sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iim  i Calieta abaana aayi aat  m     map  car   siaaco c  ga Uuli  acarui t  gidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai   p  dui tasi mosiimatadai dai camiaadimi toomoco casc   aliassi   rduaadimudagai isapiaiim  dagi, casc   Paavora maa   iooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—C  c  li aana p  lidi isgarimidaga aliassi   rduaadimudagaica agai dai siaa g  duu  imu siaasi govaarcu moduuc   cusuuvide, dai asta aat  m   istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹   mos   sandaaru t  aan  damigad   vaamioma   gi   vaarcu soigacami dai   vaarcu t  aan  damigad   si  Paavora. ¹² Dai ami maic  gaducatadai isdaivu  dagi toomoco dai baitoma v  scatai povan  lidadai issiooma   rc  gai isiimiagi abiaad  r   dai naida agai sabaig istuid  cai aana Pei  isiar   dai ami daivu  dagi toomoco. Ami   r  mai   map  car   siaaco guguc   vaarcu Calieta d  v  ariar  . Dai ami maisi aajai   v  li.

¹³ C  v     pamu maisi cavami sur amacoain  dar   vai casc   povan  lidadai agai issistutuidi isapiaiim  dagi. T  tai iji dai Calieta d  v  ari abaana s  li iim  i. ¹⁴   mos otoma alia cavami   v   d  v  ari amadar  . ¹⁵ Dai g   suudagi amaco garnuituscai. Dai camaitardagito tsbait  aco iimiagi casc   mosdagito agai sai garb  cai  a. ¹⁶ Dai   map  car   sicolimadi suudagi C  luda t  gidu t  tai   b  gi d  gavusai aat  m  . Dai alia sijaita tsagı aat  m     li vaarcu ismaac   t  vaimaticatadai   vaarcu g  duc  . ¹⁷ Aidatasi cac  ga vuu   li vaarcu gooqui  r   g  gar t  taropi  dic   vuu   g   vaarcu sai maisiaa g  duuna. Dai duduaadicuitadai aat  m   isgarb  quiagi   v  li Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami casc   t  va  i aat  m     cuusi ismaac     c   nui-tuscai   v  li   vaarcu. Dai mosapiaduuc   dagito aat  m   sai garb  cai  a   v  li. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai   v  li casc   g   suudagi   rana suuligaimi

agai cuaadagai sai maisi vaaatugaiña avaarco dai camaidupiquidana suuda. 19 Dai gansiaadico vaascatai aatama suuda suuli vaaasi istumaasi oidacata dai vaarco ana. 20 Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avarai quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaiagi.

21 Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida avava ciquiva vaascatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcagaicamudai isgiñagidamudai aapima dai maivuvaiquimudai Calietaiñara simaisoi gaduñimudai govaarco dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduñimudai mosqui istumaasi. 22 Dai sivi ana gnaagidi masai maisoigalidina. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarco siaa gadi. 23 Ana arDiusi marada dai agidi ana, dai tucara ta ana amo Diusi taañicaruda 24 vai povaiñatadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara ciquivagi agaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vaascatai ismaacada galamadu iima cacagara vuvai quia agai”, iñatadai avai Diusi taañicaruda. 25 Cascada baigavar galialida aapima vaascatai. Ana gia vaavoitudai Diusi dai calga maata ana ispovai gadiña agai isducatai ginaagidi avai Diusi taañicaruda. 26 Siaa gaduñimu govaarco dai aatama amapagara sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

27 Dai cagooca acaldi gaa suuda iimitadai aatama dai Adliana iimitadai aatama gaa tucara vai aipaco garba ajioapai avalli. Dai aran tucara maata ta agai ismaacada nuucati avaarco iscayoga aayi davarai. 28 Dai avai agai suudagi saa tuucavaga saida aramo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitaquioma apamu avai sai casi aramo coobai dan cuvaracami metro. 29 Dai agai duduaadicuitadai isvaarco galgaviagi ooodai gaa suudagi ugidiana cascada gooquiamadara avaarco taaapañi maacova gar vapaiñomi vapatacami suuda sai ciquivana. Dai aliasi ipaliditadai isotoma masiagi. 30 Dai amoco agai ismaacada nuucati avaarco vuvai quia aliditadai avaarco iñara cascada catavaiñidimi ali vaarco suuda, duucami istuvañda agadagi agagar vapaiñomi vapatacada baitadara. 31 Damos avava aagidi agaa taaandamigada sandaaru amadu asandaaru dai potadai:

—Ismaiviyagi idi cacalli vaarura aapima maitistuidimu iscacagara vuvai quia —astatadai Paavora.

32 Taida asandaaru iquica ali vaarco tataropiñada dai dagito sai suuda galana.

33 Dai sialimada avava daañimi vaascatai saida ugaana dai potadai:

—Caaayi gooca acaldi ismaicaga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarco.

34 Gandaana ana masai ugaana tomasi laachi. Aliasi gaagai isgaugiagi dai cacagara vuvai quia. Maitavar vum aliada tomali amaadutai maitasiaduñimu —astatadai Paavora.

35 Dai mospoti dai bai amo paana dai gamamagi vaascatai vuitapi dai saasarai dai gauu. 36 Dai vaascatai bai galalli dai gauu ara. 37 Vaascatai aatama argoo sienta dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarura. 38 Dai aidasi gauu vaascatai gaa suuda suuli taligi ismaacada baivito sai vaamioma maivaatata avaarco.

39 Dai aidasi camaasi anuucadacami vaarco camaimai tasiaaco daraajatadai. Damos naidi agai amo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai avaarco isistuidiagi. 40 Dai iquica agagar tataropiñada agagar vapaiñomi vapatacada ismaacada acada cacai avaarco dai anaasi suuda viaa. Dai uupai tataropiñdi ismaacada acada vupurai tavla ismaacada acada imitudai agai avaarco siajacoga ipaliadagi. Dai vañigi agaa icuusi baitadara saida avalli imitudana davarai amacoga. Daida avaarco davarai amacoga imimi. 41 Dai todian duucai aayi amapagara siaacoga goocapadara ima suudagi dai ooratana sai baitadara dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadara cataatquimi guvuacatai asuudagi. 42 Vaida asandaaru cooda agaitadai

amaamaisapicada sai maicagacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos agaa taaanadami cagacara vuusaida aliditadai Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai taja vascatai ismaacada susuligicui sai apaga suudara suuligana dai ana davarai. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimana sipa laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vascatai cagacara aayi davarai.

28

¹ Dai cagacara vuvacacai mai aatama isami sicolimadicara suudagi Malta tagidu. ² Dai ami oidacami caga tuutuiga. Dai alia apidicatadai dai duucui cascada gapi ganai agai dai garmiaadagi tasai garuucadana. ³ Taida Paavora vui chiqui cuaagi gaquida dai tayara tuaajaimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaidara toñdakai dai noviana bai Paavora. ⁴ Aidasi taa oodami isnoviaidara sagigi cooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia salicada argamuaacami. Tomasi cagacara vuusai goovai suudagiaidara vascara Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti oidacami.

⁵ Taida Paavora tayara gigigi ganovi sai gasana cooyi dai maitsiadi. ⁶ Vascatai naracatai isvaiguuguagi sipa todian duucui muquiaagi. Dai catavapi naracadatai tai maitsiadi tai cascada vascatai ama duucui gantagito dai pocaiti sai Paavora aramo diuusi.

⁷ Dai maisi macasi abiaadara oidacatai agaa taaanadami Maltara. Agai Puvulio tagidu. Agai caga garmiaadagi taiti sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaida Puvulio oogada cococatadai dai caatcatadai oiditai toñdagai dai arai bitavigai. Taida Paavora dividamu dai apaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadi tai agaa cococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacatai dada dai vasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquara aidasi caiimia ragaitadai garmaa agai vasiaacatai istumaasi gaagai voyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatama Maltara daida tatasai amo vaarcuara ismaacada anaasi daivuñtu toomoco. Vaarcu Alejandriaidara divia dai Cocotai tagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracuosiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apaiimai aatama davarai sonuana daida aayi Rejara. Dai siaadico cacaga ava dai gargoquiamadara vustai avalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolara. ¹⁴ Dai ami taa aatama chiqui vaavoitudadami tai agai garvai tasai amadu daraajana amo caldi. Dai gooquara abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai gaaaduñi Roomara tsaajimi, vuvaja dai voyara garaayi. Dai Apiporara tagidu amapacara tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tagidu. Taida Paavora alia baigali tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidasi aayi Roomara taida agaa taaanadamigada sandaaru tagi amaamaisapicada mai sandaaru taaanadamigada. Dai Paavora gida digito sai covai oidacana amadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada Paavora ootosi ñooqui abaitaguucacamigada judidú sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taida Paavora ñooqui dai potadai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aana ajudidú vui tomali garraqui aaduñicarú viituldaragada vui taida ajudidú vascara giñtagi romamano Jerusaleenara, dai vaama giñcái. ¹⁸ Taida taaanadami maitaa tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos ajudidú vui baacoi dai viaacatai aana ispotadagi sai agaa baitaacamigada romamano giñcacana, tomasi maiviaa aana istuisida apiara vuupadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aana sivi dai gannida ñagai dai gnaatagida ñagai. Aana anvaavoitudai ganpan duucui amadu vasi gaaaduñi

judidíu isaaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo cagacara vuviadami dai vaavoitudai ana vasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli ana idi caeenacada —astatadai Paavora.

²¹ Tai agai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaindara isgaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduni judidíu ismaacada daivai macadara maitraagidina tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga nioquidina oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai gacaca aralidi aatama pasilidi aapi —astatadai judidíu.

²³ Dai poduucai tudu bai dui istuigaco ganmpadagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganmpagi mui oodami ami siaaco guulifacatadai Paavora. Tai agai nioqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai agidi isducatai Diuusi soicai oodami sai cagacara oidacana Paavora agidi ismaacada ooja Moseesacaru amadu aa Diuusi ninioquituldiadamigada dai gomaasicada ipaliditadai isvaavoituldagi isSuusi arcagacara vuviadami. ²⁴ Dai amoco vaavoitu ismaacada agidi Paavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai maiamo tagitoidagai viacatadai dai iimimi. Taida Paavora potadai:

—Alisi arvaavoi ismaacada agidi Diuusi nioquituldiadamigada Isaia garraqui aduñicaru. Agai agidina istumaasi Diuusi Ibada agidina ismaacada pocaiti:

²⁶ Imadani aapi dai potada oodami:

Calcamu aapima dai maimaata calcamu.

Najadamu aapima dai maimaata najadamu ducami iscuupicagi ganvuupuji.

²⁷ Maitantagito cal aapima.

Mainajada lidi aapima tomali maicaca lidi,

Tomali maiama duucai gantagitua lidi insaan cagacara ganvuvaidana.

Ascanti Diuusi Ibada Isaia sai potana. ²⁸ Ipalidi ana masmaatcagi —ascanti Paavora—, sai sivi baitaqui ismaacada maitarjudidíu viacamu isducatai maatiagi isDiuusi cagacara vuvaida lidi agai ara dai agai gia calga gantagito calcamu —ascanti Paavora.

²⁹ Aidasi potai Paavora taida judidíu iji dai aipaco ganaatagidimi.

³⁰ Taida Paavora anaasi vii gooca uumigi amo quii rentagidicamira. Dai ami miadagidina vascatai siora daividina. ³¹ Tomali amaadutai maidaidina isgaaagiada agai isDiuusi soicai oodami sai cagacara oidacana dai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami cascada maiduaadicutai gaaagidina agai gomaasi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami RoomarΛ oidacami

¹ AanΛ arPaavora Suusi Cristo piooñigadΛ. Dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami RoomarΛ oidacami. Diuusi giñmaa sΛalicami ansaidΛ arootosicamica anaΛ dai Λcovai giñvusaitu ansaidΛ gaaagidiña anaΛ sai Diuusi cΛagacarΛ gavuvaidi.

² ΛΛquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidarΛ sai Diuusi aagai sai poduucai araduñia agaitadai. ³ Agai aagai sai divia agai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo Diuusi maradΛ ismacΛdΛ tΛvai tΛvaagiañdarΛ. Agai oodami duucai vuusai daidΛ ararai DavicarΛ cajiudadΛ. ⁴ Suusi Cristo muu dai apamu duaaca coidadΛ saagidaiñdarΛ. GomaasicadΛ cΛga gamaí issΛlicadΛ arDiuusi maradΛ dai viaa guvucadagai dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cΛagacarΛ giññΛidi cascadΛ giñaagidi ansaidΛ arootosicamica anaΛ, Diuusi ipΛli cascadΛ. Dai giñootoi agai ansaidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ sai poduucai vΛasi naana maasi oodami saagida oidacana sioora vaavoitudadagi dai Λgiadagi. ⁶ Dai aapimΛ arΛmo oodami ismacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu masaidΛ armamaatardamigadΛcana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi gΛnoigadai daidΛ Λcovai gΛnvuvaitu masaidΛ armaamaradΛcana. AanΛ ipΛlidi isDiuusi garooga Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacarΛ gannajadagi dai ganiibastudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cΛagacarΛ giñvusaitu cascadΛ viaa anaΛ sΛalicami isñioocadagi Diuusi Λmadu. Dai agidi anaΛ Diuusi isaliΛ baigiñlidi anaΛ vΛasi aapimΛcadΛ. Tomasiaaco siaaco aimarai anaΛ glaagai gΛnvaavoidaraga cascadΛ. ⁹ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ vΛasi giñguvucadagacadΛ maiuojodaitai gaaagidi anaΛ isSuusi Cristo Diuusi maradΛ arcΛagacarΛ vuviadami. Diuusi cΛΛ maata ñsaana aliasi gantatagitoi vΛascarΛ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ ΛΛqui abiaadarΛ daanaΛ anaΛ Diuusi sai giñmaacana oigaragai isagai ipΛliadagi sai anaΛ istuidana ismΛca gΛndividagi. ¹¹ Gannida iñlidi anaΛ, dai vaamioma gΛnsoiña iñlidi mai vaamioma cΛga oidaca isducatai Diuusi ipΛlidi mai vaamioma cΛga vaavoituda aapimΛ. ¹² SiΛscadΛ nΛida anaΛ masΛΛ cΛga vaavoitudai aapimΛ dai aapimΛ nΛida siΛΛ cΛga vaavoitudai anaΛ aipaco baigarΛlliatudamu aatΛmΛ.

¹³ Giñaaduñi anaΛ ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ ismuyoco imidagai gannidamua iñlidiña anaΛ dΛmos maiquia istui. AanΛ ipΛlidi ismuidutai aapimΛ RoomarΛ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λgiadagi apΛn duucai sibΛcoga oidacami siaaco gaaagidiña anaΛ Diuusi ñiooquidΛ arpa, cascadΛ imia iñlidi anaΛ dai gannida iñlidi. ¹⁴ AanΛ viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidΛ agiliego dai aa Λma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai arpa sΛlicadΛ ipΛlidi anaΛ isgΛnaagidagi aapimΛ RoomarΛ oidacami isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami.

¹⁶ AanΛ maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami. SiΛscadΛ gaaagiadagi anaΛ gomaasi vΛascatai sioora vaavoitudai cΛagacarΛ vuvacΛi Diuusi guvucadadΛcadΛ. Arpa Diuusi ñiooquidΛ arjudidΛ vΛatarΛcatadai dΛmos sivi arvΛascatai vΛatarΛ. ¹⁷ Diuusi ñiooquidarΛ aagai sai sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ΛΛquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti: “Sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai agai vΛascarΛ oidacamu Diuusi Λmadu”.

¹⁸ CΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi alia soimaa taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami. Λgai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi λrvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Λsoimaasi ivuaadami cΛΛga maata isoidaga Diuusi. Tomasioora nΛidi vΛΛsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai cΛΛ maata isoidaga Diuusi tomasi mainΛidi oodami Diuusi. AidΛsi abiaadΛra Diuusi idui oidigi cΛΛga gΛmaatΛ isoidaga Diuusi, dai isΛgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada Λgai ismaacada maivaavoitudai Λgai ΛΛgi λrdunida isDiuusi soimaasi taatatuldagigi. ²¹ Tomasi cΛΛga maata λsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vΛΛscarΛ maisiaa duutudaiña isducatai gΛaagai, tomali maipocaitiña Λgai sai baiganΛlidi Diuusicada. Baiyoma Λgai tatΛgitoi istumaasi maicacΛΛgaducami dai vaamioma maimaata caΛcana istumaasi cacΛΛgaducami. ²² Tomasi polidi Λgai isalia sastuduga dΛmos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai Λgai gΛaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai vΛΛscarΛ maisiaa duutudai baiyoma idui Λgai momono uusicada dai ojodaicada λpa maasi oodami, dai λpa maasi ujuurugi, dai λpa maasi cacΛsi, dai λpa maasi cocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isΛgai λrdidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadΛra viaa Λgai dai dagito saidΛ ivuaadana Λgai istumaasi sigal nanaascami istumaasi ΛΛgi Λgai ipali isivuaadagi, dai sai googosi gΛnducamicana. ²⁵ Λgai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi cΛΛ maatacatadai isirvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitarvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai cocoyi, dΛmos λoodami idui moonoo ismaacada λpa maasi oodami dai ujuurugi dai cocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioora aliasi gΛaagai issiaa duutuadagi vΛΛscarΛ.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadΛra viaa Λgai dai dagito sai googosi gΛnducamicana. Asta ooqui dagito cacΛΛli dai ΛΛgi googosi gΛnducamicana. ²⁷ Dai cacΛΛli ΛΛgi poduucai ivueeyi λpa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascada cocora poduucai ivuaadatai.

²⁸ AidΛsidΛ λsoimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadΛra viaa dai dagito sai tatΛgitoiña naana maasi maicacΛΛgaducami daidΛ ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitΛaagai isivuaadagi. ²⁹ Λgai λrsoimaasi ivuaadami dai googosi gΛnducami dai maicΛΛ tuutuiga dai viaaca λlidiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudadΛ tuutuiga, daidΛ argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti nΛidiña aa ³⁰ dai aagaraga istumaasi maitarvΛΛta, dai cΛΛdai Λgai Diuusi, dai gΛgΛrducada ganΛlidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vΛΛscarΛ tatΛgitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gΛndΛΛda, ³¹ dai maimaata caΛ istumaasi cacΛΛgaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigΛdai oodami, dai maioigaldi aa, dai maisoiganΛlidi aacada. ³² Tomasi cΛΛ maata Λgai istumaasi Diuusi tΛjai oodami saidΛ ivuaadana dai maata Λgai sai sioora soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi λmadu dai vΛΛscarΛ apiasoimaasi ivueeyi dai baiganΛlidiña Λgai siΛscada aa pomaasi ivuaadagi λpa.

2

¹ Cascada isΛmaadutai pocaitiadagi sai aliasi λrsoimaasi ivuaadami λoodami ismaacada gΛaagai tami sai gΛaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai Λgai λpa gΛaagai issoimaasi taatagi. Λgai λrsoimaasi ivuaadami λpa λpan duucai Λgai cascada.

² Dai cΛΛ maata aatama iscΛΛga ivueeyi Diuusi siΛscada soimaasi taatamituldiadagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Sioora pocaitiadagi sai aliasi λrsoimaasi ivuaadami aa dai vΛΛscarΛ λpan duucai ivueeyi maitΛaagai ispoliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai Λgai λpan duucai soimaasi taatatulda agai gaa soimaasi ivuaadami.

⁴ Oodami maitΛaagai istΛgitodagi ismaicΛΛga ivueeyi Diuusi baiyoma aliasi gΛaagai istΛgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai alia cΛΛ tuiga vui sai Λma duucai tatΛgitona. ⁵ DΛmos iscatΛvΛpi daivuñiagi vai Λgai vΛΛscarΛ Λma duucai gΛntatΛgitua

Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, si¹ascad² diviagi ³agai dai n⁴idagi ismaac⁵ad⁶ arc⁷aga ivuaadami dai ismaac⁸ad⁹ armaic¹⁰aga ivuaadami. ⁶ Si¹ascad² diviagi Diuusi ³agai baiduñia ⁴agai v⁵ascatai ⁶amadu. ⁷ Si¹oor² apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ip³alidi ip⁴aliditai isDiuusi baig⁵aliadagi ⁶agai vui dai isv⁷ascara⁸ oidaca ⁹agai Diuusi ¹⁰amadu, Diuusi maaquia ¹agai oigaragai sai v²ascara³ oidacana ⁴agai ⁵amadu. ⁸ Damos Diuusi ali¹asi soimaasi taatatuldamu ²agai ismaac³ad⁴ vuid⁵ara⁶ v⁷al⁸ta Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquid¹ baiyoma soimaasi ivueeyi ²agai. ⁹ S¹allicad² soimaasi taatamu v³ascatai ismaac⁴ad⁵ soimaasi ivueeyi, ⁶ap⁷aga ⁸ajudidíu dai gooqui⁹ara¹⁰ ¹agai ismaac²ad³ mait⁴arjudidíu. ¹⁰ Damos ¹agai isma²ad³ ivueeyi istumaasi Diuusi ip⁴alidi, Diuusi baig⁵aliadamu ⁶agaic⁷ad⁸ dai iib⁹astudacan tadacamu, ¹⁰ap¹aga ²ajudidíu dai gooqui³ara⁴ ⁵agai ismaac⁶ad⁷ mait⁸arjudidíu.

¹¹ Diuusi n¹ida ²agai v³asi oodami ismaac⁴ad⁵ arc⁶aga ivuaadami dai ismaac⁷ad⁸ armaic⁹aga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda ¹⁰agai v¹¹asi ¹²asoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu ¹⁶agai ismaac¹⁷ad¹⁸ mait¹⁹arjudidíu soimaasi ivuaadamicatai ²⁰agai tomasi maimaí ²¹agai Moseesacaru s²²allicamigad²³ ismaac²⁴ad²⁵ maa Diuusi. C²⁶aa maata ²⁷agai istumaasi arc²⁸agaducami dai istumaasi armaic²⁹agaducami, v³⁰asi oodami c³¹aga maatacana si³²ascad³³ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu ³⁴ajudidíu soimaasi ivuaadamicatai ³⁵agai. ³⁶Agai maata Moseesacaru s³⁷allicamigad³⁸ ismaac³⁹ad⁴⁰ maa Diuusi dai v⁴¹ascara⁴² mai⁴³agidi casc⁴⁴ad⁴⁵. C⁴⁶aga maata ⁴⁷agai istumaasi arc⁴⁸agaducami dai v⁴⁹ascara⁵⁰ maitivueeyi. Ismaac⁵¹ad⁵² ⁵³agidi Diuusi ñiooquid⁵⁴ ⁵⁵agai gia c⁵⁶agac⁵⁷ara⁵⁸ vuvaidi Diuusi. Dai ⁵⁹agai ismaac⁶⁰ad⁶¹ mai⁶²agidi Diuusi ñiooquid⁶³ tomasi maata ⁶⁴agai gia maic⁶⁵agac⁶⁶ara⁶⁷ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa ¹⁷agai Suusi Cristo sai n¹⁸idana ismaac¹⁹ad²⁰ arc²¹aga ivuaadami dai ismaac²²ad²³ armaic²⁴aga ivuaadami. ²⁵Agai maata asta istumaasi t²⁶at²⁷agitoña oodami. V²⁸asi gomaasi ²⁹agai ismaac³⁰ad³¹ gaaagidi aan³².

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidíu aduñ¹da g²as³allicamiga casc⁴ad⁵ ⁶ajudidíu pov⁷an⁸alidi sai Diuusi c⁹agac¹⁰ara¹¹ n¹²idi dai casc¹³ad¹⁴ g¹⁵ag¹⁶arducad¹⁷ gan¹⁸alidi. ¹⁸ A¹⁹gaic²⁰ad²¹ ismaac²²ad²³ ooja Moseesacaru c²⁴aa maata ²⁵agai istumaasi Diuusi ip²⁶alidi isivuaadagi oodami dai c²⁷aa maata istumaasi arc²⁸agaducami dai istumaasi armaic²⁹agaducami. ¹⁹⁻²⁰ ³⁰Agai maata v³¹asi istumaasi a³²agai Moseesacaru s³³allicamigad³⁴ara³⁵ casc³⁶ad³⁷ po³⁸alidi ³⁹agai said⁴⁰ istutuidi ismamaat⁴¹atuldagí ⁴²agai ismaac⁴³ad⁴⁴ maimaata⁴⁵ Diuusi ñiooquid⁴⁶. ²¹ Dai ismaac⁴⁷ad⁴⁸ po⁴⁹alidi said⁵⁰ istutuidi ismamaat⁵¹atuldiagi aa ⁵²agai g⁵³aa⁵⁴agai isivuaadagi poduuc⁵⁵ai isducatai gamamaat⁵⁶atulda aliadagi. Ismaac⁵⁷ad⁵⁸ gamamaat⁵⁹atuldi sai mait⁶⁰aa⁶¹agai isga⁶²al⁶³siadagi ⁶⁴agai mait⁶⁵aa⁶⁶agai isga⁶⁷al⁶⁸siadagi ⁶⁹ap⁷⁰ra. ²² Dai ismaac⁷¹ad⁷² gamamaat⁷³atuldi sai mait⁷⁴aa⁷⁵agai isgoogosi g⁷⁶anducamicagi ⁷⁷agai mait⁷⁸aa⁷⁹agai isgoogosi g⁸⁰anducamicagi ⁸¹ap⁸²ra. Dai ismaac⁸³ad⁸⁴ c⁸⁵ad⁸⁶dai momoono ismaac⁸⁷ad⁸⁸ siaa duutuadagi oodami mait⁸⁹aa⁹⁰agai isga⁹¹al⁹²siadagi istumaasi oidaga quiqui⁹³u⁹⁴pi⁹⁵ara⁹⁶ siaaco oidaga ⁹⁷amomoono. ²³ Dai ⁹⁸agai ismaac⁹⁹ad¹⁰⁰ g¹⁰¹ag¹⁰²arducad¹⁰³ gan¹⁰⁴alidi pocaititai sai Diuusi a¹⁰⁵agidi aduñ¹⁰⁶da Moseesacaru istumaasi ooja ¹⁰⁷agai dai c¹⁰⁸aa maata ¹⁰⁹agai istumaasi a¹¹⁰agai s¹¹¹allicami¹¹²ara¹¹³ dai v¹¹⁴ascara¹¹⁵ mai¹¹⁶agidi poduuc¹¹⁷ai ali¹¹⁸ soiduuc¹¹⁹ai n¹²⁰idi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquid¹²¹ara¹²²: “Aapima ismaac¹²³ad¹²⁴ arjudidíu soimaasi ivueeyi casc¹²⁵ad¹²⁶ ¹²⁷agai ismaac¹²⁸ad¹²⁹ mait¹³⁰arjudidíu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava said¹ arc²agai isi³arjudidíucagi is⁴al⁵giadagi ⁶agai Moseesacaru s⁷allicamigad⁸ damos ismai⁹agiada ¹⁰agai aid¹¹ gia ducami ismait¹²arjudidíucagi ¹³agai. ²⁶ Damos is¹⁴agai ismaac¹⁵ad¹⁶ mait¹⁷arjudidíu ¹⁸al¹⁹giadagi Moseesacaru s²⁰allicamigad²¹ Diuusi c²²agac²³ara²⁴ n²⁵lijadamu ²⁶agai ducami isi²⁷arjudidíucagi. ²⁷ Si²⁸ascad²⁹ ³⁰ajudidíu mai³¹al³²giadagi Moseesacaru s³³allicamigad³⁴ tomasi cao³⁵ojisicami viaa ³⁶agai dai ismaac³⁷ad³⁸ mait³⁹arjudidíu ⁴⁰al⁴¹giadagi Moseesacaru s⁴²allicamigad⁴³ poduuc⁴⁴ai g⁴⁵amaata is⁴⁶ajudidíu maic⁴⁷aga ivueeyi. ²⁸ Maisiu v⁴⁸asi ⁴⁹ajudidíu arDiuusi maamarad⁵⁰ tomasi iquit⁵¹qui ⁵²agai tuutucugad⁵³ poduuc⁵⁴ai isduuc⁵⁵ai a⁵⁶agai Moseesacaru s⁵⁷allicamigad⁵⁸ara⁵⁹. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarad⁶⁰ ar⁶¹agai ismaac⁶²ad⁶³ Diuusi maacai ib⁶⁴adagai utudui dai poduuc⁶⁵ai ⁶⁶agai camaitivuaada ⁶⁷alidi

istumaasi soimaasi dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudai dai ΛΛgidi Diuusi. Dai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu Λgai tomasi oodami maicΛΛgacΛrΛ nΛidi.

3

¹ VΛΛscΛrΛ aliΛsi Λrsoiñi isΛrjudidíucagi oodami daidΛ Λrsoiñi isΛjudidíu iquitΛquicagi tuutucugadΛ. ² Diuusi Λcovai vuvaitu Λjudidíu sai Λgai oojana ñiooquidΛ dai nuucadacana Λoojai. ³ Vaavoava sai ΛΛmadutai Λjudidíu maivaavoitu Diuusi, dΛmos Diuusi gia vΛΛscΛrΛ iduuñimu istumaasi aagai. ⁴ Λgai vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vΛΛsi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

Tomasi oodami poΛlidi ismaitΛrvaavoi istumaasi aagai Diuusi, VΛΛscΛrΛ nΛidamu Λgai isiΛrvaavoi istumaasi aagai Diuusi. Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

⁵⁻⁶ DΛmos isΛmaadutai pocaitiadagi sai siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi oodami sai poducai gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛ tuiga dai cascΛdΛ maitΛagai issoimaasi gΛrtaatamituldiada Λgai, tomasi pocaiti ΛΛmoco vΛΛscΛrΛ maitΛrvaavoi. Diuusi vΛΛscΛrΛ cΛΛga ivueeyi siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ ΛΛmo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatΛtuldi aanΛ sai gΛagai issoimaasi ivuaada oodami sai poducai sioma cΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi maitΛrsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatΛtuldi aanΛ sai isyaatagada Λmoco poducai sioma cΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi maitΛrsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascΛdΛ. Sai cascΛdΛ Diuusi maitΛagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. DΛmos Diuusi cΛΛga iduuñimu siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldiagi Λgai ismaacΛdΛ pocaitiadagi.

⁹ AatΛmΛ judidíu maivaamioma cΛΛga tuutuiga siaa oodami. CamaatΛ aatΛmΛ isvΛΛsi oodami oidigi daama oidacami Λrsoimaasi ivuaadami. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: Tiipu tomali Λmaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali Λmaadutai ismaacΛdΛ maatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ.

Dai tomali Λmaadutai maimaatΛca Λlidi iscaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² VΛΛscatai gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi,

Dai vΛΛscatai Λrsoimaasi ivuaadami.

Tomali Λmaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

¹³⁻¹⁴ VΛΛscatai Λryaatavogami daidΛ Λroomaligami.

Dai mosΛgi soimaasi ñiooqui aagaiña Λgai.

¹⁵ TomastucΛdΛ gΛncoodaiña oodami.

¹⁶ GomaasicΛdΛ soiduucai gΛnnΛidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgΛncocoda Λlidiña Λgai.

¹⁸ MaiΛΛbΛidi Λgai Diuusi.

Ascati Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹⁹ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi maa Moseesacaru ΛsΛlicami sai oodami ΛΛgidityai caΛcana. Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatulda agai sioorΛ maiΛΛgiadagi dai Λgai maivi-aacamu isducatai gΛnsoiñagi. Dai poducai ΛpΛ vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami Λrsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛcΛdΛ maatΛ aatΛmΛ isiΛrsoimaasi ivuaadami. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo maisiu ΛΛgidityai caΛcatai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

²¹ AidΛsi maiquiaa divia ΛCristo tami oidigi daama Λjudidíu gΛnaajagiña iscΛΛgacΛrΛ oidacagi dai ΛΛgiadagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Λgai poΛlidiña sai poducai istutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu. Dai gooquiΛrΛ Diuusi ootoi ΛCristo tami oidigi daama sai Λgai maatΛtuldana Λoodami isducatai istutuidi Diuusi iscΛΛgacΛrΛ

naijadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñoquituldiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Diuusi cagacara naijadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vascatai soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigadaitai agai. Diuusi maitataanai namagada cagacara vuvaidaragai. ²⁵ Vasi oodami aliasi soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai aoodami camaitaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cagacara vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vasi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maana aoodami isDiuusi caga idui oigaldacai alquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacaga ivueeyi sivi oigalditai dai cagacara naiditai vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami maisu agai ismaacada pocaiti sai caga agidi Moseesacaru samicamigada cascada maitiipu istuisida garducada ganliadagi tomali amaadutai.

²⁹ Diuusi arDiuusigada ajudidu dai agai ismaacada maitarjudidu lpa. ³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai cagacara naidi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi aramoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo lpa. ³¹ Tomasi arvaavoi scagacara vuvacai oodami vaavoitudaitai isasuusi Cristo arcagacara vuviadami vascara aliasi gaaagai isagiadagi Diuusi samicamigada.

4

¹ Avraañicaru argaralqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi cagaducami sicascada cagacara naijadamudai Diuusi aidagia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada ganliadagi. Damos Diuusi ñiñoquidara pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cagacara naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada ganliadagi. ⁴ Isamoco iduñiagi amo aa duiñdagai aamuda gaaagai isaa namalquidagi, mastumaasi aa namalquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isaoodami cagacara oidacagi damos maisu poduucai oigaldi dai cagacara naidi Diuusi aoodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cagacara naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigalidina amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai cagacara naijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru: ⁷ Baigalididi aoodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baigalididi aoodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi salicada baigali aidasi Diuusi oigali agai dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai caga gamaata isDiuusi oigaldi dai cagacara naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silasi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquilara iquitaa gatuucuga sai poduucai naidina aa isDiuusi cacagacara naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai lpa gamaata isDiuusi oigaldi dai cagacara naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi apan duucacai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi Avraañicaru sai vlassi oidigi artuidadaca agaitadai, agai amadu cajiudad, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu agidacai Diuusi sällicamigad. ¹⁴ Amoco pocaiti sai vlassi oidigi artuidadaca agai agai ismaacad aagidi Diuusi sällicamigad dai maisiu agai ismaacad vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isirpoduucamudai aid gia maitarsoiñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicamudai ismaacad aagai Diuusi. ¹⁵ Siasscad aatama garaajagadagi isagiadagi Diuusi sällicamigad sai agai cagacara garnidina dai sai cagacara garvuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldiadagi maicaga agiditai aatama. Ismaitiipucamudai sällicami aid gia maitiipucamudai oodami maiagidaracami.

¹⁶ Diuusi cagacara naidi oodami vaavoitudacai agai daid oodami maigamaitalai cagacara vuvaidaragai. Caga maata aatama isDiuusi cagacara garnidi tomasi ivueeyi aatama judidü viituldaragad ischo apr, isvaavoitudada aatama Diuusi an duucai Avraañicaru. Poduucai agai argaraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru aroogad ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi cagacara naidi tomasuma oodami isvaavoitudagi Diuusi an duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidad dai siasscad Diuusi aagadagi said apadunia agai amo istumaasi ismaacad maiquiaa apdui ducami iscaasi apr duuñimudai.

¹⁸ Cascada aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai ooñigad marata agaitadai said amarad cajiudad sällicad muiduca agaitadai taid Avraañicaru caga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. ¹⁹ Tomasi Avraañicaru viaacata dai amo sientu uumigi daid Saara arooñigad dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliasi arcasalliocoidadacata dai agai dai camaibaigaca maascata dai ismaamaracagi. ²⁰ Damos Avraañicaru apiacaga vaavoituda dai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai agai istumaasi aagidi Diuusi vascara caga ñioo agai Diuusi vatar. ²¹ Sällicad caga vaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isidunñiagi istumaasi aagai. ²² Cascada Diuusi oigaldi Avraañicaru soimaascamigad dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami Avraañicaru. ²³ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigali agai dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai agai Diuusi, maisiu mosacaasi Avraañicaru aagidi agai gomaasi. ²⁴ Diuusi garaagidi aatama apr. Diuusi garoigaldi dai cagacara garnidi aatama apr ismaacad vaavoitudai Diuusi ismaacad duaacali gartaanadami Suusi Cristo coidad saagidainara. ²⁵ Agai muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami aatama.

5

¹ Poduucai Diuusi cagacara garnidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatama dai poduucai ganiibastacan tadacagi garibadaga. Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga cascada. ² Dai poduucai istutuidi aatama ismamadadagi dai poduucai apiacagacara garnidi Diuusi. Dai alia baigaralidi aatama nanaracata siasscad Diuusi garvaidaquiagi tavaagiamu tasai amadu daraajana. ³ Dai gaagai isbaigaraliadagi aatama siasscad soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicai aatama issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada alidina istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Dai siasscad soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigalidi Diuusi aatamacada. Dai siasscad Diuusi baigaliadagi aatamacada gomaasi garsoicai tasai nanaracana aatama siasscad Diuusi garvaidaquiagi tavaagiamu dai sällicad vaavoitudai aatama isDiuusi sällicad idunia agai istumaasi aagai ñiooquidara. ⁵ Dai siasscad vaavoitudai aatama Diuusi tomali amo imidagai maisiaa gartaratudadamu agai, agai vascara ivueeyi istumaasi

aagai cascada. Diuusi ootoi galbadaga sai garlamadu daacana dai Diuusi Ibadla garmaatutldi sai Diuusi aliisi garoigadai.

⁶ Aatama maitistutuiditadai isalagi calgacarla garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipali dai muu sai calgacarla vuvacana soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali amaadutai oidigi daama siora muquia liadagi sai calgacarla vuusaiña amai tomasi cal tuiga ismaacada gamuaatuda agadagi. Damos isalia cal tuigacagi amo oodami ismaacada gamuaatuda agadagi aid gia oidacan tada amaadutai siora muquia liadagi agai vatar. ⁸ Damos Cristo muu lasai aatama calgacarla vuvacana tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai aatama ⁹ dai poduucai Diuusi gartalagi isialisi garoigadai dai calgacarla garnidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada aatama camaiviaa issoimaa taatagi Diaavora lamadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, agai garvuidara caatcatadai soimaasi ivuaadatai aatama damos Suusi Cristo muu lasai aatama calgacarla vuvacana dai poduucai Diuusi camaitarvuidara caata. Sivi sioma calga istutuidi Diuusi iscalgacarla garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camavuidara vata aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigralidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru larlagadada oodami ismaacada oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui agai dai cascada muu cascada vasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sallicami tomali amaadutai maitistutiadamudai ispoaitiadamudai ismailagidi sallicami vascara aidasi maiquiaa maa Diuusi galallicamiga Moseesacaru oodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos oodami vascara coodana lara aidasi abiaadara oidacatadai Adanacaru asta aid uucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadara dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata issoimaasi ivuaadana agai tomasi maiapan duucai soimaasi ivuaadana agai Adanacaru. Maiapan tuutuiga Adanacaru lamadu Cristo ismaacada divia agaitadai.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu agai dai vasi cajiudad coo lara damos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai calgacarla nidi muidutai. Poduucai maiapan dui Suusi Adan. ¹⁶ Asoimaascami ismaacada idui Adan maiapa maasi calgacarla vuvaidaragai ismaacada garmaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamitldi damos Cristo muu vai cascada Diuusi calgacarla nidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai calgacarla vuvaidi tomasi oodami aliisi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vasi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vascatai ismaacada Diuusi calgacarla nidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai agai oidacamu Suusi Cristo lamadu tavaagilara tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vascatai vai Diuusi soimaasi taatamitldi. Damos Suusi Cristo idui amo istumaasi calgaducami vai cascada Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ¹⁹ Adanacaru mailagi Diuusi vai cascada vascatai soimaasi ivueeyi damos Suusi Cristo lagi Diuusi vai Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami galallicamiga sai poduucai maatana oodami isalia mailagidi Diuusi. Damos aidasi oodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigaldi Diuusi agai dai oigadai. ²¹ Oodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascada viaacatadai iscoiyagi. Damos Suusi Cristo muu sai poduucai oodami calgacarla vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu dai cascada Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai lagi agai oodami isalia oigadai.

6

1-3 Damos maitaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigaldiadagi dai poduucai gamaata issallicada oigadai agai oodami. Gantagitovurai isvasscatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai arapan ducami iscoimudai aatama agai amadu dai viaa aatama guvucadada agai dai istutuidi aatama iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora, cascada maitaagai issoimaasi ivuaadagi.

4-5 Aatama quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai amadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatama coidada saagidaindara amadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa aatama ibadagai utudui. 6 Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo amadu dai poduucai camaitivueeyi aatama mosacaasi istumaasi ipalidi aatama poduucai isduucai ivuaadana alquioma, 7 amo muuquiad camaisoimaasi ivueeyi cascada. 8 Ducami iscaoi aatama Cristo amadu sallicada ducami iscaduduaaca Cristo amadu dai caviaa ibadagai utudui. 9 Cal maata aatama sai Cristo duaaca coidada saagidaindara dai camaimuquia agai tomali amo imidagai cascada. 10 Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa isapamu muquiagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi amadu ivueeyi Diuusi aa duiñada. 11 Sialscada soimaasi iduñia aliada aapima glaagai maspoliada aapima masaid arcoidad ducami damos isiduñia aliada aapima Diuusi aa duiñada Suusi Cristo amadu glaagai maspoliadagi masai maitarcoidad.

12 Casiavar maitandadagitoda isDiaavora soimaasi ganduñituldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapima. 13 Maitavar ivuaada istumaasi aDiaavora ipaliadagi baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipaliadagi ducami iscaimudai aapima dai apamu duduaaca. 14 ADiaavora camaitantlaanadamu. Aapima camaiviaa islagiadagi vasssi ismaacada aagai Moseesacaru sallicamigadara dai calgacara vuvaquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi ganoigaldi dai calgacara gannidi.

15 Vasscara maitaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa islagiadagi vasssi ismaacada aagai Moseesacaru sallicamigadara. 16 Cal maata aapima sai ismaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi amo pioñi duucai agai gia viaa islagiadagi glaamu. Poduucai arpa sioora lagiadagi aDiaavora glaamu duucai tomali amo imidagai maiimia agai Diuusi amadu. Damos sioora lagiadagi Diuusi calgacara oidacamu dai imi agai Diuusi amadu. 17 Damos baigiñalidi aana Diuusicada isaapima ismaacada alquioma lagidiña aDiaavora gooquilara cavaavoitu Diuusi dai sivi lagiditai cal Diuusi ñioquida. 18 Dai sivi camaitarpipiooñigada aapima aDiaavora baiyoma arpipiooñigada aapima Diuusi dai calgacara oidaga. 19 Aagai aana gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai sioma calga maata calca aapima. Alquioma lagidiña aapima aDiaavora daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami damos sivi glaagai islagiada aapima Diuusi daida ivuaadagi istumaasi calgaducami.

20 Aidasi quiaa lagidiña aapima aDiaavora maiviaacana aapima isivuaadagi istumaasi calgaducami. 21 Istumaasi ivuaadana aapima maitarsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapima isiimiagi Diuusi amadu mossiaa arai aapima sivi lagaicada ismaacada ivuaadana. 22 Damos sivi camiallagidi aapima aDiaavora baiyoma lagidi aapima Diuusi gomaasi gia arsoiñi dai poduucai aapima aracovai vuvaidada Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapima Diuusi amadu. 23 Agai ismaacada lagidi aDiaavora maiimia agai Diuusi amadu damos agai ismaacada lagidi Diuusi, Diuusi maaquimu agai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi amadu vaavoitudaitai agai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimΛ cΛΛga maatlΛ isΛmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sΛΛlicamiΛrΛ siΛasi uucami oidacagi siΛascadΛ coiyagi amaasi gia cho. ² Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna siΛasi uucami oidacagi cunadΛ, poduucai aagai sΛΛlicamiΛrΛ cascΛdΛ. DΛmos siΛascadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui camaiviaa isΛΛgiadagi gosΛΛlicami ismaacΛdΛ poduucai aagai sai Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna. ³ DΛmos isΛooqui vΛΛnagi Λmai cΛΛli quiaa oidacatai cunadΛ Λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadΛ Λgai istutuidi isvΛΛnagi Λmai cΛΛli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai ΛpΛ aidΛsi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai aidΛsi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai Λrducami iscoimudai aapimΛ Suusi Cristo ΛΛmadu curusiaba dai cascΛdΛ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi, dai ducami isduduaacamudai aapimΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ ΛΛmadu Cristo Diuusi guvucadadΛcΛdΛ dai poduucai viaa ibΛdagai utudui dai Cristo ΛΛmadu oidaga daidΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. ⁵ AidΛsi quiaa ivuaadatadai aapimΛ istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi aidΛsi maí aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vaamioma soimaasi ivuaada Λlidadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. ⁶ DΛmos sivi ducami iscacoimudai Cristo ΛΛmadu cascΛdΛ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ΛΛquioma ivuaadatadai aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Λgai ΛrcΛΛlimudadΛ sΛΛlicami. DΛmos sivi ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ viaacatai ibΛdagai utudui Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ.

⁷ CΛΛ maatlΛ aapimΛ isMoseesacaru sΛΛlicamigadΛ maitΛrsoimaascami. VΛΛscΛrΛ ismaioidacamudai sΛΛlicami maimaatΛcamudai aanΛ istumaasi Λrsoimaascami. IssΛΛlicamiΛrΛ maiaagadamudai sai maitΛagagai isviaaca Λliadagi gavustuidaga aidΛ gia maimaatΛcamudai aanΛ gomaasi. ⁸ AidΛsi maiquiaa maatlΛcatadai aanΛ ΛsΛΛlicami maimaatΛcatadai aanΛ istumaasi Λrsoimaascami dΛmos aidΛsi maí aanΛ ΛsΛΛlicami aidΛ gia aanΛ viaaca iñΛlidadai gavustuidaga aanΛ Λrsoimaasi ivuaadamicatadai cascΛdΛ. Ismaioidacamudai sΛΛlicami maimaatΛcamudai oodami istumaasi Λrsoimaascami. ⁹ AidΛsi maiquiaa maatlΛ caΛcatadai aanΛ ΛsΛΛlicamigadΛ Moseesacaru aanΛ aliΛ baigiñΛlidiña dΛmos aidΛsi camaí aanΛ istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ aidΛ gia maí aanΛ ismaiΛΛgiditadai ΛsΛΛlicami daidΛ Λrsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aanΛ Diuusi ΛΛmadu. ¹⁰ Dai poduucai ΛsΛΛlicamiΛrΛ gΛagaitadai ismaatΛmudai aanΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi baiyoma maí aanΛ ismaiimia iñagaitadai Diuusi ΛΛmadu. ¹¹ Poduucai ΛDiaavora giñyaatagi giñtΛgitoli ansaidΛ istutuidi aanΛ isΛΛgiadagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuusiagi dΛmos maitistui aanΛ isΛΛgidagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cascΛdΛ maiimia iñagaitadai Diuusi ΛΛmadu.

¹² SΛΛlicamiΛrΛ maiaagai tomali Λmo istumaasi soimaascami vΛΛsi istumaasi gΛagagai ami ΛrcΛΛgaducami. ¹³ ΛsΛΛlicami maitΛrduñidΛ ismaiimi iñagaitadai aanΛ Diuusi ΛΛmadu, ΛDiaavora ΛrduñidΛ, Λgai soimaasi iduiñtuldi oodami cascΛdΛ. Λoodami maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi ΛΛmadu dai poduucai gΛmaatlΛ ismaicΛΛgadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa ΛsΛΛlicami Moseesacaru dai ΛsΛΛlicami aliΛ cΛΛgadu. DΛmos aanΛ piooñigadΛ giñducami ΛDiaavora dai cascΛdΛ soimaasi ivuaada iñΛlidi aanΛ. ¹⁵ AanΛ sΛΛlicΛdΛ ivuaada iñΛlidi istumaasi cΛΛgaducami, dΛmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aanΛ istumaasi maioojoidi. ¹⁶ CΛΛ maatlΛ aanΛ ismaicΛΛga ivueeyi dai maatlΛ aanΛ isΛsΛΛlicami aliΛ cΛΛgadu tomasi maiΛΛgidi aanΛ. ¹⁷ Poduucai aanΛ maisoimaasi ivuaada

iñalidi dɔmos ʌDiaavora soimaasi giñduiñtuldi cascɔdɔ maitɔrgiñduñi aanɔ. ¹⁸ Dai cɔɔ maatɔ aanɔ iñsaanɔ ʌrsoimaasi ivuaadami maitiñɔɔmadu daacatai Diuusi. Aanɔ cɔɔga ivuaada iñalidi dɔmos maitistutuidi. ¹⁹ Aanɔ maitivueeyi istumaasi cɔɔgaducami tomasi cɔɔga ivuaada iñalidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aanɔ tomasi maisoimaasi ivuaada iñalidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aanɔ istumaasi maitipɔlidi, ʌDiaavora ʌgai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi ʌpɔvueeyi aanɔcɔdɔ siɔɔscɔdɔ cɔɔga ivuaada iñaliada aanɔ baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aanɔ oojoide Diuusi sɔɔlicamigadɔ ²³ dɔmos oidaga ʌmo istumaasi ismaacɔdɔ giñsobicai isɔɔgiada aanɔ Diuusi sɔɔlicamigadɔ. ʌgai ʌrʌDiaavora ismaacɔdɔ soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ Sɔɔlicɔdɔ soigiñalidi aanɔ. Sioorɔ ʌrpiipiooñigadɔ Diaavora maiajioopai Diuusi ʌɔmadu cascɔdɔ aliasi tɔgito aanɔ sioorɔ cɔɔgacɔrɔ giñvusaidagi vai giñdagituagi ʌDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanɔ. ²⁵ Baigiñalidi aanɔ Diuusicɔdɔ isSuusi Cristo gɔrtɔaanɔdamiga istutuidi iscɔɔgacɔrɔ giñvuusaidagi. Aanɔ ʌgiada iñalidi Diuusi sɔɔlicamigadɔ dɔmos ʌDiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ Sioorɔ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucai ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibɔadɔ ipɔlidi, ʌgai gia Diuusi caoigɔli dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Sioorɔ vaavoitudai Suusi Cristo ʌgai viaa guvucadadɔ Diuusi Ibɔadɔ ismaacɔdɔ gɔrmaacai ibɔdagai utudui. Diuusi Ibɔadɔ guvucadadɔ cɔɔgacɔrɔ giñvusaitu taidɔ ʌDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanɔ Diuusi ʌɔmadu cascɔdɔ camaitɔagagai issoimaasi ivuaada aanɔ. ³ ʌoodami maitistutuidi iscɔɔgacɔrɔ vuvuquiagi Moseesacaru sɔɔlicamigadɔcɔdɔ, maiɔɔgidi ʌgai sɔɔlicami cascɔdɔ. Dɔmos Diuusi ootoi gɔmara sai ʌgai cɔɔgacɔrɔ vuvaidana ʌoodami. Suusi Cristo ʌrDiuusi maradɔ dai oodami duucai vuusai dɔmos tomali ʌmo imidagai maisoimaasi idui ʌgai. Oodami ʌrsoimaasi ivuaadami cascɔdɔ Suusi Cristo curusiaba gɔmuaatu ducami isɔɔgai ʌrsoimaasi ivuaadamucamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucai vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tɔsai poduucai istutuidiña aatɔmɔ isɔɔgiadagi istumaasi aagai sɔɔlicamiɔrɔ camaitivueeyi aatɔmɔ istumaasi aatɔmɔ ʌgi ipɔlidi baiyoma ivueeyi aatɔmɔ istumaasi ipɔlidi Diuusi Ibɔadɔ.

⁵⁻⁶ Sioorɔ ivueeyi istumaasi ʌgi ʌgai ipɔlidi ʌgai mostɔtɔgitoiña istumaasi iduñia ʌlidi. ʌgai maiviaa ibɔdagai utudui. Dɔmos sioorɔ ivueeyi istumaasi ipɔlidi Diuusi Ibɔadɔ ʌgai mostɔtɔgitoiña istumaasi Diuusi Ibɔadɔ ipɔlidi isivuaada ʌgai. Dai ʌgai gia viaa ibɔdagai utudui dai gɔniibɔstacan taadacana. ⁷⁻⁸ Sioorɔ ivueeyi istumaasi ʌgi ʌgai ipɔlidi vui vɔɔtɔ Diuusi. ʌgai maitipɔlidi tomali maitistutuidi isɔɔgiadagi Diuusi sɔɔlicamigadɔ cascɔdɔ Diuusi maitistutuidi isbaigɔliadagi ʌgaicɔdɔ.

⁹ Dɔmos Diuusi Ibɔadɔ aapimɔ gɔɔɔɔmadu daja cascɔdɔ maitivueeyi aapimɔ istumaasi ʌgi ipɔlidi baiyoma ivueeyi aapimɔ istumaasi ipɔlidi Diuusi Ibɔadɔ. IsDiuusi Ibɔadɔ maiɔɔmadu daacagi oodami ʌgai maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Dɔmos isɔCristo ʌɔmadu daacagi oodami Diuusi cɔɔgacɔrɔ nɔijadamu ʌgai ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascɔdɔ tomastuigaco oidacamu ibɔadɔ. ¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidadɔ saagidaiñɔrɔ daidɔ isDiuusi Ibɔadɔ gɔɔɔɔmadu daacagi aidɔ gia siɔɔscɔdɔ coiya aapimɔ Diuusi gɔnduduaacaldamu. Diuusi Ibɔadɔ gɔɔɔɔmadu daja cascɔdɔ.

¹² Giñaaduñi aatɔmɔ viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibɔadɔ ipɔlidi dai maisiu istumaasi aatɔmɔ ʌgi ipɔliadagi. ¹³ Dɔmos isaapimɔ ivuaadagi istumaasi aapimɔ ʌgi

ipaliadagi aidΛ gia maiiimimu aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. Baiyoma isDiuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ ivuaada aapimΛ istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipalidi aidΛ gia camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ.

¹⁴ SioorΛ vaavoitudadagi isDiuusi IbΛadΛ soicai sai cΛΛga tΛtΛgitoiña, Λgai ΛrDiuusi maamaradΛ. ¹⁵ Diuusi IbΛadΛ divia dai gΛnΛΛmadu daaca agai cascΛdΛ maitΛagai isΛbiada aapimΛ Diuusi Λpan duucai Λmo piooñi ΛbΛidiña glaamu. AapimΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi, Diuusi IbΛadΛ ipalidi cascΛdΛ. CascΛdΛ glaagai isgΛrooga agada aatΛmΛ Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrmaatΛtuli sai aatΛmΛ sΛlicΛdΛ ΛrDiuusi maamaradΛ. ¹⁷ AatΛmΛ ΛrDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ gΛrmaaquimu Λgai istumaasi viaa poduucai isduucai maacai Λgai Suusi Cristo. AatΛmΛ vΛascΛrΛ oidaca ragai Suusi Cristo ΛΛmadu tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ viaa aatΛmΛ issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata Λgai.

¹⁸ VΛascΛrΛ siΛscadΛ tΛtΛgitoda aatΛmΛ isDiuusi gΛrmaquia agai mui naana maasi cΛcΛΛgaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatΛmΛ sivi maitΛristumaasi. ¹⁹⁻²¹ AidΛsi Adánacaru soimaasi idui EdeenΛrΛ aidΛ abiaadΛrΛ divia ΛDiaavora oidigΛrΛ dai Diuusi soimaa taatatuli Adánacaru dai ootoi oidigΛrΛ muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi istumaasi maicΛcΛΛgaducami. SiΛscadΛ Suusi Cristo diviagi Λpamu tami oidigi daama dai vΛasi vaavoitudadami ΛΛmadu daraajamu poduucai gΛmaatΛmu isΛvaavoitudadami sΛlicΛdΛ ΛrDiuusi maamaradΛ amaasi ugitimu uuparai, dai vΛasi soimaascami, dai muuquigami dai vΛasi istumaasi maicΛΛgadu oidigi daama, ΛDiaavora camaitΛaanΛda agai cascΛdΛ. DaidΛ Λvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmo imidagai. ²² CΛΛ maata aatΛmΛ iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vΛasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai ΛpΛ tomasi Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nΛnΛra siΛscadΛ gΛmaatΛmu isvΛasi vaavoitudadami sΛlicΛdΛ ΛrmaamaradΛ tΛvaagiΛrΛ dai aatΛmΛ casi ipalidi isajiagi siΛscadΛ Diuusi gΛrmaaqiagi ibΛdagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatΛmΛ. ²⁴ SioorΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaquia aliadagi glaagai isvaavoitudadagi dai nΛnΛracagi siΛscadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ dΛmos istumaasi canΛijada oodami maitΛagai isapianΛnΛracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainΛijada Λgai gia glaagai isnΛnΛracagi dai isnΛnΛracagi vaavoitudaitai Λmo istumaasi gomaasi gΛrsoicai isnΛnΛracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrsoicai ΛpΛ ismamadadagi aatΛmΛ maimaata isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi IbΛadΛ daanΛi Diuusi aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ maiñiooquicΛdΛ mosaijigai Λgai. ²⁷ Diuusi cΛΛ maata istumaasi tΛtΛgitoi oodami dai cΛΛ maata istΛiya alidi Diuusi IbΛadΛ siuu duucu Λgai daanΛi Diuusi Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ CΛΛ maata aatΛmΛ sai isoigΛada aatΛmΛ Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aidΛ gia vΛasi istumaasi ΛpΛvuaadagi aatΛmΛcΛdΛ Λrsoiñi aatΛmΛ Λagi gΛrvΛΛtarΛ. Diuusi poduucai ipalidi saidΛ Λrsoiñicana aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ cascΛdΛ. ²⁹ TucamidΛrΛ abiaadΛrΛ Diuusi maata sioorΛ Λcovai vuvaituda agai saidΛ ΛrΛmaamaradΛcana. Diuusi Λqui abiaadΛrΛ aagai sai sioorΛ vaavoitudagi Λpan tuutiaca agai Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiΛiñdΛrΛ dai poduucai Diuusi maradΛ ΛrsiΛΛgidΛ ducamica agai. ³⁰ Dai Λcovai vuvaidacai aagidi sai Λgigitai caΛcana istumaasi aagiadagi Λgai dai sioorΛ Λgigitai caΛca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai Λmo imidagai oidacamu Λgai ΛΛmadu tΛvaagiΛrΛ tomastuigaco.

³¹ VΛasi gomaasicΛdΛ cΛΛ maata aatΛmΛ isDiuusi sΛlicΛdΛ gΛrsoicai dai tomali amaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gΛmara tami oidigi daama

dai dagito sai soimaa taatana muucuai curusiaba t̄sai poduucai c̄llagac̄ar̄a vuvac̄ana aat̄ama dai Diuusi s̄all̄ic̄ad̄a gar̄maquia agai v̄l̄asi istumaasi t̄agito aat̄ama poduucai isduucai ootoi agai gamara sai c̄llagac̄ar̄a gar̄vuvaidana. ³³ Diuusi casi ac̄ovai gar̄vuvaitu dai c̄llagac̄ar̄a gar̄n̄l̄idi ducami istomali am̄o imidagai maisoimaasi iduun̄imudai aat̄ama casc̄ad̄a maitiipu siora istutiadagi isḡapiar̄a gar̄vuupiadagi Diuusi vuitapi t̄assoimaasi ivueeyi. ³⁴ Casc̄ad̄a maitiipu siora gat̄l̄aañiagi m̄l̄sai soimaasi gartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai gooquiar̄a ap̄amu duaaca dai sivi s̄all̄isa padar̄a daja Diuusi dai daan̄l̄i Diuusi aat̄ama gar̄v̄l̄atar̄a. ³⁵ Alias̄i gar̄oiḡadai Suusi Cristo dai tomastuigaco gar̄oiḡada agai, tomasi soigar̄al̄idi aat̄ama, siar̄a cococoñicagi, siar̄a soimaa taatamadagi, siar̄a ar̄soituutuigamicagi siar̄a gar̄ḡaḡvia agadagi aa, siar̄a gar̄cooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar̄a:

Siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ip̄al̄idi aa aoodami cooda agaiña.

Agai pol̄al̄id̄iña said̄a arc̄ll̄agai iscoodadagi ap̄an duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidar̄a. ³⁷ Damos v̄l̄asc̄ar̄a v̄l̄asi gomaasi maitarsobic̄l̄i isvaavoitudadagi aat̄ama baiyoma gar̄soic̄l̄i isvaamioma c̄ll̄aga vaavoituda aat̄ama dai Suusi Cristo gar̄oiḡadai daid̄a gar̄soic̄l̄i ar̄p̄a. ³⁸ Tomali am̄o istumaasi maisobic̄l̄i Diuusi isgar̄oiḡadagi tomali Diuusi t̄l̄l̄aañicarud̄a, tomali aDiaavora t̄l̄l̄aañicarud̄a, tomali istumaasi ap̄avueeyi sivi tomali istumaasi ap̄aduñia agai gooquiar̄a, tomali aDiaavora ³⁹ tomali am̄o istumaasi ismaac̄ad̄a oidaga t̄vaagiar̄a tomali am̄o istumaasi ismaac̄ad̄a oidaga oidigi daama, tomasi coi aat̄ama v̄l̄asc̄ar̄a Diuusi gar̄oiḡadai casc̄ad̄a ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai c̄llagac̄ar̄a gar̄vuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judid̄i alīasi ip̄al̄idi aan̄a isvaavoitudadagi aapim̄a Suusi Cristo. Tucara dai t̄asar̄a alīa soigiñal̄id̄iña aan̄a aapim̄ac̄ad̄a. Suusi Cristo am̄adu Diuusi Ib̄ad̄a c̄ll̄aga maata iss̄al̄ic̄ad̄a ar̄vaavoi ansai aan̄a ip̄al̄idi isDiuusi gajiaadar̄a giñviaagi isgomaasi ar̄soiñicagi isc̄ll̄agac̄ar̄a vuvaquia aapim̄a. ⁴ Aapim̄a ar̄judid̄i dai Diuusi gamaamara duucai gann̄l̄idi dai ḡanaaduñicar̄u n̄l̄id̄iña isducatai Diuusi dadadac̄l̄i ḡansaagida. Diuusi aagidi ḡanaduñi Avraañicar̄u dai Davicar̄u said̄a iduñia agai mui naana maasi c̄c̄ll̄agaducami cajiudad̄a v̄l̄atar̄a, dai Diuusi maa s̄all̄icami Moseesac̄ar̄u, dai Diuusi aagidi isducatai ḡlaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isam̄o imidagai ootosa agaitadai am̄o c̄llagac̄ar̄a vuviadami. ⁵ Avraañicar̄u dai Isaac̄ar̄u dai Jacocar̄u arḡanaaduñicar̄u. Agai ismaac̄ad̄a Diuusi ootoi said̄a arc̄ll̄agac̄ar̄a vuviadamicana agai ar̄jud̄i ar̄p̄a daid̄a ar̄Diuusi dai agai t̄aan̄l̄i v̄l̄asi istumaasi oidaga oidigi daama dai t̄vaagiar̄a. Dai aan̄a ip̄al̄idi isoodami c̄ll̄aga ñioocadagi Diuusi v̄l̄atar̄a tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judid̄i dai maitar̄Diuusi maamarad̄a, v̄l̄asc̄ar̄a v̄l̄asi istumaasi aagadagi Diuusi v̄l̄asi ap̄avueeyi. ⁷ Maisiu v̄l̄asi Avraañicar̄u cajiudad̄a vaavoitudai ap̄an duucai agai dai maisiu v̄l̄asc̄atai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicar̄u sai maquia agai, mosaca Avraañicar̄u cajiudad̄a ismaac̄ad̄a vuvaja Isaiñdar̄a. ⁸ Poduucai gamaata sai maisiu v̄l̄asi Avraañicar̄u cajiudad̄a ar̄Diuusi maamarad̄a mosacaasi agai ismaac̄ad̄a vaavoitudai ismaac̄ad̄a Diuusi aagidi Avraañicar̄u, agai ar̄Diuusi maamarad̄a. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicar̄u sai am̄o uumigic̄ad̄a divia agaitadai ap̄amu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aid̄asi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucutai maamaraca agai sai amoco Esaú t̄l̄l̄giduca agai dai agamai Jaco daid̄a aḡaduc̄adioma ar̄piooñigad̄aca agaitadai aliduc̄ad̄a tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali am̄o istumaasi c̄ll̄agaducami tomali soimaascami. Daid̄a Isaa ar̄roogad̄a laali. Dai Diuusi aagidi sai oiḡadai Jaco dai c̄ll̄adai Esaú. Poduucai gamaata isDiuusi istutuidi isac̄ovai vuvaidagi siora ip̄al̄iadagi.

¹⁴ VΛASCARΛ VΛasi gomaasicadΛ maitΛagai isaatΛmΛ pocaitiadagi sai Diuusi maicΛΛga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potΛtdai Moseesacaru: “AanΛ soigiñΛliadamu dai cΛagacarΛ nΛijadamu sioorΛ ipΛliada aanΛ”. ¹⁶ Poduucai gΛmaatΛ isDiuusi cΛagacarΛ nΛidi oodami maisiu mosipΛlidityai oodami sai cΛagacarΛ nΛidiña tomali cΛagacarΛ oidacatai baiyoma Diuusi soigΛΛlidi oodamicadΛ cascadΛ cΛagacarΛ nΛidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidarΛ pocaiti sai Diuusi potΛtdai ΛraigadΛ EjiipitarΛ oidacami: “AanΛ gadagito isiΛrraíca aapi vai poduucai gΛmaatΛna iñsaanΛ aliΛ viaa guvucadagai dai poduucai gΛmaatΛna vΛasi oidigi daama sioorΛ aanΛ”. ¹⁸ Dai Diuusi soigΛΛlidi sioorΛcadΛ ipΛlidi Λgai dai Diuusi maidadagitoi isΛΛgiadagi sioorΛ ipΛliada Λgai.

¹⁹ IsΛmaadutai giñΛcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isΛΛgiadagi oodami tuisi gΛpiarΛ vuupai Diuusi oodami ismaiΛΛgiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vΛASCARΛ maitΛagai ispotΛtΛada Λgai Λajaatadami: “¿Tuiρasi poduucai idui giñuusu?” DΛmos oodami maitΛagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascadΛ viaa sΛΛlicami isivuaadagi oodamicadΛ isducatai ipΛliadagi. CΛΛ maatΛ vΛascatai isDiuusi idui oodami cascadΛ oodami maiviaa sΛΛlicami ispotΛtΛadagi Diuusi: “¿Tuiρasi poduucai giñdui?”

²² TucamidarΛ cΛquivacai oidigi abiaadarΛ Diuusi maivui baamucui ismaacadΛ soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vΛASCARΛ Λmo imidagai soimaa taatΛuldamu poduucai gΛmaatΛ isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucai gΛmaatΛ isaliΛsi garoigadai Diuusi aatΛmΛ ismaacadΛ Λcovai garvuvaitu Λgai dai cΛagacarΛ garnΛidi daidΛ garvuuquia agai tΛvaagiamu. ²⁴ Diuusi Λcovai vuvaitu ΛΛmoco Λjudidíu saagidaiñdarΛ dai aa ismaacadΛ maitarjudidíu saagidaiñdarΛ. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidarΛ istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

IsmaacadΛ maitarjudidíu saagida gaagamu aanΛ aa vaidΛ Λrgiñmaamaracana.

Dai oigΛadamu aanΛ Λgai tomasi ΛΛquioma tomali Λmaadutai maioigΛdaiña.

²⁶ Dai ismaacadΛ ΛΛquioma potΛtdai aapimΛ maitarģiñmaamara.

Sivi povΛntΛadamu aanΛ aapimΛ Λrgiñmaamara. AanΛ ΛrΛgai dai tomastuigaco oidaga.

Ascāiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai Λjudidíu: “Tomasi judidíu aliΛ muidu vΛASCARΛ chiΛΛqui cΛagacarΛ vuvauquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi Λorai poduucai ΛpΛ maitistutuidi isacaldi Λjudidíu ismaacadΛ oidaga oidigi daama sΛΛlicadΛ muidu Λgai cascadΛ. ²⁸ SiΛΛscadΛ Diuusi gΛagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama Λgai otoma naatomu”. ²⁹ Dai ΛΛquioma pocaiti ΛpΛ Isaía:

Diuusi Λgai dai tΛaanΛi vΛasiaΛcatai.

IsΛgai maicΛagacarΛ vuvaidamudai chiΛΛqui aidΛ ġia aatΛmΛ Λpan duuñimudai

SodoomarΛ oidacami dai GomorarΛ oidacami.

Ascāiti Isaía.

³⁰ VΛasi gomaasicadΛ gΛmaatΛ sai tomasi ismaacadΛ maitarjudidíu maivuam ΛnΛlidiña isvaavoitudagi Diuusi sai Λgai cΛagacarΛ nΛidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cΛagacarΛ nΛidi. ³¹ VaidΛ Λjudidíu gΛnaajagiña isΛΛgiadagi vΛasi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ sai poduucai Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vΛASCARΛ Λgai maitistui iscΛaga Λgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ³² Λgai maitΛagitoiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polididiña Λgai sai Λģidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascadΛ vui baacoi Λgai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanΛ ΛCristo Λjudidíu dai muidutai Λgai vui baacoimu ΛCristo.

DΛmos sioorΛ vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa Λradagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

1 Giñaaduñi sállicada ipalidi aaná iscáagacára vuvauquiagi ájudidíu cascada madaí aaná sai Diuusi cáagacára vuvaidana. 2 Cáa maata aaná iságai sállicada siaa duutudai Diuusi dai gánaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dâmos maimaata. 3 Ágai maimaata cáa isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cáagacára náidíña ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gánaajagai isáagiadagi vâasi Moseesacaru sállicamigada polidítai sai poduucái Diuusi cáagacára náijada ágai ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 4 Maiquiaa diviacai Cristo ájudidíu gánaajagáitadai isáagiadagi vâasi Diuusi sállicamigada ágai polidíña isáagidítai sállicamigada Diuusi cáagacára náidi ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dâmos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai ágai cáagacára náidíña oodami ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu sállicami.

5 Moseesacaru poduucái ooja sai isámaadutai istutiadagi isáagiadagi vâasi sállicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali ámo imidagai sai poduucái istutuidi iscáagacára vuvauquiagi. 6 Dâmos Diuusi cáagacára vuvaidi oodami mosvaavoitudacái Suusi Cristo. Gántágitovurai isSuusi Cristo cadivia távaagáidâra, 7 daidá ismuu ágai dai ápan duaaca coidada saagidáidâra. 8 Dai aaná gaaagidi aipacoga sai Diuusi cáagacára vuvaidi oodami mosvaavoitudacái Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siu duucu ipáliadagi. 9 Sioora pocaiti adagi sai Suusi Cristo ártáaanádamigada daidá isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacái Suusi Cristo coidada saagidáidâra Diuusi cáagacára vuvaidi. 10 Mosvaavoitudacái Diuusi cáagacára náidi oodami ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioora aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cáagacára vuvaidi.

11 Pocaiti Diuusi ñiooquidâra sai sioora vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa áradagi. Cristo ivueeyi istumaasi ágai cascada. 12 Diuusi ámadugan duucái cáagacára vuvaidi ájudidíu dai ismaacada maitárjudidíu. Diuusi ámadugan duucái táaanái dai nuucada ájudidíu dai ismaacada maitárjudidíu dai soigállidi vâasicada sioora aagiadagi sai oigaldana soimaascamigada. 13 Pocaiti Diuusi ñiooquidâra: “Vâascatai sioora vaavoitudagi dai daanádagí Diuusi, Diuusi cáagacára vuvaidamu”. 14 Dâmos ismaacada maiquia vaavoitudai Diuusi siaadâra aagidíña sai oigaldana soimaascamigada. Dai ismaacada maiquia cáa Diuusi ñiooquidá siaadâra vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioora aagiadagi Diuusi ñiooquidá, ¿ducatai cácana ágai? 15 Dai ismaitiipucagi sioora ootosagi oodami saidá gaaagidíña Diuusi ñiooquidá poduucái típu sioora gaaagiadagi. Dâmos Diuusi gia caotoi gáñiñiooquituldiadamiga. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidâra: “Baigánálidíña oodami siâascada táagiagi ámo Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaaagiadagi sai Diuusi iibástudacan tadatuda álidi oodami iibáada”.

16 Dâmos maisiu vâascatai vaavoitu Diuusi ñiooquidá. Isaíacaru potátdai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali ámaadutai maivaavoitu áidási aagidi aatáma gáñiñiooquituldiadamiga gáñiooqui áoodami”, ástátdai Isaíacaru. 17 Tomali ámaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siâascada cáa isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagiadagi isSuusi Cristo cáagacára gavuvaidi.

18 Dâmos ájudidíu gia cáa Diuusi ñiooquidá. Pocaiti Diuusi ñiooquidâra: Tomasiaacoga gaaagai Diuusi ñiooquidá.

19 Daidá ájudidíu sállicada maata Diuusi ñiooquidá pocaiti Moseesacaru:

Diuusi cáagacára vuvaidamu ismaacada maitárjudidíu dai maimaatacatadai Diuusi ñiooquidá vai poduucái baacoíña ájudidíu.

20 Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai ágai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatΛcakai ismaacΛdΛ maitarjudidíu isducatai istutuidi isgiñmatiagi vΛascΛrΛ ootoi aanΛ giññiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai Λgai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai Λjudidíu:

vΛascΛrΛ oigΛdai aanΛ giñmaamara dai daanΛi sai Λma duucaí gΛntΛtΛgitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

DΛmos Λgai gajiaadΛrΛ giñviaa dai maitiñΛΛgi.

Ascaiti Diuusi.

11

¹ AanΛ maipocaiti sai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λjudidíu. SiaadΛrΛ pocaitiña aanΛ. AanΛ ΛpΛ arjudíu di. Dai aanΛ arcajiudadΛ giñaaduñicarΛ Avraañi dai Benjamín. ² Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ Λcovai vuvaitu Λjudidíu cascΛdΛ maigajiaadΛrΛ vipieeyi. TΛgitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga Λjudidíu aliΛ soimaasi ivueeyi. Λgai coi gΛñiñiooquituldiadamiga dai suuli Λaltar siaaco siaa gΛduutudaiña Λgai dai mosΛca aanΛ vii dai giñmuuaa Λlidi Λgai aanΛ ΛpΛ”, ascaiti Eliasi. ⁴ DΛmos Diuusi potΛtΛdai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacΛdΛ giñsíaa duutudai. AanΛ nuucada Λgai dai Λgai maisíaa duutudai Λmoonο ismaacΛdΛ Baal tΛagidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ΛpΛ oidaga ΛΛmoco ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi. Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi Λgai cascΛdΛ Λcovai vuvaitu. ⁶ Λgai maitivueeyi tomali istumaasi cΛagaducami istucΛdΛ cΛagacΛrΛ nΛijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipΛli cascΛdΛ cΛagacΛrΛ nΛidi.

⁷ GΛnaagidamu aanΛ istumaasi apΛdúi. Λjudidíu matia Λlidadai isducatai cΛagacΛrΛ vuvaquiagi dΛmos chiΛΛquiatai maí, mosΛca Λgai ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isΛgaa maimaata caΛcana dai cascΛdΛ maimaí Λgai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “Diuusi dagito sai Λgai maimaata caΛcana istumaasi aagai ñiñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ maimaí Λgai dai sivi maiquiaa maata caΛ Λgai”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti DavicarΛ ΛpΛ:

Λgai cueeyi cΛagaducami cuaadagai cascΛdΛ polidi sai Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi, dΛmos maitarvaavoí.

Dai Λgai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda agai. Λgai soimaasi ivueeyi cascΛdΛ.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu Λgai.

Ascaiti DavicarΛ.

¹¹ Dai vΛascΛrΛ Diuusi maigajiaadΛrΛ viaa Λjudidíu, tomasi soimaa taatamai. DΛmos Λjudidíu gia gajiaadΛrΛ viaa Suusi Cristo aidΛsi divia Λgai dai cΛagacΛrΛ vuvaida agaitadai dai cascΛdΛ ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida gΛaagai isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami dai muidutai vaavoitudai saidΛ Λjudidíu nΛiditai gomaasi vaavoituda Λlidiña ΛpΛ. ¹² AidΛsi Λjudidíu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadΛrΛ viaa Suusi Cristo poduucai aidΛ abiaadΛrΛ Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu vΛasi oidigΛrΛ oidacami dai siΛascadΛ apamu vaavoitudagi Λjudidíu Diuusi sΛlicΛdΛ aliΛsi cΛagacΛrΛ nΛijadamu vΛasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui aapimΛ ismaacΛdΛ maitarjudidíu. CΛΛ maata aapimΛ isDiuusi giñootoi ansai aanΛ aagidana ismaacΛdΛ maitarjudidíu sai Suusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. Istumaasi gΛnaagidi sΛlicΛdΛ gΛaagai mΛsmaatΛcagi.

¹⁴ Dai sΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ isgiñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaquiagi nΛiditai isaapimΛ vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λjudidíu ismaacΛdΛ maivaavoitudai dai aidΛ abiaadΛrΛ ootoi gΛñiñiooquituldiadamiga ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida cascΛdΛ Λgai casi istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. Dai

siʌʌscadʌ ʌjudidíu ʌpamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi ducami isduduaacamudai ʌgai. ¹⁶ Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌjudidíu aaduñdʌcardu cascʌdʌ vʌʌsi ʌjudidíu ʌrʌcovai vuvaidadʌ Diuusi ʌʌpʌ.

¹⁷ Diuusi cagajiaadʌrʌ viaa ʌʌmoco judidíu cajiudadʌ ismaacʌdʌ maivaavoitu dai ʌʌmoco aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ismaacʌdʌ cavaavoitudai casi ʌrDiuusi maa-maradʌ vai cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi poduucai isduucai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ʌjudidíu ismaacʌdʌ vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ gʌnaagidi Diuusi ñiooquidʌ ʌrjudidíu daidʌ ʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami ʌrjudíu ʌʌpʌ cascʌdʌ aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu maitʌagagai issoiduucai nʌijadagi ʌjudidíu.

¹⁹ Dʌmos isaapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu sai poduucai aapimʌ ʌrmaamaradʌcana Diuusi ²⁰ gʌaagai istʌʌgitodagi aapimʌ sai ʌjudidíu maivaavoitudai sai cascʌdʌ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌgai. Dʌmos aapimʌ ʌrDiuusi maamaradʌ vaavoitudaitai. Cascʌdʌ aapimʌ maitʌagagai isgʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi. Baiyoma gʌaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai ʌgai maigajiaadʌrʌ gʌnviaagi aapimʌ. ²¹ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu daidʌ istutuidi isgajiaadʌrʌ gʌnviaagi aapimʌ ʌʌpʌ. ²² Sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga Diuusi dʌmos vʌʌscʌrʌ soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi ʌgai ismaacʌdʌ maivaavoitudai dʌmos Diuusi cʌʌ tuiga aapimʌ gʌnvui. Dʌmos aapimʌ aliʌsi gʌaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai ʌgai maigajiaadʌrʌ gʌnviaagi. ²³ Dai isaa judidíu vaavoitudagi Diuusi aidʌ gia ʌrmaamaradʌcamu Diuusi ʌʌpʌ. Diuusi istutuidi iscʌʌgacʌrʌ vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu cʌʌga istutuidi isʌrmaamaradʌcagi Diuusi tomasi ʌʌquioma maitʌrmaamaradʌcatadai Diuusi, vaamioma cʌʌga istutuidi ʌjudidíu Diuusi ʌco vuvaidadʌ siʌrmaamaradʌcagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aanʌ ipʌlidi ismaatʌca aapimʌ ʌmo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali ʌmaadutai vai poduucai maigʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliada aapimʌ poliditai sai vaamioma sastuduga aapimʌ siʌjudidíu. ʌʌmoco ʌjudidíu saagida vupuiirutu dai mo-maascamu ʌgai asta siʌʌscadʌ Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaitu vʌʌsi ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaida ʌgai Diuusi. ²⁶ Siʌʌscadʌ poduucai ʌʌpʌ duñiagi amaasi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaida ʌgai vʌʌsi ʌjudidíu. Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ ʌʌpʌ: ʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami vuusia ʌgai ʌjudidíu saagidaiñdʌrʌ.

Dai ʌgai ʌma duucai tʌʌgitoitulda ʌgai ʌjudidíu sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigʌdamu ʌgai vʌʌsi soimaascamigadʌ poduucai isduucai aagidi Diuusi ʌjudidíu. Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ.

²⁸ Muidutai ʌjudidíu maiiojoidi iscaʌcagi isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai ʌgai vui vʌʌtʌ Diuusi dai poduucai aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu istutuidi iscʌʌgacʌrʌ vuvauquiagi. Dʌmos vʌʌscʌrʌ Diuusi quiaa oigʌdai ʌjudidíu, Diuusi ʌco vuvaitu aaduñdʌcardu cascʌdʌ. ²⁹ ʌʌquioma Diuusi ʌco vuvaitu ʌjudidíu sai ʌgai ʌrmaamaradʌcana. Dai aagai sai cʌʌgacʌrʌ nʌijada ʌgai vʌʌsi ʌjudidíu tomastuigaco dai Diuusi vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ ʌʌquioma aapimʌ maiʌʌgidiña Diuusi dʌmos sivi ʌjudidíu maiʌʌgidi Diuusi dai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi vaavoitudaitai aapimʌ. ³¹ Dai Diuusi soigʌliadamu ʌjudidíucʌdʌ dai oigʌdamu soimaascamigadʌ ʌgai ʌʌpʌ siʌʌscadʌ ʌgai ʌma duucai gʌntʌʌgitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquidʌ pocaiti isvʌʌsi oodami ʌrsoimaasi ivuaadami dai ʌʌgi oodami cʌʌ maata isʌrsoimaasi ivuaadami dai poduucai cʌʌ maata oodami isaliʌsi tʌgito isDiuusi oigʌli soimaascamigadʌ.

³³ Sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga Diuusi. Aliʌsi saituduga ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Oodami maimaata vʌʌsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tʌʌgitoi. ³⁴ “Tomali ʌmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tʌʌgitoi Diuusi. Tomali ʌmaadutai maimaata tʌtʌtuli Diuusi tomali ʌmo istumaasi. ³⁵ Tomali ʌmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi ʌmo istumaasi sai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña”. ³⁶ Diuusi idui vʌʌsiaʌcatai dai Diuusi

guvucadacada quiaa caaca oidigi. Vlassi oodami aliassi gaaagai iscaga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaanai masai potatadaiña Diuusi masaid ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Dai cagacara avar oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Cagadu ispoduucai tatagitodagi aapima dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi. ² Maitavar apan duucai oidaca asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucai gantatagito dai poduucai ama duucai oidacamu aapima. Dai poduucai maatcamu aapima istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Diuusi baigallidi ispoduucai ivuaada aapima daida arcagai aapima gmvallatar poduucai vaamioma caga vaavoitudamu aapima. Gomaasi arvaamioma caga ducami sia tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapima.

³ Diuusi cagacara giñnaldi dai giñmaa samicami ansai gamamaatatludiña istumaasi agai ipalidi cascada gnaagidi aana sai maitaagai isgarducada ganaliadagi. Cagavar gantatagitoda. Tatagitodavurai istumaasi arvaavoi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi dai tatagitodavurai siassi vaavoitudai aapima Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai acaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamoocada maitivueeyi istumaasi ivueeyi ganoonovicada dai ganoonovicada maitivueeyi istumaasi ivueeyi gallasocada. ⁵ Poduucai aapa aatama vaavoitudadami tomas muidu vascara aatama aramo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argartaanadamiga.

⁶ Vascatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi gaaagai iscaga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai amadutai aapima sai aagiña istumaasi agai gnaagiadagi, gaaagai masaagadagi poduucai isduucai gnmamaatatluli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicaiña oodami, gaaagai iscaga soicadagi. Isamadutai maatai gamamaatatludiadagi Diuusi ñiooquida, gaaagai iscaga gama-maatatludiadagi. ⁸ Siora maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, gaaagai ispvuaadagi. Siora mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vllatar maitaagai isgducada aliadagi mui gamaacaitai. Siora gatlaanadagi gaaagai iscaga gatlaanadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi siora daiviadagi acococoidada daida asoituuuigami gaaagai isbaigaliadagi.

⁹ Sallicada avar ganoigada aipacoga. Dai gajiaadara avar viaa vlassi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi cagaducami ivuaada. ¹⁰ Ganoigadavurai aapima gansiagama duucai. Gaaagai issiooma garducada duucai najjada aapima aa isaapima lagi.

¹¹ Maitavar paparaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baigaliaragacada.

¹² Baigavar anliada aapima nanaracatai masiasscada iimi agai tavaagiamu dai amadu oidaca agai Diuusi. Maitavar vui ñioocada Diuusi masiasscada soimaa taatamadagi. Vascara avar daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai cagavar miaadagiada iimadami ismaacada gndaiviadagi.

¹⁴ Siasscada soimaasi gantaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapima Diuusi sai agai oigaldiana soimascamigada dai cagacara vuvaidana. Dai maigalnaasi ñioocada aapima agai vui.

¹⁵ Siasscada gnaaduñi baigaliadagi aapima aapa gaaagai msaibaigaliadagi, dai siasscada gnaaduñi soigaliadagi aapima aapa gaaagai msoigaliadagi.

¹⁶ CAAgacARΛ avAR gANNlijada aipacoga. MaitavAR gAgARducADΛ gANliada. CAAgacARΛ avAR nlijada soituutuigami. MaitavAR povANliada aapimΛ mAsialiΛ sastudaga. ¹⁷ MaitavAR soimaasi ivuüidiada siORΛ soimaasi gANvuüidiada aapimΛ. MosgoΛΛgi istumaasi CAAgaducami avAR ivuaada aapimΛ vΛAscatai vuitapi. ¹⁸ MaitavAR vuidARΛ vΛATΛca aa oodami tomasi Agai gANvuidARΛ vΛATΛ. ¹⁹ Giñaaduñi isΛmaadutai soimaasi gANDuiñdagi aapimΛ maitΛagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidARΛ pocaiti: “AanΛ Agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti ΛpΛ: “IsgANSasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapimΛ, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapimΛ siaa Aratudamu aapimΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidARΛ. ²¹ MaitavAR vuidARΛ vΛATΛca aa oodami baiyoma CAAgacARΛ oidaca aapimΛ dai poduucai ΛDiaavora camaitistuidimu issoimaasi gANDuiñtuldiagi.

13

¹ VΛAscatai aliAsi gΛagai isΛΛgiadagi ATΛTΛaanADami. Diuusi darai vΛAsi tATΛaanADami, tomali Λmaadutai maiviaa sΛΛlicami ΛΛgi, Diuusi Agai dai maacai. ² Poduucai ismaacADΛ maiΛΛgidi ATΛTΛaanADami Agai vuidARΛ vΛATΛ istumaasi gATΛaanAI Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ TATΛaanADami maiΛΛbAcatai siORΛ maisoimaasi ivueeyi mosΛcaasi ismaacADΛ soimaasi ivueeyi. SiORΛ maiΛΛbiada liadagi ATΛTΛaanADami maitΛagai issoimaasi ivuaadagi, sidΛ ATΛTΛaanADami CAAga ñioocadamu gAVui. ⁴ Agai ArpipiooñigADΛ Diuusi daidΛ ivueeyi istumaasi CAAgaducami aapimΛ gAMvΛATARΛ. DΛmos siORΛ soimaasi ivuaadagi gΛagai isΛΛbiada ATΛTΛaanADami. Agai viaa sΛΛlicami issoimaasi taatatuldiagi Λsoimaasi ivuaadami. ⁵ CascADΛ gΛagai isΛΛgiadagi ATΛTΛaanADami maisiu mosmaisoiimaasi taatamada Aliditai gomaasi gΛagai isipliadagi isivuaadagi cascADΛ. ⁶ Atumiñsi vuudami ArpipiooñigADΛ ATΛTΛaanADami cascADΛ maacai aapimΛ tumiñsi, vΛAsi uumigi istuigaco gataanAI Agai.

⁷ AnamΛquidavurai istumaasi vuaatuldi. SiaavAR duutuada ATΛTΛaanADami ΛpΛ. ⁸ MaitΛagai isapiagAVuaatuliadagi. GANOigADavurai aipacoga. SiORΛ oigΛada aa Agai ivueeyi istumaasi gATΛaanAI Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi gASΛΛlicamiga Moseesacaru dai potATΛdai: “MaitavAR googosi gANDucamica, dai maitavAR gacoodada, dai maitavAR ΛSivuaca, maitavAR yaatagADA tomali Λmaadutai, maitavAR viaaca liada gavustuidaga”. SiORΛ aliAsi oigΛada aa oodami dai sΛΛlicADΛ ipliadagi sai Diuusi soicliña isoigΛada aa oodami ApAN duucAI ΛΛgi Agai gAOigΛada, poduucAI Agai gia ΛΛgidi vΛAsi istumaasi gATΛaanAI Diuusi. ¹⁰ SiORΛ oigΛadagi aa oodami Agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vΛAsi istumaasi Diuusi gATΛaanAI.

¹¹ Dai vΛAsi gomaasi ivuaada aapimΛ tATΛgitoitai isotoma dAgavusCAi gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aATΛMΛ tΛvaagiamu cascADΛ gΛagai isvaamioma CAAga ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ. ¹² Cayoga ugidagai siΛAsi oidaca ragai aATΛMΛ tami oidigi daama siaaco aliAsi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aATΛMΛ Diuusi ΛMmadu siaaco tomali Λmaadutai maisoimaasi ivueeyi. CascADΛ gΛagai isgajiaadARΛ viaagi vΛAsi soimaascami. DaidΛ ivuaadagi istumaasi CAAgaducami. ¹³ MaitavAR navacorADA, dai maitavAR googosi gANDuucamica dai maitavAR oomaliaca, maitavAR ΛAgacoITARaca, baiyoma CAAgacARΛ oidaca aapimΛ duucami isCAΛMmadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ ApAN duucAI avAR oidaca aapimΛ Suusi Cristo maitavAR ivuaada liada istumaasi soimaascami tomali maitATΛgitoda gomaasi.

14

¹ IsΛmo vaavoitudadami maicΛΛ maatΛ caAcagi vΛAsi istumaasi gamamaatATuldi aANΛ ΛMmadu aa oootosadΛ Suusi Cristo vΛASCARΛ CAAgavAR miaadΛgiada. DΛmos maitavAR

gΛnvupui ñioocada aagaitai ismaicΛΛga maatΛ caΛ Λgai ΛΛmo istumaasi. ² ΛΛmoco vaavoitudai saidΛ istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacΛΔΛ maicΛΛga maatΛ caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ maicueeyi baabaidi. ³ IsmaacΛΔΛ cueeyi baabaidi maitΛaagai issoiduucai ñaijadagi Λgai ismaacΛΔΛ maicueeyi. Dai ismaacΛΔΛ maicueeyi baabaidi maitΛaagai ispotΛtΛadagi Λgai ismaacΛ cueeyi sai maicΛΛga ivueeyi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ ñaidi vΛascatai cascΔΔ. ⁴ Tomali Λmaadutai maiviaa sΛΛlicami ispotΛtΛadagi gapipiooñiga sai maicΛΛga ivueeyi. Λgi aamudΛ viaa sΛΛlicami isaagiadagi iscΛΛga ivueeyi ismaicΛΛga ΛpΛ. VΛasi Λvaavoitudadami ΛrDiuusi pipiooñigadΛ dai Diuusi istutuidi iscΛΛga iduiñtuldiagi.

⁵ ΛΛmoco vaamioma siaa duutudai Λmo tasai siaa tasai dai aa poΛlidi sai vΛΛs tasai ΛrΛgai vaa. VΛascatai gΛaagai iscΛΛga maatΛcagi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi sai gΛaagai isivuaadagi. ⁶ SioorΛ siaa duutudai Λmo tasai Λgai povueeyi siaa duutuada Λliditai Diuusi. Dai sioorΛ maisiaa duutudai tomali Λmo tasai Λgai povueeyi siaa duutudai Λliditai Diuusi. Dai sioorΛ cueeyi baabaidi Λgai povueeyi siaa duutuada Λliditai Diuusi dai baigΛlidi Λgai Diuusi vui. Dai sioorΛ maicueeyi baabaidi Λgai povueeyi siaa duutuada Λliditai Diuusi dai baigΛlidi Λgai Diuusi vui.

⁷ Λvaavoitudadami maitivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λgi ipΛlidi tomali maimaata sΛascadΛ tomali isduucatai coi agai. ⁸ VΛasi vaavoitudadami ΛrpiipiooñigadΛ Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai ΛpΛ. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛΔΛ quiaa oidaga dai ismaacΛΔΛ cacoi.

¹⁰ DΛmos aapimΛ maitΛrtΛtΛaanΛdami cascΔΔΛ maitΛaagai ispotΛtΛadagi aa ismaicΛΛga ivueeyi, tomali maitΛaagai issoiduucai ñaijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛrΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti:

SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaanΛ ΛrΛgai ismaacΛΔΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsiaa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛΛga ñioocadamu aanΛ gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitΛrñiooquiadamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛaagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΔΔΛ soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ CΛΛ maatΛ aanΛ istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. DΛmos sioorΛ poΛliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai Λgai gia maitΛaagai iscuaadagi. ¹⁵ IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi Λgai ismaacΛΔΛ poΛlidi sai daidarsi dai vΛascΛrΛ uugiagi ΛpΛ, ismaacΛΔΛ ΛpΛga uugiagi ducami ismaioigΛadagi Λгаа. MaitΛaagai mΛssoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia Λliditai Λmo istumaasi. Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ vΛasi. ¹⁶ MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami. ¹⁷ Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaamΛ Λlidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛΛdagi vaamioma ipΛlidi Λgai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baiganΛlidiña. Diuusi IbΛadΛ garsoicΛi sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ IsmaacΛΔΛ poduucai oidaga Λgigitai Suusi Cristo, Λgai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛli vaidΛ Λoodami cΛΛga ñioocada Λgai vΛΛtarΛ.

¹⁹ CascΔΔΛ gΛraajagΛi aatΛmΛ isivuaadagi Λgi istumaasi garsoicΛi ismaitΛrcocoadagi dai vaamioma cΛΛga maatΛcagi dai Λagiadagi Diuusi ñiooquidΛ. ²⁰ SΛΛlicadΛ maitΛaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimΛ aa vaavoitudadami vai Λgai vaamioma maicΛΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. Vaavuava sai tomali Λmo cuaadagai maidaidarsi. DΛmos vΛascΛrΛ maicΛΛgadΛ isΛmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Aliasi ΛrcΛΛgai

ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitay^Λadagi, tomali maitivuaadagi tomali ^Λmo istumaasi istuc^Λd^Λ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai ^Λgai vaamioma maic^Λga maata ca^Λcagi dai vaamioma maic^Λga ^Λgiadagi Diuusi ñiooquid^Λ. ²² Ismaac^Λd^Λ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ^Λmo cuaadagai mait^Λaagai isaagiadagi oodami mos^Λcaasi Diuusi. Aliasi baig^Λlidi ^Λgai ismaac^Λd^Λ ivuaadatai istumaasi ^Λlidi ^Λgai is^Λr^Λc^Λgaducami maivuaam^Λ ^Λlidi tomasi aa ^Λlidi ismait^Λr^Λc^Λgaducami. ²³ D^Λmos sior^Λ cuaadagi baabaidi maic^Λga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. V^Λasi istumaasi ivuaadagi g^Λaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaac^Λd^Λ maipovueeyi ^Λgai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ^Λmo cuaadagai ali^Λsi g^Λaagai ismai^Λvui ñioocada ^Λgaa ismaac^Λ vaavoitudai sai daidarsi ^Λmo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λlidi aat^Λm^Λ mait^Λat^Λgitoitai istumaasi vaavoitudai ^Λgaa. ² V^Λascatai aat^Λm^Λ ali^Λsi g^Λaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi g^Λraaduñi vaavoitudadami vai poduucai soic^Λida aat^Λm^Λ ^Λgaa sai vaamioma c^Λga maata ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai vaamioma c^Λga oidacagi. ³ Poduucai idui ^ΛCristo. ^Λgai maitidui mos^Λcaasi istumaasi oojoidi casc^Λd^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ pocaiti: “V^Λascatai ismaac^Λ g^Λc^Λadai aapi giñc^Λadai aana ^Λpr^Λ”, astat^Λdai ^ΛCristo Diuusi. ⁴ V^Λasi istumaasi g^Λooja ^Λquoma Diuusi ñiooquid^Λr^Λ araat^Λm^Λ garv^Λatar^Λ, tasai poduucai maat^Λna istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaada aat^Λm^Λ. Si^Λascad^Λ n^Λaniada aat^Λm^Λ oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ maamatar^Λai aat^Λm^Λ isducatai nuucada Diuusi ^Λoodami ^Λquid^Λ dai isducatai soimaa taatamaiña ^Λgai dai maiñioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoic^Λi isapiavaavoitudada isDiuusi garsoic^Λi. ⁵ Diuusi ^Λr^Λgai dai garsoic^Λi sai maiñioocaiña ^Λgai vui tomasi soimaasi taatamai daid^Λ garsoic^Λi isapiavaavoitudadagi is^Λgai garnuucada. Dai aana ip^Λlidi is^Λgai g^Λsoic^Λada mai mait^Λnc^Λoc^Λada aapim^Λ aipacoga baiyoma siaa g^Λnduutuada aapim^Λ aipacoga. Suusi Cristo ip^Λlidi ispovuaada aapim^Λ casc^Λd^Λ. ⁶ Vai poduucai aapim^Λ ^Λmo tagitoidagai viaacagi dai c^Λga ñioocada Diuusi vui. Diuusi ^Λroogad^Λ g^Λr^Λaan^Λdamiga Suusi Cristo.

⁷ C^Λagac^Λr^Λ avar g^Λnn^Λijada aapim^Λ aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo c^Λagac^Λr^Λ g^Λr^Λidi aat^Λm^Λ vai poduucai c^Λga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ ^ΛCristo divia dai ^Λjudidíu saagida oidaga c^Λagac^Λr^Λ vuvaida ^Λliditai ^Λjudidíu. Poduucai ^Λr^Λdui istumaasi aagidi Diuusi ^Λjudidíu ^Λqui aaduñ^Λcardu sai ^Λmo imidagai divi agaitadai ^Λmo c^Λagac^Λr^Λ vuviadami. Dai poduucai maata^Λtuldi Diuusi ^Λgai sai istumaasi aagai Diuusi s^Λlic^Λd^Λ ^Λrvaavoi. ⁹ Daid^Λ ^ΛCristo divia vaid^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu c^Λga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi c^Λagac^Λr^Λ n^Λidi ^Λgai dai c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi ^Λgai casc^Λd^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

Casc^Λd^Λ c^Λga ñioocadamu aana aapi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu saagida.

Dai gan^Λdamu aana siaa g^Λduutudaitai.

Pot^Λt^Λdai Davicar^Λ Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ^Λpr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

Baigavar ^Λn^Λliada aapim^Λ ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu ^Λpan duuc^Λ ai ismaac^Λd^Λ ^Λr^ΛDiuusi maamarad^Λ.

Asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ.

¹¹ Dai pocaiti ^Λpr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

C^Λagavar ñioocada Diuusi vui v^Λascatai aapim^Λ ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu.

Dai v^Λasi oodami g^Λaagai isc^Λga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai g^Λaagai ispocaitiadagi sai Diuusi s^Λlic^Λd^Λ viaa guvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Dai pocaiti Isaia ara aagaitai Cristo:

Dai amoco acajiudadaiñdara Isaia divimu dai taanadamu agai ismaacada maitarjudidiu.

Daidi agai ismaacada maitarjudidiu vaavoitudamu isagai cagacara vuvaidamu.

Ascaiti Isaia.

¹³ Diuusi aragai ismaacada garsoicai isvaavoitudadagi istumaasi arvaavoi. Dai aanal ipalidi isagai baiganaliatuda dai ganibastudacan tadacatuda vaavoitudacai aapim Diuusi vai Diuusi Ibadal guvucadacada aapim samicada vaavoitudada isDiuusi gannucada.

¹⁴ Giñaaduni cal maata aanal isaapim cal tuutuiga dai sastuduga dai calga istutuidi isganmamaatatluldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ Damos idi oojai maiduadicuitai ganoojidi aanal dai apamu ganaagidi aanal naana maasi. Diuusi giñmaa samicami ansaidal rootosadacana Suusi Cristo cascada. Diuusi cagacara giññaidi dai giñootoi ismaacada maitarjudidiu saagida ansai aagidana sai Diuusi cagacara vuvaida alidi. Apapaali judidiu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aanal ipalidi isDiuusi najjadagi avavoitudadami ismaacada maitarjudidiu apanducal istumaasi dadasdi aanal Diuusi. Diuusi Ibadal aco vuvaitu agai cascada Diuusi cagacara alidi agai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoicai idi aa duiñdaga ismaacada ivueeyi aanal Diuusi vatar cascada istutuidi aanal ispocaitiadagi sai calgadu. ¹⁸ Dai maisiaa arai aanal isgaaagiadagi vasi istumaasi giñsoicai Suusi Cristo isivuaada aanal. Vasi istumaasi gaaagidi aanal agai giñaagidi dai agai giñmaa guvucadagai ansaidal ivuaadana naana maasi istumaasi sai agai ismaacada maitarjudidiu agididina Diuusi. ¹⁹ Silascada oodami najjadagi vasi istumaasi garducami ismaacal ivueeyi aanal calga maata agai isDiuusi Ibadal guvucadadacada ivueeyi aanal gomaasi. Poduucal caagidi aanal oodami Jerusaleenaiñdara abiaadara asta Iliricoara isSuusi Cristo aracagacara vuviadami. ²⁰ Aanal giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa cal oodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaagiada inlidi aanal siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucal apaduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara siaaco pocaiti Isaia:

Maatamu ismaacada tomali amo imidagai maiquiaa cal isoidaga Cristo.

Dai maata calcamu isagai aracagacara vuviadami.

Ascaiti Isaia.

²² Aalqui abiaadara gannalida inlidiñaa aanal damos maitistutuidiñaa. Viaacatadai aanal isaagiadagi ismaacada maiquiaa maacatadai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami. ²³ Damos sivi caagidi aanal vascatai ismaacada maimaacatadai siaaco gaaata vuaadana aanal cascada casistutuidi aanal ismalca gannalidagi. ²⁴ Modaviana inlidi aanal silascada imiagi Espaañiamu. Dai silascada gandivida aanal baigiñliadamu aanal gantlagacai. Aanal ipalidi isgiñsoiñaa aapim istucada imi aanal baitaquioma. ²⁵ Damos quiaa imia inagai Jerusaleenamu dai vuidaquia inagai tumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidacami. ²⁶ Avavoitudadami Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami baiganalidi ampaidacai tumiñsi dai ootosda agai avavoitudadami soituuuigami Jerusaleenara oidacami. ²⁷ Agai soi Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami sai maatana isSuusi Cristo aracagacara vuviadami cascada Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami gaagaitadai issoiñiagi tumiñsical dai vascara baiganalidi calmpaidacai. ²⁸ Cascada silascada vuidaquia aanal gotumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidacami casistutuidi aanal isimiagi Espaañiamu dai modaivunucal gandividagi. ²⁹ Silascada ai aanal masiaaco daraaja aapim cal maata aanal isSuusi Cristo giñbaialiatuda agai. Aanal ganmamaatatlulda inagai vaamioma Suusi Cristo maacatatluldiaragada.

³⁰ Aapim^Λ siaa duutudai Suusi Cristo daid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ garsoic^Λi isgaroig^Λada aat^Λm^Λ casc^Λad^Λ g^Λndaan^Λi aan^Λ masai mamadai^Λna aan^Λ imv^Λat^Λar^Λ. ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee^Λr^Λ oidacami ismaac^Λad^Λ maivaavoitudai issoimaasi gi^Λntaatat^Λuldiagi. Dai daan^Λdavurai Diuusi ^Λap^Λ vaid^Λ ^Λvaavoitudadami Jerusaleen^Λr^Λ oidacami baig^Λr^Λliarac^Λad^Λ vuuna ^Λtumi^Λnsi ismaac^Λad^Λ vuidiaquia i^Λngai aan^Λ. ³² Vai poduuc^Λi isDiuusi ip^Λalidagi baigi^Λñ^Λliatugada aan^Λ si^Λasc^Λad^Λ g^Λndividagi dai gi^Λñibastagi g^Λdividacai. ³³ Diuusi gariib^Λstudacan tadatudai dai aan^Λ ip^Λalidi is^Λgai g^Λñ^Λmadu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov^Λ arg^Λradu^Λni vaavoitudadami. Dai goovai soic^Λi ^Λooqui vaavoitudadami coococoidad^Λ dai soituutuigami Sencree^Λr^Λ oidacami. ² Aan^Λ ip^Λalidi isaapim^Λ c^Λag^Λ miaad^Λgiadagi si^Λasc^Λad^Λ ajia goovai, poduuc^Λi isduuc^Λi g^Λaagai m^Λsmiaad^Λgiadagi v^Λasi ^Λvaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi t^Λgitoca goovai. Goovai soic^Λi^Λna muidutai dai aan^Λ ^Λap^Λ gi^Λñsoic^Λi^Λna goovai casc^Λad^Λ.

³ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Prisila ^Λmadu Aquila. Goovai argi^Λñaadu^Λni ismaac^Λ gi^Λñsoi^Λñacai gaaagidi isSuusi Cristo ^Λr^Λc^Λagac^Λr^Λ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g^Λncooditu dai c^Λagac^Λr^Λ gimvusaitu aid^Λm^Λsi gi^Λñmuaa agaitadai casc^Λad^Λ ali^Λsi baigi^Λñ^Λlidi aan^Λ goovaic^Λad^Λ. Dai maisiu mos^Λcaasi aan^Λ baigi^Λñ^Λlidi v^Λascatai vaavoitudadami ismaac^Λad^Λ mait^Λrjudid^Λu baig^Λñ^Λlidi ^Λap^Λ. ⁵ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda ^Λap^Λ v^Λascatai ^Λvaavoitudadami ismaac^Λad^Λ g^Λñ^Λmpaidi Prisila ^Λmadu Aquila quid^Λr^Λ. Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Epeneto goovai ^Λr^Λp^Λgadad^Λ ismaac^Λad^Λ vaavoitu Suusi Cristo Acaay^Λr^Λ. ⁶ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda María. Goovai ali^Λsi aata vueeyi aapim^Λ g^Λnsaagida. ⁷ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda gi^Λñaadu^Λni Andrónico ^Λmadu Juniiasi. Goovai gi^Λñ^Λmadu maisapicatadai. Daid^Λ ^Λojootosicami c^Λag^Λ maata goovai, dai ali^Λ siaa duutudai. Dai goovai ^Λp^Λga vaavoitu Suusi Cristo i^Λsaan^Λ.

⁸ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Ampliiasi ^Λgai ^Λr^Λmai vaavoitudadami dai ali^Λ oig^Λdai aan^Λ. ⁹ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Úrvano goovai g^Λr^Λmadu aata v^Λaadana Suusi Cristo aa dui^Λñdad^Λr^Λ. Dai Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Estaaquisi. Goovai ali^Λ oig^Λdai aan^Λ. ¹⁰ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Apeesesi. Goovai ali^Λ soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Aristóbulo aadi^Λñ^Λ. ¹¹ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda gi^Λñadu^Λni Erodiono ^Λmadu Narsiso aadi^Λñ^Λ ^Λgai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Tripena ^Λmadu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa dui^Λñdad^Λr^Λ. Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda g^Λradu^Λni Pérsida. Goovai ali^Λ oig^Λdai aan^Λ dai ali^Λsi aata vueeyi Suusi Cristo aa dui^Λñdad^Λr^Λ. ¹³ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Rupo. Goovai g^Λ c^Λag^Λ vaavoitudai dai c^Λagac^Λr^Λ oidaga. Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Rupo d^Λad^Λ. Goovai argi^Λñdaada ducami. ¹⁴ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Asíncrito ^Λmadu Flegonte ^Λmadu Ermasi ^Λmadu Patroovasi ^Λmadu Ermesi ^Λmadu ^Λvaavoitudadami ismaac^Λad^Λ ^Λmadu daraaja. ¹⁵ Diuusc^Λad^Λ av^Λr viaatulda Filólogo ^Λmadu Julia ^Λmadu Nereo ^Λmadu suculid^Λ ^Λmadu Oliimpasi ^Λmadu v^Λascatai ^Λvaavoitudadami ismaac^Λad^Λ ^Λmadu daraaja.

¹⁶ Cocomitucudavurai dai viaatuldiada g^Λnaadu^Λni vaavoitudadami. V^Λasi aipacoga siaaco aim^Λr^Λi aan^Λ v^Λascatai ismaac^Λad^Λ vaavoitudai Suusi Cristo Diuusc^Λad^Λ g^Λmviaatuldi.

¹⁷ G^Λnnuucadacavurai ^Λgaic^Λad^Λ ismaac^Λad^Λ daivui dai gamamaat^Λtuldi^Λna istumaasi mait^Λrvaavoi dai poduuc^Λi cocotuldi ^Λvaavoitudadami dai soimaasi idui^Λñtuldi. Maitav^Λr urap^Λc^Λad^Λ ^Λgai. ¹⁸ ^Λgai maitivueeyi istumaasi ip^Λalidi Suusi Cristo. ^Λgai baiyoma ivueeyi istumaasi ^Λgi ^Λgai ip^Λalidi. ^Λgai v^Λaaamunai^Λna oodami ismaac^Λad^Λ polidi ismaitiipu yaatavogami dai poduuc^Λi vupuiirumadai^Λna. ¹⁹ V^Λascatai c^Λag^Λ maata

isduucatai ʌʌgidiña aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aanʌ cascʌdʌ baigiñʌlidi aanʌ. Dai aanʌ ipʌlidi issastuduaca aapimʌ daidʌ ivuaadagi istumaasi cʌʌgaducami dai maisiu istumaasi maicʌʌgaducami. ²⁰ Diiusi garsoicʌi iscʌʌgacʌrʌ oidacagi maitʌrcocodaitai aipacoga dai ʌgai ootoma aadaimu ʌDiaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aanʌ ipʌlidi isSuusi Cristo gartaʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ gannʌijadagi.

²¹ Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diiuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌpʌ Jasoñi ʌmadu Sosipater. Goovai ʌrgiñaaduñi.

²² Aanʌ Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diiuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌpʌ. Aanʌ vaavoitudai Suusi Cristo ʌʌpʌ.

²³ Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidʌrʌ giñuuliñaca aanʌ. Dai taañiupidiña goovai gʌquii ʌvaavoitudadami sai ami ganʌmpaidiña. Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Erasto ʌʌpʌ. Goovai ʌrtumiñsi vuudami tanai. Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Cuarto ʌʌpʌ.

²⁴ Aanʌ ipʌlidi isSuusi Cristo cʌʌgacʌrʌ gannʌijadagi aapimʌ vʌʌscatai.

²⁵ Diiusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma cʌʌga vaavoituda aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aanʌ. Aanʌ ganmaatʌtuldi isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipʌlidi ismaatʌca aapimʌ. Gomaasi maitʌmaatʌcatadai ʌʌquioma ²⁶ dʌmos sivi Diiusi garmaatʌtuldi vʌʌsi gomaasi vai aatʌmʌ istutuidi isganmaatʌtulda aapimʌ. Tomasi Diiusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ʌʌquioma ooja isdivia agaitadai ʌCristo dʌmos ʌoodami maicʌʌga maata caʌcatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatʌtuldi aatʌmʌ ismaacʌdʌ ʌrojootosadʌ vʌʌsi gomaasi. Dai aatʌmʌ ganmaatʌtuldi istuiya ʌlidi ismaacʌdʌ ooja Diiusi ñiñiooquituldiadamigadʌ. Diiusi poduucai gatʌjai vai poduucai ʌoodami vʌʌsi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai ʌʌgidiña. Diiusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ Aanʌ ipʌlidi isaapimʌ dai vʌʌsi oodami siaa duutuadagi Diiusi dai cʌʌga ñioocadagi giñʌpan duucai. Diiusi ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Poduucai ivueeyi aatʌmʌ vaavoitudaitai isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami.

Mosʌcaasi.

Idi arpaḡadada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaidarootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu garaduñi Sóstenes ² Diuuscada ganviaatuldi aatama aapima vaavitudadami masmaacada ganmpaidiña Coriintoara dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai ganvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vasssi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacada vasssi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama ara. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannaijadagi dai apiaganiibstudacan tadacagi.

⁴ Vasssara baigiñalidiña aana Diuusicada. Diuusi cagacara gannaiidi vaavitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicaada Diuusi cagacara gannaiidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai caga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai ganaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscagacara ganvuvaidagi dai gansoiñagi masai cagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maivialaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavitudadami. Vasssi gomaasi Diuusi ganmaacai nanaracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gansoiñamu isapiavaavitudadada aapima dai cagacara oidacagi asta masiascada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigalpiara ganvuupadagi siascada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vasssara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai ganaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vatacana. Baiyoma avar cagacara gannaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñida giñaagidi masai aapima gancocodaiña cascada poduucai ganaagidi aana. ¹² Agai giñaagidi masai aapima ganvupui vatacana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoolosi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo taanadami dai aa viaaca alidi amai taanadami poduucai gia maitarcagai. Mosaca Suusi Cristo taanai vasssi vaavitudadami. Aana maimuu curusiaba masai cagacara vuvacana aapima. Aana maitanvapacoi masaidar giñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitanvapacoi aana tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotaiyagi sai aana ganvapacoi masaidar giñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aana isEstéfana aaduñida vapacoi aana ara, damos maitagito aana isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai aracagacara vuviadami. Dai aana maiñioocai amo saitudugami duucai. Siascada glaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami, aoodami cagacara vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu caa maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

¹⁸ Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacara garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai diaavora amadu mosvuiirugami duucai

caacana gomaasi, dāmos aatama ismaacada Diuusi caagacara garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatacami maitarsoiñi caagacara vuvaidaragai vatar.

Tomali istumaasi ivueeyi astuduacada maitarsoiñi apr.

Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatacami, tomali mamaatuldiadami tomali agai ismaacada caa maata ñioocai maitistutuidi iscaagacara garvuvaidagi. Diuusi garmaatutldi sai siascada amamaatacami gamamaatuldiada aliadagi isducatai gataana Diuusi sai agai vupui-irugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi caa maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isagi maatiagi isducatai gataana Diuusi tomali avamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscaagacara vuvaquiagi soora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai.

²² Ajudidu ipalidi istagiagi mui naana maasi garducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai, daida agiliego ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidara caata mamaatuldaragada. ²³ Damos aatama gamamaatuldi isaCristo ismaacada nanara ajudidu cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidu ismaacada maivaavoitudai vatar, daida agiliego vuirugami alidi gomaasi. ²⁴ Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai caagacara vuvacana tomasi arajudidu dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caa tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai caagacara ganvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuirugami alidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caaga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami.

²⁶ Giñaaduñi gaagai masmaatacagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poduucai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataanadagi vai poduucai siaa arana atataanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai atataanadami isgataanadagi tavaagiarai baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartataanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataanaña tavaagiarai. ²⁹ Dai poduucai tomali amaadutai maigaducada galiadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai caagacara vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama caagacara vuvacana cascada Diuusi caagacara garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tasai caagacara oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada caagacara garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Tomali amaadutai maitaagagai isgaducada galiadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagai isbaiganaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aana dai ganaagidi Diuusi ñiooquida aana maiamo caa maata ñioocadami duucai ganaagidi. ² Aidasi ganlamadu daacata dai aana, aana ipaliditadai isganaagidagi soora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaataca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco ganaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamarai aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai

aanΛ ismaicΛΛga iduñia iñagai giñaa duiñdaga. ⁴ Dai aidasi gΛnaagidi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ aanΛ maiΛmo cΛΛ maatΛ ñioocadami duucaí gΛnaagidi baiyoma Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcadΛ ⁵ vai poduucái aidasi vaavoitu aapimΛ Diuusi IbΛadΛ gΛnvaavoituli dai maisiu oodami cΛΛ maatΛ ñioocadami.

⁶ VΛΛscarΛ Λgai saagida ismaacΛdΛ vaamioma cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ ma-maatΛtuldi aanΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi giñmamaatΛtuldi vai poduucái Λgai vaamioma cΛΛga maatΛna Diuusi ñiooquidΛ. Gomaasi maimaatΛ Λoodami ismaacΛdΛ pocaiti sai Λgai arsastudugami tomali ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi. Λgai mai vΛΛscarΛ tΛaanΛda Λgai. ⁷ Baiyoma agidiñΛ aatΛmΛ istumaasi gΛrmamaatΛtulidi Diuusi istumaasi Λgidi Λgai maatΛcatadai. Gomaasi gatΛgitoitadai Λgai mai quiaa cΛquivacái oidigi abi-aadΛrΛ tΛgitoitadai Λgai isducatai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidagi, tΛsai tomastuigaco oidacana aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu. ⁸ Tomali Λmaadutai tΛtΛaanΛdami oidigi daama maimaatΛ caΛ gomaasi. MaatΛ caΛcamudai Λgai maicursiaba siisamudai ΛSuusi Cristo ismaacΛdΛ vΛΛscatai gΛaagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti daidΛ Λrvaavoi: Diuusi bai duu mui naana maasi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ oigΛdai.

Λgai Λristumaasi istumaasi tomali Λmaadutai mainΛidiñΛ tomali maicajiomacana tomali maitΛgitoiñΛ.

¹⁰ Gomaasi Λgai istumaasi Diuusi IbΛadΛ gΛrmamaatΛtuldi dai gΛrsoicΛi tΛsai maatΛcana. Diuusi IbΛadΛ cΛΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi tΛgitoi Diuusi.

¹¹ Tomali Λmo oodami maimaatΛ istumaasi tΛgitoi Λmai oodami mosΛjΛΛgi maatΛ istumaasi tΛgitoi. Poduucái ΛpΛ tomali Λmo oodami maimaatΛ istumaasi tΛgitoi Diuusi dΛmos Diuusi IbΛadΛ maatΛ istumaasi tΛgitoi Diuusi. ¹² Diuusi gΛrootosi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana, tΛsai poduucái maatΛ caΛcana vΛΛsi istumaasi cΛcΛΛgaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ. Maisiu oodami sΛstudugami gΛrmamaatΛtulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Diuusi IbΛadΛ giñmaatΛtuldi maisiu oodami. Dai poduucái mamaatΛtuldiñΛ aanΛ oodami ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ.

¹⁴⁻¹⁵ DΛmos Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ maitistutuidi ismaata caΛcagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatΛtuldi Diuusi IbΛadΛ gomaasi Λrvuiirudagai Λgai vΛΛtarΛ. MosΛcaasi Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ Λgai gia istutuidi ismaata caΛcagi vΛΛsi. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucái vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti: “Tomali Λmaadutai maimaatΛ istumaasi gatΛgitoi Diuusi. Dai tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatΛtuldagidi Diuusi”. DΛmos Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daaca aatΛmΛ vaavoitudadami dai gΛrsoicΛi tΛsai maatΛna tomasi palΛpi istumaasi tΛgitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi gΛnΛma daacatadai aanΛ, aanΛ maitistui iscΛΛga gΛnmaatΛtuldagidi Λpan duucái Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ. AapimΛ ivuaadana istumaasi ipΛlidiñΛ maisiu istumaasi ipΛlidiñΛ Suusi Cristo. Baiyoma gΛnmaatΛtuldi aanΛ poduucái isduucái mamaatΛtuldiñΛ aanΛ ismaacΛdΛ utudama vaavoitudai. ² AapimΛ maitistutuiditadai ismaatΛ caΛcagi istumaasi sijiacami ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ cascΛdΛ gΛnmaatΛtuldi aanΛ istumaasi maisijiacami. Dai vΛΛscarΛ tomali sivi mai quiaa istutuidi aapimΛ ismaata caΛcagi. ³ AapimΛ quiaa ivueeyi istumaasi ipΛlidi. AapimΛ coimudadΛ tuutuiga dai oomaliga Λpan duucái vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ maivaavoitudai. Poduucái ivueeyi aapimΛ istumaasi ipΛlidi maisiu istumaasi ipΛlidi Suusi Cristo. ⁴ SiΛΛscadΛ

pocaitiada aapimΛ: “AanΛ arPaavora mamaatardamigadΛ”. Dai aa pocaitiada: “AanΛ arApoolosi mamaatardamigadΛ”. AapimΛ apan vueeyi ismaacadΛ maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aanΛ aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatamΛ? AatamΛ mosarpipiooñigadΛ Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquidΛ dai aatamΛ gnaagidi aapimΛ matai aapimΛ vaavoitu. ⁶ AanΛ apaga gnaagidi Diuusi ñiooquidΛ dai gooquiara Apoolosi vaamioma ganmaatutuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituldi. ⁷ AanΛ ismaacadΛ apaga gnaagidi tomali Apoolosi ismaacadΛ gooquiara gnaagidi aatamΛ maiviaa guvucadagai mosΛagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacadΛ vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vΛasi Diuusi pipiooñigadΛ apan ducami dai Diuusi aa namΛquida agai gapipiooñiga tavaagiara isamaadutai vaamioma cΛaga iduñiagi aa duiñdadΛ tami oidigi daama vaamioma aa namΛquidamu agai mΛΛca. ⁹ AatamΛ arDiuusi pipiooñigadΛ dai gnaagidi ñiooquidΛ dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

AapimΛ arDiuusi maamaradΛ dai Diuusi IbadΛ ganΛΛmadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansaidΛ gaaagidiña aanΛ ñiooquidΛ Diuusi guvucadadΛcadΛ. Aidasi apaga gnaagidi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ aanΛ gnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi glaagai isapaga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatutuldi Diuusi ñiooquidΛ. Tomasioora sioora gamamaatutuldiadagi glaagai isgamamaatutuldiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ SiΛscadΛ amaadutai glaagacai gamamaatutuldiada aliadagi Diuusi ñiooquidΛ glaagai isapaga gamamaatutuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiara vaamioma gamamaatutuldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ SiΛscadΛ diviagi Suusi Cristo dai nΛidagi ismaacadΛ arcΛaga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛaga ivuaadami amaasi cΛaga gmaatamu ismaacadΛ vaamioma cΛaga idui gΛaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacadΛ gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namΛquidamu tavaagiara. ¹⁵ Damos agai ismaacadΛ gamamaatutuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namΛquidamu Diuusi, tomasi agai cΛagacara vuusai.

¹⁶ AapimΛ arDiuusi maamaradΛ dai Diuusi IbadΛ ganΛΛmadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi acovai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. CascadΛ isamaadutai ganmamaatutuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isΛagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliasi glaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai nΛidi aoodami sastuduacadΛ. Sioma arcΛagai siaa oodami pocaitiadagi saidΛ arvupuiirugami dai Diuusi vΛatarΛ gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Agai ismaacadΛ polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai aΛagi ganvupuiirumadaiña”. ²⁰ Dai pocaiti apΛ: “CΛΛ maatΛ Diuusi sai tatagitoidadΛ ismaacadΛ polliidi issastuduga maitarsoiñi iscΛagacara oidacagi”. ²¹ CascadΛ maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatutuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vΛasi istumaasi tΛgito aapimΛ. ²²⁻²³ AapimΛ arCristo aaduñdΛ dai Cristo arDiuusi maradΛ. Dai aanΛ dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapimΛ. Dai oidigi araapimΛ gantuidaga. Dai oidaga aapimΛ dai coiya agai aapimΛ, dai nΛidi aapimΛ mui naana maasi istumaasi apvueeyi sivi, dai tΛΛgimu aapimΛ mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vΛasi gomaasi arsoiñi aapimΛ ganvΛatarΛ.

4

¹ Poduucai aapimΛ aliasi glaagai isCristo pipiooñigadΛ duucai garnΛijadagi. Diuusi garrootoi tasai ganmamaatutuldana istumaasi Λagi Diuusi maatacatadai. ² Dai vΛascara isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai glaagai iscΛaga ivuaadagi. ³ Damos aanΛ maivuum iñΛlidi tomamΛs caiti giñnΛidi aapimΛ dai tomali maivuum iñΛlidi tomasi

caiti giññaidi dudunucami. Damos aanλ maimaataλ isbaig arsoimaasi iducami aanλ. ⁴ Vλλascara polidi iscaggacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tatagitoi aanλ potλimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosλλgi λgai maata isbaigλ arsoimaasi ivuaadami aanλ ischo λpλ. ⁵ Dai cascada aapimλ maitaagai isapiapocaiti adagi ansai aanλ arsoimaasi ivuaadami asta siλλscada divia Suusi Cristo amaasi λgai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tatagitoiña oodami, dai sioorλ cλλga ivuaadana Diuusi potλλdamu sai cλλga idui.

⁶ Dai casi gλnaagidi aanλ sai gλaagai masamaadugan duucaλ garnajadagi Apoolo λλmadu aanλ vai poduucal cλλga maataca aapimλ sai maitaagai ispocaiti adagi sai vaamioma cλλgadu gλnmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapimλ istumaasi Diuusi ipλlidi. Siλλscada pocaitiada aapimλ gλmaataλ isgagarducada gλnλlidi aapimλ. ⁷ Aapimλ maitaagai isgagarducada gλnλli adagi. Vλλsi istumaasi istutuidi aapimλ isivuaadagi Diuusi gλnmaa guvucadagai cascada istutuidi aapimλ isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada gλnλlidi aapimλ ducami isλλgi aapimλ viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimλ polidi iscamaata vλλasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aapimλ tataanadami duucaλ oidaga. Dai gajiaadara garviaa aapimλ. Siλλsi arcλλgaicamudai issλλlicada artataanadamicamudai aapimλ siaatama ojotosicami λpλ gλnsoiñacal gataanadamudai. ⁹ λmo imidaga polidi aanλ sai Diuusi pipiooñi duucaλ garnajada cascada. Ducami istomali λmo imidagai maitaanλi aatama tomali λmo istumaasicada. Dai ducami iscasλ garcodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicaruda dai oodami mosnλijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami duucaλ garnajadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcλλgacara vuviadami. Mai aapimλ povanλlidi masi aliλ sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicλλga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapimλ polidi masai cλλga vaavoitudai. Ducami isvλλsi oodami soi duucaλ garnajadagi dai ducami masapimλ siaa gλnduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucaλ gλnλidiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibiocoraλi aatama gaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daanλiña Diuusi sai λgai soicλiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica λgai. Dai oodami voisiqui duucaλ gλnλidi.

¹⁴ Aapimλ giñmaamara gλnducami nai aanλ aliλsi gλnoigλdai cascada poduucal gλnoojidi aanλ gλnmaquia iñλlilitai ñiooqui maisiu gλnsiaa λratuda iñλlilitai. ¹⁵ Tomamasi aapimλ viaacagi baivustaama miil mamaatatuldiadami ismaacada gλnmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacada λpan ducami gλnooga mosaca aanλ. Aanλ gλnaagidi isSuusi Cristo arcλλgacara vuviadami matai aapimλ vaavoitu cascada gλnooga giñducami aanλ. ¹⁶ Cascada gλndaanλi aanλ masai giñλpan duucaλ oidacana.

¹⁷ Cascada gλnotosda iñagai aanλ goTimoteo dai goovai gλaagidamu isduucatai gλaagai isoidaca aapimλ. Goovai giñmara gλducami nai aanλ aliλ oigλdai dai goovai cλλga ivueeyi gλaa duiñdaga. Dai goovai gλnaagidamu isduucatai ivueeyi aanλ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaatatuldi aanλ vλλsi aipacoga quiquiupiarλ. ¹⁸ λmadutai aapimλ gagarducada gλnλlidi poliditai iñsaanλ gλnλbλidi dai cascada maitandidividi aanλ. ¹⁹ Damos aanλ otoma mλλca gλnnλida iñλlidi is-Diuusi ipλldagi. Dai amaasi nλidamu aanλ sλλ cλλga vaavoitudai dai sλλ cλλga oidaga λgai ismaacada gagarducada gλnλlidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai λgai. ²⁰ Dai λgai saagida ismaacada iduñia λlidi istumaasi Diuusi ipλlidi Diuusi guvucadada vaamioma gλaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Cλλgacara avar oidaca aapimλ dai poduucal

aanΛ maitΛnbagaidamu siΛΛscadΛ gaamu imiagi dai poduucai baigiñΛliadamu aanΛ aapimΛcadΛ.

5

¹ Sivi cajioma aatΛmΛ isΛmaadutai aapimΛ vΛΛna gΛooga ooñigadΛ. Gomaasi arΛmo istumaasi aliΛ soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali Λgai saagida ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi. ² Dai vΛΛscara quiaa gΛgarducadΛ ganΛlidi aapimΛ. Baiyoma gΛaagai mΛssiaa Λradamudai dai soiganΛliadamudai. ΛcΛΛli ismaacadΛ po- maasi idui maitΛaagai masdadagitodagi isvapacada Λgai ganΛmpaidaragarΛ. ³⁻⁴ Tomasi maiganΛΛmadu daja aanΛ vΛΛscara gantatΛgitoiña aanΛ. AtΛaanΛdami Suusi Cristo giñmaa sΛΛlicami cascadΛ gΛnaagidi aanΛ istumaasi idui gocΛΛli aliΛsi arsoimaascami. AanΛ gΛnaagidamu istumaasi gΛaagai isiduñiagi aapimΛ ducami isganΛΛmadu daaca- mudai aanΛ. Ampaidavurai aapimΛ vΛΛsi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadadΛ ganΛΛmadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocΛΛli sai camaivapacaiña ganΛmpaidaragarΛ vai poduucai ΛΛmadu aimaraiña oodami ismaacadΛ ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi. ΛDiaavora aliΛ viaa guvucadagai. Poduucai sΛΛlicadΛ soimaa taatamu Λgai. Dai Λgai soimaasi taatacai istutuidi siΛma duucai gatΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi po- duucai cΛΛgacara vuusaiña siΛΛscadΛ diviagi atΛaanΛdami Suusi Cristo.

⁶ MaitΛaagai masgagarducadΛ ganΛliadagi poliditai mΛscΛΛga ivueeyi. CΛΛ maata aapimΛ sai Λmo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ CascadΛ gΛaagai isaagidagi gocΛΛli sai camaivapacaiña ganΛmpaidaragarΛ. Λgai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arΛpan ducami Λaali cañiiru ismaacadΛ coodaiña gΛnaaduñicaru ΛgΛΛ siaa duudagarΛ ismaacadΛ pascua tΛagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaas- camigadΛ. ⁸ Dai poduucai aatΛmΛ gΛaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cΛΛgacara oidaca.

⁹ Casi gΛnaagidi aanΛ Λmai oojiarΛ dai maitΛaagai masuurapΛcadagi Λgai ismaacadΛ googosi ganducami. ¹⁰ Damos aanΛ maitanaagida iñΛlidadai masai gajiaadara vipiadana vΛΛscatai ismaacadΛ googosi ganducami, dai ismaacadΛ coimudadΛ tuutuiga, dai ismaacadΛ Λsivoga, dai ismaacadΛ siaa duutudai momono. Ismaiñiooquiada agadamudai aapimΛ goodami avΛnacai isiimia aapimΛ idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida iñΛlidadai aanΛ masai maiuurapΛcΛiña Λgai ismaacadΛ pocaitiada saidΛ arvaavoitudadami dai vΛΛscara googosi ganducamicagi, dai coimudadΛ tuutiacagi, dai ñiooquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai Λsivoacagi, tomali maitΛaagai masgacuaadagi Λgai ΛΛmadu. ¹²⁻¹³ AanΛ maiviaa sΛΛlicami isaagadagi ismaacadΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛΛga ivuaadami, Λgai ismaacadΛ maitarvaavoitudadami mosΛΛgi Diuusi viaa sΛΛlicami. Damos aapimΛ vaavoitudadami ΛΛgi gΛnsaagida gΛaagai isaagadagi ismaacadΛ maicΛΛga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocΛΛli soimaasi ivuaadami isgΛnsaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapimΛ Diuusi.

6

¹ SiΛΛscadΛ Λmaadutai aapimΛ viaacagi Λmo istumaasi gΛaduñi vaavoitudadami vui maitΛaagai isvan cacΛsadagi dudunucamiara ismaacadΛ maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapimΛ sai ismaacadΛ vaavoitudai Diuusi nΛida agai Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi ismaacadΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛΛga ivuaadami. Poduucai ΛpΛ gΛaagai mΛsΛΛgi baivuaadagi istumaasi tΛgitocagi gΛnaaduñi. ³ Maitamasmaata aapimΛ tasai asta Diuusi tatΛaañicaruda

naida ragai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Vaamioma calla istutuidi aatama isnidagi gaaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, ¿tuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduiñdana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia gnaagidi aana masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaigandvuiidiadagi ñiooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan callaagi gaaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallacada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora ganlasiadagi. ⁸ Damos aapima maicalla ivueeyi dai lasidiña asta gnaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataana Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallacada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai calli ismaacada maiaaban voopoi ooqui baiyoma calli lagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitaraga, dai ismaacada oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitataana agai mala tavaagiar Diuusi amadu. ¹¹ Poduucai oidacatai amadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi covai ganvuvaitu dai Diuusi callagacara gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo callagacara ganvuvaitu dai Diuusi Ibadan ganlamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vallasiaacatai istumaasi ipalidi”. Damos ana pocaiti: sai maisiu valla istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia lidi. ¹³ Alia arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vatar dai gavoocara vaacal cascada vooca oodami”. Damos Diuusi uginituda agai valla gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duiñdagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartanaanadami Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama ara gavgucadagacada.

¹⁵ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida araduñda? Aatama arSuusi Cristo aduñda cascada maitaagai tavapanagadagi ooqui taataligami. ¹⁶ ¿Maitamas maata aapima sai siascada amo calli valla agi amo ooqui tataligami vagoocatai aramo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai aramo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viacana Suusi Cristo amadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadara vipiaadagi valla goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaiña agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganlamadu daacana? Poduucai aapima camai lagi gantanaan. ²⁰ Diuusi alia calla idui aapima ganvatar ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima callagacara vuvacana. Cascada alia gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi siasi gantuucugacada caasi ganibadagacada Diuusi taana gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia gánaa noragidamu aaná istumaasi giñtácacai aapimá giñoojidacai. Caaagaduava ismaiooñtadagi cacáali. ² Damos alia muidu ismaacáda googosi gánducami cascáda aliasi gaaagi iscácali viaacagi ganooñiga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucái maisoimaasi ivuaadagi googosi gánducamicatai. ³ Acáali gaaagai isama voopodagi gáooñiga siuu duucu áooñigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gacuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Siáscada cunatagi ámo ooqui camaiáagi taaanai gatuucuga acáli agai dai taaanai. Dai siáscada ooñtagi ámo cáali camaiáagi taaanai gatuucuga ápra áooqui agai dai taaanai. ⁵ Cascáda maitaaagai ischo gántatadagi aipacoga. Siágis gia gánaagida agai dai maiámapai voopodagi chiáqui tasai gamamadada áliditai. Dai váscara gooquiára gaaagai isámapai voopodagi agai vai áDiaavora maisoimaasi iduiñtuldagi áooqui ámai cáali ámadu tomali acáli ámai ooqui ámadu.

⁶ Aaná maitántaaanai másooñtadagi másmáiooñtadagi ápra baiyoma istutuidi aapimá isiduñiagi istumaasi ipaliadagi. ⁷ Aaná áagi ipalidi isváscatai máiooñtagi giñpan duucái, damos ámoco istutuidi isivuaadagi ámo istumaasi dai aa áma maasi. Diuusi maacái guvucadagai cascáda.

⁸ Ismaacáda maiquiaa ooñiga dai ismaacáda maiquiaa cuucuna dai vipiuudu cáagaicamudai isáagi viiyagi agai giñpan duucái. ⁹ Damos ismáitistutiada agai isáagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma árcálagai isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi áma voopoda áliditai ooqui.

¹⁰ Damos ismaacáda caoñigai dai ismaacáda cacuucuna aaná gántaaanai sai ooqui maidadagitoiña gancuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartaaanadamiga Suusi Cristo ápra. ¹¹ Damos isámo ooqui dagituagi gacuna agai maitaaagai iscunatagi ápamu baiyoma gaaagai isbaiduña agai ñiooqui gacuna ámadu. Poduucái ápra acáli maitaaagai isdagituagi gáooñiga.

¹² Dai áma maasi aagida iñalidi aaná ismaacáda ooñiga maivaavoitudadami ámadu dai ismaacáda cuucuna maivaavoitudadami ámadu. Oidaga ámo ñiooqui ismaacáda maiaagaiña gartaaanadamiga Suusi Cristo damos aaná gia gánaagidamu sivi. Isamaadutai ooñigada maitarvaavoitudadamicagi dai váscara ámadu oidaca aliadagi gacuna, cunada maitaaagai isdagituagi saibai poduucái vaavoitudana ooñigada. ¹³ Dai isamaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai váscara ámadu oidaca aliadagi gáooñiga, ooñigada maitaaagai isdagituagi sabai poduucái vaavoitudana cunada. ¹⁴ Acáli ismaacáda maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cáagacára náidi agai váanacái agai ámo ooqui vaavoitudadami daida áooqui ismaacáda maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cáagacára náidi agai váanacái agai ámo cáali vaavoitudadami. Dai ismáitároduucaicamudai maamarada árapan ducamicamudai maamarada agai ismaacáda maivaavoitudai, damos Diuusi cáagacára náidi maamarada ápra. ¹⁵ Damos isacáli maivaavoitudadamicagi dagitua aliadagi gáooñiga vai dagitona daida áooqui camáiviaa isámadu oidacagi dai isáooqui maivaavoitudadamicagi dagitua aliadagi gacuna vai dagitona daida acunada camáiviaa isámadu oidacagi. Diuusi ácovai gárvuvaitu tasai cáagacára oidacana dai maitárcocodaiña. ¹⁶ Dai váscara maimaata ámo cáali síá ámo ooqui iscáagacára vusaidagi gaaduñi síá ismaicáagacára vusaidagi ápra quiaa ámadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai gaaagai másbáiganaliadagi ágáicada ismaacáda Diuusi ipalidi isivuaada aapimá. Dai aliasi árcáaga ismaidagituagi gánaa duiñdaga ismaacáda viaacatadai áidási Diuusi ácovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi taaanai aaná váasi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi ácovai vusaidagi ámaadutai ismaacáda

iquitΛquicagi tuucugadΛ isducatai gΛmviidacata dai Δjudidú Δgai gΛaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi Δcovai vuusaidagi Δmaadutai ismaacΛdΛ maiiquitΛquicagi tuucugadΛ Δgai maitΛaagai isiquitΛagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΔpΛ mosgΛaagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²⁰ Aliasí arcΛga isvΛasi oodami maidagituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacata dai aidΛsi Diuusi Δcovai vuusaitu sai vaavoitudana. ²¹ IsΔmaadutai Δrpíooñicatadai aidΛsi Diuusi Δcovai vusaitu maitΛaagai isvuamΛ aliada Δgai. DΔmos isviaacagi Δgai isducatai vuusiagi dai camaitΔrpíooñicagi gΛaagai isvuusiagi. ²² Pipíooñi ismaacΛdΛ Diuusi Δcovai vuvaitu sai vaavoitudadana gΛaagai istΔtagitodagi isΔraaduñdΛ Cristo dai Δgai ismaacΛdΛ maitΔrgapipíooñiga ismaacΛdΛ Diuusi Δcovai vuvaitu sai vaavoitudana gΛaagai istΔtagitodagi isΔrpíooñigadΛ Suusi Cristo. ²³ Diuusi aliΛ cΛga idui aapimΛ gΛnvΛatarΛ ootosacai gΔmara dai sivi gΛaagai mΔsΛagiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali Δmaadutai maitΛaagai isdagituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacata dai aidΛsi Diuusi Δcovai gΛnvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gΛnΛΛmadu daja cascΛdΛ.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanΛ ñíooqui ismaacΛdΛ maitΔrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΔrcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dΔmos aanΛ angΛnaagida iñagai. Diuusi cΛagacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñvaavoitudai cascΛdΛ aapimΛ gΛaagai isgiñvaavoitudagi ΔpΛ cascΛdΛ gΛnaagidamu aanΛ istumaasi tΔtagitoi aanΛ. ²⁶ Otoma aliasí soimaasi taatamituldi Δgai Δdudunucami vΛasi Δvaavoitudadami cascΛdΛ polidi aanΛ sai ismaacΛdΛ maitΔrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΔrcuucunacami gΛaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ VΛascΛrΛ ismaacΛdΛ caoñiga maitΛaagai isdadagitodagi gΛnooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa ooñiga maitΛaagai isooñtagi. ²⁸ DΔmos isΔmo cΛli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai isΔmo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. DΔmos síoorΛ gavΛanacami vaamioma soimaasi taata Δgai dai aanΛ ipΛlidi isotolioma soimaasi taata Δgai aapimΛ.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chiΛΛqui tasai viΛΛga mΔsicamaoidacamu tami oidi daama cascΛdΛ gΛaagai tΔsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ síma maasi sivi quiaa istutuiditai. SíoorΛ ooñiacagi, dai síoorΛ soigΛnΛliadagi, dai síoorΛ baigΛnΛliadagi, dai síoorΛ viaacagi tumiñsi dai tomasíoorΛ ismaacΛdΛ tami oidigi daama oidaga gΛaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ síma maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛdΛ.

³² AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuum ΔnΛliadagi tomali Δmo istumaasicΛdΛ. Δmo cΛli maiooñiacami vaamioma tΔtagitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. ³³ DΔmos síΛscadΛ caoñta Δgai vaamioma tΔtagitoiña Δgai istumaasi gΛaagai quiiyΔrΛ, daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. ³⁴ Poduucai ΔpΛ Δmo ooqui maicunacami vaamioma tΔtagitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi síΛsi tuucugadΛ Δcaasi ibΛadΛ. DΔmos síΛscadΛ cacunata Δgai vaamioma tΔtagitoiña istumaasi gΛaagai quiiyΔrΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

³⁵ AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛnsoiña iñΛlilitai maisiu gΔndaída iñΛlilitai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛagacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΔdaitai Diuusi.

³⁶ DΔmos isΔmaadutai polliadagi iscaoquimuimi maradΛ dai polliadagi issiooma arcΛagai iscunata Δgai, dai isΔooqui polliada ΔpΛ vai cunatana gomaasi maitΔrsoimaascami. ³⁷ DΔmos isΔmai sΛlicadΛ polliadagi ismaitΛaagai iscunatagi maradΛ dai ismaitipu istuisi cunata Δgai, oogadΛ viaa sΛlicami isiduñia istumaasi ipΛliadagi, Δgai cΛga ivueeyi. ³⁸ DΔmos síoorΛ dagituagi gΔmara sai cunatana cΛga ivueeyi dai síoorΛ maidagituagi gΔmara sai cunatana vaamioma cΛga ivueeyi.

³⁹ Δmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΔcuna asta síΛscadΛ muu Δgai. DΔmos síΛscadΛ muquiagi cunadΛ Δooqui viaa sΛlicami iscunatagi Δpamu síoorΛ ΛΛmadu ipΛliadagi, dΔmos Δrvaavoitudamicagi Δgai. ⁴⁰ DΔmos Δooqui vaamioma baigΛnΛliadan tada ismaicunata Δpamu. Gomaasi Δgai istumaasi tΔtagitoi aanΛ. Dai

Diuusi IbΛadΛ giñΛma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aanΛ pολlidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñΛagidi.

8

¹ AapimΛ giñΛcacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmomoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami ischo ΛpΛ. BaiyomavΛr maicuaada. VΛascatai aatΛmΛ maata isDiuusi maigΛpiΛr gΛrvuupai iscuaada aatΛmΛ istumaasi gΛdadasdi Λmomoono. DΛmos siorΛ pocaitiadagi sai vaamioma maata siaa Λgai gΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidi. DΛmos siorΛ oigΛadagi vΛasi oodami Λgai poduucai vaamioma cΛΛga vaavoitudai Diuusi. ² SiorΛ pοliadagi iscamaata mui naana maasi Λgai maicΛΛga maí isducatai gΛaagaitadai ismamaatΛmudai Λgai. ³ DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi siorΛ oigΛdai Diuusi. Λgai ΛrmaamaradΛ cascΛdΛ.

⁴ Amomoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitΛrdidiuusi mosaliΛmadugava Diuusi. ⁵ Oodami pοlidi ismuidu didiuusi tΛvaagiΛrΛ dai oidi daama, Λgai vΛΛtarΛ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ DΛmos cΛΛ maata aatΛmΛ sai mosaliΛmaduga Diuusi, gΛrooga. Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. AatΛmΛ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daidΛ ivuaadaragai aa duiñdada. Dai aliΛmaduga gΛrtΛaanΛdamiga Λgai ΛrSuusi Cristo, dai Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. Dai Λgai gΛrmaa ibΛdagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu vΛasi oodami maata. ΛΛmadutai ismaacΛdΛ ΛΛquioma siaa duutudaiña Λmoono quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono sai Λgai siaa duutudai Λmoono cascΛdΛ pοlidi Λgai sai maitΛrcΛΛgai iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi tomali maivaamioma cΛΛgacΛrΛ oidacana aatΛmΛ cuaadatai cuaadagai. ⁹ VΛascΛrΛ avΛrmaicuaada cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapimΛ Λcuaadagai aidΛ gia Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana ugian tada ΛpΛ dai gomaasi Λrsoimaascami Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁰ DΛmos isΛmadutai aapimΛ ismaacΛdΛ cΛΛ maata vΛasi gomaasi vΛΛscΛrΛ imiagi Λmoono quiuupaigadΛamu dai gacuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono vai gΛntΛgiagi Λmai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, Λgai ugian tada ΛpΛ. ¹¹ Dai poduucai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia aapimΛ Λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ. ¹² Poduucai isaapimΛ soimaasi iduiñtuldagi gΛnaduñi ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, aapimΛ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai iñsaana cuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi Λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aanΛ cuaadagai ismaacΛdΛ dadaasdi momoono tomali Λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñΛlidityai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aanΛ Λmo ñiooqui Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai iñsaana Λrootosada Suusi Cristo. SΛΛlicadΛ Λrvaavoi iñsaana Λrootosada Suusi Cristo. AanΛ tΛΛ gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo, aanΛ gΛnaagidi isΛgai ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami cascΛdΛ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaana ΛrSuusi Cristo ootosada, dΛmos aapimΛ gia gΛaagai isvaavoitudagi dai aapimΛ Λrvaavoitudadami cascΛdΛ gΛmaata iñsaana ΛrSuusi Cristo ootosada.

⁴ AanΛ viaa sΛΛlicami isgamaitΛcadagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Dai viaa aanΛ sΛΛlicami isooñtagi Λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi Λgaa Suusi Cristo ojootosada, dai Suusi Cristo susuuculidΛ dai Piiduru. ⁶ ¿Povai mΛsianΛlidi aapimΛ ismosaca aanΛ dai Bernabé maviaa sΛΛlicami isdagituagi aa

duiñdagai dai gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami? ⁷ Sandaaruu maiaggi gaaa namquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai siora asadagi uuvasi viaa sallyicami iscuaadagi iibiada. Dai siora nuucadacagi sisivatu viaa sallyicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitnaagidi istumaasi aagai oodami aana gnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁹⁻¹¹ Aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida dai poduucai gansoicai iscagacara oidaca aapima cascada viaa aatama sallyicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitavar dacamidacartudada atuturu masiascada calivadagi tligi lgaicada vai poduucai cuaajida agai tligi”, asduu ooja. Poduucai gamaata isaata vaaadami viaa sallyicami isgamaitacadaagi cuaadagai. Agai ismaacada gasicuaanai dai ismaacada gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajiagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi sallyicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma callya aatama.

Vaascara maiuu aatama tomasi viaacatadai sallyicami. Baiyoma agi gaaata namquidiña aatama vasi tastaasi siaa vaaadana. Aana ipaliditadai iscaga gantagito caaca aapima istumaasi gnaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai gnaagiditai Diuusi ñiooquida. ¹³ Cal maata aapima sai ismaacada gaaata vueeyi agaa quiupaigadara ajudiduu siaaco gacoodai vustaqui poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi abaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai siora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai ismaacada vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitaanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana sallyicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inlilitai istumaasi. Lapaga muquian tada aana biuugimucai isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagai isgaducada giñliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Sial soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baigiñliaracada gnaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami aida gia baigiñlidi viiagi aana ducami isaa namquidamudai aapima tumiñsicaada tomasi matiñmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baigiñliaracada gnaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiyoma aliassi viaa aana isgaaagidagi gomaasi. Diuusi giñtajai ansaid iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpiooñigada tomali amaadutai dai vaascara vaascatai piooñigada duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁰ Sialscada giñaaduni judiduu saagida daaca aana ismaacada ivueeyi vasi istumaasi ooja Moseesacaru aana lapa lpan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai sialscada saagida daaca aana agai ismaacada maiagidi istumaasi ooja Moseesacaru aana lpan duucai ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuuadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucai vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²² Dai sialscada saagida daaca aana ismaacada maicallya maata caa istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aida gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucai istutuidi aana issoiñagi agai isvaamioma callya maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana lpan duucai ivuaadana aana loodami vai poduucai amadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aana sai calga gantagito caacana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai alia baigiñlidiña aana sialscada vaavoitudagi amadutai.

²⁴⁻²⁷ Siora vopooyi aliassi gnaajagai gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vasi uugiatai. Damos aapima gaaagai iscagacara oidacagi vaavoitudaitai dai agiditai Diuusi dai Diuusi gannaquimu amo istumaasi tavaagiar ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Utuisdami lquiasdara vopooyiña vaidaa aaji utuiñaragai dai gajiaadara

vipieeyi ʎgai vʌʌsi istumaasi galvueeyi tuucugadʌ. Poduucai aanʌ ʌʌpʌ cʌʌgacʌrʌ oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo cʌʌ maatʌ aanʌ iñsiimia iñagai tʌvaagiamu. Aanʌ aliʌsi ipʌlidi iscʌʌgacʌrʌ oidacagi poduucai isduucai aagaiña aanʌ ʌoodami tomasi poduucai oidacatai vʌʌscʌrʌ soimaa taatamai aanʌ. Maitipʌlidi aanʌ isDiuusi giñaagidagi sai maicʌʌgadu idui aanʌ cascʌdʌ.

10

¹ Giñaaduñi aanʌ ipʌlidi isaapimʌ tʌʌgitodagi siʌdui ʌʌqui garʌʌqui aaduñicarucʌdʌ oidigana. Diuusi ootosi ʌmo icomai sai baitʌqui imʌiña sai poduucai maatacana ʎgai sʌʌli iimʌdagi. Diuusi soi tai cʌʌga dʌgavusai ʎgai ʎgʌʌ suudagi siaaco Gʌʌ Suudagi Vʌʌgicʌrʌ tʌʌgidu. ² Dai poduucai casi ipʌli ʎgai isoidagi Moseesacaru. ³⁻⁴ Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi mʌʌ oidigana. ʌoodami yʌʌdana suudagi ismaacʌdʌ vuusanʌiña ʌmo odiaiñdʌrʌ. Dai Cristo ʌʌmadu daacana dai nuucadacana. ⁵ Dai baitoma vʌʌscatai soimaasi ivueeyi oidigana cascʌdʌ Diuusi maibaigʌʌlidi ʎgaicʌdʌ dai coi ʎgai oidigana.

⁶ Cascʌdʌ maatʌ aatʌmʌ ismaitʌagagai issoimaasi ivuaadagi ʎpan duucai ʎgai. ⁷ Cascʌdʌ maitʌagagai isaa duutuadagi ʌmoonoo poduucai isduucai idui ʌʌmadutai ʎgai. Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ ispovuaadana ʎgai oidigana dai pocaiti: “ʌoodami dadaarʌi dai gacueeyi dai gayʌʌyi dai gooquirʌ gatutudacʌi”, sʌʌ duutudaitai ʌmo moonoo gʌndiuusiga duucai. ⁸ Maitʌagagai tʌsgoogosi garducamicagi poduucai isduucai idui ʌʌmadutai ʎgai dai coi ʌmo coobai dan vaica miil ʌmo tasʌrʌ. ⁹ Dai aatʌmʌ maitʌagagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucai idui ʌʌmadutai ʎgai tai cʌquiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitavʌr vui ñioocada Diuusi ʎpan duucai ʌʌmadutai ʎgai vui ñioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gatʌaañicaru sai coodana.

¹¹ Vʌʌsi gomaasi ʎpʌdui garaaduñicarucʌdʌ tʌsai poduucai maatʌna aatʌmʌ sai maitʌrcʌʌgai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascʌdʌ vʌʌsi gomaasi gʌooja Diuusi ñiooquidʌrʌ tʌsai aatʌmʌ maatacana sivi cayoga ugitʌcai oidigi. ¹² Sioorʌ polliadagi iscʌʌga vaavoitudai ʎgai gʌʌagagai isgʌnuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. ¹³ Siʌʌscadʌ ʌmaadutai soimaasi iduñia ʌliadagi gʌʌagagai istʌʌgitodagi isvʌʌscatai poduucai tʌʌgitoiña. Diuusi apiagʌnsaicʌdamu iscʌʌga ivuaada aapimʌ dai maitʌndadagitodamu istʌʌgitoda istumaasi maitistutuidi aapimʌ isgʌjiaadʌrʌ vipiadagi baiyoma gʌnsoiñamui mai gʌjiaadʌrʌ vipiada aapimʌ istumaasi soimaascami istumaasi iduñia ʌliadagi.

¹⁴ Cascʌdʌ giñaaduñi casiavʌr maisiaa duutuada aapimʌ momoonoo. ¹⁵ Aapimʌ cʌʌga maatʌ caʌ istumaasi. Dai cʌʌgavʌr ʌgitoca istumaasi gʌnaagidi aanʌ sabaigʌ ʌrʌmo istumaasi cʌʌgaducami ischo ʌʌpʌ. ¹⁶⁻¹⁷ Siʌʌscadʌ garʌmpaidiada aatʌmʌ dai gacuaadagi paana dai gayʌʌdagi uuvasi varagadʌ dai poduucai tʌʌgitoiña aatʌmʌ isducatai muu Suusi Cristo aatʌmʌ garvʌʌtarʌ dai poduucai Diuusi baigʌʌliatudai. Dai poduucai gatʌʌgidiña aatʌmʌ tʌsvʌʌscatai ʌrgʌraadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gʌntʌgitovʌr nʌida isducatai ivueeyi ʌjudidíu siʌʌscadʌ cuaada ʎgai baabiadʌ cañiiru ismaacʌdʌ coodai ʎgai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gʌmaatʌ isvʌʌscatai ʎgai ʌrgʌnaadunumu sʌʌ duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aanʌ maitipʌlidi isaapimʌ poliadagi isʌmoonoo ismaacʌdʌ ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispolliadagi aapimʌ isʌbaabaidi ismaacʌdʌ gʌdadasdi ʌmoonoo maitʌrʌpan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai ʎgai ismaacʌdʌ maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Di-aavora tʌʌaañicarudʌ maisiu Diuusi. Aanʌ maitipʌlidi ispoduucai ivuaada aapimʌ dai maitipʌlidi aanʌ ʌʌpʌ isgacuaada aapimʌ ʎgaa ʌʌmadu siʌʌscadʌ gavaagimatada ʎgai dai poduucai ʌraaduñdʌcagi oodami ismaacʌdʌ vaavoitudai ʌDiaavora tʌʌaañicarudʌ. ²¹ Aapimʌ maitistutuidi isʌraaduñdʌcagi Suusi Cristo daidʌ ʌraaduñdʌcagi Diaavora tʌʌaañicarudʌ ʌʌpʌ. ²² Maitʌagagai tʌsbaamutudagi Diuusi gʌnvui daraacatai ʎgai

ΛΛmadu siu duucu siaa duutuadagi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ. CΛΛmaatΛ aatΛmΛ isDiuusi vaamioma guvuca isaatΛmΛ.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatΛmΛ isivuaadagi dΛmos maisiu vΛasi istumaasi garsoicai iscΛagacΛrΛ oidaca aatΛmΛ Diuusi vuitapi. ²⁴ IsΛmaadutai iduñia aliadagi Λmo istumaasi gΛaagai isΛpΛga tΛtΛgitodagi sabaigΛ aristumaasi soimaascami aaduñdΛ vΛΛtarΛ.

²⁵ SapΛadavurai tomastuma baabaidi ismaacΛdΛ oidacagi dai maitavΛr gatΛcacada mΛsbai daasi Λmo moonο ischo ΛpΛ. Baiyoma maimaatΛca aapimΛ dai maipoΛliadagi mΛssoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ VΛasi oidigi dai vΛasi istumaasi oidaga rDiuusi tuidadΛ cascΛdΛ gΛaagai mΛscuaadagi vΛasi istumaasi oidacagi.

²⁷ IsΛmaadutai ismaacΛdΛ maitΛrvaavoitudadamicagi gΛnvaidagi mΛsai quidiΛrΛ gauugana dai mΛsiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mΛstumaasi gΛnbiidagi dai maitΛcacada isbai daasi Λmo moonο ischo ΛpΛ. Baiyoma maimaatΛca aapimΛ dai maipovΛnΛliadagi mΛssoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ DΛmos isΛmaadutai povΛntΛdagi mΛsai gocuaadagai ismaacΛdΛ modaja daasi Λmo moonο ismaacΛdΛ siaa duutudai oodami, vΛrai maiuga vai Λgai maipoΛldagi mΛsaapimΛ vaavoitudai ΛpΛ Λmoonο, ²⁹ tomamΛs aapimΛ maatΛ mΛsmaivaavoitudai.

DΛmos aanΛ ipΛlidi sai Λmaadutai giñagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi moonο mospocaititai aa saidΛ rΛmo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuaadagi baigΛliditai Diuusi vui, tuisi potΛΛna Λmai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ DΛmos aanΛ gΛnaagidamu sai mΛsiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai siΛpΛ tomastumaasi mΛstumaasi ivuaadagi gΛaagai mΛsivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² MaitΛaagai isivuaadagi istumaasi sobicΛdagi oodami isΛΛgiada Suusi Cristo tomasi rjudidíu ismaitΛrjudidíu ΛpΛ dai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛpΛ. ³³ AanΛ vΛascΛrΛ giñaaajagΛi isivuaadagi istumaasi istucΛdΛ baigΛnΛliadagi aa. Dai aanΛ maitivueeyi mosΛcaasi istumaasi rrcΛagai aanΛ giñvΛΛtarΛ baiyoma ivueeyi aanΛ istumaasi rsoiñi aa vΛΛtarΛ, vai poduucai cΛagacΛrΛ vuvauia Λgai.

11

¹ GiñΛpan duucai vΛrivuaada aapimΛ poduucai isduucai Λpan duucai ivueeyi aanΛ Suusi Cristo.

² Giñaduñi aliΛ cΛΛga ivueeyi aapimΛ tΛtΛgitoitai daidΛ ivuaadatai istumaasi gΛnmaatΛtuli aanΛ. ³ AanΛ ipΛlidi mΛsmaatΛcagi sai Cristo Λgai dai tΛaanΛi cΛcΛli, dai cΛcΛli tΛaanΛi gΛnooñiga, dai Diuusi tΛaanΛi Cristo. ⁴ Dai aapimΛ CoriintΛrΛ oidacami pocaiti sai isΛmo cΛli gΛcΛcΛsadΛ gΛvanamu siuu duucu gamamadadagi siΛpΛ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ gomaasi rrsiaa ΛrΛragai Λgai vΛΛtarΛ. ⁵ DΛmos isΛmo ooqui maivuracagi gΛmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ gomaasi rrsiaa ΛrΛragai Λgai vΛΛtarΛ gomaasi rΛpΛn ducami isivisumicamudai Λgai moodΛ. ⁶ IsΛmo ooqui maivuraca aliadagi gΛmoo sioma rrcΛagai isbovasdΛrΛ ivisua Λgai gΛmoo. DΛmos isgomaasi rrsiaa ΛrΛrargaicagi ooqui vΛΛtarΛ baiyoma gΛaagai isvuraca gΛmoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui ΛcΛli sai Λpan tuigacana naana maasiΛrΛ. Dai cΛcΛli viaa sΛlicami isgataΛaanΛdagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi tΛaanΛi tΛvaagiΛrΛ, cascΛdΛ aapimΛ CoriintoΛrΛ oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ cΛcΛli maitΛaagai isgΛcΛcΛsada gΛvanamu dai poduucai cΛcΛli gatΛtΛgidi isΛgai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma tΛaanΛi isooqui, cascΛdΛ cΛcΛli maitΛaagai istutusadagi gΛnvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ. DΛmos Diuusi idui Λooqui cΛliΛiñdΛrΛ maisiu ΛcΛli ooquiΛiñdΛrΛ. Dai Diuusi idui

looqui dai soicaiña acalli maisiu acalli sai soicaiña looqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gatatagidi isvaamioma gataaanai acalli siooqui cascada ooqui gaaagai isvuracagi gamoo. Asta Diuusi tataañicaruda iñapai ganvupuivasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diuusi. ¹¹ Vaaascara agai saagida ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi tagito calli dai aliasi tagito ooqui vai gansoicadagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdad. ¹² Vaavoava sicallaiñdara apadui looqui daida arvaavoi sicacalli ooquiñdara vuvacai dai vaasi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapima sabaiga arcagai isamo ooqui gamamadadagi maitavuracatai amo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi arvaavoi sai vaascatai povanlidi sai ooqui gaaagai isvuracagi gamoo dai oojoidi istatavuducagi cuupada dai cacalli vaatar arsiaa araragai istatavuducagi cuupada. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, agai gaaagai ismaatcagi tasai aatama tomali aa vaavoitadadami maiviaa amai viituldaragai.

¹⁷ Sivi ganaagidamu aan ama maasi dai goocada maitistutuidi aan ispotaiyagi ansai baigiñlidi. Siascada ganampaidiada aapima dai cuaada cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tatagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapima isbai caga ivuaadagi. ¹⁸ Cajiona aan masai aapima ganvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aan. ¹⁹ Alias gaaagai isvaascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai gamaatamu ismaacada agai dai sallicada vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masiascada ganmpadiada aapima dai cuaadagi cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tatagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba amoco araga cuaadana cuaadagai ismaacada vuaa dai asta navacoraiña gayaldatai vai aa maitatasconaraiña, dai chichiñqui aipaco dadaraiña poduucai sallicada soimaasi ivueeyi aapima maisiaa duutudai aapima Suusi Cristo. ²² Maitamasviaa aapima ganquiqui masiaaco gacuaadagi dai maigapi gacuaadagi masiaaco ganampaidiadi. Aapima soiduucai ñidi ismaacada Diuusi aco vuvaitu dai siaa aratudai aapima agai ismaacada maiviaa cuaadagai. ¿Povai masianlidi aapima iñsaana baigiñalda iñagai? Siaadara baigiñaldana aan.

²³ Suusi Cristo lagi giñmaatutuli istumaasi ganaagidi aan. Aida acara tucara masigatalagida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquilara saasarai daida itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñismaacada talagida agai aan masai aapima cagacara vuvacana. Masiascada poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai arpa caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itatadai gojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuna daja arapan ducami giñlara ismaacada astia agai varai aapima cagacara vuvacai. Iñsiascada muquiagi vai astia giñlara aida abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai aoodami. Vaaascara masiascada ganmpaidiadi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vaaascara masiascada gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapima tatagidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami dai aapima gaaagai ispovuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora sioora cuaadagi apaana dai yadagi uuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicaga vueeyi navacoritai dai alia soimaasi ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucai ñidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vaascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yacai uuvasi varagada alias gaaagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvacana oodami. ²⁹ Isamaadutai cuaadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai

cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ ΛΛmadutai aapimΛ poduucai ivuaadana cascΛΔ cococoñi dai maiguupuca dai ΛΛmoco asta cooyi. ³¹ DΛmos isaatΛmΛ istatΛgitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidΛ gia Diuusi maiviaacamu-dai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² DΛmos siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛΔΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai soimaasi taatatuldamu ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami vai poduucai maiiimia Λgai Diaavora ΛΛmadu.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi mΛsiΛΛscadΛ gΛnΛmpaidiadagi dai gaugia aagadagi Λpaana dai gayΛΛdagi uvasi varagadΛ vΛrai nΛnΛraca asta siuu duucu gΛnΛmpagi vΛΛscatai vΛrai Λmapai gauga. ³⁴ IsΛmaadutai biuugimucagi gΛaagai isΛΛpΛga gaugiagi gΛquiiyΛrΛ vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gΛntaatatuldagi gomaasicΛΔΛ istumaasi ivueeyi aapimΛ gΛnΛmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacΛΔΛ giñtΛcaca aapimΛ oojiarΛ bai duuñimu aanΛ iñsiΛΛscadΛ mΛΛca gΛnnΛidagi.

12

¹ Giñaaduñi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi vΛrai maatΛca. Sai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² CΛΛ maatΛ aapimΛ sai aidΛmΛsi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimΛ siaa duutudaiña mui moonoo ismaacΛΔΛ maiñioocai. ³ AapimΛ gΛnsaagida dai vΛi ΛΛmoco ismaacΛΔΛ pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. DΛmos isΛgai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gΛmaatΛ isΛgai maiaagai gomaasi Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ. Dai isΛmaadutai cΛΛga vaavoitudadagi isSuusi Cristo ΛrDiuusi dai ΛΛgiadagi poduucai gΛmaatΛ sai istumaasi aagai Λgai, Λgai aagai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi ΛΛmo istumaasi. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai maacai guvucadagai. ⁵ VΛΛscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ isducatai istutuidi dΛmos vΛΛscatai ivueeyi Λgai vaa Suusi Cristo aa duiñdadΛ. ⁶ VΛΛscatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dΛmos maiΛmadugan duucai dΛmos vΛΛscΛrΛ Λgai vaa Diuusi Λgai dai soicΛi vΛΛscatai. ⁷ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai vΛΛsi vaavoitudadami saidΛ ivuaadana ΛΛmo istumaasi vai poduucai gΛmaatΛ siDiuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja vΛΛscatai, dai istumaasi ivueeyi ΛΛmadutai Λrsoiñi vΛΛscatai vΛΛtarΛ. ⁸ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai ΛΛmadutai sai cΛΛga maatΛ aagaiña ismaacΛΔΛ aagai Diuusi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ, ⁹ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña cococoidadΛ, ¹⁰ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa saidΛ ivuaadana naana maasi gΛgΛrducami, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maatΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai maatΛ nΛidiña asmaacΛΔΛ ñioocai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ dai ismaacΛΔΛ ñioocai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ guvucadadΛcΛΔΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicΛΔΛ ismaacΛΔΛ maimaatΛ Λgai, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai Λgai ismaacΛΔΛ aa ñiooquicΛΔΛ ñioocai. ¹¹ VΛΛsi gomaasi ivueeyi Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Λgai Λgai dai maacai guvucadagai vΛΛscatai saidΛ ivuaadana ΛΛmadutai istumaasi ΛΛgi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi.

¹² Oodami ΛΛcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vΛΛscΛrΛ ΛrΛgai vaa tuucugadΛaiñdarΛ. Poduucai isduucai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maamatΛtuldiadami dai vΛΛscΛrΛ Λgai argΛnaadunumu. ¹³ Tomasi aatΛmΛ Λrjudidíu isgiliēgo ΛpΛ, tomatΛsi Λrpipiooñi ischo ΛpΛ vΛΛscΛrΛ vΛΛscatai casi garvapaconica Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ tΛsaidΛ argΛraadunumucana aatΛmΛ, dai Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ gΛrΛma daja vΛΛscatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caaagai aan^Λ oodami ^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju dai v^Λascara^Λ ar^Λgai vaa tuucugada^Λiñdara^Λ. ¹⁵ Isamo oodami pot^Λiayagi: “Giñcaso maitargiñnovi cascada^Λ maitargiñtuucuga”. V^Λascara^Λ siaadara^Λ maigovai g^Λasana^Λ acasoda^Λ. ¹⁶ Dai isamo oodami pot^Λiayagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascada^Λ maitargiñtuucuga”. V^Λascara^Λ siaadara^Λ maigovai g^Λasana^Λ anaacada^Λ. ¹⁷ Isv^Λasi gartuucuga arvu^Λjicamudai isducatai ca^Λcamudai aat^Λma. Si^Λapa isv^Λasi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aat^Λma isuvvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuida^Λ siaaco ^Λgai ip^Λli dai daacada^Λ, naanacada^Λ dai v^Λasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Si^Λamo oodami arvu^Λjicamudai siaaco da^Λcamudai at^Λuucugada^Λ. ²⁰ Damos s^Λalica^Λda^Λ arvaavoi isamo oodami ^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju dai v^Λascara^Λ ar^Λgai vaa tuucugada^Λiñdara^Λ.

²¹ V^Λasi gartuucuga ali^Λasi g^Λaagai. Ali^Λ tagito aat^Λma garvuupuji dai garnoonovi dai garmoo dai gar^Λcaso. ²² Dai ismaacada^Λ maiguupuca ^Λgai dai sioma g^Λaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitaagada maasi ^Λgai tatai vaamioma nunucadai aat^Λma dai ismaacada^Λ siaa araragai isna^Λidi aa oodami ^Λgai gia iñapai aat^Λma. ²⁴ Poduucai gar^Λdui Diuusi cascada^Λ. ²⁵ Oodami ^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju. Dai v^Λasi istumaasi viaa oodami abaana saasa^Λ ^Λgai. Dai v^Λasi ali^Λasi g^Λaagai. ²⁶ Isamo oodami coococagi amap^Λacara^Λ tuucugada^Λ maibai tadacana v^Λasi tuucugada^Λ. Isamo ca^Λli maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai ca^Λgadu mood^Λ ali^Λ baig^Λalidiña^Λ ac^Λali.

²⁷ Poduucai a^Λpa aapima muidu daida^Λ ar^Λamo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ^Λamoco saida^Λ ar^Λoootosicamicana dai aa saida^Λ arñiñiooquituldiadamigadacana dai aa saida^Λ armamaat^Λtuldiamicana, dai aa saida^Λ ivuaadana mui naana maasi g^Λarducami, dai aa saida^Λ duduaaidiña coococoidada^Λ, dai aa sai soicaiña g^Λnaaduñi, dai aa saida^Λ ar^Λtata^Λaan^Λamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquica^Λda^Λ ismaacada^Λ maimaata^Λ ^Λgi ^Λgai. ²⁹ Maisiu v^Λasi vaavoitudadami ar^Λoootosicami, dai maisiu v^Λasi ar^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigada^Λ, dai maisiu v^Λasi armaat^Λtuldiadami, dai maisiu v^Λasi ivueeyi istumaasi g^Λarducami, ³⁰ dai maisiu v^Λasi duduaaidi coococoidada^Λ dai maisiu v^Λasi ñioocai aa ñiooquica^Λda^Λ, dai maisiu v^Λascatai maata aagai ist^Λiya alidi ^Λoodami aa ñiooquica^Λda^Λ ismaacada^Λ maimaata^Λ ^Λgai. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida^Λ ivuaada aapima istumaasi vaamioma g^Λaagai. Damos aan^Λ g^Λnaagidi iñalidi ^Λmo istumaasi ismaacada^Λ vaamioma ar^Λsoiñi isv^Λasi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai aan^Λ isñioocadagi aa ñiooquica^Λda^Λ ismaacada^Λ maimaata^Λ aan^Λ tomasi a^Λoodami ñiooquida^Λ si^Λapa Diuusi tataañicaruda^Λ ñiooquida^Λ dai ismaioig^Λada^Λ aan^Λ oodami mosarapan ducami aan^Λ ^Λmo istumaasi imaacada^Λ moscaiti dai maitarsoiñi. ² Dai isistutiadamudai aan^Λ isaagadagi Diuusi ñiooquida^Λ dai ismaat^Λcamudai aan^Λ istumaasi ^Λgi Diuusi maatacatadai dai ismaat^Λcamudai aan^Λ mui naana maasi, isca^Λga viaacamudai aan^Λ vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issiba^Λaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aan^Λ ismaigovai im^Λdagi dai ismaioig^Λada^Λ aan^Λ oodami ducami ismaitisutiadamudai aan^Λ isistuma vuaadagi. ³ Isaan^Λ gaoidagi v^Λasi istumaasi viaa aan^Λ, dai masgiñmaidagi gaaagiditai aan^Λ Diuusi ñiooquida^Λ, dai ismaioig^Λada^Λ aan^Λ oodami gomaasi maitarsoiñi giñv^Λatar^Λ.

⁴ Oodami ismaacada^Λ s^Λalica^Λda^Λ oig^Λdai aa ^Λgai maioomaliga, dai ca^Λ tuutuiga, dai maicoimudada^Λ tuutuiga, dai maig^Λarducada^Λ ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucalidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida^Λ ivuaadana istumaasi ip^Λliadagi aa maisiu mosacaasi istumaasi ip^Λliadagi ^Λgai, si^Λascada^Λ aa ñiooquidagi ^Λgai maita ñiooquidiña, dai maivuaama^Λ alidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña si^Λascada^Λ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baiganalidiña si^Λascada^Λ ca^Λga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami

ismaacada sallaicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi naidi, dai vaascara vaavoituda lididi istumaasi aagidi aa, dai vaascara vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vaascara apiaoigadai aa ismaacada soimaasi taatamituda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibada maacai guvucadagai oodami sai calga maata calcagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicalga maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vaascatai maata calca agai vaasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vaasi istumaasi Diuusi maata apan duucai amo ali maimaata vaasi istumaasi maata amo oodami gducami. Poduucai apra maimaata cal aatama vaasi Diuusi ñiooquida ducami isnaijadagi amo naidacarui ismaacada maicalga maasi damos aimu istuigaco calga maata calcamu aatama vaasi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Diuusi garmata. Dai amo oodami gducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucai apra siascada iimia aatama Diuusi amadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vaascara oidacamu soora vaavoitudadagi Diuusi dai soora nalaracagi istumaasi Diuusi iduñia aatama garvaatar, dai soora oigadagi aa. Damos vaamioma arcalgai isoigadagi aa.

14

¹ Alias gaaagai masaipaco ganoigadagi. Daanadavurai aapima Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima tomasi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, damos sioma arcalgai isaagada aapima Diuusi ñiooquida.

² Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata, agai Diuusi amadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaata cal istumaasi aagai agai cascada. Diuusi Ibada maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi lagi Diuusi maata. ³ Baiyoma agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai gia oodami amadu ñioocai, dai poduucai soical agai vaavoitudadami sai vaamioma calga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baialliatudaitai. ⁴ Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi agai vaamioma vaavoitudai, damos agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai soical aa vaavoitudadami sai vaamioma calga vaavoitudana.

⁵ Aana ipalidi isvaascatai aapima istutiadamudai isñioocadagi ama maasi ñiooqui damos vaamioma ipalidi aana isaapima aagadagi Diuusi ñiooquida. Isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai maiaagadagi istaiya lididi maitarsoiñi vaavoitudadami vaatar cascada sioma arcalgai isaagiadagi Diuusi ñiooquida siisñioocadagi ama maasi ñiooqui. Damos isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai aagadagi istaiya lididi goovai gia arsoiñi apran duucai isduucai arsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Cascada giñaaduñi iñsaana gandividagi dai ama maasi ñiooqui ganñiooquiadagi poduucai maitansoiñan tada aana isvaamioma vaavoituda aapima. Damos iñsaana gnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maata calca aana, siapra isgnaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, siapra gnaagiada aana Diuusi ñiooquida poduucai gia gansoiñan tada aana.

⁷ Siora iivadagi uusi gitarui gaaagai iscala iivada agai vai poduucai maata calcagi aa istuma iivaragai iivai agai. ⁸ Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacada iivai piito dai iivaiña agai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana goll iivaragaicada aagidiña agai sandaaru istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscala iivada agai vai maata calcagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi agai. ⁹ Poduucai apravueeyi aapimacada. Isamadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadara maata calcana aa iscaiti agai. Ducami islagi

ñioocadamudai agai. ¹⁰ Sallıcada arvaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vıascatai ismaacada ñioocai maata caa. ¹¹ Dai isamaadutai giññiooquiadagi ama maa ñiooquicada ismaacada maimaata ana poduucai maitarcalcan tada aatama aipacoga. ¹² Cascada aapima ismaacada ipalidi isDiuusi Ibada ganmaaqiagi guvucadagai isiduñiagi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi arsoiñi vaavoitudami vıatar.

¹³ Poduucai siora ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacada maimaata agai, glaagai isaagiada agai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istıya alidi agai añiooquicada. ¹⁴ Isgamamadada ana amai ñiooquicada ismaacada maimaata ana, maata ana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata ana iscaiti. ¹⁵ Glaagai isgamamadada ana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti ana. Glaagai isganada ana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti ana. ¹⁶ Damos isamaadutai gamamadadagi amai ñiooquicada ismaacada maimaata agai tomali aaduñda, laaduñda siaadara potana agai vaavoava. ¹⁷ Tomasi alia calga gamamadai agai maitarsoiñi aaduñda vıatar. ¹⁸ Ana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma ñioocai ana ama maasi ñiooqui isvıascatai aapima. ¹⁹ Damos sıascada galmpaidiada aatama vaavoitudadami ana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama ñiooqui damos vıascatai maata caacagi maisiu baivustan miil ñiooqui amai ñiooquicada ismaacada maimaata caacagi tomali amaadutai.

²⁰ Giñaaduñi maitavar tatagitoda anpan ducai agai ismaacada maiquiaa calga maata istumaasi glaagai isivuaadagi baiyoma glaagai mascalga tatagitodagi. Sıascada iduñia aliada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia glaagai istatagitodagi aapima anpan duucacai agai ismaacada maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruara ismaacada oja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññiooquituldiadamu ajudidı saagida damos vıascara maitiñlagidamu ajudidı”, caiti Diuusi, asduucacai oja Moseesacaru. ²² Poduucai lpa sıascada agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isñiooquiagi amai ñiooquicada poduucai glaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada ñioocai oodami, dai sıascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada ñioocai agai. ²³ Dai isganmpaidagi vaavoitudadami dai vıascatai ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacada maivaavoitudai potıyan tada agai sai vupuiurutu vaavoitudadami. ²⁴ Damos isvıascatai aagadagi Diuusi ñiooquida vai vaapaquiagi ammadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama duucacai gatagitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potımu isDiuusi sallıcada ammadu daja vaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi sıascada galmpaidiada aapima vıascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatuldıña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istıya alidi agai añiooquicada, vıascara mastumaasi ivuaadagi glaagai isiarsoiñicagi vaavoitudadami vıatar. ²⁷ Sıascada ammadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai glaagai isñioocadagi sılpa vaavaicatai damos vaamioma gia cho. Damos ammadutai glaagai isñioocadagi maisiu vıascatai lpana. Damos glaagai isoidacagi siora aagadagi istıya alidi aoodami añiooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi siora aagadagi istıya alidi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcalgai ismaitañioocadagi ama maasi ñiooqui msıascada galmpaidiadagi sioma arcalgai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidadara, gomaasi arsoiñi ajagi agai vıatar. ²⁹ Poduucai lpa sıascada ammadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai glaagai isaagadagi sılpa vaavaicatai, dai aa glaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada cañioocaitadai glaagai

iscamaiñioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamaiñioocadagi ismaiñiooquia liadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi apaga amoco dai gooquiarai amai vai poduucai vaascatai maatiagi dai baiganliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisiocaiña dai ibastudacan tadatudai. Vasi gomaasi ismaacada caaagai aan ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ Siascada ganmpaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai isnioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliasi gaaagai isagiadagi gancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarai. ³⁵ Dai isooqui maatca liadagi amo istumaasi gaaagai isquiyarai tacaca agai gancuucuna. Aliasi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco ganmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitarapagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida siarpa polliadagi isDiuusi Ibadai amadu daja gaaagai istagitodagi sai istumaasi ganooji aan Diuusi poduucai ganootosdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai maiagiadagi istumaasi ganaagidi aan aidai gia maitaagai mascaacagi istumaasi ganaagiada agai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gaaagai masdaanadagi Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isnioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vasi istumaasi ivuaadagi gaaagai mascaaga ivuaadagi isducatai gaaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aan ipalidi mastagitodagi isducatai ganaagidi aan sai Suusi Cristo acagacara vuviadami. Matai aapima vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscaga vaavoitu aapima tucamidarai dai apivaavoitudai poduucai cagacara vuvacai aapima.

³ Aan ganmamaatatuli aapima istumaasi giñmaatutuli Suusi Cristo. Aan ganmaatutuli istumaasi vaamioma gaaagai ismaatcagi. Aan ganaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidarai. ⁴ Dai aan ganaagidi arpa masai yaasa Suusi Cristo tai agai bo vaica tasaicada apamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarai arpa, ⁵ dai sai gamaasitu agai Piiduru vuitapi, dai gooquiarai gamaasitu agai agaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiarai gamaasitu agai vaamioma istaama sienta vaavoitudadami vuitapi bo vasdarai, dai muidutai agai quiaa oidaga dai amoco cacoi. ⁷ Dai gooquiarai gamaasitu agai Jacobo vuitapi dai gooquiarai vasi ojootosicami.

⁸ Dai cuugarai gamaasitu agai aan giñvuitapi, dai cagacara giñvuusaitu aidasi tomali amaadutai maitagitatadai ⁹ agaa ojootosicami vaamioma gataaanai iñsaanai dai aan maitaagai masootosicami giñaagadagi. Aan soimaa taatatuli vaavoitudadami cascada. ¹⁰ Damos Diuusi cagacara giñnaidi cascada arootosada aan. Dai aan ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadacada. Dai vaamioma aata vuaadana aan sivascatai agaa Diuusi vascara giñsoicai cascada. ¹¹ Damos iñsaanai ganaagidiña Diuusi ñiooquida siarpa agaa ojootosicami vascara aragai vaa Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aapima.

¹² Aan ganaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdarai, mai amadutai aapima pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vaatarai. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaaca aagai aapima sai maioidaga duaacaragai coidada vaatarai aidai gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidai

gia vΛasi istumaasi aagai aatΛmΛ maitarsoiñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ DΛmos isiarvaavoicamudai ismaiodaga duaacaragai aidΛ gia aatΛmΛ aryaatavogami. AatΛmΛ agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascΛΔ. DΛmos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidΛ gia maitarvaavoicamudai ΛpΛ isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoiñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaademicamudai aapimΛ. ¹⁸ DaidΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔ cacoi maiimimudai Diuusi ΛΛmadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatΛmΛ Suusi Cristo ΛΛmadu siΛascadΛ coiyagi aidΛ gia vaamioma soigarΛliadamudai aatΛmΛ siaa oodami oidigi daama.

²⁰ DΛmos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdarΛ. Poduucai cΛΛ maataΛ aatΛmΛ isDiuusi garduduaacalda agai aatΛmΛ ΛpΛ. ²¹⁻²² Diuusi idui Λmo cΛΛli dai Adán tΛΛtΛ. Agai maiΛΛgi Diuusi cascΛΔ muu dai cascΛΔ vΛasi oodami oidigi daama cooyi. GooquiΛrΛ Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai ΛΛgi Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidadΛ saagidaiñdarΛ cascΛΔ vΛascatai ismaacΛΔ vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidadΛ saagidaiñdarΛ. ²³ Suusi Cristo ΛpΛga duaaca aidasi Diuusi ipΛli dai agai ismaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu siΛascadΛ diviagi Suusi Cristo apamu, siΛascadΛ Diuusi ipΛldagi. ²⁴ Dai siΛascadΛ ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali Λmo tΛaanΛdami dai Suusi maidagitua agai isgataaanΛdagi ΛDiaavora tΛtΛañicarudΛ tomali ΛDiaavora amaasi Suusi tΛΛgida agai gasΛΛlicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo gΛaagai isapiaviaacagi gasΛΛlicamiga asta siΛascadΛ ugiritu Diuusi vΛasi ismaacΛΔ vuidarΛ vΛatΛca. ²⁶ Dai cuugatΛrΛ Diuusi duduaacalda agai vΛasi coidadΛ vai poduucai gΛmaatΛna isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa sΛΛlicami gamara Suusi Cristo sai agai tΛaanΛña vΛasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitΛaanΛi agai. ²⁸ Dai siΛascadΛ vΛascatai ΛΛgiadagi Cristo amaasi Cristo tΛΛgida agai gasΛΛlicamiga Diuusi dai Diuusi tΛaanΛdamu vΛasi.

²⁹ ΛΛmoco vaavoitudadami vaavoitudai saidΛ arsoiñi isganvapaconadagi coidadΛ vΛΛtarΛ. ¿DΛmos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ AatΛmΛ ojotosicami vΛΛs tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatΛmΛ cocai tumaasi arsoiñi gomaasi aatΛmΛ garvΛΛtarΛ? Gomaasi gia arvaavoi masvΛΛs tasai gimuaa agaiña. IsaapimΛ vaavoitudai isgΛnoigΛdai aanΛ poduucai ΛpΛ gΛaagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi aanΛ. ³² EfeesiΛrΛ giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aanΛ giñvΛΛtarΛ ismaiduaaca iñaagai aanΛ camuucuai? Isiarvaavoi ismaitipu duaacaragai gΛaagai tΛsgaiiyagi sivi dai vagiam arΛliadagi, sioroco siΛpΛ vaasΛmacΛΔ coiya ragai aatΛmΛ.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaatΛtulditai Λma maasi. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai siorΛ uurapΛcΛi oodami maicΛΛga ivuaadami agai apΛn duucai mamaatarΛi dai soimaasi ivuaadana ΛpΛ. ³⁴ GΛaagai mascΛΛgai gantΛtagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. ΛΛmadutai aapimΛ maivaavoitudai iscΛΛ tuiga Diuusi dai siΛasi viaa guvucadagai, cascΛΔ gΛaagai massiaa ΛΛradagi.

³⁵ Amaadutai aapimΛ giñtΛcacamu lienΛ. “¿Asducatai duduaacarΛi coidadΛ? ¿Dai asmaas-cana tuucugadΛ?” ³⁶ SiorΛ giñtΛcacagi gomaasi aliΛsi arvuiirugami. Astucai ismaacΛΔ gΛΛsai vuvacai dai gΛΛrai dai gooquiΛrΛ ΛcaidΛ ismaacΛΔ gΛΛi camaitiipucana. ³⁷ GΛΛsai uunui caidΛ vai vuvacΛi dai gΛΛrai dai camaiΛpa maascana ΛcaidΛ ismaacΛΔ gΛΛi. Poduucai apΛvueeyi tomastuma astucaicΛΔ. ³⁸ Diuusi poduucai idui cascΛΔ. Poduucai ΛpΛ oodami ismaacΛΔ cooyi dai gΛyaasapai ugiatΛi tuucugadΛ dai siΛascadΛ duduaaca Diuusi gΛmaaquimu ΛtuucugadΛ imaacΛΔ ΛΛgi agai ipΛlidi. ³⁹ Oodami tuutucugadΛ maiΛpa maasi cΛcΛisi tuutucugadΛ, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tΛtΛañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascΛΔ maiΛΛpa mamaasi tuutucugadΛ. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiΛΛpanΛsi dadadacΛi,

vΛascara Λmo sisiaavugai vaamioma dadadacai siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vΛasi gomaasi dai poduucai iduñia agai siΛascada duduaacaldagi coidada. Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai duvarai dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu Λgai. ⁴³ Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai camaitarsoiñi dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi dadadacadamu Λgai. Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai camaiguupuacana dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu Λgai. ⁴⁴ Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai oo dai tuucuga dai Λra dai uugiatai dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu Λgai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Adán artuucamidara oodami ismaacada idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiarioma divia. Λgai arDiuusi dai maacai ibadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛaraicada dΛmos ΛSuusi Cristo tΛvaagiaiñdara divia. VΛasi oodami ismaacada oidigi daama oidaga dΛvΛaraicada duñisi apan duucai Adán. Dai vΛascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo apa maascamu Suusi Cristo siΛascada duduaacagi dai tΛvaagiarΛ oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛaraicada duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aanΛ angΛnaagidi sai oodami tuutucugada maiajioopai tΛvaagiamu istumaasi ismaacada uugiatai maitistuidi isΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aanΛ Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi Λgi Diuusi maatacatadai. Maisiu vΛascatai aatΛma coiya ragai dΛmos todian duucai garanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛasi coidada dai duduaacada. Siuu duucu cacuugatarΛ iivagi Diuusi tΛtaañicaruda pitocada, duduaacamu coidada dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aatΛma sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi cascada gΛagagai isapa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodamu aatΛma dΛmos ismaacada cooyi gia duvarai tuutucugada cascada gΛagagai isapa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛascada apduñiagi gomaasi amaasi casi apduuñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aidΛ abiaadara camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Cascada maitaagagai isΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaacada caoigΛli Diuusi soimaascamaigada camaisoimaa taatamai siΛascada coiyagi. Diuusi ñiooquidara maata aatΛma isiarsoimaasi ivuaadami vΛascatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñlidi aanΛ Diuusicada. Λgai gΛroigΛldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛma Suusi Cristo cascada camaisoimaasi taatamu aatΛma siΛascada coiyagi.

⁵⁸ Cascada giñaaduñi apiavΛr cΛga vaavoitudada dai apiacΛga ivuaada Diuusi aa duiñidadΛ. AapimΛ cΛga maata sai aa duiñdagai masmaacada ivueeyi Diuusi vΛatarΛ maitaromosΛgicada.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui. AanΛ caagidi Λvaavoitudadami ismaacada Galaasiara oidaga isduucatai gΛagagai isΛmpaidiada Λgai tumiñsi gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacada Jerusaleenara oidaga vΛatarΛ. Dai aapimΛ ΛpΛ gΛagagai ispoduucai ivuaadagi. ² VΛasi tumiñoco gΛagagai masacovai darasadagi chichiΛΛqui tumiñsi masmaacada gamaitacai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapimΛ isΛmpaidagi tumiñsi siΛascada maΛ divia aanΛ. ³ Dai siΛascada maΛ divia aanΛ ootosamu aanΛ siorΛ ipaliada aapimΛ sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai gΛraaduñi Jerusaleenara oidacada. ⁴ Dai iñsaanΛ istutiadagi isimia ΛpΛ aidΛ gia giñoidamu goovai.

⁵ SiΛascada imia aanΛ gamucu viaa aanΛ isMasedoniamu sΛli daivuñiagai, dai gooquiarΛ aimu aanΛ Coriintara. ⁶ GΛnΛmadu daaca iñlidi aanΛ chiΛΛqui tasai isΛmo toomoco ΛpΛ. Dai siΛascada imia iñagada aanΛ boodara sibacoga aapimΛ istutuidi

isgiñmaaquiagi istumaasi tãgitoca aanã voiyarã vããtarã. ⁷ Aanã maisiu mosdaivunucai gãnnãida iñãlidi baiyoma ipãlidi aanã isbai tãvãpi daacagi gãnnãmadu, isDiuusi ipãldagi. ⁸ Dãmos tanasi Efeesiãrã daaca iñãgai aanã quiaa, siaa duudagarã uucami ismaacãdã Pentecostesi tããgidu. ⁹ Sivi tami cããga istutuidi aanã isgaaagiadagi Diuusi ñiooquidã dai vããsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidarã vããtarã.

¹⁰ Ismãã diviagi Timoteo varai cããgacãrã nãida vai maiduaadicuda ãgai. ãgai ããpã ivueeyi Diuusi aa duiñdadã ãpan duucai aanã. ¹¹ Cascãdã vããscatai aapimã gããagai mãscããgacãrã nãijadagi. Dai siããscadã baigovai imia ãgai boodarã varai maaca istumaasi tãgitoca ãgai voiyarã vããtarã. Tami nanãra aanã Timoteo ããmadu ãgaa vaavoitudadami ismaacãdã oidi.

¹² Aanã goguama oi garaduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mããca gãnnãidana, dãmos sivi maitipãli ãgai isimiagi. ãgai imimu siããscadã istutiadagi.

¹³ Gãnnuucadacavurai vai maisoimaasi gãnduiñtuldana ãDiaavora, dai apiãvãr cããga vaavoitudada. Maitãvãr ããbiada ismaacãdã gãnvuidarã vããtarã. Cããgacãrã avãroidaca Diuusi gãnmaacai guvucadagai cascãdã. ¹⁴ Dai vããscãrã avãr oigãada vããsi oodami.

¹⁵ Cããga maata aapimã giñãaduñi sai Acayãrã ããpãga vaavoitu Tiivañi ããmadu vããscatai ismaacãdã quiidiãrã oidacatadai. Dai aidãsi cavaavoitudaimi aa ãgai soicãña vããsiãrã istumaasi tãgitocana ãgai. ¹⁶ Aanã gãnaagidi mãsai siaa duutudaiña dai ããgidiña ãgai ismaacãdã ãpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñdã dai vããscatai ismaacãdã gãnsoicã dai ismaacãdã ivueeyi Diuusi aa duiñdadã. ¹⁷ Aliã baigiñãlidi aanã giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo ãgai aliã baigiñãliatu poduucai aapimã ããpã aliã baigiñãliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibãstan tada aanã go ããmadu gaaatagacai dai polãlidi aanã isaapimã ããpã gãniibãstacan tada. Gããagai issiaa duutuadagi Tiivañi ããmadu Fortunato ããmadu Acayo. Goovai garsoicã cascãdã.

¹⁹ Avãvoitudadami Asiãrã oidacami dai Aquila ããmadu Prisila dai ãgaa vaavoitudadami ismaacãdã Aquila dai Prisila quiidiãrã gãnãmpaidi Diuuscãdã gãnviaatuldi ããpã. ²⁰ Dai vããsi avãavoitudadami ismaacãdã tanai daraaja Diuuscãdã gãnviaatuldi. Dai casiãvãr maitãncocoda baiyomãvãr gãnviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugatãrã gia ããgi ooja aanã dai Diuuscãdã gãnviaatuldi.

²² Sioorã maioigãdai Suusi Cristo Diuusi gãjiaadarã vipieeyi. Aanã ipãlidi isotoma diviagi gãrtããdamiga Suusi Cristo.

²³ Aanã ipãlidi isgãrtãããdamiga Suusi Cristo cããgacãrã gãnnãijadagi. ²⁴ Aanã dai aapimã vaavoitudai Suusi Cristo cascãdã aliãsi gãnoigãdai aanã.

Mosãcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintora oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu graduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduñi vaavitudadami masmaacada Coriintora oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduñi vaavitudadami Acaayara oidacami vatarala ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vascara soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada caga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigaralliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo samicada baigaralliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaiganalliatudadagi. Dai Diuusi baigaralliatudai aatama dai poduucai aapima baiganallidiña ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai samicada vaavitudai aana isapiavaavitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baiganalliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduñi ipalidi aatama ismaatia aapima siasi soimaa taatamaiña aatama Asia davariara. Alias cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Samicada poliditadai aatama iscaoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tsai aatama maatana isducatai vaamioma caga vaavitudagi Diuusi dai maisiu poliada aatama isaggi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvascara garsoicadamu agai. ¹¹ Alias gaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai siascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baiganalidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alias baigaralidi aatama maatacatai gartagitoidagara isca tuutuiga aatama tomasiacoga sioon caga aapima gansaagida vascara ipalidiña aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama agi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi caga istutuidi ismaata naijadagi dai maata cacagi aapima. Dai aana ipalidi sai siascada ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaagi tavaagiamu baiganalidamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigaralidamu aapimacada ismaacada vaavoiu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai aracagacara vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavitudai aana isalia baiganalidi aapima aanacada, aana gandivida inlidadai aidasi Masedoñia maacoga daivusai aana dai aran baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocaja gandividamudai aana dai aapima baiganalidamudai giñniditai, dai aapima caga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicada istumaasi tagitocatadai aana voiyara Judeea maacoga imaitai. Damos mai aana isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapima dai aana maisoiganalliatuda inlidadai

gandibagaidacai cascada maiii. ¹⁷ Aidasi aagai aanai saigandivida inagaitadai aanai sallowicada gandivida inlilitadai. Aana maitarapan ducami amoco ismaacada pocaitina saiduuñiagi amo istumaasi tomasi maata agai ismaitistutuidi. ¹⁸ Diuusi caa maata inaanai gandivida inlilitadai cascada aagaitadai aana. ¹⁹ Aana amadu Timoteo amadu Silvanu casi ganaagidi isSuusi Cristo Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara arcagacara vuviadami. Agai maiaagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Agai vascara ivueeyi vasi istumaasi aagai. ²⁰ Dai Suusi Cristo agai daida ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi saida iduñia agaitadai oodami vatar. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai caaga ñioocaiña aatama Diuusi vui. ²¹ Dai Diuusi agai daida garsoicai isapiacaga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galdaga saigaramadu daacana, ²² sai poduucai maatana aatama isDiuusi sallowicada iduñia agai vasi istumaasi aagai saida iduñia agai. Diuusi Ibadai agai dai garmacai gavgucadagai tasai caaga ivuaadana Diuusi aa duñdada.

²³ Damos maata Diuusi ismai quiaa ii aana Coriintoamu maitanbagaida inlilitai soimaasi ivuaadatai aapima. ²⁴ Siascada gandadida aatama, aatama maitipalidi isganaagidiagi masai ama maasi vaavoitudana. Aapima cacaga vaavoitudai istumaasi arvaavoi cascada. Baiyoma gansoiña aralidi aatama masai vaamioma baiganalidiña.

2

¹ Dai povai inlidi aana iscamaiapamu soiganaliatuda inagai gandibagaidacai. ² Siuu duucu baiganaliadagi aapima baiginalidiña aana ara dai siuu duucu soiganaliadagi aapima soiginalidiña aana ara. Poduucai insoiganaliatudagi aana camaitipucamu isducatai baiginaliatuda aapima. ³ Cascada casi ganooji aana alquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi saicamaisoimaasi ivuaadana naida gandivida aana. Vai poduucai siascada aaji aana maisoiginaliatudagi aapima. Aapima aragai daida gaagai isbaiginaliatudagi. Aana polidi issi uu duucu baiginaliadagi aana poduucai aapima ara baiganalidiña. ⁴ Aidasi ganoojiditadai aana sallowicada soiginaliditadai aana gantatagitoitai dai asta suaacaitadai aana. Damos aana gia maitipalidi issoiganaliatudagi baiyoma ipalidi aana ismaatiagi aapima siasi ganoigadai aana.

⁵ Gocali ismaacada soigariatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganaliatu goovai aapima tomasi aana soiginali ara. Damos camaivaamioma bagai aana agai vai maivaamioma soigalidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapima agai casivar maiñoquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gandaana aana masai oigaldana aapima agai dai baigavar aliatuda vai poduucai maipova alidiña agai iscamaitipu oigaldaragai agai vatar. ⁸ Vai poduucai maatiagi agai issallowicada oigadai aapima. ⁹ Aiqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatatuldiana gocali dai poduucai maataca inagai sabai ginlagidi aapima ischo ara. ¹⁰ Dai siascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu agai ara. Dai caa maata Suusi Cristo iscaoigali aana gocali dai poduucai vascatai baiganaliadamu aapima. ¹¹ Vai poduucai diaavora maitarmaitiagi mosca maata aatama isalia yaatavoga agai.

¹² Aidasi ii aana Troasiamu dai agida inagai aoidacami isSuusi Cristo aracagacara vuviadami, agai vaa Suusi Cristo ginsoi sa maata cacana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aana maita garaduñi Tito cascada maitibastan tada ginbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariamu.

¹⁴ Damos sallowicada baigariidi aatama Diuusicada. Agai vaa agai daida garsoicai isapiagaaagiadagi aatama ñioquida dai garsoicai sa maitarsoicaiña ismaacada vuidara vata

Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatutldi aatama aa istumaasi idui aSuusi Cristo oodami vaatar. Dai siascada caaca aoodami isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiganliaracada caacana idi niooqui poduucai isduucai bai liaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigalidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo niooquida. Siascada mamiadagi ajudidiu papaaligada cubimidali quiuupiar vaascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siascada gaaagiadagi aana Diuusi niooquida vaascatai ismaacada ganmpaidiadagi caacana dai amoco cagacara vuvaquimu dai iimimu Diuusi amadu dai aa maivaavoitudamu dai diaavora amadu iimimu. ¹⁶ Ismaacada vaavoitudai Diuusi niooquida agai gia cagacara vuvacai. Dai ismaacada maivaavoitudai agai gia, arsiibiimiada ducami Diuusi vaatar. Tomali amaadutai maitistutiudi isagi gaaagiadagi Diuusi niooquida avanacai Diuusi guvucadadacada. ¹⁷ Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi niooquida gamaita aliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatutldiña agai maisiu vasi arDiuusi niooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi niooquida samicada maatacatai isarvaavoi dai maisiu gamaita aliditai tumiñsi. Diuusi garrootoi tasai gaaagidana niooquida dai maata agai iscaga gaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo ojootosada cascada.

3

¹ Gomaasicada ismaacada caagagai aatama sioor maata isbai polidi aapima isaatama moscaga nioocai aatama lagi garvaatar. Tomasiaaco siaaco ajiopadagi aatama maitagito isbacaticagi amo oojai siaaco aagadagi isca tuutuiga aatama poduucai isduucai ivueeyi aa.

² Samicada vaamioma arsoiñi aapima aatama garvaatar siamo oojai. Mosniditai oodami isducatai caga vaavoitudai aapima poduucai maatamu iscaga idui aatama garaa duiñdaga aapima gansaagida. Vasi imaasi ca maata aatama garibadagara.

³ Suusi Cristo agai daida cagacara ganvuvaitu aapima vaavoitudacai isagai aracagacara vuviadami. Dai agai gansoicai masai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi Ibada isganamadua daacana. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatama agai daida gnaagidi Suusi Cristo niooquida. Poduucai tomasioora siora nidi isducatai caga oidaga aapima agai gia caga maata isaatama arojootosada Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai amo oojai dai aoojara aagidamudai vasi oodami tasi aatama arojootosada agai. Agai baiyoma ducami isganiibadagara ooja maisiu oodara isducatai idui Diuusi aidasi maa Moseesacaru samicamigada.

⁴ Samicada maata aatama isarDiuusi ojootosada vaavoitudacai aapima Suusi Cristo.

⁵ Aatama lagi maitistutiudi isivuaadagi Diuusi aa duiñdada baiyoma Diuusi agai daida garmaacai guvucadagai tasaid ivuaadana aatama istumaasi agai ipalidi. ⁶ Agai vaa agai daida garsoicai isaagiadagi aatama oodami sai oidaga samicami utudui. Aatama maiaagidi oodami sai coiya agai ismaiagiadagi vasi istumaasi gatjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatama sai Diuusi Ibada maacai ibadagai utudui tomasioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos ca maata aatama isaquioma gia coodana oodami ismaacada maiagidi Diuusi samicamigada ismaacada Diuusi ooji odai daama. Aidasi maa Diuusi gasamicamiga Moseesacaru aliasi dadadacitadai Moseesacaru vuivasada dai cascada ajudidiu maitistutuiditadai isvui nanlavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacitadai agai. ⁸⁻⁹ Diuusi cagacara niditadai Moseesacaru aidasi maa agai gasamicamiga. Asamicamicada coodana ismaacada maiagidi.

Dai sivi vaamioma cagacara garnidi Diuusi aatama ismaacada gaaagidi goutu samicami ismaacada garmaa Diuusi Ibada. Goutu samicamicada Diuusi Ibada garmaacai ibadagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ Gooqui samicami aliasi cagaducataidai tomasi

maitavapi cavaca agaitadai agai dāmos sivi camaiñamaga agai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sāllicami ismaacada vaamioma cālagadu. Goovai tomastuigaco namaca agai.

¹² Cascada gaaagidi aatama vāasi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatama ñiooquicada ismaacada maisijaiga maata caidagai. Cāā maata aatama istomastuigaco namaca agai idi ñiooqui cascada. ¹³⁻¹⁶ Aatama maiapan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña agai maicāā maata caācana aoodami. Dai asta sivi maiquiaa cāāga maata caā ajudidū gōāāqui sāllicami. Mosācaasi Suusi Cristo agai dai soicai oodami ismaata caācagi gōāāqui sāllicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo agai daida garmāa ibadagai utudui. Tomasioora sioora caviaacagi ibadagai utudui camaiviaa isāāgiadagi vāasi istumaasi aagai Moseesacaru sāllicamigadara. ¹⁸ Dai sivi aatama vāascatai cāāga maata isSuusi Cristo sāllicada cāā tuiga. Dai vāascara maata aatama isagai vaa Suusi Cristo gartaanadamiga arDiuusi marada, dai tavaagaiñadara tavai agai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Dai Diuusi Ibadāa guvucadadacada vāās tasai vaamioma cāāga oidacana aatama poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ Cascada baigara liaracada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi garmāa idi aaduiñdaga agai cāāgacara garnaīdi cascada. ² Oidaga āāmo oodami ismaacada astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicāāga gamamaatutudiña Diuusi ñiooquida baiyoma aagai agai istumaasi maitarvaavoi. Dāmos aatama maitivueeyi gomaasi baiyoma aatama gamamaatutuldi mosācaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami cāāga istutuidi ismaatiagi iscāāga ivueeyi aatama. ³ Amoco maicāā maata caā istumaasi gamamaatutuldi aatama. Agai agai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascada iimia agai āDiaavora āāmadu. ⁴ Adiaavora agai daida artaanadamigada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata caācagi agai siāā cāā tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuusi. ⁵ Aanā gia gaaagidi sai Suusi Cristo arābaitācāāacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanā Suusi Cristo agai daida artaanadami dai aanā mosarpiooñigada. Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimā agai ñiooquida. ⁶ Diuusi agai daida idui ācuudagi tuucamidara. Dai Diuusi garsoi iscāāga maatiagi aatama iscāā tuiga agai maatacatai aatama istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sāllicada viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aanā. Aanā āāgi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daida giñmaacai guvucadagai ansaidā gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopai aatama āāsi soimaasi taatamai dāmos vāascara garsoicai Diuusi. Tomasi āāmo imidagai maitatāāgaiña aatama istumaasi gartatāgituagi vāascara apiavaavoitudai aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucai garnaīdiña oodami vāascara Diuusi gartāāmadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami dāmos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajiopai aatama garcooda aagaiña oodami poduucai isduucai muāa aagaiña agai āSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavapicada muāa dāmos aatama gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gāguvucadacada cascada. Dai poduucai gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuusi ñiooquida dāmos aapimā caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vaavoitu aanā Diuusi ñiooquida dai cascada aagidi aanā oodami Diuusi ñiooquida”, ascāiti. Poduucai aatama āāpā vaavoituda Diuusi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁴ Dai cāā maata aatama isDiuusi duaacali gartaanadamiga Suusi coidada saagidiaiñadara dai poduucai āāpā garduduaacalia agai

agai aatama coidada saagidaindara. Dai amaasi garvaidaquia agai vasscatai amapai tavaagiamu Suusi Cristo amadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñioquida maatacatai ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapima. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuusi ñioquida dai Diuusi cagacara najada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganalidi Diuusicada dai caga ñiocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascada baiganalidi aatama. Tomasi calimuimi gartuucuga vascara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscai. Dai gomaasicada Diuusi garmaquia agai naana maasi istumaasi cacagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuusi ñioquidara sai oidaga tavaagiarai siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vassi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiarai go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siasscada ugitiagi gartuucuga cal maata aatama isDiuusi garmaquia agai amai utudui tavaagiarai siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Alias aiigai aatama ipaliditai isaiimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucucara ragai tavaagiarai. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugara ismaacada arapan ducami amo quii alia aiigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya analidi aatama vascara sioma ipalidi aatama istavaagiarai oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caotoi gabadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issalicada garmaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baiganalidi aatama Diuusicada, tomasi cal maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiarai Diuusi amadu. ⁷ Damos vascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñioquida agai tomasi maitiquiaa nidi aatama agai. ⁸ Vascara baiganalidi aatama. Damos vascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco nidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugiarai. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siasscada tavaagiarai daraaja arpa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Siora caga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai siora maicaga ivuaadana maimaaquimu agai gomaasi.

¹¹ Alias siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aan loodami sai vaavoitudana Diuusi ñioquida. Cal maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai moscaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima arpa cal maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isangi gnaagiadagi iscal tuutuiga aatama, damos vascara ipalidi isbaiganalida aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isducatai garsoicadagi siasscada gapiar garvuupadagi loodami ismaacada gargarducada analidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi loodami ismaisi cagadu tatagitoi ischo arpa vascara ivuaadamu aan moscaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Alias giñigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aan. Suusi Cristo muu vassi oodami vatarai. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami.

Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada apan ducami isvulasi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apan duaaca vulasi oodami vaataa vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi aagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi aamo oodami dai caga naidi aa oodami. Aana aapa poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apan duucai naidi aana oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Aaquioma poduu naidi aana aSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa aamo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camai vui vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaataa soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tsai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiuidara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soina oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cagacaga naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tsai aagidana oodami sai agai saticada oigalda alidi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa saticami tsaida arojoosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaana aatama masai ama duucai gantatagitona masai camaiuidara vaatacana aapima Diuusi. aSuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali aamo imidagai maisoimaasi idui aSuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli aSuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi cagacaga garnaidi ducami ismaisomaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama amadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi cagacaga gannaidi. ² Pocaiti Diuusi gñiooquiara: Aidasi abiaadara casi ipali aana iscagacaga vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aana gia caa.

Dai aana gia gansoi masai cagacaga vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada caa Diuusi oodami ismaacada daana. Sivi arsiascada cagacaga vuvaidi Diuusi oodami.

³ Saticada ipalidi aatama ismaisomaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitadagi sai maicaga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaamioma caga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi aamo imidagai maitaagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargvaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida amapacaga garcadaiña oodami dai siaa caitiña iñaquidatagai. Dai aamo imidagai aliisi gaaata vuaadana aatama dai aamo imidagai maicocoosiña dai bibiuugiña aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aana Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaidi gñiooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibadada garamadu daja. Dai saticada oigadai aatama vulasi vaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tsaidai ivuaadana vulasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tsaidai ivuaadana mosacaasi istumaasi arcagaducami dai poduucai istutuidi aatama isagai

garsoicadagi siuu duucu aDiaavora soimaasi garduiñtulda aliadagi. ⁸ Aamo imidagai siaa garduutudai oodami dai aamo imidagai maisiaa garduutudai. Aamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Aamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tasai aatama aagai istumaasi arvaavoi. ⁹ Aamo oodami maicla tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi caga garmaata dai aamoco cla tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Aamo imidagai baitoma garcoodaiña aamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Aamoco aliasi soimaasi gartaatamituldiña damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi aamo imidagai soimaasi taatamai aatama vascara baigaralidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vascara soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali amo istumaasi damos Diuusi garmaacai vasi istumaasi tlgito aatama. Vasi gomaasicada caga gamaata tsiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoara oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscagacara gannajadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandaanai giñmaamara duucai masai caga tuutiacana giñvui poduucai isduucai cla tuiga aana ganvui.

¹⁴ Maitavar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacada maivaavoitudai. Aapima maiapan duucai oidaga agai cascada. Agai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi aDiaavora daida vaavoitudadami maiapan duucai ivueeyi maivaavoitudadami. ¹⁶ Gogaa quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga maiapan ducami gogaa quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacada ivueeyi agai. Dai aapima apan ducami aquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potatadai Diuusi garraqui aaduñicarú:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai agai argiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti aapa:

Aapima vaavoitudadami camaitaagai masiapan duucai oidacagi agai ismaacada maivaavoitudai,

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana cagacara gannajadamu.

Pocaiti garbaitaacami ismaacada sallaicada viaa guvucadagai.

7

¹ Aapima giñaduñi aana ganoigadai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi garraqui aaduñicarú vatará, vasi gomaasi aaratama garvatará aapa. Cascada aliasi gaagai tsigajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliasi gaagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Cagavar tuutiaca aapima garvui. Aatama maitanmamaatutuli masisoimaasi ivuaadagi aapima tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aana gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapima. Aana sallaicada ganoigadai cascada. Dai ganoigadamu aana asta siascada muu. ⁴ Vaavoitudai aana masiaapima iduñia agai vasi istumaasi ganaagidi aana. Dai sallaicada baigiñalidi aana aapimacada. Dai tomasi soimaasi taatamai aana vascara sallaicada baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadara aayi aatama tami Masedooniara maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocoodai oodami dai vaascara tatagitoi aana giñaaduñi vaavoitudadami. Aana maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai baihatudai vaavoitudadami ismaacada soigaliadagi, cascada baigrali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baigaliatugai aapimacada cascada. Agai garaagidi sai aapima samicada garnaida alidi. Daida garaagidi ara sai aapima aliasi ginatagitoi dai soigalidi aanaada. Gomaasicada vaamioma baigialli aana.

⁸ Tomasi soigali aapima naidacai loojai ismaacada ganotosi aana vaascara maivuaam ialidi aana sivi. Tomastuucamidara soigialli aana maatacai issoigali aapima chaaqui tasai naidacai goojai ⁹ vaascara sivi baigialidi, maisiu soigaliacai aapima, aapima ama duucacai gantatagitoi aidasi soigali cascada. Diuusi alia baigali naiditai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soigalidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siacada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñiocadagi Diuusi, poduucacai Diuusi alia baigalidiña dai poduucacai ama duucacai gatagitoiña oodami dai cagacara vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami siacada soimaasi ivuaadagi dai ama duucacai gatagitoiña. Damos siacada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucacai gatagitoi aida gia imi agai agai adiaavora amadu. ¹¹ Damos aapima alia caga idui cascada alia baigali Diuusi dai canidi aapima istumaasi apdui gooquira. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatutudi agai dai ginaliditai insaana ganbagaidagi. Cascada ipalidi aapima insaana ganoigaldagi, dai otoma bagaimi aapima acali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai insaana gandidiagi. Vasi gomaasicada caga gamaata masiapima maibaigalidi acali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocali tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucacai ganooji aana aliasi ganoigadaitai. ¹³ Vasi gomaasicada alia baigralidi aatama.

Dai vaamioma baigralidi aatama naiditai isbaigalidi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalidi naiditai isducatai ama duucacai gantatagitoi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagiida agai istumaasi ganoojida inaagaitadai aana dai aapima podui. Vasi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vasi apdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigadai Tito tatagitoitai isaapima caga lagi vasi istumaasi ganaagidi agai dai caga miaadagidacai aapima dai caga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Caga vaavoitudai aana masiapima apialgiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigialidi aana.

8

¹ Sivi giñaaduñi ipalidi aana isganaagidagi isducatai Diuusi cagacara naidi avavoitudadami Masedooniara oidajami dai agai caga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vaascara alia baigalidi. Tomasi samicada arsoituutuigami agai vaascara mui apagi tumiñsi ducami isrircuacamudai agai daida gardaaniimi tasai dagitona aatama isootosda atumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudaitadai ismosa mui apaida agai tumiñsi. Araga idui agai vasi istumaasi Diuusi ipali dai gooquira duunia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaiditai aana isalia mui apagi tumiñsi avavoitudadami Masedooniara oidacami aagidi aana Tito sai agai apamu imana maca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu apaidiña tumiñsi avavoitudadami soituutuigami Jerusaleenara oidajami vatar poduucacai isduucacai ivuaadatadai aapima lagioma. ⁷ Aapima vasiaacatai samicada caga ivueeyi, dai samicada caga vaavoitudai aapima.

Dai aliási cʌʌga gamamaatʌtuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapimʌ baigʌʌliaracʌʌ ivueeyi. Dai aliási gʌroigʌdai. Dai sivi aliási gʌaagai iscʌʌga soiña aapimʌ gʌraaduñi soituutuigami.

⁸ Aanʌ gʌnaagidi gomaasi maisiu gʌntʌaañia iñʌlidityai baiyoma gʌnaagidi aanʌ gomaasi mʌsai maatʌcana isducatai aa vaavoitudadami baigʌʌliaracʌʌ ʌmpaidi tumiñsi gʌraaduñi vʌʌtarʌ. Dai siʌʌscadʌ aapimʌ gaoidagi ʌʌpʌ vʌʌscatai maatʌmu isaapimʌ aliʌ oigʌdai gʌraaduñi. ⁹ Aapimʌ camaatʌ isSuusi Cristo aliʌ cʌʌ tuiga. Aidʌsi maiquiaa divia ʌgai tami oidigi daama maiviʌʌgacataidai tomali ʌmo istumaasi tʌvaagiʌrʌ daacatai. Dʌmos diviacai tami oidigi daama soitigami gʌnaato ʌgai. Suusi aliási gʌnoigʌdai cascʌʌ poduucai idui, vai poduucai istuidana aapimʌ isiimiagi tʌvaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cʌcʌʌgaducami.

¹⁰ Aanʌ gʌnaagidi saidʌ ʌrcʌʌga isotoma aitudagi ʌtumiñsi ismaacʌʌ baiʌliaracʌʌ ʌmpaidi aapimʌ vasumirʌ abiaadʌrʌ. ¹¹ Sivi istutuidi aapimʌ mʌsiaitudagi tumiñsi mʌssiʌʌqui aagai isaituda agai. Vʌʌscatai gʌaagai isgamaacadagi siʌʌsi istutuidi.

¹² Sioorʌ baigʌliaracʌʌ gamaacadagi siʌʌsi istutuidi Diuusi baigʌlidiña ʌgai vui ʌʌpʌ.

¹³ Aanʌ maitipʌlidi mʌsvʌʌsi gamaacadagi mʌsiʌʌjasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipʌlidi aanʌ mʌsiʌpan ʌʌjasi viaacagi. Sivi aapimʌ gʌnbaivitocami viaa cascʌʌ gʌaagai mʌsiaa oidagi gʌraaduñi soituutuigami. ʌn tasʌrʌ ʌgai gʌnbaivitocami viaacamu dai aapimʌ maiviaacamu siʌgai gʌnoidamu ʌʌpʌ. Dai poduucai vʌʌscatai viaacamu aapimʌ istumaasi tʌgito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Sioorʌ naana maasi viaacataidai maibaivito, dai sioorʌ baitoma maiviaacataidai vʌʌscarʌ maiviʌʌgacataidai”, pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁶ Dai pocaiti aanʌ sai baigiñʌlidi aanʌ Diuusicʌʌ isʌgai soí Tito isʌgai gʌnoigʌadagi aapimʌ poduucai isduucai gʌnoigʌdai aanʌ. ¹⁷ Tito aliási ipʌlidiña isvʌʌscarʌ baigʌʌliada aapimʌ cascʌʌ imi agai goovai maisiu mosʌcaasi ootosaitai aanʌ baiyoma goovai ʌʌgi ipʌlidi isimiagi cascʌʌ.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatʌmʌ ʌmai gʌraduñi Tito ʌʌmadu. Vʌʌsi ʌvaavoitudadami cʌʌga ñioocai gocʌʌli vui, aliʌ cʌʌga gamamaatʌtulditai goovai Diuusi ñiooquidʌ. ¹⁹ ʌʌgi ʌvaavoitudadami ʌcovai vusaitu gocʌʌli sai gʌroidana dai gʌrsoiña ʌmpaidana ʌtumiñsi ismaacʌʌ ʌmpagi gʌraaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatʌmʌ ʌmpaidi gotumiñsi ʌvaavoitudadami soituutuigami vʌʌtarʌ dai poduucai maatʌmu aa oodami sialia cʌʌ tuiga Diuusi, dai poduucai ʌʌpʌ gamaatʌmu isbaigʌrʌliaracʌʌ ivueeyi aatʌmʌ istumaasi Diuusi ipʌlidi. ²⁰ Aatʌmʌ ootosa ʌragai idi cʌcʌʌli cʌʌga tuutiacaʌʌ sai ʌmpaidana ʌtumiñsi vai poduucai maitʌrñiooquidiña oodami. ²¹ Aatʌmʌ cʌʌga iduuñia ʌrʌlidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi ʌʌpʌ.

²² Dai ʌmai cʌʌli oida agai ʌʌpʌ Tito ʌʌmadu aduñdʌ dai idi cʌʌli camaatʌ aatʌmʌ ʌʌpʌ iscʌʌga ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ dai baigʌʌliaracʌʌ oida agai gogaa vaavoitudaitai mʌsiaapimʌ sʌʌlicʌʌ cʌʌga soiña agai gʌraaduñi soituutuigami tumiñsicʌʌ. ²³ Isʌmaadutai gʌntʌcacagi istuisi ootoi aanʌ goTito aagidavurai sai goovai ʌrgiñaduñi dai giñsoicai giñaa duiñdagʌrʌ gʌnmamaatʌtulditai Diuusi ñiooquidʌ. Dai isʌmaadutai gʌntʌcacagi istuisi ootoi aanʌ gogaa vʌgoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami nʌidityai iscʌʌ tuutuiga goovai aliʌ cʌʌ ñioocaiña Suusi Cristo vʌʌtarʌ. ²⁴ Siʌʌscadʌ mʌʌ dadia gocʌcʌʌli cʌʌgavʌr miaadʌgida dai cʌʌga ʌʌgiada dai poduucai maatʌmu ʌvaavoitudadami aipaco oidacami mʌsiaapimʌ aliʌ oigʌdai gʌnaaduñi vaavoitudadami. Aanʌ caaagidi gʌraaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami mʌsai aapimʌ aliʌ oigʌdai gʌnaaduñi vaavoitudadami.

¹ AanΛ maiviaa isgΛnaagidagi idi oojiΛΛ masai Λmpaidana tumiñsi gΛraaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ² CamaatΛ aanΛ masiaapimΛ baiΛliaracΛΔ soicΛi gΛnaaduñi soituutuigami. AanΛ vΛΛscarΛ baigiñliaracΛΔ aagidiña gΛraaduñi vaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidacami masai aapimΛ AcaayΛΓΛ oidacami vasumirΛ abiaadΛΓΛ Λmpaidi tumiñsi dai ootosda agai gΛraaduñi soituutuigami. AidΛsi maí Λvaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidajami masduucatai ivueeyi aapimΛ baitoma vΛΛscatai vaamioma baigΛnΛliaracΛΔ Λmpaidi tumiñsi Λsoituutuigami vΛΛtarΛ. ³ VΛΛscarΛ ootosa iñagai aanΛ idi gΛraaduñi vai sΛΛlicΛΔ vaavoi vuusaíña istumaasi aagai aanΛ gΛnaagaitai. Dai aanΛ ipΛlidi issΛΛlicΛΔ bai duuca aapimΛ Λtumiñsi poduucai isduucai caagidi aanΛ gΛraaduñi MasedooñiΛΓΛ oidacami. ⁴ SΛΛlicΛΔ ipΛlidi aanΛ isbai duuca aapimΛ Λtumiñsi siduuniadagi giñoidagi ΛΛmoco gΛraaduñi tami MasedooniΛΓΛ oidacami siΛΛscadΛ imiagi aanΛ. Sias ΛΛran tada aanΛ ismaibai duuca aapimΛ. AanΛ vΛΛscarΛ vaavoitudai istumaasi aagada aapimΛ. AapimΛ ΛpΛ sias ΛΛran tada maibai duucacatai. ⁵ CascΛΔ aanΛ poΛlidi sai aliΛsi gΛaagai isΛpΛga iimiagi idi cΛcΛΛli dai gΛnsoiña naato Λmpaidagi Λtumiñsi ismaacΛΔ viΛΛga isaituda aapimΛ siΛΛqui aagai. Poduucai Λgi Λmpaidamu aapimΛ mosΛcaasi siΛΛqui ipΛlidi maisiu siΛΛqui aatΛmΛ ipΛliadagi.

⁶ TΛgitovurai aapimΛ sioorΛ chΛΛqui gaoidadagi Diuusi maisicΛΛga soicΛiña, dai sioorΛ mui gaoidadagi Diuusi cΛΛga soicΛi ΛpΛ. ⁷ VΛΛscatai gΛaagai isgaoidadagi siΛΛjΛqui cΛΛgadu aliadagi. MosgΛaagai isbaigΛnΛliaracΛΔ gaoidadagi maisiu guvucadacΛΔ. Diuusi oigΛdai sioorΛ baigΛnΛliaracΛΔ gaoidi. ⁸ Diuusi cΛΛga istutuidi isgΛnmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapimΛ vΛΛsi istumaasi tΛgitocagi aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ. Dai poduucai viaacamu aapimΛ istucudΛ soicΛdagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

SioorΛ cΛΛ tuutuiga aliΛ cΛΛga soicΛi Λsoituutuigami.

Dai Diuusi vΛΛscarΛ soicΛdamu sioorΛ cΛΛga soicΛi aa.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ. ¹⁰ Diuusi Λgai dai maacai oodami Λstocai ismaacΛΔ Λsai. Dai Λgai vaa Diuusi gΛnmaaquimu aapimΛ vΛΛsi mastumaasi tΛgitucagi. Dai aapimΛ gΛnbaivitocami viaacamu dai poduucai cΛΛga soicΛdamu aa. ¹¹⁻¹² SiΛΛscadΛ vuidaquia aatΛmΛ Λsoituutuigami gotumiñsi ismaacΛΔ Λmpagi aapimΛ sΛΛlicΛΔ baigΛnΛldiamu Λgai Diuusi vui viaacatai istumaasi tΛgito. ¹³ Dai cΛΛga ñioocadamu Λgai Diuusi vui maatacatai isaapimΛ cΛΛga Λgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascΛΔ ootosdi aapimΛ gotumiñsi. Dai cΛΛga ñioocadamu Λgai Diuusi vui mui ootodacai aapimΛ tumiñsi Λgai vΛΛtarΛ dai aa vΛΛtarΛ ΛpΛ. ¹⁴ Dai Λgai vaamioma gΛnoigΛadamu cascΛΔ daanΛdamu Diuusi sai Λgai vaamioma gΛnsoicΛiña. Λgai maata isDiuusi gΛnsoicΛi iscΛΛ tuutiaca aapimΛ cascΛΔ mosΛΛ cΛΛga soicΛi aapimΛ dai cascΛΔ aliΛsi gΛnoigΛdai Λgai. ¹⁵ SΛΛlicΛΔ baigΛrΛlidi aatΛmΛ DiuusicΛΔ isΛgai mosΛΛsi gΛnsoicΛi. Maitistutuidi aatΛmΛ iscΛΛga aagagi isΛΛsi gΛnsoicΛi Diuusi.

10

¹ AanΛ Paavora gΛnaagidamu Λmo istumaasi. CΛΛ maata aapimΛ isSuusi Cristo aliΛsi cΛΛ tuiga dai maioomaliga dai aanΛ ΛpΛ ipΛlidi ispotuigacagi. ΛΛmo oodami pocaiti sai siΛΛscadΛ gΛnΛΛmadu daaca aanΛ maioomaliga aanΛ gΛnvui dΛmos siΛΛscadΛ gΛnoojiada aanΛ aliΛsi gΛnbagaiña. ² AanΛ gΛndaanΛi giñaaduñi masai gajiaadΛΓΛ viaana vΛΛsi gosoimaascami poduucai siΛΛscadΛ gaamo imia aanΛ maiviaacamu isgΛnbagaidagi. DΛmos isΛΛmoco quiaa pocaitidagi sai aanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi aanΛ Λgi ipΛlidi, Λgai gia bagaidamu aanΛ. ³ Vaavuava isaatΛmΛ ΛpΛ Λroodami dai quiaa oidi daama oidaga dΛmos maiΛpan duucai ivueeyi aatΛmΛ Λgai ismaacΛΔ maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi Λgai dai giñsoicΛi iscΛΛga ivuaada aanΛ aa duiñdadΛ maisiu aanΛ

Λagi. Amo oodami Λagi maitistutuidi isgajiaadΛra viaagi gosoimaascami avΛnacai Diuusi guvucadadΛcadΛ. CascadΛ Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai cΛga ivuaadana aa duiñdadΛ. ⁵ Idi guvucadagaicadΛ ismaacadΛ Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aanΛ isΛgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ ganΛlidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacadΛ gamamaatΛtuldi aanΛ. Λgai maitipΛlidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi. Dai Λgai vaa guvucadagaicadΛ vaamioma istutuidi aanΛ isΛgai dai avΛnacai poduucai Λgai ΛpΛ Λgidi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ SiΛscadΛ cacΛga Λgiada aapimΛ vΛasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛra aidΛ gia casi istutiadamu aanΛ isbagaidagi ismaacadΛ maiΛgidi Diuusi ñiooquidΛ.

⁷ GΛagagai mΛscΛga gantΛgito naijadagi istumaasi pΛvueeyi aapimΛ gΛnsaagida. Dai Λgai ismaacadΛ pocaiti saidΛ rSuusi Cristo ojotosadΛ dai giñvui ñioocai gΛagagai ismaatΛcagi iñsaanΛ ΛpΛ rSuusi Cristo ootosadΛ. ⁸ Tomasi aliΛ aagai aanΛ sai Suusi Cristo giñmaa Λmo sΛlicami vΛscΛra maisiaa Λrai aanΛ. Suusi Cristo giñmaa gosΛlicami ansai gansoicaiña masai vaamioma cΛga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidΛ, maisiu ansai gΛnsobicaiña isvaavoitudadagi aapimΛ. ⁹ MaitipΛlidi aanΛ isganΛΛbΛcatadagi gomaasicadΛ ismaacadΛ gΛnaagidiña aanΛ gΛnoojiditai. ¹⁰ Λmo oodami pocaitiña sai siΛscadΛ gΛnoojiada aanΛ gΛnbagadan caitiña aanΛ dai sai siΛscadΛ gΛnΛmadu daaca aanΛ sai aidΛ gia doadicudan duucai ñioocaiña aanΛ. ¹¹ DΛmos Λgai ismaacadΛ pocaitiña gΛagagai ismaatΛcagi sai poduucai isduucai gΛnoojidiña aanΛ istutuidi ismotuigacagi siΛscadΛ gΛndividagi.

¹² DΛmos maitipΛlidi aanΛ isΛpan tuigacagi Λgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ ganΛlidi giñvui ñioocaitai. Λgai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Λgai aliΛ vupui-iruga cascadΛ polidiña sai vaamioma cΛga gamamaatΛtuldiña siaa aduñdΛ ma-
maatΛtuldiadami. ¹³ SiΛscadΛ gΛnaagiada aanΛ ansai cΛga ivueeyi giñaa duiñdaga aanΛ gΛnaagidiña mosΛcaasi istumaasi ivueeyi aanΛ. AanΛ ivueeyi istumaasi Diuusi giñtΛjai ansaidΛ ivuaadana, cascadΛ mosΛcaasi gomaasi gΛnaagidiña aanΛ. Dai Λgai giñtΛjai ansaidΛ gΛnmaatΛtuldana ñiooquidΛ aapimΛ CoriiñtoΛra oidacami. ¹⁴ AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Diuusi giñagidi. AanΛ Λgai dai pΛga gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. ¹⁵ AanΛ maiaagai istumaasi gamamaatΛtuldi aa mosΛcaasi istumaasi aanΛ Λagi gamamaatΛtuldi. AliasipΛlidi aanΛ masai vaamioma cΛga vaavoitudana aapimΛ nai poduucai istutiada aanΛ isvaamioma naana maasi istumaasi gΛnmaatΛtuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aanΛ isgamaatΛtuldiagi Diuusi ñiooquidΛ sibΛcoga siaaco maiquiaa gamaatΛtuldi aa oodami.

¹⁷ AliasirCΛagagai iscΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu Λagi gΛvΛatarΛ. ¹⁸ Diuusi maibaigΛlidi ΛgaicadΛ ismaacadΛ cΛga ñioocadagi Λagi gΛvΛatarΛ baiyoma Λagi Diuusi maata siora baiΛiadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi gΛnaagida iñagai aanΛ tomasi polidi aapimΛ ismaicΛgadΛ giñtagitoidaga. ² Diuusi ipΛlidi sai baamucan tadacana aanΛ goma-
maatΛtuldiadami yaatavogami vui, goovai gΛnvupuiirumada lidi cascadΛ. AanΛ Λgai dai gΛnaagidi sai Suusi Cristo rCΛgacΛra vuviadami matai aapimΛ vaavoitu. Dai sivi aliΛsi ipΛlidi aanΛ isaapimΛ apiavaavoitudadagi dai cΛga Λgiadagi Suusi Cristo. ³ AanΛ maitipΛlidi mΛsgΛnyaatagiadagi tomali maitipΛlidi aanΛ mΛsgΛnvupuiirumadadagi masai gajiaadΛra viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΛDiaavora yaatagi dai vui-irumagi Eva EdeenΛra. ⁴ AanΛ maata mΛsiaapimΛ cΛga miaadΛgidiña tomas-
tuma mamaatΛtuldiadami ismaacadΛ gΛndaividi dai cΛga gantΛgito caacana istumaasi gΛnmamaatΛtuldiadagi agaitai ΛCristo Λgai, tomasi maitΛragai vaa ma-
maatΛtuldiaragai ismaacadΛ gΛnmaatΛtuli aanΛ. AanΛ gΛnmaatΛtuli sai Suusi Cristo

arcagacaru vuviadami dai sai Diuusi Ibadu garlamadu daja dai sai sioru vaavoitudai Suusi Cristo cagacaru vuvacai. Damos aa ama maasi ganmamaatatuldi dai vascara aapima caga gantagito cacana. ⁵ Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa damos aan polidi sai maivaamioma sastuduga agai insaan. ⁶ Tomasi aan maicaga maata ñioocai vascara caa maata aan istumaasi ganmamaatatuldi agai cascada maata aan isganyaatagidi agai. Dai aapima caga giñmaata dai caa maata istumaasi gamamaatatuldi aan.

⁷ Amo oodami pocaitiña sai isamaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitadagi sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Siору maata issiooma arcagaicamudai isgiñaa namquidamudai aapima dai poduucai vaamioma caga lagiadamudai istumaasi ganmamaatatuldiña aan. Baiyoma gaaata vaaadana aan dai gaagaiña istumaasi tagito aidasi gandiviji aan dai ganmaatutuli Diuusi ñiooquida poduucai ivuaadana aan gansoiña inliditai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giñoidiña tumiñsi arpa ansai acada giñsoicaiña ganlamadu daacatai. ⁹ Aidasi maa dada vaavoitudadami Masedooniar oidajami agai agai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapima maisiaa doodai tomali amo istumaasi aan giñvatar dai tomali amo imidagai maiviaacamu aapima issiaa vaaadagi tomali amo istumaasi aan giñvatar. ¹⁰ Aan vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aan arvaavoi. Cascada aagidi aan vasi Acaaya davarar oidacami ansai maitantaanda inagai aapima tomali amo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povanliada ismaitanoigadai aan dai cascada pocaiti. Lagi Diuusi maata isaliasi ganoigadai aan.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaani tumiñsi ganmamaatatulditai cascada aan maitipalidi masiaapima giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiña saida arSuusi Cristo ojotosada damos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai agai caa tuutiacami ganvuaadana damos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga arpa cascada. Damos Diuusi samicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai agai.

¹⁶ Aan maitipalidi ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga. Damos ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga vascara gaagai masacagagi istumaasi ganaagidi aan giñaagaitai aan lagi isalial caa tuiga aan ducami isgaducada giñliadamudai aan. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai garmaatutuli agai maigaducada galidiña, cascada vuiirugan tada aan poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia caga ivueeyi ganaa duiñdaga cascada aan arpa aagai ansai alia caga ivueeyi giñaa duiñdaga. ¹⁹ Aapima polidi masai alia sastuduga cascada caga istutuidi aapima masmaitiñojoadagi vuiirugami duucai ñioocaitai aan ²⁰ poduucai isduucai maiojodai aapima amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi agai gantataañicaru duucai gannidi, dai maiñamquidacai vuuyi ganvustuidaga, dai soi duucai gannidi, dai gangavaiña. ²¹ Damos aan maiojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliasi baigiñalidi aan ismaisoimaasi ganvuiididi.

Amamaatatuldiadami yaatavogami aagaiña sai caga ivueeyi ganaa duiñdaga dai aan aagadamu arpa tomasi vuiirugan tada aan aagaitai. ²² Agai gagarducada ganalidi judiducatai. Aan arpa arjudiu. Dai agai gagarducada ganalidi Isireliar oidacamicatai. Aan arpa arisireliar oidacami. Dai agai gagarducada ganalidi Avraañicaru cajiudadacatai. Aan arpa arAvraañicaru cajiudad. ²³ Agai gagarducada ganalidi pocaititai saida arSuusi Cristo ojotosada. Aan gia samicada arSuusi Cristo ootosada, tomasi vuiirugami duucai ñioocai aan. Aan vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquida isagai. Dai aan vaamioma giñgvai oodami isagai. Dai aan vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuua aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgaga

ajudidíu iquisanaicada dai vaa taama imidagai aitu amo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai aapa vaica imidagai uusicada giñgaa. Dai aapa amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi avaarca suudara ismaacada imaña ana. Dai amo imidagai suudara vii ana amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdara iñdaagacatai maacasi davarai ugidiaiñdara. ²⁶ Ana aipaco aimaraiña. Dai baitoma giñbaa aimaraiña suudagi. Dai asivogami giñsobicaiña voyara. Dai giñaaduñi giñvui vaatacana dai sibacoga aa oodami giñvui vaatacana aapa. Dai gaagar quiquiara oidacami giñvui vaatacana aapa. Dai siascada oidagana aimarda ana giñaajaiña asivogami. Dai siascada vaarcarai aimarda ana amo imidagai duupicaiña avaarca. Dai agai ismaacada yaatagai saida arvaavoitudadami giñvui vaatacana aapa. ²⁷ Alia soimaa taatamai ana aata vaaadatai. Muiyoco maicocosiña ana. Dai muiyoco alia bibiuugiña dai tonomocariña. Dai aliassi gaaata vaaadana ana cascada amo imidagai maitiñajai tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avamucariña ana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana ana.

²⁸ Dai vaas tasai ana aapa tatagitoi vaasi vaavoitudadami vaasi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicaga vaavoitudadagi ducami iñsaana aapa maicaga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vaavoitudadami ana siaa araiña dai baamucuiña ana adiaavora vui. ³⁰ Ana caagagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai gamaatana iñsaana salicada tagito isdiuusi giñsoicadagi. ³¹ Cal maata Diuusi sai istumaasi aagai ana arvaavoi. Diuusi aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo dai aliassi gaagagai isvaascatai calga ñioocadagi agai vaatarai tomastuigaco. ³² Damasco aamo amapacara adavariara siaaco taana ai arai Aretas. Dai amo imidagai Damascara daacataidai ana. Damasco sicoli cuupi gaagar bibiidaviquicada. Taidasonar caacami daarai nuucadacamio vaas cuucuparagiara sai giñsobicacana siuu duu vuusia ana sai giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asarara giñdai dai bidaviqui an salli giñtvañi. Dai poduucai calgacara vuusai ana.

12

¹ Ana polidi sai maitarcagagai isgducada giñliada ana gomaasicada ismaacada ivueeyi ana baiyoma aagamu ana istumaasi giñtagi gartaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa apadi isvaavoiu ana Suusi Cristo. Casiapadi baivastaama dan maacova uumigi isgartaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaata ana isbai lagi ii giñbadaga ismoduucai giñtuucuga aapa. Lagi Diuusi maata isducatai apadi. ⁴ Damos calga maata ana isii tavaagiamu dai maaca cal ana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida ana tomali amaadutai istumaasi cal. ⁵ Calga istutuidi ana isgducada giñliadagi ana imacai tavaagiamu, damos baiyoma alia tagito ana isdiuusi giñsoicadagi vaas tasai. ⁶ Calga istutuidi ana isganaagidagi naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana ana. Ana ganaagidamudai moscaasi istumaasi arvaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vaascara maiaagaiña. Damos casi giñmaat aapima naiditai isducatai ivuaadana ana dai isducatai oidacana dai moscaasi poduucai ipalidi ana isgiñmaatacagi aapima cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana ana.

⁷ Naana maasi istumaasi gagarducami ta ana tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgducada giñliada ana tagacai gomaasi cascada Diuusi dagito adiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicada. Salicada cooco giñtuucuga ducami isgiñsasimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai ana giñtaanadamiga sai maigovai imitudana coocodagai ⁹ damos agai poviñtadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gaogadai. Damos maitan aduaaidagi vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa

guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ λgai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtΛtdai Cristo. Baigiñλlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatΛna isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ Baigiñλlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛλga maatΛ aanΛ isCristo λgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñλlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, λgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛdΛ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giñnλlidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ λpan duucai ñioocai λmoco ismaacΛdΛ maicΛλgadu tλgitoidadΛ aliΛsi giñagaitai aanΛ λλgi dλmos aapimΛ λrgλnduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛλga ñioocai aan imvΛλtarΛ cascΛdΛ. λmamaatλtuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ λrojootosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namλga λgai istomasioorΛ. Dλmos tomasi aanΛ λpΛ maiñamλga vΛλscarΛ λpan λλsi namλga aanΛ λgai. ¹² AanΛ maioojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gλgλrducami dai gomaasicΛdΛ cΛλga gΛmaatΛ iñsaanΛ sλλlicΛdΛ λrootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛλgacΛrΛ gλnnλidi aapimΛ λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaí aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. Dλmos soior maata isbai poλlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ masai giñoigaldana gocascΛdΛ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ λpamu dai gλndivida iñagai sivicΛdΛ casi λrvaicojoca agai. Dai λpamu maitantaañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitλgito gλnvustuidaga, mosai ipλlidi aanΛ isgiñoigΛada aapimΛ. AanΛ gλnooga giñducami cascΛdΛ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñλliaracΛdΛ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagλnsoicΛdagi vai vaamioma cΛλga oidacana aapimΛ. AanΛ gλnsoicΛdamu asta siλλscadΛ ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aanΛ aliΛsi gλnoigΛdai poλlidi aanΛ masiaapimΛ maitiñoigΛdai.

¹⁶ Dλmos λλmoco aapimΛ gλnsaagidaiñdarΛ tomasi cΛλ maatΛ λgai ismaitantaí aanΛ soiñi gλnλλmadu daacatai, vΛλscarΛ pocaiti ansai aa vuuyi aanΛ tumiñsi ismaacΛdΛ λmpagi aapimΛ gλraaduñi soituutuigami vΛλtarΛ. ¹⁷ Dai pocaiti λpΛ ansai aanΛ ootoi Tito sai gλnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoi aanΛ Tito λλmadu λmai gλraduñi. Dλmos λgai maitλnvupuiirumagi iimΛcai. CΛλ maatΛ aapimΛ iñsaanΛ λλmadu Tito λpan duucai oidacana aapimΛ gλnsaagida.

¹⁹ AanΛ maisiu mosΛcaasi aapimΛ gΛnaagidi gomaasi Diuusi giñcΛλ λpΛ. AanΛ gΛnaagidi istumaasi Cristo ipλlidi. Dai aanΛ ipλlidi masiaapimΛ vaamioma cΛλga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ. SλλlicΛdΛ gλnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ. ²⁰ MaimaatΛ aanΛ isducatai daraajamu aapimΛ siλλscadΛ mλλ divi aanΛ. AanΛ maitipλlidi isancocoda aapimΛ, dai maitipλlidi iscoimudadΛ tuutiaca, dai maitavΛr baacoica, dai tΛtλgitodavurai istumaasi viλλgacagi aa, maitavΛr yaatagΛda aa, maitavΛr gλnñiooquiada aipacoga, maitavΛr gλgλrducΛdΛ gλnλliada, dai maitavΛr gλnvupui ñioocada. Nai poduucai maiviaaca aanΛ isgλnbagaidagi. Maitipλlidi aanΛ issoigλnλλliatudagi. ²¹ Maitipλlidi aanΛ issiaa λragi Diuusi vui aapimΛcΛdΛ tomali maitipλlidi aanΛ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai λλmadutai aapimΛ λλqui abiaadarΛ. λgai quiaa googosi gλnducami.

13

¹ Cagoocoaja gλndiviji aanΛ sivicΛdΛ casi λrvaicojoca agai. Isλmadutai gλpilar vuaaja λliada gλaduñi sai soimaasi idui gΛaagai isoidacagi gooca isλλpΛ vaica nλijadami. ² AidΛsi gλnλλmadu daacatadai aanΛ gΛnaagidi vΛλscatai aapimΛ λmo ñiooqui dai tomasi

mΛΛcasi daja aanΛ Λpamu gΛnaagidamu aanΛ Λgai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ isquiaa soimaasi ivuaada aapimΛ poduucai isduucai gΛnaagidi aanΛ. ³ Poduucai maatΛmu aapimΛ isSuusi Cristo guvucadadΛcadΛ ñioocai aanΛ. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai istumaasi aagai Suusi Cristo sΛΛlicadΛ ivueeyi Λgai. ⁴ Vaavuava sai aidΛsi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai dΛmos Λpan duaaca Λgai dai tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi guvucadadΛcadΛ. AatΛmΛ gia maiviaa guvucadagai dΛmos Diuusi Λgai daidΛ gΛrmaacai guvucadagai tasai gΛnaagidiña masai soimaasi ivueeyi.

⁵ CΛΛgavar tΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ivueeyi masabai cΛΛga vaavoitudai. CΛΛ maataΛ aapimΛ isSuusi Cristo ΛΛmadu daja ismaacadΛ cΛΛga vaavoitudai. ⁶ IpΛlidi aanΛ istΛtΛgitoda aapimΛ issΛΛlicadΛ vaavoitudai aanΛ Suusi Cristo. AanΛ gia maitΛnyaatagidi. ⁷ DaanΛi aanΛ Diuusi masai maisoimaasi ivuaadana aapimΛ, masai baiyoma cΛΛgacΛrΛ oidacana. AanΛ sΛΛlicadΛ ipΛlidi ispoduucai oidaca aapimΛ dΛmos maisiu cascadΛ ipΛlidi aanΛ isΛoodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipΛlidi aanΛ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ aatΛmΛ tomali Λmo imidagai maivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ CascadΛ baigiñΛlidiña aanΛ siΛΛscadΛ cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai maiviaaca aatΛmΛ isgΛnbagadagi tomasi aa poΛliadagi ismaiviaa aanΛ guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi masai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojoi maiquiaa gΛndividacai vai poduucai siΛΛscadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GΛrtΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicΛiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipΛlidi issobicadΛ aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gΛrtΛΛgadamu aatΛmΛ giñaaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami, dai baigavar ΛnΛliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavar maitΛncocoda. DaidΛ gΛrDiuusiga ismaacadΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigΛdai gΛnΛΛmadu daacamu. ¹² CΛΛgavar gΛnmiaadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oidacami DiuuscadΛ gΛmviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi, dai sai Diuusi apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami

¹ Aanʌ ʌrPaavora Suusi Cristo ootosadʌ. ʌgai giñootoi sai gaaagidiña aanʌ Diuusi ñiooquidʌ. Suusi Cristo ʌʌmadu Diuusi gʌrooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdʌʌʌ. ² Aanʌ gʌnoojidi idi oojai dai aanʌ ʌʌmadu vʌʌsi govaavoitudadami ismaacʌdʌ giñama daraaja gʌmviaatuldi aapimʌ vaavoitudadami Galaasiʌʌʌ oidacami. ³ Aanʌ ipʌlidi isDiuusi gʌrooga ʌʌmadu Suusi Cristo gʌʌʌaanʌdamiga cʌʌgacʌʌʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌʌgi gʌdagitu mʌsmuaagi dai poduucʌi gʌroigʌldi gʌʌsoimaascamiga dai cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucʌi isduucʌi ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌʌsi gomaasi ʌʌʌdui poduucʌi isduucʌi Diuusi ipʌli. ⁵ Aanʌ ipʌlidi isvʌʌsi oodami cʌʌga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌgai aanʌ isducatai giñʌʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadʌʌʌ viaacai aapimʌ Diuusi. Diuusi sʌʌlicʌdʌ soigʌʌlidi aapimʌcʌdʌ cascʌdʌ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucʌi cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna oodami. Diuusi ñiooquidʌʌʌ pocaiti sai sioorʌ vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai imia agai tʌvaagiamu dai ami oidaca agai tomas-tuigaco Diuusi ʌʌmadu. Dʌmos aapimʌ cavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Dʌmos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacʌdʌcʌdʌ istutuidi oodami iscʌʌgacʌʌʌ vuvaquiaagi mosʌca Cristo mamaatʌtularagadʌ. Dʌmos vʌʌscʌʌʌ ʌʌmadutai ipʌlidi isgʌnmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu mosʌcaasi Suusi Cristo mamaatʌtuldiaragadʌ. ⁸ Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ gʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌmʌ gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi ʌgai tomasi ʌraanʌ isʌmo Diuusi tʌʌʌñicarudʌ ismaacʌdʌ diviagi tʌvaagiaiñdʌʌʌ ʌʌʌʌ. ⁹ Dai ʌʌpamu gʌnaagidi aanʌ sai ismaacʌdʌ gʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌʌʌʌ maasi istumaasi gʌnmaatʌtuli aatʌmʌ ʌgai gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi ʌgai.

¹⁰ Aanʌ aagai gomaasi dʌmos maitipʌlidi aanʌ sioodami pocaitiadagi sai cʌʌga ivueeyi aanʌ baiyoma ipʌlidi aanʌ isDiuusi aagagi iscʌʌga ivueeyi aanʌ. Iñsaanʌ ivuaadamudai istumaasi oodami ipʌlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipʌlidi aidʌ gia maitʌʌʌ Suusi Cristo piooñigadʌcamudai aanʌ.

¹¹⁻¹² Dʌmos maatʌcavurai aapimʌ giñʌaduñi sai istumaasi gamamaatʌtuldi aanʌ Suusi Cristo giñmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapimʌ camaatʌ isducatai ivuaadana aanʌ ʌʌquioma aidʌsi ʌʌgidiña aanʌ ʌjudidíu vaavoidaragadʌ. Camaatʌ aapimʌ isaliʌ soimaasi taatamituldiña aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aanʌ vʌʌsi coodai iñʌlidadai. ¹⁴ Aanʌ vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña ʌjudidíu vaavoidaragadʌ siaa giñʌaduñi ismaacʌdʌ ʌrgiñʌpanacami dai aanʌ vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña giñʌaduñicarʌ viituldiaragadʌ. ¹⁵ Dʌmos Diuusi ʌcovai giñvuusaitu aidʌsi abiaadʌʌʌ maiquiaa vuusai aanʌ. ʌgai sʌʌlicʌdʌ giñoigʌdai cascʌdʌ. ¹⁶ Dai aanʌ maí Suusi aidʌsi Diuusi ipʌli. Cascʌdʌ istutuidi aanʌ isaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ ʌgai ismaacʌdʌ maitʌʌjudidíu sai ʌgai ʌʌʌʌ maatʌna isducatai cʌʌgacʌʌʌ vuvaquiaagi. Aidʌsi tʌʌ aanʌ Suusi Cristo aidʌ otoma maiaagidi aanʌ tomali ʌmaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aanʌ Jerusaleenamu dai nʌidamu ʌgai ismaacʌdʌ ʌʌʌ Suusi Cristo ojootosadʌ ʌʌʌga isaanʌ. Baiyoma otoma ii aanʌ Araaviamu. Dai gooquiʌʌʌ ʌʌpamu divia aanʌ Damaascʌʌʌ.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicada ii aan Jerusaleenamu. Aida maí aan Piiduru dai lamadu daja aan goocaldi. ¹⁹ Dai taa aan Jacovo lap Suusi suculida dai lga Suusi ojootosada gia maitaa aan. ²⁰ Maata Diuusi sai istumaasi ganojidi aan arvaavoi.

²¹ Dai gooquira ii aan Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduni vaavoitudadami ismaacada Judeera oidacatadai maitiñmaatacatadai. ²³ Moscajiomacana lga sai aan lquoma soimaasi taatamituldiña vaavoitudadami dai cadaiña Suusi Cristo gooquira casi gaaagidi isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami. ²⁴ Dai calga ñioocaiña Diuusi vaatar cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baivastan dan maacova uumigi apamu ii aan Jerusaleenamu lamadu Bernabé. Dai vaidacai aan Tito. ² Diuusi giñaagidi sai gaamu iimana cascada ii aan. Dai Jerusaleenera ganampagi vasi vaavoitudadami taanadamigada antai aan aagidi istumaasi mamaatutuldi aan ismaacada maitarjudidíu aagaitai Suusi Cristo calgacala garvuviaadamiga, dai tacaai aan sabai calgadu giñmamaatutuldaraga. ³ Vai lga pocaiti sai calgadu cascada maitajai lga isa Tito iquitlgi gtuucuga tomaasi lga maitarjudíucatai. ⁴ Ami vaapa lamoco yaatavogami. Lga pocaiti saida arvaavoitudadami damos mitarvaavoi. Lga vaapa dai nada lga sabai garvaavoi isaatama ismaacada cavaavoi Suusi Cristo camalagidi Moseesacaru sallicamigada. Dai lga ipaliditadai isvascatai lgiada aatama Moseesacaru sallicamigada. Lga gia ipaliditadai isTito iquitiagi gtuucuga. ⁵ Damos aatama mailagi, ipaliditai isaapima apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami dai maisiu tatgitodagi isitutuidi iscalgacala vuvaquiagi Moseesacaru sallicamigadacada.

⁶ Damos vaavoitudadami taanadamigada maitiñaagidi ansai ama maasi gamamaatutuldiña aan. Aan maivuaama iñlidi taanadamicatai lga. Diuusi amadugan duucaí nidi vascatai cascada. ⁷ Lga maitiñaagidi isducatai gamamaatutuldiada aan. Lga maata taa isDiuusi giñmaa lga duiñdagai ansai mamaatutuldiana aan ismaacada maitarjudidíu isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami poduucal isduucal maa lga Piiduru lga duiñdagai dai aagidiña lga ljudidíu isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami. ⁸ Diuusi maa sallicami Piiduru saida rootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ljudidíu sai Suusi Cristo arcalgacala vuviadami, dai Diuusi giñmaa aan lap sallicami ansaidal rootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo arcalgacala vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuaana, ismaacada arvaavoitudadami baitguucacamigadacana, maata lgaacal isDiuusi sallicada calgacala garnidi aatama, aan lamadu Bernabé, lga alia baiganali aatamacada. Dai garaagidi tasai api-aagidiña aatama Diuusi ñiooquida ismaacada maitarjudidíu sai lga api-aagida lga Diuusi ñiooquida ljudidíu. ¹⁰ Dai garaagidi lga lap tasai vascala soicaiña aatama soitutuigami, tomaasi aan vascala ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aatama, lga tucamidala gacuaadana lga lamadu ismaacada maitarjudidíu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aaduna, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu lamadu. Lga maitipaliditadai isñiooquidagi ljudidíu vaavoitudadami ismaacada apialagiditadai Moseesacaru sallicamigada. Cascada aan bagaimi povuaadatai lga. ¹³ Amaasi vaavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi lga aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava lga tomasi Bernabé pocaititadai sai glaagaitadai isdagituagi Moseesacaru sallicamigada, gooquira vascala apamu lgiada liditadai. ¹⁴ Damos aidasi taa aan ismaicalga ivuaadatadai lga isducatai aagai Diuusi

ñiooquidara, amaasi aan potatadai Piiduru vasssi vaavoitudadami vuitapi: “Maicalla ga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudiu vasssara llaquioma gajiaadara viaa aapi Moseesacaru sallcamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidiu llaagiadagi Moseesacaru sallcamigada”? antatadai aan.

¹⁵ Aatama arjudidiu, gardada dai garaaduñicaru arjudidiu cascada. ¹⁶ Damos vasssara cll maata aatama sai Diuusi cllagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosallgigitai Moseesacaru sallcamigada. Aatama cllagacara vuvaquia aralidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru sallcamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaataraitadai sai Suusi Cristo cllagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi mai aatama isaatama lpla arsoimaasi ivuaadami lpan duucal agai ismaacada maitarjudidiu. Damos maitistutuidi aatama ispotaiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuli. ¹⁸ Dai iñsaana lpamu gamamaatatuldiadagi sai glaagai isllagiadagi Moseesacaru sallcamigada dai poduucal cllagacara vuvaquiagi aidla gia gamamaatatuldiadamudai aan istumaasi cagajiaadara viaa aan dai poduucal sallcada soimaasi ivuaadamudai aan. ¹⁹ Aana llgida iñlilitadai Moseesacaru sallcamigada damos maitistui aan cascada mai aan sai tomali amaadutai maitistutuidi iscllagacara vuusiagi Moseesacaru sallcamigadacada. Cascada gajiaadara viaa aan Moseesacaru sallcamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucal cllagacara oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aidla abiaadara camainamaga Moseesacaru sallcamigada cascada aidasi vaavoitu aan Suusi Cristo aan gajiaadara viaa Moseesacaru sallcamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daidla aan ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aan ipalidi. Suusi Cristo giñoigadai dai agai muu curusiaba ansai aan cllagacara vuusaiña. ²¹ Dai sallcada vaavoitudai aan ismosacaasi siora vaavoitudai Suusi Cristo cllagacara vuvacal dai Diuusi oigaldi soimaascamigada dai cllagacara naidiña. Damos siora pocaitiadagi sai glaagai isllagiadagi Moseesacaru sallcamigada dai poduucal cllagacara vuvaquiagi agai gia gajiaadara vipieeyi vasssi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipalidi ispoduucal ivuaadagi.

3

¹ Alia vupuiiruga aapima giñaaduñi vaavoitudadami Galaasilara oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami ganyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñiooqui masai maiallgidiña Diuusi ñiooquida. Aana cllaga ganmaatatuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cllagacara vuvacana oodami. ² Tatagitodavurai aapima sai Diuusi Ibada divia dai ganlamadu daaca agai vaavoitudacal aapima Suusi Cristo dai maisiu llgidadacal aapima Moseesacaru sallcamigada. ³ Sallcada vupuiiruga aapima. Cll maata aapima sai aidasi ganaaga aapima isoidacagi isducatai Diuusi ipalidi Diuusi Ibada gansoi. Cascada glaagai ismaatca aapima sai maitistutuidi aapima isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi llgigitai Moseesacaru sallcamigada. ⁴ Aapima aliasi soimaa taata vaavoitudacal Suusi Cristo cascada aan ipalidi isgomaasi gansoiñagi mai apiavaavoitudada aapima. ⁵ Diuusi ootoi galbadaga dai ganlamadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi galarducami aapima gansaagida vaavoitudacal aapima Suusi Cristo maisiu llgidadacal aapima Moseesacaru sallcamigada.

⁶ Cll maata aapima isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucal istui isimiagi tavaagiamu. ⁷ Poduucal cllaga gmaata sai siora vaavoitudai Diuusi agai arAvraañicaru cajiudadal ducami. ⁸ Diuusi camaatacatadai iscllagacara nlijada agaitadai mui oodami

ismaacada maitarjudidú ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Suusi Cristo, cascada Diuusi potatadai Avraañicaru: “Aana baialliatudamu vlassi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacada”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucacai Diuusi baialliatudai siora vaavoitudai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi baialliatu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi.

¹⁰ Siora vaavoitudai isistutuidi iscagacaga vuvacai agai Moseesacaru sallycamigada, Diuusi gajiaadara viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vascatai ismaacada maivascaga agiada vlassi Moseesacaru sallycamigada Diuusi sallycada gajiaadara viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidara ara: “Mosacaasi siora vaavoitudagai Diuusi, Diuusi cagacaga naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai agai vascaga oidacamu Diuusi amadu”. Poduucacai caga gammaa is-Diuusi cagacaga naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisu cagacaga vuvacai mosagiditai Moseesacaru sallycamigada. ¹² Siora vaavoitudai isistutuidi iscagacaga vuvacai agai Moseesacaru sallycamigada maipan duucacai tagitai agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacaga vuvacai.

¹³ Diuusi gajiaadara viaa Suusi Cristo curusiaba maisu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucacai Suusi Cristo cagacaga garvuvaitu aatama ismaacada vaavoitudai agai dai Diuusi garoigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi laquioma maiagidina aatama Diuusi sallycamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvatar cascada. Ajudidú coodaina ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraina sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara sai sallycada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gasaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucacai Diuusi cagacaga vuvacai agai agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi cagacaga vuvacai Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibadada amadu daacamu vlassi vaavoitudadami. Poduucacai isduucacai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaduñi, sallycada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai siora vataraca agai vustidad sallycada muuquiagi agai dai daasagi gatataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucacai iduñiagi. ¹⁶ Poduucacai ara Diuusi vascaga ivueeyi vlassi istumaasi aagai saida iduñia agai. Laquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi amadu amaadutai gacajiudadaindara baialliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudad ismaacada aagai Diuusi sai baialliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisu mosacaasi agai baialliatuda agai mui oodami damos Avraañi ara baialliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunuca maaco sientu dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasallycamiga Moseesacaru. Damos vascaga maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issallycada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscagacaga vuvacai agai ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sallycamigada. Siora vaavoitudagai Diuusi agai dai cagacaga vuvacai poduucacai isduucacai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sallycamigada vascaga soí oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatataañicaru dai maacana sallycamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sallycamigada namacatadai asta aiduucami sidivia aCristo. ACristo araAvraañicaru cajiudadacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidú gasallycamiga aacada damos Avraañicaru gia agi aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasallycamiga ajudidú vascaga maigajiaadara viaa istumaasi aagidi aAvraañicaru. Moseesacaru sallycamigada maimaa guvucadagai

tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai sállicamiara. Isasállicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscállagacara vuvacadagi asállicamicada. ²² Damos asállicamicada cllaga maata vllasi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai sioora cllagacara vuvaidagi poduucai siállscada matiagi oodami sai Suusi Cristo cllagacara vuvaidi sioora vaavoitudai aidã gia vaavoitudamu agai dai cllagacara vuvaquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vllascara maatacatadai oodami istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitlaagai isivuaadagi Moseesacaru sállicamigadara. Dai Moseesacaru sállicamigada namlacatadai asta aidã uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cllagacara garnlidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscállagacara vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru sállicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vllascatai aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapima ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapima iscáll tutiacagi apan duucai Suusi Cristo cllagacara oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vllascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudiducagi ismaitarjudiducagi lara, isarpioñicagi ischo lara, tomasi arcacalli isooqui lara. ²⁹ Dai vllasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudada ganducami cascada vllasi vaavoitudadami viaaca agai lara vllasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudada.

4

¹⁻² Siállscada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali galli, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siállscada gall agai. Oodami tomastuma pioñi duucai nãidiña tomasi argaviidacami agai. Aali galli viaaca isallgiadagi loodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vllasi oodami viaacatadai gansállicamiga dai pollidiña agai sai llagiditai gansállicamiga istutuidi iscállagacara vuvaquiyagi. ⁴ Aidasi caayyi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai dladã arjudiu cascada Suusi lara llagidiña judidiu sállicamigada. ⁵ Aatama maicllaga llagidiña Moseesacaru sállicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo cllagacara garvuvaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi galbadaga sai garlamadu daacana cascada aatama garrooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaigarpioñiga duucai garnlidi baiyoma gamaamara duucai garnlidi dai aatama lara garmaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Lãquioma aidasi maiquiaa maatacatadai aapima Diuusi siaa duutudaiña aapima naana maasi istumaasi didiuusi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapima Diuusi dai Diuusi gamaamara duucai ganlidi. Damos aapima pollidi masaidã istutuidi iscállagacara vuvaquiyagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidã maitaaata vaaadatai vllasi saapatoco poduucai isduucai ganviida ajjudidiu. Aanã maimaata istuisidã apamu vaavoituda lidi aapima apan duucai lãquioma. ¹¹ Aanã pollidi sai giñaã duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aanã gandaanã masai gajiaadara viaana ajjudidiu sállicamigada poduucai isduucai idui aanã. Dai aanã apan duucai oidaga ismaacada maitarjudidiu. Aidasi ganlamadu daacatadai aanã aapima cllagacara giñnãidiña. ¹³ Cllã maata aapima iscoococatadai aanã aidasi tucamidara gandiviji aanã dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcállagacara vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uuvadacara maasi giñcoocodaga vllascara aapima cllagacara giñnãidiña dai cllaga giñmiaadagi aapima duucami iñsaanã aramo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaanã arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi

camaibaigandalidi aaná giñvui? Tucamidara alia baigandalidi aapima aaná giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai liená aapima isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duucaí giñnaldi aapima gnaagidacai aaná istumaasi arvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami gnmamaatutuldi naana maasi istumaasi. Agai clla tuu-tiacami ganvueeyi masai cllagacara naidiña dai gajiaadara giñviaana aaná. ¹⁸ Aliasi arcllagai isaipacoga ganoiglada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. Cllaga tagito aaná issallicada giñoigldaiña aapima aidasi ganllamadu daacataí aaná. Dai aaná ipalidi isquiaa giñoiglada aapima tomasi maitanllamadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi sallicada soigiñliatudai aapima dai apiasoigiñliadamu aaná asta silascada sallicada cllaga vaavoitu aapima Suusi Cristo dai cllaga oidacagi poduucái isduucái oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aaná ipalidi isganllamadu daacagi sivi dai poduucái maatacagi aaná isducatai gaaagai isganñiooquiada aaná. Dai aaná maitatagai istumaasi giñtatagituagi maicllaga gantatagitoitai aapima.

²¹ Aapima ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadara poliditai sai poduucái istutuidi iscllagacara vuvaquiagi gaaagai iscllaga maatacagi aapima istumaasi gaaagai sallicamira. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi agaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracataí gooca cclalli. Amoco armarada Ajaaracaru. Ajaar arcusñirugadacataí Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi ooñigada. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi roquimudadacataí agai. Damos acusñirugada maitaroquimudadacataí cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vllasi gomaasi gnaagidi aaná vai poduucái vaamioma cllaga maata calcagi aapima vllasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi Siñaiiara aidasi maa agai gasallicamiga, dai maata calca aapima llara vllasi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi ccllagaducami agai vllatara. Ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscllagacara vuvaquiagi llagiditai Moseesacaru sallicamigada atlaaanadami soimaasi taatatuldi dai asta cooda soora maicllaga llagiadagi sallicami. Poduucái isduucái Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Ajaaracaru ismaicllaga llagiadagi. Ajudidíu aragai ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscllagacara vuvaquiagi llagiditai Moseesacaru sallicamigada. Agai arIsireliara oidacami dai Jerusaleenara oidaga ajudidíu tlaaanadamigada. ²⁶ Damos aatama vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argartlaaanadamiga. Dai agai oidaga tavaagiara siaaco vllascatai cagajiaadara vii Moseesacaru sallicamigada, dai mllaca iimimu aatama tsai oidacamu tomastuigaco Diuusi llamadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi potatadai Sara aidasi Avraañicaru llamadu daacataí gacusñiruga:

Baigi gllliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigalliaracada tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sia gacusñiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru llamadu Saracaru sai maarata agaitadai cascada mara agai dai Isaa tlatai. Aatama vaavoitudai Suusi Cristo poduucái isduucái Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajiudadá garducami. ²⁹ Ajaar marada Ismael tllagiducataí. Ismael soi duucái naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibadá guvucadadacada. Poduucái llara ajudidíu ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscllagacara vuvaquiagi llagiditai Moseesacaru sallicamigada soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscllagacara vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Sara potatadai Avraañi: “Ootosañi

gocusñiiru vai imana tabiaadara amadu gamara. Marada maitistutuidi istaanadagi gavasitudaga amadu giñmara”, astatadai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa isaggiadagi Moseesacaru samicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai cagacara garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo cagacara garvuvaitu tsai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Alias gaaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu agiadagi vasi Moseesacaru samicamigada. Aia sijaiga iscaga agiadagi Moseesacaru samicamigada.

² Cagavar gantagito caaca istumaasi ganoojidi aana. Aana arPaavora daida ganaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iiquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigada istutuidi iscagacara vuvauquiagi aida gia Suusi Cristo maitansoicai. ³ Apamu ganaagidi aana sai soora iiquitiagi gantuucuga agai gia viaa isaggiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada. ⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosagiditai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibada garsoicai isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi ganoigaldiña garsoimaascamiga dai cagacara gannidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaviaa aatama isiquitiagi gantuucuga isduucai aagai Moseesacaru samicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaaagai tsavaavoitudada Suusi Cristo dai ganoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapima caga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camiaagidi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapima vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapima camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga mamaatatuldiadami yaatavogami vascara istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Aana caga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoia agai mai aagiada aapima istumaasi gannamaatatuldi aana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora soora gannvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai oodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucai cagacara vuvauquiagi aida gia ajudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Damos aana aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacara vuvauquiagi cascada soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² Aana ipalidi sai iimana bodara ayaatavogami ismaacada gannvupuiirumadai.

¹³ Diuusi cagacara gannvuvaitu masai camaviaacana isaggiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Damos maitaagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapima agi ipaliadagi. Baiyoma gaaagai masigansoicadagi aipacoga ganoigadaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucai isduucai ganoigadai aapima agi”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacada samicada oigada aa oodami agai gia ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigadara. ¹⁵ Damos isaapima ganniooquiada aipacoga dai gannadadagi poduucai camiacagacara gannaijadan tada aapima aipacoga.

¹⁶ Damos aana anganaagidi masai ivuaadana vasi istumaasi Diuusi Ibada ipalidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapima agi ipaliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada lidi istumaasi maioojoidi Diuusi Ibada. Agi potuutuiga oodami cascada. Dai poduucai maitivueeyi

istumaasi maata sai gaaagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada camaiviaa isaggiadagi aljudidú samicamigada.

¹⁹ Caga gamaata siascada oodami ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai amoco cadadaraga. Dai aipacoga gancocodaina dai gncadaina. Dai agacoitaraga. Dai oomaliga. Daida ivueeyi moscaasi istumaasi lagi agai ipalidi. Dai anvupui bacocoina. ²¹ Dai coimudada tuutuiga. Dai gncodaina aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aana casi gnaagidi dai pamu gnaagidi sai soora ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai maca siaaco Diuusi gataana.

²² Damos siascada amo vaavoitudadami lagiadagi Diuusi Ibada aida gia Diuusi Ibada soicai agai sai oigadaina aa oodami, dai soicai sai baigalidina dai soicai sai gibastacan tadacana, dai soicai sai maivui ñiocaina Diuusi siascada soimaasi taatamadagi, dai soicai sai caa tuigacana, dai soicai sai soicaina aa oodami, dai soicai sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicai sai maioomaliacana, dai soicai sai maibaamucuiña tomali maigogoosi gducamicana. Vasi gomaasi maitarsoimaascami cascada maidaidi Moseesacaru samicamigada gomaasi. ²⁴ Dai agai ismaacada cavaavitudai Suusi Cristo cagajiaadara viaa vasi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi cascada camaigogoosi gducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacada lagi agai ipalidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibada garmaa ibadagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascada aliasi gaaagai isivuaadagi aatama vasi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada.

²⁶ Dai aatama maitaagai isgarducada garaliadagi poduucai anvupuidara vaatcana oodami. Dai maitaagai iscoimudada tuutiacagi.

6

¹ Isamo vaavoitudadami todian duucai soimaasi iduñiagi, aapima ismaacada caga lagiidi Diuusi Ibada gaaagai masaagidiagi sai daana Diuusi sai oigaldiana dai gaaagai masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga lagiidina Diuusi Ibada. Damos maitaagai masbagadagi. Gaaagai mastatagitodagi isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduñitldiagi aapima apra. ² Poduucaviar gansocada aapima aipacoga siascada soimaasi taatamada aapima dai poduucavi ivuaadamu aapima istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatatuldaragadara.

³ Ismaadutai gducada galiadagi agai gia lagi anvuiirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. ⁴ Vascatai gaaagai istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agai poduucavi baigalidina. Maitavar gantagitu najada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapima masai vaamioma caga ivueeyi isagai. ⁵ Vascatai viaa isajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai soora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi lagi agai arduñida.

⁶ Soora armamaatardami agai viaa issoicadagi istucada istuutiadagi soora maatatuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavar anvupuiirumadada aapima poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali maadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Soora ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agai gia maitistutuidi iscagacara oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos soora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada agai gia iimi agai tvaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. ⁹ Cascada maitaagai isoojoadagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibada. Poduucavi Diuusi amo imidagai garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cadgaducami tvaagiar isapiavuaadagi istumaasi ipalidi

Diuusi. ¹⁰ Cascada siascada istutiada aatama gaaagai tasoicadagi soora tagitu amo istumaasi sooma caga gaaagai tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aana lagi ganoojidi cascada gardu idi ojai. ¹² Amamaatutuldiadami yaatavogami lagi dai gaaagidi masai viaa isiiquitiagi gantuucuga dai poduucai cagacara vuvacai. Lagi poduucai ivueeyi sai cagacara naidiña judidíu dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai lagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacaiña oodami. ¹³ Tomali lagi ismaacada iquitai gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Damos amamaatutuldiadami yaatavogami ipalidi isaapima iquitiagi gantuucuga vai poduucai garducada ganliada lagi ivuaadatai aapima istumaasi lagi gantaani. ¹⁴ Aana gducada giñlidi muucuai gartaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacara vuvacaiña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aana camaioojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi lagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitiquicagi tuucugada ischo ara. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagai utudui. ¹⁶ Aana ipalidi sai Diuusi iibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aana ipalidi ara sai Diuusi soigalidiña agaicada.

¹⁷ Sivi baitqui camaitaagai masvui ñioocadagi istumaasi aana ganmamaatutuli. Aana gaaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami cascada oodami soimaasi giñtaatamituldiña dai quiaa maasi siaaco saasarai lagi giñtuucuga.

¹⁸ Giñaaduñi, aana ipalidi sai gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara ganñaidiña. Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Efeesiʌrʌ oidacami

¹ Aanʌ ʌrPaavora dai gʌnoojidi aanʌ aapimʌ Efeesiʌrʌ oidacami ismaacʌdʌ vaavoitudai Suusi Cristo. Aapimʌ ʌrDiuusi ʌcovai vuvaidadʌ. Aanʌ ʌrootosadʌ Suusi Cristo. Diuusi ipʌli cascʌdʌ. ² Aanʌ ipʌlidi isDiuusi gʌrooga ʌʌmadu Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cʌcʌʌgaducami aatʌmʌ gʌrvʌʌtarʌ. Ootoi ʌgai Suusi Cristo sai ʌgai gʌrʌʌmadu daacana dai sai ʌgai gʌroigʌldiña gʌrsoimaascamiga dai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidiña dai gʌrmaacana gʌguvucadaga vai poduucai ʌgai bai gʌrvueeyi tʌsai iimana tʌvaagiamu. Vʌʌsi gomaasicʌdʌ aanʌ ipʌlidi isvʌʌsi vaavoitudadami aliʌsi baigʌnʌliadagi Diuusicʌdʌ dai cʌʌga ñioocadagi Diuusi vui. ʌgai ʌroogadʌ Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga. ⁴ Diuusi ʌcovai gʌrvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abi-aadʌrʌ. Daidʌ gʌrnʌidi ducami siCristo gʌrʌʌmadu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba tʌsai aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ vuvacana dai vuidʌrʌ guuquivana Diuusi maigʌpiʌr vʌʌtʌcatʌi gʌroigʌldacai Suusi Cristo gʌrsoimaascamiga. Dai poduucai casi ʌrducamicana istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Aliʌsi gʌroigʌdai Diuusi cascʌdʌ ʌʌqui abiaadʌrʌ ipʌli tʌsaidʌ ʌrmaamaradʌcana aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipʌli cascʌdʌ. ⁶ Dai cascʌdʌ aliʌ siaa duutudai aatʌmʌ Diuusi dai cʌʌga ñioocai ʌgai vui. Cʌʌ maata aatʌmʌ isDiuusi sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌiditʌi ʌgai siʌʌscadʌ ʌma duucai gʌrtʌʌgitua aatʌmʌ dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi maradʌ Suusi Cristo. Diuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai ʌgai. ⁷ Dai Diuusi sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌiditʌi cascʌdʌ ootoi gʌmara sai ʌgai muucuna curusiaba sai poduucai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidiana dai gʌroigʌldana gʌrsoimaascamiga. ⁸ Diuusi sʌʌlicʌdʌ gʌroigʌdai cascʌdʌ gʌrsoicʌi iscʌʌga maata caʌcagi aatʌmʌ vʌʌsi ñiooquidʌ dai cʌʌga maatacagi isducatai gʌaagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi gʌrmaatʌtuli istumaasi iduñia ʌlidi ʌgai istumaasi maimaatʌcatadai oodami ʌʌquioma. ¹⁰ Vʌʌsi povʌduuñimu isducatai ʌgai ipʌlidi. Cascʌdʌ ootoi Diuusi gʌmara oidi daama sai ʌgai ʌrCristocana daidʌ ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadamiana. Dai siʌʌscadʌ ʌpʌduñiagi vʌʌsi istumaasi Diuusi ipʌlidi siʌpʌduñiagi amaasi Cristo gataʌaanʌdamu tʌvaagiʌrʌ dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Aatʌmʌ vaavoitudai Suusi Cristo dai ʌʌquioma Diuusi ʌcovai gʌrvuvaitu daidʌ ʌroida ʌgai istumaasi oidi ʌgai ʌvaavoitudadami. Vʌʌsi gomaasi ʌpʌduñia ʌgai poduucai isduucai ipʌlidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi ʌgai poʌlidi iscʌʌgadu. Poduucai idui Diuusi vaidʌ aatʌmʌ ʌjudidíu ismaacʌdʌ ʌpʌga vaavoitu Cristo cʌʌgacʌrʌ oidacana vai poduucai cʌʌga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimʌ vʌʌsi ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu caʌ ʌñiooqui ismaacʌdʌ ʌrvaavoi daidʌ ʌrcʌʌgaducami sai Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaidi tomasioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimʌ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gʌibʌdaga sai gʌnʌʌmadu daacana poduucai isduucai aagai ʌgai. Dai poduucai cʌʌga gʌmaatʌ isaatʌmʌ ʌrmaamaradʌ Diuusi. ¹⁴ Poduucai cʌʌ maata aatʌmʌ ʌʌmadu aapimʌ isDiuusi gʌrmaaqʌi ʌgai vʌʌscatai vʌʌsi istumaasi ʌgai. Vai vʌʌsi gomaasicʌdʌ siaa duutuadagi dai cʌʌga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ʌgai aliʌ cʌʌ tuiga cascʌdʌ.

¹⁵ Aanʌ cajioma sai cʌʌga vaavoitudai aapimʌ Suusi Cristo dai sʌʌlicʌdʌ oigʌdai aapimʌ aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascʌdʌ aliʌ baigiñʌlidi aanʌ Diuusi vui aapimʌcʌdʌ gʌntʌʌgitoitʌi siuu duucu daanʌdagi aanʌ Diuusi sai gʌnsoicʌiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada

aan¹ Diuusi Suusi Cristo gart²aan³damiga oogad⁴. Agai agai dai ali⁵si gla⁶agai isv⁷asi oodami siaa duutuadagi. Dai daan⁸ai aan⁹ Diuusi sai agai gan¹⁰soiñana isc¹¹aga maat¹² ca¹³ca aapim¹⁴ Diuusi ñiooquid¹⁵ daid¹⁶ vaamioma maat¹⁷cagi istumaasi Diuusi ip¹⁸lidi ismaat¹⁹ca aapim²⁰. Vai poduuc²¹ai maat²²cagi aapim²³ v²⁴asi istumaasi Diuusi maat²⁵at²⁶tuldia alidi sioora²⁷ vaavoitudai Suusi Cristo ismaac²⁸ad²⁹ Diuusi acov³⁰ai vuvaitu. Dai ismaat³¹cagi aapim³² ap³³ si³⁴ ca³⁵ca³⁶gaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi ali³⁷ viaa guvucadagai dai is³⁸agai gar³⁹soic⁴⁰ai aat⁴¹am⁴² vaavoitudadami g⁴³aguvucadagac⁴⁴ad⁴⁵. Dai g⁴⁶aguvucadagac⁴⁷ad⁴⁸ ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidad⁴⁹ saagidiaiñ⁵⁰ara⁵¹ dai gla⁵²baana sa⁵³alisa pad⁵⁴ara⁵⁵ dai t⁵⁶avaagi⁵⁷ara⁵⁸. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gata⁵⁹aan⁶⁰aiña sitomas tuma sa⁶¹licami viaacami v⁶²asi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² V⁶³ascatai gla⁶⁴agai is⁶⁵agiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sa⁶⁶licami said⁶⁷ ar⁶⁸bait⁶⁹ac⁷⁰aa⁷¹camigad⁷²cana v⁷³asi vaavoitudadami. ²³ Daid⁷⁴ v⁷⁵asi vaavoitudadami am⁷⁶adu Cristo ar⁷⁷amo adunum⁷⁸ g⁷⁹anducami. Dai Cristo am⁸⁰adu daacana v⁸¹asi vaavoitudadami poduuc⁸²ai istutuidi vaavoitudadami isc⁸³agac⁸⁴ara⁸⁵ oidacagi.

2

¹ A¹quioma Diuusi mait²an³am⁴adu daacatadai ali⁵ soimaasi ivuaadana aapim⁶ casc⁷ad⁸. Damos sivi Diuusi casi gan⁹maa ib¹⁰adagai utudui masai ca¹¹gac¹²ara¹³ oidacana aapim¹⁴ poduuc¹⁵ai isduuc¹⁶ai agai ip¹⁷alidi. ² A¹⁸quioma ap¹⁹an duuc²⁰ai oidacatadai aapim²¹ aa oodami, daid²² ivuaadana istumaasi a²³diaavora ip²⁴alidiña. A²⁵diaavora agai dai gata²⁶aan²⁷ai oidigi daama, dai soimaasi iduiñ²⁸tuldi ismaac²⁹ad³⁰ mai³¹agiadagi Diuusi. ³ V³²ascatai aat³³am³⁴ poduuc³⁵ai oidacatadai a³⁶quioma ivuaadana istumaasi ip³⁷alidiña dai istumaasi oojoidiña aat³⁸am³⁹ dai istumaasi tat⁴⁰agitoiña aat⁴¹am⁴². Casc⁴³ad⁴⁴ gla⁴⁵agaitadai isDiuusi soimaasi garta⁴⁶at⁴⁷tuldiagi ap⁴⁸an duuc⁴⁹ai aa ismaac⁵⁰ad⁵¹ maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi ali⁵²asi gar⁵³oig⁵⁴adai dai soig⁵⁵ali aat⁵⁶am⁵⁷c⁵⁸ad⁵⁹. ⁵ Casc⁶⁰ad⁶¹ aid⁶²asi Diuusi maig⁶³ar⁶⁴am⁶⁵adu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aat⁶⁶am⁶⁷, amaasi Diuusi gar⁶⁸maa ib⁶⁹adaga utudui vaavoitudacai aat⁷⁰am⁷¹ Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidad⁷² saagidiaiñ⁷³ara⁷⁴ sai ap⁷⁵amu oidacana dai Diuusi gar⁷⁶maa ib⁷⁷adaga utudui Suusi Cristo diviacai sai gar⁷⁸am⁷⁹adu daacana. Diuusi soig⁸⁰ali aapim⁸¹c⁸²ad⁸³ casc⁸⁴ad⁸⁵ ca⁸⁶gac⁸⁷ara⁸⁸ g⁸⁹amvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai gla⁹⁰baana dai sa⁹¹alisa pad⁹²ara⁹³ t⁹⁴avaagi⁹⁵ara⁹⁶. Dai a⁹⁷quioma Diuusi maig⁹⁸ar⁹⁹am¹⁰⁰adu daacatadai damos sivi gar¹⁰¹maa ib¹⁰²adagai utudui dai gar¹⁰³maa sa¹⁰⁴licami tasai abaana daraajana t¹⁰⁵avaagi¹⁰⁶ara¹⁰⁷ si¹⁰⁸ascad¹⁰⁹ coiyagi Suusi Cristo gar¹¹⁰am¹¹¹adu daaca casc¹¹²ad¹¹³. ⁷ Dai poduuc¹¹⁴ai Diuusi gat¹¹⁵at¹¹⁶gidi v¹¹⁷ascara¹¹⁸ isali¹¹⁹ ca¹²⁰ tuiga agai gar¹²¹vui dai issa¹²²licad¹²³ ca¹²⁴gac¹²⁵ara¹²⁶ gar¹²⁷n¹²⁸idi vaavoitudacai aat¹²⁹am¹³⁰ Suusi Cristo. ⁸ Diuusi ca¹³¹gac¹³²ara¹³³ vuvaidi oodami maisiu ca¹³⁴ga oidacatai agai. Baiyoma Diuusi ca¹³⁵gac¹³⁶ara¹³⁷ n¹³⁸idi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi mai¹³⁹agi ivueeyi oodami Diuusi agai daid¹⁴⁰ ivueeyi. ⁹ Casc¹⁴¹ad¹⁴² mait¹⁴³aa¹⁴⁴gai isg¹⁴⁵ar¹⁴⁶duc¹⁴⁷ad¹⁴⁸ gan¹⁴⁹liadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi agai daid¹⁵⁰ gar¹⁵¹maa ib¹⁵²adagai utudui ismaac¹⁵³ad¹⁵⁴ vaavoitudai Suusi Cristo sai ca¹⁵⁵gac¹⁵⁶ara¹⁵⁷ oidacana. Poduuc¹⁵⁸ai isduuc¹⁵⁹ai Diuusi ip¹⁶⁰ali a¹⁶¹quioma abiaad¹⁶²ara¹⁶³.

¹¹ Aapim¹ mait²ar³judidíu, g⁴and⁵ad⁶ mait⁷ar⁸judidíu casc⁹ad¹⁰. Ajudidíu iquit¹¹ac¹²ai gan¹³maamara ca¹⁴ca¹⁵li tuucugad¹⁶ casc¹⁷ad¹⁸ iquit¹⁹quic²⁰ad²¹ g²²naagaiña agai aipacoga. Dai aapim²³ ismaac²⁴ad²⁵ maiiquit²⁶quic²⁷ad²⁸ g²⁹naagaiña agai. ¹² Gant³⁰agitovurai aapim³¹ isa³²quioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapim³³ mait³⁴raaduñicatadai a³⁵judidíu dai maimaat³⁶catadai aapim³⁷ istumaasi aagidi Diuusi said³⁸ iduñi agaitadai agai v³⁹atar⁴⁰. Aapim⁴¹ maiñ⁴²an⁴³racatadai isiimiagi Diuusi am⁴⁴adu si⁴⁵ascad⁴⁶ coiyagi tomali Diuusi mait⁴⁷an⁴⁸am⁴⁹adu daacatadai. ¹³ A⁵⁰quioma maivaavoitudaiña aapim⁵¹ Diuusi tomali maidaan⁵²aiña aapim⁵³ agai sai gan⁵⁴soic⁵⁵aiña damos sivi vaavoitudai aapim⁵⁶ Diuusi dai daan⁵⁷ai sai gan⁵⁸soic⁵⁹ai vai agai gan⁶⁰soic⁶¹ai vaavoitudaitai aapim⁶² Suusi Cristo. Agai

muu curusiaba dai aasi aarada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. ¹⁴ Judidíu viaacata dai gansalicamiga sai aagi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada judidíu dai ismaacada maitarjudidíu aiquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma aamo adunuma ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamaga salicamigada judidíu cascada casi istutuidi judidíu amadu ismaacada maitarjudidíu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo garlamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscalgacara vuvaiquai vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui judidíu amada ismaacada maitarjudidíu sai camai vuvai vuvai cana Diuusi dai sai camaitancocodaiña agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi calagaducami silasi aapima ismaacada maivaavoitudaiña Diuusi aasi judidíu ismaacada cavaavoitudaiña Diuusi masai camai vuvai vuvai cana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi Ibada garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi judidíu amadu maitarjudidíu isdaanadagi Diuusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapima camaitarsibadara oidacami ganducami baiyoma aapima amadu vuvai vaavoitudadami aamo adunuma ganducami. Vascatai arDiuusi maamarada cascada. ²⁰ Diuusi ñiooquituldiadamigada dai Cristo dai oojotosada Cristo aagai Diuusi ñiooquida poduucai mai aapima. Dai vascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo ar baitacacacamicigada. ²¹⁻²² Dai vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aamo silagama ganducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibada diviagi dai garlamadu daacagi. Dai Diuusi covai garvuvaitu dai Diuusi Ibada garlamadu daja dai garsoicai isvaamioma calga oidacagi dai vaamioma maata calcagi Diuusi ñiooquida.

3

¹ Vuvai gomaasicada aana Paavora gandaani masai calgacara oidacana. Aana ganaagidiña aapima ismaacada maitarjudidíu isSuusi Cristo ar calgacara vuvaiadami cascada maisapi aana. ² Aapima camaata lien isDiuusi giñaagidi sai ganaagidana aana sai Diuusi calgacara vuvai ismaacada maitarjudidíu. Gomaasi aamo salicami ismaacada Diuusi giñmaa. Diuusi calgacara gannai aapima cascada. ³ Aana ganoojidi chilqui ñiooquicada daida ganaagidi isducatai Diuusi giñaagidi amo istumaasi istumaasi aiquioma aagi Diuusi maatacatadai. ⁴ Silascada naida aapima idi ojai maatamu aapima iscamaata aana istumaasi aiquioma aagi Diuusi maatacatadai sai Cristo iduñia agai amo istumaasi. ⁵ Aiquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali amaadutai damos sivi Diuusi Ibada aagidi oojotosada Suusi Cristo ismaacadara Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada Diuusi covai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacada maitarjudidíu viaaca agai apan duucai judidíu istumaasi Diuusi maaqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Judidíu dai ismaacada maitarjudidíu amo adunuma ganducami dai vuvai istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduñi agai vaavoitudacai agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidíu vuvai ara ara. ⁷ Diuusi giñmaa salicami ansaida ganaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo ar calgacara vuvaiadami. Aana maical tuigacana damos vascara Diuusi calgacara giñnadi daida giñmaa aguvucadaga sai ganaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana polidi issioma maiñamaga aana isvuvai vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa salicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo calgacara vuvai oodami daida ivueyi mui naana maasi vaavoitudadami vuvai ara. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vuvai istumaasi ivueyi Cristo vaavoitudadami vuvai ara. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vuvai oodami istumaasi Diuusi iduñia alidi aiquioma abiaadara istumaasi tomali amaadutai maimaatacatadai.

Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai. ¹⁰ Poduucai λpΛdui vai nΛijadagi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ tΛaanΛi tΛvaagiΛrΛ istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vΛΛtarΛ sai poduucai maatΛna Diuusi tΛtΛaañicarudΛ siΛΛ saituduga Diuusi. ¹¹ VΛΛsi gomaasi λpΛdui poduucai isduucai λgai tΛtΛgitoiña tomastuigaco daidΛ idui λgai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatΛmΛ Suusi Cristo cascΛdΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña vaavoitudaitai isλgai garcaΛ. ¹³ CascΛdΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maivuaam λnΛlidiña soimaa taatacatai aanΛ. AanΛ aagidi Diuusi ñiooquidΛ aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu cascΛdΛ soimaa taataca aanΛ. Dai aapimΛ glaagai istΛtΛgitodagi siΛΛsi gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi soimaa taatacatai aanΛ aapimΛcΛdΛ.

¹⁴ CascΛdΛ siaa duutudai aanΛ oogadΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. ¹⁵ Diuusi idui vΛΛscatai. Idui λgai oodami oidigi daama daidΛ idui λgai gatΛtΛaañicaru tΛvaagiΛrΛ. VΛΛsi λrΛmo oodami garducami aatΛmΛ cascΛdΛ gΛrooga aagaiña aatΛmΛ. ¹⁶ Diuusi sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai λgai gΛnmaacana guvucadagai gΛniibΛdagΛrΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga tutiacana aapimΛ, Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascΛdΛ. ¹⁷ Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Cristo gΛnΛΛmadu daacana vaavoitudaitai aapimΛ λgai vai poduucai vaamioma cΛΛga oigΛada aapimΛ aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanΛi aanΛ Diuusi mΛsai aapimΛ ΛΛmadu vΛΛsi vaavoitudadami maatΛna siΛΛsi gΛroigΛdai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatΛmΛ ismaatiagi vΛΛsi siΛΛsi gΛroigΛdai λgai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai λgai gΛnΛΛmadu daacana dai sai aapimΛ oidacana isducatai Diuusi ipΛlidi.

²⁰ SΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diuusi dai λgai gΛrΛΛmadu daja. DaidΛ garsoicΛi isivuaada aatΛmΛ istumaasi λgai ipΛlidi. Dai λgai cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi istumaasi aagiada aatΛmΛ dai istumaasi tΛtΛgitodagi aatΛmΛ dai asta vaamioma istutuidi λgai isivuaadagi. ²¹ AanΛ ipΛlidi sai vΛΛsi oodami cΛΛga maatΛ iscΛΛ tuiga Diuusi nΛiditai istumaasi ivueeyi λgai vaavoitudadami vΛΛtarΛ dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ CascΛdΛ gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ tomasi maisapi aanΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. Dai gΛndaanΛi aanΛ mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana isducatai glaagai isoidacagi Diuusi λco vuvaidadΛ. AapimΛ λrDiuusi λco vuvaidadΛ cascΛdΛ. ² Maitavar gΛgarducΛdΛ gΛnΛliada dai cΛΛgavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnΛijada istumaasi gΛnvuidadagi aa dai gΛnoigΛadavurai aipacoga. ³ Amo tΛgitoidagai avΛr viaaca cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛiditai aipacoga, Diuusi IbΛadΛ gΛnsoicΛi cascΛdΛ. ⁴ Dai vΛΛsi vaavoitudadami λrΛmo adunumΛ ducami dai vΛΛscatai viaa λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Dai Diuusi λco vuvaitu vΛΛsi vaavoitudadami dai maatΛ aatΛmΛ isΛmo imidagai iimia ragai Diuusi ΛΛmadu dai tomastuigaco ΛΛmadu daraaja ragai. ⁵ MosaliΛ Λmaduga gartΛaanΛdamiga, vΛΛscatai aatΛmΛ vaavoitudadami Λmadugan duucai vaavoitudai, dai mosΛmadugan duucai garvapaconai aatΛmΛ, ⁶ mosΛmaduga Diuusi gΛrooga dai λgai λrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛΛscatai dai gΛrΛΛmadu daja dai gΛrnΛiditai ismaacΛdΛ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai.

⁷ Cristo gΛrmaacai guvucadagai vΛΛscatai ΛΛmadutai saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi poduucai isduucai λgai ipΛlidi. ⁸ CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: TΛsadΛcai Cristo tΛvaagiamu gΛmaatΛ isvaamioma istui λgai isΛDiaavora. CascΛdΛ ΛDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibΛadΛ. Dai gotorΛ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

9-10 Capocaititai Diuusi ñiooquidar isSuusi Cristo tsai tavaagiamu poduucai caga gamaata isapaga tavai tavaagiañdar dai divia tami oidigi daama. Tsai Cristo siaaco vaamioma tucavaga tavaagiar, dai sivi tomasiacoga daja agai. 11 Dai Cristo maa guvucadagai vascatai amadutai vaavoitudadami saida ivuaadana amo istumaasi. Amoco maa agai guvucadagai saida roojotosadana, dai aa saida rDiuusi ñiooquituldiadamigadana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacada maiquiaa ca isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami, dai aa saida rvaavoitudadami talaanadamigadana, dai aa saida rvaavoitudadami maatatuldiadamigadana. 12 Poduucai bai dui Suusi Cristo agai saida ivuaadana Diuusi aa duiñada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma caga oidacana dai vaamioma caga vaavoitudana Diuusi ñiooquida. 13 Vai poduucai vascatai aatama amaduga masi vaavoitudaña dai amaduga masi maatana aatama maatatuldiaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatama vaavoitudadami baiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siasca caga oidaca aatama isducatai oidacata dai Suusi Cristo. 14 Dai poduucai camaiapan ducamicamu aatama aali ismaacada tomasioora vupuiurumadai aagiditai ama maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuducami isgarvupuiurumadagai gamamaatatuldiaragacada ismaacada maitarvaavoi. 15 Baiyoma aatama aagadagi mosagi istumaasi rvaavoi poduucai gaagai isbaiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi garoigadaitai aatama aipacoga. Aatama amo adunuma garducami dai Suusi Cristo argartalaanadamiga. 16 Dai agai garsoicai gaguvucadagacada iscagacara gannijadagi aatama aipacoga daida iscaga ivuaada aatama istumaasi agai ipalidi dai poduucai vaamioma caga oidacamu aatama garoigadaitai aipacoga.

17 Aana ganaagidi istumaasi giñaagidi Suusi Cristo. Agai pocaiti masai camaioidacana aapima isducatai oidaca agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Agai tatagitoidada maisoicai iscagacara oidacagi. 18 Agai alia soimaasi ivueeyi cascada maitistutuidi iscaga tatagitodagi. Dai agai gajiaadara viaa Diuusi maitipaliditai istagitodagi Diuusi cascada camaitistutuidi agai istagitodagi Diuusi cascada maiviaa agai ibadagai utudui ismaacada gamaacai Diuusi. 19 Dai camaisiaa arai isgoogosi ganducamicagi baiyoma baiganalidiña pomaasi ivuaadatai. 20-21 Aidasi cajioma aapima isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai mai aapima isducatai oidacata dai agai dai isducatai gamamaatatuldiña agai poduucai mai aapima istumaasi rvaavoi. Poduucai mai aapima sai maitaagai isapan duucai oidacagi maivaavoitudadami. 22 Casiavar maioidaca isducatai oidacata dai aapima maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Aaquioma adiaavora gnvupuiurumadaiña cascada aapima polidiña sai vaamioma sioma oidacana soimaasi ivuaadatai. 23 Baiyoma gandagitovurai vai Diuusi ama duucai gantatagitoituldiña vai camaitatagitoda aapima isducatai tatagitoiña aaquioma baiyoma tatagitoda aapima isducatai Diuusi ipalidi. 24 Dai viaacamu aapima ibadaga utudai ismaacada gamaacai Diuusi vai poduucai cagacara gannijadamu aapima aipacoga poduucai isduucai Diuusi cagacara gannidi dai agiadamu aapima Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

25 Cascada casivar maiyaatavoaca, aatama amo adunuma garducami cascada.

26 Isbaamuagi amaadutai aapima maitavar soimaasi ivuaada dai maitaagai isamo tasai baamuca agai 27 poduucai istutuidi adiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi cascada.

28 Ismaacada asivucata dai camaitaagai isasivucacagi baiyoma gaagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

29 Maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavar caga ñioocada vai poduucai sioora gancaacagi cagacara oidacana dai baiganalidiña. 30 Dai poduucai maisoiliatudai aapima Diuusi Ibadada. Ducami isdaasamudai Diuusi Ibadada gatapacaru vai poduucai

gamaata isamo imidagai iimi agai aapima tavaagiamu dai tomastuigaco Diuusi amadu daraajamu.

³¹ Maitavar oomaliaca, maitavar bacocoda, maitavar gancocoda, maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada, maitavar vui ñioocada aa, dai gajiaadara viaa vasi soimaascami.

³² Baiyomavar caa tuutiaca dai cagacara gannajada aipacoga dai ganoigaldavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi ganoigali aapima vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo.

5

¹ Aapima arDiuusi garooga maamarada dai agai samicada ganoigada. Cascada avar anpan duucai ivuaada aapima agai. ² Ganoigadavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo garoigadai cascada gmuatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaoigaldiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Cristocada poduucai iduucai agai. Ajudidu coodaiña cañiru maamarada amo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oigaldiana soimaascamigada. Istumaasi idui Cristo anpan ducami isducatai ivuaadana ajudidu.

³ Aapima casi arDiuusi maamarada cascada maitaagai masgoogosi ganducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitaagai mascoimudada tuutiacagi. ⁴ Dai maitaagai isaagadagi gosoimaascami dai maitaagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi maitarcagagai isaagadagi. Baiyoma gaagai isbaigaraliadagi Diuusicada. ⁵ Caa maata aapima sai ismaacada googosi ganducami maiimia agai siaaco gataanai Cristo amadu Diuusi. Dai ismaacada coimudada tuutuiga, aga anpan duucami ismaacada siaa duutudai amomono, agai maiimia agai siaaco gataanai Cristo amadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi samicada soimaa taatuldiamu ismaacada pomaasi ivueeyi. Agai maiagidi Diuusi cascada. Diuusi maitavar gandadagitoda isganvupuiirumadadagi aa ganaagiditai sai maitarvaavoi istumaasi ganaagidi ana. ⁷ Maitavar urapacada siora pocaitadagi.

⁸ Anquioma aapima maimaatacataidai Diuusi ñiooquida dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapima Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquida cascada gaagai macagacara oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaacada maata dai agidi Diuusi ñiooquida agai gia caa tuutuiga dai cagacara naidi aa oodami dai agai vaavoitudai sai vasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara arvaavoi dai agidi. ¹⁰ Ganajagadavurai ismaatiagi vasi istumaasi baijadi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi maitarsoini dai aapima maitaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapima agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Alias arsiaa araragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai astocai. ¹³ Dai silascada aagiadagi aapima asoimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai silascada najadagi agai vaavoitudadami iscagacara oidaga, aidia maatumu agai issamicada soimaasi ivueeyi dai caga istutuidi isama duucai gantatagituagi. ¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: Ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida dai ismaacada soimaasi ivueeyi,

agiditai avar caaca Diuusi ñiooquida dai vaavoituda siCristo cagacara ganvuvaidamu.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁵ Cascada cagacara avar oidaca. Maitavar anpan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida baiyomavar oidaca anpan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai cagacara oidaca samicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibada vai agai gansoifiana iscaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Silascada gndaiviada aapima aipacoga gaagai isganadagi Diuusi nidad samicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vascara avar

baigʌnʌliada Diuusi gaʀoogacʌda vʌasi istumaasicʌda. Daidavar taɡituda isDiuusi gaʀooga gaʀcaʌca vaavoitudaitai aatʌma Suusi Cristo.

²¹ Gʌnsoicʌdavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacʌda gʌnmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cʌʌgavʌr gʌntaɡito caʌca isducatai gʌnmamaatʌtuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapimʌ siaa duutudai Cristo cascʌda.

²² Ooqui gʌaagai isʌʌgiadagi gʌncuucuna poduucai isduucai ʌɡidi ʌgai gaʀtaʌaanʌdamiga Suusi Cristo. ²³ ʌcʌʌli ʌgai dai tʌaanʌi gaʀooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo tʌaanʌi vʌasi vaavoitudadami. Suusi Cristo cʌʌgacʌra vuvaitu ʌvaavoitudadami daidʌ ʌvaavoitudadami aaduñda gʌnducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai ʌvaavoitudadami ʌɡidi Suusi Cristo ooqui gʌaagai isʌʌgiadagi gʌncuucuna vʌasi istumaasi tʌaanʌdagi cuucunada.

²⁵ ʌcʌcʌʌli gʌaagai isoigʌadagi gʌnooñiga poduucai isduucai Cristo oigʌdai ʌvaavoitudadami dai muu curusiaba sai ʌgai cʌʌgacʌra vuvacʌna ²⁶ saida ʌvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigʌli soimaascamigada vaavoitudacai ʌgai Diuusi ñiooquida sai poduucai camaigʌpiʌr vʌʌtʌcana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi ʌvaavoitudadami sai ʌmadu oidacana camaitʌrsoimaasi ducamicatai. Cristo caʌco vuvaitu ʌgai, siʌʌscada iimia vaavoitudadami tʌvaagiamu camaitiipucamu sioora gʌpiʌr vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigʌdai Suusi Cristo ʌvaavoitudadami poduucai gʌaagai isoigʌadagi cʌcʌʌli gʌnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʌnnuucada ʌgai ʌɡi. Ismaacʌda nuucada gaʀooñiga ducami isʌʌgi gʌnuucadacamudai ʌgai. ²⁹ Tiipu sioora ʌɡi gʌcʌʌdadagi baiyoma gʌnuucada siʌʌscada biuugimuca ʌgai gacuaadana dai siʌʌscada ʌvamuca ʌgai gʌuucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada ʌvaavoitudadami. ³⁰ ʌgai ʌraaduñda ducami cascʌda. Dai aatʌma ʌpa ʌvaavoitudadami cascʌda aaduñda gaʀducami Cristo. ³¹ “Cascʌda cʌcʌʌli dadagitoi gʌndʌʌda dai vʌpaʌnagi ooqui, dai vʌa goocatai ʌraʌmo oodami gʌnducamicana ʌgai”. ³² Dai poduucai isduucai ʌmo cʌʌli ʌmadu ʌmo ooqui ʌraʌmo oodami gʌnducami poduucai Cristo ʌmado ʌvaavoitudadami ʌraʌmo oodami gʌnducami. Gomaasi ʌquioma maimaatʌcatadai oodami dʌmos sivi gʌnaagidi aanʌ dai gomaasi aliʌsi gʌaagai ismaatʌcagi vʌasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapimʌ aliʌsi gʌaagai istaɡituagi iscasi gʌnaagidi aanʌ sai vʌʌscatai gʌaagai isoigʌada gʌnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʌnnuucada ʌgai ʌɡi. Daidʌ ooqui gʌaagai issiaa duutuadagi gʌncuucuna.

6

¹ Aapimʌ aali ʌʌgiadavurai gʌndʌʌda vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai ʌgai daidʌ arcʌʌgai. ²⁻³ Diuusi sʌʌlicamigadʌra pocaiti ʌmo ñiooqui: “Sioora siaa duutuadagi gʌndʌʌda ʌgai gia baigʌliadamu dai mui uumigi oidacamu ʌgai tami oidigi daama”. Idiaʌr ʌpaʌgadada sʌʌlicamigada Diuusi ismaacʌdʌcʌda Diuusi aagidi isiduunʌa agaitadai ʌmo istumaasi ʌgai vʌʌtaʀa ismaacʌda ʌʌgidi ʌñiooqui.

⁴ Dai aapimʌ ismaacʌda maamara maitavʌr bacoquitudada gʌnmaamara baiyomavʌr cʌʌga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai cʌʌgavʌr maamatʌtuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapimʌ pipiooñi ʌʌgiadavurai gʌnaamu siaa duutudaitai, dai cʌʌga soicʌda ducami isivuaada Cristo aa duiñdada. ⁶ Cʌʌgavʌr gaaata vuaada maisiu mosʌcaasi siuu duucu gʌnnaijada gʌnaamu ipʌliditai ispotʌiya ʌgai masai aliʌ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigada duucai sʌʌlicada ivuaadatai istumaasi Diuusi ipʌlidi. ⁷ Baigʌnʌliaracʌda vʌrai ivuaada gʌnaa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapimʌ Suusi Cristo aa duiñdada maisiu oodami. ⁸ Cʌʌ maata aapimʌ isvʌascatai tomasi ʌrpipiooñi tomasi ʌrgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai ʌgai vaavoitudadami cʌʌga ivuaadatai ʌgai.

⁹ Dai aapim^Λ gaaamu c^{ΛΛ}gav^{Λr} nuucadaca g^{Λn}pipiooñiga dai maisoimaasi taatamitul-diada. G^{Λnt}at^Λgitovurai sai Suusi Cristo t^{Λva}agiana daja dai ^Λgai g^{Λnt}aa^{Λn}ai v^{ΛΛ}scatai. Dai ^Λgai ^{ΛΛ}madugan duucaⁱ n^Λidi v^{ΛΛ}scatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim^Λ sai Suusi Cristo g^{Λn}maacana g^{Λg}uvucadaga. ¹¹ ^ΛDiaavora g^{Λr}vuid^{Λr}Λ caat^Λ aat^{Λm}Λ vaavoitudadami dai soimaasi g^{Λr}duiñtuldiada ^Λlidi ^Λgai. ^Λgai ali^Λ yaatavoga casc^{Λd}Λ g^{Λa}agai isg^{Λr}nuucadacagi v^{ΛΛ}si istumaasic^{Λd}Λ ismaasc^{Λd}Λ Diu-usi g^{Λr}maacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucⁱ ^Λgai maidagituagi is^ΛDiaavora soimaasi g^{Λr}duiñtuldadagi. ¹² Ismaac^{Λd}Λ g^{Λr}vuid^{Λr}Λ v^{ΛΛ}t^Λ mait^{Λr}oodami. ^Λgai ^{Λr}Diaavora ^{ΛΛ}madu t^{Λt}aañicarud^Λ. ^Λgai ali^Λ soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gata^{Λn}ai ^Λgai moomoyi dai dudunucami duucaⁱ. ^Λgai t^{Λn}ai ismaac^{Λd}Λ maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc^{Λd}Λ g^{Λa}agai isg^{Λr}nuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucⁱ mait^{Λr}maita ^ΛDiaavora siuu duucu soimaasi g^{Λr}duiñtuldadada ^Λliada ^Λgai. Dai ismaidadagituda aat^{Λm}Λ issoimaasi g^{Λr}duiñtuldadada ^ΛDiaavora v^{ΛΛ}sc^{Λr}Λ ali^Λsi g^{Λa}agai isapiag^{Λr}nuucadacagi. ¹⁴ Ali^Λsi g^{Λa}agai isg^{Λr}nuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquid^Λ. Diuusi ñiooquid^Λ s^{ΛΛ}lic^{Λd}Λ ^{Λr}vaavoi dai g^{Λr}soic^{Λi} ismai^{ΛΛ}giadagi ^ΛDiaavora. Dai ali^Λsi g^{Λa}agai isc^{ΛΛ} tuutiacagi aat^{Λm}Λ dai c^{ΛΛ}gac^{Λr}Λ oidacagi. ¹⁵ Ali^Λsi g^{Λa}agai isbai g^{Λr}duuca aat^{Λm}Λ tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^{Λd}Λ soic^{Λi} oodami sai g^{Λn}iibastacan tadacana. ¹⁶ Dai g^{Λa}agai isc^{ΛΛ}ga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucⁱ maisoimaasi g^{Λr}duiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai c^{ΛΛ}gac^{Λr}Λ g^{Λr}vuvaidacai Suusi Cristo poduucⁱ sobic^{Λi} ^Λgai Diaavora vai maisoimaasi g^{Λr}duiñtuldiña. Dai ali^Λsi g^{Λa}agai isc^{ΛΛ}ga maataca aat^{Λm}Λ Diuusi ñiooquid^Λ. Diuusi ñiooquid^Λc^{Λd}Λ vaamioma istutuidi aat^{Λm}Λ is^ΛDiaavora. ¹⁸ V^{ΛΛ}sc^{Λr}Λ g^{Λa}agai isdaan^{Λd}Λ aat^{Λm}Λ Diuusi isduucatai ip^Λlidi Diuusi Ib^{Λd}Λ. G^{Λa}agai ismaioojoda aat^{Λm}Λ isdaan^{Λd}Λdagi Diuusi sai soic^{Λi}ñña v^{ΛΛ}si vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daan^{Λd}avurai aapim^Λ Diuusi aan^Λ giñv^{ΛΛ}tar^Λ ^{ΛΛ}p^Λ vai Diuusi giñsoic^{Λd}Λdagi sai c^{ΛΛ}ga gaaagidiña aan^Λ maiduaadicuitai Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^{Λd}Λ aagai c^{ΛΛ}gac^{Λr}Λ vuvaidaragai ismaac^{Λd}Λ ^{ΛΛ}quioma maimaat^Λcatadai oodami. ²⁰ Aan^Λ ^{Λr}ootosad^Λ Suusi Cristo. ^Λgai giñootoi sai gaaagidiña aan^Λ is^Λgai ^{Λr}c^{ΛΛ}gac^{Λr}Λ vuviadami casc^{Λd}Λ maisapi aan^Λ. V^{ΛΛ}sc^{Λr}Λ daan^{Λd}avurai aapim^Λ Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aan^Λ Diuusi ñiooquid^Λ poduucⁱ isduucⁱ g^{Λa}agai isivuaada aan^Λ.

²¹⁻²² Tiiquico ^{Λr}g^{Λr}aduñi vaavoitudadami dai aan^Λ ali^Λ oig^{Λd}ai. Goovai c^{ΛΛ}ga g^{Λr}soic^{Λi} Suusi Cristo aa duiñdad^{Λr}Λ. Casc^{Λd}Λ g^{Λn}ootosda iñagai aan^Λ dai goovai g^{Λn}aagidamu isduucatai daraaja aat^{Λm}Λ dai istuma v^{ΛΛ}eyi aan^Λ ^{ΛΛ}madu aa vaavoitudadami ismaac^{Λd}Λ giñ^Λma daraaja. Dai poduucⁱ baig^{Λn}liadamu aapim^Λ.

²³ Aan^Λ ip^Λlidi sai Diuusi g^{Λr}ooga ^{ΛΛ}madu Suusi Cristo g^{Λr}t^{Λn}aan^{Λd}amiga iib^Λstudacan tadacana ^Λvaavoitudadami dai sai ^Λgai soic^{Λi}ñña ^Λvaavoitudadami isc^{ΛΛ}ga g^{Λn}oig^{Λd}Λdagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi c^{ΛΛ}gac^{Λr}Λ g^{Λn}n^Λidiña aapim^Λ ismaac^{Λd}Λ c^{ΛΛ}ga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo g^{Λr}t^{Λn}aan^{Λd}amiga.

Mos^Λcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Filipoosiʌrʌ oidacami

¹ Aana Paavora ʌʌmadu Timoteo ʌrpiiooñigada Suusi Cristo dai gʌnoojidi idi oojai vʌʌsi aapima garaaduñi Filipoosiʌrʌ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ʌʌmadu tataanadamigada dai sonʌrguucacamigada tataanadami. ² Aatʌma ipʌlidi siDiuusi garooga ʌʌmadu gʌrtʌaanadamiga Suusi Cristo cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi.

³ Aliʌ baigiñʌlidiña aana giñDiuusigacada siʌʌscada gʌntʌʌgitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima gʌnvʌʌtarʌ vʌʌscʌrʌ aliʌ baigiñʌlidiña aana. ⁵ Aidʌsi abiaadʌrʌ vaavoitu aapima aipaco garsoicʌi aatʌma Diuusi aa duiñdadʌrʌ. ⁶⁻⁸ Aana aliʌsi gʌnoigʌdai aapima dai Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi poduucʌi isduucʌi cʌʌgacʌrʌ giñʌidi aana ʌʌrʌ dai Diuusi gʌnsoicʌi aapima poduucʌi isduucʌi giñsoicʌi aana ʌʌrʌ tʌsai maivuʌi ñioocaiña aatʌma ʌgai siʌʌscada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada aliʌ soimaa taataca aana ʌʌmadu aapima ʌʌrʌ. Diuusi garsoicʌi ʌʌrʌ tʌtai maiduduaadicuda aatʌma siʌʌscada vaan guuquivagi dudunucamiʌrʌ gaaagiditai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Diuusi ʌrnʌijadami isaliʌsi gʌnoigʌdai aana aapima vʌʌscatai. Suusi Cristo aana giñʌʌmadu daja cascada gʌnoigʌdai aana poduucʌi isduucʌi gʌnoigʌdai. Vʌʌsi imaasicada sʌʌlicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gʌnsoi mʌscʌʌgacʌrʌ oidacagi aidʌmʌsi utudama vaavoitu ʌgai apiagʌnsoicʌdamu asta siʌʌscada diviagi Suusi Cristo. Dai cʌʌgadu ispoduucʌi vaavoitudai aana. ⁹ Daanʌi aana Diuusi mʌsai vaamioma cʌʌga oigʌdaiña aapima gʌnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi gʌnmaacana vaamioma maatʌdagai vai vaamioma maata caʌca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucʌi vaamioma cʌʌga maataca aapima istumaasi ʌrcʌʌgaducami dai istumaasi ʌrmaicʌʌgaducami. Dai poduucʌi istutiadamu aapima iscʌʌgacʌrʌ oidacagi dai maitiipucamu istucada gʌpiʌrʌ gʌnvʌupadagi tomali ʌmo oodami siʌʌscada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gʌnsoiñʌmu mai cʌʌgacʌrʌ oidaca aapima. Dai poduucʌi aa nʌijadamu mʌsduucʌi oidaga aapima dai ʌgai pocaitiada isDiuusi aliʌ cʌʌtuiga dai poduucʌi siaa duutuadamu ʌgai ʌʌrʌ.

¹² Giñaaduñi aana ipʌlidi iscʌʌga maataca aapima isvʌʌsi istumaasi ʌpʌvʌueeyi aanaʌcʌda sai gomaasi ʌpʌvʌueeyi aanaʌcʌda sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ¹³ Dai poduucʌi vʌʌsi idi sandaarugada ʌgʌʌ raʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacada ʌraʌ quiidiʌrʌ oidaga maataca iñsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vʌʌsi garaaduñi vaamioma cʌʌga vaavoitudai isgarDiuusiga gʌrnuucada dai maiduduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida ʌidi ʌgai iñsaana maiduaadicui tomasi maisapi cascada ʌgai maiduduaadicui ʌʌrʌ.

¹⁵⁻¹⁷ ʌʌmoco sʌʌlicada giñʌʌgacoi aliʌ cʌʌgacʌrʌ giñʌidiña ʌoodami gama-maatʌtulditai aana Diuusi ñiooquida. ʌgai vaa oodami ismaacada giñʌʌgacoi soigiñʌliatuda ʌlidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Povuaadana ʌgai mʌsai cʌʌgacʌrʌ ʌidiña ʌʌrʌ dai ʌʌmoco sʌʌlicada iduñia ʌlidi Diuusi aa duiñdada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Dʌmos ʌгаа gia choo, mospovuaadana ʌgai mʌsai cʌʌgacʌrʌ ʌidiña ʌʌrʌ. Dʌmos aa vaavoitudadami cʌʌga tutuiga dai cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ʌgai aliʌsi giñoigʌdai dai cʌʌga maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dʌmos aagada istumaasi Diuusi ipʌlidi. ʌmoco sʌʌlicada iduñia ʌlidi Diuusi aa duiñdada

cascadā gaaagidiña isSuusi Cristo arcāagacārā vuviadami dāmos aa gia povuaadana masai cāagacārā naidiña. Dāmos aagada āgai Diuusi ñiooquidā cascadā cabaigiñālidī aana.

Dai apiabaigiñāliadamu aana. ¹⁹ Moscāāga maata aana isdaanaī aapimā Diuusi aana giñvāatarā dai cāāga maata aana isgiñsoicāī Diuusi Ibādā āgai vaa ismaacādā āmadu daja Suusi Cristo cascadā vāasi istumaasicādā āpavueeyi aanācādā Diuusi cāagacārā giñvūsaida āgai. ²⁰ Aana maata ismaitivuaada iñāgai istucādā siaa āradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iñāāgai Diuusi ñiooquidā vai sivi āpan duucaī āquīoma vaamioma nāijadagi dai tātagitodagi āoodami iscāāgacārā oidaga aana dai imaasicādā siaa duutuadagi āoodami Suusi Cristo āpā tomasi camuu aana isquīaa oidacagi āpā. ²¹ Tami oidigi daama ipālidī aana isivuaadagi mosācaasi istumaasi ipālidī Suusi Cristo dai siāscadā muquia aana vāāscārā āgai āmadu daacamu aana dai goovai āāmo istumaasi cāagaducami. ²² Dāmos isquīaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidī aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdadā. Dai vāāscārā maimaata aana istumaasi ipālidī ismuquiagi isoidacagi. ²³ Aliā sijaiga ismatia aana ismaacādā ipālidī. Aana baiyoma ipālidī ismuquiagi dai Suusi Cristo āmadu daacagi poduucāi sioma arcāāgai aana giñvāatarā. ²⁴ Dāmos aapimā gānvāatarā sioma arcāāgai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana cāāga maata isgiñtagito aapimā cascadā poālidī aana isquīaa oidaca iñāgai aana gānāmadu, dai gānsoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapimā Suusi Cristo dai vaamioma baigānāliada. ²⁶ Poduucāi gānāmadu daacamu aana āpamu vai poduucāi aagida aapimā aa siā cāāga ivueeyi Suusi Cristo aapimācādā.

²⁷ Dai vāāscārā avār cāagacārā oidaca aapimā māsducatai māī Suusi Cristo mamaatātuldaragadā. Aana ipālidī iscajiomacagi māsmoā cāagacārā oidaga tomasi gānāmadu daja aana ismāācasi āpā, dai cajiomaca iñālidī aana āpā masai āmadugan duucaī tātagitōi dai masai vāāscatai apīāāgidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatātuldargadā, ²⁸ dai maitāndadagitoda isgānābācatada ismaacādā gānvuidāru vāātā. Imaasicādā cāāga maatacamu āgai ismaiimīa āgai Diuusi āmadu dāmos Diuusi cāagacārā gānvuvaidamu aapimā. āgi Diuusi maataituldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi gānmaa oigaragai māsvaavoitudagi Suusi Cristo dai māsoimaa taatagi āgaicādā vuidārā vāātācatai vāasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdadā dai poduucāi gia arcāāgai. ³⁰ Aapimā nāidī isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapimā āpā isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapimā giñāpan duucaī soimaa taatamai āpā.

2

¹ Camaata aapimā isSuusi Cristo gānsoicāī, dai isāgai baigānāliatudai gānoigādaitai, dai maata aapimā isDiuusi Ibādā gānāmadu daja dai soigālidī aapimācādā. ² Mosāmo tagitoidagai avār viaaca aapimā dai gānoigādavurai āmo siāāgāma duucaī, dai maicāāda tānāijada dai mainaana caitī ānāijada aipaco dai poduucāi vaamioma baigiñāliatudadamu aapimā. ³ Soicādavurai aa maisiu āgi gāntāgitoca dai maitavār gāgarducādā gānāliada vāāscatai gāāgai ispovānāliadagi sai aadūñdā vaamioma ārgāgarducādā siāāgi āgai. ⁴ Vāāscatai aliāsi gāāgai istātagitodagi isducatai istutuidī issoicādagi aa dai maisiu āgi gānsoicādagi.

⁵ Aapimā gāāgai isāpan duucaī tātagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi āgai āDiuusi vāāscārā dagito gāśālicamiga chiāāqui uumigi dai oodami duucaī vuusai dai gooquīārā ārpīoñigādācatadai vāasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucaī maigāducādā gāālidīña dai gadagito māsmuaagi curusiaba iduñīa āliditai istumaasi oogadā ipālidī tomasi aliāsi ārsīāā ārāragāicana māsmuaagi āmaadutai curusiaba. ⁹ Cascadā Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducādā daasicami istomali āmo āmai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vāāscatai tāvaagiārā dai oidigi daama dai dāvāārāi uta istomali āmo āmai.

11 Vai poduucai v^{aa}si naana maasi oodami matiagi dai pocaitiadagi isSuusi Cristo ar^{ta}aan^{ad}ami dai siaa duutuada agai Diuusi ga^rooga.

12-13 Casc^{ad} gi^{ña}adu^{ñi} ga^aagai isapiagi^ñaliditai ca^{ca} aapim^a tomasi mait^{an}al^{ad}madu daja aan^a poduucai isduucai gi^ñaliditai aapim^a aid^{asi} gan^{al}madu daja aan^a. Diuusi gan^{al}madu daja aapim^a al^{ad}madutai dai gan^{soi}caⁱ maic^{al}gac^{ar}al^a oidaca aapim^a poduucai isduucai ip^{al}lidi agai casc^{ad} ga^{na}agavurai isc^{al}gac^{ar}al^a oidacagi sa^{al}lic^{ad} al^{ad}biditai Diuusi ca^{al}gac^{ar}al^a gan^vuvaididitai agai.

14 Maitav^{ar} vui ñioocada Diuusi tomali mait^{an}vupui ñioocada ga^{na}adu^{ñi} al^{ad}madu. 15-16 Vai tomali amaadutai mait^{at}agai^{ña} tomali amo istumaasi istuc^{ad}al^a ga^piar^{al} gan^vupadagi baiyomav^{ar} ca^{al}gac^{ar}al^a oidaca. Aapim^a ar^diuusi maamarad^a dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapim^a. Dai ca^{al}ga gamamaat^{at}uldiadagi ismaac^{ad}al^a aagai Suusi Cristo isducatai ga^aagai isoidacagi dai isducatai v^{aa}sc^{ar}al^a oidaca aat^{am}al^a agai al^{ad}madu, vai si^{aa}scad^a loodami ismaac^{ad}al^a oidigi daama oidaga naⁱjadagi isducatai oidaga aapim^a poduucai matia agai ispoduucai ga^aagai isoidacagi. Dai poduucai si^{aa}scad^a diviagi Suusi Cristo aan^a baigi^ñaliadamu aapim^aca^{ad}al^a maata^catai ismaimos^{al}gic^{ad}al^a aapim^a gan^saagida aim^{ar}aitadai ga^{na}agidi^{ña} aan^a Diuusi ñiooquid^a. 17 Isaapim^a vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucui aan^a, aan^a gia ip^{al}lidi ismuquiagi. Dai v^{aa}sc^{ar}al^a baigi^ñalidi aan^a tomasi muu aan^a aapim^aca^{ad}al^a. 18 Dai aapim^a av^{ar} baig^{an}aliada al^{ar}al^a gi^ñalpan duucui.

19 Aan^a pol^{al}lidi is^{at}aa^{an}adami Suusi Cristo ip^{al}lidi isotoma gaamucu gan^ootosda aan^a goTimoteo, dai aan^a gia gan^ootosda i^ñalidi vai poduucai si^{aa}scad^a al^{ar}al^a diviagi goovai vaamioma baigi^ñaliada aan^a maata^cai masduucui daraaja aapim^a. 20 Maitiipu al^{mai} tami ismaac^{ad}al^a gi^ñalpan duucui tat^{at}gitoi dai sa^{al}lic^{ad}al^a gan^{soi}ña al^{al}idi^{ña}. 21 V^{aa}scatai gogaa mos^{al}gi gan^{at}at^{at}gitoi^{ña} dai maivuaman^{an} al^{al}idi^{ña} isivuaadagi Suusi Cristo aa dui^ñdad^a. 22 Camaata^a aapim^a isTimoteo ca^{al}ga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai ca^{al}ga maata^a aapim^a isducatai gi^ñsoic^{al} goovai gaaagidi^{ña} isSuusi Cristo ar^cal^{al}gac^{ar}al^a vuviadami. Goovai gi^ñsoic^{al} al^{ar}al^a duucui isduucui soic^{al} amo ali gal^{al}ilⁱ ga^ooga. 23 Casc^{ad}al^a gan^ootosda i^ñalidi aan^a mosmaata^cai mastumaasi idu^ñia agai tami maisacar^{ar}al^a aan^{ac}ad^a. 24 Aan^a pol^{al}lidi isDiuusi gi^ñmaquia agai oigaragai is^{al}al^{al}gi mal^{al}ca gan^{al}ida aan^a otoma.

25 Aan^a pol^{al}lidi isga^aagai isgan^ootosda aan^a ga^radu^{ñi} Epafarodito ismaac^{ad}al^a gi^ñsoic^{al} dai gi^ñalpan duucui soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquid^a. Aapim^a gi^ñootosi aid^{asi} tagitocatadai aan^a. 26 Goovai pol^{al}lidi masapim^a maibaig^{an}alidi maata^cai iscocatadai goovai casc^{ad}al^a gan^{al}ida al^{al}idi goovai aapim^a v^{aa}scatai. 27 Vaavoava iss^{al}lic^{ad}al^a cococatadai goovai baitoma muu damos Diuusi soig^{al}li goovaic^{ad}al^a dai aan^{ac}ad^a al^{ar}al^a ansai poduucui maivaamioma soigi^ñalidi^{ña}. 28 Casc^{ad}al^a sa^{al}lic^{ad}al^a gan^ootosda i^ñalidi aan^a vai poduucui baig^{an}alida aapim^a t^{al}gacai al^{ar}al^a. Dai poduucui camaisii soigi^ñaliadamu aan^a. 29-30 Casc^{ad}al^a baig^{an}aliaragac^{ad}al^a av^{ar} miaad^{al}gida. Goovai ar^garadu^{ñi} vaavoitudadami. Gan^{at}agitovurai aapim^a isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquid^a. Baitoma muu goovai gi^ñsoic^{al}itai istumaasi^{ar}al^a maitistutuidi aapim^a isgi^ñsoi^ñagi mal^{al}casi daraajatai. Ga^aagai masga^{ar}arduc^{ad}al^a duucui naⁱjadagi v^{aa}scatai ismaac^{ad}al^a al^{ar}al^a tuutuiga goEpafarodito.

3

1 Dai sivi gi^{ña}adu^{ñi} ga^aagai masbaig^{an}aliadagi. Aapim^a ar^diuusi maamarad^a casc^{ad}al^a. Aan^a mai^{oo}jodai isgan^{oo}jiadagi agai vaa ñiooqui ismaac^{ad}al^a casi gan^{oo}ji aan^a dai aapim^a gan^val^{ar}al^a gia ar^{soi}ñi goovai. 2 Gan^{nu}ucadacavurai agaic^{ad}al^a ismaac^{ad}al^a vuid^{ar}al^a

vΛΛΛ Diuusi ismaacΛΔΛ arsoimaasi ivuaadami ismaacΛΔΛ vaavoitudai sai gΛaagai isiquitΛagi gΛntuucuga dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ DΛmos aatΛmΛ sΛalicΛΔΛ arΛgai ismaacΛΔΛ Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaitu. Diuusi IbΛΔΛ gΛrΛΛmadu daja dai garsoicΛi issiaa duutuada aatΛmΛ Diuusi. DΛmos aatΛmΛ maivaavoitudai sai ivuaadatai Λmo istumaasi gΛrtuucugacΛΔΛ ispoduucai istutuidi aatΛmΛ iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatΛmΛ Λmo istumaasi gΛrtuucugacΛΔΛ cΛagacΛrΛ vuvacΛdamudai, aanΛ gia casiooma cΛaga cΛagacΛrΛ vusaimudai siaa. ⁵ AidΛsi vuusai aanΛ bomamacova tasaicΛΔΛ giñΔΛΔΛ iquitΛ giñtuucuga. AanΛ arjudiu daidΛ arcajiudadΛ Benjamín. Dai ebreo tΛagidu garñiooqui antai aanΛ cΛaga maí Λpan duucai giñΔΛΔΛ. AanΛ arfariseo aduñΔcatadai, Λgai arjudidiu ΛpΛ dΛmos cΛaga Λgidi Moseesacaru sΛlicamigadΛ. ⁶ Dai baigiñliaragacΛΔΛ soimaasi taatamituldiña aanΛ Λgai ismaacΛΔΛ vaavoitudaiña Suusi Cristo, dai cΛaga Λgidiña aanΛ vΛΛsi isducatai garviituli Moseesacaru dai maitiipucana sioorΛ gΛpilarΛ giñvuuupadagi tomali Λmo istumaasicΛΔΛ. ⁷ DΛmos Λquioma polidididai aanΛ sai gomaasicΛΔΛ Diuusi cΛagacΛrΛ giñΛidididai dai sivi camaata aanΛ ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aanΛ Suusi Cristo cascΛΔΛ. ⁸⁻⁹ DΛmos vΛΛsi istumaasi ismaacΛΔΛ ivuaadatadai aanΛ maisoiñi Λlidi. SΛalicΛΔΛ vaamioma cΛagadu isvaavoitudai aanΛ giñtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gia sΛalicΛΔΛ arsoiñi. AidΛsi vaavoitu aanΛ Suusi Cristo viaa aanΛ vΛΛsiaΛcatai istumaasi viaacatadai baiyoma ipΛlidadai aanΛ isSuusi Cristo giñΛΛmadu daacagi dai iñsaana imiagi Λgai ΛΛmadu siΛascadΛ muuquiagi. Dai sivi maivuum iñlidi aanΛ ΛgaicΛΔΛ ismaacΛΔΛ viaa. Camaivaavoitudai aanΛ iñsistutuidi isΛagi cΛagacΛrΛ vuusiagi aanΛ cΛagacΛrΛ oidacatai tomali Λgidityai vΛΛsi ismaacΛΔΛ garviituli Moseesacaru, vaavoitu aanΛ Suusi Cristo cascΛΔΛ. Diuusi cΛagacΛrΛ giñΛidididai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanΛ mosvaavoitudai aanΛ Suusi Cristo cascΛΔΛ. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanΛ vΛΛsi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñlidadai Suusi Cristo dai soimaa taata iñlidi aanΛ poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Λgai muu ansai aanΛ cΛagacΛrΛ vusaiña giñsoimaascamigaiñdΛrΛ cascΛΔΛ aanΛ ipΛlidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñlidi aanΛ Λgai vaa guvucadagai ismaacΛΔΛ viaacatadai Suusi Cristo dai duaacagi Λpan duucai Λgai.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai maiquia vΛΛsi imaasi apΛdui aanΛcΛΔΛ. AanΛ maatΛ iñsquiaa arsoimaasi ivuaadami aanΛ. DΛmos aanΛ giñaaajagai iscΛagacΛrΛ oidacagi isduucai ipΛlidi Suusi Cristo Λgai cΛagacΛrΛ giñvusaitu cascΛΔΛ. ¹³ Giñaaduñi cΛaga maatΛ aanΛ ismaiquiaa cΛaga ivueeyi aanΛ vΛΛsi camaitΛgitoi aanΛ istumaasi ivuaadana mostΛgitoi aanΛ istumaasi iduñia iñagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cΛagacΛrΛ oidacamu aanΛ dai muucucui aanΛ Diuusi giñvaidacamu tΛvaagiamu vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ VΛΛscatai aatΛmΛ ismaacΛΔΛ cΛaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ dai cΛaga Λgidi Suusi Cristo gΛaagai isapiatΛgityodagi isaliasi gΛaagai isapiagarajagadagi iscΛagacΛrioma oidacagi. Dai isaapimΛ maipoduucui tΛgityodagi Diuusi ganmaatΛtuldamu. ¹⁶ GΛaagai tΛsapiavaavoitudadagi tΛstumaasi camaata dai oidacagi tΛsducatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñΛpan duuquivaar oidaca. Dai gΛntΛgityovar nΛijada aa vaavoitudadami ismaacΛΔΛ Λpan duucui oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aanΛ dai poduucui oidaca aapimΛ. ¹⁸ Camuiyoco gΛnaagidi aanΛ dΛmos apΛmu gΛnaagida iñlidi asta suaacitai sai oidaga mui oodami ismaacΛΔΛ vuidΛrΛ vΛΛΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ dai maiojoidi masagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siΛascadΛ coiya Λgai, Λgai gia Diaavora ΛΛmadu iimimu. Λgai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitΛgityoi. Λgai mosΛca cuaadagai tΛgityoi dai googosi gΛnducami dai oojoidi isaagadagi vΛΛsi istumaasi soimaascami ismaacΛΔΛ ivuaadana Λgai baiyoma gΛaagai issiaa Λradamudai Λgai. Λgai maitΛgityoi Diuusi mosΛcaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ DΛmos

aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nanara aatama isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara. ²¹ Agai baquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai anpan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai agai vaa guvucadagaicada ismaacacada taanai agai vassiacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaduñi apiavar vaavoitudada dai apiaangiada aapima Suusi Cristo. Aana gia samicada gannida inlidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñlidi aana aapimacada vai tomasioora siora nlijadagi isducatai oidaga aapima caga matiagi ismaisiu mosagicada gaaagidi aana Diuusi ñooquida aapima gansaagida.

² Daanai aana Evodia amadu Sintique sai baiduuna ñooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gdaanai aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami amadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vasscatai goovai taatarada galiivrugara ismaacalara oojai agai vasscatai taatarada ismaacada vasscara oidaca agai agai amadu.

⁴ Vasscara avar baiganliada aapima vaavoitudaitai gartaanadamiga Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar anliada. ⁵ Cagavar tuutiaca vassi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama anliada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvasscara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vassi mastumaasi tagito. Baigavaranliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai sioma caga istutuidi aapima ismaivuama anliadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Tatagitodavurai agilara ismaacada arvaavoi, dai agilara ismaacada arcagaducami, dai cagaducada voyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapima vassi istumaasi ganmaatatuli aana dai istumaasi gantajai aana dai istumaasi aagaiña aana dai istumaasi ivuaadana aana poduucuiavar ivuaada aapima vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ Alia baigiñlidi aana Diuusicada apamu giñsoiñacai aapima. Aana maipotliya inlidi masai maitiñtatagitoitadai damos maitipucataidai isducatai giñsoiña aapima. ¹¹ Poduucai ganaagidi aana maisiu gantaanadami inlidityai apua. Aana maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² Aana ammo iimidagai maiviaacana istumaasi dai ammo iimidagai caga viaacana aana. Aana istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai apra. ¹³ Aana tomasduucai istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapima alia caga idui giñootosdakai soñi aidasi soimaa taatacatadai aana.

¹⁵ Dai caga maata aapima aidasi ii aana Masedoniamu dai giñagacai gaaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Dai gooquilara amapacara ganmpaidiña vaavoitudadami. Dai aidasi ii aana Masedoniañdara mosacaasi aapima Filipinoosilara oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aana. ¹⁶ Aidasi quiaa daacataidai aana Tesalonicara aapima ammo iimidagai giñootosdiña soñi. ¹⁷ Aana maitantaanadami inlidi vaamioma mosaipalidi aana isDiuusi cagacara gannlijadagi. ¹⁸ Aapima casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocada dai sivi camaitagito aana vaamioma. Alia baigiñlidi aana goovaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigallidi apra. ¹⁹ Dai garDiuusiga

gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi tΛgito aapimΛ. Λgai naana maasi viaa tΛvaagiΛrΛ aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascΛdΛ. ²⁰ GΛaagai isvΛΛscatai siaa duutuadagi Diuusi gΛrooga vΛΛscΛrΛ.

²¹ DiuuscΛdΛ viaatuldi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacΛdΛ tanai daraaja aanΛ giñΛΛmadu DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛpΛ. ²² Dai vΛΛsi gogaa vaavoitudadami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛpΛ, sioma cΛΛga Λgai ismaacΛdΛ ΛgΛΛ raí quiidiΛrΛ oidaga DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

²³ Vai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña dai gΛnΛΛmadu daacana. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Coloosasi ʌʌ oidacami

¹⁻² Aana ʌʌ Paavora. Dai aana ʌʌ madu Timoteo gamviaatuldi aapima garaaduñi vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aana ganoojidi aapima Coloosasi ʌʌ oidacami ismaacada Diuusi ʌcovai vuvaida. Aana ʌrootosada Suusi Cristo, Diuusi ipalidi cascada. Aatama ipalidi sai Diuusi garooga cʌagacaga gannaijadana dai ganiibastudacan tadacana. Diuusi ʌroogada Suusi Cristo gartʌaanadamiga.

³ Vʌascaga baigalidi aatama Diuusicada daanitai sai gansoicaiña aapima masai cʌagacaga oidacana. ⁴ Baigalidi aatama Diuusicada maatacatai isaapima cʌaga vaavoitudai Suusi Cristo dai issallicada oigadai aapima aa vaavoitudadami, ⁵ nʌnʌracatai aapima istuigaco iimi agai tavaagiamu dai Diuusi ʌmadu oidaca agai tomastuigaco. Aidasi tucamidaga mai aapima isarvaavoi isSuusi Cristo ʌrcʌagacaga vuviadami, aapima vaavoitu isamo imidagai iimi agai Diuusi ʌmadu. ⁶ Dai idi vaa ñiooqui cʌagaducada ismaacada mai aapima gaaagidi Suusi Cristo ojootosada vʌasi oidigaga dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai ama duuca gantʌgitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduca isduuca ʌpadi aapimacada. Aapima mai isDiuusi sallicada oigadai oodami. ⁷ Vʌasi gomaasi ganmamaatʌtuli garaduñi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñada ʌpan duuca aatama dai alia oigadai aatama agai. Agai sallicada gansoicaiña masai vaamioma cʌaga maatana Diuusi ñiooquida. ⁸ Agai vaa Epaafarasi garaagidi masai aapima aliisi ganoigadai aipacoga ganʌmadu daacatai Diuusi Ibada.

⁹ Cascada aida abiaadaga simai aatama gomaasi apiadaanaiña Diuusi sai agai gansoicaiña masai cʌaga maatana istumaasi agai ipalidi isivuaada aapima dai masai cʌaga maata caacana vʌasi ñiooquida dai masai cʌaga maatana isducatai gaaagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduca sallicada cʌagacaga oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi poduca isduuca gaaagai isivuaadagi vʌasi vaavoitudadami. Poduca iduñia agai aapima naana maasi cacʌagaducami dai vaamioma cʌaga maatamu Diuusi. ¹¹ Dai daanai aatama Diuusi, agai sallicada viaa guvucadagai, sai agai ganmaacana guvucadaga vai poduca siʌscada oodami soimaasi gantaatamituldadagi istutiada aapima issoimaasi taatamadagi dai apiacʌagacaga oidacagi. ¹² Diuusi garoigali garsoimaascamiga cascada viaa aatama sallicami ʌmadu vʌasi aa vaavoitudadami isiimiagi tavaagiamu dai isDiuusi cʌagacaga gannaijadagi. Cascada baigalidi aatama Diuusi garoogacada. ¹³ Agai cʌagacaga garvuvaitu saida ʌDiaavora camaitaanaiña gariibadaga vai poduca camaiʌgidi aatama ʌDiaavora baiyoma ʌgidi aatama Suusi Cristo. Agai ʌʌ Diuusi marada dai Diuusi sallicada oigadai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daida cʌagacaga garvuvaitu muuca curusiaba vai Diuusi oigaldi garsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali amaadutai mainidi Diuusi. Damos Diuusi ootoi gamara tavaagiaiñdaga tami oidigi daama vai poduca oodami maatana istuiga Diuusi. Agai ʌʌ Suusi Cristo dai ʌpan tuiga Diuusi gaoga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasoor.

¹⁶ Suusi Cristo idui vʌasiaacatai tavaagiala dai oidi daama siasi istumaasi maasi, ʌcaasi istumaasi maimaasi poduca isduuca Diuusi ipali. Dai Diuusi marada idui vʌasi Diuusi tʌtaañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi ʌmadu. Dai agai cʌaga nuucada vʌasiaacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo ʌʌaanadamigada vʌasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai ʌʌ baitacaacamigada vʌascatai ismaacada ʌpamu duduaaca agai coidada

saagidaiñdarai dai agai vaamioma tlaanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo anpan tuigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tamidi daama tavaagiaiñdarai sai agai muucuna curusiaba sai poduucai cagacara vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vatacagi Diuusi. Dai vasiaacatai oidigi daama dai tavaagiarai Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapima aequioma maitarmamaaradacataidai Diuusi baiyoma vuidara vatacataidai aapima Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaivuidara vata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai covai vuvaidadacamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapima apiavaavoitudadagi agai dai caga vaavoitudadagi ismaitipu amai vasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui cagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vasi oidigi daama dai ismaacada camai aapima dai ismaacada an Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñalidi an soimaasi taatamaitai aapima ganvatarai. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vatarai. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata an apra soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo samicami ansai an gansoicaiña aapima amadu aa vaavoitudadami masai vaamioma caga maana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada aequioma maitamaatacataidai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vasi gomaasi. Aatama arcovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvasi vaavoitudadami maatacana isSuusi Cristo garamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada ca maata isiimia ragai Diuusi amadu. Goñiooqui samicada cagadu daidara agai vatarai apra ismaacada maitarjudidíu. Aequioma maimaatacataidai oodami goñiooqui damos sivi casi gammaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama aagidiña aatama vasi oodami sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami. Aagidiña aatama oodami sai gaagagai isgajiaadara viaagi vasi soimaascami dai caga maataatutuli aatama vascatai sai Suusi Cristo cagacara vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma caga vaavoitudana dai sai vaamioma maana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma caga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiñaa duiñdaga naida povueeyi an vasi giñgucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ An ipalidi masai maana aapima sai an duudatai gantatagitai aapima amadu vasi vaavoitudadami Laodiseera oidacami amadu vasi agaa ismaacada maiquiaa giñmaata. Dai samicada danai an Diuusi sai agai gansoicaiña aapima amadu vascatai ismaacada caagagai an masai apiavaavoitudaiña ñiooquida. ² Dai an ipalidi masai aapima baiganaliatudaiña aipaco ganoigadaitai, dai masai caga maata naidiña Diuusi ñiooquida dai masai caga maana vasi istumaasi agai Diuusi ñiooquidara agaitai Suusi Cristo. Vasi gomaasi aequioma maimaatacataidai oodami. ³ Suusi Cristo agai dai vaamioma caga tatagitai sitomasioora dai agai garsoicai tsai caga maana naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucai alia sastuduacamu aatama. ⁴ Gomaasi gnaagidi an vai tomali amadutai maitanvupuiirumadaña ca baimaasi ñiooqui gnaagidi masai agidi cacana. ⁵ Tomasi maiganamadua daja an vascara gantatagitai an aapima dai baigiñalidi an maatacatai isaapima vascatai viaa amo tagitoidagai samicada caga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucái isduucái cavaavoitu aapimá Suusi Cristo gartlaanadamiga cllagacarla gánvuvaidacái agái poduucái gaaagai isapiavaavoitudadagi aapimá sai agái apiagannuucada. ⁷ Dai gaaagai isdaanadagi aapimá Suusi Cristo sai gansoicaiña masái cllaga oidacana poduucái isduucái agái ipalidi poduucái isduucái gánmamaatatluli aaná dai vllascara baigavar anlizada Diuusicada vllasi istumaasicada istumaasi agái idui aapimá gánvllatará.

⁸ Maitavar dagitu aapimá isaa oodami gánvupuiirumadadagi vai poduucái maigajiaadara vipiaa aapimá mamaatatluldiaragada Suusi Cristo, gánmamaatatlulditai agái amái mamaatatluldaragai ismaacada maitarvaavoi. Istumaasi gánmamaatatluli agái aroodami mamaatatluldaragada dai oodami viituldarada, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatluldaragada.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daida aroodami llpá agái tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo gánllamadu daja dai poduucái Diuusi gánllamadu daja llpá. Poduucái aapimá viaa vllasi istumaasi tagitu dai cllagacarla vuvauquiagi. Suusi Cristo agái dai tlaanai vllasiaacatai. Agái vaamioma tlaanai isDiuusi tatlanañicaruda dai vaamioma tlaanai siDiaavora tatlanañicaruda. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapimá Suusi Cristo dai gánmaacacái agái guvucadagai masái camaisoimaasi ivuaadana gmaí isaapimá arSuusi Cristo mamaatardamigada maisiu iquitacitai gántuucuga poduucái isduucái gánviituli ajudidú. ¹² Aidasi gánvapacoñi aapimá vaavoitudacái Suusi Cristo araga vaapa aapimá suudara. Gomaasi arapan ducami isyaasapicamudai aapimá Suusi Cristo llamadu. Dai gooquiará vuvaja suudagaiñdara. Gomaasi arapan ducami isapan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai agái agái dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiaiñdara gáguvucadagacada. ¹³ Llaquioma maiviaacatadai aapimá ibadagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vllatcana Diuusi damos sivi Diuusi gánmaa ibadagai utudui dai oigali agái gánsoimaascamiga vaavoitudacái aapimá Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimá gapiar vllatcatadai maiagiditai Diuusi sállicamigada vllascara Diuusi oigali gánsoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isDiaavora llamadu aDiaavora tatlanañicaruda dai poduucái vllasi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai gánaagiadagi sai maitaagái mascuaadagi llmo cuaadagai dai sai maitaagái isgaylladagi llmo istumaasi dai sai aliasi gaaagai issiaa duutuadagi llmo tasai siaa duudagaicatai agái siapá llmo ibastaraga tasara siapá tomastuma tasai maitavar llgiada aapimá agái. ¹⁷ Vllasi gomaasi aroodami llquidadá sállicamigadacatadai dai camaiñamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatatluldaragada agái dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimá agái ismaacada gánaagiadagi sai maicllagacarla vuvauquia agái aapimá ismaisaa duutuadagi Diuusi tatlanañicaruda tomasi agái gánaagiadagi sai naidi llmo istumaasi ismaacada mainidi aa oodami. Agái gaaagidi sai siorá maisiaa duutuadagi Diuusi tatlanañicaruda sai alia gágarducada gánalidi. Damos agái ismaacada pocaitiadagi gágarducada gánalidi tomasi maiviaa istuisida gágarducada gánaliadagi dai agái ivuaada alidi mosacaasi istumaasi llgi agái ipalidi. ¹⁹ Agái maicllaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitaclaacamiga daida agái soicai vllasi avavoitudadami sai vaamioma cllaga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai llmo tagitoidagai viaacana vllascatai poduucái isduucái Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimá Suusi Cristo mamaatatluldaragada cagajiaadara viaa aapimá oodami mamaatatluldaragada ismaacada gaaagidi sai siorá llgiadagi oodami sállicamigada dai oodami viituldaragada sai agái gia cllagacarla vuvauquia agái.

CascadΛ maitlaagai isapiaλλgiadagi loodami viituldaragadΛ ismaacadΛ maitarsoiñi. 21 loodami pocaiti sai maitlaagai iscuaadagi λλmo cuaadagai sai tomali maitlaagai isdλλcadagi, tomali istaatamadagi. 22 Vλλsi gomaasi λroodami mamaatλtuldaragadΛ maisiu Diuusi. λcuaadagai otoma uugiatλi. 23 loodami ismaacadΛ gamamaatλtuldi gomaasi polidi isλrsastudugami. λgai pocaiti sai λgaiacadΛ ismaacadΛ gamamaatλtuldi vaamioma cλλga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai λλmo cuaadagai λrsoiñi oodami vλλtarλ sai vaamioma cλλga oidacana dai sai maigλgλrducadΛ gλnλlidiña dλmos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoiñi oodami vλλtarλ isgajiaadλrλ viaagi istumaasi λλgi λgai ipλlidi isivuaadagi.

3

1 Aidasi abiaadλrλ vaavoitu aapimλ Suusi Cristo, Diuusi gλnmaa ibλdagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimλ poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascadΛ glaagai isvλλscarλ tλtλgitodagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ aagaitai λtλvaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi λλmadu dai tλaanλi. 2 Tλtλgitodavurai istumaasi λrcλλgaducami maisiu istumaasi λrsoimaascami. 3 Dλmos sivi gajiaadλrλ viaa aapimλ soimaascami dai Diuusi gλnnuucada vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo. 4 Dai λgai gλrλλmadu daja cascadΛ tomastuigaco oidacamu aatλmλ. Dai siλλscadΛ Suusi Cristo λpamu diviagi dai tλaanλdagi aatλmλ λpλ tλaanλda agai λgai λλmadu.

5 CascadΛ gajiaadλrλ avλr vipiaada aapimλ vλλsi istumaasi soimaascami. Maitavλr googosi gλnducamica, dai maitavλr coimudadΛ tuutiaca, dai maitavλr ipλliada gavustuidaga. Sioorλ ipλliadagi gavustuidaga λgai gia maisλλlicadΛ siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. 6 CascadΛ sλλlicadΛ baamucui Diuusi λgai vui ismaacadΛ maiλλgidi dai soimaasi taatatuldia agai λgai. 7 Dai λλquioma aapimλ povuaadana, 8 dλmos sivi gajiaadλrλ avλr vipiaada vλλsi gomaasi. Maitavλr baacocoda, maitavλr soimaasi taatamituldiada λliada aa, dai maitavλr vui ñioocada aa, dai maitavλr sigal naasi ñioocada aa vui. 9 Dai maitavλr gλnyaatagiada aipacoga. Aapimλ cagajiaadλrλ viaa vλλsi gosomaascami ismaacadΛ λλquioma ivuaadana cascadΛ. 10 Sivi caviaa aapimλ ibλdagai utudui. Diuusi λgai daidλ idui oodami dai sivi Diuusi gλnsoicλi masai vaamioma λpan tuutiacana aapimλ λgai. Diuusi ipλlidi isaapimλ cλλga maata λgai cascadΛ. 11 λvaavoitudadami λmadugan duucai gλnnλidi vλλscatai tomasi λrjudidíu ismaitarjudidíu λpλ, tomasi iquitλquicagai tuucugadΛ ischo λpλ, tomasi λrtami oidacami siλrsibλλacoga oidacami λpλ, tomasi λrpipiooñi siλrtλtλaanλdami λpλ. Csiavλr maitλtλgitoda gomaasi, baiyomavλr tλtλgitoda isSuusi Cristo argλrbaitλcλaacamiga dai λgai vλλsi vaavoitudadami λλmadu daja.

12 Diuusi gλroigλdai daidλ λcovai gλrvuvaitu tλsaidλ λrmaamaradλcana. Soigavλr gλnλliada aacadΛ, dai cλλ tuutiaca, dai maigλgλrducadΛ gλnλliada, dai soicλdavurai aa oodami, dai maioomaliaca. 13 Dai maitavλr vui ñioocada aapimλ aa ismaacadΛ soimaasi gλntaatamituldadagi baiyomavλr oigλldada λgai poduucai isduucai Suusi Cristo gartλaanλdamiga gλroigλldi. 14 Dai vλλscarλ aliλsi gλnoigλada aipacoga poduucai viaacamu aapimλ λmo tλgitoidagai. 15 Diuusi λcovai vuvaitu vλλsi vaavoitudadami dai λgai ipλlidi isvλλscatai viaacagi λmo tλgitoidagai. CascadΛ aliλsi glaagai iscλλgacλrλ oidacagi dai poduucai camaitancocadamu. Dai baigavλr λnλliada DiuusicadΛ.

16 Aliλsi glaagai istλtλgitoda Suusi Cristo mamaatλtuldaragadΛ. Poduucai vaamioma sastuduacamu aapimλ gλnmamaatλtulditai aipacoga dai gλnmaacaitai ñiooqui aipacoga. Ganλλdavurai aapimλ Diuusi nλidadΛ dai baigλnλλliada DiuusicadΛ. 17 Vλλsi mastumaasi ivuaadagi siλpλ aagadagi vλλscarλ avλr ivuaada istumaasi oojoidi Suusi Cristo. Dai baigavλr λnλliada DiuusicadΛ Suusi Cristo gλnλλmadu daja cascadΛ.

18 AapimΛ ooqui ΛΛgiadavurai gΛncuucuna, Diuusi ipΛlidi ispovuaadagi vΛΛsi ooqui vaavoitudadami cascΛΔ. 19 AapimΛ cacΛΛli oigΛadavurai gΛnooñiga dai maioomaliaca Λgai vui. 20 AapimΛ aali ΛΛgiadavurai gΛndΛΛΔ vΛΛscΛrΛ poduucai aliΛ baigΛΛlidiña Diuusi. 21 AapimΛ ismaacΛΔΛ maamara maitavΛr oomaliaca Λgai vui vai Λgai cΛΛga gΛnΛΛgidiña. 22 AapimΛ pipiooñi ΛΛgiadavurai gΛnaamu maisiu mosΛcaasi siuu duucu gΛnnΛijadagi gΛnaamu ipΛlidityai ispotΛiya Λgai masai aliΛ sastuduga baiyomavΛr vΛΛscΛrΛ cΛΛga aata vuaada siaa duutudaitai Suusi Cristo. 23 Tomastuma aa duiñdagai ismaacΛΔΛ ivuaadagi aapimΛ sΛΛlicΛΔΛ avΛr cΛΛga ivuaada ducami issoicΛdamudai aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu oodami, 24 maatΛcatai sai iimia agai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidaca agai tomastuigaco, aapimΛ ivueeyi gArtΛaanΛdamiga Suusi Cristo aa duiñdadΛ cascΛΔ. 25 DΛmos sioorΛ soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai Λgai. Diuusi Λgai dai vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi rSΛΛlicami vΛΛsi oodamicΛΔ.

4

1 AapimΛ gaaamu aliΛsi gΛaagai mΛscΛΛgacΛrΛ nΛijadagi gΛnpipiooñiga daidΛ tΛaanΛdagai mosΛcaasi istumaasi rSΛΛlicami. TΛtΛgitodavurai isgΛntΛaanΛdamiga tΛvaagiΛrΛ daja.

2 Duudatai avΛr daanΛda Diuusi baigΛnΛliaracΛΔΛ sai gΛnsoicΛiña mai cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ, cΛΛga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavΛr gΛnΛliada aapimΛ DiuusicΛΔΛ. 3 Dai daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ΛprΛ sai Λgai giñsoicΛiña nai gaaagiada isSuusi Cristo rCΛΛgacΛrΛ vuviadami gomaasi ΛΛquioma maimaatΛcatadai oodami. Sivi maisapi aanΛ gaaagiditai gomaasi. 4 Dai daanΛdavurai aapimΛ Diuusi sai Λgai giñsoicΛiña nai cΛΛga gamamaatΛtuldadagi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai gΛaagai isivuaadagi.

5 CΛΛgavΛr tuutiaca aapimΛ Λgai vui ismaacΛΔΛ maivaavoitudai Suusi Cristo apiavΛr gaagada isducatai aagidagi aapimΛ Λgai Diuusi ñiooquidΛ. 6 Dai cΛΛgavΛr ñiooquiada Λgai vΛΛscΛrΛ dai aagiada istumaasi rSΛΛlicami dai cΛΛgavΛr aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi gΛnaagiada Λgai.

7-8 Tiiquico rgrΛraduñi vaavoitudadami dai aanΛ aliΛ oigΛdai goovai. Goovai cΛΛga garsoicΛi Suusi Cristo aa duiñdadΛrΛ. CascΛΔΛ gΛnootosda iñagai aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isducatai daraaja aatΛmΛ aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacΛΔΛ giñΛma daraaja. Dai poduucai baigΛnΛliadamu aapimΛ. 9 Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo rgrΛraduñi ΛprΛ dai aliΛ oigΛdai aatΛmΛ. Goovai ΛΛmadu aapimΛ rΛgai vaa dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai cΛΛga garsoicΛi Suusi Cristo aa duiñdadΛrΛ. Goovai vΛgoocatai gΛnaagidamu istuma rprΛvueeyi aatΛmΛ gArsaagida.

10 Aristarco giñΛmadu maisapi dai goovai DiuuscΛΔΛ gΛmviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculidΛ, DiuusicΛΔΛ gΛmviaatuldi ΛprΛ. Dai ismΛΛca aiyagi Marcusi cΛΛgavΛr miaadΛgida. 11 Dai Suusi Justo DiuuscΛΔΛ gΛmviaatuldi ΛprΛ. Λvaavoitudadami judidiu saagidiaiñdarΛ mosΛcaasi Aristarcu ΛΛmadu Marcusi ΛΛmadu Justo giñsoicΛi Diuusi aa duiñdadΛrΛ. Goovai sΛΛlicΛΔΛ baigiñΛliatudai. 12 DiuuscΛΔΛ gΛmviaatuldi ΛprΛ Epaafarasi. Goovai rColoosasiΛrΛ oidacami daidΛ goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Epaafarasi duudatai daanΛi Diuusi sai gΛnsoicΛiña mai vaamioma cΛΛga vaavoituda Diuusi ñiooquidΛ dai masai vaamioma cΛΛga ivuaadana vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi. 13 Dai aanΛ gΛnaagidi sai Λgai sΛΛlicΛΔΛ ipΛlidi isaapimΛ ΛΛmadu Λvaavoitudadami LaodiseeΛrΛ dai YerapoliisiΛrΛ oidacami cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. 14 DiuuscΛΔΛ gΛmviaatuldi ΛprΛ Ruucasi ismaacΛΔΛ rdoaadigami. Dai DiuuscΛΔΛ gΛmviaatuldi Deemasi ΛprΛ.

15 DiuuscΛΔΛ avΛr viaatulda gAraduñi vaavoitudadami LaodiseeΛrΛ oidacami. DiuuscΛΔΛ avΛr viaatulda Niinafas ΛprΛ ΛΛmadu vΛΛscΛtai ismaacΛΔΛ gΛnΛmpaidi quidΛrΛ

dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ SiΛΛscadΛ canΛidagi aapimΛ idi oojai vΛrai ooto-sda Λvaavoitudadami LaodiseeΛrΛ oidacami vai Λgai nΛidana ΛΛpΛ. Dai Λgai ΛpΛ gΛnootosdamu Λoojai ismaacΛdΛ ooji aanΛ vΛrai nΛida aapimΛ ΛpΛ. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimΛ Arquipo ansai aanΛ ootosdi ñiooqui sai aliΛsi gΛaagai iscΛga ivuaadagi Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ maa Diuusi vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanΛ, Paavora ΛΛgi giñnoovicΛdΛ gΛnoojidi cacugatarΛ dai DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi. Dai tΛtΛgitodavurai ismaisapi aanΛ. SΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ sai Diuusi cΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña aapimΛ.

MosΛcaasi.

Idi arɔpɔgadadɔ oojai ismaacɔdɔ ooji Paavora vaavoitudadami Tesaloniicɔrɔ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacɔdɔ gɔnɔmpaidi Tesaloniicɔrɔ siaa duutudara-gai vaatarɔ Diiusi garooga ɔɔmadu Suusi Cristo gartɔaanɔdamiga, gɔnviaatuldi aana ɔɔmadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. Aatama ipɔlidi isDiiusi garooga ɔɔmadu gartɔaanɔdamiga Suusi Cristo cɔɔgacɔrɔ gɔnɔnijadagi dai gɔniibastudacan tadacagi.

² Aatama vaascɔrɔ alia baigarɔlidiña Diiusicɔdɔ gɔntatɔgitoitai aapima. Dai siɔscadɔ gamamadada aatama daana aatama Diiusi sai gɔnsoicɔiña. ³ Dai vaascɔrɔ tatɔgitoiña aatama isducatai ivueeyi aapima Diiusi aa duiñdada vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gɔnsoicɔi aapima gɔnoigɔdaitai, dai isducatai apianɔnɔra aapima siɔscadɔ diviagi Suusi Cristo ɔpamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliasi gɔnoigɔdai aapima dai maata aatama isɔgai ɔcovai gɔnvuvaitu. ⁵ Aidasi gɔnaagidi aatama isSuusi Cristo arɔcɔɔgacɔrɔ vuviadami, aatama maisiu tomasduuca gɔnaagidi, aatama Diiusi guvucadadɔcɔdɔ gɔnaagidi. Garɔɔmadu daacatai Diiusi Iɔadɔ dai cɔɔga maata aatama sai vaasi ismaacɔdɔ gɔnaagidi aatama arvaavoi. Aapima cɔɔga maata isducatai daraajatadai aatama gɔnsaagida aidatasi gɔndadiji masai poduucai oidacana aapima ɔpɔrɔ.

⁶ Daidɔ arvaavoi maspoduucai idui aapima dai ɔpan duucaidai oidacana aapima gartɔaanɔdamiga Suusi Cristo ɔpɔrɔ. Diiusi Iɔadɔ gɔnsoicɔiña mai aapima baigɔnɔliaracɔdɔ caɔcana Diiusi ñiooquidɔ tomasi aa soimaasi gɔntaatamituldiña. ⁷ Aidasi maí vaavoitudadami Masedooniɔrɔ dai Acaiyɔrɔ masducatai oidacataidai aapima poduucai maí ɔgai isducatai gɔaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimacɔdɔ maí Masedooniɔrɔ oidacami dai Acaiyɔrɔ oidacami ɔtaaanɔdamisi Suusi Cristo ñiooquidɔ, Dai maisiu mosɔca ami vaasi aipaco gɔaagai gɔnvaavoidaraga. Cascadɔ aatama camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gɔmaata gomaasi. ⁹ Baiyoma ɔgai vaa ismaacɔdɔ maí gomaasi aagaiña aidatasi gɔndadiji masai alia cɔɔga gɔrmiaadɔgi, dai masducatai dagito ɔmoomono dai vaavoitu ismaacɔdɔ sɔɔlicadɔ arDiiusi dai duaaca daidɔ ivuaada ɔgai istumaasi Diiusi ipɔlidi. ¹⁰ Dai isducatai nanɔra aapima isdiviagi Suusi Diiusi maradɔ tɔvaagiaiñdarɔ. ɔgai vaa Suusi ismaacɔdɔ duaacali Diiusi coidadɔ saagidaiñdarɔ. Dai ɔgai ɔgai dai cɔɔgacɔrɔ garvuvaida ɔgai soimaasi ivuaadami gɔgɔvituldaragadɔaiñdarɔ.

2

¹ Aapima giñaaduñi ɔɔgi maata isaatama maimosɔɔgicɔdɔ gɔndadiji. ² Tomasi ɔɔquioma Filipoosiɔrɔ aa soimaasi ñiooqui gɔraagidi dai soimaasi gartatɔtuli poduucai masduucaidai camaata aapima. Dai vaascɔrɔ aidatasi aayi aatama gɔndɔvaaragɔrɔ Diiusi garsoí tasai gɔnaagidana ñiooquidɔ maiduaadimudacɔdɔ tomasi ami oidacami ɔpɔrɔ garvui vaatɔcatadai. ³ Aidasi gɔnaagidi aatama Diiusi ñiooquidɔ aatama gɔnaagidi mosɔcaasi ismaacɔdɔ arvaavoi, dai maisiu soimaasi tɔgitoidacɔdɔ gɔnaagidi aatama dai tomali maitɔnyaatagida arɔlidityai. ⁴ Baiyoma Diiusi covai garvuvaitu dai garootoi tasai gɔnaagidana Diiusi ñiooquidɔ dai gomaasi ɔgai ismaacɔdɔ gɔnaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diiusi ipɔlidi dai maisiu istumaasi ɔoodami ipɔlidi. Diiusi ɔgai dai maata garibadaga iscɔcɔɔgadu ischo ɔpɔrɔ. ⁵ Cɔɔga maata aapima isaatama maitɔnvuiirumadai cɔɔ baimaasi ñiooqui gɔnaagidi masai garcaɔcana, dai aatama gɔnaagidi Diiusi ñiooquidɔ maisiu gamaitaa arɔlidityai tumiñsi. Diiusi cɔɔga maata vaasi gomaasi. ⁶ Tomali ɔmo imidagai maitɔnaagidi aatama aapima masai

sállicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, cllaga istuidimudai aatama isgantlaanadagi tataanadami duucal oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma cllaga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucal isduucal cllaga gartaatacai nunuucadaiña amo ooqui gamaamara. ⁸ Alias ganoigadaitadai aatama dai sállicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi ñiooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai ganaagidagi Diuusi ñiooquida. Sállicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi cllaga tagito aapima sillasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi ñiooquida. Tasara dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduiñda araliditai ganvustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi cllaga maata sila cllaga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucal tomali amaadutai maitistui isgariara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima arpa isduucal cllaga gartaatacai ganmamaatatuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai ganaapanaquidiña masai apiavaavoitudaiña, dai ganaagidiña arpa sai glaagai masallgiadagi Diuusi. Dai vllasi gomaasi idui aatama arpan duucal amo gaoga ivuadana gamaamaracada. ¹² Dai gomaasi idui aatama arpa masai cllaga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai amadu oidacana malca siaaco gataañai lagi siaaco vllascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garñiooqui duucal baiyoma Diuusi ñiooquida duucal dai poduuquiava lagi. Cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi ñiooquida lagi dai gansoicai masai cllagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima ganaaduñi soimaasi gantaatatuli, arpan duucal ajudidíu ismaacada Judeara oidaga ismaacada ganampaidi siaa duutudaragai Diuusi vllatar vaavoitudaitai Suusi Cristo. Lagi lagi vaa aadiñda soimaa taatamituldi arpa. ¹⁵ Dai lagi vaa judidíu ismaacada soimaasi taatatuli ganaaduñi lagi dai muaa asuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama arpa. Poduucal idui arpa aadiñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada aagiditadai Diuusi ñiooquida. Lagi gia maitiveeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vllatcana lagi vllascatai. ¹⁶ Sillascada aagida araliada aatama lagi ismaacada maitarjudidíu sai lagi arpa istutuidi iscallagacara vuvaquiagi vaid ajudidíu garsobicaiña tsai maiaagidana. Dai poduucal vaamioma soimaasi ivueeyi lagi. Damos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi lagi.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilalqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai ganñidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu iimia ragaitadai dai ganñida ragaitadai, dai aan gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vllascara adiaavora garsobicaiña. ¹⁹ Sillascada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigaralidadamu aatama amapai daraajatadai, cllaga maata aatama isami daraajamu aapima arpa dai alia baigaralidadamu aatama tatagitaitai ismaimosallgicada arpaui garaa duiñdaga gansaagida. ²⁰ Muidutai cllaga ñioocai aatama garvllatar agaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigaralidi aatama aapimacada.

3

¹ Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatacatai masduucal daraajatadai aapima, araralli aatama isllagi viiyagi tamí Ateenasara ² dai ootosagi garaduñi Timoteo sai ganñidana. Goovai aramoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Ttai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. ³ Sai tomali amaadutai maioojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima cllaga maata tsaviaa

issoimaa taatamadagi. ⁴ Dai aidasi quiaa ganna madu daraajatadai aatama, aatama gnaagidiña tsai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. ⁵ Cascada aidasi camaitistui aana isnanaracagi vaamioma ipiñalli aana isootosagi Timoteo maataca inlilitadai masabai molla caga vaavoitudai aapima. Polilitadai aana isadiaavora istutuidi issoimaasi ganduñituldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosaggi duñimudai.

⁶ Dai goTimoteo cadivia apamu maccadara dai cagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima molla caga vaavoitudai dai gnoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa garoigadai dai masai gnaida alidi poduucai isduucai gnaida alidi aatama. ⁷ Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigralidi maatacai isaapima quiaa caga vaavoitudai. ⁸ Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁹ Vasi gomaasicada alia baigralidi aatama Diuusicada. ¹⁰ Tasaara dai tucara daana aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gnaida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma caga vaavoituda aapima.

¹¹ Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gnaida aatama. ¹² Daida ipalidi aatama lapa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma gnoigada aapima aipacoga dai aalpa. Poduucai isduucai gnoigadai aatama. ¹³ Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo amadu vascatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia garaaduñi taanadami Suusi Cristo garmaa sallicami isgnaagida aatama amo istumaasi. Casi gnaagidi aatama isducatai gaagai masoidacagi vai Diuusi baigalliadagi aapimacada dai aapima poduucai oidaga dai sivi gandaana aatama dai gnaagidi masai moduucai oidacana.

² Caga maata aapima isducatai gnaagidi aatama masaida ivuaadana taanadami Suusi Cristo garmaa sallicami cascada. ³ Diuusi ipalidi masaida ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. ⁴ Dai calalli gaagai issiaa duutuadagi gnooñiga dai maisoimaa taatamituldiadagi ⁵ dai maisiu ivuaadagi agaicada istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosacaasi isducatai gaagai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagai isasiadagi gaaduñi ooñigada, Diuusi alia soimaa taatamituldai siora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi gnaagidi aatama. ⁷ Diuusi covai garvuvaitu aatama tsaida ivuaadana istumaasi cagaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai siora gajiaadara viaagi idi maatatuldaragai gajiaadara vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi agai ismaacada garmaacai lagi galbadaga.

⁹ Damos aana gia camaiviaa isgnaagidagi isgaagai masoigadagi gnaaduñi, Diuusi casi gnaaatatuli isducatai gaagai masgnoigadagi aipacoga. ¹⁰ Aapima gia poduucai ivueeyi vasi vaavoitudadami Masedooniara oidacami amadu. Dai gandaana aatama garaaduñi masai vaamioma gnoigadaiña. ¹¹ Cagacara avar oidaca, dai tagitocavurai lagi gnaa duiñdagara, cagavar gaaata vuaada tsduucai casi gnaagidi, ¹² vai siaa ganduutudaiña ismaacada maitarvaavoitudadami dai vai maivilagacana istumaasi ganquiyara.

¹³ Garaaduñi aatama ipalidi masmaatcagi isducatai apvueeyi acoidadacada mai aapima maisoigalliadagi apau duucai agai ismaacada maitagito isiimiagi Diuusi

ΛΛmadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aatΛMΛ isSuusi muu dai Δpamu duaaca poduucai ΛΛpΛ glaagai tΛsvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda agai ismaacΛdΛ coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aatΛMΛ ΔtΛaanΛdami Suusi Cristo gΛrmaatΛtuli sai aatΛMΛ ismaacΛdΛ maiquiaa coiyagi siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo maibaitΛqui iimia ragai Δgai ismaacΛdΛ cacoiyagi. ¹⁶ Δgai ΛΔgi divia agai tΛvaagiañdΛrΛ dai tΛaañia agai Δmo tΛaanΛdamigadΛ Diuusi tΛtΛaañicarudΛ sai iññooidana Δvaavoitudadami trompeeta-gadΛcadΛ Diuusi siotoma duduaacamu Δvaavoitudadami ismaacΛdΛ coi ¹⁷ dai Δmapai iimimu ismaacΛdΛ maiquiaa coiyagi ΛΛmadu iicomai saagida dai vuidΛrΛ aimu ΔtΛaanΛdami siΔgai gΛrvaidacaimu tΛvaagiamu siVΛΛscΛrΛ ΛΛmadu daraajamu aatΛMΛ. ¹⁸ CascΛdΛ idi ñiiooquicΛdΛ avΛr gΛnaapΛnaquiada aipacoga.

5

¹ DΛmos giñaaduñi aapimΛ maitΛgito isgΛnaagida aanΛ siΛΛscadΛ tomali istuigaco ΔpΛduñia agai gomaasi. ² AapimΛ cΛΛga maatΛ sai ΔtΛaanΛdami divia agai siΛΛscadΛ sioma mainΛnΛracagi poduucai isduucai didivai Δmo Δsivogami tucarΛ. ³⁻⁴ SiΛΛscadΛ Δoodami ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiΛΛgidi istumaasi ipΛlidi pocaitiadagi: “Sivi gia cΛΛga gΛriibastacan tada aatΛMΛ maitiipucatai istucΛdΛ vuaama ΔrΛliada aatΛMΛ”. Amaasi Δgai sitodian duucai Diuusi ugititudamu Δgai. Poduucai siatodian duucai coocorΛi Δmo ooqui siΛΛscadΛ duaadia agadagi. Poduucai ismaacΛdΛ maivaavoitudai maiviaacamu oigΛdaragai. DΛmos aapimΛ giñaaduñi maitΛrΛpan ducami Δgai ismaacΛdΛ mosΛcaasi soimaascami tΛtΛgitoiña dai mainΛnΛra istuigaco divia agai ΔtΛaanΛdami poduucai isduucai Δmo oodami ismaacΛdΛ mainΛnΛra Δmo Δsivogami. ⁵ VΛascatai aapimΛ gia vaavoitudai Diuusi dai ΛΔgidi istumaasi Δgai ipΛlidi, cascΛdΛ aapimΛ ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ tasΛrΛ aimarai siΛΛscadΛ cΛΛga maasi oidigi. AatΛMΛ maitΛrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai dai maiΛΛgidi istumaasi Diuusi ipΛlidi Δgai ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ tucapi aimarai. ⁶ CascΛdΛ aatΛMΛ maitΛaagai tΛsi ΔrΛpan ducamicagi Δgai ismaacΛdΛ tomali Δmo im-idagai maitΛtΛgitoi Diuusi Δgai ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli coosocami, aliΛsi glaagai isapiatΛtΛgitoda aatΛMΛ Diuusi dai cΛΛga gΛrtΛtΛgitodagi maisiu Δpan duucai Δmo navamudadΛ. ⁷ IsmaacΛdΛ maitΛtΛgitoi Diuusi dai ismaacΛdΛ aliΛsi Δrsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ DΛmos aatΛMΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo aliΛsi glaagai iscΛΛga gΛrtΛtΛgitodagi maisiu Δpan duucai Δmo navamudadΛ. Glaagai tΛsvΛΛscΛrΛ apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oigΛadagi vΛascatai dai poduucai gΛrsoicΛdagi vai maitΛrmaitΛagi ΔDiaavora Δpan duucai Δmo sandaaru glaadai Δmo tagiña giacarui covocami dai ΔgaicΛdΛ gΛsoicΛiña sai maituucugadΛrΛ vaacΛna mastagadΛ ΔsaayudΛ. Dai glaagai tΛsapiavaavoitudadagi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida agai dai gΛrvaavoidaragacΛdΛ gΛrsoicΛdagi Δpan duucai Δmo sandaaru gΛsoicΛi Δmo vaiñomi vanamoicΛdΛ. ⁹ Diuusi Δcovai gΛrvuvaitu dai maisiu gΛrgΛgΛvitulda agai baiyoma cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida agai tΛsvaavoitudadagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Δgai Δgai dai muu aatΛMΛ gΛrvΛΛtarΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Δgai gΛrvaidacaimu tΛsai ΛΛmadu daraajana tomatΛscoiyagi siΛΛpΛ quiaa duduaacagi. ¹¹ CascΛdΛ apiagΛnaapΛnaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΛnsoicΛdΛ poduucai mΛsducatai casi ivueeyi.

¹² GΛraaduñi gΛndaanΛi aatΛMΛ mΛsai siaa duutudaiña ismaacΛdΛ aata vueeyi aapimΛ gΛnsaagida dai vaamioma tΛaanΛi dai gΛnmaacai ñiiooqui isducatai glaagai mΛsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Δgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cascΛdΛ siaavΛr duutuada dai oigΛada. MaitavΛr gΛnvupui ñiioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gnaagidi aatama masai bagaiña ismaacada maita aata vueeyi, dai aapanaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosaa soimaa taatamitulditai agai oodami dai aapanaquiadavurai ismaacada camaicallaaga vaavoitudada dai maitavar oojoda tomali amaadutai.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacada soimaasi ganvuiidiadagi baiyoma avar vaascara caga ivuiidiada vaascatai.

¹⁶ Dai vaascara avar baiganaliada. ¹⁷ Dai vaascara avar gamamadada. ¹⁸ Dai vaasicada istumaasi apavuaadagi gansaagida gaagai masbaiganaliadagi Diuusicada. Poduucai ipalidi Diuusi masivuaadagi aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi Ibada vai gansoiñana mai caga ganoigada aapima. ²⁰ Dai maitavar amapiadara vipiada ñiooquida amo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos caga avar gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñiooquida masmacada gnaagiadagi. SiarDiuusi ñiooquidacagi varai vaavoituda. ²² Dai gajaadara avar viaa vaasi soimaascada.

²³ Diuusi agai dai gariibastudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitandadagitoiña massoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana ganiibadaga amadu gantatagitoidaga amadu gantuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapima siascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ²⁴ Agai ismaacada covai ganvuvaitu vaascara ivueeyi istumaasi agai aagai dai salicada gannuucadacamu agai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatama garvatar.

²⁶ Diuuscada avar viaatulda vaascatai garaaduñi.

²⁷ Ataanadami Suusi Cristo salicamigadacada gandaani aatama masai vaascatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ Gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara gannidiña. Mosacaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vaatarai Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga cagacara gannijadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvascara alia baigariadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai gaagai tasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavitudai dai vaamioma ganoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama caga ñioocaiña aapima ganvaatarai vaavitudadami ismaacada Diuusi covai vuvaitu saagida. Dai potadaiña aatama masai aapima apiavaavitudai dai maijojodai silascada oodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatagidi iscagacara gannidi dai agai ganvaidaquia agai maca siaaco taanai agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isgaagai issoimaa taatatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai aramo istumaasi cagaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garlamadu silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vasi gomaasi arcagaducami. Agai tavaagiaiñdara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavitudai Diuusi dai tomali maiagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudamu agai dai tomali amo imidagai maimaquimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvucadada tomali isduucai dadadacai agai. ¹⁰ Silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vascatai ismaacada agai covai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdara siaa duutuadamu. Dai tomali maitagimu isducatai gantatagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavituu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoiñana mai aapima oidacagi isduucai agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daanai aatama Diuusi ara sai gansoicaiña gaguvucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi cagaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoicaiña istumaasira ismaacada ivuaada aapima vaavitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo caga ñioocadamu aapima ganvaatarai. Gomaasi araduñia agai cagacara ganniditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tasai amadu daraajana. Gandaanai aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganabacatadagi mosaa otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaanai aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vaataca agai

Diuusi. Dai divimu acalli ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi tlaanadami duucaí gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vasi istumaasi aagada oodami siarDiuusi, amadu vasi istumaasi siaa duutuadagi oodami. Dai lagi aga quiuupaigadara judidíu daiva agai siaaco siaa duutudaiña ajudidíu Diuusi, dai pocaitiada agai sai lagi arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvasi gomaasi ganaagidi ana aidasi gansaagida daacata dai ana? ⁶ Aapima camaata istumaasi lagi dai soobidaca sai maidiviana lagi maiquiaa acai istuigaco divia agai lagi. ⁷ Dai vascara vasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi adiaavora ipalidi. Mosvialga iscaquivagi taagiñaiñara siora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida atlaanadami muua agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ adiaavora lagi dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai lagi alia viaaca agai guvucadagai. Daid ivuaada agai mui naana maasi ggarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaas-camicada vupuiirumadada agai lagi ismaacada iimia agai adiaavora amadu maioo-joiditai ismaacada arvaavoi ismaacadacada istuidimudai lagi iscagacara vuvaquiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai isacacalli soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poducaí vascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartlaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai cagacara ganvuvaida agai. Aapima cagacara vuvacai Diuusi Ibadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadala lagi ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaiñara, cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada vasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñiooquidacada ismaacada ganaagidi aatama Diuusi ganvai masai cagacara vuvacana dai poducaí iimana lagi amadu dai amadu daraajana an duucaí gartlaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vasi gomaasicada gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñiooquicada dai ojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartlaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaiña dai gansoicaiña mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vasi istumaasi arcagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vascara garsoicaiña tsai maisoigaralidiña dai maiduduaadicuiña. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tsai calga vaavoitudaiña naracatai silascada diviagi Suusi Cristo. Vasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatarai maisiu maitacitai aatama mospoducaí ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama lapa amo ñiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvatarai vai lagi garsoicaiña tatai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maatana isaramo istumaasi calgaducami poducaí isduucaí padui aapima gansaagida, ² dai garnuucadacana vai maisoimaasi garvuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vascatai vaavoitudai gartlaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vascara ivueeyi vasi istumaasi ismaacada aagai isiduiña agai. Agai gansoiñamu maicalga vaavoituda aapima dai lagi gannuucadacamu vai maisoimaasi ganvuiididiña adiaavora. ⁴ Dai aatama calga maata isDiuusi gansoicai maipaiivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaidala Diuusi gansoiñana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isaCristo alia soimaa taata aatama garvatarai dai vascara maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi garaaduñi gantaanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaiña siora maitaata vuaada aliada dai maiaggiada aliada agai ismaacada ganmaatutuli aatama. ⁷ Caga maata aapima isducatai gaagai isivuaadagi dai gapan duucai oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidasi aapima gansaagida daraajatadai. ⁸ Dai vascara aa namquidiña aatama siora garbibiadagi. Baiyoma alisi gaaata vuaadana aatama tasara dai tucara maisiaa ganvuiidiada araliditai ganvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacatadai samiciami isganaagidamudai masgarmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama ganmaatutulda araliditai isducatai gaagai isoidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatama, aatama ganaagidi sai isamaadutai maitaata vuaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajioma aatama sai amadutai aapima maitaata vueeyi dai vascara gacueeyi dai sai alisi ganvapasaiña aa aa duiñadara dai maitivuaadana agi ganaa duiñdaga. ¹² Agai ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana agi ganaa duiñdaga dai gaagaiña istumaasi tagito dai maitavapasaiña aa aa duiñdara. ¹³ Garaaduñi maitavar iibiocorada ivuaadutai istumaasi arcagaducami. ¹⁴ Isamaadutai maiagidagi istumaasi ganaagidi aatama idi ojiara, cagavar gantagito najada siora agai dai maisi urapacada vai siaa arana. ¹⁵ Damos maitavar gansaayu duucai najada, baiyomavar mamaacada ñiooqui gansuculi duucai.

¹⁶ Gartaanadamiga Suusi Cristo agai ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoitudami. Dai agai vascara ganiibastudacan taadatudai aapima. Vasiara istumaasi aravuaadagi vaid Diusi ganlamadu daacana vascatai aapima.

¹⁷ Aana anarPaavora. Aana anganviaatuldi agi ginovicada ojajai. Agi anpoduucai ivueeyi aana vascara siascada ojajai amo ojajai. ¹⁸ Vaid gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara gannidiña vascatai aapima.

Moscaasi.

Idi arapagadad oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosada Suusi Cristo. Diuusi cagacaga garvuviaadami amadu Suusi Cristo gartaanadamiga giñtajai cascada. Caa maata aatama isSuusi Cristocada viaaca ragai naana maasi istumaasi cacagaducami istumaasi nanara aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giñmara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga cagacaga ganlijadagi, dai soiganliadagi aapicada, dai ibastudacan tadacagi gaibadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaindara Masedonio davarriamu aana gaaagidi pasai movaasi vana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatatuldiña cuentogada ajudidii ismaacada gamamaatatuldi agai Diuusi ñiooquida duucai. Gamamaatatuldi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana aiqui aaduñcardu. Vasi gomaasi maitarsoiñi ismaatagaci oodami isducatai Diuusi cagacaga vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui ñioocaiña agai.

⁵ Gomaasi gaaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigadagi gajiaadara viaacai vasi soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi acagaducami poduucai isduucacai caga maata isgaaagai isivuaadagi, daida samicada caga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos amoco cagajiaadara viaa istumaasi gnaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Agai ipalidi isoodami poliadagi isagai caga gamamaatatuldi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatatai tomali agai agi istaiya alidi istumaasi gamamaatatuldi agai.

⁸ Caa maata aatama isMoseesacaru samicamigada alia cagadu damos gaaagai ismaata cacagaci istaiya alidi. ⁹ Caa maata aatama sai goma samicami maitaracaga ivuaadami vatarai baiyoma aramaicaga ivuaadami vatarai ismaacada vudara vata dudunucami, dai maiagidi dudunucami tomali maiagidi Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada, dai coodai gada siapa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai galsidi oodami, daida aryaatavogami, dai vascatai ismaacada vudara vata Diuusi ñiooquida. ¹¹ Diuusi ñiooquida garaagidi cagacaga vuvaidaragai ismaacada Diuusi giñtajai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai samicada viaa guvucadagai dai samicada caa tuiga.

¹² Baigiñalidi aana Suusi Cristo gartaanadamigacada. Agai cagacaga giñnidi daida giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquida. Agai agai dai acovai giñvuusaitu ansaida arootosadacana ¹³ tomasi aiquioma cadaiña aana, dai galñaasi ñioocaiña aana agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana agai ismaacada agidiña ñiooquida. Damos Diuusi soigali aanacada. Aana maiquiaa vaavoitudaiña, cascada maimaatacana aana istuma vueeyi. ¹⁴ Samicada cagacaga giñnidi Diuusi dai giñsoi ansai caga vaavoitudaiña aana dai caga oigadaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Samicada arvaavoi istumaasi gnaagidi aana dai vascatai aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai cagacaga vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigali aanacada sai poduucacai gamatana sai Suusi Cristo alia caa tuiga dai maitiñoojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucacai gamata ara sai Diuusi istutuidi iscagacaga vuvaidagi tomasioora siora vaavoitudadagi Suusi Cristo dai agai

istutuidi isiimiagi tavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi dai caga ñioocadagi Diuusi vatar tomastuigaco. Agai tomastuigaco taanai vasiaacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainidi. Tiipu tomali amaadutai siora apan tuigacagi agai. Dai agai vaamioma caga tatagitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gducami dai aapi Diuusi sandaarugada gducami. Aliasi gaaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdada. Aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquida dai aliasi gaaagai iscaga ivuaada aapi istumaasi cagadu liada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aqumioma pasaid ivuaadana aapi. ¹⁹ Amoco maitivuaadana istumaasi maata iscagadu cascada camaicaga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai apdui Imeneocada dai Alejandroca. Dai aana potadai saida adiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida inlidi aana isducatai gaaagai masivuaadagi masiascada ganmpaidiadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi gaaagai isdaanadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vasiaacataicada, dai sai baiganalidiña aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasi gaaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaiña gartataanadamiga dai vasi tataanadami vasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana siora garsoobicadagi siascada garmpaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Aliasi acagaa ispovuaada aatama dai Diuusi cagacaga garvuiadamiga alia baiganalidiña gomaasicada. ⁴ Dai agai ipalidi sai vascatai cagacaga vuvacana dai caga maatacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camaivuidara vatacana Diuusi. Agai arsuusi Cristo ismaacada oodami duucai vusai. ⁶ Suusi Cristo aagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vasi oodami soimaascamigada. Vasi gomaasi gamai aidasi Diuusi ipali. ⁷ Cascada Diuusi covai giñvusaitu ansaid arootosadacana Suusi Cristo ansai maatatuldana aana ismaacada maitarjudidu Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vasi istumaasi gaaagidi aana salicada arvaavoi. Aana maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganmpaidiadagi vaavoitudadami ipalidi aana isacacali daanadagi Diuusi sai agai cagacaga nidiña. Dai siora daanadagi Diuusi maitaagai isbaacoicagi, tomali maitaagai issoimaasi tatagitodagi gnaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadara viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanigitai ganoonovi. ⁹ Daida looqui maitaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitaagai iscaga bai ganvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namacada tomali maitaagai isnaana duucai gangagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caga antagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma gaaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cacagaducami. Gomaasi aliasi gaaagai isivuaadagi vasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. ¹¹ Looqui gaaagai isdodoli daraajatai cacagi siascada gamamaatatuldiadagi acacali Diuusi ñiooquida dai agiditai cacagi. ¹² Dai maitiipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siascada ganmpaidiadagi vaavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanadagi acacali baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diuusi apaga idui cali dai gooquilara ooqui cascada. ¹⁴ adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. ¹⁵ Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vascara ooqui istutuidi iscagacaga vuvaquiagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai cagacaga oidacatai, dai maivupuiiruacatai.

3

¹ Istumaasi gaaagidamu aan arvaavoi. Isamaadutai ipaliadagi isar baitacaaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduunia alidi amo istumaasi cagaducami. ² Vaavoitudadami baitacaaacamigad ali asi gaaagai iscagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapilara vuupadagi. Dai gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiiruacagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigalliaracada miaadagiadagi gadaividacami, dai gaaagai iscaga gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, ³ dai maitaagai isnavamutaracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma ali asi gaaagai iscala tuigacagi, dai maitaagai iscocodataracagi, dai maitaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsilara. ⁴ Ali asi gaaagai iscaga gataaanadagi gquiiara, dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi. ⁵ Siora maitistutiadagi isgataaanadagi gquiiyara poduucai ara maitistutiadamu agai istaanadagi vaavoitudadami. ⁶ Siora utudama vaavoitudagi maitaagai isar baitacaaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada gallidan tada taanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taataturi agai diaavora gaducada galiditai agai. ⁷ Dai ali asi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi ara vai maiviaacagi oodami istucada gapilar vuupadagi dai maitaagai isgadagitu agai isdiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

⁸ Daida asonarguucacamigada taanadamigada vaavoitudadami ali asi gaaagai isvasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai ali asi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi alquioma maitamaatcatadai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscaga maatacagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitaagai masmamaacadagi amo cali amo sallicami asta maatacagi isagai cagacara oidacana poduucai isduucai gaaagidi aan isoidacagi. ¹¹ Dai looqui ara ismaacada gasoicadagi ali asi gaaagai isvascatai siaa duutuadagi, dai maitaagai isñiooquidaracagi, dai maitaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvascara calga ivuaadagi gaa duiñdaga. ¹² Amo sonarcacami gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai gaaagai iscaga taanadagi gquiiyara dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai. ¹³ Vasi sonarguucacami ismaacada calga ivueeyi ganaa duiñdaga vaamioma siaa duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma calga gaaagidiña agai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aan ipalidi isotoma malca ganidagi. Damos gloojidi aan idi oojai, ¹⁵ siaduñiada maiotoma imia aan, camaataca api isducatai gaaagai pasoidacagi maradcatai Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Api lamadu aa vaavoitudadami agai dai calga ñioocai Diuusi ñiooquida vatarara. ¹⁶ Idi ñiooqui ismaacada gamamaatatuldi aatama alquioma maitamaatcatadai dai goñiooqui alia calgadu dai pocaiti:
 Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai;
 Dai aidasi aran duaaca Diuusi Ibada, guvucadadacada poduucai calga gamaí isagai arDiuusi.
 Dai Diuusi talaañicaruda nidi caduaacacai agai.
 Dai mui naana maasi oodami saagida gaaagai isducatai aradi Suusi Cristocada.
 Dai vasi oidigi daama oidaga oodami ismaacada cavaavoitudai.
 Dai apamu ii agai tavaagiamu.
 Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibaada canga aagai sai cayoga ugitacai oidigi sai amoco gajiaadara viaa agai ganvaavoidaraga, dai baiyoma lagiada agai mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi istumaasi adiaavora talaañicaruda ipalidi. ² Lagiada agai agai amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Tomasi amamaatatuldiadami cang maata issoimaasi ivueeyi vascara maiama duucacai antatagitua agai. ³ Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi ara iscuaadagi amo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigaliaracada cuaadana ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ⁴ Vasi istumaasi idui Diuusi alia cagadu dai maitaagai tsgajiaadara vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma gaagai isbaigaliaracada cuaadagi. ⁵ Diuusi cagacara naidi oodami ismaacada povuaadagi. Diuusi pocaiti gñiooquiara saida idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascada. Daida oodami baigalidi Diuusi cascada.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatatuldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitudadami aidaga canga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñada, dai Diuusi gasoicai isvaamioma cagacara oidaca aapi duudatai tatagitoitai gomamaatatuldaragai cagaducada ismaacada cavaavoitu aapi. ⁷ Damos maitaagai islagiditai cacagi aapi gocuentogada ajudidíu. Goovai mosaroodami cuentogada maisiu Diuusi mamaatatuldaragada cascada maitarsoiñi. Tatagitodañi duudatai Diuusi dai poduucacai vaamioma canga vaavoitudada. ⁸ Aaduiñdagai ga arsoiñi gatuucuga vatar poduucacai vaamioma babajai oodami guvucadagai. Dai tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacanga vaavoitudai Diuusi dai oigadai Diuusi dai poduucacai ga arsoiñi gaibadaga vatar tami oidigi daama dai siora povuaadagi imi agai tavaagiamu. ⁹ Gomaasi salicada arvaavoi dai vascatai aliasi gaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucacai garnaidi oodami vascara ivueeyi aatama Diuusi aa duiñada vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai canga istutuidi scagacara vuvaidagi vasi oodami. Dai siora vaavoitudagi Diuusi agai ga cagacara vuvaquia agai.

¹¹ Vasi gomaasi mamaatatuldañi aapi vaavoitudadami dai taanadañi aapi agai saida ivuaadana vasi istumaasi ana gaagidi. ¹² Maitigadagito isoiduucacai ganlijadagi aa galicacai aapi quiaa. Baiyoma aliasi gaagai scanga ñioocadagi dai canga oidacagi, dai canga vaavoitudadagi Diuusi, dai gaagai passiaa duutuadagi vasi ooqui sipoduucacai canga maatamu vaavoitudadami isducatai gaagai isoidacagi. ¹³ Silascada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi agiadañi aapi Timoteo iscaiti oojai Diuusi ñiooquidara dai mamaatatuldiadañi gomaasi asta silascada mala diviagi ana. ¹⁴ Gatatagitodañi aapi Timoteo aidasi acacali talaanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonovi dai gaagidi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gamaa gosalicami pasaida artaanadamigadacana vaavoitudadami dai pasaida amamaatatuldiadamigadacana. Dai sivi maitaagai pasgajiaadara viaagi galicamiga.

¹⁵ Baiyoma canga ivuaada aapi vasi istumaasi gaagidi ana isivuaadagi vai poduucacai najadagi vaavoitudadami sila canga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñada. ¹⁶ Lagi ganuucadaca dai poduucacai cagacara oidacamu aapi. Dai apiacanga gamamaatatuldiada Diuusi ñiooquida. Ispoduucacai ivuaadagi aapi aidaga cagacara vuusaimu aapi dai agai ismaacada galagiditai ca, agai cagacara vuvaquimu ara.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma cllaga ñiooqui aagiada dai cllagacarla ñlijada ducami islagai argloogacagi. Dai cllagacarla ñlijada aapi gllgalli ducami siagai argasisiaggicagi. ² Dai cllagacarla inlijada aapi oocodami poduucai isduucai ñidi aapi gldaada. Dai cllagacarla inlijada aapi laal tatlaji ducami siagai argasusuculicagi.

³ Soicadañi aapi avipiuudu ismaacada maiviaa siora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara siappa gajuuli aid gia agai aliasi glaagai issoicadagi aviuudu. Agai nuucagi tai gaa agai cascada. Poduucai alia cllagadu dai Diuusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu siora soicadagi daanliña Diuusi tasara dai tucara sai soicliña. Agai gia vaavoitudadami aliasi glaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogoosi gducamicagi maitaagai issoicadagi agai. Agai gia maiimu Diuusi amadu. ⁷ Aagidañi gomaasi vlassi vaavoitudadami vai cllaga maatacagi agai istumaasi glaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Ismaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi gaaaduñi agai camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai poduucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada acovai vuvaidagi sai soicliña vaavoitudadami glaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daida ismaaducatadai agai cunada. ¹⁰ Daida oodami glaagai ismaatacagi appa isagai cllagacarla oidacana. Dai glaagai ismaat gllliadagi aali, dai iscanga miaadagiadagi gndaividacami, dai glaagai ismaigagarducada gllliada agai soicaitai vaavoitudadami, dai glaagai isgamaatacagi isbai soicliña agai cococoidada dai isbai givuaadana agai ama maasi istumaasi cacallagaducami gasoicaitai.

¹¹⁻¹² Dai avipiuudu ootlioma iimadami maitaagai masmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Agai cucuuntan tada apamu dai dagituagi ganaa duiñdaga, dai poduucai camaicllaga iduñian tada agai laa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaatarra. ¹³ Aipaco quiquiara ajioopadan tada agai dai papartuagi dai ñiñoquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvaatarra. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isavipiuudu ootlioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara valla Suusi Cristo maataatuldiaragada maitarñiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootlioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo cllali siara amo ooqui aduñda arviuuducagi aid gia agai aliasi glaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma cllaga istutuidi agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallicada tagitu soiñi.

¹⁷ Alias glaagai isvasscatai siaa duutuadagi acacalliodami talaanadamigada vaavoitudadami dai glaagai mascalga aa namquidagi, vaamioma cllaga ismaacada artalaanadami daida armamaatuldiadami appa. ¹⁸ Glaagai ispovuaadagi pocaitai Diuusi ñiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avopoisi siuu duucu caltapagada agai tligi vai cuaajida agai”. Dai pocaiti appa Diuusi ñiooquidara: “Vasscatai siora gaaata vuaadagi glaagai masaa namquiadagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diuusi ñiooquidara cllaga gamaata isaliasi glaagai isaa namquiadagi siora gamamaatuldiadagi Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Ismaadutai gapiar vuupadagi amo caliodami talaanadami maitiaggiada asta siasscada oidacagi gooca siara vaica ñlijadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui agai aid gia glaagai masbagaidagi agai vlassi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vasscara aliasi glaagai paspoduucai ivuaadagi vasscataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi arglamiigugacagi siargaduñicagi siargasiaggicagi tomasi siora agai, Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartalaanadamiga amadu Diuusi talaañicaruda ganñidi cascada. ²² Pasiasscada daasa

aliadagi amo vaavoitudadami tlaanadamigada maitimostodian duucal daasa toma-sioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai loodami potian tada sai aapi bai lidi issoimaasi ivuaada agai baiyoma gaagai pascaga maatiagi apaga istuiga agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora gavooca cascada maitaagai pasgoa suudagi yadagi baiyoma gaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duaadigami vatar.

²⁴ Dai amoco otoma gamaata arsoimaasi ivuaadami dai aa maitaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avnacai asta siascada Diuusi nidagi isaacada arcaga ivuaadami dai isaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai amo oodami ivuaadana istumaasi cacagaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vascara amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaagai iscaga siaa duutuadaga gaamu vai poduucal isaacada vudara vata Diuusi maiñiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi ma-maatatuldaragada. ² Isamo piooni amadu aamuda vaavoitudadamicagi vascara apiooni aliasi gaagai issiaa duutuadagi gaamu tomasi argansiagama ducami agai vaavoitudaitai. Apiooni gaagai isvaamioma caga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaagai pasgamamaatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatuldiadami yaatavogami isaacada vudara vata Suusi Cristo mamaatuldiaragada isaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidina dai maicaa maata istumaasi gamamaatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga anvupui ñioocadagi. Gomaasiaindara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidaragai dai maivaavoitudaina agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasaayutaina agai aipacoga moscaasi soimaasi aagaitai agai maicacagadu tatagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidina saida arcagai isgamaitacadagi agai tumiñsi gamamaatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucal gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoini gaibadaga vatar. Dai sioora povuaadagi agai gia sadicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacatai aatama tomali amo istumaasi. Dai siascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaagai tsbai garliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Amo oodami ipaliditai isrirituagi soimaasi ivuaadana dai poduucal vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaina ivuaadatai istumaasi maitarsoini baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatatulda agai. ¹⁰ Sioora mosgamaitacada aliada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucal gamaitacai. Dai amoco mosgamaita lidina mui tumiñsi dai gajiaadara vipieeyina ganvaavoidaraga dai gooqilara aliasi soimaasi taatamaina.

¹¹ Damos aapi Timoteo caga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaagai pasgajiaadara viaagi vasi gomaasi soimaascami. Gaagai pasapiacagacara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai isaacada vudara vata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gaducami cascada aliasi gaagai pasvudara caatacagi adiaavora caga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucal tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi covai gvuusaitu pasai poduucal ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo

Agai dai salli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi lamadu Suusi Cristo maatã inãaanã gaaagidi ¹⁴ pasai lagidiña vlassi istumaasi gatlanaanã aanã poduucã isduucã gaaagidi aanã vai poduucã maitiipucãgi soorã gãbagaidãgi asta siãscadã diviãgi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai siãscadã Diuusi ipaldãgi. Vlassi oodami aliãsi gaaagã iscããga ñioocadãgi Diuusi vllatarã. Dai agai lagã tlaanaanã vllãsiaacatai dai agai sãlicadã viaa guvucadãgi. Dai agai arbaatãcãaacamigadã vlassi tãtãaanãdãmi. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidãgai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacã sitasã cascãdã tomali amaadutã maitistutuidi isvui nãnãavãgi tomali ismiaadãrã cãquivãgi. Aanã ipãlidi isvlassi oodami cããga ñioocadãgi Diuusi vllatarã tomastuigaco dai vaavoitudãgi isDiuusi sãlicadã viaa guvucadãgi.

¹⁷ Aagidañi ariricu vaavoitudãdãmi sai maigãgarducãdã ganãlidiña. Dai maitãagãgi ispoliada agai isããgi istutuidi iscããgacãrã vuvããquiãgi atumiñsicãdã. Atumiñsi uugiãtã cascãdã. Baiyoma gaaagã isvaavoitudãdãgi Diuusi ismaacãdã tomastuigaco oidaga. Agã agã dai gãrmaacã vlassi istumaasi tãgito aatãmã dai baigãrãliãdãgi. ¹⁸ Aagidañi sai cããgacãrã oidacãna soicãitã aa mui naana maasicãdã. Agã gaaagã istaacogiãdãgi soituutuigãmi istumaasi viaa. ¹⁹ Siorã poduucã ivuããdãgi Diuusi maaquimu agã mui naana maasi istumaasi cãcããgãducãmi tãvããgiãrã dai agã giã tomastuigaco oidacãmu Diuusi lamadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaaagã pãscããga gamamaatãtuldiãdãgi Diuusi mamaatãtuldarãgãdã. Maitiããgiãdã aapi agã ismaacãdã oojoidi isaipacoga gãvupui ñioocãdãgi tomãli amamaatãtuldiãdãmi yaatãvogãmi ismaacãdã gamamaatãtuldi naana maasi istumaasi ducãmi isãrvaavoicãgi. ²¹ Lamoco ismaacãdã lagidi agã cãgãjiããdãrã viaa ganãvããvoidãrãgã.

Aanã ipãlidi sai Diuusi cããgacãrã ganãlidiña.
Mosãcãasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipΛlidi Diuusi cascΛdΛ. Diuusi aagai sai maaqui agai iibΛdagai uutudui vΛasi oodami ismaacΛdΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascΛdΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gΛducami dai aliasi gΛoigΛdai aanΛ. AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnΛijadagi dai soigΛnΛliadagi aapicΛdΛ dai gΛiibastudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛlga Λlgiditai Diuusi ipΛlilitai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñcaru. Dai baigiñlidi aanΛ DiuusicΛdΛ vΛascΛrΛ gatΛtagitotai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VΛascΛrΛ tΛtagitotai aanΛ isducatai sosoa aapi aidasi gΛdiosagi aanΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛida iñlidiña aanΛ dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tΛtagitotai aanΛ ΛprΛ siΛΛ cΛlga vaavoitudai aapi. ΛprΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛrΛ gΛdaada Eunise. Dai Λgai cΛlga vaavoitudaiña cascΛdΛ maataΛ aanΛ isaapi cΛlga vaavoitudai ΛprΛ.

⁶ CascΛdΛ gatΛgitoñi isaidasi gΛdaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gasoi iscΛlga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ gΛaagai pasapiacΛlga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarMaacai duaadimudagai baiyoma gArmaacai Λgai guvucadagai dai garsoicai tasai aipaco gΛroigΛdaiña dai cΛlga gArtΛtagitocana. ⁸ Maitisiaa araitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gArtΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicΛdΛ dai maitisiaa arada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacΛrΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vΛascΛrΛ Diuusi gΛmaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitemu aapi gΛvaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacΛrΛ garvuvaitu dai Λcovai garvuvaitu tasai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgai ipΛlidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipΛlidi Λgai dai gΛroigΛdai cascΛdΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ Λmo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ Diuusi gΛroigΛdai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛl maataΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi. Λgai ootoi Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuviadami cascΛdΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai gArmaa ibΛdagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isΛgai vaa cΛagacΛrΛ garvuvaida agai poduucai maataΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛlicami ansaidΛ arrootosadΛcana dai aagidana ismaacΛdΛ maitarjudidú isSuusi Cristo arcΛlga cΛrΛ vuviadami. ¹² CascΛdΛ alia soimaa taatamai aanΛ dai vΛascΛrΛ maisiaa arai. AanΛ cΛl maataΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛlga istutuidi Λgai isnuucadacagi giñibΛdaga asta siΛascΛdΛ Diuusi nΛidagi Λoodami ismaacΛdΛ arcΛlga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛlga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ dai apiagamamaatΛtuliada isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ, alia cΛlga gomaasi cascΛdΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo dai vΛasi oodami. ¹⁴ GamamaatΛtuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gΛmaatΛtuli aanΛ dai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gArma daja gΛsoicΛdamu.

¹⁵ CΛl maataΛ aapi isbaitoma vΛasi Λvaavoitudadami AasiΛrΛ oidajami giñdagito dai gooca Λgai arFigelo dai Ermogenes. Aidasi Oniseforo divia RoomΛrΛ giñgaagaiña daida giñtΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai alia duudatai giñdidiviñi nai aanΛ baigiñlidiña dai maisiaa araiña maisapicatai aanΛ. CascΛdΛ aanΛ ipΛlidi isDiuusi cΛagacΛrΛ nΛijadagi Λgai aaduñdΛ.

¹⁸ Sallidada ipalidi aan isSuusi Cristo apiasoigalliadagi Oniseforocada siascada diviagi Suusi Cristo. Caa maata aapi siasi garsoi Oniseforo aidasi Efeesiaru daraacata dai aatama.

2

¹ Dai aapi giñmara gaducami caga ivaavoitudada dai lagiada aapi Suusi Cristo lagi cagacaru ganidi cascada. ² Dai vasi ismaaca gamaatutuli aan mui oodami vuitapi maatatuldañi aapi aa ismaaca caa vaavoitudai dai sallidada ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatutuliadagi gomaasi aa.

³ Masiascada soimaasi gataatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vascara iapiacaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdada. Aapi arapan ducami sandaaru dai Suusi Cristo argataandamiga. Vasi sandaaru gaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali amo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaacada ivueeyi ismaacada maitarsandaaru. Asandaaru gaagai isbaigaduucagi daidi ivuaadagi istuma taanada taandamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi gaagai iscaa lagiada vasi ismaaca aagai Diuusi ñiooquidaru aran duucai amo utuisdami aliasi caga marai siaa salli gavopooyi ipaliditai isgamaitacadagi. ⁶ Dai aliasi gaagai iscavami aata vuaadagi aapi gaa duiñdagaru aran duucai amo asadami caga aata vueeyi dai Diuusi gamaaquimu aapi vasi istumaasi maacai lagi gapioñiga ismaacada ivueeyi aa duiñdada. ⁷ Tatagitodañi istumaasi gaagidi aan daida garbaitacaacamiga gsoñamu pai maata caaca vasiaacatai.

⁸ Tagitoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdaru daida arcajiudadacata dai arai Davicaru. Gomaasi lagi istumaasi gaaagidiña aan. Gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taataca dai asta vuli aan cadeenacada ducami arsoimaasi iduucamicamudai aan. Damos Diuusi ñiooquida gia maivuli. ¹⁰ Dai aan soimaasi taatamai mui naana maasi vai lagi ismaaca Diuusi aco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai cagacaru vuvacana. Lagi ismaacada vaavoitudagi vascara dadadacada lagi tavaagiaru.

¹¹ Sallidada arvaavoi ismaacada Diuusi ñiooquidaru icaiti:

Isamo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo, sallidada oidacamu lagi tavaagiaru Suusi Cristo amadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi; sallidada taanada lagi Suusi Cristo amadu siaaco taanai lagi.

Isamaadutai gajiaadaru viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadaru vipieeyi aru.

¹³ Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo, Suusi Cristo vascara ivueeyi istumaasi aagai.

Lagi vascara aagai istumaasi arvaavoi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidaru.

¹⁴ Tatagitoldañi vaavoitudadami vasi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goagi vuuirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi lagi dai gajiaadaru vipieeyi ganvaavoidaraga. ¹⁵ Gaagañi dai caga ivuaada gaa duiñdaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami cagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuisi siaa aradagi caga gamamaatutulditai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida gia arvaavoi. ¹⁶ Gajiaadaru ivipiaada govuuirudagai dai gocuentogada ajudidú vasi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maiagidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatutuldaragada amamaatutuliadami maicaa tutiacada vasi aipacoga aimarai vaavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatutuldadami. Gooca amamaatutuldiadami maicaa tuutiacada arImeneo dai Piletu ¹⁸ ismaacada aiquioma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadaru vipieeyi ismaacada arvaavoi. Lagi pocaiti sai acoidada maiduduaacarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu

tuucuga utudui. ¹⁹ Damos Diuusi ñiooquida vallascaṛa aragai vaa. Dai Diuusi ñiooquidaṛa pocaiti: “Caa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti arpa: “Vallascaṛa ismaaca vaavoitu-dai Cristo gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vasssi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Isamaadutai caaga iduñia aliadagi Diuusi aa duiñdada aliassi gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vasssi soimaascami mosaggi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacada vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

²² Gajiaadara ivipiaada vasssi soimaascami ismaacada ivueeyi gagalli dai apiacagacara oidaca dai apiacaga vaavoitudada dai apiaoigada vallascaṛa dai apiagabastacan tadaca amadu vallascaṛa ismaacada gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. ²³ Dai gajiaadara ivipiaada govuiirudagai caa maata aapi isgomaasicada gancocodaina oodami. ²⁴ Dai sioora ivuaadagi garbaitacacacamiga aa duiñdada maitaagai isomaliacagi baiyoma gaaagai iscaṛa tuigacagi vallascaṛa vui, dai gaaagai iscaṛa gamamaatatuldiadagi, dai maitaagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. ²⁵ Dai gaaagai pascaaga mamaatatuldiadagi ismaacada gavui ñioocadagi oigadaitai sabai poduucai soina Diuusi vai ama duucai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, ²⁶ vai poduucai caaga gantatagituagi agai apamu dai cacacara vuvaiyagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

¹ Dai gaaagai pasmaatacagi arpa sai cayoga ugitacai oidigi alia soimaasi taata agai vaavoitudadami. ² Aoodami ismaacada maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñsi isoigada Diuusi, dai gagarducada ganaliada agai, dai mainajada dan vaaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiaggiada agai gandada, dai maica tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoigandaliada agai aacada tomali maioigada agai, dai aagaraca agai istumaasi maitarvatar, dai googosi ganducamica agai, dai oomaliaca agai dai cadada agai vasssi istumaasi arcaagaducami, ⁴ dai oodami tataggiada agai gnaaduñi sasaayuda, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada agai, mosaca tatavigai dai iidagai dai vasssi istumaasi arvagimi ipaliadamu agai isivuaadagi baiyoma isaggiadagi Diuusi. ⁵ Agai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaaca vaavoitudai Diuusi ñiooquida damos vuidara vataca agai Diuusi.

Maitiurapacada sioora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga amoco ismaaca vapacai ooqui vupuiirugami quiiquidara dai mamaatatuldiña oooqui ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poduucai vupuiirumadaina agai. Aooqui aliassi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismamaatardagi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquiaa vaavoitu agai istumaasi arvaavoi. ⁸ Dai arpan duucai acacadaracami Janesicaru amadu Jambresicaru vuidara vatacatadai istumaasi aagai Moseesacaru poduucai agai ismaaca mamaatatuldi oooqui arpa vuidara vata istumaasi arvaavoi. Alia soimaasi gantatagitoiña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajiaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatatuldagai mui oodami, vasssi oodami maatamu isagai arvupuiirugami cascada maiaggidamu, arpan duucai avaa goocai ismaaca vuidara vatacatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñarpan duucai ivueeyi, dai giñarpan duucai tatagitoi, dai giñarpan duucai vaavoitudai dai giñarpan duucai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duiñdada giñarpan duucai, dai aapi

oigadai vaaascatai giñapan duucai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai apadi aanacada Antioquiara dai Icooniara dai Liistirara, isducatai soimaasi giñtaatatuli aoodami. Damos Diuusi caagacara giñvusaitu vaasi gomaasiaiñdara. ¹² Sallicaada arvaavoi isvaascatai ismaacada ivuaada aliadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuiida agai, agai apiavupuiirumadada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vaasi pastumaasi camai mosgaaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai caagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi gaaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai caagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vaatarara. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vaasi istumaasi caagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Gataanai aan aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gataanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucai dai nada agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai nada agai vaasi oidadai duduaacada. Vaascara ibaigaduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida siascada oidacagi isducatai tomasi maicaca aliadagi oodami. Dai mamaatatuldañi oodami ismaacada arai istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitiojoada aoodami dai apiamamaatatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco aoodami maicaca aliadamu gomamaatatuldiaragai caagaducada baiyoma ivuaada aliadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosca istumaasi caaca aliada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiaadamu agai ismaacada arvaavoi, dai caaga gantagito caacamu agai judidíu cuentogada. ⁵ Damos aapi caaga gatatagitoda dai pasiascada soimaa taatamadagi apiavuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai caagacara vuvaidaragai dai caaga ivuaada gaa duiñdaga.

⁶ Polidi aan iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aan. Dai imimu aan tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aan Diuusi aa duiñdada dai cayoga naato aan giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aan Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaacami Suusi Cristo ataanadami caa tuigacada dai siascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora caagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosca aan giñmaaquimu agai. Agai maaquimu aapa vaascatai ismaacada baiganliaracada nana istuigaco divia agai agai.

⁹ Gaaagañi dai otoma diviacai giñnada. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davalriamu. Dai Tito ii Dalmasia davalriamu. ¹¹ Mosca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasiascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² Atiiquico Efeesiamu ootoi aan. ¹³ Pasiascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Trooasara viaa aan Carpo quidara. Dai vuaapañi aapa giñlilivuga dai sioma caaga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaacamiga bai duuñimu gomaasi agai amadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada gannucadacana aapi agaicada.

¹⁶ Aidamasi tucamidara vaama gñcai dudunucamiara vascatai gñdagito. Tomali amaadutai maitiñsoi. Antai anlagi gñsoi. Aan ipalidi isDiuusi maigapilara suuligagi agai ismaaca gñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi gñsoi dai gñmaa guvucadagai antai aan istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai poduucai maatana vascatai ismaacada maitarjudidú. Dai Diuusi cagacara gñvusaitu matai maitiñmuaa. ¹⁸ Dai cagacara gñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiaindara dai gñvaidacaimu agai tvaagiamu siaaco taanai agai. Aan ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascara.

¹⁹ Diuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintara vii. Dai Trofimo coco antai Mileetara viaa. ²¹ Gaaagañi dai divia maiquiaa acai toomoco. Diuscada gviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aan ipalidi isgarbaitacaacamiga Suusi Cristo gammadu daacagi dai gannuucadacagi vascatai aapima.
Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ AanΛ arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soñana aanΛ agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma cΛaga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai cΛaga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvavaoi ismaacada garmamaatatluldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soñana aanΛ lapa loodami sai nanaracana cΛaga vaavoitudaitai istuigaco vΛascara oidaca ragai aatama Diuusi lamadu. Λaqui aagai Diuusi ispoduucai apaduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caayai istuigaco Diuusi cΛagacara garvuviadamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacadara aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami vΛascara oidaca agai Diuusi lamadu. Agai giñtajai sai gaaagidana aanΛ ñiooquida sai maatana loodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angloojidi idi oojai. AanΛ gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami patai vaavoitu aapi cascada giñmara gducami aapi. AanΛ ipalidi isDiuusi garooga lamadu Suusi Cristo cΛagacara garvuviadamiga cΛagacara ganlijadagi dai galbastudacan tadacagi.

⁵ AanΛ caratarΛ gaviaa pasai bai duuna aapi istumaasi vΛagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami tatanadamigada vΛasi amapacara poduucai isducatai gaaagidi aanΛ. ⁶ Amo taanadami aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maigapilara vuupadagi tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isali amaaduacagi ooñigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvavaoitudadamicagi dai cΛaga lgiadagi gandada, dai maisoimaasilara siaa vvaadagi gantumiñsiga vai tomali amaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maitistutuidiña isgapilara vuupadagi tomali amo istumaasicada. Maitaaagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaaagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigalliaragacada miaadagiadagi agai oodami galquiyara, dai oojiadagi isivuaadagi istumaasi cΛagaducami, dai cΛaga gatagitocagi, dai cΛagacara oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagi isgajiaadara vipiadagi lsoimaascami. ⁹ Aliasi gaaagai iscΛaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida ismaacada maatatuli aanΛ dai poduucai agai istutuidi iscΛaga maatatuldagi aa, dai maatatuldagi agai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicΛagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi atatanaanadami vaamioma giñaaduñi judidíu saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami. ¹¹ Agai gamamaatatluldi istumaasi maitaaagai isgamamaatatluldiadagi mosgamaitacada aliditai tumiñsi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganvaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatatluldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatluldiada agai.

¹² CaratarΛ oidacami saagida oidacatadai amo mamaatatluldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “CaratarΛ oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ DaidΛ arvavaoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami caratarΛ oidacami sai mamaatatluldaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidara maitarvavaoi cascada aliasi gaaagai isgajiaadara vipiaadagi agai mamaatatluldaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatatluldaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gatanai agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai lamoco cuaadagai maicΛagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vaatar vaasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vaatar vaasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi agaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicada maioojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduniagi tomali amo istumaasi cagaducami.

2

¹ Damos gamamaatuldani aapi isducatai gaaagai isoidacagi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. ² Dai aagidani acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacorina, dai cagacaga oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagiticagi, dai sai caga vaavoitudaina dai sai caga oigadaina vaascatai, dai sai maivui bacocoina agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidani loocodami vaavoitudadami sai cagacaga oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai mainiooquidina aa, dai sai mainavacorina ⁴ dai sai mamaatuldana istumaasi cagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagiticagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagiticodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiindaga ganquiyaga, dai soicaina aa, dai agidina gancuucuna vai maipocaitiadagi oodami sai Diuusi niooquida maitarsoini.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagali vaavoitudadami sai caga gantatagiticana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai pasilascada gamamaatuldadi Diuusi niooquida maitaagai psmui gamaitacada aliada tuminsi. Dai caga ivuaada vai siaa gduutudaina oodami. ⁸ Dai vaascaga igamamaatuldida mosacaasi istumaasi gamamaatuldina Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui nioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui nioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidani apipiooni vaavoitudadami sai vaascaga caga agidina ganaamu, dai maivui niooquitaracana, dai maiasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vaasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi aamuda vai poduucai silascada najadagi aa matiagi isDiuusi cagacaga garvuviadamiga niooquida cagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai cagacaga vuvaidina oodami poduucai gartagi issallicada cagacaga nidi vaascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi garmamaatuldidi isgaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vaasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai gaaagai iscaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai garmamaatuldidi ara sai gaaagai isbaigalialiacada nalaracagi istuigaco divia agai garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacaga garvuviadamiga. Agai rbaitaacami tavaagiala dai oidigi daama alia dadadaquidamu agai silascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo agi gadagito masmuaagi sai poduucai cagacaga vuvacana aatama garsoimaascamigaindaga tsaidama amaamadacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigalialiacada ivuaadaitai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vaasi gomaasi gaaagai pasgamamaatuldadi. Aapi apartaanadamigada govaavoitudadami daida armamaatuldadi cascada gaaagai pasaapanaquiadagi vai apiavaavoitudaina agai dai bagaidani agai ismaacada maiagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadaga vipiaadagi gamamaatuldaraga.

3

¹ Dai tagitoldañi avavoitudadami sai abaidiña atataandami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai cacana dai sai gaagai isgasoicadagi aa duiñdagiara ismaacada arvascatai vatar. ² Dai sai maisigalnaasi ñiooqui aagidiña tomali amaadutai, dai sai maoomaliacana dai sai oigaditai naidiña vascatai, dai sai maigagarducada ganlidiña tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami siarvaavoitudadami ara.

³ Avavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucai agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama aqiuoma arvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascata dai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garcaldaiña oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi calgacara garvuviamiga divia oidigi daama dai calgacara vuvaida agai oodami poduucai gatagi isalia oigadai dai calgacara naidi vascatai. ⁵ Calga maata Diuusi isaatama tomasi calga ivueeyi maitamaitacai calgacara vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada calgacara garvuvaitu. Diuusi Ibada maigovai dai vasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucai idui agai aidasi Diuusi ootoi sai garlamadu daacana. Suusi Cristo calgacara garvuviamiga aagidi gaoga sai ootosana gibadaga cascada ootoi agai vai aliisi garsoicai tasai calga oidacana. ⁷ Vaida Diuusi calgacara gannidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama cascada viaa aatama sallicami isarमारadacagi dai isvascara oidacagi agai lamadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai lamadu.

⁸ Vasi imaasi sallicada arvaavoi dai aan ipalidi iscala gamamaatatulda aapi vasi gomaasi vai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi ganaagana dai calga ivuaadana istumaasi arsoiñi vascatai vatar aliisi calgadu ispovuaada agai daida arsoiñi agai vatar ara. ⁹ Damos maiti aatagada agai lamadu ismaacada armamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada maamaatuldi mui cuentogada judidu Diuusi ñiooquida duucai dai tomali agai ismaacada cocotuldi oodami dai tomali agai lamadu ismaacada mosvupui ñioocada aliadagi tomasioora agaitai Moseesacaru maamaatatuldaragada, vasi imaasi maicalgadu dai maitarsoiñi.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismaacada cocotuldiadagi oodami gamamaatatuldaragacada ismaacada maitarvaavoi bagaidañi amo imidagai isgooca ara dai ismaitalagidagi agai pai camaidagito avavoitudadami isuurapadagi agai. ¹¹ Calga maata aapi isamoco cocotuldiadagi oodami agai maicalga gatagito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lagi maata ara ismaicalga ivueeyi.

¹² Silascada gautosda aan Arteemasi siara Tiiquico pai gaaga dai giñdivida Nicopolisira ami daivuñda inlidi aan toomoco. ¹³ Dai soiñañi Seenasi ismaacada ñiooquituldi oodami lamadu Apoolosi vasicada pastucada istuidiagi, maacañi istumaasi tagito agai dai apiaimadagi vai maivialgacana tomali amo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatana iscala ivuaadagi dai soicadagi aa silascada tagitocagi agai vai poduucai arsoiñicagi govaavoitudadami.

¹⁵ Vascatai ismaacada aan giñlamadu daraaja Diuscada gaviaatuldi. Dai Diuscada viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Diuusi calgacara gannidiña vascatai. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ Aana arPaavora, dai aagidiña aana oodami sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami mai cascada giñmaisaca. Aana amadu Timoteo gaoojidi idi oojai aapi graduñi Filemón aapi garsoicai gaa duiñdagaga. ² Dai idi oojai arvaavoitudadami vataran ara ismaacada ganampaidi gacquiyaga dai sia duutudai Diuusi, dai graduñi Apia vataran dai graduñi Aquipo vataran ismaacada garsoicai gaa duiñdagaga ara. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu qartaanadamiga Suusi Cristo cagacaga ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aana isaliga caga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vansi vaavoitudadami ara cascada alia baigiñalidi aana Diuusicada daanaitai sai gasoicaiña. ⁶ Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñioquida. Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai iscaga maatana vansi istumaasi cagaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vansi vaavoitudadami vataran. ⁷ Maí aana isaapi Filemón alia oigadai vaavoitudadami vai poduca ganiibastacan tada agai dai poduca baigiñaliatudai aapima.

⁸⁻¹² Vansi imaasicada aana ñioquiagi gapioñigabaru Onésimo vataran. Tomasi alia oigadai aana goovai vascara movi angootosdi pai caga miaadagida. Aana arootosada Suusi Cristo cascada viaa aana samicami isgataañiagi aapi pasai caga miaadagidana Onésimo dai aapi samicada gaagai pasivuaadagi istumaasi gaagida aana. Damos aliasi garoigadai aatama cascada maitataanai aana dai baiyoma gdaanai pasai caga miaadagidana Onésimo. Aana Paavora casi arcalmudada dai apiagaagidiña sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami cascada maisapi aana. Aaquioma Onésimo maicaga gasoicaiña dai sivi gia arsoini goovai aapi gavataran dai aana giñvataran. Onésimo giñdiviji tami maisacaga dai aidasi aana aagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gducami goovai. ¹³ Alia baigiñaldamudai aana istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacaruana poduca isduuca giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aana maitipalidi isviagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aana cascada baiyoma gootosdi aana. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvucadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasqui ii gacquiyaindaga maitaagidacai. Damos sivi apamu galamadu daacamu goovai. Aana polidi sai Diuusi poduca idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco galamadu daacamu ¹⁶ maisiu amo pioñi duuca baiyoma amo gaduñi duuca dai alia oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poduca sioma arcagai aapi gavataran. Aana gia alia oigadai, damos aapi gia gaagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cali duuca sivi gia rgaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gaduñi duuca giñaijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami inširaanacagi. ¹⁸ Isoimaasi gaduñi goovai aidasida argapioñiacatadai siara isgavuatuldiada goovai aana angaa namaquidagi. ¹⁹ Aana Paavora angaoojidi giñnoovicada dai aana gia gaa namaquidamu. Aana gamaatutuli isSuusi Cristo arcagacaga garvuviadami ptai poduca cagacaga vuusai aapi goovai aramo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namaquidagi. ²⁰ Samicada giñaduñi aana ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdacai Onésimo. Aatama argaadunuma vaavoitudadami cascada. Iduñiñi aapi istumaasi gaagidi aana sipoduca baigiñaliadamu aana.

²¹ Aan^Λ maat^Λ isgiñ^{ΛΛ}gida agai aapi casc^{Λd}Λ g^Λoojidi. Dai maat^Λ aan^Λ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mos^Λcaasi istumaasi g^Λaagidi aan^Λ. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aan^Λ. Aapim^Λ daan^{Λi} Diuusi ansai vuusaiña aan^Λ tabiaad^{Λr}Λ dai aan^Λ po^Λlidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan^Λ tabiaad^{Λr}Λ.

²³ Diuusc^{Λd}Λ g^Λviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaac^{Λd}Λ giñ^{ΛΛ}madu maisapi gaaagid- itai ^{Λp}Λ isSuusi Cristo ^{Λrc}Λ^Λgac^{Λr}Λ g^{Λr}vuviadami. ²⁴ Dai Diuusc^{Λd}Λ g^Λviaatuldi ^{Λp}Λ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaac^{Λd}Λ giñsoic^{Λi} aa duiñdagi^{Λr}Λ.

²⁵ Vai q^{Λr}t^Λaan^Λdamiga Suusi Cristo c^ΛΛgac^{Λr}Λ g^Λann^Λidiña.
Mos^Λcaasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña garaaduñicarú naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui garaaduñicarú gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdarΛ agai garaagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛΛsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Agai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ agai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatΛcatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Agai nuucada vΛΛsi istumaasi oidaga. Agai vaamioma viaa guvucadagai istomasioorΛ dai vaamioma tΛaanΛi. AidΛsi muu Suusi Cristo curusiaba oigΛli agai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtΛcana aatΛmΛ dai gotorΛ ii agai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa agai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tatΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtdai tomali Λmoco gatΛaañicarú: Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicarú saidΛ ΛroogadΛ.

⁶ Dai siΛΛscadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛΛdamu agai vΛΛsi gatΛtΛaañicarú: Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicarú dai pocaiti:

AanΛ idui giñtatΛaañicarú dai agai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi agai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscΛrΛ ivueeyi aapi istumaasi ΛrsΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi ΛrsΛΛlicami dai sΛΛlicadΛ maioojoidi istumaasi maitΛrsΛΛlicami. CascadΛ vaamioma baigΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstΛtdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduñimu.

DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstΛtdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛΛscadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛΛsi gΛntΛtΛaanΛdamiga agai ismaacadΛ gΛvuidΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai Λgi aapi gatΛaanΛda agai.

AstΛtdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu aagidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicarú. ¹⁴ VΛΛsi Diuusi tatΛaañicarudΛ iibΛdaga agai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi Diuusi tΛaanΛi. Diuusi ootosai gatΛtΛaañicarú sai soicΛiña ismaacadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai.

2

¹ CascadΛ aliasi gΛaagai iscΛΛga Λgigitai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai maigajiaadΛrΛ viaagi Diuusi mamaatΛtuldiaragadΛ. ² Λñiooqui ismaacadΛ ootoi Diuusi

ΛΛquioma γατΑτΑαα̃nicarucΑΔΑ ΔRvaavoi dai ismaacΑΔΑ soimaasi ivuaadana dai maiΛΛgi
 Λñiooqui Diuusi soimaasi taatatuli. Diuusi idui ΛgaicΑΔΑ istumaasi ΔrsΛΛlicami. ³ ΔΔpΛga
 Suusi Cristo γατΑaanΔdamiga aagai sai Diuusi cΛΛgacΑγΑ vuvaidi oodami dai gooquiΔγΑ
 γΑraagidi Δgai vaa ñiooqui aa ismaacΑΔΑ caΛ. IsmaiΛΛgidityai caΛca aatΑmΛ Λñiooqui
 ismaacΑΔΑ aagai Δgai maitiipucamu isducatai cΛΛgacΑγΑ vuvaquiagi. ⁴ Dai Diuusi ΔΔpΛ
 γατΑtΑΛΛgidi isΔRvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi γΑγΑrducami.
 Dai Diuusi IbΛadΛ γΑrmaacai guvucadagai saidΛ ivuaadana naana maasi istumaasi
 poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi.

⁵ Caaagai aatΑmΛ sai Diuusi iduuñia aagai oidigi utudui dai tΛvaagi utudui Δmos Diuusi
 maimaαquia aagai sΛΛlicami γατΑtΑaα̃nicaru sai gataaanΛiñ̃a oidigi utudiΔγΑ dai tΛvaagi
 utudiΔγΑ. ⁶ Davicaru Δγamo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai potΑtΑdai Δgai Diuusi:
 GiñDiuusiga vΛΛsi oodami coiya aagai dai maiviaa Δgai istuusi tΑtΑgitodagi sai aapi viaa
 iscΛΛgacΑγΑ nΛijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tΛvΛpi aapi ipΛli sai oodami palΛpioma gataaanΛiñ̃a sitΑtΑaα̃nicaru.

Δmos gooquiΔγΑ maa aapi oodami Δmo sΛΛlicami ismaacΑΔΑ vaamioma namΛga sito-
 masmaascΑΔΑ.

Dai Diuusi maa oodami sΛΛlicami sai tΛaanΛiñ̃a vΛΛsiaΛcatai istumaasi idui Δgai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataaanΛi tami oidi daama sivΛΛsi gomaasi ismaacΑΔΑ
 idui Diuusi.

AstΑtΑdai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosΛΛlicami oodami poduucai oodami tΛaanΛi
 vΛΛsiaΛcatai istumaasi oidaga oidigi daama. Δmos vΛΛscΑγΑ cΛΛga γamaatΛ ismai-
 siu vΛΛsi istumaasi oidaga Δgidi oodami. ⁹ Δmos vΛΛsiaΛcatai Δgidi ΔSuusi Cristo
 tomali cΛΛga γamaatΛ isDiuusi ipΛli sai bai tΛvΛpi palΛpioma gataaanΛiñ̃a Suusi Cristo
 istΑtΑaα̃nicarudΛ. Diuusi cΛΛgacΑγΑ nΛidi oodami cascΑΔΑ ipΛli Δgai sai Suusi Cristo
 muucuna curusiaba sai poduucai vΛΛscatai istutuidi iscΛΛgacΑγΑ vuvaquiagi. Dai
 muucucai Suusi Cristo dai Δpamu duuaca Diuusi maa Δmo sΛΛlicami vai cascΑΔΑ vΛΛsi
 oodami dai Diuusi tΑtΑaα̃nicarudΛ γΛaagai issiaa duutuadagi Δgai.

¹⁰ Diuusi Δgai daidΛ idui vΛΛsiaΛcatai dai tΛaanΛda aagai Δgi Δgai. Dai aliΔsi ΔrcΛΛga
 isDiuusi ootoi γΑmara oidigi daama sai Δgai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi
 iscΛΛgacΑγΑ vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai Δgai ΔrbaitΑcΛaacamigadΛ
 vΛΛsi Δvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaquai aagai muidutai oodami
 tΛvaagiamu vaavoitudacai Δgai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo Δgai ismaacΑΔΑ Δco vuvaidi
 vaavoitudadami daidΛ Suusi Δmadu Δco vuvaidadΛ Δmo oogacami. CascΑΔΑ Suusi
 Cristo maisiaa Δrai isgΛaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² CascΑΔΑ pocaiti Δgai Diuusi
 ñiooquidΔγΑ:

Aagidamu aanΛ giñ̃aaduñi sai aliΛ cΛΛ tuiga Diuusi γΑrooga,
 dai Δmapai nΛΛdamu aatΑmΛ Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ΔΔpΛ Diuusi ñiooquidΔγΑ:

AanΛ cΛΛ vaavoitudai sai Diuusi giñ̃ooga giñ̃nuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ΔΔpΛ Diuusi ñiooquidΔγΑ:

Tan daja aanΛ daidΛ giñ̃ΛΛmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradΛ ismaacΑΔΑ cΛΛgacΑγΑ
 vuvaida aanΛ.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ΔΔra dai tuucuga poduucai ΔΔpΛ Suusi Cristo ΔΔra dai tuucuga. Suusi
 muuquia agaitadai tami oidigi daama cascΑΔΑ oodami duucai vuusai. AvΛnacai poduu-
 cai istui Suusi isvoopoidagi ΔDiaavora guvucadadΛ. ΔDiaavora ΔrduñidΛ iscooyi oodami.

¹⁵ Oodami ΔbΛidiñ̃a muuquigami Δmos muucucai ΔSuusi casi istutuidi issoicΑdagi
 oodami sai camaiΔbΛidiñ̃a muuquigami. ¹⁶ Δgai divia dai soiñ̃a aagai Avraãnicaru
 cajiudadΛ maisiu Diuusi tΑtΑaα̃nicarudΛ. ¹⁷ CascΑΔΑ γΛaagaitadai isoodami duucai vuusia
 Δgai dai poduucai istuidiagi isΔRpapaali baitΑcΛaacamai ducamicagi dai poduucai Δgai

soigΛlidi oodamicΛdΛ dai cΛΛga ivueeyi gΛaa duiñdaga. Agai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. Agai muuquia agaitadai cascΛdΛ oodami duucaí vuusai dai muucucai poduucái istutuidi Λgai isoigΛldiadagi oodami soimascamigadΛ. ¹⁸ Dai Λgai soimaa taata daidΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λlidadai dΛmos maitistui, cascΛdΛ Suusi istutuidi isgarsoicΛdagi siΛscadΛ ΛDiaavora soimaasi garduiñtulda Λliadagi.

3

¹ CascΛdΛ tΛtΛgitodavurai aapimΛ istuiga Suusi Cristo. Agai ΛrDiuusi ootosadΛ daidΛ Λgai ΛrgΛrpaaliga ducami ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi. DaidΛ aatΛmΛ vaavoitudai Λgai. Giñaduñi Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ mΛsai iimΛna tΛvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidΛ iduuna aa duiñdadΛ tai Suusi cΛΛga idui poduucái isduucái Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdadΛ Λjudidíu saagida. ³ DΛmos Suusi vaamioma namΛga isMoseesacaru poduucái isduucái ismaacΛdΛ idui oodami vaamioma namΛga sioodami. Diuusi Λgai daidΛ idui oodami. ⁴ Oodami dai vΛΛsi istumaasi oidaga maiΛΛgi ΛpΛdui. Diuusi Λgai daidΛ idui. ⁵ Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdadΛ Λjudidíu saagida. Dai Λgai aagai naana maasi istumaasi ΛpΛduñia agaitadai gooquiΛrΛ. Agai mosΛrpiooñigadΛ Diuusi. ⁶ DΛmos Suusi Cristo ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdarΛ divia dai Λgai cΛΛga nuucada Λvaavoitudadami. Dai vΛΛsi aatΛmΛ vaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ ΛpΛ isapiacΛΛga vaavoitudadagi siΛsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigΛrΛlidadai nΛnΛracagi istuigaco iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu.

⁷ CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛga maata caΛcagi aatΛmΛ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi IbΛadΛ: Issivi caΛca aapimΛ isñioocadagi Diuusi ⁸ ΛΛgiadavurai dai maisiu vuidΛrΛ vΛΛtΛca poduucái isduucái idui Λjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

Λjudidíu idui naana maasi soimaascami nΛida Λlidadai sabai soimaasi taatatuldiana aanΛ. Tomasi nΛidi naana maasi gΛgΛrducami istumaasi ivuaadana aanΛ goo coobai uumigi.

¹⁰ CascΛdΛ baamu aanΛ Λoodami vui daidΛ itΛtΛdai: “AapimΛ ivueeyi ΛΛgi istumaasi ipΛlidiña dai maisiu istumaasi aanΛ ipΛlidi”. AntΛtΛdai aanΛ.

¹¹ CascΛdΛ baamu aanΛ Λgai vui daidΛ potΛtΛdai aanΛ Λgai sai sΛΛlicΛdΛ maiimi agai aan iñΛΛmadu siaaco istutuidi Λgai isgΛniibΛstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaduñi gΛnnuucadacavurai dai maisoimaasi gΛntΛtΛgitoda. Baiyoma gΛaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai maigajiaadΛrΛ vipi-aadagi. ¹³ Dai vΛΛs tasai avΛr gΛnmaacada ñiooqui aipacoga mΛsiΛΛsi uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucái ΛDiaavora maitΛnvupuiirumadadagi tomali Λmaadutai aapimΛ mΛsai vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi. ¹⁴ IsapiacΛΛga vaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo siΛsi uucami oidacagi poduucái isduucái vaavoitudaiña tucamidΛrΛ aidΛ gia sΛΛlicΛdΛ ΛraaduñdΛ aatΛmΛ Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

Issivi caΛca aapimΛ isñioocadagi Diuusi ΛΛgiadavurai dai maisiu vuidΛrΛ vΛΛtΛca poduucái isduucái idui Λjudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai Λgai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ. ¹⁶ VΛΛsi Λoodami ismaacΛdΛ vaidacai Moseesacaru Ejiip-ituaiñdarΛ caí Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscΛrΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi. ¹⁷ Vai cascΛdΛ Diuusi goo coobai uumigi baamucataidai Λgai vui. Agai soimaasi ivuaadana cascΛdΛ coi

oidigana. ¹⁸ Diiusi caaagiditadai Δ gai sai camaivaapaqui agaitadai Canaan Δ r Δ . Δ gai mai $\Delta\Delta$ gidi Diiusi casc Δ Δ . ¹⁹ C $\Delta\Delta$ maat Δ aat Δ m Δ is Δ gai maivaavoitu casc Δ Δ maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diiusi g Δ raagidi sai aat Δ m Δ Δ p Δ istutuidi isiimiagi m $\Delta\Delta$ ca siaaco daja Δ gai dai Δ m Δ madu oidacana dai aat Δ m Δ ali Δ si g Δ aagai isg Δ rnuucadacagi isc Δ Δ ga vaavoitudadagi Diiusi dai poduuc Δ i s $\Delta\Delta$ lic Δ Δ iimiagi Diiusi Δ m Δ madu. ² Aat Δ m Δ Δ p Δ ca Δ Δ mo \tilde{n} iooqui c $\Delta\Delta$ gaducami poduuc Δ i isduuc Δ i ca Δ Δ judid Δ Δ Δ mo \tilde{n} iooqui c $\Delta\Delta$ gaducami isDiiusi c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ g Δ rvuvaida Δ lidi Δ amos Δ gai mosca Δ Δ \tilde{n} iooqui dai mai $\Delta\Delta$ gi casc Δ Δ maiaayi Canaan Δ r Δ siaaco istutuiditadai Δ gai isoidacagi. ³ Δ amos aat Δ m Δ ismaac Δ Δ cavaavoitu Diiusi iimia ragai t Δ vaagiamu siaaco g Δ riib Δ stacan tadacamu aat Δ m Δ tomastuigaco. Δ amos pocaiti Diiusi agaitai Δ judid Δ Δ ismaac Δ Δ maiaayi Canaan Δ r Δ mai $\Delta\Delta$ gidacai Diiusi:

Ali Δ baamu aan Δ Δ gai vui maiti \tilde{n} $\Delta\Delta$ gidacai Δ gai.

Casc Δ Δ aagidi aan Δ sai tomali Δ mo imidagai maig Δ niib Δ stacan tadaca Δ gai Δ gai t Δ vaagi Δ r Δ aan Δ i \tilde{n} $\Delta\Delta$ madu.

Asc Δ iti Diiusi.

Δ gai c $\Delta\Delta$ ga istuidimudai isiimiagi t Δ vaagiamu is $\Delta\Delta$ gidamudai Δ gai Diiusi. Diiusi t Δ vaagi Δ r Δ daacatai n Δ n Δ ra vaavoitudadami sai iim Δ na dai Δ m Δ madu daraajana. Δ gai modaja ib Δ stai aid Δ si abiaad Δ r Δ idui oidigi. ⁴ C $\Delta\Delta$ maat Δ aat Δ m Δ ist Δ vaagi Δ r Δ daja ib Δ stai Diiusi. Diiusi \tilde{n} iooquid Δ pocaiti sai naadami tasaic Δ Δ naato Diiusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaic Δ Δ camaitistuma dui, mosg Δ ib Δ si.

Asc Δ iti Diiusi \tilde{n} iooquid Δ . ⁵ Dai Diiusi \tilde{n} iooquid Δ r Δ pocaiti Δ p Δ :

Ismaac Δ Δ maiti \tilde{n} $\Delta\Delta$ giada maiiimia Δ gai t Δ vaagiamu aan Δ i \tilde{n} $\Delta\Delta$ madu tomali maig Δ niib Δ stacan tadaca Δ gai.

Asc Δ iti Diiusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda Δ gai quiaa dai iimia Δ gai t Δ vaagiamu siaaco g Δ niib Δ stacan tadacamu. Δ amos Δ gai ismaac Δ Δ Δ p Δ ga ca Δ sai Diiusi c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvaidi oodami mai $\Delta\Delta$ gi, casc Δ Δ maiiji t Δ vaagiamu. ⁷ Dai t Δ v Δ p Δ c Δ Diiusi aagidi Davicar Δ r Δ sai c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvaidi oodami poduuc Δ i isduuc Δ i aagidi Δ gai Δ judid Δ Δ $\Delta\Delta$ quioma, dai pot Δ t Δ dai:

Issivi ca Δ ca aapim Δ istumaasi g Δ naagiadagi aan Δ Δ giadavurai.

Ast Δ t Δ dai Diiusi. ⁸ Aid Δ si Josu \tilde{e} vaidacai Δ judid Δ Δ Cana \tilde{n} i Δ mu Δ gai ami oidatu. Δ amos Josu \tilde{e} gia maitistui isvaidaquiagi Δ judid Δ Δ t Δ vaagiamu siaaco g Δ niib Δ stacan tadac Δ mudai Δ gai casc Δ Δ t Δ v Δ p Δ c Δ Diiusi Δ pamu aagai sai c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvaidi oodami sai iim Δ na t Δ vaagiamu dai g Δ niib Δ stacan tadacana. ⁹ Poduuc Δ i c $\Delta\Delta$ ga g Δ maat Δ sai Diiusi maamarad Δ iimia Δ gai t Δ vaagiamu dai g Δ niib Δ stacan tadaca Δ gai. ¹⁰ Sioor Δ iimiagi t Δ vaagiamu m $\Delta\Delta$ ca camaitaata vuaada Δ gai Δ pan duuc Δ i tanai. Δ gai gia g Δ niib Δ stacan tadaca Δ gai. Δ pan duuc Δ i Diiusi aid Δ si idui oidigi naadami tasaic Δ Δ dai gotor Δ mosg Δ ib Δ si. ¹¹ Casc Δ Δ ali Δ si g Δ aagai isc $\Delta\Delta$ ga Δ giadagi aat Δ m Δ Diiusi dai poduuc Δ i iimiagi t Δ vaagiamu dai m $\Delta\Delta$ ca g Δ riib Δ stacan tadacamu aat Δ m Δ . Dai ismai $\Delta\Delta$ giada aat Δ m Δ Δ pan duuc Δ i Δ judid Δ Δ ismaac Δ Δ mai $\Delta\Delta$ gi Diiusi poduuc Δ i siaad Δ r Δ iim Δ na aat Δ m Δ t Δ vaagiamu.

¹² Diiusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada Δ gai Δ p Δ vueeyi, Δ gai ali Δ viaa guvucadagai casc Δ Δ . Diiusi \tilde{n} iooquid Δ soic Δ i oodami sai maat Δ na isiarsoimaasi ivuaadami dai Diiusi \tilde{n} iooquid Δ soic Δ i oodami sai c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ oidacana. Diiusi t $\Delta\Delta$ gida oodami v $\Delta\Delta$ si istumaasi t Δ t Δ gitoi Δ gai. ¹³ Diiusi maat Δ v $\Delta\Delta$ si istumaasi ivueeyi oodami dai Δ mo imidagai Diiusi n Δ idamu ismaac Δ Δ Δ rC $\Delta\Delta$ ga ivuaadami dai ismaac Δ Δ Δ rmaic $\Delta\Delta$ ga ivuaadami.

¹⁴ Suusi Δ rDiiusi marad Δ ismaac Δ Δ t Δ vai t Δ vaagiai \tilde{n} Δ r Δ . Aat Δ m Δ vaavoitudadami viaa Δ moco ismaac Δ Δ papaali bait Δ c Δ aacamigad Δ g Δ ducami. Δ gai Δ rSuusi. Δ gai

ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoituda aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigalliada aatamacada silascada Adiaavora soimaasi garduifultdia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigallidi aatamacada. Adiaavora soimaasi iduifultdia aliditadai Suusi apra cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaanadagi aatama Diuusi grooga vaavoitudaitai isagai cagacara garnaidi dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaraja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiangi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiaifultara vai agai daanadagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami apra cascada istutuidi agai issoigalliada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada anpan duucal agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maiangi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucal isduucal dai agai Aaroficarua saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduucal apra Suusi Cristo maiangi gadaí papaali baitacaacamigada duucal. Diuusi agai dai dai. Dai Diuusi potadai Suusi Cristo:

Aapi apargiñmara

sivi gamaa ana amo samicami.

Astadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiaraja potadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecacaru duucal.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraiña, daanaiña agai Diuusi sai soicaiña. Dai amo imidagai asta suaacaiña dai iñacaiña daanaitai Diuusi. Dai Diuusi caga istutuiditadai isvaídaquiagi tavaagiamu maiquiaa muucucal agai. Dai Diuusi idui istumaasi aagidiña Suusi daanaitai. Suusi vascara iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucal Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifultara vascara mai islagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaiña agai cascada. ⁹ Poduucal samicada caga istutuidi iscagacara vuviadagi siora lagiadagi vai poduucal oidacagi Diuusi amadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida arpapaali baitacaacamigada ducamicana anpan duucal Melquisadeecacaru.

¹¹ Ana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi agaitai gomaasi damos aapima maimaata ca cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caaqui abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgamamaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi agai vaa ñiooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima anpan ducami aali ismaacada maiquiaa caga maata ca dai maiquiaa caga maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñiooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaata cacagi aragai vatarai ismaacada camaata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. Agai cagacara oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai masganmaatatuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi gaaagai isama duucal antatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai

glaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai glaagai masganvapaconagi, dai sai glaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcaga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicaga ivuaadami iimia agai adiaavora amadu dai amadu daraaja agai tomastuigaco. Vasi gomaasi camaitaagai isganmaatatuldia aatama apamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cagacara vuvacai oodami dai Diuusi Ibadai soicai sai tatagitoiña vasi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvasi gomaasi alia cagadu, dai naidi naana maasi ggarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitis-tutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioga gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida arvvasi oodami vatar. Damos amoco gantagito caana dai cagacara oidacana. Dai Diuusi cagacara naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vascara aana samicada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inalidi siarvaavoi isaapima cagacara oidaga poduucai isduucai glaagai isoidacagi vasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vascara ivueeyi istumaasi rsamicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicitai aa vaavoitudadami poduucai caga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami siasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. ¹² Poduucai maijoadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai glaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caga vaavoitudaña istumaasi Diuusi aagidi isidunña agai. Agai maijojadaitadai nalaracatai istumaasi Diuusi aagidi isidunña agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida idunña agai mui naana maasi istumaasi agai vatar, potadai: “Samicada iduunimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavatar dai samicada muidamu gacajiudaga”. Dai potadai ara: “Istumaasi aagai aana arvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namlacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga sioodami cascada oodami pocaitiña sai maata Diuusi. Siascada pocaitiadagi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoiña isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caga maatana Avraañicaru amadu cajiudadai sai agai samicada idunña agai istumaasi aagidi sai idunña agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai idunña agai amo istumaasi Avraañicaru vatar dai pocaiti ara sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai samicada idunña agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara garvuvaidi baigalidi dai vaamioma caga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai caa maata aatama isiimia ragai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja ragai maa siaaco daja asuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arpapaali baitaacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi arada dai gooqura aran duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquia sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isiimiagi tavaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru arpaicatadai Saleemara. Daidla agai arpaalicatadai daidla ivuaadana Diuusi aa duiñdadla. Diuusi agai dai vaamioma tlaanai istomasioora tavaagiara dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa talaanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavalaragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voyara aayi dai daañimi Diuusi sai calgacara naidiña Avraañi. ² Daidla Avraañi aa oí agai istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Melquisedeeca itaiya alidi amo raí ismaacada ivueeyi istumaasi arsallicami. Dai agai arpaicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya alidi maiomaliga cascada raí maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitamaí soora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali soora araduñdadadai tomali silaquidla vuusai tomali silaquidla muu. Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daidla tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallicamigada cascada tomali amaadutai maitalgi agai gasallicamiga arpa. Daidla Melquisedeeca arpaali tomastuigaco an duucai Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia.

⁴ Poduucai calga gamaata isvaamioma namlaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. Garaduñi Avraañicaru aa oí Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa talaanadami ismaacada cocoda. ⁵ Moseesacaru sallicamigadara pocaiti saida papaali Levícaru cajiudadla viaacatadai sallicami istaanadagi aa oodami maitaquidla tomasi vascatai arAvraañicaru cajiudadla. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitaraduñdadadai Levícaru tai vascara Avraañicaru aa oí istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Dai Diuusi agidi Avraañicaru sai cajiudadla muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudadla vatarla. Tai vascara Melquisedeeca daañimi Diuusi sai calgacara naidiña Avraañi. ⁷ Dai vascatai calga maata sai ismaacada vaamioma namaga covai vuvaidi ismaacada maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidú saagida arpaali ismaacada taanai aa maitaquidla oodami agai aroodami ismaacada ugiatái damos Diuusi ñiooquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví lamadu vasi acajiudadla ismaacada vuvaqui agaitadai ducami isaa maaquimudai arpa ganvustuidaga. Agai arAvraañicaru cajiudadla cascada, tomasi aidla maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi arLevícaru cajiudadla arpapaali dai gataanai aa maitaquidla oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscalgacara garvuvaidagi gansallicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levícaru cajiudadla dai ootoi Suusi Cristo saida arcalgacara vuviadamicana dai paali ducamicana an duucai Melquisedeeca dai maisiu an duucai Aaróñi. Aaróñi aramo paali Levícaru cajiudadla. Dai caotoscai Diuusi amai paali cascada aliasi gaaagai ismaaquiagi Diuusi oodami amai sallicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadla agai arJudácaru cajiudadla dai tomali amoco amai Judácaru cajiudadla arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Calga gamaata isSuusi Cristo arJudácaru cajiudadla dai calga gamaata arpa sai Moseesacaru maimaa sallicami tomali amoco Judácaru cajiudadla saida arpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma calga gamaata sai Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levícaru cajiudadla maatacatai isSuusi Cristo divia dai paali gaducamicatadai an duucai Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sallicamigada pocaiti sai mosaca Levícaru cajiudadla arpaalicana damos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadla dai vascara paali gaducami. Agai tomastuigaco oidaga dai alia viaa guvucadagai cascada paali gaducami. ¹⁷ Cascada pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadla duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Ascaiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudad^Λ s^Λalicamigad^Λ ismaac^Λd^Λ maa Moseesacaru maitarsoi isc^Λagac^Λr^Λ vuvaquia aat^Λm^Λ tomali maitarsoi isc^Λagac^Λr^Λ oidacagi casc^Λd^Λ Diuusi gajiaad^Λr^Λ viaa Moseesacaru s^Λalicamigad^Λ daid^Λ g^Λrmaa ^Λmai s^Λalicami vaamioma c^Λagaducami ismaac^Λd^Λ g^Λrsoic^Λi iss^Λalic^Λd^Λ siaa duutuuda aat^Λm^Λ Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudad^Λ viaacatadai s^Λalicamigad^Λ g^Λnaaduñicar^Λ. Aoodami t^Λagida s^Λalicamigad^Λ ^Λgai. D^Λmos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ sai Diuusi pot^Λt^Λdai Suusi Cristo:

C^Λl maata aan^Λ isaapi paali g^Λducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudad^Λ duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Ast^Λt^Λdai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagi. ²² Casc^Λd^Λ g^Λmaata^Λ sai vaamioma c^Λagadu utuduc^Λd^Λ s^Λalicami. Suusi Cristo pocaiti said^Λ ^Λs^Λalicami utuduc^Λd^Λ s^Λalic^Λd^Λ c^Λagadu dai ^Λgai ^ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ. ²³ Apapaali Levícaru cajiudad^Λ muiducatadai. Cooyiña ^Λamoco dai aa vuudana s^Λalicamigad^Λ. ²⁴ D^Λmos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga casc^Λd^Λ mait^Λgi ^Λgai ^Λmai g^Λs^Λalicamiga. ²⁵ Casc^Λd^Λ istutuidi isc^Λagac^Λr^Λ vuviadagi v^Λascatai ismaac^Λd^Λ vaavoitudai isiimia ^Λgai Diuusi ^Λmadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ^Λgai tomastuigaco oidaga casc^Λd^Λ, dai daan^Λi Diuusi sai soic^Λiña v^Λasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi ^Λrpaapaali bait^Λc^Λaacamigad^Λ ismaac^Λd^Λ t^Λgitocatadai aat^Λm^Λ. ^Λgai tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, v^Λasc^Λr^Λ ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ^Λr^Λc^Λagadu, dai Diuusi vaidacai t^Λvaagiamu vai ^Λgai vaamioma t^Λaan^Λi s^Λv^Λasi Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ. ²⁷ Apapaali bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ ^Λgai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. ^Λgai povueeyi sai Diuusi oig^Λldiana soimaascamigad^Λ ^Λgai ^Λr^Λga dai gotor^Λ oodami soimaascamigad^Λ. D^Λmos Suusi Cristo mai^Λpan duucai ivueeyi ^Λgai. Suusi Cristo tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi casc^Λd^Λ maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oig^Λldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui ^Λoodami v^Λatar^Λ sai Diuusi oig^Λldiana soimaascamigad^Λ baiyoma ^Λgai g^Λmuaatu curusiaba v^Λasi oodami v^Λatar^Λ. ^Λgai Diuusi dasdiarad^Λ ducami. Mos^Λmo imidagai podui Suusi Cristo. Daid^Λ ^Λrpaapaali bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ ivuaadatai g^Λaa duiñdagai v^Λas tasai. ²⁸ Moseesacaru s^Λalicamigad^Λr^Λ aagai sioor^Λ viaa is^Λrpaapaalicagi d^Λmos v^Λasi ^Λrsoimaasi ivuaadami. D^Λmos gotor^Λ Diuusi daí g^Λmara Suusi Cristo papaali bait^Λc^Λaacamigad^Λ duucai dai pot^Λt^Λdai: “C^Λl maata aan^Λ isaapi ^Λrpaali ducami tomastuigaco”, ast^Λt^Λdai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ V^Λasi gomaasic^Λd^Λ c^Λaga g^Λmaata^Λ isSuusi Cristo vaamioma nam^Λga is^Λrpaapaali bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ. Dai Suusi Cristo tavaagiar^Λ daja s^Λalisia pad^Λr^Λ Diuusi. ² M^Λca t^Λvaagiar^Λ siaaco daja Diuusi Suusi Cristo ^Λgai daid^Λ ^Λr^Λrpaaliga. ^Λgai ivueeyi aa duiñdad^Λ papaali bait^Λguucacamigad^Λ. ³ Apapaali bait^Λguucacamigad^Λ g^Λdadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña ^Λr^Λ istumaasi v^Λapapaiña oodami. Casc^Λd^Λ g^Λmaata^Λ isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi ^Λmo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali mait^Λrpaalicamudai ^Λgai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama casc^Λd^Λ. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru s^Λalicamigad^Λr^Λ ismaac^Λd^Λ maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi ^Λrpaapaali tami oidi daama ^Λr^Λ maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo t^Λvaagiar^Λ. Gomaasi c^Λaga g^Λmaata^Λ. Aid^Λsi Moseesacaru iduñia agaitadai ^Λicuusi vaaqui Diuusi pot^Λt^Λdai: “C^Λl^Λgai giduñi goicuus vaaqui ^Λrpa maasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λt^Λgi aan^Λ giidiana”, ast^Λt^Λdai Diuusi. ⁶ D^Λmos vaamioma

namaga garpaaliga. Agai tavaagiar ivueeyi gaa duiñdaga cascada. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Dai vaamioma cagadu Suusi Cristo samicamigada isMoseesacaru samicamigada. Suusi Cristo agai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada dai cagacara oidacagi cascada vaamioma cagadu Suusi Cristo samicamigada.

⁷ Aoodami maitistui iscagacara vuvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru samicamigada daida maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daida ajudidíu maiagidi Moseesacaru samicamigada cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu aan ajudidíu amo samicami utudui.

⁹ Asamicami maipaa maascamu agai ismaacada ootosi aan aaduñdardu,

Aidasi cavuvidia ñagaitadai aan agai Ejiipituaíñdara.

Damos agai maiaagi samicami.

Cascada gajiaadara viaa aan agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vascara amo imidagai ootodamu aan ajudidíu samicami utudui dai poduucai araduñimu:

Alisi caga maatatuldiamu aan agai giñsamicamiga siagai samicada maata cacamu dai agiadamu.

Poduucai aan arDiuusigadacamu dai agai argiñmaamaracamu.

¹¹ Vascatai giñmaatca agai aaliducami dai gagarducami cascada tomali amaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aan.

¹² Dai aan oigaldiamu soimaascamigada.

Dai tomali amo imidagai maitatgitodamu aan asoimaascamigada ismaacada idui agai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui samicami dai poduucai maíñamacatu goaquida samicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru arpagadada samicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saida iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada agai. ² Aicuusi vaaqui viaacataidai gooca tuutucavi dai maicuuparaga. Mosquitaagiña va gooca tuutucavi saigiacataidai amo icuusi aran asi covocami amo sueeyi. Atuucavi ismaacada quidiganioma caacataidai mo arana caacataidai amo vaiñomi siaaco gatutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasaiña arapaali arana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma aicuusi goquirdada abagi caacataidai agamai tuucavi ismaacada vaamioma namaga sigan tuucavi. Dai ami gia alia amojoco vapacaiña papaali baitacaacamigada vasi uumigi. Dai ami arana caacataidai amo altar siaaco gamamaidiña acubimidali, altar oorocada duñisicatadai. Dai ami daacataidai arpa acajoñi ismaacada viaacataidai oojodai ismaacadara oja Diuusi gamasaigacada gasamicamiga, dai amo ali aayi oorocada duñisicami ismaacada viaacataidai amaná, dai Aaróñi uuchada ismaaca iipoi. Acajoñi argoa oorocataidai quidigamadara. ⁵ Daida acajoñi daama guucataidai gooca querubiiñisi oorocada duñisicami dai samicada dadadacaitadai. Dai taranacataidai ganaana acajoñi daama vai ami vausidiña arapaali baitacaacamigada cañigu aradacada sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Damos maitistutuidi aan isvaamioma ganaagidiagi go-maasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daida arapaali vas tasai vapacaiña tuucavi quidiganioma caacada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ⁷ Dai tuucavioma mosca arapaali baitacaacamigada vapacaiña mosalia amojoco vasi

uumigi. Dai ami vausidiña cañiiru ᳵradᳵcadᳵ sai Diuusi oigᳵdiana ᳵgai soimaascamigadᳵ ᳵmadu oodami sai maascamigadᳵ. ⁸ Gomaasicadᳵ gᳵrmamaatᳵtuldi Diuusi Ibᳵadᳵ saidᳵ ᳵtuucavi quidiiganioma cᳵaacadᳵᳵᳵ ivuaadana ᳵpapaali Diuusi aa duiñdadᳵ dᳵmos tuucavioma mosᳵca ᳵpapaali baitᳵcᳵaacamigadᳵ vapaacᳵiña quiaa namᳵacatai goᳵᳵquidᳵ sᳵᳵlicami. ⁹ Vᳵᳵsi istumaasi ivuaadana ᳵpapaali ᳵmadu ᳵbaitᳵcᳵaacamigadᳵ ᳵpan ducami istumaasi iduí Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Dᳵmos vᳵᳵsi ᳵgaicadᳵ ismaacadᳵ ivuaadana ᳵpapaali icuusi vaaquiᳵᳵ maitistui issoiñagi oodami sai gᳵniibᳵstacan tadacana. ¹⁰ ᳵoodami maacaiñi ᳵpapaali naana maasi cuaadagai sai ᳵgai dadasdiña Diuusi dai viaacana ᳵgai sᳵᳵlicami istumaasi cᳵᳵgadᳵ iscuadagai dai istumaasi cᳵᳵgadᳵ isyᳵᳵdagi dai isducatai vapaconadagi gᳵᳵnoonovi dai gᳵᳵnyuucusi. Dai vᳵᳵsi gosᳵᳵlicami viaacatadai oodami isᳵᳵgiadagi asta aidᳵ uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi ᳵsᳵᳵlicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitᳵcᳵaacamigadᳵ ducami. Dai ᳵgai cᳵᳵgacᳵᳵᳵ gᳵᳵᳵᳵidi. Dai aidᳵsi camuu Suusi Cristo tai aasi ᳵradᳵ gooquiᳵᳵ ii ᳵgai tᳵvaagiamu dai vuidᳵᳵᳵ cᳵquiiva Diuusi sai poduucai Diuusi oigᳵdiana oodami soimaascamigadᳵ. Dai poduucai gᳵmaatᳵ sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gᳵaa duiñdaga vaamioma cᳵᳵgadᳵ ismᳵᳵca siaaco ivuaadana ᳵpapaali baitᳵcᳵaacamigadᳵ gᳵaa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibᳵᳵcai vustaaqui ᳵradᳵ ᳵpan duucai ᳵpapaali baitᳵcᳵaacamigadᳵ. ᳵᳵᳵi Suusi Cristo aasi gᳵᳵᳵᳵᳵ cascᳵᳵ. Dai mosᳵmo imidagai podui dai ii tᳵvaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vᳵᳵsi oodami iscᳵᳵgacᳵᳵᳵ vuvaquiagi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ᳵmadu. ¹³ Siᳵᳵscadᳵ ᳵjudidíu taatagi ᳵmo muuquiedᳵ siᳵᳵᳵᳵ siaaco yaasapi coidadᳵ maiviaacana oigaragai ᳵgai issiaa duutuadagi Diuusi asta siᳵᳵscadᳵ gᳵᳵvᳵᳵsi ᳵgai sivatu dai tuuru ᳵradᳵcadᳵ dai vaacasi baabiedᳵ maataigadᳵcadᳵ ᳵᳵᳵi poduucai gᳵᳵviidacatadai ᳵgai. Capovuaadatai ᳵgai cavuaañicam vii duucami istomali ᳵmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isᳵᳵpamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi ᳵradᳵ muucucai curusiaba Diuusi Ibᳵadᳵ guvucadadᳵcadᳵ gomaasi gᳵdaasdaraga Diuusi vᳵᳵtarᳵ. Tomali ᳵmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascᳵᳵ sioorᳵ vaavoitudai ᳵgai vaamioma cᳵᳵga istutuidi isgᳵniibᳵstacan tadacagi oigᳵldacai Diuusi soimaascamigadᳵ dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daidᳵ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipᳵᳵidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo ᳵgai dai daanᳵi Diuusi aatᳵmᳵ gᳵᳵvᳵᳵtarᳵ ootoscai Diuusi sᳵᳵlicami utudui ᳵgaicadᳵ. Dai poduucai vᳵᳵscatai ismaacadᳵ vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ᳵmadu dai viaacamu vᳵᳵsi istumaasi ismaacadᳵ aagai Diuusi sai maquia ᳵgai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cᳵᳵgacᳵᳵᳵ vuvacana ᳵvapaidadᳵ ismaacadᳵ soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi ᳵgai, dai aidᳵ quiaa namᳵaacana Moseesacaru sᳵᳵlicamigadᳵ. ¹⁶⁻¹⁷ Siᳵᳵscadᳵ ᳵmo oodami iduñiagi ᳵmo oojai siaaco aagai sioorᳵ vᳵᳵtarᳵca ᳵgai vustuidadᳵ siᳵᳵscadᳵ muuquia ᳵgai dᳵmos tomali ᳵmaadutai maitistutuidi isbᳵᳵiyagi tomali ᳵmo istumaasi asta siᳵᳵscadᳵ muuquiagi ismaacadᳵ iduí ᳵoojai. ¹⁸ Poduucai ᳵᳵᳵᳵ aidᳵsi Diuusi maa Moseesacaru gᳵsᳵᳵlicamiga maiñamᳵaacana gosᳵᳵlicami asta siᳵᳵscadᳵ Moseesa coi vustaqui. ¹⁹ Aidᳵsi Moseesacaru caagidi ᳵoodami vᳵᳵsi ᳵsᳵᳵlicami ismaacadᳵ maa Diuusi amaasi bᳵí ᳵgai voopoi vᳵᳵᳵicami dai ᳵmo uusi isopo tᳵᳵgiducami maamaradᳵ dai vadᳵitu vustaqui ᳵradᳵcadᳵ ᳵmadu suudagi dai vausi ᳵliivru ismaacadᳵᳵᳵ oojisicatadai ᳵsᳵᳵlicami dai vᳵᳵsi oodami vausi ᳵgai ᳵᳵᳵᳵ. ²⁰ Amaasi potᳵᳵᳵᳵᳵ: “Idi ᳵᳵraicadᳵ canamᳵaacamu idi sᳵᳵlicami ismaacadᳵ giñmaa Diuusi aapimᳵ gᳵᳵvᳵᳵtarᳵ”, astᳵᳵᳵᳵᳵᳵ Moseesacaru. ²¹ Daidᳵ Moseesacaru vausi ᳵᳵᳵᳵ ᳵicuusi vaaqui ᳵmadᳵ vᳵᳵsi istumaasicadᳵ siaa duutudaiña ᳵgai Diuusi. ²² Moseesacaru sᳵᳵlicamigadᳵᳵᳵ pocaiti sai baitoma vᳵᳵsi istumaasi gᳵaagi isvausidicagi vustaqui ᳵradᳵcadᳵ dai poduucai istutiadagi isᳵcadᳵ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadᳵ. Diuusi maioigᳵldiña tomali ᳵmaadutai

soimaascamigadΛ asta siΛΛscadΛ coodaiña vustaqui vai bΛΛjΛiña ΛΛradΛ. Dai sivi Suusi Cristo aasi ΛΛradΛ muucucal dai poduucal Diuusi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

²³ Poduucal glaagaitadai isbai vuaada Λgai istucadΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ poduucal isduucal Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi glaagai ΛΛpΛ isiduñi agaitadai Λmo istumaasi vaamioma namΛaacami sicoodai vustaqui vai poduucal oigΛldicagi oodami soimaascamigadΛ dai Λgai iimiagi tΛvaagiamu dai siaa duutuada agai Diuusi tΛvaagiΛrΛ. Istumaasi iduΛ Suusi Cristo vaamioma namΛga sistumaasi ivuaadana Λjudidíu coodaitai vustaqui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacΛiña Λlicuusi vaaquiΛrΛ ismaacΛdΛ iduΛ oodami Λgai tΛvaagiΛrΛ vaa dai vuidΛrΛ cΛquiΛva Diuusi dai daanΛi Diuusi aatΛmΛ garvΛΛtarΛ. Λjudidíu coodaiña vustaqui Λlicuusi vaaquiΛrΛ dai bΛΛjΛiña ΛΛradΛ dai ΛgaicΛdΛ vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami poduucal isduucal Suusi Cristo gΛmuaatu dai ΛΛgi Λgai ii tΛvaagiamu dai mΛΛca ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami. ²⁵ Λjudidíu papaali baitΛcΛaacamigadΛ vapacΛiña ali Λmojoco vΛΛsi uumigi Λtuucavi tuucavioma cΛaacΛdΛrΛ dai bΛΛcaticana vustaqui ΛΛradΛ dΛmos ΛSuusi Cristo mosaliΛ Λmo imidagai muu maisiu muiyoco. ²⁶ DΛmos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Dai Suusi Cristo muu tai aasi ΛΛradΛ mosΛmo imidagai sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. ²⁷ Oodami ali Λmojoco cooyi dai gooquiΛrΛ Diuusi nΛidamu ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ²⁸ Poduucal ΛΛgi Suusi Cristo ali Λmo imidagai muu tai aasi ΛΛradΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. Dai gooquiΛrΛ Λpaamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vΛΛscatai ismaacΛdΛ nΛnΛra vaavoitudaitai.

10

¹ VΛΛsi istumaasi ivuaadana Λjudidíu Λlicuusi vaaquiΛrΛ Λgai povuaadana sai maatΛna oodami tomasi palΛΛpi istumaasi iduñia agaitadai Suusi Cristo diviacal tami oidi daama. IsmaacΛdΛ vΛΛsi uumigi maacaiña vustaqui Λpapaali sai coodaiña dai poduucal siaa duutudai Diuusi maicΛΛgacΛrΛ vuvacal gomaasicΛdΛ. ² IsgomaasicΛdΛ istutiadamudai Λoodami iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia aliΛmo imidagai vuaapamudai Λgai vustaqui dai cascΛdΛ caoigΛldicamudai Λgai soimaascamigadΛ dai camaisoigΛnΛliadamudai soimaasi ivuaadatai. ³ DΛmos baiyoma coodaitai vustaqui vΛΛsi uumigi gΛntΛtΛgitoiña issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui ΛΛradΛcΛdΛ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ.

⁵⁻⁶ CascΛdΛ aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potΛtΛdai Λgai Diuusi gΛooga: Aapi maitipΛlidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gΛdadasdiagi naana maasi. Baiyoma aapi ipΛlidi saidΛ oodami Λma duucal gΛntΛtΛgitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai gΛΛΛgidiña.

CascΛdΛ giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucal vuusaiña aanΛ dai muucuna dai poduucal aapi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

⁷ Tami daja aanΛ daidΛ iduñia iñagai aanΛ istumaasi aapi ipΛlidi.

AanΛ iduñia iñagai vΛΛsi istumaasi oojisi gΛñiooquiΛrΛ giñaagaitai aanΛ.

AstΛtΛdai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti sai aliasi glaagai iscoodada vustaqui dai dadasdiagi Diuusi naana maasi dai vΛΛscΛrΛ potΛtΛdai Suusi Cristo gΛooga: “Aapi giñooga maitipΛlidi gomaasi”, astΛtΛdai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti ΛpΛ saidΛ iduñia agai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Aidasi pocaiti Λgai poduucal gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai pocaiti sai Λgai sΛΛlicamigadΛ Λgai dai namΛga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba Λmo imidaga sai poduucal cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami. Suusi Cristo podui iduñia Λlidityai istumaasi Diuusi ipΛlidi. CascΛdΛ Diuusi gΛroigΛldi dai Λcovai gΛrvuvaitu tΛsai aatΛmΛ siaa duutudaiña.

¹¹ VΛasi Δpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛas tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ.

¹² DΛmos Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΔradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiva dai gooquiΛΓΛ sΛllisia padΛΛ Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi nΛnaraca agai Suusi asta siΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛllcamigadΛ vΛasi tΛtΛaanΛdamigadΛ Δgai ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛca ΔSuusi dai Δagi Δgai gataaanΛda agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vΛasi gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Δgai ismaacΛΔ Diuusi Δcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛΛgacΛΓΛ nΛidi Δgai ducami istomali Δmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

¹⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ arnΛijadami vΛasi istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ:

¹⁶ Δmo imidagai ootodamu aanΛ Δjudidíu Δmo sΛllcamí utudui dai poduucai ΔpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Δgai giñsΛllcamiga siΔgai sΛllcΛΔΛ maata cΛcΛmu dai Δgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁷ Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Δmo imidagai maitΛgitodamu aanΛ ΔsoimaascamigadΛ ismaacΛΔΛ iduí Δgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸ CaoigΛldicatai ΔsoimaascamigadΛ Δjudidíu camaigΛagagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ CascΛΔΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa Δraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΔradΛ vai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga daidΛ Δgai gΛrmaa ΔsΛllcamí utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascΛΔΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai gΛrsoicΛiña.

²¹ Suusi Cristo Δrpapaali baitcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Δgai aliΛ viaa guvucadagai. ²² CascΛΔΛ aliΛsi gΛagagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga cascΛΔΛ gΛriibΛstacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. ²³ Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛagagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Δgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛasi vaavoitudadami dai maiyaatavoga Δgai cascΛΔΛ aliΛsi gΛagagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliΛsi gΛagagai aatΛmΛ isgΛrsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛΛgacΛΓΛ oidaca. ²⁵ MaitΛagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Δgai ismaacΛΔΛ maidai vΛi siaaco gΛrΛmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛagagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascΛΔΛ.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ Δagi poΛrΛliaracΛΔΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΔrΛcΛΛgacΛΓΛ vuvaquiadami, camaitipu isduucatai isgΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. Maitipu tomali Δmo Δmai ismaacΛΔΛ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛra mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgΛagagai isnΛnΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gΛrtaatatuldi agai isducatai ΔrsΛllcamí. SΛllcΛΔΛ ugitudada agai Diuusi vΛasi ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi.

²⁸ SiΛscadΛ Δmaadutai maiΛgidagi Moseesacaru sΛllcamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Δdunucami gataaanΛiña muaragai dai maisoigΛllidiña ΔgaicΛΔΛ. ²⁹ DΛmos gΛagagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi Δgai ismaacΛΔΛ mosparunai dai gajiaadΛΓΛ vipieeyi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cΛΛgacΛΓΛ vuvaquiana oodami tomaasi Suusi Cristo ΔrDiuusi Δcovai vusaidadΛ. Dai mosparunai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛΔΛ cΛΛgacΛΓΛ nΛidi vaavoitudadami. ³⁰ CΛΛ maata aatΛmΛ iscaiti Diuusi: “AanΛ Δgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ΔpΛ Diuusi: “Dai aanΛ nΛidamu oodami ismaacΛΔΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ

armaicalla ga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Si alla duduaadimumu asoimaasi ivuaadami si allascada ajiagi istuigaco Diuusi naidagi ismaacada arcalla ga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ga ivuaadami.

³² Damos gantagitovurai aapima issiallquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi ñiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gantaatatuli mai aapima vallascala apiavaavoitudaina. ³³ Dai lamadutai aapima ganparunai agai dai aa soimaasi taatatuli vvasi oodami vuitapi, dai aa soicaina ismaacada soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soigallidina aapima ganaadunicada ismaacada maamaisapicatadai dai daividina. Dai aidamasi ganallasidina ganvustuidaga maivui ñioocaina aapima Diuusi baiyoma baigallidina aapima, maatacatali aapima isviaaca agai amo istumaasi callagaducamioma tavaagiala ismaacada maiugiatali tomali umo imidagai. ³⁵ Gaaagai masapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucal Diuusi ganmaaquimu naana maasi istumaasi tavaagiala. ³⁶ Dai gaaagai masapiavaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maiojodaitai poduucal Diuusi ganmaaquimu istumaasi aagai agai sai maquia agai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidala:

Otoma divi agai acristo.

³⁸ Sioora vaavoitudai isSuusi Cristo arcallagacala vuviaadami

Diuusi callagacala naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos isamaadutai gajiaadala viaagi gavaavoidaraga,

Diuusi maibaigallidina agai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidala. ³⁹ Damos aatama maitalagai ismaacada gajiaadala vipieeyi ganvaavoidaraga dai poduucal ajiopai Diaavora lamadu, baiyoma aatama aragai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucal Diuusi callagacala garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi calla ga maata issalllicada viaaca agai istumaasi nanara dai issalllicada apadunia agai istumaasi aagidi Diuusi isidunia agaitadai tomasi maiquiaa naidi gomaasi. ² Garaadunicar calla ga vaavoitudaina Diuusi cascada Diuusi callagacala naidina agai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuusi idui oidigi. Agai mosaagai saida apaduuna oidigi taidala apadui. Naidi aatama istumaasi Diuusi idui tomasi mainaidi aatama istucada Diuusi idui oidigi.

⁴ Abeelicar calla ga vaavoitudaina Diuusi cascada istumaasi daasi agai Diuusi vaamioma callagadu siagai ismaacada daasi Cainacaru. Cascada Diuusi callagacala naidina Abeelicar dai baigalli Diuusi agaicada ismaacada daasi agai. Tomasi camuu Abeelicar vallascala istumaasi idui agai garsoicali tasai maatana aatama isducatali gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococar calla ga vaavoitudaina Diuusi tai Diuusi duaacami ballcai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidala sai Diuusi alia baigallidina Enoco vui llaqui abiaadala. ⁶ Damos Diuusi maitistutuidi iscallagacala najadagi sioora maivaavoitudadagi. Dai sioora siaa duutuada aliada Diuusi araga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi salllicada soicali sioora siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noecaru calla ga vaavoitudaina Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi apadunia agaitadai dai cascada gaaagaitadai isidunia agai amo vaarcu gaducami dai agaicada callagacala vuusiagi agai lamadu aaduna, Noecaru calla agidina Diuusi. Tomasi aoodami naiditadai aidasi Noe ivuaadatadai agaa vaarcu dai poduucal mai isanoe vaavoitudaina Diuusi vallascala aoodami maivaavoitu dai poduucal gamaata

isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tlvapi duudu. Damos Diuusi cllagacra naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai glandvllaragaiñdara, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai dlvllarai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adlvllariara siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadara oidacami duucai. Dai icuusi vaaquiara oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocararu llpa poduucai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai llpa sai adlvllarai aragai vllataraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru llgidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tlvagiamu dai Diuusi llmadu daaca agai.

¹¹ Saaracaru ooñigada Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcallimudadatadai dai camaitistui ismaatagi damos vllscara maamarai dai sallicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudad lpan llquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi.

¹³ Vllasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vllasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vllscara agai cllaga vaavoitudai vllasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatatadai isiduiña agai Diuusi vllasi istumaasi aagai isiduiña agaitadai. Daida loodami baiganliaracada tatagitoiña. Dai agai maatatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vllscara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Cllaga gamaata sai siora poduucai vaavoitudadagi nllara istuigaco iimia agai tlvagiamu dai Diuusi llmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai glandvllaraga siaadara vuvaja cllaga istutiadamudai agai isiimiagi lpamu mllaca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo dlvllarai vaamioma cllagaducami tlvagiarara. Cascada Diuusi baigallidiña giñooga aagaitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tlvagiarara.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana glamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai glamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusi caagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudad Isaaaiñdara. Damos Diuusi mosnida liditadai sabai cllaga llgidi Avraañi dai maisiu issallicada muaagi Avraañi glamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduacaldigi coidada. Cascada siaduucai isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiaiñdara.

²⁰ Isaacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi cllagacra nlljada agaitadai. ²¹ Jacocararu cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu clllimucai aagidi glamara Osé maamarada sai Diuusi cllagacra nlljada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuusi daagatai gllgiica. ²² Osécaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuquia agaitadai pocaiti sai glaaduñi ljudidíu vuvaaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituiñdara. Dai aagai llpa masiaaco vuuquiagi ooda camuucucai agai.

²³ Moseesacaru dladada cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maata tll agai sidi arDiuusi lco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi lraí gatjai coodaragai vllasi aali utu vuvaaquiala ismaacada arcacallicatadai judidíu maamarada. Vllscara Moseesa dladada mai llbñi lraí. ²⁴ Moseesacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cagll agai maitipli isloodami lraí baabadu duucai nlljadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi isagai arjudíu. Ljudidíu arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vllasi ljudidíu lrpipioñigadatadai lraí Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituldiña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigallidagi chllqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi lsoimaasi ivuaadami llmadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma

cΛagaducami tΛvaagiΛra cascΛΔ ipΛli isΛEjiipitΛra oidacami soi duucaí nΛijadagi poduucái mΛsduucaí soi duucaí nΛijada agaitadai ΔCristo goquiΛra diviacai. Moseesa poliditadai sai poduucái vaamioma baigΛΛlidi isviaacatai vΛΛsi Λraí EjiipituaiñdΛra vustuidadΛ. ²⁷ Moseesacaru cΛga vaavoitudaiña Diuusi cascΛΔ ii EjiipituaiñdΛra maiΛΛbΛñi Λgai Λraí tomasi Λraí aliΛ baamu ΔMoseesa vui. VΛascΛra Moseesa iduí vΛΛsi istumaasi Diuusi tΛjai saidΛ iduuna ducami isnΛijadamudai Λgai Diuusi tomasi maitΛrtΛΛgacarui.

²⁸ Moseesa cΛga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascΛΔ gatajajai coodaragai cañiiru maamaradΛ dai aagidi sai vΛΛsi oodami vausidana gΛnquii quitaagiña sicoli cañiiru ΛradΛcΛΔ sai poduucái maivaacΛna Diuusi tΛañicarudΛ dai maicoodana judidíu maamaradΛ cΛcΛli ΛpΛgadadΛ. ²⁹ Ajudidíu cΛga vaavoitu Diuusi cascΛΔ dΛgavusai ΛgΛΛ suudagi ismaacΛΔ vΛΛgicΛΔ tΛΛgiducataidai ducami issiΛrdΛvΛΛrai gaquicamicamudai Λgai. Dai aidasi ΔEjiipitΛra oidacami dΛgavuñia Δlidadai ΛpΛ baicoi.

³⁰ Ajudidíu cΛga vaavoitu Diuusi cascΛΔ gΛí Δbidaviqui ismaacΛΔ sicoli cuupicatadai JericooΛra. Cuvaracami tasai sicoli dΛgavuscΛiña Δjudidíu JericooΛra bidaviqui ΔbΛgi, taida gΛí. ³¹ Raavacaru Λra mo ooqui ismaacΛΔ JericooΛra oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maaquia agaitadai ΔdΛvΛΛrai Δjudidíu cascΛΔ soí Λgai ΔcΛcΛli judidíu ismaacΛΔ vaapa JericooΛra dai nΛida agai ΔdΛvΛΛrai ismaasi cascΛΔ maimuu Δooqui aidasi coi Λgaa ismaacΛΔ maiΛΛgidi Diuusi. Raavacaru Λra mo ooqui tataligamicataidai.

³² Camitistutuidi aanΛ isaagagi vaamioma. CamaitiñaajΛi tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gΛraaduñicarΛ Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ³³ Λgai cΛga vaavoitudaiña Diuusi cascΛΔ ivuaadana naana maasi. Δmoco vuvaidiña oidacami dai Λgi ami dΛvΛΛragadΛra oidacana. DaidΛ ΔtΛtaaanΔdami cΛga ivuaadana gΛnaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vΛascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimΛΛna aidΛmasi gΛΛ taiyΛra suuli dai Diuusi soí aa masai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacΛΔ maiguupuacataidai sai guupucatauna. Dai Diuusi soí aa sai cΛga maata cocodaiña dai voopoitudaiña gΛnsasaayu. ³⁵ Dai Δmo ooqui aaduñdΛ duduaaca.

Dai Δmoco gia soimaasi taatatuli sasaayudΛ dai coi. DΛmos Λgai baiyoma ipΛli mΛscoodagi dai maisiu gajiaadΛra viaa gΛnvaavoidaraga. Λgai maatacatadai isΛmo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi Δmadu. Λgai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tΛvaagiΛra istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacΛΔ maivaavoitudaiña Diuusi soi vuaadana Λvaavoitudadami. Δmoco parunaiña Λgai dai aa gΛvaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacΛΔ. ³⁷ Dai Δmoco coodaiña ojoodaicΛΔ dai aa seruuchucΛΔ guicumaiña Λgai dai aa aagidiña Λgai sai gajiaadΛra viaana gΛnvaavoidaraga sai poduucái camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicΛΔ. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidΛcΛΔ dai cañiiru oojogidΛcΛΔ ivuaadana Λgai gΛnyuucusi. SΛlicΛΔ Δrsoituutuigami Λgai daidΛ Δoodami soi duucaí nΛidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Λgai ismaacΛΔ maivaavoitudai Diuusi aliΛ soimaasi ivuaadana cascΛΔ maitΛagaitadai isΛgai vaa dΛvΛΛriΛra oidaca Λgai Δmadu Λvaavoitudadami ismaacΛΔ oidigana ajioopaiña dai tΛtΛjovai oidacana. Λvaavoitudadami vaamioma namΛga cascΛΔ. ³⁹ Diuusi cΛgacΛra nΛidiña vΛΛsi Λgai ismaacΛΔ vaavoitudaiña. DΛmos vΛascΛra maimaa Λgai vΛΛsi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipΛlidadai isΛgai nΛnΛracagi asta istuigaco ootosda agaitadai Λgai Δmo sΛlicami vaamioma cΛagaducami dai Λgai ΔrasΛlicami ismaacΛΔ gΛrootosi Λgai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucái Diuusi oigΛldi Λgai soimaascamigadΛ dai aatΛmΛ ΛpΛ. Dai Diuusi vΛascatai Δmapai gΛrmaquia agai vΛΛsi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscaaga vaavoitudaiña muidutai garaaduñicaru aatama lapa gaaagai iscaaga vaavoitudadagi dai calagacara oidacagi dai gajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai vasi istumaasi maitarsoicai iscalagacara oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatlatagitoda aatama isSuusi argarbaitacaacamiga dai sallicada vaavoitudai agai Diusi. Suusi Cristo tavaagiaru daacatadai Diusi lamadu dai alia baigalliditadai agai maca. Dai vascara divia tami oidigi daama ivuaadantai istumaasi Diusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi alia arsiaa araragaicatadai judidiu vataru. Dai gooquiaru apamu ii tavaagiamu dai Diusi salisia padaru daja. Dai aatama gaaagai isvaavoitudai Diusi apan duucal Suusi vaavoitudai Diusi.

³ Tlatagitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diusi ipalidi tomasi soimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada alia gaaagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui ñioocada Diusi tomasi oodami soi duucal gannidi. ⁴ Aapima maiquiaa gancooditu vuidaru vatatacatal adiaavora lamadu soimaasi ivuaadami. ⁵ Gaaagai masiapiatlatagitodagi iscaiti Diusi ñiooquidaru siaaco pocaiti Diusi maacaitai ñiooqui vaavoitudadami gamaamara duucal: Giñmaamara maitaagai masbacocodagi tomali maitaagai isdagituagi isivuaadagi istumaasi aana ipalidi saliscada soimaasi gantaatamituldiada aana soimaasi ivuaadantai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aana vasi giñmaamara, alia oigadai aana cascada. Ascaiti Diusi. ⁷ Saliscada Diusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatal aapima maitaagai masvui ñioocadagi. Vasi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi saliscada maicaga ivuaadagi. ⁸ IsDiusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi saliscada soimaasi ivuaada aapima poduucal isduucal soimaasi taatamituldi agai gamaamara aida gia aapima maitarmaamarada agai. ⁹ Aidasi aaliducataidai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardada soimaasi ivuaadantai aatama dai vascara siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma calaga gaaagai issiaa duutuadagi Diusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadantai aatama vai poduucal maisoimaasi ivuaada aatama dai tomastuigaco oidaca Diusi lamadu. ¹⁰ Aidasi aaliducataidai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardada isducatai calagadu alidiña agai. Damos Diusi soimaasi gartaatamituldi, agai sallicada calaga maata istumaasi arcagai aatama garvataru, vai poduucal maisoimaasi ivuaada aatama apan duucal agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ Sallicada arvaavoi sai tomali amaadutai maiojoidi issoimaasi taatamituldiadagi dadada damos ismaacada mamaatarai iscaaga tuutiacagi soimaasi taatamitai agai gia sallicada calagacara oidacana.

¹²⁻¹³ Alia gaaagai isapiadaanada aapima Diusi sai gansoicaiña dai calagacara oidacagi isducatai Diusi ipalidi vai poduucal aa oodami maigajiaadara vipiaadana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada damos baiyoma vaavoitudana agai dai calagacara vucana. Dai alia gaaagai iscaaga gamamaatatuldiada aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada vai poduucal aa oodami calaga maata cacana dai agiditai cacana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidaru vatataca aa oodami tomasi agai ganvuidaru vatata dai maitavar soimaasi ivuaada. Ismaacada apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diusi lamadu. ¹⁵ Gannucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigajiaadara viaana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada, isdagitua aapima Diusi maicagacara gannijadamu. Dai gannucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maitavapi bacocodagi poduucal baacoitudan tada aapima muidutai lapa. ¹⁶ Dai

gannuucadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigoogosi gΛducamicana dai maigajiaadΛΛ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucai idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaadΛΛΛ viaa gΛSΛΛlicamiga ismaacΛΔΛ viaacatadai gΛooga vustuidadΛΛΛ. VΛΛsi maa Λgai gΛsuculi. VaidΛ suculidΛ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ CΛΛ maata aapimΛ isgooquiΛΛΛ aidasi Esaú ipΛlidadai isΛoogadΛ daañiagi Diuusi sai cΛΛgacΛΛΛ nΛidiña maitistui oogadΛ. Esaú Λpamu viaaca Λlidadai gΛSΛΛlicamiga dai asta suaacatadai dΛmos camaibaigacatadai.

¹⁸ ΛΛquioma aidasi Diuusi maa Λjudidíu gΛSΛΛlicamiga Λgiidi SiñaíΛΛΛ aliΛ copoñimi oidigi dai ΛVΛΛrai dai tucagamu dai gΛΛpi mΛí taí ΛgiidiΛΛΛ. ¹⁹ Dai cavami caidatu Λmo piito dai caidatu Diuusi ñiooquidΛ taidΛ Λoodami sΛΛlicΛΔΛ duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camañiooquidiña Λpamu. ²⁰ Λgai poΛlidadai ismaitistutuidi isΛΛgiadagi istumaasi aagidi Diuusi. Λgai potΛtΛdai sai isΛmaadutai siΛpΛ Λmo istumaasi taatagi Λgiidi gΛaagaitadai mΛsmuaagi ojodaicΛΔΛ siΛpΛ uusicΛΔΛ cascΛΔΛ duduaadimu Λgai. ²¹ SΛΛlicΛΔΛ sigalnascatadai oidigi cascΛΔΛ asta Moseesa Λgi pocaiti sai gigivuli du-aadimucai. VΛΛsi gomaasi tΛΛ dai caΛ Λjudidíu, dΛmos aapimΛ gia cho.

²²⁻²⁴ DΛmos Diuusi gΛnmaa aapimΛ Λmo sΛΛlicami utudui. Λgai ΛrSuusi Cristo sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ cavaavoitu. Suusi Cristo Λgai dai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ tomastuigaco. Vaamioma cΛΛgadu istumaasi iduí Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicaru. Aveelicaru muua Λmo cañiiru mara dai ΛΛradΛ daasi Diuusi. Dai aapimΛ vaavoitudai isDiuusi gΛnvaidaquia agai tΛvaagiamu siaaco daja Λgai. Λgai tomastuigaco oidaga dai nΛida agai ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami daidΛ ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Dai modaraaja ΛpΛ mui miil tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛsi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamaradΛ ami daraaja ΛpΛ, Λgai vaa ismaacΛΔΛ Diuusi Λco vuvaitu. Λgai gia tomali Λmo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ Gannuucadacavurai aapimΛ dai maigajiaadΛΛ vipiaada Diuusi baiyoma ΛΛgiadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui Λjudidíu SiñaíΛΛΛ aidasi maa gΛSΛΛlicamiga gigivuli ΛdΛVΛΛrai dΛmos vΛΛscΛΛΛ Λjudidíu maiΛΛgi Diuusi tai cascΛΔΛ Diuusi soimaasi taatatuli. Poduucai soimaasi gartaatatuldia agai Λgai ismaiΛΛgiadagi aatΛmΛ Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛ. CascΛΔΛ pocaiti Diuusi sivi: “ΛpΛ Λmo imidagai gigivuquitudamu aanΛ dΛVΛΛrai dai tΛvaagi ΛpΛ”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai ΛpΛ Λmo imidaga ΛpΛduñia agai gomaasi Λgai potΛiya Λlidi sai ugitudada agai vΛΛsi istumaasi idui Λgai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai ΛpΛ, dai viaa agai mosΛcaasi istumaasi maiugiatai. ²⁸ Aliasi gΛaagai isbaigΛrΛliada aatΛmΛ DiuusicΛΔΛ. Λgai vΛΛscΛΛΛ gΛroigΛdai dai gΛrnuucada dai gΛrsoicΛi tasai cΛΛgacΛΛΛ oidacana cascΛΔΛ. Dai vΛΛsi gomaasi maiugiatai. CascΛΔΛ gΛaagai tΛsbaigΛrΛliaracΛΔΛ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ dai siaa duutuadagi Diuusi cΛΛgacΛΛΛ oidacatai poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi dai tΛtΛgitoitai isDiuusi vΛΛscΛΛΛ soimaasi taatamituldi sioraΛ maiΛΛgidi. ²⁹ Maatacatali isDiuusi gΛrooga sΛΛlicΛΔΛ soimaasi taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami.

13

¹ GΛaagai mΛsapiagΛnoigΛadagi aipacoga. AapimΛ ΛrgΛnaadunumu vaavoitudadami cascΛΔΛ. ² VΛΛscΛΛΛ gΛaagai mΛsmiaadΛgiadagi gΛndaividacami. Λmoco cami-aadΛgidiña Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛscΛΛΛ maimaatacana isΛrDiuusi tΛtΛaañicarudΛ.

³ SoicΛdΛvurai aapimΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ maamaisapi ducami isaapimΛ ΛΛmadu maamaisapigai. Dai soicΛdΛvurai aapimΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ soimaasi taatamai, tΛtΛgitodΛvurai isaapimΛ ΛpΛ istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaavar gΛnduutuada aapimΛ cuucunacami aipacoga dai cΛΛgavar gΛntΛtΛgitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavar googosi gΛnducamica tomali cΛΛli tomali ooqui.

VΛASCARΛ maisoimaasi ivueeyi sioorΛ mosΛcaasiga gΛooñiga ΛΛmadu voopodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai vΛasi ismaacΛdΛ googosi gΛnducami.

⁵ MaitΛaagai mΛsmui Λmpaidiada Λliada tumiñsi. BaigavΛr gΛnΛliada aapimΛ ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ viaacagi, maatΛcatai sai Diuusi pocaiti: “AanΛ vΛASCARΛ gΛnsoicΛdamu dai gΛnΛΛmadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ CascΛdΛ aatΛmΛ istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi Λgai dai garsoicΛi

CascΛdΛ maiΛΛbΛidi aatΛmΛ tomali Λmaadutai.

Iscaitiadamu aatΛmΛ.

⁷ DaanΛdavurai Diuusi sai soicΛiña ismaacΛdΛ gΛnmaatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ tucamidΛrΛ. Agai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ. Dai aapimΛ gΛaagai mΛsΛpan duuca i vΛuaada Λgai dai Λpan duuca vaavoitudadΛ Λgai.

⁸ Suusi Cristo ΛrΛgai vaa tomastuigaco. ⁹ MaitavΛr vaavoitudadΛ aapimΛ itu-maasi gΛmamaatΛtuldiadagi aa ismaacΛdΛ maiΛpa maasi ismaacΛdΛ gΛnmamaatΛtuli tucamidΛrΛ. Diuusi garoigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ gΛrΛidi poduucΛi istutuidi aatΛmΛ tΛscΛΛgacΛrΛ oidacagi. DΛmos ΛΛmoco vaavoitudai sai maitΛaagai iscuaadagi ΛΛmo cuaadagai. Gomaasi maitΛrsoiñi. CascΛdΛ aatΛmΛ maitΛaagai tΛsvaavoitudadΛ gomaasi.

¹⁰⁻¹³ AbaitΛcΛaacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu coodaiña vustaqui Λmo altar daama dai bΛΛ aimΛraiña ΛrΛdΛ iicusi vaaqui Λraana tucavi tucavioma cΛaacΛdΛ dai dadaasdiña Diuusi sai poduucΛi Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. Dai vustaqui tuucugadΛ bΛΛ aimΛraiña siaaco maitiipu baabaqui dai mΛmΛidiña. Dai poduucΛi ΛpΛ ΛSuusi gΛmuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucΛi Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ gomaasi ΛrΛsΛΛlicami utudui ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ apiavaavoitudadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Λgai maiοigΛldicamu soimaascamigadΛ. CascΛdΛ aatΛmΛ gΛaagai isgajiaadΛrΛ vipiaada Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛ tomasi soimaasi taatamai aatΛmΛ vaavoitudaitai. ¹⁴ CΛΛ maata aatΛmΛ sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascΛdΛ nΛnΛra aatΛmΛ istuigaco iimia ragai tΛvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ΛΛmadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ CascΛdΛ gΛaagai isvΛASCARΛ cΛΛga ñioocada aatΛmΛ Diuusi vΛΛtarΛ garsoicΛitai Suusi Cristo. Apapaali judidíu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi dΛmos aatΛmΛ maitΛaagai isdadasdiagi tomali Λmo istumaasi mosgΛaagai tΛscΛΛga ñioocada Diuusi vΛΛtarΛ. ¹⁶ TΛtΛgitodavurai isgΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi vΛASCARΛ dai oidiadagi aa mΛstumaasi viaacagi. PoduucΛi baigΛΛlidiña Diuusi.

¹⁷ ΛgΛiadavurai aapimΛ gΛntΛtΛaanΛdamiga. Agai gΛnsoicΛda Λlidi mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana maatΛcatai isΛmo imidagai vuidΛrΛ guuquiva agai Λgai Diuusi. CΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca vai maisoigΛnΛlidiña gΛntΛtΛaanΛdamiga. IssoigΛnΛΛliada Λgai aapimΛ ΛpΛ soigΛnΛliadamu.

¹⁸ DaanΛdavurai Diuusi sai apiacΛΛgacΛrΛ oidacana aanΛ tomasi aanΛ polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipΛlidi aanΛ isdaanΛda aapimΛ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanΛ ismΛΛca gΛndividiagi.

²⁰ Diuusi Λgai dai gΛriibΛstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga muu curusiaba dai aasi ΛrΛdΛ dai gotorΛ Diuusi duaacali coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ poduucΛi isduucΛi aagai Diuusi gΛsΛΛlicamiga utuducΛdΛrΛ ismaacΛdΛ maiugitia agai tomali Λmo imidaga. Suusi Cristo Λgai dai aliΛsi oigΛdai dai nuucada vΛasi Λvaavoitudadami. ²¹ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi gΛnmaacana guvucadagai mai cΛΛga ivuaada aapimΛ istumaasi Λgai ipΛlidi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Dai aanΛ ipΛlidi ΛpΛ isaapimΛ dai vΛasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛΛga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi gandanai aan masai maitiñvui baacocoiña ganmaacaitai aan ñiooqui idi ooji cavulicamiar. ²³ Garaduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñdar. Isotoma divia agai tami vaidacamu aan siascada maca gannidamuagi.

²⁴ Diuscada viaatuldi aan vasi gantataandamiga amadu aapim vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacada tanai Itaaliar oidaca Diuscada gnviaatuldi.

²⁵ Aan ipalidi sai Diusi cagacar gannidiña vascatai aapim. Moscaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpiooñigad Diuusi dai taanadami Suusi Cristo. Viaatuldi aan baivustaama dan gooca Jacocarú maamarad cajiudad ismaacada aipaco oidaga vasi oidigara.

² Giñaaduñi ali asi gaaagai isbaigaliada aapim silscad soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maat aapim issoimaasi taatamituldagi aapim caga vaavoitudaitai Diuusi aid gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapim Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapim ismaacada mamaatari issoimaa taatamadagi dai vascara maivuí ñioocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapim.

⁵ Ismaadutai aapim viagacagi maatdagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducada gallidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacada maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagada ismaacada mosaipaco oiñidiña valli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vascara.

⁹ Vaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacara naiditai Diuusi agai dai maisiu soiduucái naidi. ¹⁰ Vaavoitudadami ricu ara gaaagai isbaigaliadagi silscada loodami soiduucái najadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustuidada aricu ugiatari pan duucái yoosigada vasoi maitavari cavaca. ¹¹ Mosvusacari tasai dai totoiñdarari dai gaquistudai yoosigai vai suuligari vai camaisigimaascana. Poduucái ara todian duucái ugiatari vustuidada aricu quiaa aata vuaadaitai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivuí ñioocadagi Diuusi agai ali asi baigaliadamu. Agai ismaacada istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvascara oidacamu agai Diuusi lamadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agai agaicada ismaacada lagiadagi. ¹³ Silscada amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tagitoituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitagitoituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma silscada amaadutai soimaasi iduñia aliada agai lagi poduucái tagitoi cascada. ¹⁵ Tagitoidagiañdarari vusacari soimaascami dai silscada caali asi arsoimaasi iducamicagi loodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi lamadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar lagi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacada viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacai. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai alia caga dadadacari vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacari. Gocuudagi ismaacada viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiatari tomali maitutucui. Diuusi vascara garmaacai istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacara garvuvaidi tasvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama araga vaavoitu. Poduucái ipali agai cascada poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcagai iscacagi isñioocadagi dai maitaagai isbacocodagi. ²⁰ Oodami ismaacada bacocarari maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascada casivar maisoimaasi ivuaada. Lagiadvurai aapim Diuusi. Caviaa aapim Diuusi ñiooquida ismaacada grootosi agai. Diuusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscagacara ganvuvaidagi isvaavoitudagi aapim ñiooquida.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquida maisiu moscaaca. Sioora caacagi dai maitivuaadagi poduucai aagi gånvupuiirumadai agai. ²³ Sioora moscaacagi Diuusi ñiooquida dai maiaagiadagi agai arapan ducami amo caali ismaacada maa nanaiidi gaaasi ²⁴ dai casi gaaagadagi tuitaragai vai agai mosimiagi abiaadara dai camaitagituagi ismaasi asida. ²⁵ Sioora mostagitocagi istumaasi caa Diuusi ñiooquida ismaacada caagacara garvuvaidi dai caaga tagito caacagi dai apiacaaga vaavoitudadagi daida ivuaadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai alia baigaliadamu.

²⁶ Isamaadutai pocaitiadagi siarvaavoitudadami dai vaascara vui ñioocada aa aagi gånvupuiirumadai dai poduucai vaavoidaragada maisoicai. ²⁷ Diuusi naidi sioora soicai aali maidadacami amadu avipiudu siascada soimaa taatamada agai dai mai soimaasi ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi aa ismaacada maiagidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai sioora poduucai ivueeyi agai gaa salicada caaga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada salicada viaa guvucadagai aliasi gaaagai aapima isvascatai amadugan duucai najadagi. Maitaagai issiooma caagacara najadagi amoco siaa.

² Ducami isvaapaquiagi gooca caali siaaco siaa duutuada aapima Diuusi, amoco argavidacamicagi daida roorocagi aniyugada dai caagaducagi yuucusida, daida agamai arsoitigamicagi dai caaliocoidada yuucusucagi. ³ Amaasi mai aapima caagacara miaadagidagi agai ismaacada caagadu yuucusida dai potadagi: “Tami daiva caagaducada daicariara”. Daida soitigami mospotada aapima: “Maa cai caa siara daivañi tami davara”. ⁴ Poduucai aapima maiamadugan duucai naidi vascatai, baiyoma maicaga tagittoi aapima.

⁵ Giñaaduñi caacavurai idi ñiooqui Diuusi covai vuvaitu vaamioma mui soitutugami dai chiaquioma riricu oidigi daama oidacami saagidaindara sai caaga vaavoitudaina agai. Dai vascara vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviaacagi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gartaanaina agai amadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai agacada ismaacada aagiadagi.

⁶ Damos aapima soiduucai naidi soitutugami. Tagitodavurai aapima isariricu agai dai soimaasi gånvuiididi alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapima dai vaman tutusaina dudunucamiara. ⁷ Dai agai vaa agai dai vui ñioocai Suusi Cristo ismaacada gaaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadacada vapacoñi aapima.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidara: “Oigaadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapima aagi”. Issalicada povuaada aapima aida gia caaga ivueeyi aapima. ⁹ Damos ismaiamadugan duucai najada aapima aida gia soimaasi ivueeyi aapima. Dai poduucai aapima arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida.

¹⁰ Tomasioora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai amo imidagai maicaga iduñiagi tomasi amo istumaasiara agai ducami ismaiagiada tomali amo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami dai agai vaa pocaiti ara sai maitacodaina. Isamaadutai maigoogosi gducamicagi tomasi mosgamuaa vascara arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida. ¹² Aapima aliasi gaaagai iscaagacara oidacagi arpan duucai agai ismaacada maata isamo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Diuusi caagacara garvuvaidi soimaascamiaindara cascada istutuidi aatama isagiadagi ñiooquida. ¹³ Isamaadutai maisoigaliadagi aacada Diuusi maisoigaliadamu agacada ara damos sioora soigaliadagi aacada Diuusi soigaliadamu agacada ara.

¹⁴ Giñaaduñi, ¿tumaasi arcɫagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali amo istumaasi cɫagaducami? ¿Baiscɫagacɫɫɫ vuusaiña agai poduucai? ¹⁵ Ducami isamoco ganaduñi maiviaacagi yuucusi tomali cuaadagai ¹⁶ mai amaadutai aapimɫ potɫadagi: “Diosai, tɫaganapɫs tudu cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapimɫ maimaquiagi istumaasi viɫɫaga agɫmai. Tumaasi soiñana ñiooqui. ¹⁷ Poduucai siorɫ pocaiti sai vaavoituda dai maisoicɫadagi gɫaaduñi tumaasi arcɫagai vaavoidaragadɫ.

¹⁸ Aapi pocaiti sai cɫaga vaavoitudai dai aanɫ pocaiti saidɫ ivueeyi istumaasi cɫagaducami poduucai isduucai Diuusi ipɫlidi. Dɫmos issɫɫicɫɫɫ vaavoitudamudai aapi Diuusi aidɫ gia ivuaadamudai istumaasi cɫagaducami poduucai isduucai Diuusi ipɫlidi. Siuu duucu ivuaada aanɫ istumaasi cɫagaducami poduucai isduucai Diuusi ipɫlidi poduucai gɫmaatɫ iñsaanɫ sɫɫicɫɫɫ cɫaga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai isɫmaduga Diuusi, vaavuava. Dɫmos ɫDiaavora tɫɫaañicarudɫ vaavoitudai ɫpɫ isoidaga Diuusi dai gigivucui duduaadicuitai. ²⁰ ¿Maimaatɫ caɫ aapi? ¿Ipɫlidipasi iñsigɫmaatɫtulɫdagi? Siorɫ vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cɫagaducami, ¿tumaasi arcɫagai isvaavoitudadaga agai? ²¹ Cɫaga maatɫ aapi isgɫraduñi Avraañicaru ɫɫgidiña Diuusi daidɫ idui gɫmaracɫɫɫ isducatai tɫjai Diuusi vai cascɫɫ cɫɫgacɫɫɫ nɫidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai agai ɫɫamo oodami ismaacɫɫɫ caɫma duucai gɫɫgito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai ɫɫgidiña Diuusi. ²² Poduucai gɫmaatɫ isAvraañi aliɫ cɫaga vaavoitudai Diuusi dai aidɫasi podui agai vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai ɫpɫdui isducatai aagai Diuusi ñiooquidɫɫɫ ismaacɫɫɫ pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascɫɫ Diuusi cɫɫgacɫɫɫ nɫidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai agai”. Vai Diuusi gɫaduñi duucai nɫidi Avraañi.

²⁴ Camaatɫ aapimɫ siDiuusi cɫɫgacɫɫɫ nɫidi ɫvaavoitudadami cɫaga ivuaadami duucai maisiu mosɫca vaavoidaragadɫcɫɫɫ dɫmos istumaasi cɫagaducamicɫɫɫ ismaacɫɫɫ ivuaadagi agai ɫpɫ. ²⁵ Poduucai ɫpɫdui Raavacɫɫɫ agai ɫɫamo ooqui tataligami dai cɫaga miaadagi ojootosadɫ ɫjudidíu dai aagidi siaa sɫɫi iimia agai sai maivuuna tɫɫaanɫdami. Dai vaavoitu Diuusi cascɫɫ aidɫ abiaadɫɫ Diuusi ipɫli isɫma duucai gɫɫgituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cɫɫgacɫɫɫ nɫidi Raava dai pocaiti sai agai ɫɫamo oodami ismaacɫɫɫ caɫma duucai gɫɫgito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai ɫɫgidi Diuusi. ²⁶ Siorɫ vaavoitudagi dai maicɫɫaga ivuaadagi agai maitarcɫagai vaavoidaragadɫ, agai ɫɫɫpan ducami amo oodami ismaacɫɫɫ cavusacɫi ibɫadɫ muucucai agai.

3

¹ Giñaaduñi maitɫagagai issii muidutai ɫmamaatɫtulɫdiadamicagi. Camaatɫ aapimɫ sai aatɫma ismaacɫɫɫ ɫmamaatɫtulɫdiadami Diuusi sɫɫicɫɫɫ soimaasi gɫɫtaatamitulɫdagi ismaisɫɫi aagidi aatɫma ñiooquidɫ agai. ² Vɫɫscatai aatɫma muiyoco maicɫɫaga ivuaadana. Isɫmaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai ɫɫamo oodami cɫaga gɫɫgitoɫcamai dai cɫaga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Siɫɫscadɫ dacamidacartuda aatɫma cavayu poduucai istutuidi aatɫma isiimitudadagi siajaacoga ipɫliadagi. ⁴ Gɫntɫgitoɫɫɫ nɫijada vaarcuɫɫɫ ismaacɫɫɫ gɫɫ suudagi daama ajioopai tomasiɫɫ gɫgɫrdu agai dai ɫvɫɫli ismaacɫɫɫ nuitusɫi aliɫ guvuca vaidɫ ɫiimitudadami iimitudai siajaacoga ipɫliadagi amo ali taavlacɫɫɫ ismaacɫɫɫ vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai ɫpɫvueeyi ɫpɫ ganɫɫnɫcɫɫɫ tomasi alidu vɫɫscɫɫɫ istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganɫɫnɫ ɫɫɫpan ducami taí ɫpɫ. ɫɫɫchi taicɫɫɫ mɫmɫjɫi gɫɫpi oidigi. Ganɫɫnɫ istutuidi isaliɫ soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Siɫɫsi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nɫɫnɫdɫ Diaavora guvucadadɫcɫɫɫ. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma cɫcɫisi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai cɫcɫisi gɫɫ suudarɫ oidacami, dai cabai tuutiatudaiña.

⁸ Damos gananna gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Gananna aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganannacada oodami ñioquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Garnannacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñioquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaiña agai vaa vagacañañdara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dadda iibatana uuvasi siapra amo uuvasi dadda bais iibatana iigosi? Poduucai apra amo vagacañañdara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada caga gatagitocagi agai gaaagai iscaagacara oidacagi vai poduucai najadagi aa siarvaavoi iscaga gatagito dai maitaagai isgaducada galiadagi. Agai vaa maatadagada mamaatutldi ismaitaagai isgaducada galiadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgaducada galiadagi gamaatdagacada vasi gomaasi an ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatdagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai diaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatdagai ismaacada gamaacai Diuusi agai caagacara oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoina aa, dai lagiidina ganbaitaguucacamiga, dai soigalidina aacada dai soicaiña dai amadugan duucai naidina vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai caga ivueeyi, agai ipalidina iscaagacara oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaiña aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicaga ivueeyi aapima. ² Aapima aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacoodaiña aapima. Aapima viaaca lidina istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapima. Aapima maiviaacana istumaasi ipalidi maitaanai aapima Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvatar taanina aapima cascada. Maitavar cagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapima maiagidi Diuusi. ¿Maitamasmaata aapima sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi. ⁵ Maisiu mosagi pocaiti Diuusi ñioquidara: “Gibadaga ismaacada ootoi Diuusi sai garamadu daacana aliasi garsoicai dai alia soigalidi agai siascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi caagacara garnidi dai aliasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñioquidara. “Diuusi vui caata ismaacada garducada ganlidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigarducada ganlidi”. ⁷ Lagiadvurai aapima Diuusi dai vuidara avrvataca diaavora sigai malimu. ⁸ Duudatai avrgamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma caagacara ganlijadamu. Dani aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquivar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada liada Diuusi dai soimaasi ivuaada liada apra, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigaliliada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issuaanadagi, siora baigaliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai isoigaliadagi. ¹⁰ Maitavar garducada ganliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavar ganñioquiada aipaco, siora ñioquiadagi amoco gaduñi dai dunucami duucai gavuaadagi taca aliditai gaduñi agai vúi ñioocai Diuusi ñioquida ismaacada pocaiti sai gaagai isoigada gadauñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñioquida maitarsoiñi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñioquida maitarsoiñi dai aapima maiagidi Diuusi ñioquida aidai gia aapima lagi gnaagidi isducatai gaagai masoidacagi ducami isaapima ardundunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa ganñioqui. Agai vaa agai daidai ardunducami. Agai istutuidi iscagacaga vuviadagi oodami siapra ugititudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva alidi aa vatar?

¹³ Aapima gansaagida oidaga amoco ismaacada pocaiti: “Sivi siapra sioroco iimu aatama sibaaaco dai maa oidacamu amo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitadamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatatai istumaasi praduniagi siaadiqui aapima maimaata siascada coiya agai alia maitavapi capacarai oodami. ¹⁵ Baiyoma gaagai maspocaitiadagi: “IsDiuusi ipaliadagi oidacamu aatama daidai ivuaadamu imaasi siapra ama maasi”. ¹⁶ Damos aapima garducada ganalidi dai lagi gntaanandan duucai ñioocai dai maitagitoi isDiuusi agai dai gntaanai. Poduucai gia maicagadu. ¹⁷ Siora maatai ivuaadagi istumaasi cagaducami dai maitivuaadagi agai maicaga ivueyi.

5

¹ Caccavurai aapima riricu. Diuusi samicada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapima cascada aliasi gaagai iscavami aijigadagi. ² Vasi ganvustuidaga duva agai dai ganyuucusi cagaducada maamata agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga biitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicaga tuutiadatadai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soiñamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatuldamu. Aapima mui apagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ⁴ Aapima maiaa namqui ganpipioñiga siora yovaiña ganasi, vai agai aagidi dudunucami vai Diuusi ca istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanai vassiacatai. ⁵ Aapima mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vasi gomaasi ivueyi aapima vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannada agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Aapima van tutusaiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataanaiña coodaragai dai maidadagitoiña aapima isagi gansoiñagi agai.

⁷ Giñaaduñi maitavar vúi bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta siascada diviagi Suusi Cristo maijojodaitai. Asadami gaagai isnanaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yoovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada samicada gaagai isnanaracagi istuigaco diviagi dai mitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñioquituldiadamigada agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapima apra. ¹¹ Aatama polidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñio Diuusi agai alia baiganaliditadai. Aapima camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vascara maivui

ñioo Diuusi dai maatΛ aapimΛ ΛΛpΛ isducatai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi gooquiΛrΛ. Diuusi aliΛ soigΛΛlidiña vΛΛscataicΛdΛ.

¹² Sivi giñaaduñi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛca aapimΛ. MaitavΛr aagada Diuusi tomastumaasicΛdΛ. MaitΛaagai ispocaitiadagi sai cΛΛ maatΛ Diuusi isΛrvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitΛrvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

¹³ IsΛmaadutai aapimΛ soimaa taatacagi gΛaagai isgamamadadagi. Dai isΛmaadutai baigΛΛliadagi gΛaagai isganΛΛdagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai isΛmaadutai coococagi gΛaagai isvaidagi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ vaavoitudadami vai gamamadana ΛcoocoadΛ vΛΛtarΛ dai tΛidana asaiti daañidatΛi Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai mΛsiΛΛscadΛ vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu Λgai. Dai Diuusi oigΛldamu soimaascamigadΛ ΛΛpΛ. ¹⁶ CascΛdΛ baigavΛr vuaada ñiooqui mΛsiΛΛscadΛ soimaasi ganvuiidiadagi aipacoga, dai vΛΛscatai avΛr mamadada vai Diuusi duduaaidiana vΛΛsi ΛcococoidadΛ aapimΛ gΛnsaagida. AliΛ guvuca ΛmamadaragadΛ Λoodami ismaacΛdΛ caΛma ducai gΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai Λgidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Eliasi Λroodamicatadai gΛrΛpan duucai, dai aidΛsi daanΛi Λgai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiΛrΛ aidΛsi daanΛi Λgai Λpamu sai duuduna tai duudu tai baigΛdui ΛΛsicami.

¹⁹ Giñaaduñi isΛmaadutai aapimΛ gΛnsaagida dagituagi gΛvaavoidaraga vai Λmai Λpamu vaavoituldagi ²⁰ maatΛcavurai aapimΛ isΛgai ismaacΛdΛ vaavoituldagi Λgai ismaacΛdΛ dagituagi gΛvaavoidaraga sai Λgai cΛΛgacΛrΛ vusaitu ibΛadΛ Λsoimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ dai poduucai oigΛldicamu soimaascamigadΛ tomasi aliΛsi Λrsoimaasi iducami.

MosΛcaasi.

Idi arPp̄gadad̄ oojai ismaac̄ad̄ ooji Piiduru avaavoitudadami v̄at̄ar̄

¹ Aana arPiiduru ootosad̄ Suusi Cristo dai ganoojidi aana aapima ismaac̄ad̄ Jerusaleenara oidacatadai dai aidasi ajudidíu soimaasi gantaatatuli aapima amadu agaa vaavoitudadami, aapima sibaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapima Poontara dai Galaasira dai Capadoosira dai Aasira dai Batiñira. ² Diuusi garooga caacovai ganvuvaitu aapima poduucai isduucai ipaliditadai agai aq̄ui abiaadara. Diuusi Ibada covai ganvuvaitu masaid̄ ivuaadana aa duiñad̄ dai agai apiagansoic̄ai isc̄agac̄ara oidaca aapima masai agidiña aapima Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi arad̄ masai aapima c̄agac̄ara vuvacana masvaavoitudagi casc̄ad̄ Diuusi apiaganoiḡaldi gansoimaascamiga. Vai Diuusi s̄allic̄ad̄ c̄agac̄ara gann̄ijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ C̄agavar ñioocada aapima Diuusi vui arpan duucai aana. Agai aroogada gartaanad̄amiga Suusi Cristo. Agai duucali asuusi Cristo coidad̄ saagidaiñdara casc̄ad̄ viaa aatama ibadagai utudui. Agai s̄allic̄ad̄ soiḡalidi aatamac̄ad̄ casc̄ad̄. Dai poduucai nanara aatama vaavoitudaitai istuigaco v̄ascara oidacamu aatama Diuusi amadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isiimia aapima tavaagiamu dai agai amadu oidacagi v̄ascara siasc̄ad̄ coiyagi. M̄aca tavaagira Diuusi amadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali amaadutai. Dai v̄ascara baiganliadamu v̄ascatai aapima. Aapima arDiuusi maamarad̄ casc̄ad̄. ⁵ Aapima vaavoitudai isDiuusi arc̄agac̄ara ganvuviadami casc̄ad̄ agai gannuucada aapima gaguvucadagac̄ad̄. Siasc̄ad̄ apamu diviagi Suusi Cristo c̄agac̄ara ganvuvaidamu aapima soimaasi ivuaadami saagidaiñdara dai maatamu aapima istumaasi c̄agaducami istumaasi Diuusi iduñia agai aapima ganv̄atar̄.

⁶ V̄asi imaasic̄ad̄ av̄ar baiganliada aapima tomasi sivi ch̄aqui uumigi glaagai issoimaa taatagi aapima mui naana maasi. ⁷ Siasc̄ad̄ soimaa taatamadagi oodami poduucai gamaata iss̄allic̄ad̄ vaavoitudai ischo arpa. Ganvaavoidaraga arapan ducami ooro gamam̄idi vai covai vusac̄ai goa ooro. Poduucai aapima siasc̄ad̄ soimaasi taatamadagi apiaagiditai Diuusi caa maata iss̄allic̄ad̄ vaavoitudai. Dai poduucai gavaavoidaraga vaamioma c̄agadu sioro. Ooro gia uugiatai vai ganvaavoidaraga gia cho. Siora soimaasi taatamadagi dai apiaagiadagi Diuusi dai siasc̄ad̄ diviagi Suusi Cristo agai potad̄amu isalia c̄aga idui, dai aagidamu agai aa arpa.

⁸⁻⁹ Aapima main̄iditai Suusi Cristo v̄ascara siaa duutudai dai oiḡdai, tomasi maiquiaa n̄idi aapima agai v̄ascara vaavoitudai vai poduucai c̄agac̄ara ganvuvaidana. Dai casc̄ad̄ vaavoitudai aapima sai agai c̄agac̄ara ganvuvaidana. Dai casc̄ad̄ alia baiganlidi aapima dai mait̄at̄agai ñiooqui isducatai aagidagi aa, masalia baiganlidi.

¹⁰ Aq̄uima Diuusi ñiooquituldiadamigad̄ ismaac̄ad̄ gaaagidi isDiuusi c̄agac̄ara ganvuvaida agai aapima gnaajaḡitadai ismaatiagi isducatai Diuusi c̄agac̄ara ganvuvaida agaitadai. Agai agi caagaitadai gomaasi damos maic̄aga maata caacatadai. ¹¹ Diuusi Ibada, agai vaa ismaac̄ad̄ amadu daja Suusi Cristo, maat̄tuli ḡñiñiooquituldiadamiga isducatai arCristo soimaa taata agaitadai dai goq̄ira Diuusi maquia agaitadai amo s̄allic̄ami tavaagira. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad̄ aliasi gnaajaḡitadai ismaatiaga siora arCristoca agaitadai dai siasc̄ad̄ divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibada aagidi agai sai añiooqui vaamioma araatama garv̄atar̄ sigai. Dai v̄asi imaasi ismaac̄ad̄ gaaagidiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigad̄ aragai vaa

ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñioquituldiadamigada sividada. Agai ganaagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami dai Diuusi ootoi glibadaga tavaagiaiñdara vai agai guvucadacada aagaiña ñiñioquituldiadamigada. Dai Diuusi talaañicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaat caacagi vasi istumaasi aagai aquida Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

¹³ Cascada vasi imaasicada tatagitodavurai aapima isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issallicada cagacaga gannajada agai agai siascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cagacaga avroidaca. ¹⁴ Agiadavurai aapima Diuusi dai camaitivuaada vasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai ganvuvaitu aapima cascada avar apan duucal ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Caa maata aapima iscaooja Diuusi ñiñioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Cagacaga avroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai naidi vasi istumaasi ivueeyi vascatai amadutai isbai caga ivueeyi ischo ara. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi arriricu sarsoitutuigami, saraaliducami, sargagarducami, dai oqui dai cacalli vasi soimaasi taatamituldi Diuusi dai agai argaroga cascada siaa duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Apan duucal oidacana aapima ganlqui aaduñicaru dai caga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscagacaga vuvaiquigi aapima. Damos Diuusi cacagacaga ganvuvaitu masai camaipoduucal oidacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaa namqui cagacaga ganvuvaidaraga namgada aidamasi muua curusiaba, dai maisiu oocada tomali plaatacada istumaasi uugiatl. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucal isduucal coodaiña ajudidiu aali cañiru ismaacada maitarsoococoidada sai Diuusi oigldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa caquivacal oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucal araduña agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitacal oidigi divia dai cagacaga ganvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacal Suusi Cristo coidada saagidaiñdara dai maa amo sallicami tavaagiara cascada caga vaavoitudai aapima Diuusi dai nanara masiascada amadu oidaca agai.

²² Diuusi caigali gansoimaascamiga agiditai aapima ñioquida, Diuusi Ibadal gansoicai cascada, mai cascada aapima sallicada oigdal ganaaduñi. Apiavar caga ganoiglada aapima aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima ñioquida. Gandadai maitanmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduucal ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Vasi oodami arapan ducami vasoi. Avasoi gaquisaral daida oodami cooyi.

Dai vasi istumaasi viaa oodami arapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisaral dai uugiatl vai istumaasi viaa oodami uugiatl.

²⁵ Damos Diuusi ñioquida vascara arvaavoi.

Asduu ooja amo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai agai vaa ñioqui agai masmaacada ganaagidi aapima.

2

¹ Cascada casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudad tuutiaca, dai mañioquiada aa. ²⁻³ Caa maata aapima isDiuusi cagacaga gannaidi cascada aliñi gaaagai ismaatcagi iscaiti Diuusi ñioquida dai agaidagi mospoduucal vaamioma caga oidacana oodami isducatai Diuusi ipalidi vai Diuusi cagacaga vuvaidagi.

4-8 Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛra iscaiti Diuusi: AanΛ ootosdi Λjudidíu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascΛdΛ Λcovai vusaitu aanΛ. SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛΛsi sioora vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuusi siaa Λradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacΛdΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituldi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacΛdΛ daí Diuusi muidutai gajiaadΛra vipieeyi.

Dai Λgai ΛraΛgai vaa ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti Λpa:

Sioora gajiaadΛra vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicΛdΛ soimaa taatamu.

Dai iimia agai ΛDiaavora Λmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛΛsi imaasicΛdΛ avΛrvaavoitudada dai Λgida aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛraΛgaΛ guvucadagai viaacami ismaacΛdΛ vΛΛscara cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛΛgacara nΛidi Λgai. Diuusi Λco vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadΛra viaa tomasi cΛΛ maatΛcatadai. AapimΛ Λmo siΛΛgama gΛnducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai mΛsaidΛ ΛrpipiooñigadΛcana dai mΛsaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai mΛsaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi gomaasi. Suusi Cristo IbΛadΛ gΛnΛmadu daja cascadΛ. VΛΛsi gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

9 DΛmos aapimΛ ΛraΛmo oodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛraΛpan ducami aapimΛ Λjudidíu papaaligadΛ ismaacΛdΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛΛgacara gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdΛra dai sivi maata aapimΛ ñiooquidΛ. 10 ΛΛquioma aapimΛ maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi dai sivi casi ΛrmaamaradΛ aapimΛ Diuusi. ΛΛquioma tomali Λmaadutai maisoigΛΛlidiña aapimΛcΛdΛ dΛmos sivi Diuusi soigΛΛlidi aapimΛcΛdΛ.

11 Giñaaduñi aapimΛ aliΛ tatΛgitoi mΛsiΛmo imidagai tΛvaagiana oidaca agai dΛmos aapimΛ quiaa tami oidigi daama oidaga, cascadΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maigoogosi gΛnducamicana. Camaata aapimΛ isgΛagagai isapiagΛnaajagΛdagai dai maisoimaasi ivuaadagi. 12 CΛΛgacara avΛroidaca aapimΛ Λgai saagida ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi vai siΛΛscadΛ gΛnvui ñioocada Λgai ducami siΛrsoimaasi ivuaadamica aapimΛ vΛΛscara nΛijadamu Λgai isaliΛ cΛΛgacara oidaga aapimΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Diuusi dai nΛida agadagi ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai siaa duutuadamu Diuusi.

13 CΛΛ maata aapimΛ isDiuusi ipΛlidi isvΛΛscatai Λgidiadagi dudunucami cascadΛ avΛrΛΛgiada aapimΛ vΛΛsi ΛtΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ darasai Λoodami tomasi ΛrabaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano. 14 SiΛ sonara guucacami ismaacΛdΛ tΛaanΛi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano sai soimaa taatatuldana Λgai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi dai sai cΛΛgacara nΛidiña ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. 15 Diuusi ipΛlidi iscΛΛgacara oidaca aapimΛ vai poduucai Λgai ismaacΛdΛ vupuiiruga dai maivaavoituda Λlidi Diuusi ñiooquidΛ maitΛñiooquiadagi.

16 Dudunucami maivaamioma gataaanΛi siDiuusi dΛmos vΛΛscara gΛagagai mΛsΛΛgiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi ΛraΛgai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi dai aapimΛ ΛrpipiooñigadΛ Diuusi. Λgidiadavurai Λgai. 17 SiaavΛr duutuada aapimΛ vΛΛsi

oodami. Oigadavurai vlassi gnaaduñi vaavoitudadami. Abiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapima ismaacada arpipiooñi lagiadavurai gnaamu dai siaavar duutuada mai-siuu mosacaasi lagi ismaacada clla tuutuiga, ismaacada talaañicui dai oomaliga lapa. ¹⁹ Diuusi cllagacara naidi vascatai ismaacada iduñia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vascara aa soimaasi taatamituldi dai vascara maivui ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapima soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui ñioocai aapima Diuusi. ¿Tumaasi rccllagai gomaasi? Damos isaapima cllaga ivuaadagi mai vascara soimaasi gantaatamituldiadagi dai vascara maivui ñioocada aapima Diuusi lagi sllalica cllagacara gannajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi cllagacara gnvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapima. Cristo sllalica soimaa taata masai cllagacara vuvacana aapima. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui lagi dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi loodami sigalnaasi ñiooqui aagidi lagi maiagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi loodami soimaa taatamitulditadai lagi maipotatadai issoimaasi taatatulda lagi lapa. Baiyoma lagi dagito sai Diuusi bai duuna clla maatacatal isDiuusi vascara cllaga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapima poduucai ivuaadagi lapa. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama cllagacara vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai cllagacara garvuvaitu garsoimaascamigaiñdara. ²⁵ Mosclla maata aatama tasmaiquiaa cllagacara vuvacacai aatama maivaavoitudaiña tomali maiagidiña Suusi Cristo damos sivi calama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai lagiidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aatama lpan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai cllagacara garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai lapa aapima ooqui cuucunacami lagiadavurai gancuucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñiooquida vaavoitudagi naiditai mascllagacara oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi ñiooquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva lagi dai masmaasi gnaada lagi yuucusi dai masmaasi gnaada lagi babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma glaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar ggarducada ganliada tomali maioomaliaca. Gomaasi lagi istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Llaquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada lagiidiña Diuusi. Lagi sllalica vaavoitudaiña Diuusi dai lagiidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara lapa lagi cllaga lagiidiña Avraañi dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamumu lapa mascllagacara oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai. ⁷ Dai aapima cllalli ooñiacami lapa cllagacara avlar najada ganooñiga dai siaa duutuada maisiu mosacaasi maisi guupuacatal lagi. Diuusi cllagacara vuvaitu lagi lapa sai vascara oidacana lagi lamadu ganlpan duucai cascada. Poduucuiavar ivuaada vai tomali amo istumaasi maisobicaiña ganmamaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada gnaaduñicada dai aipaco ganoigada amo sllagam duucai. Cllagavar tuutiaca vascatai vui dai maigarducada ganliada. ⁹ Isamaadutai soimaasi gnvuiidiadagi aapima maitaagai ispoduucai ivuiidiadagi aadara. Dai isamaadutai ganñiooquiadagi aapima maitaagai isñiooquiadagi. Diuusi acovai gnvuvaitu aapima dai gansoiña lagi cascada daanadavurai Diuusi sai soiñana lagi lapa. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

SioorΛ siooma oidaca λliadagi maitΛaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagΛdagi.

¹¹ MaitΛaagai issoimaasi ivuaadagi mosΛca istumaasi cΛΛgaducami.

GΛaagai istomali Λmo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacΛdΛ maitΛrsoimaasi ivuaadami.

Dai caΛcana siuu duucu gamamadada Λgai.

Dai Λgai vuidΛrΛ caata ismaacΛdΛ Λrsoimaasi ivuaadami.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹³ IsvΛΛscΛrΛ cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ baitoma maitiipucamu sioorΛ soimaasi gΛntaatamituldiadagi, ¹⁴ dΛmos isvΛΛscΛrΛ soimaasi gΛntaatamituldiadagi ΛΛmoco

tomamas cΛΛgacΛrΛ oidaga maitavΛr ΛΛbiada dai maitavΛr vuamΛn λliada Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnλijadamu cascΛdΛ vΛΛscΛrΛ baigΛnλliadamu aapimΛ. ¹⁵ Dai siaavΛr

duutuada aapimΛ gΛntaanΛdamiga Suusi Cristo. VΛΛscΛrΛ avΛr bai gΛnduuca dai aa noragida sioorΛ gΛntacacadagi mΛstuisi tΛgito isvΛΛscΛrΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu. Dai

maitavΛr gΛgΛrducΛdΛ gΛnλliada dai siaavΛr duutuada Λgai ismaacΛdΛ gΛntacacadagi.

¹⁶ CΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca mΛsducatai maatacagi mΛsmαιοimaasi ivueeyi, vai poduucai sioorΛ gΛññiooquiadagi cΛΛgacΛrΛ oidacatai aapimΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa

ΛΛrana Diuusi vui. ¹⁷ SioomΛ ΛrcΛΛgai issoimaa taatamadagi cΛΛga ivuaadatai isDiuusi poduucai ipλliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitΛrsoimaasi ivuaadami vΛΛscΛrΛ gΛmuaatu. Oodami Λrsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. Suusi Cristo gΛmuaatu sai oodami cΛΛgacΛrΛ vuvacΛnΛ

daidΛ ΛrDiuusi maamaradΛcana. ¹⁹ AidΛsi maiquiaa duaaca Suusi ibΛadΛ ii siaaco maa maisapi coidadΛ iibΛadΛ dai aagidi Λmo istumaasi istumaasi Diuusi ipλlidi ismaatΛca

Λgai. ²⁰ Agai maiΛΛgi Diuusi aidΛsi oidacataidai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli Λoodami aidΛsi Noé ivuaadatadai gΛΛ vaarcu asta aidΛsi naato Noé gΛΛ vaarcu is-

maacΛdΛrΛ vaa Λgai ΛΛmadu cuvaracami aaduñdΛ aidΛsi tΛvΛpi duudu vaidΛ Λvaarcu suudagi daama aimΛraiña poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaja Λgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatΛmΛ

gΛrvapaconai suudagicΛdΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. VacuanaragaicΛdΛ maivuaanΛi gatucuraga baiyoma poduu-

cai cΛΛ maata oodami isaatΛmΛ daanΛi sai gΛroigΛldana gΛrsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tΛvaagiamu dai mΛΛca daja sΛΛlisa padΛrΛ Diuusi dai tΛaanΛi vΛΛsi Diuusi

tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛsi dudunucami ismaacΛdΛ ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapimΛ ΛpΛ gΛaagai isbai gΛnducagi dai soimaa taatagi. Agai ismaacΛ soimaa taatamai gajiaadΛrΛ vipieeyi vΛΛsi istumaasi

soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipλliadagi, baiyoma ivuaadana Λgai istumaasi Diuusi ipλlidi. ³ AapimΛ ΛΛquioma ivuaadana istumaasi

ipλlidiña Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi camaitΛaagai mΛspoduucai ivuaadagi. Aliasi Λrsoimaasi ivuaadamicaana aapimΛ dai googosi gΛnducamicana dai

navacoitΛracana dai aapimΛ ivuaadana mui naana maasi ojoodaicΛdΛ dai uusicΛdΛ dai siaa duutudaiña gΛndidiuusiga duucai, gomaasi aliΛ daidi Diuusi vΛΛsi oidi daama

oidacami. ⁴ Agai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi maimaata istuisidΛ camaiΛpan duucai soimaasi ivueeyi aapimΛ Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ gΛññiooquidi Λgai. ⁵ DΛmos aimu istuigaco

vuidΛrΛ guuquiva agai Λgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. Diuusi cabai gΛduu dai aagida agai vΛΛsi duduaacΛdΛ

dai coidadΛ ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacΛdΛ cacoi aidΛsi maiquiaa coi Λgai caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai ismaacΛdΛ

vaavoitu vΛΛscΛrΛ oidaca agai Diuusi ΛΛmadu Λpan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. VΛΛsi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascΛdΛ.

7 Casi miaadimi istuigaco ugitia agai vΛasi istumaasi cascada cΛagacara avAr oidaca aapima dai maitaAgitoda istumaasi soimaascami ganuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avAr gamamadada. 8 Damos sioma glaagai masoigadagi ganaaduñi. Siora oigadai ganaaduñi cΛaga gaoigaldi Λpa massoimaasi ivuuiadiadi. 9 Baiganliaracada avAr ganmiaadagiada aipaco ganquiquiara. 10 VΛasi oodami maata amo istumaasi dai poduucai istutuidi issoicadagi aa. Diuusi poduucai idui cascada. VΛascatai glaagai isaipacoga gansoicadagi isducatai istutiadagi. Poduucai vΛascatai ivueeyi aa duiñdagai ismaacada Diuusi ipalidi saida ivuaadana. 11 Siora Arñiooquituldiadamigadacagi Diuusi glaagai iscΛaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Siora soicadagi iscΛaga aagadagi vai poduucai vΛasicada istumaasicada ivueeyi aatama vΛascara siaa duutudai aatama Diuusi. Suusi Cristo aragai ismaacada garsoicai iscΛaga ivuaada aatama vΛasi istumaasi. Alias glaagai isvΛascatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taaanai oidi daama dai tavaagiara.

12 Giñaaduñi maitavar vuaam anliada tomali maiduduaadicuda masiΛscada soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi naida aliditai masabai sΛlicada vaavoitudai. Gomaasi glaagai siapaduñiagi vΛasi vaavoitudadamicada. 13 Baiyoma avAr baiganliada masiΛscada soimaa taatamadagi. Aapima soimaa taatamai apn duucai Suusi Cristo cascada. Dai poduucai baiganliadamu aapima Λpa siΛscada diviagi Suusi Cristo dai vΛascatai siaa duutuda agai. 14 Massoimaasi ñiooqui ganaagiadagi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo glaagai masbaiganliadagi. Diuusi Ibadali asi dadadacai dai ganama daja cascada glaagai masbaiganliadagi. Agai ismaacada soimaasi ñiooqui ganaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ibadala, damos aapima siaa duutudai Diuusi Ibadala. 15 Aapima glaagai issoimaa taatamadagi damos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali Λsivuacatai tomali gvapasaitai aa aa duiñdara. 16 Damos siora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitaagai issiaa aradagi, baiyoma glaagai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascada.

17 Caaayi istuigaco Diuusi naida agai loodami sabai cΛaga ivuaadana ismaicΛaga ivuaadana Λpa. Araga naida agai agai vaavoitudadami dai gooquiara agai ismaacada maitarvaavoitudadami dai soimaa taatatulda agai ismaacada maicΛaga ivuaadana. Damos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacada maiΛgidi. 18 AcΛaga ivuaadami avanacai istutuidi iscΛagacara vuvacuigi dai Λsoimaasi ivuaadami siaadara cΛagacara vuvacana. 19 IsDiuusi ipaliadagi isvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vΛascara glaagai isvaavoitudadami apiacΛagacara oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sΛlicada cΛagacara naidi ismaacada vaavoitudai.

5

1 Ganmaquia iñalidi aana ñiooqui aapima vaavoitudadami gantaanadamiga. Aana Λpa artaanadami apn duucai agai. Daida arnlijadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aana Λpa Λmadu daacamu Suusi Cristo vΛasi vaavoitudadami Λmadu. 2 Aapima taaanadami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaacala taaanai. Alias glaagai masbaiganliaragacada ivuaadagi isducatai Diuusi ipalidi, damos maisiu guvucadagaicada, tomali maisiu mosgamaitaa aliditai tumiñsi. Baiganliaragacada avArivuaada ganaa duiñdaga, 3 maitavar soi duucai nlijada dai maitavar soi vuaada baiyomavar cΛagacara oidaca vai poduucai oidacana gogaa vaavoitudadami Λpa. 4 Dai poduucai siΛscada diviagi Suusi Cristo agai gandadadaquituda agai apn duucai agai dai vΛascatai siaa ganduutuadamu aapima Λpa.

⁵ Poduucai aapim gaggalli agiadavurai gantlaanadamiga aipacoga avar gansoicada maigagarducada ganliditai.

Diuusi soicai ismaacada maigagarducada ganlidi.

Dai agai vuidara caata ismaacada gagarducada ganlidi.

⁶ Dai maitavar gagarducada ganliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagai dai amo imidagai siascada agai ipaliadagi ganmaaquimu amo samicami. ⁷ Maitavar vuaam anliada tomali amo istumaasicada Diuusi agai dai gansoicai dai ganuucada.

⁸ Cagavar gantlagitoca. Gansaayu adiaavora tomasiaacoga aimarai dai gaagai sioora soimaasi iduiñdagi cascada ganuucadacavurai. ⁹ Dai maitandadagitoda issoimaasi ganduñtuldagi agai, baiyomavar apiacaga vaavoitudada maatacatai isvascatai gnaaduñi vaavoitudadami vasi oidigara soimaasi taatamai ganapan duucai. ¹⁰ Dai masiascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducai caga ivuaadamu aapim ganaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaquia agai tagitoidagai. Diuusi agai dai cagacara gannidi dai ganvai masai iimana tvaagiamu dai amadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaagai isvascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tvaagiar.

¹² Aan ganooji idi ali ojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojara ganmaa aan ñiooqui dai gnaagidi sai Diuusi cagacara gannidi dai poduucai maatacamu aapim isDiuusi samicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babilooniara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi an duucai aapim. Marcusi ismaacada giñmara gducami Diuscada ganviaatuldi ara. ¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aan ipalidi isvascatai aapim ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi. Moscaasi.

Idi arloojai gotordad ismaacada ooja Piiduru

¹ Aan arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosada daida arpiooñigada. Aan ganoojidi idi oojai aapima vaavoitudadami ismaacada caga vaavoitudai garpan duucal. Diuusi garrooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviadamiga sallaicada ivueeyi amo istumaasi cagaducami aatamacada garsoiñacal tasal arpan duucal vaavoitudana. Cascada gamaata isagai amadugan duucal garnaldi. ² Aan ipalidi isDiuusi vaamioma cagacara gannaijadagi vai vaamioma ganiibastacan tadacagi ganiibadaga maatacatal Diuusi amadu Suusi gartaanadamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai agai casi garmaa vassil istumaasi tagito aatama dai cagacara oidacagi dai siaa duutuadagi agai. Diuusi garsoi tasal maatana Suusi Cristo. Agai covai garvuvaitu. Dai agai alia viaa guvucadagai daida idui naana maasi istumaasi gagarducami. ⁴ Gomaasicada cal maata aatama isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gagarducami iduñia agai aatama garvatar. Vai poduucal mosacaasi caga ivuaada aatama isduucal Diuusi mosacaasi caga ivueeyi. Dai poduucal istutuidi aatama isgajiaadara viaagi asoimaascami dai maiparpan duucal ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacada ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ Cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi aapima cavaavoitudacal Diuusi. Dai aliasi gaaagai arpa isvaamioma caga matia aliadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaaagai arpa ismaitivuaadagi istumaasi aapima lagi ipalidi, dai silascada soimaasi taatamadagi aapima aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaaagai arpa isivuaadagi vassil istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaaagai arpa masaipacoga ganoigadagi aapima vaavoitudadami dai isoigadai vassil oodami arpa.

⁸ Isivuaadagi aapima vassil gomaasi aida gia vaamioma cagacara oidacamu aapima dai vaamioma caga ivuaadamu Diuusi aa duiñdad lagiidital maatacatal aapima Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapima gomaasi aida gia maiquiaa cal maata aapima istumaasi arcagaducami maitatagitoital isDiuusi caoigali gansoimaascamiga. ¹⁰ Cascada giñaaduñi vaavoitudadami cagacara avar oidaca vai poduucal caga gamaatacana isDiuusi covai garvuvaitu dai gamaamara duucal gannaldi. Iscagacara oidacagi aapima aida gia maigajiaadara viaamu aapima ganvaavoidaraga. ¹¹ Poduucal viaacamu aapima oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataanai Suusi Cristo gartaanadamiga tomastuigaco. Agai agai daida arcagacara garvuviadami.

¹² Cascada apiagantatgitoldiadamu aan gomaasi tomasi camaata aapima dai caga vaavoitudal Diuusi ñiooquida ismaacada caviaa aapima dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aan polidi iscaga ivueeyi aan ganmaacaital idi ñiooqui sivi maiquiaa muucucal. ¹⁴ Suusi Cristo gartaanadamiga casi giñaagidi sai caotoma muquia iñagai aan. ¹⁵ Cascada ganoojidi aan vai poduucal silascada camuquiyagi aan vascara tatgitoda aapima gomaasi.

¹⁶ Casi ganaagidi aan sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia sallaicada arvaavoi. Gomaasi maitarceentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada naldi gartaanadamiga issallaicada viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ Aatama cal aidasi Diuusi garrooga tavaagiaiñdara caga ñioo agai vatar dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aan alia oigadai dai baigiñaldi aan govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama amadu daraajatadai gartaanadamiga agiidara ismaacada Diuusi covai vuvaitu vai ami dadadacal Suusi sicoli. Cascada naldi aatama aidasi Suusi sicoli dadadacal.

19 Istumaasi naidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada laquioma cascada aidasi naidi aatama dai caa, maí issallicada arvaavoi. Dai aapima lapa aliási gaaagai masaggiadagi goñoiqui. Diuusi ñiooquidacada maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatatadai. Aapima aliási gaaagai mascalga lagiditai caacagi Diuusi ñiooquida asta siascada apamu diviagi Suusi Cristo dai aapima lamadu daraajamu. 20 Damos sioma caga gaaagai masmaatcagi sai tomali amaadutai maiagi istutuidi isaagagi istiya lidi istumaasi aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñiooquidaga. 21 Diuusi ñiñoquituldiadamigada tomali amo imidagai maiaagai istumaasi lagi agai ipalidi baiyoma agai arcacali ismaacada Diuusi covai vuvaitu dai agai ñiooquituldiña Diuusi. Diuusi Ibada mamaatuldiña istumaasi aagadagi agai.

2

1 Damos ajudidíu saagida oidacatadai mamaatuldiadami yaatavogami lapa. Dai aapima gansaagida lapa oidaca agai mamaatuldiadami yaatavogami. Agai gama-maatatuldiadamu Diuusi ñiooquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucái vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñioocadamu agai Suusi Cristo ismaacada cagacaga vuvaidi oodami. Dai todian duucái Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. 2 Dai muidutai soimaasi ivuaada agai lapan duucái amamaatuldiadami yaatavogami. Agai googosi ganducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatuldiaragada pomaasi ivuaadatai agai. 3 Agai coimudada tuutiacamú cascada gantaanadamu tumiñsi gnvupuiirumaditai gnmamaatulditai yaatagi. Diuusi laqui abiaadaga aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai sallicada soimaasi taatatuldamu agai.

4 Diuusi maioigali gatataañicarú ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai malca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta siascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. 5 Dai Diuusi tomali laqui oodami maioigali baiyoma ootosi agai duuqui sai agai baicoiña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi cagacaga vuvaitu Noé lamadu cuvaracami aduñda. Noé gaaagidiña isaliási gaaagai iscagacaga oidacagi. 6 Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai oodami Sodoomaga dai Gomooraga oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada tavaagiaiñdaga daitu agai taí dai maji vvasi oodami dai vvasiacatai dai golla mataigada vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacada gooquiarioma oidaca agai naidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. 7 Damos Diuusi cagacaga vuusaitu Lot. Agai ramo cali caa tuigajami. Lot aliá soigalidiña naiditai isaliá soimaasi ivuaadana agaa oidacami. 8 Vvasi tasai Lot aliá soimaasi taatamaiña naiditai dai cacatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai. 9 Poduucái gamaata isDiuusi cagacaga vuvaidi oodami ismaacada caga lagiadagi agai soimaasi ivuaadami saagidaiñdaga sai agai maiapan duucái ivuaadana agaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu asoimaasi ivuaadami asta siascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca agai tomastuigaco.

10 Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu siora ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami dai agai soiduucai naidi tomasmaaca sallicami viaacami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi dai maiduduaadicuitai parunai agai tomasmaaca sallicami viaacami. 11 Damos Diuusi tataañicaruda tomasi vaamioma viaa guvucadagai vvascaga maisoimaasi ñioocai sallicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui agai.

12 Damos siora ivuaadagi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi agai calisi ganducami maicaga gantatagitocatai. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi lapan

duucaí cΛcΛisi. Oodami coodaiña cΛcΛisi ismaacΛdΛ cΛcΛidaga. Dai sioorΛ vui ñioocadagi istumaasi maicΛΛ maatΛ caΛ Λgai maiiimi agai Diuusi ΛΛmadu. ¹³ Λgai soimaasi taatami-tuldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascΛdΛ soimaasi taata agai. Dai Λgai baigΛnΛlidiña asta tasΛrΛ soimaasi ivuaadatai cascΛdΛ siaa ΛrΛradamu aapimΛ isΛΛmadu gacuaadagi. Λgai poduucái ivueeyi gΛnvupuiirumada Λlilitai.

¹⁴ Dai Λgai maisiaa duutudai tomali Λmo ooqui. Λgai maiibiocorΛi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai Diuusi. Dai Λgai aliΛ coimudadΛ tuutuiga. Dai Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatulda agai Λgai. ¹⁵ Dai Λgai iimi agai ΛDiaavora ΛΛmadu maiΛΛgigitai Diuusi ñiooquidΛ. Λgai ΛpΛan duucaí ivueeyi Balaam Beor maradΛ. Λgai gamaitΛcΛda Λlidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ DΛmos Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ΛBalaam dai Λgai dagitu gΛvvuiirudaga.

¹⁷ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitarsoiñi. Λgai tomastuigaco oidacamu siaaco sΛΛlicΛdΛ tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ Λgai Λgi cΛΛga ñioocai gΛnmamaatΛtuldiaraga vui dΛmos maitarsoiñi istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai. GΛnmamaatΛtuldiaraga maicΛΛgaducamicΛdΛ vupuiirumagi Λgai ismaacΛdΛ cayoga maiuurapΛcΛitadai Λsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami gamamaatΛtuldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipΛliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi soimaasi ivueeyi. DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai cascΛdΛ maitistutuidi isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ipΛliadagi. ²⁰ DΛmos isΛmaadutai camaiuurapΛcΛdagi Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaadΛrΛ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatΛcatali isSuusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai gooquiΛrΛ Λpamu uuravagi Λsoimaasi ivuaadami dai Λpamu soimaasi ivuaadagi aidΛ gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda agai Λgai. ²¹ Vaamioma ΛrcΛΛgaicamudai Λgai vΛΛtarΛ ismaimaatΛmudai Diuusi ñiooquidΛ dai maisiu gajiaadΛrΛ viaamudai camaatΛcai. ²² GomaasicΛdΛ casi ΛpΛdui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai Λpamu cuadana gΛvioso dai tomasi sociacami cΛΛga vapaatΛsdiña gΛnsosoiga tataisoli vΛΛscΛrΛ Λtataisoli gΛntuculimadaiña dΛvΛΛrai vaagicamiΛrΛ”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliási gΛnoigΛdai aanΛ. Idi ΛrgootordadΛ oojai ismaacΛdΛ gΛnoojidi aanΛ. Dai vΛgooquiΛrΛ gΛnmaacai aanΛ ñiooqui ipΛlilitai mΛscΛΛga gΛntΛtΛgitodagi ² tΛtΛgitoitai istumaasi ΛΛquioma aagai Diuusi ñiñiooquituldiadami gΛdΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ ismaacΛdΛ aatΛmΛ Suusi Cristo ojootosadΛ gΛnaagidi.

³ DΛmos ΛpΛga gΛaagai mΛsmaatΛcagi sai cayoga uugitΛcai oidigi oidaca agai oodami ismaacΛdΛ parunada agai Diuusi ñiooquidΛ dai Λgai ivuaada agai istumaasi Λgi Λgai ipΛliadagi. ⁴ Dai Λgai gatΛcacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui ΛCristo dai camaidivia? Λgai agidi gΛraaduñicarΛ sai divia agaitadai. Dai gΛraaduñicarΛ cacΛcΛΛliocoi dai cacoi taidΛ ΛCristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidΛsi abiaadΛrΛ cΛquiva”, ascaitiada agai. ⁵⁻⁶ DΛmos gomaasi maitarvaavoi. Λgai mospoduucái tΛtΛgitoda agai cascΛdΛ pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Λmo imidagai Diuusi caugititu vΛΛsi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicΛdΛ. TucamidΛrΛ Diuusi gΛñiooquicΛdΛ idui tΛvaagi dai oidigi. DaidΛ idui suudagi dai Λcovai dΛvΛΛrai gaquicami. DaidΛ idui iicomai sai duucuiña. Dai gooquiΛrΛ Diuusi ugititu vΛΛsi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicΛdΛ. ⁷ DΛmos gotΛvaagi ΛΛmadu gooidigi ismaacΛdΛ oidaga sivi Diuusi caaagai sai Λmo imidagai ugitituda agai taicΛdΛ. Amaasi Λgai vai Diuusi ootosa agai Λsoimaasi ivuaadami mΛca siaaco tomastuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapim^Λ giñaaduñi mosav^Λr t^Λgitoca sai Diuusi v^Λatar^Λ amo tasai ^Λr^Λpan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi ^Λr^Λpan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai said^Λ iduñia agai, tomasi ^Λamoco po^Λlidi sai cat^Λv^Λpi daivusai. Damos Diuusi mait^Λroojodai baiyoma ip^Λlidi agai isv^Λascatai aat^Λm^Λ ama duucaⁱ g^Λr^Λt^Λagituagi vai poduucⁱ tomali amaadutai maiimiagi ^ΛDiaavora ^Λmadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo. Dai todian duucaⁱ divimu agai si^Λascad^Λ oodami main^Λn^Λracagi poduucⁱ isduucⁱ daivui ^Λasivogami si^Λascad^Λ oodami main^Λn^Λracagi. Amaasi ugitia agai got^Λvaagi taic^Λd^Λ dai cavami copoñdatai. Dai d^Λv^Λarai maia agai ^Λmadu v^Λasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maat^Λcatai aapim^Λ isv^Λasia^Λcatai ugitia agai ali^Λsi g^Λaagai iss^Λalic^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ oidacagi aapim^Λ dai c^Λaga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapim^Λ g^Λaagai isn^Λn^Λracagi ip^Λlidityai sai otoma aana istuigaco Diuusi iduñia agai v^Λasi gomaasi. Amaasi ugitia agai got^Λvaagi taic^Λd^Λ dai v^Λasia^Λcatai maia agai. ¹³ Damos aat^Λm^Λ n^Λn^Λra istuigaco Diuusi iduñia agai amai t^Λvaagi utudui dai oidigi utudui ismaac^Λd^Λ aagai agai said^Λ iduñia agai. Dai amaasi ^Λoodami ivuaadamu mos^Λcaasi istumaasi ^Λrc^Λagaducami dai istumaasi ^Λrs^Λalicami.

¹⁴ Casc^Λd^Λ aapim^Λ giñaaduñi n^Λn^Λracatai aapim^Λ gomaasi gaagadavurai isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi dai poduucⁱ mait^Λrsoimaasi iducamicamu aapim^Λ si^Λascad^Λ diviagi Diuusi, dai poduucⁱ c^Λagac^Λr^Λ g^Λnn^Λijadamu agai. ¹⁵ Ali^Λsi g^Λaagai ismaat^Λcagi aapim^Λ ismaiquiaa divia g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo ip^Λlidityai agai ismuidutai c^Λagac^Λr^Λ v^Λvaquiagi. G^Λraduñi Paavora ismaac^Λd^Λ ali^Λsi oig^Λdai aat^Λm^Λ poduucⁱ g^Λnooji ^Λr^Λ. Diuusi maat^Λtuli agai istumaasi g^Λnoojida agai casc^Λd^Λ. ¹⁶ V^Λasc^Λr^Λ si^Λascad^Λ gaoojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi ^Λmap^Λc^Λr^Λ ali^Λ sijaiga ismaat^Λ ca^Λcagi. Dai ^Λamoco ismaac^Λd^Λ maic^Λ maat^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai maic^Λaga vaavoitudai Diuusi ñiooquid^Λ ama duucaⁱ aagaiña poduucⁱ isduucⁱ ama duucaⁱ aagaiña agai ^Λmap^Λc^Λr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai poduucⁱ maiimimu agai Diuusi ^Λmadu.

¹⁷ Casc^Λd^Λ aapim^Λ giñaaduñi camaat^Λcatai gomaasi g^Λaagai m^Λsig^Λnnuucadacagi vai mait^Λn^Λvupui^Λrumadadagi gomamaat^Λtuldiadami yaatavogami aid^Λ gia camaic^Λaga vaavoitudadan tada aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁸ Damos ali^Λsi g^Λaagai isvaamioma c^Λaga maatia aapim^Λ g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo ismaac^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ g^Λr^Λvuvaidi. Dai ali^Λsi g^Λaagai isdagitoagi ^ΛSuusi vai agai g^Λnsoiña isvaamioma c^Λaga oidacana aapim^Λ. Ali^Λsi g^Λaagai isv^Λascatai c^Λaga ñioocadagi Suusi Cristo v^Λatar^Λ.

Mos^Λcaasi.

Idi arroojai apgadada ismaacada ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ Aan arVuaana daida ganoojidi aan aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo agai daida garmaa ibadagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiar Diuusi amadu. Dai aidasi divia agai tami oidigi daama naidi aan agai, dai caana aan ñiooquida, dai taata aan tuucugada. Dai siora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada gnaagidi aatama sai naidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo agai dai garmaacai ibadagai utudui dai agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garrooga amadu oidacatadai dai gooquiar divia tami oidi daama dai aatama naidi agai. ³ Dai aatama gnaagidi istumaasi naidi dai ca vai poduucai aapima ara garapan duucai tatagitodagi dai vascatai aran duucai tatagitodagi aatama Diuusi garrooga amadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi ganoojidi aan masai vaamioma baiganalidina.

⁵ Sivi gnaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo garmaatutuli sai Diuusi alia caa tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai aran duucai tatagitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcagaducami aida gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscagacara oidaca aatama dai caga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aida gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aida gia garvupuiirumadai aatama lagi daida aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi asoimaascami ismaacada ivuaadagi aida gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai cagacara garnaigidamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aida gia ducami ispocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñiooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gnaagidi aan gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caa maata aatama isoidaga amoco ismaacada garsoicai Diuusi garrooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai agai vaa agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vasi oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ Isagiada aatama istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara aida gia caa maata aatama isarमारada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vascara maiagiadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacada caga lagiadagi Diuusi ñiooquida agai gia oigadai Diuusi dai poduucai caa maata aatama isapan duucai tatagitoi Diuusi. ⁶ Siora pocaitiadagi isapan duucai tatagitoi Diuusi agai gia gaagai iscaga oidacagi poduucai isduucai oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi ganoojidi aan maitaramo mamaatutuldiaragai utuducami. Goovai aragai vaa ismaacada caa aapima aidasi abiaadara gaagacai gamamaatutuldi

Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascata gnaagidi aan amo ñiooqui ducami isaramo maatatuldiaragai utuducada damos vaascata aragai vaa ismaacada gnaagidi Suusi Cristo masai aipacoga gnoigadaiña. Suusi Cristo aliasi gnoigadai aapima dai poduucai gnoigadai aapima aipacoga. Siascada oodami aipacoga gnoigadagi aid gia gajiaadara viimu gosoimaascami dai cagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaiti adagi iscagacara oidaca dai cadadagi gaduñi vaavoitudadami agai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos siora oigadagi gaduñi agai gia cacagacara oidaga. Dai agai maisoimaasi duiñtuldi aa. ¹¹ Damos siora cadadagi gaduñi agai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai caga oidacagi maimaata caacatai Diuusi ñiooquida.

¹² Ganoojidi aan vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ganvatar. ¹³ Ganoojidi aan vaascatai aapima cacalli oodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara. Ganoojidi aan vaascatai aapima gagalli caga vaavoitudaitai aapima cavaamioma istui aapima isDiaavora.

Ganoojidi aan aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi garooga. ¹⁴ Ganoojidi aan aapima cacalliodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Agai caoidacatadai maiquiaa calquiva oidigi abiaadara. Ganoojidi aan aapima gagalli caga vaavoitudaitai aapima Diuusi ñiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosoimaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca aliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aid gia maiogadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi agi agai ipalidi dai viaaca alidiña vasi istumaasi najadagi, dai gargarucada ganalidiña naana maasi viacatai. Vasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitipalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vasi gomaasi dai oidigi ugitimu ara. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi agai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapima isdivia agai amo oodami ismaacada vuidara caataca agai Cristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vat Cristo cascada cal maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vat Cristo agai gia maitargaraaduñi vaavoitudadami cascada iji garsaagidaiñdara. Issallicada argaraaduñicamudai aid gia garlamadu daraacamudai agai. Damos agai iji sai vaamioma caga gamaatana isagai maitargaraaduñi.

²⁰ Damos Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganlamadu daacana. Dai agai gansoicai masai caga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aan maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isalamadutai pocaiti adagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitara Cristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidara vat Cristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitargarooga dai sai Suusi maitarDiuusi marad. ²³ Ispocaiti adagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marad Diuusi garooga malamadu daja agai. Damos ispocaiti adagi oodami sai Suusi arDiuusi marad aid gia Diuusi lamadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavar caga agiada aapima Diuusi ñiooquida ismaacada cal aapima tucamidara abiaadara. Masiaapima apiacaga vaavoitudada aid gia Diuusi garooga lamadu marad ganlamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadu.

²⁶ Aan ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganlamadu daacana, cascada maitagito aapima siora ganmamaatatuldi adagi istumaasi arcagaducami, agai

gΛnmamaatΛtuldi vΛΛsiaΛcatai cascΛdΛ. Istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai gia sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. Dai poduucai apiacΛΛga ΛΛgidi aapimΛ Suusi Cristo poduucai isduucai gΛnmaatΛtuli Diuusi IbΛadΛ.

²⁸ Giñaaduñi apiavΛr cΛΛga ΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo dai poduucai maisiaa Λradamu aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi Λgai tomali maiΛbiadamu aapimΛ Diuusi. ²⁹ CΛΛ maatΛ aapimΛ isSuusi Cristo tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascΛdΛ cΛΛ maatΛ aapimΛ sai sioorΛ apiacΛΛgacΛrΛ oidacagi Λgai gia ΛrDiuusi maamaradΛ.

3

¹ SΛΛlicΛdΛ gΛroigΛdai Diuusi gΛrooga, cascΛdΛ gΛmaamara gΛraagai. Dai sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛrmaamaradΛ aatΛmΛ. DΛmos ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi maimaata isΛrDiuusi maamaradΛ aatΛmΛ. Λgai maivaavoitudai Diuusi cascΛdΛ. ² Giñaaduñi sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai aanΛ. Vaavuava iscasi ΛrmaamaradΛ aatΛmΛ Diuusi dΛmos maiquiaa cΛΛ maatΛ aatΛmΛ istuutiaca ragai gooquiΛrioma. DΛmos cΛΛ maatΛ aatΛmΛ sai siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo aatΛmΛ Λpan tuutiaca ragai Λgai maatΛcatai istuiga Λgai. ³ VΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai isΛpan tuutiacagai Suusi Cristo gajiaadΛrΛ vipieeyi soimaascami cΛΛgacΛrΛ oidaca Λliditai Λpan duucai Suusi Cristo.

⁴ TomasioorΛ sioorΛ soimaasi ivuaadagi maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Λsoimaasi ivuaadami vuidΛrΛ vΛΛtΛ sΛΛlicami. ⁵ CΛΛ maatΛ aapimΛ isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucai oigΛldi Λgai soimaascamigadΛ oodami dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ SioorΛ cΛΛga ΛΛgidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioorΛ apiasoimaasi ivueeyi Λgai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai Λgai. ⁷ Giñaaduñi maitavΛr gΛndagito mΛsgΛnvupuiirumadadagi. SioorΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Diuusi sΛΛlicΛdΛ cΛΛga ivueeyi Λpan duucai Suusi Cristo. ⁸ Dai sioorΛ apiasoimaasi ivueeyi Λgai ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi ducami isΛrmaamaradΛcamudai Λgai. ΛDiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ. Dai Diuusi maradΛ divia tami oidi daama dai ugilituda agai ΛDiaavora guvucadadΛ.

⁹ Diuusi maacai gΛmaamara ibΛdagai utudui dai Λgai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipΛlidi Diuusi maamaradΛ issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradΛcatai. ¹⁰ CΛΛga gΛmaata sioorΛ ΛrDiuusi maamaradΛ dai sioorΛ ΛrmaamaradΛ ΛDiaavora. TomasioorΛ sioorΛ maicΛΛga ivuaadagi dai maioigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maitΛrDiuusi maamaradΛ.

¹¹ AidΛsi abiaadΛrΛ caΛ aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ mai aapimΛ sai gΛaagai isgΛroigΛadagi aipacoga. ¹² Dai maitΛagai isΛpan duucai ivuaada aatΛmΛ Caïn. Λgai idui istumaasi ipΛli ΛDiaavora cascΛdΛ muua gΛsuculi. Caïn maicΛΛga idui dai suculidΛ cΛΛga idui cascΛdΛ vui baamu Λgai dai muua.

¹³ Giñaaduñi maitavΛr vuaam ΛnΛliada isgΛncΛΛdada Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimia ragai aatΛmΛ ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma iimia ragai aatΛmΛ Diuusi ΛΛmadu. Maata aatΛmΛ gomaasi oigΛdaitai gΛraaduñi. SioorΛ maioigΛadagi gΛaaduñi imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ¹⁵ TomasioorΛ sioorΛ cΛΛdadagi gΛaaduñi ducami isΛrgamuaacami. Dai cΛΛ maatΛ aapimΛ isΛmo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi ΛΛmadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ dai poduucai maatΛ aatΛmΛ isducatai ivueeyi sioor sΛΛlicΛdΛ oigΛdai aa. Poduucai aatΛmΛ ΛprΛ aliΛsi gΛaagai isoigΛadagi gΛraaduñi dai asta coiyagi Λgai vΛΛtarΛ isgΛaagadagi. ¹⁷ IsΛmaadutai viaacagi vΛΛsi istumaasi tΛgito dai isnΛijadagi Λgai isΛmo aduñdΛ maiviaacagi dai vΛΛscΛrΛ maisoigΛΛldiagi ΛgaicΛdΛ Λgai maitistutuidi ispotΛiyagi sai Diuusi soicΛi sai oigΛdaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi ispotΛiyadagi aatΛmΛ sai oigΛdai aa dai vΛΛscΛrΛ maisoicΛdagi

aidΛ gia maitarvaavoi isoigΛdai aa. Baiyoma aliΛsi gΛaagai issoicΛdagi aatΛmΛ aa poduucai gΛmaatΛ issΛlicΛdΛ oigΛdai aatΛmΛ.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucai cΛΛga maata aatΛmΛ isarDiuusi maamaradΛ. DΛmos isΛmo iim-idagai poΛliada aatΛmΛ tΛsai maitistutuidi isarDiuusi maamaradΛcagi aidΛ gia aliΛsi gΛaagai istΛtΛgitoda aatΛmΛ isDiuusi maata vΛΛsiaΛcatai. Λgai vaamioma maata isaatΛmΛ cascΛdΛ gΛaagai isgariibastacan tadaca dai baigΛrΛliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. IscΛΛ maataca aatΛmΛ ismaisoimaasi idui aidΛ gia maidodoad-icudamu aatΛmΛ Diuusi vuitapi. ²² Dai Λgai gΛrmaaquimu vΛΛsi istumaasi taañiagi aatΛmΛ Λgigitai aatΛmΛ sΛlicamigadΛ Λgai daidΛ ivuaadatai istumaasi ipΛlidi Λgai. ²³ Dai Λgai gΛraagidi tΛsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo gΛraagidi. ²⁴ Sioora Λgigidagi Diuusi sΛlicamigadΛ poduucai cΛΛga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipΛlidi dai Diuusi ΛΛmadu daja Λgai.

Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana cascΛdΛ maata aatΛmΛ isDiuusi gΛrΛΛmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacΛdΛ pocaitiadagi saidΛ arDiuusi ñiñoquituldiadamigadΛ. ΛpΛgavar cΛΛga gΛntΛgito caΛca sabaiga arDiuusi ñiñoquidΛ ismaacΛdΛ aagai Λgai. Oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami cascΛdΛ. ² Tomasioora sioora gaaigidagi sai Suusi Cristo Diuusi maradΛ oodami duucai vuusai tami oidi daama Λgai gia gaaigidi Diuusi ñiñoquidΛ dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja Λgai. ³ DΛmos sioora maigamamaatΛtuldiadagi gomaasi maigaaigidi istumaasi Diuusi ipΛlidi, baiyoma Λgai vuidarΛ vΛΛtΛ ΛCristo. Camai aapimΛ isvaamioma muidaimi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami vΛΛsi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapimΛ arDiuusi maamaradΛ. Dai aapimΛ vaamioma istui isΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami. Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gΛnΛΛmadu daja vaamioma viaa guvucadagai siΛDiaavora ismaacΛdΛ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ΛΛmadu daja cascΛdΛ. ⁵ Λgai ΛΛmadu ajioopai Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaigidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivueeyi Λmaivaavoitudadami dai Λgai baigΛnΛliaracΛdΛ caΛcana. ⁶ DΛmos aatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ. Sioora maata Diuusi gΛntΛgito caΛcana istumaasi aagidagi aatΛmΛ. DΛmos sioora maimaata Diuusi maitΛntΛgito caΛcana. CascΛdΛ poduucai cΛΛga gΛmaatΛ sioora aagai Diuusi ñiñoquidΛ dai sioora mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ dai ipΛlidi aanΛ isaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ ΛpΛ. Diuusi Λgai dai garsoicai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Dai sioora sΛlicΛdΛ oigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maata Diuusi daidΛ arDiuusi maamaradΛ. ⁸ Sioora maioigΛadagi aa Λgai gia maimaata Diuusi. Diuusi Λgai dai oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi gΛrmaatΛtuli isgΛroigΛdai ootosacai gΛmara tami oidi daama tomasi aliΛ Λmaduga, tΛsai poduucai viaacana aatΛmΛ ibΛdaga utudui muucucai Λgai. ¹⁰ Diuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi, Λgai sΛlicΛdΛ gΛroigΛdai ootosacai gΛmara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigΛdiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Dai maatacatai vΛΛscatai aatΛmΛ siΛsi gΛroigΛdai Diuusi aatΛmΛ ΛpΛ gΛaagai isaipacoga gΛroigΛadagi. ¹² Tomasi tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi vΛΛscarΛ issΛlicΛdΛ aipacoga gΛroigΛadagi aidΛ gia Diuusi gΛrΛΛmadu daja dai vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga

sai garramadu daacana sai poduucai maatacana aatama isDiuusi garramadu daja. ¹⁴ Aatama gia taa Diuusi marada dai cascada gnaagidi aatama isDiuusi garooga ootoi gamara tami oidi daama sai lagi cagacara vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasioora soora pocaiti adagi sai vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada aida gia Diuusi amadu daja lagi.

¹⁶ Caa maata aatama isDiuusi garoigadai dai sallowada vaavoitudai isDiuusi oigadai vvasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga ganoigadagi oodami aida gia Diuusi amadu daja lagi. ¹⁷ Dai poduucai vaamioma caga oigadai aatama Diuusi dai siascada Diuusi naidagi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami aatama maiabiadamu Diuusi maamaradacatai lagi poduucai isduucai Suusi Cristo maiabiada Diuusi. ¹⁸ Tomasioora soora caga oigadagi Diuusi lagi maiabaidi isDiuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai soora abiadagi Diuusi caga gamaata ismai quiaa caga oigadai.

¹⁹ Lanquima abiaadara garoigadai Diuusi cascada aatama arpa oigadai. ²⁰ Isamaadutai pocaiti adagi sai oigadai Diuusi dai cadadagi gaaaduni lagi gia yaatagai. Isamaadutai maitistutuidi isoigadagi gaaaduni ismaacada naidi tomali maitistutuidi isoigadagi Diuusi ismaacada mainaidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai soora oigadagi Diuusi sai gaagai isoigadagi gaaaduni arpa.

5

¹ Tomasioora soora vaavoitudai isSuusi arCristo ismaacada Diuusi ootoi tami oidigi daama lagi gia arDiuusi maamarada. Tomasioora soora oigadai Diuusi garooga lagi gia oigadai vvasi vaavoitudadami lagi arDiuusi maamarada cascada. ² Tomasioora soora oigadagi Diuusi dai lagi adagi poduucai gamaata isagai oigadai Diuusi maamarada arpa. ³ Soora oigadai Diuusi lagi gia lagi idi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vatarara, lagi gajiaadara vipieeyi asoimaascami ismaacada oidaga tami oidigi daama cascada. Avaavoitudadami caga istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi soora vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai caa maata aatama soora arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi nioo tavaagiaiñdara dai pocaiti saida armarada dai gooquara aidasi camuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu nioo tavaagiaiñdara. Dai Diuusi Ibadada garmaatutldi lagi vaa niooqui dai lagi tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi Ibadada garramadu daja, dai Diuusi nioo tavaagiaiñdara aidasi Suusi gavacoi, dai arpara aidasi camuqui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padara maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Siascada arnlijadamicagi oodami amo istumaasi vascara vaavoitudaina aatama cascada vaamioma caga vaavoitudai aatama istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Soora vaavoitudai gomaasi caga maata isarvaavoi. Soora maivaavoitudai gomaasi lagi yaatavogami duucai naidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi agaitai gamara. ¹¹ Diuusi aagai arpa sai lagi garmaacai ibadagai utudui dai poduucai tomas-tuigaco oidacamu aatama lagi amadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Soora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui damos soora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aana aapima ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatacana masitomastuigaco oidaca lagi Diuusi amadu.

¹⁴ Caa maata aatama sai istaania aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi lagi ipliadagi lagi gia garragiditai caa. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi

garagiditai caa poduucai aapa maata aatama isagai garmaaquimu istumaasi taañiagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami najadagi amaadutai gaaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigaldiagi aidai gia gaagai isdaanadagi Diuusi agai vaatarai dai Diuusi oigaldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai caaga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigaldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaigaldi Diuusi maitaagidi aana sai gaagai isdaanadagi Diuusi agai vaatarai ismaacada ivuaadagi asoimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi arcagaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaoigaldi.

¹⁸ Maata aatama sai sioora arDiuusi marada camaioijada gosoimaasi. Diuusi marada nuucadacana agai cascada daidai diaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ Caa maata aatama isaatama armaamarada Diuusi dai vaascatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, diaavora artaanadamigada agai.

²⁰ Caa maata aatama aapa iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tasai caaga maatacana sioora samicada arDiuusi. Dai sivi Diuusi garamadua daja vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo Diuusi marada. Agai samicada arDiuusi dai agai garvaidacaimu tavaagiamu tasai tumastuigaco oidacana agai amadu.

²¹ Giñaduñi maitavar siaa duutuada aapima amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti saidai didiuusi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvaavoi gΛnoigΛdai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigΛdai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomas-tuigaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛadamu.

⁴ Dai sΛΛlicΛdΛ baigiñΛli aanΛ tΛagacai ΛΛmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrooga gΛrtΛjai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛΛlicami utuducami goovai arΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛagacai gama-maatΛtuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gatajajai. Λgai gΛrtΛjai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña poduucai isduucai maí aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai gaaagidi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai. Λgai gia aryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ Tomasioora siora Λma maasi gamamaatΛtuldiadagi istumaasi maitΛrmaatΛtuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos siora cΛΛga gama-maatΛtuldiadagi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismi-aadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛagagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiyoma ipΛlidi aanΛ ismΛΛca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigΛrΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gΛaduñi Gaayo

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛoojidi aanΛ aapi giñaduñi Gaayo sΛΛlicadΛ gΛoigΛdai aanΛ.

² DaanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai cΛΛga gΛnuucadacana pΛsai maicocorΛiña maatacatai aanΛ isapiacΛΛga vaavoitudai aapi. ³ AliΛ baigiñΛΛli aanΛ dadacai ΛΛmoco gΛraaduñi mΛΛcadΛrΛ. Λgai giñaagidi sai apiacΛΛga vaavoitudai aapi dai apiacΛΛgacΛrΛ oidaga. ⁴ AliΛsi baigiñΛlidi aanΛ maatacatai isΛgai ismaacΛdΛ mamaatΛtuli aanΛ Diuusi ñiooquidΛ apiacΛΛga vaavoitudai dai apiacΛΛga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. Aapi aliΛ cΛΛga ivueeyi soicΛitai vΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tomasi ΛΛmoco maimaatΛ aapi. ⁶ ΛΛmoco ismaacΛdΛ daivui mΛΛcadΛrΛ gΛraagidiña siΛΛscadΛ gΛrΛmpaidiada aatΛmΛ pΛsai aapi aliΛsi oigΛdai. Sivi siΛΛscadΛ mΛΛ dadia goovai Λpamu soiñañi istumaasicΛdΛ tΛgitoca goovai voyΛrΛ, poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ⁷ Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dai Λgai maitipΛlidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadami. ⁸ CascΛdΛ aatΛmΛ aliΛsi gΛaagai ismaacadagi istumaasi tΛgitoca Λgai dai poduucai soicΛdagi aatΛmΛ isapiagaaagiada Λgai Diuusi ñiooquidΛ.

⁹ AanΛ ooji Λmo oojai gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. DΛmos Diótrefesi maitiñΛΛgidi. Λgai aliΛsi ojoidi isΛrbaitΛcΛaacamigadΛcagi Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ CascΛdΛ isgaamo imi aanΛ aagidamu aanΛ vΛΛscatai vuitapi astuisidΛ giñyaatagΛi dai giññiooquidi. Dai goovai maimiaadΛgidi aagiadami Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ dΛgavuscaΛi tomali maidadag-itoi isaa miaadΛgidagi. Dai sioorΛ miaadΛgidagi maidadagitoiña goovai isΛΛmadu gΛnΛmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. MaitiΛpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. SioorΛ ivueeyi istumaasi arcΛΛgaducami Λgai arDiuusi maamaradΛ, dΛmos sioorΛ soimaasi ivueeyi Λgai maimaatΛ Diuusi.

¹² VΛΛscatai cΛΛga ñioocai Demetrio vΛΛtarΛ daidΛ arvaavoi istumaasi aagai oodami. AanΛ ΛpΛΛ pocaiti sai Λgai cΛΛ tuiga dai aapimΛ cΛΛ maata iñsaanΛ maitΛnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gΛaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ ¹⁴ baiyoma otoma gΛdivida iñΛlidi aanΛ dai ΛΛgi gΛaatagidagi.

¹⁵ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi ibΛstudacan tadcana gΛibΛdaga. GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami daraaja DiuuscΛdΛ gΛviaatuldi. DiuuscΛdΛ iviaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ AanΛ arUudasi suculidΛ Jacovo daidΛ arpiooñigadΛ Suusi Cristo. GΛnoojidi aanΛ idi oojai aapimΛ gΛnvΛΛatarΛ ismaacΛdΛ Diuusi gΛrooga oigΛdai dai Λcovai vuvaitu sai ΛΛgidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi soigΛΛiadagi aapimΛcΛdΛ dai gΛniibΛstudacan tadacagi, dai gΛnoigΛadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliΛsi ipΛlidadai aanΛ isgΛnoojidagi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ garvuvaitu Diuusi siΛasi aapimΛ Λcaasi aanΛ ΛpΛ. Dai sivi aliΛsi gΛaagai isgΛnoojida aanΛ gΛndaañΛidatΛi mΛsai maidagitona gΛnvaavoidaraga dai vuidΛrΛ avΛrvΛΛtΛca ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gΛnsaagida vapacΛdagi. Diuusi gΛrmaatΛtuli istumaasi vaavoitudai aatΛmΛ. AatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ dai maitΛaagai tΛsdagituagi garvaavoidaraga ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi dai Λma maasi vaavoitudagi. AmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛnsaagida vaapa maitΛnaagidacai ismaitΛnΛpan duucΛi vaavoitudai Λgai. Λgai maiCΛΛ tuutuiga dai googosi gΛnducami dai Λma duucΛi aagai Diuusi ñiiooquidΛ dai pocaiti sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami dai sai soigΛΛlidi oodamicΛdΛ dai sai oigΛldi soimaascamigadΛ sai cascΛdΛ casistutuidi istomasduucΛi oidacagi. GΛrDiuusiga ismaacΛdΛ ΛΛgidi aatΛmΛ dai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi. ΛΛqui ooja Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai ismaacΛdΛ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaatΛ aapimΛ aanΛ vΛΛscΛrΛ gΛntΛgitolda iñΛlidi iducatai idui Diuusi ΛjudididucΛdΛ Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Ejiipitu dΛvΛΛriañdΛrΛ dai gooquiΛrΛ dagito sai coona oidigana Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitu. ⁶ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dagito gΛnguvucadaga dai vuvuaaja tΛvaagiañdΛrΛ. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali Λmo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nΛnΛra isajigi ΛgΛΛ tasai siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldia agai Λgai vΛΛsi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca Λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai soimaa taatatuli Diuusi SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi gΛnducamicana Λpan duucΛi ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ maiΛΛgi Diuusi. CascΛdΛ Λgai ootoi Λoodami siaaco tomastuigaco taiyΛrΛ daraajagi Λgai. ImaasicΛdΛ gΛrtΛtΛgidi Diuusi isducatai ivueeyi Λgai soimaasi ivuaadamicΛdΛ.

⁸ AmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λpan duucΛi ivueeyi ΛjudididΛ dai ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ dai ΛSodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami tomasi camaatΛ Λgai isducatai ΛpΛdui ΛgaicΛdΛ. VΛΛscΛrΛ googosi gΛnducami dai maiΛΛgidi tomali Λmo tΛaanΛdami, dai sigalnaasi ñiioocai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui ismaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatΛtuldi coosigadΛrΛ sai cascΛdΛ poduucΛi ivueeyi Λgai. ⁹ DΛmos aidΛsi Migili Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛaanΛdamigadΛ ΛΛmadu ΛDiaavora gΛnvupui ñiñio aagaitai soorΛ bΛquia agai Moseesacaru tuucugadΛ aidΛsi muu Λgai. ΛMigili siaa duutudai Diuusi ismaacΛdΛ artΛaanΛdami vΛΛscatai cascΛdΛ maisigalnaasi ñiioo Λgai ΛDiaavora vui, tomasi ΛDiaavora sigalnaasi ñiiooqui aagidi. DΛmos ΛMigili potΛtΛdai ΛDiaavora: “Diuusi gΛbagaidamu”. ¹⁰ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiiooqui aagai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui, dai googosi gΛnducami dai aipaco gΛncocodaiña maitΛtΛgitoitai istumaasi ΛpΛduñia agai ΛgaicΛdΛ vai cascΛdΛ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ SiΛΛ soimaa taatamu Λgai. Agai maiΛΛgidi Diuusi Λpan duucΛi Caïn maiΛΛgi Diuusi. DaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami mosgamamaatΛtuldi istumaasi maitΛrvaavoι. Goovai Λraa duiñdadΛ Λgai. PoduucΛi ivueeyi Λgai gamaitΛcΛda Λlidadai tumiñsi Λpan

duucaí Balaam gamamaatatluldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucái gamaitacñiña tumiñsi. Daidá amamaatatluldiadami yaatavogami maiagidi atataandami an duucaí Coré amadu aa duiñda maiagi tataanandami cascada ugidagai agai. Poduunimu an amamaatatluldiadami ismaacada maiagidi atataandami. ¹² Siascada ganmpaidiada aapima dai amapai gacuaadagi gatagida aliditai masganoigadai aipacoga amamaatatluldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvatará. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai mosagi gacuaadana dai maitantagito nidiña isviagacagi aa. Agai maitarsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicagadu isgamamaatatluldiadagi dai Diuusi ootosamu maca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ Añqui amo Diuusi ñioquituldiadamigada Enoco tagiducami aagai isducatai anduña agai amamaatatluldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajiudadá Adán. Adán arvisiolida Enoco visiolida. Daidá Diuusi ñioquituldiadamigada pocaiti: “Diuusi divia agai amadu mui gatataañicaru, ¹⁵ dai potaiya agai sai vasi soimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi amadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliñi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. ¹⁶ Amamaatatluldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganalidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami anduñiagi gaicada agai gapiar vuupaiña aa, dai agai ivueeyi vasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagra ñioocai dai pocaiti sai vasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma cagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucái voopoidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñioquituldiadamigada.

¹⁷ Damos aapima giñaaduñi gantagitovurai isanqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: ¹⁸ “Siascada cayoga ugitiagi oidigi amoco ganparunadamu daida ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. ¹⁹ Daidá amamaatatluldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daida ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibadá maiamadu daja agai.

²⁰ Damos aapima giñaaduñi cagavar vaavoitudada Diuusi ñioquida dai poduucái maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadavurai aapima siDiuusi Ibadá gansoicadamu. ²¹ Vascara avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar anliada ganoigadaitai Diuusi, dai tagitovurai an isamo imidagai ajia agai istuigaco vascara oidacamumu aatama Diuusi amadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

²² Soigavar anliada gaicada ismaacada maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali soimaascami, ²³ dai gnaagavurai dai cagacara vuvaida vai poduucái maiimia agai Diaavora amadu. Dai soigavar anliada an soimaasi ivuaadamicada dai maitaagai masbaiganliada gaicada ismaacada ivuaadagi agai, ganuucadavurai dai maipomaasi ivuaada aapima an.

²⁴⁻²⁵ Mosali amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai cagacara garvuvaidi Suusi Cristo gartaanadami muu aatama garvatará cascada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapima dai ganvaidaquiagi siaaco daja agai caoigaldicami vasi gansoimaascami dai baiganliadamu aapima. Ana ipalidi isoodami vaavoitudagi isanqui abiaadara dai sivi dai vascara Diuusi aragala baitaacami tami oidigi daama dai tavaagiará, dai agai taanai vasiaacatai, dai aliñi gaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi t_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ ootoi Suusi Cristo t_Λagi _ΛVuaana

¹ Aan_Λ arVuaana dai g_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λampaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamip_Λr_Λ g_Λar quiiqui_Λr_Λ oidacami Asia d_Λv_Λari_Λr_Λ. Aan_Λ g_Λnoojidi dai g_Λnaagidi naana maasi istumaasi ismaac_Λd_Λ giñt_Λagi _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ. Agai giñt_Λagi istumaasi otoma ap_Λduñi agai t_Λvaagi_Λr_Λ dai oidigi daama. Diuusi agai dai t_Λagi v_Λasi gomaasi Suusi Cristo sai v_Λasi vaavoitudadami maat_Λna gomaasi. Casc_Λd_Λ Suusi Cristo ootoi _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ sai agai giñt_Λagidana v_Λasi gomaasi. ² G_Λnaagidamu aan_Λ v_Λasi istumaasi t_ΛΛ aan_Λ dai ca_Λ. Istumaasi ca_Λ aan_Λ arñiooquid_Λ Diuusi _Λmadu Suusi Cristo dai istumaasi t_ΛΛ aan_Λ Diuusi _Λmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi s_Λallic_Λd_Λ c_Λagac_Λr_Λ n_Λijadamu sior_Λ aagadagi idi oojai ismaac_Λd_Λ Diuusi giñmaa si_Λascad_Λ g_Λampaidiadagi vaavoitudadami dai sior_Λ _Λgiditai ca_Λcagi _Λp_Λ Diuusi c_Λagac_Λr_Λ n_Λijadamu. Otoma ap_Λduñia agai v_Λasi istumaasi g_Λaagai idi oojia_Λ.

⁴ Aan_Λ ip_Λlidi isDiuusi _Λmadu Suusi Cristo _Λmadu Diuusi Ib_Λad_Λ c_Λagac_Λr_Λ g_Λnn_Λijadagi dai g_Λniib_Λstudacan tadacagi aapim_Λ vaavoitudadami Asia d_Λv_Λari_Λr_Λ oidacami. Diuusi agai ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi Ib_Λad_Λ agai dai g_Λnnuucada aapim_Λ vaavoitudadami cuvaracamip_Λr_Λ g_Λar quiiqui_Λr_Λ oidacami dai agai t_Λvaagi_Λr_Λ daja siaaco Diuusi daacatai gata_Λan_Λi. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi v_Λasi istumaasi arvaavoi. Dai agai ar_Λap_Λgadad_Λ ismaac_Λd_Λ duaaca dai camaimuuquia agai tomali _Λmo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaac_Λd_Λ t_Λaan_Λdami tami oidigi daama. Agai g_Λroig_Λdai dai g_Λroig_Λldi g_Λrsoimaascamiga muucucui curusiaba. ⁶ Dai agai acovai g_Λr_Λvuvaitu t_Λsai soiña t_Λaan_Λiña Diuusi raraí duucui dai t_Λsaid_Λ ivuaadana Diuusi aa duiñdad_Λ papaali duucui siaa duutudaitai Diuusi g_Λrooga. Aliasi g_Λaagai t_Λsca_Λga ñioocadagi aat_Λm_Λ Suusi Cristo v_Λatar_Λ. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. V_Λascatai t_Λagimu asta agai ismaac_Λd_Λ curusiaba siisa. Dai v_Λasi oodami aipaco oidacami ismaac_Λd_Λ maivaavoitudagi suaañidamu t_Λagacai agai. S_Λallic_Λd_Λ arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi g_Λr_Λtaan_Λdami agai ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai ali_Λsi viaa guvucadagai casc_Λd_Λ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “Aan_Λ oidaga maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ dai si_Λascad_Λ ugitiagi oidigi aan_Λ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aan_Λ arVuaana dai aat_Λm_Λ arg_Λraadunumu vaavoitudadami. Aan_Λ _Λp_Λ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucui isduucui aapim_Λ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aat_Λm_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ Diuusi _Λmadu. Dai Suusi Cristo giñsoic_Λi aan_Λ _Λp_Λ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai agai poduucui isduucui g_Λsoic_Λi agai aapim_Λ m_Λsai soimaasi taatamaiña aapim_Λ maivui ñioocaitai agai. Aan_Λ giñmaisatu _Λmap_Λc_Λr_Λ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos t_Λagidu. Aan_Λ giñmaisatu gamamaat_Λtulitai Diuusi ñiooquid_Λ dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaat_Λtuldiaragad_Λ. ¹⁰ _Λmo imidagai tumiñoco Diuusi Ib_Λad_Λ giñmaa guvucadagai antai aan_Λ ca_Λ _Λmo ñiooqui giñ_Λab_Λgi ismaac_Λd_Λ _Λpan caiti _Λmo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtat_Λdai:

—AanΛ λrΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi λmo liivruΛrΛ vΛasi pΛstumaasi tΛgia aagai dai ootosda λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia dΛvΛΛriΛrΛ EfeesoΛrΛ, dai EsmirnΛrΛ, dai PérgamoΛrΛ, dai TiatiiirΛrΛ, dai SardisiΛrΛ, dai FiladelfiΛrΛ, dai LaodiseΛrΛ —iñtΛtΛdai λñiooqui.

¹² Amaasi aja cΛquiva aanΛ dai nΛida iñagai soorΛ λgai dai giñiooquidi dai tΛΛ aanΛ cuvaracami veela daraasacarui λgai ooroCADΛ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida cΛaacatadai Suusi Cristo. λgai gΛaadaca λmo vaasaragi tΛvΛΛducami. Dai taagiΛrΛ caata λmo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupadΛ cΛΛ tootoaja λpa maasi vopoi tuaacami dai cΛvai. Dai vuupuidΛ cavami dadadacΛi λpan duucai taí. ¹⁵ Dai λcasodΛ dadadacΛi λpan duucai λmo vaiñomi toñicami bronse tΛΛgiducami. Dai cavami ñioocai λpan caiti siΛascadΛ muiducagi ajaaqui cΛΛ daapacadicami. ¹⁶ Dai gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛcΛdΛ daagΛ λgai cuvaracami sisiaavugai. Dai tΛñiaiñdΛrΛ vuusanΛca λmo mastai aipadΛrΛ muucacami. Dai vuivasadΛ cavami dadadacΛi λpan duucai tasai cavami dadadacΛi dan duucu.

¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aanΛ λcasodΛ abaana gΛi muuquiadΛ duucai. DΛmos λgai giñdaama dai gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛ dai povaiñtΛtΛdai:

—Maitiduaadicuda aanΛ λrΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ AanΛ λrΛgai dai tomastuigaco oidaga. AanΛ muu λmo imidagai dΛmos sivi caduaaca aanΛ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanΛ viaa sΛΛlicami isvaidaquiagi λvaavoitudadami iibΛadΛ tΛvaagiamu dai isootasagi λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai λDiaavor λΛmadu. ¹⁹ Oojañi aapi pΛstumaasi catΛΛ dai vΛasi istumaasi λpΛvuiida agai dai istumaasi λpΛduñia agai. ²⁰ λcuvaracami sisiaavugai ismaacΛdΛ tΛΛ aapi giñoviiΛrΛ λrΛpan ducami λcuvaracami giñtΛtΛaañicaru ismaacΛdΛ ootoi aanΛ sai nuucadacana λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ. DaidΛ λcuvaracami veela daraasacarui λrΛpan ducami λvaavoitudami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana λtΛaanΛdamigadΛ λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi EfeesoΛrΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai λcΛΛli ismaacΛdΛ gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛ daagΛ cuvaracami sisiaavugai dai λcuvaracami veela daraasacarui saagida aimΛrai: ² CΛΛ maataΛ aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ, dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapimΛ dai vΛascΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. CΛΛ maataΛ aanΛ isaapimΛ maiuurapΛcΛi λsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maataΛ aanΛ isaapimΛ gΛnsaagida ajioopai mamaatΛtuldiadami yaatavogami dai isaapimΛ cΛΛga tΛcacai λgai istumaasi vaavoitudai λgai dai poduucai maataΛ aapimΛ siλgai λryaatavogami. ³ Dai aliΛsi soimaasi taatamai aapimΛ giñvaavoitudaitai dΛmos vΛascΛrΛ maioojodaitai ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga. ⁴ DΛmos aapimΛ ivueeyi λmo istumaasi ismaacΛdΛ maioojoidi aanΛ, camaitiñoigΛdai aapimΛ poduucai isduucai giñoigΛdaiña aidΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu aapimΛ. ⁵ CascadΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛga λma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ isducatai ivuaadana aapimΛ aidΛmΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu dai aliΛsi gΛaagai isapamu giñoigΛada aapimΛ poduucai isduucai giñoigΛdaiña aidΛmΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu. Dai isaapimΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi aidΛ gia aanΛ imimu gaamucu siaaco daraaja aapimΛ dai gΛnvoopoidamu aanΛ gΛnveelaga daasacarui bovasdΛrΛ siaaco daja λgai vai poduucai gΛmaatΛcana iscamaiviaa aapimΛ sΛΛlicami isgamamaatΛtuldiadagi giñiooqui. ⁶ DΛmos vΛascΛrΛ aapimΛ ivueeyi λmo istumaasi cΛΛgaducami aapimΛ maioojoidi istumaasi ivueeyi λNicolaítasiΛrΛ oidacami poduucai isduucai maioojoidi aanΛ istumaasi ivueeyi λNicolaítasiΛrΛ oidacami. ⁷ CΛΛgavΛr λΛgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi

Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami: Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, ʼgai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi ʼuusi ibiadʼa ismaacʼadʼa oidaga tʼvaagiʼʼa dai ismaacʼadʼa viaacana oodami ibʼadʼagi utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana ʼʼaanʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼmpaidi Esmirnʼʼa ʼʼa dai povaitʼʼda: “Povaiñtʼʼdai ʼʼʼli ismaacʼadʼa maiquiaa cʼquivacai oidigi abiaadʼʼa oidaga dai tomastuigaco oidaca ʼgai. ʼgai vaa muu ʼmo imidagai dʼmos sivi caduaaca. ⁹ Cʼʼ maataʼa anʼa vʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Cʼʼ maataʼa anʼa isaliʼsi soimaasi taatamai aapimʼa dai issʼʼlicʼadʼa ʼrsoituutuigami aapimʼa. Dʼmos vʼʼscʼʼa Diuusi cʼʼgacʼʼa gʼʼnʼidai aapimʼa dai gʼʼsoicʼai masai cʼʼgacʼʼa oidacana dai naana duucʼai gʼʼsoicʼai. Cʼʼ maataʼa anʼa isducatai gʼʼvui ñioocʼai ʼmoco ʼjudidíu ismaacʼadʼa pocaiti saidʼa ʼrDiuusi maamaradʼa dai maitʼvaavoi. Baiyoma ʼgai gʼʼmpaidi dai siaa duutudai ʼDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapimʼa soimaasi taata ʼgai. ʼmo oodami ismaacʼadʼa ivueeyi istumaasi ipʼlidi ʼDiaavora gʼʼmaamaisa ʼgai dai poduucʼai nʼida ʼgai sabai cʼʼga giñvaavoitudai aapimʼa ismaitiñvaavoitudai ʼʼʼa. Sʼʼlicʼadʼa soimaasi taata ʼgai aapimʼa baivustaan tasai. Dʼmos vʼʼsi gomaa-sicʼadʼa maitavʼr duduaadimu aapimʼa baiyomavʼr apiacʼʼga vaavoitudada Diuusi asta masiʼʼscadʼa coi dai anʼa gʼʼnʼidacaimu tʼvaagiamu simʼʼca oidacamu aapimʼa Diuusi ʼmadu tomastuigaco. ¹¹ Cʼʼgavʼr ʼʼgidityi caʼca aapimʼa istumaasi aagidi Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami. Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, ʼgai gia maisoimaasi taata ʼgai coocʼai ʼgai maiimia ʼgai ʼDiaavora ʼmadu cascʼadʼa”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana ʼʼaanʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼmpaidi Pérgamoʼʼa ʼʼa dai povaitʼʼda: “Povaiñtʼʼdai ʼʼʼli ismaacʼadʼa viaa ʼmastai aipadʼʼa muucacami: ¹³ Cʼʼ maataʼa anʼa vʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Maataʼa anʼa isaapimʼa ʼmapacʼʼa oidaga siaaco ʼoodami ivueeyi istumaasi ʼDiaavora ipʼlidi dai vʼʼscʼʼa apiacʼʼga siaa giñduutudai aapimʼa. Dai apiacʼʼga giñvaavoitudai aapimʼa aidasi ʼoodami Pérgamoʼʼa oidacami muaa Antipasi ami siaaco ivueeyi ʼoodami istumaasi ʼDiaavora ipʼlidi. Antipasi ʼgai dai cʼʼga aagidi ʼoodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Dʼmos vʼʼscʼʼa ivueeyi aapimʼa ʼmo istumaasi ismaacʼadʼa maioojoidi anʼa. ʼmadutai gʼʼaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatʼtuldiaragadʼa. Balaam ʼgai dai avʼnaqui ʼBalaac sai ʼgai soimaasi iduiñtuldana ʼjudidíu. Cascʼadʼa Balaac aagidi ʼjudidíu sai ugana cuaadagai ismaacʼadʼa aa oodami cadaasi ʼmomoono dai sai googosi gʼʼducamicana. ¹⁵ Dai ʼmadutai gʼʼaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaítasi mamaatʼtuldiaragadʼa ismaacʼadʼa maioojoidi anʼa. ¹⁶ Cascʼadʼa aliʼsi glaagai isotoma ʼma duucʼai gʼʼntʼʼgityuagi ʼgai dai ismaiʼma duucʼai gʼʼntʼʼgityuagi ʼgai aidʼa gia gaamu imimu anʼa dai cocodamu anʼa ʼgai idi mastaicʼadʼa ismaacʼadʼa vuusai giñtʼñiñdʼʼa. ¹⁷ Cʼʼgavʼr ʼʼgidityi caʼca aapimʼa istumaasi aagidi Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami. Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, maaquimu anʼa ʼgai gocuaadagai ismaacʼadʼa tʼvaagiʼʼa oidaga ismaacʼadʼa maitipu tami oidi daama. Dai maaquimu anʼa ʼgai ʼmo odai tojacami siaaco oojisi ʼmo tʼʼʼaragai ismaacʼadʼa maimaataʼa aa oodami mosʼca ʼgai sioorʼa maaquiagi anʼa”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ʼʼaanʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼmpaidi Tiatirʼʼa ʼʼa dai povaitʼʼda: “Povaiñtʼʼdai Diuusi maradʼa. ʼgai vaa ʼgai dai cavami dadadacʼai vuupuidʼa ʼpan duucʼai taí dai ʼcasoda ʼpan duucʼai dadadacʼai ʼmo vaiñomi bronse tʼʼgidityi cʼʼ daapacadicami. ¹⁹ Cʼʼ maataʼa anʼa vʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Aapimʼa giñoigʼdai dai aipacoga gʼʼoigʼdai aapimʼa ʼʼʼa. Dai

maatΛ aanΛ iscΛΛga giñvaavoitudai aapimΛ dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vΛΛscΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. Dai maatΛ aanΛ issivi vaamioma cΛΛga ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadaΛ situคามidΛrΛ giñvaavoitudacai. ²⁰ DΛmos vΛΛscΛrΛ ivueeyi aapimΛ Λmo istumaasi istumaasi maioojoidi aanΛ. AapimΛ gΛnsaagida oidaga Λmo ooqui Jesabela tΛΛgiducami. Λgai pocaiti saidΛ rDiuusi ñiooquituldiadamigadaΛ dΛmos maitΛrvaavoi. Baiyoma Λgai vupuiirumadai ΛΛmoco ismaacΛdaΛ giñvaavoitudai mamaatΛtulditai Λgai isaliΛsi rrcΛΛgai isgoogosi gΛnducamicagi daidΛ iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdaΛ aa oodami cadaasi Λmomoono. Dai aapimΛ dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatΛtuldiña gomaasi. ²¹ CatΛvΛpi nΛnΛra aanΛ Λooqui sai Λma duucai gΛtΛgitona dai sai gajiaadΛrΛ viaana gΛsoimaasicamiga dΛmos Λgai maitipΛlidi. ²² Sivi gia daituldamu aanΛ cocodagai Λgai dai sΛΛlicΛdaΛ soimaasi taatatuldiamu aanΛ vΛΛsi vipioolimadaΛ, ismaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi Λgai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aanΛ sioorΛ vaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadaΛ dai poduucai vΛΛsi oodami ismaacΛdaΛ giñvaavoitudai cΛΛga maatΛmu iñsaanΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi oodami dai vΛΛsi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi Λgai. Dai sioorΛ cΛΛga ivuaadagi aanΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu dai sioorΛ soimaasi ivuaadagi aanΛ soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ DΛmos aapimΛ TiatiiΛrΛrΛ oidacami ismaacΛdaΛ maivaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadaΛ tomasi maimaatΛ vΛΛsi istumaasi mamaatΛtuldi Λgai ismaacΛdaΛ ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi aanΛ maiviaa isvaamioma gΛnmaacadagi ñiooqui aapimΛ. ²⁵ DΛmos gΛaagai mΛsiapiacΛΛga vaavoitudadagi aapimΛ asta siΛΛscadaΛ gaamu imiagi aanΛ. ²⁶ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadaΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtuldi Λliadagi dai sioorΛ apiacΛΛga ivuaadagi istumaasi ipΛlidi aanΛ isivuaadagi asta siΛΛscadaΛ coiyagi, maaquimu aanΛ Λgai sΛΛlicami sai giñΛΛmadu tΛaanΛiña vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucai isduucai giñoooga giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ tΛaanΛiña vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami. Dai sΛΛlicΛdaΛ viaacamu Λgai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu Λgai siΛgaa oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aanΛ Λgai tΛvaagiamu sai aanΛ giñΛΛmadu oidacana tomastuigaco. AanΛ rΛrΛpan ducami ΛgΛΛ siaavugai ismaacΛdaΛ ΛΛquiamoco vusacΛi. ²⁹ CΛΛgavΛr ΛΛgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛada Λvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadaΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdaΛ gΛnΛmpaidi SardisiΛrΛ ΛrΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdaΛ ootoi Diuusi IbΛadaΛ sai nuucadacana Λvaavoitudadami cuvaracamipΛrΛ gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidacami dai gΛnoviΛrΛ daagaΛ Λgai cuvaracami sisiaavugai: CΛΛ maatΛ aanΛ vΛΛsi istumaasi ivueeyi aapimΛ. MaatΛ aanΛ ismuidutai aapimΛ mospocaiti iscΛΛga vaavoitudai Diuusi daidΛ isΛgai gΛnmaa iibΛdagai utudui dΛmos maiviaacan vueeyi aapimΛ iibΛdaga utudui. ² CΛΛgavΛr gΛnnuucadaca aapimΛ dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimΛ palΛpi. VaamiomavΛr cΛΛga vaavoituda dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidacamu aapimΛ. MaitavΛr dagitu isugitia gΛnvaavoidaraga. CanΛidi aanΛ isaapimΛ maicΛΛgacΛrΛ oidaga Diuusi vui cascΛdaΛ pocaiti aanΛ. ³ CΛΛgavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadaΛ dai ΛΛgiadavurai gomaasi. Λma duuquiavΛr gΛntΛtΛgito dai camaidagitu gΛnvaavoidaraga. IsmaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ aidΛ gia todian duucai imimu aanΛ maimaatΛcatai aapimΛ siΛΛscadaΛ poduucai isduucai maimaatΛcana aapimΛ siuu duucu divia agadagi Λmo ΛΛsivogami. Dai soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ. ⁴ DΛmos vΛΛscΛrΛ oidaga ami SardisiΛrΛ ΛΛmo vaavoitudadami ismaacΛdaΛ maisoimaasi ivueeyi cascΛdaΛ giñΛΛmadu oidacamu Λgai tΛvaagiΛrΛ dai viaacamu Λgai yuucusi tootoacami. ⁵ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadaΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λliadagi Λgai gia gΛnaadamu yuucusi tootoacami tΛvaagiΛrΛ. Dai aanΛ maisiaa

duaadamu taaaragada agai aliivruaiñdara siaaco oojisi. Aliivruara oojisi taaaragada agai ismaacada viaa iibadagai utudui. Dai aagidamu aana giñooga lamada giñooga taaañicaruda isagai argiñaaduñi. ⁶ Caaavara aagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Filadelfara dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa salicamigada ara Davicaru, dai lagi agai aagai istumaasi araduña agai dai maitipu siora ama duucai aagidagi: ⁸ Caa maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Vascara caga giñvaavoitudai aapima daida agiditai caa giññoqui dai aagidi aa oodami isgiñvaavoitudai. Casada ganmaa aana guvucadagai masai caga gaaagidiña giññoqui dai maitipu tomali amoco ismaacada viaa guvucadagai isansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfara oidaga amoco ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamarada damos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai adiaavora. Dai aana taañimu ayaatavogami sai ganuravana aapima dai sai anvuidara gantootonacada guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caga giñagidi dai maitiñvui ñioocai silascada taatamadagi casada ganuucadacamu aana aapima silascada salicada soimaasi taatagi aoodami vasi oidigi daama oidacami, dai nidamu aana sabai caga ivueeyi agai ischo ara. Damos aana gia caga ganuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavara caga giñvaavoitudada aapima dai apiavara caga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaquiagai tavaagara. ¹² Siora maisoimaasi ivuaadagi silascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viaacamu amo salicami tavaagara siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi lamadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai coocovadara oojamu aana giñDiuusiga taaaragada, oojamu aana ara istagidu Diuusi quida. Agai araJerusalén utuducada ismaacada idui Diuusi tavaagara dai tavaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana ara giñtaaaraga utuducada. ¹³ Caaavara aagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodisara dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada salicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanai istomasioora dai taanai ara vasi istumaasi idui Diuusi: ¹⁵ Caa maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscaga giñvaavoitudagi. Sioma arcaga iscaga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. ¹⁶ Casada gajiaadara ganviaa iñagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai salicada riricuga dai sai caga arvueeyi vasiaacatai dai sai maivilaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicagacara ganlidi, dai maimaata caa aapima Diuusi mamaatatuldiaragada, dai aliisi gaaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁸ Casada ganaagidi aana masai giñdaañiña ansai gansoicadagi masai cagacara oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacara oidacana. Dai ganaagidi aana ara masai giñdaañiña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaga maata caaca aapima giñmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamituldi siora oigadai aana silascada agai soimaasi ivuaadagi casada soimaasi gantaatatuldamu aana aapima masmaima duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada iñlidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi

aidΛ gia gΛnsoicΛdamu aanΛ dai gΛnΛΛmadu daacamu aanΛ dai aapimΛ giñΛΛmadu oidacamu. ²¹ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λliadagi aanΛ gia maaquimu sΛΛlicami sai aanΛ giñΛΛmadu gatΛaanΛiña poduucai isduucai gatΛaanΛiña aanΛ giñooga ΛΛmadu. AanΛ daja giñooga abaana gΛdaicarui gΛdocami daama maisoimaasi iduucai aanΛ aidΛsi ΛDiaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² CΛΛgavΛr Λgigitai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami” —iñtΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ tΛΛ aanΛ dai caΛ.

4

¹ AidΛsi caΛpΛdui vΛΛsi gomaasi aidΛ nΛnΛava aanΛ tΛvaagiamu dai tΛΛ aanΛ Λmo cuparagai cupioquicami dai caΛ aanΛ isgiññiooqui Λgai vaa ismaacΛdΛ ΛpΛga giññiooqui ismaacΛdΛ ΛpΛan caiti Λmo trompeta dai povaiñtΛtΛdai:

—TΛsadiñi baigovai nai aanΛ gΛtΛΛgidana istumaasi ΛpΛduñia agai —iñtΛtΛdai Λgai.

² Dai todian duucai Diuusi IbΛadΛ giñmaa guvucadagai antai tΛΛ aanΛ Λmo daicarui gΛducami istΛvaagiΛrΛ cΛΛca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Λgai sΛΛlicΛdΛ dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi ojoodai namΛacami ismaacΛdΛ jaspε tΛΛgidu dai cornalina tΛΛgidu. Dai godaicarui sicoli cΛΛca Λmo quijonali dai dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi Λmo odai namΛacami ismaacΛdΛ esmerelda tΛΛgidu. ⁴ Dai godaicarui gΛducΛdΛ sicoli tΛΛ aanΛ ΛpΛ Λmo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami tooto yuucuscami, dai vΛΛscatai gΛntuutusaca Λmo cooronai oorocΛdΛ duuñisicami. ⁵ DaidΛ daicaruiΛiñdΛrΛ vΛpΛdocΛi dai coponΛi, daidΛ Λdaicarui vuidΛrΛ daraaja cuvaracami cucuudagi. Λcucuudagi ΛrΛpan ducami Diuusi IbΛadΛ. Λgai Λgai dai nuucada Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ quiiquiarΛ. ⁶ DaidΛ Λdaicarui vuidΛrΛ cΛΛ tΛpalica dai gΛΛ suudagi maasi dai vidrio maasi ΛpΛ.

DaidΛ Λdaicarui sicoli guuca maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ vΛΛsi tuucugadarΛ daraaja vuupuidΛ. ⁷ ΛpΛgadatΛ ΛpΛa maasi Λmo mavidι, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo tuuru, daidΛ ΛgΛmai viaa oodami vuivasadΛ, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo baagai dai daigigi. ⁸ VΛΛ maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadΛrΛ dai utadΛrΛ aanadΛ muumujidu vuupuidΛ. Dai tasΛrΛ dai tucarΛ Λgai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi ΛcΛcΛisi.

⁹ Dai siuu duucu ΛcΛcΛisi cΛΛga ñioocadagi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ΛgΛΛ daicarui dan daja, ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu ΛcΛcΛisi siaa duutudaiña Λgai, dai siuu duucu baigΛliaracΛdΛ ñioocadagi Λgai, ¹⁰ aidΛ gia ΛΛmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami gΛntootonacΛdΛ guguucaiña Λgai vuidΛrΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña Λgai. Dai Λgai vuidΛrΛ daraasaiña gΛncooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GΛrDiuusiga, gΛrbaitΛcΛaacamiga aapi gia viaa sΛΛlicami isvΛΛsi oodami cΛΛga ñioocadagi aapi gΛvui,

daidΛ isvΛΛsi oodami gΛsiasa duutuadagi.

Aapi sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai daidΛ idui vΛΛsiaΛcatai cascΛdΛ.

Aapi idui vΛΛsiaΛcatai dai nuucada aapi vΛΛsiaΛcatai poduucai ipΛlidi aapi cascΛdΛ.

Caiti ΛcΛcΛliodami.

5

¹ Dai amaasi taa aanla Diuusi isdaja agaa daicarui daama daaga amo liivru ganooviarla salla isa padala. Aliivru aramo papeli tavaducami biisapicami dai aipadala oojisi dai calaga cuupi arastudi cuvaracamiparla seeracada. ² Dai taa aanla amo Diuusi taañicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai tacacai:

—¿Voorla agai dai sallaicada cala tuiga dai cascada viaa sallaicami iscuupiocoagi idi liivru dai alligagi? —caiti Diuusi taañicaruda.

³ Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tavaagiaiñdara tomali oidigi daamañdara tomali oidigi utadara ismaacada isistutuidi iscuupiocoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁴ Aida gia cavami sosua aanla maitiipucatai tomali amaadutai ismaacada viaa sallaicami iscuupiocoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁵ Amaasi amaadutai acacalliodami povaiñtadai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia amo calli cala tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isadiaavora dai goovai gia viaa sallaicami ismaigovai daasagi goseera vala cuvaracamiparañdara. Idi calli agai dai taañi Judeea davalariara oidacami dai idi vaa arcajudada araí Davicaru —iñtadai acalliodami.

⁶ Amaasi taa aanla amo calli masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai ami calca agaa daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova cacaisi dai arana daraaja amo coobai dan maacova cacalliodami vai ami saagida calca acalli. Dai cala maasi noonovidara dai acasodara masiaaco daldagarai clavocada dai cala maasi oonomadara masiaaco sai mastaicada dai muaa. Dai cuvaracamiga aagada agai dai cuvaracamiga vuupuida. Avuupuida arapan ducami Diuusi Ibada ismaacada ootoi Diuusi vansi oidigi daama. ⁷ Agai vaa calli miadara calquiva siaa daja Diuusi agaa daicarui daama dai daaga aliivru ganooviarla salla isa padala. Taida acalli bai aliivru. ⁸ Dai aidasi bai agai aliivru amaacova cacaisi amadu amo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacada guuquiva acalli vuidara. Dai vascatai daadaga amo arpa agai ariivacarui. Dai daadaga amo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagada avavoitudadami.

⁹ Daida agai ganai amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti: Aapi viaa sallaicami isbaiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacada arastudi goliivru.

Aoodami gamuaa aapi pasai poduucai calgacara vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami, dai vansi oidigaiñdara.

¹⁰ Dai aapi acovai arvuvaitu tasai soiña taañiña Diuusi raraí duucai, dai tasai ivuaadana Diuusi aduñdada papaali duucai siaa duutudai Diuusi garooga. Dai taañadamu aatama oidigi daama oidacami. Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nanaava aanla dai taa mui mil Diuusi taañicaruda ismaacada agaa daicarui sicoli daraaja amadu amaacovai cacaisi dai acacalliodami. Dai cala aanla isvascatai agai galgara ñioocai ¹² dai pocaiti:

Muaa aoodami acalli ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami.

Agai vaa agai dai sallaicada viaa sallaicami, dai maata cala vasiaacatai. Daida artuidacami vasiaacatai.

Dai aliñsi viaa guvucadagai dai aliñsi gaagai isvasca oodami siaa duutuadagi agai, dai iscala ñioocadagi agai vui arpa.

¹³ Dai cala aanla isñioocai arpa vasiaacatai istumaasi Diuusi idui tavaagiarla dai oidigi daama dai davalariara uta dai agaa suudagiarla dai pocaiti agai:

Aliñsi gaagai isvascatai siaa duutuadagi agai ismaacada agaa daicarui dan daja amadu agai ismaacada Cañiiru aagai avavoitudadami.

Dai aliasi gaaagai iscaaga ñioocadagi agai vui.
 Agai gia saalicada viaa guvucadagai dai viaa saalicami alap.
 Dai aatama ipalidi isvascara viaaca agai saalicami dai guvucadagai.
 Dai isvascara vascatai caga ñioocadagi agai vatar.
 Daid issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.
 Poduucai ganai agai.

¹⁴ Daid amaacova cacaisi apiañoquimi dai pocaiti:

—Poduucai alap duuna —caiti.

Daid amo coobai dan maacova cacaliodami gantootonacada guuquiva agai vuidar ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai agai.

6

¹ Amaasi ta ana isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigovai dai aseera amapacara ismaacadacada arastudi lliiru. Dai ca ana iscavami ñio amaadutai amaacova cacaisi. Dai pan caiti copondami dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ññtadai agai.

² Antai gaamucu nanaava ana dai ta amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo caili dai ganooviar bacati amo uus gaatoi. Dai agai gacalasati amo coronai masmaacada maa dai maiduadicutai imai dai apamu gamaitquimi cocodiar.

³ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera alap amapacaraññdar ismaacadacada arastudi lliivru ca ana iscaiti agooquirdad caili dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ññtadai agai.

⁴ Dai gaamucu nanaava ana dai ta amo cavayo vagicami vai dan daitugai amo caili. Matai calli maa amo gal mastai vai maa saalicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami vai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera alap amapacaraññdar ismaacadacada arastudi lliivru, dai ca ana iscaiti amai caili dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ññtadai agai.

Dai gaamucu nanaava ana dai ta amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo caili dai ganooviar bacati amo vñtatudacarui. ⁶ Dai ca ana amo ñioqui amaacova cacaisi saagidaiñdar vai pocaiti:

—Mosacaasi amo litro taligi gamaitcai amo tasai aa duñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitcai amo tasai aa duñdagaicada. Damos lasaiti lamadu avino maitavar vaamioma namquiada.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiiru aagaiña maigo dai aseera alap amapacaraññdar ismaacadacada arastudi lliivru vai ca ana iscaiti gamai caili dai povaiñtadai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —ññtadai agai.

⁸ Antai gaamucu nanaava ana dai ta amo cavayo vaaamacami vai dan daitugai amo caili ismaacada viaa saalicami iscodadagi oodami. Dai agai gooquiar imai amai ismaacada viaa saalicami isvaidaquiaqui oodami maa siaaco ajioopai acoidada.

Dai agai ismaacada viaa saalicami iscodadagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiar, vai biuugigaicada, vai cocodagaicada, vai cacaisicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera alap amapacaraññdar ismaacadacada arastudi lliivru ta ana altar siaaco siaa duutudai oodami Diusi vai altar uta daraaja liibada acoidada ismaacada gacooditu vaavoitudaitai Diusi ñioquida vai gaaagiditai Diusi ñioquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai vai pocaiti:

—GARBaitΛΛaacamiga aapi gia tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia VΛASCARΛ ivueeyi VΛasi pASTumaasi aagai saidΛ ivuaada agai. ¿Asta siΛΛscadΛ nΛidamu aapi Λoodami oidigi daama oidacami ismaacΛdΛ ARCΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ARmaicΛΛga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi Λgai ismaacΛdΛ gARcoi? —caiti Λgai.

¹¹ Amaasi baitΛΛaacamigadΛ Λgai maa Λvaavoitudadami iibΛadΛ yuucusi tootoacami dai potΛtdai sai gANIibASTana ΛpRΛ chΛΛqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama ΛΛmoco aaduñdΛ vaavoitudadami ismaacΛdΛ ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Dai sai Λmaivaavoitudadami cooda agai Λgai ΛpRΛ poduucai isduucai gANCooditu Λgai sai cascΛdΛ gΛaagai isNANARaca Λgai ΛpRΛ chΛΛqui tasai.

¹² Dai nΛidi aanΛ aidΛsi Λgai ismaacΛdΛ Cañiiru aagaiña Λvaavoitudadami maigo daí aseera ΛpRΛ ΛmapΛCARaiñdARΛ ismaacΛdΛcΛdΛ arastudi Λliivru. Dai tΛΛ aanΛ iscavami gigivuli oidigi daidΛ isATasai tucutu Λpan maasi icuusi tuucucami. DaidΛ Λmasaadai ΛARai gΛdui VΛasi, ¹³ daidΛ ASisiaavugai suuli mΛtan dΛVΛΛrapi poduucai isduucai su- uligai uusi iibiadΛ siΛΛscadΛ cavami ΛVARDagi. ¹⁴ Dai tΛVAagi gabiisa Λpan duucai Λmo papeli dai maitΛmaastu. Dai VΛasi gigiidi sibΛacoga guuquiva dai VΛasi ΛmapΛCΛRΛ siaaco sicolimadi suudagi sibΛacoga guuquiva. ¹⁵ DaidΛ ARaraí oidigi daama oida- cami gANASTO tΛΛAJovai dai vaapavuli saagida ΛΛmadu aa tΛtΛaanΛdami, dai ARiricu, dai ASandaaru tΛtΛaanΛdamigadΛ, dai ismaacΛdΛ viaa sΛΛlicami, dai Apipiooñi, dai ismaacΛdΛ maitARpipiooñi ΛpRΛ. ¹⁶ Dai VΛASCatai Λgai potΛtdaiña Λgigiidi dai Λvaapavuli:

—GARdamavAR suuligi dai gARASTO vai maitARtΛΛgana Diuusi ΛgΛΛ daicarui daama daja vai maisoimaasi gARtaatatuldana Λgai ismaacΛdΛ Cañiiru aagaiña Λvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi gARtaatatulda agai dai tomali Λmaadutai aatΛMΛ maitistutuidi iscΛΛgacARΛ vuvaquiagi —tΛtdai Λgai.

7

¹ Dai tΛΛ aanΛ maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ isguuca maacovapARΛ oidigi soosonARΛ dai soobidaca ΛVΛΛli sai maivustaiña oidigi daama, tomali ΛgΛΛ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali Λmo uusi. ² Dai tΛΛ aanΛ ΛpRΛ Λmoco Diuusi tΛaañicarudΛ vai siaali amadarΛ imΛi dai bACati Diuusi seeyogadΛ. Diuusi Λgai dai tomastuigaco oidaga. DaidΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ gAGAR iñña dai potΛtdai Λгаа maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ viaa sΛΛlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai ΛgΛΛ suudagiARΛ:

³—MaitAVAR siaa duaada tomali Λmo istumaasi oidigi daama tomali ΛgΛΛ suudagiARΛ tomali uusi asta siΛΛscadΛ COOCovARΛ daraasi aatΛMΛ Λvaavoitudadami Diuusi seeyo- gadΛ —tΛtdai Diuusi tΛaañicarudΛ.

⁴ Dai caΛ aanΛ isgΛaagai siΛΛquiatai viaa Diuusi seeyogadΛ. Λgai ajΛga Λmo sientu dan goo coobai dan maacova mil Λjudidíu cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ. ⁵ Judá cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga baivustaama dan goo mil ismaacΛdΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Rubén cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil ismaacΛdΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Gad cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivus- taama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivus- taama dan goo mil, dai Osee cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛpRΛ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooquiara gaamucu nanava aan dai taa mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami vaaasi oidigiaiñdara. Dai agai moguuca agaa daicarui vuidara dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami vuidara. Aoodami saalicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi. Dai gaaadaca yuucusi tootoacami dai gannoonovira daaga palma aagada. ¹⁰ Dai vaascatai gagar iñacai dai pocaiti:

Diuusi agai dai gogaa daicarui daama daja.

Dai goovai amadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami caagacara vuvaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacali odami amadu amaacova Diuusi taaañicaruda dai vaasi agai sicoli guuca vaaasi Diuusi taaañicaruda dai agai davanrapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai ¹² pocaiti:

Poduuquiava. Aliaasi ipalidi aatama isvaasi oodami caaga ñioocadagi

Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agiaa agai dai saalicada caa maata caa vaasiaacatai,

dai saalicada viaa saalicami dai guvucadagai,

dai vaasi oodami gaaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduuquiava.

Caiti Diuusi taaañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacali odami giñtacacai dai povaiñtadai:

—¿Vora idi dai gaaadaca yuucusi tootoacami dai vaadara dada goovai? —iñtadai.

¹⁴ Antai aan aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aan gia cho —tadai aan.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdara dada. Maa siaadara dada goovai saalicada soimaasi taatamai oodami dmos caagacara vuvaja idi vaavoitudacai acali ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi arada dai poduca iigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. ¹⁵ Casada Diuusi vuidara guuca goovai dai tasara dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai amadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami mocaa agaa daicarui vuidara siaaco Diuusi dajatai gataana. Goovai aragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai taagidamu agai siaadara vusanai suudagi ismaacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai amadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtadai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai seera ara amapacariñdara ismaacada arastudi aliivru aidaa gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagira. ² Amaasi taa aan acucaracami Diuusi taaañicaruda ismaacada Diuusi vuidara guuca. Matai maa amoco trompepeta. ³ Dai gooquiara divia ara amai Diuusi taaañicaruda dai amo ooro aasocolira bcati cubimidali dai altar vuidara caquiava agai. Altar oorocada duniisi dai mocaa agaa daicaruda Diuusi vuidara. Matai maa Diuusi taaañicaruda gapi cubimidali sai midana altar daama siuu duucu vaavoitudadami daanaidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi caa isdaana vaavoitudadami tasai cubisigada acubimidali ismaacada maji Diuusi taaañicaruda dai Diuusi vivasadara aayi. ⁵ Amaasi Diuusi taaañicaruda bai asocoli ismaacada maimidi agai acubimidali

dai suudagi tutupali altar daamaĩndarai dai daitu agai asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vapadoquimi, dai gigivuli adavalarai.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi talaañicaruda ismaacada ganooviarai daadaga amo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daidi apaga iiva amaadutai Diuusi talaañicaruda gatompeta tai duudu taaayi dai tai dai arai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama mai vasi uusi amadu avasoi.

⁸ Tai gooquiarai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada matai agai suudarai daitu amo istumaasi ara maascami amo gai giidi ismaacada majimi dai baitoma tajucami agai suudagi arai ganaato. ⁹ Dai baitoma tajucami vasi avatopa amadu vasi acacaisi agai suudarai oidacami coi, dai baitoma tajucami avaparcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada tai gai amo siaavugai gaducami tavaagiaiñdarai dai majimi aran duucai amo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaquiarai dai baitoma tajucami amapacari siaaco vusanai suudagi gai. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo tagidu. Agai aramo muuquigami dai sivu. Cascaida baitoma tajucami asuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi yacai asuudagi sivucada.

¹² Tai gooquiarai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada tai baitoma tajucami atasai tucagamutu dai baitoma tajucami amasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami asiaavugai tucagamutu ara dai poduucai maisicaga tonoraga tarai dai vaamioma tucagamu tucara.

¹³ Amaasi gaamucu nanava ana dai ta ana istavaagiarai daigigi amo Diuusi talaañicaruda dai ca ana iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—saldida soimaasi taata agai vasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi ganiivacarucada gogaa vaica Diuusi talaañicaruda! —caiti agai.

9

¹ Tai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada antai ta ana amo Diaavora talaañicaruda davalari daja ismaacada gai tavaagiaiñdarai aran duucai amo siaavugai. Matai maa agai amo yaave sai cupiocona acuparagada agai dagai ismaacada saldida tuucavaga dai tucagamu. ² Tai agai cupioco acuparagada agai dagai tai abiaadarai vuusai cuubusi poduucai isduucai vusanai cuubusi amo gai ooroñiaiñdarai. Dai maimaastu atasai saldida cubima oidigi cascaida. ³ Dai cuubusiaiñdarai vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali nanayi. Matai maa asoosoyi guvucadagai sai cacayina oodami aran duucai nacasarai. ⁴ Matai maimaa asoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa agai oigaragai iscacadagi oodami ismaacada maiviaa Diuusi seeyogada coocovadarai. ⁵ Damos maiviaa agai oigaragai iscoodadagi oodami gancacada moscoo-tuldiña agai taama masaadai. Dai caida aran tadaga nacasarai caida. ⁶ Amaasi coiya liadamu oodami taatacatai asoosoyi caida damos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ Asoosoyi ara mamaasi caapayo ismaacada vuu ajioopai sandaru silascada gacocoda agadagi. Daidi asoosoyi gantuutusaca amo istumaasi oro coronai maasi. Dai vuivasada agai ara maasi oodami vuivasada. ⁸ Dai cuupada agai ara maasi ooqui cuupada. Dai taatamuda agai ara maasi mavididi taatamuda. ⁹ Dai agai ganaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu nandagi agai anada aran caitiña mui carru ismaacada vapaiñsacai caapayu vaidi oodami dadarai silascada gacocoda agadagi. ¹⁰ Daidi asoosoyi baabajida ara maasi nacasarai baabajida dai ganbaabajida gacacayai agai vai taama masaadai cococana caida. ¹¹ Daidi asoosoyi viaa gantaanadami. Dai agai vaa viaa saldiciami isgataandagi agai dagiarai siaaco saldida tuucavaga. Dai evreocada Abadón aagaiña oodami dai giliegocada Apolión aagaiña oodami ismaacada gamuaacami tiai ali.

¹² Casi ap̄dui amo istumaasi soimaascami ismaac̄da ap̄duñi agaitadai d̄mos quiaa vīlga ap̄ gooca.

¹³ Tai amai Diuusi t̄aañicarud̄ iiva ḡtrompteta. Daid̄ aḡla daicarui vuid̄ra c̄lca amo altar ooc̄da duñisicami dai v̄la maacova siisod̄ra guuca uusi apa maasi vaacasi aagad̄. Dai aid̄si iiva ap̄Diuusi t̄aañicarud̄ ḡtrompteta antai cā aan̄ amo ñiooqui ismaac̄da altar aagad̄ saagidiaiñ̄da caidatu. Diuusi vuid̄ra daja altar. ¹⁴ Daid̄ añiooqui pot̄adai ap̄Diuusi t̄aañicarud̄ ismaac̄da gaiivaitadai:

—Uupasañi amaacova Diuusi t̄aañicarud̄ ismaac̄da vuupuli aḡla aqui Eufresesi ugidana —t̄adai añiooqui.

¹⁵ Tai aḡai upai amaacova Diuusi t̄aañicarud̄ sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. T̄v̄api n̄n̄ra aḡai taida aayi istuigaco gacoodi aḡai aḡai. Diuusi maatacatadai ismaac̄da umīra dai ismaac̄da masaad̄ra dai ismaac̄da tas̄ra dai siuu duucu ap̄duñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aan̄ sīlqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai am̄adu ajioopai amaacova Diuusi t̄aañicarud̄ dai aḡai ajaga goo sient mil mil.

¹⁷ Dai t̄la aan̄ ismaasi ac̄apayu am̄adu asandaaru. Asandaaru ḡntaagiana daraasaca amo ḡlar vapaiñomi cacaparacami aḡai laalachi v̄p̄lgi dai laalachi t̄t̄adogi dai laalachi vuaama. Daid̄ ac̄apayu moomod̄ apa maasi mamaavidi moomod̄. Daid̄ ac̄apayu uusud̄aiñ̄da vusan̄i taí am̄adu cubusi am̄adu asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami coi gotaí̄da dai gocubusic̄da dai goasufrec̄da ismaac̄da vusan̄i ac̄apayu uusud̄aiñ̄da. ¹⁹ Ac̄apayu viaa guvucadagai ḡnuus̄ra dai ḡnbaabajiar̄. Baabajid̄ aḡai apa mamaasi cocooyi moomod̄ vai aḡaí̄da c̄c̄aȳi aḡai oodami.

²⁰ D̄mos gogaa oodami ismaac̄da maicoi v̄lasi gomaasic̄da ismaac̄da vusan̄i ac̄apayu uusud̄aiñ̄da dai baabajid̄ c̄id̄c̄da, maiama duuc̄ai ḡnt̄agito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai aḡai ap̄Diaavora t̄aañicarud̄ am̄adu ooro momoona daid̄ aplata momoona daid̄ abronse momoona daid̄ ojoodai momoona daid̄ auusi momoona ismaac̄da maiñ̄l̄l̄ai tomali mait̄l̄caidaga tomali maiajioopai. ²¹ Daid̄ oodami apiaḡncoodaiña dai apiagataap̄idiña dai apiagoogosi ḡnducamicana dai apiagāsidiña.

10

¹ Amaasi t̄la aan̄ amai Diuusi t̄aañicarud̄. Aliasi viaa guvucadagai aḡai dai t̄vañimi t̄vaagiaiñ̄da amo icomai saagida dai mood̄ daama c̄lca amo quijonali. Vuivasad̄ aḡai dadadac̄i ap̄n duuc̄ai atasai dai caacaid̄ apa maasi gooca ḡlar uusi m̄l̄dami. ² Dai ḡnooviar̄ bacati aḡai amo liivru cupioquiñicami dai amaasi suudar̄ c̄lisa aḡai ḡlcaaso s̄lisa pad̄rāda dai aḡmaic̄da d̄v̄l̄rapi c̄lisa. ³ Amaasi ap̄Diuusi t̄aañicarud̄ cavami iñ̄a ap̄n duuc̄ai amo mavidi. Dai aid̄si iñ̄a aḡai aid̄ gia cavami copoi oidigi cuvaracamio. ⁴ Tai ac̄ovondami ñioo nai aan̄ ooja iñ̄agaitadai istumaasi aagai aḡai d̄mos cā aan̄ amo ñiooqui t̄vaagiaiñ̄da vai povaiñ̄t̄adai:

—Maitiaagada iscaiti ac̄ovondami dai maitiooja —iñ̄t̄adai añiooqui.

⁵ Amaasi ap̄Diuusi t̄aañicarud̄ ismaac̄da aḡla suudar̄ dai d̄v̄l̄rapi c̄lisa taiyago vañigi ḡnovi s̄lisa pad̄ra. ⁶⁻⁷ Dai aagai aḡai sai maat̄ Diuusi aḡai ismaac̄da tomas̄tuigaco oidaga daid̄ idui t̄vaagi dai oidigi dai aḡla suudagi dai v̄l̄s̄iac̄atai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi ap̄duñia aḡai istumaasi Diuusi aagidi ḡañiñiooquituldiadamiga said̄ ap̄duñia aḡai. Sīlscad̄ aiyagi istuigaco ac̄ugatar̄ ac̄uvaracamiaiñ̄da Diuusi t̄aañicarud̄ iivagi gaiivacaruc̄da casi ap̄duñimu istumaasi aagidi Diuusi ḡañiñiooquituldiadamiga.

⁸ Daid̄ añiooqui ap̄amu giñiooqui t̄vaagiaiñ̄da dai povaiñ̄t̄adai:

—MΛΛcai bai lliivru cupioquiñicadΛ ismaacadΛ daagΛ Diuusi tΛaañicarudΛ ismaacadΛ agΛΛ suudarΛ dai dΛvΛΛrapi cΛisaca —iñtatadai ñiiooqui.

⁹ Antai aanΛ ii siaaco cΛaacatadai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ dai aagidi aanΛ sai giñmaacana lliivru tai agai povaiñtatadai:

—Baiñi dai uga. GatañiarΛ yoovicamu goovai Λpan duucal saivoli dΛmos gΛvoocΛrΛ sivucamu goovai —iñtatadai agai.

¹⁰ Antai aanΛ bai lliivru dai uu, vai giñtañiarΛ cΛΛ yoovi Λpan caaca saivoli dΛmos gooquiΛrΛ sivutu giñvoocΛrΛ. ¹¹ Tai agai povaiñtatadai:

—Aapi viaa isΛpamu ñiiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gΛgarΛ quiiquiΛrΛ dai oodami naana maasi ñiioocadami saagida dai mui raraí vuitapi —iñtatadai agai.

11

¹ MΛtai giñmaa Λmo tootoicami Λpavidacarui Λmo metro ΛΛsi tΛvΛdocami daidΛ giñtajai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ dai povaiñtatadai:

—CΛquivañi daidΛ gotootoicamicadΛ Λpavida Diuusi quiidΛ. Dai Λpavidañi Λaltar. Dai Λcaldañi vΛΛsi ismaacadΛ moguuca dai siaa duutudai Diuusi. ² DΛmos quiidigana gia maiΛpavida Λtuisiqui ami ΛrΛgai vΛΛtarΛ ismaacadΛ maitarjudidíu. Dai vaic uumigi dan tajucami agai siaa vuaada agai agΛgarΛ quiiqui ismaacadΛ Diuusi Λco vuvaitu sai ami siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gΛñiñiiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai agai. Dai agai gΛnaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñtatadai agai.

⁴ Idi gooca cΛcΛΛli Diuusi vuidΛrΛ guuca Λpan duucal agooça oliivosi daidΛ agooca veela daraasacarui. Diuusi agai dai tΛaanΛi vΛΛsi oidigiarΛ. ⁵ IsΛoodami soimaasi taatatuldia liadagi ΛDiuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ aidΛ gia tΛñiaiñdarΛ vusaimu taí dai coodamu agai. ⁶ Idi gooca ñiñiiooquituldiadamiviaca agai guvucadagai iscuupacagi ΛtΛvaagi vai maiduucudagi siΛΛ tΛvΛpi ajioopada agai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiiooquidΛ. Dai viaaca agai guvucadagai ΛpΛ istΛaanΛda suudagi sai Λrai gΛnanaatoíña, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasicadΛ siΛΛscadΛ ipΛliadagi agai. ⁷ DΛmos siΛΛscadΛ naatuagi agai gΛnaa duiñdaga aidΛ gia vusaimu agΛΛ cΛisi omaligami agΛΛ dΛΛgiaiñdarΛ dai cocodamu ΛDiuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ dai coodamu. ⁸ DaidΛ vaic tasai dan tajucami ΛcoidadΛ tuutucugadΛ mosvΛΛtacamu caayΛrΛ agΛΛ quiiyΛrΛ siaaco gΛsiisatu curusiaba gΛrtΛaanΛdamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña Λoodami agΛΛ quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui gΛgarΛ quiiquiaiñdarΛ dai oodami naana maasi ñiioocadami dai vΛΛsi oidigiaiñdarΛ nΛijadamu tuutucugadΛ agai dai maidagitamΛ agai isyaasagi tomali Λmaadutai. ¹⁰ Dai oodami vΛΛsi oidigi daama oidacami iduuñimu vagimi coocai agooça Diuusi ñiñiiooquituldiadamiga. Dai aipacoga gΛnoidamu naana maasi istumaasi baigΛnΛldiacai. Idi gooca Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ sΛΛlicadΛ soimaasi taatamituldiña Λoodami cascadΛ baigΛnΛli Λoodami coocai agai. ¹¹ DΛmos vaic tasai dan tajucamicadΛ Diuusi duduaacali agooça cΛcΛΛli tai agai vaapañi. Dai vΛΛscatai ismaacadΛ tΛΛ agai sΛΛlicadΛ dodoaadimu nΛiditai. ¹² Amaasi agooça Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ cai Λmo ñiiooqui iscavami ñiiooqui tΛvaagiaiñdarΛ dai potΛtdai:

—TΛΛtΛidivurai tan tΛcavi —tΛtdai ñiiooqui.

Tai agai tΛΛtasai motΛvaagiamu Λmo icomai saagida vaidΛ sasaayudΛ tΛΛgigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. DaidΛ agaa oodami ismaacadΛ vii sΛΛlicadΛ dodoaadimu dai pocaiti sai sΛΛlicadΛ viaa guvucadagai Diuusi ismaacadΛ tΛvaagiΛrΛ daja.

¹⁴ Casi ΛpΛdui Λmo istumaasi soimaascami ismaacadΛ ΛpΛduñi agaitadai dΛmos otoma ΛpΛduñia agai ΛpΛ Λmoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taid^Λ acugatar^Λ acucaracamiañdar^Λ Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λ tai caidatu ñioocadami t^Λvaagi^Λra. Agai cavami ñioocai dai pocaiti: Sivi gia caaayi istuigaco gata^Λaan^Λda agai Diuusi g^Λrbait^Λc^Λaacamiga ^Λamadu ^ΛCristo v^Λasi oidigi daama siaaco t^Λaan^Λi oodami. Dai tomastuigaco t^Λaan^Λda agai Diuusi ^Λamadu ^ΛCristo. Caiti ^Λñiooqui.

¹⁶ Amaasi ^Λamo coobai dan maacova c^Λc^Λali^Λodami ismaac^Λda g^Λndaraicar^Λu daama daraaja Diuusi vuid^Λra d^Λv^Λarapi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi: Baig^Λralidi aat^Λma aapic^Λda g^Λr^ΛDiuusiga. S^Λallic^Λda viaa aapi guvucadagai dai aapi maiquiaa c^Λquivacai oidigi abiaad^Λra oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cab^Λi g^Λs^Λallicamiga g^Λducami dai casi t^Λaan^Λda agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyap^Λc^Λra oidigi daama oidacami cabaaco^Λi aapi g^Λvui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai ^Λgai vui.

Dai caaayi istuigaco n^Λidamu aapi v^Λasi ^Λgai ismaac^Λda caco^Λi ismaac^Λda ^Λrc^Λaga ivuaadami dai ismaac^Λda mait^Λrc^Λaga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi c^Λc^Λagaducami g^Λñiñiooquituldiadamiga ^Λamadu ^Λvaavoitudadami, ivuaadatai ^Λgai g^Λaa duiñdaga.

^Λamadu v^Λascatai ismaac^Λda g^Λsiaa duutuadai tomasi ^Λrsoituutuigami si^Λrriricugami.

Dai caaayi istuigaco ugititudamu aapi v^Λasi ^Λgai ismaac^Λda siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti ^Λamo coobai dan maacova c^Λc^Λali^Λodami.

¹⁹ Amaasi g^Λacupioco Diuusi quiid^Λ ismaac^Λda t^Λvaagi^Λra c^Λca vai ami ^Λrana daja ^Λcajoñi ismaac^Λda viaa ^Λojoodai ismaac^Λdar^Λ ooja Diuusi g^Λmasaigac^Λda g^Λs^Λallicamiga. Vai oidigi v^Λadoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai g^Λapi g^Λi t^Λaaayi.

12

¹ Amaasi t^Λvaagi^Λra g^Λmaasitu ^Λmo istumaasi. Agaic^Λda g^Λmaat^Λcatadai is^Λp^Λduñia agai ^Λmo istumaasi soimaascami. Agai ismaac^Λda g^Λmaasitu ^Λr^Λmo ooqui dai ^Λgai g^Λaadaca yuucusi dadadac^Λdami ismaac^Λda dadadac^Λi ^Λpan duuc^Λi ^Λtasai. Agai masaadai daama c^Λca dai g^Λc^Λasaca ^Λmo cooronai ismaac^Λda viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² ^Λooqui noonoacatadai dai camaraata agaitadai dai iñacai cococatai.

³ Amaasi g^Λmaasitu ^Λp^Λ ^Λmoco istumaasi ismaac^Λdc^Λda g^Λmaat^Λcatadai is^Λp^Λduñia agai ^Λp^Λ ^Λmo istumaasi soimaascami. Agai ismaac^Λda g^Λmasitu ^Λr^Λmo g^Λ c^Λisi omaligami v^Λagicami. Daid^Λ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagad^Λ dai ^Λmo cooronai v^Λasi moomod^Λra. ⁴ Dai g^Λbajic^Λda t^Λvaim^Λ ^Λgai baitoma tajucami sisiaavugai ismaac^Λda t^Λvaagi^Λra daraaja dai oidigi daama suuli. Daid^Λ ^Λc^Λisi vuid^Λra c^Λquiva ^Λooqui ismaac^Λda maraata agaitadai dai ugia agaitadai ^Λali si^Λñi mosai^Λvusaicai ^Λgai.

⁵ Daid^Λ ^Λooqui marai, vaid^Λ ^Λrc^Λali marad^Λ. Dai g^Λaracai ^Λgai t^Λaañia agai v^Λasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai ^Λgai v^Λasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi b^Λacai ^Λali si^Λñi m^Λca t^Λvaagiana ami siaaco daacatai gata^Λan^Λi ^Λg^Λ daicarui daama. ⁶ Taid^Λ ^Λooqui daivunu m^Λla oidigamu ^Λmap^Λc^Λra siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooqui^Λra ali^Λsi g^Λncocoda t^Λvaagi^Λra Diuusi t^Λaañicarud^Λ Migili ^Λmadu ^Λc^Λisi. ^ΛMigili viaacatadai g^Λsandaaruga vaid^Λ ^Λc^Λisi ^Λp^Λ. ⁸ Damos ^Λg^Λ c^Λisi ^Λmadu sandaarugad^Λ ^Λgai maitistui ismait^Λagi ^ΛMigili ^Λmadu sandaarugad^Λ ^Λgai casc^Λda maitistui isami t^Λvaagi^Λra daraacagi. ⁹ Casc^Λda Diuusi m^Λtan suuli t^Λvaagiañdar^Λ ^Λg^Λ c^Λisi moduuc^Λi sandaarugad^Λ. Agai vaa ^Λr^Λmo cooyi ismaac^Λda ^Λqui abiaad^Λra oidigi daama

aimaraiña, dai Diaavora taa gidu dai Satanási vaa si. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vaa si oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aan amo ñiooqui tavaagiaiñdar ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallyicada callyacarta vuvaida agai oodami. Casi gartaggi Diuusi issallyicada viaa guvucadagai agai dai isgataaanai agai tomasiaacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi adiaavora tavaagiaiñdar. Adiaavora agai dai gapiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ Adiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai acali ismaacada Cañiiru agaiña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi arada aatama gartvatar, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda alidi aa oodami. ¹² Alisi glaagai isbaiganliadagi vascatai ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioora oidaga oidigi daama sallyicada soimaasi taata agai amudu acacasi gla suudara oidacami. Catavanacai adiaavora oidigi daama. Dai sallyicada baamucu agai maacatai ismaitvapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agaa calsi vagicada mai isDiuusi daitu agai oidigi daama aid adaimaiña dai muaa agai looqui ismaacada masaadai daama caacatadai dai marai amo cali. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui amapacarta siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami mallcasi abiaadara siaaco daja agaa cooyi. ¹⁵ Amaasi acooyi sisivai suudagi gatañiaiñdar daida idui amo gla aqui dai agaicada tvaima agai looqui. ¹⁶ Damos adlvairai gla dallyacatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sallyicada baamu acooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad ismaacada agidi Diuusi sallyicamigada dai apiacalla ga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatvuldiaragada.

13

¹ Antai aan agaa suudagi ugidana calquiva. Dai taa aan isvuusai suudagaiñdar amo calsi gducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. Dai ammo coronai viaa vaa si aagadara. Dai vaa si moomoda daama oojisi ammo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daida acalsi ismaacada taa aan apa maasi amo dadvalli dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agaa calsi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallyicamiga agamai calsi dai poduucal sallyicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ Amo mooda acalsi ismaacada agaa suudaiñdar vuusai dai dadvalli maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascataidamos dueeyi dai vaa si oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallyicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa calsi vagicada arpa maacacai agai agamai calsi mosaa si guvucadagai. Dai pocaiti loodami:

—Maitipu amai apaan duucal idi calsi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti loodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai acalsi iscala ga ñioocadagi lagi gavui daida issoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataaanadagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai povadi. Sallyicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi amadu agai ismaacada Diuusi amadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai istaaanadagi vaa si oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸ Tai vaa si oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi tatarada lliivrugadara agai ismaacada acañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli acalsi ismaacada vusai agaa suudagaiñdar. Acañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tataragada

liivruura tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa ciquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada liivura.

⁹ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi ganoojidi aana. ¹⁰ Isloodami gnvuiyagi daida gnmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja ara maisacara. Tomasi loodami gncooda liadagi gnmamaastacada vascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

¹¹ Antai gooquira taa aana ara amoco caisi ismaacada vuusai davarrai utaindara. Acasi gooca aaga ara maasi caniru aagada damos aran duucan fioocai agai agaa caisi vagicada. ¹² Matai maa agai vasi guvucadada agamai caisi ismaacada suudagiaiindara vuusai dai dueeyi amooda. Taida acasi ismaacada davarrai utaindara vuusai vuidara ciquiva acasi ismaacada suudagiaiindara vuusai. Daida acasi ismaacada davarrai utaindara vuusai goguaama taji vasi oodami sai siaa duutudana acasi ismaacada suudagiaiindara vuusai. ¹³ Daida acasi ismaacada davarrai utaindara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi ggarducami asta tai vasi taaapañiña agai tavaagiaiindara vai vasi oodami naidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi ggarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isivuaadagi agamai caisi vuitapi vupuiirumagi agai loodami oidigi daama oidacami dai taji saida iduuna amo moono ara maasi acasi ismaacada iiquiaquicadai mooda mastacada dai vascara dueeyi. ¹⁵ Matai maa guvucadagai agamai caisi ismaacada davarrai utaindara vuusai sai maacana ibadagai amo ismaacada ara maasi agamai caisi sai fioocana amo dai gataana coodaragai vasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gatajai ara tataragai loodami noonovira salla padara siara coocovadara. Vasi aali dai ggarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai taaanadami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagardagi ismaitalpacagi acasi tataragadacada siara anumerogadacada. ¹⁸ Anumerogada agai arnaan sienta dan vaic coobai dan naadami. Dai aliisi gaagai iscaga tgituagi dai maata cacagi istalgidu acasi mosmaatacai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquira tavaagiamu naava aana dai taa isagai ismaacada Caniru aagaiña vaavoitudadami agiidi ismaacada Sión talgidu dan caacatadai. Dai agai amadu guccatadai amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara tataragada agai ismaacada Caniru agaiña vaavoitudadami dai oojisi ara tatarada oogada agai. ² Amaasi cai aana isiaa caiti istumaasi tavaagira aran caiti mui ajaaqui dai aran caiti siuu duucu covondagi oidigi dai aran caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai irivacaroi. ³ Dai agai agaa daicaruda Diuusi vuidara guccatadai siaaco guuca maacova cacasi amadu acacalliodami dai ganlayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada cagacara vuvaja loodami oidigi daama oidacami saagidaiindara istui ismaatiagi anaidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallcada caga agidiña agai ismaacada Caniru agaiña vaavoitudadami. Dai agai cagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiindara daida arapan ducami amo oidaragai Diuusi vatarada daida agai vatarada ismaacada Caniru aagaiña vaavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagiña dai Diuusi cagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

⁶ Amaasi taa aana amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi raana daigigi. Agai cabaigadi isimiagi dai agidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscagacara vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiaiindara naana maasi

ñioocadami aipaco g_Λg_Λr quiiqui_Λr_Λ oidacami dai v_Λasi oidigiaiñd_Λr_Λ. ⁷ Dai cavami ñioo _Λgai dai pocaiti:

—_Λbiadavurai aapim_Λ Diuusi dai c_Λlga ñioocada _Λgai vui. Caaayi siuu duucu _Λgai soimaasi taatatulda _Λgai sior_Λ mai_Λg_Λiditai ca_Λ g_Λñiooqui. Siaav_Λr duutuada aapim_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ idui _Λt_Λv_Λaagi _Λl_Λmadu _Λoidigi _Λl_Λmadu _Λg_Λl_Λ suudagi _Λl_Λmadu v_Λasi _Λl_Λmap_Λc_Λr_Λ siaaco vusanai suudagi —c_Λiti _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

⁸ Dai gooqui_Λr_Λ divia _Λl_Λp_Λ _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai pocaiti:

—Caugidagai _Λg_Λl_Λ quii Babilonia t_Λl_Λg_Λduc_Λr_Λ. _ΛBabiloni_Λr_Λ oidacami _Λgai dai vupui-
irumagi mui oodami aa g_Λg_Λr quiiqui_Λr_Λ oidacami sai _Λgai soimaasi ivuaadana _Λp_Λn
duuca_Λ _ΛBabiloni_Λr_Λ oidacami. Poduuc_Λai isduuca_Λ _Λmo iit_Λr_Λacami oidi _Λmai istumaasi
navamudaga —c_Λiti _Λg_Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ.

⁹ Dai gooqui_Λr_Λ divia _Λl_Λp_Λ _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Sior_Λ siaa duutuadagi _Λg_Λl_Λ c_Λisi ismaac_Λd_Λ d_Λv_Λl_Λr_Λai utaiñd_Λr_Λ vuusai dai sior_Λ siaa
duutuadagi _Λmoonoo ismaac_Λd_Λ idui _Λoodami dai sior_Λ g_Λd_Λg_Λituagi m_Λs_Λit_Λl_Λp_Λgi
coovad_Λr_Λ si_Λp_Λ noovi_Λr_Λ, ¹⁰ Diuusi s_Λl_Λlic_Λd_Λ baamucami _Λgai vui dai ali_Λsi soimaasi
taatatulda _Λgai _Λgai m_Λidac_Λai _Λgai _Λt_Λic_Λd_Λ _Λl_Λmadu asufrec_Λd_Λ Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ
vuitapi dai _Λgai vuitapi ismaac_Λd_Λ Cañiiru aagaiña _Λv_Λaavoitudadami. ¹¹ Dai tomas-
tuigaco vusanai cubusi ami siaaco m_Λm_Λidi _Λgai. Tomastuigaco tas_Λr_Λ dai tucara
apiam_Λmiadamu sior_Λ siaa duutuadagi _Λc_Λisi _Λl_Λmadu _Λmoonoo dai sior_Λ dagitu-
agi m_Λs_Λit_Λl_Λp_Λgi coovad_Λr_Λ si_Λp_Λ noovi_Λr_Λ t_Λl_Λp_Λacarud_Λc_Λd_Λ _Λgai. ¹² Casc_Λd_Λ sior_Λ
cavaavoitudai Suusi Cristo daid_Λ _Λr_Λmaamarada Diuusi ali_Λsi g_Λl_Λagai isapiac_Λl_Λga
_Λl_Λgiadagi Diuusi s_Λl_Λlic_Λamigad_Λ dai isapiac_Λl_Λga vaavoitudadagi Suusi Cristo _Λl_Λp_Λ tomasi
soimaasi taatamadagi vaavoitudacai _Λgai —c_Λiti Diuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Amaasi cai aan_Λ _Λmo ñiooqui t_Λv_Λaagiaiñd_Λr_Λ vai povaiñt_Λd_Λai:

—Oojañi istumaasi g_Λl_Λagida iñagai aan_Λ: “S_Λl_Λlic_Λd_Λ baig_Λn_Λliadamu _Λgai ismaac_Λd_Λ
coiyagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ib_Λada, _Λgai s_Λl_Λlic_Λd_Λ
g_Λn_Λib_Λstamu camaitaata v_Λaadatai. Diuusi c_Λlga ñioocadamu _Λgai vui t_Λt_Λgitocatai
isc_Λl_Λga idui _Λgai Diuusi aa duiñdad_Λ oidigi daama —iñt_Λd_Λai _Λñiooqui.

¹⁴ Amaasi t_Λv_Λaagiamu n_Λn_Λaaava aan_Λ dai t_Λl_Λ _Λmo icomai tojacami. Daid_Λ _Λicomai
daama daacatadai Suusi Cristo dai g_Λmoo dan c_Λl_Λsaca _Λmo ooro cooronai dai
g_Λn_Λoovi_Λr_Λ daaga _Λmo oos c_Λl_Λ muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi quidi_Λaiñd_Λr_Λ vuusai _Λl_Λp_Λ
_Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai cavami iñ_Λ dai pot_Λt_Λd_Λai _Λc_Λl_Λli ismaac_Λd_Λ _Λicomai daama
daacatadai:

—Casiata baig_Λdui _Λsicami. Yoovañi g_Λoosigac_Λd_Λ.

¹⁶ Amaasi _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λicomai dan daacatadai gayoova g_Λoosigac_Λd_Λ. ¹⁷ Amaasi
_Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ vuusai Diuusi quidi_Λaiñd_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λv_Λaagi_Λr_Λ c_Λl_Λca dai
daaga _Λmo oos muucacami. ¹⁸ Dai _Λl_Λp_Λ _Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ vuusai _Λl_Λt_Λr_Λaiñd_Λr_Λ
ismaac_Λd_Λ viaa guvucadagai ism_Λidagi _Λoidigi taic_Λd_Λ dai cavami iñ_Λ _Λgai dai pot_Λt_Λd_Λai
_Λgai ismaac_Λd_Λ daaga _Λoos muucac_Λd_Λ:

—Casiata bai _Λuuvasi. Yoovañi g_Λoosigac_Λd_Λ —t_Λt_Λd_Λai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹⁹ Taid_Λ _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ yoova _Λuuvasi dai _Λmo g_Λl_Λ piil_Λr_Λ tua sai ami g_Λv_Λac_Λana
_Λuuvasi iibiada. Gomaasic_Λd_Λ g_Λmaata isDiuusi s_Λl_Λlic_Λd_Λ soimaasi taatatulda _Λgai
_Λsoimaasi ivuaadami. ²⁰ _Λpiila siaaco g_Λv_Λac_Λaaayi _Λuuvasi _Λg_Λl_Λ quii ugidana daacatadai
daid_Λ _Λpiil_Λaiñd_Λr_Λ vuusai _Λl_Λr_Λai dai s_Λl_Λlic_Λd_Λ g_Λl_Λpi sicoli daiva naadan tasai imidagai _Λl_Λ
m_Λl_Λcasi uucami.

15

¹ Antai t_Λl_Λ aan_Λ t_Λv_Λaagi_Λr_Λ _Λl_Λp_Λ _Λmoco istumaasi duadimudaca maasi. T_Λl_Λ aan_Λ
cuvaracami Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ viaa s_Λl_Λlicami issoimaasi taatatulda

oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda agai agai oodami dai gomaasicada camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai taa aanaa lapa amo istumaasi ismaacada apa maasi agaa suudagi. Agai arnanaidacarui tai vaaanacamicatadai. Dai agai ismaacada maisiaa duutuli acasi ismaacada davalapai utaindarai vuusai tomali maisiaa duutuli amoono ismaacada idui aoodami, tomali maitandagito mastatlapagi anumerogadacada acasi moguucacatadai siaaco apa maasi gaa suudagi abaana. Dai agai viaacatadai ammo arpa ismaacada maa Diuusi. ³ Dai ganlayi agai anaidagada Moseesa amadu acaniru. Moseesa agai daida arpioonigada Diuusi. Dai pocaiti anaidagai:

Aapi garDiuusiga samicada viaa guvucadagai.

Samicada naana maasi istumaasi garducami ivueeyi aapi.

Vaascara ivueeyi aapi mosacaasi istumaasi arsamiciami.

Dai mosacaasi istumaasi arvaavoi aagai aapi.

Aapi tomastuigaco argarbaitacacamiga.

⁴ Vaaasi oodami siaa gaduutuadamu aapi gartaanadamiga.

Vaaasi oodami calaga nioocadamu aapi gavui.

Mosacaasi aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada.

Dai vaaasi oodami siaa gaduutuadamu maatacatai iscal tuiga aapi.

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquiara tavaagiamu nanlaava aanaa dai taa isgacupioco acuparagada aquii siaaco caata adai ismaacadarai Diuusi ooja gasamicamiga. ⁶ Tai quiiyaiindarai vuvaja acubaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa samiciami issoimaasi taatatulda oodami cuvaracamioco. Dai agai ganaadaca yuucusi totojacami dadadacadami. Dai taatagiara vaata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacatadai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami. Daida ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidarai suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta siamscada naatocai soimaasi taatatulda acubaracami Diuusi tataañicaruda aoodami.

16

¹ Amaasi cai aanaa amo niooqui iscavami nioo Diuusi quiidarai dai potadai acubaracami Diuusi tataañicaruda:

—Iimadavurai aapimaa dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocubaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacadacada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi taañicaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vaasi aoodamiara ismaacada viaacatadai acasi tapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatajai agai. Dai samicada coco cacavusuli.

³ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agaa suudara taida asuudagi arai ganaato apa maasi coidada arada. Tai coi vaasi cacasi ismaacada oidaga agaa suudara.

⁴ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara ajaaquiara dai siaaco vusanai suudagi taida asuudagi arai ganaato. ⁵ Amaasi cai aanaa Diuusi taañicaruda ismaacada viaa samiciami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa calquivacai oidigi abiaadarai oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui

istumaasi arsallícamí aidapasi poduucái soimaasi taatatulí oodami. ⁶ Agai coi gñiñiooquituldiadamíga ismaacada lco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu arai poduucái glaagaitadai pasiduñiagi gaicada —tadai Diuusi taañicaruda.

⁷ Dai cai aan amaadutai isñioo altaraiñdar dai pocaiti:

—Aapi garDiuusíga garbaitacacamíga sállícada víaa guvucadagai. Aapi gia caga iduí istumaasi arsallícamí soimaasi taatatuldacai soimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amái Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocoliar atasai daama dai poduucái víaa atasai guvucadagai ismaidagi oodami gatoiñdaligacada. ⁹ Dai tomasi alíamamái vási oodami vascara maiama duucái gantatagito tomali maicaga ñioocaiña Diuusi vatar, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai víaa guvucadagai issoimaasi taatuldiagi oodami.

¹⁰ Taid amái Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocoliar agaa cási ismaacada vuusai agaa suudagiaindar daicaruda daama. Dai vási siaaco taanai acási tucapi víi. Daid oodami cacayíña ganñña cococoñicái ¹¹ damos vascara tomali gomaasicada maiama duucái gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacada tvaagiar daja cococoñicái agai viaacatai cacavusali.

¹² Taid amái Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocoliar agaa aquiar Eufresí tlagiducar. Tai gaa agaa aqui sai amí dagavuscadagi araraí ismaacada dadia agaitadai siaalico padraiñdar.

¹³ Amaasi taa aan isvuvaja amo vaica Diaavora ttaañicaruda amoco usudaiñdar vuusai agaa cási vagicada dai amái usudaiñdar vuusai acási ismaacada vuusai agaa suudagiaindar dai amái usudaiñdar vuusai agai ismaacada pocaiti said arDiuusi ñiooquituldiadamígadai dai maitrvavoi. Daid vaa vaica Diaavora ttaañicaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai víaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gagarducami. Dai dagavunu íji agai dai ampaida agai vási araraí oidígí daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siascada divía agai tamí oidígí daama dai soimaasi taatuldiagi soimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai sállícada víaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaanadámíga Suusi Cristo:

—Todian duucái divímu aan síuu duucu maitiñnaraca aapímu. Poduucái isduucái didívái amo sivugamí mainaracatai oodami. Damos alíasi baiganliadamu agai ismaacada giñnaracagi. Agai gia maisíaa aradamu siascada divíagi aan maivílagacatai tomali amo istumaasi ismaacada tgitu agai —caiti gartaanadámíga Suusi Cristo.

¹⁶ Daid adiaavora ttaañicaruda ampágí vási araraí amapacara siaaco Armagedón tlagídu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ Taid amái Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocoliar avalltapai. Tai Diuusi cavamí ñioo gquíiaindar siaaco daja agai gdaícaru daama, dai pocaiti:

—Casíapduñía agai istumaasi apduñía agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vapadoquímí, dai oidígí cavamí covónímí, dai cavamíoma gígívu lí oidígí sitomali amo ímidagái aidási tucamidar oidaga oodami oidíga daama abíadadar.

¹⁹ Agaa quíí ismaacada Babilónia tlagídu vaícapar taatapai daid suulí avaabaquí vási gagar quííquiar oidígí daama. Poduucái Diuusi soimaasi taatatulí oodami ismaacada oidacatadai agaa quííyar ismaacada Babilónia tlagídu baamucatai agai víi. ²⁰ Dai vási amapacara siaaco sícolímadí suudagí mosugítítu dai vási agígíídí mostapalítu. ²¹ Dai tvaagíiñdar suulí taaýí gagarducami asta goo coobái kílo así vátta amo taaýí. Dai oodami daama suulí vaí cascada agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi alíasi soimaasi taatuldacai.

17

¹ Amaasi divia λmaadutai λcuvaracami Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ viaacatadai λcuvaracami ajaasocoli dai povaiñtλtλdai:

—Dimi, gλtλagidamu aanλ isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai λooqui tataacaligami ismaacλdλ agλgar suusudagi daama daja. ² Araraí oidigi daama oidacami λrvipiolimadλ λooqui daidλ λooqui vupuiirumagi mui oodami aa gλgar quiiquiλrλ oida-cami sai λgai soimaasi ivuaadana λpan duucaí λgai, poduucái isduucái λmo iitaracami oidi λmai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtλtλgidi Diuusi Ibλadλ naana maasi istumaasi. Daidλ Diuusi tλaañicarudλ oidigamu giñvaidacai dai ami tλλ aanλ λmo ooqui λcλisi vλgicλdλ dan daitu-gai dai λcλisi tuucugadλrλ oojisi mui ñiooqui ismaacλdλ parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadλ. ⁴ λooqui gλaadaca yuucusi moraaduacami dai vλpλgicami. Dai gλaadaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro mooan tuu-tusacarui dai ooro aniyo dai ojoodagadλ λrojoodai namλacami. Dai gλnooviλrλ daagλ λmo ooro aasocoli vai λgaicλdλ vapaidi λgai cλcλalli sai soimaasi ivuaadana λgai λλmadu. ⁵ Dai covadλrλ oojisi oojaicλdλ ismaacλdλ oodami maimaatλcatadai. Dai pocaiti λoojai: “Babilonia gλducami tλaanλdamigadλ vλasi λtaatacaligami dai vλasi λsoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti λoojai. ⁶ Amaasi maata tλλ aanλ isnavamucu λooqui λrradλcλdλ λmaamaradλ Diuusi dai λgai ismaacλdλ gλncoodaditu gaaagiditai isSuusi λrλcλλgacλrλ vuviadami. Amaasi maitλλ aanλ istumaasi giñtλgituagi tλgaacai λooqui mosduaadimuan tada aanλ. ⁷ Amaasi λDiuusi tλaañicarudλ povaiñtλtλdai:

—¿Tuipλsi duaadimuan tada aapi? Gλaagidamu aanλ ooqui goovai dai istuma cλisi goovai ismaacλdλ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadλ. ⁸ λcλisi ismaacλdλ tλλ aapi λλquioma oidacatadai dai camaitiipu dλmos λmo imidagai vuusia agai agλλ dλgλacaiñdλrλ ismaacλdλ sλλlicλdλ tuucavaga dai tucagamu dai gooquiλrλ imia agai λgai λDiaavora λλmadu. Daidλ λoodami oidigi daama oidacami ismaacλdλ maioo-jisi tλtλaragadλ λliivruλrλ cλquivacai oidigi abiaadλrλ. λliivruλrλ oojisi vλasi oodami tλtλaragadλ ismaacλdλ tomastuigaco oidaca agai Diuusi λλmadu. λoodami ismaacλdλ maioojisi tλtλaragadλ λliivruλrλ sλλlicλdλ duduaadimu agai tλλgacai λcλisi ismaacλdλ λλquioma oidacatadai dai camaitiipu dai λpamu divia agai.

⁹ Aliasi gλaagai pλscλlga gλtλgitocagi dai poduucái maata caacagi istumaasi gλaagida iñagai aanλ: λcuvaracami moomodλ λcλisi λrλpan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja λooqui. ¹⁰ Daidλ λgai vaa moomodλ λrλpan ducami cuvaracami raraí. Taamatai λraraí camaitatλaanλi. Aliλ λmoco gataaanλi sivi dai agλmai maiquiaa divia. Daidλ siλscadλ diviagi λgai maitvλpi gatλaanλda agai. ¹¹ λcλisi ismaacλdλ λλquioma oidacatadai dai camaitiipu λrraí λpλ dai vλascλrλ λraduñdλ agaa cuvaracami. Dai gooquiλrλ λgai imi agai λDiaavora λλmadu.

¹² λbaivustaama aagadλ λcλisi ismaacλdλ tλλ aapi λrλpan ducami baivustaamadu raraí ismaacλdλ maiquiaa gatλaañλi. Dλmos gatλaañia agai λgai λcλisi λλmadu. Daidλ λraraí laalachi gatλaanλda agai. ¹³ λbaivustaama raraí cabaiduu gλññiooqui dai tλλgida agai λgai gλnsλλlicamiga λλmadu gλnguvucadaga λcλisi. ¹⁴ Dai vλasi λgai λcλisi λλmadu co-cooda agai λgai ismaacλdλ Cañiiru agaiña λvaavoitudadami. Dλmos λCañiiru vaamioma istuidimu isλgai. λCañiiru λrtλaanλdamigadλ vλasi tλtλaanλdami daidλ λrraígadλ vλasi raraí, dai ismaacλdλ λgai λλmadu daraaca caλ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadλ aagidi mui oodami saidλ istutuidi iscλλgacλrλ vuvaquiagi dai Diuusi λco vuvaitu λgai dai λgai apiacλlga vaavoitudai —iñtλtλdai Diuusi tλaañicarudλ.

¹⁵ Taidλ λDiuusi tλaañicarudλ povaiñtλtλdai λpλ:

—Aḡaḡar suusudagi ismaacada taa aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami ḡgai arapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco ḡḡar quiiquiarra oidacami dai vaaasi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daida abaiivustaama aagada acasi ismaacada taa casi ḡaaagidi aana isarapan ducami baiivustaama raraí. Daida araraí caadada ḡgai looqui tataacaligami daida cocooda ḡgai ḡgai dai vuimu vaaasi looqui vustuidada daida looqui muaamu ḡgai dai maadamu. ¹⁷ Dai vaaasi araraí taagida ḡgai ḡansaallicamiga. Acasi poduucai ipilidi Diuusi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuusi caaḡgai isiaraduñia ḡgai. ¹⁸ Looqui ismaacada taa aapi arapan ducami ḡḡa quii siaaco daja ḡgai ismaacada vaamioma gataaana si vaaasi atataaanaidami oidigi daama oidacami —iñtadai Diuusi tataañicaruda.

18

¹ Antai gooquiara taa aana amai Diuusi taañicaruda vai tavañimi tavaḡḡaiñdara. Dai saallicada viaa guvucadagai. Dai caa maasi oidigi daama cavami dadadacaitai ḡgai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

—Caugiti ḡgai ḡḡa quii Babilonia siami oidacamu adiaavora tataañicaruda daida anunui coocosatamu ami. ³ Ababiloniarra oidacami ḡgai dai vupuiirumagi mui oodami aa ḡḡar quiiquiarra oidacami sai ḡgai soimaasi ivuaadana arapan duucai ababiloniarra oidacami. Poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daida araraí vaaasi oidigi daama oidacami googosi ḡanducami arapan duucai ababiloniarra oidacami. Daida ababiloniarra oidacami sapadaiña naana maasi istumaasi namlacami dai poduucai mui gaagardami vaaasi oidigi daama oidacami riricutu. Cascada ugitimu Babilonia —caiti adiuusi taañicaruda.

⁴ Amaasi cai aana amai ñiooqui tavaḡḡaiñdara vai pocaiti:

—Imadavurai aapima ḡiñmaamara Babiloniaiñdara dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi ababiloniarra oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapima arapan duucai ḡgai. ⁵ ḡgai saallicada mui naana maasi istumaasi soimaascami ivueeyi dai Diuusi naidi vaaasi gomaasi dai soimaasi taatatulda ḡgai Diuusi ḡgai. ⁶ Soimaasiavar taatatulda aapima ḡgai arpa caasi vaamioma siila soimaasi taatatuli ḡgai aa. ⁷ Poduucai isduucai ḡgai mosivuaadana mosacaasi istumaasi ḡḡi ḡgai ipali dai tomasiaacoga ḡaaagidi sai saallicada riricuga poduucai arpa soimaasiavar taatatulda. ḡgai mospalidi: “Aatama mostataaanaidami ḡanducami, maitarvialaga tomali amo istumaasi. Tomali amo imidagai maisoigaraliadamu aatama”, asalidi ḡgai. ⁸ Cascada alia amo tasaicada soimaasi taata ḡgai ḡgai. Daivuñi ḡgai cocodagai dai biugigai dai coiya ḡgai muidutai, dai ma ḡgai ḡḡa quii. Diuusi ḡgai dai saallicada viaa guvucadagai dai ḡgai ḡai soimaasi taatatulda ḡgai ḡḡa quiyara oidacami.

⁹ Araraí oidigi daama oidacami ismaacada googosi ḡanducami dai soimaasi ivuaadana arapan duucai ababiloniarra oidacami soigaraliadamu dai suaañidamu taagacai acubusi siilascada maaljidagi ḡḡa quii. ¹⁰ ḡgai maalcasdarra guucaca ḡgai duduaadimucai taagacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ababiloniarra oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapima Babiloniarra oidacami. Aapima saallicada viaa guvucadagai dai Babilonia saallicada aramo ḡḡa quii. Dai todian duucai Diuusi soimaasi gantaatatuli aapima —ascaitada ḡgai araraí.

¹¹ ḡaaagardami vaaasi oidigi daama oidacami soigaraliadamu arpa dai suaañidamu arpa taagacai ismai Babilonia camaitiipucatai siora saradagi istumaasi cucupaticana ḡgai. ¹² ḡgai vaaapaiña ooro, dai plaata, dai ooodai namlacami, dai yuucusi namlacami, seseda dai aa ama maasi yuucusi moraaduacami dai vardacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamudacada duñisicami, dai uusi namlacami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. ¹³ Dai vaaapaiña arpa

canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai vΛΛtarΛ dai aa naana maasi uuvadami coidadΛ vΛΛtarΛ dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi gΛtΛidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai tΛligi tui, dai tΛligi. Dai vuaapaiña ΛpΛ asñiñitu ΛΛmadu cameyu, dai cañiiru, dai caapayu, dai carros, dai vuaapaiña Λgai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ DaidΛ Λgaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vΛΛsi naana maasi istumaasi namΛacami ismaacΛdΛcΛdΛ baigΛΛlidiña ΛBabiloniΛrΛ oidacami, caugidagai vΛΛsi gomaasi ismaacΛdΛ viaacatadai Λgai dai camaioidaca agai tomali Λmo imidagai —caitiadamu Λgaagardami.

¹⁵ Dai Λgai vaa gaagardami ismaacΛdΛ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΛBabiloniΛrΛ oidacami mΛΛcascdΛrΛ daraacamu duduaadimucaci tΛΛgacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΛBabiloniΛrΛ oidacami soigΛΛliadamu Λgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. SΛΛlicΛdΛ Babilonia ΛrΛmo gΛΛ quicatadai. Dai aapimΛ gΛnaadaca yuucusi cΛcΛΛgaducami moraaduacami dai vΛpΛgicami dai gΛnaadacatadai aapimΛ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ojoodagadΛ aliΛsi ΛrnamΛacami. ¹⁷ DΛmos todian duucaci ugidagai moSΛΛ naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ namΛacami —caitadamu Λgai.

Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gaaata vuaadana ΛvaarcuΛrΛ dai tΛtΛaanΛdamigadΛ dai aa oodami ismaacΛdΛ ami iimΛiña mΛΛcascdΛrΛ guucaca agai ¹⁸ tΛΛgacai iscamΛajimi ΛgΛΛ quii Babilonia cavami ijiiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu Λmai gΛΛ quii siaaco vaamioma gatΛaanΛi oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai gΛnmoomo daama daituada agai Λgai dΛvΛΛrai suaañitai dai soigΛΛliditai dai iññacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. GΛntumiñsigacΛdΛ riricutu vΛΛsi govΛarcu sociacami. Dai todian duucaci caugidagai gΛnvustuidaga —caitiada agai Λoodami.

²⁰ DΛmos aapimΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi. Dai aapimΛ ΛpΛ Suusi Cristo ojootosadΛ, dai aapimΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai aapimΛ Diuusi maamaradΛ aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi ΛpΛ. Soimaasi taatuldacaci Diuusi ΛBabiloniΛrΛ oidacami idui Diuusi istumaasi ΛrsΛΛlicami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi.

²¹ Amaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sΛΛlicΛdΛ guvucami vañigi Λmo gΛΛ odai daidΛ ΛgΛΛ suudarΛ daitu dai pocaiti:

—Poduucaci ΛpΛ ugitimu ΛgΛΛ quii Babilonia dai tomali Λmo imidagai camainΛijadamu oodami. ²² Tomali Λmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayΛrΛ. Tomali maitiipucami tomali Λmo aata vuaadami. Tomali maitiipucami sioorΛ gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali Λmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacΛdΛ ivuaadana Λoodami cuucuntaitai. ΛΛquioma Λgaagardami BabiloniΛrΛ oidacami vaamioma riricucana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai dΛmos vupuiirumadaiña oodami aa gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidigi daama oidacami taapΛiditai.

²⁴ ΛBabiloniΛrΛ oidacami coodaiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Diuusi maamaradΛ. DaidΛ ΛBabiloniΛrΛ oidacami tΛaanΛdamigadΛ gatΛaanΛiña coodaragai Λvaavoitudadami vΛΛsi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiΛrΛ cai aanΛ iscavami ñiioocai mui oodami tΛvaagiΛrΛ dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagaci iscΛΛga ñiioocadagi Diuusi vui.

Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa sΛΛlicami.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

² Agai vΛASCARΛ ivueeyi istumaasi ARSΛlicami.
 Dai vΛASCARΛ aagai mosACAasi istumaasi ARvaavoi.
 Agai soimaasi taatatuli Λooqui tataacaligami.
 IsmaacADΛ soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.
 Diuusi soimaasi taatatuli Λooqui coodaitai Agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ.

Caiti Λñiooqui.

³ Amaasi APamu ñiñioo Agai dai pocaiti:

—Aliasi gΛaagai isCΛAgā ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ΛBabilonia mΛΛcai —caiti Λñiooqui.

⁴ TaidΛ Λmo coobai dan maacova CACΛΛliodami Λmadu Λmaacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ cuiqui Diuusi vuidARΛ dai siaa duutuli Diuusi ismaacADΛ AgΛΛ daicarui daama daja, dai pocaiti:

—SΛlicADΛ ARvaavoi istumaasi aagai Λñiooqui. Aliasi gΛaagai isCΛAgā ñioocadagi Diuusi vui —caiti Agai.

⁵ Amaasi movasdarΛ siaaco daja Diuusi ñioo Λmo ñiooqui dai pocaiti:

Aliasi gΛaagai isCΛAgā ñioocadagi Diuusi vui vΛASCatai aapimΛ ismaacADΛ siaa duutudai Diuusi.

IsmaacADΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ.

Tomasi ARaali siAPΛ gAGARducami.

⁶ Dai cai aanΛ ΛpΛ Λmo ñiooqui vai APan caiti siΛASCADΛ ñioocadagi mui oodami dai APan caiti mui ajaaqui dai APan caiti siΛASCADΛ cavami copondagi dai pocaiti:

Aliasi gΛaagai isCΛAgā ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi gARBaitΛCΛaacamiga sΛlicADΛ viaa guvucadagai.

Dai Agai tomasiaacoga gatΛaanΛi cascADΛ aliasi gΛaagai isCΛAgā ñioocadagi Agai vui.

⁷ Dai aliasi gΛaagai isbaigARΛliadagi aatΛmΛ DiuusicADΛ CΛAgā ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai Λvaavoitudadami tami tΛvaagiARΛ.

Dai tomastuigaco Λmadu daraajamu Agai ismaacADΛ ACañiiru aagaiña oodami.

Agai cabaiganduuduna.

⁸ Agai gΛnaadaca yuucusi CACΛAgaducami CΛΛ vuaañicami dai dadadacADami.

Caiti Λñiooqui.

Λyuucusi CACΛAgaducami ARAPan ducami isduucai oidacana Diuusi maamaradΛ.

⁹ Amaasi ADiuusi tΛaañicarudΛ povaiñtΛtdai:

—Poduucai ooja aapi: “SΛlicADΛ baiganΛliadamu Λvapaidarsicami siΛASCADΛ APΛduñiagi vagimi tΛvaagiARΛ aΛcai Λvaavoitudadami” —iñtΛtdai ADiuusi tΛaañicarudΛ.

Dai Agai povaiñtΛtdai APΛ.

—Istumaasi gΛaagidi aanΛ ARDiuusi ñiooquidΛ cascADΛ sΛlicADΛ ARvaavoi.

¹⁰ Antai aanΛ giñtootonacADΛ CΛquiiva ADiuusi tΛaañicarudΛ vuidARΛ dai siaa duutudaiña agaitadai aanΛ. DΛmos Agai povaiñtΛtdai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. AanΛ gia mosARDiuusi piooñigadΛ APan duucai aapi Λmadu gΛaduñi ismaacADΛ apiacΛAgā gaaagidi Suusi ñiooquidΛ. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

SiORΛ gaaagidi Suusi ñiooquidΛ Agai vaa ARDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —iñtΛtdai ADiuusi tΛaañicarudΛ.

¹¹ Amaasi tΛΛ aanΛ isgACuupiojo ATΛvaagi. Tai gΛmaasitu Λmo cavaayu tojacami. Dai Agai ismaacADΛ dan daitugai tomali Λmo imidagai maivuidARΛ caatACana Diuusi dai vΛASCARΛ aagaiña Agai mosACAasi istumaasi ARvaavoi. Dai mosACAasi istumaasi ARSΛlicami ivueeyi Agai, dai cocoda Agai mosACAasi Λsoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuidΛ Agai APan duucai dadadacΛi tai. Dai gΛmoo daama mui tuutustugai coronai. Dai covadarΛ oojisi tΛtaradΛ Agai dΛmos mosΛAgī Agai maatΛ iscaiti Λoojai. ¹³ GΛaadaca

yuucusi aramadicami. Dai agai adiuusi ñiooquida tlagidu. ¹⁴ Dai oidi agai vlassi asandaaru tavaagiarla oidacami. Dai ganaadaca asandaaru yuucusi cacalagaducami tootoacami dai cal vuaañicami. Dai dan daraitugai agai caapayu tootoacami. ¹⁵ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida tlagidu tñiaiñdarla vuusai amo mastai muucacami vai agaicada cocoda agai agai aoodami oidigi daama oidacami. Dai calga tlaanada agai agai aoodami oidigi daama oidacami gaguvucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai aoodami sai poduucai maatlana aoodami issallicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida tlagidu cajiara dai yuucusida daama oojisi amo ñiooqui vai pocaiti aoojai: “Raigada vlassi raraí dai tlaanadamigada vlassi talaanadami”, caiti aoojai.

¹⁷ Amaasi tla anan lara amoco Diuusi tlaañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iña dai potatadai agai vlassi ajuurugi ismaacada avallapai nanlayi:

—Dimivurai, vascataiavar ganampaida Diuusi iduñia agai amo vagimi, ¹⁸ dai ganbibiida agai raraí baabieda, dai sandaaru talaanadamigada baabieda, dai cacalli maiduduaadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vlassi oodami baabieda tomasi artalaanadami tomasi arpipioñi tomasi araali tomasi argarducami —tatadai adiuusi tlaañicaruda ajuurugi.

¹⁹ Amaasi tla anan acalisi ismaacada agaa suudagiaiñdarla vuusai dai tla anan lara araraigada oidigi daama oidacami isampaidaca agai gansandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai acavaayu tojacada amadu sandaarugada agai. ²⁰ Daida asandaarugada calli ismaacada dan daitugai acavaayu bai acalisi amadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi gagarducami acalisi vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai aoodami ismaacada gandagitu mastatalapagi acalisi talaragadacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada apa maasi acalisi dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli acalisi amadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vlanagla asufre. ²¹ Daida calli ismaacada acavaayu tojacada dan daitugai coi asandaarugada calli amastaicada ismaacada tñiaiñdarla vuusai tai vlassi ajuurugi cal tataascovai baabiedacada agai.

20

¹ Antai gooquilarla tla anan istavaagiaiñdarla tvañimi amo Diuusi tlaañicaruda dai bacati agai yavigada agaa dagai tuucavacada dai ganoovilarla bacati amo cadena gaducami. ² Daida adiuusi tlaañicaruda bai acalisi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada aalqui abiaadarla oidi daama aimaraiña dai Diaavora tlagidu dai Satanási vlassi. Daida adiuusi tlaañicaruda vuu acalisi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida agaa dagai tuucavacarla daitu dai cal cuu sai camaivupuiirumadaiña agai oodami oidigi daama oidacami asta silascada aayi amamo mil uumigi. Amaasi acai acaalqui uumigi masiuupanamu chilalqui tasai.

⁴ Amaasi tla anan gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida ardudunucamicana. Dai tla anan lara iiblada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaatatuldiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida. Agai maisiaa duutuli acalisi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastatalapagi acalisi talaragadacada cocovadara siara noonovilarla. Dai tla anan isduduaaca agai dai gatajai Cristo amadu amo mil uumigi. ⁵ Agai arapagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta acai amamo mil uumigi. ⁶ Sallicada baiganalidi agai ismaacada araga duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai

arpapaalicamu tavaagiara Diuusi vuitapi dai gataandadamu Cristo amadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai adiaavora amadu.

⁷ Dai caacai amo mil uumigi masivuusaidamu Satanasi agaa dagacaiñdara ⁸ siagai vlassi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogara oidacami dai Magogara oidacami. Dai ampaidamu agai asandaaru ami oidacami sai soina cocoodana adiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogara dai Magogara oidagaupan aaquidu oorai ismaacada agaa suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai agai amapacara siaaco gaa tpalica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga oodami ismaacada Diuusi oigada. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaiñdara sai malna vlassi adianasi sandaarugada. ¹⁰ Dai Diuusi taiyara daituda agai adiaavora vupuiirumadacai agai agaa. Atai siaaco daituda agai Diuusi adiaavora vandanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acasi vagicada amadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vascara tasara dai tucara.

¹¹ Amaasi taa ana amo gaa daicarui tojacami dai taa ana agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai aoidigi amadu atavaagi siaaco daja atasai daida amasaadai daida asisiaavugai, dai camaitiiputu tomali amo istumaasi. ¹² Antai taa ana acoidada gagarducami dai aaliducami vai vuidara guuca Diuusi. Matai cupioojo aliliivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vlassi asoimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupioojo amai liivru siaaco oojisi atalaragada vlassi agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu. ¹³ Daida oodami ismaacada coi agaa suudara duduaaca daida oodami ismaacada yaasapicatadai duduaaca dai vlassi acoidada duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli asoimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco maddamu ataiyara. Daida adiaavora amadu oidacamu tomastuigaco. ¹⁵ Vascatai agai ismaacada maioojisi talaragada liliivruara siaaco oojisi talaragada agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu Diuusi suuli agai ataiyara.

21

¹ Antai gooquira taa ana amo tavaagi utudui dai amo davanarai utudui. Atavaagi aragadada daida adavanarai aragadada caugidagai cascada dai camaitipu agaa suudagi.

² Antai ana Vuana taa agaa quii ismaacada Diuusi acovai vusaitu Jerusaleena utudui taagidu vai tavanimi tavaagiaiñdara. Diuusi vuidara caaacatadai agai. Sallicada chigia maasi agaa quii poducais duucais chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi.

³ Antai cai ana amo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaiñdara dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida oodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu oodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaandamu tomali maisoiganliadamu. Dai camaicocordamu agai. Vlassi aaquida istumaasi caugidagai cascada —caiti ñiooqui.

⁵ Amaasi Diuusi agaa daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu ana vlassi istumaasi —caiti agai.

Dai Diuusi povaiñtadai ara:

—Oojañi aapi. Idi ñiooqui sallicada arvaavoi cascada dai caga baiga isvaavoitudagi —iñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquira povaiñtadai:

—Casiapadui vlassi istumaasi apadunia agaitadai. Ana aragai dai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidacamu. Siora viaaca liadagi

ibadagai utudui vai tomastuigaco oidacagi aan^Λ iñ^{ΛΛ}madu aan^Λ gia maaquimu ^Λsuudagi ismaac^{ΛΔ}ac^{ΛΔ}Δ^Λ viaacana ^Λgai ibadagai utudui dai maitaan^Λi aan^Λ tomali ^Λmo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aan^Λ ^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ sioor^Λ maisoimaasi ivuaadagi si^{ΛΛ}scad^Λ ^ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda ^Λliadagi. Dai aan^Λ ^ΛrDiuusigad^Λcamu ^Λgai dai ^Λgai ^Λrgiñmaamaracamu. ⁸ ^Δamos sioor^Λ duduaadicudagi, dai sioor^Λ maivaavoitudadagi Diuusi, dai sioor^Λ c^{ΛΔ}dadagi aa oodami, daid^Λ sioor^Λ ^Λrgacoodacami, dai sioor^Λ googosi g^Λnducami, daid^Λ sioor^Λ ^Λrc^Λc^{ΛΔ}daracami, daid^Λ sioor^Λ siaa duutudai ^Λmoomono, dai v^{ΛΛ}si yaatavogami, iimia ^Λgai ^Λtaiyamu ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ v^{ΛΛ}nag^Λ asufre. Gomaasi ^Λr^Λpan ducami is^Λpanu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi ^Λmaadutai ^Λcuvaracamiaiñ^{ΛΔ}r^Λ Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ viaacatadai ^Λcuvaracami ajaasocoli. ^Λjajaasocoli ^Λraana daacatadai ^Λmo istumaasi ismaac^{ΛΔ}Δ^ΛΔ^Λ soimaasi taata ^Λgai oodami. Daid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ povaiñt^Λadai:

—Dimi g^Λt^{ΛΛ}gidamu aan^Λ siaaco oidaca ^Λgai ^Λgai ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ tomastuigaco oidaca ^Λgai ^Λgai ^Λmadu m^Λsmaac^{ΛΔ}Δ^Λ Cañiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ib^{ΛΔ}Δ^Λ apiagiñt^Λt^{ΛΛ}gidimi naana maasi istumaasi casc^{ΛΔ}Δ^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ giñvaidacai ^Λmo g^{ΛΛ} giidiamu. ^Λgiidi ali^Λ t^Λcavaga. Dai abiaad^Λr^Λ giñt^{ΛΛ}gi ^Λg^{ΛΛ} quii Jerusaleena t^{ΛΛ}giduc^{ΛΔ}Δ^Λ ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ t^Λv^Λañimi t^Λv^Λaagiaiñd^Λr^Λ ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ Diuusi vuid^Λr^Λ c^{ΛΛ}acatadai ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ Diuusi ^Λcovai vusaitu. ¹¹ ^Λg^{ΛΛ} quii cavami dadadac^Λi modaacatai Diuusi. ^Λpan ^Λasi dadadac^Λi ^Λmo odai nam^Λacami ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ jaspe t^{ΛΛ}gidu. C^{ΛΛ} maasi ^Λraana ^Λgai vidrio maasi casc^{ΛΔ}Δ^Λ. ¹² V^{ΛΛ}si sicoli curartudi ^Λg^{ΛΛ} quii. Dai t^Λcavaga ^Λcurarai dai baivustaama dan gooca cucuuparaga. Vai ^Λmo Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ guuca v^{ΛΛ}si cucuuparag^Λr^Λ. Dai cucuuparag^Λr^Λ oojisi Jacovo maamarad^Λ t^Λt^Λaragad^Λ. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuuparagai dai norte amacoga guuca ^Λrp^Λ vaica cucuuparagai dai sur amacoga guuca ^Λrp^Λ vaica cucuuparagai dai uruñi utamacoga guuca ^Λrp^Λ vaica cucuuparagai. ¹⁴ Dai ^Λcurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daid^Λ ^Λojood^Λr^Λ oojisi t^Λt^Λaragad^Λ ^Λgai m^Λsmaac^{ΛΔ}Δ^Λ Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ giñaatagidi b^Λcati ^Λmo ooro ^Λpavidacarui ^Λmo metro ^Λasi t^Λv^Λaducami dai ^Λgaic^{ΛΔ}Δ^Λ ^Λpavida ^Λgai ^Λg^{ΛΛ} quii ^Λmadu cucuuparagad^Λ ^Λmadu curarad^Λ. ¹⁶ ^Λg^{ΛΛ} quii maacuadu siisisod^Λ dai aipad^Λr^Λ mos^Λmaduga muiduru. Amaasi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ ^Λpavi ^Λg^{ΛΛ} quii g^{ΛΛ}pavidacaruc^{ΛΔ}Δ^Λ. ^Λgai aj^Λga goo mil dan ^Λrp^Λ goo sientu kilómetros. Dai ^Λgai ^Λmaduga muiduru aipad^Λr^Λ dai tai acoga ^Λrp^Λ. ¹⁷ Amaasi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ ^Λpavi ^Λcurarai siuiduru gajiaacoga vai aj^Λga vaic coobai dan maacova metros. ^Λpavidacarui ismaac^{ΛΔ}Δ^ΛΔ^Λ g^Λrpavidi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ ^Λroodami ^Λpavidacarud^Λ.

¹⁸ ^Λcurarai jaspec^{ΛΔ}Δ^Λ duñisi. Daid^Λ ^Λg^{ΛΛ} quii g^{ΛΛ} ooroc^{ΛΔ}Δ^Λ duñisi. Dai s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ}Δ^Λ dadadac^Λi ^Λpan duucai vidrio. ¹⁹ Daid^Λ ^Λbaivustaama dan gooca ooodai ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ uta daraaja ^Λcurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai nam^Λacami. ^Λmoco viaacatadai jaspe. Dai ^Λmai viaacatadai sifiro. Dai ^Λmai viaacatadai ágata. Dai ^Λmai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai ^Λmai viaacatadai ónise. Dai ^Λmai viaacatadai cornalina. Dai ^Λmai viaacatadai crisólito. Dai ^Λmai viaacatadai berilo. Dai ^Λmai viaacatadai topacio. Dai ^Λmai viaacatadai crisoprasa. Dai ^Λmai viaacatadai jasinto. Dai ^Λmai viaacatadai amatista. ²¹ ^Λbaivustaama dan gooca cucuuparagai perlac^{ΛΔ}Δ^Λ duñisicatadai. Daid^Λ ^Λcaayi g^Λduc^Λdioma g^{ΛΛ} ooroc^{ΛΔ}Δ^Λ duñisi dai ^Λpan duucai dadadac^Λi vidrio.

²² Dai ami ^Λg^{ΛΛ} quiiy^Λr^Λ mait^{ΛΛ} aan^Λ tomali ^Λmo quiuupai. Diuusi g^Λr^Λbait^Λc^{ΛΛ}acamiga ^Λgai dai s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ}Δ^Λ viaa guvucadagai. Dai ^Λgai ^Λmadu m^Λsmaac^{ΛΔ}Δ^Λ Cañiiru aagaiña ^Λr^Λpan ducami quiquiupai casc^{ΛΔ}Δ^Λ maitiipu quiquiupai. ²³ ^Λg^{ΛΛ} quiiy^Λr^Λ mait^Λaagai tasai cuudagid^Λ tomali masaadai Diuusi ^Λmadu ^Λgai m^Λsmaac^{ΛΔ}Δ^Λ Cañiiru aagaiña cavami dadadac^Λi casc^{ΛΔ}Δ^Λ. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiaiñd^Λr^Λ ismaac^{ΛΔ}Δ^Λ c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvaja ajioopada ^Λgai ^Λg^{ΛΛ} quii cuudagid^ΛΔ^ΛΔ^Λ. Daid^Λ ^Λraraígad^Λ oodami

oidigi daama oidacami agaa quiyara oidaca agai ara dai siaa duutuada agai Diuusi. ²⁵ Acuucuparagada agaa quii vascara moscuucupioquianica ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami vasi oidigi daama oidacami saagidiaidara siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali amo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali amo soimaasi ivuaadami tomali ayaatavogami maivapaacadamu. Mosacaasi agai ismaacada oojisi tararagada aliivrugadara agai masmaacada Caniiru aagaiña. Aliivruara oojisi tararagada agai ismaacada viaa ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu.

22

¹ Amaasi Diuusi taañicaruda arara giñtagi ami siaaco daja Diuusi agaa daicarui daama amadu agai masmaacada Caniiru aagaiña. Dai agaa daicaruiaidara vusanai amo istumaasi ara maasi amo gaa aqui caa vaañicami suudagi ismaacada viaacana oodami ibadagai utudui. Asuudagi ara maasi vidrio. ² Daida agaa quii caayigadara gaducadioma arana marai laqui. Daida laqui aipadara guuca mui uusi. Daida auusi amo masaadaicada iibiatai. Daida iibiadada viaacana oodami ibadagai utudui. Daida auusi aagadada maicoocorai oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali amo istumaasi soimaascami. Agaa daicaruda Diuusi amadu agai masmaacada Caniiru aagaiña ami gaa quiyara daacamu. Dai apiooñigada agai masmaacada Caniiru aagaiña siaa duutuadamu agai. ⁴ Dai vuidara daraacana dai coocovadara oojisicamu a Caniiru tararagada. ⁵ Dai ami maitiipuca agai tucagi. Dai siora ami oidaga maitigoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi garbaitacaacamiga dadadaquigadada maasca agai ami cascada. Dai tomastuigaco gataanada agai apiooñigada agai masmaacada Caniiru aagaiña.

⁶ Amaasi Diuusi taañicaruda povaiñtadai:

—Istumaasi gaaagida iñagai aan arvaavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi garbaitacaacamiga ara agai ismaacada agidi ganiioquituldadamiga istumaasi aagada agai. Caotoi gataañicaru sai agai tagidana pipiooñigada istumaasi caotoma araduña agai —iñtadai a Diuusi taañicaruda.

⁷ Amaasi Suusi Cristo povaiñtadai:

—Otoma divimu aan. Siora agiditai cacagi Diuusi niooquida ismaacada oojisi idi liivruara sallacada baiganliadamu —iñtadai Suusi Cristo.

⁸ Aidasi aan Vuaana caa gomaasi dai taa giñtoonacada caquiva aan a Diuusi taañicaruda vuidara ismaacada giñtagi vasi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai.

⁹ Damos agai povaiñtadai:

—Maitipomaasi ivuaada. Aan ara arDiuusi piooñigada aran duucai aapi amadu gaaaduña ismaacada gaaagidi Diuusi niooquida amadu vascatai ismaacada agiditai caa istumaasi oojisi idi liivruara. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtadai a Diuusi taañicaruda.

¹⁰ Dai povaiñtadai ara:

—Gaaagidani aapi Diuusi niooquida ismaacada oojisi idi liivruara cayooga aayi stutigaco araduña agai istumaasi agai idi liivruara. ¹¹ Siora soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai siora googosi ganducamica dagitoñi vai apiagoogosi ganducamica. Dai siora maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacaga ivuaadana. Dai siora Diuusi covai vuvaitu dagitoñi vai apiacaga vaavoitudaña Diuusi —iñtadai a Diuusi taañicaruda.

¹² Dai Suusi Cristo apamu povaiñtadai:

—Sallacada otoma divimu aan. Dai vuaapidamu aan amo istumaasi namacami agai ismaacada ivuaadana giña duiñdaga. Siora vaamioma caaga ivuaadagi maaquimu aan amo istumaasi vaamioma namacami. ¹³ Aan agai dai maiquiaa

c̄quivacai oidigi abiaad̄rā oidaga dai tomastuigaco oidaca iñ̄agai —iñ̄tat̄dai Suusi Cristo.

¹⁴ S̄alic̄d̄a baiḡan̄lidi ʌgai ismaac̄d̄a Diuusi oiḡldi soimaascamigad̄a vai poduuc̄ai viaacana ʌgai oigaragai iscuucumiagi ʌuusi ibiad̄a ismaac̄d̄ac̄d̄a viaacana oodami iib̄dagai utudui dai poduuc̄ai viaaca ʌgai oigaragai mas̄vaapaquiagi ʌḡāa quiiȳrā.

¹⁵ D̄amos ʌḡāa quii quidiga mad̄rā viimu ʌgai ismaac̄d̄a maivaavoitudai Suusi Cristo, ʌc̄c̄ādaracami, daid̄a siorā googosi ḡanducami, daid̄a gacoodacami, dai siorā siaa duutuadagi moomono, daid̄a ʌyaatavogami.

¹⁶ —Aan̄a Suusi caotoi giñ̄taañ̄icar̄u sai aagidana v̄aasi gomaasi ʌvaavoitudadami muiyap̄rā oidacami. Aan̄a ʌrcajiudad̄a ʌraí Davicar̄u. Aan̄a ʌrāpan ducami ʌḡāa siaavugai ismaac̄d̄a ʌquiaamoco vusac̄i —iñ̄tat̄dai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi Ib̄ad̄a ʌmadu ʌoodami ismaac̄d̄a tomastuigaco oidaca ʌgai ʌgai ʌmadu mas̄maac̄d̄a Cañ̄iru aagaiña pot̄tat̄dai ʌgai ʌSuusi Cristo.

—Dimi —tat̄dai.

Dai siorā cāc̄agi idi ñ̄iooqui alīasi ḡāagai ispot̄tat̄adagi ʌSuusi Cristo sai diviana.

Dai siorā s̄alic̄d̄a ip̄aliadagi isDiuusi maaquiagi ib̄dagai utudui ʌgai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñ̄iooquid̄a vai Diuusi ḡan̄maaqiagi suudagi ismaac̄d̄ac̄d̄a viaacana ib̄dagai utudui dai maitataan̄i tomali ʌmo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aan̄a v̄aascatai ismaac̄d̄a cāc̄agi Diuusi ñ̄iooquid̄a ismaac̄d̄a oojisi idi liivrūrā sai maīma duuc̄ai oojaiña. Siorā vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia ʌgai ʌgai poduuc̄ai isduuc̄ai taatatuli ʌgai ʌsoimaasi ivuaadami ismaac̄d̄a ḡāagai idi liivrūrā. ¹⁹ Dai siorā maigovai daraasagi aa ñ̄iooqui idi liivruaiñ̄d̄rā Diuusi maigovai daasamu tat̄aragad̄a ʌgai ʌliivruaiñ̄d̄rā siaaco oojisi tat̄aragad̄a ʌgai ismaac̄d̄a tomastuigaco oidaca ʌgai Diuusi ʌmadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi ʌḡāa quiiȳrā ismaac̄d̄a Diuusi ʌcovai vusaitu.

²⁰ Aan̄a ʌrSuusi Cristo dai pocaiti ansai s̄alic̄d̄a otoma divia iñ̄agai aan̄a.

Dai aat̄ma vaavoitudadami ip̄alidi sai otoma diviana ḡart̄aan̄damiga Suusi.

²¹ Aan̄a ip̄alidi sai Suusi Cristo ḡart̄aan̄damiga c̄ʌgac̄rā ḡann̄idiña v̄aascatai aapim̄a.

Mos̄caasi.